

Lietuvos Respublikos Seimo *antroji sesija*

2021 m. balandžio 15 d.–gegužės 13 d.
46–60 posėdžiai

Stenogramos

4

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Antroji sesija

2021 m. balandžio 15 d.–gegužės 13 d.

46–60 posėdžiai

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2021 m. balandžio 15 d.–gegužės 13 d.

Rytinis posėdis Nr. 46 (2021 m. balandžio 15 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	31
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo ¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ⁵ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3312 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-283(2) priėmimas	34
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-306(2) priėmimas	34
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 41 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-300(2) priėmimas	35
Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-301(2) priėmimas	35
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-302(2) priėmimas	35
Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-303(2) priėmimas	35
Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-304(2) priėmimas	35
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-305(2) priėmimas	36
Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-307(2) priėmimas	36
Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-308(2) priėmimas	36
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 25 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-309(2) priėmimas	36
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-310(2) priėmimas	36
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5053(2) priėmimas	37
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5054(2) priėmimas	37
Augalų veislių apsaugos įstatymo Nr. IX-618 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 38, 41 straipsnių pakeitimo ir 25, 35, 41 ⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-4648(3) priėmimas	37
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 8, 12, 13, 14 ¹ , 14 ³ , 14 ⁴ , 15, 17 ¹ , 17 ⁷ , 18, 21, 22, 53 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4989(2)ES priėmimas	37
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5163(2)ES priėmimas	38
Administracinių nusižengimų kodekso 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5164(2) priėmimas	39
Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4466(2) ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4467(2) svarstymas	40

Seimo nario M. Majausko kalba	40
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3778(2) svarstymas	41
Seimo nario E. Pupinio kalba	42
Seimo nario M. Majausko kalba	43
Seimo nario G. Palucko kalba	44
Seimo nario L. Jonausko kalba	44
Seimo nario M. Puidoko kalba	44
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5356 pateikimas (A. Palionis)	46
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo ¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ⁵ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3312 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-283(2) priėmimo tęsinys	46
Šio įstatymo priėmimas	46
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-306(2) priėmimo tęsinys	47
Šio įstatymo priėmimas	47
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 41 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-300(2) priėmimo tęsinys	47
Šio įstatymo priėmimas	47
Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-301(2) priėmimo tęsinys	47
Šio įstatymo priėmimas	47
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-302(2) priėmimo tęsinys	47
Šio įstatymo priėmimas	47
Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-303(2) priėmimo tęsinys	47
Šio įstatymo priėmimas	48
Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-304(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-305(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-307(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-308(2) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 25 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-309(2) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-310(2) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5053(2) priėmimo tęsinys	50
Šio įstatymo priėmimas	50

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5054(2) priėmimo tęsinys	50
Šio įstatymo priėmimas	50
Augalų veislių apsaugos įstatymo Nr. IX-618 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 38, 41 straipsnių pakeitimo ir 25, 35, 41 ⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4648(3) priėmimo tęsinys	50
Šio įstatymo priėmimas	50
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 8, 12, 13, 14 ¹ , 14 ³ , 14 ⁴ , 15, 17 ¹ , 17 ⁷ , 18, 21, 22, 53 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4989(2)ES priėmimo tęsinys	50
Šio įstatymo priėmimas	52
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5163(2)ES priėmimo tęsinys	52
Šio įstatymo priėmimas	52
Administracinių nusižengimų kodekso 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5164(2) priėmimo tęsinys	53
Šio įstatymo priėmimas	53
Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4466(2) ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4467(2) svarstymo tęsinys	53
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3778(2) svarstymo tęsinys	53
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5356 pateikimo tęsinys	53

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, susisiekimo ministro M. Skuodžio, žemės ūkio ministro K. Navicko, aplinkos ministro S. Gentvilo, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, teisingumo ministrės E. Dobrovolskos, kultūros ministro S. Kairio, finansų ministrės G. Skaistės ir švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės atsakymai į Seimo narių klausimus	53

Vakarinis posėdis Nr. 47 (2021 m. balandžio 15 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projekto Nr. XIVP-417 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	65
Kandidato į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinio direktoriaus pareigas A. Bubnio kalba	66
Kandidato į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinio direktoriaus pareigas A. Bubnio atsakymai į Seimo narių klausimus	66
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4714(2) svarstymas	70
Seimo nario M. Majausko kalba	71
Seimo nario L. Savicko kalba	72
Seimo narės L. Nagienės kalba	72
Seimo nario V. Mitalo kalba	72
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	73
Seimo nario G. Palucko kalba	74

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16 ¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-267(2) svarstymas	76
Nacionalinio vėžio instituto įstatymo Nr. XII-838 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5350 pateikimas (D. Jankauskienė)	76
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-330 pateikimas (E. Gentvilas)	78
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4376 ir Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4377 pateikimas (A. Kubilienė)	81
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-257 pateikimas (A. Veryga)	82
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-341 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-342 pateikimas (A. Matulas)	84
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-258 pateikimas (A. Veryga)	87
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-348 pateikimas (J. Sejonienė)	89
Teismų įstatymo Nr. I-480 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-184 pateikimas (M. Majauskas)	91
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5330 pateikimas (A. Butkevičius)	96
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-229 pateikimas (A. Kubilienė)	97
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-281 pateikimas (L. Nagienė)	100
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5039 pateikimas (A. Butkevičius)	103
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-227 pateikimas (L. Girskienė)	106
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo krypties ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-407 pateikimas (L. Nagienė)	108
Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio nuostatos neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-409(3) pateikimas (A. Gedvilas)	112
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4714(2) svarstymo tęsinys	117
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4376 ir Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4377 pateikimo tęsinys	117
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-257 pateikimo tęsinys	117
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-348 pateikimo tęsinys	117
Teismų įstatymo Nr. I-480 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-184 pateikimo tęsinys	118
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5330 pateikimo tęsinys	118

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-229 pateikimo tęsinys	118
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-281 pateikimo tęsinys	119
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5039 pateikimo tęsinys	119
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-227 pateikimo tęsinys	119
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo krypčių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-407 pateikimo tęsinys	119
Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-409(3) pateikimo tęsinys	121
Seimo savaitės (2021-04-19–2021-04-23) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	122

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario G. Surplio kalba	123
Seimo nario V. Ažuolo kalba	124
Seimo nario K. Masiulio kalba	125
Seimo nario E. Zingerio kalba	125

Rytinis posėdis Nr. 48 (2021 m. balandžio 20 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 20 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	127
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16 ¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-267(2) priėmimas	127
Įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-235(2)ES svarstymas	129
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	130
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-31(2)ES, Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4 ¹ straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-32(2)ES ir Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-33(2)ES svarstymas	130
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5274(2) svarstymas	131
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-194(2) svarstymas	131
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5372(2)VK svarstymas	132
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4292(2) svarstymas	132

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3756(2) svarstymas	132
Muziejų įstatymo Nr. I-930 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4429 svarstymas	132
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-425 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	133
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-426 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	133
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-411 pateikimas (T. Tomilinas)	134
Darbo kodekso 52 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-191 pateikimas (T. Bičiūnas)	137
Darbo kodekso Nr. XII-2603 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-210 pateikimas (L. Jonauskas)	140
Darbo kodekso Nr. XII-2603 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3004 pateikimas (V. Bukauskas)	142
Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-218 pateikimas (G. Paluckas)	144
Darbo kodekso 30 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-179 pateikimas (G. Paluckas)	145
Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XIVP-424 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	148
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Nerijų Meilutį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-383(2) svarstymas ir priėmimas	153
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16 ¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-267(2) priėmimo tęsinys	154
Šio įstatymo priėmimas	154
Įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-235(2)ES svarstymo tęsinys	154
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-31(2)ES, Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4 ¹ straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-32(2)ES ir Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-33(2)ES svarstymo tęsinys	155
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5274(2) svarstymo tęsinys	155
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-194(2) svarstymo tęsinys	155
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5372(2)VK svarstymo tęsinys	156
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4292(2) svarstymo tęsinys	156
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3756(2) svarstymo tęsinys	156

Darbo kodekso Nr. XII-2603 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3004 pateikimo tęsinys	156
Darbo kodekso 30 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-179 pateikimo tęsinys	156
Darbo kodekso 52 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-191 pateikimo tęsinys	157
Darbo kodekso Nr. XII-2603 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-210 pateikimo tęsinys	157
Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-218 pateikimo tęsinys	158
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-411 pateikimo tęsinys	158
Muziejų įstatymo Nr. I-930 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4429 svarstymo tęsinys	159
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-425 priėmimo tęsinys	159
Šio nutarimo priėmimas	159
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-426 priėmimo tęsinys	159
Šio nutarimo priėmimas	159
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Nerijų Meilutį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-383(2) priėmimo tęsinys	160
Šio nutarimo priėmimas	160

Vakarinis posėdis Nr. 49 (2021 m. balandžio 20 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Krašto apsaugos ministro Arovydo Anušausko pranešimas apie krašto apsaugos sistemos aktualijas

Krašto apsaugos ministro A. Anušausko kalba	161
Krašto apsaugos ministro A. Anušausko atsakymai į Seimo narių klausimus	163
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 6, 8, 9, 13 straipsnių, V skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 straipsniu ir VI skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-388ES ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 480 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-389 pateikimas (A. Anušauskas)	166
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projekto Nr. XIVP-394ES, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9 ¹ , 11, 12, 14, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ³ ir 9 ⁴ straipsniais ir priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-395, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-396 ir Administracinių nusižengimų kodekso 178, 589 straipsnių pakeitimo ir 179 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-397 pateikimas (K. Navickas)	168
Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-377 pateikimas (G. Landsbergis)	171
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-398 pateikimas (G. Landsbergis)	172

Istatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-399 pateikimas (G. Landsbergis)	172
Istatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-400 pateikimas (G. Landsbergis)	172
Istatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-401 pateikimas (G. Landsbergis)	173
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-385 pateikimas (R. Bilkštytė)	174
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-321 pateikimas (L. Kasčiūnas)	175
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-392 pateikimas (M. Majauskas)	177
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-321 pateikimo tęsinys	181
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-392 pateikimo tęsinys	181
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-289 pateikimas (D. Šakalienė)	182
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-290 pateikimas (D. Šakalienė)	185
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-291 pateikimas (D. Šakalienė)	186
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4528 ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4529 pateikimas (S. Gentvilas)	187
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-419 pateikimas (M. Majauskas)	190
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-289 pateikimo tęsinys	194
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-290 pateikimo tęsinys	194
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-291 pateikimo tęsinys	195
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4528 ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4529 pateikimo tęsinys	195
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-419 pateikimo tęsinys	195

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	196

Rytinis posėdis Nr. 50 (2021 m. balandžio 22 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 22 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	197
Istatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-235(2)ES priėmimas	197

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-329(2) priėmimas	197
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-357(2) priėmimas	198
Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4466(2) priėmimas	198
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4467(3) priėmimas	199
Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4532(2) priėmimas	199
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4533(2) priėmimas	200
Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-200(2) priėmimas	200
Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4238(2) priėmimas	200
Baudžiamojo proceso kodekso 8 ¹ , 210, 263, 269 ir 277 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 8 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4754(2) priėmimas	201
Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 4, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-296(2) priėmimas	201
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-351(2) priėmimas	201
Žemės įstatymo Nr. I-446 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3238(2) priėmimas	202
Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4779(2) pateikimas (A. Gedvilienė)	203
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projekto Nr. XIVP-427 pateikimas (A. Vinkus)	204
Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projekto Nr. XIVP-417(2) svarstymas ir priėmimas	207
Seimo nario R. Šarknicko kalba	208
Seimo nario M. Puidoko kalba	209
Seimo nario D. Kepenio kalba	209
Seimo nario A. Pociaus kalba	210
Seimo nario A. Anušausko kalba	211
Įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-235(2)ES priėmimo tęsinys	214
Šio įstatymo priėmimas	215
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-329(2) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	215
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-357(2) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	215
Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4466(2) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	215

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4467(3) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	215
Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4532(2) priėmimo tęsinys	215
Šio įstatymo priėmimas	216
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4533(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-200(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4238(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Baudžiamojo proceso kodekso 8 ¹ , 210, 263, 269 ir 277 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 8 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4754(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 4, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-296(2) priėmimo tęsinys	216
Šio įstatymo priėmimas	216
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-351(2) priėmimo tęsinys	217
Šio nutarimo priėmimas	217
Žemės įstatymo Nr. I-446 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3238(2) priėmimo tęsinys	217
Šio įstatymo priėmimas	217
Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4779(2) pateikimo tęsinys	217
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projekto Nr. XIVP-427 pateikimo tęsinys	218
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Kęstučio Kiltinavičiaus peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-9) priėmimas	218
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Edo Kizelevičiaus peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-10) priėmimas	218
Seimo savaitės (2021-04-26–2021-04-30) – 2021 m. balandžio 27 d. (antradienio) ir 29 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	219

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, finansų ministrės G. Skaistės, susisiekimo ministro M. Skuodžio, aplinkos ministro S. Gentvilo, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, krašto apsaugos ministro A. Anušausko, užsienio reikalų ministro G. Landsbergio, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, žemės ūkio ministro K. Navicko, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės ir kultūros ministro S. Kairio atsakymai į Seimo narių klausimus	220
Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projekto Nr. XIVP-417(2) priėmimo tęsinys	230
Šio nutarimo priėmimas	230

Vakarinis posėdis Nr. 51 (2021 m. balandžio 22 d.)

Seimo diskusija apie žmogaus teisių padėtį Kinijos Liaudies Respublikoje

Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen įžanginis žodis	231
Uigūrų kilmės žmogaus teisių advokatės R. Asat pranešimas (nuotoliniu būdu)	231
Europos Parlamento nario, Užsienio reikalų komiteto nario, Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Kinijos Liaudies Respublika pirmininko R. Biutikoferio pranešimas (nuotoliniu būdu)	233
Jungtinės Karalystės Parlamento Bendruomenių Rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininko T. Tugendato pranešimas (nuotoliniu būdu)	234
Seimo narės D. Šakalienės pranešimas	235
Nacionalinio demokratijos fondo Jungtinėse Amerikos Valstijose viceprezidento K. Volkerio pranešimas (nuotoliniu būdu)	237
Profesoriaus emerito, Raulio Valenbergo žmogaus teisių centro Kanadoje vadovo, buvusio Kanados teisingumo ministro bei generalinio prokuroro, ilgamečio Kanados Parlamento nario I. Kotlerio pranešimas (nuotoliniu būdu)	240
Daktaro, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Azijos studijų ir tarptautinės politikos docento K. Andrijausko pranešimas	241
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	243
Seimo nario E. Zingerio kalba	244
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių atleidimo ir skyrimo“ projekto Nr. XIVP-420 pateikimas (V. Juozapaitis)	245
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projekto Nr. XIII P-5243(2) svarstymas	246
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projekto Nr. XIVP-161(2) svarstymas	246
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projekto Nr. XIVP-162(2) svarstymas	246
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projekto Nr. XIVP-174(2) svarstymas	246
Seimo nario A. Petrošiaus kalba	247
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projekto Nr. XIVP-186(2) svarstymas	248
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	248
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projekto Nr. XIVP-195(2) svarstymas	248
Seimo nario V. Rakučio kalba	249
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projekto Nr. XIVP-203(2) svarstymas	249
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projekto Nr. XIVP-211(2) svarstymas	250
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jaunimo metais“ projekto Nr. XIVP-294(2) svarstymas	250
Seimo narės D. Asanavičiūtės kalba	251
Seimo nario V. Rakučio kalba	251
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projekto Nr. XIVP-350(2) svarstymas	252
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projekto Nr. XIVP-371(2) svarstymas	252

Seimo nario V. Rakučio kalba	252
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	253
Seimo narės I. Haase kalba	253
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projekto Nr. XIVP-374(2) svarstymas	254
Seimo nario A. Vinkauskas kalba	254
Seimo nario V. Rakučio kalba	254
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 9, 12, 17 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-9 pateikimas (R. Žemaitaitis)	255
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50 ir 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-413 ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-414 pateikimas (L. Kasčiūnas)	256
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5108 pateikimas (G. Landsbergis)	258
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projekto Nr. XIVP-174(2) svarstymo tęsinys	261
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projekto Nr. XIVP-186(2) svarstymo tęsinys	261
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projekto Nr. XIVP-195(2) svarstymo tęsinys	261

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Lopatos pareiškimas	261
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	261

Rytinis posėdis Nr. 52 (2021 m. balandžio 27 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 27 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	263
Seimo nario V. Rakučio pareiškimas	264
Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XIVP-424 svarstymas ir priėmimas	264
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	264
Seimo nario E. Gentvilos kalba	265
Seimo nario G. Surplio kalba	266
Seimo nario V. Mitalo kalba	266
Kandidato į Lietuvos Respublikos Seimo kanclerio pareigas M. Gelbūdės kalba	267
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių“ projekto Nr. XIVP-420(2) svarstymas ir priėmimas	268
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-192(2) svarstymas	269
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtuoju ¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4415(2) svarstymas	269
Seimo nario M. Majausko kalba	270
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 80, 86, 180 ²⁰ , 180 ²⁵ ir 198 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-336(3) svarstymas	270

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-35(2) svarstymas	271
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2158(2) svarstymas	271
Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5371(2) svarstymas	272
Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5013 svarstymas	272
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-41 ir Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-42 svarstymas	273
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5106 svarstymas	273
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(2) pateikimas (T. V. Raskevičius)	274
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-789 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-187 pateikimas (E. Pupinis)	275
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5279 pateikimas (E. Pupinis)	277
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių“ projekto Nr. XIVP-420(2) priėmimo tęsinys	278
Šio nutarimo priėmimas	278
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-192(2) svarstymo tęsinys	278
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtuoju ¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4415(2) svarstymo tęsinys	278
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 80, 86, 180 ²⁰ , 180 ²⁵ ir 198 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-336(3) svarstymo tęsinys	278
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-35(2) svarstymo tęsinys	278
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2158(2) svarstymo tęsinys	279
Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5371(2) svarstymo tęsinys	279
Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5013 svarstymo tęsinys	279
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-789 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-187 pateikimo tęsinys	279
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5279 pateikimo tęsinys	280
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(2) pateikimo tęsinys	280
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-41 ir Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-42 svarstymo tęsinys	280
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5106 svarstymo tęsinys	280
Seimo rezoliucijos „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“ projekto Nr. XIVP-434 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	281

Seimo narės R. Tamašunienės kalba	282
Seimo nario G. Surplio kalba	282
Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdos skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XIVP-424 priėmimo tęsinys	284
Šio nutarimo priėmimas	284
Seimo rezoliucijos „Dėl provokacinių Rusijos veiksmų prie Ukrainos sienos ir politinės bei praktinės paramos teikimo Ukrainai“ projekto Nr. XIVP-435 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (Ž. Pavilionis)	284
Seimo nario R. Lopatos kalba	286
Seimo nario P. Gražulio kalba	286
Seimo nario V. Rakučio kalba	287
Geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5353(2) ir Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 38 ¹ ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5354(2) svarstymas	288
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5309(2)ES ir Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342 ¹ , 342 ² , 342 ³ , 342 ⁴ , 342 ⁵ , 342 ⁶ , 342 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5308(2)ES svarstymas	289
Seimo rezoliucijos „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metų minėjimo“ projekto Nr. XIVP-434 priėmimo tęsinys	290
Šios rezoliucijos priėmimas	290
Seimo rezoliucijos „Dėl provokacinių Rusijos veiksmų prie Ukrainos sienos ir politinės bei praktinės paramos teikimo Ukrainai“ projekto Nr. XIVP-435 priėmimo tęsinys	290
Šios rezoliucijos priėmimas	290
Geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5353(2) ir Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 38 ¹ ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5354(2) svarstymo tęsinys	290
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 straipsniais ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5309(2)ES ir Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342 ¹ , 342 ² , 342 ³ , 342 ⁴ , 342 ⁵ , 342 ⁶ , 342 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5308(2)ES svarstymo tęsinys	290

Vakarinis posėdis Nr. 53 (2021 m. balandžio 27 d.)

Diskusija apie Europos Sąjungos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (RRF)

Finansų ministrės G. Skaistės pranešimas	291
Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, finansų ministrės G. Skaistės, aplinkos ministro S. Gentvilo, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės ir žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	295
Seimo nario L. Savicko kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	303
Seimo nario A. Syslo kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	304
Seimo nario V. Gapšio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	305
Seimo nario M. Majausko kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	306
Seimo narės A. Armonaitės kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	307
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	308

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-251(2) svarstymas	310
Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-295 svarstymas	311
Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-423 pateikimas (A. Anušauskas)	311
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-406 pateikimas (E. Dobrovolska)	312
Žemės įstatymo Nr. I-446 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-422 pateikimas (M. Majauskas)	316
Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-295 svarstymo tęsinys	319
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-406 pateikimo tęsinys	319
Civilinio kodekso 4.85 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-325 pateikimas (A. Gedvilienė)	319
Civilinio kodekso papildymo 6.716 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-5260 pateikimas (T. Tomilinas)	321
Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projekto Nr. XIVP-415 pateikimas (A. Pocius)	324
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 straipsnio papildymo ir 98, 99, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-418 pateikimas (R. Vaitkus)	328
Žemės įstatymo Nr. I-446 23 straipsnio 2 dalies papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-188 pateikimas (G. Burokienė)	329

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės R. Tamašunienės pareiškimas	330
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	331
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	331
Civilinio kodekso 4.85 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-325 pateikimo tęsinys	332
Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projekto Nr. XIVP-415 pateikimo tęsinys	332
Žemės įstatymo Nr. I-446 23 straipsnio 2 dalies papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-188 pateikimo tęsinys	333

Rytinis posėdis Nr. 54 (2021 m. balandžio 29 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 29 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	334
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-31(2)ES priėmimas	335
Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4 ¹ straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-32(2)ES priėmimas	335
Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-33(2)ES priėmimas	335
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5274(2) priėmimas	335

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-192(2) priėmimas	336
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-194(2) priėmimas	337
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5372(2)VK priėmimas	337
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4292(2) priėmimas	338
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3756(2) priėmimas	338
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 3, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25 ² , 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-148(2) svarstymas	339
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-436 pateikimas (S. Gentvilas)	340
Administracinių nusižengimų kodekso 223, 321, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 579, 589, 620, 621, 644 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-106, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 141 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3220 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-107 ir Administracinių nusižengimų kodekso 313 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3262 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-108 pateikimas (E. Dobrovolska)	343
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-444 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	346
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-445 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	347
Seimo savaitės (2021-05-10–2021-05-14) – 2021 m. gegužės 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	347
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3778(3) priėmimas	348
Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-429 pateikimas (K. Vilkauskas)	350
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-31(2)ES priėmimo tęsinys	353
Šio įstatymo priėmimas	353
Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4 ¹ straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-32(2)ES priėmimo tęsinys	354
Šio įstatymo priėmimas	354
Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-33(2)ES priėmimo tęsinys	354
Šio įstatymo priėmimas	354
Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5274(2) priėmimo tęsinys	354
Šio įstatymo priėmimas	354

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-192(2) priėmimo tęsinys	354
Šio įstatymo priėmimas	354
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-194(2) priėmimo tęsinys	355
Šio įstatymo priėmimas	355
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5372(2)VK priėmimo tęsinys	355
Šio įstatymo priėmimas	355
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4292(2) priėmimo tęsinys	355
Šio įstatymo priėmimas	355
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3756(2) priėmimo tęsinys	356
Šio įstatymo priėmimas	356
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 3, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25 ² , 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-148(2) svarstymo tęsinys	356
Administracinių nusižengimų kodekso 223, 321, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 579, 589, 620, 621, 644 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-106, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 141 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3220 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-107 ir Administracinių nusižengimų kodekso 313 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3262 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-108 pateikimo tęsinys	356
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-436 pateikimo tęsinys	356
Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-429 pateikimo tęsinys	357
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3778(3) priėmimo tęsinys	357
Šio įstatymo priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-444 priėmimo tęsinys	358
Šio nutarimo priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-445 priėmimo tęsinys	358
Šio nutarimo priėmimas	358

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, žemės ūkio ministro K. Navicko, susisiekimo ministro M. Skuodžio, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, energetikos ministro D. Kreivio, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, aplinkos ministro S. Gentvilo ir finansų ministrės G. Skaistės atsakymai į Seimo narių klausimus	358

Vakarinis posėdis Nr. 55 (2021 m. balandžio 29 d.)

Opozicinių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos darbotvarkė

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4386(2) svarstymas	370
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-178 pateikimas (G. Paluckas)	371
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-256 pateikimas (G. Kinduryš)	374
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-204 pateikimas (E. Sabutis)	376
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-297 pateikimas (L. Kukuraitis)	379
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-226(2) pateikimas (V. Targamadzė)	382
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 5, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-284 pateikimas (L. Kukuraitis)	387
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4386(2) svarstymo tęsinys	390
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-178 pateikimo tęsinys	391
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-256 pateikimo tęsinys	391
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-204 pateikimo tęsinys	391
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-297 pateikimo tęsinys	392
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-226(2) pateikimo tęsinys	392
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 5, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-284 pateikimo tęsinys	392
Paveldimo turto mokesčio įstatymo Nr. IX-1239 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-236 pateikimas (G. Paluckas)	392
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-318 pateikimas (G. Paluckas)	394
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-266(2) pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	396
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-378 pateikimas (L. Jonauskas)	397
Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-410 pateikimas (L. Jonauskas)	399
Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-292(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-293(2) pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	401

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario M. Puidoko pareiškimas	403

Paveldimo turto mokesčio įstatymo Nr. IX-1239 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-236 pateikimo tęsinys	404
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-318 pateikimo tęsinys	405
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-266(2) pateikimo tęsinys	405
Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-292(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-293(2) pateikimo tęsinys	405

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	406

Nenumatytas posėdis Nr. 56 (2021 m. gegužės 3 d.)

Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimas (nuotoliniu būdu)

Lenkijos Respublikos Seimo Maršalkos E. Vitek kalba	407
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba	408
Lenkijos Respublikos Prezidento A. Dudos kalba	409
Lietuvos Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba	411
Lenkijos Respublikos Senato Maršalkos T. Grodckio perskaitytas Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato nutarimas „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“	413
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės V. Čmilytė-Nielsen perskaityta Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucija „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“	414

2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo įteikimo ceremonija

Lenkijos Respublikos Seimo vicemaršalkos, Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato delegacijos Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato ir Lietuvos Respublikos Seimo Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininkės M. Gosievskos kalba	415
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo, Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje pirmininko P. Saudargo kalba	416
Lenkijos Respublikos Seimo vicemaršalkos M. Gosievskos kalba	417
2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo laureato J. Malickio kalba	418
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo P. Saudargo kalba	419
2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo laureatės K. Sabaliauskaitės kalba (<i>vaizdo įrašas</i>)	419
Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato delegacijos Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato ir Lietuvos Respublikos Seimo Parlamentinėje Asamblėjoje nario T. Azevičiaus kalba	420
2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo laureato K. Čyževskio kalba	421
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo P. Saudargo kalba	422
2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo laureato E. Piurko kalba	423
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-59(2) svarstymas	425

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-437, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-438 ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-439 pateikimas (A. Armonaitė)	426
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-433 pateikimas (A. Anušauskas)	429
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-59(2) svarstymo tęsinys	429
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-437, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-438 ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-439 pateikimo tęsinys	429
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-433 pateikimo tęsinys	430

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Rakučio pareiškimas	430

Rytinis posėdis Nr. 57 (2021 m. gegužės 11 d.)

Seimo narės E. Rudelienės priesaika	432
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. gegužės 11 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	433
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-400(2) svarstymas	435
Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	435
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-401(2) svarstymas	436
Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	436
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-384(2) svarstymas	437
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 19 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-313(2) svarstymas	438
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-392(2) svarstymas	438
Seimo nario M. Puidoko kalba	439
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	439
Seimo nario M. Majausko kalba	439
Seimo nario A. Verygos kalba	440
Informaciniai pranešimai	441
Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 4, 5, 6, 10, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5069(2), Įstatymo „Dėl Tauriųjų metalų gaminių kontrolės ir prabavimo konvencijos ir jos priedų ratifikavimo“ Nr. IX-2088 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5070(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5071(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5072(2), Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5073(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5074(2) svarstymas	441

Seimo nario Z. Streikaus kalba	443
Seimo nario V. Ažuolo kalba	443
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-400(2) svarstymo tęsinys	444
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-401(2) svarstymo tęsinys	444
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-384(2) svarstymo tęsinys	444
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 19 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-313(2) svarstymo tęsinys	444
Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 4, 5, 6, 10, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5069(2), Įstatymo „Dėl Tauriųjų metalų gaminių kontrolės ir prabavimo konvencijos ir jos priedų ratifikavimo“ Nr. IX-2088 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5070(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5071(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5072(2), Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5073(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5074(2) svarstymo tęsinys	445
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-392(2) svarstymo tęsinys	446
Seimo nutarimo „Dėl Algimanto Valantino skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-462 pateikimas (J. Šovienė)	446
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Valantino kalba	447
Kandidato į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Valantino atsakymai į Seimo narių klausimus	448
Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mizaro paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-201(2) pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	451
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas V. Mizaro kalba	452
Kandidato į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas V. Mizaro atsakymai į Seimo narių klausimus	453
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIVP-472 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	457
Kandidatės į Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko pareigas J. Petkevičienės kalba	458
Kandidatų į Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos narius atsakymai į Seimo narių klausimus	458

Vakarinis posėdis Nr. 58 (2021 m. gegužės 11 d.)

Pristatymas-diskusija apie Konferenciją dėl Europos ateities

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos, Europos reikalų komiteto pirmininkės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	464
Europos Komisijos pirmininko pavaduotojos, atsakingos už demokratiją ir demografiją, Konferencijos dėl Europos ateities Vykdomosios valdybos pirmininkės D. Šuicos pranešimas	466
COSAC pirmininkaujančios Portugalijos Respublikos Asamblėjos Europos reikalų komiteto pirmininko L. M. Kapoulo Santošo pranešimas	467
Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministro A. Prancėvičiaus kalba	467
Pristatymo-diskusijos apie Konferenciją dėl Europos ateities pranešimų atsakymai į Seimo narių klausimus	469
Lietuvos Respublikos Seimo nario A. Ažubalio kalba	471

Lietuvos Respublikos Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	472
Lietuvos Respublikos Seimo nario G. Surplio kalba	473
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27 ¹ , 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-5365(2) ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5366(2) svarstymas	474
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 17, 30, 39, 64, 95, 98 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71 ¹ , 74 ¹ ir 95 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-447ES, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 5, 24, 48, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-448 ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-449 pateikimas (G. Skaistė)	476
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 76, 82, 82 ¹ straipsnių pakeitimo ir papildymo 82 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5349 pateikimas (J. Šiugždinienė)	478
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450ES ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451ES pateikimas (E. Dobrovolska)	480
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 51, 63, 63 ¹ , 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-458 pateikimas (A. Anušauskas)	481
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio 43 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431 ir Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432 pateikimas (J. Razma)	484
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-476 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-475 pateikimas (J. Razma)	485
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projekto Nr. XIVP-427(2) svarstymas	486
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-443 pateikimas (V. Juozapaitis)	486
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27 ¹ , 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-5365(2) ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5366(2) svarstymo tęsinys	487
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 17, 30, 39, 64, 95, 98 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71 ¹ , 74 ¹ ir 95 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-447ES, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 5, 24, 48, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-448 ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-449 pateikimo tęsinys	487
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 76, 82, 82 ¹ straipsnių pakeitimo ir papildymo 82 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5349 pateikimo tęsinys	487
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450ES ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451ES pateikimo tęsinys	488

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 51, 63, 63 ¹ , 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-458 pateikimo tęsinys	488
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio 43 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431 ir Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432 pateikimo tęsinys	488
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projekto Nr. XIVP-427(2) svarstymo tęsinys	488
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-443 pateikimo tęsinys	488

Rytinis posėdis Nr. 59 (2021 m. gegužės 13 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. gegužės 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	490
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25 ² , 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-148(3)ES priėmimas	494
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtuoju ¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4415(2) priėmimas	495
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-59(2) priėmimas	496
Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5371(2) priėmimas	497
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9, 9 ² , 9 ³ , 9 ¹⁰ , 9 ¹¹ , 14, 14 ¹ , 16, 18, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4620(2)ES priėmimas	497
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5309(2)ES priėmimas	500
Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342 ¹ , 342 ² , 342 ³ , 342 ⁴ , 342 ⁵ , 342 ⁶ , 342 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5308(2)ES priėmimas	500
Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-251(2) priėmimas	501
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2158(3) svarstymas	501
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros susitarimo dėl asocijuotos narystės ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-480 pateikimas (A. Armonaitė)	502
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-476 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-475 pateikimo tęsinys (J. Razma)	505
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-482 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-483 pateikimas (J. Razma)	505
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-185(2) svarstymas	506
Seimo nario G. Palucko kalba	506

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467, Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-468, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-469, Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-470 ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-471 pateikimas (S. Gentvilas)	507
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25 ² , 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-148(3)ES priėmimo tęsinys	509
Šio įstatymo priėmimas	509
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtuoju ¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-4415(2) priėmimo tęsinys	509
Šio įstatymo priėmimas	509
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-59(2) priėmimo tęsinys	509
Šio įstatymo priėmimas	510
Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5371(2) priėmimo tęsinys	510
Šio įstatymo priėmimas	510
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9, 9 ² , 9 ³ , 9 ¹⁰ , 9 ¹¹ , 14, 14 ¹ , 16, 18, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4620(2)ES priėmimo tęsinys	510
Šio įstatymo priėmimas	510
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-5309(2)ES priėmimo tęsinys	510
Šio įstatymo priėmimas	510
Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342 ¹ , 342 ² , 342 ³ , 342 ⁴ , 342 ⁵ , 342 ⁶ , 342 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-5308(2)ES priėmimo tęsinys	510
Šio įstatymo priėmimas	510
Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-251(2) priėmimo tęsinys	511
Šio įstatymo priėmimas	511
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-185(2) svarstymo tęsinys	511
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIII-2158(3) svarstymo tęsinys	511
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros susitarimo dėl asocijuotos narystės ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-480 pateikimo tęsinys	512
Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467, Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-468, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-469, Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-470 ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-471 pateikimo tęsinys	513
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-476 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	514

Šio nutarimo priėmimas	514
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-475 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	514
Šio nutarimo priėmimas	514
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-482 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	514
Šio nutarimo priėmimas	514
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-483 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas	515
Šio nutarimo priėmimas	515

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, susisiekimo ministro M. Skuodžio, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, žemės ūkio ministro K. Navicko, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, finansų ministrės G. Skaistės ir aplinkos ministro S. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus	515

Vakarinis posėdis Nr. 60 (2021 m. gegužės 13 d.)

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projekto Nr. XIIIIP-5243(2) priėmimas	527
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projekto Nr. XIVP-161(2) priėmimas	527
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projekto Nr. XIVP-162(2) priėmimas	528
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projekto Nr. XIVP-174(3) priėmimas	528
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projekto Nr. XIVP-186(2) priėmimas	529
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projekto Nr. XIVP-195(2) priėmimas	529
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projekto Nr. XIVP-203(2) priėmimas	529
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projekto Nr. XIVP-211(2) priėmimas	529
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos jaunimo metais“ projekto Nr. XIVP-294(2) priėmimas	530
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projekto Nr. XIVP-350(2) priėmimas	530
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projekto Nr. XIVP-371(2) priėmimas	531
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projekto Nr. XIVP-374(2) priėmimas	532
Seimo nutarimo „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ projekto Nr. XIVP-110(2) priėmimas	532

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projekto Nr. XIVP-427(2) priėmimas	532
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-69(2) svarstymas	533
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-453, Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-454 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-455 pateikimas (S. Lengvinienė)	534
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5160(2) svarstymas	535
Seimo nario V. Rakučio kalba	535
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5358(2) svarstymas	537
Seimo nario E. Pupinio kalba	538
Seimo narės V. Targamadzės kalba	539
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	539
Seimo nario A. Vinkaus kalba	540
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	540
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projekto Nr. XIIIIP-5243(2) priėmimo tęsinys	544
Šio nutarimo priėmimas	544
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projekto Nr. XIVP-161(2) priėmimo tęsinys	544
Šio nutarimo priėmimas	544
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projekto Nr. XIVP-162(2) priėmimo tęsinys	544
Šio nutarimo priėmimas	545
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projekto Nr. XIVP-174(3) priėmimo tęsinys	545
Šio nutarimo priėmimas	545
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projekto Nr. XIVP-186(2) priėmimo tęsinys	545
Šio nutarimo priėmimas	545
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projekto Nr. XIVP-195(2) priėmimo tęsinys	545
Šio nutarimo priėmimas	545
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projekto Nr. XIVP-203(2) priėmimo tęsinys	545
Šio nutarimo priėmimas	546
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projekto Nr. XIVP-211(2) priėmimo tęsinys	546
Šio nutarimo priėmimas	546
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos jaunimo metais“ projekto Nr. XIVP-294(2) priėmimo tęsinys	546
Šio nutarimo priėmimas	546
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projekto Nr. XIVP-350(2) priėmimo tęsinys	546
Šio nutarimo priėmimas	546

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projekto Nr. XIVP-371(2) priėmimo tęsinys	546
Šio nutarimo priėmimas	547
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projekto Nr. XIVP-374(2) priėmimo tęsinys	547
Šio nutarimo priėmimas	547
Seimo nutarimo „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ projekto Nr. XIVP-110(2) priėmimo tęsinys	547
Šio nutarimo priėmimas	547
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projekto Nr. XIVP-427(2) priėmimo tęsinys	547
Šio nutarimo priėmimas	547
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5160(2) svarstymo tęsinys	547
Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416 pateikimas (K. Starkevičius)	548
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-421 pateikimas (M. Skritulskas)	550
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-457 pateikimas (M. Skritulskas)	551
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-456 pateikimas (A. Gedvilienė)	552
Seimo savaitės (2021-05-17–2021-05-21) – 2021 m. gegužės 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	553

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės pareiškimas	553
Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416 pateikimo tęsinys	554
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-421 pateikimo tęsinys	555
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-457 pateikimo tęsinys	555
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-456 pateikimo tęsinys	555
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	557

SANTRUMPOS

<i>DPF</i>	– Darbo partijos frakcija
<i>LF</i>	– Laisvės frakcija
<i>LSDPF</i>	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
<i>LSF</i>	– Liberalų sąjūdžio frakcija
<i>LVŽSF</i>	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
<i>MSNG</i>	– Mišri Seimo narių grupė
<i>TS-LKDF</i>	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

<i>A</i>	– alternatyvus teisės aktas
<i>ES</i>	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
<i>GR</i>	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
<i>VK</i>	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 46 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Pradedame 2021 m. balandžio 15 d. rytinį Seimo posėdį. Prašau užimti vietas. Registruojamės. (*Gongas*)
Užsiregistravo 104 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šiandien į popietinę darbotvarkę yra įtraukta keletas Sodininkų bendrijų įstatymų projektų. Taip pat yra ir mano registruotas ir dar nepateiktas projektas Nr. XIII P-5336. Atsiprašau, Nr. XIII P-5356. Norėčiau, kad įtrauktume, nes dėl to paties straipsnio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Projektas Nr. XIII P-5356. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nors ir kaip būtų keista, kartais ir valdantieji ką nors siūlo dėl darbotvarkės, nors patys ją formuoja. Mano siūlymai būtų du.

Pirmas siūlymas. Pagal autorės pageidavimą, kadangi yra daug Teisės departamento pastabų ir autorė nori rengti antrąjį variantą, atsižvelgdama į tas pastabas, yra siūlymas frakcijos vardu išbraukti Odontologijos rūmų įstatymo projektą. Tai darbotvarkės 2-11 klausimas. (*Balsai salėje*) Svarstysime, kai jis bus patobulintas.

Antras siūlymas. Išbraukti darbotvarkės 2-19 klausimą – Seimo nutarimo dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą projektą. Žinome, kaip sudėtinga iš tikrųjų dabar tvarkytis esant pandeminei situacijai. Mano supratimu, sukelti sumaištį ir rodyti, kad Seime mes svarstome tą privalomo testavimo problemą, tai tikrai nepadėtų tvarkytis su pandemija, todėl bet koks svarstymas čia tikrai nereikalingas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena, kolegos. Mano siūlymas ir Liberalų sąjūdžio frakcijos siūlymas būtų papildyti šiandien darbotvarkę prieš metus registruotu Darbo kodekso pakeitimo projektu Nr. XIII P-4528. Jo esmė, kad dienpinigiai darbuotojams būtų mokami tik bankiniu pavedimu. Įstatymo projektas buvo registruotas pernai vasario mėnesį. Man atrodo, šiandien būtų gera diena pateikti jį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Frakcijos vardu prašome išbraukti darbotvarkės 1-6 klausimą – Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII P-4989, nes gavome ir Seimo nariai gavo daug laiškų. Formuojamas pasiūlymas, kad nereikėtų registruoti naujo projekto, yra siūlymas tiesiog komitete pasiūlymą dar apsvarstyti ir priimti visos apimties įstatymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau, A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Reaguodamas į gerbiamo J. Razmos pasiūlymą, noriu tik pasakyti, kad yra išreikšta didžiosios dalies Seimo narių valia. Paprasčiausiai turiu pasakyti, kodėl yra bijoma, kad Konstitucinis Teismas vis dėlto pasakytų savo sprendimą dėl atitikties Konstitucijai mūsų labai skubotai priimto įstatymo. Todėl siūlyčiau visiems nepalaikyti šito siūlymo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mili kolegos, aš reaguodamas į S. Gentvilo siūlymą įtraukti Darbo kodekso pataisas informuosiu, kad yra ir daugiau pataisų, tai yra valstiečių, socialdemokratų, konservatorių. Darbo partijos frakcijos atstovų taip pat registruojama pataisa dėl Darbo kodekso, ji yra susijusi su tos pačios problemos sprendimu – su vežėjais. Ar ne geriau būtų pateikti visas susijusias pataisas kartu, gavus Teisės departamento išvadą, tarime, antradienį, kai galėtume išdiskutuoti tą problemą kartu, o ne po vieną pataisą svarstydami kiekvieną dieną. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Mykolai. Yra gautas Liberalų sąjūdžio frakcijos prašymas, Seimas dėl jo apsispręs. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Reaguojau į kolegos A. Gedvilo pasakymą, kad jis atstovauja Seimo daugumos valiai. Aš pastebėsiu, kad Seimo daugumos valia septyniasdešimt keliais balsais tas kritikuojamas įstatymas buvo priimtas. Tai čia yra Seimo daugumos valia. O jūs puikiai žinote, jeigu visas Seimas kreipiasi į Konstitucinį Teismą, ta įstatymo nuostata nebegalioja. Tai jūs norite visiškai sustabdyti privalomą testavimą tokiu kreipimusi. Jūs kreipkitės kaip Seimo narių grupė. Tai aš tikrai prašau išbraukti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, gerbiama Seimo nariai, kadangi konservatoriai pasiūlė išbraukti Odontologijos įstatymo projektą, aš norėčiau pasakyti, kad šiandien apie tai per mikrofoną turėjo kalbėti V. Bakas. Mišrioje grupėje vienbalsiai pritarėme, kad šiam įstatymui nereikėtų pritarti, ir dar mūsų Mišrios Seimo narių grupės yra tokia nuostata, jeigu šis įstatymas bus teikiamas į darbotvarkę, prašyti STT išvados, ar nėra čia korupcijos požymių šiame įstatyme. Per tą laikotarpį, kadangi daro pertrauką ir, matyt, tobulins tą įstatymą, aš manau, mūsų frakcijos vardu mes prašome, kad būtų kreipiamasi į STT dėl išvados.

Ir dabar antras klausimas dėl 2-19 klausimo, dėl Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio. Čia aš norėčiau replikuoti Etikos ir procedūrų komisijai. Žiūrėkite, Seimas priėmė įstatymą ir pats kreipėsi į Konstitucinį Teismą. Jeigu ne Seimas savo nutarimu, tai Seimo nariai surinks parašus. Ir tai ne pirmas atvejis, kai Seimas pasitikrina, ar jų įstatymas neprieštaruoja Konstitucijai. Kai aš kreipiausi į Etikos ir procedūrų komisiją ir prašiau ištirti, ką padarė P. Gražulis, apskundžiau P. Gražulį Etikos ir procedūrų komisijai, tai jie pasakė, kad tokio precedento nėra buvę. Tai palaukite, aš žinau dešimt Dievo įsakymų, žinau, ką sulaužiau, einu išpažinties. Jeigu dabar kol kas dar homoseksualai neparašė savo įsakymo, ką galiu ir ko negaliu daryti...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs turite pasiūlymą dėl darbotvarkės?

P. GRAŽULIS (MSNG). ...aš manau, kad tikrai Etikos ir procedūrų komisija privalėtų svarstyti mano skundą dėl manęs.

PIRMININKĖ. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Noriu paprašyti įtraukti į darbotvarkę VRK įstatymo pakeitimų projektą Nr. XIII-P-4386(2) ir kaip nors teisėkūros procesą parlamente užtikrinti, nes nei į Seimo narius, nei į frakcijas neatsižvelgė valdyba ir Seniūnų sueiga, nei juo labiau dabar į komiteto prašymą Seniūnų sueiga neatsižvelgė ir neįtraukė aktualaus projekto. Mes gi nubalsuosime ir pasakysime – taip ar ne, bet reikia pabaigti su šiuo įstatymo projektu, atitinkamų straipsnių pakeitimais po svarstymo. Komitetas yra apsvaigęs. Aš labai prašyčiau, kolegos, palaukti ir balsuoti, išreikšti savo nuomonę balsuojant, nes kitu atveju nieko kito nelieta kaip kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, nes apsvaigę projekto neįmanoma įdėti į darbotvarkę. Kažkoks keistas dalykas.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, Seniūnų sueigoje balsavome dėl šito, sutarėme, kad apsispręsimė Seimo salėje. Prašom. Kolega A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Gerbiamas pirmasis vicepirmininke, vis dėlto jūs puikiai žinote visas procedūras ir šiuo metu nepaisyti tokio ženkliaus Seimo narių nutarimo palaikymo būtų, pasakysiu lengvai, truputį chamiška. Pagal procedūras, kaip žinoma, šiandien yra tik pateikimas, todėl yra galimybė išgirsti argumentus, užduoti klausimus ir po to galima tobulinti arba priimti kitus sprendimus. Tad pasilieku savo nuomonės ir raginčiau vis dėlto nerodyti ambicijų, o imtis darbo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, tikrai šiandien mums yra erdvės, kur parodyti darbą, tai aš neatšaukiu savo siūlymų ir prašysiu, kad būtų balsuojama. Dėl P. Gražulio siūlymo kreiptis į STT dėl Odontologijos rūmų įstatymo projekto siūlyčiau tikrai nebalsuoti. Aš aiškiai pasakiau, kad autorė registruos antrą variantą, todėl nėra prasmės niekur kreiptis dėl to varianto, kuris nebebus svarstomas. Jeigu jau labai jis norės, galės kreiptis dėl antro varianto.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Pasiūlymai dėl darbotvarkės išsakyti. Turime apsispręsti dėl gautų pasiūlymų. Pirmasis pasiūlymas yra A. Palonio frakcijos vardu įtraukti į šios dienos darbotvarkę Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. XI-1934 6 straipsnio pakeitimo projektą Nr. XIII-P-5356. Kas pritariate Seimo nario siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 96, prieš – 7, susilaikė 18. Klausimas įtraukiamas į dienos darbotvarkę ir kartu automatiškai įrašomas į sesijos darbų programą.

Antrasis siūlymas gautas iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos išbraukti įstatymo projektą Nr. XIV-163 ir lydimuosius iš šios dienos darbotvarkės. Kas pritariate tokiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Odontologų, aš numerį pasakiau. (*Balsas salėje*) Gerai, prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama Pirmininke, pasakėte numerį Nr. XIV-163, atleiskite, mes nespėjame pasižiūrėti, dėl kokio projekto balsuojame. Pakartokite balsavimą.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. Kartojame balsavimą. Dar kartą formuluoju, balsuojame, apsisprendžiame dėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos prašymo išbraukti Odontologijos rūmų įstatymo projektą Nr. XIV-P-163 ir lydimuosius. Kas pritariate siūlymui, balsuojate už.

Balsavo 121: už – 114, prieš – 1, susilaikė 6. Šis klausimas ir lydimieji yra išbraukti iš šiandienos darbotvarkės.

Kitas siūlymas yra Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-19 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą“ projektą Nr. XIV-P-409(3). Kas pritariate šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 60, prieš – 51, susilaikė 10. Klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Kitas siūlymas yra Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu įtraukti klausimą – Darbo kodekso pakeitimo projektą Nr. XIII-P-4528. Kas pritariate šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 48, prieš – 17, susilaikė 47. Klausimas į darbotvarkę neįtrauktas.

Kitas prašymas Valstiečių ir žaliųjų frakcijos vardu. K. Mažeika prašė išbraukti Žuvininkystės įstatymo projektą Nr. XIII-P-4989. Kas pritariate frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. (*Balsai salėje*) Gerai, nutraukiame balsavimą. Dar kartą formuluoju. Valstiečių ir žaliųjų frakcijos siūlymas išbraukti iš šios dienos darbotvarkės Žuvininkystės įstatymo projektą Nr. XIII-P-4989. Kas pritariate frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 57, prieš – 46, susilaikė 20. Siūlymui nepritarta.

Ir paskutinis R. Tamašunienės siūlymas frakcijos vardu įtraukti į šiandienos darbotvarkę Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo projektą Nr. XIII-P-4386. Kas pritariate siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 54, prieš – 40, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritarta.

Turime apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ne, norite balsuoti? Gerai, balsuojame dėl darbotvarkės. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 90, prieš – 2, susilaikė 29. Darbotvarkei pritarta.

Gerbiamas komiteto pirmininkas V. Juozapaitis dėl vedimo tvarkos.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, dėkodamas jums už šiandien jau išplatintą jūsų sveikinimą aš noriu pagarsinti ir pasveikinti ir Seimo narius, ir, žinoma, visą Lietuvą ir pasaulį su Pasauline kultūros diena. Nepamirškime to šiandien kiekvieną sekundę. Pasaulinė kultūros diena Lietuvoje švenčiama 15 kartą kaip valstybinė atmintina diena.

Pasaulyje ji švenčiama jau nuo 1925 metų, kuomet Vašingtone susirinkę pasaulio lyderiai sutarė, kad karo ir taikos metu kultūros paveldo objektai bus saugomi. Bet kultūra, žinoma, yra platesnė sąvoka, įskaitant ir mūsų bendravimą šioje salėje. Todėl, gerbiami kolegos, tebūnie kultūros diena šiandien ir visados! Būkite pasveikinti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega, už priminimą mums apie šią svarbią dieną.

10.19 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10⁵ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3312 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-283(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kelių straipsnių ir skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-283(2). Priėmimas pastraipsniui. Projektą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų, pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju.

Motyvai dėl viso. Už kalba Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų įstatymas labai paprastas, reikia derinti tam tikras nuostatas, kad Valstybės kontrolės administratoriai galėtų dalyvauti finansiniuose, veiklos audituose, taip pat ir atitikties audituose. Grynai toks korekcinis klausimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Priėmimas numatytas paskirtu laiku. Balsavimai dėl projektų yra nuo 11 val. 30 min.

10.21 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-306(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-306(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Norėčiau pakviesti komiteto pranešėją gerbiamą V. Kernagį, kad pakomentuotų komiteto nuomonę dėl gautų pasiūlymų.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Dėl 2 straipsnio gauta Teisės departamento pastaba. Komitetas jai nepritarė, nes yra kalbama apie laisvuosius žurnalistus, o paties projekto esmė ir yra, kad žurnalistas, nemokamai gaunantis Registrų centro duomenis, turi turėti sutartinius santykius su oficialiai registruotu skleidėju. Priešingu atveju būtų sutrikdytas visas kontrolės mechanizmas ir būtų neaišku, kur žurnalistas tuos duomenis dėtu, jeigu neturėtų jų kur skelbti. Komitetas nepritarė šiai pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Priėmimas pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš tik labai trumpai priminsiu, kad šis įstatymo projektas buvo registruotas vos prieš kelias savaites. Aš noriu padėkoti mūsų komiteto nariui V. Kernagiui už tokį tikrai labai konkretų, kompetentingą ir itin glaustais terminais organizuotą darbą grupėje, kuri buvo Seimo valdybos suformuota. Tai yra pavyzdys, kai sutelkę lyderystę mes galime pasiekti rezultatą, tenkinantį visas suinteresuotas puses.

Mes turime turbūt tokį išskirtinį faktą: vos prieš pusmetį buvome kritikuojami, kad negalime susitvarkyti su šiuo klausimu, o šiandien mes turime parengtą tikrai labai gerą, puikų projektą, už kurį aš ir kviečiu visus sutartinai balsuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas... Atsiprašau, A. Skardžius – taip pat už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Išties įstatymas reikalingas, tačiau rengėjai vis dėlto *pilnai* nepasirūpino, kad būtų ir atsakomybė už galimybę nemokamai disponuoti duomenimis. Mes visai užmiršome atvejį, kai žurnalistas Š. Černiauskas, nemokamai gavęs duomenis, prekiaavo jais. Prezidentė net apdovanojimą iš jo atėmė už tą prekybą, už žurnalisto vardo pažeminimą! Štai tokių atvejų yra.

Mes, kalbėdami apie viešus asmenis, apie žurnalistus, taip pat turime iš jų reikalauti, kad jie deklaruotų ir savo interesus, nes žiniasklaida realiai yra komercinė ir dar ne vien Lietuvos subjektų – dauguma žiniasklaidos priemonių yra užsienio kompanijų steigėjai. Tai štai kaip vieši asmenys taip pat privalo deklaruoti. Tačiau rengėjai šio įstatymo šių labai reikalingų pataisų, ir aš balsuosiu už jas, vis dėlto pabūgo pareikalauti, kad šie asmenys taip pat privalėtų deklaruoti savo interesus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš noriu padėkoti Lietuvos žiniasklaidai, įvairioms jos organizacijoms, sugebėjusioms, vadovaujant Vytautui, darbo grupėje sutarti ir rasti bendrą konsensuą, nes iš tikrųjų tai buvo ištis nelengva ir vienai, ir kitai pusei. Tiesiog noriu pasveikinti, kad radote bendrą sutarimą tarpusavyje. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi motyvai jau išsakyti. Balsavimas – numatytu laiku.

10.25 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 41^a straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-300(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas, tai yra lydimasis – įstatymo projektas Nr. XIVP-300(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, dėkoju. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Pritariame bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė numatytu laiku – nuo 11 val. 30 min.

10.26 val.

Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-301(2) (priėmimas)

Taip pat lydimasis 1-3.3 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-301(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.26 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 6^a straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-302(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-3.4 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-302(2).

Du straipsniai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.27 val.

Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 6^a straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-303(2) (priėmimas)

Taip pat lydimasis darbotvarkės 1-3.5 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-303(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

10.27 val.

Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-304(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-3.6 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-304(2). (Balsai salėje) Taip, dėl motyvų nėra. Taip pat lydimasis.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė numatytu laiku.

10.27 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-305(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-3.7 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-305(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė 11 val. 30 min.

10.28 val.

Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-307(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-3.8 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-307(2).

Priėmimas pastraipsniui. Taip pat du straipsniai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.28 val.

Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-308(2) (priėmimas)

Taip pat lydimasis 1-3.9 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-308(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.28 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 25² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-309(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-3.10 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-309(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.29 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-310(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-3.11 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-310(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

Ir paskutinis lydimasis 1-3.11 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-310(2), taip, jį apsvarstėme. Taigi, dėl viso įstatymo projekto priėmimo apsispręsimė 11 val. 30 min., kada yra numatytas balsavimas.

10.30 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5053(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5053(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Už norėtų kalbėti Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų šiuolaikinis įstatymo projektas, jis leis ateityje tikrai gauti atitinkamų institucijų darbuotojams, žurnalistams reikiamą informaciją. Aš manau, kad tai suteiks kur kas didesnio skaidrumo ir politikų santykiams, ir visoms kitoms institucijoms. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime 11 val. 30 min.

10.31 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5054(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-4.2 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-5054(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Apsispręsimė balsuodami 11 val. 30 min.

10.31 val.

Augalų veislių apsaugos įstatymo Nr. IX-618 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 38, 41 straipsnių pakeitimo ir 25, 35, 41⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4648(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Augalų veislių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 25, 35, 41⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4648(3). Priėmimas pastraipsniui.

Kolegos, dėl straipsnių nuo 1 iki 22 nėra gauta nė vienos pataisos ar pasiūlymo. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti visiems šioms straipsniams? Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Straipsniams nuo 1 iki 21 pritarta bendru sutarimu.

Dėl 22 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Visam 22 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuodami 11 val. 30 min.

10.33 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 8, 12, 13, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 17¹, 17⁷, 18, 21, 22, 53 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4989(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4989(2). Į tribūną norėčiau pakviesti gerbiamą V. Pranckietį. Jis pristatys komiteto išvadą.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl straipsnių nuo 4 iki 7 pasiūlymų nėra gauta. Galime visiems jiems pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 8 straipsnio yra gautas Seimo narės L. Girskienės pasiūlymas. Norėčiau prašyti pristatyti.

V. PRANCKIETIS (LSF). Pristato autorė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Aš savo pasiūlymu siūlau pakeitimus dėl kvotų apsikeitimo. Esamas įpareigojimas ūkio subjektui išnaudoti 70 % turimų individualių žvejybos galimybių, siekiant apsiukeisti turimomis individualiomis žvejybos galimybėmis, apsunkina verslinės žvejybos vykdymą, skatina kvotų neišnaudojimą, nėra taikomas jokiose kitose Europos Sąjungos valstybėse. Todėl siūlau pakeitimą, kuriuo detalizuojama, tai yra patikslinama, kad išankstinis susitarimas dėl individualių žvejybos galimybių išlyginimo taikomas tik apsiukeitimo individualiomis žvejybos galimybėmis atveju. Pasiūlymu siekiama išvengti galimų piktnaudžiavimo rizikų, kai ūkio subjektai tiesiog perleistų savo žvejybos galimybes deklaruodami tariamą ateityje šių žvejybos galimybių išlyginimą, ko galimai nepadarytų. Tai tiek tada.

PIRMININKĖ. Gerbiamas komiteto pirmininke, prašau pristatyti komiteto išvadą.

V. PRANCKIETIS (LSF). Komitetas svarstė ir komitetas pasiūlymams, kuriuos teikė L. Girskienė, įvertinęs Žemės ūkio ministerijos ir Specialiųjų tyrimų tarnybos informaciją, nepritarė. Balsavimo rezultatai: buvo už 6, prieš nebuvo, susilaikiusių buvo 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tuomet turime balsuoti dėl šios pataisos. Kas pritariate kolegės L. Girskienės pataisai, kuriai nepritaria komitetas... Taip, prašom, gerbiamas Tomai.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, aš nesu tikras, ar Statute yra būtent preciziškai taip suformuluota norma, bet kiek aš žinau, frakcijos vardu galima pakviesti kolegas ateiti į salę ir leisti tam tikrą pertrauką, kad mes galėtume pakviesti žmones. Aš nesu tikras, kaip ten formuluojama, bet aš skaičiau, kad tokia norma yra.

PIRMININKĖ. Gera, dėkoju, gerbiamas kolega. Iš tiesų pabaigsime šį įstatymo projektą tada, kai susirinks visi kolegos į salę, nes turime pataisų ir dabar net nebūtų korektiška reikalauti 29 palaikančių šią pataisą, nes tiesiog turime nepakankamai Seimo narių salėje.

Dėl 9 straipsnio nėra gauta pataisų, pastabų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 10 straipsnio pataisų nėra. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 11 straipsnio pastabų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 12 straipsnio nėra gauta pastabų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 13 straipsnio pastabų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 14 straipsnio nėra gauta pastabų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 15 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime ir mes pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Taip pat yra gauta dar viena Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba dėl to paties 15 straipsnio. Komitetas jai pritarė. Ar galime pritarti ir mes bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Ar galime visam 15 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Taigi, kolegos, aš dar kartą pabrėšiu, kad dėl 8 straipsnio, dėl kurio yra dvi pataisos, mes apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

10.39 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5163(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5163(2). Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 6 pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jiems visiems pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 7 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Pranešėjo nėra. Gerbiamas komiteto pirmininkas A. Matulas galėtų pristatyti komiteto nuomonę dėl 7 straipsnio, dėl kurio yra gauta Teisės departamento pastaba.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, Teisės departamentas padarė pastabą, kad licencijos veikla galėtų būti sustabdyta per tris dienas ir pašalinti per tris dienas trūkumai, tai tikrai nėra taip. Trūkumams pašalinti bus numatytas kitas terminas, todėl komitetas vienbalsiai nepritarė šiai Teisės departamento pastabai ir siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti komiteto pozicijai bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Ir visam 7 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 8, 9 ir 10 straipsnių pasiūlymų negauta. Ar galime jiems visiems trims pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 11 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau, gerbiamas komiteto pirmininke, pristatyti komiteto nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū. Analogiška pastaba dėl trijų dienų galimybės atimti licenciją ir pašalinti trūkumus. Kadangi mes jau nepritarėme dėl 7 straipsnio Teisės departamento pastabai, čia yra absoliučiai analogiška ir komitetas nepritarė jai.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime komiteto nuomonei pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Visam 11 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Nuo 12 iki 16 straipsnio nėra gauta pasiūlymų ir pataisų. Ar galime jiems visiems pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 17 straipsnio pasiūlymų ir pataisų taip pat nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl naujos redakcijos 2 straipsnio yra gauta Seimo nario A. Matulo pataisa. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, suderinus su Sveikatos apsaugos ministerija, su Narkotikų kontrolės departamentu pasiūlyta pakeisti įsigaliojimo datas. Kaip sakiau, tos institucijos pritarė, komitetas irgi vienbalsiai pritarė, todėl prašyčiau pritarti šiai pastabai, kad įsigalioja ne nuo gegužės, bet nuo lapkričio 1 dienos ir teisės aktai turi būti parengti ne iki balandžio 1 dienos, bet iki rugsėjo 30 dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Visam straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl viso užsirašiusių kalbėti nėra. Balsavimas dėl šio projekto, kaip ir dėl visų kitų, yra numatytas nuo 11 val. 30 min.

10.42 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5164(2) (priėmimas)

Lydimasis – klausimas 1-7.2 – Administracinių nusižengimų kodekso 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5164(2).

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Aš norėčiau paprašyti gerbiamą Antaną pristatyti savo pataisą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Man atrodo, čia irgi dėl datos, dėl įsigaliojimo yra, ar ne? Taip, pasiūliau pakeisti datą, vėl suderinta su ministerija, su Narkotikų kontrolės departamentu, komitetas vienbalsiai pritarė ir prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komitetui bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ir visam 2 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas yra numatytu laiku.

10.44 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4466(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4467(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4466(2). Kviečiu pranešėją, Teisės ir teisėtvarkos komiteto narį J. Sabatauską. Gal galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę ir dėl pagrindinio, ir taip pat dėl lydimąjo?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė ne tik komiteto posėdyje, bet darė dar dvejus klausymus dėl šio projekto. Atsižvelgęs į Savivaldybių asociacijos, policijos, Vidaus reikalų, Susisiekimo ministerijų bei Vyriausybės pastabas pritarė projektui, kuriam pritarė visi 7 komiteto nariai, dalyvavę posėdyje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dėl lydimąjo.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Saugaus eismo? Taip, taip pat dėl lydimąjo Saugaus eismo įstatymo komitetas pritarė 7 balsais už. Dar ten buvo vienas pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar diskusija. Pasisakyti norėtų kolega M. Majauskas. Kviečiu į tribūną.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke.

Mieli kolegos, pradžioje norėčiau pradėti nuo padėkos Teisės ir teisėtvarkos komiteto kolegoms, kurie skyrė tikrai gana daug laiko atidžiai išanalizuoti įstatymo projektą. Taip pat padėkoti Susisiekimo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, kurios teikė pastabas, siūlymus, į kurių daugumą buvo atsižvelgta, taip pat ir Vilniaus savivaldybei, kuri inicijavo šio projekto pakeitimą.

Šiuo projektu mes sprendžiame ganėtinai svarbų klausimą, kurio nepavyko mums sutvarkyti jau daugelį metų – tai yra netvarka daugiabučių kiemuose, jų automobilių stovėjimo aikštelėse. Šiandien turime užkimštus kiemus, kurie dūsta nuo automobilių. Vilniaus savivaldybės specialistų duomenimis, didelė dalis automobilių, kurie yra laikomi daugiabučių kiemuose (iki 20 %), yra nenaudojami, neeksploatuojami arba tiesiog negalimi eksploatuoti, nes neturi ratų, neturi langų ar apskritai neturi net ir variklio. Deja, matome, kad žmonės laiko automobilius daugiabučių kiemuose kaip nenaudojamus daiktus, laiko juos ne kaip transporto priemonę, o kaip tiesiog nenaudojamą daiktą, kaip skalbimo mašiną ar pianiną, pasistatę kieme. Puikiai suprantame, kad mūsų tikslas ir reikalas nėra pristatyti daugiau aikštelių, kad daugiau daiktų galėtų laikyti kiemuose, o užtikrinti, kad esamos aikštelės, esama aplinka būtų naudojama kaip įmanoma efektyviau.

Ką mes šiuo projektu siūlome? Tai, kad savivaldybė, perimdama funkciją arba pasidalindama funkciją su policija, galėtų nutempti ne vietoje pastatytus automobilius. Tai padėtų atlaisvinti kiemus, tai padėtų greičiau, kokybiškiau ir efektyviau teikti viešąsias paslaugas – šiukšlių išvežimą, policijos atvažiavimą, greitosios pagalbos atvažiavimą. Matome ne vieną kuriozišką atvejį, kai savivaldybės automobilis, išvežantis šiukšles, negali patekti iki konteinerių ir juos ištuštinti. Matome, kaip greitosios pagalbos ar gaisrinės automobilis negali įvairuoti į kiemus, nes yra ne vietoje pastatyti automobiliai. Iki šiol pareiga patraukti ne vietoje pastatytą automobilį buvo savininko (suprantama), o jam nesiėmus veiksmų tai turėdavo daryti policija, bet policija užsiėmusi rimtais reikalais, rimtais darbais.

Šiuo atveju, kaip ir daugelyje Europos Sąjungos šalių, siūlome suteikti teisę patraukti ne vietoje pastatytą automobilį savivaldybėms. Tai veiktų kiemuose, tai veiktų ir dėl piktybinių pažeidėjų Vilniaus, Kauno, Klaipėdos senamiesčiuose, kur, matome, atvažiuoja prie kavinės, ant pėsčiųjų perėjos numeta automobilį ir jam ne problema susimokėti už kavos puodelį 5 eurus, kaip ir susimokėti baudą 50 ar 100 eurų. Tačiau jeigu jo automobilis būtų priverstinai nutemptas ir jis mojuotų rankomis, bandytų sustabdyti šitą procesą ir nieko negalėtų padaryti, mano giliu įsitikinimu, tai veiktų kaip efektyvi prevencinė, drausminanti priemonė nesielti taip neatsakingai.

Šiuo įstatymo projektu mes spręsimė keletą problemų: tvarkysime kiemus ir užtikrinsime, kad piktybiniai pažeidėjai sulauktų adekvačių sankcijų, kai jų automobiliai būtų tiesiog nutemp-ti. Kviečiu kolegas pritarti ir dar kartą dėkoju Teisės ir teisėtvarkos komitetui, kad jis atidžiai iš-analizavo, dėkoju Vidaus reikalų ir Susisiekimo ministerijoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti daugiau užsirašiusių nėra. Ar galime darbotvarkės 1-8.1 klausimui, įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4466, po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai sa-lėje*) Atsiprašau, dar dėl motyvų. E. Pupinis kalba už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiami kolegos. Iš tiesų M. Majauskas pasakė esmę. Tikrai ne-galime palikti be priežiūros nevažiuojančių automobilių parkavimo aikštelėse, ypač tose vietose, kur sudėtinga privažiuoti transporto priemonėms, specialiosioms transporto priemonėms. Tikrai pasitaiko, būna problemų ir iškyla klausimų, kai dar tos ilgai stovinčios transporto priemonės bū-na kaip nors apgadinamos. Manychiau, kad vis dėlto aikštelės reikalingos tam, kad ten parkuotųsi transporto priemonės, kurios yra naudojamos gyventojų, ypač piktybiškai paliekamos transporto priemonės tose vietose, kur negalima palikti. Taip pat, manychiau, turėtų būti kur kas drausmin-gesnės priemonės, kurios drausmintų labiau nei paprastos – mažos baudos, kurios gana praban-giomis mašinomis, transporto priemonėmis važinėjančiam savininkui nelabai ką reiškia. Tikrai pritariu ir siūlau balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

PIRMININKĖ. Prieš kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Eismo saugumas tikrai yra labai svarbu, bet šiuo atveju kalbame apie transporto priemonę, kuri realiai trukdo eismui. Paprastai tokiu at-veju kviečiami policijos pareigūnai, o ne savivaldybės tvarkos palaikymo skyriaus darbuotojai, todėl priimti sprendimą dėl transporto priemonės pašalinimo policijos pareigūnui nesudaro jokių sunkumų, tuo labiau kalbame apie pažeidimus, už kuriuos transporto priemonė gali būti konfis-kuojama. Labai svarbios pirminės paties įvykio detalės, kurios gali būti neužfiksuotos, ir tai galė-tų apsunkinti tolesnius tyrimus.

Tikrai yra tam tikrų abejonių, ar šis įstatymo projektas, jo pakeitimas, yra pakankamai pa-baigtas, nes negirdime skundų, kad policija nespėja susitvarkyti su panašiomis situacijomis, todėl kaip ir nėra aišku, ar yra prasmė policijos funkcijas perduoti kitam administruojančiam asmeniui. Vis dėlto manau, kad reikalingi tam tikri pakeitimai, kad nekiltų abejonių dėl projekto, ir šioje stadijoje siūlau susilaikyti. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju, nuomonės išsiskyrė. Apsispręsimė balsuodami 11 val. 30 min.

Darbotvarkės 1-8.2 klausimas, lydimasis projektas Nr. XIIIIP-4467(2). Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo nario J. Sabatausko pasiūlymas. Aš paprašysiu kolegos pristatyti pasiūlymą bei ko-miteto nuomonę.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, pasiūlymas yra redakcinio pobūdžio, nes tame pačiame straipsnyje yra pasakyta, kad išlaidas, susijusias su transporto prie-monės nuvežimu bei saugojimu kitoje aikštelėje, solidariai atlygina savininkas ir valdytojas, ta-čiau kitame sakinyje jau kažkodėl yra „valdytojas“ ir „vairuotojas“. Vairuotojas, esamu momentu vairuojantis automobilį ar juo dabar disponuojantis, iš esmės yra tas pats valdytojas, todėl vietoj „vairuotojo“ siūliau įrašyti „savininką“. Komitetas visais dalyvavusių Seimo narių balsais prit-rė. Už – 7.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti pataisai, kuriai pritarė komitetas? Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarė bendru sutarimu.

Dėl projekto apsispręsimė balsuodami 11 val. 30 min.

10.54 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3778(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3778(2).

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, šis projektas atėjęs iš Peticijų komisijos, kur buvo siūloma, kad tik esant formaliems reikalavimų atitikimams, tai yra turint B kategoriją, dvejų metų stažą ir esant 24 metų amžiaus, būtų galimybė vairuoti A1 – trupučių galingesnį motociklą, negu turint tą kategoriją, kur galima vairuoti.

Komitetas po klausimų, taip pat suderinęs su įvairiomis institucijomis, priėmė kompromisinį variantą. Kadangi Europos Sąjungos teisė gana griežtai žiūri į šių transporto priemonių vairavimą, tačiau leidžia nacionalinei valstybei priimti savo šiek tiek švelnesnį variantą, tai mes pasirinkome Vokietijos variantą, kaip sakiau, kompromisinį variantą, kur atitinkamai 25 metų amžiaus, turint penkerių metų B kategorijos vairavimo stažą, išklausi atitinkamus šių transporto priemonių vairavimo kursus, galima vairuoti A1 kategorijos transporto priemonę. Išklausi kursą, be egzaminų. Egzaminų laikyti nereikėtų. Komitetas 7 balsais už pritarė šio įstatymo projekto ant-
rajam variantui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto nuomonę. Diskusijoje kalbėti yra užsirašę keli Seimo nariai. Pirmasis kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, matau, kad iš tikrųjų klausimas toks gana svarbus, nes ir užsirašiusių diskutuoti nemažai. Manau, reikėtų pasakyti, kad šio klausimo svarstymas turi tokias kelias ypatybes, kaip čia buvo minėta. Iš tikrųjų tas klausimas atkeliavo iš Peticijų komisijos, tačiau į Peticijų komisiją atkeliavo iš piliečio. Ir galiu pasakyti, kad tai buvo klausimas, pasirašytas piliečio, tačiau turintis ir nemažą palaikymą – peticijų portale tą įstatymo projektą palaikė net 8 tūkst. 980 asmenų.

Iš tiesų dar viena savybė yra ta, kad kalbant apie A1 kategorijos motociklus turėtume įsivaizduoti ne kokią nors galingą transporto priemonę, sunkiai valdomą, ir didelį motociklą kitų kategorijų, tačiau tai yra kitas variantas po vadinamųjų motorolerių ir jis yra nepakankamai galingas. Iš tiesų kyla klausimas, ar tikrai žmogų, kuris galbūt vairuoja savo B kategorijos transporto priemonę, mes turime perleisti per visą brangiai kainuojančią sistemą. Sistema kainuoja tikrai nepigiai, tai yra kaimiškuose regionuose – 300 eurų, ne kaimiškuose – iki 350 ir daugiau. Tokia tradicija, kai kažkas užsidirba ir kai kada ne visai reikalui esant, manau, tikrai erzina žmones. Tuo labiau jeigu mes imtume per pačią kursų sistemą ruošiamų A1 kategorijos motociklininkų amžių, tai žinome, kad tai kategorijai suteikiama teisė vairuoti nuo 16 metų. Dabar vien todėl, kad žmogus galbūt palankė kokius nors kursus, sumokėjo pinigus, suprantama, jeigu jauno amžiaus, tai gal neturi ir įgūdžių, nežino eismo taisyklių, bet vėlgi tuos asmenis, kurie vairuoja B kategoriją arba kitas kategorijas, mokyti iš naujo ir dalyvauti tam tikruose kursuose tikrai nėra didelės prasmės.

Panašus atvejis buvo 2010 metais, buvo tam tikrų abejonių, kuomet mes leidome važiuoti traktoriumi. Irgi buvo tam tikrų diskusijų, kaip čia dabar žmogus, persėdęs be egzaminų nuo automobilio prie traktoriaus vairo, tarkim, arba prie galingesnio traktoriaus, turi profesionalaus vairuotojo teises, ar tikrai nebus problemų. Per tiek laiko pamatėme, kad tikrai jokių problemų nėra. Tiems, kurie rengdavo traktorių vairuotojus, paprasčiausiai galbūt šiek tiek sumažėjo pinigų. Bet iš tikrųjų sutaupėme pinigų žmonėms, kurie dirba žemės ūkyje, kurie tvarko aplinką, naudodami techniką, ir tos problemos buvo išspręstos, tikrai jokių baisių dalykų neįvyko.

Manychiau, ir čia... Vis dėlto gaila, kad komitetas neliko prie teikėjo siūlymo. O jis buvo, kaip čia ir minėta, siūloma asmenims, sulaukusiems 24 metų ir turintiems dvejų metų vairuotojo stažą, manau, pakanka, kad vis dėlto tie asmenys galėtų vairuoti A1 transporto priemonę. Kokie nusi-skundimai, ką mes girdėjome komisijoje, kuomet buvo pristatomas tas klausimas?

Iš tikrųjų argumentai ganėtinai svarūs. Asmenys, kurie dabar vairuoja iki 50 kub. centimetrų transporto priemonę, iš tikrųjų skundžiasi, kad jie negali lygiavertiškai dalyvauti eisme. Pavyzdžiui, ta silpna transporto priemonė iš tikrųjų turi problemų kylant į kalną. Ten konkrečiai buvo įvardintas Narbuto kalnas, kuomet važiuodamas motoroleriu asmuo negali lygiavertiškai dalyvauti sraute – paprasčiausiai pradeda jį lenkti. Tada jis traukiasi į dešiniąjį kelią ir lenkia transporto priemones. Vadinasi, antra eismo juosta važiuojančios transporto priemonės taip pat turi trauktis. Čia yra tam tikrų ir techninių problemų. Tikrai galima sutikti, kad tos negalingos transporto priemonės lygiavertiškai dalyvautų eisme ir netrukdytų miesto sąlygomis lengvosios mašinoms, važiuojančioms gatve.

Čia taip pat buvo pasakyta argumentų, kad vis dėlto mažosios transporto priemonės yra kur kas manevringesnės, užima parkavimo vietų mažiau, taip pat gana patogiai galima pasiekti darbą arba net galbūt važiuoti į užmiestį, tarkime, lankyti žinomas vietas – tai savotiškai ir tam tikra turizmo priemonė nedideliais atstumais.

Gerbiami kolegos, iš tiesų vis dėlto aš teikiau tam tikrą siūlymą, nes buvo po komiteto siūlymo dar paliktas reikalavimas lankyti tam tikrus kursus...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas jau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...vairuotojų mokymo. Vis dėlto siūlau bent jau šiuo atveju, kad būtų pakankamas mokymas tik praktinio vairavimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, klausimas iš tiesų jau gerai žinomas ir, man atrodo, neblogai išdiskutuotas. Aš pats asmeniškai, atrodo, jaučiu, kad jau baigiu pravalgyti dantis kalbėdamas šia tema ir gal kam nors jau ir atsibodo. Bet pabandyčiau pakartoti pagrindinius argumentus.

Šio siūlymo suteikti galimybę vairuoti lengvą motociklą, kaip jis yra vadinamas pagal Europos Sąjungos dokumentus, suteikti teisę vairuoti turintiems automobilio B kategorijos vairavimo stažą ir turintiems tam tikrą amžių oponentai sako, kad lengvas motociklas tai yra pavojinga priemonė ir iš tiesų reikia išeiti teoriją, reikia išeiti praktiką, reikia turėti šiek tiek smegenų, norint vairuoti. Tačiau atkreipsiu dėmesį, kad pagal galiojančias taisykles 16-metis, išlaikęs vairavimo kursus ir išėjęs teoriją, gali vairuoti. Jie vadina lengvu motociklu, iš tiesų tai yra tas pats motoroleris, tik šiek tiek spartesnis. Jeigu jūs pasižiūrėtumėte gatvėje, jūs greičiausiai net neatskirtumėte, ar tai yra 50, ar 125 *kubikų* motoroleris. Jie atrodo taip pat. Dėl 50 *kubikų* nereikia jokių vairavimo teisių, o dėl 125 staiga reikia ir teisių, ir kursų, ir teorijos, ir praktikos. Man atrodo, kad tokios priemonės yra perteklinės.

Ne aš sugalvojau. Tai yra Peticijų komisijos siūlymas, bet jis ateina iš Europos Sąjungos direktyvos, Europos Sąjungos praktikos. Europos Sąjunga sako vieną paprastą dalyką: turime skatinti žmones persėsti ant dviračių transporto priemonių, sudarydami jiems palankesnes sąlygas. Kodėl? Mažiau taršos, mažiau spūsčių, daugiau parkavimo vietų, geresnė fizinė, geresnė emocinė savijauta ir, kaip gerbiamas E. Pupinis minėjo, skatina ir turizmą.

Tokiu keliu žengia daugelis Europos Sąjungos šalių. Ne viena Europos Sąjungos šalis jau yra priėmusi tokį sprendimą, galimybę, pasinaudodama Europos Sąjungos teisės aktais, suteikti lengvatą – nelaikyti praktinių, teorijos kursų ir netaikyti papildomų reikalavimų norintiems vairuoti spartesnį motorolerį, kai jie turi automobilio vairavimo teises ir tam tikrą stažą. Šiuo metu Latvija, Estija, Lenkija, Malta, Slovakija, Portugalija, Ispanija, Belgija, Austrija, Prancūzija, Liuksemburgas, Čekija, Italija jau turi tokias galimybes. Niekaip nesuprantu, kodėl Lietuvoje mes vis dar to neturime.

Oponentai sako, kad, žiūrėkite, iš tikrųjų mirtingumas yra labai didelis dėl dviračių transporto priemonių, todėl turime būti labai atsargūs. Tuo tikslu išsitraukiau Europos Sąjungos šalių žuvusiųjų skaičių, tenkantį 1 mln. gyventojų pagal transporto priemonių kategorijas. Noriu labai atsakingai pasakyti, kad Europos Sąjungos vidurkis motociklais žūvančių žmonių yra beveik dvigubai didesnis negu Lietuvoje, Europos Sąjungos vidurkis. Europos Sąjungos vidurkis, tenkantis 1 mln. gyventojų, yra 7,5 gyventojų, Lietuvoje – 4,5. Mopedais – 1,2 ir Lietuvoje yra mažesnis – 1. O automobiliais, *passenger cars*, Lietuvoje yra beveik 40, Europos Sąjungoje – 22. Tai ne čia pavojus, ne čia problemos.

Aš iš esmės siūlyčiau Seimui suvienyti jėgas (aš suprantu, kad Susisiekimo ministerija išgyvena, Vidaus reikalų ministerija išgyvena, bet galų gale Seimas priima sprendimą), suvienyti jėgas ir grįžti prie pirminio varianto. Šiandien leisti tokį projektą, koks yra, galbūt pritarti E. Pupinio pataisai, bet grįžti su siūlymu iš visų skirtingų frakcijų.

Man labai imponavo gerbiamo A. Stončaičio požiūris. Jis brandus žmogus, brandus politikas, jis labai aiškiai sakė, na, žiūrėkite, yra skirtumas tarp šešiolikamečio ir 24 metų. Na, tikrai kažkas, kaip pasakius, galvoje yra šiek tiek kitaip: yra baigęs universitetą, greičiausiai ir šeimą sukū-

ręs, tikrai požiūris į vairavimą yra visiškai kitoks. Automobilio vairavimo praktika yra daug svarbesnė, negu tu išlaikysi teoriją 16 metų ir jau turėsi galimybę vairuoti tą patį motorolerį.

Mano siūlymas yra praėjus svarstymo stadijai pateikti bendrą siūlymą iš skirtingų frakcijų, gražinti prie pirminio varianto, kuris sakytų labai paprastai: 24 metų amžius, dvejų metų vairavimo stažas ir jokių papildomų ten kursų ar dar ko nors ir kam nors galimybės užsidirbti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau diskusijoje užsirašė kalbėti G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš jau girdėjau šūksnius, kad pritariame, tai iš principo diskutuoti, matyt, nėra apie ką. Bet yra Lietuvoje keli dalykai, kuriuos supranta faktiškai visi, tai yra, matyt, krepšinis, žūklė, medžioklė, na ir transporto priemonės, motociklai. Be jokios abejonės, asmeninės patirtys taip pat yra svarbios, nes tie, kurie, nežinau, kuriuo nors savo gyvenimo etapu yra vairavę motociklus, puikiai žino, kad sunkios ir galingos transporto priemonės iš tikrųjų nėra žaistiukas ir reikalauja pasiruošimo, reikalauja pirmiausia praktinio pasiruošimo, nes teorinės žinios, kelių eismo taisyklės yra taikomos visoms transporto priemonėms be išimties.

Tačiau labai įdomu klausyti opozicijos, pirmiausia pozicijos nuomonės dėl pateikto įstatymo projekto. Aš manau, kad toks, koks pasiekė čia Seimo salę po komiteto svarstymo ir su komiteto išvadomis, na, nėra priimtinas niekam, nei pozicijai, nei opozicijai iš tikrųjų. Aš susidarau tokį įspūdį tiek bendraudamas su tų pataisų iniciatoriais, kurie rašinėja laiškus visiems Seimo nariams, tiek su kolegomis, kurie teikia papildomus siūlymus.

Iš tiesų labai ilgai nekankindamas visais argumentais, kurie jau šiandien čia nuskambėjo, yra teisingi, norėčiau palaikyti idėją dėl grįžimo prie pirminės peticijos tekste išdėstytos versijos, nes papildomai varyti per teorijos kursus ir per vairavimo visos apimties kursus suaugusį žmogų dėl 125 kub. centimetrų galios motorolerio yra tiesiog neprotinga. Ir dar kartą sakau, visi, kurie kada nors yra vairavę motorolerį ar motociklą, tikrai su manimi 100 % sutiks. Todėl, kolegos, šiandien mes galime pritarti svarstymui, tačiau siūlyčiau, nors kolegos Edmundo pataisa yra į temą, nepritarti pataisai, o registruoti visiems kartu naują pasiūlymą, kuris atlieptų peticijos tekste išdėstytas nuostatas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu L. Jonauską.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų turiu pritarti beveik viskam, ką sakė G. Paluckas, išskyrus vieną dalyką, apie žūklę tikrai ne visi supranta, mes tą matėme iš antradienio diskusijų.

Bet, nepaisant to, grįžtame prie vairavimo klausimų. Aš manau, kad šiandien klausimas tikrai yra aktualus, jis turėjo būti sprendžiamas anksčiau. Aš vis dėlto raginčiau pritarti šiandien Edmundo pasiūlymui, bet lygiai taip pat pritarčiau ir teikti naujus pasiūlymus, kurie turėtų šiek tiek mažesnius reikalavimus. Iš tikrųjų, jeigu motociklininko A1 kategorijos teises gali išsilaikyti 16-metis, tai amžius nuo 25 metų, kaip šiandien siūloma, arba kaip yra pirminiame tekste – 24 metų iš tikrųjų yra per didelis. Tas reikalavimas yra tikrai nepagrįstas. Man atrodo, kad dveji metai vairavimo stažo, kai jaunas vairuotojas įgyja patirties ir tai daro per dvejus metus, yra pakankamas stažas ir pirmiausia reikėtų apie tai kalbėti.

Man iš tikrųjų kelia dvejonių ir abejonių tie perdėti reikalavimai, kai prašome iš žmogaus, išlaikiusio, turinčio vairavimo teises B kategorijos, dar papildomai mokytis praktikos, tuos pačius egzaminus laikyti ir taip toliau. Man atrodo, kad tiesiog yra situacija, susidaro įspūdis, jog pataikaujama tame sektoriuje dirbantiems verslininkams ir norima sudaryti galimybes jiems dar papildomai užsidirbti. Aš manau, kad šitie reikalavimai yra pertekliniai. Šiandien tikrai siūlau palaikyti Edmundo pasiūlymus ir grįžti kitame svarstyme su naujais pasiūlymais, kurie dar būtų mažiau kategoriški, reikalautų mažiau stažo ir nereikalautų tų praktinio mokymo egzaminų teorijos. Ačiū.

PIRMININKĖ. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, manau, kad vis dėlto tai yra vienas iš gerų pavyzdžių, kaip pasinaudodamas Peticijų įstatymu visuomenės atstovas gali pateikti naudingą siūlymą. Šis pakeitimas tikrai gali paskatinti naudoti daugiau kompaktiškesnių ir mažiau taršių transporto priemonių, o tai prisidėtų tiek gerinant pačią ekologinę situaciją, tiek mažinant transporto kamščius, ypač didžiųjų miestų gatvėse.

Šis pakeitimas taip pat sumažintų vairavimo mokyklų apkrovimą. Puikiai žinome, kad vairavimo mokyklose yra susidariusios eilės, tai atgraso dažną norintį gauti teises vairuoti A kategorijos transporto priemonę. Manau, kad šis pakeitimas taip pat paskatintų daug vairuotojų persėsti į mažesnės galios ir mažesnės taršos transporto priemones, todėl palaikau šį pakeitimą. Be abejo, aš suprantu, kad gali būti skirtingi požiūriai dėl būtent amžiaus, ir peticija inicijuotas tekstas buvo šiek tiek kitoks. Todėl kolega G. Paluckas yra teisingas, kad, ko gero, galima svarstyti, koks amžius turėtų būti, bet vėlgi prisiminkime save, kai buvome 19, 20 ar 21 metų, tikrai daugelis, ko gero, nevažiavome taip saugiai, kaip važiuojame šiandien. Taigi čia yra diskusijų objektas, bet pirmas žingsnis reikiama linkme. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje nuomonės išsakytos. Aš norėčiau pakviesti komiteto pranešėją gerbiamą J. Sabatauską į tribūną, nes yra dėl 1 straipsnio gauta viena kolegų E. Pupinio pataisa. Prašom pristatyti savo pataisą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų aš pritarčiau, aišku, naujam projektui, tiksliau, projekto originalui ir pasirašyčiau, tačiau vėlgi matydamas karštas diskusijas komitete tikrai priėmiau sprendimą bent jau dėl tarpinio varianto, kad nereikalautume iš tų žmonių, kurie dalyvauja eisme, dar lankyti ir kažkokius kursus, kur būtų mokomi, kaip čia komitete buvo pasakyta, apsirengti arba nusirengti specialiąsias uniformas arba dar kartotų kažkokias ypatybes. Kartotų, iš ko susideda motociklas – iš ratų, variklio ir taip toliau. Manychiau, tikrai jau, jeigu tarpinis variantas būtų, bent jau reikalauti tikrai vairavimo įgūdžių. Tikrai teko ir pačiam vairuoti motociklą ir mokytis teko, ir apskritai sovietmečiu dar buvo tikrai vienas vairavimo būdas, kai leisdavo į kelią vairavimo aikštelėje ir to pakakdavo. Manychiau, kad tų avarijų ne tiek būdavo, nes pagrindinės avarijos vis dėlto būna su sunkiaisiais motociklais, kai žmonės, norėdami neva gauti adrenalino, laksto dideliais greičiais arba nesaugiai važinėja. Iš tikrųjų tikrai ne ta grupė motociklų. Aš siūlau vis dėlto palikti tikrai prievolę praktinio vairavimo bent šiuo momentu, o po to jau svarstyti ir žiūrėti, ar tikrai susidarys kritinė masė, kad būtų pritarta peticijos teikėjo nuostatai palikti 24 metus ir 2 metų stažą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašome pristatyti komiteto nuomonę.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, kolega, aišku, šaržuoja kalbėdamas apie apsirengimą ir nusirengimą, galima ir nuogam važiuoti, čia jokių problemų. Tačiau jeigu rimtai, pasakysiu taip, kad vis dėlto komitetas, sakau, po ilgų svarstymų nusprendė priimti kompromisinį variantą, kompromisinį variantą, kaip ir Europos Sąjungos teisė leidžia nacionalinėje teisėje nustatyti tam tikras sąlygas, bet su sąlyga, kad su B kategorija vis tiek tomis transporto priemonėmis bus galima važinėti tikrai Lietuvoje. Į užsienio valstybes nebus galima išvažiuoti neturint A1 kategorijos vairavimo teisės atskiro vairavimo pažymėjimo. Šiuo atveju tas mokymas... ir laikyti jo nereikės, reikės tik išklausti kursą bei praktinio vairavimo patirtį įgyti.

Kai kolega pasakoja apie tai, kad jis jau tą darė, važinėjo, įsivaizduokime žmogų, kuris niekada nėra važinęs nei motociklu, nei mopedu, nei motoroleriu, tai iš tiesų tam tikrus dalykus jam tikrai reikia sužinoti. Aš tai pats mielai lankyčiau, jeigu sugalvočiau vairuoti tokią transporto priemonę. Ir po to, kai jis tą kursą išklauso ir įgyja praktinio vairavimo patirtį, kaip kolega minėjo, kad užtektų tik aikštelėje... Neužtektų tik aikštelėje. Nejau jūs galvojate, kad mes išvažiavę į gatvę važiuojame tik dėl to, kad skaitytume ženklus ir žinotume, kada galima lenkti ar ne, bet visas tas vairavimo pajautimas yra visiškai kitoks negu vairuojant automobilį. Važiuoti keturiais ratais ir saugiame kėbule yra ne tas pats, kai tavęs faktiškai gali nematyti, nepastebėti, o tai labai dažna avarijų priežastis, kad dviratės transporto priemonės automobilių vairuotojai nepastebi, ypač jeigu tas automobilis yra dar toks masyvesnis, ir dažna būna nelaimių priežastis.

Komitetas svarstė šį pasiūlymą. Nė vienas iš septynių dalyvavusių komiteto narių nepritarė šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Mes turime apsispręsti dėl kolegų E. Pupinio pataisos, kuriai komitetas nepritarė. Kas už, kas pritaria E. Pupinio pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 32: už – 24, prieš – 2, susilaikė 6. Pataisai pritarta. Dėl viso apsisprendime jau netrukus.

11.19 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymas projektas Nr. XIIIIP-5356 (pateikimas)

Šiek tiek lenkiame darbotvarkę ir aš kviečiu gerbiamą A. Palionį pristatyti Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5356. Mūsų darbotvarkėje tai yra 2-15 klausimas.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, Seimo Pirmininke. Noriu pristatyti Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriame kalbama apie sodų bendrijose esančius kelius ir galimybę juos perduoti savivaldybėms. Šiuo metu tas procesas... Ta galimybė yra jau beveik dešimtmetį ir tas procesas tikrai nejuda iš vietos, nes sodų bendrijoms nepavyksta susitarti su savivaldybėmis.

Bendraujant su sodų bendrijomis kilo tokių minčių, kad galima būtų pačioms sodų bendrijoms inicijuoti kelių sutvarkymą, nes pagrindinė problema yra ta, kad tie keliai net nėra žemės sklypai... atlikti kadastriniai matavimai. Esmė šio projekto ir yra atsisakyti nuostatų ir nustatyti, kad sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esantys žemės sklypai su juose esančiais keliais ir kelių juostomis bendrijų iniciatyva, tai yra bendrijos susirinkimo sprendimu ir Vyriausybės patvirtintose Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis, perduodami savivaldybėms.

Taip pat šiuo projektu išbraukiame Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatas dėl prioritetų eilės, pagal kurią savivaldybės perima kelius, ir to paties straipsnio 8 dalies nuostatas, susijusias su minimaliu naujų žemės sklypų, kurie bus naudojami keliams formuoti, vidaus kelių pločiu, kuris negali būti mažesnis kaip 4,5 metro, nes tai nėra įstatyminės nuostatos. Tai tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsirašiusių klausti nėra. Jūs pristatėte įstatymo projektą. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Mieli kolegos, ar galima po pateikimo šiam projektui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima. Pritarta bendru sutarimu.

Mūsų balsavimas numatytas 11 val. 30 min. Aš siūlyčiau padaryti 8 minučių techninę pertaukę ir 11 val. 30 min. balsuosime dėl rytinės darbotvarkės klausimų.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Kviečiu susirinkti į darbingą mūsų posėdžio dalį, intensyviają, jei galima taip pasakyti, – bus du intensyvūs žanrai: balsavimai ir vėliau bus Vyriausybės valanda. Taigi, manau, visus dominantis laikotarpis. Kviečiu užimti darbo vietas ir pradėsime savo darbą.

11.30 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10⁵ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3312 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-283(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo kai kurių straipsnių ir trečiojo¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 10⁵ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3312 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-283(2). Priėmimo stadija. Balsavimas. Balsuojame. Kolegos, balsuojame dėl Vietos savivaldos įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103 Seimo nariai, balsavo 102: už – 101, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi skelbiu, kad Vietos savivaldos įstatymas (projektas Nr. XIVP-283(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

11.31 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-306(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-306(2). Priėmimas. Balsavimas. Balsuojame dėl Visuomenės informavimo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 103, prieš – 1, susilaikė 3. Taigi Visuomenės informavimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-306(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

11.32 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 41^a straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-300(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis 1-3.2 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-300(2). Priėmimas, balsavimas. Balsuojame dėl Akcinių bendrovių įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 111, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Taigi Akcinių bendrovių įstatymas (projektas Nr. XIVP-300(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

11.33 val.

Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-301(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-301(2). Priėmimas. Balsavimas. Balsuojame dėl Civilinio kodekso. Pra-nešu, kad tų lydimųjų bus čia nemažai, tad susikaupkime, bus daug balsavimų.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108 – visi 108 už. Taigi Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-301(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

11.34 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 6^a straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-302(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-3.4 klausimas – Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-302(2). Priėmimas. Balsavimas. Balsuojame dėl Kooperatinių bendrovių įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 113 Seimo narių: už – 113, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi Kooperatinių bendrovių įstatymas (projektas Nr. XIVP-302(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.35 val.

Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 6^a straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-303(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis darbotvarkės 1-3.5 klausimas – Mažųjų bendrijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-303(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Mažųjų bendrijų įstatymo projekto. Lydimasis projektas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116 Seimo narių: už – 116, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi Mažųjų bendrijų įstatymas (projektas Nr. XIVP-303(2) priimtas. (*Gongas*)

11.36 val.

Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-304(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-3.6 klausimas – Ūkinių bendrijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-304(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Ūkinių bendrijų įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121 Seimo narys. Visi 121 – už. Ūkinių bendrijų įstatymas (projektas Nr. XIVP-304(2) priimtas. (*Gongas*)

11.37 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-305(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis – Viešųjų įstaigų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-305(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Viešųjų įstaigų įstatymo projekto. Kas vėliau atėjo, lydimasis Viešųjų įstaigų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-305(2). Balsuojame dabar.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 120 Seimo narių: už – 120, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi Viešųjų įstaigų įstatymas (projektas Nr. XIVP-305(2) priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-307(2) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas lydimasis – Žemės ūkio bendrovių įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-307(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Žemės ūkio bendrovių įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118 Seimo narių: už – 118, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi Žemės ūkio bendrovių įstatymas (projektas Nr. XIVP-307(2) priimtas. (*Gongas*)

Kaip matau, turbūt dėl vedimo tvarkos gerbiamas V. Juozapaitis. Atskaičiuosiu, kuris mikrofonas. Taip, prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ne dėl vedimo tvarkos, tai yra replika po balsavimo. Tikslas – padėkoti garbiam Seimui, kiekvienam Seimo nariui, narei atskirai už tą indėlį prisidedant, priimant paketą, ko gero, istorinio įstatymo pakeitimo, turint omenyje, kad nuo iniciatyvos pradžios iki galutinio rezultato praėjo nei daug, nei mažai – trys mėnesiai. Mes parodėme, kad per tuos tris mėnesius galima iš tikrųjų tą tokį paketą – suburti atitinkamus žmones, visas suinteresuotas puses ir priimti visus tenkinantį rezultatą. Su tuo aš visus ir sveikinu, ir tai teikiu kaip pavyzdį ir ateityje.

Aš noriu asmeniškai padėkoti Seimo nariui V. Kernagiui, kuris vadovavo darbo grupei, sudarytai Seimo valdybos. Joje buvo ir žiniasklaidos atstovų. Kaip pažymėta, nebuvo nė vieno ko- kio nors nepasitenkinimo, įskaitant iš esmės ir Teisės departamentą. Taigi yra pavyzdys, kurio kviečiu siekti ir sekti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Dar kartą sveikindamas jus asmeniškai su Kultūros diena ir dėkodamas už gražų pasisakymą, atkreipiu dėmesį, kad dar trys lydimieji nėra priimti, todėl neperšokę griovio nesakykime op. Dar ne visas paketas yra priimtas. *(Balsai salėje)* Išprovokavau dar vieną pasisakymą. Tiek to. Prašau.

V. JUOZAPAITIS *(TS-LKDF)*. Labai jums dėkoju. Pasirodo, mano padėka bus dar didesnė trimis įstatymų projektais...

PIRMININKAS. Į ateitį.

V. JUOZAPAITIS *(TS-LKDF)*. ...ir aš tiesiog į ateitį tai pasakau. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Į ateitį susikaupkime.

11.40 val.

Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-308(2) *(priėmimo tęsinys)*

Lydimasis – Nekilnojamojo turto registro įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-308(2). Priėmimas. Balsuojame. Taigi dabar balsuojame dėl Nekilnojamojo turto registro įstatymo. Dar vienas lydimasis.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 121, prieš – nėra ir 1 susilaikė. Taigi Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-308(2) yra priimtas. *(Gongas)*

11.41 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 25² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-309(2) *(priėmimo tęsinys)*

Toliau dar vienas lydimasis – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-309(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl dar vieno lydimiojo – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 121, prieš – nėra, susilaikė 1. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas (projektas Nr. XIVP-309(2) yra priimtas. *(Gongas)*

11.42 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-310(2) *(priėmimo tęsinys)*

Dar vienas ir jau dabar paskutinis šio paketo lydimasis – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-310(2). Balsuojame. Priėmimas. Paskutinis šio paketo lydimasis ir tada tikrai galėsime pasidžiaugti, jeigu pavyks balsuoti. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: visi 120 – už. Taigi Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas (projektas Nr. XIVP-310(2) yra priimtas. *(Gongas)* Sveikinu, visą paketą sėkmingai įveikėme.

11.43 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5053(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5053(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Viešųjų pirkimų įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 122, prieš – nėra, susilaikė 1. Taigi Viešųjų pirkimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5053(2) yra priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5054(2) (priėmimo tęsinys)

Yra jo lydimasis – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5054(2). Priėmimas. Balsuojame. Taigi balsuojame dėl pirkimų, atliekamų įvairiose srityse, pakeitimo įstatymo. Lydimasis prieš tai buvusio.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 122, prieš – nėra, susilaikė 1. Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5054(2) priimtas. (*Gongas*)

11.45 val.

Augalų veislių apsaugos įstatymo Nr. IX-618 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 38, 41 straipsnių pakeitimo ir 25, 35, 41⁷ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4648(3) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Augalų veislių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4648(3). Priėmimas. Balsuojame dėl Augalų veislių apsaugos įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126 ir visi 126 – už. Taigi, Augalų veislių apsaugos įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4648(3) yra priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 8, 12, 13, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 17¹, 17⁷, 18, 21, 22, 53 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4989(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas. Paprašysime sugrįžti į tribūną gerbiama V. Pranckietį. Tęsime Žuvininkystės įstatymo projekto svarstymą, nes čia buvo ne visi straipsniai apsvaistyti ir ne visi pasiūlymai apsvaistyti. Mes septynis straipsnius apsvaistėme ir priėmėme... (*Balsai salėje*) Visus apsvaistėme. Tačiau liko 8 straipsnis ir čia turime du pasiūlymus. Seimo narė L. Girskienė. Prašau, gerbiama Ligita Girskienė, pristatyti savo pirmąjį pasiūlymą.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų aš jau pristaciau savo pasiūlymą.

PIRMININKAS. Jeigu galima, truputį garsiau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš jau pristaciau savo pasiūlymą. Ar dar kartą reikia pristatyti?

PIRMININKAS. Tuo metu buvo labai mažai kolegų salėje, jeigu galėtumėte labai trumpai, nes iš tikrųjų buvo labai nedaug žmonių, todėl mes ir nebaigėme procedūros.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Mano pasiūlyme, trumpai tariant, yra kalbama apie kvotų perleidimą, pasidalinimą. Dabar esamas teisinis reglamentavimas įpareigoja ūkio subjektus išnaudoti 70 % turimų individualių žvejybos galimybių, siekiant apsikeisti turimomis individualiomis žvejybos galimybėmis. Žodžiu, 70 % kvotos turi išnaudoti, kad galėtų apsikeisti. Tai apsunkina verslinės žvejybos vykdymą, skatina kvotų neišnaudojimą, nes dažniausiai išaiškėja, kiek tos kvotos yra išnaudoję žvejai, jau beveik metų pabaigoje. Tokia praktika nėra taikoma jokiose Europos Sąjungos valstybėse.

Mano pakeitimais yra siūloma patikslinti reglamentavimą, tai yra pasiūlymu siekiama detalizuoti, kad išankstinis susitarimas dėl individualių žvejybos galimybių išlyginimo taikomas tik apsikeitimo individualiomis žvejybos galimybėmis atveju. Pasiūlymu siekiama išvengti galimų piktnaudžiavimo atvejų, rizikų, tai yra kai ūkio subjektai tiesiog perleistų savo žvejybos galimybes deklaruodami tariamą ateityje šių žvejybos galimybių išlyginimą. Dažniausiai tas nėra padaroma. Trumpai tiek būtų.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Ar yra salėje 29 Seimo nariai, kurie palaiko. Gal rankas pakeliame, aš pabandysiu... Panašu, kad gali būti. Gerai. (*Triukšmas salėje*) Tada svarstome šį pasiūlymą. Komiteto nuomonė kokia? Gerbiamas V. Pranckietis reikalauja balsuoti, ar yra 29 Seimo nariai. Pritariantys šiai pataisai paspauskime mygtukus, kad ji būtų svarstoma, taip. Yra net 54 už. Svarstome šią pataisą. Dabar norėčiau išgirsti komiteto nuomonę. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Komitetas šiuos pasiūlymus svarstė balandžio 7 dieną ir, įvertinęs Žemės ūkio ministerijos ir Specialiųjų tyrimų tarnybos informaciją, nepritarė. Balsavimo rezultatai: už – 6 komiteto nariai, prieš nebuvo, susilaikė 2 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dabar yra nuomonės tik prieš. Gerbiamas E. Gentvilas dėl motyvų. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Aš norėčiau, kad kolegos labai gerai įsiklausytų. Žvejybos kvotos yra valstybės turtas, valstybės nuosavybė. Valstybė nemokamai atiduoda į rinką, tai yra žvejams, nemokamai atiduoda savo turtą. Kai yra reikalavimas išgaudyti bent 70 % tos gautos kvotos vi-duje esančios žuvies, tada paliekama galimybė perleisti likusią kvotos dalį. Kai naikinamas šitas apribojimas, atsiranda pavojus toks, kokių yra buvę, kad Lietuvos žvejybos įmonės, gavusios kvotas, net nepradėjusios gaudyti, iš karto tas kvotas perleidžia Danijos žvejams. Ir atidavė ne kaip nors nemokamai, o gavo už tai pinigų arba kitos žuvies gaudymo kvotas. Tai vyksta parceliuojant valstybės turtą. Aš suprantu, kad ponija Ligita čia siūlo švelnesnį variantą, tačiau mes einame štai tokio precedento keliu. Valstybė nemokamai suteikia kvotas, tų kvotų nereikalaujama išgaudyti ir galima paversti savo preke, ir taip pradeda sektoriaus įmonės pelnytis. Tai siūlyčiau atsargiai žiūrėti į tokį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Atsirado norinčių kalbėti už. Gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas vicepirmininke. Iš tiesų aš būčiau tikrai nekalbėjęs, jei-gu kolega E. Gentvilas nebūtų kalbėjęs, nes, žinau, net ir teismų buvo su tos įmonės vadovybe. Tai čia jų asmeninis konfliktas, bet tai, kas yra sakoma, tikrai nėra visiška tiesa, kolega. Klaidinti kolegų Seimo narių tikrai nėra sąžininga šiuo atveju. Tas pasiūlymas yra adekvatus pasiūlymas, jis kalba apie realią situaciją, nes ta įmonė yra bene vienintelė, kuri užsiima ta veikla, turi savo laivus, turi savo darbuotojus, žvejus ir visa kita. Jeigu mes kalbame apie kitą įmonę, kuri tik parduoda leidimus, ką jūs ir minite, tai šiuo atveju tikrai nereikėtų painioti ir klaidinti. Tikrai ta situacija ir tas pasiūlymas yra adekvatus, realus, nes, kaip ir minėjo kolegė, pristatydama pasiūlymą, kitose šalyse kažko panašaus net nėra ir tai yra perteklinės biurokratinės kliūtys, kurios realiai ir sukuria neteisingą situaciją. Todėl šiuo atveju siūlau pritarti ir paskui diskutuoti dėl tolesnių... Yra tarnybos, kurios gali užtikrinti, ar laikomasi, ar nesilaikoma, turbūt tą informaciją, kurią turite, galite perduoti Specialiųjų tyrimų tarnybai, ir jie tegu tikrina, o tada pateiks išvadas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Seimo narės L. Girskienės pasiūlymo. Balsuojame. Kas balsuoja už, balsuoja už pasiūlymą, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 125 Seimo nariai, balsavo 124 Seimo nariai: už – 51, prieš – 32, susilaikė 41. Pasiūlymui nepritarė. Per šoninį mikrofoną, tiksliau, per centrinį mikrofoną gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kolega K. Mažeika pasakė, kad aš esu buvęs teismuose su viena įmone, apie kurią aš čia galbūt kalbu. Aš kalbu ne apie tą įmonę, aš, beje, tuos teismus laimėjau ir tai buvo visai kitu kampu teismo procesas, ne apie kvotų perleidimą. Bet jūs ir pats, gerbiamas Kęstutis, pasakėte, kad yra įmonė, kuri kažkaip perleidinėja. Tokio precedento mes ir turime bijoti, ar apie vieną, ar apie kitą įmonę kalbėtume. Tai yra valstybės turtas, kuris negali būti padovanotas su teise užsidirbti iš valstybės turto.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų repliką. Yra kitas gerbiamos Seimo narės L. Girskienės pasiūlymas. Jūs atsisakote jo? Susiję? Prašom pakomentuoti, jūsų mikrofonas įjungtas.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš jau pristaciau savo pasiūlymus.

PIRMININKAS. Kaip? Ir antrą?

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Na, taip.

PIRMININKAS. Čia buvo du pasiūlymai.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Jeigu jie susiję, sutinkame, kad apsisprendėme, kad abiem Seimas nepritarė, taip? Sutinkame. Gerai.

Tada dėl viso 8 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu priimti 8 straipsnį? Matau, kad nėra norinčių kalbėti, bet yra norinčių balsuoti. Gerai. Balsuojame dėl viso 8 straipsnio. Dabar balsuojame dėl 8 straipsnio.

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 72, prieš – 7, susilaikė 40. Taigi 8 straipsnis yra priimtas.

Dabar pastraipsniui viskas yra priimta, tada dėl viso įstatymo. Yra dėl motyvų. Gerbiamas Z. Balčytis – už.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų įstatymo projektas nėra visiškai geras, kad nepritarėme vienai šitai pataisai, bet vis dėlto daug ką reglamentuoja ir suteikia skaidrumo žvejybos sistemai, todėl siūlau palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Žuvininkystės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4989(2). Prašom balsuoti. Žuvininkystės įstatymo priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 91, balsavo 87: už – 78, prieš nėra, susilaikė 9. Taigi Žuvininkystės įstatymas (projektas Nr. XIII-4989(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

11.58 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5163(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5163(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų kontrolės įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 109, prieš 1, susilaikė 5. Taigi Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIII-5163(2)) yra priimtas.

11.59 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5164(2) (priėmimo tęsinys)

Ir lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5164(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 119, prieš nėra, susilaikė 2. Taigi ir Administracinių nusižengimų kodekso 65 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5164(2) priimtas. (*Gongas*)

12.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4466(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4467(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau mes darbotvarkėje turime 1-8.1 ir 1-8.2 klausimus – du susijusius įstatymų projektus. Galbūt juos galima kartu apsvarstyti, yra svarstymo stadija. Nematau prieštaraujančių. Taigi Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4466(2) ir kartu lydimasis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4467(2). Svarstymo stadija. Balsuojame dėl jų kartu ar ne?

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 114, prieš – 1, susilaikė 2. Taigi po svarstymo pritarta.

12.01 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3778(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3778(2). Vėlgi svarstymas. Balsuojame dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projekto. Ar jūs, gerbiamas Laurynai, norėsite repliką, ar tik balsuojate?

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 109, prieš – 2, susilaikė 7. Taigi Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3778(2) po svarstymo pritarta.

12.02 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5356 (pateikimo tęsinys)

Dabar tuoj pradėsime Vyriausybės valandą. Kviečiu ministrus užimti savo vietas, kol mes ją pradėsime. Mes rytinėje darbotvarkėje apsvarstėme 2-15 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-5356, tačiau nepaskyrėme komiteto ir datos. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu, kad pagrindinis yra Aplinkos apsaugos komitetas? Galime pritarti? Dėkui, pritarta. Ir siūloma svarstyti birželio 22 dieną. Galime pritarti svarstymo datai? Dėkui, pritarta. Taigi komitetą ir datą mes paskyrėme.

12.02 val.

Vyriausybės valanda

Dabar skelbiu Vyriausybės valandą. Pagal susitarimą klausia tik opozicijos atstovai. Dėkui. Mes matome, kad salėje yra ir opozicijos lyderis, bet jis nėra užsirašęs klausti. Ar jis norės klausti? Norės. Būtų gerai užsirašyti, bet aš jums žodį suteikiu, kitą kartą bendra tvarka užsirašykite, mes jus pirmą įrašysime. Taigi prašom – S. Skverneliui suteikiu žodį. Jums du klausimai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gal kažkas pasikeitė? Šiaip Statuto norma yra, kad opozicijos lyderis gali klausti ir tokios praktikos užsirašyti iš anksto kaip ir netaikoma, bet gal aš pasitikslinsiu su buvusiu opozicijos lyderiu, galbūt reikės užsirašyti, tą pastabą priimu.

Aš norėčiau paklausti sveikatos apsaugos ministro, bet nematau, ar jis yra?

PIRMININKAS. Sveikatos ministras yra prisijungęs nuotoliniu būdu. Jeigu galima – tik garsiau šiek tiek.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Bandysiu labai garsiai. Gerbiamas sveikatos ministre, lyg ir paskutiniame Vyriausybės posėdyje pagal Sveikatos apsaugos ministerijos šių metų balandžio 13 dienos raštą Nr. 10-2310 prašoma iš Vyriausybės rezervo skirti 3 mln. 300 tūkst. eurų informacijos apie COVID-19 ligą sklaidai televizijoje ir kitose žiniasklaidos priemonėse. Aš norėčiau paklausti. Mes matome, yra ligoninių pareiškimų, kad baigėsi reikalingi rezervai. Matome, kad nebėra Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervo, medikų atlyginimai nebus keliami. Ką jūs dar norite skleisti už 3 mln. 300 tūkst. per devynis mėnesius apie ligą? Dar suprasčiau, jeigu būtų apie koki nors skiepų reikalingumą, bet po tokių istorijų dėl skiepų turbūt net tie 3 mln. 300 tūkst. jau neišgelbės ir nepakeis žmonių nuomonės. Ar nematote, kad tai yra tiesiog lėšų švaistymas?

A. DULKYS. Laba diena. Taip, čia turima omenyje informacinė kampanija plačiąja prasme, tai liestų ir vakcinavimą, ir testavimą, ir visus kitus dalykus, susijusius su kova su pandemija. Toks būtų mano trumpas atsakymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Antras jūsų klausimas, gerbiamas opozicijos lyderi. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už labai išsamų atsakymą. Vadovaujantis Seimo statutu, vėlgi prašau laikyti mano klausimą rašytiniu paklausimu.

Antrasis klausimas būtų gerbiamam kolegai susisiekti ministru. Šių metų balandžio 7 dieną Vyriausybės posėdyje 14 klausimu pristatydamas kelių priežiūros ir plėtros rezervo panaudojimą, aš nebūsiu visiškai tikslus cituodamas, bet pabandysiu kuo arčiau jūsų mintį perteikti, kad visas procesas nebuvo labai malonus dėl lėšų poreikio trūkumo, visada taip būna, dėl neaiškių kriterijų, pagal kuriuos reikia skirstyti, o taip pat (čia aš jau beveik cituoju) – nei aš, nei mano komanda neįsivaizdavome tokio politinio spaudimo. Ir atskyrėte politinį spaudimą nuo domėjimosi ir konsultacijų dėl konkrečių objektų.

Paskui jūs konstatuojate, kad ministerija buvo atspari ir bus atspari. Palyginus pirminį variantą, kuris buvo išsiųstas derinti viešai, su galutiniu variantu, matyti, kad to atsparumo jums nepavyko išlaikyti. Atsirado bent keturi papildomi objektai. Tai yra Plungės miesto keturios gatvės, Radviliškio rajono gatvė, Rietavo gatvė, Šilutės miesto viena gatvė, valstybinės reikšmės kelias Kazlų Rūda–Višakio Rūda ir taip toliau. Būtų įdomu sužinoti, kas jums darė tą politinį spaudimą? Ar jūs kreipėtės į kokias nors institucijas dėl tokio neįsivaizduojamo politinio spaudimo? Kam pavyko vis dėlto jūsų atsparumą palaužti dėl šių konkrečių objektų?

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą. Aš gal pabandysiu paaiškinti, kaip rezervas buvo skirstomas. Mes priėmėme sprendimą paskirstyti lėšas tik tiems projektams, kurie praėjusiais metais buvo finansuoti būtent iš rezervo, ne iš kitų šaltinių. Ar tai yra geras sprendimas, ar ne, galima vertinti įvairiai. Tie projektai, išskyrus vieną, kurie buvo įtraukti papildomai, visi buvo finansuoti būtent iš rezervo. Tiesiog ministerija dėl vieno ar kitų priežasčių, vienu atveju raštai nesuvaikščiojo ir panašiai, nebuvo pastebėjusi. Tie projektai, kurie buvo įtraukti, visi buvo finansuoti iš rezervo. Tai vienas dalykas.

Vienas papildomas projektas, kuris buvo įtrauktas taip pat finansuoti iš rezervo ir kuris iš rezervo nebuvo finansuotas, tai iš dalies grynai dėl mūsų valstybės įmonės „Kelių priežiūra“ kaltės, dėl to buvo papildomai priimtas sprendimas jį įtraukti. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Toliau klausia gerbiamas D. Kepenis. Ruošiasi A. Sysas.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turiu klausimą premjerei. Vakar girdėjome spaudoje, kad jūs paraginote kariuomenę, karines pajėgas skiepyti nesusipratėlius namuose, šandien girdime, kad Lietuva paprašė atiduoti vienos rūšies skiepus iš Danijos mūsiškiams lietuviams skiepyti. Mes žinome, kad Danija yra laimingiausių pasaulyje žmonių valstybė, ten gyvena laimingiausi pasaulyje žmonės. Lietuvoje gyvena nelaimingiausi Europos vaikai. Pagal praėjusių

metų duomenis, Lietuva pirmauja pasaulyje savižudžių skaičiumi. Ar ne čia yra mūsų atsakymas į klausimą, kodėl taip yra? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Galvoju, kaip galėčiau atsakyti, kad tai vis dar būtų pagal parlamentarizmo rėmus. Tiesą sakant, neturiu aš jums atsakymo, nes manau, kad tai, ką jūs pasakėte, yra klaidės, nes bet kokia savižudybių statistika, nors ir kokią ją turėtume, tikrai niekaip nesusijusi su vakcina „AstraZeneca“ ir niekas neprašė kariuomenės prievarta skiepyti žmonių. Aš labai norėčiau, kad jūs net ir užduodamas klausimą bent truputį laikytumėtės kažkokio fakto rėmų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar repliką norėjo gerbiamas S. Skvernelis. Tuoj aš jums įjungsiu. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Labai ačiū. Kadangi ministras neatsakė iki galo, irgi norėčiau, kad mano klausimas būtų laikomas rašytiniu paklausimu.

PIRMININKAS. Gerai, fiksuojame. Dabar klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Gedvilas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas bus sveikatos ministrui, pratęsiant čia klausimų seriją. Girdėjau, ir Ministrė Pirmininkė pasakė, kad mes jau kreipėmės į Daniją prašydami, galbūt nuskils ir dalis nepanaudotos vienos kompanijos vakcinos atiteks Lietuvai. Žinome, kad su šita vakcina turime problemų Lietuvoje arba turėjome, ką darysime, kai gausime koki nors kiekį šitos vakcinos, ar numatėte, kam skirsite ir kaip skiepysite ją? Ačiū.

A. DULKYS. Šiuo atveju, priklausomai nuo situacijos, kuri būtų tuo metu, o labai tikėtina, kad tuo metu turėsime dar ir kitų vakcinų būtent prioritetinių grupių skiepijimui daugiau, visai tikėtina, kad pradėtume tada masinį vakcinavimą ir sudarytume galimybę skiepytis vakcina tiems Lietuvos žmonėms, kurie manytų, kad bendra vakcinos nauda yra tikrai didesnė už riziką. Suteiktume visą informaciją, bet sudarytume galimybę kuo didesniai ratui Lietuvos žmonių kuo greičiau sugrįžti į normalų gyvenimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Premjerė papildys, prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Norėčiau papildyti. Problema, ne problema, bet vis dėlto beveik 174 tūkst. žmonių Lietuvoje yra paskiepyti šita vakcina. Tos vakcinos likučiai, bent jau dabar turimi, tikrai nėra labai dideli ir dideli tiekimai Lietuvai konkrečiai artimiausiu metu taip pat nenumatomi, nes, kaip jūs puikiai girdėjote turbūt, šitos vakcinos viena iš didesnių problemų yra tiesiog tiekėjo išipareigojimų vykdymas. Žinoma, interpretacijos apie kokybę. Matyt, visada yra ekspertų, kurie žino geriau už ekspertus, bet manau, kad net jeigu ta vakcina būtų pasiūlyta visiems, kas nori, skiepytis, tikrai rastume pakankamai žmonių, kurie ateitų ir ją pasiskiepytų, įvertinę jos naudą ir teikiamą apsaugą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar klausia A. Gedvilas. Ruošiasi V. Bakas. Vėliau A. Dumbrava. Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas susijęs su testų kainomis. Prašau patikslinti, lyg ir gaminame mes Lietuvoje, tačiau kaip taip išeina, kad PGR Lietuvoje kainuoja 79 eurus, o, pavyzdžiui, Turkijoje ar Egipte ir kituose kurortuose, į kuriuos vyksta ne vienas mūsų tautietis, tik apie 25 eurus?

Kitas pavyzdys. Antikūnų greituosius testus, mano žiniomis, pati sveikatos įstaiga sugebėdavo nusipirkti po 7 eurus, o dabar Vyriausybės paskirta įmonė centralizuotai testus teikia už 15 eurų. Ją, kaip suprantu, finansuoja valstybė iš biudžeto. Kadangi yra tokie kainų skirtumai, turbūt verta žmonėms paaiškinti, o gal pasiaiškinti ir patiems.

Tiek pirmo, tiek antro pavyzdžių kontekste kyla klausimas, iš kur ir kokiomis kainomis valstybė perka tuos testus, kur galima viešai rasti išlaidų testams ir vakcinoms statistiką? Gal vis dėlto jau laikas valstybei būtų nustatyti lubas, kad nebūtų tokių skirtumų. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Atsakysiu į klausimą. Turbūt klausimas yra man. Gal sveikatos ministras vėliau papildys. Vakcinas Lietuva perka pagal sutartis, kurias sudarė Europos Sąjunga, visos Europos Sąjungos valstybės dar buvusios Vyriausybės kadencijos metu. Pagal tas kainas, kurios ten yra užfiksuotos, Vyriausybė vakcinas ir perka.

Dabar apie testus kalbant, man atrodo, jūs painiojate kainą, kurią moka žmogus pirkdamas paslaugą privačioje klinikoje, su tuo, ką moka už testą valstybė. Privačioje rinkoje, turbūt neduos man sumeluoti jūsų partijos pirmininkas, daiktas kainuoja tiek, kiek kainuoja. Tai yra tiek, už kiek

pirkėjas yra linkęs jį pirkti. Valstybės pirkimų visi duomenys yra skelbiami ir perkami testai per centralizuotą pirkimų sistemą, ten galima pamatyti pirkimus, įkainius, kiekius ir visa kita.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Klausia A. Dumbrava, vėliau – R. Budbergytė ir A. Skardžius. Labai atsiprašau. Klausia V. Bakas, paskui – A. Dumbrava, R. Budbergytė. Labai atsiprašau.

V. BAKAS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų mano klausimas būtų ekonomikos ministrei ir premjerei Mišrios Seimo narių grupės vardu. Tikrai prašyčiau nuoširdaus atsakymo. Štai ES patvirtino beveik 700 mlrd. fondą, kuris skirtas šalių narių ekonomikai atkurti. ES šalys iki 2021 m. balandžio 30 d. turi pateikti savo nacionalinius planus tam, kad ekonomika galėtų atsigausti. Liko dvi savaitės, bet nei Seimas, nei, sprendžiant iš viešų diskusijų, savivalda, merai nematė to plano. Viešai skelbiama, kad du trečdaliai ES šalių tokius planus jau pateikė. Tai noriu paklausti, ar Lietuva yra pateikusi. Jeigu taip, kur galima susipažinti. Jeigu ne, dėl kokių priežasčių stringa pateikimas ir kada jis bus pateiktas, kada visuomenė galės įsitraukti, nes tai yra milijardai eurų ir daugiau nei dešimties metų perspektyva. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kaip žinoma, procesas prasidėjo dar buvusios Vyriausybės darbo metu. Dalis komponentų šio plano buvo teikiama Komisijai dar buvusios Vyriausybės ir buvo jau šios Vyriausybės darbo metu grąžintas su Komisijos pastabomis. Vyriausybė pertvarkė tą plano struktūrą pagal savo Vyriausybės programą, tai turbūt yra natūralus dalykas, ir diskusijos su Europos Komisija vyko ir tebevyksta iki šiol. Taip yra ir visų kitų valstybių narių atžvilgiu.

Planas bus viešai paskelbtas konsultuotis su socialiniais partneriais rytoj ir tada visos suinteresuotos pusės turės galimybę jau dėl dokumento pasisakyti, nes dėl krypties diskusijos su socialiniais partneriais vyko visus pastaruosius pusantro mėnesio. Buvo ne vienas susitikimas ir su savivalda, ir su švietimo atstovais, ir su kitų sričių atstovais dėl to, kas tame plane turėtų būti.

Vieną dalyką, kurį norėčiau pabrėžti, kalbėdama apie šį planą, nes, man atrodo, yra nemažai miglos ir klaidingų įsitikinimų, kad tai yra kažkoks begalinis pinigų maišas, tai yra 2 mlrd. eurų Lietuvai. Palyginti su Europos Sąjungos biudžetu, tuo rutininiu biudžetu, kurį mes esame susiderėję visame pakete, tai yra maždaug šešadalis lėšų. Tai tikrai nėra pagrindiniai pinigai ar pagrindinis finansinis šaltinis. Ženklus, bet tikrai ne pagrindinis.

Kitas dalykas, yra labai aiškios tam tikros išankstinės nuostatos iš Europos Komisijos ir lūkesčiai valstybėms narėms, kad tai yra ne šiaip koks nors pagaivinimo planas, kad reikia ateiti ir ką nors pagaivinti, o tai yra planas, kuriuo turi būti finansuojamos reformos, dėl kurių Europos Sąjunga mums priekaištus reiškia turbūt pastaruosius dešimt metų. Ir plius tam tikri išankstiniai reikalavimai dėl skaitmeninimo ir dėl žaliosios transformacijos. Būtent visų šitų krantų laikydami, mes stengiamės tą projektą ir sudėlioti. Rytoj jis bus pavesintas.

PIRMININKAS. Dabar jau klausia A. Dumbrava. Ruošiasi R. Budbergytė.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimą turėčiau premjerei. Gal šiandien jai per daug tų klausimų, tačiau norėčiau truputį iš užsienio politikos.

Šiandien perskaičiau tokią neramią žinią iš Briuselio, kur buvo viršūnių susitikimas, dėl pono G. Landsbergio veiksmų, dėl vadinamosios *MAP programme* – programos Ukrainai. Sakoma, kad kai kurie diplomatai įsitikinę, kad G. Landsbergio pareiškimai gali kelti klausimų dėl Lietuvos užsienio politikos adekvatumo ir sulaukia įspėjimo iš pačių įtakingiausių ir stipriausių NATO šalių. Ar mes nesame, kaip sakant, sunkumas NATO? Ar tikrai mes esame adekvatūs? Jūs bandysite kalbėti su užsienio reikalų ministru? Ką jūs apskritai manote apie tai? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš esu visiškai tikra, kad užsienio reikalų ministras yra absoliučiai adekvatus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiama R. Budbergytė. Ruošiasi A. Skardžius. Vėliau – A. Palionis. Jeigu gerbiamos kolegės R. Budbergytės nematome salėje, tada klausia A. Skardžius. Ruošiasi A. Palionis.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas būtų premjerei. Viešojoje erdvėje neseniai buvo skelbiama informacija, kad vienas iš didžiausių Lietuvoje veikiančių mažmeninės prekybos tinklų uždirbo stulbinantį pelną, du kartus viršijantį, sakykime, buvusį pelną. Mano klausimas būtų toks. Ar kokių veiksmų apskritai Vyriausybė imsis arba kokių veiksmų imsis,

kad nesikrautų pandemijos metu nepamatuotų turtų ir pelnų stambusis verslas, kuriam uždegta žalia šviesa vidutinio ir smulkaus prekybinio verslo sąskaita? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš taip galiu jums pasakyti. Pandemija pandemija, o praeitais metais darbo užmokestis Lietuvoje augo 10 %. Kadangi žmonės beveik neturėjo galimybių išvežti tuos pinigus į užsienį, nes negalėjo labai daug keliauti, tai labai natūralu, kad labai didelė dalis tų pinigų liko čia ir nukeliavo į vartojimą, o iš to uždirbo įvairios Lietuvos įmonės, ir didesnės, ir mažesnės, ir maistu prekiaujančios, ir ne maistu prekiaujančios. Nežinau, ko čia Vyriausybė, tiesą sakant, turėtų imtis prieš ekonomikos dėsnius. Man atrodo, kad ta situacija yra tiesiog natūrali pasekmė to, kad žmonės pinigus leido Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi sugrįžo gerbiama R. Budbergytė, tai aš jai suteiksiu žodį paklausti, ir viskas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū, pirmininke. Aš norėjau paklausti žemės ūkio ministro, bet norėčiau, kad ir premjerė girdėtų mano klausimą, nes esu jau raštu kreipusis į žemės ūkio ministrą tuo klausimu ir gavusi tokį atsakymą, kuris, sakykime, su viltimi, bet ne iki galo. Kodėl ūkininkai, kurie ūkininkauja nederlingose vietovėse, negali gauti didesnio intensyvumo paramos Europos Sąjungos fondų, jei 2013 metų reglamentas kaip ir numato, kad tokia galimybė galėtų būti valstybės narėse? Ministre, labai ačiū už atsakymą, bet tikiuosi, kad jūs imsitės ir veiksmų.

K. NAVICKAS. Atsakymas toks. Kodėl negalima? Todėl, kad jeigu būtų mokamos išmokos, kiek numato reglamentas maksimaliai nederlingoms žemėms ir ekologiniam ūkininkavimui, visam kitam neliktų nė cento.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jau klausia gerbiamas A. Palionis. Vėliau – S. Tumėnas.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano porą klausimų irgi žemės ūkio ministru. Vienas klausimas yra. Puikiai suprantame, kad visuose žemės ūkio sektoriuose yra sunkumų, bet žinau, kad paukštininkystės sektoriuje kenčia ir gamintojai, ir perdirbėjai. Ar yra planuojamos kokios nors pagalbos priemonės šiems sektoriams?

Ir antras klausimas, susijęs su tuo, kad tikriausiai gegužės mėnesį Vyriausybė atneš patobulintą biudžeto projektą, kuris bus susijęs ir su RRF paskirstymu. Tai kaip Žemės ūkio ministerijai sekasi derybose su Vyriausybe dėl RRF? Ir kokie projektai yra patvirtinti?

K. NAVICKAS. Pagalbos paukštininkystės ir kiaulininkystės sektoriams yra numatyta 12 mln. Dabar kaip tik šiuo metu vyksta derinimas su Komisija dėl valstybės pagalbos. Su visomis institucijomis ši paramos schema yra suderinta ir laukiame Komisijos sprendimo.

O dėl patobulinto biudžeto ar RRF, tai RRF yra numatytas klimato kaitos priemonės: prie žalinimo – 16 mln. ir 2 mln. – prie dirvožemio programos. Bet reikia nepamiršti ir būtina paminėti, kad 140 mln. priemonėms, kurios yra dėl kovo poveikio ir sektoriaus atsinaujinimo, yra numatyta (...) dalyje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas S. Tumėnas. Vėliau ruošiasi O. Leiputė, taip pat V. Fiodorovas ir D. Griškevičius. Tačiau aš jų nematau salėje. A, yra, bet V. Fiodorovo neturime, tai informuokite jį, kolegos.

Gera, klausia S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū už retą galimybę kreiptis į Ministrę Pirmininkę. Gerbiama premjere, nors jūs darbo turite į valias, bet ar neišgirstumėte mano kreipimosi į jus imtis politinės lyderystės spręsti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro problemas? Ar jūs nemana, kad centras jam įstatymo numatytus uždavinius ir funkcijas kompetentingai, apolitiškai ir mokliškai galėtų atlikti tik nukirpus teisinę bambagyslę su Seimu ir Vyriausybe, tai yra įvykdžius centro reorganizaciją, pavyzdžiui, prijungus jį prijungimo būdu prie biudžetinės įstaigos Istorijos instituto? Kokia būtų jūsų nuomonė? Ir ar nemana, kad taip būtų išvengta politikavimo, kurio čia dabar yra apstu? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, mielas Stasy. Sakyčiau, labai apmaudu, kad tokia svarbi institucija atsidūrė tarp tokių diskusijų girnų, tikrai ta situacija, manau, yra visiems nemaloni. Jūsų pasiūlymas yra įdomus. Ir kai jūs klausiate, ar aš nesvarstyčiau, aš viską galėčiau svarstyti, tik norėčiau priminti, kad praėjusios kadencijos Seime, man atrodo, iš įstatymo buvo išbraukta ta nuostata, kuri numatė, kad Ministras Pirmininkas teikia bent jau centro vadovo kandidatūrą, ir

Seimas nusprendė, kad jis nori tai daryti pats. Man atrodo, kad Seimui reikia nutarti, kaip jis mato šios institucijos tolesnę veiklą. Visų pirma, manau, reikėtų, kad centras turėtų vadovą, kuris geba konsoliduoti žmones bendram darbui ir gražinti institucijai mokslo institucijos pavidalą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju, pirmininke. Mano klausimas būtų sveikatos apsaugos ministrui. Norėčiau sužinoti požiūrį, ką mano apie tai. Na, jūs gavote kreipimąsi tiek iš Vilniaus universiteto, tiek iš Lietuvos sveikatos mokslų, Lietuvos medicinos studentų ir Jaunųjų gydytojų asociacijos dėl valstybės finansuojamų medicinos vientisųjų ir rezidentūros studijų vietų skaičiaus planavimo. Kokia būtų jūsų nuomonė ir ar ketinate atsižvelgti į jų raginimą padidinti 2021 metų valstybės finansuojamų rezidentūros studijų vietų skaičių iki 365? Ir ką jūs manote apie tai, kad komitetas kiekvieną savaitę susitinka su atskirų apskričių gydymo įstaigomis ir visur yra girdimas medikų trūkumas? Kaip jūs planuojate tai spręsti?

A. DULKYS. Ačiū. Taip, mums šita informacija yra žinoma. Puikiai žinome, koks yra tikrasis poreikis apskritai sveikatos apsaugos sistemoje, įvairiose jos srityse. Tačiau ne vien tik priėmimo skaičiai lemia, yra labai svarbu ir apskritai dėl tam tikrų profesijų sudaryti tam tikras galimybes norėti stoti ir norėti pabaigti tuos mokslus. Apie tai su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija diskutuojame, esame kreipęsi. Taip pat pritariame ir norime, kad būtų daugiau tų rezidentų, tačiau pirmame etape Vyriausybė priėmė tokius sprendimus, kokius priėmė. Toliau turėsime lanksčią sistemą ir, priklausomai nuo to, kokius matysime stojančiųjų norus, kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija koreguosime atitinkamai savo veiksmus.

Nežinau, gal gerbiama Jurgita gali papildyti mane.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Laba diena. Taip, tikrai žinome šitą prašymą. Ką noriu akcentuoti, kad valstybės finansuojamų vietų skaičius rezidentūroje yra susietas su vientisųjų medicinos studijų studentų skaičiumi tiek, kiek valstybė finansuoja ir planuoja finansuoti. Kiek studentų baigia vientisąsias studijas, tiek paprastai yra finansuojama ir rezidentūra. Tai šiais metais mes ne tik kad nesumažiname, bet skyrėme daugiau vietų, nei baigs vientisąsias studijas.

Tačiau situacija yra tokia, kad universitetai yra autonomiški, jie turi galimybes priimti į mokamas medicinos vientisąsias studijas, greta, pavyzdžiui, priimtų 290 valstybės finansuojamų studentų yra priimta beveik du kartus daugiau, tai yra 520. Valstybė apmoka 290, yra 520, kurie apmoka savo lėšomis. Žinoma, jiems pabaigus, yra konkurencija stojant į rezidentūrą.

Aš noriu akcentuoti kelis dalykus, kurie man atrodo svarbūs, pagalvoti, kad valstybė planuoja poreikį, o vis dėlto studentai renkasi tas studijų programas, kurios jiems yra patrauklios, nebūtinai tas, kurių valstybėje yra didžiausias poreikis. Čia reikia irgi pagalvoti, kaip, ką mes galėtume padaryti ir kaip nukreipti studentus studijuoti tas programas, kurių valstybėje tikrai jaučiamas didžiausias trūkumas.

Kaip mes raginame mūsų jaunos medikus sugrįžti ir dirbti regionuose, tikrai gali būti daroma ir per trišales sutartis, bet čia yra vietos, kur labiausiai trūksta medikų. Jeigu pasižiūrėtume į bendrus skaičius, mūsų gydytojų skaičius yra panašus kaip Vokietijoje. Mes tikrai turime daugiau gydytojų nei mūsų kaimyninės šalys. Tokio kokio nors bendro medikų skaičiaus nėra. Aišku, mes matome pandeminę situaciją, ji yra sudėtinga, medikų poreikis didėja, tačiau mums reikia, kad jie rinktųsi ir studijuotų tas sritis, kurių tikrai valstybėje šiandien yra trūkumas. Tokie būtų mano komentarai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar gerbiama premjerė dar norės papildyti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dabar jau po švietimo ministrės turbūt labai daug neturėčiau ką pridėti. Man atrodo, čia keletas tų esminių momentų – būtent tai, kad visą laiką principas buvo tas pats, kad rezidentūros vietų skaičius planuojamas pagal baigusią valstybės finansuojamas vietas. Negalima atmesti to, kad tų vietų galėtų būti ir daugiau, bet pirmiausia mes turėtume susiplanuoti poreikį, tų specializacijų poreikį, kurių trūkumas tikrai yra. Turime „Stratos“ analizę. Labiausiai mums trūksta, kaip žinote, slaugos specialistų ir slaugą baigusią žmonių, tad ir finansavimą atitinkamai studijoms reikėtų pagal tai ateityje orientuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klaustų V. Fiodorovas, bet aš jo nematau salėje ir niekas daugiau iš Darbo partijos frakcijos nėra užsirašęs. Deja, bet nepaklaus.

Toliau klausia D. Griškevičius. Ruošiasi A. Vinkus ir vėliau – V. Targamadzė. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (*MSNG*). Dėkoju už žodį. Klausimas pagal kuriojamą sritį greičiausiai keliauja susisiekimo ministrui. Šiuo metu, aišku, ne paslaptis, kad Lietuvos pašto skyriuose ženkliai išaugusios eilės dėl padidėjusių siuntų srautų, aišku, dėl karantino sąlygų laikymosi, tačiau šiek tiek paradoksalu, kad laikantis saugumo reikalavimų iš esmės saugumo lieka vis mažiau, nes gausiose eilėse žmonės praleidžia vis daugiau laiko – kai kuriais atvejais net iki valandos ir daugiau. Aš suprantu, kad karantino ribojimų būtina laikytis, tačiau ne mažiau svarbu užtikrinti, kad tie ribojimai būtų racionalūs.

Ar negalvojate, kad būtų laikas inicijuoti, sakykim, tvarkos peržiūrą siekiant vis dėlto tuos srautus kaip nors suvaldyti, nes šita situacija žmonėms kelia daug pykčio. Apskritai pašto įvaizdis, sakykim taip, tiesiog krenta akyse ne dienomis, o minutėmis. Reikia šiuo atveju, manau, kokių nors sprendimų.

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą. Kadangi klausimas yra apie eiles būtent prie pašto skyrių, kai žmonės laukia atsiimti siuntų arba kitų dalykų, bet ne apskritai apie pašto veiklą, nes čia yra atskira tema, reikalaujanti daug dėmesio, aš galiu pasakyti tik tiek, kad pagal dabartinius karantino reikalavimus į patį pašto skyrių kaip ir į bet kurią kitą paslaugas teikiančią įstaigą galima įleisti tik tiek žmonių, kiek galima, ir galima aptarnauti žmones tik per tiek vadinamųjų langelių, kiek yra leidžiama.

Klausimą mes žinome ir dėl to su Sveikatos apsaugos ministerija tikrai kalbamės, bet tiesiog negaliu pažadėti, kada mes galėsime išspręsti. Kitaip sakant, čia klausimas ne tiek dėl pašto darbuotojų skaičiaus, kiek leidžiama darbuotojų dirbti vienoje patalpoje. Jeigu rasime tam tikrų sprendimų, galėsime kažką padaryti. Tik pasakysiu, kad kalbame ir informuosime, kai turėsime sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas A. Vinkus. Ruošiasi V. Targamadzė, vėliau – Z. Balčytis. Prašom.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiamas sveikatos ministre, pirmąją vakcinos dozę Lietuvoje jau pasiekta daugiau kaip 0,5 mln. žmonių, antrąją – beveik 200 tūkst. Tame suaktyvėjimo fone kartais kaip disonansas nuskamba faktas, kurį noriu pasakyti. Spaudoje skaitome, kad pasiskiepiję žmonės yra toliau viruso nešiotojai ir serga patys, tik lengvesne forma. Gal jums žinoma statistika, kiek žmonių Lietuvoje susirgo po vakcinavimo ir ar leistinas koks nors laisvesnis gyvenimo režimas pasiskiepijusiems žmonėms? Konkrečios informacijos apie tai neteko skaityti. Ačiū.

A. DULKYS. Kokios nors statistikos po ranka kaip ir neturiu. O dėl žmonių, kurie jau pasiskiepijo, perėjo visą vakcinavimo procesą, tai yra abiem dozėmis, persirgusių, jau dabar yra tam tikrų skirtumų – galima atvykti į Lietuvą nedarant testo, jau nebegalioja saviizoliacijos priemonės. Na, o šiandien Vyriausybės posėdyje taip pat planuojame numatyti, išdiskutuoti, galbūt netgi ir priimti šiandien tam tikrus sprendimus, kurie būtent palengvintų tiems asmenims, kurie jau turi koronaviruso, minėtos infekcijos, imunitetą, tam tikrus grįžimo į gyvenimą aspektus. Aš manau, jeigu mes šiandien dėl jų sutarsime Vyriausybėje, tai po Vyriausybės posėdžio ir paskelbsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*LSDPF*). Ačiū. Sveikatos ministrui klausimas. Aš noriu paklausti, ar pakanka tyrimų duomenų dėl kontraceptinio preparato „Levonorgestrel“ įtraukimo į kompensuojamųjų vaistų sąrašą 15–19 metų mergaitėms? Iš esmės yra remiamasi 12–17 metų klinikinio tyrimo rezultatais, kurio autoriai yra (...). Ten yra tyrimas tik vieno metų, spiralės yra dedamos trejiems metams, tikrai 72 % buvo be papildomo kontraceptinio barjero. Taigi, 18–35 – aš nekalbu apie tą tyrimą, reikia matyti toliau ir turbūt platesnį kontekstą, reikia galvoti ir apie Vaiko teisių apsaugos įstatymą. Jūs puikiai žinote, iki 16 metų yra baudžiamoji veika. Toliau, žmogaus papilomos virusas perduodamas, turi įtakos gimdos kaklelio vėžiui, netiesioginę įtaką vaisingumui ir taip toliau. Ministras turbūt prisiima atsakomybę, pasirašydamas tokį įsakymą. Reikia, matyt, mąstyti pagal tikslo ir rezultato paradigmą, nes dabar neturiu komentarų. Ministre, pakomentuokite jūs. Ačiū.

A. DULKYS. Gerai. Ačiū jums, taip, tikrai galiu pasakyti užtikrintai, kad dėl šios temos aš tikrai prisiimu atsakomybę, žinau, kokios buvo diskusijos praėjusiais metais, ir, matyt, teisingos diskusijos, buvo juk sudaryta ir darbo grupė, kuriai vadovavo Lietuvos bioetikos komitetas. Taip pat mus pasiekė tos darbo grupės pasiūlymai. Klausimai ten iki galo nėra pabaigti, tačiau jau yra patvirtintos sąlygos, bus rengiamas Ambulatorinių akušerijos ir ginekologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų pakeitimo projektas, kuriame, labai noriu pabrėžti, bus nustatyta jūsų minėtos kontraceptinės priemonės skyrimo tvarka, atsižvelgiant ir į etinius, ir į teisinius, ir į socialinius aspektus. Taigi, tikrai labai atsakingai žiūrime į šitą klausimą, į šitą subtilų klausimą, bet, manau, labai svarbų klausimą moderniai valstybei.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausė Z. Balčytis, bet jo lyg nematau salėje, taip? Nebent aš klystu, bet ne, nėra. Vadinasi, neklaus. Toliau klausia gerbiama L. Girskienė. Ruošiasi G. Paluckas.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena, aš noriu paklausti aplinkos ministro. Šiandien spaudoje pasirodė publikacijos dėl galimai nelegaliai dirbusių statybininkų jūsų statomame name Melnragėje, kur nugriuvus statomiems laiptams buvo sunkiai sužaloti du darbininkai. Dėl pradėtų tyrimų nusišalinote nuo dalies pareigų. Taip pat aiškėja skandalingi atvejai, galimai skandalingi, dėl jūsų žmonos įmonės laimėtų konkursų, nesiimate tvirtinti Lietuvos Respublikos bendrojo plano, dabar aiškėja, kad pats statotės Melnragėje namą, kur būtent ir turėtų būti išorinio uosto plėtra numatyta. Taip pat nuskambėjo praėjusią savaitę Galvės ežero atvejis, pasirodo, jūs galimai neskaitytote dokumentų.

Noriu jūsų paklausti, ar vis dėlto nesiruošiate atsistatydinti iš pareigų, nes manau, kad dėl savo įvairių ryšių ir interesų negalite tinkamai eiti pareigų?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Turėjome progą padiskutuoti apie kiekvieną klausimą atskirai, bet aš nežinau, kaip galiu atsakyti į tokį kaltinimų omletą. Gal pradėsiu nuo to, kas šiandien pasirodė viešai.

Tai yra absoliuti nelaimė. Aš legaliai samdžiau, sutartimis, bankiniais pavedimais, darbuotojus karantino metu. Pridaryta brokų broko atžagariomis rankomis. Tais laiptais vaikščiojo ir mano vaikai, ir mano žmona. Tie laiptai galėjo nukristi ant mano šeimos narių, na, jie nukrito ant statybininkų, kurių aš nemačiau, nes pats kol kas gyvenu Vilniuje. Žinote, atsakysiu įstatymo tvarka, bet iš nelaimės daryti ažiotažą nesiūlyčiau.

Į kitas dalykines pastabas esu pasiruošęs pateikti visus atsakymus, bet šiandien vienintelis klausimas, kurį kelia jūsų frakcija, yra vienos pavaldžios įstaigos direktorės atleidimas. Tai yra juridinis klausimas, tai nėra politinis klausimas. Jeigu tikrai turite klausimų, mielai atsakysiu, bet supraskime, kad iš asmeninių dalykų daryti politiką nesiūlyčiau.

PIRMININKAS. Gerbiama L. Girskienė per šoninį mikrofoną. Prašom. (*Balsas salėje: „Pauliau, nėra tokio žanro.“*)

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Ministre, neišsisukinėkite nuo klausimo. Aš uždaviau konkretų klausimą, o jūs visada nukreipiate temą į vieną aspektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toks žanras visada yra. Toliau klausia gerbiamas G. Paluckas. Ruošiasi R. Žemaitaitis, jeigu jis būtų.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas gerbiausiai premjerei. Klausimas iš dviejų dalių.

Vakar buvo pristatomi kovidinės paramos pakeitimai verslui ir buvo minima, jog juridiniams asmenims didėja parama, ta apatinė riba nuo 500 iki 1 tūkst. eurų. Aš kažką praleidau, nenugirdau, kiek savarankiškai dirbantiems apatinė riba didėja? Tai yra viena dalis klausimo.

O antra iš oficialiai pateiktos Vyriausybės informacijos dėl karantino apribojimų naikinimo. Matau balandžio 19 dienos datą, 22, 26 dienos. Kino teatrai, lauko kavinės, sportas ir iki turgaviečių gegužės 3 dieną. Bet kada atsidarys mokyklos? Klausimas aktualus, manau, visiems tėvams. Dabar toks diskriminacinis režimas, vienos savivaldybės veikia, kitos neveikia. Tiesiog neradau informacijos oficialiai pateiktuose duomenyse. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Todėl, kad niekas nepasikeitė, išskyrus abiturientų situaciją. Dėl jų sprendimas vakar sutartas, šiandien bus priimtas, kad abiturientai nuo gegužės 3 dienos likusiam laikui grįžta į kontaktinį ugdymą visose savivaldybėse, kadangi čia negali būti jokio skirtumo, nes jie laiko abiturės egzaminus.

O dėl pradinukų niekas nėra pasikeitę. Pradinukų galėjimas būti kontaktiniame arba mišriame, tiksliau sakant, ugdyme priklauso nuo to, kokia yra epidemiologinė situacija konkrečioje savivaldybėje. Jeigu savivaldybėje atvejų skaičius yra mažesnis negu 200 šimtui tūkstančių per pastarąsias 14 dienų, tokia savivaldybė gali leisti pradinukus į mokyklas. Aš pabrėžiu, kad gali, bet ne visos yra išleidusios į mišrų ugdymą. Yra tokių savivaldybių, kuriose epidemiologinė situacija yra gera, bet jos nepriėmė sprendimo vaikus grąžinti į kontaktinį ugdymą. O tose savivaldybėse, kuriose padėtis yra blogesnė, arba yra vykdomas reguliarus mokinių testavimas, kuris leidžia užtikrinti saugų mokyklos veikimą ir kad mokykla nebus pirmyn atgal siuntinėjama tai į nuotolį, tai vėl atgal į kontaktą, arba vaikai ir toliau mokomi nuotoliniu būdu.

Iš esmės tie sprendimai priklauso pirmiausia nuo savivaldos apsisprendimo ir mokyklos bendruomenės apsisprendimo, jeigu epidemiologinė situacija yra sudėtingesnė, pasirinkti testavimo būdą. Vaikams yra numatytas kaupinių testavimas, neskausmingas, paprastas, iš nosies lاندos. Teko girdėti visokiausių samprotavimų, kad niekaip negaliu jų pirkti, nes manau, kad jie tiesiog nesusiję su realybe. Vilniuje, kiek žinau, yra apie 70 pradinio ugdymo įstaigų atverta. Kitose greičiausiai su bendruomenėmis tiesiog sutarta arba nesutarta. Arba nesutarta dėl testavimo, arba sutarta, kad vaikai ir toliau lieka nuotoliniame ugdyme. Šiuo atveju savivaldos apsisprendimas yra pagrindinis, nes pats principas veikia.

Ką padarė Vyriausybė per tą laiką, kad procesas būtų lengvesnis tose savivaldybėse? Sutvarkė registracijos testuotis sistemą, patvirtino ministrai vadinamojo savitestavimo tvarką, kuri yra tikrai paprasta, palanki ir galima daug tų kolektyvų tokiu ciklu ištestuoti. Kadangi turime pirmą savaitę po Velykų, kiek žinau, grįžta mokyklos prie kontaktinio ugdymo, įskaitant ir Vilnių. O dėl to, ką jūs klausiate apie pagalbą, tai čia turbūt Aušrinė mane papildys, bet ten buvo kalbama apie Europos Sąjungos nustatytą *de minimis* ribą, taip?

A. ARMONAITĖ (LF). Mes vakar iš tikrųjų papildėme įmonėms skirtą priemonę. Tie verslai, kurie šiuo metu pirmame etape pretendavo ir gali pretenduoti, tie, kurių apyvarta krito 30 %, jų didžioji dalis yra gavę, beveik 42 mln. išmokėta, patikrintos, pertikrintos, kaip žinome, įmonės. Tai jos tiesiog dar kartą gaus tokio pat dydžio paramą, kokią jau gavo. Tai buvo mūsų sprendimas, kurį suderinome su Europos Komisija, tik įmonių ratas truputėlį siauresnis, nes mokame tiems, kurie įtraukti į apribotųjų sąrašus. Tai apie 11 tūkst. 200 įmonių gaus dar vieną paramą tokio pat dydžio, kokią jau yra gavę, nes karantinas tęsiasi ir jiems yra sunku. Individualiems nebuvo keičiama parama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klaustų R. Žemaitaitis, bet jo lyg ir nematau, tai vietoj jo iš Mišrios grupės A. Butkevičius, kuris atėjo.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas teisingumo ministrei. Aš norėčiau paklausti, ar jau yra parengti atsiliepimai Europos Komisijai ir Europos Parlamentui dėl mobilumo paketo, nes nemažai Europos Sąjungos šalių kreipėsi į Europos Teisingumo Teismą ir, mano turima informacija, lyg jau iki gegužės 3 dienos Lietuva irgi turėtų pateikti savo matymus ir atsiliepimus. Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už aktualų klausimą. Šiek tiek papildysiu ir atsakymą. Kaip žinoma, Lietuvoje visai neseniai ruošėme, į kokias bylas dar papildomai dėl mobilumo paketo stoti. Turėjome Vyriausybėje gilesnes diskusijas. Yra nuspręsta, kad visgi tik iš dalies, kai mes kalbame apie grįžimą būtent į savo valstybę, kur tikrai su darniu judumu niekaip nedera. Šiuo atveju mes dabar turime papildomas diskusijas tiek su SADM'u, tiek su Susisiekimo ministerija, taip pat ir su Vyriausybės kanceliarija, koku būdu vis dėlto ir savo tuos ieškinius, kuriuos mes turime dėl mobilumo paketo, ar mes keičiame apimtį... Tai šis klausimas yra labai aktualus ir artimiausiu metu mes turėsime daugiau informacijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas R. Šarknickas. Ruošiasi K. Vilkauskas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Noriu visu pirma pasveikinti su Tarptautine kultūros diena gerbiamus ministrus ir noriu padėkoti premjeriui, premjerės patarėjai kultūros klausimais dėl Antano ir Jono Juškų sodybos, kad yra sureaguota. Vakar Kultūros komitete mes radome konsensusą su Kauno rajono savivaldybe ir sutarėme, ir visi reikalai pasitaisė, kol įsigalios, bus parengtas naujas gyvojo muziejaus įstatymas. Šį kartą įstatymą rengs Kultūros ministerija. Prieš

metus buvo mano teiktas įstatymo projektas, jis perėjo praeitoje kadencijoje prieš metus pateikimą. Per 70 Seimo narių balsavo ir Teisės departamentas nerado daug pastabų dėl pačios idėjos. Minėjo ponas viceministras R. Mikaitis, kad bus rengiamas projektas darbo grupėje kitiems metams. Aš norėjau paprašyti gerbiamojo kultūros ministro, gal būtų galima šiek tiek paankstinti, kad susiformuotų darbo grupė, kuri galėtų pradėti dirbti, nes ten bus ir Darbo kodekso reikalai. Ar būtų tokia galimybė? Ir ačiū jūsų viceministrams už darbą. Ačiū.

S. KAIRYS. Ačiū už klausimą ir sveikinimus. Atkreipsime dėmesį į darbo grupę. Aišku, mes irgi turime savo grafiką, nes tų temų ir problemų yra labai daug. Bet išties šio įstatymo pakeitimas turbūt ne tik su Darbo kodeksu, dar yra keli įstatymai, su kuriais jis gali susiliesti. Be abejo, tą reikia įvertinti. Bet kol prieisime prie konkrečių sprendimų, tikrai darbo grupė galėtų plačiau išdiskutuoti. Turėsiu omenyje jūsų...

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas K. Vilkauskas ir ruošiasi L. Savickas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Klausimą turėčiau pirmiausia susisiekti su ministru, o po to kultūros ministru. Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti dėl sodų bendrijų kelių ir gatvių. Dabar bent trys projektai šiandien bus svarstomi vakarinėje darbotvarkėje. Tai kada vis dėlto numatoma paleisti tą programą tuos kelius sutvarkyti sodo bendrijose?

M. SKUODIS. Konkrečiai, jeigu taip žiūrėtume apskritai, tai jokios lėšos sodų bendrijoms nėra numatytos kur nors atskirai, tai vienas dalykas. Jos ir nebuvo numatytos. Kiek savivaldybės pačios nusprendžia investuoti, tiek jų ir yra.

Antras dalykas yra svarbus, aš pats jau esu sudaręs darbo grupę, atskirą ministerijoje, vadovaujamą įtraukus visas kitas institucijas, kad mes į šią klausimą pažiūrėtume vis dėlto iš esmės ir įvertintume tiek tam tikrų teisinių sprendimų, tiek lėšų poreikį. Tada mes galėsime pasakyti tiesiai šviesiai ir objektyviai, kokio masto tai yra problema. Kad ji yra, mes žinome, bet kiek reikia finansų jai išspręsti? Tada galėsime objektyviai žiūrėti, kaip bus dėliojama visa tai per laikotarpį.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas L. Savickas. Ruošiasi J. Sabatauskas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Aš iš tikrųjų norėčiau pratęsti kolegų V. Bako klausimą. Kad ir kaip žiūrėsime, vienas svarbiausių klausimų, galinčių prisidėti prie mūsų ekonomikos spartaus ir kokybiško atsigavimo, taip pat ir ekonomikos transformacijos link žalios, skaitmeninės, aukštesnės vertę kuriančios ekonomikos yra būtent Europos atsigavimo plano suderinimas. Mes jau šią savaitę matome ir Savivaldybių asociacijos vadovo žinutę, kad niekas nėra derinta, girdime tiek valdančiųjų, tiek opozicijos parlamentarų klausimus, kad nesame matę to plano, ir šiandien gerbiamas kolega gavo atsakymą, kad penktadienį bus numatoma pagaliau pristatyti, likus dviem savaitėms iki galutinio termino. Ar galėtumėte detalizuoti, kokios derinimo procedūros yra numatomos, kad turėtume tą bendrą išdiskutuotą poziciją šiuo klausimu?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nežinau, kam klausimas, bandysiu gal aš atsakyti. Mielas kolega, natūralu, kad bus labai daug kritikuojančių ir nepatenkintų todėl, aš noriu priminti, kad jūsų Vyriausybė turėjo drąsos turėti tam tikrų išipareigojimų arba pateikti tam tikrų išipareigojimų dėl tam tikrų projektų finansavimo iš šito plano, kas galbūt atitiko jūsų Vyriausybės matymą, bet nebūtinai atitiko tas sąlygas, kurias kelia Europos Komisija. Taigi darbas su Europos Komisija vyksta labai intensyviai, tikrai norime paskelbti kaip įmanoma labiau suderintą dokumentą tam, kad vėlesnių taisymų bent jau Lietuvos ir Europos Komisijos santykiuose būtų kuo mažiau, ir tikrai visi, kas norės pateikti pastabas, turės galimybę tas pastabas pateikti. Aš dar kartą norėčiau pabrėžti ir pasiūlyti nemistifikuoti šito plano, nes daug labiau Lietuvos perspektyvos, ypač regionų raida, priklausys nuo naujojo Europos Sąjungos biudžeto, kuriame yra, taip sakant, labai aiškus lėšų, kaip čia pasakyti, akcentas ne į Vilniaus regioną. O pats *Next Generation* fondas savo apimtimi tikrai nėra toks išpūdingas, kaip čia labai mėgstama apie jį kalbėti ir kaip išivaizduojama, kad iš jo būtų galima viską finansuoti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš gal papildysiu dėl procedūrų. Kas iki šiol buvo daryta, tai ministerijos pristatė kryptis komponentų, kurie yra numatyti tame plane, ir socialiniai partneriai buvo supažindinti su kryptimis ir reformomis, kurios yra numatomos. Dabar ir vyksta derinimas su Europos Komisija ir, kai gauname preliminarų sutarimą, kad tos reformos yra tinkamos finansuoti, pristatysime rytoj integruotą planą, kuriame bus numatyti visi septyni komponentai, kurie yra

numatyti tame plane. Tuomet bus rašytinio derinimo procedūros, kur galima bus reaguoti dvi savaites, ir lygiai taip pat paraleliai ministerijos, kurios yra kuruojančios atskirus komponentus, darys sisteminės diskusijas ir pristatymus socialiniams partneriams dar kartą, kad būtų galima reaguoti ir pateikti savo pastabas.

Bet ką jau ir premjerė minėjo, kad tai, kas buvo numatyta ar pažadėta, ar suteikta lūkesčių atskiriems institucijų atstovams, kad jų projektai bus finansuoti, man atrodo, buvo pasielgta labai neatsakingai, nes daugelis tų dalykų, kurie buvo ten numatyti, su reformomis neturi nieko bendro. Daugelis tų dalykų buvo susiję tiesiog su statybomis arba, na, toks jau legendinis pavyzdys, dyzelinių automobilių perdarymu į elektromobilius. Tai man asmeniškai tai nei su ekonomikos transformacija... Na, nebent su mašinos transformacija galima susieti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi gerbiamas V. Gapšys vietoj užsirašiusio klausti V. Fiodorovo.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas sveikatos apsaugos ministrui, jeigu jis mane girdi ir mato. Gerbiamas ministre, kada ruošiatės vakcinuoti paslaugų sektoriaus ir pramonės darbuotojus, ypač paslaugų sektoriaus, kurie kasdien susiduria su šimtais žmonių? Tai būtų reali pagalba ekonomikai vietoj kažkokių prastovų apmokėjimo ar dotacijų. Beje, ar kas nors kontroliuoja jūsų sprendimus, kuriuos jūs priimate? Pavyzdžiui, dėl medicininės reabilitacijos sunkia ir vidutine forma persirgusiems kovidu, kiek žinau, ypač regionuose žmonės tos pagalbos niekaip nesulaukia.

A. DULKYS. Gerai. Ačiū. Apskritai dėl sveikatos paslaugų grįžimo į tas normalias vėžes tai jau mes tikrai nuosekliai dirbame, koordinuojame ir su gydymo įstaigomis turime atitinkamus sugrįžimo planus. Jie visai neblogai buvo pradėję judėti, deja, nauja sergamumo banga, be abejo, mus šiek tiek pristabdo ir vėl tenka kai kuriose ligoninėse skirti daugiau lovų kovidui. Tačiau dar kartą atkreipsiu dėmesį į tai, ką jūs sakote, pasidomėsiu, bet žinau, kad šiais klausimais taip pat yra žiūrima.

Dabar dėl paslaugų. Aš įvardinčiau tą gal labiau dėl gyvybiškai svarbių funkcijų, dėl valstybei svarbių funkcijų, dėl kontaktinių dirbančių žmonių, tai taip, būtent matydami, kad yra kelių greičių vakcinų, jeigu taip galima pasakyti, situacija, kad vienos vakcinos yra vienoms prioritetinėms grupėms labiau priimtinos, kitos, matyt, galėtų būti tinkamos ir kitoms, tai būtent dideliems darbo kolektyvams, didelėms organizacijoms, ypač toms, kuriose būna protrūkių, židinių, taip, koordinuotai mes rekomenduojame ir jau yra pradėti vakcinavimo darbai. Galbūt procesas dar nėra tokio masto, kokio norėtusi, tačiau jis jau yra prasidėjęs.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klaus gerbiamas V. Gapšys ir vėliau iš eilės lieka tik Valstiečių ir žaliųjų frakcija, tai L. Nagienė, L. Kukuraitis, kiek jau spėsime. Prašau.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Norėčiau paklausti švietimo ir mokslo ministrės klausimo dėl jungtinių klasių. Dabar savivaldoje stengiamasi išspręsti taip, kad jungtinių klasių būtų kuo mažiau. Tai turbūt yra ir teisingas sprendimas, bet į tai papuola ir mokyklos, kurios turi bendrabučius. Tai yra tam tikra infrastruktūra, kuri ateityje gali būti ir nebesukurta, o socialiai pažeidžiamoms asmenų grupėms, manau, tai yra tam tikra priemonė, kuri specialiai padeda irgi ugdymosi procesui. Ar nėra planuojama ministerijoje pažiūrėti specialiai dėl šitų mokyklų, kurios turi tokią infrastruktūrą, tai yra bendrabučius, kuriuose gali vaikai būti visą savaitę ir grįžti savaitgaliais į namus, kad jos būtų išsaugotos?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai planuojama žiūrėti individualiai. Turime nemažai susitikimų, numatytų kiekvieną savaitę su savivaldybių atstovais. Tikrai nebus taip, kad visiems vienas sprendimas. Kalbamės ir kalbėsime su kiekviena savivaldybe. Žinome problemas ir specialiųjų mokyklų, ir į tas vietas, kur yra bendrabučiai, kur infrastruktūra yra tikrai svarbi, tikrai pažiūrėsime individualiai. Bet turbūt pagrindinis principas yra ugdymo kokybė. Tikrai sutikime, kad neturėtų būti Lietuvoje 5–8 klasėse jungtinių klasių, kai visi vaikai sėdi vienoje klasėje. Čia jau mažiausiai turbūt higieną reikia sutvarkyti, bet tikrai žiūrime individualiai į kiekvieną situaciją, į kiekvieną savivaldybę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiama L. Nagienė. Ir jeigu dar spės, tai L. Kukuraitis turbūt. Prašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš noriu paklausti gerbiamos ministrės ir susisiekti su ministru. Uždarius mokyklas, tikriausiai gerbiama ministrė jau gali maždaug pasakyti, kiek mes tokių mokyklų faktiškai Lietuvoje neturėsime? Ir net ir gimnazijų vaikus reikės vežioti? Tai yra dažnai susisiektas su kitomis ugdymo įstaigomis – vežame vaikus. Ar yra planuojama, nes ateityje taip buvo numatyta, kad kartu su Susisiekimo ministerija išnagrinės ir, jeigu reikės, dėl pavėžėjimo bus sprendžiama, o ten pirmumo eile būtų tvarkomi ir keliai.

Faktiškai mes dar turime ugdymo įstaigų, kur buvo uždarytos pagrindinės mokyklos, o susisiekimo kelias yra labai prastas. Autobusiukai, kuriuos gauna mokyklos, faktiškai po trejų ketverių metų jau yra remontuojami arba net nurašomi, nes labai prastos kokybės keliai. Ar galima galvoti apie tokį bendrą projektą? Gal galite įvardinti, kiek maždaug tokių ugdymo įstaigų bus uždaryta? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Kaip jau minėjau, tikslas nėra uždaryti mokyklas. Aš vis bandau tai pasakyti. Tarsi tikslas yra užtikrinti, kad visose Lietuvos vietose, nesvarbu, kur vaikas gyvena, jam būtų užtikrinta ugdymo kokybė ir perspektyvą suteikiantis išsilavinimas.

Pirmiausia yra ugdymo kokybė, ir mes žiūrime labai individualiai. Tikslas uždaryti mokyklas visiškai neturime. Labai aiškiai sakome, kad jeigu jau reikia, jeigu toks sprendimas turėtų būti kur nors priimtas, o, matyt, kad taip bus, tikrai toje savivaldybėje turėtų atsirasti ir projektas, kuris padėtų sustiprinti kokybę, tai yra Tūkstantmečio mokyklų programa.

Tikrai žiūrime kompleksiskai, aš nepasakysiu, nes, sakau, tokio tikslo neturime, kad čia pasakyčiau, kiek mokyklų turėtų būti uždaryta. Šiuo metu vyksta konsultacijos su savivaldybėmis, vykdo išplėstinės konsultacijos su Savivaldybių asociacijos valdyba, kuri iš esmės pritarė siūlymams. Tai yra procesas.

Mes pasikalbėsime su kiekviena savivaldybe, kiekvienai savivaldybei numatysime, kartu su ja susitarę numatysime tam tikrus veiksmus, kaip mes tą kokybę stiprinsime. O ar tai bus jungtinių klasių panaikinimas, jeigu mes matome, kad to reikia, nes, kaip jau sakiau, vienoje klasėje mokosi penkių lygių vaikai, ar tai kitokia pagalba mokyklai ir savivaldybei, bus atskiri sprendimai. Tikrai neturime tokio tikslo ir tikrai negalėčiau įvardyti kokio nors baigtinio skaičiaus, kas čia bus, nes tikrai neplanuojame.

PIRMININKAS. Dėkui, ministre. Paskutinis klausia, labai trumpai tada, nes laikas senka, gerbiama L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Galvojau, tikrai nebespėsiu, bet ačiū už skirtą laiką. Vakar Biudžeto ir finansų komitete buvo svarstomos kovidinės priemonės ir nuskambėjo, kad faktiškai jau baigėsi pinigai, skirti prastovoms, per tris mėnesius, o pinigai skirti visiems metams. Klausimas gal socialinės apsaugos ir darbo ministrei: ar turime išėjimo iš prastovų strategiją, jeigu ne, gal galime tuos projektus, kurie yra Seime pradėti, svarstyti greičiau ir turėti ją?

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsakys gerbiama premjerė, kėlė ranką. Labai trumpai, nes laikas mūsų jau baigėsi.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, aš atsakysiu į klausimą. Man atrodo, jūs atsimenate, kas buvo sakoma, kai biudžetas buvo teikiamas, buvo sakoma, kad skaičiavimai ir lėšos biudžete suplanuotos pagal tam tikrą prielaidą dėl karantino ir pandemijos trukmės. Jeigu paaiškės, kad situacija yra kitokia, Vyriausybė ateis su patikslintu biudžetu ir atitinkamai su įstatymų projektais, kurie būtų taip pat reikalingi pagal tą situaciją. Būkite kantrūs, palaukite iki gegužės, ateis ta Vyriausybė su tais projektais ir tada galėsime diskutuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju premjerei, dėkoju visiems ministrams, ačiū už Vyriausybės valandą. Ačiū visiems klausiusiems ir susimatysime vakariniame posėdyje, o rytinį posėdį skelbiu baigtą. (Gongas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 47 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Gerbiami kolegos, pradėdami balandžio 15 dienos popietinį Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.
Užsiregistravo 77 Seimo nariai.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projektas Nr. XIVP-417 (*pateikimas*)

Pirmasis popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projektas Nr. XIVP-417. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, teikiu daktaro A. Bubnio kandidatūrą skirti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi penkeriems metams.

A. Bubnys yra patyręs istorikas ir vienas kompetentingiausių Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos ekspertų Lietuvoje. 1985 metais įgijo istoriko, visuomenės mokslų dėstytojo kvalifikaciją Vilniaus universitete, ėjo Lietuvos istorijos institute įvairias pareigas, laboranto, aspiranto, jaunesniojo ir vyresniojo mokslo darbuotojo. 1993–1998 metais vadovavo Lietuvos ypatingajam archyviui. Nuo 2009 metų eina Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Genocido ir rezistencijos tyrimo departamento direktoriaus pareigas.

Svarbiausios jo tyrimų kryptys – lietuvių antinacinė rezistencija ir holokaustas Lietuvoje. 1994 metais A. Bubnys apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją „Antinacinė lietuvių rezistencija 1941–1944 metais“. Parengė kelias monografijas ir studijas. Pavyzdžiui, 1998 metais išleido monografiją „Vokiečių okupuota Lietuva (1941–1944)“. 2017 metais – monografiją apie lietuvių policijos batalionus. Taip pat nagrinėjamosiomis temomis paskelbė keliolika mokslinių straipsnių Lietuvos ir užsienio šalių leidiniuose. Stažavosi Varšuvos universiteto Orientalistikos instituto vasaros mokykloje ir Bremeno universiteto Rytų Europos instituto centre. Kandidatas moka lietuvių, anglų, vokiečių, rusų ir lenkų kalbas. Turi patirties ne tik dirbant vadovaujantį bei analitinį darbą, redaguojant žurnalą „Genocidas ir rezistencija“, bet ir organizuojant tarptautines konferencijas ir seminarus, edukacinius pristatymus ir paskaitas visuomenei totalitarinių režimų nusikaltimų ir pasipriešinimo jiems tematika.

Daktaro A. Bubnio kandidatūrą siūlau išsamiai pasikonsultavusi tiek su Lietuvos istorikais, tiek su kolegomis, įvairių frakcijų Seimo nariais. Ši kandidatūra turi tvirtą atramą ne tik istorikų bendruomenėje, bet ir pačiame Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre. A. Bubnys yra užsitarnavęs pasitikėjimą, kuris, tikiu, leis jam užtikrinti sklandų darbą ir nešališkumo ir skaidrumo standartus Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre bei atkurti visuomenės pasitikėjimą šia institucija. Prašau Seimo palaikyti A. Bubnio kandidatūrą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, tik primenu procedūrą. Dabar kandidatui prisistatyti skiriama iki 10 minučių. Prašom į tribūną. Ir tada klausti ir atsakyti yra skiriama iki 15 minučių. Gerbiami kolegos, labai prašyčiau šiek tiek tylos, jeigu galima, arba kažkur pasišnekėti. Tikrai labai didelis triukšmas salėje. Labai ačiū.

A. BUBNYS. Dėkoju gerbiausiai Seimo Pirmininkei už tokį pozityvų mano pristatymą. Gerbiame Seimo nariai, aš apie save dabar jau daugiau nekalbėsiu, daugiau kalbėsiu apie patį centrą ir tuos darbus, kuriuos reikėtų jame atlikti. Jeigu būsiu paskirtas centro generaliniu direktoriumi, sieksiu, kad mūsų įstaiga ne tik atgautų pastaruoju metu stipriai pažeistą prestižą, tačiau transformuotųsi ir augtų, taptų autoritetinga tarp Lietuvos visuomenės, užsienio kolegų ir partnerių. Imantis vadovauti šiai įstaigai, svarbiausia yra sujungti ligšiolinį gilų įdirbį su dabarties diktuojamais naujais poreikiais. Centre yra labai daug potencialo, kurį nuosekliai ir protingai dirbant įmanoma įgalinti. Ne naikinti ir laužyti, tačiau reformuoti išsaugant tai, kas buvo sukurta iki šiol.

Siekiant centro stabilizavimo ir pertvarkymo, būtų tikslinga pirmiausia normalizuoti atmosferą darbovietėje, sutelkti susiskaldžiusį kolektyvą, grąžinti įstaigą į normalaus darbo vėžes. Siekiant šio tikslo, reikėtų atkurti visos sudėties centro tarybos posėdžius, surengti susitikimą ir atvirą pokalbį su visais centro darbuotojais, išklausti jų lūkesčius ir pastabas, užsakyti psichologinės paramos priemonę „Krizės įveika“ iš Krizių centro.

Antra. Svarbu išsklaidyti ir paneigti dirbtinai sukurtą centro mokslininkų supriešinimą su visuomeninėmis organizacijomis, atkurti pasitikėjimo atmosferą ir dalykišką bendradarbiavimą su politinių kalinių, tremtinių, partizanų, nukentėjusiųjų nuo okupacinių režimų organizacijomis.

Trečias dalykas. Atkurti ir stiprinti bendradarbiavimą su XX amžiaus istoriniais tyrimais užsiimančiomis institucijomis ir centrais Lietuvoje – tai Vilniaus, Kauno, Klaipėdos universitetams, taip pat Lietuvos istorijos institutu, užsienio panašiomis įstaigomis.

Svarbus žingsnis būtų peržiūrėti įstaigos veiklą tiek administravimo aspektu, tiek dalykiniu aspektu, atsižvelgiant į aktualius dabarties poreikius, atsirandančias naujas tyrimų kryptis ir metodologijas, atnaujinti tam tikras centro veiklos sritis. Ilgesnėje laiko perspektyvoje būtų reikalinga motyvuota valdymo reforma, peržiūrėti dabartinę valdymo struktūrą, įvertinti esamų pareigybų, funkcijų, struktūrinių vienetų poveikį įstaigai, įvertinti struktūrinės reformos abiejuose centro departamentuose poreikį, pritraukti daugiau kvalifikuotų specialistų.

Labai svarbus būsimos valdymo pertvarkymas – sukurti prie centro išorinę tarybą – panašų modelį kaip prie LRT arba Vilniaus universiteto, sudarytą iš keturių sektorių, keturių sektorių atstovų. Tai būtų valstybinis sektorius: Seimo, Užsienio reikalų ministerijos ir kitų įstaigų atstovai, iš akademinio sektoriaus – jam atstovautų universitetai ir Istorijos institutas. Taip pat visuomeninio sektoriaus atstovai, kuriems atstovautų Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ir kitos visuomeninės organizacijos. Ketvirtas atstovas turėtų būti aukštos kvalifikacijos teisininkas, išmanantis karo, genocido nusikaltimus ir žmogaus teises.

Manau, kad realizavus tokias pertvarkas, žinoma, ilgalaikėje, ilgesnėje perspektyvoje galėtų tinkamai atlikti, centras būtų įgalintas tinkamai atlikti jam pavestą misiją, tai yra istorinės tiesos ir teisingumo atkūrimą. Centras nusipelno dėl to aukščiausių standartų ir kvalifikacijų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kandidate. Jūsų paklausti užsirašė gana daug Seimo narių. Pirmasis klausia. Nematau. R. Šarknickas. Atsiprašau. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Sunkoka jūsų prisistatymas buvo, nors ir tekstas parašytas, bet sunkoka buvo klausytis. Ką aš noriu pasakyti? 61 centro darbuotojas yra prieš jus. Tad dėl kompetencijos aš labai abejoju, nes kompetentingi žmonės taip nesieltgia – dalyvaudami perversme. Yra civilizuotų būdų. Gerbiame Lietuvos šviesuomenės profesoriaus A. Jakubausko nuvertimas paliko didelę ir nešvarią žymę Lietuvos gyventojų ir genocido istorijoje. Aš nežinau, kaip po tokio veiksmo jūs pats galite jaustis, nes paprastai perversmuose dalyvauja ir užima paskui postus diktatoriai, kaip rodo mūsų istorija, ir panašiai. 61 darbuotojas ir 17 jūsų mažumos žmonių. Kaip jūs sutelksite juos dirbti, jeigu jie yra prieš jus?

PIRMININKAS. Laikas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mano klausimas toks. Ir kodėl nebuvo kreiptasi į Darbo inspekciją ir panašiai, jeigu atmosfera buvo kitokia, o ėmėtės perversmo veiksmų? Ačiū.

A. BUBNYS. Ačiū už klausimą. Pirmiausia aš norėčiau pasakyti, kad aš nesutikčiau su tokiu įvardijimu kaip perversmas, nes tuose raštuose mūsų 17 istorikų, kurie kreipėsi į Seimą, mes kritikavome buvusio generalinio direktoriaus veiksmus, tačiau mes niekur nereikalavome kategoriš-

kai ir apskritai net nereikalavome, kad centro generalinis direktorius būtų pašalintas iš pareigų ir pakeistas kuo nors kitu. Mes tiesiog kritikavome tuos veiksmus, su kuriais negalėjome sutikti. O tai, kad jis buvo pakeistas, tai čia galų gale yra Seimo prerogatyva, ne mūsų prerogatyva.

Kitas dalykas, aš ne visai norėčiau sutikti su jūsų teigimu, kad 61 centro darbuotojas buvo prieš mane asmeniškai. Ne, buvo 61, kuris palaikė buvusį generalinį direktorių profesorių A. Jakubauską. Tai nėra tas pat dalykas.

Dėl sutelkimo. Aš manau, kad tai yra labai sunki užduotis, tačiau ją įmanoma įvykdyti, jeigu bus laikomasi, sakykime, demokratiškų bendravimo normų ir bus atsižvelgiama į visų pusių nuomones, jeigu bus veikiamas remiantis plačia visos sudėties centro taryba.

Kitas dalykas. Aš pats asmeniškai tikrai nesiekiau šio posto, generalinio direktoriaus posto, nes aš labai suprantu, kad tai yra labai atsakinga vieta, labai atsakingos pareigos, nelengvos pareigos, nes visą laiką centras yra įvairių, sakykime, asmenų ir politinių partijų tiek Lietuvoje, tiek užsienyje, sakykime, tam tikras puolimo objektas. Todėl ši vieta yra labai atsakinga. Nenuostabu, kad niekas jos iš tikrųjų šiuo momentu ir nenorėjo imtis. O aš, tiesiog matydamas tokią situaciją, sutikau imtis atsakomybės, kad centras galėtų įveikti krizę.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kandidate. Aš tik primenu, kad klausti skirta 1 minutė, atsakyti – 2 minutės. Per šoninį mikrofoną nori replikuoti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš paprašyčiau, kadangi ganėtinai ilgai užtrunka atsakymai, kaip dabar matyti, ir nesinori žmogaus versti trumpai atsakyti, matyt, toks charakteris, gal ne 15 minučių padarykite, o 30 minučių, ir visiems užteks laiko paklausti.

PIRMININKAS. Ar čia frakcijos vardu toks siūlymas?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Frakcijos.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu siūlote pratęsti klausti ir atsakyti skirtą laiką... (*Balsai salėje*)

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, frakcijos vardu.

PIRMININKAS. ...iki 30 minučių. Per šoninį mikrofoną P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Aš irgi noriu pasakyti, kad vis dėlto klausimą turėsime galimybę apsvarstyti, susipažinti su kandidatu komitetuose ir konkrečiai Laisvės kovų komisijoje, tai tikrai šiandien galime skirti laiko tiek, kiek ir numatyta, o visą diskusiją turėti komisijose ir komitetuose.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, gal nebelausykime iečių. Buvo pasiūlymas, balsuojame, kaip Seimas apsispręs, taip ir darome. Formuluoju balsavimą. Kas už tai, kad pratęstume Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu klausimams ir atsakymams skirtą laiką iki 30 minučių, balsuoja už, kas prieš, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 31, prieš – 26, susilaikė 14. Liekame prie pirminio plano – 15 minučių.

Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi S. Tumėnas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kandidate, aš suprantu, kad gali kilti tokių klausimų, koks buvo prieš tai užduotas, bet aš džiaugiuosi, kad jūs stojate į pusę tų darbuotojų – profesionalių istorikų, kurie buvo ujami ir administraciškai persekiojami. Aš manau, tai buvo teisingas žingsnis.

Kita vertus, didelė dalis jūsų oponentų net neįsivaizduoja, kokius jūs tyrimus darėte, abejoja profesionalumu. Vis dėlto kokius tyrimus darėte, kokia disertacija, ką rašėte apie 1941 metų sukilimą, ką rašėte apie vokiečių okupaciją, lenkų ginkluotą pasipriešinimą?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prašau.

A. BUBNYS. Dėkoju už klausimą. Žinoma, kadangi aš istoriko darbą dirbu jau daugiau kaip 30 metų, tai per tą laiką ir pats, ir kartu su kolegomis esu parašęs įvairių darbų, monografijų. Apie straipsnius jau nekalbėsiu. Šiuo metu, šiais metais labai svarbūs yra, aišku, ir karo pradžios, ir birželio 14-osios trėmimai, ir nacių ir sovietų karo pradžia, ir 1941 metų birželio sukilimas, ir holokausto pradžia Lietuvoje. Be to, ir metai paskelbti Juozo Lukšos-Daumanto, Skirmanto gimimo 100-mečio ir žuvimo 70-mečio metais. Aš matau, kad centro tikrai laukia daug darbų dalyvaujant kartu su kitomis institucijomis įvairiose programose įamžinti svarbių Lietuvai šių istorinių įvykių atminimą.

Daug diskusijų kelia tai, kad centras tariamai yra neobjektyvi, šališka įstaiga, kuri tyrimus vykdo tikrai kažkokia viena kryptimi, tai norėdamas paneigti tokius teiginius, galiu pasakyti, kad centras vykdo visus svarbius nacių ir sovietų okupacijos laikotarpio tyrimus. Kaip pavyzdį galiu pasakyti, kad štai 2011 metais, kai buvo paskelbti didžiųjų kovų ir netekčių metai, tais metais mes išleidome kartu su kitais autoriais dvi knygas. Viena yra skirta holokaustui Lietuvoje, o kita stambi kolektyvinė monografija, skirta 1941 metų birželio sukilimui. Taigi aš manau, kad mes išlaikome tam tikrą balansą visais svarbiais okupacijų laikotarpio istorijos tyrimo klausimais.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi G. Surplys.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas drąsusis kandidate, aš, susipažinęs su jūsų darbais, vertinu atliktus mokslinius tyrimus, profesinę kompetenciją, bet jūs puikiai žinote, kad istorija yra gyvenimo mokytoja, o pastaroji rodo, kad einant pareigas, į kurias pretenduojate, jums teks pasirinkti – arba rezistencija, arba prisitaikymas. Atleidžiant buvusį centro direktorių neišvengta politikavimo. Taigi, kokių jūsų žingsnius darysite kaip būsimas vadovas, kad to ateityje nebūtų, kad jums neatsitiktų taip, kaip atsitiko su profesoriumi A. Jakubausku ir su profesoriumi V. Rakučiu?

Antra. Su Lietuvos istorija viskas yra gerai, tačiau, jūsų, kaip kandidato, nuomone, ar viskas gerai su Lietuvos politikos istorija? Ačiū.

A. BUBNYS. Dėkoju už klausimą. Dėl Lietuvos politikos istorijos. Tikrai man sunku atsakyti į šitą klausimą, nes vis tiek čia nėra mano sritis, o mūsų įstaigos – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro – veiklos turinį ir kryptis pasako jau pats pavadinimas – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, vadinasi, abi svarbiausias strategines kryptis traktuojame vienodai, tai yra tiriamo ir genocidą okupacijų laikotarpiais, ir pasipriešinimą okupaciniams režimams, abi strateginės kryptys yra mums svarbios.

O dėl to, sakykim, kas gali nutikti, kad gali nutikti kaip ir buvusiam direktoriui profesoriumi A. Jakubauskui, tikrai čia visko gali būti. Gali nutikti visko, galbūt tas pats likimas laukia ir mane, aš nežinau, kokia bus ateitis. Iš tikrųjų čia yra tokios pareigos, kurios yra labai sudėtingos ir kurias einant reikia turėti daug ir diplomatinės, ir politinės nuovokos, sakykim, ir sugebėjimo laviruoti tarp skirtingų galbūt kartais požiūrių, kryptų ir kitų dalykų. Nežinau, bandysiu taip padaryti, kaip pasiseks, ateitis parodys.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia G. Surplys. Ruošiasi G. Burokienė.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiamas pone Arūnai, noriu paklausti du klausimus. Pirmiausia jau viešoje erdvėje jūs pasisakėte, kad jeigu būtumėte paskirtas direktoriumi, grąžintumėte į pareigas vieną atleistą istorikę, apie kurią garsiai buvo kalbėta. Tai norėjau paklausti, kokia ten tvarka pas jus, ar nevyksta konkursai, ar tiesiog direktorius gali savo nuožiūra priimti į darbą? Tai vienas klausimas.

Antras klausimas, kaip jūs, kaip žmogus, kaip istorikas, vertinate tą gana rezonansinį atvejį, kai Lukiškių aikštėje buvo įrengtas paplūdimys? Ačiū.

A. BUBNYS. Ačiū už klausimą. Darbuotoja, kuri buvo atleista, daktarė M. Jurkutė nebuvo valstybės tarnautoja, ji tiesiog dirbo pagal darbo sutartį. Jos grąžinimas į pareigas nereikalauja kokių nors konkursų, paprasta tvarka galima ją sugrąžinti į buvusias pareigas, nes tai nėra valstybės tarnautoja. Jeigu ji pati sutiks ir norės, aš nežinau, nes, kiek žinau, ji yra gavusi ir kitokių darbo pasiūlymų, ir galbūt daug geresnių negu čia, buvusioje darbovietėje Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre. Bet aš norėčiau, kad ji sugrįžtų, nes aš ją laikau rimta, kvalifikuota istorike, kuri gali duoti tikrai nemažai naudos mūsų įstaigai.

Dabar, atsiprašau, antras klausimas? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašau, įjungtas mikrofonas, galite patikslinti.

A. BUBNYS. Dėl šio klausimo aš vis dėlto galbūt esu labiau konservatyvus. Kiek žinau, pernai Seimas Lukiškių aikštę paskelbė valstybine reprezentacine aikšte, kurioje turi būti valstybės simbolis Vytis. Tokiai pozicijai iš esmės aš pritariu ir manau, kad kokių nors dalykų, panašių kaip pliažas, buvimas Lukiškių aikštėje, valstybinėje reprezentacinėje aikštėje, yra netinkamas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš tiesiog kandidatui norėčiau pasakyti, kad nesvarbu, kad gerbiama M. Jurkutė buvo ne valstybės tarnautoja, bet tai yra valstybinė

įmonė, įstaiga, kurioje vis tiek bet koku atveju turi būti konkursai. Čia tam, kad jūs, kaip vadovas, kompetencijas padidintumėte ir pagerintumėte.

O dabar du klausimai. Nuo kada dirbote Lietuvos istorijos institute? Ar tebedirbate institute, iki šiol vadovaujamame A. Nikžentaičio, kurio pasisakymais naudojasi žinoma Seimo valdybos sukurta grupė? Ir antras klausimas, kaip vertinate 1941 metų Laikinosios Vyriausybės laikyseną holokausto akivaizdoje? Ačiū.

A. BUBNYS. Ačiū už klausimus. Priminkite pirmą dalį. Antra dalis dėl laikinosios Vyriausybės, o pirmą dalis?

PIRMININKAS. Prašom, gerbiama Guoda, pataisyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pirmą dalis – dėl darbo Istorijos institute: ar tebedirbate tame institute, vadovaujamame A. Nikžentaičio?

A. BUBNYS. Ne, aš tuomet, kai 2009 metais perėjau iš instituto dirbti į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą, iš instituto išėjau. Mano pagrindinis darbas visą laiką nuo 2009 metų yra darbas Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre.

O dėl Laikinosios Vyriausybės, aišku, yra daug diskusijų. Nežinau, čia turbūt gal ir laiko pritrūks dabar diskutuoti Laikinosios Vyriausybės klausimu, bet, žinoma, jos veikloje buvo tokių tam tikrų ir antisemitinių momentų. Tai vis dėlto reikia pripažinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia T. Tomilinas. Jo salėje nėra. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų sveikinu, kad turite galimybę būti kandidatu. Kitas kelia abejonių, kodėl Seimo Pirmininkė pasirinko jus. Aš manyčiau, kad turėtumėte atskleisti visą informaciją apie save, ypač apie 1997 metų konfliktą su tuomete administracija, su tuometiais darbuotojais, į jį jūs buvote labai intensyviai įsivėlę. Tuometčio Seimo Pirmininko Č. Juršėno jūs ir per savo asmenis nuolat prašydavote, kad jūsų neatleistų, neišmestų, bandėte ieškoti draugiškų ryšių.

Kaip atsitiko, kad jūs 1998 metais vis dėlto buvote atleistas iš centro direktoriaus pareigų? Aš gal šiek tiek daugiau turėčiau informacijos apie jus – dėl tų pačių argumentų, dėl ko buvo A. Jakubauskas kaltinamas. Jūs savo kalboje ką tik pasakėte: tikiuosi, nepapulsiu į A. Jakubausko situaciją, bet jūs jau kartą buvote ir buvote atleistas už tą patį neveiklumą ir negebėjimą sutelkti kolektyvo. Tai – jūsų antras kartas.

Ką jūs išmokote iš 1997–1998 metų įvykių, kai buvote atleistas iš direktoriaus pareigų?

A. BUBNYS. Tikrai buvo toks patyrimas, aš tuomet dirbau Lietuvos ypatingajame archyve, ten irgi buvo konfliktas. Tuomet aš buvau direktorius, mano pavaduotojas buvo kitas asmuo, blogai buvo tai, kad bendra politinė situacija buvo labai įtempta. Sakykime, aš buvau paskirtas prie vienos valdžios, valdžia Seime pasikeitė, atėjo kita valdžia, kuri parėmė kitą – oponuojančią pusę. Galų gale aš nebuvau atleistas, aš formaliai nebuvau atleistas, aš pats išėjau savo noru, tiesiog grįžau dirbti į Lietuvos istorijos institutą. Savo noru. Nors, aišku, jau buvo sudarytos tokios sąlygos, kad normalaus darbo nebuvo galima dirbti.

Dėl iš to išplaukiančių pamokų, manau, vis dėlto turiu tokį įvairų patyrimą, galvoju, kad tai man yra į naudą, nes tai yra tam tikras patyrimas, kaip dirbti su žmonėmis, kaip spręsti galimas konfliktines situacijas, pasimokyti iš to, kaip bendrauti su kolektyvu, ir taip toliau. Nepaisant nuosėdų dėl tos istorijos, aš manau, ji gali man būti naudinga dabar ir ateityje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendentė, iš jūsų, kaip vieno iš maištininkų, aš tikėjaušis tokio truputį tvirtesnio pasipriešinimo politiniam spaudimui, sakau nuoširdžiai. Bet, matyt, tuos dalykus atsveria jūsų kompetencija istoriniais klausimais ir tai šiuo atveju centro veikloje yra svarbiausia, nes politikavimo ir politizavimo tikrai yra apstu. Mano klausimas yra labai paprastas: ar jūs pajėgsite, ar jūs pajėgsite padaryti reikiamas ir tinkamas reformas, ar sugebėsite sulipdyti atgal gerokai apskilusį kolektyvą ir iš naujo užmegzti ryšius su mokslo ir kitomis institucijomis, kurios pastaruoju metu reiškia, jeigu taip galima pasakyti, nusišalinimą nuo centro veiklos ar, sakykime, vystomos strategijos? Ačiū.

A. BUBNYS. Ačiū už klausimą. Manau, grąžinti bendradarbiavimą su akademine bendruomene, su universitetais, su Lietuvos istorijos institutu bus lengviau, lengvesnis uždavinys, negu,

sakykime, įveikti tą vidinį susiskaldymą ir konfrontaciją centre. Kadangi aš vis dėlto asmeniškai pažįstu nemažai ir universitetų dėstytojų istorikų, ir Lietuvos istorijos instituto darbuotojų ir, manau, turiu tam tikrą jų pasitikėjimą, galbūt, sakykim, panaikinti tą blokadą, kuri buvo įvesta centro atžvilgiu, manau, bus lengviau, negu stabilizuoti situaciją, suvienyti, sutelkti kolektyvą pačiame Genocido tyrimo centre. Kaip seksis, sunku pasakyti, bet aš pats tikrai nesu labai kerštingas ar piktas žmogus, kuris dabar valdžioje ir išnaudoja situaciją tam, kad kaip nors persekiotų savo buvusius oponentus, juo labiau kad viskas yra šiais laikais viešumoje, bet kuris žingsnis iš karto papuola į žiniasklaidą, ką nors panašaus daryti būtų savižudybė pačiam įstaigos vadovui, aš manau.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kandidate. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Labai dėkui. Toliau bus suderintas grafikas dėl susitikimo frakcijose. (*Balsai salėje*) Ne. Jau seniai praėjo 15 minučių. Balsavimo metu, kai buvo pasiūlyta balsuoti dėl laiko tęsimo, buvo nutrauktas laiko skaičiavimas, jau tada buvo praėjusios 3 minutės.

Gerbiami kolegos, kaip pagrindinis siūlomas Žmogaus teisių komitetas, kaip papildoma siūloma Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija. Siūloma svarstymo data – balandžio 22 diena. Ar galėtume pritarti tokiam siūlymui? Labai dėkui. Pritarta.

Per šoninį mikrofoną – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, kadangi mes turime šiuo klausimu labai plačią diskusiją, ir pasaulyje diskusiją, ir tų žmonių, kurie yra genocido apibrėžime, jų nėra tarp mūsų, aš manau, kad būtų gerai turėti ir kitą komitetą, ir Užsienio reikalų komitetą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ar galėtume bendru sutarimu pritarti E. Zingerio pasiūlymui kaip papildomą komitetą skirti ir Užsienio reikalų komitetą? Ne? Yra prieštaraujančių. Gerai, balsuojame dėl E. Zingerio pasiūlymo kaip papildomą skirti Užsienio reikalų komitetą. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 34, prieš – 11, susilaikė 12. Vieno balso persvara pritarta dėl Užsienio reikalų komiteto.

Per šoninį mikrofoną – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, paradoksali situacija, mes, NSGK, esame irgi kuriojantis centrą komitetas, antras, papildomas, kaip ir Žmogaus teisių komitetas, bet mes specialiai, taupydami laiką, neėmėme kandidatūros svarstymo. Dabar jau natūralu, kad mes turime būti įtraukti, mes irgi norime dalyvauti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs siūlote įtraukti kaip papildomą ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą? Tai turime dar vieną pasiūlymą kaip papildomą įtraukti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Kas pritaria šiam pasiūlymui, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 48, prieš – 6, susilaikė 10. Pritarta pasiūlymui.

Kaip papildomi dar skiriami Užsienio reikalų komitetas ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas prie jau išvardintų.

14.35 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4714(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4714(2). Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiamas Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas A. Čepononis.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, komitete minėtas pataisas apsvaistėme, komitetas bendru sutarimu pritarė minėtoms pataisoms. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau, jūs pristatėte komiteto nuomonę. Dabar laikas diskutuoti. Gerbiami kolegos, norėčiau pasitarti. Diskutuoti užsirašė devyni Seimo nariai. Ar galėtume sutarti skirti 20 minučių diskusijai ir tuo apsiriboti, ar būtų prieštaraujančių? Pritariau bendru sutarimu. Labai dėkui, diskusijai skiriama 20 minučių. Pirmasis diskutuoti į tribūną kviečiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Majauskas. Pataisos paskui, po diskusijos.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tiesų tai gana svarbus projektas. Siūloma pritaikyti pridėtinės vertės mokesčio lengvatą trimis žingsniais: maitinimo įstaigoms – teikiamoms maitinimo paslaugoms, išskyrus alkoholį, kultūros ir sporto renginiams, sporto klubams ir trečias – atlikėjų teikiamoms paslaugoms. Po šiais siūlymais pasirašė visų frakcijų atstovai ir Biudžeto ir finansų komitetas balsavo bendru sutarimu. Tai nėra I. Šimonytės ar M. Majausko projektas – tai yra projektas, po kuriuo pasirašė ir už kurį balsavo bent jau Biudžeto ir finansų komitete visų frakcijų atstovai, dalyvaujantys komiteto posėdžiuose.

Vis dėlto noriu nuliūdinti, kad priėmus įstatymo pataisą vištienos Kijevo kotletas Seimo valgykloje ir toliau kainuos 4 eurus 50 centų. Mes puikiai suprantame, kad šia lengvata siekiame ne kainos mažinimo, o siekiame paskatinti smulkųjų ir vidutinį verslą – tokį verslą, kuris ir sudaro absoliučią daugumą tų minėtų sektorių. Paprastai daugiau negu 90 % maitinimo sektoriaus sudaro smulkusis ir vidutinis verslas. Būtent dėl šios priežasties tokią pridėtinės vertės mokesčio lengvatą taiko absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių, siekdamas paskatinti smulkųjų ir vidutinį verslą.

Ne paslaptis, kad smulkusis ir vidutinis verslas dažnai besistengdamas išgyventi nukerta kampus ir renkasi šešėlį. Būtent ir dėl šios priežasties dažnai yra taikoma pridėtinės vertės mokesčio lengvata minėtiems sektoriams, siekiant juos paskatinti išeiti iš šešėlio. Tai yra dideli sektoriai. Maitinimo sektoriuje, pavyzdžiui, yra 30 tūkst. darbuotojų ir 4 tūkst. įmonių. Tai yra tikrai dideli sektoriai.

Dabar pabandysiu šiek tiek adresuoti kritiką tų žmonių, tų institucijų, kurios išsako kritiką šiam projektui. Pirma, sako, kodėl šis sektorius, kodėl maitinimo, kodėl kultūros, kodėl sporto sektorius? Atsakymas yra labai paprastas: šis sektorius nukentėjo pirmiausia dėl karantino suvaržymų, ir jeigu pasikartos karantino apribojimai, nukentės vėl, vėl ir vėl. Tai yra pats pažeidžiausias sektorius ir mes turime padėti jam atsistoti ant kojų.

Antra dažnai pasitaikanti kritika – sako, geriau remkime subsidijomis, geriau dalinkime pinigais. Aš esu tos filosofijos – geriau leiskime ir sudarykime galimybes užsidirbti, nes sektorius, norėdamas pasinaudoti pridėtinės vertės mokesčio lengvata, turės dirbti ir užsidirbti.

Trečia kritika sako: bet juk karantinas – kai uždaryta veikla, jie nieko čia neužsidirbs. Ir iš tiesų karantino metu turi būti subsidijos, bet atlaisvinus karantiną mes turime turėti priemonių, kurios padės verslui atsistoti ant kojų. Ir jeigu norime, kad įsigalioję liepos 1 dieną, jau šiandien turime priimti sprendimus.

Dažnai kritikuojama ir sakoma: žiūrėk, turizmo sektorius irgi nukentėjo, pritaikykime turizmo sektoriui. Bet pridėtinės vertės mokesčio direktyva labai aiškiai sako, kad turizmo sektoriui tokio pobūdžio pridėtinės vertės mokesčio lengvata nėra galima.

Taip pat daug kritikuojama, sakoma, kad labai brangiai kainuos. Ir iš tiesų, jeigu mes vertintume ekonominio pakilimo metu, per metus tokio pobūdžio pridėtinės vertės mokesčio lengvata kainuotų apie 100 mln. eurų, tačiau karantino sąlygomis, esamomis sąlygomis, panašu, kainuos reikšmingai mažiau.

Taip pat labai dažnai sakoma: žiūrėk, čia juk laikina, o iš esmės nieko nėra tokio amžino kaip laikinumas. Aš tikrai nuoširdžiai tikiu, kad pasikartojus pandemijos bangoms ši pridėtinės vertės mokesčio lengvata bus vėliau pratęsta. Esamomis aplinkybėmis planuojame iki 2023 metų. Susitvarkius su pandemija, atsistojus ekonomikai ant kojų, nebebus pagrindo ar poreikio galbūt pratęsti šią lengvatą.

Ir pabaigoje. Dažnai sakoma, kad pritaikykime ir maisto produktams. Labai paprastas argumentas. Pritaikius maisto produktams pridėtinės vertės mokesčio lengvatą biudžetas netektų 350 mln., kurie atitektų tiesiai tiekėjams, gamintojams ir prekybininkams. Šiuo atveju mes sumokėtume...

PIRMININKAS. Laikas!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...mokesčių mokėtojų pinigus tiesiai į „Maximos“ kišenę, o maisto produktų kainos neatpigėtų. Todėl pridėtinės vertės mokesčio taikymas maisto produktams Lietuvos sąlygomis, kur prekybos sektorius yra dominuojamas kelių žaidėjų, kur nėra konkurencijos, nesumažintų kainų ir tiesiog padidintų „Maximos“ pelną. Aš tikiu, kad toks tikslas nėra

mūsų. Šiandien mes turime paremti smulkųjį ir vidutinį verslą ir šiuo projektu tai stengsimės padaryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas kolega, dalyvaujantis diskusijoje, – L. Savickas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų smarkiai nesiplėtosiu, nes, kaip pranešėjas ir pristatė, sutarimas yra ganėtinai platus. Ir situacija iš tikrųjų reikalauja plataus sutarimo. Tai, kad mes turime šiandien šį klausimą, yra, viena vertus, paradoksalu. Paradoksalu, nes mes iš valdančiosios daugumos atstovų ir rinkimų metu, ir suformavus Vyriausybę labai daug girdėjome kalbų ir pažadų apie lengvatų ir mokestinių išimčių atsisakymą ir mažinimą, tačiau šiandieną tikrai sparčiu tempu tenka kalbėti apie tai, kad turime grįžti, nors ir laikinai, prie lengvatų praplėtimo ir pildymo.

Antra vertus, taip pat reikia konstatuoti, kad tikriausiai ne veltui, ekonomikos ir inovacijų ministrės žodžiais sakant, netenkina situacija dėl paramos nukentėjusiam nuo kovidų verslui. Parama nėra teikiama pakankamai greitai, parama nėra teikiama pakankamai efektyviai ir tos priemonės, kurios turėtų būti tos, kurios gelbėja labiausiai nukentėjusius sektorius – subsidijos, kitos papildomos priemonės, neduoda norimo efekto. Todėl turime būti sąžiningi sau – šiandien mes svarstome šį klausimą ir taip plačiai turime dėl jo sutarti tik dėl to, kad ieškome alternatyvų, kuriomis mes sugebėtume įgyvendinti, sugebėtume suteikti paramą tiems sektoriams, kurie nuo tos paramos gyvybiškai priklauso. Todėl daug nesiplėtodamas tikrai raginu palaikyti šį projektą, surasti tą kompromisą ir pagaliau suteikti tą paramą, kurios mes visi taip ilgai laukėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos... Ačiū, pirmininke, už suteiktą galimybę pasisakyti. Pirmiausia tikrai, kaip aš sakau, gal net ir pavėluotai, galėjome mes ir anksčiau priimti šitą sprendimą, bet tikriausiai nepriėmėme dėl to, kad tikrai dabar atlaisvinome šį sektorių. Faktiškai mes negalėjome... Šitas sektorius net ir šiandien dar negali dirbti. Tai labai svarbu, kad mes galų gale atsikurkime į smulkųjį ir vidutinį verslą. Labai džiugu, kai Mykolas pasakė, kad ir jie mums lygiai taip pat atneša pinigų į biudžetą, ir labai svarbu, kad jie galėtų išgyventi ir atsigauti. Tikrai visus visus kviečiu palaikyti šitą projektą. Manau, kad tai nebus laikina, nes reikės ne vienerių metų, kad jie vėl galėtų gyvuoti ir klestėti ir kad šešėlyje nebūtų pinigų. Mes žinome, vis dėlto pas mus šešėlis yra tikrai nemažas. Pavyzdžiui, šiandien Simonas pristatė Darbo kodekso projektą, bus kompleksinis, mes žinome dėl ko, kad nebūtų grynųjų pinigų. Čia irgi yra pliusas, kad tikrai mokesčiai patektų į biudžetą taip, kaip priklauso. Kviečiu visus palaikyti šį projektą, tai yra labai teisingas, tikrai daugumos teisingas žingsnis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiamas V. Mitalas. (*Šurmulys salėje*)

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų tokio lengvatinio PVM tarifo idėja nėra nei panacėja, nei įmanomas sukritikuoti dalykas, anaipol, ir kyla čia tų diskusijų, kaipgi čia pasiskirstys tas naudos gavimas tarp vartotojų ir paslaugų teikėjų. Girdėjau kalbų, kad čia gali būti ir nelabai taikli priemonė, nes labiausiai nuo kovidų nukentėję neva spės bankrutuoti iki liepos ir paramos nesulauks, o lengvatos vaisius kažkas kitas nurašys. Galbūt apskritai ne tokių priemonių reikia. Galų gale kas atsitiks, kai ši lengvata baigs galioti 2022 metų gale. Geri klausimai ir iš dalies į juos atsakydamas, bet visgi ragindamas balsuoti už aš norėčiau savo požiūriu pasidalinti.

Čia į porą dalykų reikėtų atkreipti dėmesį. Visų pirma, kad PVM lengvata anaipol nėra ir nebus koks nors verslo subsidijų pakaitalas labiausiai nukentėjusiems. Subsidijos yra atskira priemonė, šiandien iš ekonomikos ir inovacijų ministrės girdėjome ir apie naują etapą, tačiau tiesa, kad šis lengvatinis tarifas yra visų pirma skirtas tiems, kas nuo pandemijos labiausiai nukentėjo, tai yra būtent tam verslui, kuris buvo tiesiogiai uždarytas Vyriausybės sprendimais, ir tikslas yra, kad jie galėtų laisviau kvėpuoti ateityje. COVID-19 situacija, kaip jau visi puikiai pamatėme, nėra sprintas, o maratonas, net ir pasiekę masinę vakcinaciją mes su šiuo virusu dar gyvensime kurį laiką. Taigi gyvensime ir su vienokiomis ar kitokiomis, be abejo, na, tikiuosi, kuo greičiau, švelnesnėmis priemonėmis, siekiančiomis apsaugoti mus nuo viruso plitimo. Dėl to dar sunkiau pasakyti, kada masiniai sporto ar kultūros renginiai, kuomet keli tūkstančiai žmonių yra vienoje vietoje, pradės veikti ir, dar svarbu, kaip jie tiksliai atrodys, kaip atrodys tie būtini saugumo rei-

kalavimai ir galų gale, kas už tai susimokės, o tokių iššūkių bus. Būtent dėl to, kad renginiai vyktų ir galėtų atsigauti po pandemijos laikotarpio, džiaugiuosi plačiu kolegų sutarimu, kad pavyko papildyti projekto versiją ir sporto, ir kultūros renginiais. Ateityje visgi tikiuosi, kad mes nesu-siviliosime galimybe mokesčių sistemoje pridaryti daugiau išimčių, o veikiau galėsime susitarti dėl lieknos, bet kaip įmanoma paprastesnės ir aiškesnės mokesčių sistemos. Tačiau dabar, kadangi gyvename ypatingu laiku, o biudžeto situacija leidžia, apie stabilų ar net optimistinį biudžetą mes girdėjome komitete ir iš finansų ministrės, biudžeto situacija leidžia pakelti tą maždaug 100 mln. eurų netekimą, todėl balsuosiu už ir raginu kitus taip pat balsuoti už tokį projektą su papildymais. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, sutaupėte laiko. Į tribūną kviečiamas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes, kaip matau, čia labai džiugiai sutinkame tokį pasiūlymą. Aš tai pavadinčiau jį kitaip, tai yra Vyriausybės ir konservatorių regionų politikos naikinimo pasiūlymas. Pamėginsiu pažvelgti kitu principu.

Čia kalbėję Seimo nariai kalbėjo iš miesto pozicijos, kalbėjo iš savo asmeninės piniginės ir asmeninio intereso. Seimo nariai, kurie kalbėjote, jūs visi gaunate daug didesnes pajamas nei vidutinis darbo užmokestis. Seimo nariai ir visi kiti, kurie čia kalbame ir giname šitą projektą, lankomės restoranuose, kavinėse, mes lankomės sporto klubuose. Todėl aš manau, kad tai yra regionų politikos naikinimo įstatymas.

Aš kreipiuosi į visus vienmandatininkus, man bus labai įdomu pažiūrėti, kaip jūs balsuosite. Man bus labai įdomu pažiūrėti, kaip tie vienmandatininkai, kurie išrinkti regionuose. Ar jūs esate už tai, kad toliau būtų tęsiamas genocidas per mokesčių politiką? Aš leisiu jums priminti. 2022 m. sausio 1 d. Vyriausybė keičia mokesčių sistemą: kyla mokesčiai ūkininkams, kyla automobilių mokestis, naikinama PVM lengvata centralizuotam šildymui, naikinamas akcizas ūkininkams, naikinamas raudonajam kurui. Kils nekilnojamojo turto mokestis, kils žemės mokestis, atsiras naujas paveldėjimo mokestis ir kils akcizai visam kurui automobiliams.

Kieno sąskaita visa tai bus daroma? O būtent bus daroma šitų turtingųjų įstatymo sąskaita, kadangi žmonės turės biudžetą netekimus, o biudžetą reikės surinkti ne 100 mln., ką sako kolega. Kolega, aš jums pasakysiu, bendra suma šito biudžeto pasiūlymo, šita mokesstinė lengvata kainuos apie 274 mln. Tai va, tuos pinigus, išvardintus mokesčius mes turėsime surinkti.

Kitas įdomesnis dalykas, kaip jis bus apeinamas. Įsivaizduokime, kad teisininkas R. Žemaitaitis šiandien nėra Seimo narys, o jis yra valdantis restoranus. Ir pas verslininką R. Žemaitaitį užsuka Seimo narys, kuris nori surengti vakarėlį savo rinkėjams, kas yra įprasta, arba atšvęsti rinkiminę pergalę. Ir, kaip žinote, (...) sąskaitos yra už patalpų nuomą. Tada verslininkas R. Žemaitaitis sako: ne ne, kolega, aš tau galiu pigiau padaryti, nedarome patalpų nuomos, o viską padarome per sumuštinius ir vieno kashio sumuštinukus. Ir ne į patalpų nuomą įskaičiuosiu 1 tūkst. eurų kainą, o įskaičiuosiu į sumuštinukus. Ir dėl to valstybė negaus nei PVM už patalpų nuomą, negaus nei pelno mokesčio. Ir vėl yra daroma kažkokia turtingųjų išimtis.

Noriu paklausti, kaip tik penktadienį lankiausi Šaukoto seniūnijoje. Aš ten nemačiau jokio sporto klubo. Tai man įdomu, kaip Šaukotas gyventų, jeigu Šaukoto seniūnijos gyventojai turėtų sumokėti mokesčius vilniečiams, klaipėdiečiams, kauniečiams arba didmiesčiams, kurie naudosis sportu klubu.

Kartu pirmadienį Tytuvėnuose mūsų vienas kolega, operos solistas būtent su Seimo nariu, statė kultūros centrą, susivežęs visą delegaciją. Sako, pastatysime naują Tytuvėnų kultūros centrą, turėsime kino teatrą ir panašiai, ir panašiai. Jam I. Šimonytė, jo partijos narė, atsakė: pasapnuok ir tau praeis. Tai kaip jūs galvojate, kaip Tytuvėnų gyventojui šiandieną, iš kokių pinigų reikės kompensuoti šituos dalykus?

Dar įdomesnis dalykas, ką aš pastebiu, kas atsitiks su to įstatymo projektu. Aš jau dabar matau Didkiemio mano seniūniją, matau Žygaičius, matau Mažonų seniūniją, matau kitų seniūnijų gyventojus... kurie esame rinkti apygardoje. Mes turime tenai parduotuves. Ir jeigu jūs kas nors pastebėjote, ten yra parduotuvė-baras. Ir jie išsiima kaip maitinimo įstaiga leidimą. Atėję į tą parduotuvę, kaip sakydavo Stasys, negalima sakyti bambaliai, bet, sakyčiau, bambalių mėgėjai ten

pasivaišina alumi. Ir kartu sako, aš noriu kažko užvalgyti. Imama dešra iš vitrinės, batonas, sūris, sutepamas sumuštinis ir jam mes pritaikome PVM lengvatą.

Mielieji, atsikvošėkime, ką mes darome. Ne šiandien ir ne laiku šitas projektas yra, ne maro metu reikia puotauti mums, tiems žmonėms, kurie gauname dideles pajamas ir mums jos nesumažėjo. Šiandien reikia kalbėti apie neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimą, reikia kalbėti apie „Sodros“ įmoką dirbantiems šitame sektoriuje žmonėms po 1 %. Reikia šiandien kalbėti apie žemės mokesčio sumažinimą, kuris bus taikomas išimtinai visiems Lietuvos gyventojams. Reikia šiandien kalbėti apie automobilio mokesčio monitoringą ir jo nedidinimą. Šiandien tikrai jau pribrendo laikas kalbėti, kad kitų metų sausio 1 dieną akcizas kurui gyventojams nedidėtų.

Todėl tikrai kreipiuosi į jus visus: sustokime su šituo įstatymu, tai yra diskriminacinis įstatymas. Rajonų, regionų žmonės sumokės už mūsų pramogas, sumokės už mūsų vakarienes, kurios, dar kartą pasakau, bus pakištos po degustacija. Ir ten alkoholio nebus, kaip sako, išskyrus alkoholio taikoma lengvata. Verslininkas R. Žemaitaitis degustacijos vakarienę pakiš po sumuštinium, po karbonadu ir po kitu dalyku, ir tai visi darys. Ir tada vėl įsijungs tarnybos, FNTT, Mokesčių inspekcija, žiūrėsime PVM grobstymus ir panašiai. Ar mums to reikia? Ar reikia mums dar didesnio chaoso? Todėl tikrai kviečiu šiandien nepalaikyti ir balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis diskusijoje dalyvauja G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, svarstome labai svarbią įstatymo pataisą ir pro ausis ar pro akis praleisti įvairių išvardintų argumentų tiek dėl, sakykime, siūlomo įstatymo trukmų, tiek dėl privalumų negalime. Aš, aišku, esu nusiteikęs geranoriškai ir nemanau, kad mūsų verslas yra visiškai nesąžiningas ir ieškos tokių schemų, kur ką tik kolega nupiešė ar apibrėžė. Galų gale mes turime institucijas: turime Valstybinę mokesčių inspekciją, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą, tegul tuos dalykus aiškinasi, jeigu kas nors yra linkęs į tokius nusikalstamus veiksmus.

Tačiau pakalbėkime apie įstatymo pataisą iš esmės. Ji registruota praėjusiais metais dar praėjusioje kadencijoje ir tikrai stiprokai vėluoja, jos terminas, mano galva, jau sudaro pagrindą abejoti dėl šios įstatymo nuostatos reikšmingumo arba, sakykime, svarumo. Tačiau pats turinys! Kad ir kaip būtų nemalonu sakyti, bet – du iš trijų.

Tikrai pritarčiau dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatos sporto, kultūros renginių organizatoriams ir tokių renginių veiklos vystymui. Lygiai taip pat pritarčiau dėl PVM lengvatos tų renginių organizatorių arba meno atlikėjų paslaugų teikimui. Tačiau kalbant apie viešojo maitinimo įstaigas vis dėlto tai yra tam tikras elitistinis – diskriminacinis pasiūlymas, nes iš tiesų ne visi sau gali leisti ir ne visi turi galimybę eiti į viešojo maitinimo įstaigas. Todėl jeigu mes norime solidaraus, plačiau apimančio įstatymo, kurio naudą pajustų visi, mes turime kalbėti apie tam tikras maisto rūšių kategorijas, kurioms būtų taikomos PVM lengvatos.

Noriu pabrėžti, kolegos, beveik visų mūsų partijų rinkimų programose lengvatinis PVM baziniams, pagrindiniams, maisto produktams yra numatytas. Todėl aš siūlau, pritarus po svarstymo, taisyti šį įstatymo projektą ir numatyti lengvatas ne tik maisto įsigijimui viešojo maitinimo įstaigose, bet taip pat ir pagrindiniams sveikos mitybos produktams, tai yra šviežioms daržovėms, pieno ir žuvies produktams.

Dar daugiau noriu pasakyti, mano siūlymu ir mano nuomone, vis dėlto tos PVM lengvatos kultūrai ir sportui turėtų būti neterminuotos, tai yra jos galėtų galioti net ir po karantino, nes tie dalykai – kultūra ir sportas, sveika gyvensena ir tauri siela – turi būti prieinami kiekvienam Lietuvos gyventojui ir įperkami.

Ir dar norėčiau atsiliepti į kolegės Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko kai kuriuos pastebėjimus ir skaičiavimus. Mes esame oficialiai paklausę Finansų ministerijos dėl savo įregistruoto pasiūlymo dėl PVM lengvatos maisto produktams toms kategorijoms, ir atsakymas buvo, suskaičiavus pagal tas kategorijas, kad biudžetas galimai netektų, tai yra prieškrizinis laikotarpis, apie 200 mln., ne 354 mln. O kalbos apie tai, kad viskas nusėstų „Maximos“ kišenėse, yra retorinė figūra, aš tai puikiai suprantu. Nepaisant to, kad mūsų prekybos rinka yra stipriai koncentruota, konkurencija egzistuoja ir, palikus didesnę maržą konkurencinei kovai dėl kainos, tikiu, tos kai-

nos taip pat mažėtų. Jeigu visoje Europoje yra taikoma bendra nuostata dėl PVM lengvatos maisto produktams, mes tikrai neturime argumentų sakyti, kad štai čia to daryti negalima. Tie produktai taip pat turi būti žmonėms įperkami. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskutuoti numatytas laikas baigėsi. Pereiname prie pataisų.

Yra gauta keletas pataisų. Pirmoji pataisa yra papildyti 19 straipsnio 3 dalį 7 punktu. Pataisos iniciatoriai – V. Fiodorovas ir keli Seimo nariai, jai komitetas nutarė pritarti iš dalies. Kreipiuosi į pataisų iniciatorių V. Fiodorovą. Gerbiamas Viktorai, aš kreipiuosi į jus, ar jus tenkina komiteto nuomonė pritarti iš dalies, ar prašytumėte balsuoti ir norėtumėte pristatyti savo pataisą?

V. FIODOROVAS (DPF). Tenkina, viskas gerai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iniciatoriai neprašo balsuoti. Kita pataisa, kurią teikia Seimo narys M. Majauskas ir daug kitų kolegų, jai komitetas taip pat pritarrė iš dalies, taip pat siūlymas papildyti 19 straipsnio 3 dalį. Kreipiuosi į M. Majauską. Gerbiamas Mykolai, ar jus tenkina komiteto nuomonė pritarti iš dalies, ar prašytumėte balsuoti ir pristatyti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Balsuoti neprašome. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Tenkina komiteto nuomonė pritarti iš dalies, tai pritariame.

Ir paskutinioji pataisa – papildyti 19 straipsnio 3 dalį 8 punktu. Pataisos iniciatoriai taip pat M. Majauskas ir daug kitų Seimo narių. Jai komitetas pritaria iš dalies. Gerbiamas Mykolai, ar...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Balsuoti neprašome. Ačiū.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti. Labai dėkui. Pritarta visoms pataisoms, apsvarstytos visos pataisos.

Dabar dėl motyvų yra užsirašiusių kalbėti daug Seimo narių. Dėl motyvų už kalba L. Savickas. Jo salėje nematau. Tada dėl motyvų už pasisako I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Koronaviruso pandemija ir jos sąlygoti ūkinės veiklos suvaržymai, kai kada ir visiškai uždarymai palietė visus ekonomikos sektorius, bet labiausiai meninės, pramoginės veiklos ir poilsio organizavimo. Taip yra ne tik Lietuvoje, bet matome ir visoje Europos Sąjungoje. Būtent šis sektorius, taip pat HORECA sektorius, viešbučių, restoranų, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla. Atsižvelgdama į tai ir į tai, kad mes vis dėlto ir toliau bent artimiausiu laikotarpiu gyvensime tokioje gana sudėtingoje situacijoje, kviečiu palaikyti šį projektą. Dar pastebėsiu, kad simboliškai, aišku, taip sutapo, šiandien yra Pasaulinė kultūros diena, tai meninėms ir pramoginėms veikloms, kultūrai tai taip pat būtų tokia simboliška dovana. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tiesiog gal dar replikuosiu. Drąsiai tikrai bus galima vadinti Konservatorių, Liberalų ir Laisvės partijas regionų naikinimo partijomis arba konglomeratu, kaip čia, ko gero, pavadinti. Tikrai nesuprantu tokio pasiūlymo. Aš suprantu, jeigu jis būtų priimtas gruodžio 13 ar gruodžio 15 dieną ir galiotų iki liepos 1 dienos, tai aš tikrai būčiau sutikęs, būčiau sakęs, taip, šiandieną reikia, reikia išgyventi, nes išvežiojamoji prekyba, kaštai, dydžiai ir panašiai. Bet jau kai mes atidarome valstybę, planuojame nuo gegužės pradžios jau atidaryti restoranėlius, kavinukes ir kitus panašius dalykus, tai šitas pasiūlymas – būtent kitų žmonių sąskaita tai daroma. Todėl tikrai labai stebėsiu, kaip balsuos vienmandatininkai Seimo nariai, ypač regionų, rajonų, tikrai aš pažadu pats asmeniškai paskelbti sąrašus, kad žmonės kitais metais, 2022 m. sausio 1 d., galėtų padėkoti tiems politikams, kurių dėka bus panaikinta centralizuoto šildymo lengvata, bus panaikintas PVM, bus panaikinta ūkininkams viena ar kita lengvata arba įvesti nauji mokesčiai, kils žemės mokestis, atsiras paveldėjimo mokestis, padidės akcizai būtent kuriai. Štai šių Seimo narių dėka, mano kolegų dėka tie mokesčiai nuo 2022 m. sausio 1 d. kils, nes reikės pirma surinkti netektų 70 mln. šiais metais ir nereikės (...) surinkti nesurinktų kitais metais.

Jeigu, kolegos, galvojate, kad parvažiavę į rajonus, į regionus jūs galėsite pasigirti, kad kažką padarėte, tai jūs tiesiog mažoje seniūnijoje, mažoje savivaldybėje genocidą įvesite tokia lengvata, nes šiuos pinigus padengs būtent jie iš savo kišenės. Mes gerai gyvensime, mes toliau galėsime

eiti sportuoti, mes toliau galėsime valgyti Seimo kavinėje ar kitame restorane, mes visi šia lengvą tikrai pasinaudosime ir pasinaudos tie žmonės, kurių pajamos yra didesnės negu vidutinės, nes jie dažniausiai ir lankosi šiose vietose.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Kaip suprantu iš pasisakymų, bendro sutarimo nebus, todėl balsavimas dėl įstatymo projekto po svarstymo – tam numatytu laiku.

15.04 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-267(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkėje numatytas 2-3 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-267(2). Sveikatos reikalų komiteto pranešėja – R. Šalaševičiūtė. Gerbiama Rimante, prašom į tribūną pristatyti komiteto išvadą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas ši trečiadienį, tai yra balandžio 14 dieną, apsvaistė teikiamą projektą. Buvo atsišvelgta į Teisės departamento pastabas. Jos iš esmės buvo daugiau techninio pobūdžio. Komitee buvo pritaria siūlymui pataisyti pastabas ir parengtas komiteto projekto variantas, kuris ir teikiamas šian dien svarstyti. Buvo pritaria bendru sutarimu teikiamam naujam patobulintam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Nėra užsirašiusių norinčių dalyvauti diskusijoje Seimo narių. Pataisų dėl įstatymo projekto po svarstymo taip pat nėra gauta. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių norinčių kalbėti Seimo narių.

Gerbiami kolegos, gal galėtume įstatymo projektui po svarstymo pritaria bendru sutarimu, nes nėra užsirašiusių nei už, nei prieš? Labai dėkui, pritaria.

15.06 val.

Nacionalinio vėžio instituto įstatymo Nr. XII-838 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5350 (pateikimas)

Darbotvarkėje numatytas 2-4 klausimas – Nacionalinio vėžio instituto įstatymo Nr. XII-838 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5350. Pranešėja – viceministrė D. Jankauskienė.

D. JANKAUSKIENĖ. Gerbiami Seimo nariai, pristatome Nacionalinio vėžio instituto įstatymo 3 straipsnio pakeitimą. Jo tikslas yra pakeisti įstaigos teisinę formą iš biudžetinės į viešąją. Argumentai, kodėl tai darome. Tai yra dėl to, kad šiuo metu Nacionalinis vėžio institutas teikia sveikatos priežiūros paslaugas, finansuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, ir 95 % visų lėšų sudaro būtent Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos. Tai yra visos sąlygos tokios pačios ir reglamentavimas toks pat kaip viešųjų įstaigų, tačiau vis dėlto, būdama biudžetinė įstaiga, ši institucija negali naudotis viešųjų įstaigų statusu veikiančių įstaigų, pavyzdžiui, darbo apmokėjimo darbuotojams sąlygomis, nes tai yra biudžetinė įstaiga ir jai taikomos jau kitos teisės normos, todėl darbuotojų yra nemažas nepasitenkinimas šioje įstaigoje.

Taip pat mes žinome, kad šakos nacionalinė sutartis, kuri buvo pasirašyta 2018 metais, reglamentavo viešųjų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio kėlimo visas galimybes. Šiuo atveju Vėžio instituto tas statusas taip pat kliudo pasinaudoti šiomis visomis galimybėmis. Todėl yra mūsų prašymas ir teikimas, kad šita instituto teisinė forma būtų pakeista.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama viceministrė. Jūsų paklausti užsirašė šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiama viceministrė, aš visiškai pritariu, kad reikia stiprinti Nacionalinį vėžio institutą, nes iš tikrųjų atlieka didžiulį darbą, tiesiogine žodžio prasme traukia žmones iš mirties, iš sunkių ligų. Bet yra ir kitų gana šokiruojančių dalykų, kurie trukdo gydytojams dirbti ir pacientams gauti teisingą pagalbą. Pavyzdžiui, Nacionalinis vėžio institutas, kaip atskira įstaiga, pasirodo, negali matyti e. sveikatoje aiškių pacientų diagnozių. Pavyzdžiui,

gali matyti kažkokių bendrų išrašus žmogaus, kuris serga vėžiu, bet negali matyti nuotraukų, tyrimų rezultatų. Dėl to pacientai arba jų artimieji, arba patys gydytojai turi lakstyti arba važinėti po skirtingas ligonines ir aplankuose vežioti tuos dokumentus. Tai yra be proto sunku, ypač jeigu žmogus, pacientas, negali savimi pasirūpinti. Suprantate, mes turime e. sistemą, bet jina neveikia.

Mano klausimas, ar jums žinoma šita problema, kuri trukdo gydytojams atlikti kokybiškai savo darbą ir padėti pacientams? Jeigu taip, kada galima tikėtis pokyčių?

D. JANKAUSKIENĖ. Gerbiamas Seimo nary, mums žinoma šita problema. Tai iš tiesų yra sisteminė problema ir jina priklauso nuo kiekvienos įstaigos turimų vadinamų HIS'ų, tai yra vidinių informacinių sistemų. Deja, dar ne visos įstaigų turimos informacinės sistemos dera su e. sveikatos ir ESPBI, to centrinio portalo, sistemomis. Vyriausybės priemonių plane ir mūsų RRF ir Europos struktūrinių fondų finansavimo perspektyvoje mes numatome gana nemažas lėšas e. sveikatai ir visoms toms sistemoms tobulinti, tačiau vis dėlto prieš tai norime pasidaryti visą žemėlapią nesutapimų, visų sąsajų nebuvimo ir tai padaryti sistemiškai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia O. Leiputė. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiama viceministre, teisinės formos pakeitimas, ypač kai to pageidauja darbuotojai ir apsvaistyta pačiame institute, viskas yra gerai, bet keičiant teisinę formą iš karto yra numatomi ir kiti dalykai. Kokia yra instituto perspektyva ateityje? Ar jis veiks taip, kaip dabar, savarankiškai? O galbūt kiti žingsniai jau yra numatyti?

D. JANKAUSKIENĖ. Į šį klausimą truputį ankstoka yra atsakyti, nes tai priklausys nuo mūsų įstaigų tinklo išdėstymo, viso reguliavimo ir politikos, kurią mes sukursime. Buvo visokių čia pasiūlymų ir visokių alternatyvų, kaip galima padaryti, tačiau aš vis dėlto pasakyčiau, kad dabar Europos Komisijai priėmus visą vėžio planą ir Lietuvai prisijungus ir dalyvaujant visame tame mums tokia kaip nacionalinė institucija, atsakinga už visą šią tvarką, kad ir kokios formos ji būtų, ar sujungta, ar atskira, tikrai yra reikalinga.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi E. Gentvilas.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū. Atsiimu, nes išgirdau atsakymą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Pocius.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, norisi tokio platesnio požiūrio į visas bent jau Sveikatos apsaugos ministerijos pavaldumo įstaigas. Ar čia dabar bus bendra kryptis, bendra tendencija iš biudžetinių įstaigų padaryti viešąsias įstaigas, ar bus tokio mėtymosi, blaškymosi? Jeigu dabar pažiūrėtume valstybės mastu, tai mes esame matę kituose sektoriuose tokių iniciatyvų, kad, atvirkščiai, iš viešųjų įstaigų daromos biudžetinės įstaigos. Valstybėje atsiranda tam tikras chaosas. Aš suprantu, kad jūs negalite už visą valstybės sistemą atsakyti, bet bent jau sveikatos apsaugos sistemoje mažinamas biudžetinių įstaigų skaičius, planuojamas, didinant... paverčiant jas viešosiomis įstaigomis, ar čia vienetinis atvejis?

D. JANKAUSKIENĖ. Ačiū jums už klausimą. Iš tiesų mes sistemiškai žiūrime. Turime asmens sveikatos priežiūros įstaigas, kurios didžiaja dalimi yra viešosios, ir šiuo atveju Vėžio institutas buvo kaip išimtis, ir mes turime visuomenės sveikatos įstaigas, kurios yra biudžetinės, tai yra daugiausia visuomenės sveikatos centrai, visuomenės sveikatos biurai, Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžios Akreditavimo ir Vaistų kontrolės tarnybos, Higienos institutas ir visos kitos įstaigos. Kaip tik šis mūsų teikimas visą šią sistemą biudžetinių ir viešųjų, ir asmens, ir visuomenės sveikatos stato į tą pačią liniją.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Paskutinis klausia A. Pocius. Gerbiamas Arvydai? Arvydai Pociu, jums klausti. (*Balsai salėje*)

A. POCIUS (TS-LKDF). Atsiprašau, nenugirdau.

PIRMININKAS. Jūsų eilė klausti, jūs užsirašęs klausti sveikatos apsaugos viceministrės apie Vėžio instituto reorganizavimą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Tikrai neužsirašiau klausti. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Kompiuteris tikriausiai suklydo. Atsiprašau. (*Šurmuly salėje*) Viceministre, tuomet jūsų paklausė visi norintys paklausti Seimo nariai. Labai dėkui. Dėl motyvų už užsirašęs kalbėti A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ačiū, viceministre, už pristatymą. Iš tikrųjų pagrindiniai argumentai buvo suminėti, pasakyti. Iš tikrųjų tai yra sena idėja, sena iniciatyva. Tikrai labai svarbu, Vėžio institute, kaip ir buvo teisingai paminėta, didžiąją dalį darbo ir pajamų sudaro vis dėlto sveikatos priežiūros paslaugos, apmokėjimas už jas, bet, deja, biudžetinė įstaiga neleidžia pasinaudoti visomis galimybėmis, tiek tinkamai atlyginant ten dirbantiems medikams už darbą, tiek kitomis galimybėmis. Tikrai kviečiu pritarti šiam projektui ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš norinčių kalbėti kolegų nėra. Gerbiami kolegos, kadangi prieš norinčių kalbėti nebuvo užsirašiusių, o už užsirašė du pagrindiniai sveikatos srities specialistai, tai gal būtų galima pritarti įstatymo projektui bendru sutarimu po pateikimo? Labai dėkui. Prašom, ponas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dėl komiteto skyrimo. Švietimo ir mokslo komitetas norėtų dalyvauti, nes kalbama apie universitetą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Supratome. Kaip pagrindinis siūlomas Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstymo data – gegužės 18 diena. Galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Po pateikimo, svarstymo datai ir komitetams po pateikimo pritarta bendru sutarimu.

15.16 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-330 (pateikimas)

Kitas darbotvarkėje numatytas 2-5 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-330. Pateikimas. Pranešėjas – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, gerbiami kolegos. Ką tik kalbėjome apie Nacionalinio vėžio instituto statuso pakeitimą iš biudžetinės įstaigos į viešąją įstaigą. Ir štai aš dabar teikiu projektą apie viešąją įstaigą. Aš noriu pasakyti, kad tai yra visiškai kita kategorija viešųjų įstaigų. Kaip rašoma įstatymo projekte, kalbama apie viešąsias įstaigas, kurios nėra priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, tai yra čia nekalbame apie tokius kaip Vėžio institutas ir panašiai. Kalbame apie visuomenines iniciatyvas, kaimo bendruomenes, kurios vadinasi viešosiomis įstaigomis, ir panašias institucijas, kurios nevykdo viešojo sektoriaus funkcijų.

Šiandien Lietuvoje turime apie tūkstantį tokių nevyriausybinių organizacijų viešųjų įstaigų, kurios neturi savo darbuotojų, neturi etatinių darbuotojų. Vadinasi, tada yra galimybė, kad galėtų vadovauti vadovas, arba sudaryti darbo sutartį, mokant darbo užmokestį, ir taip toliau. Tai natūralus būdas toms nevyriausybiniams organizacijoms viešosioms įstaigoms, kurios turi daugiau pajamų ir gali įdarbinti darbuotojus. Tačiau didelė dalis organizacijų yra tokios, kurios neturi galimybės išlaikyti nė vieno darbuotojo ir turi tik kokią nors nominalų savo viešosios įstaigos vadovą, su kuriuo nėra sudaroma darbo sutartis. Tai šituo įstatymo projektu siūlome, kad jeigu nesudaroma darbo sutartis, galėtų būti sudaroma civilinė paslaugų sutartis arba savanoriškos veiklos sutartis. Pavyzdžiui, kai toks žmogus, tokios viešosios įstaigos vadovas važiuoja į kokią nors bendruomenių susirinkimą, naudojasi savo automobiliu, kad iš tos viešosios įstaigos lėšų jam būtų galima kompensuoti kelionės išlaidas, nesudarant darbo sutarties. Arba būna atveju, kai, pavyzdžiui, sudaroma automobilio panaudos sutartis, nesudarant darbo sutarties, nemokant jam atlyginimo.

Aš suprantu Teisės departamento pastabas, kurių išvadose pateikta keletas, kad štai šitaip galima išvengti darbo sutarčių. Bet aš dar kartą noriu pasakyti, šiandien Lietuvoje egzistuoja apie tūkstantis viešųjų įstaigų, kurių pajamos neleidžia sudaryti nuolatinės darbo sutarties ir mokėti nuolatinį atlyginimą savo vadovui. Tačiau šita organizacija galėtų kaip alternatyvą darbo sutarčiai sudaryti, kaip sakyti, civilinę paslaugų sutartį arba savanoriškos veiklos sutartį ir bent tokiu būdu užtikrinti, kad tas viešosios įstaigos nevyriausybinių organizacijos vadovas galėtų ne savo pinigais, bet pačios viešosios įstaigos pinigais padengti kai kuriuos savo kaštus, kuriuos patiria vadovaudamas šitai įstaigai.

Tai nėra bandymas apeiti darbo sutartis, tai nėra bandymas išvengti kokių nors mokesčių, mokėjimų į biudžetą, nes jų tiesiog nėra. Tos viešosios įstaigos nesudaro sutarčių, bet yra galimy-

bė suaktyvinti viešosios įstaigos veiklą viena ar kita alternatyvia forma, sudarant galimybę tam žmogui veikti, nepatiriant savo išlaidų, o iš tų menkų nario mokesčio įnašų ar pritrauktos paramos, be darbo sutarties, turėti patirtų išlaidų padengimą. Pasirengęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Jūsų paklausti užsirašė keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, aš tikrai noriu pasidžiaugti ir pasveikinti, nes elgiatės tikrai kaip tikras nuoseklus liberalas – kūrybiškai ir nuolat ieškodamas būdų, kaip darbą paversti nedarbu. Iš tikrųjų stebėtina, bet nuoseklu. Bet mano klausimas šiek tiek kitas. Tai kas tada vadovaus įstaigai? Kas yra įstaigos vadovas, jeigu vadovo, kaip atsakingo už administraciją, santykio su įstaiga nebėra? Čia yra, mano galva, šioks toks prasilenkimas su tam tikra teisine logika, kuri diktuoja, kas už ką įmonėje, įstaigoje yra atsakingas. Nes šiuo metu aš matau, kad pagal jūsų administracijos vadovo siūlymą ir VŠĮ nebelieka. Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Sarkazmas neblogas. Taigi dar kartą kartoju. Tai nėra bandymas darbo sutartis pakeisti kokia nors paslaugų sutartimi. Tai yra bandymas tose įmonėse, kuriose nėra jokios administracijos šiandien, o yra viešojoje įstaigoje, kažkokioje nevyriausybinėje organizacijoje išrenkamas vienas asmuo vadovu ir su juo nėra sudaryta darbo sutartis. Dar kartą kartoju. Šiandien yra apie 1 tūkst. tokių viešųjų įstaigų, kurios neturi pagal darbo sutartį veikiančio vadovo, o veikiantis tik visuomeniniais pagrindais tos organizacijos vadovas. Ir ką daryti su juo, kai nėra galimybių mokėti darbo užmokesčio pagal darbo sutartį?

Jūs perkratykite visas žinomas organizacijas. Aš pats perkračiau. Aš esu 14, atrodo, nevyriausybinių organizacijų vienoks ar kitoks narys. Vadovas šiuo metu nesu niekur, tačiau iš visų mūsų organizacijų, kur aš esu narys, gal tik dviejose yra samdomas pagal darbo sutartį administracijos vadovas. Visais kitais atvejais yra nevyriausybiniiais visuomeniniais pagrindais išrinktas mūsų organizacijos vadovas. Gerai, ten daugeliu atvejų yra koks nors verslo žmogus, kuris nepraso jam kompensuoti benzino išlaidų važiuodamas kur nors organizacijos reikalais. Betgi yra tokių organizacijų, na, įsivaizduokime, kaimo bendruomenė, veikianti pagal Viešųjų įstaigų įstatymą. Kokia ten administracija, kokia ten darbo sutartis? O reikia jam važiuoti į bendruomenių šventę.

Aš nežinau, žiūriu į G. Burokienę, kuri, prieš tapdama Seimo nare, buvo Kaimo bendruomenių asociacijos vadove. Kažkada atvažiavote į Karklę, į kaimo bendruomenių suvažiavimą iš savo regionų. Kaip jūs ten darydavote? Aš tikrai nelendu į dūšią, bet aš manau, kad grynais kažkaip kažkas susimesdavo ir taip toliau. Bet jeigu organizacija turi tiek, kad galėtų apmokėti benziną pagal sutartį, tai leiskime tą daryti, sudaryti tokią sutartį, neturint darbo sutarties.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas. Ruošiasi jūsų jau paminėta G. Burokienė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, mano klausimas šiek tiek panašus į G. Palucko. Vis dėlto mes darbo teisės šiokie tokie specialistai. Kaip tokiu atveju, nesvarbu, ar tai, kaip jūs sakote, kaimo bendruomenė, ar kas, be vadovo ir kariuomenė žūva, tai kaip su tais vadovais ir su jų santykiais?

E. GENTVILAS (LSF). Nežinau, man atrodo, pakankamai aiškiai atsakiau. Yra apie 1 tūkst. organizacijų, kurios neturi administracijos. Turi vien visuomeniniais pagrindais veikiančią valdybą ir valdybos pirmininką, tarybą ir tarybos pirmininką, kuris nėra įdarbinamas, matyt, dažniausiai dėl to, kad įstaigoje nėra tokių pajamų, kad galėtų sudaryti darbo sutartį, užtikrinti minimalų darbo užmokestį, bent jau minimalų darbo užmokestį.

Klausimas apie tai, ar veikla visiškai sustoja, ir yra tas visuomeninis vadovas, nei dirbantis pagal darbo sutartį, nei galintis ką nors daryti įgyvendindamas organizacijos tikslus. Čia yra tiesia ma alternatyva. Aš suprantu, kad jūs būtinai žiūrite – ai, čia yra bandymas išvengti darbo sutarčių ir taip toliau. Logiška, socialdemokratiška, kai jums atrodo, kad visi aplinkui tik ir nori pavogti. O man atrodo, kad reikia sudaryti toms organizacijoms galimybes veikti įvairesnėmis formomis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia G. Burokienė. Ruošiasi L. Nagienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Džiaugiuosi, kad nuo praeitos kadencijos jūs, Eugenijau, pakeitėte nuomonę – kai aš teikiau panašų projektą, buvote labai prieš. Man vienintelis dalykas kelia nerimą: vis dėlto organizacijos vadovas yra materialiai atsakingas už viską, kas vyksta organizacijoje, o jūs čia išbraukiate, kad jis kaip ir neturėtų būti atsakingas, neturėtų su juo būti sudaro-

ma sutartis. Ar nemanote, kad galėtų atsirasti neskaidrumo apraiškų, nes yra visokių. Aš nekalbu apie visuomenines organizacijas, apie nevyriausybinės organizacijas, viešosios įstaigos yra visai kitokios priedermės organizacijos, ir ne vieną kartą turėjome didelių problemų su tomis viešosiomis įstaigomis. Kaip jūs čia manote užkardyti šitą dalyką?

E. GENTVILAS (LSF). Visų pirma, gerbiama Guoda, aš sąžiningai sakau, neprisimenu praėjusioje kadencijoje teikto projekto ir kaip aš ten balsavau, nekomentuosiu jūsų, jūs, ko gero, teisi esate, turiu iš anksto prežiuruoti. Dabar, kaip matome, galiojančiame įstatyme yra pasakyta: su viešosios įstaigos vadovu gali būti sudaryta jo visiškos materialinės atsakomybės sutartis. Tai čia diskusijų klausimas, išbraukti šį sakinį ar palikti.

Mano siūlymo esmė yra kita, čia yra papildomas dalykas dėl to išbraukimo, aš sutinku, kad būtų galima diskutuoti, jeigu yra ten už ką nors materialiai atsakyti, kas nors materialaus. Ir iki šiol buvo galima sudaryti, buvo galima nesudaryti. Kaip čia elgtųsi komitetas svarstydamas? Manau, neturėčiau jokio pasipiktinimo, jeigu tas sakinyš išliktų, nes ne čia esmė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Eugenijau, aš noriu jūsų paklausti. Darbiniai santykiai: mes žinome, kad jeigu darbiniai santykiai, viskas yra gerai, ir žmogus socialiai draustas, taip? Vienaip ar kitaip tai prisideda prie jo būsimos gaunamos išmokos, einamosios išmokos. Dabar šiuo atveju mes kažkaip lyg ir nuskriausime: jeigu jis yra vadovas, jis kitur niekur nedirba, jis neturi darbo sutarties, vadinasi, nebus ir socialinių garantijų? Kaip jūs tai vertinate?

E. GENTVILAS (LSF). Žinote, kai įstatymas man leido, kai aš nebuvau Seimo narys, aš esu buvęs viešųjų įstaigų etatiniu vadovu, ir tai buvo pagrindinis mano pragyvenimo šaltinis keletą metų, tai buvo turbūt 2002–2004 metais, kai aš su visais mokesčiais buvau samdomas kaip etatinis darbuotojas. Esu buvęs (jau būdamas Europos Parlamento nariu, man tikrai nereikėjo ten jokių atlyginimų), aš esu buvęs neetatiniu viešosios įstaigos vadovu: negavau jokių pajamų ir neturėjau darbo sutarties, o tik vadovavau tai nevyriausybinei organizacijai.

Aš asmeniškai turiu ir tokios, ir tokios patirties. Kai aš buvau neetatinis viešosios įstaigos vadovas, neturėjau darbo sutarties, aš, tiesą sakant, būdamas Europos Parlamento nariu, ir neprašiau man kompensuoti benzino išlaidų ir panašiai. Tačiau yra tokių situacijų, kad, dar kartą sakau, yra tūkstantis tokių organizacijų, kurios, manau, nepajėgtų turėti darbo sutarties su savo vadovu, tačiau galbūt pajėgtų sudaryti civilinių paslaugų sutartį, jeigu įstaigos finansai tai leistų. Jeigu neleidžia, tai neleidžia, tu čia nieko nepadarysi. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už nori kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolegos, iš tiesų dėl pačios formos turbūt komitete pasiginčys, pasižiūrės, bet iš tikrųjų egzistuoja tokia problema, kad kaime tam tikros visuomeninės organizacijos veikia tų pačių žmonių iniciatyva. Kaip pagrindinį dalyką jie pasako, kad mes dirbame dirbame dirbame savo sąskaita ir niekas ačiū nepasako. Bet yra žmonių, kurie stengiasi, kurie nori aplinkui išjudinti bendruomenes ir viską daro savo sąskaita. Galbūt tokia forma galėtų būti kaip viena iš formų, kaip būdas šiek tiek kompensuoti jų vargus vien nuvažiuoti iš kokio nors kaimelio į rajono centrą ir taip pridengti savo išlaidas. Vėlgi tenka pastebėti, kad tokių visuomeninių organizacijų ir viešųjų įstaigų mažėja, nes paprasčiausiai žmonės pavargsta ir mato problemą, kad vis dėlto jie dirba savo šeimų sąskaita, o pinigėliai dažniausiai būna surinkti iš bendruomenės iš tų 1,2 % nuo pajamų mokesčio, nes kaime tų pajamų yra mažai, tai daugiausia vyksta savo sąskaita. Manychiau, vis dėlto komitetas turėtų panagrinėti, pasižiūrėti Teisės departamento išvadą ir galbūt paieškoti galimybių, kaip vis dėlto toms organizacijoms, ypač jų vadovams palengvinti dalį. Aš pritarčiau tokiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolega. Dėl motyvų prieš nėra norinčių kalbėti. Gerbiama kolegos, gal galėtume įstatymo projektui po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, papildomu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Siūloma svarstymo data – birželio 17 diena. Ar galėtume pritarti tokiam siūlymui bendru sutarimu? Galėtume pritarti. Pritarta. Labai dėkui.

15.31 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4376, Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4377 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-6.1 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4376 ir jo lydimasis 2-6.2 klausimas – Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4377. Pranešėja – A. Kubilienė.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu jums kelis susijusius įstatymų projektus. Pristatydama projektus noriu priminti, kad praeitos kadencijos metu mes labai daug dėmesio skyrėme korupcijos schemų analizei. STT 2018 metais pateikė tokių garsų tyrimą, kaip ligoninės viešuosius pirkimus laimi įstaigos, suteikiančios joms paramą.

Taigi išanalizavus 2015–2017 metų Santaros klinikų vykdytus viešuosius pirkimus ir gautą paramą, nustatyta, kad 319 juridinių asmenų laimėjo Santaros klinikų vykdytus viešuosius pirkimus už beveik 164 mln. eurų. Per tą patį laikotarpį 2016 juridinių asmenų skyrė beveik 8 mln. paramą Santaros klinikoms arba su jomis susijusiems paramos gavėjams. Analizuojant, kiek įmonių per tą laikotarpį laimėjo Santaros klinikų organizuotus viešuosius pirkimus ir suteikė paramą, nustatyta, kad tokių įmonių buvo net 123. Taigi 2015–2017 metais juridiniai asmenys, jie sudaro beveik 40 % viešųjų pirkimų laimėtojų, suteikė 4 mln. eurų paramą Santaros klinikoms ir su jomis susijusiems paramos gavėjams bei laimėjo beveik 90 % Santaros klinikų viešųjų pirkimų vertės, tai yra 142 mln. Tyrėjai pastebėjo, kad panašios tendencijos yra ir kitose sveikatos priežiūros įstaigose.

Gerbiami kolegos, šitas klausimas buvo nagrinėtas ir Sveikatos reikalų komitete praeitoje kadencijoje, ir kituose komitetuose, todėl, siekdama bent iš dalies užkardyti šitą neleistiną praktiką, teikiu šio įstatymo pataisas. Tai būtų. Viešųjų įstaigų įstatymą siūloma papildyti papildomais kriterijais, įpareigojančiais viešąją įstaigą nepriimti teikiamos paramos, pirma, jeigu tuo naudodamasis paramos teikėjas gali daryti įtaką viešųjų pirkimų srityje savo arba kitų asmenų naudai.

Antra. Jeigu paramos teikėjas yra laimėjęs viešuosius įstaigos vykdytus pirkimus ir nuo šio pirkimo nėra praėję treji metai. Tai yra siekiama užkardyti galimybę atsiskaityti už laimėtą viešąjį pirkimą paramos būdu. Atitinkamai siekiama papildyti ir Asociacijų įstatymą.

Kolegos, kviečiu palaikyti šitą įstatymo projektą ir galiu atsakyti į jūsų klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū, kolege. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmas klausia R. Šarknickas. Ruošiasi E. Pupinis. Roberto nėra. Edmundai, prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, jūs nagrinėjate grynai konkretų atvejį, kas vyksta medicinos įstaigose, bet ar jūs nenagrinėjote, kas vyks, pavyzdžiui, su sporto įstaigomis arba kitais paramos gavėjais, kurie tas paramas panaudoja viešajam interesui. Vis dėlto ten ekonominiai santykiai vyksta, galbūt savivaldybė gauna paramą, kokios nors įmonės statybos srityje laimi tam tikrus konkursus – ko gero, galbūt ne viską galima pavadinti vienu žodžiu „korupcija“, tačiau ta sistema suirs. Ar nemanote, kad gali būti nemažų netekimų, ypač iš rėmėjų pusės? Ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų jūsų klausimas tik patvirtina, kad problema yra labai sudėtinga, todėl aš savo pasisakyme ir pasakiau, kad siekiu bent iš dalies užkardyti šitas neteisėtas veikas. Tikrai pritarčiau, kad galbūt būtų galima diskutuoti komitetuose ir kaip nors papildomai pridėti ir kitų nuostatų, bet tikrai siūlau šitam projektui pritarti ir daryti bent jau pirmus žingsnius, kad tokių dalykų nepasikartotų. Kaip jau minėjau, mano inspiracija šituo klausimu buvo – tikriausiai jūs prisimenate tuos garsius Specialiųjų tyrimų tarnybos tyrimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Už nori pasisakyti kolega Z. Balčytis. Prašau.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai ir iš pačios pranešėjos, kuri pristatė šitą įstatymo projektą, galima susidaryti aiškų vaizdą, kad šita problema yra aktuali. Mes ne vienas esame girdėję, bet taip pat noriu antrinti, kad ne vien tik medicinos įstaigose lyg ir

problemos egzistuoja, bet galbūt ir kitur. Kadangi Audito komitetas yra pagrindinis, tai aš pasisakau už tai, kad reikia palaikyti šitą įstatymo projektą po pateikimo. Mes pasistengsime, kadangi ateityje svarstysime viešųjų pirkimų sistemos arba įstatymų projektus, tai bus irgi labai glaudžios sąsajos su šita problema, galbūt nustatyti tam tikrus principus, kaip ateityje parama turėtų būti teikiama ne vien tik viską uždraudžiant. Labai ačiū. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kadangi nėra išsakytos nuomonės prieš, tai turbūt galiu pasiūlyti pritarti bendru sutarimu. Nėra prieštaravimų? (*Balsai salėje*) Ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas dėl pagrindinio ir dėl lydimosio projektų yra Audito komitetas. (*Balsai salėje*) Taip, dėl... Atsiprašau. A. Žukauskas. (*Balsai salėje*) Nepritaria. (*Balsai salėje*) Supratau. Aišku. Ačiū, atsiprašau, nepastebėjau. Balsavimas bus numatytu laiku 18 val. 35 min.

Svarstomi darbotvarkės 2-7.1 ir 2-7.2 klausimai, bet šiuo metu nematau pranešėjo salėje. Ar yra A. Matulas? Ne, nėra. Jums leidus, šito klausimo pateikimą praleisime. Kiek žinau, pranešėjas turėtų vėluoti.

15.39 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257 (*pateikimas*)

Siūlau svarstyti darbotvarkės 2-8 klausimą – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-257. Pranešėjas – A. Veryga. Prašom, kolega.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, šitą įstatymo projekto pakeitimą padiktavo keletas dalykų. Pirmiausia, sveikatos sistemoje mes, pasirodo, dar turime likusių institucijų, įstaigų, kurių vadovams nėra nustatytos vadovavimo kadencijos, nėra kadencijos trukmės. Vadinas, pradėję vadovauti institucijai iš esmės gali vadovauti iki gyvenimo galo. Tikrai manau, kad tai yra tam tikras neapsižiūrėjimas. Aišku, kai kurios institucijos išlindo per tokią, sakykime, savotišką kaip ir spragą, kur yra kalbama apie mažesnę negu dešimt sveikatos priežiūros specialistų skaičių. Bet ši tokia, sakykime, lengvata yra logiška viešosioms įstaigoms, tai yra mažosioms gydymo įstaigoms, kur vadovų kadencijų arba metų kadencijų skaičiaus tikrai nėra jokios prasmės riboti.

Šiomis pataisomis siūlytume skatinti biudžetinių visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų veiklos efektyvesnį organizavimą, valdymą, pažangą, nustatydami visų nacionalinės sveikatos sistemos biudžetinių įstaigų vadovams penkerių metų kadencijas, neribodami jų skaičiaus. Vadinas, jeigu vadovas tikrai, kaip sakoma, yra labai geras, tai niekas jam netrukdo dar kartą kandidatuoti. O tiems, kurie organizuoja atranką, jį ir išsirinkti.

Ir dar vienas siūlomas šio įstatymo pakeitimas. Siekiant didinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, vadybos efektyvumą, siekiant aukšto vadovų kompetencijos lygio, nustatyti viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų, išskyrus įstaigas, kuriose dirba dešimt ar mažiau sveikatos priežiūros specialistų, struktūrinių padalinių, tai yra tarnybų, skyrių, vadovams terminuotas penkerių metų darbo sutartis.

Gal dar tik keletas argumentų, iš kur atsirado šis siūlymas. Turbūt prisimenate, praėjusioje kadencijoje mes labai daug kalbėjome apie medikų mobingą, apie kitus dalykus. Deja, bet tikrai turime tokių situacijų, kai padalinių vadovai, skyrių vadovai nemato reikalo skaitytis su savo darbuotojais, nes jaučiasi tikrai ypač saugūs, jiems nėra jokių apribojimų, nereikia pakartotinai patikrinti, ar jie yra tinkami kaip vadovai.

Galų gale yra dar viena tokia aplinkybė, dėl kurios siūlytume vis dėlto ir padalinių vadovams, skyrių vedėjams nustatyti tas vadinamąsias penkerių metų darbo sutartis. Dėl tokios priežasties, kad turėtų jauni žmonės, kurie nori daryti, liaudiškai vadinant, karjerą, nori siekti karjeros, nori augti kaip specialistai, tikrai gali įrodyti aukštą kompetenciją, kad jie turėtų galimybę dalyvauti tokiuose konkursuose ir varžytis su žmonėmis, kurie jau eina tas pareigas. Aš manau, kad tai sukurtų papildomų paskatų jauniems žmonėms stengtis ir stengtis dėl to, kad jie galėtų patys tapti bent vidurinio lygio vadovais. Kviesčiau palaikyti šias pataisas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti keturi kolegos. Pirmas klausia A. Sysas. Prašom. Prašau, Algirdai.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Tada A. Kupčinskas. Kolega Andriau, norite paklausti?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ne. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų noriu.

PIRMININKAS. Tai klauskite, paskui pasirašysite, ką ten reikia.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Pamačiau, kas stovi tribūnoje. Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jūs sakėte, kad per neapsižiūrėjimą neatėjo iki Seimo šis įstatymo projekto pakeitimas, bet man atrodo, vis tiek ketveri metai buvo pakankami, kad būtų apsižiūrėta. Ar jums vadovaujant Sveikatos apsaugos ministerijai nebuvo iniciatyvų iš apačios, iš viceministrų, teikti tokį įstatymo pakeitimą? Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų buvo tokių iniciatyvų ir mes jas bandėme teikti bendruose paketuose. Aišku, tų paketų likimas buvo jums žinomas. Jie baigėsi, deja, niekuo. Jie buvo vetuoti ir, aišku, su kitais, matyt, nepriimtinais dalykais pražuvo ir šie. O aš tą neapsižiūrėjimą turiu galvoje ne praėjusios kadencijos, aš paminėjau, kokiame kontekste, matyt, tas neįvertinimas buvo, tas palengvinimas su dešimt ar mažiau sveikatos priežiūros darbuotojų buvo skirtas, matyt, pagal įstatymo kūrėjų tuo metu logiką sveikatos priežiūros įstaigoms, tai yra viešosioms įstaigoms, visuomenės sveikatos institucijoms, ir todėl, matyt, taip atsitiko. Nežinau, ar atsakiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šalaševičiūtė. Ruošiasi K. Masiulis.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, visiškai pritardama jūsų teikiamam projektui, nes ir pati jį pasirašiau, aš noriu tokio patikslinimo. Kaip ir viskas lyg ir aiškiai surašyta, bet šiandien Sveikatos apsaugos ministerija, kaip visos sistemos dalyvė, turi nemažai įvairių pavaldžių įstaigų, filialų ir tų įstaigų filialų ir, kaip aš suprantu, kiek aš prisimenu, šiems vadovams jokių konkursų nebūdavo ir yra vadovų, kurie dirbo ir dirba po 30 metų nuo nepriklausomybės atgavimo. Mano klausimas būtų toks. Kaip aš suprantu, šiems vadovams, šito aš nepaklausiau, kai pasirašiau, šiems vadovams šio įstatymo nuostatos dėl terminuotų sutarčių ir konkursų būtų taikomos lygiai vienodai kaip ir kitiems?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Tikrai taip. Labai ačiū už klausimą. Bet taip, čia ir yra tokia mintis, kad ne tik viešosioms įstaigoms, bet ir biudžetinėms įstaigoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš iš esmės pritariu tai iniciatyvai, kad reikia gana anksti skelbti konkursus, tai yra labai logiška. Bet norėčiau pasiteirauti tokio dalyko. Kaip jūs manote, kaip čia viskas vyks? Ar žmonės, kurie dalyvaus konkursuose, tie senieji kadrai, ar jie neturės didelių pranašumų prieš tuos, kurie norėtų ateiti, dalyvauti? Ar čia nereikia kaip nors riboti? Ar tiesiog viskas savaime bus išspręsta?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimą. Aišku, čia visada yra dilema. Žinote, vadovas, kuris atidirba ne vienerius metus, kai jis ateina į konkursą, man yra tekę bendrauti tikrai ne su vienu žmogumi, žinoma, kad jis labai gerai žino instituciją, labai puikiai išmano procesus, jis savotiškai tam tikrą, matyt, pranašumą turi, tačiau yra vertintojo irgi ar kompetencijos, ar nuostatų klausimas, nes natūralu, kad tam tikras pranašumas atsiranda.

Sprendimas šito galėtų būti nebent kadencijų skaičiaus ribojimas, bet čia irgi lazda yra su dviem galais. Kaip jūs puikiai žinote, ir tokių specialistų, kurie gali kompetentingai vadovauti, nėra labai daug, bet tai ir švietimo sektoriuje galbūt pasimatė, kad kartais ši lazda atsisuka kitu galu. Šitomis pataisomis mes jau neteikiame kažkokio kadencijų skaičiaus ribojimo. O kaip vyks procesas, matysime. Jeigu jis tikrai vyks su kažkokia rizika, kaip jūs sakote, įstatymo leidėjas gali tada apsispręsti riboti kadencijas, jeigu tikrai bus kokių nors bėdų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori kalbėti R. Šalaševičiūtė. Prašom, Rimante.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Man, pirmininke?

PIRMININKAS. Taip.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Labai... Tai kad jūs čia visi kalbate, neįmanoma. Gerbiami kolegos, man atrodo, iš to, kokie buvo pateikti A. Verygai klausimai, turbūt pradėti kalbėti apie įstatymo projekto visus privalumus gal ir nebūtų tikslinga. Aš pasistengsiu labai trumpai.

Iš tikrųjų šis projektas, ne tik tai, ką kalbėjo kolega Aurelijus, sudaro galimybes ir jauniems visų pirma dalyvauti, ypač mažose savivaldybėse, kur padalinių vadovai dirba taip pat dar anksčiau pradėję dirbti, negu buvo atgauta nepriklausomybė, dalyvauti konkursuose, pasirengti ir parodyti, kad tikrai gali užimti tam tikras pareigas. Aš manau, yra dar vienas labai svarbus momentas. Aurelijus pasakė apie mobingą, bet aš manau, kai vadovas dirbdamas žinos, padalinio vadovas ar filialo vadovas žinos, kad jis po penkerių metų turės dalyvauti konkurse, jis skaitysis ir su savo padalinio darbuotojais. Nes iš tiesų labai dažnai tenka išgirsti, kaip padalinių vadovai nekorektiškai elgiasi su darbuotojais, su jaunais darbuotojais, su dirbančiais rezidentais. Aš manau, tai irgi yra didelis pliusas.

Na, turbūt tiek trumpai, nes Aurelijus įvardijo viską, kas teisinga ir reikalinga mums šiandien. Iš tikrųjų prašau palaikymo balsuojant.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Ar būtų galima bendru sutarimu pritarti šitam klausimui? (*Balsai salėje*) Keliate ranką, kad ne. Gerai, balsavimas bus numatytu laiku.

15.51 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342 (pateikimas)

Kviečiu pristatyti 2-7.1 ir 2-7.2 klausimus kolegą A. Matulą. Svarstomas Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341 ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342. Prašau. A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kartu su L. Slušniu, R. Šalaševičiūte, V. Giraityte teikiame Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo ir Sveikatos sistemos įstatymo kaip lydimojo projektus, kuriais siūlome sudaryti galimybę sveikatos priežiūros įstaigų steigėjais būti ne tik savivaldybei, valstybei ir universitetams, bet savivaldybei kartu su valstybe. Valstybei atstovauja Sveikatos apsaugos ministerija. Taip pat siūlome sudaryti galimybę steigėjais būti dviem savivaldybėms, dalininkais būti dviem savivaldybėms.

Kodėl kilo šita iniciatyva? Todėl, kad yra savivaldybių, kurios nori prisijungti prie stambesnių, ypač rajonų įstaigų, kurios nori prisijungti prie stambesnių ministerijai pavaldžių sveikatos priežiūros įstaigų, išlaikydamos dalininkų teises. Jos bijo, kad jeigu jos prisijungtų filialų teisėmis, neturėtų jokios galimybės daryti įtaką ir garantuoti, kad po kelių mėnesių, savačių kažkas nepriimtų už juos sprendimo panaikinti apskritai tą įstaigą.

Įstatymo projektas suteiktų galimybę optimizuoti kai kurias įstaigas, optimizuoti kai kurių įstaigų paslaugas, nukrauti tam tikras stambias įstaigas, kurios dirba didesniais krūviais, pervežti ir toliau gydyti ligonius, neskubant jų išrašyti. Įstatymas ištis reikalingas. Labai prašome jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti penki kolegos. Pirmas klausia A. Veryga. Ruošiasi G. Burokienė.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Ačiū, kolega Antanai, už pristatytą projektą. Iš esmės aš jam tikrai pritariu. Aišku, problema turbūt yra tai, kad yra tik labai nedidelis fragmentas iš sistemos, čia yra numatyta tik viena galimybė. Aš gerai prisimenu, kad praėjusią kadenciją mums teikiant panašius projektus, tik, aišku, ten buvo daugiau visokių niuansų, vienas iš tokių pagrindinių kritikos elementų iš jūsų buvo tas, kad vis tik nėra pristatyta pati sistemos vizija, o teikiami siūlymai dėl to, kaip turi būti organizuojama. Tai ar negalvojate, kad reikėtų kažkokią viziją pristatyti parlamentui?

Ir kitas klausimas. Ar pritartumėte, jeigu Seimo nariai, kolegos teiktume ir dar vieną pasiūlymą, tai yra kad galėtų būti trys steigėjai – tai yra universitetas, savivaldybė ir valstybė, tai yra ministerija?

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, praeitos kadencijos pradžioje buvo panašus įstatymo projektas teikiamas mano su kai kuriais kolegomis. Dauguma atmetė, kad su galimybe jungtis išlaikant dalininkų teises. Tada jūs teikėte kadencijos pabaigoje – leisti būti steigėjais, bet be dalininkų teisių. Mes tada jau paprieštaravome ir atmetėme, bet dabar matau, kad turime pasirinkti ir pasirinkome ir komitete, ir ministerijoje, ir bendraudami su jumis kitą bendravimo, diskusijų kelią, ir tai jau duoda naudos ir komitete, ir čia. Aš manau, kad jeigu pritarsime šiam įstatymo projektui, ieškosime būdų, galimybių: galbūt galėtų būti ir trys steigėjai, bet čia gali būti rizikinga, nes tikriausiai universiteto tikslas yra šiek tiek kitoks, negu būti daugelio įstaigų steigėju, nes taip gali nukentėti ir mokslo studijos.

Dabar dėl bendros vizijos. Taip, ta vizija bus komitete, manau, artimiausiu metu per gerą mėnesį pristatyta. Ministerija, mes kalbamės, derinamės. Čia būtų tikrai vienas iš komponentų. Noriu patikinti, kad tai bus daroma savanoriškai, geranoriškai, ne žlugdant įstaigas per finansinius mechanizmus ar administracines priemones, bet sudarant dvi tris galimybes pačioms įstaigoms.

Tikrai stebina: mes tiesiogiai padarėme komiteto pasitarimus, jau šešis susitikimus su šešiomis savivaldybėmis, ačiū jums visiems, kad dalyvaujate, ir nė viena savivaldybė nekėlė to klausimo. Kaip tik atvirkščiai – kėlė klausimą, ar galėtų kaip nors susijungti, prisijungti išlaikydamos tam tikrą balsą. Molėtų savivaldybė nori netgi neišlaikydama dalininkų teisių jungtis prie tam tikrų stambių Vilniaus įstaigų. Aš manau, kad tai yra pažangus dalykas. Žiūrėkite – ir universitetinės, ir stambiosios ligoninės diagnozuoja ligą, pradeda gydyti, toliau laikosi hospitalizacijos rekomendacijų ir išrašo žmogų, o ar ištis mūsų pragyvenimo lygis yra toks, kad per 6–7 dienas galima žmogų pagydyti ir saugiai išsiųsti namo? Ar tikrai užtikrinamas gydymo tęstinumas šeimos gydytojo lygiu? Ne.

Žiūrėkite, Japonijoje pragyvenimo trukmė yra ilgiausia ir ten gulėjimo trukmė yra apie 17 dienų. Vadinasi, būtų sudarytas labai gražus mechanizmas žmogui, greitai, efektyviai diagnozavus ligą, atlikus operaciją, nustačius ligą, paskirti gydymą toliau tęsti tame filiale. Taip laimėtų ir regionai, nes turėtų ligonių. Deja, ligonių srautai mažėja. Personalo savivaldybėse mažėja. Čia būtų galimybė.

Vėlgi Skuodas – labai gražus pavyzdys. Turėjome susirinkimą, pasitarimą su Skuodu, Klaipėdos ligoninė užtikrina konsultantų atvežimą į Skuodo ligoninę konsultuotis. Aišku, tai daro pakankamai retai, bet direktorius po mūsų posėdžio pažadėjo, kad jis sudarys galimybę, kad skaudiškai konsultacijas gautų žymiai dažniau.

PIRMININKAS. Ačiū. Tik noriu priminti pranešėjui, kad klausti – minutė, pasistengti atsakyti reikia per dvi.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jaunas esu, pasitaisysiu.

PIRMININKAS. Klausia G. Burokienė. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, pripažinti klaidas vėliau negu niekada yra labai gerai. Aš atsimenu, praeitoje kadencijoje jūs gąsdinote, kad užsidarys regioninės ligoninės dėl šio įstatymo. Ar jau dabar pakeitėte savo nuomonę?

Antras klausimas. Gal jau žinote, kokių regionų ir kokios pirmos įstaigos sudarys sutartį su ministerija? Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Nuomonės nepakeičiau. Kaip tik ir pasakiau, kad prievartos negali būti ir nebus, nes teiktas įstatymo projektas numatė penkis kriterijus. Jeigu neatitinki nors vieno kriterijaus, o pagal pirmą kriterijų 15 rajonų įstaigų iš karto būtų neatitikusios, būtų nutrauktas finansavimas iš ligonių kasų. Po poros metų jos būtų galėjusios vėl dalyvauti konkurse, bet ne po poros metų, o po dviejų mėnesių jau nebūtų likusių šių įstaigų.

Kelias yra šiek tiek kitoks, bet taip, daug metų iniciatorius yra Kupiškio savivaldybė ir dar kelios, kurios tikrai kelia klausimą ir supranta, kad prisijungusios ir išlaikiusios dalininkų teises, pavyzdžiui, prie Panevėžio ligoninės, užsitikrintų ir darbuotojų, ir pacientų srautus. Pagrindinė iniciatorė daug metų yra Kupiškio savivaldybė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šalaševičiūtė. Ruošiasi L. Slušnys.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mano klausimas bus labai trumpas. Projektą pasirašėme prieš mėnesį jau ar daugiau, dar net nedirbome kontaktiniu būdu, jis kabojo mūsų sistemoje. Pasakykite, kokia buvo reakcija, vis tiek mūsų medikai dabar domisi, įstaigų vadovai, kas vyksta, kokie projektai, kokia buvo reakcija būtent susipažinus jiems su šiuo projektu ir tam tikromis atsiveriančiomis galimybėmis?

A. MATULAS (TS-LKDF). Kiek man teko šnekėti su keliolika įstaigų vadovų, reakcija buvo gera. Tikrai reakcija buvo gera. Aš viešai noriu padėkoti, tą šiandien darė kolega Finansų komiteto pirmininkas, noriu padėkoti, pasidžiaugti Sveikatos reikalų komitetu, jo sudėtimi, į kurią įeina keli ministrai, keli komitetų pirmininkai, jauni, energingi žmonės, kartu kalbėdami, kartu diskutuodami, nusileisdami vieni kitiems, išgirdami vieni kitus tikrai turime padaryti ir galime padaryti labai daug.

PIRMININKAS. Klausia L. Slušnys. Ruošiasi A. Sysas.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Labai ačiū už suteiktą žodį. Klausimas irgi labai paprastas, kaip ir Rimantės. Kaip šios pataisos prisidės prie pagalbos, sakykim, sveikatos reformai, ypač kalbant apie mažesnes ligonines? Kuo tai stipresnė, sakykim, versija, nei būtų buvusi ankstesnė versija, kai tiesiog prijungia ir išnyksta juridinis asmuo ir dalininko teisės. Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš manau, kad tikrai padės optimizuoti finansus, padės optimizuoti paslaugas, padės išsaugoti pagaliau ir tas pačias mažesnes įstaigas. Kolegos, pandemija parodė, kad mes turime perkrauti savo mąstyseną įgyvendindami tam tikras pertvarkas. Anksčiau, ankstesnėse kadencijose tą darė visų kadencijų Seimo nariai ir vyriausybės, supratome, kad reikia optimizuoti, optimizuoti, sumažinti, pasiekti rekomenduojamą gydytojų ir lovų skaičių pagal PSO rekomendacijas, bet gyvenimas parodė, pandemija parodė, deja, mes buvome teisūs, kad išsaugojome daugelį įstaigų, kad nereikėjo mums dabar per pandemiją atidaryti lovų ir įstaigų stadionuose, sporto rūmuose, LITEXPO, ką mes buvome žadėję. Buvo labai protingai, pripažįstu, panaudotos mažosios įstaigos, kur buvo gydomi lengvesni ligoniai, be abejo, buvo visokių trukdžių, sudėtinga buvo ir dabar yra pervežti tuos ligonius. Kai komitetuose dabar išklausime savivaldybių atstovus, yra sunku suvokti, kodėl, pavyzdžiui, valstybė yra nustačiusi, kad Kupiškyje, Skuode, kituose mažesniuose rajonuose reikia, kad būtų du greitosios pagalbos postai. Sunku suvokti. Valstybė šiais metais, tarp kitko, atsiskaito, nes būtinoji pagalba yra valstybės funkcija, tą pasakė Konstitucinis Teismas. Kodėl finansuojama, pavyzdžiui, Kupiškyje greitosios pagalbos postų – 0,98, Skuode – 1,2, Šilalėje – panašiai. Kol mes nesuvoksime, kad ta valstybės funkcija turi būti finansuojama normaliai ir netgi ne po du postus, bet galbūt po tris, kai žmonės žinos, kad pervežimas, nuvežimas į kitą ligoninę yra saugus, laiku, nebus ir noro priešintis. Dabar pasitarime su paskutiniais rajonais pasakė mums – iš kelių tūkstančių iškvietimų į 500 iškvietimų pavėlavome, nes tiesiog automobilių nebuvo. Buvo išvežtas vienas ligonis į Klaipėdą, kitas – kitur, tai ar čia yra saugu, ar mes toliau turime toleruoti? Čia kreipimasis dar kartą į Sveikatos apsaugos ministeriją, kas priklauso, kam Vyriausybė atidavė pinigų, prašau finansuoti tiek, kiek nustatėte, kad paslaugos būtų saugios. Ir tada viskas stoja į savo vėžes.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, sveikatos korifėjau, ar teisingai supratau, kad jūs jau perkrovėte savo mąstymą ir dabar siūlote perkrauti jį visiems kitiems? Prisimindamas ilgas diskusijas dėl sveikatos įstaigų reorganizacijos šioje ir kitose posėdžių salėse, aš girdėdavau kritiškas, net tokias uždegančias jūsų kalbas dėl bet kokios sveikatos įstaigų reorganizacijos. Dabar jūsų nuomonė pasikeitė, ir taip kardinaliai. Tai ar aš teisingai suprantu, kad jūs perkrovėte mąstymą?

A. MATULAS (TS-LKDF). Ne, neteisingai supratote. Mąstymo neperkroviau. Panašų įstatymo projektą teikėme praeitos kadencijos pradžioje, bet tiesiog buvo nepritarta. Optimizacija, ypač paslaugų, reikalinga, bet tai reikia daryti, kolega, kaip jūs mane ir mokydavote netoli kabineto vidaus, ne prievarta, bet sudarant galimybę, alternatyvą įstaigoms pasirinkti. Jeigu mažosios įstaigos dabar nepasirinks mūsų galimai pasiūlytų trijų, keturių, dviejų variantų dėl medikų trūkumo, dėl

paslaugų trūkumo, nes visi važiuoja dėl rimtesnės ligos pas specialistą, kuris turi daugiau patirties, tai tokiu atveju ta įstaiga bus pasmerkta.

Be abejonės, patirtis yra labai svarbu. Aš visada sakau ir sakysiu: turi licenciją, kvalifikacija yra vienoda, dirbant ar Pasvaly, ar Biržuose, ar Vilniuje, ar kitur, tik specializacija siauresnė. Nereikia nei Pasvalyje, nei Pakruojyje neurochirurgų, nereikia kraujagyslių chirurgų. Bet jeigu turi terapeutų, turi chirurgų, jeigu turi kardiologo... vadinasi, kvalifikacija vienoda. Todėl niekada neišgirsite iš mano lūpų ir tikriausiai komiteto narių, kad jeigu dirbi periferijoje, tu blogesnės kvalifikacijos.

Labai gražus pavyzdys (gal per ilgai šneku, bet jaunas, pasitaisysiu) Joniškio ligoninės... pavaduotojas. Prieš dvejus metus jis buvo vienas iš jaunųjų gydytojų lyderių, skaitydavo pranešimus, sakydavo, žinote, nevažiuokite į periferiją, nes ten kvalifikacija, mes degraduosime. Dabar jis Joniškio ligoninės... pavaduotojas, mums prieš savaitę padarė tokį pranešimą, sako, valstybėje sugalvokite mechanizmą, kaip atvažiuoti į rajoną ir čia padėti teikti pagalbą, nes čia labai gerai, kvalifikuoti žmonės ir panašiai, ir panašiai.

Kaip matote, ir jaunimui rekomenduoju nebijoti, nuvažiuoti, pažiūrėti, visi mes pradėjome savo darbą, visa profesūra pradėjo darbą rajonuose. Jeigu jaunas gydytojas nori iš karto dirbti universitetinėje ligoninėje, gali dirbti, gali kokius trejus ketverius metus panešioti profesorui rankšluostėlį per vizitaciją, kaip aš sakau. Bet jeigu nori realizuoti savo praktiką, savo žinias, atvažiuok į periferiją, atvažiuok į rajoną, padirbk kaip profesorė V. M. Čigriejienė trejus ketverius metus, įgysi patirties, išmoks judėti rankos ir panašiai, tada važiuok, ginkis ir daryk. Man atrodo, Aurelijus lygiai taip pat pradėjo ir A. Vinkus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Antanai. Kad jaunas, tai tikrai, bet ar pasitaisysite, nežinau. Už nori kalbėti A. Vinkus. Prašom. Gerbiamas Antanai, reikia įdėti kortelę.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, labai džiaugiuosi, kad šis klausimas vėl grįžo į Seimą, nes šios problemos sprendimas buvo siūlomas jau ankstesnėse kadencijose, svarstomas atitinkamuose Seimo komitetuose, tačiau išspręsti problemos ir palankaus sprendimo priimti nepavyko. Kalbu apie sveikatos priežiūros įstaigų steigėjo statusą ir valdymo modelį. Labai logiška, kad, sujungus valstybei ir savivaldybei priklausančius subjektus, valdyme turėtų dalyvauti ir steigėju būti tiek valstybė, tiek savivaldybė. Sujungus dvi, tris ar nesvarbu kiek subjektų, priklausančių skirtingoms savivaldybėms, naujo darinio valdyme turėtų dalyvauti ir steigėjo statusu sujungtų vienetų savivaldybės.

Toks steigėjų sukurtas naujo darinio valdymo modelis nepažeidžia nė vienos pusės interesų, visoms pusėms sudaro galimybes ir prielaidas jiems tinkamai atstovauti. Taip pat būtų sudarytos teisinės prielaidos efektyvesniam valdymui, racialesniam ir efektyvesniam finansinių, techninių ir žmogiškųjų išteklių panaudojimui. Labai palaikau šį siūlymą ir, žinoma, balsuosiu už. Kviečiu jus taip pat prisijungti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Antanai. Kadangi prieštaraujančių nėra, gal galiu pasiūlyti pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Siūlomi komitetai: Sveikatos reikalų komitetas kaip pagrindinis ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas dėl abiejų klausimų. Svarstyti siūloma gegužės 18 dieną.

16.10 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-258 (pateikimas)

Svarstomas kitas darbotvarkės 2-9 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-258. Prašom. Kolega A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šio įstatymo pakeitimo esmė yra labai paprasta. Tais pakeitimais būtų nustatoma prievolė sveikatos priežiūros įstaigoms jungtis prie elektroninės sveikatos sistemos ir teikti į šią sistemą duomenis, kurie yra nustatomi kaip privalomi teikti, ir yra numatoma atsakomybė, jei asmens sveikatos priežiūros įstaiga vis dėlto nesijungtų prie elektroninės sveikatos sistemos ir neteiktų duomenų. Tokiu atveju jai būtų stabdoma licencija.

Dabar kodėl toks siūlymas yra teikiamas? Nepaisant visų *pasišpilkavimų* ir visokių nepasitenkinimų, elektroninės sveikatos sistemos netobulumų, sistema yra veikianti, funkcionuojanti. Žinoma, kad yra ką joje tvarkyti, ir tikrai nemažai, bet jei sveikatos priežiūros įstaigos nesusijungia prie jos ir neteikia duomenų, tada mes susiduriame su tokiomis situacijomis, kai pacientai, nuvykę į kokią nors gydymo įstaigą, sako, o mano duomenų ten niekas nerado, nėra jų elektroninėje sveikatos sistemoje, kodėl aš turiu kartoti tyrimus, kodėl aš turiu daryti tą ar aną. Taip yra, nes dalis sveikatos priežiūros įstaigų yra tiesiog neprijungusios prie šios sistemos ir duomenų ten neteikia. Tai tikrai yra didelis nuostolis pacientams.

Aš jums noriu pateikti tik keletą tokių praktinių pavyzdžių, kurie jau duoda praktinę naudą pacientams. Vienas iš tokių pavyzdžių yra receptinių kompensuojamųjų vaistų išrašymas per elektroninę sveikatos sistemą. Dabar jau faktiškai beveik 100 % tokių receptų yra išrašoma per elektroninę sveikatos sistemą. Tai sukūrė prielaidas ir galimybes į šią sistemą integruoti, pavyzdžiui, vaistų suderinamumo sistemą. Vadinasi, gydytojas, išrašydamas vaistą, sužino, ką išrašė jo kiti kolegos. Galų gale skirdamas keletą medikamentų jis iš karto sistemoje mato, ar yra kokių nors nesuderinamų paskyrimų, tai yra ar yra kokių nors vaistų, kurių nereikėtų skirti kartu, ir tą sistemą jau padaro automatiškai. Tai yra privalumai, kurie atsiranda naudojantis šia sistema.

Kas dar iš tokių praktinių dalykų? Kad ir COVID-19 kontekste kiekvienas iš jūsų galite dabar atsidarę savo paciento portalą pasižiūrėti, ar esate paskiepyti, kokia vakcina, ar esate persirgę, ar jums yra atliktas testas, pavyzdžiui, ar jis buvo teigiamas, ar jis neigiamas. Naudojimasis šia sistema sukuria prielaidas atsirasti tam vadinamajam imuniteto pasui. Bet dėl to vėlgi įstaigos turi prievolę naudotis sistema ir suvesti ten duomenis.

Jeigu visos asmens sveikatos priežiūros sistemos ją naudotųsi, atsirastų galimybė detalesnei duomenų analizei, vadinasi, sprendimų priėmėjas, ar tai būtų ministerija, ar tai būtų parlamentas, turėtų galimybę priimti duomenimis grįstus sprendimus. Atsiveria papildomos galimybės mokslui. Atsiranda galimybė naudoti dirbtinį intelektą šių duomenų analizei ir taip toliau. Tikrai kviesčiau pritarti šiems įstatymo pakeitimams ir manau, kad jie mums, kaip šaliai, leis pajudėti dar vieną žingsnelį į priekį organizuojant sveikatos sistemą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Aurelijau. Yra norinčių jūsų paklausti. Pirma klausia L. Nagiienė. Ruošiasi S. Jovaiša.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega Aurelijau, iš tikrųjų įstatymo pataisa yra labai tiksli ir labai naudinga, nes mes žinome, kad, svarbiausia, pacientui nauda yra didžiulė. Bet yra priežasčių, dėl kurių priežasčių, mes žinome, kodėl gydymo įstaigos neturi ir negali kai kurios suvesti duomenų, nes turi vieną sistemą, kurią reikia būtinai integruoti. Ar galite įvardyti, gal yra suskaičiuota, kiek reikės lėšų ir iš kur jas gaus, nes kai kurios tiesiog galbūt neturės galimybės įsidiegti, nes neturės pakankamai lėšų. Kaip šitas klausimas? Tik tiek, kad labai aktualu, ir tai yra labai svarbus ir geras projektas, nes aš labai gerai prisimenu, kaip buvo su nedarbingumo pažymėjimais, kai visi prieštaravo, o kai buvo pasakyta – vieną dieną privalote, viską susitvarkėme. Laikotarpis lyg ir būtų normalus pasirengti šitam.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Čia yra kelios galimybės. Viena tai yra galimybė naudotis ta vadinamąja *online* arba *web* versija, tai tada įstaigai nereikia kažko įsigyti, gali tiesiog naudotis tuo, kas dabar yra sukurta ir funkcionuoja. Gal tai nėra pats patogiausias variantas, nes kai kurios įstaigos yra nusipirkusios, susikūrusios galbūt kažką savo, ypač jeigu mes kalbame apie tas vidines vadinamąsias sistemas, tai tada integracija šiek tiek kainuoja. Bet aš noriu tik priminti, kad praėjusioje kadencijoje parlamentas pakeitė turto valdymo formą ir ten tam tikri, sakykime, turto valdymo... Tai elektroninė sveikatos sistema taip pat yra turtas, jos nusidėvėjimas ir kiti dalykai turėtų būti įskačiuojami į gydymo įstaigų paslaugų kaštus. O įstaiga gali susiplanuoti pinigus ir tiesiog investuoti į elektroninę sveikatos sistemą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi J. Sejonienė.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, šita e. sveikatos problema jau, atrodo, tęsiasi šimtmečius. Ir apie lėšas, kurios ten buvo milžiniškos investuotos, kalbėjome. Tai aš noriu pasiremti jūsų dar šviežiomis žiniomis, kiek ta visa sistema dar yra funkcionali? Kodėl tos įstaigos tada ją nesinaudoja, nepaisant vienokio ar kitokio įstatymo ar netgi

varianto, kurį jūs šiandien siūlote? Ar neužtenka čia tik pranešti, kad būkite geri, naudokitės, mes gyvename XXI amžiuje, įsibėgėjame. Koks būtų jūsų matymas, kodėl iki šiol dar yra tokių, kurie ignoruoja, sakyčiau, tą sistemą?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš tikrai negalėčiau dabar labai detalai atsakyti kodėl. Matyt, kiekviena įstaiga randa savų kažkokių pasiaiškinimų, pasiteisinimų. Dabar kiek ji funkcionuoja. Aš galiu tiesiog pacituoti aiškinamąjį tų pataisų raštą. Aišku, tie skaičiai gali būti dabar jau trupučiuką pasikeitę ir tikrai ne į blogąją pusę, bet yra kai kurių dalykų, kurie yra šimtu procentų ir dabar naudojami. Pavyzdžiui, gimimo arba mirties liudijimai yra šimtu procentų išduodami per šią sistemą, aš minėjau, kad beveik šimtu procentų kompensuojamųjų receptinių vaistų yra per ten išrašoma, vairuotojo pažymėjimo patikrinimo pažymų 97 % per ten sukasi, na, bet ne 100 % kai kurių dalykų. Aišku, yra pasakymų, kad galbūt yra nepatogu, gal ji nėra tokia greita, kaip norėtusi, yra tikrai problemų, kurias reikia išspręsti ir apie kurias Registrų centras turėtų pagalvoti, kaip padaryti, kad greita veika būtų užtikrinta ir panašiai, bet tai nepaneigia paties principo. Vis tiek reikia naudotis, nes tai yra patogumas pacientui, nes nuvažiavus į kitą įstaigą, jeigu nemato tavo duomenų, na, tai kartoja tyrimus arba vaiko pacientą atsivežti spausdintų kažkokių tyrimų ir panašiai. Turime tiesiog stengtis. O šita įstatymo pataisa įpareigotų įstaigas. Aš manau, kad jos nė viena nenorės, kad būtų stabdoma licencija, ir ras tada sprendimą.

PIRMININKAS. Jūsų dar nori paklausti J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Norėjau paklausti gerbiamo Aurelijaus, kokios iš tiesų šiandien yra realios galimybės atskiroms įstaigoms prisijungti prie SPPI IS, iš esmės tai yra e. sveikata? Ar yra numatytos kažkokios valstybės priemonės toms įstaigoms, kurios turi sunkumų prisijungti? Ir apskritai, jeigu visos įstaigos prisijungtų prie tos sistemos, ar ji iš tiesų būtų pajėgi tas visas funkcijas – ir dabar jau esančias, ir dar būsimas – vykdyti?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū. Teisingas klausimas. Aš manau, kad jinai tikrai yra pajėgi, nes dauguma tų neprisijungusių įstaigų yra mažos įstaigos. Didžiosios iš esmės visos, kurios didžiausią srautą ir sugeneruoja, iš esmės visos yra prisijungusios. Ir aišku, kad ten kyla didžiausi srautai. Dėl ko tos mažosios nesijungia, sakau, yra tikrai labai skirtingų pasiaiškinimų, labai skirtingų argumentų. Būna ir tokių situacijų, kada nesinori jungtis, nes nesinori, kad matytųsi ten kai kurie dalykai. Čia gal ne dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, bet, pavyzdžiui, dėl odontologijos tam tikrų įstaigų yra tokių visokių niuansų. Bet, aišku, nereikia gal visų juodinti, visko ten, matyt, būna. Todėl aš ir sakau, kad priežasčių yra pačių įvairiausių. O su tais būtiniausiais duomenimis, kurie yra nustatyti kaip privalomi teikti, tikrai sistema, aš manau, susitvarkys.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori pasisakyti L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šita pataisa tikriausiai galėjo būti ir ankščiau, bet tai yra labai svarbu, geriau vėliau negu niekada. Labai svarbu, kad mūsų pacientui palengviname situaciją. Jis važiuos į bet kurią gydymo įstaigą, bus elektroninis siuntimas, niekur nereikės. Mes žinome taip pat, kokia yra nauda, kaip ir paminėjo Aurelijus, dėl receptų išrašymo. Nueiname tikrai turėdami savo asmens kodą ar asmens dokumentą, visą informaciją turi farmacijos specialistai.

Taigi aš tikrai pritariu šitam projektui ir tikrai linkiu, kad visos gydymo įstaigos, kurios ir mažosios dar šiandien nesuskubo, laiko yra pakankamai, gali tikrai savo sistemą susitvarkyti taip, kad galėtų prisijungti prie bendros informacinės sistemos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi prieš nėra pasisakančių, siūlyčiau pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra? Pritarta. Siūlomas komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, svarstyti numatoma gegužės 25 dieną.

16.23 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-348 (pateikimas)

Svarstomas darbotvarkės 2-10 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-348. Pristato kolegė J. Sejonienė. Ponia Jurgita, jums reikėtų pristatyti klausimą.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Atsiprašau, kad užsikalbėjau. Iš esmės klausimas yra labai paprastas, teiktas jau ir praeitoje kadencijoje. Siūlau neišskirti, nediskriminuoti universitetinėse įstaigose dirbančių sveikatos priežiūros specialistų, pradedant slaugytojų padėjėjais, slaugytojais, gydytojais, ir netaikyti jiems kitokių sąlygų, negu yra taikomos kitose sveikatos priežiūros įstaigose. Tai yra terminuotos sutartys, kurios iš tiesų sudaro daug tiesiog ir fizinių nepatogumų tiems žmonėms. Ir pati esu dirbusi universitetinėje įstaigoje.

Jeigu turi finansinių įsipareigojimų ar nori turėti kokių nors finansinių įsipareigojimų, vien tokia sutartis iš tiesų tikrai sukelia daug nepatogumų. Nemanau, kad ji prideda kažkokios kokybės sprendžiant apie kvalifikaciją, apie darbuotojų kompetencijas tose įstaigose. Pačioms įstaigoms tai yra papildoma našta organizuoti konkursus kiekvienam darbuotojui kas penkerius metus, tuo labiau dabar pandeminiame situacijoje, kai iš tiesų ir negalima jų organizuoti, jie yra atidėti. Vėlgi yra papildomas iššūkis patiems darbuotojams. Manau, kad tai yra tikrai keliose įstaigose dirbančius darbuotojus diskriminuojanti situacija.

Beje, labai pritariu teiktam pasiūlymui, kad turėtų būti griežčiau ir aiškiau reglamentuota atskirų pozicijų vadovų darbo sutartis, bet jokių būdu ne atskirų darbuotojų, paprastų darbuotojų, neužimančių jokių valdančių pozicijų. Labai prašau palaikyti. Iš tiesų nežinau, kodėl nebuvo palaikyta dar praeitoje kadencijoje, bet labai tikiu, kad šį kartą bus palaikyta ši iniciatyva.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmas klausia A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama Jurgita, aš tai turiu tokį labai paprastą klausimą: ar jūs, rengdama šias pataisas, kalbėjote su universitetu, su universitetinių ligoninių vadovais, nes jiems reikia užtikrinti darbą. Ar vis dėlto jūs nesutiktumėte, kad universitetinė ligoninė nėra šiaip ligoninė, tai yra įstaiga, kuri atlieka ir ugdomąją funkciją, ten yra rengiami jaunieji medikai, tiek gydytojai, tiek slaugytojai, natūralu, kad ten ir reikalavimai yra keliami šiek tiek kitokie.

Aš nesutikčiau su jumis dėl visų finansinių, sakykim, įsipareigojimų, man pačiam irgi teko dirbti tokį darbą, man netrukde tie penkerių metų konkursai ir aš visas paskolas, kurių prašiau iš banko, gavau. Klausimas – ar jūs derinate su šių įstaigų atstovais?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Tikrai su atskirais vadovais nederinau. Kalbant apie tai, kad terminuotoji darbo sutartis galėtų kaip nors užtikrinti kokybę, kvalifikaciją, aš niekaip nesuprantu, nebent jūs pats man galėtumėte pasakyti, kaip galėtų būti, kad terminuotoji sutartis tą kokybę užtikrintų? Jeigu jau taip, tuomet ji turėtų būti vienodai užtikrinama visose sveikatos priežiūros įstaigose, nes sveikatos priežiūra yra labai jautri sritis visiems gyventojams, ne tik universitetinėse ligoninėse gaunantiems paslaugas.

PIRMININKAS. Taip, norėtų klausiti E. Gentvilas, bet salėje nematau. Klausia L. Slušnys. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Iš tiesų įstatymo pataisos, manau, svarbios. Kurdami ir pasitikėjimu grįstą valstybės įvaizdį mes jau turbūt suaugome iki tokių sutarčių. Aš norėčiau tiesiog pasiteirauti, kiek tokios sutartys sumažins korupcijos galimybę, nes tokių sutarčių egzistavimas įstaigose sukuria prielaidą konkursą organizuojantiems asmenims pasipelninti, kiek tai sumažins šią galimybę? Ačiū.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Linai, tikrai nežinau, kiek tai sumažins. Jeigu tai bent kiek nors sumažins korupcijos galimybę, bus tikrai labai puiku. Tikrai neįsivaizduoju, kaip galima būtų net tai apskaičiuoti. Bet labai tikiu, kad taip ir bus.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar jūsų nori paklausti A. Navickas. Prašom, kolega.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiama Jurgita, mano klausimas turėjo būti panašus į L. Slušnio. Vis dėlto norėčiau, kad jūs dar kartą pabrėžtumėte šios įstatymo pataisos svarbiausias pozityvias puses. Aš suprantu, kad turėtų padėti paprastiems medikams, bet būtent šioje situacijoje, man atrodo, irgi labai svarbu, kaip tai keis medicinos personalo santykius medicinos įstaigose? Jeigu jūs dar kartą, gal aš ten pražiopsojau, pabrėžtumėte šios pataisos svarbą?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Svarba tokia ir yra, kad tiesiog darbuotojai, dirbantys keliose įstaigose, kurios yra universitetinės, nebus diskriminuojami, lyginant su kitais darbuotojais. Pati esu dirbusi ir universitetinėje įstaigoje, ir ne universitetinėje įstaigoje, ir jokioje įstaigoje nei išskirtinių

kvalifikacijos, nei darbo kokybės reikalavimų man nebuvo keliama. Aš manau, kad tai yra visiškai formalumas, visiškai nereikalingas, be to, sudaro tiems darbuotojams, kurie turi terminuotąsias darbo sutartis, papildomų rūpesčių.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės išsiskyrė. Yra norinčių pasisakyti už ir prieš. Už pasisako, E. Gentvilo vėlgį nematau, tuomet A. Matulas pasisako už. Irgi nematau. A. Navickas, prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš tikrai raginčiau visus balsuoti už. Išklause Jurgitos paaiškinimą apie tai, kad tai tikrai nėra koks nors revoliucinis pataisymas. Bet, mano supratimu, tai kartais pašalina tą nereikalingą išskirtinumą arba statusą, kai mes bandome sakyti, kad šiuo atveju terminuota sutartis gali prisidėti prie kažkokios kokybės arba terminuota sutartis gali garantuoti kažkokį universitetiškumą didesnį. Man atrodo, čia yra tam tikras savęs apgaudinėjimas ir iliuzija. Man atrodo, tikrai turėtume šalinti visus nereikalingus apribojimus. Šiuo atveju Jurgitos pataisą tai ir siūlo.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, vis tik aš iš Jurgitos atsakymo supratau, kad nėra kalbėtasi nei su universitetais, nei su universitetinėmis ligoninėmis. Priiminėti tokius siūlymus ir sprendimus be bent jau elementaraus aptarimo su jais, man atrodo, yra labai neatsakinga. Aš pats atėjau taip pat iš akademinio gyvenimo ir puikiai žinau, kam reikia tokių terminuotų sutarčių. Tam, kad tu galėtum tiesiog neužmigti savo pozicijoje ir privalėtum visą laiką stengtis, būti pasitempęs, domėtis, kelti kvalifikaciją, nes į tavo vietą gali ateiti žmogus, kuris po penkerių metų pasakys ir parodys, kad jo kompetencijos yra aukštesnės. Tai iš tiesų stimuliuoja ir augimą universitetinių institucijų, kurios yra, kaip ir sakiau, ne tik sveikatos paslaugų teikimo, bet ir ugdyimo, specialistų rengimo kalvės.

Kalbant apie saugios valstybės principus, aš nesutikčiau su Jurgita, juo labiau kad tokios tikrai saugios valstybės kaip Skandinavija turi tokias terminuotas sutartis ir nemato čia jokios problemos. Tikrai absoliučiai nesutinku ir su Lino pasakymu apie korupciją. Aš manau, kad tokie pasakymai nepagrįstai meta šešėlį apskritai universitetinėms ligoninėms. Manau, kad taip nereikėtų kalbėti. Jeigu žinote tokių atvejų, apie juos reikėtų pranešti institucijoms, jeigu žinote korupcinių atvejų. Tikrai raginčiau nepritarti šioms pataisoms. Kiek žinau, tikrai tam nepritaria ir universitetai, nepritaria ir pačios universitetinės ligoninės. Negriaukime funkcionuojančios sistemos vien tik dengdamiesi tokiais formaliais pasakymais, kad tai kažkam sukurs saugumą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Balsavimas dėl šio klausimo bus numatytu laiku.

16.32 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-184 (pateikimas)

Svarstomas darbotvarkės 2-11 klausimas – Teismų įstatymo Nr. I-480 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-184. M. Majauskas. Prašom į tribūną.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, noriu jums pristatyti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo pakeitimo įstatymą. Šį įstatymą rengėme kartu su mano gerbiamu kolega L. Kasčiūnu. Dėl konteksto noriu papasakoti šiek tiek apie situaciją Lietuvos teismuose. Lietuvoje yra 700 teisėjų, kurie dirba teismuose ir gauna valstybės mokamą atlyginimą. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, šios su darbo santykiais susijusios pajamos 2019 metais sudarė 31,5 mln. eurų. Papildomos teisėjų deklaruotos pajamos per metus paprastai sudaro apie 1 mln. eurų. Didelę dalį šių pajamų 2019 metais sudarė nekilnojamojo turto nuomos pajamos. 79 teisėjai gavo 226 tūkst. eurų turto nuomos pajamų. Dividendai, gyvybės draudimo išmokos, palūkanos sudaro maždaug 363 tūkst., 100 teisėjų gavo būtent tokias papildomas pajamas. Tačiau įdomioji dalis yra autorinė ir individuali veikla. Šios pajamos per metus papildomai sudarė 190 tūkst. eurų. Autorine veikla, mokymais, užsiėmė 47 teisėjai, jų bendros pajamos sudarė 127 tūkst. eurų. Pavyzdžiui, vienas teisėjas per metus už mokymus deklaravo

17 tūkst. eurų papildomų pajamų. Individualia veikla, įskaitant ir papildomą teisinę veiklą, užsiėmė 11 teisėjų ir per metus gavo 63 tūkst. eurų papildomų pajamų. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, vienas iš jų, užsiimdamas papildoma teisine veikla, per metus gavo daugiau kaip 33 tūkst. eurų.

Mūsų su kolega įsitikinimu, teisėjai atlieka ypatingą vaidmenį visuomenėje, todėl labai svarbu užtikrinti jų nešališkumą ir sprendimų objektyvumą. Deja, teisėjų praktika teikti įvairias mokymų paslaugas kelia abejonių, ar yra tinkamai valdomi galimi interesų konfliktai. Teisėjams nėra uždrausta dėstyti ar mokyti, atvirkščiai – sakyčiau, kad dalintis patirtimi, teismų praktika yra svarbus užsiėmimas. Tačiau ši veikla negali virsti komercija, kai privatus asmuo privačioje bendrovėje gali užsisakyti tam tikro teisėjo mokymus.

Mūsų supratimu, tokia praktika yra netinkama, todėl teikiame pataisą, kuri skamba taip: sakome, jog teisėjas negali eiti kitų renkamų ar skiriamų pareigų, išskyrus dėstytojo, mokslo darbuotojo ar kito tyrėjo pareigas mokslo ir studijų institucijose. Dar daugiau, teisėjas negali dirbti verslo ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, įskaitant paslaugų teikimą verslo arba kitiems privatioms įstaigoms ar įmonėms, įskaitant švietimo įstaigas, nesančias mokslo ir studijų institucijomis. Teisėjas taip pat negali užsiimti individualia veikla pagal verslo liudijimą arba pažymą ar kita versliškumo požymių turinčia veikla.

Toks yra įstatymo projektas ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmas klausia A. Palionis. Prašom, Andriau.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš principo jūs turite ir trečią palaikantį jus Seimo narį, tikrai pritariu jūsų minčiai ir idėjai, bet man kyla klausimas tik dėl verslo liudijimų, nes mes puikiai suprantame ir, Mykolai, pats pristatydamas pasakei dėl nekilnojamojo turto nuomos, kai gauna pajamas teisėjai, bet mes atimame galimybę iš žmonių rinktis. Priklausomai nuo turto, susimokėti mokesčius mes galime arba išsipirkdami verslo liudijimą, arba sumokėdami GPM. Neretai verslo liudijimo išsipirkimas žmogui sutaupo pinigų, negu kad sumokėtų 15 % GPM. Ar mes čia nepažeisime teisių? Turto nuoma nelaikoma versliškumu. Tai yra darbas, savarankiškai traktuojamas. Man tik šiuo atveju kyla klausimas, kad kaip nors turėtume išskirti turto nuomą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Jūsų iš tiesų labai taiklus pastebėjimas. Nekilnojamojo turto nuoma gali užsiimti turėdamas verslo liudijimą ar pažymą arba susimokėdamas gyventojų pajamų mokestį metų pabaigoje. Dėl šio klausimo esu kreipęsis į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją, kad išaiškintų, kokia tvarka ir Seimo nariams galioja. Etikos ir procedūrų komisija pasakė paprastai: Seimo nariai sako, kad leidžia antrosioms pusėms užsiimti, bet jeigu Seimo narys nori užsiimti tokia veikla, tai vis dėlto verslo liudijimas nėra tinkama veikla ir galėtų gauti nekilnojamojo turto nuomos pajamas susimokėdamas gyventojų pajamų mokestį metų pabaigoje.

Toks yra Seimo Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimas ir man atrodo, kad iš principo tokia tvarka turėtų būti taikoma ir teisėjams. Taip, tam tikrais atvejais mokesčiai, sumokami nuo nekilnojamojo turto nuomos, būtų šiek tiek didesni, bet tai būtų aišku, skaidru ir tai nebūtų verslo liudijimas, kurį teisėjas išsiėmęs kaip ir užsiimtų verslu.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi L. Kasčiūnas.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Mykolai, tikrai nesitikėjau iš jūsų tokio projekto, nes kažkada aną kadenciją mes koneveikėme valstiečius už visko draudimą, pareigų atėmimą, kadencijų įvedimą, mokesčių kėlimą, visa kita ir ta pasaka buvo be galo ir iš jūsų, ir iš mūsų, ir iš visų kitų. Bet dabar pats konservatorius, kuris aną kadenciją priešingai – su tais kovojo, dabar nori viską uždrausti. Aš tiesiog, aišku, norėčiau ir S. Šedbaro išgirsti nuomonę ir poziciją, kaip yra.

Ar jums neatrodo, kad teisėjas ar Seimo narys, ar bet kuris kitas asmuo, kuris šiandien yra renkamas, priešingai, turi būti skatinamas užsiimti ir kita veikla, kad baigęs šią savo veiklą galėtų grįžti į darbą? Ar jums atrodo normalu, kad Seimo narys ginekologas, kuris išrenkamas ketveriems metams, po ketverių metų negali grįžti prie savo specialybės ir tęsti savo darbo, nes jis turi išlaikyti kvalifikacinius egzaminus, klausymus ir panašiai, ir panašiai.

Dabar lygiai tas pats ir su teisėju. Jeigu iš teisėjo jūs atimsite dėstymą, atimsite knygų rašymą, atimsite galimybę būti katedros vedėjo pavaduotoju ar dar kažką, jūs galvojate, kad mes dėl to ką nors pasieksime ir taip bus geriau?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už jūsų klausimą. Aš tiksliai taip ir manau. Manau, kad bus geriau, jeigu mes užtikrinsime, kad priimami sprendimai teismų, ypač visuomenės požiūriu, visuomenės pasitikėjimo požiūriu, objektyvūs ir nešališki. Jūs juk nenorėtumėte, kad Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas užsiimtų įmonių konsultacijomis, tuo, kuo jis užsiėmė, prieš ateidamas dirbti čia. Aš konsultavau užsienio investuotojus ir pardavinėjau lietuviškas Baltijos šalių bendroves užsienio investuotojams. Juk nenorėtumėte, kad tokia veikla užsiimčiau, nes, natūralu, jums kiltų klausimas, ar aš tinkamai valdau interesų konfliktus.

Mano giliu įsitikinimu, lygiai to paties mes norėtume tikėtis ir iš teisėjų, siekdami užtikrinti, kad jų priimami sprendimai yra objektyvūs ir nešališki. Ir šioje situacijoje aš puikiai suprantu, kad teisėjai kartais priima tokius sprendimus galbūt ir ne iš gero gyvenimo, galbūt iš tikrųjų reikėtų peržiūrėti, kokie yra jiems mokami atlyginimai, bet pirma mes turime užtikrinti jų objektyvumą, nešališkumą ir galimų interesų konfliktų tinkamą valdymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Kasčiūnas. Kitas klausiantysis bus A. Navickas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Jonai. Mykolai, aš irgi manau, kad čia yra tikrai savalaikė mūsų iniciatyva. Galbūt klausimą aš formuluočiau per visai neseną istoriją, kai Teisėjų etikos ir drausmės komisija priėmė vieną tokį labai įdomų sprendimą būtent dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjo A. Maciejevskio, kuris užsiėmė komercine veikla, dalyvavo įvairiuose mokymuose. Buvo toks įdomus sprendimas: Teisėjų etikos ir drausmės komisija pasiūlė teisėjui deklaruoti, kas nedeklaruota, tačiau pažeidimo nekonstatavo. O nedeklaruotas buvo tas uždarbiavimas, taip pat giminystės ryšiai, kuriuos reikėjo taip pat deklaruoti, ir net nekilnojamojo turto sandoris. Ir tą daro teisėjai, kurie iš esmės atsakingi už teisingumo vykdymą, kai turbūt, na, moralės ir visi kiti standartai turi būti aukščiausio lygio. Gerbiamas Mykolai, kaip jūs vertinate tokius Teisėjų etikos ir drausmės komisijos sprendimus?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų nustebino toks sprendimas. Norėtusi tikėti, kad teismų savivalda supranta teisėjų objektyvumo svarbą. Iš tiesų mes turėjome diskusiją su teismų atstovais ir tikėjomės, kad imsis priemonių siekdami užtikrinti, kad būtų išvengta ne tik interesų konfliktų, bet, labai svarbu, ir interesų konflikto regimybės, nes visuomenės pasitikėjimas remiasi tokiu kartais sunkiai apčiuopiamu dalyku. Na, galbūt teisėjas, teikęs konsultacines paslaugas, nebūtinai ir teikė tai įmonei, dėl kurios vėliau priėmė sprendimus, bet, visuomenės akimis, tai pažeidžia pasitikėjimą.

Man labai norėtusi, kad girdėdami kaltinimus iš vienos pusės ir iš kitos pusės mes šiek tiek galbūt sulaikytume emocijas ir pereitume prie praktinių sprendimų. Man atrodo, kad čia yra pagrįstas, konkretus ir aiškus sprendimas, kuris jau yra išbandytas. Konstitucinio Teismo darbo reglamentas labai aiškiai pasako, kad teikti komercines paslaugas, konsultuoti nėra tinkamas dalykas ir nėra suderinamas su teisėjo veikla. Labai aiškiai parašyta ir aš, remdamasis tuo, norėčiau tikėti, kad ir kiti teismai galėtų priimti tokias pačias nuostatas. Jų sprendimas išteisinti savo kolegą, na, reikia gerbti teismų sprendimą, bet man asmeniškai jis kelia abejonių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Navickas. Ruošiasi K. Masiulis.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Mykolai, tikrai sutinku, kad šiuo atveju kalbama ne apie kokius nors draudimus, o apie motyvacijos išgryninimą, bet ar aš nelabai supratau, ar neišgirdau, kai jūs vardijote galimas veiklas, jūs, pavyzdžiui, nepamirėjote galimybės rašyti knygas. Aš manau, kad teisėjas tikrai gali parašyti bestselerį, iš jo uždirbti daug pinigų ir tai nėra kas nors susiję, tai nėra komercinė veikla, tai yra visgi kūrybinė veikla. Jūs įvardijote dėstymą, bet aš neišgirdau būtent tokios autorinės kūrybinės veiklos, kuria jis galėtų užsiimti. Galų gale ar teisės teoriją rašyti, ar dar ką nors. Gal aš neišgirdau, atsiprašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, iš tiesų niekas nedraudžia rašyti knygų, lygiai taip pat kaip ir Seimo nariams. Čia yra konkrečiai pasakyta, kokių negali eiti renkamų ir skiriamų pareigų. Tai aš pakartosiu. Teisėjas negali eiti kitų renkamų ar skiriamų pareigų – dėstytojų, mokslo darbuotojų ar kitų tyrėjų pareigų mokslo ir studijų institucijoje, išskyrus būtent šias išvardintas. Taigi mes

kalbame apie tai, kokių pareigų jis negali eiti, ir taip pat kalbame, kokios veiklos jis negali daryti. Tai dirbti verslo ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, įskaitant paslaugų teikimą verslo arba kitokioms privatioms įstaigoms ar įmonėms. Mes einame ne taip, ką jis gali daryti, bet mes labai aiškiai apibrėžiame, ko jis negali daryti. Sakome, kad negali iš esmės užsiimti komercine veikla. Aš tikrai labai nuoširdžiai norėčiau tikėti, kad ir patys teisėjai labai nenorėtų tuo užsiimti. Kartais galbūt, kaip ir sakau, ne iš gero gyvenimo ta veikla užsiima, bet, man atrodo, bendras visuomenės interesas yra užtikrinti, kad visuomenė pasitiki teismais, pasitiki jų objektyvumu, pasitiki nešališkumu, ir toks sprendimas prie to prisidėtų.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi J. Sabatauskas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iki to laiko, kai buvau išrinktas į Seimą, aš pats, dirbdamas universitete, turėjau labai daug komercinių paskaitų ir jos sudarė didesnę dalį. Daugiau uždirbdavau iš paskaitų nei iš mokamo atlyginimo. Jos iš tikro yra pavojingos tiek teisėjams, tiek Seimo nariams, jeigu būtų jas leidžiama vykdyti, nes visados yra sunku paaiškinti, kodėl tiek nemažai sumokama už vieną paskaitą, neretai pusės ar netgi viso mėnesinio atlyginimo dydis. Taip neturėtų būti ir aš visai pritariu jums. Pritariu visoms kitoms idėjomis, bet klausimas yra toks. Seimo nariams yra leidžiama užsiimti tikta kūrybine veikla. Dainuoti galima, ką nors pašokti galima, rašyti knygą galima, dėstyti negalima. Aš norėčiau universitete turėti paskaitų ir net ir su tikčiau už dyką skaityti, nes žinios dūlėja.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas profesoriau, ačiū už jūsų klausimą. Man tikrai telieka apgailestauti, kad neturėjau progos ir galimybės būti jūsų studentu ir paklausti jūsų paskaitų. Bet aš manau, kad šiuo atveju mes gal turėtume, jeigu taip nesupyktumėte, pasakyčiau, nesivadovauti tokia pavydo ekonomika, kad štai mes negalime, tai ir kitiems neleiskime. Man atrodo, kad yra teisingas sprendimas užtikrinti, kad mes visi atliekame savo pareigas sąžiningai, objektyviai, nešališkai, papildomas uždarbiavimas kuria tokią interesų konflikto regimybę. Galbūt kažkam gali atrodyti, kad žmogus, dėstantis ar užsiimantis papildoma komercine veikla, ne visa širdimi atsiduoda valstybės tarnybai, valstybei ir visuomeniniam gyvenimui, na, tokią pareigą mes prisiimame ateidami dirbti čia, į Seimą.

Lygiai taip pat, mano giliu įsitikinimu, ir teisėjai turėtų siekti to objektyvumo, siekti nešališkumo ir nesistengti ieškoti kažkokių kompromisinių variantų ir uždarbų papildomai. Aš nesu naivus, aš suprantu, kad teisėjų bendruomenė yra labai įtakinga, kad mes čia sutiksime dar ne vieną povandeninį pasipriešinimą šiam projektui, jis tikrai neis kaip sviestu pateptas. Čia mes galime garsias ir išraiškingas kalbas sakyti, bet kai pereisime prie konkrečių sprendimų, tai aš net neabejoju, kad Teisės ir teisėtvarkos komitete ne vienas teisėjas lankysis bandydamas paaiškinti, kad galbūt neskubėkime, gal paieškokime kito sprendimo. Aš kviečiu kolegas atidžiai stebėti procesą ir stengtis bendromis jėgomis užtikrinti, kad įstatymo priėmimas nebūtų vilkinamas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar paskelbiau, kad klaus J. Sabatauskas, tai... Truputį viršijome laiką, bet tikiuosi, kad kolega užduos trumpą klausimą ir atsakymas bus toks pat. Prašau. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, iš tikro pasistengsiu. Kolega Mykolai, jūs paminėjote, kad iš tikrųjų labai svarbu perteikti ir teismų praktiką, kurią formuoja teismai. Kaip tai galėtų sietis su jūsų pataisomis, kai ta teismų praktika... Pagal šią jūsų pataisą tik studentams galėtų dėstyti. Kaip jūs į tai atsakysite?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pagal šią pataisą mes niekaip neapribojame galimybės teisėjams dalintis savo praktika mokslo ir studijų institucijose. Atvirkščiai. Man atrodo, tai yra skatintinas dalykas, nes ir studentams, ir apskritai visuomenei tikrai įdomu sužinoti, kaip vyksta darbas teismuose. Galbūt mokyti, galbūt pasisemti patirties, ir tokia galimybė šiuo įstatymo projektu yra paliekama. Tačiau tais atvejais, kai mokymai vyksta per komercines institucijas, kurios nėra mokslo ir studijų institucijos, tokios situacijos kelia abejonių. Man atrodo, kad būtent tos abejonės ir yra didžioji žala, kuri yra padaroma teismų bendruomenei ir visai Lietuvos bendruomenei, kuri, žiūrėdama į tokią praktiką, galbūt ir praranda pasitikėjimą teismais. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Mykolai. Su kaupu atsakėte į visus klausimus. Yra pasisakančių už ir prieš. Už pasisako L. Kasčiūnas.

Dėl vedimo tvarkos – K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). (...) dėstytojai, kurie aktyviai seka, kas dedasi teismuose... (Negirdėti)

PIRMININKAS. Už – L. Kasčiūnas. Prašau, Laurynai.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Jonai, labai ačiū, tik jūs man įjungėte truputį anksčiau laiką, bet nieko tokio, suspėsime. Pirmiausia aš tikrai viliuosi, Mykolai, kad gal bus net ir kaip sviestu patepta, kodėl gi ne, jeigu valia yra Seime, tai mes tą galime padaryti.

Mielieji, tikrai noriu pasakyti, kad mes norime atskirti pedagoginę kūrybinę veiklą nuo komercinės veiklos, kai aiškiai matyti komercinis interesas. Atskiriame. Skatiname pedagoginę kūrybinę veiklą, norime uždrausti komercinę veiklą. Dabar, kad mes labai aiškiai suprastume, kalbame apie teisėjų bendruomenę, kuri vykdo Lietuvoje teisingumą. Tai yra aukščiausių standartų reikalaujanti vertybinė funkcija, vaidmuo, pareiga, todėl tie standartai turi būti taikomi ir bendruomenei.

Nebuvo taip, kad mes iš karto sugalvojome šitą pataisą. Aš truputį jums priminsiu, ką mes padarėme. Iš principo prasidėjo žurnalistiniai tyrimai, kurie pradėjo viešinti tas komercines veiklas. Tada Mykolas inicijavo ir aš prisijungiau prie pokalbio su teismų vadovais. Mes prašėme jų, na, įvertinkite situaciją, Konstitucinis Teismas sako, kad to negali būti, kodėl kiti teismai negali susitvarkyti. Buvo pokalbiai, autentiški, įdomūs pokalbiai, bet matome, kad į tuos argumentus nebuvo atsižvelgta. O po to galiausiai ateina šitas sprendimas, kurį aš jums prieš keletą minučių citavau, Teismų etikos komisijos, ir tu matai, kad ta standarto kartelė leidžiama dar trimis laiptais žemiau negu savivaldybės nariui, negu Seimo nariui, negu ministrui. Taip tiesiog neturi būti, mielieji.

Aš manau, kad pritarkime po pateikimo. Be abejo, bus daug diskusijų, bet judame šita kryptimi. Manau, esame teisingame kelyje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gal ne prieš, gal daugiau susilaikydamas. Aš tikrai manau, kad tas projektas eis kaip sviestu pateptas, nes kam tada yra ta jūsų valdančioji dauguma ir kam jūs tada turite tuos 80 Seimo narių, tada niekaip nesuprantu, ir kam jūs ten renkatės toje valdančiojoje daugumoje, jeigu abejojate savo projektu. Aš suprasčiau, kad tribūnoje atsistotų R. Žemaitaitis, kuris neturi nei partijos, nei frakcijos, ir čia mekentų kažką, tai gal dar kaip nors suprasčiau.

Dabar kitas dalykas. Dabar tikrai supratau, kad čia pavydo logika tas projektas. Aha, neleido mums, Seimo nariams, na, tai parazitams visiems uždrausime, žinai, suprantu, toje vietoje. Su tokia logika mes toli nenueisime. Aš keliu kitą klausimą, loginį klausimą, gal aš esu neteisis. Kalbama apie interesų konfliktą, apie žurnalistinius tyrimus, vadinasi, kažkas mūsų valstybėje yra ne taip. Antradienį svarstant Seime Žuvininkystės įstatymą aš pateikiau informaciją, kaip Seimo narė, Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė, pasinaudodama kitų asmenų parengtu projektu, jį užregistravo kaip Seimo narių. Seimas – jokio tyrimo, jokios reakcijos, nubalsavo, nors aiškiai duomenis matome, kad žmogus net ne Seimo narys, neturėdamas iniciatyvos teisės, susietas tam tikrais asmeniniais ryšiais, parengė projektą. Jūs balsavote, jūs patvirtinote. Klausimas, kodėl taip yra?

Dabar klausimas dėl kito dalyko. Skaidrumas. Sukurkime taisyklę dėstytojams, teisėjams, kada tai turėtų būti reglamentuota. Todėl balsuodamas susilaikysiu, iš dalies pritardamas tam projektui. Bet kartu prašyčiau, Mykolai, kad jūs parengtumėte su L. Kasčiūnu, nes jūs čia tokie du karingi vyrai nusiteikę esate. Nuneškite gydytojams projektą, kitiems specialistams, kurie šandien dirba Vilniaus universitete, Kauno universitete, kad jiems būtų uždrausta dirbti Santariškių klinikoje, Kauno klinikose, būtų uždrausta tapti skyrių vadovais, ligoninių vadovais, nes jūs dabar ką tik tokį analogišką projektą... Tie patys gydytojai ir daktarai šandien privačioms įmonėms skaito paskaitas, skaito pranešimus apie šalutinį poveikį vieno ar kito vaisto, skaito pranešimus, kokios operacijos šandien turi eiti priekyje ir kokios jau yra pasenusios ir blogos. Bet, deja, kažkodėl jūs to neteikiate. Tikrai tikiuosi logikos ir suvokimo ir laukiau projekto.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nuomonėms išsiskyrus dėl šio klausimo bus balsuojama numatytu laiku.

16.55 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5330 (pateikimas)

Svarstomas vakarinės darbotvarkės 2-12 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5330. Į tribūną kviečiamas A. Butkevičius. Prašom, kolega, pristatyti.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, šis įstatymo projektas buvo parengtas dar praeitą kadenciją. Kartu buvo derinama su Žemės ūkio ministerijos specialistais, su Nacionaline žemės tarnyba. Šiuo projektu siūlau spręsti apleistų, bešeimininkių žemės sklypų sodų teritorijose problemą.

Norėčiau pateikti pavyzdį: gyventojas panoro įsigyti sklypą, kuris, pasirodo, sodininkų bendrijai priskirtas kaip bendrojo naudojimo žemė. Problema ta, kad jokios sodininkų bendrijos toje teritorijoje nėra, ji nėra įsteigta, o kiti asmenys įsigyti šio sklypo pagal galiojančius įstatymus negali. Tokių pavyzdžių yra labai daug: vienur sodininkų bendrijų iš viso nėra arba jos nėra persiregistravusios nuo sovietinių laikų, mat atkūrus Lietuvos nepriklausomybę sodų bendrijos turėjo būti perregistruotos. Kitur sodų bendrijos yra, bet joms tie sklypai nereikalingi, jos nėra susiinteresuotos juos įteisinti.

Savo projektu siūlau nustatyti, kad mėgėjų sodų teritorijoje esanti bendrojo naudojimo žemė, kurios bendrija iš valstybės neišsiperka ir neišsinuomoja, nuo 2023 metų būtų priskiriama Laisvos valstybinės žemės fondui. Ten, kur bendrijos nėra, noriu pabrėžti, tokia neįteisinta žemė Laisvos valstybinės žemės fondui būtų priskiriam anksčiau – jau nuo šių metų liepos 1 dienos.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad kitą įstatymą pateiks kolegė A. Kubilienė. Šie įstatymo projektai tikrai vienas kitam neprieštarauja, bet galėtų būti sujungti ir sėkmingai jiems galėtų būti pritarta. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Yra norinčių jūsų paklausti. Pirmas klausia K. Mažeika, bet jo nėra. E. Pupinis. Prašom, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų šiandien čia keturi Sodininkų bendrijų įstatymai, faktiškai beveik visi apie tą 6 straipsnį. Aš norėčiau paklausti. Yra daug nepama-tuotų kelių, kurie taip pat, galima sakyti, ne visai kieno yra. Kaip bus dėl jų, nes čia pagrindinis klausimas, kaip išspręsti tą problemą? Ar tie keliai pagal jūsų įstatymą taip pat nepakliūs į Žemės fondą? Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Šiame įstatyme nėra kalbama apie kelius. Kadangi jūs Utenos rajone esate rinktas, tikriausiai yra panaši situacija kaip ir Vilkaviškio rajone. Pavyzdžiui, Vilkaviškio rajone yra arba buvo sodų bendrija, kuri buvo sukurta dar 1985 metais, bet po nepriklausomybės atkūrimo ji faktiškai nepersiregistravo ir tie sklypai nėra netgi išdalinti asmenims. Bet individualieji namai jau priartėjo prie tos nesančios sodų bendrijos. Ir čia kyla problema: individualių namų kvartalo gyventojai norėtų konkurso tvarka įsigyti papildomos žemės, bet tai yra neleidžiama.

O tas klausimas, kurį jūs kėlėte dėl kelių, yra labai opus klausimas. Aš manau, kad pagrindinė problema yra dėl to, kad kai buvo sukurtos sodų bendrijos, buvo suplanuoti sodų sklypai, o šiuo metu juridškai negalima tų kelių įteisinti, nes yra daug pažeidimų. Tie beveik visi keliai tapo daug siauresni. Aš manau, šiuo klausimu būtų tik šiltesniu keliu atstatant pagal sodų bendrijų planą kelių plotus į reikiamą dydį.

PIRMININKAS. Klausia kolegė L. Nagienė. Ruošiasi G. Kindurys.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šiandien visi kalbame apie sodus, lygiai taip ir aš kalbėsiu. Vis tiek mane domina, dabar atiduosime... Jūs pripažinsite, kad tai yra bešeimininkė žemė ar panašiai, ir atiduodame į Laisvos valstybinės žemės fondą, taip?

Dabar skaitau, kaip yra dėl žemės ūkio paskirties, nes tai bus žemės ūkio paskirties žemė, taip? Ši žemė bus parduodama. Be aukciono turi teisę pirkti valstybinę žemės ūkio paskirties žemę (skaitau) „privatų žemės sklypų savininkai, tarp jų nuosavybės teise valdomus įsiterpusius žemės sklypus.“ Bet kas negalės. Įsiterpusius. Kaip jūs įsivaizduojate? Štai čia aukcionas. Be auk-

ciono parduodama yra. Patį įstatymą skaitau – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymą. Argumentuokite man.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Galiu pasakyti, visa Valstybės fondui priklausanti žemė gali būti parduodama tik aukciono tvarka. Šiandien savivaldybė neturi jokių galimybių vykdyti žemės pardavimo aukcionų tvarka.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys. Ruošiasi K. Vilkauskas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Turbūt panašiai labai klausė, ko norėjau paklausti dėl triukšmo, tik neišgirdau, tai aš labai trumpai. Ar šis jūsų siūlymas liečia tik, tarkim, žemės ūkio paskirties žemę, ar tai liestų ir galėtų prisidėti, taip paklausiu, ar galėtų prisidėti prie sodų teritorijose esančių kelių ir gatvių tvarkymo problemos?

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Šis įstatymo projektas tikrai nekalba apie sodų teritorijose esančių kelių problemų sprendimą.

PIRMININKAS. Ir klausia K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, Vyriausybės programoje jau įtraukta, kad būtų perduota žemė naudoti savivaldybėms artimiausiu metu ir iš NŽT. Tai gal jau reikėtų ir jūsų įstatymo projekte formuluoti, kad savivaldybėms jau priklausytų ta žemė?

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Ačiū už klausimą. Aišku, ši tvarka yra reglamentuojama kitu, kiek aš atsimenu, Žemės įstatymo 10 straipsniu. Kai buvau įtrauktas į darbo grupę rengti šį įstatymo projektą kartu su Žemės ūkio ministerijos specialistais, jie šią pataisą irgi rengė. Bet galiu pasakyti, sulaukdavome tam tikrų prieštaravimų kai kada iš prezidentūros, nenoriu vardinti pavardžių. Jūsų išsakyta mintis, aš manau, turėtų būti įgyvendinta šioje kadencijoje, tai būtų tikrai labai teisingas pasirinkimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Yra norinti pasisakyti už. Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū. Galbūt patikslinsiu – norintis pasisakyti. Iš tikrųjų įstatymo projektas, aš manau, nors ir yra pavėluotas, bet šiuo laiku yra laiku, nes man pačiam yra tekę susidurti su tam tikrais neapibrėžtumais, kalbant apie sodininkų bendrijas. Aš tikrai pritariu šiam įstatymo projektui po pateikimo, nes yra labai aiškiai nustatyta, kokia problema egzistuoja, kad yra bešeimininkiai sklypai, kurie kartais yra paverčiami net ir sąvartynais, ir šią tvarką reikia taisyti. O svarstymo stadijoje, geriau, pateikimo stadijoje, aš manau, bus galima suderinti visas teises nuostatas ir padaryti šį įstatymo projektą veikiantį ir atitinkantį visus teisinius reikalavimus. Labai ačiū. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gal galiu pasiūlyti pritarti bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*) Gerai, balsavimas bus numatytu laiku – maždaug 18 val. 35 min.

17.04 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-229 (pateikimas)

Svarstomas kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6, 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-229. Pristato A. Kubilienė. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu jums Sodininkų bendrijų įstatymo 6 ir 16 straipsnių pataisas. Noriu iš karto paminėti, kad mano projektas, nors ir kalba apie tuos pačius straipsnius, ką kalbėjo gerbiamas A. Butkevičius, bet jis iš tikrųjų kalba apie kitus dalykus, juos tikrai galima sujungti, lygiai taip pat, kaip ir galima sujungti su gerbiamo A. Palionio pristatytu projektu. O ketvirtas projektas, gerbiamos L. Nagienės, yra absoliuti alternatyva ir, gerbiami kolegos, jums teks pasirinkti, už kurį projektą balsuoti.

Taigi, kolegos, šis mano projektas, bet, drįstu pasakyti, ir jūsų projektas, nes tai yra mūsų bendro darbo tąsa iš praeitos kadencijos. Praeitos kadencijos Seimas iš tikrųjų pasisakė, kad sodininkų keliai būtų perduoti savivaldybėms. Be to, buvo skirta lėšų – 5 mln. eurų ir šitie darbai buvo pradėti. Tačiau buvo panaudota tik 3,7 mln. eurų. Taigi ne visos savivaldybės iš tikrųjų tą nori padaryti.

Mano projektas iš tikrųjų yra labai paprastas, nes, kaip žinote, įstatyme yra prioritetai, kurie keliai turėtų būti pirmiausia tvarkomi, ir atitinkamai šiuo savo siūlymu nustatau to datas. Galutinis terminas, kada būtų baigtas kelių perdavimas, būtų 2020 metai.

Gerbiami kolegos, tikiu, kad sodininkų teisėti lūkesčiai nebus pažeisti, nes tie darbai jau yra pradėti, ir jūs pritarсите šiam įstatymo projektui. Ačiū, galiu atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmas klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų ši problema yra gana sena, visi norėjo ją išspręsti daug metų, kiek atsimenu, nuo 2004 metų vis atsiranda entuziastų, kurie nori išspręsti tą problemą. Bet ar nemanote, kad šiuo metu jūs darote spaudimą savivaldai, juk greta šitų visų datų turi būti ir pinigėliai numatyti. Turbūt savivaldybės ne šiaip sau neišsprendžia tų problemų ir netgi pinigų nepasiima – išspręsti neįmanoma, nes tie keliai neatitinka jokių normatyvų ir iš tikrųjų tam tikra problema yra gili. Ar nemanote, kad nereikėtų spausti, tegu paprasčiausiai savivaldybės pamažu sprendžia problemas pagal savo galimybes? Jos taip ir sprendžia, ir nereikia čia jokių datų, visi supranta, nes ten gyvena gyventojai. Mes turbūt neturėtume užsiminti tuo spaudimu. Ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, labai norėtusi atsakyti jums į klausimą klausimu, kodėl gyvenantys Gedimino prospekte neremontuoja kelių, o gyvenantys sodų bendrijose žmonės deda savo pinigus ir remontuoja tuos kelius, kodėl jie yra antrarūšiai?

Aš labai džiaugiuosi, kad praeitos kadencijos Seimas pagaliau pajudino šitą užsistovėjusį klausimą ir mes iš tikrųjų jau turime tam tikrus žingsnius į priekį. Jūs kalbėjote, kad tai yra savivaldybių klausimas, bet šita žemė taip pat priklauso savivaldybėms. Nesutinku su jumis, kad visi keliai neatitinka jokių kriterijų, – didelė dalis atitinka. Kai kurie, sutinku, yra mažesni negu 4,5 metro, bet tokių kelių mes turime ir Stiklių gatvėje, ir kitų kelių. Todėl aš nesutinku su kai kuriais pasisakymais, kad sodų bendrijose gyvena visi, linkę pažeisti įstatymus ir pasistatyti tvoras į priekį. Tiesiog taip yra suformuoti sklypai metai iš metų ir tokia yra patirtis. Kaip Stiklių gatvės mes nepraplėsime, taip ir kai kurių sodų bendrijų nepraplėsime.

Iš tikrųjų manau, kad dėl termino galbūt galima diskutuoti. Kita vertus, darbai yra pradėti, tai tikiu, kad tikrai galime žengti gal ne tris žingsnius į priekį, bet vieną tai tikrai.

PIRMININKAS. Klausia E. Sabutis, nes K. Mažeikos ir G. Palucko nematau salėje šiuo metu. Prašau, Eugenijau.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Miela kolege, jūs ką tik atsakydama paminėjote daug dalykų: teisėti lūkesčiai, antrarūšiai, pirmarūšiai. Na, dėl Gedimino prospekto turbūt aišku, kad nekilnojamojo turto kaina Gedimino prospekte ir sode truputį skiriasi ir žmonės turi kitokių lūkesčių įsigydami Gedimino prospekte nekilnojamojo turto. Bet ne apie tai.

Man atrodo, kolegos E. Pupinio klausimas pataiko į skaudžią vietą, nes jeigu pritaršime jūsų pasiūlymui, tai bent jau man, dirbusiam savivaldybėje nemažai metų, atrodys, kad bus pasiūstas klaidingas signalas. Mes diskutavome, kad pasiūšime klaidingą signalą sodininkams, kad priėmus tokį įstatymą iki 2028 metų bus perimama, galutinai perimama, ir praėjus keleriems metams bus asfaltuoti visi keliai, ten viskas bus gerai. Bet man iš tikrųjų taip pat norėtusi, kad svarstant šį įstatymą paraleliai tikrai eitų ir iš Vyriausybės išipareigojimas skirti pinigų. Šiandien mūsų susisiekimo ministras į panašų klausimą nesugebėjo atsakyti. Aš manau, kad tų pinigų kaip nebuvo tiek daug, taip ir nebus, o 5 mln. 15 tūkst. kilometrų tikrai neužteks, nes sodininkai nori asfaltavimo. Iš tikrųjų visi sodininkai nori asfalto. Man atrodo, kad...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

E. SABUTIS (LSDPF). ...jų teisėti lūkesčiai nebus išpildyti. Ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, aš suprantu, kad jūsų čia labiau ne klausimas, bet pasakymas, kad nėra pinigų ir nedarykime nieko. Tikrai su tuo negalėčiau sutikti. Aš manau, kad jau praeitoje kadencijoje trijuose komitetuose svarstytas įstatymas, numatęs prioritetus, kaip tos gatvės turi būti asfaltuojamos ir tvarkomos, Vyriausybės skirtos lėšos parodė, kad mes iš tikrųjų galime kai ką padaryti ir turime daryti. Iš tikrųjų labai sunku paaiškinti tiems žmonėms, gyvenantiems sodų bendrijose, kuriose stovi darželiai, kuriose stovi parduotuvės ir į jas važiuoja žmo-

nės, negyvenantys tose sodų bendrijose, bet jie už savo pinigus pasidarė kelius. Aš galvoju, kad mes, Lietuvos piliečiai, tikrai turime vienodas teises, ir tikrai kviečiu į bendrą darbą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi G. Kindurys.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, norėčiau paklausti dėl terminų. Jūs ten gražiai išdėliojote laikus. Ar jūs turite skaičiavimus, bent jau tokius, kai laikus dėliojote, ar pagal apimtį, ar pagal lėšas dėliojote tuos laikus? Ačiū.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Dėl tų laikų iš tikrųjų mes diskutavome ir su Aplinkos apsaugos ministerija, ir su Žemės ūkio ministerija. Klausimas iš tikrųjų yra labai aktualus, nes kai kurios savivaldybės net nežino, kiek jos turi tų kelių kilometrų. Tokių savivaldybių yra, todėl labai tiksliai atsakyti į jūsų klausimą negalėčiau, bet aš manau, kad koks nors terminas, dėl kurio galbūt būtų galima diskutuoti ir komitetuose, būtų tas *deadline's*, jeigu taip galima pasakyti, kad jau savivaldybės pradėtų nors mažu žingsniu žengti į priekį ir sodų bendrijose gyvenantys žmonės integruotųsi į gyvenvietes, į miestus, į rajonų miestus.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys. Prašau, kolega.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiama pranešėja, aš tik norėjau pasitikslinti, ar po praeitos kadencijos įstatymo pakeitimų bendrijos naujai kreipėsi į savivaldybę ir prašė pasirašyti tuos keitimų protokolus? Gal turite kokių nors duomenų, ar naujai kreipėsi, ir kaip iš principo, gal galite apibendrinti, į tai reaguoja savivaldybės?

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Taip, iš tikrųjų aš turėjau čia duomenis, tuojau surasiu juos, kad iš 60 savivaldybių, kiek atsimenu, kreipėsi 27. Nerandu dabar greitai duomenų, bet, kiek atsimenu, kreipėsi 27. Kaip minėjau, faktiškai 1 mln. eurų, kuris buvo skirtas, nebuvo įsisavintas. Įsisavinta tik 3,7 mln. Aš manau, kad skyrus... Mūsų skaičiavimais, tam reikėtų apie 6 mln. Tie skaičiavimai buvo derinami su Žemės ūkio ministerija ir Krašto apsaugos ministerija.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už pasisako kolega Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Atrodo, lyg aš čia labai geras specialistas esu sodininkų bendrijų, bet iš tikrųjų gyvenimas vertė ir tikrai teko daug ką pamatyti, patirti, kai dirbome apskrityje. Tikrai aš pritariu tam įstatymo projektui ir nelabai norėčiau sutikti, kad tai būtų blogas signalas. Aš manau, kaip tik sodininkų bendrijoms būtų geras signalas, kad vis dėlto prasideda kažkokia pradžia, kur bus aiškumas, į ką reikia kreiptis, jeigu turime bėdą dėl tam tikros infrastruktūros. Aš manau, kad iš tikrųjų, kaip buvo minėta, ten milijonai, vieni ar kiti milijonai, nėra esmė. Esmė, kad vis vien mes, kaip valstybė, turime šį reikalą tvarkyti, nes žmonės deklaruoja savo gyvenamąją vietą. Ta problema yra iš praeities ir mes, norime ar nenorime, iš tikrųjų turime nustatyti sistemą, tvarką ir skirti tam lėšų, kad būtų ir tie žmonės, kurie gyvena prie nevisiškai kriterijus atitinkančių, kaip sako, kelių... Jie taip pat turėtų būti tvarkomi kaip savivaldybės prioritetas arba tam tikra nustatyta tvarka.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolegos, aš tikrai nesu prieš, kad būtų tvarkomi keliai, kad iš tikrųjų sodininkų bendrijos būtų perimamos savivaldybių, tačiau aš prieš tai, kad mes čia labai lengvai tuos popieriukus rašinėjame ir po to pasižiūrime, kad, na, įgyvendinti neįmanoma. Jau mes praeitą kadenciją surašėme, kad taip turi būti, dabar bandome įrėminti kažkokiomis datomis, tačiau savivaldybės gana normaliai sprendžia pagal savo galimybes. Tai ne tik keliai, visa infrastruktūra, kai kur su europiniais pinigais, kartu tiesia visus komunalinius tinklus, nuotekas daro ir tikrai aš būčiau prieš, kad pirma būtų padarytas ir perimtas kelias, o po to daromos nuotekos. Viskas eina palaipsniui ir tas problemas išspręsti ne taip paprasta, kaip mes čia norime. Surašome datas ir galvojame, kad problemą išsprendžiame. Mes tikrai paerziname ir parodome, kad nelabai suvokiame, ką mes čia darome, nes vis tiek viską darys savivaldybės. O čia mes pasakome, kad mes padarėme. Nieko mes čia nepadarėme, mes padarėme tiek, kiek buvo duota pinigų, kiek savivaldybės susitvarkė, nemanau, kad jos galėtų sutvarkyti daugiau, jeigu neduosime pinigų. Šiuo atveju tikrai pasiūsiu kažkokią žinią, kad štai jums surašėme datas, dabar bėgiokite ir tvarkykitės. Taip nebuvo ir nebus. Savivaldybėse irgi renkami žmonės ir jie tikrai priima sprendimus pagal savo galimybes ir remdamiesi tam tikra logika. Tikrai susilaikysiu dėl šio įstatymo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonėms išsiskyrus, balsuosime dėl šio klausimo nustatytu metu.

17.16 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-281 (pateikimas)

Svarstome darbotvarkės 2-14 klausimą – Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-281. Pranešėja – L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šitą projektą parengti paskatino pagrindinės priežastys – nuolatiniai sodininkų bendrijų nusiskundimai. Negalvokite, kad aš paėmiau tik savo regioną, kalbėta su visos Lietuvos savivaldybėmis.

Praeitų metų pradžioje įsigaliojo Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio pataisos, kuriomis buvo nustatyta, kad sodininkų bendrijos, norinčios, kad bendrijų kelius prižiūrėtų, statytų ir remontuotų savivaldybės, privalo sudaryti ketinimų protokolus su savivaldybėmis. Tokias pataisas sodininkų bendrijos vertina kaip katastrofiškas, nes šiomis pataisomis sodininkų bendrijos verčiamos būti atsakingos už perdavimą turto, kuris joms nepriklauso nuosavybės teise. Be to, sodininkai, patys nebūdami žemės sklypų, kuriuose yra keliai, ir pačių kelių savininkais, yra verčiami sudaryti kadastrines bylas ir įregistruoti žemės sklypus ir kelius savo lėšomis. Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnyje nurodyta, kad sodininkų bendrijos turi teisę nuomoti arba išsipirkti bendrojo naudojimo žemę iš valstybės. Žemės sklypai, kuriuose yra sodininkų bendrijų keliai, ir yra valstybinė žemė, kuri patikėjimo teise buvo perduoda savivaldybėms. Įrašai su priėmimo ir perdavimo aktais yra ir pagal galiojančių teisės aktų nuostatas turėtų būti Nekilnojamojo turto registre, tačiau dabartinės Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio nuostatos verčia pačius sodininkus valdyti ne savo, jokių teisiniu pagrindu jiems nepriklausančius minėtus žemės sklypus ir juose esančius kelius. Čia svarbiausia suprasti, kad nei žemė, nei ant jų pastatyti keliai nėra ir negali būti teisiškai sodininkų bendrijos nuosavybė. Tokia painiava nebūtų atsitikusi, jeigu į minėto 6 straipsnio pataisą būtų įsigilinta, į žemės teisinį reglamentavimą nuo nepriklausomybės atkūrimo, pradedant Žemės reformos įstatymu.

1991 metais priėmus Žemės reformos įstatymą, žemė privatinėn nuosavybėn gali būti, galėjo būti įsigijama sodininkų bendrijų narių sodo sklypeliams, tik sklypeliams. Toliau dar vienas labai svarbus momentas prisiminti, kas yra neprivatizuotina žemė. Pagal Žemės reformos įstatymą privatinėn nuosavybėn neparduodama kelių žemė, žemė prie gyvenviečių naudotina gyventojų reikmėms, miestų ir miesto tipo bei kaimų gyvenviečių bendram naudojimui reikalinga žemė, kurioje pastatyti arba projektuojami valstybės nuosavybės objektai. Deja, ir Kelių įstatymo 4 straipsnio 3 dalis reglamentuoja, kad vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės, sakau, gatvės, nuosavybės teise priklauso savivaldybėms. O Kelių įstatymo 5 straipsnio 4 dalis nustato, kad vietinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo, remonto ir priežiūros užsakovų funkcijas vykdo jų savininkai ir valdytojai. Kelių įstatymo 5 straipsnio 7 dalis nustato, kad gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės.

Toliau. 1997 metais visos gatvės ir vietinės reikšmės keliai buvo perduoti patikėjimo teise savivaldybėms, sudarant perdavimo–priėmimo aktus. Tai reglamentuoja Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas, kuris buvo priimtas 1997 m. gruodžio 2 d. Jame sakoma, kad savivaldybių nuosavybėn perduodami valdyti patikėjimo teise miestų, gyvenviečių bendros paskirties komunalinio ūkio objektai, reikalingi savivaldybių funkcijoms atlikti, gatvės ir vietinės reikšmės keliai su visais jiems priklausančiais statiniais. Be to, 2002 metais Vyriausybės nutarimu buvo patvirtinta valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti patikėjimo teise savivaldybėms tvarka. Žemės sklypų, kuriuose yra sodininkų bendrijų keliai, ir pačių kelių nuosavybės teisę reglamentuoja ir Civilinis kodeksas, Žemės įstatymas, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.

Taigi reziumė. Nuo nepriklausomybės atkūrimo buvo priimti visi reikalingi teisės aktai, nustatytos tvarkos, pagal kurias savivaldybės turėjo perimti ir visus sodininkų kelius, žemės skly-

pus, ant kurių tie keliai pastatyti, ir jie nuosavybės teise priklauso tik savivaldybėms. Absurdiška yra tai, kad dėl to, kad galbūt kai kurios institucijos, nesilaikydamos teisės aktų tvarkos, nepadarė savo namų darbų, dabar, po 30 metų sodininkų bendrijų tąsymo, vilkinimo, atsakomybės vengimo, visas kelių ir jų žemės sklypų įregistravimas ir kaštų padengimo našta užkraunama ant sodininkų bendrijų pečių. Beje, tokios pataisos pažeidžia lygiateisiškumo principą. Kodėl sodininkų bendrijos teritorijoms vienintelėms išskirtinai iš visų kitų gyvenamųjų teritorijų taikomos išskirtinės taisyklės ir užkraunama prievolė įregistruoti kelių ir juos perduoti savivaldybėms?

Norėčiau pasidalinti įdomia informacija. Visų Lietuvos savivaldybių paprasčiau informacijos apie jų pasirašytus ketinimo protokolus su sodininkų bendrijomis. Šiandien atsakymai gauti iš 32 savivaldybių. Tik viena Šilalės savivaldybė yra pasirašiusi du ketinimo protokolus. Iš gautų atsakymų pasidarė aišku, kad ir sodininkų bendrijos, ir savivaldybės vengia pasirašyti ketinimo protokolus. Be to, iš atsakymų akivaizdu, kad tą patį įstatymą visos savivaldybės interpretuoja ir įgyvendina labai skirtingai. Didelė problema – nėra bendros kontrolės.

Todėl siūlau pagaliau priimti mano siūlomas pataisas, kurios suderintos su kitais teisės aktais ir nepažeidžia pagrindinių teisėkūros principų. Taigi mano siūlymas yra išbraukti iš Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio ketinimo protokolo pasirašymą ir nustatyti, kad sodininkų bendrijos informuoja savivaldybes apie tai, kurių bendro naudojimo žemės sklypų su juose esančiais keliais neketina išpirkti ar nuomoti. Tuomet savivaldybė privalėtų perimti juos vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka, kuri yra patvirtina Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklėse nustatyta tarka.

Nepamirškime, kad sodininkų bendrijose gyvena beveik trečdalis milijono gyventojų. Jie turi teisę taip pat gyventi ir gauti visas paslaugas. Todėl kviečiu palaikyti mano projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori paklausti penki kolegos. Pirmas klausia E. Pupinis. Ruošiasi K. Mažeika. Jo nėra.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų mes irgi už tai, kad žmonės gautų tam tikras paslaugas, bet ir savivaldybės kaip nors turi spręsti tas įsisenėjusias problemas. Negalima taip perduoti kelio, pasakyti: paimkite kelią! Turi būti atlikti tam tikri kelio geodeziniai matavimai. Kai kurios savivaldybės ir daro tam tikrus geodezinius matavimus, nori pradėti kai kur žymėti linijas, bet kai kur net nederina patys savininkai, nes tie sklypai išėję iš ribų ir šiuo atveju yra konfliktinė situacija.

Ar nemanote, kad dabar visas tas situacijas turėtų prisidėti spręsti ir tie, kurie ir gyvena, kad patys nustatytų ribas ir perduotų kelią, bent jau savo raudonąsias linijas nusistatytų, nes daug kur jų nėra. Gal savivaldybė turėtų pamatuoti ir visų asmenų sklypus? Ačiū.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Kiekvienas už savo sklypą yra atsakingas ir kiekvienas turi pasidaryti kadastrinius matavimus, o kelio tikrai neprivalo padaryti. Aš sutinku su jumis, kolega, jūs norėtumėte vėl taip pat palikti, vėl sodininkams. Kodėl Klaipėdos miestas, kuris yra perėmęs didžiąją dalį (46 kilometrai, aš tuoj pasakysiu, Klaipėdoje dėl 56 kelių yra įregistruota, dėl 9 kelių dar renčiama registracija), pats viską tvarkėsi? Ir kai kurios mažos savivaldybės susitvarkė.

Neužkraukime to, kas nepriklauso sodininkams. Taip, sutinku, bet neturi nukentėti tie, kurie nesažiningai užsiėmė valstybinę žemę, tai yra priėjo net ir prie kelio ribos... Žinome, prisiminkime istorijas: buvęs Seimo narys A. Paulauskas tvora užsitvėrė, reikėjo atkelti. Tokių mes turime pavyzdžių. Aš nemanau, kad čia turi kentėti kiti sodininkai.

PIRMININKAS. Klausia E. Sabutis. Ruošiasi A. Navickas.

E. SABUTIS (LSDPF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pranešėja, norėjau jūsų paklausti, prieš tai jūsų frakcijos kolegė pristatė to paties įstatymo pakeitimą, bet jūsų toks daug radikalesnis. Kodėl jūs tarpusavyje nesusitarėte ir kaip čia dabar už juos abu siūlysite balsuoti?

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Bet, žinote, nenoriu kalbėti šiuo klausimu. Labai atsiprašau, bet nenoriu kalbėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Navickas. Ruošiasi...

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, jūs tikrai keliate labai svarbią problemą, su tuo sutinku. Bet, mano įsitikinimu, problemos yra dar gilesnės, negu jūs sakote. Jūs paminėjote dėl įstatymo bazės, viskas gerai, bet jeigu pažiūrėtumėte į matavimus ir į tas problemas, kaip jūs

sakote, kad kiekvienas savininkas turi kadastrinius duomenis... Pasirodys, kad tie kadastriniai duomenys skirtingų savininkų yra skirtingi, nes buvo du matavimai ir tie matavimai vienas kitam prieštarauja. Čia vėlgi turbūt ir yra ta problema, kurią mes bandėme per praeitą kadenciją kelti, kad kol mes patys nežinome, nesame išmatavę visų sklypų, tai yra nesame sutarę, savivaldybės ir sako: ką jūs mums perduodate, jei nėra labai aiškių matavimų?

Šiuo atveju man truputį atrodo, kad valstybės institucijos, kurios turėtų išspręsti (tikrai ne sodininkai) problemas, truputį permeta aplinkosaugos problemų, kurių neišsprendė, ir Žemės ūkio ministerija, vis dėlto nesutarusi, dėl ko ir kurie matavimai būtų visiškai tikslūs, permeta savivaldybei. Ar jums taip neatrodo? Aš atsiprašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Labai atsiprašau, ačiū už klausimą, kolega, bet tikrai nesutiksiu su jumis. Prisiminkime, kai 1991 nepriklausomybės metais buvo perimti visi kolūkių keliukai, visi privažiuojimai. Gerai mes prisimename. Lygiai taip pat nebuvo ir kadastrinių matavimų, ir kokie tie keliai buvo. Dabar visiems – net ir sodininkų bendrijų keliams yra suteiktas ir pavadinimas. Visi mes žinome, pasinaudojame, kaip aš pasakysiu, *mapsu*, ir galime į sodą nuvažiuavę tą gatvę surasti. Taigi savivaldybės tai žino, yra suteikusios.

Bus problemų, bet turės tvarkytis kiekvienas, gyvenantis ten, nes ten jau yra gyvenamieji rajonai. Jūs sutinkate su manimi, kad ten jau yra pastatyti privati gražuoliai namai ir tikrai tik nedidelis procentas, kur dar žemė nenaudojama arba tik kaip sodas naudojama vasaros metu.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Nebus tiek laiko turbūt, kiek aš čia turiu neaiškumų. Gal...

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Mudu atskirai.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). ... kitą sykį pasišnekėsime.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerai.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Pirmiausia, kodėl savivaldybė būtinai turi priimti viena šitą atsakomybę? Žinokite, šioje salėje tikrai nėra nė vieno Seimo nario, kuris nenorėtų, kad visos sodo gatvės būtų išasfaltuotos visoje Lietuvoje. Bet yra ir silpnesnių savivaldybių, kurios nenorėtų imtis vienpusiškai atsakomybės visą kvartalą išasfaltuoti kaip ledą. Pirmiausia, žmonės, kurie atėjo į tuos plotus, gavo sklypus, turbūt gyvenime negalvojo apie kokius nors keliukus, jiems nebuvo tada tai svarbu. Dabar, jeigu jau taip atsitiko, nori patogumų, ar nebūtų geriau paieškoti kelių, kad tikrai būtų kooperuojamasi, kaip daroma kartais dėl kelių tam tikrose gyvenvietėse. Į tuos gyventojus, kurie pirmieji prisideda kiek nors procentų, savivaldybė greičiau sureaguoja ir priima juos į prioritetinę eilę. Galbūt čia reikėtų ir tokių atvejų paieškoti. Žodžiu, sakau, aš visko nepaklausiu dabar, nes ir mano laikas baigiasi, bet ačiū. Ką jūs atsakysite?

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Tikrai niekas nekalba apie tai, kad kelias turi būti jau padarytas, išasfaltuotas. Čia kalbama apie kelius, kurie priklauso savivaldybėms, ir jos priimtų priežiūrą. Po to, kaip jūs ir sakote, atskiros tarybos, aš galiu iš praktikos pasakyti, kad lygiai taip pat Mažeikiuose savivaldybė yra nustačiusi tvarką, nustato eilę, kam pagal eiliškumą asfaltuoti, sutvarkyti visiškai tą kelią. Tas, kas prisideda, tai kiekvienas vadovausis po to kitais teisės aktais, jau tuo, ką taryba yra priėmusi savo regione. Aš sutinku su jumis. Mes nekalbame apie tai, kad priiimame ir iš karto visiems atsiranda asfaltas. To nebus! Mes žinome, kad ir dabar iki šiol atskiruose rajono centruose net nėra gatvelės išasfaltuotos, sutvarkytos. Visi laukia tos eilės, tai čia lygiai tas pat. Dabar tik išeina mėtymasis, kad čia ne mūsų kelias, jūs patys prisižiūrėkite. Bet iš tikrųjų tai yra ne sodininkų kelias, tai yra savivaldybės turtas ir savivaldybė turi prižiūrėti, susitvarkyti, registruoti, teisinę registraciją padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Prieš pasisako E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tas mano prieš, nes turiu labai didelių abejonių, ar...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, minutėlę. Aš noriu paprašyti, kažkas balkone per garsiai kalba telefonu. Jeigu galima, nes tiesiog neįmanoma girdėti. Prašau, Eugenijau.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano pasisakymas prieš, nes turiu didelių abejonių. Aišku, pats paminėjau, kad siunčiame klaidingą signalą, tai galbūt klaidingas signalas

yra tas, kad iš tikrųjų finansavimas ir jo išsprendimas 15 tūkst. kilometrų, kaip buvo parašyta aiškinamajame rašte, ne pranešėjo, bet ankstesnės pranešėjos, tai pasiųsime signalą ir savivaldai, o savivalda yra ir žmonės, ir savivaldybių tarybos. Tai savivaldybių tarybos pradės galvoti, iš kur tų pinigų gauti, o žmonės supras, kad savivaldybių tarybos jau turi tuos pinigus ir kažkodėl nenori skirti, nenori skirti sodininkams ir nenori, kad būtų asfaltuotos gatvės. Bet prieš asfaltavimą, man pačiam daug kartų teko bendrauti ir daug kartų aiškinti, eina kiti infrastruktūriniai dalykai. Ne tik asfalto reikia, reikia nuotekų, reikia vandens, reikia apšvietimo, kitų dalykų. Vien tik pakloję asfaltą neišspręsime šito klausimo. Ne tik asfaltas, bet asfaltas lygiai taip pat brangiai kainuoja, kaip ir kiti dalykai. Tikrai šiame Seime nėra nė vieno Seimo nario, kuris nenorėtų, kad tai būtų padaryta, bet mūsų valstybė, žinote, ne Saudo Arabija ir ne Norvegija, milijardų neturi visa tai padaryti taip greitai. Jeigu pasiųsime šitą signalą sodininkams, jie pradės galvoti, kad tai įmanoma padaryti labai greitai.

Mano manymu, po truputį galima tą daryti, tikrai įstatymu priversti, na, nepriversime, nes be finansavimo tai nepajudės, savivalda turi savo biudžetą ir investicinis biudžetas kiekvienos savivaldos yra tikrai labai mažas. Aš labai norėčiau, kad jis būtų didelis, ir labai norėčiau, kad tai vyktų greitai, deja, galimybės yra tokios, kokios yra. Labai labai abejočiau dėl tokių įstatymų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl šio klausimo bus balsuojama numatytu laiku.

S. Jovaiša – dėl vedimo tvarkos. Prašau, kolega Sergejau. Tuoj įjungsiu.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke, nes jūs mane išgelbėjote. Aš nenoriu nei už, nei prieš, o trečio kelio nėra, tik jūsų leidimas leidžia man dar vieną abejonę išsakyti. Gerbiama kolege, jūs įsivaizduojate, kas būtų, tas privalomumas savivaldybėms imtis tokios naštos kuo gali išvirsti? Gali pasipilti skundai visoje Lietuvoje dėl kiekvieno to keliuko defekto ir panašiai. Savivaldybė tiesiog neaprėps, o smulki, kuri negaus finansavimo, tuo labiau. Aš iš viso gal siūlyčiau kokias nors proporcijas nustatyti būtent to sektoriaus finansavimo pagal dydžius, pagal sodų plotus, kelių skaičių ir panašiai. Tai būtų turbūt teisingiau, nes dabar pastatyti savivaldybės į tokią nepatogią padėtį tikrai būtų neatsakinga. Aš susilaikysiu taip draugiškai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, tik, aišku, kalbėkime dėl vedimo tvarkos. Yra pasisakymai už, prieš. Turbūt tam ir yra pateikimas, kad priėmus ar nepriėmus svarstymo metu galima keisti, siūlyti.

D. Griškevičius dar trumpą repliką. Prašau. Tuoj.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke, už suteiktą galimybę. Tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad siekis yra labai geras, bet vis dėlto, jeigu mes norime spręsti kelių problemą, mums reikia kalbėti apie Kelių įstatymo 11 straipsnio pakeitimą, kuriame yra būtent išskirtos kategorijos. Dažnu atveju, net jeigu priimsime gerus sprendimus, savivaldybės susidurs su labai didele problema, kai joms reikės įgyvendinti ir jos negalės įgyvendinti šitų sprendimų, nes derinant projektą neatitiks kelio kategorijos pločiai ir panašiai. Ketvirta kategorija – 8 metrai. Jūs pasakykite, kiek tokių kelių turime sodų bendrijose?

Taigi vis dėlto kolegoms siūlyčiau labiau susikonsultuoti į šio įstatymo pakeitimus, kuriais galbūt būtų galima inicijuoti tam tikrus pokyčius sprendžiant šią problemą sodininkų bendrijose.

17.37 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5039 (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Svarstomas darbotvarkės 2-16 klausimas, nes 2-15 klausimas jau buvo rytinėje darbotvarkėje aptartas ir nubalsuota. Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5039. Pristato kolega A. Butkevičius. Prašau, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dar kartą, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos. Įstatymo projekto tikslas – nustatyti, kad rinkliavą už atliekų tvarkymą reikėtų mokėti tik už tuos nekilnojamojo turto objektus, kuriems teikiama paslauga, ir nereikėtų mokėti už tuos objektus, kuriais nesinaudojama ir kuriuose atliekų nėra. Pavyzdžiui, kai niekas negyvena, savininkai yra emigravę ir panašiai. Ir daugiau tokių pavyzdžių galėčiau pateikti.

Taip pat rinkliavos neturėtų mokėti ir tie savininkai, kuriems paslauga negali būti teikiama dėl objektyvių aplinkybių. Pavyzdys: nėra tinkamo privažiavimo, nes dabar šiukšlių mašina negali privažiuoti, tačiau žmogus už paslaugą vis tiek privalo sumokėti. Aš manau, tai yra socialiai neteisinga.

Šiuo metu rinkliava už atliekų tvarkymą, norėčiau priminti, yra dvinarė. Pastoviąją įmokos dalį moka visi nekilnojamojo turto savininkai, o kintamąją – tie, kuriems teikiama komunalinių atliekų tvarkymo paslauga. Kintamosios įmokos dalies gali nemokėti savininkai, deklaruoję, kad tam tikrą laikotarpį jie nesinaudoja nekilnojamojo turto objektu. Dėl pastoviosios įmokos dalies yra nustatyta tik viena išimtis, kad jos mokėti nereikia už gyvenamuosius pastatus po avarijos. Išimčių tiems savininkams, kurie nesinaudoja turimu gyvenamuoju būstu, nėra nustatyta. Jie bet koku atveju turi mokėti ir vadinamąją pastoviąją įmokos dalį.

Aš manau, kad ši problema itin aktuali iš Lietuvos emigravusiems gyventojams, taip pat paveldėto turto savininkams. Jeigu būstas kaimo vietovėje, tikriausiai jau daugelis susiduriate, kad turto paveldėtojai to turto negali parduoti, nes jis yra nepaklausus.

Noriu pabrėžti, kad ši rinkliava, apie kurią aš kalbu, dėl kurios yra siūloma atleisti tik visiškai nenaudojamo turto savininkus, ir taip pat teikiamas pasiūlymas nėra susijęs su mažai naudojamu turtu, pavyzdžiui, kaip yra sodų bendrijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Yra norinčių paklausti. Pirmas klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Šarknickas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti, kas tas nustatytojas bus, kaip kontroliuosite tą sistemą? Pavyzdžiui, aš gyvenu, tarkime, vienoje regioninio centro teritorijoje ir kai kada būnu kitoje. Tai kas nustatys, ar aš toje kitoje būnu, gyvenu ir dalyvauju pristatydamas šiukšles, ar nenustatys? Ar iš vienos į kitą vežu, kas čia tas bus reguliatorius? Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Ačiū už klausimą. Tikriausiai dažniausiai šis klausimas yra užduodamas. Aš manau, kad tai būtų galima nustatyti Vyriausybės atskiru teisės aktu arba gal net ir ministro įsakymu. Yra keli variantai. Pavyzdžiui, seniūnas gali aiškiai išduoti pažymą, jis tikrai mato, ar toje seniūnijoje, jeigu yra paveldėtas namas, įgytas turtas kieno nors ir naudojamas. Aišku, dar yra toks pasiūlymas – elektros suvartojimas, jis tikrai yra matomas ir jį galima taip pat nuskaityti. Čia mano tokie pasiūlymai būtų.

PIRMININKAS. R. Šarknicko nematau. Klausia L. Girskenė. Ruošiasi E. Sabutis. (*Balsai salėje*) Ligita, jūs nebenorite klausyti? (*Balsai salėje*) Supratau. Tada klausia E. Sabutis. (*Triukšmas salėje*)

E. SABUTIS (LSDPF). Gerbiamas pranešėjau, aš tada noriu dar patikslinti E. Pupinio klausimą. Galbūt jis klausė, kas bus tikrintojas, aš norėčiau sužinoti – pačioje savivaldybėje, jūs sakėte, seniūnas, galbūt elektros tiekėjas, bet, tarkime, visiškai konkrečiai, kaip įsivaizduojate, ar čia būtų prieita prie to, jeigu jau būtų pritarta jūsų pataisai paskui jau komitete? Konkretus žmogus, žmogus arba konkreti tarnyba, savivalda, vis tiek savivalda, nes seniūnas, na, ne visur seniūnijos yra.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Aš manau, pirmiausia turto paveldėtojas arba turto savininkas, kuris nesinaudoja tuo turtu, turėtų kreiptis į savivaldybę raštu ir savivaldybės taryba galėtų priimti, aš manau, sprendimą, kas galėtų atlikti šią funkciją, ar jis gyvena, ar ne. Jūs kaip buvęs meras labai teisingai paklausėte, nes kai aš pats į savo tėviškę grįžtu, matau, kad kitoje kelio pusėje, kur jau trys gyvenamieji namai, kurių paveldėtojai yra, bet niekada nemačiau, kad tie turto paveldėtojai kada nors ten atvyktų.

PIRMININKAS. Klausia G. Kinduryš. Ruošiasi K. Vilkauskas.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, aš tokį ne visai susijusį tiesiogiai... Iš tiesų įstatymas yra tam tikra prasme prievartinis ir neturi labai aiškių motyvų, koks teisingiausias variantas yra apmokestinti už atliekų tvarkymą. Jūsų požiūriu, koks būtų teisingiausias būdas apmokestinti, na, ne įmonės, fizinius asmenis, pats teisingiausias ir atsakingiausias kartu būdas?

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Ačiū už klausimą. Tikrai dažnai žmonės įvairiausių variantus siūlo, bet aš manau, kad ši tvarka nėra bloga. Yra nustatyta pastovioji dalis, o kintamoji dalis, kurią nustato savivaldybės, gali būti įvairi. O savivaldybės dažnai ir atsižvelgia nustatydamos kintamąją dalį ir į kiekį komunalinių atliekų. Toks būtų mano...

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Kupčinskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, norėjau paklausti: savivaldybėse irgi yra reglamentuojama atliekų sistema ir kiekvienas žiūri, savo savivaldybėje padaręs kokį nors išimčių sąrašą ir patikslinęs, kas gali mokėti ir kas gali turėti išimtis. Ar jūs negalvojate, kad teikdamas šį imperatyvą, aišku, suprantu ir pritariu galbūt, kad reikėtų, kad vieno-dai savivaldybės žiūrėtų į tą klausimą dėl nekilnojamojo turto apmokestinimo, bet ar nemanote, kad savivaldybės tarybos tai jau sprendžia?

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Ačiū už klausimą. Šiuo metu savivaldybės taryba gali nustatyti kintamąją dalį, tik atskirą dydį. Dėl pastoviosios dalies savivaldybėms, kiek aš turiu informacijos, jeigu neklystu, tikrai savivaldybėms nesuteikta ši teisė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Kupčinskas. Ruošiasi L. Nagienė.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš gal pakartosiu, bet turbūt girdite, kad daugelis savivaldybininkų supranta šią situaciją ir visi bandė spręsti įvairiai, ieškoti sprendimo būdų. Čia turbūt tas pats, kaip nieko geriau už demokratiją niekas nesurado, taip ir dėl atliekų tvarkymo niekas nieko kol kas neišrado, kaip susieti su nekilnojamojo turto ar kvadratais. Ar neatrodo šita iniciatyva, beje, besikartojanti kiekvieną kadenciją, kad ji ir liks tik iniciatyva, nes vis tiek mes grįšime prie to paties? Čia panašiai kaip graikai, kai nesusitvarkė su situacija dėl atliekų, tai įvedė baseinų mokesčių ir tada skraidė virš teritorijų ir skaičiavo baseinus. Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad situacija miestuose ir kaimuose yra visiškai skirtinga. Kažkada yra rašęs J. Avyžius, kad kai kuriose kaimo vietovėse yra sodybų tuštėjimo metas. Ir turto paveldėtojų vaikai ar anūkai, ar kiti giminaičiai, ar artimieji paveldėjo turtą, juo nedisponuoja, o jeigu dar mes apskaičiuosime nuo tų sovietiniais laikais pastatytų didžiulių gyvenamųjų namų, kur bendrasis plotas sudaro iki 300 kv. metrų, ir dar nuo tos kvadratos bus nustatyta rinkliava, tai tikrai bus dar didesnis pasipiktinimas. Dabar tikrai iš rinkėjų sulaukiame priekaištų ir reikalavimų, kad būtų pakeista tvarka.

PIRMININKAS. Klausia kolegė L. Nagienė. Ruošiasi A. Palionis.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, žinote, nelabai noriu su-tikti, kad mes dabar čia nurodysime savivaldybėms, kaip reikia priimti ir kaip skaičiuoti šitą mo-kestį. Kiekviena savivaldybės taryba, išnagrinėjusi visus už ir prieš, skaitiklius ir taip toliau, nu-stato tvarką. Tai nejaugti neatrodo, kad mes dabar net ir patį savarankiškumą atimame iš tarybos?

Kitas momentas yra pastovioji dalis. Tai pastovioji dalis, kuri irgi taip skaičiuojama kiekvie-nam gyventojui, dabar jau atsirado pastovioji ir kintamoji, taip, bet irgi priklausys, ar pastovioji dalis bus skaičiuojama ar neskaičiuojama, vėl priklausys, kokį taryba priėmė sprendimą. Kodėl mes kišamės, priimdami šitą įstatymą? Kodėl mes turėtume vadovauti savivaldybėmis ir iš tary-bų atimti tą, ką jos gali pačios priimti?

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiamoji Laima Nagiene, gal jūs dirbdama savivaldybėje neįsi-gilinate. Aš kalbėjau su Savivaldybių asociacija, kodėl yra neatsižvelgiama į pageidavimus, pra-šymus tų žmonių, kurie tikrai tuo turtu nesinaudoja. Galiu pasakyti, tikriausiai ne vienas Seimo narys yra gavęs ne vieną prašymą, ir Savivaldybių asociacija, nežinau, gal jūs Mažeikiuose pikt-naudžiavote tarnybine padėtimi, atsakymas buvo aiškus – kintamoji dalis priklauso savivaldybei, ji gali būti vienokio ar kitokio dydžio. Dėl pastoviosios savivaldybė negali priimti sprendimų, tai yra reguliuojama įstatymu.

PIRMININKAS. Klausia kolega A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau solidarizuotis su Kęstučiu ir Laima. Tikrai savivaldybių tarybos pagal nustatytą tvarką, jeigu žmogus pristato, kiekvienoje sa- vivaldybėje yra nustatyta skirtinga tvarka, suvartotą energijos kiekį per metus ir suvartotą van- dens kiekį, atleidžia nuo viso atliekų mokesčio, o ne dėl kintamosios. Gal jūs kalbate apie nusta- tymą mokesčio dydžio kintamosios dalies? Taip, savivaldybės taryba nustato, bet atleidžia, jeigu žmogus įrodo, kad tai yra negyvenamas būstas, atleidžia nuo viso mokesčio.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiamas kolega, aš galėsiu jums išsiųsti tuos raštus. Yra vadina- mieji RATC'ai, į kuriuos buvo kreiptasi ne vieną kartą, ir atsakymas buvo gautas toks, kokį aš esu dabar pasakęs.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori pasisakyti G. Kindurys. Prašau, Gintautai.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų palaikau, nes tikrai daug žmonių yra, kaip ir pranešėjas pasakė, ir paveldėjusių turtą iš savo artimų žmonių, jo gal neparduoda dėl sentimentų, neparduoda dėl to, kad jį kas nors ir nelabai pirkė. Iš tiesų būna įvairiausių atvejų. Aš suprantu, kad sudėtinga labai teisingai reglamentuoti, bet iš tiesų būna, kad labai retais atvejais atvažiuoja, per metus tik kelis kartus pažiūrėti. Būna, atvažiuoja vasarą dažniau ir sudaro sutartis, ir atliekas veža, ir už tai sumoka. Žiemą niekada nebūna. Ir tas prašymas pateikti operatoriui, kiek suvartoja elektros, kad įrodytų, ar gyveno, ar negyveno, tai irgi lyg ir papildoma našta, tam tikra prasme administracinė našta, sugaišinanti daug laiko šioms žmonėms. Manau, kad gal komitete gali būti šiek tiek pareguliuotas šis projektas, tačiau iš principo jis yra socialiai labai teisingas.

PIRMININKAS. Ačiū. Už pasisakė. Dabar prieš pasisako L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Aš, kaip buvusi savivaldybės tarybos narė, tikrai noriu pasakyti: nesikiškime ten, kur tikrai neturėtume reglamentuoti įstatymu. Savivaldybės tarybos turi teisę nustatyti tvarką, kaip, kada atleisti nuo mokesčių. Net ir vienišiesiems asmenims kai kuriose savivaldybėse yra padaryta išimtis ir lengvata, gerokai sumažintas mokestis. Taigi aš siūlau tikrai nepritarti, nes tai yra savivaldybės tarybos klausimas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Dėl šio klausimo bus balsuojama numatytu laiku.

17.51 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-227 (pateikimas)

Teikiu svarstyti vakarinės darbotvarkės 2-17 klausimą – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-227. Pranešėja – L. Girskienė. Prašom, kolege.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš norėčiau, kad pažiūrėtumėte į ekraną. Čia yra atsakymas, kodėl aš iškėliau šitą klausimą. Matote šalia gyvenamojo namo supiltą kaupą šlako po atliekų deginimo, ir tai yra už tvoros žmonėms, šita riba yra tik tujomis apsodinta tvora. Kad tokių dalykų daugiau nepasikartotų, aš teikiu Atliekų tvarkymo įstatymo pataisas. Trumpai pristatysiu, ką siūlau.

Lietuva yra įsipareigojusi iki 2030 metų pasiekti, kad komunalinių atliekų sąvartynuose būtų šalinama ne daugiau kaip 5 %. Siekis yra labai ambicingas ir kol kas jį sunkiai sekasi įgyvendinti. Visi žinome, kad 2013 metais Lietuvoje pradėjo veikti pirmoji termofikacinė jėgainė – Klaipėdoje „Fortum Klaipėda“. Joje buvo pradėtos deginti komunalinės atliekos. Šiuo metu Lietuvoje jau veikia keletas termofikacinių jėgainių, viena iš jų ne taip seniai atidaryta Kauno mieste.

Atliekų deginimo metu atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidaro pelenai ir šlakas. Atliekų deginimo metu susidariusių nepavojingų pelenų ir nepavojingo šlako tvarkymą reglamentuoja Atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusių pelenų ir šlako tvarkymo reikalavimai, taisyklės. Šie reikalavimai privalomi asmenims, kurių veikla susijusi su nepavojingų pelenų ir nepavojingo šlako susidarymu, tvarkymu ir panaudojimu. Kokia bėda?

Šiuo metu nėra reglamentuota, kokiai medžiagų grupei priskirti matomi dugno pelenai ir šlakas, kurie susidaro po atliekų deginimo termofikacinėse jėgainėse. Todėl susidaro situacijos, kai komunalinių atliekų deginimo proceso likučiai kaupiami ir sandėliuojami prie gyvenamųjų namų, nesilaikant nei sanitarinių apsaugos zonų, nei kitų reikalavimų. Manau, kad ne vienas Seimo narys, nusipirkęs žemės sklypą laukuose, grynai ore, nenorėtų, kad šalia jo atsirastų tokia šlako ir pelenų krūva.

Atsižvelgiant į tai būtina įstatymu nustatyti, kad atliekų deginimo metu atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidarę pelenai ir šlakas yra atlieka. Pirmiausia šiuo metu nėra reglamentuota, kad tai yra atlieka.

Vilniaus Gedimino technikos universiteto laboratorijos atliktame komunalinių atliekų deginimo pelenų mišinio cheminės sudėties tyrime, aš jį turiu savo rankose, galėsiu pacituoti, yra parašyta: atlikus tyrimą nustatyta, kad mišinyje yra žmonių sveikatai ir aplinkai pavojingų metalų, tokių kaip titanas, chromas, manganas, nikelis, varis, cinkas, švinas. Pastebėta, kad metalų kiekis

įvairuoja tam tikros frakcijos sudėtyje. Atsižvelgiant į tai, būtina atliekų deginimo metu atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusius pelenus ir šlaką, mano manymu, pripažinti pavojinga atlieka.

Suprantu, kad Aplinkos ministerija priešinas mano pasiūlymui. Šiuo metu yra rengiama naudojimo tvarka, taisyklių pakeitimai ir yra numatyta, kad ši atlieka būtų naudojama statant kelius, pilant pamatus, statybos procesuose, galbūt gaminant blokelių ir panašiai. Tačiau cheminė šios medžiagos sudėtis iš tikrųjų kelia daug klausimų, ar po to neteks gailėtis pastačius namus iš tokių blokelių ar įrengus kelius. Nėra aiškių tyrimų, įrodančių, kad ši medžiaga nekelia jokio pavojaus tiek aplinkai, tiek žmonių sveikatai.

Aš siūlau kolegoms pritarti mano siūlomam projektui po pateikimo ir ieškoti galimybių pradėti diskusiją, nes tai yra labai didelė problema, kuri artimiausiu metu taps dar didesnė. Kviečiu palaikyti ir esu pasiruošusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Klausia S. Gentvilas, ruošiasi R. Žemaitaitis. K. Mažeikos nėra. Prašom, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už galimybę paklausti. Gerbiama Ligita, problema ir vaizdas, kurį jūs parodėte, yra spęstina problema, tačiau dėl jūsų įstatymo pasiūlymo turiu du klausimus.

Pirmasis klausimas: kodėl jūs darote problemą, kai absoliuti dauguma pasaulio šalių iš tos problemos padaro galimybes – tiesia kelius, gamina statybines medžiagas, ir tai yra daroma tūkstančių tūkstančiais atvejų. Vietoj galimybės jūs sukuriate problemą.

Antrasis dalykas. Jūs žadate šlaką laikyti pavojinga medžiaga, o jo susidarys 150 tūkst. tonų per metus. Vienintelis pavojingų atliekų sąvartynas Lietuvoje yra „Toksika“, priima tik 9 tūkst. tonų atliekų. Kur mes dėsime tas atliekas ir kiek pabrangs jų tvarkymas? Mano skaičiavimais, priėmus šį įstatymo pasiūlymą atliekų tvarkymas pabrangs keturis kartus.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas ministre, jūs, kaip aplinkos ministras, turėtumėte būti suinteresuotas imtis visų priemonių, kad atliekų susidarytų kuo mažiau jau pirminėje jų susidarymo vietoje. Imtis tokių priemonių, kad žmonės kuo labiau išrūšiuotų atliekas, kad jos nepatektų į sąvartynus ir nebūtų vežamos deginti. Štai jums atsakymas, kad atliekų deginimas nėra atliekų tvarkymo proceso sprendimas.

Jūs, kaip klaipėdietis, tikriausiai žinote, kad klaipėdiečiams pastačius kogeneracinę jėgainę, termofikacinę jėgainę, buvo pažadėta, kad atpigs šiluma, tačiau šitokio pokyčio klaipėdiečiai nepajuto ir naudą turi tik tokia, kad sukvėpuoja visus dioksinus ir furanus, kuriuos išskiria šios gamyklos. Aš kitos naudos iš tikrųjų nematau. Mano manymu, kiek aš esu susidūrusi, ten dar galimai yra deginamos, mano žiniomis, ir nerūšiuotos atliekos, ką draudžia mūsų teisės aktai. Jūs būtent turėtumėte ieškoti priemonių, kad tokie kalnai nesusidarytų, nenuvažiuotų į deginimo jėgaines.

PIRMININKAS. Jūsų klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Ligita, čia. Iš tiesų aš pritariu ir Simono klausimui, turiu gal keletą replikų. Taip pat ką jūs siūlytumėte, kur dėti, nes gal ir neatsakote. Tada klausimas, kam tuomet buvo atliekamos poveikio vertinimo ataskaitos tvirtinant šiuos projektus ir vykdant statybas? Ar nemanote, kad prastai yra atliekamas mechaninis biologinis apdorojimas tokiu atveju, arba jisai neveikia ir nefunkcionuoja?

Aš tikrai su jumis sutikčiau, kad pavojingas atliekas būtų galima priskirti, nes A. Užkalis gerai pasakė – ši Vyriausybė tarsi surūdijusi skardinė be skylės. Jeigu ši Vyriausybė dar bus ketverius metus ir skardines mesime, tai ten metalo tikrai mes daug rasime.

Todėl aš norėčiau paklausti jūsų, ar jums neatrodo, kad... Jūs turite pirminius tyrimus kažkokios vienos grupės. Gali būti, kad tą mėnesį padidėjo kokių nors atliekų ar dar kas nors, kaupimas, dėl ko susikaupė. Ar jūs nemanote, kad per drastiška įtraukti pavojingų atliekų sąvoką turint tik preliminarinius tyrimus, neturint normalių ekspertinių tyrimų ir nevedant monitoringo, tikim, dvejų metų.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, pirmiausia, įstatyme šita atlieka nėra iš viso įvardinta, kad tai yra atlieka. Tai yra neaiški masė, kuri dabar atsiduria... Dabar jau žinau, vakar atvežė į Raseinius, kažkur prie Kauno, Klaipėdos rajone yra išvežiota. Aš suprantu, kad kyla pagrištų abejonių, kaip mes toliau tvarkysimės, jeigu visi šitie kalnai bus pripažinti pavojinga atlieka,

bet galbūt reikėtų ieškoti sprendimų, atlikti išsamius tyrimus, ar tikrai galima naudoti šitą medžiagą kelių statybose ir kituose procesuose. Kol kas tokių aiškių atsakymų nėra, vyksta tik pasvarstymai. Ministras žino, nes buvo Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centro stebėtojų tarybos narys, kiek metų yra kalbama apie galimybę iš šito šlako išgauti metalus ir panašiai. Kol kas visiškai niekas nevyksta. Verslininkams, kaip aš suprantu, ir dabar buvo suteiktos nepagrįstos viltys, kad išvežę šitą šlaką, tai ir buvo šioje situacijoje padaryta, jie galės kažkur panaudoti betonuodami savo kokias nors teritorijas ir panašiai. Bet aš labai abejoju, ar tokie veiksmai nesukels iš tikrųjų pavojaus aplinkai ir tuo labiau šalia gyvenančių žmonių sveikatai. Nėra tvirtų įrodymų, kad šiame šlake esančios medžiagos nepateks į gruntinius vandenius, jeigu tos medžiagos bus integruotos į kelių statybą, nebus išplautos ir panašiai. Kol kas aš matau tik vienintelį sprendimo būdą apsaugoti žmones nuo tokių krūvų atsiradimo jų gyvenamojoje aplinkoje – tiesiog uždrausti jas išvežti iš teritorijos pripažįstant, kad tai yra atlieka, ir, mano nuomone, pavojinga atlieka.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Už norėtų pasisakyti K. Mažeika, bet jo nėra. Prieš – S. Gentvilas. Prašau, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, klausimai ir abejonės, kurias kelia gerbiama Ligita, yra pagrįsti. Šlakas yra kai kas naujo Lietuvoje. Bet aš truputį matematikos ir skaičių pažersiu. Lietuvoje sudeginama 500 tūkst. tonų komunalinių atliekų. Trečdalis iš jų lieka pelenais, na, 100–150 tūkst. tonų. Jeigu staiga mes dabar paskelbiame visą šitą kiekį pavojinga atlieka, tai vienintelis sąvartynas, kuris gali priimti Lietuvoje, yra „Toksika“ Šiauliuose ir kitose aikštelėse. Jis gali priimti vos 9 tūkst. per metus. Mes turime iš karto problemą. Dabar „Toksika“ priima keturis kartus brangiau negu kiti komunaliniai sąvartynai. Vadinasi, keturis kartus brangesnis tampa šalinimas. Problema yra, kad šiandien šlakas nėra tinkamai apibrėžtas, kaip jis gali būti panaudojamas keliuose, statybose, ir mes verčiamės kūlversčiu, kad reglamentuotume. VGTU mokslininkai dirba su tuo, pasaulis jau tą naudoja tiesdamas kelius, statybinėse medžiagose. Bet jeigu mes paskelbsime visą šlaką didelėmis baimės akimis pavojinga atlieka, tai kainuos labai brangiai savivaldybėms, mes neturėsime jo kur dėti ir bus užkimšta visa sistema. Todėl aš kviečiu net nesvarstyti šito ir balsuoti prieš.

Mes tikrai gąsdiname dėl 20 kilometrų atstumo nuo kiekvienos kogeneracinės jėgainės, truputį įkvėpėme oro ir supratome, kad tai nėra taip pavojinga, atsitraukėme. Dabar gąsdiname dėl šlako. Aš kviečiu iš tikrųjų matyti, ką VGTU mokslininkai daro, ir tiesiog sureguliuoti šios medžiagos panaudojimą. Kviečiu nepritarti šitam siūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl šio klausimo bus balsuojama numatytu metu.

18.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinų prioritetų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-407 (pateikimas)

Teikiu svarstyti darbotvarkės 2-18 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinų prioritetų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-407. Pristato L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, 2020 m. birželio 4 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinų prioritetų patvirtinimo“. Konceptijoje buvo numatytos vystymo kryptys ir numatytos rezervinės karinio poligono teritorijos. Pirmenybė buvo teikta Vakarų Lietuvos teritorijai, tai yra Šilalės, Kelmės, Telšių, Rietavo savivaldybių teritorijoms.

Tų pačių metų birželio 8 dieną, tai yra praėjusiais metais, Krašto apsaugos ministerija užsakė galimybių studiją. Atlikus šią studiją, Aplinkos ministerija konkretizavo sprendinius ir buvo rezervuotos teritorijos jau kitose vietose – tai Telšių, Mažeikių, Šiaulių, Akmenės, Kelmės rajonų savivaldybių teritorijos.

Galimybių studija buvo atlikta skubotai, ją atliko Gedimino technikos universitetas. Nebuvo tinkamai atliktas viešinimas, buvo nustatyta daug neatitikimų, neįvertinta, kad daugiau nei 60 % žemės yra privati ir žemės ūkio dirbama žemė, didžioji šalis miškų yra privatūs. Žemaitijoje, žinome, žemės yra derlingos. Virš 500 ūkininkų ūkių yra ten. Trys didžiulės bendrovės, aplinkui gyvenamos teritorijos.

Atsižvelgus į Telšių, Mažeikių, Šiaulių, Akmenės rajonų savivaldybių tarybų kreipimąsi ir bendruomenių pareikštą nesutikimą bei įvertinus Lietuvos kariuomenės pakartotinį galimybių studijos numatytų teritorijų vertinimą, kariuomenė jį atliko 2020 metų pabaigoje ir įvardino, nustatyta, kad dėl gamtinių šių vietovių savybių visumos identifikuotos teritorijos neatitinka kariuomenės poreikių organizuoti kompleksines karines pratybas. Dėl šios priežasties 2021 metais, tai yra šių metų vasario 1 dieną, Krašto apsaugos ministerija atsisakė Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano konkretizuotuose sprendiniuose rezervuotų teritorijų naujo karinio poligono ir karinio mokymo teritorijų įrengimo krašto apsaugos sistemos tikslams Vakarinėje Lietuvos teritorijos dalyje – Telšių, Mažeikių, Šiaulių, Akmenės ir Kelmės rajonų savivaldybių teritorijose.

Kiek mums yra žinoma, yra atliekama nauja krašto apsaugos... kariuomenė atlieka naują galimybių studiją ir bus parenkamos teritorijos naujoje Lietuvos teritorijoje, visoje Lietuvos teritorijoje. Todėl mes teikiame šitą nutarimą, kad iš koncepcijos būtų išbrauktos šitos teritorijos, kurias dabar ir įvardinau. Tai būtų išbraukta, 12 tūkst. hektarų teritorija paliekama rezervinės teritorijos krašto apsaugos sistemos tikslams Lietuvos teritorijos dalyje.

Tiek. Prašyčiau pritarti ir laukiu klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamoji kolege, jūsų nori paklausti nemažai kolegų Seimo narių. Pirmas klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, iš tikrųjų yra toks posakis: sukuria problemų, o paskui jas didvyriškai nugali. Pernai būtent jūsų Vyriausybė sukūrė tokią problemą, komuniikuodama visiškai ne nuo to galo. Reikėjo ne braižyti planus, o pirmiausia kalbėti su žmonėmis, siūlant jiems sąlygas, materialines, kitas, dėl kurių jie galėtų apsispręsti ir būtų aišku, ar jie apsisprendžia tose teritorijose ir panašiai. O buvo braižomi planai, supriešinti žmonės ir galiausiai viskas nukrypo prieš krašto apsaugą. Aš tikiuosi, mes dabar tokių klaidų nedarysime ir nebraižysime planų, o pirmiausia kalbėsime su žmonėmis, siekdami, kad jie suprastų, jog ne tik reikia ten kokioje nors vietoje poligono, o kad jų gyvenimo sąlygos nebus blogesnės. Šiuo atveju jūsų nutarimas, turiu pasakyti, teisingai perskaitėte mano atsakymus, nieko nekeičia, viskas bus daroma kitoje vietoje ir kitomis sąlygomis.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega...

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū už pasisakymą ir ačiū už pritarimą.

PIRMININKAS. Minutėlę, pranešėja. Replika kolegai. Čia ne pasisakymai, čia dabar yra klausimų raundas.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Neturiu ką atsakyti.

PIRMININKAS. Čia dėl ateities. G. Palucko nematau. L. Jonauskas. Nematau. S. Gentvilas. Prašom, kolega. (*Balsas salėje: „V. Ažuolas“*) Po to bus V. Ažuolas. Gera, jau ir paskelbiau. Kitas klaus V. Ažuolas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui. Gerbiama Laima, kalbėjome su jumis ne vieną kartą asmeniškai. Jaučiu ir regiono savivaldybių, merų, tarybų ir gyventojų nuogąstavimą, tačiau čia tokia subtili situacija. Mūsų teisininkai sako, kad Seimas nėra atestuotas teritorijų planavimo specialistas ir nelabai gali keisti dokumentą, bendrąjį planą. Mes kaip ir įsitraukę į procesą, visiškai suderinimo stadija. Ar nuramintų gyventojus toks pasakymas, kad poligonas yra valstybinės svarbos projektas, o valstybinės svarbos projektui Lietuvos bendrasis planas negalioja. Kolega A. Anušauskas turbūt per artimiausius metus iš tikrųjų parengs studiją. Kad ir kur nuspręstų, Lietuvos bendrasis planas parodytų... būtų negaliojantis dokumentas, kuriuo nereikia vadovautis dėl bet kokio valstybinės svarbos projekto. Tai gal tai nuramintų iš tikrųjų gyventojus, nes sprendinių pakeitimas mane, kaip ministrą, grąžina dvejus metus atgal. Reikia išleisti bent pusę milijono eurų papildomai, samdyti naujus konsultantus tai procedūrai padaryti. O esmė, kad poligoną galime pastatyti...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

S. GENTVILAS (*LSF*). ...be bendrojo plano. Dėkoju.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Tikrai nenuramintų. Tai būtų labai blogai. Iš karto pasakau, bus tada didžiulis konfliktas. Tikrai nenuramintų. Atsakymas toks.

PIRMININKAS. Klausia kolega V. Ažuolas. Ruošiasi L. Kasčiūnas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiama kolege, iš tikrųjų aš irgi tam pritariu, kad nenuramintų žmonių vien tas pasakymas, nes pagrindinis dalykas – tai turi būti išbraukta iš plano. Iš tikrųjų gal net per daug aistrų sukėlė tas klausimas, kad labai sudėtinga išbraukti iš to plano. Man atrodo, turbūt sudėtingiau yra papildyti planą, įdėti, ką nors daugiau padaryti, negu išbraukti ir išimti. Kaip iš tikrųjų jūs galvojate, kad šis techninis dalykas tikrai nesukels tiek daug rūpesčių ministerijoms, kitiems specialistams, bet žmones tikrai nuramintų išbraukimas?

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Aš tikrai pritariu gerbiamajam kolegai. Ir tikrai tik nuramins žmones. Iš tikrųjų mes žinome, kiek ten gyventojų ir kiek yra... virš 500 ūkininkų, dirbančių žemę. Tai mes iš jų atimame duonos kąsnį, išvarome iš tos teritorijos. Jūs to nepamirškite. Nesvarbu, kad sakote, neišbraukus bus nuraminta, bet bus kitoje vietoje. Tai padarykime iki galo. Buvo padaryta didžiulių klaidų. Aišku, aš tikrai net nežinojau, kaip buvo rengiama ši vieta. Mes tikrai sužinojome gana vėlai. Tikrai noriu paprašyti, kad Seimas šiam klausimui pritartų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Kasčiūnas. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, aš, aišku, klausydamas šiek tiek jūsų, susidarau įspūdį, kad nevirstų šis klausimas ir ši jūsų iniciatyva tokia nukreipta prieš Lietuvos gynybos pajėgumų stiprinimą, prieš išipareigojimus NATO, nes poligono svarba šiaip yra milžiniška mūsų visai gynybos sistemai, tiek infrastruktūrai, tiek sąjungininkų atėjimui, tiek karinėms mūsų pajėgų galimybėms šalies viduje. Tai aš norėčiau... Vis tiek aš tikrai nuoširdžiai tikiu ir esu įsitikinęs, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga yra atsakinga politinė jėga ir jūs tikrai remiate visą tą mūsų gynybinių pajėgumų stiprinimą. Aš tik nenoriu, kad tai virstų tokia vos ne antivakarietška, antinatinė iniciatyva. Tai čia vienas dalykas. Kaip pastaba.

O mintis, ką S. Gentvilas sakė. Matote, čia velnias detalėse slypi. Taip, iš tikrųjų dabar visa Lietuvos teritorija jau yra vertinama kaip galimybių erdvė, bet matote, kai jūs keičiate vieną dalį to viso plano, tai turi būti pradėtas procesas viso plano atnaujinimo, jis gali užtrukti dvejus, trejus metus ir čia yra problema, kuri ministrą...

PIRMININKAS. Kolega, laikas! Formuluokite klausimą.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ar jūs nemanote, kad galbūt vertėtų nesupolitinti šito klausimo, o išspręsti tą problemą, kaip Simonas sakė?

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Labai atsiprašau, ačiū, kolega, už klausimą. Pirmiausia noriu pasakyti, nė vienas Lietuvos gyventojas nėra prieš kariuomenę, mes esame už Lietuvos saugumą, mes esame už NATO. Bet kai yra parenkama ši teritorija, nors galbūt galima plėsti esamus karinius poligonus, gal galima kitose teritorijose pažiūrėti. Derlingas žemės paimti ir išvaryti žmones iš derlingų žemių! Iš ten, kur jie visą gyvenimą, paveldėję savo senelių, prosenelių žemes, ūkininkauja. Šiandien jų turtas nuvertėja ir šalia esančių turtas nuvertėja. Apie tai mes kalbame. Mes ne prieš esame. Mes pasižiūrėjome, mes turėjome studiją atlikę, kiek Europos Sąjungos šalyse yra karinių poligonų, tai šioje vietoje, kurioje dabar buvo numatyta, 36 tūkst. hektarų, tai žinote, Europoje vos ne pats didžiausias. Ne 12 tūkst. hektarų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Klausia R. Žemaitaitis, ruošiasi V. Bukauskas.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas... Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų geras projektas ir svarstytinas, aš jums tiesiog noriu tokią repliką pasakyti. Jūs ir negalėjote žinoti, nes jūs nebuvote Konservatorių partijos narė, nes tuometinis krašto apsaugos ministras R. Karoblis netiesiogiai buvo jų narys ir su jais derindavo viską. Kad ir koks kildavo nacionalinio saugumo klausimas, viską žinodavo jie ir A. Anušauskas tikrai viską žinojo. Žinokite, būkite be baimės. Jūs nebuvote jų partijoje, taigi ramiai, sąžinė jūsų švari, rami. Vienas yra dalykas.

Iš tiesų gerai, kad atsirado tas projektas, diskusijos ir svarstymai turi būti, nes tikrai yra tie, sa, ką ir sako Arvydas, ką ir sako Laurynas, čia kalbu labai rimtai, bendruomenė ir visuomenė nebuvo informuota apie tai. Su bendruomene ir visuomene nebuvo vedamos jokios derybos. Gav-

me jį kaip faktą, bent jau aš, pavyzdžiui, kaip Kelmės atstovas, gavau faktą kaip blyną, ir mes turime labai didelę problemą, nes įstatyme nėra išspręsta, kaip būtų tokiu atveju net kompensuojama, mechanizmą imant. Todėl logiška, kad šis sprendimas yra išimamas ir ministerija jau žinos dabar rengdama tą naują studiją arba uždavinį, kad ši teritorija negali būti įtraukta.

PIRMININKAS. Laikas, kolega, formuluokite klausimą! Vėlgi jūs...

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš galiu pasakyti, jei pasižiūrėtume į kompensavimą, aš galiu įvardinti, tai yra labai labai menkos lėšos, kurios buvo numatytos, ir apskaičiuota, kiek būtų kompensuojama. Tai ten, sakysime, kad ir Mažeikiuose ar pačioje Akmenėje, net ir gero buto nelabai įsigysi. Apie gyvenamąjį namą, sodybą jau net nekalbu.

PIRMININKAS. Klausia V. Bukauskas. Prašom.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų, mieli kolegos ir gerbiama pranešėja, nenorėtume, kad būtų kalbama praeitimi. Reikėtų žiūrėti, kas yra šiandien, ką mes matome, ką mes girdime ir kokia yra mūsų visuomenė. Labai teisingai krašto apsaugos ministras paminėjo, kad jiems ši teritorija yra nereikalinga, jie užsako naują studiją. Bet vienas klausimas yra „bet“. Lietuvos bendras teritorinis planas, patvirtintas Vyriausybės, galios 30 metų. Šiuo atveju žmonių nerimas yra didžiulis, taip pat gyvenant ir man. Mes turime žinoti, nes investicijos ateina, investicijos stabdomos. Jau yra tradicijos, šeimos, kartos užaugusios šioje žemėje. Manau, kad iš tiesų tas sprendimas yra laiku ir Seimas yra aukščiausia institucija. Jeigu mes krizės laikmečiu sugebėjome per parą 60 įstatymų...

PIRMININKAS. Formuluokite klausimą, kolega!

V. BUKAUSKAS (DPF). ...pakeisti, tai, manau, šį nutarimą tikrai mes turime priimti ir žmonėms, ir visuomenei pašalinti įtampą. Sveikinu iniciatorę ir kviečiu kolegas palaikyti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, jūs piktnaudžiaujate viskuo. Reikia formuluoti klausimą. Dabar ne svarstymo stadija ir ne pasisakymai, o klausimai ir atsakymai. Laikas atsakyti į klausimus baigėsi. Ačiū kolegei.

Dėl vedimo tvarkos – A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Paminėta pavardė. Aišku, kolega gali bet kokius savo išvedžiojimus teikti, bet aš atkreipiu dėmesį – šiaip logikos reikalavimų ir protingumo kriterijų iš mūsų niekas neatėmė. R. Karoblis su eiliniu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariu derina teritorijos kažkokius planus, bet jų nederino su Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku iš Valstiečių ir žaliųjų frakcijos. Na jau, klausykite, jūs nusišnekate, tai jau ne tas žodis.

PIRMININKAS. Nebuvo jūsų pavardė paminėta, gerbiamas kolega. Leiskite pabaigti procedūrą, pasisakyti už, prieš, tada pažiūrėsime, gerai? Už nori pasisakyti R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Jeigu dėl sąžiningumo, tai L. Kasčiūno tikrai buvo pavardė, nes sakau dabar labai rimtai. Išties, gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti už.

Gerbiamas Arvydas, tikrai buvo derinta. Jeigu su R. Karboliu būtų kas nors nederinę arba R. Karoblis būtų nederinęs su Konservatorių partija ar frakcija arba su jų atstovais čia, Seime, tai jūs man pasakykite, kaip jis galėtų būti kandidatu į ambasadorius ir taip krūtine būtų ginamas? Na, šansų jokių neturėjo. Pirmiausia, kai atėjote į Vyriausybę, jūs visus iššlavėte, kas bebuvo likę, visus išpjovėte, nebuvo nė vieno, likusio gyvo, jeigu rimtai.

Emocijos emocijomis, tikrai, ką ir kolegos iš dešinės, ką Arvydas sakė, ką Laurynas sakė, jie irgi iš esmės yra teisūs. Mes turime suvokti, kokį sprendimą priimame ir kokią informaciją mes išnešame. Aš manau, kad Seimas vis dėlto turi apsispręsti, kad šita teritorija negalėtų būti paimama, kad šita teritorija negalėtų ateityje būti svarstoma kaip galimybė, nes gretimoje teritorijoje, tai mes ir Šilalėje turime, ir Tauragėje turime, aš manau, kad reikėtų duoti ramybę. Žmonės dabar yra įsitempę ir tik pamatę ir gavę tokį Seimo nutarimo projektą, kad tikrai daugiau galimybės čia nebus, apsiramins ir tikrai psichologiniai momentai, kurie šiandien yra Akmenėje, Kelmėje, Šiaulių apskrityje, labai stipriai pasikeis. Tai tikrai siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, visų pirma Lietuvai be galo reikia šito poligono. Aš noriu, kad mes kovotume už jo atsiradimą Lietuvoje. Čia nacionalinio saugumo prioritetas.

Dabar dėl ramybės, kad nebūtų kaltinimų. Mes, visi Seimo nariai, prieš gerą pusmetį Seimo vardu patvirtinome koncepciją. Praeita dauguma atnešė, abiejose koncepcijose buvo Žemaitijoje nubraižyta. Kodėl tada nebuvo keliamas šitas klausimas? Klauskite tie, kurie atnešėte, tie, kurie balsavote. Tada nebuvo keliamas, dabar paskutinėje stadijoje šitas klausimas iškeliamas.

Atsakingai žemaičiams pasakau: ar čia bus nubraižyta, ar bus kitur nubraižyta, A. Anušauskas ir Lietuvos kariuomenė apsispręs šiemet pagal studiją, kur yra racionalu daryti ir plėtoti šitą. Kadangi tai bus valstybinės svarbos projektas, Lietuvos bendrasis planas jam nepavaldus, toks projektas neturi atsižvelgti į Lietuvos bendrąjį planą. Todėl tai, ko jūs prašote šiandien iš Aplinkos ministerijos, Vyriausybės, tai yra sustabdyti dešimt metų rengtą bendrąjį planą, papildomai išleisti 1 mln. eurų, užtrukti procedūrai papildomus metus, nors poligono pasirinkimas visiškai nepriklauso nuo Lietuvos bendrojo plano. Tai bus valstybinės svarbos projektas ir jam Lietuvos bendrasis planas negalioja. Todėl, gerbiamieji, ministras A. Anušauskas jau patvirtino, bus ieškoma kitos vietos, o kai ta vieta bus pasirinkta, jai Lietuvos bendrasis planas negalios.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl šito ir kitų apsvaistytų klausimų bus balsuojama jau tuoj pat, netrukus. Aš labai tikiuosi, kad Lauryno replika bus neilga. Prašau – dėl vedimo tvarkos. Tada K. Masiulis. Atsiprašau, aš neįjungiau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Jonai, labai jums ačiū. Tikrai norėjosi jau dabar reaguoti, kas čia su kuo rengė, kas čia ne taip padarė, bet ne apie tai. Mielieji, iš tikrųjų, na, su tuo žodynu ir dėl retorikos. Na, ji tokia iš principo prieš poligoną, na, nedarykime šito. Aš suprantu, yra jautrumų, nevisiškai komunikacija buvo sutvarkyta, bet tai be galo svarbus dalykas. Tą pačią logiką bus galima ir kituose regionuose taikyti, suprantate? Neva kuriant problemas, gąsdinant žmones ir panašiai. Tai yra kartu ir galimybių dalykas.

Tikrai reikia paieškoti motyvinių mechanizmų poligonui atsirasti, kad žmonės gautų darbo vietas ir atlyginimai būtų didesni, ir galų gale infrastruktūra. Taip, sutinku, apie tai nebuvo kalbėta, nesvarbu, ar tai buvo jūsų Vyriausybė, ar mūsų. Čia ne taip svarbu. Reikia tvarkyti šituos dalykus, bet būkite geri – ta retorika nenuteikite žmonių apskritai prieš poligono idėją. Tik tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Du sakiniai. Aš norėčiau Remigijui pasakyti. Kodėl, Remigijau, reikia manyti, kad yra tikrai juoda ir balta? Pereitą kadenciją aš gyčiau Vyriausybės kai kuriuos narius, įeigu gerai dirbo. Tekstus galite rasti – gyčiau.

Antras sakiny. Poligonas yra reikalingas mums, o tie, kurie mano, kad jis nereikalingas, sėdi Kremluje, o tie, kurie labai kovoja prieš jį, pagalvokite, kam dirbate.

18.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-409(3) (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, teikiu svarstyti darbotvarkės 2-19 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-409. Pranešėjas – A. Gedvilas. Prašom, kolega.

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas pirmininke, kalbėsiu 53 Seimo narių, antradienį pasirašiusių prašymą Seimo Pirmininkei dėl klausimo privalomo įtraukimo į darbotvarkę, vardu. Teikiu jums Seimo nutarimo projektą dėl Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pakeitimo Lietuvos Respublikos Konstitucijos atitikimo.

Visi mes labai gerai žinome, kad minėtas įstatymo priėmimas suskaldė Lietuvos visuomenę ir sukėlė nepasitenkinimo bangą, todėl sustokime ir paklauskime savęs, ar tame apribojimų ir draudimų kūryje, kuriame sukasi mūsų valstybė jau beveik pusę metų, mes neperžengiame raudon-

nosios linijos, už kurios prasideda konstitucinių žmogaus teisių pažeidimai. Paklauskime savęs, ar visi apribojimai ir draudimai buvo būtini ir logiški siekiant suvaldyti klastingą virusą, ar pasiteisino kaukių nešiojimas lauke, ar pasiteisino judėjimo apribojimai, ar pasiteisino viešojo gyvenimo apribojimai? Didėjantys susirgimų skaičiai jau senokai signalizuoja mums, kad galbūt ką nors darome ne taip.

Minimo įstatymo pakeitimai buvo priimti kovo 23 dieną šioje salėje. Neabejoju, kad dauguma jūsų prisimena šių pakeitimų priėmimo aplinkybes, tačiau aš norėčiau dar kartą sugrįžti prie jų ir priminti esmines nuostatas. 18 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir karantinas, sąrašą ir darbuotojų tikrinimosi tvarką nustato Vyriausybė.

18 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad tuo atveju, kai nustatomas ligos protrūkis darbovietėje, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro nurodytiems darbuotojams leidžiama dirbti tik pasitikrinus, ar neserga užkrečiamąja liga, remiantis sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

18 straipsnio 4 dalyje reglamentuojama, kad darbuotojas, atsisakęs nustatyto laiku pasitikrinti, skiriamas dirbti nuotoliniu būdu arba perkeliamas toje pačioje darbovietėje į kitą darbą, o jeigu tokių galimybių nėra, nušalinamas nuo darbo nemokant jam darbo užmokesčio.

18 straipsnio 6 dalyje numatoma, kad įtariamiesiems, kad serga, ar susirgusiems iki šeimos gydytojo išduoto leidimo grįžti į darbą draudžiama tęsti Vyriausybės nustatytus darbus ar tęsti darbą NVSC nurodytoje darbovietėje, išskyrus atvejus, kai dirbama nuotoliniu būdu arba asmuo yra perkeltas toje pačioje darbovietėje į kitą darbą. Šie asmenys skiriami dirbti nuotoliniu būdu arba perkeliama į kitą darbą, o jeigu tokių galimybių nėra, laikinai nušalinami nuo darbo, nemokant darbo užmokesčio. Pavojingų ir ypač pavojingų ligų sąrašą tvirtina sveikatos apsaugos ministras. Priminsiu, kad nepaisant šių apribojimų kontroversiškumo, minėti Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pakeitimai buvo priimti ypatingos skubos tvarka, neatsižvelgus nei į ekspertų, nei į visuomenės nuomonę, neatlikus gilesnės tokių apribojimų poreikio ir teisėtumo analizės. Tiesiogiai darbo teisę reglamentuojantys momentai net nebuvo derinti su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Aš, kaip ir kiti pasirašiusieji šį nutarimo projektą, laikausi nuomonės, kad minėtos įstatymo pataisos galimai pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstitucijos 18, 29 ir 48 straipsniuose įtvirtintas mūsų valstybės piliečių teises. Trumpai paaiškinsiu kodėl. Konstitucinio Teismo yra išaiškinta, kad Lietuvoje nėra deleguotosios įstatymų leidybos, todėl Seimas negali pavesti Vyriausybei ar kitoms institucijoms poįstatyminiais aktais reguliuoti tų santykių, kurie pagal Konstituciją turi būti reguliuojami įstatymais. Tačiau minėtame įstatyme būtent Vyriausybei pavesta sudaryti darbų sąrašą, kuriame nustatyti ir konstitucinių teisių suvaržymai. Pagal Konstituciją, žmogaus konstitucinių teisių ir laisvių įgyvendinimą galima riboti, jeigu laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu, ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei jų esmė, yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principų.

Konstitucijos 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta: įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. Visų asmenų lygybės įstatymui principas – demokratinės visuomenės pagrindas. Ši nuostata reikalauja, kad teisėje būtų įtvirtintos pagrindinės teisės ir pareigos kiekvienam asmeniui lygiai su kitais, be jokių išimčių. Pagal Konstituciją, prigimtinių žmogaus teisių ribojimas – negalima pažeisti šių teisių iš esmės, jeigu teisė apribojama taip, kad ją įgyvendinti tampa neįmanoma, jeigu ji suvaržoma peržengiant protingai suvokiamas ribas arba neužtikrinamas jos teisinis gynimas.

Galiausiai, Konstitucijos 48 straipsnyje nustatyta, kad kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą ir verslą ir turi teisę turėti tinkamas, saugias ir sveikas darbo sąlygas, gauti teisingą apmokėjimą už darbą ir socialinę apsaugą nedarbo atveju. O įstatymo 18 straipsnio 4 ir 6 dalyse įtvirtintas reguliavimas, kai darbuotojas, atsisakęs pasitikrinti, perkeliamas toje pačioje darbovietėje į kitą darbą, kurį jam leidžia dirbti pagal sveikatos būklę, o jeigu tokių galimybių nėra, nušalinamas nuo darbo nemokant jam darbo užmokesčio. Taip asmeniui bus suvaržyta teisė laisvai pasirinkti darbą. Šiuo reguliavimu darbuotojui nesuteikiama galimybė laisvai pasirinkti darbą,

nesuteikiamos jam pasirinkimo alternatyvos, o nurodoma, kad darbuotojas skiriamas dirbti nuotoliniu būdu arba perkeliamas į kitą darbą, kurį leidžiama dirbti pagal sveikatos būklę, taip neįvertinant, ar darbuotojas galės dirbti tą darbą pagal savo gebėjimus ir panašiai.

Kaip ne kartą yra pažymėjęs Konstitucinis Teismas, Konstitucija yra grindžiama universalio mis, nekvestionuojamomis vertybėmis, *inter alia*, pagarba teisei ir teisės viešpatavimu, valdžios galių ribojimu, valdžios įstaigų priederme tarnauti žmonėms ir atsakomybe visuomenei, teisingumu, atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės siekiu, žmogaus teisių ir laisvių pripažinimu ir jų gerbimu.

Šiame kontekste išskirtinas Konstitucijos 18 straipsnis, kuriame nustatyta, kad žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtinės. Kaip 2006 m. rugpjūčio 19 d. nutarime konstatavo Konstitucinis Teismas, žmogaus teisių ir laisvių prigimtinio pobūdžio pripažinimas, *inter alia*, reiškia, kad žmogui *ipso facto* priklauso teisės ir laisvės, kurios yra neatskiriamos nuo jo asmens ir kurios negali būti iš jo atimtos. Teise ir teisingumu grindžiamos demokratinės valstybės viena svarbiausių priedermių – gerbti, ginti ir saugoti tas vertybes, taip pat žmogaus teises ir laisves, kuriomis grindžiama pati tautos priimta Konstitucija ir kurių realus įgyvendinimas, gynimas ir apsauga yra pačios valstybės *raison d'être*. Priešingu atveju valstybė negalėtų būti laikoma bendru visos visuomenės gėriu.

Tokie yra pagrindiniai faktiniai motyvai dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą. Todėl pirmiausia norėčiau kreiptis į valdančiosios koalicijos atstovus.

Gerbiamieji, palikime ambicijas, aroganciją, pamirškime laimėtų Seimo rinkimų euforiją, stabtelkime ir pagalvokime, ar to, ką mes darome, iš tiesų šiandien reikia Lietuvos žmonėms. O gal tai viso labo yra veikimas iš inercijos, tiesiog einant bandymų keliu, negalvojant apie pasekmes ir ar ne per toli nuėjome žaisdami su žmonių kantrybe, sveikata ir net likimais. Ar matote ir girdite tuos signalus, kuriuos siunčia jums net tie žmonės, kurie viešai jus rėmė ir šventai tikėjo. Atėjo laikas padaryti pauzę ir pasitikrinti, ar jūsų pasirinktas kelias yra teisingas. Nieko daugiau – tik pasitikrinti.

Šiandien kreipiuosi į jus ir prašau atsiriboti nuo savo politinių pažiūrų, simpatijų, antipatijų ir pykčių. Nugalėti virusą galėsime tik tuomet, kai nugalėsime baime, rasime tiesą ir sugebėsime būti vieningi. Prisiminkime mūsų duotos priesaikos žodžius: prisiekiu gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus, prisiekiu sąžiningai tarnauti tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei.

Tad kviečiu palaikyti nutarimo projektą dėl Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pakeitimo atitikties Konstitucijai, kad visi kartu galėtume atsikvėpti ir pasitikrinti, ar nepridarėme lemtingų klaidų, nes šio kreipimosi pirmiausia reikia ne mums...

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

A. GEDVILAS (DPF). ...o jo reikia Lietuvos žmonėms. Labai ačiū už kantrybę.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Labai atsiprašau, kad turėjau nutraukti.

A. GEDVILAS (DPF). Aš baigiau.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti nemažai kolegų. Pirmas – P. Gražulis. Nėra. Nematau. Tada klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi prisidėjau prie šito projekto vertinant, žiūrint, aš vieną tokį trumpą klausimą. Aš manau, kad jis turėtų sulaukti pritarimo, nes kaip ir buvo kreiptasi į Teisingumo Teismą ir Žmogaus Teisių Teismą dėl vaikų skiepavimo ir galimybės eiti į darželį, į mokyklą. Teismas galų gale pasakė, kad tam tikrais atvejais galima. Aš manau, kad Seime faktiškai vienbalsiai turėtume pritarti nutarimui.

Ar jūs pagalvojote, kad jūs esate vienas iš pagrindinių autorių ir turėsite komentuoti spaudoje. Kas atsitiktų, jeigu Konstitucinis Teismas birželio–liepos mėnesiais priimtų teigiamą sprendimą ir pasakytų, kad Seimas neteisėtai viršijo savo įgaliojimus, tai turėtų būti panašu pagal 2004 metų išaiškinimą. Ar jūs esate skaičiavę, kiek valstybė, Vyriausybė žmonėms turėtų atlyginti žalą, kurią dabar jie patiria dėl privalomų testavimų, dėl galimybės būti atleistiems iš darbo. Aš jau turiu du atvejus, kai yra išpėjami ir dabar atleidžiami. Ar galite įsivaizduoti finansiškai, kiek tai kainuos?

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Tikrai aktualus klausimas, bet į tuos dalykus nesigilinau. Turbūt varomoji jėga buvo žmonės, jų nuogastavimai, jų susirūpinimas, jų laiškai, žinutės ir vil-tis, kad vis dėlto Seimas pripažins ir ištaisys klaidas, kurių galimai mes padarėme kovo mėnesio sprendimu. Aš galvoju, kad šiandien užteks Seimui valios patvirtinti šį nutarimą, ir aš manau, kad bus galima dar daug klausimų apskaičiuoti, išsiaiškinti ir galų gale patobulinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau paklau-sti kolegos pranešėjo dėl to, kad šioje salėje tikrai yra ne vienas nutarimo arba kreipimosi į Kon-stitucinį Teismą skeptikas. Ką jūs galėtumėte atsakyti tiems skeptikams, kurie vis dėlto nepalaiko šio nutarimo, nors juo neteigiama nieko, tik prašoma išaiškinti, ar vis dėlto buvo pažeistos kons-titucinės Lietuvos piliečių teisės, ar ne. Ir tikrai noriu atkreipti kolegų, kurie yra galbūt skeptiškai nusiteikę, dėmesį, kad tarp pasirašiusių ir palaikančiųjų nutarimą yra tų, kurie balsavo už šį įstatymą. Bet ką mes galime padaryti šiuo nutarimu, palaikydami jį, galime išsklaidyti visas abe-jones tiek priešininkų, tiek palaikytojų tokio nutarimo ir turėti aiškia poziciją, ar buvo vis dėlto pažeistos konstitucinės žmonių teisės, ar ne.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, kolege. Tikrai geras klausimas ir nepraleisiu progos pasakyti, kad tikrai nesu iš tų žmonių, kurie neigia kovidų pandemijos egzistavimą, kurie yra, sakykime, prieš skiepimą, atsiprašau, prieš testavimą. Tačiau aš kalbu, jeigu jūs įdėmiai klausėtės, aš kalbu apie tai, kad yra pamintos prigimtinės žmogaus teisės ir laisvės. Tai yra pagal mūsų Konstituciją. Tai yra mūsų išleistas dokumentas neatitinka mūsų pagrindinio, pamatinio dokumento – Konstituci-jos. Ir kas mane, sakykime, įkvepia imtis to klausimo, tai, kad tos priemonės tapo priverstinės.

Mažai yra diskutuojama apie alternatyvas. Apie, tarkime, tą patį testą iš seilių, jo kompensavimo dalykus ir taip toliau. Tad turbūt čia nieko daugiau, tik Konstitucinis Teismas pasakytų, ar mes einame teisinga linkme.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi V. Giraitytė.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš principo turbūt teisin-gas toks pateikimas. Jeigu kyla visuomenei klausimų, ar varžomos, ar nevaržomos gyventojų ir piliečių teisės, matyt, turi atsakyti Konstitucinis Teismas. Bet kaip jūs galvojate, jeigu šiandien Sei-mas priims jūsų teikiamą pasiūlymą, Seimo narių pasirašytą pasiūlymą, galbūt tai sutrukdyt val-dantiesiems kitus tokius privalomus dalykus įvesti? Dabar plačiai kalbame apie galimybių pasą, kuris kalba apie tam tikras paslaugas, kurias bus galima gauti tik tuo atveju, jeigu galbūt būsi pa-siskiepijęs arba išsitestavęs. Tai irgi iš esmės yra tokia kaip prievarta. Galbūt priėmus šį nutarimą užsidarytų kelias arba tiesiog noras tokias iniciatyvas ir vėl toliau kelti? Gal dėl to ir šiandien taip aktyviai yra susirinkę mūsų kolegų iš dešinės, jie stengsis, matyt, nukalti, kad nebūtų priimtas šis nutarimas? Kaip manote?

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Tikrai nesu iš tų tokių žmonių, kurie kvestionuoja vieną ar kitą iniciatyvą, tačiau viskam yra savas laikas. Ir tas pats jūsų paminėtas pasas, dėl kurio čia taip pat kyla labai daug diskusijų, turi būti laiku. Jis turi būti nediskriminuojantis. Jis turi atitikti žmo-nių lūkesčius. Šiuo metu ta diskusija vyksta nepakankamai konstruktyviai ir tikrai galima išvelgti gana daug diskriminacinių dalykų. Dėl to man tai kelia didelį nerimą. Mes esame tautos išrink-tieji. Dėl to mes čia esame.

Labai paprasta ir ne man jums pasakoti, kad paprasčiausiai bendraudamas su žmonėmis la-bai nesunkiai identifikuoji visus lūkesčius. Šiandien mane pasiekė lapai, kuriuos pristatė balkone esantys žmonės, ir peticija, kurią pasirašė per tūkstantis žmonių. Tai nėra pabaiga. Aš gavau be-galę žinučių į feisbuko paskyrą ir įvairiausių laiškų ir skambučių, iš kurių aš supratau, kad yra gana daug dalykų, dėl kurių mes klystame ir kuriais tikrai sukeliamo žmonėms labai labai daug abejonių.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Klausia V. Giraitytė. Ruošiasi V. Jukna.

V. GIRAITYTĖ (DPF). Dėkoju. Džiaugiuosi ir vertinu jūsų ryžtingumą, labai palaikau šį Seimo nutarimą, tačiau noriu paklausti. Jeigu kartais taip įvyktų, jog šiandien nutarimas nebūtų priim-tas, ar nuleisite rankas ir kiek jūsų ryžtingumas ves toliau?

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū už klausimą. Nuleisti rankų negalime tol, kol mes esame čia, kol mes esame žmonių atstovai. Mes galime, aišku, sutrukdyti ir nepatvirtinti šiandien šio nutarimo, bet mes nesustabdytume žmonių. Šiam tokiame atsarginiam atvejui iš tikrųjų yra surinkta per 50 Seimo narių parašų, tai iniciatyvai, kad būtų tiesiogiai kreiptasi į Konstitucinį Teismą, tačiau būtų šiek tiek nesmagu prieš žmones, kurie bus nuvilti. Nesmagu dėl to, kad mūsų kreipimasis nebus svarstomas greitai, tai užtruks, o mes vėlgi nežinosime atsakymų, kurių tikimės tiek mes, tiek mūsų rinkėjai.

PIRMININKAS. Klausia V. Jukna. Prašau.

V. JUKNA (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų labai džiaugiuosi šita iniciatyva, iniciatyva laiku. Labai tikiuosi, kad šiandien mes visi vieningai palaikysime šią puikią iniciatyvą ir galų gale turėsime aiškumą dėl šitų dalykų išaiškinimo, kadangi tai tikrai sukėlė didelį ažiotažą visuomenėje. O aš norėčiau kolegos paklausti tokio trumpo klausimo. Rengdamas šią kreipimąsi tikriausiai analizavote ir kitų šalių patirtį, kadangi pandemija yra visur ir kitose šalyse ta situacija yra dar blogesnė. Ar radote, kad kur nors būtų taikomas Europos Sąjungoje ar kitose šalyse toks įstatymas? Ačiū.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū, geras klausimas. Kaip tik turiu galimybę panaudoti grafiką, kuris yra mano rankose. Negaliu pasakyti, kad esu labai įsigilinęs ir plačiai išnagrinėjęs ir kokias nors, sakykime, naujienas jums paskelbsiu, tačiau paprasčiausias grafikas, kurį turiu, tai yra balandžio 4 dienos, gana neseni duomenys. Mirčių nuo kovid statistika milijonui žmonių. Išivaizduokite, kad mes esame faktiškai kartu su Lenkija, Švedija ir dar kai kurios šalys turi panašų mirčių skaičių, kaip minėjau, milijonai žmonių. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad švedai, kaip žinote, netaikė tokių apribojimų ir turi tuos pačius duomenis. Vadinasi, yra apie ką pagalvoti, turbūt galima daryti iš to tam tikras galimas išvadas ir sėsti prie naujų alternatyvų ir panašiai. Toks būtų atsakymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs išnaudojote visą laiką atsakymams į klausimus. Yra norinčių pasisakyti už ir prieš. Už pasisako P. Gražulis. Galite sėsti. Ačiū.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, aš ypač šiuo klausimu norėčiau kreiptis į Laisvės partiją, kuri žadėjo atnešti laisvę, bet matome, kad žmonėms, Lietuvos piliečiams neša vien tik nelaisvę. Prisimenu A. Armonaitės priešrinkiminiuosius klipus, kad mes pasitikėsime tauta, mes išlaisvinsime nuo valstiečių prievartos ir jungo, kurį valdančioji dauguma jums neša. Bet ką nešate jūs, Laisvės partija? Paklauskite, jūs kuriate ne tik policinę valstybę, jūs kuriate kagėbistinę valstybę. Tai viena jūs kalbate, kita jūs darote. Manau, kad šitas įstatymo projektas, kuris priimtas, tikrai prieštarauja Konstitucijai.

Aš noriu atkreipti dėmesį taip pat į konservatorius. Jūs turite savo partijos narį Konstitucinio Teismo pirmininką poną D. Žalimą. Ko jūs bijote? Partinė drausmė jūsų visuose sluoksniuose galioja. Kaip pasakysite, tokį D. Žalimas sprendimą ir priims. Jūs ir kreipkitės, ir nebijokite, pripažins D. Žalimas, kad šitas įstatymas nėra antikonstitucinis. Puikiai žinau, kad kas jau kas, bet jūs, konservatoriai, demokratijos neturite, net pirmininkas renkamas be rinkimų. Taigi, man atrodo, tikrai ir ten paklusnumas yra milžiniškas.

Man atrodo, kad jūs jau nebijokite, būkite bent kiek demokratiški, kreipkitės į Konstitucinį Teismą ir, manau, sprendimą gausite tokį, kokio norite. Gaila, kad vis dėlto viena deklaruoja politinės partijos iki rinkimų, o paskui savo rinkimų pažadus visiškai pamina ir priima priešingus sprendimus. Apie tokius sprendimus mums net į galvą neatėjo, kad bus prievartiniai testavimai, prievartiniai vakcinavimai, prievartinis dar kažkas. Dabar uždarė mus visus į getus...

PIRMININKAS. 10 sekundžių, kolega.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...negalime iš tų getų išvažiuoti. Tai tokia Laisvės partijos laisvė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, ypač norėčiau kreiptis į kairiąją kolegų pusę. Aš suprantu, ko yra siekiama, ir turbūt visi mes puikiai suprantame, kas čia siekiama padaryti. Šituo kreipimusi būtų sustabdytas įstatymo galiojimas, būtų sustabdytos visos galimybės atverti tam tikras galimybes veikti institucijoms – mokykloms ir panašiai. Tos, kurios turės šitas galimybes, kol dar trūksta vakcinų, kol dar ne visi žmonės skiepyti, jos turėtų galimybę veikti. Tada juk šituo

sprendimu bus supančiotos rankos Vyriausybei veikti, o paskui bus galima šaukti labai stipriai užsilipus ant bačkos, kaip šita Vyriausybė blogai dirba, nieko neatvėrė ir panašiai.

Na, padėkite Lietuvai, padėkite žmonėms, padėkite verslui. Ne kokio nors kreipimosi į Konstitucinį Teismą bijoma, nieko čia panašaus. Kreipkitės jūs, bet ne kaip Seimas, asmeniškai. Aš beveik neabejoju, kad Konstitucinis Teismas gal nelabai ir svarstys tokį kreipimąsi, o jeigu svarstys, tai neatras nieko čia blogo. Bet noras būtent pakenkti Vyriausybei, o galutine prasme pakenkti žmonėms, Lietuvai tai tikrai egzistuoja. Jūs ką, esate Lietuvos priešai?

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti savo vietas. Pradėsime balsavimo procedūrą. (*Balsai salėje*) Rezervinį gal po balsavimo, nes mes ir taip vėluojame su balsavimo procedūra 20 minučių.

18.54 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4714(2) (svarstymo tęsinys)

Teikiu balsuoti dėl popietinės darbotvarkės 2-2 klausimo – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4714(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 107: už – 96, prieš – 1, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

Dėl darbotvarkės 2-3, 2-4 ir 2-5 klausimų yra pritarta bendru sutarimu.

18.55 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4376, Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4377 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas ir lydimieji 2-6.1, 2-6.2 klausimai. Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4376. Teikėja – A. Kubilienė. Prašom balsuoti. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 91, prieš – 1, susilaikė 21. Taip pat noriu pasakyti, kad šiuo balsavimu mes balsavome ir dėl lydimųjų įstatymo projekto Nr. XIII-4377. Ačiū, po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Audito komitetas dėl abiejų klausimų, ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimųjų. Daugiau siūlymų nėra. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną.

Dėl darbotvarkės 2-7.1 ir 2-7.2 klausimų buvo pritarta bendru sutarimu. Komitetai irgi paskirti.

18.57 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-257 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-257. Pranešėjas – A. Veryga. Balsuojame.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 98, prieš – 2, susilaikė 15. Pritarta po pateikimo. Siūlomas komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Svarstyti siūloma gegužės 25 dieną.

Dėl darbotvarkės 2-9 klausimo buvo pritarta bendru sutarimu.

18.58 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-348 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-348. Pranešėja buvo J. Sejonienė. Prašom balsuoti. Pateikimas.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 75, prieš – 15, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta. Siūlomas komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Kolega A. Žukauskas dėl... (*Balsai salėje*) Minutėlę, atsiprašau, neįjungiau. Arčiau mikrofono – negirdime, kolega.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Kadangi susijęs su universitetinėmis ligoninėmis, prašau Švietimo ir mokslo komitetą įtraukti kaip papildomą.

PIRMININKAS. Taip. Ir kolegė L. Girskienė. Tuoj, tuoj.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, aš norėčiau žinoti, kas čia per asmenys viršuje balkone stovi ir rodo, kaip balsuoti? Dar fotografuoja ir filmuoja, nežinau, koku tikslu. Jaučiuosi nelabai saugi.

PIRMININKAS. Manau, Seimo nariai sąmoningi ir žino, kaip jiems balsuoti, kad ir kas ką rodytų.

Buvo pasiūlymas... (*Balsai, juokas salėje*) Buvo pasiūlymas skirti papildomą komitetą – Švietimo ir mokslo komitetą. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne? Norite balsuoti. Yra pasiūlymas balsuoti. Gera, kolegos. Kas manote, kad dėl šio klausimo kaip papildomas komitetas gali būti Švietimo ir mokslo komitetas, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 110, balsavo 108 Seimo nariai: už tai, kad Švietimo ir mokslo komitetas būtų kaip papildomas, balsavo 84, prieš – 9, susilaikė 15. Pritarta papildomam komitetui. Siūloma svarstyti gegužės 25 dieną.

Kolegos, naudodamasis savo teise, pratęsiu posėdžio laiką, kol bus atlikti visi balsavimai. Rezerviniai ir bus baigta darbotvarkė. (*Šurmulys salėje*) Taip yra numatyta Statute, tai nepykite.

19.01 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-184 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Teismų įstatymo Nr. I-480 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-184. Pranešėjas – M. Majauskas. Prašom balsuoti.

Kolegos, užsiregistravo 111, balsavo 110 Seimo narių: už – 81, prieš – 1, susilaikė 28. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną. Nėra prieštaravimų.

19.02 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5330 (pateikimo tęsinys)

Teikiamas balsuoti darbotvarkės 2-12 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5330. Pranešėjas – A. Butkevičius. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 112 Seimo narių: už – 100, prieš – 2, susilaikė 10. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, oi, atsiprašau, ne ten pažiūrėjau, Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

Kolega J. Razma – dėl vedimo tvarkos. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia kalbame apie žemę, valstybės turtą, tai aš manau, kad reikėtų Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Turbūt nėra prieštaraujančių, taip? Pritariame bendru sutarimu dėl Vyriausybės išvados? Taip pat papildomai – Vyriausybės išvada. Ačiū.

19.04 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-229 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6, 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-229. Pranešėja – A. Kubilienė. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 113, balsavo 111 Seimo narių: už – 43, prieš – 3, susilaikė 65. Pasiūlymui nepritarta, projektui nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad reikia tobulinti, balsuojate už, kas manote, kad nereikia, balsuojate prieš. Kad atmetume, taip. Už – už tobulinimą, prieš – už atmetimą.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už tobulinimą – 88, prieš – 22. Siūloma tobulinti.

19.06 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-281 (pateikimo tęsinys)

Teikiu balsuoti darbotvarkės 2-14 klausimą – Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-281. Pranešėja buvo L. Nagienė.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 56, prieš – 4, susilaikė 49. Pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas, Kaimo reikalų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

Kolegė M. Navickienė per šoninį mikrofoną. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, buvo 2-2 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-4714. Jeigu galima, įskaitykite mano balsą už dėl protokolo. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, dėl protokolo – jūsų balsas už.

Kolega A. Vyšniauskas. Atsiprašau, nemačiau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Vyriausybės išvados tikriausiai reikėtų, nes dideli pinigai ir savivaldos...

PIRMININKAS. Taip, niekas neprieštarauja, pritarta siūlymui dėl Vyriausybės išvados dėl aptarto klausimo.

19.08 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5039 (pateikimo tęsinys)

Teikiu balsuoti darbotvarkės 2-16 klausimą – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5039. Pranešėjas – A. Butkevičius. Prašom balsuoti.

Kolegos, užsiregistravo 111, balsavo 110: 58 – už, prieš – 4, susilaikė 48. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 17 dieną.

19.09 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-227 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-227. Pranešėja – L. Girskienė. Prašom balsuoti.

Kolegos, užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 44, prieš – 31, susilaikė 40. Nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad reikia tobulinti, balsuojate už, kas manote, kad reikia atmesti, balsuojate prieš. Prašom.

Užsiregistravo 114, balsavo 109: už – 51, prieš – 58. Atmesta.

19.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptų ir teritorijos naudojimo funkcinų prioritetų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-407 (pateikimo tęsinys)

Teikiu balsuoti darbotvarkės 2-18 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo

plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-407. Prašau balsuoti.

Užsiregistravo 112, balsavo 110: už – 42, prieš – 9, susilaikė 59. Nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas mano, kad reikia tobulinti, balsuoja už, kas mano, kad reikia atmesti, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 114, balsavo 112: už – 46, prieš – 66. Atmesta.

Dėl vedimo tvarkos po balsavimo – V. Ažuolas. Replika po balsavimo. Tuoj, minutę, aš įjungsiu. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų norėčiau paklausti krašto apsaugos ministro, kuris visai bendruomenei, visiems pranešė, kad atsisako tos teritorijos, nežada ten vystyti poligono, viso kito, žmonėms suteikė viltį, o dabar agituoja savo kolegas susilaikyti dėl šio pasiūlymo. Tai kaip yra iš tiesų, kokia yra tiesa?

PIRMININKAS. Gerai, kolega Arvydai, prašau atsakyti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi faktiškai visiems Seimo nariams, kurie kreipėsi į bendruomenę, parašiau laiškus, labai aiškiai nurodyta, kad taip, yra atsisakoma. Tačiau jūs išklausykite ir aplinkos ministrą, kuris jums kalbėjo, kad jeigu jūs norite sugrąžinti bendrojo plano tvirtinimą į pradinę stadiją, kad vėl pradėtų suktis derinimo mechanizmas, kad tas bendrasis planas, kurio laukia verslas, savivaldybės, vėl nebūtų patvirtintas, tada taip, valio. Aš dar kartą galiu tą patį pakartoti. Jeigu kam nors *nedaeina*, o *nedaeina*, aš matau, ne vienam čia sėdinčiam... (*Balsai salėje*) Taip, atsiprašau, bet jeigu raštu parašyta, turėtų *daeiti* iki kurios nors vietos ir turėtų būti padarytos išvados. Dar kartą kartoju, jūsų pradėjote prieš metus ne nuo to galo. Jūs braižėte planus, tačiau nekalbėjote su žmonėmis, nesiūlėte jiems tinkamų sąlygų. Mes darysime kitaip ir jūsų visos sukurtos problemos bus išspręstos, bet kitose vietose. Investicijos irgi bus kitose vietose, dar kartą kartoju. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš prašyčiau susilaikyti. Sprendimas yra priimtas – atmesta. Turbūt visi turime susitaikyti su tuo, kas yra šioje situacijoje. Mes ir taip vėluojame pagal darbotvarkę, tai jeigu leisite, prašyčiau nebereplikuoti. Paminėta buvo tik L. Nagienė. Tris žodžius ir...

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gal ir nepamínėta, bet aš vis tiek replikuosiu. Mes su aplinkos ministru tuos klausimus derinome ir aplinkos ministras pasakė: neturiu pagrindo, jeigu bus Seimo nutarimas, ši teritorija bus išbraukta. Taip ir buvo suderinta. Tai niekas nėjo *va banque* ir aklai. Tai iš tikrųjų su jumis derinome. Kodėl Girulius galėjo išimti iš bendrojo plano sprendinių? Ar Giruliai skiriasi kaip nors nuo Žemaitijos teritorijos? Atsiprašau.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, kolegos. (*Balsai salėje*) Jeigu trumpai, nes paleidau džiną iš butelio. Prašau. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, mes visi, jeigu čia padarėme klaidą, tai padarėme klaidą prieš metus tvirtindami koncepciją, nes visi tada balsavome už ir abiejose alternatyvose buvo šitas brėžinys. Reikėjo tada atkreipti dėmesį, prisiimkime solidariai visi. Bet dabar žemaičiams pasakykime – nieko baisaus nenutiko. Poligonas bus valstybinės svarbos projektas, kuriam negalioja Lietuvos bendrasis planas, o krašto apsaugos ministras, kuris daro studiją, jau pasakė – intencija yra visai kitur, ne Vakarų Lietuvoje.

Dėl Girulių, tai mes negalime grįžti prie brėžinių korekcijų, nes tai yra pažeidimas, kurį gali nugriūdyti kiekvienas pilietis, nes mes nukrypsime nuo Seimo patvirtintos koncepcijos, kurią mums privalu daryti. Aš tiesiog gerbdamas prieš tai išreikštą Seimo valią sakau: nuraminkime žemaičius – nebus.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Vienas sakinyš, pirmininke. Gerbiamieji, iš tikro gerbkite savo pačių valią, o kadangi tai yra valstybinės svarbos projektas, tai jam negalios šitie bendrieji sprendiniai. O paleisite daug ką į gyvenimą, įgyvendinti bus galima turint bendrąjį planą. Šito plano laukia savivaldybės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir P. Gražulis turbūt labai trumpai.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš tikrai turiu racionalų pasiūlymą. Latvijoje Adažių teritorijoje yra didžiulis poligonas, naudokimės juo. Esame NATO šalys, tiek Latvija, tiek Lietuva, bendradarbiau-

kime tarpusavyje. Kam reikalingas dar vienas poligonas? Ten tikrai išsiteks dvi valstybės. Dar ir estai ten išsitektų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

19.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-409(3) (pateikimo tęsinys)

Teikiu balsuoti 2-19 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-409(3). Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 40, prieš – 58, susilaikė 14. Nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad reikia tobulinti, balsuojate už, kas manote, kad reikia atmesti, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 43, prieš – 69. Atmesta.

Replika po balsavimo – M. Puidokas. Po to E. Gentvilas. Tuoju, minutėlę, įjungsiu. Prašau.

M. PUIDOKAS (DPF). Replika valdantiejiems. Visiškai nėra aiškumo, kodėl bijote teisiųjų sprendimų, kodėl bijote, kad būtų paklausta Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo. Manau, kad visiems žmonėms ir visuomenei būtų labai aišku, jeigu būtų atsakyta į klausimus, ar viskas yra teisiškai tvarkingai. Kai dabar bijome pasiklausti ir gauti atsakymą, kas būtų demokratiška ir tvarkinga, tai keliamas pagrįstas klausimas, ar iš tikrųjų jūs norite demokratinio valdymo, ar norite tiesiog vienpusiško savo nuostatų primetimo visai valstybei ir tiesiog neieškojimo jokių bendrų sprendimų.

PIRMININKAS. E. Gentvilas. Po to M. Ošmianskienė. Replika po balsavimo. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Aš tik manau, kad galėtų posėdžio pirmininkas kolegei L. Girskienei patikslinti ir pasakyti. Ji klausė, kas ten stovi ir mojuoja. Aš atsižegnojau, kad ten ne maniškiai, bet ten, pasirodo, jūsų buvusio bendrapartiečio N. Puteikio kolegos.

PIRMININKAS. Aišku, ačiū. M. Ošmianskienė. Taip, prašau, kolege Monika.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Aš norėčiau, kad mano balsą įskaitytumėte prieš dėl paskutinio, ne taip paspaudžiau.

PIRMININKAS. Taip, supratome, dėl protokolo – jūsų balsas prieš.

A. Gedvilas. Prašau. Replika po balsavimo.

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiami kolegos, labai gaila, kad tokie balsavimo rezultatai, tuo labiau jeigu būtume po pateikimo palaike, tai kolega turbūt gerai žino, kad būtų galima svarstant priimti ir išlygą, kad įstatymas nebūtų stabdomas. Ir dėl to nieko daugiau nebūtų įvykę, kaip tik būtume žinoję, kad einame teisingu keliu ir nedarome sprendimų, kurie prieštarautų Konstitucijai. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Manau, kad išsakytos visos nuomonės. Rezultatas yra. Vis tiek reikalaujate? K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, leiskite irgi vieną sakinį. Žmonėms, pasirodo, gaila dėl to, kad mes praversime duris dirbti mokykloms, tam tikram verslui ir panašiai, ir panašiai. Gaila, aišku, būtų gerai, kad nepravertume. Tada galėtume trypti kojomis, daužytis visaip ir sakyti: konservatoriai *blogiečiai*, o dabar mes leisime su jūsų pagalba.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, kai buvo renkami parašai, pradžioje aš nepasirašiau, paskui pasirašiau po kreipimusi, nors balsavau už šį įstatymą. Sakiau, gerai, tegul Konstitucinis Teismas patikrina, bet kreipimasis nuo viso Seimo automatiškai stabdo įstatymo galiojimą, vadinasi, visi atlaisvinimai, kurie dabar daromi, bus grąžinami atgal į uždarymo stadiją. Mokyklos, muziejai, verslai, kuriuos dabar vėl galbūt atidarys, negalės būti ati-

daromi. Mes norime savo rankomis vėl mūsų žmones įvaryti į tą keturių sienų klaikią būseną, dėl kurios kyla aibės ligų ir pasekmės gali būti labai liūdnos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir patį svariausią žodį pasakys kolegė J. Sejonienė. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nežinau, ar svariausią. Man iš tiesų ir gaila, ir liūdna, kai tokį projektą teikia žmogus, kuris pirmiausia negerbia savo kolegų dabar čia, Seimo salėje, ir kuris kvestionuoja infekcijos kontrolės priemones. Aš labai norėčiau sužinoti, kodėl pagrinde ir kokią atsakomybę prisiima tie žmonės, kurie imasi spręsti, kad kokios nors kontrolės priemonės šiuo metu yra netinkamos? Tuo labiau, sakau, Seimo salėje net negali užsidėti kaukės.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Ačiū, nutraukiu.

19.23 val.

Seimo savaitės (2021-04-19–2021-04-23) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Rezervinis klausimas. Dar turime porą klausimų šios dienos darbotvarkėje. Kolega J. Razma turbūt pristatys savaitės, prasidedančios balandžio 19 dieną, posėdžių darbotvarkę. Prašau, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, manau, kad kita savaitė bus ramesnė. Tokių klausimų kaip šis dabar balsuotas, ko gero, neturėsime. Antradienį ilgai lauktas kandidato į Seimo kanclerius pateikimas. Antradienį taip pat matysite, kad yra ir opozicijos jautrių projektų, konkrečiai D. Šakalienės Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo ir kitų pataisų projektai.

Ketvirtadienis kuo išskirtinis, tai pirmiausia gal tuo, kad bus pusantros valandos diskusija apie žmogaus teisių padėtį Kinijos Liaudies Respublikoje. Taip pat numatome tvirtinti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovo kandidatūrą. Ir, aš manau, vakarinis posėdis bus turbūt rekordinis vienu aspektu, manau, kad nebebus kitų posėdžių, kuriuose būtų apsvastyta net 11 nutarimų projektų dėl kokių nors garbės metų paskelbimo. Posėdžio pabaiga, matyt, atrodys kitaip negu šiandien, kai mes pagerbsime vis naujas datas ar žmones.

Tiesa, paminėsiu, kad kreipėsi kolega T. Tomilinas, kad reikėtų įrašyti Darbo saugos įstatymo pataisų projektą dėl laisvadienų galimybės po skiepijimo. Aš iš karto pasakau, kad galėsime tą įrašyti į projektą, nors dabar įregistruotame savaitės projekte jo dar nėra. Bet manykime, kad jis jau yra.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti trys kolegos. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, suprantu, jog ši savaitė buvo gana įtempta, bet yra svarbūs klausimai, kuriuos sprendžiame, ir, man atrodo, tų klausimų dar yra neišspręstų.

Vienas iš jų yra problemos vežėjų sektoriuje, transporto sektoriuje, ir yra registruotos kelios pataisos. Viena yra gerbiamojo S. Gentvilo Darbo kodekso pataisa ir kita yra tokia bendra pataisa, registruota iš skirtingų frakcijų Seime, taip pat dėl Darbo kodekso. Abi pataisos ribotų atlyginimų mokėjimą grynaisiais pinigais. Galbūt galėtumėte taip pat įtraukti šias dvi pataisas į ateinančios savaitės darbotvarkę? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia nėra taip paprasta. Jeigu įtraukiame tas dvi pataisas, dar turime įtraukti penkis Darbo kodekso pataisų projektus, kurie yra įregistruoti Seimo duomenų bazėje dėl įvairių reikalų. Aš manau, kad pažiūrėsime, kiek čia kurioje darbotvarkėje dar galima rasti tų vietų. Galbūt nėra per daug ilgas antradienio posėdis. Tikiuosi, kad tilps tie projektai, jeigu bus Teisės departamento išvados ir jeigu išsiaiškinsime, kad Vyriausybė, kuri taip pat sakė, kad renigia, derina su Trišale taryba, neprašo palaukti jų projektų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Mazuronis. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, aš tik norėjau pasiteirauti: šiandien ryte Seniūnų sueigoje sutarėme, kad kitą savaitę palaipsniui grįšime prie posėdžių ritmo, kai balsavimai vyks ne vieną kartą posėdžių, tiek rytinio, tiek vakarinio, pabaigoje, tačiau tokį kaip ir kompromisinį pažadą jau buvome išgirdę iš jūsų, kad kitos savaitės posėdžiuose, tiek rytiniame, tiek vakariniame, bus bent po tris keturis, kaip supratau, balsavimus. Ar čia pasikeitė pozicija, ar

tiesiog į darbotvarkę dar nėra spėta įrašyti? Ten, žiūriu, balsavimai vėl po vieną tiek rytinio, tiek vakarinio posėdžio pabaigoje parašyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai nespėjome tų dalykų darbotvarkėje užfiksuoti. Aš vienas nelabai galėčiau spręsti, dabar greitai koreguodamas darbotvarkę. Manau, antradienį dėl to galutinai sutarsime. Čia tikrai nėra sudėtinga dalį balsavimų įrašyti kur nors į vidurį, kad per dieną būtų ne du, o gal keturi balsavimai, aš dėl to nematau ypatingų problemų.

Bet, kolega, kartu pasakysiu, kai mes dabar balsavome už visų rytinių ir vakarinių posėdžių darbotvarkės projektus, nė vienam Seimo nariui neiškilo problemų, kad jis nesusigaudo, už kokį projektą balsuoja. Vis tiek mes gana tvarkingai (*Balsai salėje*) balsavome. Pirmininkas gražiai primena, kas autoriai, ir tikrai... Kad vienas ar kitas paprasio fiksuoti jo balsą kitaip, būna ir balsuojant iš karto. Tikrai visiems siūlau pagalvoti, ar čia tikrai tokia problema yra rimta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas vicepirmininke, aš norėčiau paprašyti, kad jūs į kitos savaitės darbotvarkę įtrauktumėte klausimą – Muziejų įstatymo projektą Nr. XIII P-4429, kad galėčiau atsiimti kaip autorius, nes Kultūros ministerija, kuri yra įtraukusi į darbotvarkę, norėtų sukurti darbo grupę ir parengti šį įstatymo projektą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš nežinau, kodėl visas Seimas čia jums turi padėti?

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Pagal Statutą, kiek žinau, taip turi būti, nes Kultūros komiteto sekretoriatas taip yra informavęs, tokia procedūra.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ar komitetas priėmė išvadą atmesti projektą?

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Komitetas pasiūlė, o aš, kaip autorius, sutikau atsiimti ir perleisti Kultūros ministerijai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai nueikite į Sekretoriatą, atsiimkite ir... Mane patikslino. Jūs pats, matyt, nesupratote, ką komitetas priėmė.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ne.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai komitetas priėmė – grąžinti tobulinti, tai...

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ne, jus jau klaidina Sekretoriatas. Jis nepriėmė – tobulinti. Aš turiu atsiimti kaip autorius. Ir aš sutikau atsiimti kaip autorius, o ne tobulinti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš matau, kad tikrai aiškiai užrašyta suvestinėje.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Tai klaida padaryta.

PIRMININKAS. Gal, kolegos...

J. RAZMA (TS-LKDF). Kolegos, jeigu reikia komiteto išvadą neigiamą patvirtinti jūsų projekto atžvilgiu, tai tikrai galime įrašyti. Čia labai trumpas dalykas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Taip, dėkoju, to ir reikėjo. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, pagaliau supratote visi. Į visus klausimus atsakyta. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – M. Puidokas. (*Balsas salėje*) Atsiprašau, aš vis užmirštu. Prašom.

M. PUIDOKAS (DPF). Ką tik patikrinau, kad dėl visų klausimų buvo balsuota, bet dėl 2-18 klausimo prašau protokole įskaityti mano balsą už, nes kažkaip *knopkė*, nesuveikė technika.

PIRMININKAS. Supratau. Ačiū. Dėl protokolo – už.

19.31 val.

Seimo narių pareiškimai

Ir dabar jau paskutinis šiandienos darbotvarkės klausimas – Seimo narių pareiškimai. Jų yra keturi. Pirmas – G. Surplys. Prašom, kolega.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atleiskite, kolegos, kad taip vėlai, bet vis dėlto manau, kad svarbu pasakyti tai, ką noriu pasakyti.

Gerbiamieji Lietuvos žmonės, sveikinu visus su Tarptautine kultūros diena ir prašau atleidimo. Atleiskite, jeigu kam nors pasirodys, kad noriu sugadinti šventinę nuotaiką, tiesiog manau, kad mūsų, politikų, pagrindinė pareiga yra ne gražiai pasveikinti visus su atmintinomis dienomis, bet spręsti žmonių problemas ir stovėti demokratijos sargyboje. Pastaraisiais mėnesiais jaučiame stiprų kultūros alkį. Žinau, kad daugelis kultūros darbuotojų dabar nejaučia šventinių nuo-

taikų. Taip pat žinau, kad mūsų kultūra yra stipriai per mažai finansuojama. Bet noriu tikėti, kad pakilsime. Tad šiandien ne apie tai.

Man labai patinka vienas pasakojimas. Esą, baigiantis Antrajam pasauliniam karui, V. Čerčilis nusprendė padidinti kultūros finansavimą gynybos biudžeto sąskaita. Kai dėl to buvo sukritikuotas, kultinis V. Čerčilis neva atkirto: tai už ką mes kovojame? Man irgi atrodo, kad kultūra yra vertingiausia, ką turime, o kultūros laisvė yra viena svarbiausių politinių vertybių.

Tačiau Tarptautinę kultūros dieną leiskite atkreipti jūsų dėmesį į situaciją Šakių rajone, kur buvau išrinktas į Seimą. Kodėl? Kadangi man kyla klausimų: ar laisvoje Lietuvoje Šakių kultūros darbuotojai tikrai jaučiasi laisvi? Šventai tikiu dviem dalykais – teisine valstybe ir savivaldos nepriklausomumu, ir jų nekvestionuoju.

Tiesiog išdėstysiu man žinomus faktus. 2018 metais naujas Šakių rajono kultūros centras buvo pripažintas geriausiu pirmos kategorijos kultūros centru Lietuvoje. 2019 metais Šakių rajono kultūros centro direktorius buvo pripažintas geriausiu kultūros centro vadovu Lietuvoje. 2020 metais Šakių rajono meras Kultūros centro direktoriaus veiklą įvertino patenkinamai. Kultūros centro direktorius sprendimą apskundė ir dviejų instancijų teismai pripažino, kad tam tikri veiklos vertinimo išvados skyriai yra negaliojantys. Kaip į tai sureagavo Šakių rajono meras? Jis nusprendė atleisti Kultūros centro direktorių.

Šią istoriją daugelis žinote. Bet neseniai įvyko naujas Šakių kultūros centro direktoriaus konkursas, kurį laimėjo laikinai centrui vadovavusi direktoriaus pavaduotoja. Vis dėlto meras nutarė neskirti konkurso nugalėtojos į pareigas, motyvuodamas, kad ji neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, nes Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu buvo pripažinta pažeidusi Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje nuostatas dėl atliktų Šakių miesto vietos veiklos grupės pirmininkės pareigų.

Bet šiandien Vyriausioji tarnybinės etikos komisija raštu informavo konkurso laimėtoją, kad neigiamos komisijos sprendimo pasekmės galėtų būti taikomos tik tuo atveju, jeigu ji būtų pretendavusi į kokias nors pareigas Šakių miesto vietos veiklos grupėje, o ne kitose institucijose. Teisybės dėlei turiu pasakyti, kad atleistasis Šakių rajono kultūros centro direktorius priklauso Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai. O meras yra Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys.

Gerbiamieji, šiuo pasisakymu per Tarptautinę kultūros dieną aš tiesiog noriu pabrėžti keletą dalykų. Pirma, kultūra yra vertinga tiek, kiek ji laisva. Linkiu, kad Lietuvoje ar kurioje nors savivaldybėje kultūra niekada netaptų politikos įkaite. Suvaržyta, cenzūruojama kultūra – tai paprasčiausia propaganda.

Antra, Lietuvos regionai yra sėkmingi tiek, kiek juose leidžiame dirbti ir kurti tikriems savo srities entuziastams ir profesionalams.

Visus kitus atsakymus, aišku, žino teismas. Beje, kultinis V. Čerčilis vis dėlto nepasakė garsios frazės, už ką mes kovojame. Tai buvo tik jo gerbėjų pramanas, bet frazė graži ir galbūt įkvėps Lietuvos politikus visomis išgalėmis puoselėti kultūrą ir ginti ją nuo politinio susidorojimo.

O pabaigti savo pranešimą norėčiau štai tokia citata: „Labai svarbus dalykas, kad vieši pinigai nesuvalstybintų kultūros ir nepaverstų jos valdžios tarnaitė. Tokių pagundų visada yra.“ Šios citatos autorė – kita kultinė politikė I. Šimonytė. Linkiu kiekvienam nacionaliniam ir savivaldos politikui įsiklausyti į šiuos premjerės žodžius.

Ačiū už dėmesį ir gražaus vakaro.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pareiškimą nori padaryti V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tiesų paskutinis balsavimas labai gerai mums parodė, kuriuo keliu eis liberalkonservatoriai ir valdantieji. Keliu įstatymų, nutarimų, kurie pažeis Konstituciją ir kitus įstatymus, nes tai akivaizdžiai parodė, kad yra baimė pasitikrinti, ar priimti įstatymai nepažeidė Konstitucijos. Bet iš tikrųjų, jeigu yra pažeista Konstitucija ir negali patikrinti Konstitucinis Teismas, tai kas patikrins Vyriausybės priimtų nutarimų elementarią logiką, ar neprieštarauja elementariai logikai. Iš tikrųjų vienas meras labai gerai pastebėjo, kad galbūt reikėtų įsteigti logikos ministerijos kokią nors pareigybę, kad patikrintų. Kodėl taip sakau?

Sveikatos ministerija visiems labai aiškiai išaiškino, kad žmonės, kurie yra pasiskiepiję, taip pat gali užsikrėsti virusu, gali būti jo nešiotojais ir platintojais. Pagal tą visą logiką, ar tu esi pasiskiepijęs, ar nepasiskiepijęs, kiekvienas galime būti ir užkrėsti, ir galime užsikrėsti, ir kitus galime užkrėsti. Atrodo, viskas aišku. Bet kaip dabar tai taikoma praktikoje?

Tas pats prievartinis testavimas, dėl kurio priimtas įstatymas. Įstaigose yra tikrinami tik tie asmenys, kurie nepasiskiepijo, o tų, kurie pasiskiepijo, tikrinti nereikia. Kur logika? Tai tas pasiskiepijęs žmogus, jau pamatėme iš pavyzdžių, nešioja virusą, jį platina. Bet viskas gerai, čia logikos nereikia. Tai kuriuo keliu mes einame?

Dabar girdima idėja – galimybių pasas, skiepijimo pasas, dar kažkokių prizų pasas. Na, jeigu tai bus skirta tik dovanoms dalinti, kaip buvo stojant į Europos Sąjungą, – milteliams, alui, dar kam nors tiems, kurie pasiskiepijo, tai gal viskas gerai. Bet jeigu bus su elementaria logika nesutampantys dalykai, kad pasiskiepiję galės visur lankytis, užsikrėsti ir virusą platinti kitiems, tai tada klausimas, kas patikrins tuos sprendimus, ar jie neprieštarauja logikai?

Tikiuosi, kad tokių sprendimų nebus labai daug.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. K. Masiulis. Prašau. Ir tada Emanuelis užbaigs. Prašau, kolega.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Skirtingai nuo V. Ažuolo, aš esu skaitęs ne vieną knygą apie logiką ir net dėstęs. O pradėsiu, kadangi čia mėgstama cituoti, cituodamas Konfucijų. Konfucijus yra pasakęs šitaip: nors ir kaip aiškiai tu dėstytum didelei auditorijai ką nors, būtinai atsiras vienas, du, trys, na, bent keli žmonės, kurie nesuprato nieko arba suprato viską atvirkščiai. Štai mes turime pavyzdį.

Aš šiandieną mačiau ne vieną tokį pavyzdį, kad buvo labai aiškiai pasakyta, ko siekiama, kaip siekiama, kad sprendimas prasideda, na, tarkime, dėl bendrojo plano, sprendimo ištakos iš valstiečių. Kas laimi? Savivaldybės. Poligonas bus statomas vis tiek, nes jo visai kitokios... Tik ne toje vietoje, kur įsivaizduojama, nes tai yra valstybinės svarbos objektas ir niekas jo negali sustabdyti, ir tai ne bendrojo plano reikalas. O visi tie statytojai, buvo pasakyta irgi, na, tarnauja neaišku kam. Ne, vis tiek valstiečiai užsispyrė prieš dėl savo pačių sprendimo. Logiška? Tai dirbkime savo tautai.

Šitas sprendimas, dėl kurio irgi kai kas logikos pasigedo, tai taip, D. Kepeniui, suprantu, kad ten nebus logikos, V. Ažuolui, suprantu, nebus logikos, bet čia tokių žmonių labai daug nesurasi. Jūs pasišnekėkite su savo frakcijos žmonėmis – A. Veryga ir kitais, kurie toje srityje labiau išmano, išmano tos srities logiką, ir gal jums paaiškės, kad tuose sprendimuose yra logikos. Nemokykite logikos, kurios neišmanote. Aš, pamatęs, kas čia žada šnekėti, vien dėl to ir užsirašiau. Čia dedu tašką.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. E. Zingeris. Prašau, kolega.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ačiū už jūsų kantrybę, mieli kolegos. Čia bus, ko gero, trumpiausia kalba mano gyvenime per paskutinius beveik tris dešimtmečius. Tai jus nudžiugins.

Šiandien yra Izraelio valstybės atkūrimo diena ir aš, matydamas jūsų veidus, daugelis iš jūsų yra draugystės grupėje, turbūt turėčiau jūsų visų vardu pasveikinti jauną 73 metų valstybę, kuri sugebėjo atkurti savo senąją biblinę kalbą, kurią jūs Senajame Testamente turite ir kaip jūsų Biblijos dalį. 26 tūkst. žuvusiųjų. Aš nedrįsau kviesti Izraelio ambasadoriaus, kad pasveikintume jį mūsų vardu su valstybės atkūrimo diena. Tai yra irgi valstybės atkūrimo diena.

1948 metais buvo išleista moneta. Romėnai, užėmę Izraelį ir nušlavę Jeruzalę, imperatorius Titas išleido sidabrinę monetą, kuri vadinosi „Judea Capta“, „Judėja užimta“. Izraelis po 2 tūkst. metų išleido monetą, Judea Renata“, „Judėja atsikūrusi“.

Aš leisčiau sau šiuo sentimentu šiandien su jumis pasidalinti, pasveikinti sėkmingai jau vakcinuotus 6 mln. Izraelio gyventojus ir perduoti savo bičiulių Tel Avive ir Jeruzalėje, ypač jaunų politikų, kurie jau ketverius parlamento rinkimus (nežinau, kaip jie tai sugebėjo) per paskutinius dvejus metus sugebėjo surengti, vis nepatvirtindami vyriausybės, bet vis ponas B. Netanjahu lieka vadovauti. Žodžiu, perduodamas jums linkėjimus politinio elito tos demokratinės valstybės, kuri išrinkta demokratiškai, ir ta vyriausybė perduoda jums, ypač Knesetas perduoda jums di-

džiausius linkėjimus ir manymą, kad mes gyvensime draugiškai, bičiuliškai, nes dalis tos šalies gyventojų yra kilmės iš Lietuvos.

Ačiū jums visiems. Su valstybės atkūrimo diena mažytės tautos, kuri sugebėjo grįžti ir iš biblinės hebrajų kalbos padaryti šiuolaikinę gatvės, muzikos, kariuomenės ir žemdirbių kalbą, nes pirmieji žemdirbių institutai buvo įkurti 1920 metais Lietuvoje. Kolonijos buvo įkurtos Lietuvoje ir mokėsi iš lietuvių žemdirbių, kaip arti žemę, o po to išvažiavo į Palestiną ir pradėjo arti tą smėlį. Ir šiokių tokių pasiekimų... Bent žodžiai „žydas žemdirbys“ arba „žydas kareivis“ nekelia juoko. Taigi ačiū jums už jūsų dėmesį ir atleiskite už tokį vakarinį sentimentalų... Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ar dar kantrybės turite? Kolega Dainius.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Noriu padėkoti kolegai K. Masiuliui už tai, kad jis pasidalino savo išmintimi ir savo išvalgomis. Ačiū, gerbiamas Kęstuti. Čia tikriausiai už tai, kad mes jus gerbdami pasilikome jūsų paklausti. Apie jūsų kolegas šito pasakyti negalėčiau, matyt, jus gerai pažįsta. Būkite sveikas. Sėkmės!

PIRMININKAS. Ačiū. Taigi, kolegos, skelbiu, kad 2021 m. balandžio 15 d. vakarinis Seimo posėdis baigtas. (*Gongas*) Gražaus vakaro ir linksmo savaitgalio. (*Balsas salėje: „Registruojamės“*) Nebesiregistruojame. Jau registravomės. (*Balsai salėje*) Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 48 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame balandžio 20 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu užimti vietas ir registruotis. Užsiregistravo 107 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 20 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Pasiūlymų nematau. Ar galime darbotvarkę pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu.

10.01 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-267(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-267(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėl jo pasiūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio taip pat pasiūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Balsavimas dėl darbotvarkės 1-2 klausimo yra numatytu laiku. Dėl motyvų užsirašė Seimo nariai. Už kalba G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos, tikrai raginu balsuoti už. Mano galva, tai yra įstatymo pataisa, kuri padidins mūsų gyventojų pasitikėjimą medicinos sistema, požiūrį į gydytojus kaip į gydytojus, o ne popierių pildytojus, ir iš tiesų atlaisvins gydytojus nuo nereikalingo popierizmo. Taigi tikrai raginu palaikyti šį projektą, kartu greiti-
nant ir skiepavimo procedūras, ir, kaip sakiau, palengvinant gydytojų darbą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiek tiek subtiliai skamba šitas klausimas ir pataisa. Kas būtų, jeigu tokią pat analogiją taikytume banke? Ateini į banką paklausti dėl paskolos ir automatiškai sutinki imti paskolą. Na, sakyti nerealu, bet su skiepais tai realu. Žiūrint į visą situaciją, nejaugi taip sunku padėti parašą ir pasakyti, kad susipažinau su informacija ir sutinku. Turbūt nėra sunku, na, bet gerai, čia turbūt kitas dalykas. Bet žinoma pagrindinė situacija, kad pagrindinis tikslas yra panaudoti kuo daugiau skiepų, nes Lietuva yra pasirašiusi su labai daug įmonių, kad pirsks labai didelius kiekius skiepų, tie kiekiai viršys tris, keturis, penkis kartus daugiau, negu Lietuvai reikia. Vien šiemet nupirksime 8 mln. dozių, nors tiek gyventojų neturim, kur juos panaudoti. Žinoma, turime pasirinkimą išmesti, padovanoti sumokėtus pinigus už skiepus arba padaryti taip, kad kuo daugiau suskiepytume. Tai iš tikrųjų tokiame pasiūlymame negalima pritarti.

PIRMININKĖ. Už kalba A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš taip pat raginčiau balsuoti už. Iš tikrųjų aš tikiuosi, kad tai galėtų būti geras precedentas mažinant medikams popierinį darbą ir pacientams pasirašomų dokumentų skaičių. Tikrai tai nėra kažkoks superatradimas, ir dabar egzistuoja tvarka, kai žmogus, išsikvietęs specialistą į namus, jis, natūralu, tokiu būdu išreiškia norą, kad tas specialistas ateitų, jam suteiktų kažkokią paslaugą, pagalbą. Čia yra tokia pati analogija, tai tikrai nėra susiję su jokia prievarta, žmonės nebus kaip nors apgaudinėjami ar prievarta verčiami skiepytis. Žmogus, kuris jau ateina į skiepavimo vietą, natūralu, kad jis tokiu būdu kaip ir išreiškia savo sutikimą. Vėl tik priminsiu, kad tai negalioja visoms vakcinoms, tai galioja šioms pandeminiams, dėl kurių yra paskelbta ekstremalioji situacija, tai tikrai dėl to nereikia gąsdintis.

O kolegai Valiui atsakant dėl vakcinų, tai, manau, mes dar pasidžiaugsime, kad mes daug tų vakcinų nusipirkome, nes panašu, kad gali reikėti ir revakcinacijos. Tai neskubėkime jų labai dąlinti, išmesti, jų tikrai, manau, kad ir pačiai Lietuvai nemažai prireiks. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gal ne prieš, o kiek susilaikydamas norėčiau atsakyti tiek Giedriui, tiek Aurelijui. Aš manau, kad, kolegos, jūs tiesiog neperskaitėte šito įstatymo. Kai perskaitysite visą teisės aktą nuo 1 dalies ir 2 dalį, jūs suvoksime, kas čia yra. Čia yra tokia nuostata, ko Lietuvoje dar nėra buvę, kad žmogus, savarankiškai sutikdamas skiepytis (jie kalba apie savarankiškumą), prisiima ir iš to kylančias visas atsakomybes, susijusias su sutrikimais, negalavimais, šalutiniais poveikiais. Ir gydytojas, šeimos gydytojas, specialistas, kuris kvietė tave skiepytis, kuris turėjo įvertinti tavo ligos istoriją ir paskirti tau vieną ar kitą skiepą, nusišalina nuo atsakomybės. Tai jūs, gerbiami kolegos, ką tikrai paskleidėte žinią žmonėms, gyventojams, kad jus gydantis gydytojas už jus *nebeneša* jokios atsakomybės ir skiepys bet ką, neįvertinęs žmogaus ligos istorijos.

Antras dalykas. Siūlyčiau paskaityti dar kartą, nepurtykite galvų, kolegos, perskaitykite teisės aktą, nes panašu, kad jūs neskaitėte, koks jis išėjo po Sveikatos komiteto.

Antras, įdomesnis dalykas šiame teisės akte atsiranda, sakoma „savarankiškumas“. Šiandien mes žinome Europos Sąjungos institucijos sprendimą, kad niekas negali būti prievartos būdu skiepijamas arba kitaip verčiamas skiepytis. Šiuo atveju žmogus, kuris atsisako skiepo arba atsisako pagal užkrečiamųjų ligų... testavimo, negauna Konstitucijoje įtvirtintų teisių. Ką tai reiškia? Žmogus negauna gydymo, negauna darbo, galimybės važiuoti, susitikti ir panašiai, ir panašiai.

Šitas teisės aktas, mano įsitikinimu, neturėtų būti šiandien priimamas. Aišku, būtų protinčiausia skelbti pertrauką, registruoti pasiūlymus ir ištaisyti, nes kitais atvejais gydytojai ir medicinos įstaigos *neša* atsakomybę, o būtent šio skiepo atveju jokia medicinos įstaiga, joks šeimos gydytojas *neneša* atsakomybės už paskirtą jums skiepą. Aš tikrai manau, kad reikia neskubėti. Aišku, kokia bus Seimo valia, tokia bus, bet aš manau, kad turėsime labai daug problemų ir pasitikėjimas skiepais labai stipriai kris po šito įstatymo. (*Balsas salėje*) Giedriau, tu pasiskaityk antrą...

PIRMININKĖ. Motyvai už – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Norėčiau reflektuoti iš tiesų, ką pasakė gerbiamas kolega Remigijus. Ir šiuo metu gydytojai *neneša* asmeninės atsakomybės už nepageidaujamus skiepo poveikius ar šalutines reakcijas, nereikia manipuliuoti sąvokomis. Manau, kad tikrai pandemijos metu gydytojai ir taip yra apkrauti pertekliniu darbu, tikrai didelis sergamumas, labai daug papildomų pareigų. Situacija tikrai yra ekstremali. Apie skiepus, apie galimas nepageidaujamas reakcijas tikrai yra daug patikimos informacijos. Labai siūlyčiau visiems, ir Seimo nariams, naudotis ir skaityti tik patikimą informaciją ir palaikyti šitas įstatymo pataisas, kurios tikrai palengvins darbą ir sudarys galimybę paprasčiau tiems žmonėms, kurie domisi ir kurie nori skiepytis, pasinaudoti šita galimybe. Tikrai įstatymo projektas yra labai geras ir labai kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, aš vis dėlto matau lygiai taip pat, kaip ir prieš tai kalbėjęs kolega R. Žemaitaitis, tam tikrų teisinių neaiškumų šioje srityje. Ir apskritai kalbant apie

pacientų teises ir žalą, apie skiepus, Lietuvoje seniai būtų dingę labai daug konfliktinių situacijų, jeigu ta tvarka, registruojant pašalinius poveikius, būtų daug skaidresnė ir aiškesnė.

Aš manau, kad pirmiausia būtina pakeitimus padaryti ta linkme, tada pacientai labai aiškiai žinos savo teises ir kaip jie gali išsireikalauti kompensacijos už jiems padarytą žalą nuo skiepų. Jeigu kalbėtume apie šią situaciją, tai aš niekaip nematau, kaip tai užima labai daug laiko. Ir jeigu žmogus turi papildomų klausimų, visada yra gerai į tuos klausimus atsakyti, net jeigu jis yra ir apsisprendęs skiepytis. Vis tik tai žmogaus sutikimas tokiu atveju, kai iki 2023 metų vakcinosis dar yra tam tikros testavimo stadijos ir už tuos šalutinius poveikius gamintojai *neneša* jokios teisinės atsakomybės, tai, manau, apie tuos dalykus žmonės privalėtų būti informuoti. Jeigu jie apsisprendžia, tuomet viskas gerai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už kalbą K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu pirmiausia pasidžiaugti tuo, kad kairėje salės pusėje nebedominuoja V. Ažuolo ir panaši nuomonė. Čia tikrai džiugu, kad visa politinė bendruomenė, *in corpore*, su retomis išimtimis supranta, kokią atsakomybę mes prisiimame. Tiesą sakant, to žodžio „nešti“ atsakomybę nevartokime, nes nešioti galime kūdikį, bet ne atsakomybę. Mes prisiimame atsakomybę, lygiai taip pat žmogus, kuris nueina į ligoninę gydytis tam tikros ligos, visada sutiks, kad bus gydomas pagal tam tikrą procedūrą. Jam bus išaiškinta ir jis gydysis pagal tam tikrą procedūrą.

Skiepai yra pakankamai paprastas dalykas – čia tu sunkiai surasi tiek neapsišvietusį žmogų Lietuvoje, kad nesuprastų, ką jie reiškia ir kokia yra jų nauda. Lygiai taip pat žmogus, atėjęs skiepytis, ir dabar gauna lapelį, jam yra paaiškinama, kad jisai negali būti alergiškas ar turėti pavojaus dėl alergijos ir panašiai. Visa tai yra ir dabar, egzistuoja. Tai yra palengvinimas, pagerinimas, kurį mes turime priimti. Labai džiugu, kad čia mūsų politinė bendruomenė priima gana vieningai. Siūlau tai ir padaryti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Jeigu mes paklaustume žmonių, kurie stovi eilėje skiepytis, ar jie žino kontraindikacijas, dėl kurių jie neturėtų skubėti skiepytis, matytumėte, kad kas antras žmogus eilėje tikrai nežino kontraindikacijų, dėl ko jis neturi skubėti skiepytis. Ir jeigu jie žinotų, mes tiek daug bėdų ir nelaimių būtume išvengę jau šiandien. Jeigu mes palygintume, kiek per tą laiką, kai mes skaičiavome mirusius nuo kovidų, kiek tuo metu žmonių numirė nuo rūkymo, nuo alkoholio vartojimo, jeigu mes tiek daug dėmesio būtume skyrę girtavimui, rūkymui, nujudrumo prevencijai, mes šiandien būtume viena iš sveikiausių pasaulio valstybių.

Gerbiamieji, aš pritariu kolegoms, kurie yra prieš šio įstatymo priėmimą, ir siūlau apskritai gerai pagalvoti apie Lietuvos situaciją ligų ūkyje ir dėl ligų prevencijos. Jeigu mes daugiau dėmesio skirtume sveikam gyvenimui, natūraliam imunitetui, tikrai šiandien būtume žymiai kitame kelyje ir žymiai kitoje situacijoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, balsavimas dėl šio projekto nutrauktas 12 val. 30 min.

10.13 val.

Įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-235(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-235(2). Kviečiu komitetų pranešėjus. Pirmoji Europos reikalų komiteto pranešėja R. Morkūnaitė-Mikulėnienė pristatys komiteto išvadą po svarstymo.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, noriu pagarsinti Europos reikalų komiteto sprendimą, kuris susideda iš dviejų dalių. Viena, kad mes pritariame iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-235 ir komiteto išvadai. Pateikto įstatymo projektą siūlome svarstyti skubos tvarka.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją M. Maldeikį, kad pristatytų komiteto išvadą.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Komitetas apsvarstė pateiktą pasiūlymą ir pritarė jam bendru sutarimu. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, šiandien yra ta diena, kai, aš manau, svarstome vieną svarbiausių finansinių dokumentų, kaip Lietuva gyvens ateinančius septynerius metus, panaudodama Europos Sąjungos finansinę paramą ir kitus finansinius išteklius.

Aš labai trumpai norėčiau akcentuoti keletą aspektų, kurie yra pabrėžti šiame įstatyme. Priėmus įstatymo projektą, bus sudarytos sąlygos sklandžiai įgyvendinti Europos Sąjungos biudžetą 2021–2027 metams, o tai turės teigiamą poveikį verslo sąlygoms ir jo plėtrai Lietuvoje.

Noriu pabrėžti, kad, visų pirma, Tarybos sprendimas nustatys Europos Sąjungos biudžeto pajamų šaltinius ir užtikrins Europos Sąjungos biudžeto finansavimą, įskaitant ir valstybių narių paramą, tai yra 2021 ir 2027 metams.

Antra. Visoms valstybėms patvirtinus Tarybos sprendimą, Komisijai bus suteiktas teisinis pagrindas skolintis finansų rinkose Europos Sąjungos vardu ir finansuoti 750 mlrd. eurų. Tai yra naujovė, palyginti su ankstesnėmis finansinėmis perspektyvomis. Yra numatyta, kad iš tų 750 mlrd. eurų 390 mlrd. eurų bus suteikta kaip subsidija ir 360 mlrd. eurų bus galima naudoti kaip paskolą. Bet čia, aš manau, turėtų būti atskira diskusija, kai mes kalbėsime ir svarstysime RRF'ą, vadinamąjį ekonomikos skatinimo planą. Aišku, didžioji dalis iš 750 mlrd. eurų bus skiriama pandemijos poveikiai ekonomikai atkurti ir jos atsparumui didinti ilguoju laikotarpiu.

Taip pat norėčiau Seimo nariams pasakyti, kad 2021 ir 2027 metais Europos Sąjungos daugiamečio biudžeto ir Europos Sąjungos gaivinimo priemonės investicijos Lietuvai naujuoju finansavimo laikotarpiu gali siekti apie 14 mlrd. 100 mln. eurų. Jeigu palyginsime su ankstesne finansine perspektyva, tai daugiau kaip 1,3 mlrd. eurų.

Dažnai užduoda klausimą visuomenės nariai ir įvairiose diskusijose kyla klausimų, o kiek Lietuva yra numčiusi įmokėti į Europos Sąjungos biudžetą. Tai per septynerius metus Lietuva į Europos Sąjungos biudžetą pagal šiuo metu esantį projektą yra numčiusi sumokėti 4 mlrd. 250 mln. eurų, apskaičiuota einamosiomis kainomis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai dėl viso. Už užsirašė kalbėti M. Majauskas. Mykolo salėje nematau. Taigi balsavimas dėl šio projekto bus numatytu laiku nuo 12 val. 30 min.

10.18 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2)ES, Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4¹ straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-32(2)ES, Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-33(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2)ES. Svarstymo stadija. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Kupčinską, kad pristatytų komiteto išvadą. Ir taip pat išvadas dėl lydimųjų.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, komitetas svarstė Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 41 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė.

Komitetas svarstė ir Juridinių asmenų registro įstatymo projekto pakeitimus ir taip pat pritarė bendru sutarimu. Visi už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Taip pat kviečiu gerbiamą S. Šedbarą, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl lydimąjo.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų tai yra lydimasis dokumentas, nežymus Civilinio kodekso pakeitimas. Komitetas svarstė kovo 24 dieną ir visiems šešioms dalyvavusiems komiteto posėdyje balsavus už buvo po svarstymo pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.20 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2). Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėją A. Pocių pristatyti komiteto išvadą po svarstymo.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, primenu šio įstatymo pakeitimo projekto pačią esmę. Buvo tobulinamas įslaptintos informacijos apsaugos reguliavimas, siekiama atsisakyti perteklinių reikalavimų, patikslinti leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo tvarką, padidinti asmenų, galinčių išduoti pažymą, skaičių, įteisinti teikėjo patikimumo pažymėjimo galiojimą ir su juo sudarytų įslaptintų sandorių sustabdymo procedūrą. Komiteto sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5274 ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra, dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.21 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2). Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją E. Zingerį, kad pristatytų komiteto išvadą. Gerbiama Emanuelio salėje nematau. Galbūt galėtų kas nors kitas iš Užsienio reikalų komiteto pristatyti komiteto išvadą? Kol kas kviečiu gerbiama kolegą R. Lopatą pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl šio projekto po svarstymo.

R. LOPATA (LSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip papildomas komitetas, kovo 31 dieną svarstė Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projektą Nr. XIVP-194 ir bendru sutarimu jam pritarė dalyvaujant devyniems komiteto nariams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į tribūną kviečiu Užsienio reikalų komiteto pirmininką Ž. Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Mūsų komitetas irgi balandžio 14 dieną svarstė šį nutarimo projektą Nr. XIVP-194 ir pritarė iniciatorių pateiktam projektui ir komiteto išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra, dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytas 12 val. 30 min.

10.24 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2)VK (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2). Kviečiu Seimo Sveikatos reikalų komiteto pranešėją P. Kuzmickienę, kad pristatytų komiteto išvadą po svarstymo. (*Balsai salėje*) Kviečiu A. Matulą pristatyti komiteto išvadą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą, buvo gautos kelios Teisės departamento pastabos, joms yra pritarta. Nacionalinės sanatorijų ir reabilitacijos įstaigų asociacijos pastabai nepritarta, nes jeigu būtų pritarta šiai pastabai, PSDF biudžetui papildomai reikėtų maždaug 1,5 mlrd. eurų. Komitetas pritarė išvadoms dėl projekto ir prašyčiau pritarti po svarstymo šitam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašė R. Žemaitaitis. Norėtų kalbėti už.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties, kolegos, senas projektas, dar anos Vyriausybės projektas, tikrai buvo reikalingas projektas. Aš matau, kad niekas iš kolegų nėra užsirašęs prieš, matyt, nuomonių nebus. Aišku, priėmimo metu gal bus ir pasiūlymų, svarstymų arba kitas teisės aktas dar atsiras, tai tikrai kviečiu visus palaikyti ir kuo greičiau, kad jis būtų priimtas ir įgyvendintas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.26 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4292(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-8 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4292(2). Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkę A. Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aplinkos apsaugos komitetas projektą svarstė kovo 31 dieną ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų dėl šio projekto po svarstymo užsirašiusių taip pat nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.27 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3756(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3756(2). Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją A. Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aplinkos apsaugos komitetas įstatymo projektą svarstė kovo 31 dieną, pastabų nebuvo gauta. Už projektą balsavo 8, prieš nebuvo, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašė kalbėti A. Palionis, tačiau jo salėje nematau. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.28 val.

Muziejų įstatymo Nr. I-930 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4429 (svarstymas)

Šiek tiek lenkiame darbotvarkę, gerbiami kolegos. Iš rezervinių klausimų apsvaistysime rezervinį 1 klausimą – Muziejų įstatymo Nr. I-930 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6¹ straipsniu

įstatymo projektą Nr. XIII-4429. Svarstymo stadija. Kviečiu R. Šarknicką, jis yra ir įstatymo iniciatorius. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Pagrindinis dalykas, kad iš šito įstatymo projekto būtų išbrauktas šitas mano pasiūlymas. Motyvas yra tas, kad Kultūros ministerijoje yra ketinama formuoti darbo grupę, nes atsirado daugiau pašalinių klausimų, kurie susiję ir su Darbo kodeksu, ir su kitais dalykais, liečiančiais gyvo muziejaus įteisinimą. Viskas, ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. (*Balsai salėje*) Užsirašiusių dėl motyvų dėl šio projekto taip pat nėra.

10.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-425 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu į tribūną gerbiamą J. Razmą, kad pristatytų rezervinį 2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIVP-425.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, galbūt aš iš karto pristatysiu abu projektus, nes jie yra susiję. Nutarimo projektas, kuriuo keičiami komitetų narių skaičiai, yra susijęs su tuo kitu nutarimu, kuriuo mes darome pakeitimus komitetų sudėčių. Pakeitimas komitetų sudėčių labai nedidelis, tiesiog K. Masiulis pageidauja pereiti iš Audito komiteto į Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Ten Tėvynės sąjungos kvota nebuvo užpildyta, tokia galimybė yra pagrįsta. Tikiuosi, kad kolega, kuris yra viešosios vadybos specialistas ir dėstęs, ir mokslus toje srityje daręs, manau, minėtame komitete galės dar geriau atsiskleisti kaip politikas.

Ir atitinkamai yra koreguojamas komitetų narių skaičius. Dar iš anksčiau yra likęs Ateities komiteto skaičiaus pakoregavimas, vietoj 21 – 20. Užsienio reikalų komiteto narių skaičius taip pat koreguojamas dėl to, kad kol kas mes A. Skardžiaus nepaskiriame į jokią komitetą, o ten ta vieta buvo užimta jo frakcijos buvusio kolegos A. Guogos.

Tokie nutarimų projektai.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte abu projektus. Pirmiausia dėl rezervinio 2 klausimo, projekto Nr. XIVP-425, klausti po pateikimo užsirašiusių nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat neturime. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Balsuosime numatytu laiku. Priėmimas. Taip pat nėra užsirašiusių dėl balsavimo motyvų. Balsuosime dėl projekto Nr. XIVP-425 numatytu laiku.

10.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-426 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas – projektas Nr. XIVP-426. Gerbiamas J. Razma ką tik jį pristatė. Ar po pateikimo yra klausiančiųjų? Nėra klausiančiųjų. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo užsirašiusių taip pat nėra. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl rezervinio 3 klausimo – numatytu laiku.

Labai ašiprašau, tik dabar pamačiau, kad Z. Balčytis užsirašė priėmimo stadijoje dėl motyvų. Motyvai už. Prašom, gerbiamas Zigmantai, žodis jums.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš irgi tik neseniai užsiregistravau. Mano pasisakymas būtų padėka K. Masiuliui kaip Audito komiteto nariui, kuris buvo labai aktyvus, bu-

vo produktyvus, ir tikrai mano pasisakymas – labai labai dėkui. Linkiu jam sėkmės naujame komitete. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar motyvai jau išsakyti. Priėmimas numatytu laiku.

10.34 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-411 (pateikimas)

Kadangi laiko dar turime, darbotvarkės 2-23 klausimas. Aš kviečiu pranešėją T. Tomiliną, kad pristatytų projektą. Prašom. 2-23 klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-411. Pranešėjas – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pristatau Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Tai yra idėja ir pasiūlymas dėl vadinamojo skiepadienio. Mes visi, daugelis mūsų pasiskiepijome „AstraZeneca“ vakcina, ir tikrai tas poveikis, natūralus poveikis, nesusijęs su šalutiniais poveikiais, tačiau toks įprastas poveikis yra gana stiprus, ir mums kilo idėja, kad iš tiesų dabartinėje situacijoje, kai mes turime įvairių nuomonių dėl skiepimosi, o visuomenės interesas yra paskiepyti kuo daugiau žmonių, tai yra įvykdyti masinę vakcinaciją, galbūt svarstytina idėja pasiūlyti žmonėms dėl to, kad jie ateina ir pasiskiepija, ką nors mainais. Aš visada esu derybų ir abipusės naudos šalininkas.

Suprantu, kad mes turime visų pirma apeliuoti į žmonių sąmoningumą, į žmonių savanorišką skiepimąsi ir norą apsisaugoti nuo ligų, kita vertus, mes puikiai matome iš apklausų, kurios buvo darytos ir pernai, ir šiemet, kad tikrai ne absoliuti dauguma Lietuvos gyventojų ketina skiepytis. Yra stabilus procentas (apie 20–30 %) žmonių, kurie net neketina to daryti. Tai yra tikrai labai rimti skaičiai ekstremaliosios situacijos ir pandemijos sąlygomis. Jeigu būtų prastos sąlygos, tikrai jokia skiepadienio idėja negalėtų būti siūloma, o mes turime visus reikalingus mechanizmus. Jeigu kam nors yra pasireiškę kokie nors negalavimai, gali prašyti nedarbingumo įprasta tvarka. Pirmas dienas apmoka darbdavys, paskui – „Sodra“.

Pandemijos sąlygomis, kai mes nuolatos konkuruojame su laiku, kai verslas ir gyventojai jau seniai pavargo nuo visų šitų suvaržymų, nuo tos situacijos – jau metai, mums reikia kuo greičiau pasiekti tą bandos imunitetą, todėl, mano galva, šalia restrikcinių priemonių reikėtų svarstyti ir dėl skatinamųjų priemonių. Mes diskutuosime, jeigu jūs po pateikimo pritarсите, kokia ta skatinamoji priemonė gali būti.

Mūsų pasiūlymas yra gana paprastas – darbdavys darbuotojo prašymu trijų parų laikotarpiu po skiepo nuo pandemiją sukėlusios ligos, dėl kurios yra paskelbta ekstremalioji situacija, suteikia darbdavio sąskaita vieną laisvą dieną, mokant vidutinį atlyginimą. Laisva diena negali būti suteikiama darbuotojų kasmetinių atostogų sąskaita. Taigi mes iš tiesų siūlome motyvacinę priemonę, o ne tai, kas ir dabar yra įmanoma, tai yra įprasta tvarka paimti biuletenį.

Taip pat normalu pandemijos sąlygomis ne papildomai apkrauti sveikatos sistemą, o įvesti panašią sistemą, kokia yra dėl tėvadinių, mamadinių. Santykis yra tarp darbdavio ir darbuotojo, jokios institucijos čia neįsitraukia, ir mes taip taupome laiką ir žmogiškuosius resursus.

Iš darbdavio taško žiūrint, žinoma, yra papildoma našta, žinoma, mes turime tartis su socialiniais partneriais. Įprastu metu aš tikrai siūlyčiau eiti į Trišalę tarybą ir nediskutuoti dėl to Seime. Tačiau aš apeliuoju į tai, kad verslas tikrai daug labiau pavargo ne nuo to, kad žmonės vieną ar kitą dieną neateis į darbą dėl skiepimosi, bet pavargo nuo visko, kas vyksta su ekonomika visame pasaulyje.

Mes norime kuo greičiau pasiekti tuos rezultatus, kurių mums visiems reikia, ir pamiršti šią pandemiją kaip blogą sapną. Todėl ta nedidelė auka, kurią šiandien mes galime paprašyti suteikti žmonėms, galbūt prisidės prie mūsų visų sėkmės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs pristatėte projektą. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. M. Majausko salėje nematau. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų gal ir taip, gal ir reikia duoti kokių nors teigiamybių pandemijos metu, tačiau jūs net neparašėte, dėl ko duoti tą laisvadienį. Paprasčiau-

siai nurodėte: pandemija ir po skiepo. Bet nevienoda reakcija būna po skiepo. Tarkime, išvis faktiškai tos reakcijos nėra. Aišku, aš savo noru galiu ir neiti į darbą, bet iš tiesų aš galiu eiti į tą darbą, o jeigu man kas nors blogai, kaip ir visą laiką aš per sveikatos sistemą galiu gauti tam tikrą tų laisvų dienų galimybę dėl ligos.

Ar nemanote, kad bent jau įstatyme reikėtų parašyti, jeigu yra kokia nors reakcija ir panašiai? Jūs paprasčiausiai tik siūlote laisvą dieną po skiepo. Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū, kolega, už svarbiausią turbūt klausimą. Žinoma, jeigu mes svarstytume tai kaip medicininį klausimą, kaip grynai susijusį su tikrais vakcinos natūraliais poveikiais, kuriuos daugelis iš mūsų patyrėme, tai taip. Bet aš kalbu apie tam tikrą motyvaciją, ir aš kalbu apie tai, kad sistema turėtų veikti panašiai kaip mamadienis. Dėl mamadienio, kai tu kreipiesi į darbdavį, kad tau šiandien reikalingas tėvadienis, tai tu nedetalizuoji, ką su tais vaikais darysi.

Šiuo atveju mes turime keturias ar kiek skirtingų vakcinų, jų poveikis labai skirtingas: vienos didesnis poveikis po antro skiepo, kitos, kaip mes visi žiname ir patyrėme, „AstraZenecos“ poveikis ir po pirmojo yra gana reikšmingas, dirbti bent jau aš tikrai negalėjau. Aš, kaip Seimo narys, galiu sau leisti kur nors nenuieiti, bet yra daugybė – tūkstančiai, šimtai tūkstančių žmonių, kurie negali šiaip sau neateiti į darbą dėl to, kad blogai jaučiasi, arba dėl to, kad galimai blogai jausis.

Todėl tai tokia skatinamoji priemonė, ji yra Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme. Yra Teisės departamento pastaba, kodėl ne Užkrečiamųjų ligų įstatyme. Tai atsakymas ir yra, kad mes kalbame apie universalią motyvaciją – netgi tiems žmonėms, kurie nepatirs nemalonumų. Galbūt jie ir nenorės to skiepadienio, jie galbūt dirbs įprastai savo darbą ir nesuks sau galvos. Tačiau jeigu kalbame apie visą visuomenę, tai tikrai neįmanoma išskirti vieno skiepo gavėjus, kito skiepo.

Mes kalbame apie universalią laikinai veikiančią priemonę, ji tikrai neveiks, kai baigsis ekstremali padėtis, mums nereikia jokios naštos darbdaviams, skatinti papildomų laisvų dienų ir taip toliau, aš tikrai nesu šalininkas tų dienų dalinimo į kairę ir į dešinę. Bet kai visiems, įskaitant verslą, reikia skubiai situaciją pakeisti, mums visiems reikia pradėti normaliai gyventi, tai tokią privilegiją, sakykime, mes žmonėms galėtume pasiūlyti: valstybė savo sąskaita įdarbinti žmones, privatus verslas – savo sąskaita. Šiuo atveju, kai mus jungia bendras interesas, nereikėtų mums gilintis, ar kas nors pasireiškia, ar nepasireiškia. Tai yra bendroji skatinamoji priemonė – kuo universalesnė, tuo paprastesnė – ir taip galbūt atsirastų daugiau žmonių, norinčių pasiskiepyti.

PIRMININKĖ. Klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų lietuviai ir sirgdami, ir blogai jaušdamiesi puola į darbą, tarsi kažką būtų skolingi. Žinoma, paprastai tos indikacijos, ar gerai jaučiesi, ar blogai jaučiesi, matyt, normaliomis sąlygomis turėtų būti, bet mes kalbame, patikslinkite, tik apie ekstremalią situaciją...

T. TOMILINAS (LVŽSF). Tik apie ekstremalią.

G. PALUCKAS (LSDPF). ...todėl tokių atvejų, kada šis įstatymas būtų taikomas, būtų sąlyginai nedaug, duok Dieve, ar ne?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Žinoma, kalbame tik apie ekstremalią situaciją. Įprastu laiku yra įprastas biuletenis ir viskas gerai. Bet dabar, kai visų interesas yra vienas, aiškintis, ar tu subjektyviai jaučiesi gana blogai, ar tu gali dirbti, negali dirbti, o gal tu iš tikrųjų nori poilsio, grynai ramybės, nes tu jaudiniesi psichologiškai, kad skiepas... Pavyzdžiui, yra žmonių, kurie netiki skiepais ar mažiau tiki arba turi skeptišką nuomonę, gal jiems nusiraminti reikia vienos dienos. Apie tai kalbame.

PIRMININKĖ. Klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkui, Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų svarbus siūlymas, bet mano klausimas yra susijęs su tuo, apie ką jau šiek tiek buvo kalbėta. Apie tai, ar laikino nedarbingumo suteikimas tuo atveju (ką tik išsiaiškinome, kad tokių atvejų nebus sąlyginai daug, tikiuosi, kad jų nebus daug) negalėtų kompensuoti viso šito pasiūlymo ir iš tikrųjų mes nesiųstume žinios visuomenei, kad tam tikromis papildomomis ne darbo dienomis mes iš tikrųjų kažką skatiname. Man atrodo, papildomomis ne darbo dienomis mes nieko neskatiname ir tai neturi tiesioginio ryšio su ta motyvacija, apie kurią jūs šnekate. Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Aš suprantu jūsų nerimą ir tikrai tas įprastas mechanizmas, kai reikia skambinti gydytojui, yra. Mes tą biurokratinę naštą gydytojams galime skirti, bet man teko ir su jais šiek tiek konsultuotis. Tikrai yra didelis nenoras veltis į tą sistemą, kai daugybė tūkstančių žmonių prašo to nedarbingumo arba, kaip ir Gintautas sako, dažniausiai žmogus, kad ir šiek tiek blogai jausdamasis, vis tiek eina į tą darbą. Ir taip išeina, kad žmonės... Yra apeliuojama į žmonių sąmoningumą ir mes laukiame, kad jie net savo komforto sąskaita ateis ir pasiskiepytų. Gerai, toks požiūris gali būti, bet aš manau, kad šiais laikais laisvas laikas yra ypač brangus. Mes kalbame, diskutuojame, kad didžiulės korporacijos, gūglai ir feisbukai pereina prie keturių dienų darbo savaitės. Laikas šiais laikais yra brangiausias žmogaus turtas. Jam net pinigai nepadėtų šiuo atveju, bet laikas, kurį tu gali išnaudoti galbūt ne tik sveikatos „atstatymo“ tikslui, bet galbūt kokiam nors šeimos reikalui sutvarkyti, tu jauti komfortą dėl to, kad atlikęs pilietinę pareigą, nes kas yra skiepas, tai yra pilietinė pareiga, tu gauni tam tikrą pilietinę privilegiją kad ir savo reikalams sutvarkyti. Ekstremaliomis sąlygomis, manau, tai yra labai sąžiningas sandoris.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, du klausimėliai. Mes žinome, jeigu žmogus neateina ir suserga, tai jis turi nedarbingumo pažymėjimą kaip pateisinamą dokumentą. Kokį dokumentą turės pateikti būtent šiuo atveju? Vienas klausimas.

Ar jūs šį įstatymą taikote, taip sakant, į ateitį, ar dar bus galvojama, nes Seime yra tokia praktika, jeigu priimi kokį nors įstatymą, tai tada reikia kompensuoti visiems, kurie nepasinaudojo tokio įstatymo galimybėmis. Kaip čia bus dėl jo įsigaliojimo ir kaip jis veiks? Ar ir tiems, kurie jau pasiskiepijo ir gerai jautėsi arba blogai, ar tik tiems, kurie naujai skiepysis? Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Dėl pirmo klausimo, manau, kad jokių dokumentų nereikės, bet mes komitete tikrai profesionaliai ir jūs pažiūrėsime įstatymą ir mes diskutuosime, bet aš tikiuosi, kad jokių papildomų dokumentų čia nereikės. Tiesiog skiepijimosi faktas ir darbdavys tikrai žino, jeigu jo darbuotojas darbo metu skiepijasi, tai ir dabar pagal teisyną privaloma leisti bent jau tą valandą nedirbti ir mokėti tą atlyginimą. Čia nėra jokių problemų. Ir mes būtent keičiame tą straipsnį, kuriame kalbama apie sveikatos patikrinimus ir panašiai. Čia labai į temą tas straipsnis, čia tiesiog jo loginis papildymas.

Kalbant jūsų antru klausimu, ar mes taikysime į ateitį... į praeitį, paprastai teisė yra taikoma tik į ateitį ir yra išskirtiniai atvejai, kai mes kokioms nors privilegijoms suteiktume atgalinį galiojimą. Aš šiuo atveju to nesiūlyčiau daryti.

PIRMININKĖ. Klausia L. Savickas. Jo salėje nematau. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas Tomai, iš tiesų, kai mes girdime, kiek daug komplikacijų būna po skiepų, kad žmonės iš tikrųjų po to kelias dienas būna nedarbingi, labai logiškas jūsų pasiūlymas yra. Tačiau, štai žiūrėkite, Lietuvoje jau daugiau nei trys dešimtys įvairiausių skiepų yra siūloma žmonėms, matyt, reikėtų kalbėti apie tokią galbūt skiepų dieną, skiepų propagavimo dieną, ir tą dieną visi turi nuo ryto iki vakaro paskaitose dalyvauti, pasimokyti, kokie reikalingi, kokie galbūt nebūtini skiepai. Iš tikrųjų tą dieną galėtų būti kalbama apie specifinį imunitetą, bet yra ir nespecifinis, tai yra bendras imunitetas, natūralus. Ar nereikėtų tiems žmonėms, kurie rūpinasi ir metus nesinaudoja gydytojų paslaugomis, taip pat gauti sveikadienį už tai, kad jie yra gerokai padirbėję ir pasirūpinę savo imunitetu? Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū, Dainiau. Aš tikrai palaikau idėją visais įmanomais būdais skatinti sveiką gyvenseną, taip pat ir politikos priemonėmis. Šiandien jau yra sveikadienis įteisintas viešojo sektoriaus kolektyvinėje sutartyje, atitinkamuose įstatymuose, tai mes tikrai galime padaryti ateityje normaliomis sąlygomis, ne ekstremaliomis sąlygomis, bet normaliomis sąlygomis padaryti kitus žingsnius ir apmąstyti tą vadinamąją sveikatos dieną, universalią padaryti. Aš tikrai nenorėčiau skirstyti žmonių į tuos, kurie yra pakankamai aktyvūs ir kurie yra pasyvūs. Čia yra įgyvendinimo klausimas. Manau, kad turėtų Lietuvoje atsirasti normali, universali sveikatos diena ir jau savanoriškomis priemonėmis mes turime skatinti žmones iš tiesų rūpintis sveikata. Yra atskiros jūsų praeitoje kadencijoje priimtos Sveikatos politikos pagrindų gairės, Seimo nutarimas, jį reikia įgyvendinti. Tikrai turime daug darbo ir kuo greičiau reikia įveikti šią kliūtį, šią pandemiją ir imtis svarbesnių dalykų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Laikas klausti baigėsi. Motyvai. Už kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, iš tiesų iš artimųjų ar apskritai iš aplinkos žmonių gana dažnai girdime nusiskundimus apie vienokią ar kitokią organizmo reakciją į gautą skiepą. Temperatūros pakilimą, raumenų ar galvos skausmus, ar kitokių poveikių, kas lemia blogą žmogaus savijautą ir daro jį nedarbingą. Teikiamo įstatymo projekto autoriai aiškinamajame rašte labai teisingai pažymi, kad, vykstant masiniam vakcinavimo procesui, galimybė kreiptis dėl nedarbingumo suteikimo bendra tvarka yra didžiulė papildoma našta tiek žmogui, tiek gydytojui, ypač dabartiniu laikotarpiu, kai sveikatos apsaugos sistema yra perkrauta COVID-19 pandemijos sukelta įtampa ir krūviu. Antra vertus, projekto autoriai siūlo laisvą dieną suteikti nepriklausomai nuo pasireiškiančių komplikacijų ir pasinaudoti ja trijų dienų laikotarpiu, pavyzdžiui, pasiskiepijus penktadienį ar šeštadienį, laisvą dieną galima pasiimti prasidėjus darbo savaitei. Tai prisidėtų prie visuomenės skatinimo aktyviau vakcinuotis ir prie tų pačių žmonių sveikatos. Taigi pritariu idėjai ir balsuosiu už teikiamą įstatymo projektą, ir agituojau jus taip pat balsuoti ir palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Pirmiausia tai iš tiesų įstatymas stipriai vėluojantis, mano požiūriu, nes kol mes jį priimsime, kol jis įgaus dienos šviesą, tai jis neturės jokios praktinės vertės, nes dauguma tų žmonių, kuriems galima tai suteikti, ko gero, bus paskiepyti. Tada iš viso nematau tokio įstatymo prasmės.

Antras dalykas, tiesą sakant, jau ir dabar darbdaviai yra įpareigoti duoti laisvadienius, jeigu žmogus blogai jaučiasi, ir tris dienas gali duoti. Dar daugiau, kai mes įdedame tokį įstatymą, tai mes tarsi sakome, kad mūsų dabartiniais darbdaviais mes visiškai nepasitikime. Mano žiniomis, kiek aš turiu, darbdaviai, dauguma jų mielai išleidžia skiepytis bet kurį savo darbuotoją, kad tik būtų saugesnė nuo užsikrėtimo, nuo užsikrėtimo virusu aplinka. Nelabai daug ką girdėjau, kad neišleistų žmonių ar nesutiktų. Todėl priimti įstatymą, kai žmonės patys puikiai tą sistemą reguliuoja, nematau prasmės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Argumentai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

10.54 val.

Darbo kodekso 52 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-191 (pateikimas)

Vis dar šiek tiek lenkiame laiką, tai aš norėčiau pakviesti iš popietinės darbotvarkės pristatyti darbotvarkės 2-20 klausimą – Darbo kodekso 52 straipsnio papildymo įstatymo projektą Nr. XIVP-191. Pranešėjas – T. Bičiūnas.

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Gerbiama Pirmininke, ačiū už suteiktą žodį. Teikiu Darbo kodekso 52 straipsnio papildymo įstatymo projektą. Projektą, kuriam pritartę užtikrintume dirbančių žmonių teisę į tai, kas jiems ir taip laisvoje demokratinėje šalyje priklauso, tačiau nėra formaliai įtvirtinta ar apibrėžta. Tai yra šiuo projektu siekiama užtikrinti darbuotojų teisę atsijungti nuo skaitmeninio prietaiso ir likti darbdavio nepasiekiamiems nedarbo metu. Ko gero, čia visi pritartumėte minčiai, kad nuotolinio darbo organizavimo reikšmė ir poreikis itin išaugo dėl COVID-19 pandemijos ir su ja susijusių padarinių. Eurofondo duomenimis, net 37 % Europos Sąjungos darbuotojų šiandien dirba iš namų. Ne išimtis yra ir Lietuva.

Dėl minėto darbo organizavimo būdo, tai yra nuotolinio darbo, sumažėjo ar net išnyko riba tarp darbo ir asmeninio gyvenimo. Atsirado vadinamoji „visada būti prisijungusiam“ kultūra, kuri sudaro sąlygas pasiekti darbuotoją ir deleguoti darbus po darbo valandų.

Šiandien galiu pacituoti tai, ką sako atstovai žiniasklaidai, darbuotojų atstovai. Darbuotojai laukia teisės atsijungti. Dabar žmonės yra pavargę, nes tenka dirbti nuolat. Ir štai ką sako darbdaviai (cituoju): „Tenka rašyti vėlyvus laiškus. Kolegos išklausė seminarą, jis truko pusantros valandos, buvo po darbo valandų.“ Pats asmeniškai paklausiau biudžetinių įstaigų vadovų, ar duoda nurodymus po darbo valandų nuotoliniu būdu? Dauguma jų atsakė taip, bet, priėmus tokią Darbo kodekso pataisą, niekada nedrįsčiau to daryti, atsakė dauguma biudžetinių įstaigų vadovų, kuriuos kalbinau.

Ne paslaptis ir tai, kad nuolatinis darbuotojų reagavimas, atsakinėjimas į elektroninius laiškus, SMS, dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo renginiuose, užduočių atlikimas skaitmeninėse platformose, susitikimas darbo reikalais ne darbo metu ištrina darbo ir poilsio ribas, sudaro prielaidas pažeisti maksimaliai vidutinę savaitinę darbo valandų trukmę, neigiamai veikia žmonių psichinę ir fizinę sveikatą.

Patys visai neseniai galėjome išmėginti nuotolinio darbo ypatumus, dalyvaudami nuotoliniuose Seimo posėdžiuose, ir supratome, kad labai skirtingos laiko sąnaudos yra atlikti tokiems patiems darbams įprastu ir nuotoliniu būdu.

Taigi pranešimo pabaigoje noriu pažymėti, kad teikiama Darbo kodekso pataisa suteiktų darbuotojams, dirbantiems nuotoliniu būdu, teisę atsijungti ir būti nepasiekiamiems, kai jiems nepriklauso dirbti, ir nepatirti neigiamų pasekmių darbdavio atžvilgiu.

Daugelis Europos Sąjungos šalių reglamentuoja nuotolinį darbą, tarp jų ir Lietuva. Europos Parlamentas ragina užtikrinti minėtą teisę, tačiau tik keturios valstybės pripažįsta teisę atsijungti. 2016 metais tai pirmoji padarė Prancūzija. 2021 metais, gerbiami kolegos Seimo nariai, kviečiu tapti penktąja šalimi, pripažinusia šią dirbančių žmonių teisę. Kviečiu palaikyti šią iniciatyvą. Dėkoju už žodį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. M. Majausko salėje nematau. Klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų tai, kad daugelis žmonių intensyviai naudoja socialinius tinklus ar tikrinasi savo elektroninį paštą ir savaitgaliais, ir po darbo valandų, yra tam tikra laikmečio tendencija. Ar jūs nemanote vis dėlto, kad Darbo kodekso pakeitimai šitos tendencijos niekaip neužkardys, nepakeis. Tuo labiau kad yra verslo atstovų, kurie, jau patys matydami aiškesnį poreikį viduje susitarti ir darbo kultūrą tam tikrą priimti, patys priima tam tikrus sprendimus. Ir tai yra daug sveikesnis, natūralesnis kelias, kai konkrečiai kiekviena įmonė, kiekvienas darbo kolektyvas gali susitarti dėl to, kokias taisykles jie taiko šiuo metu. Gal čia yra tik trauklapis ant tokios gana didelės laikmečio tendencijos, nieko nepakeisi.

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Dėkui už pateiktą klausimą. Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad projektu kalbame apie iniciatyvą suteikti teisę apibrėžti ją raštu juodomis raidėmis ant balto popieriaus. Savaimė ji tokia kaip ir yra, tačiau be rašytinio pagrindo, kaip žinome, net ir ginčo panagrinėti, ko gero, normaliai neišeitų, nes nėra tokio teisinio pagrindo pirštu bakstelti darbuotojui į Darbo kodekso tam tikrą straipsnį ir pasakyti: gerbiamas darbdavy, mane ši vieta ir ši eilutė gina.

Be to, minėjau, kad kalbinau biudžetinių įstaigų vadovus, taip pat viešojoje erdvėje sklando informacija, kad ši pataisa yra laukiama pačių darbuotojų atstovų. O vadovai teigia, kad jiems tai būtų kaip prevencinė priemonė ir, ko gero, dalis jų tikrai nedrįstų net imtis iniciatyvos susisiekti su darbuotoju, tuo labiau deleguoti darbus po darbo valandų, kai jie dirba namuose.

PIRMININKĖ. Klausia L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiamas Seimo narys, sakykite, o jūs ar piktnaudžiaujate savo padėjėjų, patarėjų darbu po darbo valandų, ar kreipiatės pagalbos, ar prašote?

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Norėčiau dar pasakyti, kad darbdavio pozicijoje aš atsiradau visai neseniai, prieš penkis mėnesius, o visą laiką buvau darbuotojo pozicijoje. Tikrai galiu pasakyti – savo kailiu tikrai esu patyręs, kad darbas vyksta nuotoliniu būdu ir po darbo valandų. O atsakant į tai, kaip aš pats elgiuosi, tai nuo tos akimirkos, kai tik užregistravau ir ėmiausi šios iniciatyvos, tikrai patarėjai neleis meluoti, nedeleguoju jokių užduočių po darbo valandų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos norėčiau paklausti. Kadangi projekte nieko nekalbate apie tas ryšio priemones, kurias suteikia darbdavys, ar jos gali būti išskiriamos, ar čia tik kalbate apie asmenines darbuotojo technines galimybes susisiekti su darbdaviu?

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Manau, kad ši iniciatyva apima apskritai teisę atsijungti nuo skaitmeninių technologijų, nesvarbus jų priklausomumas: ar tai yra įmonės, ar tai yra organizacijos, ar tai yra asmeninės. Tiesiog tu turi tokią teisę, turi rašytinę teisę, galbūt jos pagrindu kolektyvinėse

darbo sutartyse ar individualiose bus įrašyta, kaip ta teisė įgyvendinama, kokios nors konkrečios išlygos. Na, o pats technologijos priklausomumas, ar mano, ar darbdavio, neturėtų turėti tam reikšmės.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, ar žinote kokių nors faktų, kas dabar buvo nubaustas už tai, kad neišsijungia, kas dabar draudžia išsijungti? Paprasčiausiai išsijungi arba išvažiuoji, kur pakraščiuose nėra gero ryšio, pasakai, kad ryšio nėra. Ar matėte nubaustą žmogų, kuriam buvo taikytos sankcijos iš darbdavio pusės su kokiomis nors pasekmėmis? Ačiū.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Tikrai taip, matome. Konkrečiai žinau, netgi kalbėjęs esu su tam tikrais žmonėmis, kurie sako, kad jų darbas nenutrūksta nuo to momento, kai sueina terminas tam darbui atlikti, ir jie lyg ir tampa tokiais nelojaliais darbuotojais, jiems yra išsakomi darbdavių nuogastavimai, kad reikėtų taip daryti, reikėtų susipažinti su pateikiama medžiaga ar dalyvauti posėdžiuose, kurie yra po darbo valandų. Žmonės yra sakę, kad kai kuriose organizacijose dabar yra rašytinio pobūdžio susitarimai, kai taikomos piniginės baudos ar sankcijos, jei darbdavys negali susisiekti su darbuotoju ne darbo metu per nuotolį.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Tomai, jums teko tikrai nemažai girdėti apie įstatymus ir jų veikimą arba, kitaip sakant, apėjimą. Dabar bet koks darbdavys priėmus šią įstatymą tikrai ieškos būdų, kaip susitarti su darbuotoju: būk geras – mūsų reikalais reikia, kad tu atsilieptum tada ir tada, parašytum tą ir aną. Taip šita kodekso pataisa bus paprasčiausiai apeinama. Kaip jūs galvojate, ar veiks visa apimtimi?

Kolega Linas buvo uždavęs klausimą apie padėjėjus. Tikrai savaitgaliais kartais atsiranda tokių neatidėliotinių dalykų, reikia informacijos, reikia ką nors parašyti, ką nors išsiųsti, o mes ne visada galime apsieiti be pagalbos po darbo valandų. Jeigu bus tai priimta, šis bendravimas jau turėtų nevykti, ir Seimo narys galbūt bus nepatenkintas tokiu požiūriu padėjėjo, kuris nepadės apeiti jūsų teikiamos pataisos nuostatos. Ačiū.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Dėkui, gerbiamas kolega, už klausimą. Turiu tokius, kaip čia pasakyti, du atsakymus. Turbūt kiekvienas teisės aktas turi kokį nors mažą ar didelį apėjimą, bet tai nėra dingstis jo nekurti, tos iniciatyvos, to teisės akto. Juo labiau kad čia nekalbama apie kokį nors draudimą ar kardomąją priemonę. Kalbama apie žmogaus teisę turėti tai, kas jam ir taip priklausė, tai yra galimybę nedirbti tuo metu, kai jis turi nedirbti, ir turėti savo laisvo laiko su šeima, poilsį ir būti nepasiekiamas.

Kiekvienas žmogus turi teisę į poilsį. Ar jis ja naudosis, ar ne, tai yra jo asmeninis reikalas aptariant su savo darbdaviu. Aš manau, kad tikrai kompromisinių variantų, rašytinių ar žodinių, turėtų iš to rasti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų užsirašė kalbėti už A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau priminti. Kai paskutinį kartą kompleksiškai keitėme Darbo kodeksą, tai buvo net pavadinta liberalizavimu. Apie tai, kad mes dirbsime tokiu būdu – nuotoliniu, net negalėjo pagalvoti niekas: nei profesoriai, nei profsąjungos, nei darbdaviai. Todėl tai yra laikmečio problema ir tą problemą reikia spręsti.

Nesutinku su kolegomis, kurie klausia, ar jau ką nors nubaudė. Jeigu mes matome, kad tai yra problema, kad 70 % darbuotojų (ar daugiau, ar mažiau) jau dirba namuose, tai reikia tą problemą spręsti, o ne atidėti į šalį, kol kils daugiau problemų.

Kreipiuosi į tradicinės ir netradicinės šeimos gerbėjus – taigi čia pirmiausia pagalba šeimai. Neužmirškime: kas dirba namuose, tai ir vaikai neina į mokyklą, jie lygiai taip pat yra namuose, tai reikia ir šeimą tvarkyti, pietus paruošti, būti lojaliam viršininkui, padaryti darbus – problemų yra labai daug.

Aš dėkoju kolegai, kuris žiūrėdamas į kitų šalių patirtį pateikė šią įstatymo projektą. Aš manau, kad kol svarstysime, paprasčiausiai mes jau turėsime ir nuostatą, kaip būtent tokiu atveju elgtis. Šitas įstatymas yra ne apie tai, kaip ką nors nubausti, bet pirmiausia yra prevencinio pobūdžio. Visada žmonės gali sutarti. Aš dalyvavau daug sudėtingesnių krizių sprendimo situacijose.

Jeigu su žmonėmis darbdavys šnekasi, nėra problemos sutarti, ar yra įstatyme draudimas, ar jo nėra, tai yra geranoriškas kalbėjimas. Bet neužmirškime, kad dalis mūsų darbdavių ne visada nori kalbėtis, lengviau pasakyti – dirbk ir viskas, kitaip būsi atleistas, nes už durų yra daugiau. Todėl kviečiu pritarti šitam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Prieš kalba V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš esu linkęs nepritarti ne dėl to, jog nematau, jog čia nėra klausimo apskritai. Man atrodo, kad klausimas yra ir tema yra svarbi ir įdomi, apie ją galima diskutuoti. Aš tiesiog manau, kad pasirinktas sprendimo būdas nėra pats tiksliausias šioje situacijoje.

Plėsdami Darbo kodekse reguliuojamų sąvokų, reguliuojamų veiksmų sąrašą ir ypač plėsdami tokiais būdais, mes nepadarome lengvesnio uždavinio prižiūrėti, kaip to Darbo kodekso yra laikomasi. Man atrodo, tokia nuostata atvertų tikrai nemažai interpretuotinų vietų, kaip iš tikrųjų darbdavys su darbuotoju tariausi, kokios ten yra sąlygos ir panašiai. Dėl to tai padarytų šitą Darbo kodekso nuostatą labai sunkią pritaikyti ir tam tikra prasme net ir arbitralią, tai reiškia, kad būtų galima diskutuoti, ar minutę po 17 valandos pasiekęs elektroninis laiškas yra iš tikrųjų jau kas nors, kas įvyko po darbo valandų.

Aš siūlau spręsti šitą problemą kitomis priemonėmis, stiprinti darbuotojų atstovavimą, jeigu norite, ar panašiai, bet ne Darbo kodekso sąskaita tai daryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Per šoninį mikrofoną – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Replika po balsavimo. Gerbiamieji, darbo santykius, poilsio ir darbo laiko reglamentavimą sprendžia Darbo kodeksas, jokie kiti įstatymų projektai. Jeigu tai yra problema, tai ją ir reikia spręsti tuose įstatymuose, kokiuose reikia. O darbas po darbo yra apmokamas už viršvalandžius, jeigu dirbama. Vienas dalykas. Antras. Jeigu neapmokama, tai yra viršvalandinis darbas, kurį galima laikyti kaip nelegalų darbą ir visoki kitoki. Mūsų Darbo kodekse yra viskas surašyta. Siūlau kolegoms pasiskaityti, jis ne toks storas, ten tik 240 straipsnių, ir ne iš konteksto vieną straipsnį, patinka ar nepatinka, bet visą kontekstą, tada supratimas apie darbo santykius bus geresnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Replika. Atsiprašau, Pirmininke. Vis dėlto iš esmės beveik tą patį, kad Darbo kodeksas reguliuoja būtent darbo ir poilsio režimus. Priešingu atveju, jeigu mes ir poilsio metu reikalausime iš žmogaus, kad jis dirbtų, tai bus žmogaus išnaudojimas, ypač jeigu už tai nebus mokama. Jau mes šiandien turėsime ir kitus projektus, kur reikalavimas sumokėti būtent į sąskaitą darbo atlyginimą, darbo užmokesį. Čia yra kai kas panašaus. Šiuo atveju reikalavimas dirbti be darbo užmokesčio. Tai iš tikrųjų turėtų būti baudžiama. Bet šiuo projektu nesiūlo ma bausti. Šiuo projektu siūloma asmeniui turėti teisę į poilsį. Kadangi šiandien dirbame elektroninėmis priemonėmis, būtent išjungiant tas elektronines priemones. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiame kolegos, man rodos, tęsiame motyvų išsakymą. Bet aš leisiu V. Mitalui tarti paskutinį žodį dėl motyvų.

V. MITALAS (LF). Labai ačiū, Seimo Pirmininke. Aš tik noriu priminti gerbiamesiems kolegoms, kad prievartinis darbas ar koks nors išnaudojimas jau yra Darbo kodekse reglamentuotas ir yra užkardytas tam kelias. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, replikos – taip pat. Balsavimas numatytu laiku.

11.12 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-210 (pateikimas)

Tęsiame vakarinės darbotvarkės projektų pateikimą. Aš norėčiau pakviesti gerbiamą L. Jonauską, kad pristatytų 2-21 klausimą – Darbo kodekso Nr. XII-2603 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-210.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiame kolegos Seimo nariai, teikiu Darbo kodekso pataisas, kurios aiškiau reglamentuotų nuotolinio darbo metu darbuotojų patiriamas išlaidas, tiksliau, jų kompensavimo tvarką. Jau ir šiuo metu Darbo kodekse yra nuostata, kad

darbuotojo patiriamas išlaidas darbdavys privalo kompensuoti, tačiau nėra numatytas laikas, iki kada ir kaip turėtų būti padaromas susitarimas su darbuotoju, ir kieno iniciatyva tai turėtų atsirasti. Todėl atsiranda labai daug prielaidų piktnaudžiauti. Ir tai galima akivaizdžiai matyti. Mano žiniomis, aš žinau vos porą įmonių, kurios sąžiningai moka kompensacijas darbuotojams už nuotolinio darbo metu patiriamas išlaidas. Kalbu ne tik apie kompiuterių, apie darbo vietos įrengimą, kalbu ir apie elektrą, kalbu apie internetą, apie šildymą ir kitas išlaidas, kurias darbuotojas iš tikrųjų patiria savo kaštais ir jos gula ant jo pečių.

Kaip ir minėjau, darbuotojas šiandien dažnu atveju pats nenori kreiptis dėl suprantamų priežasčių į darbdavį ir prašyti, kad darbdavys kompensuotų tas patiriamas išlaidas. Dėl paprastų priežasčių. Šiuo metu, pandemijos metu, daugelis darbuotojų apskritai džiaugiasi, kad turi darbą ir gali turėti galimybę dirbti ir užsidirbti, todėl su papildomais klausimais pas darbdavį tikrai dėl to papildomo kompensavimo nenori eiti.

Mano siūlomos Darbo kodekso pataisos siūlo, kad darbuotojas su darbdaviu darbuotojo iniciatyva turėtų iki mėnesio, kai prasidėjo nuotolinis darbas, pabaigos susitarti dėl patiriamų išlaidų sumos ir kompensavimo tvarkos, ir tai padaryti, kaip minėjau, iki mėnesio pabaigos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų paklausti norėtų du Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, sakykite, ar mes čia nesukuriame perteklinės biurokratijos. Mes turime darbdavį, turime darbuotoją. Jeigu darbuotojas nėra išnaudojamas, norėtųsi tikėti, kad absoliučia dauguma atvejų taip ir yra, jeigu ne, tai yra institucijos, kur gali ir turi kreiptis. Jie gali tartis dėl tokių dalykų. Ar yra šiandien pagrindas manyti, kad iš tiesų čia yra problema ir darbdavys vengia kompensuoti. Juk Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, Mokesčių inspekcija, Darbo inspekcija apie tai kol kas nekalba. Galbūt čia yra koks nors paslėptas dalykas, apie kurį mes netrukus sužinosime? Ar galite patikslinti, ar iš tiesų yra tokia reali problema, kurią reikia spręsti?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū už klausimą. Manau, kad tikrai problema yra ne tik reali, bet ir didelė. Aš labai abejoju, kad Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba tirtų atvejus, kada darbdavys darbuotojui nesumoka 10–15 eurų už internetą per mėnesį, šildymo, elektros kaštų ar dar kokių nors panašių dalykų, tiesiog mastas, matyt, ne tas. Bet, kaip minėjau, jeigu klausėte visą pristatymą, tai tikrai laikas yra sudėtingas ir daugelis darbuotojų apskritai džiaugiasi, kad turi darbą ir su papildomais prašymais eiti pas darbdavį nedrįsta. Šiuo atveju, kaip ir minėjau, Darbo kodekse įtvirtinta nuostata, kad privalėtų kompensuoti, bet kieno iniciatyva turėtų būti atliekamas tas susitarimas, parašyta nėra. Todėl manau, kad apsaugant darbuotojus, o Darbo kodekso toks ir yra tikslas – aiškiau reglamentuoti tuos darbo santykius ir apsaugoti darbuotoją, ir turėtų atsirasti ta nuostata, kad darbdavio iniciatyva būtų vykdomas tas susitarimas ir, kaip minėjau, ne vėliau kaip iki mėnesio pabaigos, nuo kada prasidėjo nuotolinis darbas.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, noriu paklausti, ar čia kalbama ir apie įrangą? Pavyzdžiui, įrangą. Gerai, įsigyja žmogus, jam kompensuoja, jis kitą dieną parašo pareiškimą ir sako, a, susiradau geresnį darbą, aš noriu išeiti į kitą darbą. Aišku, dažniausiai darbdavys turbūt suteikia kažkokią techniką, jei ji reikalinga, paprasčiausiai nuperka ir duoda. Bet kaip bus su tuo, jei jis kompensuoja, tarkime, ar neįsivelsime čia po to į teisinę procedūrą su ta įranga? Kodėl jūs manote, kad blogai, kad įskaičiuoja į atlyginimą? Gal žmogų tai tenkina, pavyzdžiui, tą, kuris pradeda dirbti, jam sako, dabar tu dirbi nuotoliniu būdu su savo įranga, paprasčiausiai sutariam, kad moku didesnę atlyginimą. Tai nė kiek nelems to, ką žmogus praranda arba įmonė praranda duodama techniką. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Tikrai geras klausimas, kolega. Mano siūlomame pakeitimo variante ir yra numatyta, kad darbdavys su darbuotoju privalo susitarti. Susitarti tai ir reiškia, kad būtų sudaryta sutartis, kurioje aiškiai būtų aprašyta, kada ir koku būdu tektų grąžinti, kaip ir minėjote, kompiuterinę įrangą, darbo vietos įrengimą ir taip toliau. Čia šiuo atveju, jeigu ten atsirastų kitas darbas, ir taip toliau.

Lygiai taip pat tas susitarimas galiotų ir tais atvejais, kada darbuotojui tiesiog smagu dirbti namuose, jam nereikia jokių kompensacijų, tai tiesiog susitarimas gali įvykti ir būtų parašyta, kad

dėl kompensacijos jokių pretenzijų dėl patiriamų išlaidų dėl elektros, interneto ir taip toliau darbuotojas darbdaviui neturi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, ir šiandien mūsų darbo santykiuose jau yra situacijų, kai, pavyzdžiui, darbdavys kompensuoja darbuotojo išlaidas transporto priemonėms. Ridą, benzina, daugelis sėdi, kurie irgi naudojami tam tikromis lengvatomis, čia, aišku, atskira įstatymo norma. Bet įvairiuose darbuose labai daug darbuotojų naudojami tokia išlyga. O kadangi mes perėjome prie tokio darbo, kad žmogus būtent naudoja savo darbo priemones, tai viską normaliai turėtume sutvarkyti, nes šiandien, jeigu darbuotojas naudojami darbdavio priemonėmis ir padaro žalą, sugadina, pameta, tai jis turi atlyginti. Aš manau, kad siūlymas yra visai normalus. Jeigu naudojamas kompiuteris, kitos darbo priemonės, elektra, tai čia yra susitarimo klausimas. Jeigu mes jį įrašysime į Darbo kodeksą, bus aiškiau susitarti pasirašant darbuotojo ir darbdavio darbo sutartį, kad tai būtų aiškiai reglamentuota, kiek už tai, kad žmogus naudosis savo darbo priemonėmis ir dirbs iš namų, bus kompensuojama. Todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Replika – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Aš dėl vedimo tvarkos. Ar 12 val. 30 min. bus balsuojama dėl vakarinės darbotvarkės klausimų, kuriuos mes dabar pereiname?

PIRMININKĖ. 12 val. 30 min. balsuosime dėl tų projektų, kuriuos apsvarstėme dabar. Tarp jų ir dėl tų, kuriuos paėmėme iš vakarinės darbotvarkės.

11.20 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3004 (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą V. Bukauską, kad pristatytų darbotvarkės 2-18 klausimą – Darbo kodekso Nr. XII-2603 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3004.

V. BUKAUSKAS (*DPF*). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos darbo kodekso straipsnio pakeitimas. Noriu paminėti, kad šiuo metu minimalų mėnesinį darbo užmokestį nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė, gavusi Lietuvos Respublikos trišalės tarybos rekomendaciją ir atsižvelgdama į šalies ūkio vystymosi rodiklius bei tendencijas. Teikiamu įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad minimalios mėnesinės algos dydis būtų apskaičiuojamas atsižvelgiant į praeitų metų IV ketvirčio ir einamųjų metų pirmųjų trijų ketvirčių šalies vidutinio darbo užmokesčio vidurkį, kurį skelbia Lietuvos statistikos departamentas, ir negalėtų būti mažesnis negu 55 % minėto laikotarpio vidutinio darbo užmokesčio. Tokiu būdu būtų sudaromos palankesnės sąlygos mažiems atlyginimams didėti Lietuvoje.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad minimalios mėnesinės algos dydis būtų apskaičiuojamas, kaip ir minėjau, ne mažesnis kaip 55 % šio laikotarpio vidutinio darbo užmokesčio. Įgyvendinus šią nuostatą ir minimalų mėnesinį atlyginimą susiejus su vidutiniu darbo užmokesčiu, būtų sudarytos palankesnės sąlygos didėti mažiems atlyginimams, augtų gyventojų pajamos, didėtų vartojimas, plėstųsi gamyba ir taip toliau. Prašau, gerbiami kolegos, po pateikimo pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų tas įstatymo projektas daug kartų buvo teiktas ir nuolatos atmetamas, nes turbūt suprantate, kad galime įsukti pastovaus augimo spiralę, kuomet pačių pakeltas minimalus atlyginimas 55 % padidins bendrą atlyginimo vidurkį, kitais metais vėl ta pati istorija, ir tokiu būdu jos neįmanoma bus sustabdyti. Galbūt reikėtų apriboti keliais metais arba tam tikru tarpu, kad peržiūrima kas kiek metų, ir taip toliau. Ar nemanote, kad tokie pataisymai turėtų būti? Priešingu atveju, na, galime sužlugdyti ekonomiką, ypač verslus. Ačiū.

V. BUKAUSKAS (*DPF*). Ačiū, kolega, už klausimą. Aš noriu pabrėžti, kad šiuo metu apie 160 tūkst. darbuotojų gauna minimalų darbo užmokestį. Bet, kaip jūs pastebėjote, šitas įstatymo projektas yra registruotas praeitą kadenciją, tada, kai buvo tos karštos diskusijos Europos Sąjungos Taryboje, kai norėjo Europos Sąjungos šalims nustatyti minimalų atlyginimą, ne mažesnę kaip

60 % vidutinio darbo užmokesčio. Taigi šitas klausimas yra iš to laikmečio ir tik šiandien jis yra pateikiamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau klausia J. Džiugelis. Justo salėje nematau. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, gal galite pasakyti, jūs paminėjote, Europos Sąjungos lyg ir 60 % yra nuo vidutinio darbo užmokesčio, pas mus būtų 55 %. Jeigu mes paimtume šią dieną, kiek sudaro vidutinis darbo užmokestis ir kiek sudaro minimali mėnesinė alga, ir kiek pakistų mūsų minimali mėnesinė alga, jeigu mes dabar naujai perskaičiuotume, kiek išaugtų darbo užmokestis?

V. BUKAUSKAS (DPF). Kolege, nelabai supratau konkrečiai, ko norite. Koks minimalus atlyginimas dabar?

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Mes žinome, bet kiek dabar sudaro procentų, nes dabar keliame 55 %, koks dabar yra procentas?

V. BUKAUSKAS (DPF). Šiandien – apie 47 %, apie. (*Balsai salėje*) Darbo užmokestis padidėtų apie 70 eurų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs ne pirmą kartą teikiate šitas įstatymo pataisas, sveikinu siekį ženkliau padidinti minimalų mėnesinį darbo užmokestį. Bet turbūt ne vieną kartą susidūrėte su problema, tai yra Trišalė taryba, ypač darbdaviai dėl 10 eurų padidinimo žiauriai priešinasi, pasakysiu, čiagi turėtų kur kas daugiau padidėti. Kaip jūs manote, iš kur mes galėsime, jeigu Seimas ryšis tokiam žingsniui, būtent kieno lėšų sąskaita turėsime įvykdyti šitą reikalavimą?

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Kaip ir minėjau, šis klausimas buvo pateiktas ir registruotas 2018 metais, kai Europos Taryba kalbėjo, nėra priimta, bet būtent kalbėjimas, kad ne mažesnė riba nei 60 % nuo vidutinio darbo užmokesčio. Būtent ir buvo jis pateiktas.

Kitą, kurį jūs pabrėžėte, aš teikiu pirmą kartą. Jeigu jūs atmenate, praeitoje kadencijoje būtent siejau, kad minimali pensija būtų, turint 30 metų darbo stažą, 50 %, o buvęs socialinės apsaugos ir darbo ministras L. Kukuraitis net laidoje pabrėžė, kad minimali senatvės pensija turėtų būti 60 % vidutinio darbo užmokesčio. Taigi mes turime galbūt kalbėti, mes turime ieškoti ir būtent tą atotrūkį, atskirtį mažinti tarp pajamų gaunančių ir mažai pajamų gaunančių.

PIRMININKĖ. Klausia L. Savickas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Labai ačiū už galimybę paklausti. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų praėjusius beveik ketverius metus Trišalė taryba, socialiniai partneriai šiuo klausimu turėjo tikrai tokį didesnę vaidmenį ir būtent tuo formatu buvo sutarta tam tikra formulė. Remdamasi ta formule Trišalė taryba toliau teikdavo siūlymus ir sprendimus. Taigi turėjome sprendimą, kuris įgalino socialinius partnerius tartis.

Norėjau jūsų paklausti, ar matytumėte savo pasiūlymo kontekste vaidmenį socialiniams partneriams? Ačiū.

V. BUKAUSKAS (DPF). Kaip ir minėjau, bet koku atveju turi būti diskusija. Jeigu būtų pritar-ta, ką kalbėjo ir E. Pupinis, ir kiti kolegos, su socialiniais partneriais bet koku atveju turėtų būti kalbėjimasis ir dialogas. Vienareikšmiškai.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, aš supran-tu gerą norą ir iš tiesų reikia užtikrinti, kad socialinė atskirtis kaip įmanoma greičiau mažėtų ir tam būtų numatyti reikiami resursai, tačiau ar mes neužprogramuojame tokios sistemos, kai kiekvienais metais reikės labai didelių finansinių resursų norint įgyvendinti šį projektą? Automatiš-kai tai reikš, kad mes plokštinsime sistemą, vadinasi, vis greičiau ir greičiau žmonės, gaunantys minimalųjį atlyginimą, artės prie atlyginimų tų žmonių, kurie dirba kvalifikuotą darbą, turinčių universitetinį išsilavinimą. Jų atlyginimas bus lygiai toks pats kaip tų, kurie gauna minimalią al-gą. Ar nematote rizikos, kad mes išbalansuosime atlyginimų sistemą, nes tuo pat metu iš karto reikės didinti ir visus kitus atlyginimus?

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Tikrai labai geras jūsų pateiktas klausimas ir tas plokštėjimas iš tiesų galimas, bet, kaip aš ir minėjau, mes turime kalbėti, mes turime kalbėti.

Kaip minėjau, minimalųjį darbo užmokestį gauna per 160 tūkst. mūsų darbuotojų. Šiandien normalu, kai kreipiasi į Socialinės paramos ir rūpybos skyrių dėl kompensacijų už šildymą, už karštą vandenį, už maitinimą, vaiko pavėžėjimą ir taip toliau. Tai yra, mano supratimu, nenormalu, nes valstybė per kitą pusę atiduoda vienam ūkio subjektui neišlaikydama nustatyto rodiklio. Čia irgi reikėtų suskaičiuoti.

Toliau dėl to suploktėjimo: kad neišbalansuotume diskusijos, galime keisti tą rodiklį kas dvejus ar pusantrų metų, ar dar kaip nors, bet tai būtų argumentas, nes šiandien puikiai matome, kokie vyksta Trišalėje taryboje nesutarimai, kokie vyksta ginčai, kokie vyksta pasipriešinimai ir taip toliau, – nėra ji lanksti. Jeigu mes paimame vieną iš tokių rodiklių, tokių kaip vidutinis darbo užmokestis, tai visuomenė ir verslas žino ir puikiai supranta, kad nuo tam tikrų metų įsigalios toks minimalusis darbo užmokestis. Jie negyvens įtampoje ir negyvens rizikoje. Tai yra irgi labai sveika ir geras būdas.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia L. Kukuraitis. Posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Pagal tą formulę, apie kurią kalbėjo gerbiamas Lukas, mes esame tarp penkių geriausių santykių tarp vidutinio darbo užmokesčio ir MMA turinčiųjų, nes lygiuojamės į penkias geriausių santykių turinčias šalis Europoje ir pagal tai yra nustatomas 47–48 % santykis. Tai reiškia, kad skirdami 55 % mes labai išsiskirtume iš visos Europos ir, kaip sako gerbiamas Mykolas, taip suploktintume mūsų darbo užmokesčio sistemą, nes keliant minimalų mėnesinį atlygį atitinkamai turėtų kilti didelė dalis kvalifikuoto darbo atlyginimo.

Klausimas, ar tai yra laiku siūlomas sprendimas? Aš pritariu, kad minimalus mėnesinis atlygis yra labai svarbi reguliacinė forma, nes mes turime gana aukštą dirbančiųjų skurdą. Per MMA mes galime tai reguliuoti, bet ar tai laiku, turint galvoje pandemijos mastą ir darbo rinkos nestabilią situaciją. Kaip jūs vertinate šį laiką?

V. BUKAUSKAS (DPP). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš keletą kartų kolegoms jau minėjau, kad šitas įregistruotas nutarimas yra 2018 metų, tada nebuvo pandemijos, o su šiandieniniu Darbo kodekso pateikimu šis klausimas ir buvo įtrauktas į šiandieninę darbotvarkę.

Kalbant apie išsiskyrimą, manau, jūs puikiai matote, kad mūsų indeksas ir rodiklis, minimalus darbo užmokestis Europos Sąjungoje pasikeitė vien dėl to, kad 2018 metais buvo pakeista mokestinė sistema. Taip, mes buvome 25 vietoje, palyginti su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Dabar esame 16, galbūt 17. Būtent dėl mokestinės tvarkos pakeitimo, o ne dėl neto – gaunamų į rankas.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Dėkui pranešėjui. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar dėl motyvų ar yra pasisakančių? Yra pasisakančių prieš. Kalba Seimo narys J. Džiugelis. Nėra salėje. Daugiau užsirašiusių nėra. Baigiame šį klausimą. Balsavimas bus numatytu laiku.

11.33 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-218 (pateikimas)

Kadangi liko laiko iki paskutinių rytinės darbotvarkės klausimų, iš vakarinio posėdžio imame 2-19 klausimą – Darbo kodekso 30 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-179. Pranešėjas – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, aš pristatysiu du siūlomus Darbo kodekso pakeitimus. Vienas galbūt labiau suprantamas ir suvokiamas, tai yra liaudies vadinamas mamadienis, tėvadienis tėvams, turintiems ir vieną vaiką. Kodėl atsirado toks siūlymas?

Pirmiausia yra labai daug įdomių situacijų, kurių gyvenime susiklosto. Pavyzdžiui, kai turi du vaikus ir vienam sukanka 12 metų, štai tu to tėvadienio, mamadienio neturi, nors vis tiek su vaikais galėtum pabūti, o štai tas jaunesnis lieka be tėčio ir mamos tos papildomos laisvos dienos. Taip pat atsirado daugybė siūlymų, kuriais papildomas tėvadienis, mamadienis būtų suteiktas pagal tam tikras tėvų fizines būkles: turintiems negalią ir panašiai, ir panašiai.

Toks skirstymas ir tokia tam tikra diskriminacija tikrai nereikalinga, nes kalbant apie šeimas ar šeimų stiprinimą mums reikalingos universalios, visiems prieinamos priemonės. Kaip vaiko pinigai, taip ir tėvadienis, mamadienis reikalingas ne tik du vaikus turinčioms šeimoms, bet ir vieną.

Dar daugiau pasakysiu. Klaidinga manyti, jog ši laisva diena yra skirta tėvams. Ši laisva diena pirmiausia yra skirta vaikams, kurie nori praleisti daugiau laiko su savo tėvais, ir toks yra mūsų visų šeimų poreikis. Todėl tai yra daug geresnis sprendimas, nei tiesiog nešioti marškinėlius „Už tradicinę šeimą“. Tai būtų teisingas sprendimas, remiantis šeima.

Kalbant apie tam tikrus iššūkius, pasigirsta darbdavių nuogastavimų, kad turėdami laisvą dieną tėvai kainuos įmonei ar įstaigai daugiau, tai yra nebus atliekami kokie nors darbai. Vėlgį galiu pasakyti tiek iš asmeninės patirties, tiek kiti turi savo patirčių: tėvai, šeimos, kurios turi vaikų, turi labai gerus darbo planavimo ir atlikimo įgūdžius, nes gyvenimas verčia. Todėl ta papildoma laisva diena pagelbėtų visiems – tiek įmonėms, tiek įstaigoms, tiek visuomenei apskritai.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs pristatėte projektą, 2-22 klausimą. Mes greitai pakoreguojame pranešimą, kad dabar galėtų paklausti būtent dėl šio projekto užsirašiusieji. Pirmas – M. Majauskas. Bet nematome salėje. Ar M. Majauskas nori pateikti klausimą? Ne. Tada klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke, dėkui pranešėjui. Manau, kad tėvadienis yra svarbi, šeimą stiprinanti priemonė. Ji galėtų būti plečiama ir vystoma, ką jūs ir siūlote daryti. Keletas klausimų. Jeigu palygintume su vaiko pinigais, vaiko pinigai skiriami pagal vaikų skaičių, daugiau vaikų – daugiau pinigų. Šiuo atveju klausimas, ar skiriant vieną tėvadienį yra adekvatu du vaikus turinčių šeimų atžvilgiu, kad irgi išliktų vieno tėvadienio principas? Ar ta diferenciacija neturėtų būti?

Kitas klausimas yra dėl kaštų. Ar yra apskaičiuota, kiek kainuos ir kas tuos kaštus prisiims? Ačiū jums už siūlymą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Be jokios abejonės, reikėtų Vyriausybės išvados ir būtų svarstoma Trišalėje taryboje. Reikia pasverti visas pasekmes, bet noriu pasakyti, kad darbo ir šeimos derinimo iššūkiai yra labai svarbūs visame pasaulyje ir Europoje. Mes turime tendenciją, kad judame po truputį prie keturių darbo dienų savaitės, todėl kalbėti apie tokį sąlyginai nediduką žingsnį mes tikrai galime labai drąsiai.

O kalbant apie tai, kad galbūt reikėtų diferencijuoti, tikrai, jei registruosite siūlymą, kad vienas vaikas – viena laisva, du vaikai – dvi laisvos, trys vaikai... trys vaikai – jau daugiavaikė, jau čia reikia dar žingsnį galbūt didesnę žengti, tikrai aš balsuosiu už tokį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų pasisakančių taip pat nėra. Kol kas baigiamo šio klausimo aptarimą.

11.38 val.

Darbo kodekso 30 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-179 (pateikimas)

Dabar kitas projektas, kurį aš jau buvau paskelbęs, tai mūsų darbotvarkės 2-19 klausimas – Darbo kodekso 30 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-179. Pranešėjas – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Taip, kolegos, dar vienas Darbo kodekso siūlomas pakeitimas, tai yra vadinamoji mobingo sąvoka atsiranda ir atitinkamai numatoma teisinė apsauga, jeigu žmogus patiria mobingą ir praneša apie tai atitinkamoms tarnyboms: Darbo inspekcijai ir panašiai.

Kodėl yra svarbu mobingo sąvoką įtraukti į Darbo kodeksą ir į mūsų apyvartą? Pirmiausia todėl, kad šiandien mobingo veiksmus patiriantys asmenys turi labai ribotas galimybes teisine prasme apsiginti. Šiandien galiojanti psichologinio poveikio, psichologinės prievartos arba panašiai sąvoka yra ne viską apimanti ir neišsami, nes mobingas turi ir įvairių galios santykių, administracinio poveikio ir kitų priemonių, kurių instrumentai yra labai dažnai taikomi.

Visuomenėje mobingas yra geriau žinomas kaip kita sąvoka – ujimas, ėdimas iš darbo, ir tai patiria labai daug žmonių. Ir labai keista, kai mes matome, kad dėl mobingo patirtos žalos – profesinės, materialinės, psichologinės – Darbo inspekcijoje turime vos 26 ar 28 kreipimusis. Kai pradėdi kapstyti giliau, sakai, kodėl taip yra, pasirodo, kad yra labai sudėtinga pasiskųsti dėl to ar pamėginti išsiaiškinti ar įrodyti mobingo, sakykime, pasekmes ar poveikį.

Tai iš tikrųjų yra siūlomi dviejų straipsnių pakeitimai. Tiek įrašyti mobingo sąvoką, tiek pareigą darbdaviui, ar tai būtų įmonė, ar įstaiga, prevenciškai užtikrinti tinkamą aplinką. Dar vie-

nas labai svarbus dalykas: pranešusiems apie patirtą mobingą būtų taikomos Pranešėjo apsaugos įstatymo 10 straipsnio apsaugos nuostatos. Jos, aišku, taikomos ne besąlygiškai, tai yra atlikus pirminį tyrimą nustatoma, ar yra pagrįstas skundas ir ar tikėtina, jog jis gali pasitvirtinti. Tokiu atveju būtų taikomos tos pranešėjo apsaugos priemonės, tai yra neprastinamos darbo sąlygos, darbo užmokestis, kiti dalykai. O jeigu ne, tos apsaugos priemonės netaikomos. Jeigu įsivaizduotume, na, šiek tiek, kaip tas mobingas yra patiriamas, kas yra jaučiama ar nejaučiama, tai dėl tokių dalykų, tiesą pasakius, jau yra pasisakęs Aukščiausiasis Teismas asmens byloje prieš Lygių teisių kontrolieriaus tarnybą, bet aš galiu duoti keletą elementarių praktinių pavyzdžių. Sakykime, vieniems atostogos yra suteikiamos liepos, birželio, rugpjūčio mėnesiais, o tau kaip iškrenta rugsėjis ar spalio, taip iškrenta ir tu nesupranti kodėl. Arba sudėtingesnės užduotys kažkodėl tenka vien tau ir tau. Tokie santykiai, kai yra spaudžiamas ar savo tiesioginio vadovo, ar įmonės, įstaigos vadovo, arba savo kolektyvo bendradarbių individualiai, mūsų darbo santykiuose pasitaiko per dažnai. Todėl mums reikėtų modernesnės, pažangesnės reguliavimo sistemos. Noriu pasakyti, kad Europos Sąjungos daugelyje šalių mobingo sąvoka yra įtvirtinta, o, pavyzdžiui, Ispanijoje už tai yra numatyta netgi baudžiamoji atsakomybė. Šiuo atveju, be abejo, yra tik gresianti administracinė atsakomybė tiems, kas taip daro. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausimai. Pirmasis klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, na, iš tiesų vis tiek turbūt darbuotojas visada bus silpnesnioji pusė ir galiausiai viskas persikelia į teismus, ten vėl nelygios galimybės, nes administracijos, pavyzdžiui, jeigu savivaldybės, ar darbdaviai turi tam tikras didesnes galimybes. Tačiau yra ir kita pusė. Ar nemanote, kad gali būti piktnaudžiaujama tuo atveju, kai žmogus paprasčiausiai norėdamas apsiginti kreipiasi dėl mobingo, bet iš tiesų yra problemų su jo darbo kokybe ir kitais reikalais? Ar manote, kad Darbo ginčų komisija galėtų išspręsti visas problemas, ar reikėtų kažkokios kitos struktūros, na, galbūt ir specialistų, kad įvertintų visapusiškai ir iš profesinės pusės? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Labai taiklus klausimas. Tiesą sakant, būtent ir yra įvesti tam tikri saugikliai nuo piktnaudžiavimo. Tai jeigu yra kreipimasis dėl mobingo ir jis per pirmą tyrimo Darbo ginčų komisijoje etapą ir Darbo inspekcijoje nepasitvirtina, tuomet nėra taikomos tos vadinamosios apsaugos priemonės. Todėl jeigu žmogus blogai dirba, darbdavys atitinkamai pagal Darbo kodeksą priima visus reikalingus sprendimus ir ginčas tik paskui persikelia į teismą. Tačiau, kalbant apie mobingą, reikia nepamiršti, kad žmonės dažnai patiria didelį ne tik psichologinį spaudimą, bet ir materialinį nepriteklių. Kodėl aš taip sakau? Todėl, kad jeigu tu čia teisybės ieškai, pradedi ginčytis, tau gali sumažinti atlyginimą, nubraukti priedus, papildomų užduočių neduoti, ką visada gaudavai, todėl galimybės teisiškai gintis irgi yra apribotos. Bet čia jau yra kitas etapas, kai mes šnekame apie galimybę gauti galbūt ir psichologo konsultaciją, galimybę gauti teisinę konsultaciją, nes pirminė teisinė pagalba irgi yra priklausoma nuo finansinės būklės, nuo kitų dalykų. Tai čia yra kiti etapai, bet pirminis žingsnis yra sąvokos įvedimas į Darbo kodeksą. Kalbant su Darbo ginčų komisija yra akivaizdu, jie tą patį sako, kad, na, čia yra ne tai, kas yra parašyta. Teisės departamento išvadoje man yra nuostabu, kodėl taip susiaurintai aiškina ir mėgina aiškinti, tarsi mobingas yra perteklinė norma. Ne, ji nėra perteklinė, atvirkščiai, apibrėžia sistemiškai taikomų priemonių visumą, kas peržengia psichologinį santykį, nes tam reikia santykio, kai kuriais atvejais tu gali santykio neturėti. Tiesiog dėl tam tikrų priežasčių tave reikia išėsti ir taikomos tos priemonės, kurios nėra psichologinės, nes mes netgi nebendrauti galime.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, iš principo su pačia problema, kurią sprendžiame, tikrai sutinku, bet užduosiu, dabar galvoju, gal nelabai rimtą, o gal pernelyg rimtą klausimą. Priklausote opozicijai, taip, ir kai jūs ujate Vyriausybę ir bandote, kad ji netektų darbo, ar tai yra mobingas, ar ne?

G. PALUCKAS (LSDPF). Čia labai klastingas klausimas. Mūsų pozicijos ir opozicijos santykiai yra ne Darbo kodekso apibrėžimo srityje, o Konstitucijos ir Seimo statuto. Jeigu ten įrašysime mobingo sąvoką, tai mes jau labai rinksime žodžius ir veiksmus, kad Vyriausybė nepasijustų ujama. Nors papildydamas ir prieš tai buvusį atsakymą, ir kolegos E. Pupinio kai kurias pastabas apie

tai, jog darbuotojai yra silpnesnioji pusė, pagal Darbo kodeksą taip nėra, deja, taip nėra, nes Darbo kodeksas pataisytas taip, kad nebe silpnesnioji pusė, deja.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis. Nėra.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Esu, esu.

PIRMININKAS. Yra, atsiprašau.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Aš tiesiog taip mintyse galvoju, kur ritasi ta mūsų šventoji Marijos žemė Lietuvėlė su tokiais projektais. Mes nueisime į koki nors bekraštį, beribį dalyką. Aš turiu panašų klausimą, kaip ir kolega A. Navickas uždavė. Lapkričio viduryje jūsų frakcijoje įvyko frakcijos seniūno rinkimai. J. Sabatauskas, A. Sysas darė didelį mobingą frakcijos nariams, kad jūs būtumėte išrinktas frakcijos seniūnu. Kodėl jūs nesikreipėte į tarnybą dėl šito dalyko darymo?

Jūs, socialdemokratai, kažkur praradote vertybes, kažkur nugrybavote. Aš nežinau, kas jums atsitiko, socialdemokratai? Jūs bent savo paveikslą matote? Jūsų, socialdemokratų, prieš penkerius, atsiprašau, prieš aštuonerius metus buvo vienas narys, kuris buvo net frakciją padavęs į teisimą todėl, kad jį privertė balsuoti frakcijos vardu. Jūs bent suvokiate, ką čia darote? Paaiškinkite tada A. Syso ir J. Sabatausko būtent mobingą jūsų atžvilgiu, kai jūs nebuvote išrinktas frakcijos seniūnu, net Seimo vicepirmininku nebuvo leista jums kandidatuoti ir net komiteto pirmininku, atėmė iš jūsų teisę.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Kolega Remigijus visada mus palinksmina įvairiausiais samprotavimais tam, kad neužmigstume, matyt, nes kai kada tos teisės aktų nuostatos ir siūlymai būna ne tokie linksmi, kaip kolegos pasisakymai. Nežinau, būtų Algirdas, Julius, tai gal ir atsakytų į tą klausimą. Aš mobingo nepajutau. Politikoje yra tikrai reikalingas tam tikras atsparumas, politika yra padidintos rizikos veiklos sritis, su tuo reikia taikytis ir susitaikyti. Aš labai džiaugiuosi, kad socialdemokratai turi frakciją ir turi partiją, tuo aš labai džiaugiuosi.

PIRMININKAS. Gerai. Išsiaiškinome apie socialdemokratus. Dabar klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Dėkoju už suteiktą žodį. Dėkoju pranešėjui ir visai Socialdemokratų frakcijai, kad registruoja šį įstatymo projektą ir kelia aktualią mobingo ir psichologinio smurto darbo vietoje problemą. Iš tikrųjų man šiek tiek apmaudu Seimo salėje girdėti klausimus, prilygstančius juoko formai, kai mes kalbame apie sudėtingą ir galbūt liūdną psichologinių pasekmių kai kuriems darbuotojams turintį reiškinį.

Kita vertus, perskaitęs Teisės departamento pastabas, dar kartą norėčiau jūsų patikslinimo ir paaiškinimo, kodėl nemanote, kad tai yra perteklinis reikalavimas, nes Darbo kodekse psichologinio smurto sąvoka jau yra įtvirtinta, o Lygių galimybių įstatymas priekabiavimą darbo santykių srityje taip pat apibrėžia kaip vieną iš diskriminacijos formų. Būčiau dėkingas už atsakymą.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, aš tikrai turiu tikrai sutikti, jog tai yra labai rimtas klausimas. Mes galime, aišku, juokauti, pajuokauti, apsiukeisti įvairiomis replikomis, pajvairindami nuobodų Seimo nario gyvenimą, bet kalbėdami apie sąvokų perteklišumą mes vėlgi turėtume suvokti pačią mobingo specifiką. Kaip ir minėjau, tai yra ne tik psichologinės tam tikros prievar-tos, ne tik tiesioginių santykių, kylančių iš galios hierarchijos, bet taip pat netiesioginių, kylančių iš administracinės įtakos, ir panašiai. Todėl aš čia tikrai nematau tam tikro dubliavimo, priešingai, matau papildomumą.

Kalbant apie tai, kaip tai įvertins tiek profesinės sąjungos, tiek darbdaviai ir Darbo kodekso priežiūrą užtikrinanti Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, matyt, reikėtų diskutuoti Trišalėje taryboje. Aš tikrai nuoširdžiai prašau palaikyti šį Darbo kodekso pataisų siūlymą ir sudaryti galimybę Trišalėje taryboje tas nuostatas įvertinti. Aš tikrai neduodu nukirsti nei dešinės, nei kairės rankos, nes tai būtų šiek tiek per anksti, bet kalbėti apie mobingą, kalbėti apie teisinę apsaugą tų žmonių, kurie neranda tos teisinės apsaugos galiojančiose Darbo kodekso normose, mums tikrai reikia.

Vien užregistravęs, pasiūlęs šią nuostatą, aš asmeniškai sulaukiau labai daug kreipimųsi iš asmenų, kurie prašo padėti jiems apsiginti, bet aš negaliu jiems padėti apsiginti, nes ne toks yra Seimo nario darbas. Ši nuostata tikrai galbūt atvertų galimybes, apie tai reikia diskutuoti. Prašau pritarti po pateikimo ir važiuojame toliau. O Trišalėje taryboje išsiaiškinsime ir, be jokios abejonės, po to Seimo komitetuose.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia R. Lopata.

R. LOPATA (LSF). Ačiū. Gerbiamas Gintautai, klausimą pateikti paskatino rūpinimasis lietuvių kalba. Ar jums nekilo noras ar poreikis pabandyti pasikonsultuoti su kalbininkais, juo labiau kad dabartinė Valstybinė lietuvių kalbos komisija liberalėja, ir pabandyti paieškoti lietuviško sąvokos „mobingas“ atitikmens?

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš manau, kad tiems dalykams niekada nevėlu. Tačiau būtent „mobingas“ yra tarptautinė sąvoka. Lietuvių kalba yra gyvas dalykas ir ji dažnai pasipildo įvairiais skoliniais iš kitų kalbų. Sakykime, *inflencerius* ne visai seniai Valstybinė lietuvių kalbos komisija buvo pateikusi pasiūlymą kažkaip kitaip vadinti. Abejoju, ar jis prigis, lygiai taip pat kaip vielabraukis vietoj troleibuso, ar ne? Kai kurie dalykai tiesiog atsiranda todėl, kad negali neatsirasti – nėra analogo, kuris būtų labai patogus vartoti lietuvių kalboje. Būtent mobingo sąvoka yra ta, kuri ateina ir iš akademinio, ir iš teisinio vartojimo, iš Europos.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Daugiau klausiančių nėra. Kol kas baigiame šio klausimo nagrinėjimą. Dėl motyvų spėjo užsirašyti R. Šarknickas, kalba už.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kaip ir minėjo, pažiūrėsime, kaip vyks visi šie darbai proceso metu, svarstymo metu ir panašiai. Aš gal tik į gerbiamojo R. Lopatos klausimą pasakysiu: G. Paluckas paminėjo mobingą, bet yra toks lietuviškas žodis „spaudimas“. Tik tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime numatytu laiku.

11.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdos skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XIVP-424 (pateikimas)

Dabar grįžtame į rytinio posėdžio darbotvarę, kur yra likę du Seimo nutarimų projektai. Pirmasis darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdos skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XIVP-424. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 31 straipsnio 2 dalimi, teikiu profesoriaus M. Gelbūdos kandidatūrą skirti Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu penkeriems metams. M. Gelbūda yra patyręs tarptautinio verslo ir vadybos specialistas, vienas kompetentingiausių tarptautinės strategijos, verslumo ir strateginių inovacijų ekspertų Lietuvoje. M. Gelbūda yra ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto profesorius, jis studijavo socialinius mokslus Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultete ir Olborgo universitete Danijoje. Apgynė socialinių mokslų daktaro disertaciją tarptautinio verslo ir vadybos srityje Olborgo universitete.

Dar doktorantūros metu jis buvo vizituojantis mokslininkas JAV Stanfordo universitete ir Švedijos Upsalos universitete. Vėliau ekspertinio darbo patirties įgijo tokioje prestižinėje institucijoje kaip Londono verslo mokykla.

Siekdamas prisidėti prie vadybos mokslo plėtros, kandidatas nuolat konsultuoja, veda mokymus ir vertina įmonių inovacinius gebėjimus ir inovacijų indėlį į verslo plėtrą. Jis organizavo keletą aukšto lygio konferencijų, o kartu su Žinių ekonomikos forumu organizavo Tarptautinę doktorantų mokyklą, kurioje dėstė pripažinti ekspertai iš pirmaujančių pasaulio universitetų. M. Gelbūdos įkurtas ir vadovaujamas Baltijos lyderystės ugdymo institutas bendradarbiauja su globaliai pripažintais ekspertais.

M. Gelbūda aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje. Yra arba buvo tarybos nariu tokiose organizacijose kaip Žinių ekonomikos forumas, Personalo vadovų profesionalų asociacija, Nacionalinė moksleivių akademija, su Vyriausybės kanceliarija ir Mokslininkų sąjunga įgyvendino uni-kalų gerųjų praktikų diegimo projektą „Lean Government LT“.

M. Gelbūda yra tarptautinio lygio ekspertas, jo straipsnius publikavo prestižiniai tarptautinės vadybos mokslo žurnalai. Savo profesinėje veikloje vykdydamas tyrimus M. Gelbūda visada siekia suderinti aukštus mokslinius reikalavimus su galimybėmis kurti vadybos praktikai aktuales žinias. Tikiu, kad savo puikias savybes ir žinias jis pritaikys ir Seimo kanceliarijoje, pavers ją

šiuolaikiška, inovatyvia ir efektyvia institucija, kuri tiek Seimo nariams, tiek ir darbuotojams bus patraukli ir draugiška.

Prašau kolegų Seimo narių palaikyti šią mano teikiamą kandidatūrą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Dabar kviečiu į tribūną kandidatą.

M. GELBŪDA. Dėkoju gerbiamajai Seimo Pirmininkei už pasitikėjimą ir teikimą. Kartu, gerbiamieji Seimo nariai, noriu prisistatyti, pakalbėti apie savo patirtį ir viziją Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje.

Pirmiausia, kas aš esu, nors gerbiama Pirmininkė jau ir pristatė. Pirmiausia aš esu vadybos mokslininkas ir vadybos praktikas. Kaip jau buvo minėta pristatyme, man teko dirbti ir studijuoti vadybos mokslus ir vykdyti tyrimus pačiose prestižiškiausiose mokslo įstaigose pasaulyje. Visus tuos darbus ir pareigas aš laimėjau globalių Europos arba nacionalinių konkursų būdu konkurencinėje kovoje įveikdamas kitus konkurentus iš tos šalies, iš Europos arba viso pasaulio.

Kita vertus, tie universitetai, kuriuose aš dirbau, labai akcentavo glaudų ryšį su praktika, ar tai būtų verslo praktika, ar tai būtų vadybinės praktikos viešajame sektoriuje. Mokslinių tyrimų metu Stanfordo universitete man teko labai glaudžiai dirbti su žymiausiais institucijos teoretikais, kurie kalbėjo ir tyrinėjo, kokie mechanizmai, kokie procesai lemia permainas viešajame sektoriuje.

Kita vertus, man yra gana gerai pažįstama Lietuvos viešojo sektoriaus situacija. Man atrodo, kad per 13 metų (13 metų aš praleidau dirbdamas ir studijuodamas užsienio šalyse ir šiek tiek daugiau negu 13 metų aš jau gyvenu Lietuvoje), visą tą laiką labai glaudžiai bendrauju arba kaip mokslininkas, arba kaip ekspertas su viešuoju sektoriumi ir viešąjį sektorių pažįstu mažiausiai dviem būdais.

Vienas iš būdų, kad aš vykda mokslinius tyrimus, darau kokybinius tyrimus ir esu apie vadybos situaciją, vadybos problemas viešajame sektoriuje kalbėjęs su daugiau negu šimtu viešojo sektoriaus vadovų. Iš tiesų žinau pačias įvairiausias problemas nuo bendrinių iki tam tikrų labai specifinių problemų, kurių patiria skirtingos viešojo sektoriaus institucijos.

Kitas dalykas. Sakoma, jeigu nori pažinti organizaciją, tai pasiūlyk jai pokytį. Aš dešimt metų siūliau pažangias vadybos idėjas viešajam sektoriui ir kiekvieną kartą pažindavau tą organizaciją, kai gaudavau atsakymą, kodėl tai yra įmanoma arba kodėl tai nėra įmanoma ar kas man iš to.

Kitas dalykas, kuris, manau, svarbus, kad būtų galima sėkmingai eiti šias pareigas, yra nepriklausomybė. Aš nesu jokios partijos narys ir iš tiesų nesu dalyvavęs nė vienos partijos jokiuose oficialiuose renginiuose net kaip svečias. Tad aš galvoju ir tikiu, kad derindamas savo praktinę patirtį, mokslo žinias ir nepriklausomumą galėčiau užtikrinti sklandų Seimo kanceliarijos darbą.

Aišku, klausimas, kokie būtų mano prioritetai ir kaip aš matau, kokia būtų Seimo vizija, Seimo kanceliarijos vizija.

Pagrindinis dalykas vis dėlto yra, kad kanceliarija turi tarnauti Seimo organams: ir Seimo nariams, ir Seimo struktūroms. Tai vienas iš svarbiausių dalykų. Norėčiau suprasti ir kiek įmanoma labiau pagerinti sąlygas būtent jums atlikti savo politinį darbą.

Antras dalykas. Norėčiau daugiau inovatyvumo, norėčiau palyginti mūsų kanceliariją su pirmaujančių pasaulio parlamentų kanceliarijomis, pasižiūrėti, kuo mes skiriamės ir kur galbūt mes esame geresni, o galbūt kai kur atsiliekame.

Dar vienas dalykas, kuris, manau, svarbus ir šiek tiek nuvertintas. Man labai norėtųsi, kad kanceliarijos organizacija būtų pažangi, efektyvi, nevykdytų neprasmingų veiklų, vertės nekuriančių veiklų ir kad žmonės būtų įsitraukę. O tam reikia, aš manau, pažangių vadybos praktikų ir autentiškos ir įtraukiančios lyderystės.

Turbūt tiek trumpai būtų prisistatymo minčių. Aš su malonumu atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausti užsirašė tikrai nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kandidate, iš tikrųjų gana seniai pažįstu jus ir jūsų darbus, teko ne vieną kartą klausyti jūsų pranešimo. Iš tikrųjų mane nustebino, kad jūs ryžtatės tokiam darbui.

Ne taip seniai klausiausi vieno jūsų pranešimo, kur jūs kalbėjote apie atsidavimą darbui, apie skatinimą, apie gerus vadybinius gebėjimus ir apie sąžiningumą. Gal jūs nežinote, bet šios

kadencijos Seimas arba Seimo Pirmininkė su pavaduotojais, ko gero, daugiausia padaro Seimo statuto pažeidimų. Nėra tokio Seimo posėdžio, kad faktiškai nereikėtų po penkis kartus perbalsuoti arba Etikos ir procedūrų komisija nenagrinėtų.

Kaip jūs galvojate dirbti su tokia valdyba, nes jums reikės būti valdyboje ir būsite jos sudėtinė dalis, tuo momentu net plenariniuose posėdžiuose yra nesilaikoma Seimo statuto. Gali būti taip, kad jums bus daromas politinis mobingas, kaip ką tik sakė gerbiamas G. Paluckas, atleisti vieną darbuotoją, neatleisti darbuotojo, skyrių perskirstyti, neperskirstyti. Kaip jūs bandysite dorois viduje su tuo sąžinės balsu ir ne sąžinės balsu iš šalies?

M. GELBŪDA. Labai ačiū už klausimą. Atsakymas iš tiesų labai paprastas. Aš visą laiką gyvenime buvau ištikimas sau ir savo vertybėms. Aš kol kas neturiu tokios patirties, kaip jūs turite, todėl negaliu to vertinti, bet jeigu matysiu, kad negaliu būti savimi ir atlikti kokybiškai darbo, tai natūralu, kad pasitrauksiu, ir tikrai yra ką veikti.

PIRMININKAS. Toliau klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pretendente, paprastai pretendentai į Seimo kanclerius dar pasižymėdavo, na, tam tikra administracine ūkine patirtimi ir gebėjimais. Mano klausimas būtų su tuo susijęs. Sakykime, vis didesnę svarbą įgyjančios informacinės technologijos. Ar jų valdymas jums svetimas, žinomas dalykas? Turto valdymo dalykai žinomi? Ir apskritai inovatyvumas priimant naujas idėjas? Pavyzdžiui, Lenkijos Seimas turi savo medų arba Prancūzijos Nacionalinė Asamblėja ant stogo turi avilių. Ar priimtumėte bitininkų avilius Seime ant stogo? Ačiū.

M. GELBŪDA. Dėl inovatyvumo tikrai geras klausimas. Aš svarstyčiau visas idėjas, bet, aš manau, labai svarbu yra konsensusas. Apie dešimt metų aš gyvenau Skandinavijoje. Ten yra suderinamos inovacijos su bendrų sprendimų paieška ir bendru sutarimu.

Dabar dėl praktinės administracinės patirties. Aš esu ėjęs administracines pareigas ir kaip įmonės vadovas, ir kaip mokslo padalinio vadovas. Na, natūralu, kad naudojuosi, manau, pakankamu lygiu informacinėmis technologijomis. Kita vertus, aš nemanau, kad privalau turėti visas kompetencijas, kiek yra Seimo kanceliarijoje padalinių. Aš nejaučiu, kad man reikia viską išmanyti, bet man reikia kompetentingos komandos ir aš linkęs pasitikėti tais žmonėmis, kurie čia ilgą laiką dirba ir yra sukaupę daug patirties.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas. Nėra. Klausia Seimo narys L. Savickas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū už galimybę paklausti. Gerbiamas pretendente, tokių kelių konkrečių klausimų norėčiau pasiteirauti. Panašu, kad šią kadenciją tikrai turėsime priimti vienokį ar kitokį sprendimą dėl Seimo viešbučio. Galbūt galėtumėte pasidalinti savo matymu ir nuomone? Ir taip pat daug kalbate apie lyderystę ir inovatyvius sprendimus. Kaip jūs vertinate Seimo patirtį dėl nuotolinių Seimo posėdžių organizavimo ir kokias išvadas turėtumėte? Du klausimai. Ačiū.

M. GELBŪDA. Iš tiesų atsakymai labai trumpi ir konkretūs. Dėl Seimo viešbučio aš negaliu vertinti, kol nemačiau skaičių. Aš labai tikiu faktais ir duomenimis, ir ekonominiu pagrindu. Turbūt savo nuomonę ir vertinimą pateiksiu tuo klausimu, jeigu ši procedūra sėkmingai pasibaigs ir man reikės tą daryti ir vertinti.

Antras dalykas dėl nuotolinių posėdžių organizavimo. Aš tiesiog neturiu patirties ir nesu, jūs galite vertinti teigiamai ar neigiamai, bet aš nesu posėdžių dalyvis ir nepatyrčiau tų trukdžių, jeigu jų tokių buvo, ir ką jūs patyrėte. Gaila, bet negaliu daugiau pakomentuoti.

PIRMININKAS. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendente, jūs minėjote, kad neturite jokios sąsajos su politika, bet matau, kad du kartus buvote visuomeninis ministrų patarėjas. Tai vis dėlto truputį buvote nesąžiningas, nes būti ministro kurios nors politinės jėgos patarėju tai būti jau ir viena koja politikoje. Bet mano klausimas labai paprastas. Sakykite, kaip mokslininkas ryžosi eiti į ūkvedžio pareigas?

M. GELBŪDA. Iš tiesų labai taiklus klausimas, kaip mokslininkas ryžosi eiti į ūkvedžio pareigas. Yra du tokie, man atrodo, svarbūs niuansai. Aš iš tiesų labai ilgai galvojau ir buvo dvejonų, turiu tą pripažinti, bet nulėmė du pagrindiniai motyvai. Vienas, kad Lietuvos Respublikos Seimas ir Lietuvos Respublikos kanceliarija yra ypatingos svarbos institucija Lietuvoje, tai nėra kokia

nors maža pieninė rajone ar panašiai, ir jeigu aš galiu prisidėti prie sklandaus, efektyvaus Seimo darbo, tai, man atrodo, kad tai yra prasmingas dalykas.

Koks buvo jūsų dar vienas klausimas? Dėl buvimo visuomeniniu patarėju. Aš nežinau, nesu politinių partijų ir politinių kontekstų pokalbių dalyvis, mane pakvietė už mano vadybos žinias. Man atrodo, kad jeigu Stanfordo universitetas ar Londono universitetas mane pasirinko, vadinausi, mane gali pasirinkti ir kažkuris ministras tam, kad galėtų pasikalbėti ar pasitarti vadybos klausimais, bet aš tikrai suprantu, kad tai gali būti interpretuojama ir kitaip, ir su tuo turiu gyventi.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendentė, jūs savo prisistatyme minėjote, kad sieksite aukščiausių vadybos standartų, lygiuositės į aukščiausio standarto pasaulinius seimus. Kokios permainos, jūsų nuomone, pirmiausios, kokių permainų imsitės ir ką keisite? Ačiū.

M. GELBŪDA. Pirmiausia gal pradėsiu nuo to, kad aš, turbūt ir jūs sutiksite... Jūs visi turite patirties su medicinos mokslu ir medicinos praktika. Ką daro patyrę ir pažangūs medikai? Jie niekada neišrašo vaistų neatlikę tyrimų. Jie nori suprasti, net jeigu jie ir mato vizualiai, kas yra, bet jie atlieka tyrimus, kraujo, kitokius, ir tada paskiria kažkokį gydymą. Vakaruose vadybos mokslas nėra vien tiktai kažkoks atėjimas ir iš pirmo žvilgsnio iš išorės nuskaitymas ir pasakymas. Aš neturiu detalių duomenų apie tai, kokia yra situacija Seimo kanceliarijoje, kaip veikia padaliniai, kuriems jų trūkta išteklių, kuriuose galbūt per daug, yra daug įvairių niuansų. Iš mano pusės būtų labai nebrandu ir būtų nemoksliška, ir nepagrįsta gerąją vadybos praktiką, jeigu aš iš karto dabar teikčiau receptus. Bet jeigu jūs manęs paklausite po mėnesio, jeigu būsiu paskirtas, tai aš manau, kad jums galėsiu pateikti gana aiškius atsakymus, kokiose srityse aš norėčiau pokyčių.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas. (*Balsai salėje*) Atrodo, nėra. Klausia Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kandidate, jūs minėjote ir mes žinome, kad turite didžiulę tarptautinio darbo Europoje ir Amerikoje patirtį, nugalėdavote daug konkurentų konkursuose, čia neturite nė vieno konkurento. Kokia, jūsų nuomone, pagrindinė priežastis, kad jau daugiau negu metai niekas neišrenkamas ir neteikiamas kancleris į šias pareigas? Ar, jūsų nuomone, tai priežastis, kad sunkios pareigos, ar čia partijoms neįtinka? Kokia būtų jūsų reakcija į tai?

Antra. Kokie būtų pirmieji jūsų bent du darbai einant šias nelengvas pareigas? Ačiū.

M. GELBŪDA. Į pirmą klausimą, kodėl taip ilgai neišrenkamas kancleris, aš negaliu atsakyti. Manau, kad tiesiog vyko ilgas atrankos procesas. Dėl konkurencijos nežinau, neturiu informacijos, bet būčiau linkęs nesutikti su jumis, nes aš esu įsitikinęs, kad gerbiama Pirmininkė svarstė ne vieną kandidatą. Turbūt ir kiti kandidatai turėjo savo stiprių privalumų ir pliusų, bet galų gale buvau pasirinktas aš, todėl aš čia ir stoviu, o ne kiti kandidatai.

O dėl pirmų darbų, man atrodo, kad vienas iš pirmųjų darbų, ką aš norėčiau padaryti, kaip ir minėjau, įsivertinti. Antras dalykas, norėčiau įvertinti situaciją, ar tokiai organizacijai nereikėtų pavaduotojo, kad būtų galima turėti komplementarių žinių ir kompetencijų šalia to, ką sugebu aš. Trečias dalykas, norėčiau įvertinti organizacinę struktūrą, nes, jeigu aš teisingai suprantu, šiuo metu kancleriui yra pavaldūs turbūt daugiau negu 40 žmonių. Tai tikrai nelabai dera su pažangia ir efektyvia vadybos praktika, bet turbūt tam yra priežasčių. Bet man tai būtų sudėtinga efektyviai dirbti tokiomis sąlygomis, kai turi vadovauti ir turi tiesiogiai tokį skaičių pavaldinių.

PIRMININKAS. Toliau klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Nėra. Klausia V. Jukna. Taip pat nėra. Klausia V. Pranckietis. Nėra. Klausia Z. Balčytis. Yra.

Z. BALČYTIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. (Aš čia, pačiame gale.) Tikrai reikia pasižiūrėti, perskaityti jūsų autobiografiją, kokiose institucijose teko dirbti, stažuotis, galų gale ir profesorius. Čia abejonių dėl kompetencijos nekyla. Tačiau jūs ateinate į instituciją, kuri turi tam tikrą savo istorinę praeitį. Ji keičiasi labai nelengvai ir netgi, sakyčiau, ilgąjį laikotarpį visą laiką išlieka tam tikrose pozicijose. Aš nesakau, kad bloga situacija, bet iš tikrųjų pokyčių reikia.

Mano klausimas būtų toks, du klausimai. Pirmas, kokios srities ministru buvo tas kolega, kuriam jūs visuomeniškai patarinėjote? Aš manau, kad mes turime žinoti. Ir antras klausimas. Vadybinių gebėjimų, žinių jūs turite. Ar pakaks užsispyrimo, charakterio savybių? Norint padaryti

pakeitimus, reformas, reikia keletu dalykų. Pirmiausia – didesni pinigai. Norint daryti reformą, reikia į darbą priimti aukštesnės kompetencijos žmones, jie reikalaus atitinkamo atlygio. Ir antra, ar jums pakaks ir kiek metų reikėtų, kad pagal jūsų supratimą, kokia turi būti šiuolaikinė institucija Lietuvos Seimas, jūs paminėjote, kad jūsų tikslas yra pakelti Seimą į tam tikrą kompetencijos lygį, kiek tai užtruktų pagal jus laiko?

M. GELBŪDA. Pirmiausia gal pradėsiu nuo paskutinio klausimo dėl to, kiek laiko užtruktų. Manau, kad tai nebūtų greita, manau, kad užtruktų mažiausiai pusę ar dar daugiau kadencijos. Tai yra palaipsnis procesas. Aš nelabai tikiu tokiomis radikaliomis permainomis.

Antras dalykas, dėl charakterio ir užsispyrimo. Man atrodo, kad gyvenime man nebūtų pavykę pakankamai sėkmingai darbuotis skirtingose kultūrose, skirtinguose kontekstuose ir skirtingose institucijose ir pasiekti tuos dalykus, kuriuos pasiekiau, jeigu neturėčiau charakterio, neturėčiau drąsos, nes juos taip pat vertina labai kompetentingi ir labai reiklūs žmonės. Galiu tik paminėti, kad kai kurie konkursai, kuriuos aš laimėjau, – tai yra 70–80 žmonių į vieną vietą iš viso pasaulio. Tai įsivaizduokite, kokia vyksta atranka – į pokalbius pakviečia 12, iš tų 12 atsirenka vieną. Kitaip sakant, tie vadybos ekspertai mane pakankamai stipriai pačiupinėjo tam, kad patikėtų tą darbą, dėl kurio mane pasamdė.

Dabar dėl charakterio, manau, jau atsakiau. Toliau dėl patarėjų, taip, pirmą kartą buvau Seimo nario ir buvusio ministro A. Čapliko patarėju. Antrą kartą buvau energetikos ministro A. Sekmoko patarėju.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Norėjau paklausti, tenka su Seimo vairuotojais važiuoti ir klausimus užduoda, ko gero, ir mano kolegoms Seimo nariams, dėl esamo Seimo garažo. Šis klausimas jau turbūt ne vienus metus viešojoje erdvėje yra keliamas. Norėjau paklausti: vis tiek eidamas į šias pareigas turbūt esate šiek tiek nupiešęs savo strategiją, numatę, kiek yra ekonomiškai tas garažas, jo naudingumas ir panašiai? Ką jūs numatėte savo plane dėl esamo garažo, nes išties šis klausimas jau, ko gero, bus baigtas šioje kadencijoje, nes, kiek supratau, to siekia ir pozicija. Ačiū.

M. GELBŪDA. Labai gaila, bet aš neturiu duomenų. Pagrindinis dalykas, manau, yra ekonominė logika. Bent jau aš negalėčiau komentuoti, kol nepamačiau ekonominio pagrindimo dėl viešo ar kito siūlymo. Atsiprašau, bet tik tiek tegaliu atsakyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia B. Petkevič. Aš manau, mes truputį laiko pridėsime, nes kandidatas sutaupė laiko prisistatydamas. Prašom.

B. PETKEVIČ (MSNG). Gerbiamas kandidate, jūsų gyvenimo aprašymas yra tikrai įspūdingas, esate mokslininkas, žmogus, kuris drąsiai imasi lyderystės ir tos lyderystės moko. Ar nemanote, kad šios pareigos, labai konkrečios ir ūkiškos, gali pakirpti jums sparnus?

Kokie jūsų asmeniniai motyvai kandidatuojuojant į šias pareigas? Ar tai stabilumas, ar tai nauja profesinė patirtis, ar gal savęs išbandymas? Ačiū.

M. GELBŪDA. Pirmiausia galbūt nuo asmeninių motyvų. Mano asmeninis ir pagrindinis motyvas: kai grįžti į Lietuvą po 13 metų užsienyje ir turi vakarietišką išsilavinimą (ir magistro, ir daktaro laipsnį), tai reiškia, kad gali dirbti visame pasaulyje. Pagrindinis motyvas buvo grįžti į Lietuvą ir dalintis žiniomis.

Pirmas dalykas, kad ne veltui aš prisijungiau prie Žinių ekonomikos forumo, kuris skleidžia pažangias praktikas, prie kitų asociacijų, nevyriausybinių organizacijų, ne veltui aš savanoriauju su gabiais vaikais Nacionalinėje moksleivių akademijoje, bet aš turėjau dešimties metų patirties skleidždamas gerąsias praktikas viešajame sektoriuje ir mačiau, kaip jis jas įgyvendino. Faktiškai mano tiesioginė patirtis, kad tas vadybos idėjų įgyvendinimas buvo labai labai... arba ne tas idėjas įgyvendino, arba tas idėjas, bet labai, kaip čia pasakius, be naudos, be poveikio.

Tad vienas iš tų dalykų... Man šis kvietimas irgi buvo šiek tiek netikėtas ir privertė mane susimąstyti, ar tas idėjas, kurias aš skleidžiau kaip išorinis žmogus, aš noriu ateiti ir įgyvendinti čia? Aš apsisprendžiau, kad tai yra svarbi institucija ir, ko gero, pati svarbiausia Lietuvoje. Aš pabandyčiau tai padaryti. Ar pasiseks, ar nepasiseks – istorija ir jūsų balsavimas kitą savaitę parodys, o po to jau visa kita.

Koks dar buvo klausimas? Atsiprašau.

PRIMININKAS. Priminkite klausimą

B. PETKEVIČ (MSNG). Ar nepakirps jums sparnų šios pareigos?

M. GELBŪDA. Dėl sparnų aš noriu pasakyti: dar nebuvo tokio darbo, kurio ėmiausi, kad būtų nuobodus. Jeigu aš imuosi šio darbo, vadinasi, aš į tą darbą žvelgiu globaliu kontekstu. Man tada bus tikrai įdomu geriau suprasti, kaip veikia kiti parlamentai, ką mes galime iš jų pasimokyti, galbūt kuo nors pasidalinti.

Tai aš į Lietuvos Seimo kanceliariją žvelgiu globaliai. Man tai nėra vien tik ūkinė veikla, bet man tai yra labai svarbios institucijos tobulinimas, lyginant su geriausiais pasaulio parlamentais ir panašiomis organizacijomis, tai reiškia kanceliarijomis ar kaip kitaip būtų vadinama.

PRIMININKAS. Klausia M. Ošmianskienė. (*Balsai salėje*) Manau, kad mums svarbi kandidatūra ir... (*Balsai salėje*) Paklauskime klausimų ir atsakymų.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už žodį. Nors nepažįstu jūsų, bet teko girdėti tik geriausius atsiliepimus, todėl tikrai noriu padėkoti, kad pasiryžote kandidatuoti į šią poziciją. Aš jums turiu du klausimus: vieną vadybinį, kitą ūkinį.

Vadybinis klausimas būtų toks. Utopinė Seimo kanceliarija – kokia ji, kas turi įvykti per penkerius metus, kad išeidamas iš šios institucijos jūs drąsiai sau pasakytumėte, kad taip, gerai padirbėta ir rezultatai puikūs?

Kitas klausimas – tai Seimo prieinamumas žmonėms su negalia. Jis vis dar yra neprieinamas ir kai kurie sprendimai reikalingi iš esmės, jie galbūt brangūs, galbūt sudėtingi, galbūt reikalaujantys ir Kultūros departamento įsikišimo, bet ar galėtų tai tapti vienu iš jūsų prioritetų, kad pagaliau mes Seimą sutvarkytume taip, koks jis turėtų būti? Dėkui.

M. GELBŪDA. Labai ačiū už klausimus. Laikas jau kaip ir baigėsi, todėl reikia atsakyti trumpai. Tai apie utopinę, aš nežinau, ar ne utopinę kanceliariją. Aš norėčiau, kad galų gale dvi žmonių grupės būtų laimingos. Tai yra Seimo nariai, kad jie būtų laimingi ir jaustųsi gerai dėl tų paslaugų, kurias gauna iš kanceliarijos, ir kad žmonės kanceliarijoje būtų laimingi, dirbdami ir eidami pirmadienį į darbą jie džiaugtųsi ir galvotų, kaip įdomu ir gera dirbti, ir mes suprantame, kodėl mes tą darbą darome. O visa kita – vadyba, inovacijos ir visi kiti dalykai apačioje po tais dalykais.

O dėl neįgalųjų infrastruktūros ir priemonių. Aš tikrai tikiu arba dėsiu pastangas šiam klausimui spręsti, bet jis reikalauja ir išteklių, ir palaikymo ir tai nėra vieno mano valia, bet tai tikrai svarbus dalykas. Tose šalyse, kuriose gyvenau ir dirbau, tam buvo teikiama didelė reikšmė.

PRIMININKAS. Gerai, jau nemažai laiko pridėjome, girdžiu replikas, kad jau reikia baigti klausti. Ačiū kandidatui. Kas nespėjo paklausti, manau, turės galimybę tą padaryti frakcijose.

12.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Nerijų Meilutį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-383(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar lieka paskutinis darbotvarkės klausimas, na, galbūt priešpaskutinis, nes dar vienas klausimas yra balsavimai.

Tai Seimo nutarimas „Dėl pritarimo skirti Nerijų Meilutį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“. Išklauskite komiteto išvadą, kurią praneš S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas savo išvadą svarstė balandžio 14 dieną. Atsižvelgdamas tiek į Seimo salėje išsakytas pretendento nuostatas, tiek komitete, visų septynių dalyvavusiųjų balsais už pritarė šiai kandidatūrai ir nutarimo projektui.

PRIMININKAS. Ačiū. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Pretendentas, kaip informavo, kalbėti nepageidauja. Dėl viso dėl motyvų taip pat nematau užsirašiusių. Mums lieka patvirtinti biuletenį. Biuletenis tradicinis turbūt, nereikia kiekvieną kartą aiškinti. Trys skiltys: už, prieš, susilaikė. Paliekama ta skiltis, kuri išreiškia balsuojančiojo valią. Pavyzdžiai yra biuletenio apačioje.

Tik paskelbsiu balsų skaičiavimo grupę. Tai būtų K. Bartoševičius – Tėvynės sąjungos frakcija, D. Gaižauskas – Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, V. Gapšys – Darbo partijos frakcija, L. Jonauskas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, A. Lydeka – Liberalų sąjūdžio frakcija,

M. Matijošaitis – Laisvės frakcija, V. Valkiūnas – Mišri Seimo narių grupė. Jeigu dėl kokių nors priežasčių kas nors iš komisijos narių negalite dirbti, tai praneškite, pabaigoje paskelbsime pakeitimus.

Dabar balsavimo procedūra turėtų būti. Iki jos pradžios turime 4 minutes. Manau, kad jokio projekto mes nebespėsime apsvastyti, bet lyg ir reikėtų palaukti tikslios balsavimo pradžios. Tegul bus dabar nedidelė techninė pertrauka iki 12 val. 30 min.

Tik paaiškinsiu, kaip balsuosime. Kad būtų patogiau, balsuosime iš eilės, kaip surašyti projektai: pirmiausia rytinio posėdžio, po to iš eilės, ne pagal pateikimo eilę, bet iš eilės, kaip surašyti projektai, kurie buvo paimti iš vakarinio posėdžio, ir galiausiai dėl rezervinių.

Dabar 3 minučių pertrauka. (*Balsai salėje*)

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, laikas. Prašom užimti savo vietas, nes tikrai nemažai balsavimų priešakyje. (*Balsai salėje*) Pradedame iš eilės balsavimus dėl rytinio posėdžio darbotvarkės projektų.

12.30 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 papildymo 16¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-267(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo papildymo 16¹ straipsniu ir 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-267(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už 113, prieš – 4, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.31 val.

Įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-235(2)ES (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-235(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 127: už – 119, prieš – 1, susilaikė 7. Po svarstymo projektui pritarta. Europos reikalų komitetas prašo, kad būtų svarstoma skubos tvarka. Priėmimas būtų ketvirtadienį. Ar galime dėl to sutarti? (*Balsai salėje*) Visi? (*Balsai salėje*) Girdžiu šūksnius balsuoti. Tokiu atveju balsuojame dėl skubos. Kas už, balsuoja už.

Matau, kad dėl vedimo tvarkos – Seimo narė A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš suprantu, kolegos, kad valdantieji skuba labai patinka. Vėl yra grįžtama prie tų senų, blogų tradicijų, kai kas nors paprašė ir mes taikome skubą. Aš tik primenu, kad skuba yra priimama ne komiteto prašymu, o tada, kai atitinka Statute nustatytus reikalavimus. Mes nei iš posėdžio pirmininko, nei iš komiteto neišgirdome, kokie čia yra ypatingi visuomeniniai santykiai, kai reikia svarstyti teisės aktą iš tikrųjų skubos tvarka. Gal jau bent priekite prie to, kad bandytumėte argumentuoti.

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, jeigu jums kilo neaiškumų, galėjote paprašyti tų motyvų išsakymo prieš balsuojant, bet mes buvome įsitikinę, kad visos frakcijos turi savo atstovus Europos reikalų komitete, tie motyvai jiems yra žinomi ir frakcijoms yra perduoti. Bet jeigu jūs pageidaujate, matau, komiteto pirmininkė dar gali tuos motyvus pakartoti.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ponia Agnė, aš labai stebiuosi jūsų nusistebėjimais, nes jūs puikiai suprantate, kad yra poreikis priimti procedūras, kurios leistų pradėti proce-

dūras, susijusias su ekonomikos gaivinimo dalykais. Iki balandžio pabaigos Lietuva yra įsipareigojusi priimti šį įstatymą ir ratifikuoti nuosavų išteklių iniciatyvą. Tai man keistas jūsų nusistebėjimas ir nuolat keliamas klausimas.

PIRMININKAS. Dar kartą dėl motyvų, prašau, ar dėl vedimo tvarkos gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Su Europos Sąjungos fondais ir RRF nereikėjo miegoti iki balandžio vidurio, tada nereikėtų skubėti. Kitas dalykas, tai pasiskaitykite Konstitucinio Teismo nutarimą, kur yra labai aiškiai pasakyta, jūsų pačių prašymu stabdant urėdijų reformą, kad motyvavimas, kodėl yra reikalinga skuba ar ypatinga skuba, turi būti pateiktas plenarinio posėdžio salėje, o ne kažkur komitete ar Seimo užkulisiuose. Tai jūs tiesiog normaliai ateiškite į salę ir pasakykite, kodėl yra reikalinga skuba, o ne po to bandykite aiškintis, slėpdami tą planą pusę metų.

PIRMININKAS. Ką gi, išklausėme pamokymų. Dabar M. Majauskas reaguos į pamokymus.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, be jūsų papildomų komentarų aš išsakyčiau dėl vedimo tvarkos. Gerbiama Agnė, iš tiesų, man atrodo, čia tikrai nėra tas atvejis, kai reikėtų mums laužyti ietis, nes visi suprantame, kad ekonomikos atsigavimo fondą reikėtų įgyvendinti kaip įmanoma greičiau. Šis projektas yra konkrečiai su tuo susijęs, ir apgailestauju, jeigu nebuvo tai aišku komiteto svarstymuose. Bet tiek Biudžeto ir finansų komitete pritarėme bendru sutarimu, tiek ir Europos reikalų komitete. Tikrai aš kviesčiau kolegas neieškoti lygioje vietoje problemų ir tiesiog visiems sutarus kuo greičiau priimti šį teisės aktą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau balsuojame. Skubai pritarta.

12.37 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2)ES, Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4¹ straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-32(2)ES, Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-33(2)ES (svarstymo tęsinys)

Toliau balsuojame dėl kitų projektų. Turbūt sutiksite, kad balsuojame dėl viso paketo 1-4, kur pagrindinis yra Konkurencijos įstatymo 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2) ir du lydimieji. Svarstymo stadija. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 129 Seimo nariai: už – 128, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo paketui pritarta.

12.38 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 129 Seimo nariai: už – 127, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

12.39 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 129, visi 129 – už. Po svarstymo pritarta.

12.41 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2)VK (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 123: už – 120, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

12.41 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4292(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo 2 ir 34⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4292(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 130: už – 120, prieš nėra, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

12.42 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3756(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3756(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 129: už – 120, prieš nėra, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta.

Dėl 1-10 klausimo balsuoti nereikia, tik fiksuojame, kad siūloma svarstyti Seimo posėdyje balandžio 27 dieną. Tikiuosi, iki to laiko frakcijos spės susitikti ir pasikalbėti su kandidatu į Seimo kanclerius.

Dėl 1-11 klausimo bus slaptas balsavimas, kuris prasidės, kai baigsime balsavimą čia, posėdžių salėje.

Dabar verčiame puslapius ir žiūrime į vakarinio posėdžio darbotvarkės pabaigą, į tuos projektus, kuriuos spėjome dabar apsvarstyti.

12.44 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3004 (pateikimo tęsinys)

Pirmiausia klausimas, kuris buvo įrašytas 2-18 numeriu, tai yra Darbo kodekso 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3004. Paprastai dar pasakysiu, kad dėl minimalios mėnesinės algos, kurį pateikė V. Bukauskas. Balsuojame, ar pritarti po pateikimo.

Balsavo 130: už – 60, prieš – 32, susilaikė 38. Nepritarta.

Dabar pagal Statutą turime spręsti, ar atmesti, ar grąžinti tobulinti. Kas balsuos už, balsuos už galimybę tobulinti, kas balsuos prieš, balsuos už tai, kad atmestume.

Balsavo 131: už – 76, prieš – 55. Grąžinama iniciatoriams tobulinti.

12.46 val.

Darbo kodekso 30 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-179 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Darbo kodekso 30 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-179. Primenu, kad tai yra projektas dėl mobingo, kurį pateikė G. Paluckas. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 128: už – 74, prieš nėra, susilaikė 54. Po pateikimo pritarta.

Dabar turime nustatyti svarstymo datą ir komitetus. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomu – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 17 dieną. Ar tinka visiems? Nematau prieštaravimų, tai taip ir fiksuojame.

Dėl vedimo tvarkos. Prašau.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėl vedimo tvarkos. Prašau įskaityti mano balsą prieš dėl šito projekto.

PIRMININKAS. Gerbiama M. Puidoko balsas prieš fiksuojamas, bet tai nekeičia balsavimo rezultatų.

12.48 val.

Darbo kodekso 52 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-191 (pateikimo tęsinys)

Toliau. 2-20 klausimas – Darbo kodekso 52 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-191. Pranešėjas buvo T. Bičiūnas. Paaiškinu, kad tai projektas, sprendžiantis dėl atsijungimo nuo elektroninių priemonių nedarbo laiku.

Balsavo 126: už – 60, prieš – 9, susilaikė 57. Po pateikimo nepritarta.

Dabar sprendžiame, ką toliau daryti. Kas balsuos už, balsuos už grąžinimą tobulinti, kas prieš, – už tai, kad atmestume.

Už – 92, prieš – 32. Grąžiname iniciatoriui tobulinti. Mes nespėjome suteikti žodžio dėl anksčiau svarstytų klausimų. Prašė J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau dėl vedimo tvarkos, kai buvo klausimas dėl mobingo, kolegos prašė paprašyti skirti Žmogaus teisių komitetą kaip papildomą, nes iš tiesų Žmogaus teisių komitetas jau ne vieną kadenciją gilinasi į mobingo peripetijas ir kaip jį užkardyti. Manau, kad Žmogaus teisių komitetas būtų labai laiku ir vietoje sprendžiant šį klausimą.

PIRMININKAS. Aš manau, niekas neprieštaraus, kad dėl mobingo projekto papildytume ir įrašytume kaip papildomą komitetą ir Žmogaus teisių komitetą.

Matau, pageidauja pasisakyti D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Replika po balsavimo dėl teisės atsijungti nuo elektroninių įrenginių ne darbo metu. Tikrai labai nustebinote, kolegos, visi žinome, kad pandemijos metu daugiau nei pusės gyventojų, o pagal kai kuriuos duomenis – dviejų trečdalių, emocinė būklė pablogėjo, o viena iš priežasčių yra ta, kad dėl nuotolinio darbo darbo ir poilsio režimas visiškai susimalė. Mes turėjome tikrai rimtų iššūkių, kalbant apie darbo kultūrą: darbuotojams po darbo skambinti, rašyti, reikalauti atlikti užduotis, deja, tai pakankamai įprasta praktika.

Šiuo atveju tikrai mums reikėtų priimti tam tikrus sprendimus, mažų mažiausiai atverti dialogą. Mano kolegos T. Bičiūno pataisa labai realiai susijusi su mūsų visų emocine sveikata, su darbuotojų būsena ir savijauta šiuo pandemijos laikotarpiu. Tikrai labai prašyčiau, kad bent jau patobulintą projektą kitaip įvertintume. Dėkui.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, tikrai projektas neatmestas. Lauksime patobulinto. Prašom – taip pat replika K. Masiulio.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš stebiuosi tokiais siūlymais. Telefone turite mygtuką, kai bet kada galite išjungti garsą, be to, tai yra darbdavio ir darbuotojo susitarimo reikalas. Tikrai yra darbų, kur reikalinga galimybė netgi bet kada pasiekti, tarkime, mediką ar dar ką nors, kai darbdaviui reikia skubios operacijos ir jisai turi būti pasiekiamas, ir panašiai. Tai čia aš neįsivaizduoju. Žinote ką? Pasiūlykite įstatymą, kad darbo metu žmona, vaikas negalėtų paskambinti.

PIRMININKAS. Replikos išsakytos. Balsuojame toliau.

12.53 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-210 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-210. Jį pateikė Seimo narys L. Jonauskas. Primenu, kad čia kalbama apie kompensaciją už nuotolinį darbą. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 113: už – 46, prieš – 2, susilaikė 65. Po pateikimo nepritarta. Balsuojame dėl to, ką darysime toliau. Kas balsuoja už, balsuos už grąžinimą tobulinti, kas prieš – atitinkamai už atmetimą. Už – 94, prieš – 26. Grąžiname tobulinti.

12.57 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-218 (pateikimo tęsinys)

Projektas, įrašytas darbotvarkėje 22 numeriu, – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-218. Jį pateikė Seimo narys G. Paluckas. Primenu, kad tai papildomi tėvadieniai.

Už – 57, prieš – 7, susilaikė 58. Nepritarta po pateikimo. Vėl balsuojame, ką daryti. Kas balsuoja už, balsuoja už grąžinimą tobulinti, kas prieš, – už atmetimą.

Už – 102, prieš – 20. Grąžiname tobulinti.

J. Džiugelis prašo žodžio.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, atsisakau.

12.57 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-411 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Atsisako. Balsuojame toliau. 2-23 klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-411. Paprasčiau kalbant, tai laisvas dienis po skiepų.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 82, prieš – 10, susilaikė 30. Pritarta po pateikimo. (*Balsai salėje*) Suteiksiu žodį. Dabar turime sutarti dėl komitetų. Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną. Ar nėra prieštaravimų?

Gera, matau. Pirma repliką išsako ar dėl vedimo tvarkos P. Kuzmickienė. Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Prašome Vyriausybės išvados dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Gera, fiksuojame, kad yra prašoma Vyriausybės išvados. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kolegė dar norėjo papildyti.

PIRMININKAS. Ar norėjote dar ką nors pasakyti?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Norėjau tiesiog papildyti. Dėl Sveikatos reikalų komiteto, matyt, verta būtų svarstyti. Atsiprašau, jeigu praklausiau. Ar siūlėte?

PIRMININKAS. Ne. Sveikatos reikalų komitetas nebuvo pasiūlytas. Siūlote kaip pagrindinį ar kaip papildomą?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Kaip papildomą.

PIRMININKAS. Gera. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, dėkoju už balsavimą, bet tiesiog mano pamąstymas, be jokio didelio spaudimo. Galbūt vertėtų šiam klausimui suteikti, jeigu yra Seimo Pirminkė, skubos statusą vien dėl to, kad turėtume galimybę, jeigu sutarsime, jeigu Vyriausybė priims, greičiau priimti. Kuo labiau delsime, tuo mažiau prasmės bus to projekto. Mes kalbame apie masinę vakcinaciją, kurią reikia kuo greičiau paskatinti. Nežinau, čia mano toks pamąstymas. Jūs tiesiog... Jeigu galima tą pasiūlyti frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, man atrodo, tiesiog neformaliai sutarkime: jeigu Vyriausybės išvada bus anksčiau, nebus būtinybės laukti tos paskutinės nurodytos datos.

Taigi fiksuojame, kad prašome Vyriausybės išvados. Papildomi komitetai – Biudžeto ir finansų komitetas ir Sveikatos reikalų komitetas.

Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatoma svarstymo data – birželio 8 diena su galimybe atlikti tai anksčiau, jeigu bus Vyriausybės išvada ir komitetų išvados.

Dar J. Džiugelis prašo žodžio.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų taip pat norėjau prašyti Vyriausybės išvados. Dėkoju, kad kolegos pritaria tam. Patikslinkite, Socialinių reikalų ir darbo komitetas yra įtrauktas kaip papildomas, taip? Socialinių reikalų kaip papildomas ar kaip pagrindinis?

PIRMININKAS. Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip pagrindinis, Sveikatos reikalų komitetas kaip papildomas. Ar yra kitokių siūlymų?

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ne, gerai.

PIRMININKAS. Dar kartą P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Visai dėl kito klausimo. Gerbiamas posėdžio pirmininke, 13 valandą Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija yra numačiusi posėdį. Nors dar rytinio posėdžio laikas yra nepasibaigęs, prašau leisti komisijos posėdžiui vykti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti ir leisti, kad būtų surengtas komisijos posėdis, tikintis, kad komisija po vieną narį išleis į slaptą balsavimą ir jie galės savo pareigą atlikti. (*Balsas salėje: „Kokį slaptą?“*) Pritariame. Gerai, nematau prieštaravimų.

Liko balsuoti dėl dviejų paskutinių, dėl trijų paskutinių, tiksliau, įstatymų ir nutarimų projektų, kurie buvo įrašyti rezerve.

13.02 val.

Muziejų įstatymo Nr. I-930 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4429 (svarstymo tęsinys)

Pirmiausia rezervinis 1 klausimas – Muziejų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4429. Teikėjas buvo R. Šarknickas. Balsuojame už komiteto išvadą grąžinti iniciatoriams tobulinti.

Balsavo 111: už – visi 111. Projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

13.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-425 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-425. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 111: už – 111. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-426 (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis su šiuo projektu susijęs projektas dėl komitetų narių skaičiaus. Balsuojame priėmimo stadijoje.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 112, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dabar slapto balsavimo procedūra. Laikas buvo numatytas iki 13 val. 15 min., bet vėliau pradedame, tai pabaiga 13 val. 20 min.

*Pertrauka**14.00 val.*

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Nerijų Meilutį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-383(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, sveiki sugrįžę į Seimo salę. Prieš pradedant vakarinį posėdį, mes turime vieną klausimą iš rytinio posėdžio, tai yra Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Nerijų Meilutį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-383(2). Priėmimas. Turime balsų skaičiavimo protokolą.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso buvo išduota 112 biuletenių, rasta biuletenių – 112, galiojančių – 109, negaliojančių 3.

Už balsavo 82, prieš – 9, susilaikė 18 Seimo narių. Pasirašė balsų skaičiavimo grupės pirmininkas A. Lydeka.

Seimo nutarimas „Dėl pritarimo skirti Nerijų Meilutį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai. (*Plojimai*)

Seimo rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 49 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Skelbiu vakarinį posėdį. Iš pradžių registruojamės. Pradedame Seimo vakarinį posėdį. (*Gongas*) Prašau registruotis.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

14.02 val.

Vyriausybės pusvalandis

Krašto apsaugos ministro Arovydo Anušausko pranešimas apie krašto apsaugos sistemos aktualijas

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis, kuriame dalyvauja krašto apsaugos ministras A. Anušauskas. Kviečiu gerbiamą ministrą į tribūną pristatyti medžiagą ir tada bus galimybė užduoti klausimus. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dėkoju už suteiktą galimybę pristatyti krašto apsaugos sistemos aktualijas. Iš tikrųjų veiklos laukas yra itin platus, apima daugybę sričių. Skaidrėje jūs matote Lietuvos gynybos politikos prioritetus. Turiu pasakyti, kad vienas pagrindinių dalykų, susijusių su šia sritimi, yra ir tęstinumas, nes krašto apsaugos sistemos planavimo sistema turi tokį ypatumą – visi planai sudaromi ne trumpam laikui, o gana ilgai, iki dešimties metų. Pagrindinės gynybos politikos kryptys, žinoma, išlieka nepakitusios ir šiandien kalbėsime apie keletą tų sričių.

Pradėsiu nuo to, kad 2021 metais, reaguojant į šiuolaikinius valstybės saugumui iškilusius iššūkius, reikalingas ir tam tikras mūsų strategijų, koncepcijų pokytis. Šiuo metu darbas vyksta keliomis kryptimis. Pradėta nacionalinio saugumo strategijos peržiūra, peržiūrai vadovauja Krašto apsaugos ministerija ir ši strategija bus pamatinis dokumentas, integruojantis skirtingų sričių saugumo politikos elementus į vientisą visumą, ir, be abejo, koordinuojant atsaką į kylančias grėsmes. Birželio 30 dieną planuojama pateikti projektą, tai Seimą jis pasieks rudens sesijoje.

Pradėtas rengti valstybės gynybos planas. Tai iš tikrųjų bus naujas dokumentas, kuris apibrėš ne tik kariuomenės, bet ir nekarinių valstybės galios instrumentų panaudojimą valstybės gynyboje. Šį procesą koordinuoja Lietuvos Respublikos prezidentūra, dokumento rengėjas yra Krašto apsaugos ministerija. Ir rengiamas piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategijos projektas, kuris paremtas valios, atsparumo, žinių, įgūdžių ugdymu. Tiesiog norima, kad Lietuvos gyventojai irgi būtų įgalinti tapti integralia visuotinės gynybos dalimi.

Toliau vyksta kariuomenės modernizacijos projektai. Turiu pasakyti, neapsigaukite dėl skaidrėje matomų pradžios datų, paprastai pradžia susijusi su sutarčių pasirašymu, įgyvendinimas užtrunka gana ilgai. Šios įrangos nenusipirksite kada panorėję, ją sudarius sutartį, reikia ir užsakyti, ir sutarti, sudaryti daugybę techninių susitarimų, pavyzdžiui, kas susiję su čia pateikiama priešlėktuvinės gynybos sistemomis. Tai nėra vienos ar dviejų valstybių reikalas, tai yra keleto valstybių reikalas, todėl mus pasiekusios pernai šios sistemos šiemet bus įvestos į gynybos pajėgumus. Lygiai taip pat, kai matote pėstininkų kovos mašinas, procesas prasidėjęs gerokai anksčiau, nes jis susijęs su esminiais Lietuvos kariuomenės modernizacijos projektais ir, be abejonės, jo vykdymas užtruko.

Turiu pasakyti, kadangi tai yra visiškai naujas produktas ir nauji reikalavimai kokybei, iški-
lo tam tikrų problemų. Nėra ko slėpti, naujas produktas visada iškelia naujų iššūkių, juo labiau

kad prasidėjus pandemijai mūsų partneriai ne visada galėjo atsiųsti specialistų ir jų tiesiog ne-siuntė, kai reikėjo šį tą šitoje įrangoje derinti ar keisti. Bet jau dabar mes esame sutarę dėl garanti-nių sąlygų pakeitimo, praplėtimo, dėl modernizavimo kai kurios įrangos, kai iš karto sudarant sutartį nebuvo atsižvelgta į tam tikrus ypatumus. Detalių visų negalėčiau pasakyti, tačiau iki šių metų rudens mes turėsime pusę viso pajėgumo, iki metų pabaigos – 80 %, o iki 2022 metų balan-džio – visą pajėgumą, visą veikiantį pajėgumą.

Šiaip jau mano principinė nuostata yra ta, kad visa tai, ką mes sutarėme, kažkada sudarėme sutartis, visa tai neturėtų likti popieriuje, o turi tapti mūsų papildomais gynybai skirtais pajėgu-mais, kuriais kariuomenė gali naudotis visa jėga, be jokių išimčių. Be abejonės, ir visi kiti projek-tai, kurie yra pradėti, pavyzdžiui, šarvuotųjų visureigių anksčiau pradėtas projektas, būtent šiais metais bus gauti, jeigu neklystu, gegužės–birželio mėnesiais pirmieji šarvuotieji visureigiai, kurie keis jau gerokai atgyvenusius ir daug mačiusius ankstesnės kartos šarvuotuosius visureigius.

Kariuomenės komplektavimas. Turiu pasakyti, dažnai keliamas klausimas, ar bus visuotinis karinis šaukimas, visuotinis privalomas karinis šaukimas. Turiu pasakyti, kad ir dabar jis apima visus jaunuolius, nes daroma atranka, ne kiekvienas pakliūna į tuos sąrašus dėl pačių įvairiausių aplinkybių. Kaip žinote, Seimas pernai panaikino vieną iš aplinkybių, dabar ir studentai pakliūna į sąrašus, tačiau jų tarnybos galimybės yra apribotos, tai paprastai jiems atidedama ta tarnyba. Bet koku atveju jūs matote tuos skaičius, kokie yra dabar, kiek profesinės karo tarnybos karių, kiek šauktinių. Šių metų planas – 3 tūkst. 828, pernai buvo puse tūkstančio mažiau dėl kovidinės situacijos, kuomet medicininės komisijos negalėjo atlikti savo darbo visa jėga. Be abejo, orientaci-ja yra į aktyvaus rezervo ugdymą. Aktyviame rezerve mūsų kariai būna dešimt metų, kviečiami į kartotinius mokymus, tai to aktyvaus rezervo aprėptis per trejus metus išaugs iki 34 tūkst.

Kitas dalykas, kurį norėčiau paminėti, ir jis nepaprastai svarbus, yra infrastruktūra. Šiuo me-tu vykdomi 126 infrastruktūros projektai – didesni, mažesni, pačios įvairiausios apimties. Pusės iš jų projektinė stadija, 22 vykdomi, dėl 22 yra rangos konkursai, taip pat buvo surasta, kad dalis projektų buvo tiesiog įstrigę dėl pačių įvairiausių priežasčių – ir objektyvių, ir subjektyvių, ir dėl teisminių procesų. Įstrigusių projektų, kurie labai reikalingi mūsų kariuomenės infrastruktūrai plėsti, skaičius sumažėjęs iki šešių, bet jie egzistuoja, tos problemos yra sprendžiamos.

Turiu pasakyti, kad mes 2015 metais pasirašėme sutartis dėl priimančios šalies galimybių, kad bus sukurta infrastruktūra mūsų sąjungininkams, kurie esant reikalui galėtų atvykti į Lietu-vą, o vakar, būdamas Estijoje, karinėje bazėje, mačiau, kad estai nuo 2015 metų jau sukūrė tą inf-rastruktūrą, tuos susitarimus mes pasirašėme vienu metu. Deja, ką teko rasti, pas mus viskas dar projektinės stadijos, projektavimo darbai šiemet turės būti baigti, jos kūrimas prasidės tik kitais metais. Tokia yra realybė. Be abejonės, infrastruktūros objektų įgyvendinimas ir plėtra susiję su įvairiais iššūkiais. Apie vieną iš jų mes gana plačiai savo laiku diskutavome. Pavyzdžiui, vienas iš infrastruktūros projektų – karinio poligono steigimas.

Aš turiu pasakyti, kad prieš metus buvo padaryta tikrai nemažai klaidų, ir čia ne komunika-cijos klausimas. Tos klaidos yra susijusios su tuo, kad tas darbas buvo faktiškai paliktas tik Kraš-to apsaugos ministerijai. Tai yra toks kompleksinis projektas, kuriame turi dalyvauti ir Finansų ministerija, ir Aplinkos ministerija, be abejo, Krašto apsaugos ministerija, kaip vedamoji, tačiau be bendro Vyriausybės nusiteikimo įgyvendinti tokį projektą, galbūt esant reikalui papildyti tei-sės aktus... Nes materialinės kompensacijos žmonėms, kuriuos paliestų šio projekto vykdymas, turi būti adekvačios, atitinkančios dabartinę rinkos situaciją. Jos negali būti formalios, žmonių negalima apgyvendinti blogesnėmis sąlygomis, negu jie gyveno. Turi atsidurti iš tikrųjų tokiose pat ar geresnėse sąlygose. Aš manyčiau, kad teritorijos planas bus braižomas tik tuo metu, kai mes labai aiškiai žinosime šias socialines, ekonomines, finansines ir teises sąlygas, kurias, aš manau, reikia tobulinti.

Kitas dalykas, už ką atsakinga Krašto apsaugos ministerija, – tai kibernetinis saugumas. Tai yra jau ne tik ministerijos reikalas, nes jis apima visas valstybės institucijas. Turiu pasakyti, čia iš-šūkių ne tik kad nemažėja, jų didėja ir didės kiekvienais metais. Technologiniai proveržiai, dirbti-nis intelektas ir visa kita tikrai keis situaciją ir šitoje srityje. Kalbant apie dabar skaidrėje rodomą

kelių tūkstančių kibernetinių incidentų skaičių, kad auga ketvirčiu per metus, aš manau, ateityje tas augimas bus ne mažesnis. Todėl ir pajėgumų ugdymas turi būti atitinkamas.

Šitoje srityje yra sėkmingai plėtojami tarptautiniai bendradarbiavimo projektai, tokie kaip Europos Sąjungos kibernetinio greitojo reagavimo komanda ir Regioninis kibernetinio saugumo centras Kaune, taip pat pradedama Duomenų centro statyba Kaune. Tai yra tos sritys, į kurias reikia nemažai investuoti. Kibernetinio saugumo srityje taip pat numatomi įstatymų pakeitimai, kuriuos, tiesą sakant, šiandien po šio pristatymo taip pat pristatysiu, o jų tikslas yra padėti sukurti saugesnę kibernetinę erdvę.

Toliau. Kolektyvinės gynybos reikalai. Turiu pasakyti, kad dažniausiai tai susiję su tomis grėsmėmis, kurias mes esame identifikavę. Aš manau, kad tiems, kurie abejoja Rusijos keliama grėsme mūsų regione, užtenka pažvelgti vien į pastarųjų savaitių provokacinius Rusijos veiksmus telkiant savo karinius pajėgumus palei visą sieną su Ukraina okupuotame Kryme. Iš tikrųjų labai nerimastinga situacija. Mes teikiame Ukrainai paramą ir telkiame sąjungininkus, kad būtų teikiama dabar politinė parama, būtų labai aiškiai pasakoma, kad toliau ši situacija negali būti eskaluojama.

Mūsų tarptautinėje darbotvarkėje yra visa tai, ką jūs matote šioje skaidrėje, kad toliau intensyviai mes dirbame su NATO tuo lygmeniu, kad siekiame Lietuvai palankių nuostatų Aljanso politiniuose planavimuose, planavimo dokumentuose. Turiu pasakyti, karinės struktūros be gerai surašytų planų savo tikslų neįgyvendintų.

Ne ką mažesnė svarba, žinoma, tenka dvišaliams santykiams be Baltijos valstybių ir Lenkijos. Didžiausios pastangos dedamos į bendradarbiavimą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, siekiant rotuojamo bataliono dislokavimo Lietuvoje, ir Vokietija, siekiant jos tęstinio vadovavimo NATO priešakinėms pajėgoms ir ilgalaikio buvimo Lietuvoje.

Žinoma, tai susiję ir su resursais. Mano paminėtos šalys skiria bene didžiausius resursus, dides investicijas, jos ne ką mažesnės už Lietuvos skiriamas investicijas šioje srityje, kai kalbama apie infrastruktūrą. Mums tai yra tikrai labai svarbu.

PIRMININKAS. Labai atsiprašau, ministre, jūs kalbate jau 15 minučių.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš jau baigiu, žinokite, paskutinę tezę.

Baigdamas norėčiau pasinaudoti proga ir, žinoma, paprašyti Seimo bendradarbiavimo ir paramos priimant krašto apsaugai reikalingus teisės aktus, aš juos minėjau. Tai yra bendras reikalas. Manau, kad kai mes žvelgiame į finansavimą, taip pat tai yra bendras reikalas. Valstybėje būtina rasti balansą ir išlaikyti dėmesį gynybai, jos nepriešinant su kitomis irgi ne mažiau svarbiomis sritimis. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas ministre. Jūsų nori paklausti šiek tiek Seimo narių. Pradedame nuo didžiausios opozicinės frakcijos. Klausia V. Ažuolas. Jo salėje nematau. Tada frakcijos vardu A. Vinkus užsirašė. Prašom, gerbiamas Antanai, jums žodis. Ruošiasi E. Sabutis.

A. VINKUS (LVŽSF). Atsiprašau, aš ne frakcijos vardu. Čia man kažkaip nuspaudė. Jeigu galima, aš...

PIRMININKAS. Prašom klausti. Žodis jums suteiktas.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, labai ačiū už puikų ir nuostabų dalykinį pranešimą. Man, dirbant Estijoje ir Latvijoje, teko bendrauti ir su šviesios atminties prezidentu L. G. Meriu, ir su kitais. Man su juo bendraujant, atsimenu, dar tais laikais, 2002–2004 metais, buvo aštriai keliamas klausimas, kaip gali susijungti trys Baltijos valstybės, užsakydamos karinę techniką, karinius įrenginius ir taip toliau, ypač Baltijos valstybių oro apsaugai. Drįstu paklausti, kokia šiuo metu to bendradarbiavimo padėtis?

Antras dalykas. Kiek aš atsimenu, Estijoje buvo trijų Baltijos valstybių koledžas (jis turbūt tebėra) Tartu mieste, dažnai rotuodavo mūsų generolai ir Estijos, ir Latvijos, tai buvo tarsi toks centras, į kurį veždavome ir Rusijos, ir Amerikos, ir Norvegijos, ir kitų valstybių ambasadorius ir rodydavome, kaip moka bendradarbiauti Baltijos valstybės. Kokia padėtis? Kokia situacija?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Pradėsiu nuo paskutinio klausimo. Koledžas tebegyvuoja. Rotacijos mūsų generolų, kurie vadovauja koledžui, tebevyksta. Artimiausiu metu bus iš Lietuvos kandidatas pasiūlytas. Taigi visa tai tebėra, tas projektas gyvas.

Pirmas klausimas apie bendrus įsigijimus, geras klausimas. Vakar būdamas su oficialiu vizitu Estijoje, jų didžiausioje karinėje bazėje, su gynybos ministru apie tai kalbėjau. Na, ne viskas gali būti daroma bendrai. Na, pavyzdžiui, kai mes kalbėjome ir aš kalbėjau dabar apie pėstininkų kovos mašinas. Ratinės mašinos – geras produktas. Ateityje, aš manau, daugelis valstybių jų turės, bet Estija pasirinkusi vikšrinį variantą. Ten yra vikšrinė technika dėl, sakyčiau, galbūt gamtinių sąlygų subtilumo, bet jie, kaip ir kitos Šiaurės šalys, pasirinko būtent tokią platformą. Be abejo, jas suderinti būtų sunku, bet mes kalbėjome ir apie kitas galimybes.

Taip, oro gynybai užtikrinti ne visos Baltijos šalys turi vienodas galimybes. Pavyzdžiui, mes vidutinio nuotolio raketų NASAMS įsigijome. Tikiuosi, kaip ir minėjau, kad šiais metais šis pajėgumas bus jau mūsų gynybos pajėgumuose įdiegtas. Tačiau mūsų šalių biudžetai nėra vienodi. Taip, Lietuvos jis didžiausias – didžiausia valstybė, atitinkamai mūsų 2 %, skiriami nuo BVP, tikrai sudaro tas galimybes mums įvykdyti tokį pirkimą, kas susiję su oro gynyba.

Kitoms šalims tai nėra toks paprastas pasirinkimas, jie renka pagal savo situaciją, kas jiems svarbiau. Pavyzdžiui, Estija turi didelę pakrantės liniją, kalbama apie priešlaivines raketas. Mes turime labai mažą pakrantę, pas mus yra kiti pasiūlymai, bet mes kalbėjome – ateityje, po 2025 metų, aš minėjau, neišsigąskite to skaičiaus – 2025 metai, visi planavimai, visi įsigijimai vykdomi net dešimtmečiu į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia E. Sabutis. Ruošiasi A. Gedvilas. Prašau.

E. SABUTIS (LSDPF). Laba diena, gerbiamas ministre. Norėjau paklausti dėl Gaižiūnų poligono plėtros ir ten esamos vadinamosios Dumsių kopos. Visai neseniai kariuomenė paskelbė viešą informaciją, kad būtent tas lopinėlis, kuris yra tame poligone, bus paskelbtas *no-go* zona. Tiesiog iš jūsų norėčiau išgirsti, ar tas pažadas tikrai bus įvertintas ir ar tikrai bus išpildytas? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Taip, aš kalbėjau su kariuomenės vadu, taip, ta dirbtinė kopa patenka į poligoną, na, tiesą sakant, per patį vidurį. Kaip nors išskirti, iškirpti ją nelabai išeina, tačiau mes sutarėme, kad ji bus saugoma teritorija. Pabrėšiu, karinėse teritorijose yra ne viena saugoma teritorija, čia ne pirmas atvejis, kai yra draustinis, kur karinė veikla ribota, tiesiog jos negalima vykdyti. Kaip ir visada, jeigu kalbame apie didelį poligoną, tik dalis tų poligonų teritorijos yra skiriama aktyviai karinei veiklai, visa kita yra apsauginės zonos siekiant apsaugoti atsitiktinius žmones, vietas gyventojus nuo tos aktyvios karinės veiklos. Todėl ši teritorija bus priskirta tai saugomai zonai, kurioje aktyvaus veikimo tiesiog nebus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi R. Žemaitaitis. Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas ministre, mano turimomis žiniomis, neretas atvejis, kai dėl nepakankamo atlyginimo žemesnės grandies specialistai palieka sistemą. Vis dažniau ministerijos koridoriuose diskutuojama apie stalčiuose gulintį įstatymo projektą, kuris leistų karininkams dirbti antrą, papildomą, darbą. Sakykite, ar tai yra įmanoma, jei taip, nuo kada, kokia yra jūsų nuomonė šiuo klausimu?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Turiu pasakyti, kad būtų sudėtinga suderinti, tačiau tam tikromis sąlygomis tai gali būti įmanoma. Mes kalbamės šiek tiek apie... labiau kalbame (ir tai Vyriausybės programos aptarime buvo) apie karių integravimą į darbo rinką, pasirengimą jai, kai jie artėja ypač prie atsargos, sąlygų sudarymą, įdarbinimo sistemas ir panašiai, kad jie tikrai neliktų be darbo, nes į juos yra investuojama labai daug. Šiaip jau karininkai, baigę tarnybą, savo kvalifikacija... aš manau, kad tie darbdaviai, kurie tuos žmones priėmė į darbą, tikrai nepasigailėjo, tai yra aukštos kvalifikacijos žmonės.

Ar gali tarnybos metu suderinti? Žinote, atrodo, tarnyboje nieko nevyksta, bet iš tikrųjų vyksta. Pateiksiu pavyzdį. Batalionas yra skiriamas budėti, yra greitojo reagavimo pajėgos, europinės greitojo reagavimo pajėgos ir mes skiriame tam tikrus pajėgumus budėti. Tokiu atveju kariai, ten yra ypatingos sąlygos, papildomi mokymai, dažnai važiuoja į mokymus ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio valstybėse, ar tai būtų Danija, ar Vokietija, ar Lenkija, ir sunkiai įsivaizduojama, kad tas karys tiesiog galėtų suderinti savo pagrindinę veiklą su kokia nors papildoma veikla. Tiesiog fiziškai nebūtų įmanoma. Galbūt būtų kalbama apie tuos, kurie dirba kokį nors sėslesnį darbą, bet turiu pasakyti, kariuomenėje yra vienas principas, kuris liečia, aišku, daugiausia karininkus, jie yra rotuojami kas treji metai į skirtingas vietas, skirtingas pareigybės.

Jų materialinė padėtis, aš manyčiau, pagerės nuo liepos. Artimiausiu metu, manau, čia per porą savaičių bus pateiktas galutinai suredaguotas įstatymo projektas dėl butpinigių mokėjimo, maistpinigių, kelionpinigių. Labai svarbus dalykas. Turiu pasakyti, pusė Lietuvos kariuomenės nuolat juda iš darbo vietų į namus ir atstumai būna gana dideli, nes kariniai daliniai pas mus koncentruoti keliose vietose, kaip sakome, negali pasirinkti tarnybos šalia namų, todėl tos kompensacijos didinamos iki tokio dydžio, kad iš tikrųjų nebūtų nuostolio šeimų biudžetui. Šioje situacijoje tikrai aš manau, kad pasikeis jų socialinė gerovė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi L. Nagienė. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aišku, labai daug darbų, kuriuos jūs pristatėte, buvo nuveikta būtent anos Vyriausybės ir paskutinių dviejų vyriausybių nuopelnas krašto apsaugai yra nepaneigiamas, nes nuo 2008 metų, 2012 metų kadencijų išvis krašto apsaugai nebuvo skirta dėmesio, nei pinigų, nei finansų, nieko. Tik 2014 metais prasidėjo didelis pinigų skyrimas. Mano klausimas panašus į A. Vinkaus, nes kai dar dirbau NATO delegacijos vadovu, mes kalbėjome, kaip Estija, Latvija ir netgi Lenkija galėtų dalyvauti įsigyjant vieną ginkluotę, karinę įrangą ir panašiai.

Į dalį jūs atsakėte, bet šiandien darbotvarkėje yra kitas klausimas. Jūs sakėte apie darnų bendradarbiavimą su Seimu. Prieš dvi savaites pasiekė tokia nemaloni žinia iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko lūpų ir jo aplinkos, kad didelė sumaištis vyksta Krašto apsaugos ministerijoje, vyksta pirkimai, apie kuriuos jis nežino, komiteto nariai kelia pasipiktinimą apskritai vykstančiu procesu, ir žiūriu – šiandien darbotvarkėje yra Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 49 priedėlio pakeitimo įstatymas, kuris būtent įpareigoję jau griežčiau, du kartus griežčiau, nei buvo prieš tai, pateikti informaciją, kam plėtojama, kainą, ilgalaikio aptarnavimo sąlygas, projektavime dalyvaujančias įmones. Esmė, ar jums, kaip ministrui, neatrodo, kad tai yra valdžių nesutarimo principas ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas lenda į vykdomosios valdžios institucijos kompetenciją? Na, bent jau man taip atrodo. Tai čia nėra normalu. Aš pirmą kartą matau tokį projektą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Turiu pasakyti, kad tai, ką jūs išdėstėte, tą kontekstą, tai greičiau jūsų interpretacija. Galima interpretuoti visai. Krašto apsaugos ministerija pasirengusi, kodėl virš 20 mln., kodėl ne virš 10 mln., virš 5 mln., bet kokius pirkimus pristatyti, bet kokius įsigijimus visada pristatome. Bet kokią informaciją, kurios reikalauja ir Seimo nariai taip pat, mes pateikiame. Šiuo atveju aš nematau daug pridėtinės vertės, bet jeigu Seimas nuspręs, kad taip gali būti ir to reikia, tikrai nematau ir didelių problemų dėl to. Pabrėšiu – visas planavimo mechanizmas Krašto apsaugos ministerijoje yra toks, kad projektų nenuslėpsi, kaip siurprizo nepateiksi, visada veikia Gynybos resursų agentūra, kuri vykdo tuos pirkimus, bet yra Gynybos resursų taryba, kuri priima sprendimus, ar kokį nors projektą vystyti, ar nevystyti. Tai yra kolektyviai svarstomi pakankamai kompetentingų žmonių sprendimai. Ir čia nėra jokių siurprizų ir iš kišenės ar iš skrybėlės ištrauktų triušų, kurių niekas iki tol nematė. Visi viską žino, viską mato ir visos galimybės yra pasitikrinti. Taigi aš nematau čia didelių grėsmių, tačiau didelės pridėtinės vertės irgi nematau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi V. Gapšys. Bet kadangi salėje jo nematau, ruošiasi R. Tamašunienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, vis tiek aš grįšiu prie naujo poligono paieškos. Gal galite įvardinti, plėtra yra numatyta ir dabar jau prasidėjusi, kiek aš žinau, kariuomenė turi pateikti karinę studiją, gal jau yra pateikusi? Kokioje stadijoje dabar yra? Ir gal galime tikėtis, gal jūsų puslapyje pamatysime reikalavimus, plėtrą, kur yra numatyti pirkimai?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Jūs ir apibūdinote stadiją, tokioje stadijoje ir yra. Tik aš dar kartą pabrėšiu, atsižvelgdamas į ankstesnę patirtį, aš pakartosiu, ką sakiau pradžioje. Braižyti planus pradėsime tada, kai turėsime labai aiškų planą, kaip bus atsiskaityta, jeigu reikės įstatymo pakeitimo, kaip bus ir kada pakeisti įstatymai dėl atsiskaitymo su žmonėmis, kurie ten gyvena, perkėlimo sąlygų ir panašiai. Kad ir koks nedidelis poligonas būtų plėtojamas, jis paliestų vidutiniškai apie 200, 300, 400 žmonių. Tai yra realūs žmonės su savo poreikiais, su savo lūkesčiais, todėl mes

negalime jų palikti be nieko. Poligonas, pabrėšiu, kainuojantis dalykas ir tai nėra tikrai Krašto apsaugos ministerijos reikalas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiamas ministre, valstybės karinės gynybos pagrindas, be abejo, yra šalies ginkluotųjų pajėgų stiprinimas. Pristatėte savo strategiją, matymą, modernizavimą. Mano klausimas būtų apie kitus Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų vienetus, kadangi pajėgoms priklauso ir Vidaus reikalų ministerijos pavaldumo tarnybos, VSAT, VST, taip pat Šaulių sąjunga, apie kitus vienetus. Krašto apsaugos ministerijos biudžetas yra išpūdingas, bet, kalbant apie bendrą NATO standartą, aprūpinimą ginkluote, kita amunicija, tos įstaigos pačios bando apsirūpinti ir taip atitikti bendrą standartą. Tai ar vis dėlto neplanuojate jų nepalikti?.. Suprantu, kad gynybos principas yra visuotinis ir besąlyginis, bet nepalikti savieigai ir imtis tos lyderystės vis dėlto aprūpinti reikalinga ginkluote pagal standartą, nes jiems neužtenka savo funkcijoms vykdyti tų lėšų, kurias skiria Vyriausybė įrangai, ginkluotei ir kitoms priemonėms. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Turiu pasakyti, šiam klausimui jau dešimtmetis, jis nuolat keliamas. Kokie galimi pokyčiai? Aš trumpai atsakysiu. Karo padėties metu, ne dabar, o karo padėties metu, pagal Karo padėties įstatymą, paskelbus karo padėtį, jie taptų ginkluotųjų pajėgų dalimi. Tam ruošiamasi, tam yra sudaryti planai, tam yra aprūpinimo planai. Ar viena Krašto apsaugos ministerija pajėgi įgyvendinti planus? Tiesą sakant, aš tuo abejoju. Taip, resursų yra, ginklų yra, galima juos išskirstyti, dar papildomai apmokyti. Tačiau, manyčiau, atsiremsiu į valstybės gynybos planą. Valstybės gynyba nėra tik Krašto apsaugos ministerijos reikalas, ir jūsų išvardintų institucijų reikalas taip pat. Aš manau, kad planavimo proceso metu ir pas juos turi atsirasti ta dalis, jų pasirengimas. Ir, be abejo, resursai, aš sutinku su tuo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti laikas baigėsi. Ačiū ministrui.

14.35 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 6, 8, 9, 13 straipsnių, V skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 straipsniu ir VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-388ES, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 480¹ straipsniu ir 589 straipsnio bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-389 (pateikimas)

Kviesiu jį taip pat dar kurį laiką pasilikti tribūnoje ir pristatyti įstatymų projektus, kurie darbotvarkėje žymimi kaip 2-2.1 ir 2-2.2 klausimai, tai yra Kibernetinio saugumo įstatymo kai kurių straipsnių įstatymo projektas Nr. XIVP-388 ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo ir pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-389. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Dėl Kibernetinio saugumo įstatymo teikiamas projektas įgyvendina Europos Parlamento Tarybos reglamentą. Iš tikrųjų reglamentu yra nustatoma Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo sistema ir numatoma pareiga valstybėms narėms paskirti nacionalinę kibernetinio saugumo sertifikavimo instituciją. Todėl Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos yra numatomas paskirti nacionaline kibernetinio saugumo sertifikavimo institucija. Tiesiog ką tai reiškia? Tai reiškia, kad atliks kibernetinio saugumo sertifikavimo priežiūros funkciją: prižiūrės įmones, sertifikuojančias informacinių technologijų įrangą ir paslaugas.

Taip pat dar šis tas yra. Įteisinamas kibernetinio saugumo spragų atskleidimas. Ką tai reiškia? Buvo viešumoje išviešintas toks dalykas, kai žmogus, išmanantis šias technologijas, atskleidavo kokią nors spragą, atskleidęs spragą, nukentėdavo pats, jeigu apie tai pasakydavo, jį vertindavo kaip kokį, vaizdžiai tariant, *hakerį*. Todėl šiame projekte dar nustatomos sąlygos, kurių laikantis spragų kibernetinio saugumo subjektų sistemose ieškojimas ir atskleidimas būtų teisėtas.

Dar keletas patikslinimų. Krašto apsaugos ministerijai pavedama patvirtinti techninių kibernetinio saugumo priemonių sąrašą, kad būtų aišku, kokios priemonės turi būti diegiamos kibernetinio saugumo subjektų sistemose. Atsižvelgiama į tai, kad kibernetinio saugumo informaciniame tinkle yra saugoma jautri informacija, nustatoma, kad šio tinklo duomenys yra konfidencialūs.

Be abejonės, sertifikavimo priežiūros funkcijoms vykdyti nuo 2022 metų reikės 200 tūkst. eurų kasmet. Čia yra šio įstatymo vykdymo sąnaudos. Daugiausia, kaip minėjau, yra europinių projektų įgyvendinimas. Jeigu galiu, čia administracinis kartu? Tai ir administracinės atsakomybės klausimas liečia taip pat šią sritį. Tai yra už informacijos apie išduotus sertifikatus pateikimo, saugojimo, atnaujinimo tvarkos pažeidimus gali būti paskirtos baudos. Už neteisingos informacijos sertifikatuose pateikimą, technologinio produktų įvertinimo tvarkos ar Europos sertifikavimo schemų nuostatų pažeidimą taip pat yra skiriamos atitinkamos baudos.

Ar baudų reikia? Turiu pasakyti, kaip mes matome iš pačių įvairiausių duomenų, informacinių sistemų pažeidimų ir nutekinimo skandalų, kai kurie sistemų valdytojai tiesiog ignoruoja įspėjimus, ignoruoja informaciją apie atskleistas spragas ir dėl to žmonės, tiesą sakant, besinaudojantys jų paslaugomis, patiria didelę žalą. Taigi šiuo atveju baudos yra numatomos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, aš skaičių jau tarsi išgirdau, 200 tūkst. kainuos tos direktyvos įgyvendinimas. Sakykite, ar čia įprasta praktika, kad Europos direktyvos ateina pas mus ir mes už jas turime mokėti gal kartais ir tokias nelabai norimas sumas?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik patikslinsiu. Čia mes ne už direktyvą mokame, o už priežiūros funkcijų įgyvendinimą, nes, kaip minėjau, tai yra papildomi dalykai. Norint prižiūrėti įmones, kurios sertifikuoja informaciją, technologijų įrangą ir paslaugas, irgi reikalingas pajėgumas, reikalingi papildomi žmonės. Turiu pasakyti, kad Krašto apsaugos ministerija papildomai patiria tų išlaidų, nes kibernetinio saugumo užtikrinimas yra pavestas būtent šiai ministerijai, bet tai liečia ne tik jos reikalus. Jeigu tai apsiribotų tik Krašto apsaugos ministerija, tai viskas tuo apsiribotų ir būtų aišku – Krašto apsaugos ministerija pati visas sąnaudas ir apmoka, bet šiuo atveju tai yra visos valstybės reikalas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, šiuose šiuose galima pavadinti – *antihakerių* įstatymas čia.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Atvirkščiai gal.

A. SYSAS (LSDPF). *Antihakerių*, sakau, ne *hakerių*, kurie nulaužia, o *antihakerių*.

Mano klausimas būtų. Įvairios struktūros turi vindikacines tarnybas, visokias kitokias tarnybas. Iš šito įstatymo suprantu, kad tai ne jūsų sistemos žmonės randa spragas. Po to jūs surandate juos. Taip sakant, jie geranoriškai sutaria, kad dirbs jūsų naudai, ir mes norime juos atlaisvinti nuo baudžiamosios atsakomybės.

Tai mano klausimas, ar struktūros, kurios dirba su slapta informacija, turi savo tarnybas, kurios turėtų tuo užsiimti ir neturėtų skolintis arba ieškoti papildomų žmonių iš šalies, kad užtikrintų savo duomenų neprieinamumą? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Žinoma, tos struktūros, kurios dirba su slapta informacija, tą ir užtikrina. Bet šiuo atveju kibernetinio saugumo sistema, už kurią atsakinga Krašto apsaugos ministerija, tiesiog už saugumą, apima daugybę institucijų, daugybę valdžios institucijų. Ne visos jos dirba su kokia nors ypač slapta informacija. Šiuo atveju, aš tik pabrėžiu, ką reiškia tas *antihakeris*, kad jo veiksmas, jeigu jis daro tuos veiksmus, negali būti trikdoma sistemos veikla. Nustačius spragą, paieškos veikla turi būti nutraukta, o apie nustatytą spragą informuojamas Nacionalinis kibernetinio saugumo centras ir sistemos valdytojas. Na ir dar yra keletas sąlygų. Tai nėra taip paprasta. Jeigu žmogus sutrikdys sistemą, nutekins informaciją, joks jis ne *antihakeris*.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Lopata. Prašau.

R. LOPATA (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš norėjau pasiteirauti, ar tos planuojamos kibernetinio saugumo sertifikavimo institucijos kompetencijai priklausys ir valstybės institucijos, ir privačios?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi tai yra, kaip minėjau, nacionalinė kibernetinio saugumo sertifikavimo institucija ir ji atliktų... kibernetinio saugumo sertifikavimo priežiūros institucija, tai yra priežiūrinę funkciją apimtą, bet tai yra priežiūrinė funkcija. Ji neatima iš kitų darbo, o tiesiog prižiūri, ar viskas yra, na, nežinau, ar tos informacinės technologijos, įranga, paslaugos –

viskas tinkamai sertifikuota ir panašiai, tai yra atitinka visus reikalavimus. Tai yra priežiūrinė funkcija.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Norinčių kalbėti dėl motyvų aš nematau. Galbūt galime pritarti po pateikimo ir tuomet svarstyti komitetuose? Galima pritarti. Ačiū, pritarta.

Dabar dėl Kibernetinio saugumo įstatymo pagrindiniu komitetu siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 27 dieną. Galime pritarti? Pritariame. Dėl Administracinių nusižengimų kodekso pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti taip pat gegužės 27 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritariame.

14.45 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-394ES, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9¹, 11, 12, 14, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9³ ir 9⁴ straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-395, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-396, Administracinių nusižengimų kodekso 178, 589 straipsnių pakeitimo ir 179 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-397 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas ir lydimieji įstatymų projektai Nr. XIVP-394, Nr. XIVP-395 ir kiti. Pranešėjas bus K. Navickas. Prieš jam ateinant į tribūną (kviečiame į tribūną ministrą), norėčiau pasakyti, kad vakariniame posėdyje mes balsuosime du kartus. Pirmas balsavimas numatytas 15 val. 45 min., antrojo tikslų laiką pasakyti sunku, matyt, jis irgi bus gerokai anksčiau, nes su darbotvarke neblogai sekasi tvarkytis.

Dabar 2-3.1, 2-3.2, 2-3.3 ir 2-3.4 klausimai yra susiję įstatymų projektai. Prašau, ministre, juos pristatyti.

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Jūs jau kaip ir pristatėte. Aš norėčiau kaip viena paketą, nes yra susiję tarpusavyje įstatymų rinkiniai, vienas naujas įstatymas ir trijų įstatymų pakeitimai.

Gerbiamos Seimo narės, gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti šiuos įstatymų projektus. Visas šis paketas atsirado po 2019 metų Europos Sąjungos direktyvos dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje, kas iš esmės yra numatyti apginančiuosius instrumentus žemės ūkio produkcijos tiekėjams, kad su jais būtų sąžiningai atsiskaitoma ir nebūtų vykdoma nesąžininga veikla. Tokia yra šių įstatymų pakeitimų esmė.

Naujas įstatymas yra Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas. Jame yra nustatytas draudžiamos nesąžiningos prekybos praktikos, taikomos žemės ūkio ar maisto produktų tiekimo grandinėje, veiksmų sąrašas ir tokios nesąžiningos prekybos praktikos draudimo, draudžiančių veiksmų, priežiūros institucijos funkcijos ir teisės, pažeidimų tyrimo ir bylų nagrinėjimo tvarka ir atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus. Taip pat yra suskirstyti žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjai ir pirkėjai pagal jų apyvartas į penkias grupes. Taip pat yra įteisintas draudimas žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams taikyti vėluojančius atsiskaitymus dėl šių produktų tiekėjams. Taip pat nustatyta, kad kiti draudžiamos nesąžiningos prekybos praktikos veiksmai nebūtų taikomi žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, kurių metų apyvarta per praėjusius finansinius metus yra 2 mln. ir mažiau. Taip pat nustatyta, kad šis įstatymas nebus taikomas žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjams, kurių metinę apyvartą per praėjusius finansinius metus sudarys 350 mln. eurų ir daugiau, nes tokie tiekėjai jau patys gali apsiginti ir yra reglamentuojami kaip didelę galią turintys rinkos žaidėjai. Įtvirtinamas draudimas... įtvirtinti ir kitus įstatymo projekte nurodytus aštuonis pirkėjų kategoriškai draudžiamų nesąžiningos prekybos veiksmų dalykus ir apibrėžti produktų priskyrimo prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų nuostatas.

Toliau. Kitas įstatymas yra susijęs su mažmenine prekyba. Iš esmės pakeitimai taip pat yra susiję su vėluojančiais atsiskaitymais ir nesąžiningais veiksmais, kai, pavyzdžiui, būtų užsakomi greitai gendantys produktai ir prieš pat realizacijos, ne realizacijos, o pristatymo terminą būtų tokių sutarčių atsisakoma. Tai čia tokie dalykai.

Ir toliau yra keičiamas Administracinių nusižengimų kodeksas, numatomos atgrasančios priemonės, ir Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymas, jame numatytos sąlygos ir pagal įmonės dydį, ir pagal kontrakto dydį, kokie vėlavimai yra galimi, ir numatytos sankcijos už šių terminų nesilaikymą.

Tokia yra viso paketo esmė. Siūlome pritarti, kad šie įstatymai būtų svarstomi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, tikrai teko nemažai dirbti prie to įstatymo 2009 metais. Mažmeninės prekybos nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymas buvo ir tuo metu buvo labai vėluojantys atsiskaitymai su pienininkais, prekybininkai labai laužydavo rankas, grubiai pasakant, ir gamintojams, ir po to viskas guldavo ant ūkininkų pečių, nes kainos mažmeninės. Be europinių reglamentavimo dalykų, kurios problemos dabar yra ryškiausios šiuo metu atsiskaitymo srityje, ar jų yra, ar apskritai ta sistema šiek tiek susitvarkiusi ir nėra šiurkščių pažeidimų, jeigu jūs žinote? Ačiū.

K. NAVICKAS. Mano žiniomis, didelių problemų dėl prekybos įmonių, kai ūkininkai tiekia didesniems prekybos centrams, čia toje srityje didelių problemų nėra, daugiausia kylančių problemų yra dėl vėluojančių atsiskaitymų, ypač dėl perdirbėjų. Perdirbėjas, iš vienos pusės, supirkdamas produkciją turi išleisti apyvartinius pinigus ir kartu jis yra ir prekiautojas, jis turi pristatyti prekybos centrams. Iš dviejų pusių vyksta tos finansinės įtampos, tai čia daugiausia yra tokių dalykų. Bet didelių, stambių piktnaudžiavimų mes nežinome. To ir linkėtume, kad šitų įstatymų nereikėtų taikyti. Tikriausiai tokia būtų esmė viso šito paketo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia T. Tomilinas, bet jo salėje nematau. Tada klausia G. Paluckas. Matau, kad atsisako žodžio. Klausia M. Puidokas, jo taip pat nėra salėje. Tada A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Palaikau gerbiamojo ministro iniciatyvas, nes ir pačiam teko visus metus prie šito projekto tikrai daug dirbti. Bet aš noriu paklausti tokio paprasto dalyko, nes irgi nebuvo apsisprendimo, čia daugiau susiję su lydimaisiais ir dėl atsiskaitymo kontrolės terminų. Kadangi ir dabar galiojančiame yra Valstybinė mokesčių inspekcija, kuri renka informaciją ir paskui pateikia Konkurencijos tarybai, dabar žiūriu, naujame lydimajame lygiai taip pat išlieka Valstybinė mokesčių inspekcija ir, kadangi susiję su žemės ūkio ir maisto produkcija, yra priežiūros institucija Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, jai pateikia informaciją, Konkurencijos tarybai pateikia informaciją, ar nevertėjo pakeisti, kad dėl kainų, atsiskaitymo terminų priežiūrą ir vykdytų Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra? Manau, ji labiau suinteresuota atlikti tą priežiūrą kokybiškiau ir ministerija turėtų tikslesnę ir greitesnę informaciją.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Žinote, dėl ko susiję šitie du subjektai? Tai susiję dėl to, kad Konkurencijos taryba, kaip tikrino, taip ir tikrins didžiuosius prekybos centrus, ir mes šitos funkcijos neperimame, todėl natūralu, kad Valstybinė mokesčių inspekcija jiems teiks duomenis, o tai, kas susiję su žemės ūkio produkcija, su naujuoju Nesąžiningos prekybos žemės ūkio produkcija įstatymu, tuo naujuoju įstatymu, tai čia tada ištraukia naujas subjektas Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra. Bet čia iš esmės tai, kas buvo ir jūsų siūlyta. Čia nėra kažkokio pakeitimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia G. Surplys. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ministre, ačiū už pristatymą. Iš tikrųjų seniai lauktas projektas ir labai gerai, kad ateina kartu su direktyva, tai reiškia, kad neiškreips mūsų nei ūkininkų, nei perdirbėjų, nei prekybininkų konkurencinių galimybių visos Europos Sąjungos mastu. Klausimai mano būtų trys, bet turbūt labai trumpai.

Pirmas dalykas, ar jūs neatsisakote vis dėlto teikti ir pieno įstatymo pataisų, nepaisant to, kad jau šita, sakykime, direktyva bus įgyvendinta Lietuvos teisinėje sistemoje?

Antras dalykas, kokia būtų *maximum maximorum* bauda pagal šitą direktyvą už nesąžiningą konkurenciją?

Ir trečias dalykas, ar tai nors kiek galės paveikti mūsų kainas? Pavyzdžiui, tokia situacija kaip šiais metais, praeitais metais, kai už bulvių kilogramą ūkininkas gaudavo 9 centus. Ar kažkiek gali padėti ta direktyva koreguoti kainas ūkininkų labui? Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimus. Pradėsiu nuo paskutinio. Tai negali, nes čia yra dvišaliai santykiai ir kainos yra derybinis objektas. Įstatymų paketas reglamentuoja, kad būtų atsiskaitoma ir būtų sąžiningai laikomasi įsipareigojimų, ypač tokių dalykų, kaip sakau, kad, pavyzdžiui, gal truputį hiperbolizuosiu, bet prieš Velykas iškepa velykinių zuikučių ir dieną prieš atsisako kontarakto. Tai čia toks turinys.

Dėl kainos, aš turėjau medžiagą, nepasiėmiau, yra tie skaičiavimai, nes iš tikrųjų nuo apyvartos, nuo perdirbėjo arba prekybininko apyvartos koreliuojami tie dalykai ir nuo dydžio, ir nuo pradelsto laiko. Aš tiesiog dabar neturiu skaičių po ranka, nenoriu piktnaudžiauti tuo, ko nežinau.

Dėl pieno įstatymo. Čia yra bendras politinis klausimas, į kurį mes dar neturime atsakymo. Kai apsispręsimė, tada ir pristatysime, bet nesusijęs su šituo paketu. Tai jūs tikriausiai tą žinote.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, čia daugiausia buvę ministrai ar šėliniai vis klausia dėl žemės ūkio. Aš kaip vartotojas paklausiu. Yra labai daug Teisės departamento pastabų. Pacituosiu vieną vietą, kuri tikrai rimtai verčia susirūpinti, nes tų pastabų labai daug: „Įstatymo projekto nuostatos neatitinka Konstitucinio Teismo suformuotos oficialios doktrinos.“ Tai ką jūs darysite? Labai rimta pastaba. Jūs vartojate labai daug įvairių naujų sąvokų, kurios nedera su kitais įstatymais ir kitais teisės aktais. Kaip ruošiatės pataisyti šį įstatymą? Ar uždėsite šitą prievolę pagrindiniam komitetui? Nors įstatymas turėjo būti jau nušlifuotas. Ačiū.

K. NAVICKAS. Pagrindiniam komitetui mes neuždėsime. Iš tikrųjų jis buvo šlifuotas įvairiose darbo grupėse. Ir aš galėčiau pasakyti, tikriausiai kiek yra teisininkų, tiek yra nuomonių. Kad prieštarautų doktrinai, kaip pasakyti, tai ne teismo, ne Konstitucinio Teismo išvada, bet mes kalbėdami ir matydami įstatymo dvasią... Panašus įstatymas mažmeninės prekybos srityje jau egzistuoja, iš esmės jis jau yra. Tas Nesąžiningos prekybos žemės ūkio produktais kopijuoja tą pačią struktūrą. Nesutikčiau su tuo dalyku. Jeigu bus pagrindinio komiteto ar papildomo komiteto išvada, tai, žinoma, mes turėsime atsižvelgti, bet kol kas pagal tai, kaip jis sukonstruotas, pagal precedentą, tai nenorėčiau sutikti su tokia išvada.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, ministre, smagu girdėti. Prieš dešimt metų, rodos, šitas įstatymas buvo priimtas dar ankstesnės Vyriausybės. Dabar esminiai pastebėjimai ir keitimai, kurie padės išskaidrinti prekybą ir pasiekti maksimalių rezultatų. Gal galite keliais sakiniais pasakyti, kas pasikeis po šio įstatymo?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Matote, buvo teikta, ir čia yra stipresnis dalykas, kad čia jau eina direktyvinis, vadinasi, visai Europos Sąjungos rinkai bus taikomos tos priemonės, ypač žemės ūkio produkcijos.

Apie esminius dalykus. Atsiranda sankcijų, kaip čia įvardinti, struktūros pagal apyvartą, pagal užimamą rinkos dalį. Tai yra svarbu, nes natūralu, kad tas, kuris turi didesnę rinkos dalį ir didesnes derybines galias, ir įstatymų pakete santykiai ūkininko su tokiais didžiais žaidėjais yra labai aiškiai reglamentuoti, kada ir kokiomis sąlygomis, pradelsimo komponentas ir baudos dydis pagal pratęsimo laiką ir sumą atsiranda (tai irgi toks, mūsų nuomone, atgrasantis dalykas) ir rinkos priežiūros institucija žemės ūkyje, kurios nebuvo šiandieną.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Ačiū.

Dėl motyvų už nori kalbėti A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (MSNG). Pirmininke, kad būtų greičiau ir prieštaraujančių nėra, aš atsisakau.

PIRMININKAS. Dėkui. Ar G. Surplys taip pat atsisako? Ačiū. Matau, kad tikrai prieštaraujančių nėra. Ar galime pritarti šiam ir lydimiesiems įstatymų projektams – darbotvarkės 2-3 klausimui bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Dabar dėl projektų Nr. XIVP-394, Nr. XIVP-395 ir Nr. XIVP-396 kaip pagrindinis komitetas siūlomas Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną. Ar galime tam pritarti? Galime. Ačiū, pritarta. Ir dėl projekto Nr. XIVP-397 kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti taip pat birželio 8 dieną. Ar galima tam pritarti? Galima. Ačiū, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ir dėl pirmojo projekto reikėtų, kad būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Su jais yra derinta, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas galėtų būti kaip papildomas komitetas dėl pirmojo projekto.

PIRMININKAS. Supratau. Dėl Nesąžiningos prekybos praktikos galime tada numatyti kaip papildomą komitetą? Galima, matau, prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta.

15.00 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas. Pranešėjas – užsienio reikalų ministras G. Landsbergis. Kviečiu į tribūną, kurioje jis pristatys dar ir kitus klausimus, ne tik šį. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Jeigu jūs nieko prieš, aš pristatysiu tada daugiau klausimų.

PIRMININKAS. Jeigu jie susiję, prašom, taip.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gana artimai. Pirmasis – įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas. Leiskite pristatyti Užsienio reikalų ministerijos parengtą įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektą, kurį, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kreipimąsi, ratifikuoti teikia Lietuvos Respublikos Prezidentas.

Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti susitarimą, kurį Lietuva kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis pasirašė 2020 m. gegužės 5 d. Briuselyje. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio 1 dalies 6 punktą susitarimas yra ratifikuotina tarptautinė sutartis. Ratifikuodami susitarimą įgyvendiname 2018 m. kovo 6 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą *Achmea* byloje. Jame nustatyta investuotojų ir valstybių arbitražinių išlygų Europos Sąjungos valstybių narių tarpusavio investicijų neatitiktis Europos Sąjungos teisei. Tokios arbitražinės išlygos negali būti taikomos po to, kai valstybės tapo Europos Sąjungos narėmis.

Taigi Europos Sąjungos vidaus investicinės sutartys negalioja. Šiuo susitarimu jos nutraukiamos ir sprendžiami procedūriniai nutraukimo klausimai. Pažymėtina, kad dar 2019 m. sausio 15–16 d. deklaracijomis visos Europos Sąjungos valstybės narės įsipareigojo nutraukti tarpusavio investicines sutartis. Nutraukus Europos Sąjungos tarpusavio investicines sutartis, visiems Europos Sąjungos investuotojams sudaromos vienodos sąlygos ginti pažeistas teises. Tai reglamentuoja Europos Sąjungos teisė ir nacionalinė valstybių narių teisė.

Atsižvelgę į šį įstatymo rengimo metu Lietuvos verslo atstovų išsakytą susirūpinimą, siūlytume Seimui ratifikuojant susitarimą kartu apsvarstyti galimybes Lietuvos vardu padaryti pareiškimą dėl poreikio stiprinti investicijų apsaugą Europos Sąjungos viduje, įskaitant ir investicinių ginčų sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori dėl 2-4 klausimo, kadangi jie nebuvo sujungti, paklausti M. Puidokas, bet jo nematau Seimo salėje.

Dabar, gerbiami kolegos, eisime paieiliui. Dėl 2-4 klausimo ar būtų norinčių kalbėti dėl motyvų? Matau, kad kalbėti norinčių nėra. Ar galime pritarti įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektui bendru sutarimu po pateikimo? Galime. Matau, prieštaraujančių nėra.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną. Galime tam pritarti? Galime. Ačiū.

15.03 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas. Ar ministras dar norėtų čia ką nors pridėti?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Iš esmės tai yra to paties projekto tąsa, tik dvi valstybės – Suomija ir Švedijos Karalystė – nedalyvavo tame, tad reikia atskiros dvišalės sutarties nutraukimo, negalima bendru projektu jų nutraukti. Todėl kartu mes prašome nutraukti dvišalę investicijų apsaugos sutartį, sudarytą su Suomijos Respublika bei su Švedijos Karalyste. Lygiai tokie pat argumentai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų šiuo klausimu, matau, paklausti norinčių nėra. Ir dėl balsavimo motyvų pasisakyti taip pat nebuvo. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime. Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 25 dieną. Galime tam pritarti? Galime. Ačiū, pritarta.

15.04 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – dėl susitarimo dėl Švedijos. Čia ministras argumentus jau pristatė. Šiuo klausimu paklausti lyg irgi nebuvo norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas. Svarstymas – gegužės 25 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.06 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-400 (pateikimas)

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-400. Prašau, ar dar norėtumėte ką pridurti?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū. Čia šiek tiek kitas projektas: prieš tai mes sutartis tarp Europos Sąjungos valstybių narių nutraukėme, dabar sudarome. Jeigu leistumėte, pristatysiu.

Leiskite pristatyti Užsienio reikalų ministerijos parengtą įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektą. Šį susitarimą, atsižvelgdamas į Vyriausybės kreipimąsi, teikia ratifikuoti Lietuvos Respublikos Prezidentas.

Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti 2018 m. spalio 19 d. Briuselyje priimtą Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimą. Susitarimas yra tarptautinė mišrioji sutartis ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 10 punktu, yra ratifikuotinas. Susitarimą ratifikavusi, Lietuva įvykdys susitarimui galioti būtinas nacionalines procedūras.

Susitarimo tikslas – gerinti šalių, Europos Sąjungos ir jos valstybių narių, bei Singapūro tarpusavio investicijų sąlygas. Jame numatyta, kad kiekviena šalis užtikrina kitos šalies investicijų visišką apsaugą ir saugumą, savo teritorijoje taiko sąžiningą ir teisingą režimą, ne mažiau palankų nei taikomą savo investuotojams ir jų investicijoms.

Įsigaliojęs susitarimas pakeis dvišalius susitarimus dėl investicijų apsaugos, kuriuos su Singapūru yra sudariusios 11 Europos Sąjungos valstybių narių. Lietuva taip pat taiko dvišalį investicijų apsaugos susitarimą... Lietuva dvišalio investicijų apsaugos susitarimo su Singapūru neturi. Susitarimu siekiama užtikrinti aukštą investicijų apsaugos lygį, kartu išsaugant Europos Sąjungos ir Singapūro teises reglamentuoti ir siekti teisėtų viešosios politikos tikslų.

Susitarimas parengtas vadovaujantis Europos Sąjungos teisės investicijų apsaugos srityje reikalavimais ir tarptautinės investicijų teisės aktualijomis. Į jį įtraukta naujovių, kurių nėra nė vienoje galiojančioje dvišalėje Europos Sąjungos valstybių narių ir Singapūro investicijų apsaugos sutartyje.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų niekas nenori klausti iš Seimo narių. Ar norėtų kas kalbėti dėl motyvų? Lyg ir taip pat nėra. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti po pateikimo šiam projektui? Matau, kad galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 11 dieną. Ar galėtume tam pritarti? Ačiū, pritarta.

15.07 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-401 (pateikimas)

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-401. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš gal trumpai, nes turinys yra tas pats. Vėl susitarimas, kuris pakeis dvišalius susitarimus dėl investicijų apsaugos, juos su Vietnamu yra sudariusios 20 Europos Sąjungos valstybių. Šiuo atveju ir Lietuva. Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti 2019 m. birželio 30 d. Hanojuje priimtą Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimą. Visa kita atitinka tas pačias nuostatas, kurios buvo išdėstytos anksčiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai socialdemokratai. G. Paluckas. Prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kokia Užsienio reikalų ministerijos pozicija, ar galite atskleisti, koks skirtumas tarp Vietnamo komunistinio režimo ir Kubos komunistinio režimo, kuris taip pat siekia susitarimo su Europos Sąjunga dėl dialogo? Jeigu yra teikiamas Seimui priimti sprendimas dėl ratifikavimo šio susitarimo, ar Užsienio reikalų ministerija kada nors artimiausiu ar tolesniu metu ruošiasi teikti tokį pat susitarimą dėl sutarties tarp Kubos ir Europos Sąjungos ratifikavimo? Mažesnės apimties ir ne ekonominio investicinio, o tiesiog dialogo? Ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Klausimas buvo svarstytas praeitoje kadencijoje ir nebuvo rasta sutarimo dėl Kubos pirmiausia dėl daugybinių žmogaus teisių pažeidimų, kurie yra fiksuojami šioje komunistinėje saloje. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dėl režimo principų, aš ne apie režimų skirtumus kalbu, aš kalbu apie tai, kas yra fiksuota ir kokios vertybės yra vienu ar kitu klausimu keliamos į viešumą. Jeigu jūs turite klausimų dėl Vietnamo Socialistinėje Respublikoje vykstančių žmogaus teisių pažeidimų, tai gal tikrai reikėtų juos pristatyti, tada būtų galima atsižvelgti ir pritaikyti tuos pačius principus, kurie buvo pritaikyti ir Kubos atveju. Kviestume tą padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų taip pat nori paklausti A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, mes nesitarėme, bet mums svarbu Kuba. Tai mano klausimas iš tos pačios operos. Visgi F. Kastras nuėjo, taip sakant, jau į istoriją, ateina nauji lyderiai, bet irgi komunistai. Kadangi Lietuva vienintelė iš Europos Sąjungos valsty-

bių neratifikavo sutarties su Kuba, tai Užsienio reikalų ministerijos pozicija galbūt, atsižvelgiant į tuos procesus, kurie vyksta Kuboje, keisis. Aš noriu paklausti, ar jūs kaip nors reaguosite į Kubos valdymo pokyčius, ar ir toliau griežtai laikysitės nuostatos, kad kitos Europos Sąjungos valstybės ratifikavo sutartį, išskyrus Lietuvą, ir laikysite už pavadėlio šį klausimą? Ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš noriu tik atkreipti dėmesį, kad tada, kai ministerijai vadovavo L. A. Linkevičius, F. Kastras taip pat buvo pasitraukęs. Taigi mūsų rinkimai... tikriausiai kažkada seniai, ar ne, bet turint galvoje kadenciją, kai buvo pristatytas šis klausimas ratifikuoti, tuomet režimo vadovas buvo pasikeitęs, bet režimo vykdomi nusikaltimai, pavadinkime taip, vis dar buvo žinomi ir buvo tie patys. Taigi politika keičiasi tada, kai pasikeičia situacija. Kol kas situacijos pokyčių mes nematome.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiamieji Seimo nariai, dabar matau, kad dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Ar tai reiškia, kad galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta bendru sutarimu. Replika po balsavimo – G. Paluckas. Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Tai yra svarbu, neteisinant nė vieno režimo, nusižengimo ir nusikaltimo, bet *Human Rights Watch* dėl Vietnamo taip pat yra pateikusi visą sąrašą. Visą sąrašą įvairiausių pažeidimų. Todėl sakyti, kad štai jūs įrodykite ką nors, mes tada padarysime ką nors, ministre, aš manau, kad yra ne itin įžvalgu, nes tie dalykai žinomi ir dėl Kubos, ir dėl Vietnamo.

PIRMININKAS. Dėkui. Replika – G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Jaučiu pareigą. Iš tikrųjų Kubos politiniai disidentai buvo atvykę į Lietuvos parlamentą, praeitoje kadencijoje mes turėjome ne vieną susitikimą su jais. Tiek ir Užsienio reikalų komitetas, tiek ir daugelis Seimo narių turėjo galimybę susipažinti, artimai susipažinti su situacija ir tada priimti sprendimą dėl sutarties ratifikavimo. Taigi aš vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį, kad politinis klausimas, kai jis ateina į Seimo salę, dažnai prieš tai su juo yra supažindinami kolegos. Tai aš iš tikrųjų žinodamas... Gerbiamas Gintautai, ar galima jūsų dėmesio dar 30 sekundžių. Žinodamas jūsų susirūpinimą žmogaus teisių situacija pasaulyje, tiek ir jūsų kolegų, vis dėlto aš tikrai raginčiau, jeigu turite tokią galimybę ir matote poreikį, tikrai kelti tuos klausimus. Žinau tiek, kad kolegos dešinėje, neabejoju, kad ir kitose frakcijose, bus pasirengę kartu su jumis diskutuoti ir svarstyti. Jeigu turite tuos faktus, kvieskime žmones, kalbėkimės ir galbūt tada situacija pasikeis, lygiai taip pat, kaip ir buvo praeitoje kadencijoje.

PIRMININKAS. Dėkui. Replikos jau beveik buvo išsakytos, bet dar suteiksiu žodį A. Sysui. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, prieš dvi savaites prie Lietuvos sienos sulaikyta perėjusių į mūsų teritoriją 20 vietnamiečių, kurie turbūt bėgo ne iš gero gyvenimo. Tai galbūt jie prašėsi į Seimą pakalbėti apie žmogaus teises. Dvejopų standartų neturėtų būti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos išsakytos. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 11 dieną. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta.

15.14 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-385 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-385. Į tribūną kviečiame finansų viceministrę R. Bilkštytę pristatyti įstatymo projektą. Prašom.

R. BILKŠTYTĖ. Sveiki. Pristatysiu Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Projekto esmė, tikslas – susieti kitų įstatymų nuostatas su 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojančios Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo redakcijos nuostatomis.

Projekto esmė. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 straipsnis dėl įstatymo įsigaliojimo, taikymo ir įgyvendinimo papildomas dalimi, kuria nustatoma, kad įsigaliojus šiam įstatymui pagal kitus įstatymus, reglamentuojančius viešojo sektoriaus subjektų veiklą, nustatyta pareiga pateikti metinės veiklos ataskaitą įgyvendinant, teikiant metinį ataskaitų

rinkinį pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo reikalavimus. Taip kituose įstatymuose, jų rasta iš viso 27, nuoroda į viešojo sektoriaus atskaitomybės, veiklos apskaitos rengimą ir teikimą būtų susieta su įstatymu kaip pagrindiniu viešojo sektoriaus atskaitomybę reglamentuojančiu įstatymu. Kartu bus atsižvelgta į teisėkūros principus, tikslingumą ir efektyvumą vietoj keičiamų 27 įstatymų keičiant vieną dar neįsigaliojusį įstatymą.

Specialiųjų įstatymų nuostatos, reglamentuojančios atsiskaitymą už veiklą, bus tikslinamos atsiradus poreikiui keisti kitas šių įstatymų nuostatas. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pastabų neturi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, kad nėra Seimo narių, norinčių jūsų paklausti. Dėkui už pristatymą.

Dėl balsavimo motyvų už nori kalbėti Z. Balčytis, bet jo salėje lyg ir nematau. Tada ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime. Ačiū, pritarta. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Audito komitetas ir siūloma svarstyti gegužės 18 dieną. Ar galime tam pritarti? Galime. Ačiū, pritarta.

15.17 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-321 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Kviečiu į tribūną.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų toks nedidelis pakeitimas, bet gal jis svarbus dėl Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo.

Dabartinė šio įstatymo redakcija numato, kad apie įsigijimų planus ir numatomą priimti sprendimą dėl naujo įsigijimo projekto, kurio vertė viršija 20 mln. eurų, krašto apsaugos ministras informuoja Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Tačiau, ką parodė kelerių metų praktika, nėra pakankamai aišku, kokia forma ir kokia apimtimi krašto apsaugos ministras teikia šią informaciją, kokia numatoma pirkimo ir įsigijimo svarba Lietuvos kariuomenei. Be to, dabar informacijos teikimas numatytas kalbant tik apie įsigijimus, tačiau neapima infrastruktūros plėtros projektų.

Todėl įstatymo projektu kartu su D. Šakaliene siūlome patikslinti ir detalizuoti krašto apsaugos ministro pareigą teikti NSGK informaciją apie planuojamus įsigijimus ir infrastruktūros plėtros projektus, nekeičiant numatomo sandorio vertės. Informacija turėtų būti teikiama raštu, iš anksto nurodant, koks gynybinis pajėgumas bus išplėtotas, įsigijimo kiekis, kaina, ilgalaikio aptarnavimo sąnaudos, projektuose dalyvaujančios įmonės. Tikimės, kad pakeitimas padės geriau užtikrinti krašto apsaugos sistemos įsigijimų parlamentinę kontrolę. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, ar nematote prieštaravimų Konstitucijai šiuo atveju, kad iš esmės parlamentinis komitetas ištraukia į vykdomosios valdžios atsakomybę? Aš suprantu nacionalinio saugumo klausimą, bet ar toks automatinis informavimas šiuo atveju yra iš esmės suderinamas su valdžių atskyrimu ir Biudžeto sandaros įstatymu?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Mykolai, toks labai stiprus klausimas su stipriu kritikos krūviu, kai jūs kalbate apie galimą prieštaravimą Konstitucijai. Tikrai nemanau. Nematau, kad tą įžvelgtų ir mūsų Seimo teisininkai, tikrai jokių būdu. Manau, parlamentinė kontrolė yra labai svarbus dalykas, ypač tokioje labai jautrioje srityje kaip saugumas ir gynyba, ir būtent įsigijimai gynybos srityje.

Turbūt visi gerai atsimenam, kiek daug prieš keletą metų turėjome įvairių neramių dienų dėl skandalų, kurie krėtė visą įsigijimų politiką. Dabar mes susitvarkę, dabar yra reforma, yra įkurtos agentūros, bet šalia to reikia stiprinti ir parlamentinės kontrolės dėmenį. Ir jinai jau egzistuoja, šita nuostata jau egzistuoja tuos kelerius metus – pareiga informuoti. Tiesiog šiuo atveju mes siūlome išplėsti, kad ne tik įsigijimus, bet ir infrastruktūros projektus, ir kad informavimas vyktų ne žodžiu, o raštu, nieko daugiau. Jokių būdu nėra jokių kalbų apie prieštaravimą Kons-

titucijai. Manau, kad kaip tik yra galimybė užtikrinti, kad įsigijimų politika Lietuvoje būtų kuo skaidresnė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš suprantu tą politikų norą viską visur ir visada žinoti, bet čia yra vis dėlto krašto apsaugos struktūra, ir kainos yra labai svarbu, ir kiti dalykai. Aišku, negalima sakyti, kad galbūt informacija išplaukia, bet kuo daugiau kontaktų, tuo didesnė galimybė, kad ta informacija nebus pakankamai slapta, ko reikalauja kai kada karinės struktūros. Mano irgi panašus klausimas. Ar tikrai buvo tiek daug atvejų, kad šiuo atveju būtinai turi būti parlamentinė kontrolė? Ar tikrai manote, kad yra tokių atvejų, kad tai atpirks tą galimybę rizikuoti informacijos išėjimu? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, Edmundai. Aš pasakysiu labai paprastą dalyką. Visi Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai pagal Seimo statutą turi gauti leidimus dirbti su išlaiptinta informacija. Tai yra tam tikras patikimumo testas, jis yra įvykdomas, tik su ta sąlyga turi galimybę dirbti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Tai čia vienas dalykas.

Antras dalykas. Žinote, man teko ne kartą dalyvauti Rytų partnerystės seminaruose mūsų partnerių šalyse, kur irgi dažnai kariuomenė, argumentuodama tuo slaptumu, jautrumu, neteikė iš viso jokios informacijos parlamentui. Deja, tai vyksta mūsų partneriškose šalyse, kurios nori eiti į NATO ir kurios patiria dabar tokį spaudimą.

Įvairių tarptautinių organizacijų ekspertų patarimas yra sukurti tam tikrą komunikavimo kanalą ir atskaitomybės kanalą su parlamentu ir būtent su šituo komitetu, kuris iš esmės ir kuruoja šitą sritį. Kartais būna, kad tokiu slaptumu prisidengiant neinformuojama visuomenė, o po tuo slaptumu gali vykti visokių procesų. Tai aš tikrai nematau nieko blogo. Sakau, jau egzistuoja pareiga informuoti, tik šiuo atveju tai būtų padaroma raštu, tai būtų atliekama, ir komitetas kartu su krašto apsaugos ministru galėtų pasvarstyti. Tada mes visi, ir opozicija, kuri yra komitete, na, matome procesus, galime juos vertinti, skaidrumas yra garantuojamas ir iš to visi laimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas. Prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, mano asmeninė nuomonė tokia, aš pastebiu, kad jūs aktyviai imatės lyderystės mūsų valstybės nacionalinio saugumo srityje. Noriu pratęsti kolegų mintis ir R. Žemaitaičio pasikalbėjimą su ministru A. Anušausku šiandien, jeigu girdėjote.

Gerbiamas pirmininke, ar aš neteisingai manau, kad jūs tarsi nepasitikite KAM'u, nepasitikite ministerija, kad jūs viską norite taip gana įsakmiai, ir šiandien pristatydamas taip įsakmiai norite žinoti, kiek, kada, kur pirks. Ar galite paneigti tą mano tokį įtarimą dėl nepasitikėjimo? Ir antra. Kas lėmė, kad jūs čia dabar 20 mln. barjerą tokį nustatėte, ne 15 mln., ne 10 mln., o 20 mln.? Tai į tuos du dalykus man, jeigu galite, atsakykite. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Stasy, pirmiausia noriu padėkoti už įvertinimą dėl lyderystės, bet tai yra viso komiteto nuopelnas, labai ačiū, ir kartu opozicijos tikrai dalykiškai dirbančių, ir jūsų frakcijos atstovų nuopelnas. Labai ačiū, tai yra įvertinimas.

20 mln. – tai jau egzistuojanti sąvoka, tai jau yra dabar, mes nieko nesiūlome, jau yra, jau keiserius metus yra po tų skandalų, kurie įvyko 2014–2015 metais. Tai mes tik siūlome vietoj žodinio įrašyti raštu. Čia nieko nėra bendro, jokių būdu.

Aš manau, kad mes turime puikų krašto apsaugos ministrą, aš tikrai remiu A. Anušauską ir čia mes esame su juo tikrai sukibę rankomis, kad tiek pirkimų, visų įsigijimų politika, infrastruktūros politika ne tik pasiektų rezultatų, bet ir būtų skaidri, ir galėtų būti patikrinta tarpparlamentinės kontrolės mechanizmais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinė klausia M. Ošmianskienė. Prašom.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Aš norėčiau paklausti, jeigu jau einame tokiu keliu, ar nevertėtų tuomet eiti sistemiškai ir įpareigoti visas ministerijas raštu atsakinėti atitinkamiems komitetams? Kodėl mes kalbame tik apie vieną?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, Monika, jums už klausimą, bet, matote, vėlgi gynyba, įsigijimai yra strateginė sritis, ir šia prasme aš manau, kad tai lemia, kodėl NSGK turėtų turėti teisę išklausti informaciją. Sakykim, būtų dar vienas filtras, dar vienas saugiklis nuo galimų skandalų,

nuo galimų, sakykim, kokių nors abejones sėjančių projektų, nes visi kartu būtume atsakingi už tuos pirkimus. Tai tikrai, manau, geras dalykas – tą skaidrumą tikrai sustiprintų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Ačiū pranešėjui. Už šį projektą norėtų kalbėti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gal ir kyla klausimų, kodėl šiam komitetui, kodėl automatu, kodėl raštu, kodėl 20 mln.? Seimo statutas aiškiai sako, kad valstybės biudžeto vykdymo kontrolę atlieka Biudžeto ir finansų komitetas, tačiau net ir Biudžeto ir finansų komitetas neturi įpareigojimų ministerijoms pranešinėti komitetui apie vykdomas investicijas. Nepaisant to, aš vis dėlto siūlyčiau pritarti po pateikimo ir padiskutuoti, nes puikiai suprantame, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas yra ne šiaip komitetas ir jo atsakomybė tikrai yra plati ir tikrai labai prasminga pirmiausia nacionalinio saugumo požiūriu.

Matyt, Krašto apsaugos ministerijos išigijimai yra labai jautrus klausimas, ir parlamentas turėtų būti informuojamas. Aš kviesčiau pritarti po pateikimo ir šiek tiek padiskutuoti komitetuose dėl pačios formos ir šiek tiek dėl turinio. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš nori kalbėti G. Paluckas. Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai dabar tie visi klausimai tokie jautrūs, tokie baisiai jautrūs, kad net aš bijau tam tikra prasme ir kalbėti, nes įsijautrins pranešėjas ar rengėjai. Viena iš rengėjų, beje, sėdi šalia manęs ir mėgina paskutinę akimirką įtikinti, kad įstatymo projektas yra teisingas, tačiau mano argumentai panašūs kaip ir kolegos Mykolo, tik tiek, kad jisai pasisako už.

Aš savo ruožtu kviečiu atsakyti į tam tikrus klausimus: pirma, ar nėra pažeidžiamas tam tikras subsidarumo principas, nes pirkimus vykdo ir organizuoja Vyriausybė ir jos institucijos, o Seimo komitetai visi yra lygūs ir nėra čia jokių jautresnių ar mažiau jautrių, todėl informaciją gali gauti raštu paprašę parlamentinės kontrolės instrumentais visi vienodai iš visų ministerijų. Tuo labiau kad visi Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai turi žymą „Slaptai“ dirbti su slapta medžiaga, todėl paprašyti, kad informacija būtų pateikta raštu, aš nematau jokių problemų.

Tiesa, šis klausimas yra svarstomas pateikimo stadijoje, todėl, kaip pasakius, niekas nesugrius, jeigu po pateikimo ir pritarsime, tačiau svarstant ir priimant sprendimą, aš manau, teisės aktų pakeitimais sprendžiant komiteto vidaus problemas ar valdžių, sakykim, susišnekėjimo problemas yra absoliučiai prastas motyvas keisti įstatymus ir deginti resursus Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, kad nuomonės išsiskyrė, todėl nesiuo bendo sutarimo ir reikės dėl šio klausimo balsuoti.

Dabar, gerbiamas Seime, aš norėčiau pasitarti dėl to, kada mes balsuosime. Numatytas laikas buvo 15 val. 45 min. ir tada vakare, bet, kaip žinote, rytinio posėdžio metu mes apsvarstėme daug klausimų iš vakarinio posėdžio, tad būtų logiška, kad galėtume numatyti vieną balsavimo laiką dėl tų klausimų, kurie likę, ir tas laikas, mano spėjimu, galėtų būti apie 16 val. 30 min. Paibaigiam dar šiuos klausimus, kurie vakariniame yra, pristatome, paklausiam ir 16 val. 30 min. balsuojame. Suprantu, kad ne visiems galbūt jis bus tinkamas, nes alternatyva būtų 15 val. 45 min. balsuoti dėl dviejų trijų dalykų, dėl ko mes nesutarsime.

Matau, A. Sysas norėtų replikuoti dėl šito. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Jūs dalyvavote Seniūnų sueigoje, dėl to kyla daug ginčų. Jeigu mes sutarėme, tai laikykimės žodžio. Nesvarbu, už du, už tris, nes norime pereiti prie normalaus balsavimo, nenoriu tos diskusijos. Nepritariu jūsų siūlymui, balsuojame du kartus. Nesvarbu, kiek bus įstatymų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš siūlau, jeigu nėra sutarimo, likti prie darbotvarkės. 15 val. 45 min. matysime, kad gal iš tikrųjų jau būsime apsvarstę daugiausia klausimų.

15.31 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-392 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo projektas Nr. XIVP-392. Pateikimas. Pranešėjas – M. Majauskas. Prašom. Posėdžiui toliau pirmininkaus J. Sabatauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiami posėdžio pirmininkai. Mieli kolegos, teikiu įstatymo projektą kartu su kolegomis A. Čeponiu, G. Palucku, A. Gedvilu, A. Bagdonu, V. Jukna, J. Baubliu, A. Kupčinsku, A. Veryga, A. Širinskiene ir J. Urbanavičiumi.

Pradėsiu gal nuo to, kad asmenys, turintys problemų dėl alkoholio, narkotikų ir kitų priklausomybių, paprastai gali tikėtis kompleksinės socialinės ir sveikatos pagalbos. Asmenys, turintys problemų dėl azartinių lošimų ir priklausomybės, specializuotos valstybės pagalbos faktiškai neturi jokios. Paskutinis šiaudas, kurio paprastai gali griebtis, yra toks sąrašas, toks registras, kuris vadinasi nenorinčių lošti asmenų registras. Ten užsiregistravus yra fiziškai apribojama galimybė patekti į lošimo namus ir lošti.

Gerbiami kolegos, per kelerius metus šis sąrašas augo eksponentiniu greičiu ir šiandien jame yra apie 19 tūkst. tokių prašymų. Vidutiniškai per metus per pastaruosius kelerius metus prašymų skaičius augo daugiau nei 50 %. Tokiais tempais dar mūsų kadencijos metu azartinių lošimų žala gali prilygti alkoholio padaromai žalai.

Palyginimas. Šiuo metu per metus asmenų, kuriems yra registruojama bent viena su alkoholiu susijusi diagnozė, yra 24 tūkst. Per metus 24 tūkst. asmenų, kuriems yra diagnozuojama su alkoholiu susijusi diagnozė. Dabar, jeigu tokiais pačiais tempais daugėtų asmenų, turinčių problemų dėl azartinių lošimų, po trejų metų tokių prašymų būtų 60 tūkst. ir per metus naujų prašymų būtų apie 20 tūkst.

Gerbiami kolegos, įsivaizduokite sprogstamą problemos mastą. Tai sakau ne aš, čia stovintis jūsų kolega Seimo narys M. Majauskas, tai yra Lošimų priežiūros tarnybos duomenys. Lošimų priežiūros tarnyba sako – mes tiesiog nieko negalime padaryti esamoje situacijoje. 80 % pateiktų prašymų yra gaunami iš 21–40 metų amžiaus grupės asmenų. Iš esmės tai yra jaunimas. Būtent ši amžiaus grupė, sakoma, dažniausiai aprašoma moksliniuose tyrimuose, siejamuose su probleminiu lošimu.

Gerbiami kolegos, verta atsiminti, kad priklausomybė koreliuoja su alkoholio ir psichotropinių medžiagų vartojimu, gretutiniais psichikos sutrikimais ir savižudybėmis. Beje, lošimus organizuojančios bendrovės, panašu, šių problemų masto nemato ir toliau taiko gana agresyvią rinkodarą, siekdamos įtraukti kuo daugiau asmenų: taiko dovanas, akcijas, nuolaidas, kuriomis skatina lošti ilgiau, dažniau ir didesnėmis sumomis.

Pakartodamas atkreipsiu dėmesį, kad projektas rengtas kartu su lošimų priežiūros specialistais, atsižvelgiant būtent į jų rekomendacijas. Panašūs ribojimai nustatyti daugelyje Europos Sąjungos šalių: Čekijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Danijoje, Ispanijoje, Olandijoje.

Atsižvelgiant būtent į šias nerimą keliančias tendencijas, specialistų rekomendacijas ir Europos šalių praktiką, siūloma apriboti galimybę taikyti agresyvias rinkodaros priemones, tokias kaip dovanos, akcijos ir nuolaidos. Aš nesu naivus, kad šis siūlymas išspręs su lošimais susijusias problemas. Mes, be jokios abejonės, turime imtis kuo skubiau reikalingų priemonių, kad būtų prieinama pagalba lošimų priklausomybę turintiems asmenims, jų artimiesiems. Turime žiūrėti visą reguliavimą iš esmės, bet negalime šiandien nieko nedaryti. Aš labai kviečiu gerbiamus kolegas pritarti ir padiskutuoti apie šios problemos mastą ir apie tai, ką mes dar galėtume padaryti. Ačiū.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū. Gerbiamas kolega, jūsų nori paklausti devyni Seimo nariai. Pirmininkas klausia A. Palionis. Ruošiasi M. Puidokas.

A. PALIONIS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū pranešėjui už statistiką. Tiesą pasakius, aš norėčiau dar pasiginčyti, ar ją galima būtų palyginti, nesulyginami dalykai dėl alkoholio ir azartinių lošimų, nes imami skirtingi parametrai.

Bet jūs pasakėte, kad Lošimų priežiūros tarnyba nieko negali šioje situacijoje atlikti. Aš manau, kad Lošimų priežiūros tarnyba kaip tik nevykdo savo tiesioginės funkcijos ir ne tik legalūs yra pas mus nuotoliniai lošimai, bet kiek mes turime nelegalių lošimų, organizuojamų nuotoliniu būdu, ir su jais yra nekovoama. Lošimų priežiūros tarnyba turėtų atnešti į Seimą projektą, kaip užkardyti nelegalius lošimo namus.

O dabar norėjau paklausti. Mes visą laiką lyginamės į kaimynus – ir kai legalizavome nuotolinius lošimus, ir apmokestinome panašiai kaip latviai, estai. Ar kaimynėse šalyse taikomi tokie pat apribojimai, ar ne?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Šiuo metu aš turiu informacijos apie taikomus apribojimus Čekijoje, Australijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Danijoje, Didžiojoje Britanijoje, Ispanijoje, Olandijoje. Paminėtina, kad daugelis Europos Sąjungos šalių būtent tokiomis priemonėmis ir stengiasi apsaugoti nuo agresyvios rinkodaros asmenis, kurie yra labai jautrūs tokioms įvairioms iniciatyvoms, kai yra statymai su nuolaida, nemokamas sukimas, premijos, *bonusai*, kurie skirti įtraukti į azartinius lošimus ir skatina pralošti didesnes sumas.

Aš dabar suprantu jūsų mintį, kad mes, žiūrėk, turime nepralošti čia konkurencinėje kovoje su mūsų kaimynais. Atkreipsiu dėmesį, kad, viena vertus, mes neturėtume turėti tikslo demonizuoti azartinių lošimų sektoriaus, savaime jis nėra blogis, tačiau kuria neigiamas pasekmes visuomenei. Mes jas turime konstatuoti ir negalime į jas nereaguoti. Ir aš laikyčiausi tos nuomonės, kad ta konkurencinė kova turi turėti ribas. Ir jeigu reikštų, kad mes turėtume turėti daugiau lošimo namų Lietuvoje negu Latvijoje ar Estijoje ir galbūt didesnes pajamas į biudžetą, bet tai reikštų, kad mes turėtume dar papildomai dešimtis tūkstančių asmenų, turinčių problemų dėl lošimų. Aš manau, kad tai neturėtų būti Lietuvos kelias. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Puidokas. Nematau M. Puidoko. Klausia L. Savickas. Ruošiasi... Atsisako L. Savickas klausti. I. Kačinskaitė-Urbonienė. Irgi nėra. Klausia J. Džiugelis. Ruošiasi V. Fiodorovas.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, akivaizdu, kad praeitoje Vyriausybėje kovojant su alkoholio priklausomybe buvo pamirštas šis sektorius ir, deja, internetiniai lošimai didėjo kartais. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad per 12 pandemijos mėnesių septynis mėnesius iš eilės antžeminiai lošimai buvo visiškai uždaryti. Be abejo, Lietuvoje egzistuoja problema dėl lošimų ir ją reikia spręsti, bet ar jūs galvojate, kad tokia taškinė priemonė išspręs esminę problemą, ar nevertėtų galvoti apie priemonių paketą, kuris balansuotų tarp ekonominės, socialinės ir paslaugų naudos šio sektoriaus, nes jis bet koku atveju liks. Ačiū už atsakymą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų sunku suprasti jūsų klausimo mintį, bet pabandysiu. Jūs sakote, kadangi fiziniai lošimų priežiūros namai buvo uždaryti, tai mes turime leisti įtraukti dar papildomai į juos daugiau žmonių, kurie turėtų lošimų priklausomybę. Čia lyg taip, kad barai buvo uždaryti pandemijos metu, tai dabar, pasibaigus karantinui, turėtume dalinti degtinės butelius. Aš manau, kad mes turime labai atsakingai žiūrėti į problemą. Pakartosiu, neturiu tikslo demonizuoti azartinių lošimų sektoriaus, bet turime mes kažkaip susitelkę matyti žalą, kurią daro ši veikla. Jinai daro tiesioginę žalą žmonių psichinei sveikatai, yra susijusi su savižudybėmis ir su problemomis šeimoje. Ne paslaptis, kad didžiulę įtaką daro ir vaikams asmenų, kurie turi vaikų, šeimose. Aš kviečiu tikrai labai atsakingai žiūrėti ir žiūrėti ne į verslo interesus šiuo atveju pirma, o į gyventojų, kurie susiduria su problemomis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, pirmininke. Iš tikrųjų sutinku su jumis, kad nereikia turbūt demonizuoti paties lošimų sektoriaus, bet reikia demonizuoti nelegaliai veikiančius lošimo namus arba nelegalias lošimo agentūras. Minėjote, kad lošimai tiesiogiai koreliuoja su alkoholio vartojimu, su narkotinių medžiagų vartojimu, bet štai Seime prasidėjo diskusijos, ypač dėl narkotikų vartojimo mažėjimo ir mažinimo. Ten nėra kalbama apie reklamą, reklamos mažinimą, nes narkotinės medžiagos apskritai yra nelegalios, jų reklamuoti negalima, bet augimas vis tiek yra didelis. Vadinasi, mes diskutuojame dėl kitų priemonių, dėl kurių jos galėtų sumažėti. Kaip jūs manote, galbūt jūsų siūlomi pasiūlymai arba tas teikimas vis dėlto, taip, sumažintų turbūt legalių lošimų paklausą, bet galbūt tai padėtų būtent nelegaliems lošimo namams? Žinote, čia yra toks smulkus pasiūlymas ir man kažkaip norėtusi, kad galbūt jūs kaip komiteto pirmininkas pasakytumėte, galbūt planuojate kompleksinį išėjimą iš čia išeiti, nes tai iš esmės situacijos lošimų sektoriuje arba žmonių, kurie lošia ir turi priklausomybę, nesprendžia. Tai tikrai labai maža...

PIRMININKAS. Kolega...

V. FIODOROVAS (DPF). ...dalis. Ačiū.

PIRMININKAS. ...formuluokite klausimą.

V. FIODOROVAS (DPF). Ar tai nebus pagalba nelegaliai lošiantiems ir ar apskritai bus kompleksinis pasiūlymas dėl šito sektoriaus ir kada? Galbūt planuojate ir dėliojats? Vis dėlto tokie pasiūlymai iš jūsų išeina.

PIRMININKAS. Atsiprašau už savo įsiterpimą, bet jūs iš esmės sunaudojote pranešėjo atsakymo laiką, gerbiamas kolega. Ateityje formuluokite klausimą. 1 minutė klausiančiajam, atsakyti – 2 minutės. Prašom, gerbiamas Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Viktorai, atsakydamas į jūsų klausimą atkreipsiu dėmesį, kad šiuo atveju mes pirma stengiamės žiūrėti ne į legalaus, nelegalaus sektoriaus balanso klausimą, o į pagalbą žmonėms, kurie šiandien ir kiekvieną dieną nukenčia, nukenčia ir jų artimieji. Turime padaryti šitą žingsnį ir kalbėti apskritai apie kompleksines priemones. Aš sutinku su jumis, kad turime žiūrėti ir nelegalių lošimo namų reguliavimą, kontrolę ir užtikrinimą, kad ištrauktų jie į skaidrią veiklą, ir užkardyti visą įmanomą nelegalią veiklą. Be jokios abejonės, tačiau tai nereiškia, kad mes turėtume užsimerkti prieš agresyvias rinkodaros priemones, kurias naudoja legalūs azartiniai lošimo namai, nes būtent legaliomis azartinių lošimų namų agresyviomis rinkodaros priemonėmis yra įtraukiami jauni žmonės į azartinių lošimų priklausomybę.

Aš neturiu abejonų ir nesu naivus, kad azartinių lošimų organizatoriai ras kelią į kiekvieną frakciją. Yra ir mūsų frakcijų kolegų, yra ir kitose frakcijose, žinau, kolegų. Bus tokių situacijų ir bus tos diskusijos. Ir mes turime turėti tas diskusijas, tačiau kviečiu nesikratyti atsakomybės dėl sprendimų.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi A. Sysas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, pirmame kurse, kai mokiausi tikimybių teorijos, dėstytojas bene pirmoje paskaitoje pasakė, kad loterijose, o sovietmečiu tik loterijos tebuvo, dalyvauja tik kvailiai. Mes skaičiavome, kokia tikimybė išlošti. Tačiau loterijos po šiai dienai egzistuoja, jos legalios, reklamuojamos, ten krenta burbulai. Kai jūs perkate pieno, jums kasininkė beveik privalomai pasiūlo nusipirkti loterijos bilietą. Kokie nors pensininkai, kurių pensijos yra gana nedidelės, tam išleidžia gal 10 % pajamų. Ar nereikėtų atkreipti dėmesį ir į šitą sritį? Aš keletą kartų siūliau, kad nebūtų bent viešų reklamų, kuriose rodoma, kaip ten išlošia kažkas ir kokie burbulai sukrito, ir kad nebūtų leidžiama kasininkėms kišti tų bilietų kartu su pienu.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Atkreipsiu dėmesį, kad nors ir panašūs sektoriai, tačiau loterijos šiek tiek skiriasi savo azartiškumu. Azartiškumas priklauso nuo to, kaip greitai, šurkščiau kalbant, pastatęs pinigus gali atsiimti grąžą ir kiek pinigų gali pastatyti. Jeigu gali pastatyti vis po daugiau ir gali atsiimti išlošimą vis greičiau, tai yra su azartiškumu susiję dalykai. Su loterijomis... Na, nekalbu apie tas, kur nutrini su kapeika, bet iš esmės nusiperki, savaitę lauki, pagalvoji, apsigalvoji, išlošei, neišlošei, praeina kiek laiko, dar vieną savaitę turi laukti. Tai yra šiek tiek kitoks sektorius.

Nepaisant to, aš sutinku su jumis, kad tai taip pat gali sukelti problemų ir reikėtų žiūrėti kompleksinių sprendimų. Vienas iš tokių, apie kurį apskritai reikėtų kalbėti, tai kodėl pajamos iš loterijų per privačias bendroves keliauja tiesiai į Olimpinių komitetą? Kodėl, pavyzdžiui, nekeliauja į valstybės biudžetą ir mes tada nefinansuojame Olimpinių komiteto, sporto ar dar kažko? O po to, kai keliama loterijų klausimai, ateina Olimpinių komitetas ir gina privačių bendrovių interesus. Man atrodo, kad tokia praktika yra ydinga ir apie ją reikėtų pakalbėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nors laikas jau ištiksėjo, bet buvau paskelbęs, tai paskutinis klausia kolega A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš klausimo neužduosiu. Aš noriu padėkoti Mykolui už iniciatyvą. Manau, kad turime tas problemas spręsti, nereikia būti abejingiems toms problemoms, kurios sukelia žmonėms papildomų problemų ir kančių. Aš palaikau tą idėją ir dėkoju. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui.

Gerbiami kolegos, dėl balsavimo motyvų yra norinčių pasisakyti. Už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Iš tikro negaliu nepritarti Mykolo ir kolegų rengtam projektui, ir motyvai čia iš esmės buvo jo gražiai įvardinti. Aš užsirašiau, bet neturiu, ką pridurti. Negaišinsiu mūsų visų bendro laiko. Geras projektas, turime mes jam pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš nori kalbėti A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tribūnos pranešėjo ne vieną kartą buvo pasakyta, kad turime rasti kompleksinius sprendimus, klausiančiųjų buvo, kad per ketverius me-

tus, kai valdė valstiečiai, buvo užmirštas šitas klausimas. Aš noriu priminti, kad iniciatyvų buvo labai daug, ir reklamas apribojome.

Aš Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui ir norėčiau pasiūlyti, kad inicijuotų kompleksinę Azartinių lošimų, Loterijų įstatymų peržiūrėjimą, nes tai yra atskiras įstatymas, kad mes, Seimo nariai, matytume visą bendrą vaizdą, o ne taip gabaliukais per sesiją pateikiamus įstatymų projektus. Kaip ir minėjau pasisakydamas, klausdamas, taip manipuliuojame nenorinčiais lošti. Norėjau pasakyti, Seimo nariai, kad nelegaliuose lošimo namuose, kurie intensyviai vyksta internete, nėra ribojimų ir tiems žmonėms, kurie yra parašę prašymus. Mes turime akcentuoti ir Lošimų priežiūros tarnybos darbą, kad tokių vietų nebūtų Lietuvoje. Siūlau nepalaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kaip ir buvo skelbta, balsavimai dėl projektų. Tiesa, tų balsavimų lieka tikrai du.

15.50 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-321 (pateikimo tęsinys)

Pirmas balsavimas dėl Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo, kurio pranešėjas buvo L. Kasčiūnas. Dabar po pateikimo, kadangi nuomonės buvo išsiskyrusios, balsuojame. Prašom, kolegos, balsuoti.

Balsavo 110. Atsiprašau, užsiregistravo 110, balsavo 106: už – 97, susilaikė 9. Projektui po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijos gegužės 27 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

15.51 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-392 (pateikimo tęsinys)

Kitas balsavimas dėl ką tik M. Majausko pristatyto projekto – Azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-392. Balsavimas pradedamas.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 96, prieš – 1, susilaikė 19. Po pateikimo pritarta projektui. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 11 dieną.

Prašom, per centrinį mikrofoną – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Pirmininkas minėjo, kad reikia diskusijų, manau, kad būtų labai gerai, jeigu papildomas komitetas būtų Ekonomikos komitetas. Tikrai galėtų ten irgi diskusijos vykti. Toks pasiūlymas.

PIRMININKAS. Pasiūlytas papildomas komitetas – Ekonomikos komitetas. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš manau, kad tos diskusijos tikrai gali būti. Aš tikrai atkreipsiu dėmesį, kad išgaliojimas numatytas liepos 1 dieną, tad būtų gerai, kad būtų sutarimas, jog gerbiami kolegos iš kitų komitetų nevilkintų ir nereikėtų grįžti į posėdžių salę. Toks būtų prašymas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš labai atsiprašau Morganos, dar prieš tai prašė J. Džiugelis per šoninį mikrofoną.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Buvau galbūt pirmas, bet nesvarbu, kolega iš Ekonomikos komiteto irgi prašo, kad būtų kaip papildomas Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. Per centrinį mikrofoną – M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Kad taip pat galėtų Priklausomybių komisija svarstyti kaip papildoma.

PIRMININKAS. Prašom pakartoti.

M. DANIELĖ (LF). Prašau Priklausomybių prevencijos komisiją skirti kaip papildomą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar siūloma papildomai komiteto statusu Priklausomybių komisija. Kolegos, ar galime pritarti dėl papildomų komitetų – tiek Ekonomikos komiteto, tiek Priklausomybių komisijos? Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu. Svarstymo data siūloma, kaip ir minėjau, gegužės 11 diena. Ačiū.

15.54 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-289 (pateikimas)

Toliau svarstome pagal darbotvarkę (balsavimų dėl projektų šiuo metu daugiau nėra) Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-289. Pranešėja – D. Šakalienė. Prašom, kolege.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Jeigu leisite, pirmininko norėčiau paprašyti: kadangi visi trys įstatymų projektai yra susiję tarpusavyje, taupydama laiką ir matydama, kad kolegės iš tikrųjų jau yra pavargę, norėčiau pristatyti visą paketą kartu, jeigu galima. Tuo labiau kad vis tiek balsavimas bus po to ir atskirai.

PIRMININKAS. Aš supratau. Kolegė siūlo iš karto... Taip, pristatykite iš karto visus tris.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Dėkoju.

PIRMININKAS. Tiesa, minutėlę, kolegės, kadangi mes turime tik keturis ar penkis projektus, tai balsavimas bus šiek tiek anksčiau, ne 18 val. 25 min., bet, kaip ir kolega V. Mitalas minėjo, 16 val. 30 min.–16 val. 45 min., maždaug tokiu laiku. Kolege, atsiprašau, vis dėlto tai nėra lydimieji projektai, tai jūs galėsite pristatyti vieną paskui kitą. Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Gerai. Bet kuriuo atveju tada tiesiog noriu įžangoje pasakyti, kad projektai Nr. XIVP-289, Nr. XIVP-290 ir Nr. XIVP-291 – visos šitos pataisos apibūdinamos paprastai, kad siūlau į išmokų dydžio skaičiavimą neįtraukti dėl karantino sumažėjusių pajamų bei taip pat ištaisyti kitus dėl pandemijos iškreiptus socialinio teisingumo ir lygiateisiškumo principus, nes skaičiuojant draudžiamąsias pajamas dėl pandemijos ir karantino sumažėjusios draudžiamosios pajamos lėmė trumpalaikes ir ilgalaikes sumažėjusias socialines išmokas. Siūloma skaičiuojant draudžiamąsias pajamas neįtraukti laikotarpių, kai asmuo buvo prastovose, paskelbtose dėl karantino, bei numatyti, kad socialinio draudimo išmokos, kurios sumažėjo dėl karantino metu paskelbtų prastovų, turi būti perskaičiuotos apdraustiesiems asmenims išmokant susidariusį išmokų skirtumą.

Taip pat siūlau ir trumpinti dėl nedarbo draudimo reikalingo išdirbto laiko reikalavimą asmenims, kurie prarado darbą pandemijos laikotarpiu, ir bendrai tada visi šitie trys projektai yra apie Ligos ir motinystės, Nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų bei Nedarbo draudimo įstatymų pataisas.

Grįžkime prie pirmojo, pakalbėkime apie ligos ir motinystės išmokas. Kaip žinote, dėl karantino nukentėjo tikrai daug šeimų, nes dėl pandemijos sąlygotų ribojimų žymiai sumažėjo daugelio draudžiamosios pajamos, kurios lemia socialinio draudimo išmokų dydį, ypač kai kalbame apie ilgalaikes išmokas ar išmokas, kurioms skaičiuoti yra svarbus ilgas darbo laikotarpis. Šiandien turime, pavyzdžiui, vieną iš situacijų, kai žmogus dešimt metų mokėjo tikrai nemažas socialinio draudimo įmokas, bet dėl kovidų pandemijos išleistas į prastovą dabar gauna motinystės išmokas, kurios neatitinka tikrojo indėlio į „Sodrą“. Po vaikelio gimimo šitas žmogus toliau mokes ženkliai didesnes socialinio draudimo išmokas negu prastovų metu, bet jeigu, pavyzdžiui, neturės daugiau vaikų, niekada negalės pasinaudoti adekvačia ir jo indėlį atitinkančia motinystės ar tėvystės išmoka. Visi suprantame, kad tai yra neteisinga ir nesąžininga darbuotojo ir jo šeimos atžvilgiu. Todėl tai tiesiog mūsų atsakomybė užtikrinti socialinį teisingumą ir atitaisyti tą žalą, patirtą ne dėl darbuotojo kaltės, o dėl to, kad pandemijos metu mes privalėjome turėti karantiną, kurio pasekmė yra tai, kad daugelis žmonių visai ne dėl savo darbo pastangų ar indėlio turėjo sumažėjusias pajamas ir dėl to nukentėjo jų socialinės išmokos. Tiesiog, žinote, aš gal ir visus kitus pristatysiu ir tuomet po to apie visus klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Dėl šio klausimo nori jūsų paklausti keturi Seimo nariai.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Gerai.

PIRMININKAS. Suteiksiu pirma... Klausia J. Džiugelis. Ruošiasi M. Majauskas.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų galbūt ir reikalinga įstatymo pataisa, bet norėjau pasiteirauti, kiek kainuos papildomai valstybės biudžetui spręsti šią dėl pandemijos susidariusią situaciją? Gal žinote, „Sodros“ duomenimis, kiek maždaug tai paliestų asmenų, kurie būtent dabar per pandemijos laikotarpį susidurs su šia, galėčiau sakyti, neteisybe?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Labai ačiū, kolega. Noriu atkreipti dėmesį, kad viso asmenų skaičiaus mes net negalime šiandien žinoti, nes šios skaičiavimo tvarkos pasekmės bus jaučiamos dar ilgą laiką. Pavyzdžiui, net jeigu šiandien tą pačią sekundę būtų nutrauktas karantinas, tai žmonės, kurie buvo prastovose, gautų mažesnes motinystės ar tėvystės išmokas ir tuomet, jeigu vaiko susilauktų, pavyzdžiui, 2022 metų pavasarį. Šiuo atveju mes galime įvertinti tik tai, kas šiuo metu yra. Pavyzdžiui, kas mėnesį apie keliasdešimt tūkstančių darbuotojų buvo prastovose. Pavyzdžiui, turiu 2020 metų gruodžio mėnesio duomenis – tai 30 tūkst. darbuotojų buvo prastovose. Kiek jų tuo metu planavo susilaukti vaikelio, kiek jų tuo metu pajamos sumažėjo, tiksliai tokių detalių duomenų šiuo metu neturiu. Bet lygiai taip pat kaip ir kalbant su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, mano žiniomis, yra matomi tam tikri pasiūlymai, kurie, aš taip preziumuoju, bus inkorporuoti į vieną paketą.

Kadangi Vyriausybė tikrai irgi mato šią problemą, aš neabejoju, kad, vienas dalykas, tikrai turėsime prašyti Vyriausybės išvados, manau, kad tai būtų racionalu ir logiška; kitas dalykas, galės ir apskaičiuoti, iš tikrųjų kitus administracinius resursus turi Vyriausybė negu mes šiuo metu. Manau, svarbiausia, kad visi sutariame, kad iš tiesų tai yra neteisybė, nes tie žmonės sumokėjo mokesčius, mokėjo prieš tai daug metų, o tai, kad dabar jų pajamos sumažėjo, ne jų kaltė. Jeigu taip nebūtų nutikę pandemijos metu, vis tiek būtų mūsų valstybė mokėjusi jiems socialines išmokas, kurias jie užsidirbo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi T. Tomilinas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vis tiek aš stebiuosi kolegomis. Teisėkūra reikalauja, kad aiškinamojo rašto 12 punkte būtų nurodyta, kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų... lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti. Jūs tada sakote – na, tai svarbi problema, bet, žodžiu, per daug svarbi, todėl apskaičiuoti nelabai galime. Aš vis tiek raginčiau, nepaisant to, kiek svarbios, kiek jautrios, kiek aktualios problemos, bent kažkokį skaičių įrašyti. Galima įrašyti kažkokį, tarkim, nuo 1 iki 10, nuo 10 iki 50, dar 100, bet bent kažką, kad apčiuopiamai žiūrėtume ir žinotume, ar mes galime sau leisti, ar negalime.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Man atrodo, kad šiuo atveju mes visi labai aiškiai suprantame, kad šitie žmonės neteko tam tikro išmokų dydžio, ir ypač kai kalbame apie ilgalaikes išmokas, ypač susijusias su vaikų auginimu, ir tai, kad šiame kontekste mes nuolat kalbame apie paramą ir pagalbą šeimoms, tai, matyt, ne skaičiai yra esmė. Turbūt jūs pats suprantate, kad čia nėra kalbama apie šimtus milijonų eurų.

Kokia tiksliai tai turėtų būti suma? Aš nenorėčiau pateikti, kaip jūs sakote, kažkokį skaičių, nes šiuo metu tikslaus skaičiaus pateikti negaliu. Bet taip pat iš visos informacijos, kuri yra ir viešai komunikuojama, ir kalbėdami su mūsų Vyriausybės atstovais matome, kad ir Vyriausybė planuoja tam tikrus pokyčius šioje srityje, todėl aš manau, kad tas tikslus skaičius bus pateiktas. Aš tikiu, kad mūsų Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tą skaičių galės tiksliai apskaičiuoti.

Be to, kaip ir sakiau, vis tiek bus prašoma Vyriausybės išvados. Manau, kad ji tai galės įvertinti tiksliau. Manau, kad komandinis darbas yra visai neblogai, turint omeny, kad kaip opozicijos atstovė pasitikiu jūsų Vyriausybės gebėjimu tą skaičių įvertinti. Priimčiau tai kaip pozityvą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi L. Nagienė.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiama kolege, tikrai svarbus jūsų projektas. Kiek žinau, jau nemažai laiko ir jūsų frakcijos vadovas vis derasi dėl to įstatymo atsiradimo vienokio ar kitokio, ar jūsų pataisomis, ar Vyriausybės iniciatyva. Kiek aš atsimenu, prasidėjus pandemijai vokiečiai iš karto tokį modelį įdiegė ir pradėjo mokėti už socialinį draudimą iš biudžeto iš karto, kad žmonės neprarastų bent jau socialinių garantijų.

Mano klausimas. Jeigu nėra skaičiaus, tai bent gal yra pagalvota, iš kurio biudžeto čia vis dėlto būtų finansuojama? Ar mes kalbame apie „Sodros“ rezervo klausimą ir jo naudojimą, ar vis dėlto kalbame apie valstybės biudžetą ir skolinatės lėšas, kurios turėtų kompensuoti „Sodrai“ tuos nuostolius? Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Kaip jūs ir įvardinote, tikriausiai yra kelios alternatyvos, kurias būtų galima svarstyti. Aišku, jeigu tik būtų įmanoma pasinaudoti skolintomis lėšomis, nes mes ir turime tikslą jomis pasinaudoti tam, kad sumažintume smūgį, kurį patyrėme dėl pandemijos. Aišku,

kad tai būtų tas prioritetas, tačiau bet kuriuo atveju, matyt, jeigu turime labai aiškų tikslą, turime suvokimą, kad socialinė neteisybė iš tiesų įvyko, dėl priemonių ir dėl būdų tikrai susitarsime. Aš džiaugiuosi, kad klausimai yra ir kolegų iš opozicijos, ir kolegų valdančiųjų. Vadinasi, visiems mums turbūt panašiai rūpi ši situacija.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jūs šiandien negalėtumėte pateikti skaičiaus, nes...

PIRMININKAS. Blogai girdisi, kolege.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Nesigirdi? Skaičiaus jūs ir negalėtumėte pateikti, nes „Sodra“ neturi tokios žymos pristatydamą SD formą, kurioje yra surašytos draudžiamosios pajamos ir būtų pažymėta, kad tai yra subsidija už prastovą. Tikrai jums ir negali dabar informacijos pateikti, aš manau, ministerija. Tokius duomenis turi tik Užimtumo tarnyba. Nebent bus galimybė sujungti tuos duomenis, tada mes galėsime išspręsti tą klausimą.

Mane vis tiek jaudina, kaip jūs įsivaizduojate, per kiek laiko, nes čia yra nuo praeitų metų balandžio 8 dienos (pasižiūrėjau įstatymo pataisą), kaip jūs planuojate, per kiek laiko tai yra įmanoma padaryti, nes ne tik priėmus įstatyminius aktus, bet bus reikalinga ir nauja programinė įranga perskaiciuoti, nes čia lies tikrai ne vieną žmogų, nes liečia ir Ligos ir motinystės, ir Nelaimingų atsitikimų darbe įstatymus? Tai apima didžiulę grupę žmonių. Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Taip, iš tikrųjų iššūkis yra gana rimtas. Tas iššūkis yra ir techninis, ir finansinis, bet šiuo atveju, matyt, tai ir yra vienas iš atvejų, kad jeigu mes kalbame, kad turime būti solidarūs su tais, kurie nukentėjo labiausiai, jeigu mes sakome, kad norime būti lanksti, greitai reaguojanti ir moderni valstybė, tai turėdami omenyje, kad jau turėjome praeitoje kadencijoje irgi tam tikrų iššūkių, kai turėjome tam tikras išmokas perskaiciuoti ir įvyko labai tokių rimtų pamokų, iš kurių pasimokėme, aš manau, šį iššūkį taip pat įveiksime.

Kita vertus, modernios technologijos turbūt yra ta sritis, kur nenorime atsilikti, todėl manau, kad galėsime tai padaryti. Tačiau realistiškai vertinu, taip, tai nebus vieno, dviejų ar trijų mėnesių klausimas, bet labai norėtusi, aišku, jau šiais metais turėti tam tikrą rezultatą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų – J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kaip ir minėjau klausdamas, pataisa yra reikalinga, bet noriu atkreipti dėmesį, kad paraleliai Vyriausybėje taip pat vyksta procesai. Na, pinigų suma, nors pranešėjos ir nebuvo įvardinta, nėra smulkmė. Manytina, kad šį projektą būtų tikslingiausia teikti su patikslinamu biudžetu, kuris metų viduryje ir bus patikslinamas. Todėl iš esmės kaip ir pritardamas pačiam šio projekto turiniui, kviesčiau padaryti kelis dalykus. Tikrai reikėtų Vyriausybės išvados ir džiaugiuosi, kad pati pranešėja neprieštaravo.

Kitas dalykas, labai svarbu dabartiniame etape nesuteikti mamoms ir tėčiams lūkesčių, kurie galbūt nebus realizuoti. Kviesčiau balsuoti atsakingai. Bet kuriuo atveju noriu labai aiškiai dar kartą anonsuoti, kad Vyriausybei rūpi mamos ir tėčiai, kurie nukentėjo per pandemijos laikotarpį, ir įstatymų projektai tikrai yra rengiami, jie bus pateikiami lygiai taip pat Vyriausybės. Bet balsuokime, sakykim taip, pagal savo sąžinę, galvodami apie valstybės biudžetą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš kalbės M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, mieli kolegos, matyt, visiems mums rūpi ir šeimos, ir mamos, ir tėčiai, ir vaikų gerovė. Čia, matyt, nereikėtų varžytis, kieno meilė yra didesnė. Mūsų atsakomybė yra leisti įstatymus ir mes juos turėtume priimti ne remdamiesi emocijomis, o praktiniais skaičiavimais, sprendimais, kuriais mes spręstume konkrečias problemas. Aš esu įsitikinęs, kad pati problemos sprendimo priemonė iš esmės yra teisinga ir reikėtų ieškoti dėl jos sutarimo, tačiau labai prašau gerbiamos pranešėjos teikiant naujus projektus pagalvoti apie tai, kad kažkokia suma turi būti nurodyta. To reikalauju ne aš – to reikalauja įstatymas, to reikalauja teisėkūros pagrindai. Aiškinamajame rašte yra aiškiai parašyta, kad turime nurodyti. Aš suprantu, kad jūs iki cento negalite tiksliai apskaičiuoti, bet priimant Seimo nariams sprendimą įvertinti, ar tai yra 10 mln., ar tai yra 50, ar tai yra 100 mln., gal tai išvis vos tik kelių milijonų klausimas, būtų tikrai atsakinga. Man atrodo, kad tai padaryti tikrai nebūtų taip sudėtinga bendradarbiaujant su atsakinga ministerija. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi nuomonės išsiskyrė, bus balsuojama nustatytu laiku.

16.11 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-290 (pateikimas)

Dabar kitas darbotvarkės klausimas – Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-290. Kadangi pranešėja kaip ir pristatė jį, tai gal galime iš karto pradėti nuo klausimų?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš gal tada...

PIRMININKAS. Dar norite papildyti?

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). ...tiesiog trumpai papildysiu, kad iš esmės pagrindinis dalykas irgi čia yra labai svarbus, nes yra ilgas laikotarpis, į kurį atsižvelgiama apskaičiuojant išmokos dydį. Pavyzdžiui, vėlgi taip pat, net jeigu žmogus bus sužalotas 2022 metais, jo išmoka vis dar bus mažesnė dėl to, kad šiandien dėl karantino yra sumažėjusios jo pajamos. Šiuo atveju tai yra socialinio teisingumo principas, jis yra labai svarbus. Tikrai priimu kolegos pastabas dėl tų skaičių, kurie iš tikrųjų yra labai svarbūs, bet vėlgi aš manau, kad šiuo atveju mes tikrai galime turėti tą tokią pakankamai sėkmingą komandinę darbą, ir labai tikiuosi, kad atrasime sprendimus. Tuo labiau, kaip minėjo kolegos, ir lėšų šaltiniai taip pat galėtų būti aptarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausiti norėtų trys Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš esmės turėjau analogišką klausimą dėl biudžeto poreikio, bet, kaip suprantu, atsakymo nebus šitame etape. Vis dėlto norėčiau akcentuoti, kad ir šį įstatymo projektą paraleliai rengia Vyriausybė ir bus pateikimas dar pavasario sesijoje drauge su biudžeto peržiūrėjimu.

Gerbiami kolegos, iš tiesų, kadangi nėra pateikiamas finansų poreikis, manyčiau, reikėtų šiek tiek santūriau balsuoti dėl iniciatyvų, kad nesuteiktume neteisėtų lūkesčių Lietuvos žmonėms. Čia klausimo neturiu, nes tiesiog nėra aiškių skaičių. Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš gal tada į tai trumpai reaguosiu. Kaip ir, kolega, pats sakote, kad ir Vyriausybės yra rengiami tam tikri sprendimai. Iš tiesų šių projektų pateikimas buvo atidėliojamas nuo pat sesijos pradžios, nes iš tiesų laukėme tam tikrų parengtų projektų, pasiūlymų iš Vyriausybės. Šiuo atveju tikrai niekas nesivaržo dėl to, kas labiau myli šeimas. Turbūt visi sutinkame, kad vienodai matome situaciją. Tiesiog dabar, pritarę po pateikimo šiems projektams, jau galėtume, viena vertus, turėti Vyriausybės išvadą ir tam tikrą įvertinimą, ir konkrečius pasiūlymus.

Kita vertus, labai gerai suprantu šitą visą procedūrą, kad tikrai turės būti svarstomi kartu su ateinančiais iš Vyriausybės projektais. Matyt, svarstymas būtų numatytas tiksliai tada, kai ir Vyriausybės projektai atkeliaus. Aš manau, kad iš tų abiejų paketų mes galėtume surasti patį geriausią ir efektyviausią sprendimą. Nors matau kolegos kaip ir tokią išsakytą mintį, kad čia galbūt nereikėtų šiandien pritarti, tai aš kaip tik manyčiau, pritarkime tam pirmam pasiūlymų paketui, turėkime Vyriausybės išvadą ir tada pritarkime Vyriausybės atneštiems alternatyviems pasiūlymams, kuriuose tam tikri klausimai bus siūdomi spręsti šiek tiek kitaip, bet lūkesčių prasme visiškai ta pati esmė – atitaisyti tą žalą, kurią žmonės patyrė ne dėl savo kaltės, ir ištaisyti tas spragas, kurios šiandien įvyko.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi M. Majauskas.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, pirmininke. Mano tie klausimai būtų beveik tokie patys, bet reikėtų, kadangi čia jau ir į priekį Dovilė yra... Ateitis mūsų, kad bus išmokos, jeigu žala padaryta ir nukentėjęs nuo nelaimingų atsitikimų. Taigi reikėtų galvoti, kartu ir Vyriausybei teikti dar ir siūlymą dėl formų pateikimo, nes formos turėtų būti išsamios, kad nereikėtų, kaip jūs šiandien negalėjote įvardinti skaičiaus, kokios sumos reikia, kiek asmenų paliestų. Jeigu būtų normaliai užpildyta SD forma, jokios problemos nebūtų. Aš manau, kad tai irgi reikėtų iškart inicijuoti. Galvoju, kad teikdami projektą apie tai galvokime ir komitete svarstydami tą klausimą, jeigu tiksliai (tikėkimės) pereis.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Taip, aš irgi to labai tikiuosi. Matyt, svarbiausias dalykas, kad mes aiškiai įvertintume, kad vienintelis dalykas, kuris turi įvykti, neturi būti įtraukiami tie laikotar-

pie, kai asmuo ne dėl savo kaltės buvo karantine ir dėl to sumažėjusios pajamos gali paveikti bendrą vidurkį, kuris apskaičiuojamas iš tų 12 mėnesių laikotarpio.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, klausimas dėl reikalingų finansinių resursų, matyt, aptartas ir toks bendras sutarimas, kad vis tik reikia ieškoti, kaip įstatymai numato, sumos, kuri padėtų Seimo nariams apsispręsti, kiek tokio sprendimo reikia.

Bet aš norėčiau jūsų paklausti kito klausimo. Jūs, žinodama, kad Vyriausybė rengia panašius, o gal net identiškus projektus, vis tiek teikiate, taip bėgdama šiek tiek prieš traukinį. Sakykite, ar jūs netikite Vyriausybės nuoširdumu, kad jai rūpi ir jina juos parengs, ar jūs manote, kad jina vilkina, ar manote, kad galbūt nekokybiškus parengs, arba galbūt yra kažkokia kita priežastis, kodėl jūs, žinodama apie tuos procesus Vyriausybėje, vis tiek teikiate savo tuos projektus? Aš suprantu, kad tai yra šventa Seimo nario teisė teikti projektus, bet tiesiog tas suderinamumas su Vyriausybės iniciatyva. Ar jūsų tokia nuojauta, kad ji delsia šiek tiek, ar kokios priežastys yra?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Salėje kaip tik yra ir socialinės apsaugos ir darbo ministrė. Mes su ja kalbėjome jau turbūt prieš pusę metų, nežinau, tikrai prieš kelis mėnesius apie šituos projektus. Aš iš tiesų įsivaizduoju, kad krūvis yra baises ir iššūkių tikrai yra labai daug, turint omenyje, kad dėl tos esminės idėjos sutarimas yra, tačiau matymas tam tikrų sprendimo būdų, aišku, galbūt yra vienoks šiek tiek valdančiųjų, kitoks opozicijos, tačiau dėl problemos identifikavimo, dėl būtinybės tą problemą spręsti, dėl būtinybės atkurti socialinį teisingumą sutarimas yra.

Mūsų frakcijoje šitos pataisos jau parengtos kurį laiką. Taip pat laukiame galimybės pateikti nuo pat šios sesijos pradžios. Nepasakyčiau, kad aš kur nors užbėgau prieš traukinį ar kažkaip, tiesiog šitą procesą jau ilgą laiką darėme. Nemanau, kad Vyriausybė delsia. Aš tikrai pasitikiu gerbiama Monika, jos geranoriškumu ir profesionalumu taip pat. Praeitoje kadencijoje abi buvome opozicijoje. Neturiu jokių abejonių, kad tie projektai bus suderinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl balsavimo motyvų pasisakyti nėra norinčių. Tačiau, kadangi analogiškos normos, tikriausiai reikės balsuoti iš anksto nustatytu laiku.

16.18 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-291 (pateikimas)

Kitas įstatymo projektas – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-291. Ar kolegė norėtų papildyti ką nors prie to, ką jau sakė?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Taip, čia yra du tokie turbūt punktai, į kuriuos reikėtų atkreipti dėmesį, kad darbą pandemijos laikotarpiu prarado daugiau nei 150 tūkst. darbuotojų. Tai iš tikrųjų yra nemažą nerimą keliantis skaičius.

Kalbant apie nedarbo draudimą, jeigu, pavyzdžiui, ypač jauni asmenys, kurie įsiliejo į darbo rinką, taip nepasisekė, kad pandemijos laikotarpiu, tai manome, kad jeigu iki įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje jie turėjo bent 6 mėnesių, o ne 12 mėnesių, nedarbo draudimo stažą per paskutinius 30 mėnesių, tai jiems tada galėtų būti taikomos tos pačios sąlygos. Turiu omenį, tuo metu, kai yra paskelbta ekstremali situacija ir (ar) karantinas.

Šiuo atveju aš manyčiau, kad irgi tai būtų lygių galimybių sudarymas tiems žmonėms, kurie ne dėl savo kaltės negalėjo surinkti darbo stažo dėl to, kad daugelis verslų ir darbų buvo sustoję ir nebuvo tiesiog galimybės vykdyti tam tikrų veiklų. Matau, kad jau kolega M. Majauskas tikriausiai...

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti vienas kolega – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, tai jau trečias jūsų projektas, trečias paketas iš eilės, kur jūs akivaizdžiai ignoruojate teisėkūros reikalavimą nurodyti valstybės resursus, reikalingus įgyvendinti šį projektą. Aš čia ne tam, kad jus moralizuočiau ar kaip nors mokyčiau, ne mano čia nei atsakomybė, nei pareiga. Aš tik atkreipiu dėme-

si, kad iš pagarbos kitiems Seimo nariams ar balsuojantiems dėl jūsų pasiūlymų reikia žinoti tokią aplinkybę. Teisėkūros pagrindai numato, kad prieš priimdami sprendimą turime žinoti, kiek valstybės resursų tai gali pareikalauti.

Aš suprantu, kartais iš tiesų gali būti labai sunku įvertinti, tikrai pasitaiko tokių situacijų. Galbūt ši situacija yra tokia, kad iš tiesų iš skubėjimo nėra laiko visko įvertinti. Nesiimu vertinti, kuris čia tas atvejis, bet vėlgi labai prašau jūsų skirti šiek tiek laiko ir visuomet įvertinti, kiek siūlomas teisės aktas gali kainuoti valstybės išlaidų. Ačiū.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tikrai noriu trumpą komentarą šiuo atveju pasakyti. Čia nėra tokių pasiūlymai, kur mes įvedame kokias nors naujas išmokas, kurių nebuvo. Mes siūlome tiesiog tą skirtumą padengti, kad bet kuriuo atveju tos išmokos būtų sumokėtos, jei nebūtų dėl pandemijos žmonės išsiųsti į prastovas ir nebūtų sumažėjusios jų pajamos. Aš neabejoju, kad čia nėra toks klausimas, kur reikia spręsti apie naujų lėšų radimą kokioms nors naujoms išmokoms.

O dėl pagarbos ir moralizavimo, gal tiesiog šią vietą, nežinau, praleiskime.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visų kolegų klausimus.

Dėl balsavimo motyvų nori pasisakyti J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kaip ir minėjau pačioje pradžioje teikiant visą šitą paketą, jis yra reikalingas ir yra jau daromas teisėkūrine prasme – yra rašomas Vyriausybės. Man atrodo, šiek tiek nesolidu būtų žinant tai, kad Vyriausybė jau rengia profesionalius įstatymų paketus su konkrečiomis finansų poreikio eilutėmis, dabartiniame etape balsuoti už šiuos įstatymų projektus, tuo labiau kad jie gali keistis, kai žinosime, kiek galėsime šiam paketui skirti valstybės lėšų.

Gerbiami kolegos, aš suprantu norą ir tam tikras politines lenktynes pabarstyti valstybės lėšų socialiai pažeidžiamiesiems žmonėms arba nukentėjusiems nuo pandemijos. Visi mes čia turbūt esantys norime gero žmonėms. Bet vis dėlto tą gėrį dalinkime atsakingai ir pamatuotai. Todėl dabartiniame etape asmeniškai negalėsiu balsuoti už, nes ypač svarbu yra neišsprogdinti ir valstybės biudžeto per šį sunkų laikotarpį mums visiems. Kviečiu susilaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Už dėl balsavimo motyvų kalba D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Gerbiami kolegos, man atrodo, čia betiksliai ginčai vyksta dabar. Tai yra pateikimo stadija. Seimo nariai turi tokią teisę ir priimkite. Svarstymo stadijoje bus sujungiami pasiūlymai ir visa kita. Tuo labiau visos pusės sutarė, kad šios įstatymo pataisos iš esmės yra reikalingos. Taigi vis dėlto kviesčiau šiuo atveju atmesti kažkokias tuščias ambicijas ir pritarti, o po to komitete svarstyti ir rasti reikalingą sprendimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuosime dėl šio projekto nustatyto laiku.

16.24 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4528, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4529 (pateikimas)

Dabar kitas įstatymo projektas – Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4528. Pranešėjas – S. Gentvilas. Ir lydimasis Pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, Lietuvos piliečiai, teikiame du įstatymų projektus, kurie registruoti pernai vasario 24 dieną. Jų tikslas yra apmokestinti, atsiprašau, komandiruoipinių, dienpiginų darbuotojams išmokėjimą leisti atlikti tikrai bankiniu pavedimu.

Kas turėjo įtakos tokiems pasiūlymams atsirasti? Iš esmės diskusijos 2019 metų pabaigoje, kai Trišalėje taryboje tarantis dėl komandiruojamų darbuotojų minimalaus atlyginimo indeksavimo koeficientų tuomet buvo priimtas vienašališkas Vyriausybės nutarimas ir įsigaliojant, tuo pačiu momentu vykstant deryboms Europos Parlamente dėl Mobilumo paketo akivaizdžiai daug buvo sutelkta dėmesio į darbo sąlygas vairuotojų, kurie dirba Lietuvos įmonėse, bet fiziškai abso-
liučią dalį laiko praleidžia keliuose arba statybose kitose Europos Sąjungos valstybėse. Tuomet diskutuojant 29 Seimo nariai kreipėsi į Konstitucinį Teismą dėl tuometinės Vyriausybės 2019 me-

tų spalio mėnesį priimtų sprendimų pritaikyti 1,5 karto koeficientus minimaliam atlyginimui. Tai buvo atlikta vienašališkai. Ryte įdėtas Vyriausybės nutarimo projektas, po pietų priimtas Vyriausybės posėdyje. Konstituciniame Teisme šitas skundas yra trečias eilėje ir netrukus išgirsime Konstitucinio Teismo verdiktą.

Tačiau negalima ignoruoti to fakto, kad mūsų šalyje registruoti darbuotojai masiškai yra komandiruojami ir dirba, lyg jūreiviai, užsienio šalyse. Teko ne su vienu kalbėti, teko kalbėti ir su profesinėmis sąjungomis apie galimas rizikas ir galimus išnaudojimo atvejus. Praėjusią savaitę pasirodė išsamus žurnalistinis tyrimas, kuris dar kartą patvirtino tai, dėl ko mes registravome šią projektą dar 2020 metų vasario mėnesį, matydami tą problematiką, su kuria susiduria komandiruojami darbuotojai. Jau tuomet siūlėme, kad dienpinigiai būtų pervedami tikrai bankiniu pavedimu.

Kalbėtasi ir su logistikos bendrovėmis tuomet, 2020 metų pavasarį, kaip tai darytų įtaką. Iš esmės buvo argumentuojama tuo, kad dirbantys užsieniečiai turi didelių kaštų išsigryninti šią užsienio valiutą savo šalyse, todėl yra abejonių, bet su profesinėmis sąjungomis kalbantis visgi motyvai nulėmė, kad mes registravome šią projektą ir kartu su kolegomis V. Čmilyte-Nielsen, G. Vaičekausku, E. Gentvilu teikiame šį projektą jums šiandien.

Tiek trumpai. Tikiuosi, atsakysiu ir patikslinsiu, kai užduosite klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi J. Džiugelis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ačiū už jūsų pristatymą. Man atrodo, tikrai labai svarbu, kad susitelktų visas Seimas, frakcijos, frakcijų atstovai, neignorotų problemos transporto sektoriuje, kaip matome, darbuotojų išnaudojimas, apgaulinga apskaita, sukčiavimas, turto pasisavinimo atvejai, ir imtųsi ryžtingų priemonių dėl šešėlio mažinimo ir darbuotojų išnaudojimo.

Labai svarbu, matyt, įvardinti ir problemos mastą, apie kurį kalbame. Finansų ministerijos duomenimis, gerbiami kolegos, dienpinigių per metus transporto sektoriuje išmokama 500 mln. eurų.

Gerbiamas pranešėjau, ar turite kokių nors vertinimų ar skaičiavimų, kokia dalis iš jų, tikėtina, yra išmokama gryniaisiais pinigais?

S. GENTVILAS (LSF). Ne, neturiu aš vertinimų, bet žinau, kad 70–80 % dirbančiųjų transporto, logistikos sektoriuje, kai nevietiniai pervežimai, yra užsienio šalių piliečiai, ir dažniausiai trečiųjų šalių piliečiai. Kaip ir lietuviai iki įstojimo į Europos Sąjungą dažnai parsiveždavo valiutos grįždami iš ilgos komandiruotės, taip ir šiuo metu tai egzistuoja. Pasaulis pasikeitė per tuos metus ir tikrai bankiniai pavedimai nebėra brangūs, nebereikia naudotis brangių tarpininkų paslaugomis. Čia yra tiesiog XXI amžiaus absoliuti higiena, kad tai turi vykti bankiniu pavedimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Džiugelis. Ruošiasi A. Sysas.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš esmės mano klausimas buvo labai panašus kaip M. Majausko, kiek ši priemonė padėtų ištraukti pinigų iš šešėlinės rinkos šitame sektoriuje, bet suprantu, kad duomenų skaičiavimo neturite kol kas. Bet kokių atveju, manau, priemonė yra taikli ir reikalinga.

Bet tada eikime toliau. Kokia jūsų nuomonė apie apskritai grynųjų pinigų atsiskaitymą kai kuriuose sektoriuose, pavyzdžiui, kirpyklose ir kituose sektoriuose, kuriuose cirkuliuoja gana didelės grynųjų pinigų sumos ir ten lygiai taip pat egzistuoja tam tikras galimas šešėlis? Kokia tiesiog jūsų nuomonė tuo klausimu? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Jeigu čia praplėstume diskusiją, šešėlis logistikos sektoriuje greičiausiai egzistuoja ten, kur akcininkai arba vidutinio lygmens vadybininkai nori išsigryninti pinigus vairuotojų ir dirbančiųjų sąskaita. Dienpinigiai yra vienintelė pajamų forma, kuri nėra niekaip apmokestinama. Negalima sakyti, kad tai vyksta visose bendrovėse ar daugumoje bendrovių. Bet tai ne mano atsakymai, ne mano pareiga į tai atsakyti. Tai turi atlikti kompetentingos įstaigos.

Kalbant apie perspektyvą, taip, aš manau, kad valstybė turėtų finansuoti bankinių kortelių aparatų... komisiniu mokesčiu, nes ypač smulkusis ir vidutinis verslas, mes matome atėję į kavinę arba parduotuvę, sako, kad atsiskaitymai bankinėmis kortelėmis priimami nuo 5 eurų ar 10 eurų, ir valstybei iš esmės apsimoka kompensuoti ir subsidijuoti.

Bankų asociacija yra sakiusi, kiek galėtų kainuoti tokia kompensacija, ir mes iš tikrųjų galėtume pagalvoti apie tai, ką galvojo Švedija, kad taptų pirma pasaulio valstybe be grynujų pinigų.

Toliau būtų galima galvoti apie tai, kad kai kurioms ypač pavojingoms įmonėms, kuriose yra didelė rizika pasireikšti nelegaliam darbui arba atsiskaitymui grynaisiais, būtų neleista turėti kasos aparatų... tai yra kasos. Man atrodo, ar Mokesčių inspekcija, ar Finansų ministerija tikrai galėtų teikti tokius pasiūlymus dėl statybų sektoriaus įmonių ar kitų įmonių, kuriose iš esmės pavedimai turi būti absoliuti praktika, bet vis dar egzistuoja įmonės kasa. Man atrodo, tai yra dalis didelio rizikos faktoriaus.

PIRMININKAS. Ačiū. Turėtų klausti A. Sysas, bet jo nematau. Klausia M. Puidokas. Ruošiasi V. Bakas.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Pakeitimas tikrai labai konkretus dėl komandiruojamų asmenų. Kalbant apie dienpinigius, jie turėtų būti mokami bankiniu pavedimu. Vis dėlto nežinau, kas inspiravo tokį įstatymo pakeitimo projektą, nes Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitete daug diskutavome dėl dienpinigių mokėjimo transporto sektoriuje, bet ir ten darbuotojų ir darbdavių pozicijos buvo labai skirtingos.

Taigi šiuo atveju drastiškai išplečiame veikimo lauką ir kertame iš peties, bet kol kas dar nėra panaikinti grynųjų pinigai kaip tokie ir atlyginimų mokėjimas grynaisiais. Ar tikrai manote, kad būtent toks sprendimas jau yra pribrendęs ir kokias esmines problemas jis išspręs? Dėkui.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, mes, tie, kurie registravome projektą dar prieš 14 mėnesių, jau tada matėme šią problemą. Dabar ji aktualizuota žiniasklaidos tyrimų, komitetų svarstymų, bet jau tada buvo akivaizdu. Tie, kas pažįsta komandiruojamų asmenų, žino, kad rizika egzistuoja dėl tokių neapskaitytų išskaitymų arba žalos išskaitymų, kurie nėra reglamentuoti.

Tai yra didelis pavojus ir iš tikrųjų tai reikia reglamentuoti. Man atrodo, tai bus į naudą ir skaidriai dirbančioms įmonėms, kurios turi konkurentų prastos praktikos, nes verslo yra visokio – skaidriai dirbančio ir neskaidriai dirbančio. Šis pasiūlymas padės verslui, kuris dirba pagal įstatymus ir gerbia darbuotojų teises. Aišku, tikėkimės, ir darbuotojų teisės bus apgintos. Ne visi gal perskaito lietuviškai kontraktus, nes, kaip minėjau, nemaža dalis būtent logistikos sektoriuje yra lietuviškai nekalbantys asmenys.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų norėjo klausti V. Bakas, bet aš jo nematau salėje. Klausia J. Pinskus.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas ministrui būtų toks: ar jūs pats tikite ta nauda šio įstatymo projekto, kad iš tikrųjų šis sektorius taps skaidresnis? Iš tiesų grynujų pinigų niekas nepanaikino. Ar tai nebus tie patys vokeliai, tik skirtingose kišenėse – vienas pavedimas, kitas vokelis. Jeigu iki šiol 500 mln. buvo vokelių, tai tiesiog aš nelabai matau to tikslo arba tos naudos šio projekto. Jis turėtų būti koks nors kitoks. Aš suprantu, kad šiame sektoriuje reikia to skaidrumo, reikia ką nors daryti, bet ar tai bus ta nauda, kurios gal mes patys visi tikimės ir galvojame?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Aš gal atsakysiu šiek tiek iš toliau. Buvo toks vokietis P. Eigenas. Jis vadovavo Pasaulio banko Afrikos padaliniui. 1980–1990 metais buvo įteisinta įmonių, turinčių ryšių su tomis valstybėmis, buhalterijoje leisti neapskaityti įmonėms kai kurio procento pajamų ir lėšų. P. Eigenas, dirbdamas Pasaulio banko vadovu Afrikoje, matė, kaip įmonės papirkinėjo, iš esmės prievartavo tas šalis ir galėjo tai legaliai nuskaityti savo apskaitoje. Nesitaikstydamas su šia praktika, P. Eigenas įkūrė šiandien gerai pažįstamą organizaciją „Transparency International“. Vienas iš pagrindinių „Transparency International“ tikslų buvo panaikinti Vakarų valstybėse teisę išskaityti ir įskaityti kyšius, kurie galėjo būti dalinami oficialiai.

Na, mes žinome, kad tai vyksta ir tai daroma. Tai yra labai pigi priemonė. Siūlau tiesiog priartinti jai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl balsavimo motyvų buvo užsirašęs kalbėti J. Džiugelis. Nebematau aš jo. L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų reikėtų pritarti šiam projektui. Tikriausiai anksčiau dirbdami kitoje institucijoje matėme, kokia yra mūsų vežėjų situacija. Vežėjų atlyginimas, darbo užmokestis yra mažesnis negu jų dienpinigiai. Patikėkite, gaunamos išmokos

tada labiausiai ir nukenčia. Todėl nedaryti nieko yra galbūt paprasčiausia, bet bent vienas žingsnis, bent jau eis tie pinigai, kurie oficialiai bus pervesti į banką. Aš manau, visi turi korteles, nes jie ir už kurą atsiskaito, ir turi korteles, tai čia problemos tikrai dėl to nebūtų ir tikrai nebecirkuliuotų gryniesi pinigai. Todėl kviečiu tikrai palaikyti, nes vežėjai tikrai patys džiaugsis tuo, kad turės pinigus oficialiai kortelėse. Jie bus pervesti į jų korteles. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau kalbančių nematau.

16.39 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419 (pateikimas)

Kitas įstatymo projektas... Dėl šio balsuosime nustatyto laiku, o tas laikas jau turbūt labai arti, 10–15 minučių, nes liko vienas projektas. Jį turėtų pristatyti M. Majauskas. Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, Lietuvos kelių transportas yra labai ypatingas sektorius. Net ir pandemiais metais sugebėjo augti 6 % ir tai yra didelis pasiekimas. Šis sektorius sukuria 7 % Lietuvos bendrojo vidaus produkto, sudaro net trečdalį viso paslaugų eksporto ir įdarbina net 70 tūkst. darbuotojų. Esame pirmoje vietoje Europos Sąjungoje pagal tarptautinio transporto apyvartą vienam gyventojui. Lietuvos bendrovės yra didžiausios ne tik Lietuvos, bet visos Europos Sąjungos mastu. Tokiais pasiekimais mes kiekvienas turėtume iš tiesų didžiulius. Dalis šių pasiekimų yra pelnyta investicijomis, inovacijomis, kūrybingumu ir produktyvumu. Deja, dalis šio proveržio yra pasiekta ir sukčiavimu, apgaulinga apskaita, dokumentų klastojimu ir turto pasisavinimu. Šią situaciją atskleidžia ne vienas žurnalistinis tyrimas. Tai liudija ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos pažyma, kuri aprašo konkrečius ikiteisminius tyrimus ir tai, kaip atrodo šešėlis transporto sektoriuje. Aš pacituosiu kelis dalykus, kelis tarpus iš ikiteisminių tyrimų nuasmenintos informacijos: „Įmonės išrašo dalinai ar visiškai tikrovės neatitinkančius kasos išlaidų orderius. Iš vairuotojų renkamos lėšos į rizikos fondą ir ne visais atvejais gražinamos ar gražinamos nevisiškai, tam randant įvairiausių pasiteisinimų. Komandiruočių pinigai išmokami grynaisiais pinigais, kurių dalis būna oficialiai neapskaityti. Vairuotojai įmonėje įdarbinami tik prieš išvykstant į reisą, o grįžę atleidžiami iš darbo iki kito reiso ar suteikiamos nemokamos atostogos.“ Pirmą rekomendaciją, gerbiame kolegos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos – riboti išmokėjimą atlyginimų pagal darbo santykius grynaisiais pinigais. Ir rekomenduoja ne tik transporto sektoriuje atkreipdami dėmesį, kad labai panaši situacija yra ir statybų sektoriuje.

Analogišką situaciją konstatuoja ir Valstybinė darbo inspekcija, kuri (vėlgi pacituosiu) sako: „Nežymimas dirbtas darbo laikas, neapskaitomas viršvalandinis ir naktinis darbas, darbai organizuojami poilsio dienomis neįforminant to nustatyta tvarka. Nesilaikoma darbo ir poilsio laiko reikalavimų, netinkamai įforminamos darbuotojų darbo sutarties sąlygos, galimai tariamai išleidžiant jų prašymu nemokamų atostogų, taip pat neapmokama darbuotojui už darbą bei nesusimokami nustatyti mokesčiai.“ Rekomendacija, gerbiame kolegos, identiška – riboti atlyginimų mokėjimą grynaisiais, ir ne tik transporto sektoriuje. Iš esmės identišką poziciją išgirdome ir iš Valstybinės mokesčių inspekcijos, tai yra riboti atlyginimų mokėjimą grynaisiais, ir ne tik transporto sektoriuje.

Pabrėšiu, jog kalbame apie darbo santykius ir su jais susijusį atlyginimą. Nekalbame apie atsiskaitymą už prekes ir paslaugas, nes nėra tikslo konstatuoti, kad gryniesi pinigai reiškia šešėlį. Mes kalbame tik konkrečiai apie pajamas, gaunamas už darbo santykius. Toks būtent ir yra siūlymas priešais jus. Būtent tokį siūlymą ir teikiame kartu su kolegomis S. Gentvilu, A. Sysu, L. Kasčiūnu, T. Tomilinu, M. Maldeikiu, A. Čepononiu, V. Gapšiu, S. Jovaiša, L. Savicku, A. Butkevičiumi, R. Budbergyte, Ž. Pavilioniu ir gerbiame J. Džiugeliu.

Atkreipsiu dėmesį, kad šiuo klausimu pirmą kartą stoviu tribūnoje, tačiau yra kolegų, kurie stovėjo ne vieną kartą ir jau ne vienus metus kelia šį klausimą. Tai yra gerbiame T. Tomilinas ir gerbiame A. Sysas. Tikrai pagarba jiems už tai.

Trumpai pabandysiu adresuoti pagrindinę kritiką, kurią išgirdau rengdamas šį projektą ir diskutuodamas.

Pirma. Dažnai sako, kodėl, klausyk, čia dabar transporto sektorius yra toks neskaidrus ir šešėlinis, dabar kenčia visi sektoriai. Netiesa. Ten, kur matome, kad yra atsiskaitoma ir plačiai, ir intensyviai už darbo santykius grynaisiais pinigais, didele dalimi yra šešėlis, kaip kad, pavyzdžiui, ir statybų sektoriuje. Taigi transporto sektorius nėra vienintelis.

Antra. Dažnai pasigirsta kritika, taigi nėra bankomatų, kaip žmonės gyvens? Gerbiami kolegos, priešais jus yra, jeigu čia būtų galima įjungti prezentaciją, aš nežinau, ar matyti, bet priešais jus yra žemėlapis, kuriame yra parodyta, kiek yra vietų. Tai yra 116 banko skyrių, 1 tūkst. 44 bankomatai, 1 tūkst. 615 prekybos vietų, 2 tūkst. 191 terminalas ir iš viso maždaug apie 5 tūkst. vietų Lietuvoje, kur galima išsigryninti pinigus.

Išgryninimas iš tiesų iš bankomatų ir iš prekybos vietų krenta, nes grynųjų pinigų naudojimas krenta. Tokia tendencija yra ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europos Sąjungoje.

Trečia kritika, kurią dažnai girdžiu, kad problemų bus trečiųjų šalių piliečiams, žiūrėk, ukrainiečiai, baltarusiai, rusai negalės atidaryti sąskaitų. Netiesa. Lietuvos bankas konstatuoja, kad šiuo metu yra apie 100 tūkst. trečiųjų šalių piliečių sąskaitų, atidarytų Lietuvos bankuose, ukrainiečių, rusų ir baltarusių yra 100 tūkst.

Toliau kalbama, jog didės kaštai smulkiajam verslui, bet atkreipsiu dėmesį, kad smulkusis verslas ar stambusis verslas, jeigu jis moka mokesčius, jam kaštai, atsiskaitant ir darant pavedimus, o ne išrašinėjant kasos orderius, nekaupiant, inkasuojant, saugant grynuosius pinigus, visuomet bus pigiau. Aš suprantu, kad gali prireikti skaitytuvų, ir čia reikėtų kalbėti galbūt apie kompensavimą tų skaitytuvų, vadinamų *Point of Sale*, bet iš esmės atsiskaityti pavedimu visuomet yra pigiau, negu kaupti pinigus, inkasuoti, juos saugoti ir vežioti.

Pabaigai. Dažnai mus gąsdina, kad nesiimtume tokių iniciatyvų, nes pabėgs vežėjai. Aš tai labai ramiai į tai žiūriu. Aš nežinau, ar mes norime turėti Lietuvoje verslą, bendroves, kurios savo konkurencingumą grindžia apgaulinga apskaita ir darbuotojų išnaudojimu. Aš esu tikras, kad tai nėra visi vežėjai, tikrai toli gražu ne, bet tie, kurie savo konkurencingumą grindžia būtent šiais bruožais. Aš nemanau, kad tokiame verslui Lietuvoje yra vieta, bet tai yra tik mano nuomonė.

Aš manau, kad priėmus šį sprendimą didės žmonių socialinės garantijos, mažės šešėlis ir mažės darbuotojų išnaudojimas. Ačiū už jūsų kantrybę išklausant. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti 13 Seimo narių. (*Juokas salėje*) Pirmasis klausia J. Džiugelis. Ruošiasi T. Tomilinas.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, pritardamas jūsų pasiūlymui taip pat norėjau pasiteirauti, galbūt FNTT kaip nors prognozavo, kiek ši įstatymo pataisa padėtų ištraukti pinigų iš šešėlio pervežimo sektoriuje? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Reikia konstatuoti, kad ne tik transporto sektorius turi problemų, apie kurias mes kalbame. Statybų sektorius yra taip pat vienas iš jų, ir gana didelis. Kaip matome, statybų sektorius tikrai išgyvena ne pačius blogiausius laikus.

Yra įvairiausių iniciatyvų dėl to, kaip reikėtų suvaldyti papildomai ir statybų sektorių. Yra tikrai labai neblogo ankstesnės Vyriausybės iniciatyva – statybų kortelės. Taip pat yra gerbiamos socialinės apsaugos ir darbo ministrės ir gerbiamo viceministro V. Šilinsko idėja dėl atsakomybės už nelegalų darbą rangovams už tai, jeigu jų subrangovai turi asmenų, kurie dirba nelegaliai. Man atrodo, tai irgi labai sveikintina ir rimta iniciatyva, apie kurią verta diskutuoti. Aš manau, kad visos šios iniciatyvos prisidės prie šešėlio mažinimo. Šiandien tiksliai apskaičiuoti, kokia dalis yra šešėlio ir kiek šios priemonės sumažins, deja, aš pasakyti negaliu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia vienas iš bendraautorių – T. Tomilinas. Ruošiasi L. Nagienė.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiamas pranešėjau, aš tikrai džiaugiuosi atsiradusia ir šioje kadencijoje lyderyste, tikrai maloniai stebina ir kol kas prognozės nesipildo, kad bus nekreipiama dėmesio į vairuotojų socialines problemas. Tikrai yra daug kančių šiame sektoriuje – ir šešėlis, ir grynųjų pinigų mokėjimas yra labai didelė problema. Bet tam, kad iš tikrųjų ne tik po pateikimo, bet ir galutinai priimtume šį projektą, manau, šio žemėlapio nepakan-ka. Jame yra per daug baltų dėmių, per daug kaimų ir miestelių, nepadengtų netgi. Dėl to mano klausimas, ar jūs iš principo sutiktumėte, jeigu vis dėlto projekte liktų tikrai keli sektoriai, o ne visi darbdaviai? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš manau, kad tikrai vertas diskusijos klausimas. Reikia žiūrėti, kaip tai dera su teisėkūra ir ar galima išskirti vieną ar kitą sektorių. Nepaisant to, aš žiūrėčiau šiek tiek plačiau ir siūlyčiau eiti pažangos keliu.

Aš suprantu, kad yra vietų, kur artimiausias bankomatas yra nutolęs 16 kilometrų, tačiau 95 % Lietuvos gyventojų atstumas iki bankomatų mažesnis negu 16 kilometrų. Ir tik 1,5 %, atrodo, gyventojų atstumas didesnis negu 20 kilometrų. Klausimas, ar tie gyventojai iš tikrųjų gauna atlyginimą ir turi darbo santykius? Galbūt žmonėms, gyvenantiems gūdžioje girioje, besimėgaujantiems gamta, darbo santykiai nėra tokie aktualūs, o galbūt, jeigu iš tikrųjų aktualu (na, absoliuti... sakyčiau taip, 70 % Seimo narių važinėja į darbą kiekvieną savaitę po 100 ir daugiau kilometrų, tad dabar nuvažiuoti kartą per mėnesį, o ne kartą per savaitę, kai, gerbiami kolegos, jūs važiuojate 16 kilometrų) ir jeigu yra toks poreikis išsigryninti pinigų, aš sakyčiau, verta apie tai padiskutuoti ir priimti principingą nuostatą dėl taikymo visiems sektoriams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi M. Ošmianskienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų projektas yra labai geras. Tarkime, mes mažinsime šešėlį ir viskas būtų lyg ir neblogai. Tačiau situacija, jeigu pažiūrėtume į regionus, jūs sakote: 16 kilometrų, bet kitam tuos 16 kilometrų yra sudėtinga nuvažiuoti (žinome, kokia yra susisiekimo situacija) į mažus kaimelius ir į gyvenvietes, jeigu autobusas kartais važiuoja vieną kartą per savaitę. Vienas momentas.

Kitas momentas, atkreipkite dėmesį ir man atsakykite. Žinote, kokia buvo situacija dėl pašto, ir šiandien ta situacija dar nėra pasikeitusi. Aš abejočiau, ar nebus toks pat sprogimas, kaip buvo dėl pašto, kai čia priimsime sprendimą, kad tik bankomatai ir išsigryninti pinigų. Aš sutinku su Tomo pasakymu, kad galbūt dėl kai kurių sektorių, kur yra judėjimas ir nuolat važinėja iš vieno objekto į kitą, taip, galime tikrai tą daryti. Kokia jūsų nuomonė?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atkreipsiu dėmesį, kad kalbame tik apie darbo santykius ir atsiskaitymą už darbą pagal darbo santykius: ne atsiskaitymą už paslaugas, ne atsiskaitymą už prekes, ne pirkimą paslaugų ar atsiskaitymą už paslaugas, ne socialinių išmokų, ne pensijų, o tik darbo santykiams.

Aš tikrai pradedu įtemptai galvoti, kuris čia toks sektorius, kuriam yra taip aktualu mokėti darbo užmokestį grynaisiais pinigais? Na, matyt, gal yra vienas kitas, bet aš manau, kad absoliuti dauguma šiandien už darbo santykius atsiskaito, moka atlyginimą pavedimu.

Atkreipčiau dėmesį, kad iš tiesų visos šalies prekybos vietose „Perlo“ terminalų, bankomatų yra absoliučiai kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje. Blogiausiu atveju, kaip ir minėjau, 1,5 % gyventojų turi važiuoti iki artimiausio bankomato 20 kilometrų – 1,5 %! Ir dar klausimas, ar tas 1,5 % iš tikrųjų dirba tame versle, toje įmonėje, kur yra mokama grynaisiais pinigais.

Aš tikrai kviesčiau pasižiūrėti plačiau ir suprasti, kad vežėjai, statybų sektoriaus atstovai ras kelią į mūsų frakcijas, ras kelią išklaustyti, kad būtų jų godos išklaustos. Aš tikrai suprantu, kad interesai yra nemenki, bet aš kviečiu susitelkti, atsispirti tiems spaudimams ir priimti sprendimus, kurie užtikrintų, kad šešėlis mažėtų, užtikrintų, kad socialinės garantijos didėtų, ir iš esmės užtikrintų, kad mažėtų darbuotojų išnaudojimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkui. Noriu pasakyti, kad labai palaikau pačią iniciatyvą ir galvoju lygiai taip pat, kad Lietuvai jau tikrai laikas kapstytis iš atlyginimų vokeliuose, iš atlyginimo grynaisiais, kad čia yra tik atlygio klausimas, o ne atsiskaitymo, kaip ir pats pranešėjas minėjo. Mano klausimas, be abejo, buvo apie tai: kol verslas turi įsipareigoti ir mokėti pavedimu, vis dėlto žmonės regionuose gali nukentėti, tačiau ir šis aspektas jau buvo aptartas.

Aš paklausiu tuomet kitą klausimą. Ar arbatpinigiai patenka į šį reguliavimą ir ar pritaris Trišalė taryba, kaip jūs manote, jeigu dėl kur kas paprastesnio pakeitimo, ir šiuo metu svarstomo, jie niekaip nesugeba susitarti? Ten, atrodo, siūloma tikrai dienpinigius, jeigu darbuotojas buvo išvykęs į komandiruotę, privaloma pervesti pavedimu. Ir dėl to nesugeba susitarti. Ar dėl šio yra šansų susitarti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Labai ačiū už jūsų klausimą. Iš tiesų bus įvairiausių tokių situacijų, kur gali kilti klausimų, tačiau aš noriu užtikrinti, kad jūs, pietaudama Seimo valgykloje, nesate darbdavys ir neturite darbo santykių su darbuotoja, kuri dirba valgykloje, ir jūsų arbatpinigiai

nėra traktuojami kaip darbo santykiai ir užmokestis ar atlyginimas už darbą, kurį atlieka valgyklos darbuotoja, ar lygiai tokia pati situacija kavinėje. Suprantu, kad gali kilti klausimų ir žmonėms, kurie dirba žemės ūkyje. Sakys, bet, žiūrėk, yra sezoniniai darbai. Mes čia su gerbiamu komiteto pirmininku V. Ažuolu ne vieną kartą diskutavome apie tai, kaip žemės ūkio ir miškininkystės paslaugos bus apmokamos, jeigu ten irgi yra atsiskaitymai. Tačiau aš pacituosiu 3 straipsnį „Teisė gauti ir teikti žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal paslaugų kvitą“, tai ir teikimas, ir gavimas yra laikoma paslauga. Tai nėra laikoma darbo santykiais, o laikoma paslauga, taip, kaip aš tai suprantu skaitydamas įstatymo projektą. Galbūt čia reikės ir Mokesčių inspekcijos papildomų išaiškinimų priėmus įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, deja, laikas jau į pabaigą jūsų klausti. Deja, per 10 minučių terminą suspėjo paklausti keturi žmonės, keturi Seimo nariai. Dabar dėl balsavimo motyvų J. Džiugelis norėtų kalbėti už.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų čia ne vieną kartą nuskambėjo argumentas, kad regionuose žmonės gali nukentėti dėl šio reguliavimo, jei darbo santykių atlyginimas būtų pervedamas bankiniu pavedimu.

Aš noriu atkreipti dėmesį, jeigu tie žmonės, kurie gyvena regionuose, nori kokybiškų viešųjų paslaugų, jeigu jie nori geresnės infrastruktūros ten, kur jie gyvena, jeigu jie nori visuotinio gėrio savo regionuose, neišvengiamai tai kainuoja pinigais. Štai mes turime ne vienos tarnybos atkreiptą dėmesį į šešėlį, tiesiog gulintį, ir pinigai tiesiog guli čia pat. Mes turėtume rasti politinės valios ir priimti šį įstatymo pakeitimą būtent dėl tų žmonių, kurie ir gyvena regionuose, kad jie gyventų geresnėje infrastruktūroje ir gautų geresnes viešąsias paslaugas. Nėra, ko gero, Lietuvoje žmogaus, kuris nemokėtų naudotis bankomatu prireikus. Nėra turbūt tokių įstaigų, kurios nesudarytų galimybės atsiskaityti bankiniu pavedimu ateityje. Aš manau, kad šitas klausimas tikrai yra labai aktualus, sprendžiant ir ateities biudžeto surinkimo klausimus.

Iš tiesų labai raginčiau ir kviesčiau pritarti. Manau, kad argumentai, neva nėra 20 arba 15 kilometrų spinduliu bankomatų, tiesą pasakius, yra ne visai teisingi.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba V. Ažuolas. Po to, kolegos, balsuosime dėl tų projektų, kurie buvo pristatyti po paskutinio balsavimo. Ačiū. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų labai gaila, pasiklausius kolegų susidaro toks vaizdas, kad jie iš Vilniaus neišvažiuoja, gyvena tik Vilniuje, į regionus nevažiuoja. Regionuose situacija yra visai kitokia. Tas žemėlapis, kurį pristatė komiteto pirmininkas, yra paimtas iš darbo grupės dėl finansinių paslaugų prieinamumo ir tas žemėlapis teoriškai vadinasi arklys, praktiškai – nepaeina. Kodėl? Nueik į „Perlo“ terminalą, 5 eurus įdėsi, 5 eurus ir gausi. Už 5 eurų išgryninimą reikia mokėti 1 eurą – 20 % už išgryninimą. Gali tai žmonės padaryti? Ne.

Prekybos centruose galima išsiimti tik didžiuosiuose. Jų kaimuose nėra. Kaimuose yra daug parduotuvių, kuriose nėra kortelių skaitytuvų, ir tu net norėdamas nenusipirksi maisto prekių ir kitų dalykų. Nekalbu apie stringantį ryšį ir kitas problemas. Šiandien kaip regionuose žmonės vaduojasi iš tos ne galimybės prieiti prie finansinių paslaugų? Jie duoda kaimynui kortelę su PIN kodu, kad jis nuvažiuotų į miestą ir atvežtų jam grynujų, nes jis neturi automobilio, neturi teisių, neturi galimybės kuo net nuvažiuoti pasiimti.

O jeigu tu atvažiuoji regione pensijų arba atlyginimų dieną, tai bankomatą randi tuščią, jis būna tuščias. Atsakymas būna labai paprastas – atvešime po trijų keturių dienų, nes mes tik tada pildome bankomatus. Realybė yra tokia. Iš tikrųjų gal iš pradžių užtikrinkime finansines paslaugas regionuose, kad žmonės turėtų galimybę jomis naudotis, o po to sakykime, kad viską reikia pervesti į kortelę.

Iš tikrųjų 2019 metais taip padarė Švedija. Ji turėjo daug didesnę tinklą nei Lietuva ir įpareigojo bankus įstatymu užtikrinti tinklo prieinamumą. Jeigu to tinklo neužtikrina bankai, jiems gresia baudos net iki 5 % apyvartos. Taip išeina, kad švedai blogai padarė, o mes padarysime kitaip, geriau.

Iš pradžių užtikrinkime paslaugas, tada viską galėsime daryti pavedimu ir nebus jokios problemos, bet nepalikime žmonių be maisto su kortele, kai nuėjęs į parduotuvę negali nieko nupirkti, nes nėra net skaitytuvų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, ar galime... Tai buvo paskutinis vakarinės darbotvarkės projektas, dėl kurio nebuvo balsuota.

17.02 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-289 (pateikimo tęsinys)

Dabar pradėsime balsuoti dėl projektų. Pradėsime nuo darbotvarkės 2-13 klausimo – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-289. Pranešėja – D. Šakalienė. Projektu buvo siekiama pakeisti kompensavimą... darbo užmokesčio apskaičiavimą taip, kad į jo skaičiuojamą laikotarpį nebūtų įtrauktas laikas, kai asmuo buvo prastovioje, paskelbtoje dėl ekstremalios situacijos, ir taip toliau. Balsavimą pradedame.

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 72, prieš – 2, susilaikė 27. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje, birželio 10 dieną.

Per šoninį mikrofoną – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Vyriausybės išvados reikėtų dėl šio projekto, nes susiję su pinigais.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. (*Šurmuly salėje*) Balsuoti norite? (*Balsas salėje: „Norime.“*) Balsuojame. Kas už tai, kad dėl šio įstatymo projekto būtų paprašyta Vyriausybės išvados?

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 61, prieš – 28, susilaikė 17. Pritarta siūlymui prašyti Vyriausybės išvados.

17.06 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-290 (pateikimo tęsinys)

Toliau. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-290. Atsiprašau, per šoninį mikrofoną dar J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, kad pastebėjote. Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad pranešėja, teikdama tris įstatymų projektus, tai yra 2-13, 2-14 ir 2-15 klausimus, pati sakė, kad reikėtų Vyriausybės išvados, todėl buvo kaip ir pačios pranešėjos išreikšta tokia valia. Todėl siūlyčiau neteikti balsuoti siūlymo dėl Vyriausybės išvados, nes dėl visų šių trijų projektų ji yra reikalinga. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Iš tiesų taip, tačiau pagal Statutą, jeigu Seimo nariai reikalauja balsuoti, nesutinka su tuo, aš privalau pateikti balsuoti. Kolegė turbūt norėtų patvirtinti. Per šoninį mikrofoną D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Iš tikrųjų juk ir buvo pritarta dėl Vyriausybės išvados, aš pati taip pat balsavau už, kad būtų Vyriausybės išvada. Nuosekliai to, ką sakiau, ir laikausi.

PIRMININKAS. Ji tai patvirtino ir balsavimu. Gerbiami kolegos, jeigu iš tikrųjų taip prašo pati pranešėja, gal nereikalaukime balsavimo be reikalo. Ačiū.

Dabar balsuojame, kaip jau paskelbiau, dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Pranešėja – D. Šakalienė.

Užsiregistravo 105, balsavo 105 Seimo nariai: už – 56, prieš – 2, susilaikė 47. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 10 dieną ir, kaip siūlė pranešėja, prašyti Vyriausybės išvados. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.08 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-291 (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 5, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja – D. Šakalienė. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 106 Seimo nariai: už – 47, prieš – 4, susilaikė 55. Po pateikimo įstatymo projektui nepritarta.

Turime apsispręsti, koks tolesnis šio projekto likimas. Balsuojame. Jeigu balsuojame už, bus įstatymo iniciatoriams tobulinti, o jeigu prieš – atmesti.

Užsiregistravo 105, balsavo 102 Seimo nariai: už – 91, prieš – 11. Siūloma iniciatoriams tobulinti.

17.10 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4528, Pelnų mokesčio įstatymo Nr. IX-675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4529 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, toliau yra du įstatymų projektai. Paketas. Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Pelnų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo projektas. Dėl jų balsuosime kartu, nes jie vienas kitą papildoma, arba Pelnų mokesčio įstatymas yra lydimasis. Pranešėjas – S. Gentvilas. Balsuojame.

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 86, prieš nėra, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta įstatymų projektams. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas dėl Darbo kodekso, papildomas komitetas – Biudžeto ir finansų. Ir dėl Pelnų mokesčio įstatymo kaip pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje, birželio 17 dieną. Vyriausybės išvados nereikia? Niekas nesiuo? Nesiūlo. Ar galime pritarti dėl komitetų ir svarstymo laiko? Nėra prieštaraujančių, pritarta.

17.11 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419 (pateikimo tęsinys)

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – M. Majauskas. Balsuojame. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 70, prieš – 3, susilaikė 33. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 17 dieną.

Per šoninį mikrofoną – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Siūlyčiau Vyriausybės išvadą, nes tai susiję su finansais.

PIRMININKAS. Kolega siūlo Vyriausybės išvadą. Per šoninį mikrofoną – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Atkreipsiu dėmesį, kad identiškas projektas Vyriausybės yra pateiktas derinti Trišalėje taryboje. Vienintelis skirtumas tame projekte yra tai, kad siūloma mokėti atlyginimą tik pavedimu, nebent šalys susitartų kitaip. Identiškas projektas jau yra Vyriausybės pateiktas Trišalei. Aš siūlau lygiai taip pat, kaip ir dėl prieš tai buvusio projekto, netaikyti Vyriausybės išvados, o svarstyti komitetuose, atsižvelgiant į tai, kad šis identiškas projektas su minėtu pakeitimu yra užstrigęs Trišalėje taryboje dėl to, kad nėra susitarimo tarp darbdavių, darbuotojų ir Vyriausybės. Kviečiu ne delsti priimant šiuos įstatymus, o tiesiog eiti į komitetus svarstyti. Jeigu yra prašymas dėl Vyriausybės išvados, prašau tuomet balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū. Gerbiamas posėdžio pirmininke, norėjau paprašyti, kad priimant Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projektą Nr. XIVP-267(2) mano balsą įskaiytumėte prieš. Pirmas rytinės darbotvarkės klausimas.

PIRMININKAS. Kuris čia buvo darbotvarkės klausimas, kolega?

A. GEDVILAS (DPF). Pirmas.

PIRMININKAS. Pirmas rytinės darbotvarkės?

A. GEDVILAS (DPF). Taip.

PIRMININKAS. Bet dabar mes turime vakarinę darbotvarkę, kolega.

A. GEDVILAS (DPF). Nesvarbu. Aš klausiau Sekretoriato.

PIRMININKAS. Paskelbta kolegų nuomonė liks stenogramoje. Ačiū.

A. GEDVILAS (DPF). Protokole turėtų atsispindėti.

PIRMININKAS. Atsispindės.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, V. Ažuolas paprašė Vyriausybės išvados frakcijos vardu? Taip. (*Balsai salėje*) Kolegos, kiek suprantu, sutarimo nėra, tai balsuojame. Kas už tai, kad dėl Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto prašytume Vyriausybės išvados, balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 48, prieš – 46, susilaikė 12. Nepritarta, kad prašytume Vyriausybės išvados.

Kolegos, kaip minėjau, pagrindinis komitetas dėl šio projekto – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstysime birželio 17 dieną.

17.16 val.

Seimo narių pareiškimai

Kolegos, visi projektai apsvarstyti, lieka Seimo narių pareiškimai. Pareiškimą nori pareikšti V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, čia mes šiandien daug sprendėme. Ir paskutinis buvo, gerbiamas Mykolai, sprendimas, nespėjau užduoti klausimo. Gerbiamas Mykolai, tai ką daro, kas atsakingas už finansų policiją? Jeigu finansų policija negali tų juodų pinigų ar kriminalinių pinigų srautų suvaldyti, tada reikia pervedimu ar kaip. Tai kas atsakingas ir ką daro policija? Ir Prezidentas, ir mes visi, naujos kartos Lietuva, ekonomikos gaivinimas...

Noriu pakalbėti apie atsinaujinančią energiją, kai čia *tipo* visi būsime žali, ne tik valstiečiai, bet ir šita pusė. Dėl elektros energijos liepos mėnesį žmonės verčiami persiregistruoti. Valstybinės įmonės atvirai sako, eikite iš mūsų, nes pas mus pabrangs, o ne automatiškai, kaip ir kituose procesuose, žmonės turi likti, valstybinė įmonė ir valstybė turi kovoti už savo interesus.

Nežinau, ką mąsto, ką daro, kad tautai padėtų, socialdemokratai ir valstiečiai, nes jie *tipo* kai kurie, ir rinkimuose sakė, kad mes už paprastą darbo žmogų. Tai kodėl tie žmonės skriaudžiami ir kokie interesai, kai elektros energija biržoje 4 centai už kilovatvalandę, o vėjo jėgainių jau 10 % brangiau superkama, saulės – iš viso kosmosas, kelis kartus, po 12–15 centų. Dabar įsisiautėja, reklamuojasi, kad saulės energija, kurios efektyvumas 21 % saulės *panelių*... Tai mes einame, apiplėšiame tautą.

Dabar jau sako, kad mes kursime gerovės valstybę skolindamiesi. Dabar RRF lėšos, vėl tie minkštieji projektai. Tai kam mes norime įtikti? Suprantate, tai žalioji ekonomika. Tai turbūt čia tokia žalioji ekonomika – oligarchų pasipelnymas, ir viskas.

Ką socdemai, kur G. Paluckas? Nėra nė G. Palucko. Kur vadovai, kad nevadovauja savo partijoms, kad užstotų tuos žmones, kad neapiplėštų. Aš suprantu, konservatoriai, liberalai – anarchija, taip sakant, plėšk kiek gali dabar, nes paskui nebus ko plėšti. Kolegos, atsibuskite ir dirbkite liaudžiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau pareiškimų nėra. Kolegos, vakarinis posėdis baigtas. (*Balsai salėje: „Registruojamės!“*) Dar registruotis? Prašom registruotis. Ką tik balsavome.

Užsiregistravo 49 Seimo nariai.

Ačiū. Vakarinis posėdis baigtas, kolegos. Gero vakaro visiems. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 50 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame balandžio 22 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.
Užsiregistravo 108 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 22 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Turime apsispręsti dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4779, tai yra dėl mūsų darbotvarkės rezervinio 1 klausimo – ANK 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto įtraukimo į pavasario darbų programą ir į šios dienos darbotvarkę. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Ar galime darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

10.01 val.

Įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-235(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-2 klausimas – įstatymo dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo patvirtinimo projektas Nr. XIVP-235(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso projekto motyvai už. Kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, kas nėra detaliau susipažinę, tai šis projektas yra tiesiogiai susijęs su Ekonomikos atsigavimo fondu, suteikiantis galimybę Europos Sąjungai skolintis ir taip užtikrinti finansavimą visos Europos Sąjungos mastu šio Ekonomikos atsigavimo fondo veiklos. Kviečiu kolegas palaikyti ir palinkėti tokio paties sprendimo ir kolegoms Vokietijoje, kur šis klausimas kol kas yra užstrigęs Konstituciniame Teisme. Tai nereiškia, jog mes turėtume atidėlioti savo sprendimą, turėtume savo pavyzdžiu parodyti kolegoms, kad pritariame ir kviečiame visus bendru sutarimu susitelkti siekiant sklandaus Ekonomikos atsigavimo fondo įgyvendinimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku – 11 val. 30 min.

10.03 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-329(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-329(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Už kalba L. L. Andrikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Nuo mūsų debatų šiuo klausimu, jie vyko praėjusią savaitę, jokių naujų aplinkybių neatsirado. Tai iš tikrųjų puikus susitarimas tarp Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos dėl strateginės partnerystės, dengiantis 40 sektorių, taip pat ir bendradarbiavimą saugumo srityje. Taigi labai reikalingas susitarimas. Kuo jis greičiau įsigalios, tuo daugiau naudos turės ir visa Europos Sąjunga, ir Lietuva, ir Japonija. Kviečiu jus visus, kolegos, pritarti šiam susitarimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, labai daug šurmulio Seimo salėje. Aš labai prašyčiau tyliau kalbėtis arba kalbėtis ne Seimo salėje. Balsavimas dėl šio projekto nustatytu laiku – 11 val. 30 min.

10.04 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-357(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-357(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Keičiamas vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas – numatytu laiku.

10.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4466(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4466(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti du Seimo nariai. Pirmasis už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų tikrai svarbus įstatymo projektas ir čia noriu pradėti nuo padėkos kolegoms, kurie prisidėjo tiek prie šio įstatymo rengimo, tiek prie jo svarstymo, tobulinimo ir, tikiuosi, sklandaus įgyvendinimo.

Iniciatyva atėjo iš Vilniaus miesto savivaldybės, kuri matė problemą ir pasiūlė gana taiklų sprendimą, kuriuo priimama, jog sprendimą nuvežti transporto priemonės, pastatytas ne vietoje, negalimas eksploatuoti, galėtų priimti ne tik policija, bet ir savivaldybės, Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Karo policija. Tokia priemonė padėtų kovoti su piktybiniais pažeidėjais, kartu užtikrintų tvarką daugiabučių kiemuose, atlaisvintų policijos resursus, nes policija galėtų skirti savo resursus rimtų nusikaltimų prevencijai, ir užtikrintų greitesnę ir efektyvesnę gatvių tvarkymą.

Prie šio sprendimo prisidėjo Vilniaus savivaldybės darbuotojai, specialistai, rengdami ir padėdami rengti šį projektą, prisidėjo Teisės ir teisėtvarkos komiteto biuro darbuotojai, padėdami užtikrinti sklandų jo tobulinimą. Daug prisidėjo komiteto kolega J. Sabatauskas, organizuodamas klausymus, taip pat Vidaus reikalų ministerijos darbuotojai, Susisiekimo ministerijos darbuotojai, policijos atstovai.

Noriu visiems labai padėkoti už tai, jog šis sprendimas galų gale atėjo iki priėmimo stadijos, ir labai tikiuosi gerbiamų Seimo kolegų palaikymo priimant šį sprendimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Labai nesiplėsdamas noriu pasakyti, kad nuo minties ar prašymo iš savivaldybės iki Seimo salės praėjo beveik šešeri metai. Beveik šešeri metai! Lieka tik apgailestauti, kad tokie svarbūs, tokie geri ir padedantys savivaldai efektyviai dirbti sprendimai kai kada šitiek ilgai neranda kelio Seimo koridoriuose. Kolegos, tikrai visus

skatinu ir prašau balsuoti už ir turėti galvoje ateityje efektyvinant, jeigu taip galima pasakyti, teisėkūros procesą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku 11 val. 30 min.

10.08 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4467(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – lydimasis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4467(3). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra gauta pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pastabų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio nėra gauta pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsuosime dėl šio projekto 11 val. 30 min.

10.08 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4532(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4532(2). Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymo projektą sudaro penki straipsniai. Dėl jų pasiūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėl visų šių straipsnių pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, čia yra dar vienas bendro paketo klausimas, kuris šiek tiek susijęs su anksčiau prieš tai diskutuotu klausimu. Vėl noriu labai padėkoti Vilniaus savivaldybei, kuri inicijavo šiuos pakeitimus, padėkoti Teisės ir teisėtvarkos komiteto biuro darbuotojams, Teisės ir teisėtvarkos komiteto kolegoms, taip pat J. Sabatauskui, kuris organizavo klausymus, Vidaus reikalų ministerijai, policijai, Susisiekimo ministerijai, kurie dalyvavo tobulinant šį įstatymo projektą.

Šiuo įstatymo projektu būtų priimtas labai svarbus sprendimas, kuris padėtų atlaisvinti kiemus. Iš įvairių tyrimų ir praktinių patikrinimų yra matoma, jog daugiabučių kiemuose apie 20 % automobilių yra tokių, kurie yra neeksploatuojami arba negalimi eksploatuoti. Šiuo sprendimu būtų priimta ir įtvirtinta, kad bendro naudojimo vietose nebūtų laikomos neeksploatuojamos ar negalimos eksploatuoti transporto priemonės. Yra apibrėžiama, kad neeksploatuojama būtų laikoma transporto priemonė, kuri dėl akivaizdžių trūkumų ar išorinių požymių nenaudojama ar negali būti naudojama pagal tikslinę paskirtį. Antra, negalima eksploatuoti būtų laikoma transporto priemonė, kuriai ilgiau kaip tris mėnesius yra sustabdytas ar panaikintas leidimas dalyvauti viešajame eisme arba ilgiau kaip tris mėnesius neįregistruota, arba ilgiau kaip tris mėnesius išregistruota transporto priemonė.

Taigi toks sprendimas kartu su galimybe savivaldybei nuvežti tokias neeksploatuojamas arba negalimas eksploatuoti transporto priemones padėtų užtikrinti, kad daugiabučių kiemuose būtų daugiau tvarkos. Kviečiu kolegas palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt ypač savivaldybininkams, kuriems tekdavo spręsti parkavimą kiemuose, iš tikrųjų visada trūkdavo vietų, šis įstatymas kaip tik padės išvalyti aikšteles. Ir tikrai džiaugiuosi, kad ne per daug represinis įstatymo projektas. Lieka tam tikra galimybė ne tik bausti, bet ir įspėti. Aišku, numatyti ir tam tikri terminai, tai yra trys mėnesiai nuo išėmimo iš eksploatacijos, gana gerai ir lengva patikrinti. Iš tikrųjų yra žmonėms laiko suspėti išsivežti transporto priemonę, negaunant kokių nors finansinių sankcijų.

Tikrai pritariu įstatymo projektui ir manau, kad situacija dar labiau pagerės po šio įstatymo priėmimo. Parkavimas bus laisvesnis tiek didžiuosiuose miestuose, tiek galbūt ir rajonuose, kur taip pat jau trūksta vietos transportui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

10.12 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4533(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – lydimasis Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4533(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra gauta pataisų. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto – 11 val. 30 min.

10.13 val.

Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-200(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-200(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Už kalba G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke, aš atsisakau. Matau, kad daugiau nėra prieštaraujančių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsavimas numatytu laiku.

10.13 val.

Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4238(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-8 klausimas – Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4238(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Motyvai už – D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Privalomas mediacijos taikymas civiliniuose ginčiuose tais atvejais, kai vyko smurtas artimoje aplinkoje, prieštarauja tiek Europos Teisingumo Teismo nutarimui, tiek mediacijos esmei, kad taikaus susitarimo pasiekimas derybų keliu galimas tik tarp lygiaverčių šalių. Kitaip tariant, visi suprantame, kadangi smurto artimoje aplinkoje atveju smurtautojas kontroliuoja auką, tai lygiavertės taikios derybos nėra įmanomos. Todėl aš labai džiaugiuosi, kad pagaliau mes šiandien atsižvelgiame į smurto aukoms kasdien pagalbą teikiančių specializuotos kompleksinės pagalbos centrų prašymus, į profesorės D. Leinartės, Jungtinių Tautų Moterų diskriminacijos panaikinimo komiteto narės, raginimus. Pagaliau tūkstančiai moterų galės gauti pagalbą arba, kitaip tariant, nepatirti papildomo streso, papildomo skausmo ir iš esmės dar kartą smurto.

Aišku, gaila, kad po pateikimo, kuriam buvo pritarta bendru sutarimu, dar turėjome laukti pusantrų metų ir sulaukti naujo Seimo, bet labai džiaugiuosi, kad šiandien, atrodo, moterų pagalbos prašymai bus išgirsti. Labai raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Už kalba A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, tikrai norėčiau šiuo atveju pasakyti, kad tai yra konstruktyvus opozicijos darbas. Tikrai labai džiaugiuosi D. Šakalienės iniciatyva ir manau, kad tai situacija, kai būtent mediacija iš principo yra gėris ir mediacija yra labai svarbus dalykas, bet, kaip sakoma, upė turi turėti krantus, tada ji bus upė. Mums labai reikia apibrėžti ribas, kada mediacija turi prasmę. Šiuo atveju mediacija čia buvo sukarikatūrinta ir nukreipta prieš

auką. Šiuo atveju labai siūlau visiems pritarti ir tikrai nebijoti, čia tikrai negriauna nei šeimos, nei ko nors.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų noriu padėkoti gerbiamai kolegei už šią iniciatyvą. Mano supratimu, tikrai yra labai teisingas ir reikalingas įstatymas ir telieka tik apgailestauti, kad mes iki šiol dar nesugebame įgyvendinti šių principų mūsų kasdienybėje, tai yra ugdymo įstaigose, mokyklose, darželiuose, kur labai dažnai kaip susitaikymo priemonė yra pastatomi auka ir agresorius ir jiems siūloma susitaikyti. Reikia labai aiškiai apibrėžti, kad nėra lygios galios aukos ir agresoriaus pozicijos siekiant jų susitaikymo. Versti auką susitaikyti su agresoriumi, jiems dviem išsprendžiant klausimus, mano supratimu, yra netinkamas būdas. Tą akcentuoja psichologai, tą akcentuoja psichikos sveikatos specialistai, tą akcentuoja ugdymo specialistai. Taigi labai svarbu, kad mes čia neapsiribotume Mediacijos įstatymu, bet kalbėtume apie platesnį šio principo taikymą visuomenėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Kadangi visi panašiai pasisakė, tai aš irgi atsisakau ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti. Balsavimas dėl šio projekto nustatytu laiku.

10.17 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 8¹, 210, 263, 269 ir 277 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 8² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4754(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso kelių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4754(2). Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 6 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.18 val.

Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 4, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-296(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 4, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-296(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-351(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-351(2). Priėmimo stadija. Šį įstatymo projektą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.20 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3238(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3238(2). Prašau komiteto pirmininkės pakomentuoti gautą Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Balandžio 21 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė projektą, buvo gautos dvi Teisės departamento pastabos. Viena yra visiškai techninė, mes jai pritarėme ir atsižvelgėme, o antroji nurodo, kad taip, kaip dabar suredaguotas Žemės įstatymas, turėtų būti lygiagrečiai taisomas ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 15 straipsnis. Vakar komitete nutarėme, kad šitą įstatymo projektą pateiksime nuo komiteto. Į pastabą atsižvelgėme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio nėra gauta pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Motyvai už – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Šis įstatymas iš tiesų leis formuoti ir išsaugoti žaliąsias erdves miestuose ir išvengti itin kurioziškų situacijų, kai dažnai nuosavybė grąžinama arba, sakykime, formuojami detalieji planai, planuojami pastatai tokiose vietose, kuriose visa bendruomenė nori matyti ir visi suvokia, kad turi būti kažkokie želdynai. Tiesą pasakius, yra šio įstatymo ir tam tikras trūkumas, kurį galėtų komitetas ar individualiai Seimo nariai ištaisyti, nes jis neapima saugomų miškingų teritorijų. Tačiau tai yra, matyt, ateities darbas ir mes kartu jį galėsime nuveikti. O šiandien tikrai kviečiu gelbėti ir formuoti žaliąsias erdves ir želdynus miestuose ir balsuoti už šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Manau, priėmus šį įstatymą grįžta sovietiniai laikai, kada žemė bus paimama. Konstitucijoje įtvirtinta žmogaus nuosavybė bus paimama visuomenės poreikiams, tai ne reikalingai infrastruktūrai, ne geležinkeliams, ne keliams, o želdiniams, sporto reikmėms, tai yra mieste ar kurorte nusavinama žemė. Savivaldybė nusprendė, pateikė prašymą NŽT, NŽT savo sprendimu priima, ne Vyriausybė, o Nacionalinės žemės tarnybos vadovas. Kito žodžio, kaip sovietų laikų grįžimas, kada atimama nuosavybė, aš negaliu įsivaizduoti.

Praėjusioje kadencijoje šis įstatymas buvo stabdomas būtent dėl tų motyvų. Pateiksiu akivaizdų pavyzdį. Visuomenės reikmėms prieš 15 metų buvo atiduotas 60 hektarų sklypas, kur „Siemens“ arena stovi. (*Balsai salėje*) Stovėjo, dabar pavadinimas yra kitas, „Avia Solutions“. Ši žemė savivaldybės paimta visuomenės poreikiams, buvo iškelti žmonės, bet Vilniaus savivaldybės klerkai sugebėjo tą žemę atiduoti draugams, suteikdami užstatymo teisę 99 metams. Žemė, kuri buvo atiduota savivaldybei iškėlus gyventojus, atiteko privatiems subjektams, užuot tarnavusi sporto, rekreacijos reikmėms. Jeigu netikite, nueikite, dar 10 hektarų sklypų šioje teritorijoje buvo išmiškinta per du mėnesius.

Kolegos, tai yra Konstitucijos akivaizdus pažeidimas, tai yra nuosavybės atėmimas. Už ką mes balsuosime? Aš manau, jeigu tas įstatymas bus priimtas, tikrai bus vertas Konstitucinio Teismo išaiškinimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Artūrai, aš, kaip liberalas, tikrai visada ginu nuosavybę. Nuosavybė pagal Konstitucijos 23 straipsnį tikrai neliečiama, bet išskirtiniais atvejais gali būti pa-

imama visuomenės poreikiams. Na, čia ir yra būtent tas išskirtinis atvejis, kai reikia paimti miesto savivaldybėms. Ne kartą, jums dar būnant, gerbiamas Artūrai, Aplinkos apsaugos komitete, svarstėme kaip pavyzdį Pilaitės visuomeniniame parke suformuotų privačių sklypų paėmimo galimybę. Iki tada to nebuvo galima daryti, o Pilaitės bendruomenė masiškai sukilusi, kad miestas išsaugotų šitą parką, tačiau privatūs savininkai, turėdami tikrai rekreacinės paskirties sklypą, ką maksimaliai galėjo padaryti, tai arba užsitverti ir padaryti aptvarą šunims, arba bulvėmis užsodinti. Taip irgi negali būti. Apskričių administracijos yra tikrai pridariusios klaidų, suformavusios sklypų aibę dalykų. Vien Vilniuje savivaldybės architektai kalba apie tai, kad 500 hektarų privačios žemės yra suformuota rekreacinės paskirties sklypuose ir Bendrojo plano spaudimas yra milžiniškas. Vien Vilniaus savivaldybė gavo per 1 tūkst. pasiūlymų keisti Bendrąjį planą dėl konkrečių sklypų. Kai kur to tikrai nebus galimybės padaryti, nes tai yra visuomenės poreikiams, bet tą suformuotą nuosavybę reikia išskirtiniais atvejais paimti. Savivaldybės tikrai neturi tiek pinigų, kad paimtų ir dabar imtų visas žemes visuomenės poreikiams. Tai yra vis tiek brangu daryti, aš nematau, kad čia bus išskirtinio piktnaudžiavimo. Galų gale paimti iki žemės paėmimo projektą, tai yra aibė kitų institucijų, kurios tai patikrina. Kviečiu pritarti geram įstatymui. Rizikos subalansuotos. Seniai to reikėjo. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

10.27 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4779(2) (pateikimas)

Šiek tiek lenkiame darbotvarkę, todėl norėčiau pakviesti gerbiamą A. Gedvilienę pristatyti rezervinį 1 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4779(2).

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jo iš tikrųjų labai laukia visuomenė, nenorinti toleruoti asmenų, kurie, nors turi galimybę legaliai išvežti atliekas į surinkimo aikšteles, vis dėlto renkasi jas vežti į miškus, pamiškes, pakeles ir kitas gražiausias mūsų gamtos vietas. Todėl mano siūlymas yra sudaryti galimybę iš šio nusižengimo vykdytojų konfiskuoti transporto priemones, kuriomis atliekos ar teršalai buvo vežami ir kuriomis atliekos ir teršalai buvo iškraunami, bei konfiskuoti kitas administracinių nusižengimų padarymo priemones. Būtų tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmasis užsirašė E. Gentvilas, tačiau jo salėje nematau. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų šiandien kyla baimių, kad tas baudimas bus už mažiausius nusižengimus. Tarkim, asmuo netyčia užvažiuo kažkur prie miško, iškrito koks nors plastikinis buteliukas, tarkim, atėjo miškininkas, susekė, ištyrė ir nubaudė jį atimdamas automobilį. Ar tokių atvejų bus, ar čia visgi bus kokie nors Administracinių nusižengimų kodekso, kur bus tiksliai reglamentuota, kaip, kur ir ką galima bausti ir kokių lygiu?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai noriu nuraminti. Grauztukas gamtoje visai nepavojingas, netrukdo, bet tikrai yra tam tikrų ribojimų. Tiems, kurie išmeta pavojingas atliekas arba atliekas saugomose teritorijose, ši bauda tikrai galiotų iš karto, bet už visas kitas atliekas yra tam tikri svoriai, kurie numatyti Administracinių nusižengimų kodekse. Aš kviesčiau apskritai pasitikėti mūsų pareigūnais, aplinkosaugininkais ir teismais ir nebijoti, kad už kokį menkavertį pažeidimą, nusižengimą bus priimtos pačios griežčiausios priemonės.

Kita vertus, kaip ir sakiau, šis įstatymo projektas, ši pataisa yra teikiama tam, kad tie žmonės, kurie piktybiškai, turėdami galimybę vežti šiukšles, atliekas, statybines atliekas, padangas, senus šaldytuvus į priėmimo aikšteles, vis dėlto renkasi jas vežti į miškus, į pakeles, palaukes, su jais reikia kalbėti, matyt, kitokia kalba. Aš siūlau griežtinti šias baudas ir sudaryti galimybę pareigūnams ir teismams spręsti dėl transporto priemonių ir įrankių konfiskavimo.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Išties, gerbiama kolege, pritariu šiam pasiūlymui, tikrai gera iniciatyva, turbūt jau visos ribos peržengtos. Bet mano klausimas yra susijęs su tuo. Ne mažiau kaip sunkvežimio priekabą galima surinkti ežerų pakrantėse paliekamų per sezoną stiklo, plastiko ir viso kito. Tai čia tarša mažesnė saugomose teritorijose? Žvejai mėgėjai, atėję prie ežero, motyvuoja tuo, kad neva ežeras išnuomotas, yra ne vienas pavyzdys, galiu konkrečiai pateikti, ir jie gali daryti ką nori privačioje žemėje, palikti toną šiukšlių. Tai čia tarša mažesnė nei viena išmesta padanga? Kokių veiksmų jūs imsitės, kad būtų reglamentuota ši sritis? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Deja, mes neturime galimybių pastatyti pareigūno prie kiekvieno žvejojancio, medžiojancio, gamtoje vaikščiojancio, galbūt negražiai besielgiančio ir apsisprendusio teršti. Mes turime kalbėti apie švietimą, apie atsakomybę, moralinę atsakomybę, tačiau dar kartą pasakysiu – pareigūnų ir baudų mes visur nesurašysime.

Kita vertus, dabar ministerijoje intensyviai vyksta diskusijos dėl neetatinių gamtos apsaugos pareigūnų. Kuo daugiau akių ir ausų mes turėsime gamtoje, tuo didesnė bus apsauga ir savikontrolė. Aš labai tikiuosi, kad pilietinė visuomenė bus aktyvi, netoleruos net menkiausių nusikaltimų, nusižengimų gamtai ir turėsime kintančią situaciją.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Iš tikrųjų palaikau šį projektą, nes privalome daryti viską, kad mūsų gamta, miškai būtų kuo labiau saugomi, ypač nuo vandališko, neatsakingo elgesio. Norėjau paklausti, ar tai yra tik vienas projektas šia linkme, ar planuojate ir daugiau kompleksinių priemonių, kurios padėtų gerinti susidariusią aplinkos ir gamtos apsaugos situaciją?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ne, išties yra daug priemonių. Vieną jų jau paminėjau – dėl neetatinių aplinkos inspektorių. Aš tikrai tikiu, kad būtent tie žmonės, kurie ir leidžia daugiausia laiko gamtoje, gali padėti užtikrinti tvarką ten, gali sudrausminti kiekvieną, ten leidžiantį savo laisvalaikį. Turbūt daug visokių priemonių ir ministerijoje šiuo metu guli ant stalo, mes po truputį judame ta kryptimi, bet tikrai, sakyčiau, kartu labai labai svarbus dalykas yra visuomenės švietimas ir aiškinimas apie tai, kad gamtoje mes turime elgtis kaip savo namuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai reikia pritarti šiam įstatymo projektui. Turbūt ne vienas matėme, kad dar iš seno įpročio miškuose atsiranda kažkieno paliktų padangų, senų daiktų. Juo labiau kad šiuo metu sistema taip sutvarkyta, kad tikrai nėra jokių problemų, pasidomėjus yra galimybė nuvežti į atliekų surinkimo aikšteles ir netgi kai kuriuos daiktus atidavus ten galima gauti tam tikrą finansinę naudą, pavyzdžiui, atidavus televizorius ar kitus daiktus. Iš tikrųjų visos sąlygos sudarytos ir, manau, žmonės pasidomėję gali savo panaudotus daiktus arba net ir padangas palikti tam tikrose vietose. Tikrai pritariu įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas bus 11 val. 30 min.

10.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsijoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427 (pateikimas)

Darbotvarkės r-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsijoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427. Kviečiu pranešėją gerbiamą A. Vinkų. (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Jūs nepasiūlėte, visi buvo pasisakę už. Bendru sutarimu pasiūlykite kitą kartą. O gal galime grįžti?

PIRMININKĖ. Vienas už buvo... Kadangi nėra tiek daug Seimo narių salėje, tai balsavimas tiesiog numatytu laiku bus.

Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Didžiai gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, 2022 metais sukanka 100 metų nuo iškilaus, visų mūsų mylimo, žinomo ir pažįstamo monsijoro K. Vasi-

liausko gimimo dienos. 2022 metai gausūs iškilių asmenybių sukakčių, kurių paminėjimas tampa ir mūsų tautos bei visos visuomenės vidinio praturtėjimo, tautinės savasties, kultūros, meno, krikščioniško tikėjimo, valstybės įvykių įprasminimo sukaktimis. Tie, kurie prisimena ir tai, ką turi prisiminti bei pagerbti, – mūsų tautos stiprybės versmė.

Monsinjoras K. Vasiliauskas – pirmasis atkurto Arkikatedros klebonas, monsinjoras, mylimas mūsų kunigas. Anot maldos žodžių, davė neskaičiuodamas, kovojo nepaisydamas žaizdų, darbavosi neieškodamas poilsio, aukojosi nelaukdamas jokio kito atlygio, tik žinojo, kad vykdo dievišką valią. Savo gyvenimu liudijo tarnystę šaliai bei jos žmonėms.

Kaip rašoma jo knygoje, kunigas Kazimieras dar vaikystėje pajuto pašaukimą. Pirmuosius pamokslus bandė sakyti ganydamas gyvulius gyvuliams, užlipęs ant akmens ir pasipuošęs baltu mamos sijonu. Jaunas kunigas pateko į sovietų gniaužtus, bet neatsisakė tikėjimo ir pasirinko tremtį. Juokaudavo, kad yra dėkingas sovietų valdžiai už J. Stalino režimo barakuose sutiktus geriausius draugus, perskaitytas geriausias knygas.

Žurnalistų paklaustas, kuris vardas jam brangesnis – ypač pavojingo nusikaltėlio, kurį suteikė sovietų valdžia, ar monsinjoro, atsakė: žinoma, pavojingo nusikaltėlio, kadangi žinau, už ką jį gavau. Grįžęs iš lagerio, dešimt metų negalėjo gyventi Lietuvoje, įsikūrė Latvijoje, dirbo Daugpilio depe, geležinkelio stotyje, A. Ždanovo kolchozo buhalteriu. Grįžęs į Lietuvą, kunigavo įvairiose parapijose.

Poetas J. Marcinkevičius yra sakęs, kad monsinjoras K. Vasiliauskas buvo iš Dangaus atsiųstas žmogus į tą mūsų tuo metu nuvargintą, pykčio, neapykantos ir keršto pripildytą kraštą. Jis parodė, kad galima ir mylėti visus, ir bendrauti su visais. Kaip jis sakydavo, reikia sugebėti atleisti, reikia sugebėti galbūt ir susipykti, bet neilgam, ir vėl ištiesti vienas kitam ranką, kad ir kokios spalvos būtų žmogus. Monsinjoras K. Vasiliauskas rasdavo bendrą kalbą ir su popiežiumi Jonu Pauliumi II, ir karališkų šeimų nariais, ir valstybės prezidentais, ir paprastu žmogumi. Norint suskaičiuoti organizacijas, kurioms priklausė, reiktų kelių žmonių rankų pirštų. Pagerbtas įvairiais apdovanojimais, išlikęs paprastas ir kiekvienam prieinamas žmogus.

Ant namo Pylimo gatvėje, kurioje dvasininkas gyveno, pakabinta atminimo lenta. Autorius – R. Kvintas. K. Vasiliauska primena dokumentiniai filmai „Laimingi buvę jo akivaizdoje“, „Monsinjoras“, išleista jo biografija „Gyvenimas, koks jis buvo“. Prie Vilniaus Šv. Rapolo bažnyčios, kurioje dirbo grįžęs iš lagerio, įrengtas monsinjoro K. Vasiliausko skveras (architektas T. Budzys). Čia pastatyta J. Gencevičiaus sukurta skulptūra. K. Vasiliausko vardas 2009 metais iškaltas T. Gutausko „Vienybės medyje“, kuriame surašyta 100 svarbiausių Lietuvos asmenybių. Veikia Kazimiero Vasiliausko labdaros fondas.

Savo laikysena kunigas Kazimieras pralenkė laiką. Nesirūpino išvaizda, buitimi, vaikščiojo su tuo pačiu ne pirmos jaunystės kostiumu. Jam pakako vieno kambario buto Pylimo gatvėje, jį nusipirko gavęs kompensaciją už lageryje praleistus metus. Monsinjoro buto durys neužsidarydavo, patarimo ir paguodos eidavo visi, kam jos reikėjo. Tarp ateinančių pas jį buvo ir daugelis iš mūsų, šiandien čia esančių salėje. Maistas jam nebuvo svarbus, stiprindavosi ne patiekalais, o poezija, malda ir tikėjimo gelme.

Paskelbiant monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metus Lietuvoje būtų ypatinga diena mums visiems prisiminti monsinjorą K. Vasiliauska. Visų kunigą, kuris, literatūros mokslininkės V. Dautotytės žodžiais, buvo vaikščiojanti meilė, kuris sakė „jaučiuosi pats laimingiausias, kai sugebu padėti žmogui jo ašarą nušluostyti, nuo jo krūtinės akmenį nuristi“. Prisiminti, įvairiais renginiais ir minėjimais patirti jo asmens buvimą tarp mūsų ir mūsų tautos dvasiniame ir kasdienybės gyvenime. Jo buvimas buvo kartu su iškiliausiais mūsų laikmečio... bendravo su dvasios milžinais kardinolu V. Sladkevičiumi, arkivyskupu J. Steponavičiumi, Tėvu Stanislovu ir kitais. Tai taptų proga didžiuliuoti savo tautos iščiose subrandintais, gyvenimo patirčių užgrūdintais ir meile iki galo tėvynei paliudijusiais kertiniais mūsų laisvės ir šiandienos pažangos kūrėjais ir mūsų sąmonės formuotojais.

Monsinjoras K. Vasiliauskas visada buvo dialogo, gebėjimo girdėti ir išgirsti žmogus. Nepastūmęs kito, nenugręžęs veido nuo kitaip mąstančio, niekada nesulaužęs gležnos vilties nendrės nė vienam žmogui, tiesė santarvės ir santaros tarp mūsų tiltus. Gebėjęs paliudyti mūsų tautos is-

torijos, okupacijos ir laisvės kelio nenutildomą troškimą siekti aukštumų, mokės statyti vienintelės barikadas – gerumo barikadas, kurios sutelkdavo visus geros valios žmones laisvės namų kūrimui Lietuvoje. To dar reikėtų, nebūtų per daug ir mums dabar pasimokyti. Išlikęs gyvuoju liudytoju, nepriklausomybės paskelbimo svarbiausių valstybės dokumentų globėjas Arkikatedros erdvėse. Visuomet tiesės takus link mūsų tautos vidinio pasaulio lobyno, pasitikdamas valstybių prezidentus, karališkuosius asmenis, vedęs tautą keliu į laisvės ir brandos, pilnatvės patyrimą, patyręs skausmą, neteisybę ir tremtis, kvėpavęs anglių šachtos skausmu žinojo laisvės kvėpavimo grožį. Nepasmerkęs ir neišdavęs, gebėjęs atleisti ir mokės atleidimo, tikėjęs Dievą ir mokės pasitikėti vieniems kitais įnešė savo asmeninį indėlį į mūsų tautos ir valstybės charakterio spaudą. Tapęs jungtimi tarp kultūros ir tikėjimo, mokslo ir religijos, meno ir krikščioniškosios erdvės visada tiesė atvirumo rankas link kito, kitoniško ir savitai unikalaus. Visada matęs kitame didelį žmogų, didelę galimybę, didelį lobį. Tapęs daugeliui susitikimo kalbėtis, susitaikyti, išgirsti ir bendrai dirbuotis erdve ir asmeniu. Tai buvo, kaip kalbėjo prie jo kapo J. Marcinkevičius, tarsi Dangaus siūstas žmogus, išvargintas mūsų kraštui, kad savo dvasia gesintų keršto, pykčio ir neapykantos prasiveržimus, kad padėtų visiems atleisti, nušvisti, susitelkti žmogaus ir tėvynės kūrimui.

Ir pabaigai. 2022 m. balandžio 9 d. minėsime šimtąsias šviesaus atminimo K. Vasiliausko gimimo metines. Kunigo, kuriam teko išgyventi svarbiausius XX amžiaus įvykius, gyvenimas liudija atjautą ir nesuvaidintą bendrystę. Minėdami 2022-uosius monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metus pasisemsime jo išminties ir gebėjimo tapti tiltu, jungiančiu skirtingus pasaulius. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų paklausti norėtų keli Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Nedidelėje mokyklos salėje susirinkusiems bendraklasiams monsinjoras kalbėjo, kad jaunystės draugai lieka pačiais gražiausiais draugais gyvenime. Bėgant metams užmirštame ir džiaugtis, ir juoktis, ateina gyvenimo saulėlydis, todėl kalbos jau nebe tokios kaip prieš 50 metų. Dabar jau žinome, kad kalnų nebenuversime. Nelengva būna žmogui gražiai gyventi, bet gražiai mirti dar sunkiau. Su šypsena einame į rudenį, tik rūpi, kaip tą saulėlydį gražiau sutikti.

Gražus būna tas saulėlydis, jeigu sugebame kitus mylėti, patys esame kitų mylimi. Taip, mylinčių širdžių monsinjoras yra nepelnytai pamištas.

Aš jums, gerbiamas ambasadoriau, nuoširdžiai dėkoju už šį pateiktą projektą ir tikiu, kad visi pritarsime ir kad tais metais atsiras ir kažkokie brangūs žmonėms paveikslai ar net skulptūra. Ką jūs manote apie tai, dėl skulptūros? Turime gražių asmenybių, kurios yra įamžintos ir kita forma. Ačiū.

A. VINKUS (LVŽSF). Kiekvienas žmogaus pagerbimas yra brangus. Aš negaliu dabar komentuoti dėl vienos ar kitos brangios skulptūros jo įamžinimui. Aš jus išgirdau, išgirdo esantys čia, salėje, išgirdo visa visuomenė ir išgirdo mūsų gerbiama Seimo Pirmininkė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš tiesiog norėjau padėkoti ambasadoriui iš dešinės pusės. Apie tai vakar kalbėjomės Užsienio reikalų komitete, kur labai dažnai tą vienybę surandame ir įtvirtiname. Tai buvo asmenybė, kuri vienijo. Pas mus, deja, labai dažnai Bažnyčios vardu naudodamiesi politikai mėgsta tautą skaldyti. Jis – tas žmogus, kuris vienijo. Jeigu neklystu, ant jo antkapio parašyta „Tamsoje visada yra šviesa“. Tai kad tos šviesos būtų daugiau, aš tikrai siūlau kolegoms pritarti ir dėkoju už iniciatyvą.

A. VINKUS (LVŽSF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, nuoširdžiai ačiū jums už iniciatyvą. Simboliška, kad jūs, Antanas Vinkus – gydytojas, ambasadorius, politikas, humanistas, pristatote šią asmenybę ir šį projektą. Na, iš jūsų pristatymo akivaizdu, kad jūs daug ko pasimokėte iš monsinjoro K. Vasiliausko. Kokias pagrindines pamokas iš jo gavote ir ką pasiūlytumėte mums, Seimo nariams, kad susipriešinimo Seime būtų mažiau? Ir antras dalykas. Iš karto po jūsų projekto svarstysime tą kontroversiškai vertinamą situaciją dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktoriaus skyrimo. Ką, jūsų nuomone, monsinjoras K. Vasiliauskas prieš šitą svarstymą mums būtų pataręs? Ačiū.

A. VINKUS (LVŽSF). Su monsinjoru K. Vasiliausku turėjau garbę ir galimybę bendrauti ir pasikviesantis gyvenimo dienomis. Du dalykus. Pirmas, jis sakė, kad visi postai bet kurioje valstybėje yra labai svarbūs ir reikalingi, be jų neįmanomas gyvenimas, bet jie laikini, ateina ir praeina. O didžiausias postas yra žmogiškumas – būk žmogus ir žmonės bus kiti.

Ir antra, ką noriu pasakyti. Monsinjoras K. Vasiliauskas taip sakė: gyvenimas mūsų yra trumpa kelio atkarpa, erdvėje ir laike tai akimirka, mes – tos akimirkos kūnas ir kraujas, tad skubėkime daryti gerus darbus, kol Dievas neatėmė kokio biologinio varžto, skubėkime padaryti gerus darbus atleisdami vienas kitam ir išėikime iš šio pasaulio nesusipykę, tada Anapilyje mus taip pat lydės tam tikras dvasingumas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Puidokas. Ruošiasi V. Pranckietis.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamas Antanai, iš tiesų dėkoju, kad jūs mums dar kartą priminėtė apie monsinjoro K. Vasiliausko svarbą. Tos istorinės asmenybės rodo savo asmeninį gyvenimą, liudija kiekvienam iš mūsų, kad tiesos kelias, dorybės kelias, gerų darbų kelias yra tas, kuriuo turėtume eiti. Aš manau, kiekvienos valstybės pamatas yra prisiminti tuos žmones, priminti kiekvienam iš mūsų, kad tikrai tuo keliu eidami mes ir mūsų valstybė turėsime ateitį. Dėkui jums.

PIRMININKĖ. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū, ambasadoriau, už tai, ką jūs pasakėte pristatymo kalboje. Ypač noriu padėkoti už frazę ir citatą – kitas, kitoniškas ir kitaip unikalus. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Tikrai prisijungiu prie tų padėkų, gerbiamas Antanai, už jūsų nuostabią iniciatyvą. Lietuvoje ne taip daug tikrų žmonių, kurie visą gyvenimą tarnavo vienam tikslui. Monsinjoras K. Vasiliauskas buvo pavyzdys ne tik visai visuomenei, bet ir savo dvasininkijai buvo grynas pavyzdys, nusipelnęs Lietuvos darnai. Tuo metu, 1990 metais, kai Lietuva buvo susipriešinusi, susipykusi, jis labai daug pasitarnavo. Tuo metu Lietuvos sveikuomenė apdovanojo jį apdovanojimu už nuopelnus Lietuvos darnai. Jūs esate tas žmogus, kuris taip pat tarnaujate Lietuvos darnai. Ne be reikalo šiandien pateikėte pavadinti Kazimiero Vasiliausko metais. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Ačiū jums, gerbiamas Antanai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū už gražią iniciatyvą.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš noriu, Pirmininke, leiskite, tik vieną žodį, labai padėkoti brangiam mokiniui kunigui R. Doveikai, kuris taip pat labai daug prisidėjo rengiant ir medžiagą, rengiant ir foną, rengiant ir to atminimo įamžinimą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Turbūt visi jau pasisakėme ir išgirdome, ir jaučiame, kad salėje alsuoja palaikymas. Daugiau čia kokių nors ypatingų, gražių žodžių tikrai nepasakysiu. Tiesiog kviečiu visus palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas dėl šio projekto – numatytu laiku.

10.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projektas Nr. XIVP-417(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projektas Nr. XIVP-417(2).

Dėl vedimo tvarkos norėtų dar kalbėti S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke, bet neišgirdome, kada svarstymo data. (Balsai salėje)

PIRMININKĖ. Balsuosime 11 val. 30 min. ir po to bus ir komitetai, ir visa kita informacija pasakyta.

Taigi diskusija. Svarstymo stadija. Pirmasis kalba R. Šarknickas. Atsiprašau, T. V. Raskevičius pirma turėtų pateikti ŽTK išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Sveiki, gerbiami kolegos. Kaip pagrindinis Žmogaus teisių komitetas kandidatūrą svarstė 21 dieną, trečiadienį, komiteto posėdyje. Dėl kandidatūros balsuojama buvo šiandien iš ryto. Žmogaus teisių komiteto nariai 5 balsais už ir 1 susilaikius kandidatūrai ir Seimo nutarimo projektui pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ž. Pavilionį, kad pristatytų Užsienio reikalų komiteto išvadą.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Vakar kandidatūrą svarstė Užsienio reikalų komitetas, jis kandidatūrai pritarė. Balsavimo rezultatai tokie: 4 – už, prieš – 1, susilaikė 3. Komiteto narių balsams pasiskirsčius po lygiai pritarta nutarimo projektui, nes už jį balsavo komiteto pirmininkas, remiantis Seimo statuto 55 straipsnio 1 dalimi. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išvada pristatyta. Taip pat, kadangi salėje nematau kolegų, perskaitau... Norėčiau pakviesti gerbiamą A. Pocių, kad pristatytų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą. Prašom.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, vakar Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė gerbiamo A. Bubnio kandidatūrą. Balsavimo rezultatai buvo palaikyti kandidatūrą. Balsavo už 6, prieš nebuvo, susilaikė 4. Komitetas pritarė gerbiamo A. Bubnio kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat kviečiu Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos atstovą V. Rakutį pristatyti komisijos išvadą.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Didžiai gerbiamas Seime, Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija, susirinkusi į savo posėdį, dalyvaujant visiems jos nariams, svarstė klausimą dėl A. Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktoriumi ir priėmė nutarimą. Balsavo iš viso 16 narių: už pasisakė 13, prieš – 3. Taigi komisija pritarė A. Bubnio kandidatūrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Išvados pristatytos. Diskusijoje norėtų kalbėti keli Seimo nariai. Pirma sis kalba R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos, Lietuvos gyventojai, stebintys šią transliaciją. Kaip ir parodė, komitetai tikrai nebuvo ir nėra vieningi dėl šios kandidatūros. Paprastai (dirbu jau antrą kadenciją), kiek buvo komitetų pristatymų dėl kitų institucijų vadovų, faktiškai visi buvo palaikantys. Šis atvejis dar kartą rodo, kad istorija yra šiek tiek klastojama politiniais sumetimais.

Seimui praėjusį ketvirtadienį buvo pateikta nauja kandidatūra į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovus. Tai institucija, tirianti visas genocido, kitų nusikaltimų žmogiškumui ir karo nusikaltimų apraiškas, Lietuvos gyventojų persekiojimą okupacijos metais.

Tą ketvirtadienį net prisėdo ne vienas tūkstantis visuomenininkų, tremtinių ir kitų žmonių, kurie stebi šią situaciją. Į šios institucijos vadovus siūlomas A. Bubnys, kuris buvo Lietuvos ypatingojo (buvusio KGB) archyvo direktorius. Jį A. Bubnys esą turėjęs palikti dėl neveiklumo ir negėbėjimo sutelkti kolektyvą. Ar tai yra adekvatu ir moraliai teisinga, labai stipriai abejoju.

Galutinė abejonė, kuri mane taip pat pribloškė, kad kandidato A. Bubnio parašas buvo padėtas tarp 17 darbuotojų, kurie siekė nuversti buvusį centro direktorių profesorį A. Jakubauską. Vienas iš tų 17 prieš 61 A. Jakubausko rėmėją. Perversmas įvyko, profesorius nuverstas politiniu spaudimu.

„Jeigu būsiu paskirtas centro generaliniu direktoriumi, sieksiu, kad mūsų įstaiga ne tik atgautų pastaruoju metu pažeistą prestižą, tačiau transformuotųsi, augtų, taptų autoritetinga Lietuvos visuomenės ir užsienio kolegų, partnerių akyse“ – ketvirtadienį Seime sakė A. Bubnys.

Klausimas, ar ne jūs pats ir pažeidėte centro prestižą? Mačiau, kad jums buvo gėda ir sunku iš Seimo tribūnos atsakinėti į užduodamus klausimus. Veido kaukė padėjo dengti veido raudonumą. Minėjote, kad parašą padėjote norėdamas, kad Seimas reaguotų dėl neva esamos prastos atmosferos darbe. Tai dar kartą patvirtina, kad jūsų veikimas buvo siekiant nuversti profesorį A. Jakubauską.

Įprastai, jeigu darbo atmosfera yra prasta, kaip teigia tik 17 darbuotojų iš 78, kurie likę palikę profesorį A. Jakubauską, yra kreipiamasi į Darbo inspekciją, Darbo ginčų komisiją ir kitas įstaigas, kurios aiškinasi santykius pagal savo kompetenciją, pagal teisės aktus. Politikai to nedaro. Tai buvo akivaizdus perversmas.

Supolitikavote drauge su politikais, kurie laukė savo sistemos įvedimo jūsų įstaigoje. Sveikinu, kol kas jums pavyko. Paprastai istorija, iš kurios vis nepasimokoma, sako, kad perversmininkai įprastai tampa įvairių struktūrų vadovais, o kiti net diktatoriais.

Taip buvo Europoje XX amžiuje. O dabar šie metodai vėl grįžta mūsų šalyje. Sunku net įsivaizduoti, kad tai gali vykti mūsų Lietuvoje. Tik žinau, jeigu dabar Lietuvą valdytų bet kuri kairioji ar centrinė partija, nuo Seimo rūmų iki Katedros aikštės stovėtų ilgos eilės mitinguojančių žmonių su vėliavomis ir plakatais, atsivežtų autobusais daug savo skyrių narių ir panašiai.

Kai tribūnoje stovėjo ponas A. Bubnys, buvo net nejauku, bet nors ir sunkiai rinko žodžius, pristatydamas savo mini programą, jis buvo drąsus, nes turėjo didžiulį politinį užnugarį, valdančiųjų palaikymą. Tyliai net iš pozicijos politikai kalbėjo, kad labai silpnas kandidatas, labai, bet patylėkime, mums jis reikalingas, nes yra sutarimai, išdalinti postai.

Ką gi, bet neišjunkite laisvės žodžio, gerbiamas pirmininke Vytautai Juozapaiti, neatimsite laisvės žodžio iš manęs, aš turiu teisę pasakyti. (*Balsai salėje*) Taigi pabaigoje aš noriu pasakyti, kad laikas būtų šį Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą atskirti nuo politikos. To linkiu visiems. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu M. Puidoką.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamieji, atvejis yra išskirtinis, nes nepraėjus nė metams po Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovo paskyrimo Seimo iniciatyva ankstesnis vadovas skandalingai nušalinamas ir teikiamas tvirtinti kitas kandidatas. Koks kandidatas?

Demokratinėje šalyje bent jau turėtų būti tiek padomumo, kad būtų teikiamas neutralus žmogus, neutralus kandidatas, kuris galėtų suvienyti ir sutelkti visą tyrimo centrą vieningai ir darniai veiklai. Neturiu argumentų prieš kandidato į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovus A. Bubnio kaip istoriko kompetenciją. Valdantieji visgi žadėjo, kad naujas kandidatas nebus iš tų asmenų, kurie kovojo už profesoriaus A. Jakubausko pašalinimą iš direktoriaus pareigų. Ką mes matome šiandien? Balsuojame už kandidatą, kuris ir buvo vienas pagrindinių iniciatorių pašalinti ankstesnį vadovą, kurį palaikė, pažymiu, palaikė dauguma tyrimo centro darbuotojų. Primenu, profesorius A. Jakubauską palaikė ne tik jo darbuotojai, bet jį gynė daugybė asmenybių, tokių kaip kardinolas S. Tamkevičius, N. Sadūnaitė, A. Terleckas, rezistentai, tremtiniai, laisvės kovotojai.

Kaip tokia kontekste, gerbiami kolegos, galime demokratiškoje valstybėje balsuoti už A. Bubnio kandidatūrą? Su liūdesiu turiu pažymėti, kad demokratiškoje valstybėje tokie sprendimai tikrai neveda prie gero ir tikrai nesutaiso visuomenės išsiskyrusių pusių. Taip pat šio kandidato dalykinės ir vadybinės savybės, kaip matėme iš jo atsakytų klausimų Seimo posėdžių salėje ir mūsų frakcijoje, kelia daug klausimų. Nėra jokio aiškumo, kokia kryptimi bus nukreipta jo ir tyrimo centro veikla. Svarbiausia, taip ir lieka neaišku, ar kandidatas tęs A. Jakubausko pradėtas reformas. Tikėtina, kad bus siekiama sugrąžinti centro veiklą į ankstesnę vagą.

Neskaniai kvepia šis farsas. Šis paskyrimas tikrai įeis į Seimo valdančiųjų liapsusų ir šiurkščių klaidų istoriją. Tenka apgailestauti, kad tas jau dabar pakenkė svarbios valstybės institucijos prestižui ir pasitikėjimui pačia valstybe. Juk nubauistas žmogus, kuris parodė tvirtą stuburą ir nepasidavė neoliberalių jėgų politiniam spaudimui. Istorijos pamokose visi buvome mokyti, kad būtent taip, kaip elgiasi A. Jakubauskas, ir turi elgtis valstybės patriotai. Išlikti tvirti savo įsitikinimais ir kovoti už tiesos atskleidimą. Istorinė tiesa apie mūsų laisvės kovotojus yra ypač svarbi mūsų valstybei, todėl aš balsuosiu prieš ir raginu visus atrasti savo širdyse patriotiškumo ir nepritarti tokiai skaldančiai tyrimų centro kolektyvą ir visą visuomenę kandidatūrai.

PIRMININKĖ. Į tribūną kviečiu D. Kepenį.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mes girdėjome atsakymus gerbiamojo kandidato ir labiausiai nuskambėjo atsakymas apie tai, kad jis tikrai nebus valdomas politikų. Bet aš drįstu abejoti tuo ir turiu čia nemažai faktų, kur kandidatas jau galėjo sureaguoti į politikų elgesį, bet niekuomet aš negirdėjau, kad jis būtų pasipiktinęs politikų kišimusi į centro veiklą. Štai, pavyzdžiui, Našlaitėlių kapinėse, kuriose po daugelio metų buvo surasti partizanų vado A. Ramanausko-Vanago palaikai, ten pat guli, ir giminės sužinojo, kad ten guli, ir kitų garsių Lietuvai žmonių, Šaulių būrio vadas. Bet pasirodo, kad jį ten atkasti reikia taip pat politikų suderinimo. Kitaip ten niekas nepajudės.

Kitas faktas. Šioje salėje nuskambėjo kvietimas statyti paminklą, atgailos ir susitaikymo paminklą, skirtą nekaltoms aukoms. Jis pagerbtų ir vienoje, ir kitoje pusėje žuvusius tūkstančius lietuvių. Tūkstančius. Tačiau kolegos štai iš šito šono vienas po kito to paminklo pavadinimą pavadino savaip, pasakė, kad čia bus paminklas sribams ir partizanams. Įsivaizduojate, kaip galima pakeisti! Negana to, štai vakar taip pat vienas garsus liberalkatalikas paaiškino, kad, matai, D. Kepenis čia visą laiką stato paminklus sribams ir jis gina sribus, ko niekuomet nebuvo. Šis melas nuskambėjo čia ir vienas iš šito centro globėjų tuomet apkaltino garbingą patriotinę šeimą kaip sribų šeimą. Ir tik po to, kai atsirado dorų žmonių centre, dorų žmonių, jie paneigė, pasakė, kad tie žmonės buvo patriotai. Tai gerbiamas A. Anušauskas trejus metus nesugeba tos šeimos atsiprašyti, apšmeižęs juos kaip sribų šeimą. Tai kas čia, ne politikavimas?

Dar daugiau. Štai pačiomis pirmomis dienomis, kai pradėjo dirbti A. Jakubauskas, jį aplankė dviejų šalių ambasadoriai – Izraelio ir Jungtinių Valstijų. Ir štai, kai išgirdo jų prašymą pasidomėti kai kuria veikla, A. Jakubauskas atsakė, gerbiamas ambasadoriau, jūs atėjote spausti, paspausti nepavyks, tačiau turite įsisąmoninti, kad Lietuvos ypatingajame archyve saugoma 17,5 kilometro bylų, sutarkime, kad istorija yra mokslas, istorija turi būti tiriama nešališkai, nepolitizuotai, jei tarp tų 17,5 kilometro bylų atsiras jums nepalanki informacija, mes ją turėsime analizuoti. Ir ambasadorius išėjo paraudęs.

Štai girdėjome apie Seimo narį V. Rakutį, kuris taip pat neseniai paskelbė savo nuomonę. Pasirodo, kad nedrįsk. Kitoks požiūris Lietuvoje neleistinas, net jei remiesi faktais. Profesorius V. Rakučio atžvilgiu sukeltas ažiotažas buvo keistas. Keisčiausia, kad pasitraukti ragino ne istorikų bendruomenė, motyvuodama, kad gal profesorius pernelyg interpretavo ar suplakė faktus, o politikai, kurie istorijos iš viso neišmano.

Dar vienas. Premjerė prieš savaitę gauna laišką, kurį pasirašo viena Lietuvos gyventoja F. Kučkianski ir trys užsieniečiai, visi žydai. Žiūrėkite, ką jie: mes raginame jus imtis kruopštaus Genocido centro reorganizavimo, siekiant užtikrinti, kad jo vykdomi istoriniai tyrimai būtų kritiški, objektyvūs ir skaidrūs, centras turėtų ištirti, dokumentuoti prie Holokausto prisidėjusių atskirų lietuvių vaidmenį ir viešai paskelbti išvadas ir taip toliau. Akivaizdus noras tvarkyti istoriją, kaip čia mėgstama sakyti, nuo užpakalinės sėdynės. Tai, gerbiamieji, jeigu mes tuo keliu eisime, aš tikrai netikiu, kad gerbiamas kandidatas ką nors keis. Jis galėjo daug kartų reaguoti ir keisti. Deja, to nepadarė. Todėl aš balsuosiu prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu A. Pocių.

A. POCIUS (TS-LKDF). Laba diena dar kartą, gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pretendente į Genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorius Arūnai Bubny. Aš kalbėsiu kaip buvęs Seimo laikinosios tyrimo komisijos narys.

Visi komisijos nariai tikrai įdėmiai iš klausėme Genocido tyrimo centro darbuotojų pasisakymus, keliamas problemas, tikrai įsigilinome į susidariusią situaciją. Ankstesniame pasisakyme išgirdau, kad kažkas čia bandė ir siekė nuversti buvusį direktorių. Niekas nesiekė, o paprasčiausiai buvo reaguota į susidariusią vadybinę blogą situaciją, kai dalis Genocido tyrimo centro darbuotojų nebegalėjo normaliai dirbti ir užtikrinti profesionalių istorikų tiriamųjų darbų. Buvo įvykusi tikrai nenormali situacija, todėl buvo bandoma išspręsti šią padėtį. Deja, išaiškėjo daug vadybinių spragų, problemų. Galiu pasakyti taip pat kaip žmogus, turintis nemažą vadybinę patirtį, kad vadybinių bėdų šioje institucijoje buvo.

Dūmai ir ugnis savaime iš niekur nepasirodo, tam buvo priežasčių. Viena iš priežasčių buvo kai kurių asmenų, kurie buvo priimti į šį centrą, tam tikra veikla, kuri sukėlė abejonių ir komisijos nariams. Atsakymų, kodėl tie asmenys buvo priimti, buvusį direktorių tikrai negalėjo mums pateikti, paprasčiausiai tos informacijos neturėjo arba nenorėjo sakyti.

Galiu pasakyti taip, kad dabartinis kandidatas A. Bubnys yra tikras savo srities profesionalas. Manau, kai kurių asmenų jautrumas, kodėl šis asmuo yra nepriimtinas, – todėl, kad ponas A. Bubnys daug metų dirbo Ypatingajame archyve, taip pat turėjo prieigą prie informacijos apie Lietuvos gyventojus, kurie prisipažinę, kad bendradarbiavo su KGB. Manau, kad čia yra viena iš priežasčių, kodėl kai kuriems asmenims gerbiama A. Bubnio kandidatūra yra nepriimtina.

Aš vertinu A. Bubnį kaip profesionalą, kaip istoriką, kaip mokslininką, kuris susitikimų metu tikrai neišsakė savo jokių politinių simpatijų nei vienai, nei kitai pusei, yra profesionalus istorikas, turintis ir vadybinę patirtį, kadangi daug metų vadovauja vienam iš Genocido tyrimo centro departamentų. Pasakau galutinę savo nuomonę: aš tikrai balsuosiu už gerbiamą A. Bubnį, kadangi jį matau tikrai kaip ramų, patikimą žmogų, kuris yra profesionalus, kuris labai atsakingai žiūri į savo pareigas, kuris tikrai išmano savo darbą. Tai yra mano motyvas, kodėl aš balsuosiu už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų čia galbūt gerbiamam kandidatui nuostabu stebėti, kas liejasi iš šios tribūnos, bet melas, šmeižtas, apkaltos ne pirmą kartą čia nuskamba.

Gal pradėsiu nuo paprastos citatos. Aš pavargčiau neigti visas tas nesąmones, kurios buvo čia pirmų trijų kalbėjusiųjų išsakytos. Tik vieną paminėsiu. R. Terleckas feisbuke rašo: „Turiu nuoširdų prašymą – palikite mano tėvą nuošaliau nuo politinių žaidimų. Jam 93-eji, nusipelnė nebūti tokių nesąmonių dalimi. Kas sugalvojo, tegu nueina išpažinties.“ Klausykite, jeigu jūs meluojate, tai tikrinkite faktus!

Kitas dalykas. Taip, savo laiku A. Bubnys buvo KGB dokumentų tvarkymo grupės vadovas, jį vėliau tapo Ypatinguoju archyvu. Aš pirmą kartą girdžiu tas nesąmones, kurios buvo išsakytos apie kolektyvo (...) sutelkti. Tas kolektyvas, jam vadovaujant, ant savo rankų fiziškai, tie keli žmonės tuo metu buvo, jų buvo šeši, išnešė visą KGB archyvą iš tų supelijusių rūsių ir normalias saugojimo sąlygas sukūrė. Atrinko, sutvarkė ir perdavė galiausiai viską jau dabar egzistuojančiam Ypatingajam archyvui. Aš įsivaizduoju, kad jums tie faktai nebuvo žinomi, nes tie kalbėję niekada nebendravo su tais politiniais kaliniais ir tremtiniais, kurie savo laiku buvo užėmę tuos KGB rūmus, protestuodami prieš paskyrimą asmenų, kurie nesigaudė situacijoje, nenorėjo tirti istorijos. Jums tokie faktai iš tikrųjų nežinomi, nes jūs su tais žmonėmis niekada nekalbėjote, niekada jų nesiteiravote. Todėl reikia tiesiog, matyt, priprasti, kad tai nebus lengva pareigybė, kad reikės atlaikyti ir politinį spaudimą, ir šmeižtą.

Pagaliau laukia darbai. Tai yra atkūrimas tyrimų, kurie buvo nutraukti, pavyzdžiui, sovietinės okupacijos nuostolių įvertinimo darbas. Taip, buvo nutrauktas, išmestas į šiukšlyną ir viskas. Nutraukė sutartį su žmogumi, kuris už mažą atlyginimą atlikinėjo svarbų darbą.

Reikės užbaigti ir Genocido aukų vardyną, tas darbas atliekamas jau iš esmės tris dešimtmečius. Iš tų žmonių, kurie tą darbą dirbo, irgi buvo tyčiojamosi, irgi administraciškai buvo persekiojami.

Taip, lengva nebus. Tarp politikų, kurie dalyvaus balsavime, bus ir tokių, kuriems ši istorinė tema yra svetima. Šių temų jie nenorėtų nei judinti, nei jų girdėti. Geriausia, kad tie buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai išvis tylėtų. Tokia jų vizija.

A. Bubnys, teko su juo gerokai anksčiau susipažinti, jau daugiau kaip prieš 30 metų buvo Sąjūdžio komisijos stalinizmo nusikaltimams tirti bendradarbis. O kur jūs buvote? Ir yra didžiulis skirtumas nuo buvusio direktoriaus. Pirmiausia, kad tai yra istorikas profesionalas, kuris iš tikrųjų žino, ką daro, žino tas temas, pats asmeniškai jas tiria, ir iš tikrųjų niekada nesikabino į valdiškas kėdes, tiesiog dirbo savo darbą. Aš manau, kad tas profesionalumas, kompetencija ir autoritetas šioje srityje išliks, nes žmogus, kurį mes skiriame, tikrai neabejingas Lietuvos istorijai, skirtingai nuo čia tų poros žmonių, kurie kalbėjo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi užsirašiusieji diskusijoje pasisakė. Norėčiau atsiklausti gerbiamo kandidato, ar jūs norėtumėte dar pasisakyti? (*Balsai salėje*) Tuomet kviečiu jus į tribūną. Ne, nenorite? Ačiū. Tuomet svarstymas baigtas.

Dabar priėmimo stadija. Dėl motyvų norėtų pasisakyti... Motyvai už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Norėčiau kolegas tikrai paraginti vieningai, kiek įmanoma vieningiau balsuoti už šią kandidatūrą.

Mes ką tik kalbėjome apie monsinjorą K. Vasiliauską, apie vienybę. Tiesiog kaip šios srities profesionalas noriu atkreipti dėmesį, ką kalba įvairūs analitikai: Kremlius labiausiai atakuoja mūsų istoriją, bando mus suskaldyti, bando ją iškraipyti puikiai žinodamas, kad jeigu tą tiesą, kurią

mes turime, paskleisime, įtvirtinsime, įtikinsime savo partnerius Vakaruose, tai gali pakeisti pasaulį. Tiesa išlaisvina.

Aš tikrai tų žmonių, kurie nuolat šiame Seime dirba už tą vienybę, už tai, kad melo mašina ir šiandien nežudytų žmonių, neokupuotų teritorijų, už tai... kurie vertina tas demokratines vertybes, žmogaus teises, siūlau balsuoti už taip, kaip mes labai dažnai balsuojame ir už užsienio politikos, ir nacionalinio saugumo klausimus. Supraskite, kad istorija šiuo metu yra pagrindinis, esminis, vienas iš svarbiausių Kremliaus taikinių. Nepasiduokite ir neleiskite, kad jūsų balsavimais manipuluotų trečiosios jėgos, kurios tikrai aktyviai stebi, esu įsitikinęs, ir šią diskusiją. Labai ačiū jums.

PIRMININKĖ. Prieš kalba R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Daug čia girdėjome įvairių tekstų. Kai yra nenaudinga, tada dažniausiai valdančiųjų yra tokie žodžiai: „melas“, „šmeižtas“ ir panašiai, ir panašiai. Gražiai kalbėjote iš tribūnos ir visaip bandėte apglaustyti, kad nėra taip, kaip yra iš tikrųjų. Šitas manipuliavimas mes žinome, Lietuva taip pat žino ir patys tremtiniai tūkstančiais parašų taip pat prašė – išgirskite, atkreipkite dėmesį, kad yra kita istorija, ne ta, kurią jūs bandote piešti.

Aš tikrai neklastosiu istorijos, aš nesu asmeniškai prieš šitą žmogų, bet aš esu prieš patį metodą, neteisingą metodą. Galėjote pasirinkti neutralų žmogų, nebūtinai iš tų pasirašiusiųjų ar nepasirašiusiųjų. Būtų viskas skaidru, tvarkinga ir niekas tam neprieštarautų, kad ir jūsų žmogus būtų, bet dabar jūs tiesiog suklastojote pačią istoriją. Todėl aš balsuosiu prieš. Kviečiu balsuoti prieš ir neklastoti istorijos.

PIRMININKĖ. Motyvai už – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai turėjome išsamias diskusijas ir galėjome susipažinti su kandidatu daktaru A. Bubniu. Jis imsis didelės atsakomybės vadovauti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, kurio vis dėlto veiklos apimtis yra labai plati ir sudėtinga. Centras vykdo istorinius tyrimus, edukacinę veiklą, leidybą, įgyvendina atmin ties ir įamžinimo programas. Todėl tai yra labai reikšminga ir reikalinga mūsų institucija, kuriai reikia vadovo, išmanančio savo darbą, telkiančio ir, žinoma, siekiančio atkurti centro prestižą ir pasitikėjimą.

Ypač vertinu A. Bubnio mokslinį darbą. Savo gyvenimo 30 metų jis paskyrė būtent mūsų valstybės sudėtingų kovų dėl laisvės ir nepriklausomybės, okupacijų brutalumo, tautos genocido, trėmimų ir persekiojimų kronikos tyrimams. Bet svarbiausia, kad šis žmogus yra neabejingas savo istorijai. Dėkoju, kad A. Bubnys imasi šios labai svarbios misijos ir atsakomybės, ir visus raginu palaikyti šią tikrai tvirtą ir teisingą A. Bubnio kandidatūrą į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro vadovus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba M. Puidokas. Jo salėje nematau. Už kalba A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš norėčiau padėkoti gerbiavam A. Bubniui, kad jis sutiko esant tokiai sudėtingai situacijai imtis naujo iššūkio ir atsakomybės. Žmogus galėjo ramiai dirbti, eiti savo pareigas, bet matydamas situaciją ir jausdamas atsakomybę už šio centro veiklą, ne tik už jo veiklą Lietuvoje, bet ir už jo veiklą tarptautiniame kontekste, aš manau, kad tikrai kandidatas yra atsakingas žmogus, kuris sąžiningai vykdys būtent šios institucijos direktoriaus pareigas. Būtent institucijos jautrumas, tai, ką jie daro savo tyrimais, turima medžiaga, ką prieš tai pasisakyme minėjau, yra labai jautri archyvinė medžiaga apie NKVD, KGB veiklą Lietuvoje, aš manau, yra viena iš priežasčių, kodėl yra taip karštai reaguojama į šią situaciją.

Noriu palinkėti gerbiavam Arūnui sėkmės. Seimo nariai, balsuokite pagal sąžinę. Jeigu jūsų sąžinė yra tikrai švari ir jaučiate, kad taip turi būti vardan tos Lietuvos, raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Prieš kalba D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Klausydamas kandidato atsakymų į klausimus, aš pastebėjau, kad buvo ne kartą išsisukta nuo atsakymo į klausimą. Pavyzdžiui, taip ir nepaaiškėjo kandidato požiūris į Birželio sukilimą ir jo vadovus, negirdėjome atsakymo. Ar žada gerbiamas kandidatas apginti apšmeižtą kardinolą V. Sladkevičių, kuris iki šiol dar tvyro, taip sakant, nežinioje, ir kitus garbingus Lietuvos žmones, kurie buvo apšmeižti? Ar žada ginti? Negirdėjome. Ar

pagaliau mums paaiškės, kas nusiėpė ir kas neleido ištirti buvusių Seimo narių pagal jų priklausomybę KGB? Niekuomet jie nebuvo tirti ir ar dabar bus – neaišku.

Ir pabaigoje. Kas gi pagaliau yra tie mistiniai, kurie dažnai minimi, „Fermeris“, „Magnolija“, „Dėdulė“? Kai kurių nuomone, jie iki šiol daro įtaką Lietuvos gyvenimui. Apie tai irgi nieko negirdėjome. Kadangi kandidatas nėra ryžtingas ir aiškiai yra angažuotas politinių jėgų, vengia jų, bijo jų akivaizdžiai, nes nekalba apie rimtus dalykus, manau, kad aš būsiu prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, turbūt žinote mano požiūrį į buvusio direktoriaus A. Jakubausko kandidatūrą. Tikrai visomis pajėgomis stengiausi jį palaikyti tuo sunkiu laikotarpiu ir atitinkamai balsavau Seimo posėdyje. Todėl labai atidžiai klausiau, ką kalbėjo A. Bubnys trijuose susitikimuose, kuriuose man teko dalyvauti, uždavėme įvairių klausimų.

Norėčiau išsakyti savo palaikymą kandidatui dėl kelių priežasčių. Mano kolegos jau minėjo profesionalumą ir šio reikalo išmanymą. Per kelis dešimtmečius mūsų bendro bendradarbiavimo ne kartą teko atsiremti į jo kompetenciją organizuojant konferencijas ir kitus mokslinius renginius.

Bet aš norėčiau dar vieną aspektą pabrėžti, kuris gal kai kuriems abejojantiems yra labai svarbus. Tai yra A. Bubnys dalyvavo „Nacionalinio susivienijimo“ partijos veikloje. Mane labai nuliūdino požiūris į demokratines procedūras mūsų valstybėje, kai daug kas pateikė kaip priekaištą jam, kad jis dalyvavo tokios partijos veikloje. Noriu pasakyti, kad tai yra teisėta Lietuvos partija ir Lietuvos piliečiai turi laisvę apsispręsti, kokios partijos veikloje dalyvauti. Bet taip pat labai pritariu Arūno sprendimui iš jos išeiti – tikrai dirbant tokioje įstaigoje yra daug geriau turėti neutralią politinę poziciją, nes teks atlaikyti tikrai labai didelius puolimus. Užtat, gerbiamieji, siūlau šito fakto nesureikšminti, o pritarti Arūnui.

Dar norėčiau paprašyti mūsų Seimo palaikyti šio centro direktorių tolesnėje veikloje. Tai yra labai sunki veikla, didžiulės įtakos, didžiuliai spaudimai. Nepalikime vieno, nesusirinkime vėl po kelių mėnesių svarstyti jo kandidatūros, kad ką nors ne taip padarė ar kas nors buvo nepatenkinamas, bet sustiprinkime šį centrą, tai yra Lietuvos skydas. Kai mes jo neteksime, neteksime visos Lietuvos gynybos. Todėl labai palaikau Arūną ir tikiuosi palaikyti visais savo gebėjimais. Labai ačiū. Arūnai, sėkmės.

PIRMININKĖ. Prieš kalba P. Gražulis. Posėdžiui pirmininkaus V. Mitalas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Man atrodo, kad gerbiama V. Rakučiui gal nereikėjo kalbėti. Gerbiamas Rakuti, o ką jūs blogo padarėte? Netiesą pasakėte, kad ir kai kurie žydų bendruomenės nariai dalyvavo Holokauste? Tai yra melas? O jūs buvote greitai sudorotas. Per vieną minutę. Pasiukvietė, matyt, ant kilimėlio Landsbergiai ir pakėlė rankas. Tai koks jūs esate karys? Lygiai taip pat ir buvęs vadovas, matyt, ėjo teisingu keliu ir su juo susidorojo. Aš atsakysiu. Pažiūrėkite, niekas, nė vienas nepasisakė už, o visi keturi Tėvynės sąjungos nariai. Kaip ir minėjo, čia yra esmė, kad gerbiamas A. Bubnys vadovavo KGB archyvams ir, matyt, ir „Dėdulės“, ir „Fermerio“, ir „Magnolijos“ archyvai dingo. Medžiagos nėra ir konservatoriai nori atsidėkoti. O, neduok Dieve, kokių nors likučių yra tuose archyvuose ir nesavas ten sėdės. O gal dar ką paviešins, nes tai tikrai didžiausia tragedija būtų. Tada žūtų. O kas A. Anušauskui knygas rašys? Juk nebuvo kas. Taip pat ponas A. Anušauskas kodėl toks aktyvus, net paliko ministeriją, nors rusai puola Krašto apsaugos ministeriją. Taigi pažiūrėkite, kas yra. O kai „Respublika“ parašė, kad jis yra vienas iš KGB agentų, jis sakė, paduos į teismą. Bet „Respublikos“ jis nepadarė į teismą.

Taigi, man atrodo, gerbiamieji, čia viskas labai aišku. Ne tas buvo žmogus, kuris būtų toliau dangstęs konservatorius, ir viską darė konservatoriai nuo pat pirmųjų dienų, kad gerbiamas buvęs vadovas Adas būtų pašalintas ir pastatytas savas į labai svarbią vietą.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Nuomonės išsakytos. Matau, yra norinčių replikuoti. Pirmasis – A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Petrai, knygas rašau aš pats. Bet, skirtingai nuo jūsų, aš ir kitų autorių knygas skaitau. Aš apskritai knygas skaitau. Tai ir jums patariu daryti tą patį, žinosite tada daugiau, negu dabar žinote.

Kita vertus, kai kalbame apie atsidėkojimus, tai jūs čia didelis specialistas. Mes žinome tuos visus niuansus, kas ten kaip jums atsidėjo. Tai jūs jau nevelkite čia kitų žmonių, kurie yra pro-

fesionalai, kompetentingi istorikai. Jūs neperskaitėte nė vieno Lietuvos istoriko darbo, kuris parašytas per pastaruosius 30 metų. Garantuojau. Nė vieno. Jūs nieko nežinote apie tą Lietuvos istoriją. Tai čia kitas dalykas.

O pabaigai galėčiau pasakyti, kad kandidatas, taip, jis jau dabar susidūrė su šmeižtu, apkalbomis. Taip, visa tai reikės atlaikyti. Kaip ir, sakyčiau, politikai tą turi atlaikyti. Bet, skirtingai nuo kitų auditorijų, šioje auditorijoje už paskleistą šmeižtą jokia atsakomybė nenumatyta. Galite jį skleisti toliau.

PIRMININKAS. Ačiū. Stenkimės kalbėti trumpai. E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kadangi triukšmingasis kolega atkreipė dėmesį, kad už pasisakė keturi konservatoriai, aš linkteliu galvą ir sakau, taip, nespėjau užsirašyti, tai pasinaudoju proga ir pasakau: Liberalų frakcija palaiko poną A. Bubnį ir balsuos už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replika – V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Kadangi buvo paminėta mano pavardė, tai noriu pasakyti gerbiamam Seimui, kad tokiais klausimais, kuriais užtenka man kompetencijos, visą laiką balsuoju pagal savo supratimą, žinias ir sąžinę, net ar tai patinka konjunktūrai, ar nepatinka. Ir kaip A. Jakubauską pažinojau per 20 metų, lygiai taip ir A. Bubnį pažįstu beveik tokį pat laiko tarpą ir aš juo pasitikiu. Dėl to aš jaučiau pareigą pasakyti. Ne dėl konjunktūros, bet dėl savo žinojimo. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taigi mano pavardė galbūt paminėta tris kartus, dar gal bus paminėta, tai dar kartą galėsiu kalbėti. Gerbiamas E. Zingeris galbūt paminės. Bet, gerbiamieji, matyt, užmyniau ant *mozolio*.

O pone Anušauskai, aš buvau dalis tos antisovietinės istorijos, skirtingai nei pats esi. Man atrodo, tikrai daug veikalų perskaičiau, bet neturiu atsiskaityti tau.

Jūs dalyvaujate, jūs, konservatoriai, esate pagrindiniai istorijos perrašytojai, jūs norite perrašyti istoriją, kad jūs sukūrėte nepriklausomybę, jūs atnešėte nepriklausomybę. Deja, buvo truputėlį kitaip. Kiek jūsų sėdi čia? Kodėl jūs bijote, kad būtų išviešinti KGB visi, kurie prisipažino?

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Petrai, supratome.

P. GRAŽULIS (MSNG). Niekas taip nebijo, tik jūs bijote.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš esu tas, kuris nebijo jokio KGB archyvų išviešinimo. Aš tik noriu pasakyti, kad šita diskusija šioje garbingoje salėje, kur Lietuva atkurta kaip demokratinė valstybė, čia yra pareiškimas dvidešimtų metų Seimo, kurią mes šventėme... Prašyčiau nevartoti etnikų supriešinimo, etnikų, tai yra tautų supriešinimo žodyno, nes mes šnekame apie istorikus ir jų reikšmę Lietuvos istorijai ir objektyviam požiūriui į Lietuvos istoriją. Iškėlę istorikų reikšmę, iškėlę žmonių, kurie yra ir šitoje salėje istorikai, reikšmę, mes šitą klausimą išsprendžiame. Istorikai turi prieiti prie archyvų, istorikai turi privalėti būti objektyvūs ir todėl istorikai dabar vadovaus Genocido centrui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui visiems. Nuomonės ir replikos išsakytos. Balsavimas yra numatytas 13 valandą. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti įprastą balsų skaičiavimo biuletenį? Ačiū, pri-tarta bendru sutarimu.

Primenu, kad balsų skaičiavimo komisijos nariai yra K. Bartoševičius iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos, D. Gaižauskas iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos, V. Gapšys iš Darbo partijos frakcijos, L. Jonauskas iš Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos, A. Lydeka iš Liberalų sąjūdžio frakcijos, M. Matijošaitis iš Laisvės frakcijos ir V. Valkiūnas iš Mišrios Seimo narių grupės. Balsavimas 13 valandą.

11.36 val.

Įstatymo „Dėl 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas, patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-235(2)ES (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar mūsų darbotvarkėje yra numatyta balsuoti dėl klausimų, kuriuos svarstėme rytinėje darbotvarkėje. Taigi 1-2 klausimas – įstatymo dėl Tarybos sprendimo dėl Euro-

pos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas sprendimas, Euratomas, patvirtinimo projektas Nr. XIVP-235(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 108, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-329(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Japonijos strateginės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-329(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 114, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.39 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-357(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-357(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118: už – 110, prieš – 1, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.40 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4466(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 603 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4466. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117 Seimo narių: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4467(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4467(3). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių: už – 119, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4532(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4532(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 121, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4533(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4533. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už – 118, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.43 val.

Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-200(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-200(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių: už – 120, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4238(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Mediacijos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4238(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 121, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.45 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 8¹, 210, 263, 269 ir 277 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 8² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4754(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 8² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4754(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 4, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-296(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Peticijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-296(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 111, prieš – 1, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-351(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-351(2). Prašau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 120: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.47 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3238(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Žemės įstatymo 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3238(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118: už – 90, prieš – 7, susilaikė 21. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Tai akivaizdžiai antikonstitucinis įstatymas, kai piliečių nuosavybė paimama tam, kad pasodintume medelį. Tai ne infrastruktūra, ne geležinkelių tiesimas, ne kelių tiesimas, o medelio sodinimas. Tai akivaizdus Konstitucijos pažeidimas. Sprendimą priims ne Vyriausybė, sprendimą priims Nacionalinės žemės tarnybos vadovas tenkindamas savivaldybės kreipimąsi. Jeigu per dešimt metų nebus panaudota iš piliečio atimta nuosavybė, pilietis galės ją nusipirkti rinkos kaina, už tą kainą, kuri bus po dešimties metų.

Kvailėsio įstatymo, kuris buvo blokuotas praėjusiame Seime, komitete... praslydo, tarsi mes grįžtume į sovietinius laikus.

PIRMININKAS. Dėkui už nuomonę. Replika – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, įstatyme yra numatyti devyni atvejai, kada nuosavybė galima paimti viešiesiems poreikiams. Šiek tiek praplečiama. Dabar daugelis iš jūsų diskutavo, ypač kauniečiai, apie Kauno Ažuolyno vieno iš sklypų paėmimą visuomenės poreikiams. Šiandien leidžiame paimti visuomenės poreikiams ir įrengti parkavimo aikšteles, tačiau kai mes norime įkurti parką, jau nebeleidžiame.

Šitas įstatymas legalizuoja tiek Pilaitės kai kurių privačių sklypų paėmimą, tiek kitų sklypų, kurie reikalingi miesto rekreacinėms erdvėms įrengti. Aš kviečiu pasitikėti savivalda.

11.50 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4779(2) (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos išsakytos. Kadangi rytiniame posėdyje buvo pateikta rezervinių klausimų, tai dabar balsuojame dėl rezervinio 1 klausimo. Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4779(2). Pateikimo stadija. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 83, prieš nėra, susilaikė 31. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 15 dieną. Galime pritariti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

11.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinyoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinyoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427. Pateikimas. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 110, prieš – 1, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas, kaip papildoma siūloma Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija. Siūloma svarstyti gegužės 20 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėl to? S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš norėčiau siūlyti paankstinti, nes eina visas paketas tų žymių datų, tai po savaitės, ketvirtadienį, galėtume turėti per priėmimą ir šį. Siūlyčiau ateinantį pirmadienį ar antradienį apsvarstyti, jeigu komitetai sutiktų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už pasiūlymą. Kai tik komitetas ir komisija apsvarstys, manau, tada bus galima įtraukti į darbotvarkę ir anksčiau, kad būtų su kitais panašiais projektais. Tam galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Gerbiami kolegos, dėl balsavimų rytiniame posėdyje – viskas.

11.53 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Kęstučio Kiltinavičiaus peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-9) priėmimas

Mes turime keletą minučių iki Vyriausybės valandos. Aš siūlau iš rezervinių dar porą klausimų leisti pateikti. Gal pradėdame nuo rezervinio 3 klausimo. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Kęstučio Kiltinavičiaus peticijos“ projektas Nr. PNP-14-9. Pranešėjas – E. Pupinis. Prašom, žodis jums.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija K. Kiltinavičiaus peticiją iš esmės nagrinėjo šių metų balandžio 14 dieną. Posėdyje priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnį, nurodant, kad Baudžiamojo kodekso 231 ir 232 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų atveju ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje nebūtų atliekamas, o tokias nusikalstamas veikas padariusiam asmeniui iš karto būtų surašomas kaltinamasis aktas, suteikiantis tam asmeniui prievolę įrodyti savo išpuolio teisėtumą ir savo nekaltumą.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad peticijoje pasigendama aiškių ir pagrįstų argumentų, kodėl iš bendros baudžiamosios proceso organizavimo ir nusikalstamų veikų atskleidimo sistemos būtų dirbtinai išskirtos Baudžiamojo kodekso 231, 232 straipsnių nurodytos nusikalstamos veikos, kurių atžvilgiu ikiteisminis tyrimas nebūtų atliekamas, taip pat manydama, kad Baudžiamojo kodekso XXXIII skyriaus antrajame skirsnyje įtvirtintas pagreitinoto proceso institutas yra veiksminga ir pakankama priemonė siekiant operatyviai ištirti atvejus, įskaitant ir nurodytus peticijoje, kai nusikalstamos veikos padarymo aplinkybės yra aiškos ir atlikti ikiteisminį tyrimą bendra tvarka nėra tikslinga.

Pažymėtina, kad tai jau ne pirmas pareiškėjo kreipimasis tuo pačiu klausimu. Seimas tai nagrinėjo 2016 metais, taip pat buvo peticija atmesta. Todėl prašome atsižvelgti į Peticijų komisijos išvadą ir atmesti.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Ar galime bendru sutarimu pritarti Peticijų komisijos išvadai? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

11.55 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Edo Kizelevičiaus peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-10) priėmimas

Rezervinis 4 klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Edo Kizelevičiaus peticijos“ projektas Nr. PNP-14-10. Prašom pristatyti.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija svarstė E. Kizelevičiaus peticiją iš esmės balandžio 14 dieną ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą papildyti Seimo statutą 261¹ straipsniu, kuriuo Seimui būtų pavesta nutarimu nustatyti apmokėjimo už darbą Seimo, Seimo struktūrinių padalinių arba Seimo pareigūnų sudarytose darbo grupėse teisės aktų projektams rengti tvarką ir pavesti Seimo Peticijų komisijai sudaryti darbo grupę atitinkamo Seimo nutarimo projektui parengti.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktą nuomonę ir manydama, kad pareiškėjo siūlomo nustatyti teisinio reguliavimo teisės sistemoje netrūksta, o siūlymai Seimui jį nustatyti ir pavesti Seimo Peticijų komisijai sudaryti darbo grupę atitinkamo Seimo nutarimo projektui parengti nederą su galiojančiomis Teisėkūros pagrindų įstatymo 10 straipsnio 5 dalies bei Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 15 straipsnio nuostatomis. Pagal galiojantį Teisėkūros pagrindų įstatymą nurodytose darbo grupėse (komisijose) apmokėjimo tvarka nustatyta ne Seimo statute, o Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatyme.

Taigi, priešingai nei teigiama pareiškėjo peticijoje, Teisėkūros pagrindų įstatymo 10 straipsnio 5 dalies nuostata yra įgyvendinta, atlygio už darbą Seimo, Seimo struktūrinių padalinių arba Seimo pareigūnų sudarytose darbo grupėse (komisijose) teisės aktų projektams rengti mokėjimo santykiai galiojančiais teisės aktais yra sureguliuoti.

Todėl prašome atsižvelgti į komisijos išvadą ir atmesti peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komisijos išvadai? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

11.57 val.

Seimo savaitės (2021-04-26–2021-04-30) – 2021 m. balandžio 27 d. (antradienio) ir 29 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Ir dar, kol turime porą minučių, rezervinis 5 klausimas – savaitės, prasidedančios balandžio 26 diena, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, manau, kita savaitė rami. Projektai nekeliantys didelių įtampų, nesukuriantys ypatingų politinių takoskyrų. Pradėsime antradienį mums svarbaus pareigūno – Seimo kanclerio skyrimu. Toliau projektai pagal tai, kaip jie juda komitetuose. Kažko ypatingo gal aš čia neišskirčiau. Tik pažymėsiu, tikimės, kad šį kartą gal sėkmingiau bus einama link Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projekto priėmimo. Gaila, kad jo nepriėmėme iki jubiliejinės šių metų Sausio 13-osios.

Ketvirtadienį pagal nustatytą tvarką opozicinė darbotvarkė po pietų. Ją formuos dvi opozicinės frakcijos – Socialdemokratų ir Valstiečių ir žaliųjų, siekiant išlaikyti atitinkamai pagal frakcijų dydžius priklausančias opozicinių darbotvarkių proporcijas. Tai tiek trumpai.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, gerbiamas pirmasis pavaduotojau, man tai vienas toks dalykas kyla. Kiek ilgai valdančioji dauguma pažeidinė Seimo statutą? Jau yra lygiai mėnuo, kai Seimo narys pagal Seimo statutą turi būti paskirtas į komitetą. Vakar Sveikatos reikalų komitete vienas komiteto narys leido sau, sako, jeigu jums netinka, jūs galite išeiti iš komiteto. Tai jau prasidėjo tokių replikų mėtymas iš valdančiosios daugumos. Bet yra Seimo narys, kuris išvis yra nepaskirtas į komitetą. Tai yra šiurkštus Seimo statuto ir Seimo nario konstitucinių teisių pažeidimas. Tai kada galų gale darbotvarkėje atsiras šis klausimas, kad Seimo narys vis dėlto būtų paskiriamas į komitetą? Tai yra nenormalu. Parlamentinėje valstybėje, pats, Jurgi, puikiai žinai, šitiek metų esi, tai yra netoleruotina situacija.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tikrai situacija nėra normali ir aš čia jokių pasiteisinimų, deja, negaliu pasakyti. Tikėkimės, kad kitą savaitę mes tą klausimą išspręsimė. Buvo dėtos pastangos, kad Seimo nariai galėtų pasirinkti komitetus, kur, atrodo, geriausiai gali realizuoti savo patirtį ir kompe-

tencijas. Nepavyko tie susitarimai, tai taip laikas ir užsitęsė. Na, dabar nėra kur, man atrodo, begaišti ir kitą savaitę vienaip ar kitaip turėsime išspręsti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nematau. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti tokią savaitę? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

12.00 val.

Vyriausybės valanda

Kviečiu ministrus ir premjerę užimti savo vietas Vyriausybės ložėje ir mes pradėsime Vyriausybės valandą. Gerbiami ministrai, labai kviečiu, pradedame Vyriausybės valandą.

Informuoju, kad šioje Vyriausybės valandoje nedalyvauja energetikos ministras D. Kreivys, kuris yra Europos Sąjungos energetikos ministrų taryboje, o sveikatos apsaugos ministras A. Dulys prisijungs nuotoliniu būdu. Taigi, jeigu turėsite jam klausimų, bus galimybė taip pat atsakyti.

Gerbiami kolegos, pirmasis visą laiką turi teisę klausti opozicijos lyderis S. Skvernelis, nors jis neužsiregistravęs, bet turi teisę klausti. Prašom, jeigu turite klausimą, mikrofonas įjungtas.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kad nematau svarbiausio Vyriausybės asmens, gal...

PIRMININKAS. Tuoj prisijungs.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tai aš gal paklausu, kol nėra premjerės, finansų ministrės. Antrą kartą replikuoju, kad Statutas numato imperatyviai, kad opozicijos lyderis turi galimybę paklausti du klausimus, tai užsirašinėti kiekvieną kartą tikrai nematau prasmės, nebent būtų kitoks Statuto išaiškinimas.

Pirmiausia norėčiau paklausti gerbiamos Ministrės Pirmininkės. Laba diena. Gerbiama premjere, mes visi suprantame, kad popandeminė situacija nebus paprasta, viešųjų finansų poreikis yra didelis. Reikės biudžetą formuoti, ieškoti šaltinių, ne vien atsigaivinimo fondais bus galima pridengti tuos mūsų poreikius. Na, viena iš priemonių yra šešėlinės ekonomikos mažinimas.

Mes matome nelegalių darbų statybose mastus, ir jūsų vienas ministras taip pat tai puikiai žino. Praeita Vyriausybė pateikė Seimui, man atrodo, tikrai labai reikšmingą, svarbų vadinamąjį statybininko kortelės įstatymų projektų paketą. Kažkokia nematoma ranka sustabdė, tuo metu nepavyko proveržio padaryti. Dabar, kai jau yra tvirta dauguma, ar jūs matytumėte prasmę ir savo lyderystę paraginti daugumą ir opoziciją (mes tikrai palaikysime), kad vis dėlto ta statybininko kortelė pajudėtų į priekį ir mes galėtume mažinti šešėlio mastus statybose?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Sauliau. Tikrai nėra ginčo dėl šešėlio mažinimo, manau, abu sutarsime. Deja, yra nemaža dalis mūsų verslo, ne tik verslo, bet ir ten dirbančių žmonių, kurie neprisideda prie bendrojo gėrio tiek, kiek būtų sąžininga, palyginti su kitais žmonėmis, kurie dirba darbą už panašų atlyginimą ir moka visus nustatytus mokesčius. Aš visiškai dėl to nesiginčiju, kaip ir dėl statybininko kortelės.

Man atrodo, kad vienintelis klausimas dėl statybininko kortelės yra pats būdas, kuriuo geriausiai būtų galima tai įgyvendinti, nes jūsų teiktame projekte buvo numatyta, kad Vyriausybė kuria tokią paralelinę sistemą tai, kuri šiaip jau egzistuoja versle. Mano supratimu, nebūtina atimesti tos galimybės, kad galima pasinaudoti tuo, kas jau yra sukurta tiems patiems tikslams, kurie svarbūs taip pat ir valstybės institucijoms. Dėl pačios kortelės ginčo tikrai nėra, o dėl įgyvendinimo būdo, manau, kad čia reikėtų pasiginčyti, kuris būdas yra optimalus kaštų požiūriu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Antrą klausimą turi S. Skvernelis. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Labai ačiū. Norėčiau paklausti finansų ministrės. Pirmiausia dėkoju, kad jūs radote laiko vakar mūsų frakcijoje apsilankyti ir pristatyti Atsigavimo ar RRF vadinamąjį fondą. Tai labai svarbi, 2,2 mlrd. siekianti investicija, norėtusi, kad ji būtų panaudota tikrai labai prasmingai ir efektyviai. Tačiau mes ir vakar išgirdome du tokius svarbius dalykus. Pirmiausia, ačiū, kad jūs patvirtintote, jog mūsų Vyriausybės parengtas DNR planas turėjo tris aiškius finansavimo šaltinius, tai visą laiką neigėte.

Antras dalykas, tikrai nuskambėjo labai keistai, kad jūsų parengto plano viešinimą draudė Europos Komisija, nors vėlgį paaiškėjo, kad atvirkščiai – Europos Komisija skatino socialinę partnerystę. Kaip jūs manote, iš tikrųjų dar yra kelios ar keliolika dienų, kaip jūs įsivaizduojate įtraukti tiek socialinius partnerius, tiek ir Seimą, ir Seimo komitetus su šiuo svarbiu planu ne tik, saky-

kime, formaliai susipažinti, bet galbūt ir teikti racionalius pasiūlymus? Galbūt netgi ką nors, tikimės, išgirsite iš socialinių partnerių, iš savivaldybių, iš Seimo.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš gal norėčiau patikslinti. Tai, kad aš pasakiau, kad buvo prirašyti finansiniai šaltiniai prie kiekvieno iš DNR plano projektų, dar nereiškia, kad jie buvo suderinti su Europos Komisija, ką daugybę kartų kartojome. DNR plano projektai, kurie buvo numatyti finansuoti iš RRF, nebuvo suderinti su Europos Komisija ir nebuvo parengtų reformų, kurios būtų suderintos su Europos Komisija, kad būtų aišku, kad tas finansavimas bus skirtas. Tai pirma.

Antra, dėl plano viešinimo. Kiekviena ministerija darė sektorines diskusijas, kurių metu buvo pristatomas kiekvienas iš komponentų, jų šiame plane yra septyni. Kiekviena ministerija, kuri koordinuoja to plano rengimą, organizuodavo ir viešindavo tų planų rengimą. Finansų ministerijos tinklalapyje yra pateiktas visas grafikas, kaip tas viešinimas vyko. Atskiros ministerijos darė kelias ar net keliolika įvairiausių diskusijų su socialiniais partneriais. Tarkim, pavyzdžiui, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija per savo numatytą laikotarpį darė 16 sektorialių diskusijų. Man atrodo, norintiems dalyvauti reformų aptarimuose tikrai ta galimybė buvo.

Vyriausybė, rengdama savo Vyriausybės programos priemonių planą, taip pat darė sektorialines diskusijas, tarkim, apie regionus, apie skaitmenizavimą, jose taip pat būdavo pristatomos reformos, kurios bus vykdomos iš vadinamojo RRF. Šių diskusijų vaizdo įrašai, jeigu yra noro juos stebėti, taip pat yra Finansų ministerijos tinklalapyje.

Kalbant apie tolesnį derinimą, šią savaitę jau vyksta, organizuojamas integruoto plano aptarimas su visomis ministerijomis, galima tikrai dalyvauti, diskutuoti ir išsakyti savo nuomonę jau dėl visų diskusijų ir dėl visų dalių, kurios yra pateiktos šiame plane.

Kalbant apie Seimo įtraukimą, turbūt jis nebus nė kiek menkesnis, negu jūsų rengto DNR plano derinimas su Seimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi A. Sysas. Prašom.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau klausimą užduoti susiekimo ministrui. Gerbiamas ministre, tikrai dėkojame, kad yra asfaltuojami žvyrkeliai, vyksta darbai, viskas gerai, bet, žinokite, iškilo... Lyg ir vienas darbas vyksta gerai, tai kitas darbas kažkur šlubuoja. Dėl nuovažų. Yra daug problemų, tarkim, štai Zarasų rajone teko lankytis, žmonės ir pakvietė. Nuovažos kažkaip nelogiškai išdėstytos. Tarkim, jeigu žemės sklypas yra suformuotas, nėra privažiavimo prie to žemės sklypo. Yra daug tokių atvejų. Aš labai norėčiau galbūt jūsų paprašyti prieš projektuojant galbūt apsilankyti, nežinau, pasižiūrėti, kaip natūroje atrodo tie žemės sklypai, tie žmonių kiemai, kad tikrai būtų galima tas nuovažas... galėtų kiekvienas žmogus, kam reikia, jomis naudotis. Kelias Nr. 5346, jeigu jūs galėtumėte užsirašyti, tikrai yra labai svarbus ir žmonėms kelia labai didžiulių problemų dėl to. Kokie būtų jūsų siūlymai ir kokie pamąstymai apie tai? Labai ačiū.

M. SKUODIS. Jūs, man atrodo, uždavėte labai daug kam aktualų klausimą. Per paskutinį mėnesį nuovažų klausimu bendravome ir su buvusiu premjeru A. Butkevičiumi, ir, man atrodo, su gerbiama R. Šalaševičiute, su daugeliu žmonių. Tai yra pasikartojančios problemos. Viena iš priežasčių yra ta, kad kai daromi, pavyzdžiui, kelio rekonstrukcijos projektai, jis yra tvarkomas, nėra reikalavimo pristatyti projektą viešai, suderinti su gyventojais ir panašiai.

Kas šiuo metu dabar daroma ministerijoje? Kadangi klausimas kompleksiškas, matau, kad problemos kartojasi, yra sudaryta viceministro vadovaujama darbo grupė, kuri labai aiškiai įvertins, ir pabandysime pažiūrėti, kaip išspręsti tą situaciją. Kol kas konkrečių sprendimų neturiu. Bet bent jau jei būtų reikalavimas suderinti su visuomene, su tos vietos gyventojais, prieš ką nors darant, aš manau, daug nesusipratimų būtų panaikinta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Skardžius. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš pakalbėsiu arba užduosiu klausimą. Aš nežinau, kas čia galės atsakyti, nes tai susiję su RRF lėšomis. Kai kurios savivaldybės pirmos įsirengė biokuro katilus ir jiems jau yra 18 metų, reikia keisti. Ignalinos savivaldybė sugalvojo, kad reikėtų pereiti prie saulės energijos ir žemės energijos ir yra parengusi projektą. Ar gali tikėtis savivalda, kuri nori pereiti prie atsinaujinančių išteklių, gauti finansavimą iš žaliosios politikos paketo, nes būtent RRF lėšos daugiausia ir skirtos žaliajai politikai? Labai ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gal imsiuosi aš padėti atsakyti į šitą klausimą. Visų pirma buvome susitikę su Ignalinos meru ir šilumos tinklais, jie yra pirmūnai Lietuvoje. Jie pradėjo šią revoliuciją ir dabar revoliucija išgyvena antrą etapą – iš biokuro pereina prie saulės energetikos.

Aplinkos ministerija nėra suplanavusi lėšų remti perėjimą iš biokuro prie biokuro, nes mes labiau remiame iš iškastinio kuro prie atsinaujinančio. Tačiau Energetikos ministerija, D. Kreivys šiandien yra išvykęs, tai neprisijungęs, bet atsakysiu už jį, yra numačiusi RRF paraiškoje priemonių energetiniam efektyvumui didinti. Metų antroje pusėje bus priemonių. Kolega G. Kindurys irgi dalyvavo bendruose pasitarimuose, tai užtikriname, kad bus numatyta RRF apimtimi tai, kas yra Energetikos ministerijos parengtoje paraiškoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Valkiūnas. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų poniai finansų ministrei. Jūs RRF arba plano „Naujos kartos Lietuva“ pristatymo metu minėjote, kad RRF lėšas naudosite 2023–2024 metais. Iki to laiko skolinsitės, nes Europos Komisija yra nuėmusi apynasrį ir galima dėl pandemijos skolintis. Kokia per tą laiką bus paskolinta suma ir kas lėmė jūsų tokių elgesį?

Antra klausimo dalis dėl 13 % avansinio mokėjimo, kurį būtų galima gauti iš RRF numatytų lėšų. Kada pateiksite prašymą dėl avansinio mokėjimo, ar jį pateiksite kartu su planu iki šių metų balandžio 30 dienos, ar apskritai jį teiksite? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Čia šiek tiek skirtingos dvi temos sudėtos į vieną klausimą, nes aš kalbėjau pristatymo metu, kad 2023 metais, ko gero, nebebus taikoma Stabilumo ir augimo pakto išimtis, kuri leidžia turėti didesnę deficitą, negu mes turime dabar. Man atrodo, kad tuo metu tiesiog reikės ekonomikai daugiau investicijų, todėl galimybė tuo metu nukreipti europines lėšas į Lietuvos ekonomiką padėtų palaikyti tam tikrą ekonomikos lygį, kurio reikia.

Kalbant apie RRF, čia turbūt yra atskira tema, kuomet investicijos gali pasiekti Lietuvą, jeigu dabar Europos Komisijai atiduotos reformos, kurios investiciniais projektais didžiąja dalimi dar tik turės tapti. Tokiu atveju šie metai bus skirti investiciniams projektams parengti, kad 2022, 2023 ir 2024 metais tos lėšos galėtų pasiekti ekonomiką ir tie projektai galėtų būti įgyvendinami.

Kalbant apie avansinį mokėjimą, Europos Komisijos numatyta, kad galima skirti 13 % viso fondo lėšų avansiniams mokėjimams, bet jie turi būti susieti su konkrečiais projektais, kurie bus įgyvendinami tais metais. Taip sakant, tiek, kiek lėšų numatysime šių metų biudžete, tokio dydžio avansinį mokėjimą šiemet gausime. Kitais metais gausime kitą dalį avansinio mokėjimo. Kadangi šių reformų finansavimas yra susietas su rodiklių pasiekimu, tai kiti pinigai pasieks mus tada, kai reformos bus įgyvendintos. Taip, jų įgyvendinimui reikės skolintis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Valkiūnas. Ruošiasi M. Majauskas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas premjerei, kad neatsipalaiduotų dėl biudžeto, nes esant socializmui svarbiausia žmogaus santykiai, esant kapitalizmui – pinigai ir kiek jie duoda naudos.

Daug kalbama, kad įžengiame į finansinę dykumą, kaip ir 2008 metais A. Kubilius mus įvedė į dykumą kartu. Kiek jūs atsimenate, buvo nemaloni situacija, kai mažino pensijas ir nežinojome, kur gauti lėšų, kaip pasiskolinti. Dabar kalbama, kad ruošiatės peržiūrėti biudžetą. Kaip ten jūsų finansiniuose aruoduose yra, ar pakankamai surenkama lėšų ir kodėl bus peržiūrimas biudžetas? Ar negresia, kad mums vėl bus finansinė dykuma?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Tikrai neatsipalaiduosiu nuo tokio klausimo. Žiūrėkite, aš laikausi nuomonės, kad A. Kubilius mus išvedė iš dykumos, o į dykumą mus įvedė visai kiti dalykai. Tai pirmas dalykas.

Antras dalykas. Biudžetas bus tikslinamas. Tai, kad biudžetas bus tikslinamas, buvo deklaruota Seime tada, kai biudžetas buvo tvirtinamas. Ir biudžeto tikslinimas buvo labai aiškiai susietas su labai paprasta aplinkybe, kad tai priklausys nuo to, kiek tęsis pandemija, pandeminiai apribojimai ir kiek pandemijai valdyti reikės papildomų lėšų. Biudžeto tikslinimas, kai jis bus pateiktas, iš esmės ir bus susijęs su papildomais poreikiais socialinei sričiai, sveikatos apsaugai, visų pirma, žinoma, dėl vakcinavimo, dėl testavimo, dėl medikų priedo mokėjimo. Ir visos tos papildomos išlaidos, kurios, mes prognozuojame, bus užsitęsęs karantinui ir užsitęsęs ekstremaliajai situacijai, bus siūlomos Seimui patvirtinti patikslintame biudžete.

Tai nežinau, kokia čia yra dykuma. Manau, kad apskritai dabartinio laikmečio ir 2008 metų negalima lyginti dėl vienos labai paprastos priežasties. Tuo metu Lietuva neturėjo euro ir dėl to, kad neturėjo euro, sumokėjo labai didelę kainą už tai. Dabar Lietuva turi eurą, turi Europos Centrinio Banko apsaugą, turi taip pat pasikeitusią ir Europos Komisijos politiką, kadangi valstybėms narėms yra kuriami specialūs fondai, kurie padėtų pandemiją valdyti, taip pat ir finansiskai. Manau, kad čia tiesiog labai ilgai turėčiau galvoti, kad surasčiau kokių nors labai didelių panašumų. Galiausiai Lietuvos ekonomika nesmunka, nėra nė vienos prognozės, kuri prognozuotų šiais metais ekonomikos smukimą. Bent man tokia yra nežinoma.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klaustų M. Majauskas, bet jo salėje nematau. Tada žodis E. Pupiniui. Ruošiasi D. Kepenis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti gerbiamo aplinkos ministro. Kadangi gauname nemažai laiškų iš komunalinių įmonių, tai iš tikrųjų jie savotiškai teisūs, kad Vietos savivaldos įstatymas reglamentuoja atliekų tvarkymą ir iš tikrųjų viskas priskiriama faktiškai savivaldybių funkcijoms. Aišku, kad savivaldybės, atrinkdamos komunalinių atliekų, įskaitant ir atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, tvarkytojus, privalo vadovautis minėtu Savivaldos įstatymu ir Viešųjų pirkimų įstatymu. Nors ir buvo daug ginčų, vis dėlto vidaus sandoriai yra išlikę. Ir savivaldybės, gelbėdamos savo įmones ir galbūt žiūrėdamos plačiau į atliekų tvarkymą (jos anksčiau sudarydavo sutartis, tačiau susidaro įspūdis, kad dabar norima monopolizuoti ir tuos nedidelius skaičius, kurie liko, savivaldybių, kurios pačios veža surūšiuotas atliekas), norėtų ir toliau taip daryti. Bet atsiranda siūlymų, kad vis dėlto turėtų būti skelbiami konkursai, ir šiuo atveju išstumiami ūkiai. Tai ar nemanote, kad toks monopolizavimas ateityje priverstų sumokėti kur kas daugiau? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Trumpai tariant, nemanau. Bet jeigu platesnį atsakymą pateikčiau, tai, žiūrėkite, problema yra, kad aštuonetą metų Lietuvos savivaldybės nesusitaria su pakuočių tvarkymo organizacijomis dėl išrūšiuotų atliekų konteinerių ištuštinimo. Todėl prieš Kalėdas, po Kalėdų net ir Vilniuje, didžiausiame didmiestyje, perpildyti varpeliai ir požeminiai konteineriai nėra išvežami.

Ką mes dabar inicijuojame su jūsų kolege A. Gedviliene, tai, kad savivaldybėms nebereikės derintis su verslo asociacijomis dėl konkursų sąlygų. Savivaldybės paskelbia šiuos konkursus, o verslas privalo apmokėti iš esmės be didelių ginčų. Privalo apmokėti, o jeigu neapmoka, tai Aplinkos ministerija sunaudoja jų išaldytus biudžetus. Tačiau yra vienintelis prašymas, kad būtų konkurencinga kaina, kad savivaldybės pasitikrintų kainą rinkoje, nes moka verslas. O jau mišrų konteinerį, ten, kur yra neišrūšiuotas konteineris, tą konteinerį tuštins savivaldybės, galės elgtis – ir vidaus sandoriai, ir ne vidaus sandoriai. Komunalinių atliekų mišrių konteinerių aptarnavimas lieka kaip vidaus sandorių galimybė. Tačiau ten, kur yra gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimas, mes turime turėti saugiklius, kad čia, kur iš tikrųjų gamintojai apmoka viską, būtų konkurencinga kaina. Todėl aš nesibaiminčiau ir galų gale įstatyme, kaip dabar yra numatyta, tai iš savivaldos visi įpareigojimai paimti ir vienintelis saugiklis yra įdėtas, tai yra konkurso paskelbimas. Aš labai nesigąsdinčiau jo.

O šiaip rekomenduoju visiems, atsakingai žiūrintiems į savo mokesčių mokėtojų pinigus, visada konkursine tvarka pasitikrinti, ar kaina yra mokama mažiausia už paslaugą, kurią samdome savo mokesčių mokėtojų pinigais. Ten gali dalyvauti ir savivaldybės įmonės. Jos gali laimėti, jeigu jos teikia konkurencingą paslaugą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi O. Leiputė.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Yra toks terminas „sveikata visose politikose“. Paprastai už tai atsako Vyriausybės galva. Bet kadangi mano klausimai mielą Ingridą meta į raudoną, tai aš jos šiandien neįsikišiu, o noriu kreiptis į sveikatos apsaugos ministrą A. Dulį, kuris šiandien paskelbė ilgai lauktą naujieną, pavadino daiktus savo vardais – COVID-19 prilygino eilinei ligai. Ačiū, mielas Arūnai!

Žiūrėkite, noriu jums perduoti Klaipėdos universiteto pakvietimą prie apskritojo stalo, jau jūsų laukia kelintas mėnuo.

PIRMININKAS. Kviečiu kaukę užsidėti, mes jus tikrai girdime ir su kauke.

D. KEPENIS (LVŽSF). Negaliu dar. Susėsti prie stalo ir kalbėtis apie sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos įgyvendinimą Lietuvoje natūraliu būdu. Jie tam yra pasirengę. Profesūra, mokslininkai. Mielas Arūnai, kada rasite laiko įsijungti savo kompiuterį, pakviesti kolegę švietimo ministrę ir rimtai pasikalbėti apie Lietuvos sveikatą? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prašom, ministre.

A. DULKYS. Ačiū jums. Taip, aš jau esu susisiekęs su jūsų minimais kolegomis ir manau, kad atslūgus pandemijai mes rasime laiko ir gyviems susitikimams, ir konferencijoms, ir kitiems dalykams. Tikrai ačiū už kvietimą, išgirdau jį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia O. Leiputė. Ruošiasi A. Mazuronis. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Mano klausimas būtų sveikatos apsaugos ministrui. Gal galėtumėte trumpai pakomentuoti ir mums dėl tų dingusių medicinos priemonių, kas jums yra žinoma apie tuos, turiu omenyje, tuos 20 vagonų?

Ir antras klausimas būtų dėl priedų dirbantiems su COVID-19 pacientais. Ar nepritrūks lėšų, ar viskas yra numatyta? Dėkui.

A. DULKYS. Taip. Dėl lėšų tai tikrai viską darome, skaičiuojame, planuojame ir Biudžeto ir finansų komitete buvo jau ir pirmasis pristatymas. Kaip sakoma, vyksta darbas, tikrai Vyriausybė deda pastangas, kad tikrai nepritrūktų ne tik priedams, bet svarbiausia, kad nepritrūktų ir vakcinacijai, ir, tas svarbiausia, besiplečiančiai testavimo kultūrai Lietuvoje. Tai mums yra nepaprastai svarbu kovoje su virusu.

Kalbant apie tą istoriją, dėl ko kreiptasi į Generalinę prokuratūrą, tai praėjusių metų kovą, kai buvo paskelbta ekstremalioji situacija, su Kinijos tiekėju buvo sudaryta sutartis dėl asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo už daugiau nei 24 mln. eurų. Šių metų sausio mėnesį žiūrėdami sąskaitas pastebėjome neapmokėtų sąskaitų, pradėjome domėtis atidžiau. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras, įvertinęs iš tiekėjo gautų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigoms paskirstytų įvairių priemonių dokumentaciją, nustatė, kad trūksta beveik 850 tūkst. vienetų prekių (tai yra apsauginiai akiniai, medicininės kepurės, kaukės, chalatai, vienkartinės pirštinės), na, maždaug apie 912 tūkst. eurų. Reaguodami į šią situaciją, nes mes vien tik dokumentais remdamiesi jau nebesugebame atsekti galų tiek, kiek leidžia mūsų priemonės, kreipėmės į teisėsaugos institucijas, į Generalinę prokuratūrą prašydami pradėti procesinius veiksmus, na, siekdami tikslo, kad išsiaiškintume visas priežastis, atsektume galus ir galų gale žinotume tiesą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Mazuronis. Ruošiasi A. Butkevičius.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų nedidelis konfūzas – nežinau, kam adresuoti klausimą, nes klausimu, kurį noriu paklausti, iš valdančiosios daugumos pusės komunikuojama labai skirtingai. Vis dėlto paklausiu ekonomikos ir inovacijų ministrės ponios A. Armonaitės apie galimybių pasą.

Gerbiama ministre, jūsų viceministras komitetuose minėjo, kad galimybių pasas gali pradėti veikti nacionaliniu lygmeniu balandžio pabaigoje. E. Gentvilas pasakė, kad galimybių pasas neturėtų veikti, kol nebus paskiepyta tam tikra dalis visuomenės. Ministrė Pirmininkė irgi kritiškai pasisakė apie galimybių paso idėją, kiek aš esu girdėjęs. Nežinau, ką apie tai mano G. Landsbergis. Gerbiama ministre, ta diskusija primena tam tikrą pasaką be galo. Ar galite atsakyti, ar galimybių pasas bus, kada jis pradės veikti ir kokia apimtimi jis bus taikomas?

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū už klausimą. Galimybių paso koncepcijai Vyriausybė palaikymą išsakė praėjusią savaitę ir dabar vyksta techniniai pasirengimo darbai tiek dėl programavimo, tiek dėl testavimo apimčių didinimo. Galimybių paso bus trys komponentai: informacija apie vakcinaciją, informacija apie imuniteto įgijimą persirgus ir, kad išpildytume lygiateisiškumo elementą, turi būti galimybė testuotis žmogui, kuris nori pasinaudoti šiuo pasu. Iš esmės Vyriausybės pozicija dėl galimybių paso idėjos yra palanki ir vieninga.

Kas yra labai svarbu, tai padėti savivaldybėms ir padėti Sveikatos ministerijai sudaryti galimybes išplėsti testavimo pajėgumus, nes savivaldybės šiandien ir vakcinuoja, ir daro simptominių testavimą, todėl mums reikia atsakyti į kai kuriuos techninius klausimus, būtent savivalda ir sveikatos institucijos tai turi padaryti.

Galimybių pasas yra ypač svarbus renginių industrijai, nes ji turintiems galės atsidaryti didesni renginiai, asmeninės šventės, kuriose dirba daugybė žmonių – ir fotografai, ir floristai, ir renginių vedėjai, ir kiti. Tai nėra naujiena, Danijoje puikiai veikia. Dirbame prie to. O šiaip Seimo nariai ir apskritai žmonės gali turėti įvairių nuomonių, sveikiname ir jų klausomės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi S. Tumėnas. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų krašto apsaugos ministrui. Matau, kalba su aplinkos ministru. Ministre, turiu Vilkaviškio rajono mero įpareigojimą paklausti ir tiesiog gal paprašyti. Kaip žinote, Vilkaviškio rajonas ribojasi su Kaliningrado sritimi, dėl to Vilkaviškio rajono trijų ketvirtadalių dalyje negalima statyti jokių vėjo jėgainių. Tai truputį yra sunerimę ir ūkininkai, ir verslininkai, ir rajono meras. Jis klausė, gal būtų galima įgyvendinti tokį nors socialinį projektą savivaldybei kartu su Krašto apsaugos ministerija, kuris atspindėtų, kad tikrai yra bendradarbiavimas. Tai būtų savotiškas atsakas ir Vilkaviškio rajono žmonėms. Kokia būtų jūsų nuomonė?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėl Vilkaviškio, prisipažinsiu, nesu girdėjęs. Dėl kitų rajonų esu girdėjęs, kur jau pastatytos jėgainės. Niekam ne paslaptis, kad jėgainės, radiolokacija, žemai skraidančių objektų fiksavimas ne visada sutampa. Pastačius vėjo jėgaines, ypač jeigu statoma ne viena, o koncentruojama didesniame plote, radiolokacijai padengti, sakyčiau, reikia papildomą įrangą statyti, mobilią įrangą ir panašiai. Tokia yra situacija ir mes tiesiog niekaip negalime jos techniškai kitaip išspręsti.

Taip, Lietuvoje yra numatyti tie papildomi pajėgumai, mobilūs pajėgumai, kurie galbūt (aš negaliu atsakyti dėl techninių detalių) kažkiek išspręs šitą klausimą, bet konkrečiu atveju iš tikrųjų negalėčiau atsakyti jau labai tiksliai, nes reikia žinoti vietą, reikia žinoti tam tikrą techninę specifikaciją. Jeigu man daugiau apie ją būtų suteikta, tai būtų galima parengti detalesnį atsakymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi J. Sabatauskas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau kreiptis į du ministrus – į užsienio ministrą ir socialinės apsaugos ir darbo ministrę. Jau keleri metai aktualizuoju problemą, kad būtų pagaliau išspręsta lietuvių pensininkų, gyvenančių Australijoje, problema ir jie galėtų grįžti į Lietuvą. Deja, jūsų pirmtakams – nei L. Kukuraičiui, nei L. A. Linkevičiui nepavyko to padaryti, nes jie gaudavo arogantiškus atsakymus iš Australijos Išdo departamento, kad jų darbotvarkės tokios užimtos, jie negali rūpintis tokiais darbais. Ar galima tikėtis, kad jūsų kadencijos metu ši problema pagaliau bus išspręsta ir Australijos senjorai, pensininkai galės grįžti į Lietuvą gyventi? Taip, kaip padarė JAV lietuviai, daugybė jų grįžo, o iš Australijos beveik negrįždavo pensininkai po 1990 metų. Ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Ar teisingai suprantu, kad tai yra sutarčių klausimas?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Taip. Turi būti tarpvalstybinė sutartis tarp Australijos ir Lietuvos. Australijos pusė nerasdavo galimybių, sakydavo, tokia užimta darbotvarkė. Tai bent jau man truputį arogantiškai skambėdavo.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Stasy, iš tikrųjų pokytis yra tas, kad mes... tiesą sakant, tai pradėjo buvusioji Vyriausybė, mes atidarėme atstovybę Kanberoje. Kaip tik dabar vyksta ambasadoriaus skyrimo procesas. Aš tikiuosi, kad iki rudens (užtrunka tie procesai) mes jau turėsime ir ambasadorių. Aš taip pat raginu valstybės vadovą, kai *nusiims* visi karantinai, keliauti ten, atidaryti ambasadą, tam tikra prasme inauguruoti ir mūsų visą tą naują diplomatinę atstovybę. Taip pat yra galimybė pasirašyti ir sutartis. Manau, jeigu valstybės vadovas važiuoja, arba net jeigu ne jis, o mes turime kokį kitą vizitą, tiesiog tai yra gera pradžia peržiūrėti, ko trūksta, ką galima padaryti, tai galbūt paskatintų ir spręsti tuos klausimus, kuriuos jūs keliate.

PIRMININKAS. Dėkoju.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dabar ten turime atsivėrusį langą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Gedvilas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas susisiekimui ministrai. Gerbiamas ministre, mes buvome susitikę toje vadinamojoje Laikinojoje Dzūkijos bičiulių grupėje dėl kelio Kaunas–Alytus tos atkarpos Kaunas–Prienai. Taip, atsimenu viską, ką kalbėjote, bet

tai buvo prieš porą mėnesių. Kokios būklės dabar situacija ir kokios prognozės dėl šių metų darbų? Ačiū.

M. SKUODIS. Svarbiausias dalykas, kaip aš ir pažadėjau gerbiamiems Seimo nariams ir merams, mes jau esame padarę, Automobilių kelių direkcija yra padariusi keturis kelio variantus. Man atrodo, vienas yra akivaizdus, prie jo reikėtų apsisiti ir dirbti. Artimiausiu metu, nežinau, gal net ir šią savaitę, tikrai sulauksite oficialios informacijos visi, kurie dalyvavote tame susitikime, kokį variantą galėtume pasirinkti, o tada jau apsisitę mes judėsime į priekį.

Jeigu žiūrėtume į visą finansavimą, koks yra keliams numatomas, į trejų metų perspektyvą, tai galiu atsakingai pasakyti, kad kol kas lėšų nėra numatyta, bet parengiamuosius darbus įmanoma pradėti dabar, nes tiesiog lėšų poreikis yra labai nedidelis, procedūrinis. Daugiausia viskas koncentruotųsi maždaug į 2024 metus. Iki tol, aš tikiuosi, mes turėsime atsakymus dėl lėšų ir dėl to analizuojame infrastruktūros investicijų fondo kūrimo galimybę ir taip toliau. Tiesiog artimiausiu metu sulauksite daugiau informacijos dėl šito kelio.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi A. Palionis. Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Turiu porą klausimų gerbiamai ministrei. Pastaruoju metu sulaukiame itin daug klausimų apie tai, ką reikia daryti vaikų tėvams, kurių vaikai atsisako skiepytis, o mokyklos neorganizuoja nuotolinio mokymo. Kas konkrečiai už tai atsakingas ir ar galite, nežinau, išleisti papildomą įsakymą ar kito tipo dokumentą ir su juo tinkamai visus supažindinti, kad visa tai veiktų praktikoje?

Antras klausimas būtų ne mažiau aktualus. Atsidaro kino teatrai, kiti objektai, bet neformalusis ugdymas, netgi tos pačios klasės vaikams, yra uždraustas. Kada vaikai taps prioritetu? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Dėl vaikų skiepavimo. Mes rekomendavome ir labai skatinome abiturientus skiepytis. Mes jų priversti skiepytis jokiais būdais negalime. Tiems vaikams, kurie nepasiskiepijo, mes siūlome, dvyliktokams, kurie dar pradės ugdymo procesą nuo gegužės 3 dienos (jūs turbūt kalbate apie dvyliktokus, kitiems skiepytis negalima ir mes niekada apie tai net nekalbėjome), siūlome (tiems, kurie nesiskiepijo) testuotis.

Testavimo metodas dabar yra labai paprastas, tai yra greitieji antigenai, nereikia ir laboratorijų, vaikai patys, jau suaugę mokiniai gali patys paimti tą mėginį, tik reikia, kad sveikatos specialistas prižiūrėtų procesą. Tuos, kurie nesivakcinavo, mes skatiname testuotis. Visi vaikai, visi abiturientai vienodomis sąlygomis Lietuvoje, nepriklausomai nuo atvejų skaičiaus, yra pakviesti sugrįžti į klases nuo gegužės 3 dienos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Palionis. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų žemės ūkio ministrai. Dabar yra opi ūkių problema dėl sandėliuose esančių daržovių. Čia žiūrėtume iš maisto švaystymo pusės. Ar Žemės ūkio ministerija negalvoja įdiegti priemonių, kad būtų kompensuojamos bent ūkių sąnaudos ir tos daržovės pasiektų dabar su nepriteklumi susiduriančias šeimas per „Maisto banką“ ar per kitas socialines organizacijas?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Dėl daržovių mes jau esame pridėję ir dabar yra notifikavimo procesas. Daržovių asociacija žino tą dalyką, sąlygos yra aptartos. Iš esmės, kaip pasakyti, sąsajos su kovido pasekmėmis turi būti, jie tą puikiai žino. Tikimės, gavus Komisijos pritarimą viskas judės, nes iš esmės viskam pasiruošta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi V. Targamadžė. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Laba diena, gerbiama premjere, ministrai. Turiu klausimą nuo Kultūros komiteto dėl patikslinimo dėl koncertų salės Tautos namų finansavimo. Jis dabar nutrauktas dėl to, kad vietoj trijų salių atsiranda ketvirtoji salė – repetitijų salė. Kas lėmė, kad tai buvo pakeista, nes paprastai visose valstybinėse salėse, teatruose repetuojama ten, kur vaidinama, ir šitos statybos jau bus nukeltos į 2023 metus?

Antras klausimas dėl Rusų dramos teatro. Irgi paimtas finansavimas – per 13 mln. eurų. Kiek žinau, buvo įvardyta Finansų ministerijos, kad tai naujas projektas, bet pasirodo, kad tai nėra naujas projektas ir buvo jau vykdoma, įdėta daug lėšų. Yra toks nerimas, gal galėtumėte patikslinti. Tiems dalykams, jūsų sprendimams aš neprieštarauju, bet tiesiog noriu patikslinimo, kodėl taip. Ačiū.

S. KAIRYS. Ačiū už klausimą. Pirmiausia dėl koncertų salės. Jūs jau savo klausime kelis tokius netikslumus pasakėte. Čia repeticijų salė yra niekuo dėta. Aš turiu daugiau klausimų, kaip ta pradinė suma buvo atsiradusi ir kaip čia buvo svajojama, kad su ja šis projektas bus realizuotas, ir kaip po to atsirado kainų perindeksavimas, kaip atsirado kiti dalykai, kurie tą kainą augino, kalbant apie energetinį efektyvumą ir pritaikymą aukščiausiai klasei. Taip pat iš karto teko pastebėti, kad irgi nebuvo dar aiškos analizės, supratimo ir palyginimo su kitais panašiais objektais, kurie yra Europoje.

Bet esminis dalykas – niekas čia nieko nenutraukia. Šiais metais yra užtikrinta suma ir kitais metais yra užtikrinta suma tokia, kokia yra suderinta su Vilniaus miesto savivaldybe pagal patikslintą poreikį. O 2022 metų gale tiesiog bus projektas ir bus tada aišku, kiek šis projektas kainuoja. Kol šito nėra, bet kokia diskusija yra labiau audros kėlimas stiklinėje, nes mes tiesiog nežinome, apie ką kalbame.

Deja, man teko rasti tokią situaciją – susipriešinusią meno bendruomenę, susipriešinusius skirtingų žanrų atstovus – ir teko visą didelę problemą skaidyti į mažesnes ir užtikrinti, įtraukti tokias veiklas, kurios ne tik leistų realizuoti patį objektą, bet ir užtikrintų jo tvarią veiklą ir ateityje, nes vien pastatyti irgi neužtenka. Bet akivaizdu, kad procesas yra ilgas ir brangus, čia tokių paprastų ir greitų sprendimų nebus.

Kalbant apie Rusų dramos teatrą, man labai gaila, yra tokie irgi jau netolimos istorijos momentai, kalbant ir apie Europos Sąjungos finansavimą, kurį, deja, teatras buvo praradęs. Tiesiog čia buvo pagrindinis dalykas, kur iškilo nemažai diskusijų. Bet jo nėra VIP'e, kalbant jau apie valstybės lygmenį.

Mes toliau bendraujame su teatru, esame irgi jų paprašę tam tikros informacijos. Jie dar turi galimybę panaudoti energetiniam efektyvumui skirtas lėšas. Kitaip tariant, be dėmesio nebus, bet yra tam tikros aplinkybės, kurių nei aš, nei Vyriausybė jau nepakeisime, jos yra natūraliai tokios susiklosčiusios. Kitaip tariant, mes bandysime jiems padėti, bet irgi, aišku, kiek leis sveikas protas ir biudžetas.

PIRMININKAS. Dėkui. A. Gedvilas – dėl vedimo tvarkos.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nepastebėjote, kai kėliau ranką, norėjau paprašyti, kadangi ministrė neatsakė į klausimą, tai klausimą pateikiu kaip rašytinį pagal Statuto 208 straipsnio 11 dalį. Klausimas buvo apie pradinukų testavimą, o ne apie abiturientus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar ministrė dabar norėtų atsakyti, ar vėliau atsakys? Gerai. V. Targamadžė turi klausimą. Prašau. Ruošiasi V. Fiodorovas.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Klausimas švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Iš tikrųjų yra įvairių sumanymų, numatyti pokyčiai, švietimo sistema yra gana inertiška, todėl labai norėtumsi sužinoti, kada ir koku būdu bus supažindinta su pokyčiais ne tik švietimo visuomenė, bet ir visa visuomenė? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama profesore, už klausimą. Švietimo visuomenę mes nuolatos informuojame įvairiais kanalais, kas vyksta. Pagrindiniai pokyčiai ir reformos yra numatytos Vyriausybės priemonių plane, kuris patvirtintas. Vyko tikrai ne viena konsultacija, tai nuolatos informuojame. Taip pat plačiai buvo pristatytas veiksmų planas. Nuolatos informuojame ir informuosime visuomenę apie pokyčius, kurie numatyti. Turbūt ir šiandien neseniai skaitėte, kad egzaminų sistemos ir vidurinio ugdymo sistemos pokyčiai yra numatyti ir suplanuoti. Tai buvome ir spaudoje paskelbę, pradėjome konsultacijas. Tikrai vyksta daug konsultacijų, viešiname pokyčius ir kviečiame ekspertus pasisakyti ir dalyvauti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi R. Žemaitaitis. Jo nėra, V. Ažuolas tada ruošiasi. Prašom.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra ministrei A. Armonaitei apie tą laisvėjantį karantiną, apie laisvėjančius suvaržymus. Kažkada klausiau dėl sporto, tai šiandien šiek tiek yra klausimas apie turizmą. Čia galbūt kalbama apie pramoginius laivus, apie karšto oro balionus, kuriais tokiu metu normaliomis gyvenimo sąlygomis Vilniaus padangė būdavo nuspalvinta. Ar tokios paslaugos jau yra galimos? Jeigu ne, tada kada planuojama? Ir apskritai ar tokios ir panašios paslaugos, kur galbūt negalima užtikrinti atstumų, bet iš esmės gali-

ma turėti kaukes, dezinfekcinius skysčius ir visas kitas priemones, kurios galioja ir kitiems verslams, gali būti daromos? Jeigu ne, tuomet kada planuojama, kad būtų leista? Žinote, vis tiek yra apribojimai keliauti Lietuvoje arba į užsienį, tai būtų tikrai didžiulė pagalba ir paskatinimas judėti ir saugiai užsiimti laisvalaikiu.

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū, kolega, už klausimą. Dabar visos veiklos lauke yra ganėtinai liberalizuotos, jeigu galiu taip pasakyti. Tiesą sakant, jau Vilniaus padangėje teko matyti ne vieną oro balioną. Jeigu yra kokių nors netyčinių biurokratinių kliūčių, tai būtinai reikėtų, kad indikuotumėte, bet apskritai jau ir gidai galės vesti ekskursijas, ir nuotykių parkuose vakar priėmėme sprendimą ne tik dviem šeimų ūkiams leisti pramogauti, nes ten yra dideli plotai. Apskritai veiklos lauke, mes žinome ir girdime ekspertus ir įrodymus, yra saugesnės. Tas yra leidžiama. Man atrodo, kad tai yra svarbiausia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi K. Vilkauskas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Mano klausimas būtų premjerei. Ankstesnė S. Skvernelio vadovaujama Vyriausybė, valstiečių Vyriausybė nuolat didino lėšas keliams, nes tai buvo viena iš prioritetinių sričių. Jūsų vadovaujama Vyriausybė lėšas keliams mažina. Tai toks ir būtų klausimas. Ar keliai yra jūsų viena iš prioritetinių sričių, ar gal kaip tik podukros vaidmenį užims? Ir ar tam, kad būtų sumažintas savivaldybėms kelių finansavimas, bus naikinama savivaldybių žvyrkelių programa?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis Valiau Ažuolai, jeigu jūs atsivertęs buvusios Vyriausybės pateiktą biudžeto projektą ir šitos Vyriausybės pateiktą patikslintą biudžeto projektą rasite, kad Vyriausybė sumažino lėšas Kelių fondui, aš jūsų atsiprašysiu viešai. Bet manau, kad jūs šito nerasite. Tai, kad praėjusiais metais Vyriausybė iš skolintų lėšų mėtė pinigų įvairiems projektams, tarp jų ir keliams, tai žinote, gal darė tai dėl to, kad įsivaizdavo, kad gelbsti ekonomiką, gal dar dėl kokių nors priežasčių, aš jau dabar nesiimsiu vertinti. Bet Kelių fondo lėšos yra patvirtintos tokios, kokios buvo buvusios Vyriausybės suplanuotos. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi Z. Balčytis, jo nesant – G. Burokienė. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pratešiu kelių temą ir klausimas susisiekiimo ministrai. Ar vyksta kelių kategorijų keitimas pagal srautų intensyvumą? Ar pabaigta šaligatvių, pėsčiųjų takų, dviračių takų, kuriuos dabar prižiūri savivaldybės, o priklauso šiuo metu Kelių direkcijai, inventorizacija ir kokie tolimesni sprendimai? Ar priežiūrą pagal reikalingą lygį vykds Kelių direkcijos rangovas, ar tos lėšos bus paskirtos savivaldybėms? Ačiū.

M. SKUODIS. Dėkui. Kadangi labai konkretus klausimas, aš gal pasinaudosiu proga, jeigu galėčiau, raštu atsakyti tiesiog su konkrečiais terminais. Dėl pėsčiųjų takų, dėl dviračių takų yra sudarytos (dėl dviračių takų dar bus sudarytos) eilės, dėl pėsčiųjų yra sudarytos eilės šalia valstybinių kelių. Bet tikrai yra labai daug niuansų su datomis kada kas. Tai aš tiesiog ir atsakysiu per artimiausias dienas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia G. Burokienė. Ruošiasi L. Jonaitis. Jo nėra.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti vidaus reikalų ministrės. Vakara dalyvaudama frakcijoje finansų ministrė patarė kreiptis į jus, tai užduodu tą patį klausimą. Kiek iš RRF lėšų nukeliaus į regionus ir kokie investiciniai projektai yra skirti būtent iš šitų lėšų regionams, kuriuos pasieks? Kaip žinome, šiuo laikotarpiu, pandemijos laikotarpiu, daugiausiai nukentėjo ir nukentės regionai, iš kurių masiškai išvažiuoja žmonės ieškodami geresnio gyvenimo. Tai klausimas jums, ministre. Dėkoju iš anksto.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai teko diskutuoti ne vieną kartą apie šituos dalykus. Pirmiausia reikėtų kalbėti, manau, apie bendrą požiūrį ir apie bendras reformas, kurias reikia padaryti Lietuvoje. Mes šiandien kalbame apie skaitmenizaciją, apie duomenų atvėrimą, tie dalykai ateis į savivaldybes. Žinoma, kyla klausimas, kas valdys tuos projektus, bet jeigu kalbėsime apie IT sektorių, jeigu kalbėsime apie skaitmenizaciją, apie informacinių technologijų sprendinius, tai akivaizdu, kad jie turėtų būti labai atidžiai dėliojami, kad nebūtų kažkokių atskirų sprendinių, kurie nederėtų tarpusavyje ir ateityje iš viso neveiktų. Mes esame išsikėlę tikslą tuos dalykus – skaitmenizaciją, duomenų atvėrimą – padaryti visoje Lietuvoje, tai akivaizdžiai spręstų ir savivaldos klausimus. Jeigu reikės detaliau, tai, aš manau, galėsiu atsakyti jums raštu.

PIRMININKAS. Dar premjerė norėtų pridurti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, aš norėčiau papildyti, nes truputį stebina tas bandymas pateikti, jog šitas naujos kartos fondas yra tarsi paskutiniai pinigai Marijos žemėje. Jūs puikiai žinote, kad yra nauja Europos Sąjungos finansinė perspektyva, kurioje finansavimas labai smarkiai pasislenka visų kitų regionų, išskyrus Vilniaus regioną, naudai. Ir tai yra ne tik galimybė, bet yra ir nemažas iššūkis, nes reikės nemažų lėšų kofinansavimui ir reikės labai gerai pagalgvoti, kokie projektai yra verti darymo, o kokie projektai nėra to verti. Manau, kad tai yra pirmiausia tos priemonės, kurios jau konkrečiai teks regionams. Dar kas stebina, tai stebina, kad naujos kartos planas yra kritikuojamas dėl to plano orientacijos į viešąjį sektorių. Ypač stebina, kai tą kritiką girdžiu iš politikų, kurie save laiko kairiaisiais. Man atrodo, kad viešojo sektoriaus galimybės ir viešojo sektoriaus kokybė visoje Lietuvoje, įskaitant ir regionus, ir yra tai, kas leidžia regionuose likti žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi L. Jonaitis. Ruošiasi A. Kubilienė. Prašau

L. JONAITIS (LSDPF). Klausimas būtų sveikatos apsaugos ministrui. Prioritetų sąrašė mes buvome numatę skiepyti abiturientus, tačiau gal pražiūrėjome, kad tokią pat svarbą turi ir profesinių mokyklų absolventai, kurie laiko ne abiturėms, bet kvalifikacinius egzaminus. Tai norėčiau paprašyti, kad būtų sudaryta galimybė absolventams, trečiakursiams, bebaigiantiems profesinių mokymų, tuo labiau kad jie dalyvauja tarptautiniuose „Erasmus“ projektuose ir turėtų birželio–liepos mėnesiais išvažiuoti į užsienį praktikos. Toks būtų prašymas. Noriu paklausti, ar įmanoma tai įgyvendinti?

A. DULKYS. Ačiū jums. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad tarp prioritetų yra ne tik abiturientai, bet apskritai visi švietimo sektoriaus darbuotojai. Na, o dėl absolventų tiesiog pasitiksinsime su švietimo, mokslo ir sporto ministre. Matyt, čia neturėtų būti jokių problemų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Kubilienė. Ruošiasi L. Kukuraitis.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, nepaisant to, kad nuo pandemijos pradžios praėjo daugiau kaip metai ir jau prasidėjęs vakcinacijos procesas, ir laivuose, žinoma, yra taikomi aukščiausi saugumo reikalavimai, tačiau jūrininkai ir toliau yra priversti izoliuotis grįžę iš savo plaukiojimo. Dėl to jie netenka teisės į reikalingą poilsį po darbo. Ministre, ar jūs pamiršote šitą grupę žmonių, tai yra maždaug 10 tūkst. Lietuvos jūrininkų? Ar nemanote, kad tokia priemonė yra nepagrįsta ir neproporcinga? Ir kada bus pradėti skiepyti jūrininkai nuo COVID-19? Ačiū.

A. DULKYS. Taip, apskritai jūrininkai ir kiti jau patenka į mūsų svarbias valstybės funkcijas atliekančių asmenų grupę. Ši grupė taip pat jau yra pradėta skiepyti. Čia jau tikrai yra tikrai darbo organizavimo ir kiti dalykai, nes vis tiek vienu metu taip neišeina, kad visi būtų.

Dėl saviizoliacijos. Matote, mūsų pagrindinis tikslas yra būtent apsaugoti mūsų valstybę nuo viruso patekimo į mūsų teritoriją, ypač nuo kokių nors kitų naujų atmainų. Būtent tas saugumo aspektas ir yra pagrindinis. Bet šiaip aš pasižymiu jūsų šitą klausimą, dar kartą pasitarsime su epidemiologais ir dar kartą žvilgtelėsime į savo tvarkas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Kukuraitis. Ruošiasi B. Petkevič.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju. Ekonomikos ir inovacijų ministrei. Džiaugiuosi, kad vis daugiau atlaisvinate veiklų, tačiau kai kurių veiklų vadovai sako – mums neapsimoka dirbti.

Klausimas. Ar gali būti, kad iki šiol mes turėjome pandemiją kaip didžiausią priešą pradėti veiklas, dabar mes susiduriame su antru priešu – tam tikra nusistovėjusia mūsų paramos sistema, skatinančia žmones nedirbti, išlikti nedirbantiems, nes prastovų mechanizmas ir kita yra gana dosni? Kai yra vertinama galimybė dirbti ar ne, pasirenkamas likimas prastovose. Štai mes turime pirmuosius ženklus.

Klausimas. Ar neturime skubiai daryti pakeitimų, kad kiekvienas atlaisvinimas pavirstų dirbančiais žmonėmis ir ekonomikos judėjimu?

A. ARMONAITĖ (LF). Fantastiškas klausimas. Vieni klausia, ar nevertėtų ilginti paramos, kiti klausia, ar nevertėtų, kaip šiame klausime, matyt, trumpinti paramos. Žiūrėkite, geriausia pagalba yra galimybė veikti, galimybė veikti taip, kaip tu nori, kaip esi susiplanavęs, kad galėtum realizuoti savo produkciją ar laisvai teikti paslaugas ir taip toliau. Tai yra, manau, bazinė visų rinkos ekonomika tikinčių žmonių pozicija. Tačiau mes turime pandemiją ir turime vis dar tam tikrą karantino režimą. Valstybė, priėmusi sprendimus dėl karantino, privalo atlyginti apribotiems vers-

lams. Yra daugybė mechanizmų, kaip tai daroma: ir prastovos, ir subsidijos. Beje, vakar startavo antras subsidijų etapas: ir paskolos, ir individualiai dirbantiems parama, ir visos kitos. Aš nežinau, ką čia dabar net ir atsakyti į tokį klausimą. Susivakcinuosime, kiek dar kils skaičiai ir dar truks iki masinės vakcinacijos, įvesime galimybių pasą ir dirbsime. Tai yra svarbiausia. Tikiuosi, kad jūs pritarsite tam.

PIRMININKAS. Dėkui. Premjerė dar norėtų pridurti. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Linai, už labai gerą klausimą. Kaip mes jau kalbėjome tuomet, kai jūs teikėte pasiūlymus dėl Užimtumo rėmimo įstatymo, tikrai reikia pasižiūrėti, kaip atrodys ta faktinė padėtis. Manau, dabar jau galime padaryti tam tikras išvadas. Pasiūlymų dėl biudžeto Vyriausybė tikrai pateiks tokių, kad, viena vertus, nedemotyvuotume žmonių grįžti į darbo rinką, kita vertus, vis dar padėtume tiems, kuriems dėl Vyriausybės priimtų sprendimų reikėtų susilaikyti nuo veiklos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis klausimas – B. Petkevič. Prašau.

B. PETKEVIČ (MSNG). Labai ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų gerbiamai premjerei. Pradėjus vakcinavimo procesui, pradėjau gauti daug žmonių skundų, kad tai yra daroma per prievartą, kad žmonės yra įbauginami, kartais atleidžiami iš darbo. Ar tikrai tai šiuo atveju nėra žmogaus teisių pažeidimas? Darbo santykiai – darbo santykiais, o vakcinavimas – vakcinavimu.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Jeigu taip vyktų, be jokios abejonės, tai būtų žmogaus laisvo apsisprendimo pažeidimas. Bet aš turiu pasakyti, kad aš daugiau girdžiu kalbėjimo apie tai, kad kažkas kalbėjo, negu girdėčiau tikrų nusiskundimų apie kokius nors tikrus bauginimus ar tikrus grasinimus. Manau, kaip buvo savanoriškas skiepijimas, taip jis ir šiuo metu yra savanoriškas. Tikrai tiek, kad visi turi labai aiškiai suprasti savo atsakomybę, kad jeigu nėra kokių nors ypatingų sąlygų, dėl kurių vakcinacija yra negalima, tai yra visos visuomenės interesas, kad kuo daugiau žmonių būtų paskiepyta. Nėra taip, kad aš palauksiu, kol kiti pakankamai pasiskiepys, o aš tada sėdėsiu, man niekas nekenks ir aš niekam nekenksiu. To nepakanka, nes jeigu taip mąstys daug žmonių, mes niekada neįgysime visuotinio imuniteto. Aš labai noriu pagirti, kad tose savivaldybėse, kuriose procesas buvo toks sunkiai įsibėgėjantis, tikrai dabar matome gana, sakyčiau, regimą progresą, manau, daugiau žmonių pavyksta įtikinti. Bet šiaip kodėl daugelyje savivaldybių vis dėlto užtrunka, kodėl sunkiau, kodėl neauga taip labai sparčiai, kaip mes norėtume, ypač vyresnių žmonių skiepijimas? Kadangi reikia dirbti, reikia su žmonėmis kalbėti, reikia žmones įtikinėti. Bet manau, kad tik tuo keliu ir einame.

Apie grasinimus, tikrus, realius, kažkokius gąsdinimus kokiomis nors nuobaudomis man asmeniškai iš pirmų šaltinių girdėti tikrai neteko. Legendų ir padavimų – taip. Bet jeigu tai vyksta, su tokia informacija tiesiog reikia kreiptis į atitinkamas institucijas.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas Vyriausybės valandos baigėsi. Dabar jau vyksta slaptas balsavimas. Kviečiu visus balsuoti. Vyriausybės valandoje klausė iš esmės opozicija, tikiuosi, tai įvertinsite. Visiems gero balsavimo. Ačiū.

Pertrauka

13.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“ projektas Nr. XIVP-417(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Skelbiu balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Arūno Bubnio paskyrimo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaliniu direktoriumi“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 120, rasta biuletenių – 120, galiojančių – 118, negaliojančių – 2. Už – 76, prieš – 34, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. Sveikinu naująjį direktorių ir linkiu sėkmės. (*Plojimai*) (*Gongas*)

Dėkoju, kolegos. Baigėme rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 51 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Pradedame vakarinį posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai. Gerbiami kolegos, aš prašyčiau nereplikuoti dabar, nes mes iš karto einame prie diskusijos ir tęsime posėdį įprasta tvarka po diskusijos. (*Šurmulys salėje*) Mes nuo 14 valandos turime diskusiją, kurioje dalyvauja daug kalbėtojų ir laukia galimybės tarti žodį.

Kolegos, darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo diskusija apie žmogaus teisių padėtį Kinijos Liaudies Respublikoje. (*Triukšmas salėje*) Aš dar kartą labai noriu paprašyti... Prašau, P. Gražulis dėl vedimo tvarkos.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kadangi prieš pietus puolė rusai, o dabar kinai, tai reikia nešti kailį iš Seimo. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju už žodį.

14.01 val.

Seimo diskusija apie žmogaus teisių padėtį Kinijos Liaudies Respublikoje

Gerbiami kolegos, aš noriu pasveikinti jus visus, susirinkusius į šią diskusiją, skirtą žmogaus teisių temai.

„Visų žmonių giminės narių prigimtinio orumo ir lygių bei neatimamų teisių pripažinimas yra laisvės, teisingumo ir taikos pasaulyje pagrindas“ – tai yra pirmas Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos sakinyss. Prigimtinis žmogaus teisių pobūdis reiškia, kad jos yra neatskiriamos nuo individo, nesusietos nei su teritorija, nei su tauta. Žmogus jas turi nepriklausomai nuo to, ar jos yra įtvirtintos valstybės teisės aktuose, ar ne. Pirminis prigimtinis žmogaus teisių ir laisvių šaltinis yra pati žmogaus prigimtis.

Šios kadencijos Seimo valdančioji dauguma žmogaus teisėms skiria išskirtinį dėmesį, ar tai būtų problemos mūsų šalyje, Baltarusijoje, Rusijoje, Venesueloje, Mianmare, ar Kinijoje. Tai labai svarbu, juo labiau kad praėjusių metų pabaigoje Europos Sąjunga pasirašė investicinį susitarimą su Kinijos Liaudies Respublika. Jame ypatingai pabrėžė žmogaus teisių apsaugos svarbą.

Baigdama įvadinį žodį, aš norėčiau prisiminti V. Havelą. Jo terminai „gyvenimas mele“ ir „gyvenimas tiesoje“ sudaro moralios politikos pagrindą. Gyvenimas mele atpažįstamas iš individo dalyvavimo palaikant bet kurią nehumanistinę ideologiją. Jis teigia, kad nebūtina meluoti apie tariamą laisvę ar gėrį – tiesiog pakanka nesakyti tiesos. Šiais žodžiais norėčiau pradėti mūsų diskusiją ir pakviesti pasisakyti mūsų šios dienos popietės kalbėtojus.

Turime šiandien prisijungusius prie mūsų nuotoliniu būdu kviestinius ekspertus ir politikus. Nedelsdama noriu suteikti žodį pirmajai pranešėjai poniai R. Asat. Ji yra uigūrų kilmės uigūrų žmogaus teisių advokatė, Harvardo teisės mokyklos absolventė. Jos specializacija – tarptautinė žmogaus teisių apsauga.

Ponia Reihan Asat, žodis jums.

Uigūrų kilmės žmogaus teisių advokatės Reihan Asat pranešimas (nuotoliniu būdu)

R. ASAT. Ponia Pirmininke, parlamento nariai, nenorėjau būti pirma, tačiau Žygimantas pasakė, kad moterims yra pirmenybė, dėl to jūs turite kalbėti pirma. Aš kalbu su jumis šiandien kaip sesuo, advokatė ir žmogaus teisių advokatė. Didžiuliai žmogaus teisių pažeidimai, vykstantys Sindziange, palietė mane tiesiogiai ir man dėl to labai sunku kalbėti.

Norėčiau pasidalinti su jumis kai kuriomis nuotraukomis. Tai yra uigūrų vyrai. Norėčiau, kad jūs tiesiog įsimintumėte jų veidus ir galvotumėte apie juos, kai aš toliau tęsiu savo pranešimą. Ši kampanija pirmiausia prasidėjo nuo vyrų, o po to perėjo prie visos mūsų tautinės bendruomenės.

Aš išaugau Kinijoje, mylėjau savo šalį kaip savo tėvynę. Buvo laikas, kai aš tikėjau, kad Kinijos vyriausybė pasisako už pliuralizmą, už įvairovę. Mano brolis Ekparas tuo taip pat tikėjo. Tas žmogus, kurį jūs matote nuotraukoje už manęs, yra mano brolis. Jis išdidžiai atstovavo Kinijai, kad ir kur nuvažiuodavo. Jis įkūnijo tos šviesios visuomenės ateitį, tačiau jo ateitis vis dėlto buvo labai žiauriai sustabdyta. Po to, kai grįžo iš Jungtinių Amerikos Valstijų, kur dalyvavo studentų mainuose, jis buvo sulaikytas.

Norėčiau paminėti buvusią Lietuvos Respublikos Prezidentę, kuri iš tikrųjų visuomet labai pasisakė už mano bendruomenės žmonių laisvę ir saugumą. Kalbu vardu savo brolio, kuris po trejų metų vadinamojoje perkvalifikavimo stovykloje 2019 metų sausį buvo perkeltas į priverstinio darbo režimą. Tačiau kalbu ne vien apie savo asmeninę tragediją.

Ne mažiau kaip 1 mln. žmonių yra nelegaliai įkalinti, yra priversti dirbti priverstinį darbą medvilnės laukuose ir įvairiose įmonėse. Tai yra nusikaltimas žmoniškumui. Tokie žiaurumai iš tikrųjų yra sunkūs ne vien patiems nukentėjusiesiems, tačiau ir likusiai visuomenės daliai. Norėčiau, kad jūs visi prisimintumėte, kad empatija ir drąsa nėra iliuzija. Pasaulis gali sustabdyti šiuos žiaurumus prieš tai, kai Kinijos vyriausybė imsis dar žiauresnių priemonių.

Visa tai tęsiasi nuo 2016 metų. Po Antrojo pasaulinio karo dabartinė sulaikymo stovyklų sistema, priverstinio darbo sistema yra tokia pirmoji pasaulyje. Jos primena sovietinio režimo gulagus, tačiau nuo jų šios stovyklos skiriasi tuo, kad šiuo atveju žiaurumai yra griežtai nukreipti prieš tam tikros tautinės mažumos atstovus. Tarp žmonių, kurie nukentėjo nuo Kinijos vyriausybės režimo, yra daug mokslininkų, menininkų, nepilnamečių. Ši kampanija prasidėjo nuo uigūrų. Mano brolis Ekparas buvo vienas iš jų. Jis buvo verslininkas, žiniasklaidos specialistas, šviesus, jaunas žmogus. Šiandien Kinijoje tokiems žmonėms kaip jis tiesiog yra lipdoma separatistų, teroristų, ekstremistų etiketė. Vien už tai, kad jie gimė uigūrais. Keletą savaitių iki mano brolio dingimo aš buvau susitikusi su juo Jungtinėse Amerikos Valstijose ir paklausiau jo, ar jis po studijų norėtų likti užsienyje. Jis atsakė: „Ne, aš manau, kad Kinija keičiasi.“ Štai taip Kinija iš tikrųjų atsidėkoja tiems, kurie stengiasi, dirba jos vardu, jai atstovauja. Tokiu būdu siekiama visiškai sunaikinti šių šviesių žmonių bendruomenę. Buvo sunaikinta daugybė uigūrų kapinių. Žmonės patiria kankinimus, jie yra sekami. Praėjo penkeri metai, Kinijos vyriausybė nerodo jokių požymių, kad ketina nutraukti tokius veiksmus. Dabar nuteistieji jau pradėjo gauti neva legalius teismo sprendimus, jie yra įkalinami penkeriems, dešimčiai metų, siekiant įteisinti tai, kas vyksta šalyje. Žmonės yra verčiami dirbti įvairiose Kinijos įmonėse. Tai yra priverstinis darbas, tai yra moderni vergovė.

„Hugo Boss“ ir „Volkswagen“, kaip žinome, buvo įmonės, kuriose Antrojo pasaulinio karo metu žmonės buvo jėga verčiami dirbti. Šiuo metu daugybė uigūrų yra verčiami dirbti medvilnės laukuose labai žiauriomis sąlygomis. Tai yra kampanija, nukreipta prieš uigūrų bendruomenę. Uigūrų tautybės moterys yra prievarta sterilizuojamos ir net įkalinamos, jeigu turi per daug vaikų. Daugybė vaikų buvo atskirti nuo savo tėvų, nuo savo globėjų ir dabar jie tiesiog leidžia laiką našlaičių namuose už spygliuotų vielų, net jei jų tėvai iki šiol yra gyvi.

Kinijos vyriausybė siekia nukirsti uigūrų šaknis, nukirsti visus jų ryšius su likusiu pasauliu, ir aš esu viena iš tokių uigūrų atstovių, kuriai teko tą patirti. Atsiprašau.

Daugybė pasaulio vadovų nedaro nieko todėl, kad Kinijos ekonominiai ir politiniai ryšiai jiems yra svarbūs. Aš noriu pasidžiaugti Lietuvos vadovais, politikais, kad jūs išdrįstate apie tai kalbėti, ir tikiuosi, kad kitų šalių politikai paseks jūsų pavyzdžiu.

Žiaurumai mano šalyje daugeliu atvejų neturi precedento, jie yra unikalūs šiais laikais. Kinijos vyriausybė pavertė Sindžiangą kalėjimu po atviru dangumi. Žmonės yra sekami modernių stebėjimo kamerų, ir todėl norėčiau paprašyti jūsų prisiminti, kad šiuolaikinė pažangioji technologija šioje kampanijoje taip pat vaidina svarbų vaidmenį. Turime galvoti apie tuos pažeminimus, kuriuos žmonės patiria sulaikymo centruose. Komunistų partija Kinijoje nesustos, kol kitos valstybės pasaulyje tylės.

Šiandieną aš tiesiog labai prašau jūsų pasisakyti už žmogaus laisvę, už žmogaus orumą, prašau prisiminti mano brolių ir jo laisvę. Manau, kad sankcijos Kinijos politikams ir konkrečiai tiems, kurie yra atsakingi už mano brolio ir jo likimo brolių kančias, būtų priemonė, kuri galėtų šiek tiek pakeisti situaciją. Labai norėčiau, kad ekonominiai aspektai nebūtų lemiami šitoje situacijoje. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Ačiū, ponias Asat, už tai, kad pasidalinote savo patirtimi su mumis ir už jūsų pranešimą.

Antrasis pranešėjas ponas Reinhardas Biutikoferis yra Europos Parlamento narys, Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Kinijos Liaudies Respublika pirmininkas bei buvęs Europos žaliųjų partijos vienas iš pirmininkų. Pone Biutikoferi, žodis jums.

Europos Parlamento nario, Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Kinijos Liaudies Respublika pirmininko Reinhardo Biutikoferio pranešimas (nuotoliniu būdu)

R. BIUTIKOFERIS. Ačiū, Pirmininke. Ačiū, kolegos, už tai, kad pakvietėte mane ir suteikėte galimybę dalyvauti šioje labai svarbioje diskusijoje. Aš iš tikrųjų su liūdesiu klausiau, kas buvo pasakyta. Turiu pasakyti, kad žmogaus teisių padėtis Kinijos Liaudies Respublikoje šiandien yra daug blogesnė, nei buvo nuo pat tamsiųjų Tiananmenio aikštės žudynių laikų. Sindziange režimas buvo sukurtas tokiu būdu ir kai kurie jį vadina genocido režimu, o žmogaus teisių *Human Rights Watch* organizacija kaltina Kinijos Liaudies Respubliką vykdant nusikaltimus prieš žmoniją.

Tai blogiausia policinė valstybė, kokią tik galima įsivaizduoti. Tai yra techninis totalitarinis režimas, kuris neegzistavo iki šiol. Negi Komunistų partijos funkcionieriai, kurie anksčiau nenorėjo laikytis tokios represijų politikos, tapo patys šio režimo aukomis. Taigi Sindziangas iš tikrųjų yra pats žiauriausias, kalbant apie žmogaus teises. Bet, deja, tai nėra vienas iš pavyzdžių. Mes turime pranešimų iš Tibeto, daug jų turime, taip pat turime pranešimų iš Mongolijos. Nors Mongolijoje buvo gana taiku, ten yra pradedamas taikyti naujas režimas, kalbos politika ir taip keičiamas mažumų supratimas. Žmonės, mažumos yra verčiami sukilėliais. Sakoma, kad juos reikia labai žiauriai malšinti. Mes manome, kad dideliu mastu nesilaikoma žmogaus teisių Honkonge, jame visos laisvės, kurias garantavo Honkongo pagrindinis įstatymas, yra panaikintos Nacionalinio saugumo įstatymu. Taip pat nesilaikoma tarptautinių įsipareigojimų, kuriuos prisiėmė Kinija, pasirašiusi deklaraciją su britais.

Mes taip pat neturime pamiršti rimtos žmogaus teisių visoje Kinijoje gynėjų situacijos, kai teisininkai, norintys imtis su žmogaus teisėmis susijusių bylų, yra sodinami į kalėjimus ir tampa kaltinamaisiais patys, kai moterys, kurios gali būti apkaltintos tikrai (cituoju) „nusikaltimu, siekiais dirbti kartu viešose vietose“, yra sodinamos į kalėjimus. Žmonės, kurie kritikuoja vyriausybę arba išreiškia savo nuomonę, yra sodinami į kalėjimus. Bet aš manau, mes taip pat turėtume atkreipti dėmesį, kad Komunistų partijos lyderiai nėra patenkinti tuo, ką jie daro. Jiems to neužtenka. Jie ne tik atima žmogaus teises iš žmonių, jų negerbia, Komunistų partijos lyderiai eksportuoja savo kovą prieš žmogaus teises. Tarptautiniu mastu jie siekia įtvirtinti savo apibrėžimą, ką turėtų reikšti žmogaus teisės ateityje. Jie nori įtvirtinti sąvokas, kurios atimtų asmenims asmeninę apsaugą ir užtikrintų žmogaus teises.

Jie eina dar toliau. Jie eksportuoja savo pastangas labai praktiniais būdais. Jie siekia politikos, kuria siekiama nustatyti, ką galima sakyti, ko negalima sakyti apie Kiniją, kad Kinijos negalima būtų kritikuoti visame pasaulyje. Kinija neleidžia prieigos prie įvairių ekspertų grupių, interneto tinklalapių, tų grupių, kurios kritikuoja Kiniją. Taip pat sankcionuoja mokslininkus, įvairias ekspertų grupes, jiems taiko sankcijas. Tos ekspertų grupės labai daug padarė pranešdamos apie situaciją Sindziange. Taigi siekiama sankcionuoti šiuos mokslininkus ir ekspertų grupes.

Kinija siekia pasauliniu mastu reglamentuoti žodžio laisvę. Jie netgi tai įtraukė į įstatymą. Pagal jų Nacionalinio saugumo įstatymą, įteisintą Honkonge, nesvarbu, kokios šalies, pilietis gali būti teisiamas Honkonge, jeigu jis, tarkim, kritikuojęs Honkongą tokiu būdu arba pasakytų tai, kas nepatiktų Kinijos komunistų partijai.

Kinija taip pat siekia eksportuoti savo kovą su žmogaus teisėmis. Aš norėčiau pagerbti jūsų drąsią kolegę Dovilę, kuriai taip pat yra taikytos sankcijos, kaip ir kitiems parlamentarams, tarkime, iš Belgijos, penkiems iš Nyderlandų, taip pat penkiems Europos Parlamento nariams.

Žvelgiant į visą šią situaciją ir realybę, kurią aš nupasakojau, labai sunku suprasti, kodėl Europos lyderiai galvojo, kad bus pats laikas sudaryti investicijų susitarimą su Kinija. Tas buvo padaryta praeitų metų pabaigoje baigiant derybas. Si Dzinpingui tokiu būdu buvo suteikta geopolitinė pergalė.

Kai mes žiūrime į susitarimo turinį (aš detaliai jo neanalizuosiu, pažadu jums tai), mes matome, kad trūksta dėmesio žmogaus teisėms ir rūpestį keliantiems dalykams. Tai aiškiai matoma ir tai visiškai nepriimtina. Tai akivaizdžiai matoma, nes Kinija nėra priversta Europos Sąjungos bent jau prižadėti panaikinti... arba laikytis privalomų konvencijų, draudžiančių priverstinį darbą. Kinijos diplomatai sako, kad jie galbūt prisijungs prie šios konvencijos, jeigu mes sutiksime, kad tai nebus taikoma Sindziango provincijai, ir jie toliau persekioja uigūrus. Yra ir kitų elementų, kitų dalykų, imamas represyvių politikos priemonių prieš europines organizacijas Kinijoje arba prieš žiniasklaidos priemones.

Kinija nori visiškai kontroliuoti savo žiniasklaidą. Kinijos žiniasklaida yra visiškai kontroliuojama kinų Komunistų partijos. Kinija nenori, kad tai būtų kvestionuojama ir keičiama. Europos Parlamentas iš pat pradžių turėjo į tai atsižvelgti. Ateities perspektyvos nėra labai geros, nes Europos Parlamentui buvo taikytos sankcijos.

Įvairios politinės grupės sutaria, kad šis susitarimo klausimas išvis neturėtų būti keliamas tol, kol yra taikomos sankcijos. Jūs remiate Europos Parlamentą, jūs tai darote griežtai, tvirtai. Mes visi žinome, kad tai nebus trumpas bėgimas – tai bus maratonas. Taigi mums reikia drąsos, mums reikia gebėjimo kantriai grįžti prie to klausimo nuolat.

Aš manau, kad yra du galimi tikslai visoje Europoje. Mes visada turime kelti klausimus, kritikuoti ir siekti, kad visi suprastų. Yra du dalykai, kurie kelia rūpestį, kurie turi ir ekonominę poveikį. Aš kalbu apie produktų, kurie pagaminti priverstiniu darbu, importo į Europos Sąjungą uždraudimą. Mes turėtume turėti tokį draudimą, mes negalime leisti Europos bendrovėms prisidėti prie žmonių represijų, prie priverstinio darbo, išnaudojimo. Mes taip pat turėtume prašyti, reikalauti įmonių ir taip pat jas spausti, kad jos savo grandinėse neįtrauktų produktų, Sindziango pagamintų produktų.

Aš labai jums dėkoju už tai, kad leidote man kreiptis į jus, ir aš tikiuosi, kad mes galėsime susiburti į dar stipresnę grupę. Tai yra svarbus mūsų, kuris mus moko, kad pagrindinė žmogaus teisių vertybė yra vienas iš mūsų visuomenės ramsčių. Tai taip pat mus moko, kad kantriai ir nuosekliai mes turime spręsti žmogaus teisių klausimus, kad ir kur jie iškiltų, nes jeigu mes kovosime su savo trūkumais, mes galėsime rimtai kovoti ir su kitais trūkumais.

PIRMININKĖ. Labai dėkoju ponui R. Biutikoferiui už dalyvavimą mūsų šiandienos diskusijoje apie žmogaus teisių pažeidimus Kinijoje. Tomas Tugendatas. Jis yra Jungtinės Karalystės Parlamento Bendruomenių Rūmų narys, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Nuo 2020 metų ponas T. Tugendatas vadovauja įsteigtai Kinijos tyrimų grupei, kurios tikslas Jungtinėje Karalystėje naujai pažvelgti į Kinijos ekonominę galią bei jos pasaulinį vaidmenį. Pone Tugendatai, žodis jums.

Jungtinės Karalystės Parlamento Bendruomenių Rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininko Tomo Tugendato pranešimas (nuotoliniu būdu)

T. TUGENDATAS. Labai ačiū už šią diskusiją. Tikrai labai džiaugiuosi galėdamas čia dalyvauti. Aš manau, kad tai, ką pasakė ponas R. Biutikoferis, iš tikrųjų viskas gryna tiesa, ir aš nieko negaliu labai pridurti.

Mes kalbame apie demokratinių principų pažeidinėjimą. Jūs esate susipažinę su tokiu procesu, kai buvote okupuoti ir kovojote už savo žmogaus teises ir už laisvę. Jūs puikiai suvokiate, ką reiškia žmogiškasis orumas. Taigi tokių pamokų iš manęs negausite.

Manau, dabar yra tas momentas, kai mes turime nuspręsti, ar mes leisime Kinijai toliau rodyti savo galią atskiroms šalims, kurios galbūt nori šiek tiek lengvesnio gyvenimo šiandien ryto-

jaus kaina. Ar mes nuspręsimė tiesiog šiandien gyventi laimingai ir užmiršti apie savo vaikų ateitį? Manau, atsakymas yra aiškus visiems. Kai jūsų vadovai tomis niūriomis komunistinio režimo dienomis siekė išlaikyti savo kultūrą ir savo kalbą, jie galvojo apie mus.

Dabar mes susiduriame su nauja priespaudos forma ir, manau, turime galvoti apie vaikus, kurie po kurio laiko užims mūsų vietas parlamentuose. Taigi, galbūt mes nekalbame vien tik apie Sindziangą ar apie Honkongą, kur žmonės susiduria su persekiojimais ir kitais žiaurumais. Mes turbūt kalbame apie pasaulį, kuriame norime gyventi, apie partnerystes, kurias norime užmegzti.

Taigi, kad ir kokią poziciją jūs palaikytumėte – už breksitą, po breksito ar panašiai, manau, svarbiausia yra tai, kad tie, kurie tiki žmogaus laisve, teisingumu, teisės viršenybe, turi susijungti nuo Japonijos, Vokietijos iki Kanados, visos laisvos šalys visame pasaulyje. Tai yra tas momentas, kai turime tai padaryti, kadangi susiduriame su drakonu, kuris jau nusilpęs, kuris nėra neįveikiamas. Tai nėra plieninis tigras, greičiau popierinis tigras. Tai, ką mes matome šiandieną, įrodo, kad jis nebėra stiprus, greičiau priešingai. Būtent dėl to ir yra puldinėjamas Honkongas, Sindziangas. Todėl, kad tas drakonas bijo. Bijo savo žmonių, bijo tos ateities, kurią jie gali pasirinkti. Bijo, kad jis praras savo galią.

Jeigu pažiūrėtume į V. Putiną, viskas atrodo panašiai. Tai, ką V. Putinas daro A. Navalnui, puikiai iliustruoja, kad kažkas bijo savo žmonių. Kažkas pavogė iš savo visuomenės tiek daug, kad žmonės yra nuskrudinti, tačiau jie bunda. Kad organizacija iš tikrųjų silpnėja ir mes, deja, matome daug žmonių, kurie yra linkę daryti kompromisus, kalbu apie „Nord Stream 2“, apie įvykius Ukrainoje, kurie yra linkę patylėti. Taigi mes turime pagalvoti, kokią poziciją užimame mes. Galbūt prisiminkime, už ką kovojo mūsų tėvai ir seneliai. Prisiminkime, kad mūsų vieta ir mūsų vaidmuo ne vien tik džiaugtis gyvenimu šiandien, bet ir pagalvoti, kokią kainą mūsų tėvai sumokėjo už tai, ką mes turime šiandien, už mūsų laisvę.

Aš jungiuosi prie jūsų šiandien, nes laisvės, kuriomis mes džiaugiamės šiandien, turi būti apsaugotos stojant prieš diktatą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, pone Tugendatai, už jūsų kalbą. Kviečiu mūsų kolegę Seimo narę D. Šakalienę, kuri yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narė ir Tarptautinio parlamentarų aljanso dėl Kinijos viena steigėjų ir kopirmininkė. Prašom, Dovile, žodis jums.

Seimo narės Dvilės Šakalienės pranešimas

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, svečiai, „laogai“ (taip kinų kalba vadinamos privalomojo perauklėjimo stovyklos, kuriose šiandien masiškai kalinami Sindziango provincijoje gyvenantys uigūrai) mums, ištrūkusiems iš komunistinio lagerio, žinoma, šio žodžio skambėjimas primena kitą žodį „gulagai“ – priverstinio darbo stovyklų voratinklį, skirtą perauklėti sovietiniam režimui nepalankius žmones. Lenino sugalvotuose ir J. Stalino valdymo metu piką pasiekusiuose komunistų lageriuose kalėjo milijonai sovietų represuotų žmonių.

2021 m. vasario 3 d. BBC publikuotas naujausias tyrimas atskleidė, kad Kinijos komunistinio režimo laoguose taip pat sistemingai mušami kaliniai, žiauriai kankinami, marinami badu, pateikiami faktai apie kasdienes grupinius žaginimus ir tai, kad kai kuriose stovyklose tai net įtraukta į stovyklų dienotvarkes. JAV Valstybės saugumo departamento duomenimis, į perauklėjimo stovyklas išvežti daugiau nei 2 mln. uigūrų, tačiau laogai (lageriai) – dar ne viskas. 2020 m. gruodžio 15 d. Globalios politikos centro publikuoto tyrimo duomenimis, daugiau nei pusė milijono uigūrų yra išnaudojami priverčiamuosiuose darbuose medvilnės laukuose. Šių metų vasarį Australijos strateginės politikos institutas paskelbė ataskaitą, kurioje identifikavo devyniuose Kinijos regionuose esančias 27 gamyklas, kuriose buvo naudojamas uigūrų perkeltų iš Sindziango perauklėjimo stovyklų darbas. Bet netgi kalinimas, kankinimas, prievartavimas ir priverstinis darbas dar nėra viskas, ko Kinijos režimas ėmėsi prieš uigūrų tautinę mažumą. Džeimstauno fondo publikuotas tyrimas atskleidžia uigūrų gimstamumo ribojimo politiką, įskaitant prievartinę uigūrų moterų ilgalaikę kontracepciją ir sterilizaciją. Taip, jums nepasigirdo. Sistemingą konkrečios etninės grupės gimstamumo kontrolę. Anot daktaro A. Zenzo studijos, tarp 2015 ir 2018 metų uigūrų gimstamumas krito net 84 %. „Newlines“ instituto raporte rašoma: „Valdžia sistemingai taikosi į

vaisingo amžiaus uigūrus, namų ūkių galvas ir bendruomenės lyderius, sulaikydama ir versdama juos kalėti nepakeliamomis sąlygomis, o uigūrų moterims taiko gimdymo prevencijos priemones, atskiria uigūrų vaikus nuo jų tėvų, masiniu mastu perkelia uigūrus ir priverčia dirbti pagal sunkaus priverstinio darbo schemas tokiu būdu, kuris prilygintinas masiniam kalinimui.“

Visus šiuos tyrimus sudėjus tampa aišku, kad sistemingas uigūrų tautos persekiojimas, kalinimas, žalojimas, žudymas ir sterilizavimas pažeidžia konvenciją dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį, kurios 2 straipsnio 2 ir 4 punktuose genocidas apibrėžiamas kaip rimtos kūniškos arba psichinės žalos darymas tam tikros grupės žmonėms ir kaip priemonės, skirtos užkirsti kelią gimdymams tam tikroje grupėje. Remiantis šia iš karto po holokausto priimta tarptautine konvencija belieka konstatuoti, kad Kinija šiandien vykdo uigūrų tautos genocidą.

Šių metų sausio mėnesį apie tai pasisakė ir Jungtinės Karalystės žydų bendruomenės vadovybė. Cituoju: „Kaip bendruomenė mes visada esame ypač atsargūs lyginimų su holokaustu atžvilgiu.“ Visgi pabrėždami panašumus savo laiške jie tęsia: „Tai, kas, kaip teigiama, šiuo metu vyksta Kinijos Liaudies Respublikoje, ir tai, kas vyko nacistinėje Vokietijoje prieš 75 metus, panašu – ir ten, ir ten žmonės priverstinai laipinami į traukinių vagonus; ir ten, ir ten skutamos tikinčių vyrų barzdos; ir ten, ir ten moterys yra sterilizuojamos; ir ten, ir ten niūri koncentracijos stovyklų šmėkla.“

Dėl mano darbo ginant žmogaus teises, dėl raginimo pradėti nepriklausomą tarptautinį tyrimą dėl uigūrų genocido jį neigiantis Kinijos režimas kovo 22 dieną įtraukė mane į sąrašą asmenų, kuriems taikomos sankcijos: draudimas atvykti į Kiniją, Honkongą ir Makao, draudimas mums ir su mumis susijusioms institucijoms vykdyti bet kokias bendras veiklas su asmenimis ar organizacijomis Kinijoje. Atitinkamai sankcijos būtų taikomos jiems, jeigu jie bandytų vykdyti veiklą su mumis. Maža to, automatiškai sankcijos pritaikytos ir visų mūsų šeimų nariams.

Akivaizdu, kad kone per šimtmetį komunistinio valdymo šis totalitarinis režimas atitrūko nuo realybės, nesuvokia, kad represijų taikymas demokratiją ir žmogaus teises ginančių parlamentarų ir mokslininkų atžvilgiu ne įbaugina demokratinių valstybių piliečius, bet juos mobilizuoja ir suvienija, o pats sankcijų pobūdis ir pretekstas yra ideali režimo represyvumo iliustracija.

Apie uigūrų padėtį kalbu ir todėl, kad šioje temoje persipina dvi Lietuvos ir mano pačios gyvenimo gijos, daugelio metų patirtis dirbant žmogaus teisių gynimo srityje bei Lietuvos ir mano šeimos istorija. Kinijos komunistų partija kartuoja, kad kritika Kinijai dėl uigūrų genocido tėra Vakarų imperialistinė propaganda, o laogai tarsi apskritai neegzistuoja. Tą patį nuolatos kartoja Kinijos komunistų partija.

Šiandien Seimo salėje yra ne vienas Seimo narys, pats gimęs tremtyje. Tremtyje gimė ir mano mama. Daugiau nei 300 tūkst. Lietuvos gyventojų buvo įkalinti arba ištremti, Lietuvoje beveik nėra šeimos, kurios nebūtų palietęs komunistų teroras. Tačiau lygiai taip pat prieš 50 metų, iki pat A. Solženicyno „Gulago archipelago“ pasirodymo, tiek sovietai, tiek jų simpatikai Vakaruose neigė gulagų ir teroro mašinerijos egzistavimą. Kaip šiandien neigiamos uigūrų kančios, taip buvo neigiamos ir mūsų tautos kančios. Būtent todėl mes turime pareigą apie tai kalbėti. Jei išdrįsime sugriauti raudonąją sovietinę komunistinę imperiją, turėkime drąsos užstoti komunistų persekiojamus žmones ir šiandien.

Aš didžiuojuosi, kad Lietuvos Seimas prisijungė prie pirmųjų parlamentų, kuriuose kalbama apie uigūrų genocidą, – JAV, Kanados, Nyderlandų ir kitų. Analogiški klausymai šiandien vyksta ir Didžiosios Britanijos parlamente, debatus inicijavo taip pat Kinijos režimo sankcionuota (...) ir ten šiandien balsavimui bus pateikta rezoliucija dėl uigūrų genocido.

Mažiau Kinijos tema besidomintys kolegos vis dar gali turėti vaizdinį, kad Kinija nesikiša į kitų valstybių reikalus. Tiesa visiškai kitokia. Kinijos režimas viena ranka skatina atvirumą ir ragina kitas šalis įsileisti Kinijos kapitalą bei technologijas, tuo pat metu griežtai ribodamas užsienio verslo ir technologijų įsileidimą į savo rinką. Viena ranka reikalauja, kad pasaulis laikytųsi tarptautinių teisinių standartų, kita ranka pats juos nuolat ignoruoja. Tarptautinėje erdvėje režimas kalba apie tai, kad kitos šalys neturėtų kištis į Kinijos reikalus, o savo piliečiams Kinijos komunistų partija transliuoja ambiciją būti pasauline galybe. Šiai dviveidystei atliepia ir konkretūs

veiksmams. Pavyzdžiui, pirma, Honkonge įvestas Nacionalinio saugumo įstatymas faktiškai suspendavo Honkongo demokratiją, sukėlė masinius protestus ir riauses ir šiurkščiai pažeidė tarptautinius aktus.

Antra. Kalbant apie Taivano klausimą, savo generolams ir saugumo bendruomenei 2019 metų sausį Si Dzinpingas sakė (cituojau): „Mes neprizadame atsisakyti jėgos naudojimo ir pasiliekaime opciją imtis visų būtinų priemonių.“

Trečia. Su Kinijos režimu susijusių asmenų ir įmonių vykdomas žiniasklaidos priemonių pirkimas net ir Europos Sąjungos šalyse, pavyzdžiui, Čekijoje, neigiamų žinučių apie Kiniją cenzūravimas. Žinome, kaip Kinijos spaudžiami Europos Sąjungos pareigūnai atidėjo ir švelnino ataskaitą dėl dezinformacijos apie COVID-19 pandemiją, o Kinijos veikiami PSO pareigūnai užkardė laiku pateikti informaciją pasaulio valstybėms apie pandemijos grėsmę.

Ketvirta. Ekonominėmis priemonėmis faktiškai kolonizuojama Afrika.

Penkta. Plėtojamos Vakarų demokratinę bendruomenę skaldyti, o ne su ja bendradarbiauti skirtos „Juostos ir kelio iniciatyva“ ar 17+1 iniciatyva, tačiau tam galima ir reikia pasipriešinti. Lietuva faktiškai sugriovė 17+1, tad akivaizdu, kad pozicijos nuoseklumas, aiškūs argumentai ir tinkamai pasirinkta strateginė partnerystė kartais svarbiau nei šalies dydis.

Beje, Kinijos režimas sako, kad nereikia painioti politikos ir žmogaus teisių su ekonomika ir technologijų plėtra, bet savo šalyje pati blokuoja vakarietiškus portalus ir socialinių medijų platformas, o mintis, kad Vakarų įmonės galėtų Lietuvoje diegti 5G ar kitas strategines technologijas, apskritai neišsivaizduojama. O ir ekonominio pragmatizmo idėją pati Kinija visiškai sukompromitavo.

Matant šio režimo paliktus pėdsakus kitose šalyse akivaizdu, kad vietoj plyno lauko investicijų tiksliau būtų vartoti terminą – išdegintos žemės investicijos. Kinijos režimas kviečia įsileisti, bet neišsileidžia, reikalauja laikytis tarptautinių sutarčių, bet nesilaiko, reikalauja nesikišti, bet kišasi. Galbūt sakysite, kad tokiai milžiniškai ir galingai valstybei kaip Kinija nuspjauti į Lietuvos veiksmus. Visgi tai, kaip agresyviai Kinija reaguoja, rodo, kad ji jaučia tarptautinį spaudimą. Iš esmės sankcijų įvedimas Europos šalių parlamentarams už žmogaus teisių gynimą yra beprecedentis ir visiškai neadekvatus žingsnis. Šiandien matyti, kad kaip Krymo okupacija išsklaidė net ir didžiausių Rusijos empatikų abejones ir privertė Europos Sąjungą sugriežtinti savo politiką Rusijos režimo atžvilgiu, taip ir šios Kinijos komunistų partijos įvestos sankcijos tapo savotišku *wake up call* Vakarų sostinėse. Būtent dabar yra laikas pasakyti griežtą ne uigūrų genocidui ir kitiems žmogaus teisių pažeidimams. Būtent dabar mes turime langą tarp Kinijos komunistų partijos šimtmečio šventimo ir Pekino olimpiados, kurios metu tarptautinis spaudimas gali duoti daugiausia vaisių. Jokių *business as usual* su šiuo komunistiniu režimu būti negali.

Beje, ant jūsų stalų, ant pirmų ir paskutinių suolų yra padėti sąrašai žmonių – uigūrų, kurie dingę paskutiniu metu. Neįmanoma turbūt išspausdinti viso 2 mln. žmonių sąrašo, bet bent dalį vardų ir nuotraukų galite matyti. Lygiai taip pat, kaip birželio 14 dieną mes turime tokią tremtinių ir politinių kalinių vardų ir likimų skaitymo akciją „Ištark, išgirsk, išsaugok“, uigūrai šią dieną gali perskaityti milijonų savo šeimų – vyrų, tėčių, mamų, seserų, brolių, močiucių, senelių vardų, nors daugelio jų likimas vis dar yra nežinomas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamai kolegei D. Šakalienei. (*Plojimai*) Ačiū.

Kitas mūsų diskusijos pranešėjas yra ponas Kristoferis Volkeris. Jis yra Jungtinėse Amerikos Valstijose įsikūrusio nevyriausybinių Nacionalinio demokratijos fondo, skirto demokratijos plėtrai ir jos stiprinimui pasaulyje, viceprezidentas. (*Kalba angliškai*)

Nacionalinio demokratijos fondo Jungtinėse Amerikos Valstijose viceprezidento Kristoferio Volkerio pranešimas (nuotoliniu būdu)

K. VOLKERIS. Labai ačiū. Pirmiausia norėčiau padėkoti Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen ir komiteto pirmininkui Ž. Pavilioniui, taip pat kitiems Užsienio reikalų komiteto nariams už galimybę ir privilegiją pasisakyti čia, Seime, itin svarbia tema apie Kinijos poveikį demokratijai pasaulyje.

Taip pat norėčiau iš tikrųjų padėkoti už Lietuvos poziciją, Lietuvos indėlį reaguojant į įvykius Baltarusijoje, Rusijoje ir taip pat Kinijoje.

Savo pasisakyme pabrėšiu tris dalykus. Pirmas yra tas, kad Kinijos valdžios institucijos tapo vis labiau represinės savo šalyje ir dar labiau suspaudė gniaužtus Kinijos visuomenės atžvilgiu. Laisvos raiškos slopinimas yra svarbiausia Pekino strategijos dalis, išnaudojamos valstybės kontroliuojamos žiniasklaidos priemonės, skaitmeninė cenzūra, blokuojamos pasaulinės naujienų priemonės, galinčios pasiūlyti alternatyvią ir nepriklausomą informaciją bei kontrolės formas naujoms technologijoms. Kinijos komunistų partija neatleidžia geležinių gniaužtų informacijos šaltiniams ir jų kuriamam turiniui.

Kinijos valdžios institucijos nuolat puldinėja pilietinę visuomenę. Pilietinės visuomenės grupės turi labai nedaug galimybių nukrypti nuo vyriausybės naratyvų arba juos užginčyti. Tarp daugelio kliūčių pilietinei visuomenei yra teisės aktai, ribojantys grupių galimybes gauti koki nors tarptautinį finansavimą, taip užsienio NVO yra verčiamos identifikuoti Kinijos rėmėją ir užsiregistruoti vyriausybėje.

Vykdydama bendrą kontrolę, Kinijos vyriausybė vykdo plataus masto projektą, kuriuo siekiama palaipsniui užgniaužti ir net išnaikinti mažumos tautas ir kultūras. Uigūrų musulmonų atveju Komunistų partija nuo 2017 metų pastatė daugiau kaip 260 sulaikymo centrų, sunaikino mažiausiai šimtą kapinių, įsilaužė į mobiliuosius telefonus, sulaikė nežinomą uigūrų skaičių, vykdė priverstinį darbą ir atliko priverstinę sterilizaciją.

Komunistų partija taip pat stengėsi nuslopinti kultūrinę identitetą vidinėje Mongolijoje. 2020 metais valdžios institucijos paskelbė, kad regiono mokyklos kaip mokomąją kalbą turi vartoti kinų kalbą. Dėl to kilo protestų. Vėlesnių susidorojimų metu teisėsaugos institucijos suėmė ir sulaukė tūkstančius žmonių, areštavo jų turtą. Žmonės buvo atleisti iš darbo ir taip toliau.

Religinės mažumos yra sistemingų represijų taikiklyje. Mažiausiai 100 mln. žmonių Kinijoje susiduria su religiniu persekiojimu, įskaitant protestantus krikščionis, Tibeto budistus, uigūrų musulmonus ir Falun Gong praktikuojančius asmenis. Svarbu tai, kad valdžios institucijos sustiprino savo gebėjimą išlaikyti kontrolę, taikydamos šiuolaikines technologijas, kurias mokslininkė S. Hoffman apibūdina kaip techninio pobūdžio autoritarizmą. Kinijos stebėjimo infrastruktūra, sekimo infrastruktūra apima kamerų su veido atpažinimu technologiją, naudojamos duomenų bazės, kuriose saugoma informacija apie tokias grupes kaip disidentai, etninės religinės mažumos ir kita. Taip pat vykdoma socialinių renginių stebėseną.

COVID-19 pandemija leido pareigūnams sugriežtinti valstybės priežiūrą, technologijų kompanijos sukūrė programėles, kurios atidžiai stebi asmenų judėjimą. Be to, stebėtojai užregistravo bent 897 atvejus, kai asmenys buvo suimti dėl pasisakymų internete, susijusių su COVID-19, 2020 metų sausio–kovo mėnesiais. Atsižvelgiant į tai, kad Kinijos komunistų partija turi neribotą galią, šios galingos technologinės naujovės kuriamos be atskaitomybės ir skaidrumo, kurie galėtų riboti žmogaus teisių pažeidimus.

Antra. Užsienio politika prasideda namuose. Kadangi Kinijos valdžios institucijos tarptautiniu mastu tapo ryžtingesnės, autoritarinio valdymo normos ir įpročiai neapsiribojo tik Kinijos Liaudies Respublikos teritorija. Kaip mes su kolegomis pažymime netrukus pasirodysiančiame pranešime apie pasaulinę autoritarinę įtaką namuose, Pekino, kaip ir Maskvos, vadovai savo vidaus saugumo aparatus ir technologinius inkubatorius skiria kliudyti pilietinės visuomenės ir kitų nepriklausomų jėgų veiklai, vykdamas bendrą kontrolę, tačiau atskaitomybės ir pliuralizmo, kuris yra autoritarinių sistemų pagrindas, slopinimas išėjo už nacionalinių sienų ribų ir tampa galia kliūtimi pasaulinei kovai už demokratiją.

Laikui bėgant, užuot reformavusis, Kinija pagilino savo autoritarizmą. Globalizacijos eroje ji tampa nukreipta į išorę. Nors Kinija šiandien daugeliu atžvilgiu susikerta su pasauline sistema, valdant Komunistų partijai ji netapo nei skaidresnė, nei atskaitingesnė. Ji veikiau sukūrė politiką ir praktikas, kurios gali pakenkti demokratiniams standartams. Šis pokytis matomas daugeliui tarptautinių organizacijų, turinčių įgaliojimus užtikrinti demokratiją ir žmogaus teisių standartus. Kinijos ir Rusijos vadovaujamos autoritarinės jėgos sunkiai dirba, kad šių organizacijų veikla

būtų sustabdyta, jos siekia izoliuoti nepriklausomų grupių dalyvavimą, kritinių organizacijų, tokių kaip Jungtinės Tautos, žmogaus teisių ir demokratijos mechanizmuose ir formuoja darbotvarkę taip, kad atskirtų diskusijas nepageidaujamomis temomis. Taip siekiama ne tik ginti autoritarizmą šalyje, bet ir pakeisti tarptautines normas, smerkiančias autoritarinį valdymą.

Be to, Kinijos valdžios institucijos visame pasaulyje daro įtaką, kuri prieštarauja žmogaus teisių standartams tokiose srityse kaip švietimas, žiniasklaida ir per prekybą strateginės korupcijos forma. Tačiau taip yra technologijų srityje, kur viskas keičiasi greičiausiai. Technologinės naujovės, kuriomis skatinamas socialinis valdymas Kinijoje, vis dažniau diegiamos ir už Kinijos ribų. Daugelį užsienyje taikomų metodų Kinijos valdžios institucijos pirmiausia inkubuoja šalies lygmeniu, per internetinę cenzūros sistemą, vadinamą didžiąja ugniasiene. Kinijos valdžios institucijos jau seniai sugebėjo suvaldyti ir apriboti tai, prie ko Kinijos žmonės, didžiausias pasaulyje interneto naudotojų skaičius, atstovaujantis vienai šaliai, gali turėti prieigą, kai tik prisijungia prie interneto. Dabar vyriausybė vis dažniau taiko automatinį mokymąsi, kad cenzūra ir priežiūra būtų sujungtos su visapusišku socialiniu valdymu, o tai vis labiau paveiks visuotinę saviraiškos laisvę.

Per ilgai laisvų visuomenių stebėtojai manė, kad tendencijos Kinijoje skiriasi nuo to, kas vyksta už Kinijos Liaudies Respublikos ribų. Tačiau šis išorės požiūris yra klaidingas ir prisidėjo prie pavojingo nusiramino jausmo. Globalizacijos eroje Pekinas internacionalizavo autoritarizmą taip, kad galiausiai paveiktų mus visus.

Trečiasis ir paskutinis klausimas susijęs su tuo, kaip turėtų reaguoti demokratinės valstybės bendruomenė. Kadangi Kinijos vadovybė teikia didesnę svarbą formuoti politinę veiklos aplinką užsienyje, per pastarąjį dešimtmetį ji išleido daug milijardų dolerių, kad suformuotų atitinkamą visuomenės nuomonę ir suvokimą visame pasaulyje, kad pasaulis apskritai labiau veiktų pagal Kinijos taisykles. Kad galėtų konkuruoti, demokratinės valstybės turės spręsti atotrūkio vertybių srityje klausimą.

O iš esmės reaguojant į šį visuotinį iššūkį taip pat turi būti apsvarstyta pačios Kinijos demokratinio vystymosi svarba. Akivaizdu, kad šioje naujoje eroje Kinija užsitikrino didesnę vaidmenį pasaulinėje arenoje ir siekia propaguoti savo pačios pageidaujamas idėjas, normas ir valdymo metodus. Nelauktas Pekino gebėjimas vykdyti skaitmeninę cenzūrą, naudoti ekonominę svertą nutildyti demokratinėms valstybėms ir apskritai daryti įtaką demokratinėms sistemoms užsienyje, sukelia poreikį rasti naujų būdų šiai naujai situacijai spręsti.

Kaip mes su kolegomis rašome netrukus pasirodysiančioje ataskaitoje, Kinijos režimo „skaldyk ir valdyk“ metodai turi būti sutinkami su demokratine vienybe. Pagrindinis autoritarinio valdymo bruožas Kinijoje yra „skaldyk ir valdyk“ metodas demonstruoti galią. Jie daro tą patį ir tarptautiniu lygmeniu. Priklausomai nuo to, kaip jiems sekasi tai daryti, demokratinės valstybės patenka į nepalankią strateginę padėtį, ir (...) jų ryžtas. Demokratinės valstybės yra visos kartu šioje įnirtingoje kovoje ir turi rasti naujų ir ilgalaikių bendradarbiavimo būdų, kad būtų apsaugotos liberalios demokratijos vertybės ir praktika.

Pilietinė visuomenė gali padėti šalinti nuolatines su Kinija susijusias politinio raštingumo spragas. Vietos pilietinės visuomenės kompetencijos didinimas yra labai svarbus, kovojant su besikėsiančia Kinijos partinės valstybės veikla tiek nusistovėjusios, tiek ir besiformuojančios demokratijos valstybėse. Pilietinės visuomenės sektorius, išmanantis bendradarbiavimo su pasaulinėmis autoritarinėmis galiomis pavojus, gali prisidėti užtikrinant didesnę skaidrumą ir pagrįstos politikos formavimą ir galiausiai tapti gyvybiškai svarbia gynybos linija, kuri sustiprins demokratinę valstybių institucinę vientisumą. Plačiaja prasme pilietinė visuomenė yra labai svarbi demokratinė valstybių konkurencinio pranašumo prieš autoritarines valstybes dalis. Labai ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKĖ. Pone Volkeri, ačiū, kad prie mūsų prisijungėte ir pasidalinote savo mintimis ir savo žiniomis. Norėčiau suteikti žodį profesorui I. Kotlerui.

I. Kotleris yra kitas mūsų pranešėjas, jis yra Raulio Valenbergo žmogaus teisių centro vadovas, teisės profesorius emeritas, buvęs Kanados teisingumo ministras, generalinis prokuroras bei ilgametis parlamento narys. Pone Kotleri, žodis jums.

**Profesoriaus emerito, Raulio Valenbergo žmogaus teisių centro Kanadoje vadovo,
buvusio Kanados teisingumo ministro bei generalinio prokuroro, ilgamečio Kanados
Parlamento nario Irvino Kotlerio pranešimas (nuotoliniu būdu)**

I. KOTLERIS. Ačiū už tokius gražius žodžius, pristatymo žodžius. Norėčiau pasveikinti Lietuvos parlamentą už jo lyderystę, padėkoti savo kolegoms už Lietuvos lyderystę žmogaus teisių srityje Baltarusijoje. Šiame kontekste už tai, kad Lietuvos parlamentas surengė šią svarbią diskusiją, kai Si Dzinpingo Kinija vykdo didžiulį išpuolį prieš žmogaus teises ir žmogiškąjį orumą. Taip pat Kinijos komunistų partija puola penkis nuodus, kaip jie vadina. Tai yra visų pirma – uigūrus. JAV vyriausybė, Nyderlandų parlamentas, Kanados parlamentas pavadino tai genocidu. Masinis įkalinimas, milijonai uigūrų vyrų, moterų ir vaikų yra kalinami. Tai yra didžiausias tokių kalinamųjų žmonių skaičius nuo holokausto laikų. Jie yra žudomi, jie yra kankinami.

Taip pat visuomenė yra kontroliuojama, moterys yra sterilizuojamos, taip pat atskirta pusė milijono uigūrų vaikų nuo savo tėvų. Uigūrai yra vadinami liga, vėžiu, kurį reikia gydyti, kurį reikia išrauti. Jiems neleidžiama puoselėti savo tapatybės, savo kultūros ir kalbos, griauamos jų mečetės. Visa tai yra užregistruota mūsų neseniai išleistoje ataskaitoje. Tai yra genocidas. Taip įvardija ir mūsų institucijos ataskaita.

Bet visa tai čia nesustoja. Taip pat yra puolamas demokratinis judėjimas ir pati demokratija Honkonge. Įvestas Nacionalinio saugumo įstatymas ir jis griežtai prieštarauja tarptautinei Kinijos ir Britanijos sutarčiai. Dabar jau 22 metus Kinijos komunistų partija vykdo tokią politiką ir prieš Tibetą, ir prieš Taivaną. Visa tai sudaro penkis nuodus, su kuriais Kinijos komunistų partija sako si kovojanti.

Kinija siekia kontroliuoti ir žiniasklaidos laisvę. Ji tai efektyviai daro savo šalyje. Neleidžia gauti informacijos. Taip pat dingsta gydytojai, mokslininkai. Jūs girdėjote, kaip dingę gydytojai ir mokslininkai, kurie kalbėjo apie COVID-19 plitimą. Jiems buvo taikomos represijos šalies viduje. Represijos yra taikomos ir transnacionaliniu būdu – prieš Falun Gong judėjimo atstovus, uigūrus, ir tarptautiniu mastu. Kanados parlamento Saugumo komitetas yra teigęs, kad Kinijos politika yra didelė grėsmė mūsų saugumui, žmogaus teisėms ir kitiems dalykams.

Norėčiau pateikti jums veiksmų planą, kurio turėtų imtis demokratinės bendruomenės. Visų pirma reikia apginti ir prisiimti atsakomybę, apginti tarptautinėmis teisėmis grįstą tvarką. Reikia raginti Jungtines Tautas įsteigti nepriklausomą objektyvią tyrimo agentūrą, kad tirtų situaciją Sindziange. Taip pat priimti S. Magnitskio tipo įstatymus ir taikyti sankcijas tiems asmenims, kurie yra susiję su Sindziango genocidu. Ketvirta, taip pat turime patraukti tuos kaltuosius atsakomybėn. Taip pat turime pasmerkti tai, kas vyksta Sindziange. Turime kurti tarpparlamentinį aljansą Kinijos klausimais.

Kinija nori sankcionuoti parlamentarus iš demokratių valstybių už tai, kad jos imasi savo demokratių pareigų ir atskleidžia tai, kas vyksta Kinijoje. Taip pat turime įkurti tarpvyriausybinių aljansą Kinijos klausimu, kuris parentų tarpparlamentinį aljansą. Tai padės atkurti simetrinius santykius, nes šiuo metu demokratinės valstybės pavieniui kovoja su Kinija ir Kinija gali prieš jas imtis veiksmų. Mes turime tuos asimetrinius santykius pakeisti, ir tarpvyriausybinius aljansas padės mums tai padaryti. Turime atkreipti dėmesį į atskirų politinių kalinių situaciją, jų bylas, taip pat ginti mūsų piliečius, mūsų saugumą, kuriam kyla didžiulė grėsmė.

Norėčiau pasakyti, kad balandis yra genocido prevencijos mėnuo mūsų parlamente. Šį mėnesį mes prisimename genocidą iš holokausto laikų, taip pat tucių genocidą, minime 27-ąsias tucių žudynių metines. Taip pat turime šiais laikais prisiminti ir visai nesenus įvykius.

Ko mes išmokstame iš šių genocidų? Tai yra tiesiog žodžiais nenusakoma. Tai yra baisu, tai yra labai blogai. Visam šitam genocidui galėjo būti užkirstas kelias. Mes žinome, kas vyksta, bet mes tam neužkirtome kelio. Mes ir dabar kalbame apie uigūrus, žinome, kas vyksta, todėl turime veikti, kažką daryti. Tai yra svarbi pamoka. Mes žinome, kas vyksta, kaip puolama taisyklėmis pagrįsta tarptautinė tvarka, ir mes turime imtis veiksmų.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, pone Kotleri.

Žodis suteikiamas Konstantinui Andrijauskui, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Azijos studijų ir tarptautinės politikos docentui. Kviečiu į tribūną.

**Daktaro, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto
Azijos studijų ir tarptautinės politikos docento Konstantino Andrijausko pranešimas**

K. ANDRIJAUSKAS. Dėkui, Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai ir svečiai, dėkoju šio nepaprastai reikšmingo renginio organizatoriams už suteiktą progą pasidalinti mintimis apie vieną niūriausių dabarties procesų, prieš kurį, drįsčiau teigti, nublanksta daugelis kitų sukrečiančių istorijų, kurių, deja, pastaruoju metu netrūksta.

Nedvejodamas priėmiau šį kvietimą ne tik dėl aptariamo klausimo svarbos ir aktualumo, bet ir todėl, kad mūsų nedidelėje šalyje tikriausiai nėra tiek daug žmonių, kurie ne tik yra akademiškai nagrinėję, bet ir apsilankę Honkonge, Tibete, Taivane ir ypač vadinamajame Sindziango uigūrų autonominiame regione, arba kitaip – Rytų Turkestane. Būtent pastarajam norėčiau skirti daugiau dėmesio, kadangi teigčiau, kad jis šiandien yra aiškiausiai išryškinantis Pekino kontrolės ir sprespaudos galimybes bei ambicijas.

Daugelis ten naudojamų praktikų yra vis aktyviau perkeliama kitur, kartu ir į Tibetą, Honkongą ir pačią tikrąją Kiniją. Ir visa tai vyksta tuo pat metu, kai uigūrams, deja, trūksta ganėtinai stipraus balso, palyginti su kitų minėtų regionų opozicija tiek jų viduje, tiek ir išėivijoje užsienyje.

Mūsų šalį padėtis Sindziange pradėjo iš tikrųjų dominti gerokai vėliau nei, tarkim, Tibeto atveju, bet, kaip žinome, ji sukėlė beprecedentę ir todėl savaime daug pasakančią Kinijos valdžios reakciją, apie kurią jau plačiau kalbėjo jūsų gerbiama kolegė.

Sindziange vienintelį kartą lankiausi prieš kiek daug daugiau nei aštuonerius metus – 2013 metų kovo – balandžio sandūroje, tai yra neilgai trukus po to, kai neseniai Kinijos komunistų partijos generaliniu sekretoriumi tapęs ambicingasis Si Dzinpingas perėmė ir šalies prezidento postą. Nors tuomet daugelį šiandien plačiai Sindziange naudojamų kontrolės, represijų ir, drįsčiau teigti, žeminimo priemonių buvo dar sunku įsivaizduoti, regionas jau aiškiai skiriasi nuo tikrosios Kinijos ne tik savo geografinėmis bei kultūrinėmis ypatybėmis, tačiau ir akivaizdžiai didesniu dėmesiu viešajam saugumui bei faktine segregacija tarp čiabuvių vietos musulmonų gyventojų, pirmiausia uigūrų, ir etninių kinų.

Be nepaprasto uigūrų svetingumo, įstabių islamiškų ir budistinių kultūros paveldo objektų bei išskirtinio, tačiau kartu ir egzotiško, atšiauraus kalnų ir dykumų grožio, atsimeinu stebėtiną administracinės regiono sostinės Urumčio panašumą į eilinį Kinijos miestą, ne mažiau svetimkūniais atrodžiusius naftos gavybos objektus šalia Turpano – čia irgi garsus, dar Šilko kelio laikus menantis miestas, nepaprastai detalią patikrą oro uoste prieš vidinį skrydį į Kašgarą bei griovimo ir statybos darbus pastarojo senamiestyje, kuris kitomis sąlygomis galėtų drąsiai pretenduoti į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Šiandien Sindziangas oficialiai yra didžiausia pagal plotą Kinijos provincija bei vienas iš penkių jos vadinamųjų autonominių regionų, tarsi skirtų vietos etnolingvistinei ar etnokonfesinei įvairovei aplinkinėje kinų (hانیų) jūroje apginti. Nors regiono formaliaame pavadinime ir figūruoja uigūrai, didžiausia čiabuvių bendruomenė, iš tiesų šiuo metu jie jau nesudaro absoliučios populiacijos daugumos, turėdami sugyventi ne tik su kitomis musulmonų sunitų etninėmis grupėmis, pirmiausia giminingais tiurkiškai kalbančiais kazachais ar kirgizais, bet ir su nuosekliai didėjančia kinų populiacija, kuri, tikėtina, jau pranoksta juos skaičiumi.

Nepaisant oficialiai išsakomos Pekino pozicijos, visa savo apimtį Sindziangas pirmą kartą tapo Kinijos imperijos dalimi tik XVIII amžiuje. Tai, beje, sufleruoja ir pats jo pavadinimas „Naujasis pasienis“, išvertus iš kinų kalbos. Tuomet pati valdančioji Kinijos dinastija atstovavo užkariautojams mandžūrams, dar net nebuvo etninių kinų. Socialistinės Liaudies Respublikos laikotarpiu kompartija iš pradžių stengėsi apriboti regiono tradicinius glaudžius kontaktus su kaimynine Vidurio ir Pietų Azija, o vėliau, vadinamojoje pomaostinėje reformų epochoje, kuri tarsi lyg ir tęsiasi iki dabar, kaip tik pasinaudojo juo kaip placdarmu plečiant savo įtaką net į aštuonias tiesiogiai su juo besiribojančias šalis ir už jų ribų, dar toliau.

2013 metais kaimyniniame, Sindziango požiūriu, Kazachstane, Si Dzinpingo asmeniškai paskelbta Šilko kelio ekonominė juosta, kaip viena iš dviejų „Juostos ir kelio“ iniciatyvos dedamųjų, yra tik vėliausia ir aiškiausia pastarosios tendencijos išraiška.

Kita vertus, nepaisant minėtų Pekino politikos Sindziange skirtumų, keletas dalykų išliko konstanta visą socialistinį, jau daugiau negu 70 metų trunkantį laikotarpį. Tarp jų intensyvus regiono išteklių naudojimas tikrosios Kinijos vystymosi reikmėms patenkinti, nuo sąlyginai izoliuotų poligonų branduoliniams bandymams iki naftos išgavimo, tradicinių vietos gyventojų spauda ir kontrolė taip pat yra dar vienas svarbus atributas bei etninių kinų imigracijos skatinimas.

Gerbiami Seimo nariai, jums ne be pagrindo gali atrodyti, kad Sindziangas yra toli nuo Lietuvos ir todėl galbūt neturėtų mūsų taip dominti, tačiau iš tikrųjų yra kitaip, juolab šioje beprecedentės ekonominės globalizacijos epochoje. Jau minėtas Kašgaras yra arčiau Krymo nei Pekino, o Krymo totoriai ir karaimai yra šiame regione gyvenantiems uigūrams, kazachams ir kirgizams gimininga tiurkiška tauta. Nuo Sindziango mus skiria daugiausia dvi, tačiau iš esmės tik viena valstybė, o rusų imperiniu ir ypač sovietų okupacijos laikotarpiu tam tikra prasme net turėjome bendrą sieną, šalia kurios gulaguose kalėjo ar SSRS kariuomenėje prieš savo valią tarnavo ir daugybė lietuvių.

Tiesą sakant, būtent šiandien Sindziangas yra dar labiau priartėjęs prie Lietuvos, tačiau, deja, ne taip, kaip tikriausiai norėtume. Jūsų dėvimi drabužiai ir medicininės kaukės, labai tikėtina, bei išmanieji įrenginiai, ne tik kiniški „Huawei“, bet ir amerikietiški „Apple“ ar korėjietiški „Samsung“, gali būti pagaminti naudojant uigūrų ir kitų regionų musulmonų priverstinį darbą ir kartu su daugeliu kitų kinų lengvosios pramonės gaminių, tikėtina, pateko į mūsų šalį iš Sindziango į posovietinę Vidurio Aziją, į Rusiją nutiestais geležinkeliais, tai yra vadinamąja Naujojo šilko kelio juosta.

Tarp kuriant Sindziango „skaitmeninį gulagą“, atrodytų, aktyviai dalyvaujančių įmonių yra mūsų futbolo vicečempionės ir dabartinės nacionalinio čempionato lyderės bei Lietuvos krepšinio federacijos pagrindiniai rėmėjai, atitinkamai „Hikvision“ ir „Huawei“, mūsų oro uostams patikros įrangą norėjusi tiekti „Nuctech“, vis dar daugelį šalies institucijų vaizdo stebėjimo įrangą kartu su jau minėta „Hikvision“ aprūpinanti „Dahua“ bei valstybės valdoma įmonė skambiu pavadinimu Kinijos elektronikos technologijų grupė, kurios dukterinė įmonė „Zhenhua“ rinko asmeninius duomenis apie milijonus Vakarų pasaulio žinomų žmonių, tarp jų apie mažiausiai 500 lietuvių ir bent 24 šio, ne buvusio, Seimo narius, atstovaujančius kone visam šalies politiniam spektrui.

Verta pabrėžti, kad delikatų ryši tarp Lietuvos ir Sindziango pripažįsta ir režimas Pekine. Pats Kinijos komunistų partijos generalinis sekretorius Si Džinpingas, kurį, kiek iškreipdami šios šalies politinę tikrovę, mes linkę pirmiausia vadinti jos prezidentu (*gensekas* yra svarbiausia pozicija), prieš pusantų metų nutekintuose vadinamuosiuose Sindziango dokumentuose kalbėdamas apie nevienareikšmį represijų ir socialinės ekonominės plėtros santykį šiame regione ir pačioje Kinijoje pabrėžė, kad Baltijos šalys buvo tarp labiausiai išsivysčiusių SSRS, tačiau pirmosios ją paliko. Kitaip tariant, tokių Sindziango įgyvendinamų modernizacijos programų kaip „Vakarų plėtra“ ar „Naujasis šilko kelias“ teikiama socialinė ir ekonominė nauda neturėtų nusverti politinės kontrolės imperatyvo, jo požiūriu, o kaip tik jam pasitarnauti.

Šiuo metu rašomoje knygoje, be kitų dalykų, rodau, kad Sindziange dabar įgyvendinama politika yra keletą šimtmečių trunkančio proceso, siekiant regioną fiziškai prijungti prie tikrosios Kinijos ir galiausiai panaikinti tarpusavio skirtumus, nuoseklus etapas. Tačiau Si Džinpingo pasiryžimas šią liūdną istoriją užbaigti dar jam valdant iš tikrųjų pranoksta net paties jo ideologinio pirmtako ir, atrodytų, sektino pavyzdžio Mao Dzedongo totalitarinius impulsus.

Kaip jau buvo pabrėžta mano gerbiamų kolegų pranešėjų, šiandien Sindziangas prilygsta policinei besaikės kontrolės ir baimės erdvei. Prieš joje įgyvendinamas totalitarines užmačias dažnai nublanksta Dž. Orvelo vizijos ir M. Fuko bei H. Arent teorinės įžvalgos.

Bent 1,5 mln. suaugusių uigūrų ir kitų musulmonų jau yra perėję per vadinamąją perauklėjimo sistemą, kuri kaip tramdomasis tinklas buvo užmesta ant didžiulio regiono tuo pat metu, kai tūkstančiai jų vaikų, čia buvo paminėti ir didesni skaičiai, panašią indoktrinaciją išgyveno internatuose. Nepilnamečiams, beje, jau seniai galioja faktinis draudimas lankytis religinio kulto vietose, mečetėse šiuo atveju pirmiausia, o naujagimiams duoti arabiškos kilmės vardus. Vyresni uigūrai į faktinį gulagą patenka už tokius nusikaltimus kaip ilgesnės barzdos vyrų ar hidžabo mo-

terų atveju demonstravimas bei išvykų į užsienį ar net netiesioginių kontaktų su juo patirtį per giminaičius ir draugus. Uigūrų kalba ir kultūra Pekino yra laikoma reikalinga tik tiek, kad patenkintų turistų iš tikrosios Kinijos egzotikos troškimus.

Kaip jau buvo užsiminta, Si Dzinpingo prieigai Sindziange būdinga jo visapusiška „gulagizacija“, apimanti ne tik ideologinę indoktrinaciją (primenu, kad smegenų plovimas yra kiniškos kilmės metafora, beje), bet ir ekonominį išnaudojimą priverstinio darbo pavidalu. Priešingai nei mums, deja, gerai pažįstamas sovietinis pirmtakas, kiniškasis gulagas yra ultramodernus, technologinis, skaitmeninis ir neapsiriboja fizine vergove faktiškai įteisinusių gamyklų ir medvilnės plantacijų, vadinamųjų perauklėjimo centrų, ir paprasčiausių kalėjimų infrastruktūra, tačiau apima ir visus regiono gyventojus, pirmiausia musulmonus, kurių judėjimas, komunikacija ir kasdieniai įpročiai yra stebimi privalomai įdiegtomis išmaniųjų telefonų programėlėmis ir pažangia veidų atpažinimo technologija, aprūpinta milijonų stebėjimo kamerų tinklu.

Didysis brolis Pekine aktyviai renka ne tik skaitmeninius, bet ir biologinius uigūrų duomenis DNR pavidalu. Pagaliau ideologinė Kinijos režimo priespauda apima ir pamatinę kiekvieno žmogaus egzistencinę funkciją – reprodukciją. Kiekvieną dieną daugėja liudijimų ir duomenų ne tik apie, atrodytų, organizuotą lytinį smurtą prieš moteris perauklėjimo sistemos viduje, bet ir apie sistemingą nepaprastai aršių populiacijos kontrolės priemonių taikymą, tarp jų ir priverstinę negrįžtamą, tą svarbu pabrėžti, sterilizaciją.

Atsižvelgiant į visas minėtas priemones ir jų mastą, galutinis Pekino tikslas atrodo kaip niekada aiškus: motyvuojant kovas su ekstremizmu ir separatizmu sunaikinti Sindziango musulmonų, pirmiausia savo valstybės neturinčios didžiulės uigūrų bendruomenės, atskirą etninę ir kultūrinę tapatybę, socialinės inžinerijos priemonėmis paverčiant juos pirmiausia mažuma savo pačių gimtinėje, gerbiami Seimo nariai, o galiausiai – kiek kitokiais, bet vis dėlto kinais.

Maža to, režimo politika regione gali būti pagrįstai laikoma savotišku bandomuoju projektu, kurį įgyvendinant pasiekti laimėjimai iš Si Dzinpingo perspektyvos jau pradėti diegti analogiško daugiamačio gulago pavidalu kaimyniniame Tibete, technologinio sekimo priemonėmis Honkonge bei vadinamųjų socialinių kreditų sistemų algoritmais pačioje tikrojoje Kinijoje. Kitaip tariant, Sindziango patirties suvokimas yra labai svarbus siekiant įvertinti iššūkius žmogaus teisėms visoje didžiulėje teritorijoje, kurią Pekinas laiko sava – nuo Honkongo demokratinio judėjimo persekiojimo iki bandymų sustabdyti krikščionybės plėtrą ir kontroliuoti jos praktiką tarp pačių kinų. Šiandien Sindziangas mums vaizdžiai rodo visos Kinijos ir potencialiai didelės likusio pasaulio dalies ateitį.

Gerbiamieji Seimo nariai ir svečiai, padarykime viską, kas yra mūsų galioje, kad ateitis išliktų distopija, o ne taptų realybe. Todėl šiandien mes visi privalome bent trumpam tapti uigūrais. Ačiū už jūsų dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkoju daktarui K. Andrijauskui. (*Plojimai*) Norėčiau padėkoti visiems pranešėjams už jų įžvalgas. Žmogaus teisės, pilietinės visuomenės stiprinimas yra svarbios mūsų vertybės. Aš norėčiau Lietuvos Respublikos Seimo vardu padėkoti jums už jūsų vertingą indėlį, už tai, kad pasidalinote savo mintimis su mumis šioje sesijoje.

Norėčiau suteikti žodį diskusijos dalyviams. Pirmasis norėtų pasisakyti Ž. Pavilionis. Prašom, žodis jums. Kviečiu į tribūną.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš žinau, kad neturiu daug laiko, tiesiog norėčiau padėkoti. Kaip ir Seimo Pirmininkė, norėčiau padėkoti visiems draugams, kurie kalbėjo. Mes pasinaudosime jūsų įžvalgomis, rengdami savo rezoliuciją dėl žmogaus teisių Kinijoje.

Turiu vieną klausimą, jeigu jūs esate su mumis, Krisai iš Vašingtono ir Reinhardai iš Vašingtono. Mes labai daug dirbame įvairiose srityse Baltarusijoje, dirbome su žmogaus teisėmis Rusijoje, bet mes neturime tokio formato, kur galėtume susiburti ir kalbėti apie žmogaus teises ir apskritai apie situaciją Kinijoje. Lietuva pasitraukė iš 17+1. Kaip mes galime sukurti vyriausybių šeimą, kaip sakė Irvinas? Mes visi – Europos Sąjungoje, už Atlanto, Jungtinėje Karalystėje, visi kartu siekiame įveikti šį pasaulinį iššūkį. Galbūt būtų galima surengti pasaulio demokratijų aukščiausio lygio susitikimą Vašingtone? Ačiū, Krisai, Reinhardai, jeigu esate su mumis, būčiau dėkingas už jūsų atsakymą.

K. VOLKERIS. Pone Biutikoferi, ar norėtumėte jūs?

R. BIUTIKOFERIS. Leisiu pirmam jums kalbėti.

K. VOLKERIS. Ačiū. Taigi, aš manau, kad klausimas yra labai svarbus. Mano tiesioginis atsakymas buvo toks, kad labai daug padarėme parengiamųjų darbų, (...) šios problemos dydį. Ir visi kalbėtojai pabrėžė, kad tai iš tikrųjų yra rimtas iššūkis. Taigi, įvairių atvirų visuomenių atstovai gali daug geriau įvertinti šio iššūkio gilumą, bet to nepakanka. Aš manau, kad pripažindami ir žavėdamiesi tuo, kas vyksta, turime praktiškai tai įgyvendinti. Tai yra puikus startas, bet, aišku, reikia žengti toliau. Aš pabrėžčiau, kad taip pat reikia vyriausybės matmens. To neįmanoma išvengti, bet aš taip pat pažymėčiau, kai kalbame apie Nacionalinį demokratijos fondą, kad čia dalyvauja ir pilietinė visuomenė. Tai yra labai svarbu. Mes patys kasdien keičiamės, mūsų metodai, cenzūra, kaip manipuluojama žodžio laisve. To nereikėtų pamiršti. Su tuo kovoti turi ne tik vyriausybės, bet ir pilietinė visuomenė. Žiniasklaida pati turi ginti savo žodžio laisvę. Dabar kai kurių universitetų dekanai patiria spaudimą: arba būti susijusiems su Kinija, nes čia galima uždirbti pinigų ir įgyti pripažinimą, arba paaukoti pagrindines demokratijos vertybes, žodžio laisvę. Tai tik pavyzdys. Mes galime kalbėti apie Holivudą, apie pramogų pasaulį, bet aš manau, labai svarbu, kad mes pradėtume kurti tam tikrus tinklus ir kurti praktinius mechanizmus ne tik parlamentiniu, bet ir vyriausybiniu lygmeniu, o ir nevyriausybiniu lygmeniu. Gal būtų galima rinktis aukščiausiojo lygio susitikime demokratijos klausimais ateityje ir diskutuoti šiuo klausimu.

R. BIUTIKOFERIS. Jeigu leisite, norėčiau pasakyti, kad visiškai pritariu tam, ką pasakė Kristoferis, kad tai turi būti visos visuomenės pastangos. Mums šiuo metu kyla iššūkis ir tą iššūkį mums kelia Kinija. Tokio iššūkio mes nematėme nuo pat Šaltojo karo laikų. Įvairių atstovų susitikimai, taip pat ir sankcijos prieš Europos Sąjungą yra nauja fazė prieš šį iššūkį. Tai yra gilus suvokimas, kad Kinija yra tarsi nenugalima, kad šis totalitarinis režimas liks nenugalėtas, kaip Kinijos propaganda sako, kad Vakariai susilpnės, o Rytai sustiprės. Mes turime tam priešintis ir tam prieštarauti, bet to nepakaks. Mes turime pažiūrėti į su tuo susijusią dinamiką. Ir visa tai nėra mūsų naudai. Mes turime puikią galimybę laikytis savo pozicijos todėl, kad demokratinė visuomenė yra atspari, ji turi kūrybinį potencialą. Aš manau, kad Kinija neapskaičiuoja viso to ir neįvertina visuomenės gana lėtai (...) veiksmų. Bet kai tik tai įvyksta, viskas gali būti labai efektyvu. Mes esame patyrę, jūs patyrėte, kad daugeliu atveju neužteks vien tik kurti tokį antitotalitarinį frontą.

Ką mes turime padaryti? Mes turime sukurti savo pozityvią projekciją tam, kad parodytume savo geresnę perspektyvą. Manau, kad nėra geresnio posakio, kaip kad pasakė ponas Dž. Baideinas – būkime geresni. Turime pripažinti savo trūkumus, bet mes neturime grįžti prie ankstesnių laikų, mes turime pagerinti situaciją, mes turime tapti geresniais ir mes galime tai padaryti. Mes turime surasti įvairių naujų būdų, kaip galėtume suvienyti demokratines valstybes. Mes turime vieni kitus paremti, mes negalime palikti valstybių kovoti su Kinija pavieniui, kad Kinija galėtų jas šantažuoti, kaip ji daro su Švedija, Čekija.

Taigi, aš manau, mes turime kviesti savo partnerius ne tik EBPO demokratines valstybes, bet ir kitas valstybes. Mes matome, kaip Indija ar kitos valstybės labiau atsiveria Europai, nes jos mato, kad Europa yra vertinga partnerė, kuri gali joms padėti apginti žmogaus teises, laisves ir užtikrinti tarptautinę teisę. Taigi, aš manau, jeigu mes vienyšimės transatlantinėje (...), vienyšimės su bendraminčiais, mes galėsime įveikti šį iššūkį.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymus. Noriu padėkoti mūsų pranešėjams, mūsų diskusijos dalyviams už jų pasisakymus šiandieną.

Pakviesiu dar paskutiniam žodžiui E. Zingerį. Tačiau primenu, kad mūsų diskusijos laikas jau eina visiškai į pabaigą. Prašau, gerbiamas Emanueli.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). (*Kalba angliskai*) (*Balsai salėje: „Lietuviškai!“*) Kalbėsiu, kalbėsiu, tuoj. Mandagumo sakiniai, bičiuliai. Pone Kotleri, pone Volkeri, pone Biutikoferi, uigūrų bendruomenės (...). Ačiū, kad esate čia su mumis.

Mano mama, kuriai 99 metai, vokiečių lageryje praleido 4 metus stebėdama, kaip vaikus veda į dujų kamerą tik todėl, kad jie buvo kitokios išvaizdos, šiek tiek kitokios išvaizdos, net ne daug kitokios išvaizdos. Šiandien mes girdėjome pristatymą, mieli bičiuliai, apie tai, kad uigūrų

rasiniai bruožai įrašomi į kompiuterių kameras, kad būtų galima juos atpažinti. Ką mums tai primena? Tai mums primena Antrąjį pasaulinį karą ir pragarišką genocidą pagal veido bruožus. Įsivaizduojate, ką reiškia šiuo metu būti uigūru Kinijoje? 2 mln. žmonių lageryje.

Aš norėčiau padėkoti, Dovile, už jūsų drąsą, ir mums didelę garbą, nes viskas, ką jūs darote, įrašyta mūsų 1918–1920 metų Pirmojo Seimo deklaracijoje. Lietuva atkurta kaip demokratinė valstybė, demokratija pirmiausiai. Tas įrašas yra prie pat įėjimo į Lietuvos Respublikos Seimą.

Gerbiama Seimo Pirmininke, mes, manau, turime pono I. Kotlerio pasiūlytus devynis punktus įrašyti į Seimo rezoliuciją, skirtą uigūrams, ir pasiūlyti juos priiminti Europos Sąjungos nacionaliniuose parlamentuose vieną po kito.

O ponui R. Biutikoferiui noriu pasakyti, kad mes tikimės, kad svarstymai dėl laisvos prekybos sutarties su Kinija, kad ir mūsų geros bičiulės Vokietijos vadovybės pasiūlyti, būtų labai rimtai apsvarstyti ir, ko gero, pagaltoti, ar mums tokia sutartis tarp Europos Sąjungos ir Kinijos išvis yra reikalinga.

Trečias punktas. Aš manau, mes turime išplėsti suvokimą, susijusį su tuo, kas yra šalies užpuolimas. Ar rugsėjo 11 dieną užpuolimas, kai Amerika paprašė iš mūsų, kaip NATO šalies, pagalbos (...) straipsnį, ar, pavyzdžiui, įsiterpimas į mūsų demokratinius rinkimus nėra šalies užpuolimas? Ar įsiterpimas į mūsų *mass media* nėra šalies užpuolimas? Aš atsimenu, kaip čia, mums dalyvaujant, mes turėjome Krymo totorių parlamento išėivijoje posėdį ir mums staiga išjungė viską: ir kompiuterius šiame Seime, ir išjungė mums net elektrą. Ir tai buvo padaryta, kaip vėliau pasakė mūsų saugumo tarnybos, iš išorės – iš Rytų išorės. Ar tai nėra jau šalies užpuolimas, ar vien tik fizinis bombardavimas yra šalies užpuolimas? Todėl NATO koncepcija dėl 5 straipsnio turėtų pereiti į tai, kas buvo sukurta ponios M. Olbrait, kartu dalyvaujant I. Kotleriui, dalyvaujant mūsų kaimynui Užsienio reikalų komiteto pirmininkui B. Geremekui 2002 metais organizacijoje, kuri vadinasi *Community of Democracies*. Išversiu jums į lietuvių kalbą, tai yra Demokratijų bendrija. Demokratijų bendrija... (*Angliškas vertimas*) ...prie parlamentinio forumo už demokratiją. Aš labai dėkoju buvusiam ministrui ponui A. Ažubaliui, kuris surengė Lietuvoje milžinišką Demokratijų bendrijos *samitą*. Bet Demokratijų bendrija turi būti pertvarkyta iš amorfinės organizacijos į reaguojančią į didžiausias grėsmes, ateinančias mums iš Maskvos ir iš Pekino, į veiksmus prieš mūsų demokratiją, bandant mus suskaldyti. Todėl mes labai džiaugiamės, gerbiama Pirmininke, kad ponas Dž. Baidenas galų gale paskelbė ne *America first*, bet *solidarity first, democracy first*. Šitas šūkis lydės mus dabar artimiausius metus, tik mes šitą šūkį turime ginti ir karinėmis priemonėmis. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Emanueli, už jūsų įžvalgas, už pasisakymą. Dar kartą dėkoju visiems šios diskusijos dalyviams.

15.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių atleidimo ir skyrimo“ projektas Nr. XIVP-420 (pateikimas)

Tęsiame vakarinį Seimo posėdį. Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių atleidimo ir skyrimo“ projektas Nr. XIVP-420. Pranešėjas – V. Juozapaitis. O pirmininkauti kviečiu pavaduotoją R. Morkūnaitę-Mikulėnienę.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už pristatymą. Garbūs Seimo nariai, Seimo narės, pristatau nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių atleidimo ir skyrimo“ projektą. 1 straipsnis. Siūlome atleisti kadenciją baigusias Valstybinės kultūros paveldo komisijos nares A. Filinaitę ir J. Markevičienę. 2 straipsnis. Skirti Valstybinės kultūros paveldo komisijos nares A. Filinaitę ir E. Kiele. 3 straipsnis – nutarimas įsigalios 2021 m. gegužės 4 d., kai baigsis 1 straipsnyje paminėtų A. Filinaitės ir J. Markevičienės kadencijos. Kviečiu pritariti šiam nutarimo projektui po pateikimo. Niekas neklausia?

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Niekas neturi klausimų, gerbiamas pranešėjas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerai, ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai. Tai jūs galite... (*Balsai salėje*) Niekas nieko nenori pasakyti nei už, nei prieš, tai bendru sutarimu. Judame toliau. (*Balsai salėje*) Tuomet kaip pagrindinis Kultūros komitetas ir siūloma svarstyti balandžio 27 dieną.

15.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projektas Nr. XIIIIP-5243(2) (svarstymas)

Judame toliau. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projektas Nr. XIIIIP-5243. Svarstymas. Prašom į tribūną Švietimo ir mokslo komiteto pranešėją A. Žukauską.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Laba diena. Švietimo ir mokslo komitetas apsvaustė siūlymą dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais ir pritarė Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pozicija išgirsta. Toliau kviečiu E. Jovaišą Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos vardu perskaityti išvadą, bet jo nematau. Kolegos, gal kas nors galite pagarsinti? (*Balsai salėje*) Gerai, balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

Motyvai. Kalbėti dėl motyvų nėra norinčių. Tikiuosi, galime bendru sutarimu šiame etape.

15.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projektas Nr. XIVP-161(2) (svarstymas)

Einame apie darbotvarkės 2-4 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projektas Nr. XIVP-161(2). Pranešėjas – A. Žukauskas. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Seimo Švietimo ir mokslo komitetas apsvaustė Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projektą ir bendru sutarimu pritarė šitam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui už įgarsintą poziciją. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos atstovės P. Kuzmickienės salėje nematau. Leisiu sau įgarsinti, kad komiteto sprendimas, balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

Diskusijoje nori pasisakyti R. Šarknickas. Jo nėra salėje. Dėl motyvų (sekundėlę) irgi nėra. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui.

15.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projektas Nr. XIVP-162(2) (svarstymas)

Einame tolyn. Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projektas Nr. XIVP-162(2). Prašau, A. Žukauskas jau tribūnoje.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Švietimo ir mokslo komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėju. Leisiu sau pagarsinti Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos išvadą. Taip pat pritarta bendru sutarimu dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais.

Dėl motyvų nematau. Diskutuoti taip pat nematau norinčių. Galime bendru sutarimu? Sprendžiu iš neprieštavavimo, kad galime.

15.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(2). Prašau, A. Žukauskas pristato komiteto poziciją.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Seimo Švietimo ir mokslo komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektą. Pritarė jam bendru sutarimu, tačiau pasiūlė šiek tiek pakeisti pavadinimą – pavadinti Krepšinio šimtmečio metais ir taip pat priėmė dar atskirą siūlymą išbraukti iš preambulės frazė, kad atsižvelgiant, jog 2022 metais vyks Europos vyrų krepšinio čempionatas, Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė tikisi įveikti atrankos turnyrą ir dalyvauti tame čempionate.

Sportas yra sportas, gal įveiks, gal neįveiks, todėl galvojame, kad šita frazė preambulėje yra perteklinė, ir prašome pritarti tokiai formulavimui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Fiksuojame komiteto poziciją. Aš, pranešėju, paprašysiu jūsų grįžti į savo vietą, nes pakviesiu Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos atstovą L. Jonaitį pagarsinti poziciją. Vėliau tęsime diskusiją.

L. JONAITIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mieli bičiuliai, mes pristatydami klausimą diskutavome apie kitų metų paskelbimą Lietuvos krepšinio šimtmečio metais. Mūsų Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija bendru sutarimu pritarė. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Ir dabar skelbiu diskusiją. A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke, už suteiktą žodį. Pirmiausia šiandien noriu padėkoti visiems, prisidėjusiems ir prisidėsiantiems prie to, kad Lietuvos krepšinio šimtmečio proga 2022 metais būtų tinkamai įprasminama: krepšinio entuziastams iš Klaipėdos, priminusiems man apie šią progą ir paskatinusiems parengti nutarimo projektą Seime, taip pat kolegoms S. Jovaišai, A. Kupčinskui, D. Griškevičiui, M. Matijošaičiui, kad prisidėjo prie nutarimo projekto savo aktyviu palaikymu ir prie nutarimo projekto, ir visai šalia mūsų buvusiam su atskira iniciatyva, apie kurią sužinojome šiek tiek vėliau, tačiau taip pat įdėjusiam nemažai pastangų, tai yra L. Jonaičiui. Dėkoju ir savo palaikymą elektroniniu laišku Seimo nariams vakar išreiškusiai Lietuvos krepšinio federacijai, kuri mato tokios progos minėjimo prasmę ir prašo mūsų visų palaikymo.

Priminsiu, 2022 metais sueis 100 metų nuo tada, kai Kaune buvo sužaistos pirmosios krepšinio varžybos. Tais pačiais metais buvo surengtos ir Lietuvos moterų krepšinio pirmenybės. Per tą laiką Lietuva išugdė tikrai daug pasaulinio lygio krepšinio žvaigždžių, trenerių ir teisėjų, tačiau taip pat užkrėtė sportuoti ir įtraukė šimtus tūkstančius mėgėjų ir entuziastų. Krepšinis Lietuvai turėjo ir ypatingą istorinę prasmę, kadangi sovietų okupuotoje Lietuvoje turėjo kur kas didesnę reikšmę nei vien sportinės varžybos ir skatino tautos pasipriešinimo dvasią.

Kalbant apie 2022 metus, Lietuvoje vyks „FIBA Europe“ Generalinė Asamblėja, į kurią atvyks svarbiausi Europos krepšinio vadovai ir krepšinio žvaigždės iš 50 šalių spręsti Krepšinio federacijai svarbių šios sporto šakos klausimų. 2022 metais vyks ir vyrų krepšinio čempionatas „FIBA EuroBasket 2022“, jame dalyvaus ir Lietuvos krepšinio rinktinė. 2022 metais bus išleista ir oficiali proginė krepšinio moneta.

Tai tik įrodo, jog tam, kad šiai sporto šakai ir jos entuziastams bei visai Lietuvai šią progą padarytume ypatingą, trūksta tik vyšnios ant torto. Ja gali tapti mūsų priimtas sprendimas paskelbti 2022 metus Lietuvos krepšinio šimtmečio metais, kad proga būtų tinkamai įprasminama. Todėl kviečiu palaikyti ir dėkoju, kolegos.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Taip pat gautas vienas pasiūlymas, kurį iš dalies įgarsino Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas, tokio redakcinio pobūdžio – pritarti siūlymui išbraukti pasikeitusią faktinę situaciją įvardinantį sakinį. Ir formuluotės dalis turėtų būti suredaguota, kaip suredagavo Seimo redaktoriai. Komitetas pritaria ir turbūt nematome prieštaraujančių čia, salėje. Toliau dėl motyvų. (*Balsai salėje*) Jūs dėl viso?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš tradiciškai prieš visokius metus, kad ir kokie jie ten būtų. Kai jų per metus pasidaro jau dvidešimt keli, tai... Ir krepšinio metai galėtų būti krepšinio, užtenka Lietuvoje ir be krepšinio metų.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Petrošius. Ar norite suteikti kolegai žodį, jūs jau kalbėjote. Nežinau, jūsų valia.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Vis dėlto pasilaikysiu žodį sau. Iš tikrųjų turime daug ir įvairių proginių metų pasiūlymų šiais metais. Ir suprantu kolegų kartais tam tikras pajuokas, kad tų metų yra daug ir užtekėtų, matyt, kiekvienai savaitei vis naujų, tačiau net jeigu priimtume sprendimą

spręsti klausimą dėl to, kurie vieni metai galėtų būti paskelbti proginiais, ypatinga proga, tai krepšinio metai neabejotinai pretenduoti į šią nominaciją.

Todėl, bičiuliai, prašau jūsų palaikymo ir nuoširdžiai tikiuosi, kad žinią krepšinio bendruomenei apie tai, kad 2022 metai tapo Lietuvos krepšinio metais, turėsime galimybę nuvežti į šią progą paminėti skirtų Lietuvos krepšinio namų atidarymą Kaune jau šių metų gegužės pradžioje.

Dar kartą kviečiu būti vieningus, palaikyti lygiai taip, kaip krepšinis vienija mus 100 metų. Tikrai suprantu, kad gali pasirodyti, kad turime kokių nors mažiau svarbių progų, ši proga gal nėra vienintelė, bet prašau susitelkti ir palaikyti šią progą ir nusiųsti ženklą tai krepšinio bendruomenei, kuri tikrai yra didelė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi motyvai išsiskyrė, dėl šio pasiūlymo bus balsuojama.

15.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2) (svarstymas)

Toliau judame prie darbotvarkės 2-7 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2). Pranešėjas – A. Žukauskas. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Seimo Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektą. Pritarė daugumai Teisės departamento redakcijos siūlymų ir pasisakė už, tačiau balsavimo rezultatai nebuvo labai vieningi. Už pasisakė 6, prieš – 4.

PIRMININKĖ. Ačiū už paskelbtą poziciją. Diskusijoje nori dalyvauti A. Vyšniauskas. Kolega, jūs kol kas dalyvaujate kitoje diskusijoje, bet prašom dėl gyvūnų gerovės.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, ten irgi diskusija apie gyvūnus, tik kitus.

Mielieji kolegos, Gyvūnų gerovės metai. Kodėl tai yra svarbu? Tai yra ypač svarbu būtent kitiems metams, kai Seimas priėmė labai svarbų sprendimą, kad kitais metais turime didžiulį procesą dėl gyvūnų ženklinimo. Kiti metai yra kertiniai šio proceso metai ir Gyvūnų gerovės metų paskelbimas, mano nuomone, tikrai labai stipriai padėtų išviešinti tą vykstantį procesą, atkreipti dėmesį tiek į gyvūnų situaciją, tiek į tuos reikalavimus, kuriais turėtume kliautis. Aš suprantu, kad tai nėra tokio paties lygmens metai, kaip, tarkime, gerbiamų kunigų pagerbimo ar „Kronikos“ metai ir panašiai, bet sričiai, funkcijai tai yra labai svarbūs metai ir aš siūlyčiau jiems pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui už jūsų nuomonę. Motyvai už – kolegė O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Aš taip pat norėčiau prašyti, kad pritartume šiam sprendimui, kadangi, kaip jau ir minėjo Andrius, kiti metai laukia labai intensyviūs. Manau, kad paskelbdami Gyvūnų gerovės metus mes kartu ne tik žengtume žingsnį į priekį, bet ir įvertintume tų žmonių, kurie savanoriškai užsiima pagalba, priežiūra, globa benamių ar paliktų gyvūnų, būtent darbą, jį įvertintume. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvų prieš nematau. Gal galime bendru sutarimu? Negalime. Tvaroka. Balsuosime numatytu laiku, kad 2022 metai būtų paskelbti Gyvūnų gerovės metais.

15.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195(2). Prašom į tribūną. Jūs jau čia. Gerbiamas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektą, jam pritarė bendru sutarimu. Dar norėčiau pabrėžti, kad vis dėlto tai labai svarbi data dėl to, kad pirmą kartą prieš šimtą metų universitetuose buvo pradėta dėstyti lietuvių kalba ir tokiu būdu lietuvių kalba, kaip tautą vienijantis dalykas, įgavo savo aukščiausią vartojimo lygį ir mes, galima sakyti, prieš šimtą metų tapome civilizuota tauta. Todėl kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos poziciją turėtų išreikšti V. Juozapaitis, bet jeigu leisite, aš galiu paskelbti, kad šiam projektui pritarta bendru sutarimu. Diskusijoje nori pasisakyti V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, žinoma, negalima nepritarti tokiam Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymui paskelbti 1922 metų Lietuvos universiteto sukūrimą kaip tikrai svarbią datą mūsų universitetams, nes iš šio universiteto gimė daug Lietuvos aukštųjų mokyklų. Tačiau visada yra pavojus, kad mes savo istoriją pradėsime datuoti tik šimtmečiu, bet yra labai svarbu žinoti, kad yra ir kiti universitetai, labai nusipelnę mūsų kultūrai, taip pat ir lietuvių kalbai, tai yra Vilniaus akademija, arba Vilniaus universitetas, įkurtas 1579 metais, ir Karaliaučiaus universitetas, kuriame veikė Lietuvių kalbos katedra ir buvo atlikti labai dideli darbai. Čia yra tokia nuolatinė diskusija tarp senosios istorijos ir naujosios istorijos šalininkų, kiek kas yra svarbu.

Minint šituos metus jokių būdu negalima užmiršti ir senosios mūsų universitetų istorijos, ir ne tik Vilniaus universiteto, bet taip pat ir Karaliaučiaus universiteto, kurio nuopelnai išsaugant lietuvių kalbą, gramatiką yra tikrai neabejotini. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai. Už nematau, prieš taip pat nematau. (*Balsai salėje*) Yra? Atsiprašau. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, nesu aš nei prieš universitetus, nei prieš krepšinį, nei prieš I. Simonaitę, nei prieš gyvūnėlius, nei prieš dar ką. Esu prieš tai, kad šitie metai bus 20 įvairių progų metai, o tai reiškia – jokie metai. Ta devalvacija jau diskredituoja mus kaip parlamentarų. Šituo konkrečiu atveju, kalbant apie Lietuvos universitetą, taip, šimtmetis yra Lietuvos universitetui. Gerbiamas kolega V. Rakutis teisingai pastebėjo, kad yra ir kitų universitetų, aišku, galima turėti ir juos omeny, kad Lietuvos universitetų metai. Bet jeigu jau iš tikro yra intencija būtinai būtinai švęsti šituos metus, tai čia yra Lietuvos universiteto metai, taip jis tada vadinosi, tas universitetas.

PIRMININKĖ. Už – A. Žukauskas. Prašau. Jūs iš vietos.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Labai keista girdėti tokius žodžius iš Seimo nario, kuris save irgi įvardina profesoriumi. Vis dėlto aš noriu pabrėžti, kad iš Lietuvos universiteto išsivystė ir kiti lietuviškai dėstantys universitetai, tarp jų ir Vilniaus universitete buvo pradėta dėstyti lietuviškai, nes iš Lietuvos universiteto, vėliau Vytauto Didžiojo universiteto, dėstė ir studentai, 1939 metais atvyko. Aš manau, intelektinei šaliai raidai šita data yra labai svarbi. Gal mums trūksta kitų dalykų vienoikių ar kitokių, bet šviesos niekada nebus per daug. Noriu priminti mūsų himno žodžius: „ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi“. O šviesą ir tiesą generuoja universitetai, jokios kitos institucijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Norėjau pasakyti, kad negalime sutarti ir balsavimas numatytu laiku. Turbūt ne dėl himno žodžių negalime sutarti, bet dėl metų gausos. Taip, Kęstuti, prašau per šoninę mikrofoną.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Nesu labai įžeidus, bet kaip ir jūs turite profesoriaus atestatą, tikiuosi, taip ir aš tokį pat atestatą turiu. Šituo požiūriu mes esame lygiaverčiai, tai aš nevadinu jūsų „lyg“, turiu tokį atestatą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsavimas numatytu laiku.

15.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projektas Nr. XIVP-203(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projektas Nr. XIVP-203(2). Vėlgi prašau gerbiamą A. Žukauską pagarsinti Švietimo ir mokslo komiteto poziciją.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė Seimo nutarimą „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“, pritarė jam bendru sutarimu. Iš tikrųjų tai taip pat yra labai svarbi šalies intelektinei raidai data – prieš 500 metų pasirodė pirmas spausdintas žodis Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. Aš manau, kad tą datą labai verta paminėti.

Dar galiu priminti, kad mes tikrai neturime 20 siūlymų, mes svarstome šiandien 12, viena turime iš praeitų metų dėl karimų. Iš viso su šios dienos visais siūlymais turėtume 13 atmintinių datų, šiek tiek daugiau nei vieną per mėnesį. Tikrai nemanau, kad šaliai tai būtų labai didelė prabanga.

PIRMININKĖ. Ačiū, pirmininke. Laisvės kovų ir istorinės atminties komisijos poziciją kviečiu pagarsinti S. Tumėną arba galiu ir aš tai padaryti, bet jūs norėsite dėl motyvų kalbėti, taip? Bendru sutarimu pritarta Pranciškaus Skorinos metų minėjimui. Dabar diskusijoje kalbančių nematau.

Motyvai dėl viso. S. Tumėnas – už.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kadangi tai yra mano kūrinys, aš galiu kalbėti čia iki vakaro apie jį. Tikiuosi, kad prisimenate mano projekto pristatymą. Tikrai norėčiau paprašyti pritarti šiam projektui, kad 2022 metai būtų paskelbti Pranciškaus Skorinos metais – garsiojo leidėjo, spaustuvinių, humanisto, vertėjo metais.

Dar noriu priminti, kad į Seimą atėjo nemažai pritarimo raštų iš akademinės bendruomenės, iš bibliotekininkų. Aš tik pacituosiu vieną trumpą citatą iš Vrubliauskių bibliotekos atkeliavusio rašto Seimui: „Sveikintinas yra toks sumanymas pagerbti šios iškilios Renesanso asmenybės atminimą ir taip įprasminginti jo darbus – pirmiausia pirmosios Lietuvoje spaustuvės įsteigimą ir pirmosios knygos išspausdinimą Vilniuje 1522 metais. Nuo P. Skorinos ir su P. Skorina Lietuvoje prasideda nemažai inovacijų, tolyn smarkiai vedusių Lietuvą progreso keliu.“ Taigi abejonių nekelia – P. Skorinos minėjimas 2022 metais nekelia nė mažiausių abejonių. Taigi kviečiu pritarti šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Nematau dėl motyvų prieš užsirašiusių. Ar galime bendru sutarimu? Matau teisingus ženklus, iš kurių suprantu, kad galime.

16.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projektas Nr. XIVP-211(2) (svarstymas)

Tada einame prie darbotvarkės 2-11 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projektas Nr. XIVP-211. Prašom, gerbiamas Žukauskai.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projektą ir pritarė šiam projektui bendru sutarimu. Taip pat turėjome palaikymo laišką iš Biržų savivaldybės, bet aš norėčiau pabrėžti, kad J. Mekas yra, ko gero, žinomiausias pasaulyje lietuvių kilmės menininkas, išgarsinęs Lietuvą, prisidėjęs prie jos įvaizdžio. Manau, kad bendru sutarimu ir pritarime čia.

PIRMININKĖ. Labai dėkui. Istorinės atminties komisijos poziciją kviečiu pristatyti P. Kuzmickienę arba aš galiu pagarsinti. Kadangi komisija bendru sutarimu pritarė, tikiuosi, girdime šią poziciją. Diskusijose nenori niekas kalbėti. Motyvų už bei prieš nėra. Tikiuosi, galima bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių.

16.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jaunimo metais“ projektas Nr. XIVP-294(2) (svarstymas)

Tada judame prie darbotvarkės 2-12 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jaunimo metais“ projektas Nr. XIVP-294. Vėl prašau – gerbiamas A. Žukauskas tribūnoje.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Seimo Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jaunimo metais“ projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Istorinės atminties komisijos poziciją turėtų pagarsinti kolega V. Mitas, bet nematau jo dabar salėje, tad leisiu sau pristatyti balsavimo rezultatus, jog pritarta bendru sutarimu.

Diskusija. D. Asanavičiūtė – dėl Jaunimo metų.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų šių metų paskelbimo prašė Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, kuriai sukanka 30 metų, ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, kuriai sukanka 50 metų. Aš norėčiau akcentuoti būtent Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos indėlį ir veiklą per tuos 50 metų.

PLJS vienija lietuvius ir lietuvių kilmės jaunimą, kuris gyvena už Lietuvos ribų. Vienija jaunus, sąmoningus žmones, kurie pritaria lietuviybės misijai, išlaiko lietuvišką tapatybę per kalbą, kultūrą ir papročius. Istorija užfiksavo ir jaunimo indėlį atkuriant Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvos sovietų okupacijos metais svarbiausias PLJS tikslas buvo atkurti nepriklausomybę. JAV lietuvių jaunimas kartu su JAV lietuvių bendruomene rašė laiškus JAV valdžios įstaigoms ir pareigūnams, taip pat įvairiose pasaulio sostinėse rengė demonstracijas dėl Lietuvos laisvės. Reaguodama į tarptautinės padėties pokyčius ir į tautos siekius Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga išsakė savo poziciją Lietuvos laisvės bylos klausimu. Organizacija išipareigojo reikalauti Lietuvai ir joje gyvenantiems žmonėms teisių ir laisvių, pripažintų Jungtinių Tautų Chartijoje ir Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje. Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos prašymas, kartu ir priminimas apie kitas jaunimo organizacijas, veikiančias Lietuvoje ir užsienyje, įtraukiančias į pilietiškumo ir lietuviško identiteto puoselėjimą. Tai yra skautai, ateitininkai, lietuviškos mokyklos, veikiančios užsienyje. Jaunimas ir šiomis dienomis drąsiai demonstruoja pilietiškumą. Palaikykime šias jaunimo iniciatyvas ir motyvuokime juos, paskelbdami 2022 metus Lietuvos jaunimo metais. Ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama kolege. Kitas nori diskutuoti V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Didžiai gerbiamas Seime, man labai malonu pasisakyti už Lietuvos jaunimo metus. Prisidėdamas prie kolegės norėčiau pasakyti, kad mūsų valstybėje jaunimo klausimai nėra tokie svarbūs, kokie turėtų būti. Įvairios organizacijos sensta kartu su savo steigėjais, nesukuria jaunimo grupių, neperduoda savo vertybių, vystosi skirtingais kursais. Atsiradus naujoms technologijoms yra trūkis tarp kartų, sunku susikalbėti, visi gyvena savo gyvenimą. Turime labai didelių iššūkių, kad jaunoji generacija gyvens kitokiame pasaulyje ir kitokiomis vertybėmis. Todėl labai svarbu skirti šiems klausimams ypatingą dėmesį ir čia, pas mus, Seime, ir Vyriausybėje, ir kitur, kad mes išlaikytume šitą kultūrinį tęstinumą ir sudarytume sąlygas mūsų jaunimui vystytis tinkamu būdu. Padėtis nėra gera. Jaunimo organizacijų taryba yra pateikusi tokius duomenis, kad tik 1 % jaunimo jungiasi į tvaresnes organizacijas, skaičius akivaizdžiai mažėja, dominuoja vienkartinis interesas, labiau domimasi tik savo asmeniniu gyvenimu, nesijungiama į platesnes sąjungas. Mes turime tikrai negerą padėtį. Naudodamiesi šiais dviem jubiliejais iš tikrųjų turime progą peržiūrėti mūsų jaunimo politiką, atsigręžti į ateitį ir suprasti, kad mes esame svarbūs tikrai tiek, kiek galime jaunajai generacijai perteikti savąsias vertybes, leisdami jiems rasti savąjį kelią naujame pasaulyje.

Per 30 metų esu skautų organizacijos narys, gerai pažįstu jaunimą, gyvenantį savo gyvenimą. Reikia jam suteikti paramą, atkreipti dėmesį. Tikrai šiuos metus paskelbkime ne tik dėl šių jubiliejų, bet ir dėl to, kad sustiprintume mūsų valstybės ateitį.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Motyvai už – A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkei už suteiktą žodį. Gerbiama kolegos, labai džiaugiuosi iniciatyva 2022 metus paskelbti Lietuvos jaunimo metais. Tikiu, kad įvairios jaunimo organizacijos ne tik prisideda prie jaunimo vienijimo Lietuvoje, bet ir užtikrina galimybę kiekvienam šalies jaunuoliui išbandyti save skirtingose veiklose. Esu įsitikinęs, kad kiekviename jaunuolyje slypi didžiulis potencialas, kurį tinkamai ugdydami galime garantuoti jiems ne tik stabilius ir perspektyvius darbus ateityje, bet ir įdiegti norą tapti pilietiškais bei mąsliais žmonėmis.

Ir pabaigai. Nepaisant pandemijos, mūsų jaunimas nesustoja. Šiandien tarp jaunimo turime daug sportininkų, menininkų, visuomenės veikėjų, kurie savo darbais garsina Lietuvą visame pasaulyje, todėl tikiu, kad Lietuvos jaunimas nusipelno turėti metus, skirtus būtent jiems. Kviečiu visus palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl motyvų prieš nematau užsirašiusių. Ar galime bendru sutarimu? Taip, dėkoju už tai.

16.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projektas Nr. XIVP-350(2) (svarstymas)

Tuomet judame prie darbotvarkės 2-13 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projektas Nr. XIVP-350. Prašom. Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Seimo Švietimo ir mokslo komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projektą. Pritarė jam bendru sutarimu vieningai pažymėdamas, kad šis reiškinys buvo be galo svarbus mūsų neginkluoto pasipriešinimo elementas, viešinę Lietuvą visame pasaulyje, nešęs pasauliui žinią apie priespaudą Lietuvoje okupacijos metais ir rekordiškai ilgai atsilaikęs prieš galingiausią persekiojimo mašiną KGB – daugiau kaip 16 metų taip ir liko nesusektas ir neišaiškintas šitos priespaudos mašinos. Kviečiu vienbalsiai palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos poziciją kviečiu pagarsinti V. Rakutį.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Šviesiausias Seime, Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos nuomone, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metai iš tikrųjų tinkamai pažymėtų 50 metų jubiliejų, kuris yra svarbus ne tik savo kovos dėl laisvės prasme, bet ir leidžia suvokti pamatines mūsų tautos vertybes, nes tiek XIX amžiuje, tiek XX amžiaus antroje pusėje, kada Lietuva kentė sunkią priespaudą, būtent Katalikų Bažnyčia tapo tuo bastionu, kuris leido atsiremti sunkioje kovoje dėl išlikimo, dėl savo vertybių išsaugojimo. Ko gero, „Kronikos“ jubiliejaus paminėjimas stipriai prisidės prie naujo požiūrio į mūsų Bažnyčios reikšmę valstybės išlikimui ir leis išsaugoti daug bendrųjų vertybių.

Turiu pasakyti, kad nemažai šio sunkaus darbo bendradarbių dar tebėra gyvi ir šventiniais renginiais, kurie bus vykdomi šio jubiliejaus minėjimo metais, turės progą, dar būdami gyvi, gauti įvertinimą už savo pasiaukojimą, darbą ir nuopelnus Lietuvai.

Siūlau pritarti šiam sprendimui.

PIRMININKĖ. Dėkui už įgarsintą poziciją. Dėl motyvų nematau užsirašiusiųjų kalbėti. Tikiuosi, galime bendru sutarimu? Ačiū. Bendras sutarimas svarstymo stadijoje.

16.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projektas Nr. XIVP-371(2) (svarstymas)

Einame prie darbotvarkės 2-14 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projektas. Prašom, gerbiamas Žukauskai.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Seimo Švietimo ir mokslo komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projektą ir pritarė jam. Už balsavo 10, susilaikė 1.

Noriu pabrėžti, kad prieš 600 metų buvo sudaryta Melno taika, pagal kurią buvo nubrėžta Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Vakarų siena. Ta siena aprėpė ir dabartinį Sūduvos, Suvalkijos, kraštą, tai yra vadinamąją Užnemunę.

PIRMININKĖ. Dėkui už įgarsintą poziciją. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos poziciją kviečiu pagarsinti G. Surplį. Į tribūną prašom kaip sūduvių sūduvį.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija bendru sutarimu pritarė šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ačiū, labai gerai pristatėte poziciją. Patvirtinu. Diskusijoje nori dalyvauti trys kolegos. Pirmas iš jų – V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, tikrai turime unikalią progą ne tik paskelbti vieną ar kitą jubiliejų, bet ir prisidėti prie tam tikro Lietuvos regiono sąmonės formavimo. Iš tikrųjų ne taip seniai šventėme Žemaitijos krikšto jubiliejų. Turime stipriai besiformuojančią Aukštaitijos sąmonę, o štai mūsų Užnemunės regionas, turintis skirtingus vardus, savo tapatybės var-

dus, labai dažnai sunkiai randa savo kelią istorijos raidoje. Šis kraštas turi kelis pavadinimus – Suvalkija, Sūduva. Iš tikrųjų nėra tokio tarsi įvykio, kuris galėtų visus tuos žmones suburti. Nėra pirmo paminėjimo, nėra vyskupystės, nėra kokio nors teritorinio šio krašto išskyrimo, nes istorijos raidoje šis regionas ne tik atitekdavo skirtingoms valstybėms, bet taip pat ir neturėjo labai aiškaus centro.

Todėl, kaip jau gerbiamas profesorius A. Žukauskas minėjo, 1422 metai gali tapti tokia data mūsų pačių pastangomis, nes iki šios datos XIII–XIV amžiuje visas regionas, kurį mes šiandien vadiname Sūduva, buvo visiškai sunaikintas. Miesteliai, kaimai išnyko. Archeologai pastebi kultūrų atsitraukimą, nes tai buvo karo su Kryžiuočių ordinu zona. Tik pasiekus Melno sutartį 1422 metais šis regionas buvo iš naujo rekolonizuotas. Tai yra unikalus atvejis Lietuvos istorijoje.

Labai panašūs procesai vyko ir Panemunėje, kai žemaičiai vėl iš naujo grįžo prie Nemuno, nes buvo nustumti šio sunkaus karo. Melno taika yra vienas iš svarbiausių Lietuvos istorijos etapų, nes pabaigė daugiau negu 200 metų trukusią kovą su labai pavojingais ir kartu daug ko mus išmokiusiais priešais.

Todėl siūlyčiau pritarti šiam sprendimui. Juo labiau kad šis kraštas tokios stiprios sąmonės neturi, o turi tik tam tikrą savo vertybinę sistemą, kurią didele dalimi nulėmė Napoleono kodeksas. Supraskime, kad Lietuvos tautinio atgimimo laikotarpiu būtent iš šio krašto žmonės aktyviai dalyvavo formuojant valstybės nuostatas. Taigi siūlau pasisakyti už Sūduvos metus. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Po gerbiamo V. Rakučio ką nors pridėti yra labai sudėtinga, nes, man atrodo, jis išvardino visus esminius istorinius momentus. Aš norėčiau pabrėžti, kad ši iniciatyva atkeliauja iš mūsų Sūduvos regiono istorikų, iš žmonių, kurie domisi ir tyrinėja tiek etnografinius dalykus, tiek ir archeologiją. Mūsų regionui ši data yra be galo svarbi, nes tai yra galimybė kur kas geriau įprasminėti regiono prijungimą prie Lietuvos valstybės, prie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, ir kartu aiškiai deklaruoti tas vertybes, kuriomis mes vadovaujamės nuo senų senovės, pabrėžti savo istorinį išskirtinumą.

Pripažinkime, kad Sūduvos regionas buvo bene svarbiausias regionas sukuriant ir Lietuvos Respubliką. Tautinis Sąjūdis, daugybė signatarų, J. Basanavičius, V. Kudirka ir kiti žmonės subrendo, gimė arba subrendo būtent šiame regione. Todėl jam reikia skirti tikrai didelį dėmesį ir tiesiog paminėti šiuos metus labai gerai. Kviečiu pritarti. O kai pritarsite, kviečiu kitais metais į Sūduvos regioną ir ypač į Marijampolę.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, už kvietimą. Ir dar viena, norinti išsakyti poziciją diskusijoje, kolegė I. Haase. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, pritardama ir palaikydama ką tik kolegų išsakytas mintis ir įžvalgas, džiaugiuosi galėdama pakviesti jus balsuoti už nutarimo projektą, pagal kurį ateinantys 2022 metai būtų paskelbti Sūduvos metais.

Kodėl mums tai svarbu ir kokia šio nutarimo prasmė? Neretai ginčydamiesi, diskutuodami, įrodinėdami pamirštame esminį dalyką, dėl ko visa tai darome. Tikslas yra ir privalo būti vienas – Lietuva. Tai žinojo anuomet parašus ant Nepriklausomybės Akto padėję signatarai, iš kurių šešetas yra kilę iš Sūduvos. Tai visiems puikiai žinomi finansininkas, visuomenės bei politinis veikėjas J. Vailokaitis, vyskupas J. Staugaitis, Lietuvos spaustuvininkas, leidėjas S. Banaitis, gydytojas, mokslininkas J. Basanavičius, teisininkas, istorikas P. Klimas, teisininkas, filosofas P. Dovydaitis. Tai žinojo ir šio krašto sūnus, mūsų Tautiškos giesmės, mūsų valstybės himno autorius daktaras V. Kudirka, kuris liepė keltis ir nešti lietuviybę, patriotiškumą ir santarvę.

Pabrėžti noriu tai, kad Sūduva visada buvo, o ir mūsų laikais išliko gimtosios kalbos, tradicinės meninės saviraiškos ir tradicinių amatų lopšiu. Ateinantys metai, paskelbus juos Sūduvos metais, bus puikus metas prisiminti svarbias sukažtis ir asmenybes, kurios mus kaip visuomenę stiprina ir telkė. Tvirtai žinau, kad šio krašto bendruomenės – tai Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių, Vilkaviškio – atsakingai priims šį įvertinimą, svetingai sutiks kiekvieną, o mes visi kaip tauta dar labiau sustiprėsime. Todėl kviečiu gerbiamus kolegas pritarti ir balsuoti už nutarimo projektą. O kvietimą į šventes tikrai visi gausite. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Kolege, nematau motyvų po tokio pristatymo, kad būtų prieštaraujančių, tai tikiuosi, kad bendru sutarimu galime pritarti. Taip, ačiū už tai.

16.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projektas Nr. XIVP-374(2) (svarstymas)

Ir paskutinis iš metų *bukieto* – 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projektas Nr. XIVP-374(2). Prašau, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Seimo Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projektą ir bendru sutarimu jam pritarė. Taip pat noriu pabrėžti, kad gavome palaikymo laišką iš Nacionalinės nevyriausybinių organizacijų koalicijos, kuri vienija daugiau negu 3 tūkst. nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių. Ši koalicija pritaria ir prašo paskelbti šituos metus, taip pat nurodo, kad Lietuvoje savanoriškoje veikloje iš viso yra dalyvavę arba dalyvauja apie 27 % gyventojų, ši veikla sukuria didžiulę pridėtinę vertę visuomenėje ir yra labai svarbi pilietinės visuomenės ugdymui mūsų šalyje. Kviečiu paremti šitą iniciatyvą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos sprendimą paskelbs R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Mielieji kolegos, Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija svarstė šį nutarimą, įvertino dešimties metų savanorystės svarbą ir bendru sutarimu pritarė nutarimui. Prašome ir jūsų pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskusijoje nori dalyvauti A. Vinkus ir V. Rakutis. Pirmąjį prašau gerbiamą Antaną, bet iš tribūnos. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, savanorystė Lietuvoje, palyginti su Vakarų valstybėmis, dar gana jauna veikla, formuojanti savo tradicijas ir plečianti veiklos ribas, todėl turime ieškoti naujų būdų ir formų šią veiklą skatinti. Nepaisant ribotos patirties, pastaraisiais metais žavėjo savanorių iniciatyva, parodyta atėjus į Lietuvą kovido pandemijai. Savanorių būriai ir pavienės iniciatyvos, padėjusios kovoti su pandemijos padariniais ligoninėse, slaugos ir globos įstaigose, oro uostuose ir kituose židiniuose, buvo ir yra neįkainojama pagalba pavargusiems gydytojams, slaugytojams, kitiems medicinos ir kitų sričių darbuotojams. Savanoriai, nepaisydami galimos rizikos sveikatai ir gyvybei, gelbėjo priešakinėse fronto linijose, rūpinosi žmonių sveikata. Todėl manau, kad siūlymas ateinančius metus paskelbti Savanorystės metais yra padėkos ir pagarbos šiai veiklai išraiška, visuomenės susitelkimo ir pilietiškumo ugdymo skatinimo veiksnys. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas Antanai. Ir V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Didžiai gerbiamas Seime, savanorystė yra mūsų tautos idėja, kuri sunkiausiu momentu leisdavo išspręsti įvairias sunkias problemas. Lietuvos bajorai turėjo savo pareigas vykdyti už dyką – savanoriškumo pagrindu. Tokia buvo visa sistema – ir vykti į Seimą, ir vykti į karą. Šita tradicija yra labai giliai mūsų istorinėje sąmonėje.

1918 metais, ypač 1919 metais, savanoriai suformavo pirmus karinius būrius, iš kurių vėliau atsirado ir Lietuvos kariuomenė. Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba atsirado 1991 metų sausio mėnesį, kai Lietuvai atėjo labai sunkus metas. Štai ir dabar pandemijos sąlygomis daugybė žmonių jungiasi prie šios idėjos. Todėl yra labai svarbu ir padėkoti savanoriams, ir ypač jaunimui perduoti esminę idėją, kad, jeigu reikės, vėl nauja savanorių karta galėtų ginti Lietuvą, kautis su visais pavojais, kokie iškyla.

Šiuo metu Jiezne yra ruošiamasi statyti paminklą trims savanorių kartoms. Kol pastatys paminklą, ko gero, jau ir keturioms galima statyti. Taigi tai yra labai fantastiška ir puiki mūsų tautos idėja, kurią turime palaikyti ir stiprinti ne tik kūną, bet ir mūsų dvasią.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Dėl motyvų už užsirašęs A. Vinkus, bet, aš suprantu, jis diskusijoje išsakė savo motyvus. Kitos nuomonės nematau. Ar galime bendru sutarimu dėl Savanorystės metų? Puiku, ačiū. Fiksuojame – bendru sutarimu po svarstymo stadijos ir užbaigiame šį jubiliejinį metų svarstymo bloką.

Dabar, matau, gana spėiai einame pagal darbotvarkę. Noriu paklausti, ar yra darbotvarkės 2-17 klausimo pranešėjas L. Kasčiūnas?

16.27 val.

Elektroninių ryšių įstatymo IX-2135 3, 9, 12, 17 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-9 (pateikimas)

Jeigu nėra, tada gal pakviesčiau darbotvarkės 2-18 klausimo (projektas Nr. XIVP-9) pranešėją R. Žemaitaitį į tribūną. Ačiū, kolega.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti mano ir kolegos A. Kupčinsko drauge rengtą projektą. Šis projektas yra parengtas dar praėjusioje kadencijoje, kai po derybų ir diskusijų su valstybinėmis institucijomis, valstybinėmis įstaigomis bei privačiu sektoriumi buvo išreikštas toks susirūpinimas, kad Lietuvoje faktiškai šviesolaidinio interneto prieigos ir prieinamumas yra labai ribotas, nes šiuo metu pagal dabartinį teisinį reguliavimą visa galia yra sutelkiama vienai įmonei, todėl jina reguliuoja ne tik didmeninę, bet kartu ir mažmeninę kainą.

Siekiant ir norint, kad į rinką įeitų vieni ar kiti dalyviai, netgi ta pati valstybinė įstaiga arba įmonė, kuri teiktų šitas paslaugas, tiesiog neturi galimybės, nes didmenininkas nustato tokią kainą, kokią nori, ir jina jau nereguliuojama, buvo kreiptasi į Konkurencijos tarybą, kad būtų duotas išaiškinimas, ar tai yra teisinga, ar tai yra teisėta, ar tai yra pagrįsta. Pripažįstama, kad tai yra kaip tam tikras pažeidimas, todėl gyvybiškai svarbu jį reguliuoti teisės aktu. Mes su kolega pabandėme sudėti, kaip tai būtų reguliuojama, kada atsakinga Ryšių reguliavimo tarnyba, kada yra išduodami leidimai, kada yra pripažįstama kaip piktnaudžiaujanti savo galia ir savo padėtimi rinkoje. Bandome šitai sureguliuoti.

Ir kartu, aišku, prašytume, kad būtų Vyriausybės išvada, nes buvo rengta dar buvusios Vyriausybės laikotarpiu. Reikėtų irgi kartu kreiptis, kad Vyriausybė pateiktų savo išvadą.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Keli kolegos nori jūsų paklausti. Pirmasis – M. Puidokas.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Nėra.

PIRMININKĖ. Aš jo nematau. Tada S. Tumėnas. Prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėju, puiku, kad pats pasakėte, kad reikia Vyriausybės išvados. O Konkurencijos taryba jau atsiuntė jums savo požiūrį ar dar ne? Ir ar čia nepažeidžiami konkurencijos dalykai?

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Kaip tik ir yra, kad šiandieną yra pažeidžiama konkurencija, nes vienas dalyvis yra rinkoje dominuojantis. Jis realiai turi apie 94 % arba, grubiai, 96,7 % šviesolaidinių linijų. Todėl įeiti į rinką nėra galimybės ir yra keičiamas įstatymas. Kai bus teikiama Vyriausybės išvada, Konkurencijos taryba turėtų pateikti ir savo poziciją.

Dėl Teisės departamento pastabų. Didžioji dalis yra techninio, redakcinio pobūdžio, į jas bus atsižvelgta, išskyrus į vieną, tai yra dėl 17 straipsnio 1¹ dalies pasiūlymų, būtent dėl principo nustatymo. Aš manau, kad komitetai, pagrindinis ir papildomas, turės į tai irgi atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Klausia kolega B. Matelis.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, ką jūs galėtumėte atsakyti skeptikams, kurie galėtų jums priekaištauti, kad šiuo sprendimu jūs į Lietuvos rinką norite atvesti Kinijos įmones?

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Čia yra visiškai nesusijęs šis projektas. Jūs, kolega, ko gero, kalbate apie darbotvarkės 2-17 klausimą, kurį teiks kolega ir kuris yra rengiamas Susisiekimo ministerijos. Čia yra ne tas projektas, jūs, ko gero, kalbate apie kitą. Dar yra du projektai: vienas projektas yra parengtas Susisiekimo ministerijoje, jis dabar yra derinamas Vyriausybėje, kitas yra mūsų kolegų L. Kasčiūno ir kitų kolegų.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega Žemaitaiti, atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų nematau užsirašiusių nei už, nei prieš. Gal po pateikimo galime bendru sutarimu sutarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū už tai.

Matau, kad L. Kasčiūnas jau yra. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, taip, taip. Kadangi buvo siūlymas prašyti Vyriausybės išvados, fiksuojame, kad jos reikia, ir prašome. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas. Ir siūloma svarstyti gegužės 27 dieną.

Replika po balsavimo ar dėl vedimo tvarkos per centrinį mikrofoną. Prašom, Eugenijau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Dėl vedimo tvarkos. Mes ryte patvirtinome darbotvarkę ir 16 val. 30 min. numatytas balsavimas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Eugenijau. Kaip tik norėjau atsiklausti Seimo, pasitarti su Seimu. Teliko du klausimai darbotvarkėje. Gal galime sutarti, kad juos pristatome, balsuojame dėl visko ir tuomet jau dirbame toliau, savo ruožtu, individualiai?

16.32 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50 ir 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-413, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-414 (*pateikimas*)

Tuomet prašau L. Kasčiūną pristatyti darbotvarkės 2-17 klausimą – Elektroninių ryšių įstatymo projektą Nr. XIVP-413 ir lydimąjį.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Sveiki, kolegos, gerbiama Radvilė. Labai jums ačiū. Pabandysiu truputį pateikti kontekstą, kuriame mes esame. Lietuva, kaip ir beveik visas pasaulis, žengia į naują technologinį etapą – į 5G ryšio diegimą. 5G ryšys suteiks mūsų gyvenimui daug įvairių naujų galimybių: galėsime vienos valandos filmą atsisiųsti per 10 sekundžių, o galbūt ateityje net visi mūsų būtiniai daiktai bus neatsiejami nuo interneto.

Kartu su galimybėmis yra ir įvairios saugumo rizikos, nes tai yra milžiniški duomenų srautai, tai yra ir mūsų privatus gyvenimas. Akivaizdu, ką mes visi matome, ypač Vakarų pasaulyje, kyla daug įvairių klausimų, kaip tą riziką suvaldyti. O rizika susijusi su tuo, kad yra įvairių autoritarinių valstybių, kurios stipriai eina į priekį technologinėje srityje. Pavyzdžiui, Kinijos įstatymai numato, kad net ir privačios bendrovės, esant Vyriausybės poreikiui, turėtų pateikti Vyriausybei surinktus duomenis net ir apie užsienio šalių gyventojus. Matydamos tokius technoninius lūžius Vakarų šalys apsisprendžia daryti viską, kad 5G ryšio diegimas būtų saugus, taip eliminuodamos nepatikimus technologijų tiekėjus.

Ir štai yra tam tikros iniciatyvos – tarptautinės iniciatyvos, šiuo klausimu. Europos Komisija 2020 metų pradžioje priėmė priemonių rinkinį, kuris rekomendacijomis numato, bet numato, kad kiekviena valstybė gali strategiškai vertinti šį sektorių ir atlikti nacionalinio saugumo patikrą.

2020 metų rugsėjo mėnesį Lietuva ir JAV pasirašė deklaraciją, kuria sutariama kartu siekti saugios ir atsparios 5G plėtros. Mūsų Vyriausybės programoje aiškiai įrašytas tikslas užtikrinti, kad 5G infrastruktūroje nebūtų naudojamos nepatikimų gamintojų technologijos ir įranga. Įvairios kibernetinio saugumo ataskaitos Lietuvoje liudija ir įrodo, kad kibernetinio saugumo grėsmės susijusios ir su galimu šnipinėjimu, ir kita rizika, todėl mes, grupė parlamentarų iš įvairių frakcijų, siūlome pataisą. Pataisą, kuri numatytų, kad plačiajuosčio ryšio dažnių konkursai, aukcionai būtų vertinami nacionalinio saugumo požiūriu. Kitaip tariant, dabar, pavyzdžiui, Ryšių reguliavimo tarnyba, būtent ir skirstanti tuos dažnius, neturi pareigos kreiptis į Vyriausybės nacionalinio saugumo komisiją dėl investicijų ir vieno ar kito subjekto, norinčio dalyvauti konkurse ar aukcione, patikros, kitaip nei kai kuriais kitais jums žinomais atvejais. Kitaip tariant, dabar nėra numatytos galimybės dėl nacionalinio saugumo aspektų nesuteikti dažnio vienam ar kitam subjektui. Mes taisome šitą padėtį, siūlome pataisą, pagal kurias patikra dėl nacionalinio saugumo būtų atliekama tiek dėl to juridinio asmens, kuris nori dalyvauti konkurse, aukcione, tiek galbūt net dėl tą asmenį kontroliuojančio asmens, nes būna atvejų, kad asmuo yra įsikūręs Europos Sąjungoje, bet ją kontroliuoja kapitalas, kuris nėra Europos Sąjungoje, tiek dėl aparatūros ir įrangos, kuri būtų diegiama diegiant 5G ryšį, tiek ir dėl paslaugų, kurios skirtos tai įrangai palaikyti. Taigi mes siūlome tokių trijų pjūvių patikros mechanizmą.

Dar labai svarbus dalykas, kurį mes siūlome, tai yra Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme būtina numatyti kriterijų, kad nacionalinio saugumo interesų neatitinka bet kuris asmuo, gamintojas, tiekėjas, taip pat juos kontroliuojantis asmuo, jeigu jis registruotas trečiojoje valstybėje, tai yra valstybėje, kuri nepriklauso nei Europos Sąjungai, nei NATO, nei Europos laisvosios prekybos asociacijai, nei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai.

Taip pat siūloma numatyti, kad asmenys, juridiniai asmenys, jau naudojantys nacionalinio saugumo interesų neatitinkančią aparatūrą ir įrenginius, turėtų juos pasikeisti iki 2025 m. gruodžio 31 d. tam, jeigu jie norėtų pretenduoti į valstybės skiriamus radijo dažnius 5G ryšio paslaugoms teikti. Tikimės, kad šios pataisos, kurioms, tikiuosi, jūs pritarsite, sustiprins mūsų technologinio sektoriaus integraciją į euroatlantinę erdvę. Ačiū už dėmesį, esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Kolega, dėkui už pristatymą. Nemažai norinčių paklausti. Pirmasis – M. Puidokas, bet nematau. 5G, matyt, nebus aptartas šiame kontekste. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Tikrai labai džiaugiuosi iniciatyva. Kaip neseniai toje diskusijoje plenariniame posėdyje apie Kinijos grėsmes buvo kalbama, pasaulis šiuo metu tik supranta tuos pavojus. Deja, tai užtruko, buvo sudaryti tam tikri kontraktai. Tai aš tikrai džiaugiuosi, sveikinu šią iniciatyvą.

Bet norėčiau užduoti klausimą. Diskusijoje išryškėjo, kad yra ir kitos įdiegtos technologijos, galimai net susijusios su Sindziangu, kur yra naudojamas priverstinis darbas, pažeidžiant visus įmanomus mūsų pačių išpažįstamus standartus. Kiek dar, gerbiamas Laurynai, galvojate, yra tokių sričių, į kurias mums reikėtų pasigilinti ir galbūt atitinkamus žingsnius, užkardant tas grėsmes, padaryti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, Žygimantai, už klausimą. Kaip kalbame, pirmiausia 5G ryšys yra strateginis ryšys. Ir čia mūsų pirmas žingsnis, kurį reikia apsaugoti. Bet, be jokios abejonės, jūs juk žinote Kibernetinio saugumo centro nuolatinės metinės ataskaitas apie tai, kiek vis dar Lietuva, kalbėkime apie valstybines įstaigas, apie ypatingos reikšmės institucijas Lietuvoje, kai kuriais atvejais yra priklausoma nuo įvairių trečiųjų šalių įrangos. Čia yra tas atvejis, kai tu negali kontroliuoti iki galo, ar, pavyzdžiui, ten kaupiami duomenys neturi ryšio su kokiu nors išoriniu serveriu. Siūloma bandyti valdyti rizikas, bet tai yra šiek tiek limituotas požiūris. Mes siūlome galvoti apie tai, kad pirmiausia inventorizuotume būtent strategines įmones, mūsų valstybines įmones, ypatingos reikšmės objektus, pažiūrėtume, kas ten yra, ir tada nustatytume tam tikrą etapą, tam tikrą metų skaičių, per kurį mes nuosekliai eitume, kad galėtume juos, tuos nepatikimus tiekėjus, eliminuoti. Aišku, tie, kurie jau yra, natūralu, turbūt yra laimėję kontraktus, yra pardavę vienomis ar kitomis kainomis, iš jų taip lengvai nepaims visą to. Taip? Mes kalbame apie naujus projektus. O dėl tų senųjų vadovaukimos rizikų valdymo paradigma, bet turėkime galvoje, kad technologijos sensta. Jų ciklas 5–7 metai ir tuomet tu turi jas atnaujinti. Tuomet jau naujiems kontraktams tu įvedi nacionalinio saugumo kriterijų. Mes Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete jau svarstėme tą dalyką. Paprašėme mūsų Viešųjų pirkimų tarnybos pateikti rekomendacijas, kad tai galbūt nebūtų vienintelis mažiausios kainos kriterijus, kad mes galėtume įvesti ir nacionalinio saugumo kriterijų vertindami, ypač kai kalbame apie valstybinį sektorių, tik apie valstybinį sektorių. Mes privatų paliekame ramybėje.

Tai šiuo atveju vizija yra. Čia mūsų politinės valios klausimas, ar mes turėsime tokią ambiciją išsivaduoti nuo nepatikimų technologijų tiekėjo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, pristatydamas projektą pačioje pradžioje paminėjote, kad kai bus įdiegtas 5G ryšys, atsiras galimybė per kelias akimirkas parsisiųsti norimą filmą. Man ši mintis labai patiko. Norėčiau jūsų paklausti šiek tiek pajuokaudamas, iš kur jūs rekomenduotumėte parsisiųsti tokių filmų fiziškai į savo kompiuterį, kad tai būtų saugu? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Arvydai, aš turėjau pridėti žodį „legaliai“ atsisiųsti filmą, o iš kur jūs siųsite, tai jau kiekvienas... legaliai siųsite, tai jau kiekvieno mūsų apsisprendimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kolega Laurynai, ar jūs norite, kad būtų skaidrės ekrane rodomos?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ne, ne.

PIRMININKĖ. Tai gal kaip nors... Nuo jūsų tas priklauso.

V. Valkiūnas – kitas klausiantysis.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Laurynai, jūs kalbate, jau aštuonis kartus pakartojote 5G, 5G, bet jau reikia galvoti apie 6G, kurį įves iki 2030 metų. Kodėl mes turime

būti atsilikėliai? Yra informacijos, kad 5G Europa atsilieka nuo Kinijos technologijų dvejus metus, nuo „Huawei“. Ar tai teisybė, ar ne? Toks atsilikimas. Ar mes atsiliksime dar daugiau? Mirsime, bet nepasiduosime kinams?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Valdemarai, darome viską, kad neatsiliktume, kartu su jumis. Kitaip tariant, pirmenybę teikiame tiems gamintojams, kurie veikia Vakarų erdvėje, kurie atitinka transatlantinius kriterijus, kad jūsų ir mūsų visų duomenys būtų saugūs. Valdemarai, tik jūsų ir mūsų bendromis pastangomis galėsime padėti pasivyti Kinijos pirmavimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausti nori G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Laurynai, klausimas dėl tempo jau nuskambėjo. Dėl saugumo aš neturiu jokių klausimų, jis yra svarbiausias, ir ypač dėl to utopistinio ar realistinio utopistinio futuristinio scenarijaus, kurį tu įvardinai.

Klausimas yra dėl kaštų. Ar esate padarę analizę, kiek alternatyviai pabrangs 5G ryšys dėl to, kad mes rinksimės tik tam tikrų šalių tiekėjus? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Pabandysiu. Čia rimtas klausimas. Pirmiausia reikia pasakyti, kad mūsų mobiliojo ryšio operatoriai, tie trys pagrindiniai, dauguma jų, iš esmės visi, deklaruoja, kad jau dabar jie diegdami 5G nebenaudos nepatikimos įrangos. Tai yra paskelbusi „Telia“, tą aiškiai pasakė „Tele2“ atstovai, kai mes pristatėme praeitą savaitę šį įstatymo projektą. Natūralu, kad mes remiame šį jų norą nesiremti nepatikimais tiekėjais. Kitaip tariant, jie patys sako, kad to nedarys.

Kiek sudėtingesnis atvejis yra tai, kad dabar 5G ryšys bus susijęs ir su 4G ryšio infrastruktūra, ir su 3G ryšio infrastruktūra. Kadangi iki šiol reguliavimo nebuvo, gali būti, kad diegiant 4G ir 3G ryšį buvo instaliuota technologija, kuri priėmus įstatymą jau gali būti laikoma nepatikima. Tai šiuo atveju mes, suprasdami jautrumus, siūlome pereinamąjį laikotarpį – 2025 m. gruodžio 31 d. Ganėtina ilgas laikotarpis, kad galima būtų tą įrangą pakeisti ir tai, kas buvo daryta dėl 4G ir 3G ryšio. Panašų laikotarpį yra numčiusios daug Vakarų Europos valstybių. Turėkime galvoje, kad 4G ryšio veikimas yra numatytas maždaug dešimčiai metų technologine prasme. Tai jis jau veikia Lietuvoje dešimt metų. Mes dar duodame penkerius metus į priekį, kad natūraliai senstanti technologija būtų pakeista saugia technologija. Aš tikiu, kad čia viskas bus gerai, kaštų didelių nebus. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už nori kalbėti Ž. Pavilionis, bet jis lyg kalbėjo. Ar ketina pasisakyti dar sykį? Prašom, Žygimantai.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš tiesiog pakartosiu, kad tikrai labai graži iniciatyva, kai ir žodžiai, ir darbai susiję, ne tik kalbame apie tas grėsmes, bet ir iš tikrųjų bandome imtis priemonių, kad tos grėsmės po to neatsilieptų mūsų pačių saugumui. Tikrai sveikinu iniciatyvą ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi nematau dėl motyvų prieš, galbūt galima bendru sutarimu? Galime. Fiksuojame. Turiu pagarsinti, kad kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, kaip papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 27 dieną.

16.46 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5108 (pateikimas)

Kolegos, yra likęs dar vienas klausimas ir prelegentas yra pakeliui, bet gal tuomet mes pradėkime balsavimo procedūrą ir dėl vieno klausimo pabalsuosime tada vėliau. Tinka taip? Tinka. Labai džiugu. Tuomet, kolegos, prašom grįžti į darbo vietas, balsuosime.

Štai, atėjo. Jeigu galima taip sutarti, kad viską darysime po visų pristatytų klausimų, tai tuomet kviečiu dėl darbotvarkės 2-16 klausimo – Elektroninių ryšių įstatymo projekto Nr. XIII-5108 – pranešėją užsienio reikalų ministrą G. Landsbergį. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, noriu pristatyti nedidelį įstatymo pakeitimą. Tad leiskite pristatyti.

Įstatymo projektu siūlome, kad ministerija konsulinių krizių valdymo tikslu iš Lietuvos viešojo judriojo telefono ryšio operatorių gautų duomenis apie užsienio valstybėse ir jų teritorijose esančių abonentų skaičių ir per operatorių šiems abonentams siųstų ministerijos informacinius pranešimus trumposiomis žinutėmis. Įstatymo projektu siekiame užtikrinti efektyvų konsulinės pagalbos teikimą užsienyje esantiems piliečiams stichinės nelaimės, katastrofos, teroro aktų, masinių riaušių, karo ir ginkluoto konflikto atveju ir kitomis ypatingomis aplinkybėmis, kai kyla grėsmė užsienyje esančių piliečių, jų artimųjų ar asmenų be pilietybės, turinčių leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, sveikatai, gyvybei ir saugumui.

Operatorių pagalba tokiose situacijose labai reikalinga, nes ne visi užsienyje keliaujantys piliečiai pateikia informaciją ministerijai per kelionių taikomąją programą ir ne visi nuolat užsienyje gyvenantys piliečiai registruojasi konsulinėse įstaigose. Sukaupta konsulinių krizių valdymo patirtis rodo, kad užsienyje ypatingomis aplinkybėmis teikiamos konsulinės pagalbos efektyvumas priklauso nuo to, kaip operatyviai ir kokio turinio informaciją gauna tokiose situacijose atsidūrę ir nelaimės ištikti piliečiai.

Ypatingomis aplinkybėmis teikiant konsulinę pagalbą labai svarbu greitai nustatyti, ar užsienio valstybės pavojingose teritorijose nelaimės metu yra ir kiek yra Lietuvos Respublikos piliečių, ypač laikinai atvykusių, keliaujančių. Todėl projekte siūloma, kad ministerijos prašymu operatoriai pateiktų skaičių jų abonentų, esančių ypatingos situacijos paveiktoje šalyje. Jei piliečių yra, juos operatyviai ir aiškiai informuotų apie pavojingą situaciją ir rekomenduojamus veiksmus. Pagal įstatymo projektą operatoriai siųstų ministerijos parengtus pranešimus trumposiomis žinutėmis. Perspėjimo informaciją, rekomendacijų pranešimus tikslinga siųsti platesniam ratui asmenų, visiems toje užsienio valstybėje ar jos teritorijoje esantiems Lietuvos operatorių paslaugų naudotojams, kadangi nėra galimybės atskirti paslaugų naudotojų pagal pilietybę.

Įstatymo projekto suderinamumas su Europos Sąjungos asmens duomenų ir žmogaus teisių standartais yra užtikrinamas, o prieiga prie saugomų duomenų nevirsta to, kas būtina. Konsulinės pagalbos teikimo įrankiai, kuriuos siūlome, reglamentuoti įstatymo pagrindu. Šiuo metu ministerijos ir operatorių bendradarbiavimas jokiais teisės aktais nėra reglamentuotas.

PIRMININKĖ. Dėkui, pranešėjau. Jūsų paklausti nori keletas kolegų. M. Puidokas, bet jo salėje nėra. V. Gapšys. Ar yra? Gerbiamas Puidokai, ar jūs ketinate klausti? (*Balsai salėje*) Elektroninių ryšių įstatymas. Matau... Prašom, kolega.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš pirmo žvilgsnio tarsi naudingas įstatymo pakeitimo projektas į bėdą patekusiems žmonėms, kita vertus, jis kartu iš dalies skamba ir kaip asmenų sekimas. Kaip žinoma, užsienyje yra dvi pagrindinės Lietuvos piliečių kategorijos: tų, kurie, galima sakyti, ten gyvena nuolatos, ir tų, kurie ten vyksta turistiniais ar komandiruočių tikslais. Ar šis pakeitimas bus nukreiptas į visus tuo metu užsienio šalyje esančius Lietuvos piliečius? Klausiu, nes, man atrodo, keista, kai pranešimo skambutį gautų kelerius metus užsienyje gyvenantis mūsų pilietis, kuris naudojasi Lietuvos telekomunikacijų įmonių paslaugomis. Vis dėlto kaip realiai šioje situacijoje vyktų ir ar yra numatoma kaip nors koreguoti, kad tokių situacijų nebūtų, jeigu taip vyktų?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Pirmiausia aš noriu atsakyti, kad tai yra automatizuotas informacijos apie buvimą atrinkimas. Kitaip tariant, tiksliai ta informacija, kuri yra pateikta operatoriui. Jeigu operatorius fiksuoja, kad asmuo pagal jų tinklą informaciją yra tuo metu toje valstybėje, tai nuasmeninta informacija, tiksliai telefono numeris yra pateikiama. Tiesą sakant, net nepateikiama ministerijai, o, kitaip tariant, juo yra išsiunčiama žinutė, nes pati ministerija žinutės nesiųs. Ministerija tik gali užprašyti, kad tie asmenys, kurie tuo metu registravęsi, kad yra toje valstybėje, į tinklą, gautų žinutę apie tam tikrą pavojų. Tai yra tikrai patogus būdas, tiesą sakant, neidentifikuojant nei asmens, nei žinant jo, nei siekiant jį ten kaip nors atsekti ar kažkaip, bet tiesiog siųsti jam žinią, kad dabar valstybėje, kurioje jis yra, jam gali potencialiai grėsti pavojus, ir jis turėtų įvertinti savo buvimą ten aplinkybes.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Gapšys, bet nematau salėje. Tada A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis ministre, išties susidaro toks vaizdas, kad nepakanka tik kontroliuoti Lietuvos piliečius, bet norima kontroliuoti jų judėjimą ir

Lietuvos piliečių buvimą už Lietuvos ribų. Kodėl ir kodėl šiuo metu, ir kodėl jūs inicijuojate šį projektą, nes pristatymo metu aš taip aiškiai neišgirdau atsakymo, kaip bus užtikrintas piliečių privatumas būnant užsienio valstybėje, jų judėjimas? Operatoriams seniai yra suteikta pareiga, ir Lietuva garsėja tuo, kad yra viena iš labiausiai kontroliuojančių savo piliečius, ryšių priemonės, jų judėjimą, ir matome, kad tai kertasi su europinėmis žmogaus teisėmis. Ar nebus jos pažeistos būtent priėmus šį įstatymą? Dar labiau suspausti Lietuvos piliečiai į tuos gniaužtus?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Skardžiau, jūs turbūt jaučiatės sugniaužtas į gniaužtus, kai jūs sužinote gavęs žinutę į savo mobilųjį telefoną, kad yra audra ar koks nors kitas pavojus jūsų gyvybei. Niekas ta žinutė jūsų neseka. Tiesiog valstybė turi galimybę jums pranešti apie jūsų sveikatai, gyvybei gresiančius kokius nors iššūkius ir jūs pats priimate sprendimus, ar jūs jau klausysite tų patarimų, ar ne. Šiuo sprendimu tiesiog būtų galimybė identifikavus net ne valstybei, o patiems operatoriams, kurie taip žino, tiesiog informuoti mūsų piliečius, tuo būdu apsaugant juos, suteikiant jiems galimybę suprasti, žinoti, kokie pavojai jiems gresia, ir priimti sprendimą dėl to, ką jie su tuo daro. Tiesą sakant, tas žinutes galima išjungti. Aš galėčiau jus kada nors pamokyti, jeigu jūs jaučiatės gniaužtuose.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinytis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, čia reikia ir A. Skardžiui patikslinti – teikiate ne jūs, pateikė praėjusi Vyriausybė praėjusių metų rugpjūčio mėnesį, tai yra S. Skvernelio Vyriausybė. Seime pristatė L. Linkevičius, bet L. Linkevičiaus teikiamas projektas negavo pritarimo, kiek aš pamenu. Ar jūs čia galite patikslinti? Nes jis tikrai buvo teikiamas Seime.

Mano klausimas, ar čia kiek koreguotas tas praėjusių metų rugpjūčio mėnesio S. Skvernelio Vyriausybės teiktas projektas, ar ne?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Jūs esate teisus – projektas pirmą kartą buvo pateiktas praėjusių metų liepos 29 dieną ir Liberalų sąjūdžio frakcijos iniciatyva buvo išbrauktas iš darbotvarkės. Ačiū liberalams už galimybę dabar man jį pristatyti ir už neišbraukimą.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau. Jūs atsakėte į visus klausimus. Kadangi nuomonės išsiskiria, kviečiu pasisakyti. Už – K. Masiulis. Taip pat bus motyvai ir prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, sunku būtų nepritarti šitam projektui, kuris iš tikro reikalingas norint apsaugoti žmones, kai yra ypatingos aplinkybės. Tos ypatingos aplinkybės pasireiškė, tarkime, ir Lietuvoje, kai prasidėjo koronaviruso epidemija. Mes turbūt pamename, kad daug lietuvių buvo užsienyje, reikėjo juos parvežti, suteikti jiems konsulinę pagalbą ir taip toliau. Buvo ir įstrigusių žmonių. Tai labai gyvenimiškos situacijos, kurias mes jau patyrėme. Iš tokių gyvenimiškų situacijų ir kilo šitas projektas.

Gerbiamam ponui A. Skardžiui, kuris čia taip bijo visokios kontrolės, nesuprantu, dėl ko bijo, gal turi argumentų, kad bijo, aš noriu pasakyti, kad Lietuva niekaip neišsiskiria Europos Sąjungoje pagal kriminalinę žvalgybą. Kitos Europos Sąjungos valstybės nė kiek ne mažiau kontroliuoja negu Lietuva, Lietuva netgi gal mažiau. Be to, šita tendencija dėl kriminalinės žvalgybos tik mažėja, mažėja ir mažėja. Tokių skaičių... Mažėja. Tai čia tie, kas labai bijo, kas yra persekiojamas teismų, nes yra korumpuoti asmenys, ir panašiai, daro nusikaltimus, tai tie klykia ir šaukia, kad taip yra. Bet tai netiesa.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Giraitytė.

V. GIRAITYTĖ (DPF). Dėkoju. Šiandien įdėmiai klausiau diskusijos, vykstančios Seime, ir prisimenu, kaip kolegą E. Zingerį papiktino tai, kad Kinija diegia technologijas ir medijas, kuriomis atpažįstami žmonės iš veido bruožų. Šiuo atveju mane liūdina Užsienio reikalų ministerijos noras gauti visą informaciją apie lietuvius, išvykstančius į užsienį, ir ypač prisidengti ypatingomis aplinkybėmis. Kas gali garantuoti, kad rinkimai netaps ypatinga aplinkybe? Siūlau šio įstatymo projekto nepalaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Tai paskutinis iš balsuotinių darbotvarkės klausimų. Dabar noriu skelbti balsavimą. Kolegos, iš papildomų diskusijų ratelių prašau grįžti į savo darbo vietas. Balsuosime.

Kadangi dabar nuomonės išsiskyrė konkrečiai dėl šio klausimo, tai skelbiu balsavimą dėl darbotvarkės 2-16 klausimo – Elektroninių ryšių įstatymo projekto Nr. XIII-5108. Skelbiu balsavimą. Balsavimas dėl ką tik pristatyto klausimo. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 106, balsavo 104: už – 78, prieš – 4, susilaikė 22. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, kaip papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gegužės 27 dieną.

16.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau. Nemažai projektų priėmė bendru sutarimu. Dabar skelbiu balsavimą dėl atmintinių metų. Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(2). Svarstymo stadija. Balsavimas pradedamas.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 103, prieš – 1, susilaikė 5. Po svarstymo iniciatyvai pritarta.

16.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2). Balsavimas pradedamas.

Užsiregistravo 107, balsavo 104 Seimo nariai: už – 80, prieš – 3, susilaikė 21 narys. Svarstymo stadijoje dėl Seimo nutarimo yra pritarimas.

17.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195. Balsuojame. Svarstymo stadija.

Užsiregistravo 102, balsavo 99 Seimo nariai: už – 86, prieš – 2, susilaikė 11. Po svarstymo nutarimo projektui pritarta.

Tai buvo paskutinis balsavimo reikalavęs klausimas šiandieną. Ačiū už konstruktyvų darbą.

17.01 val.

Seimo narių pareiškimai

Pereiname prie Seimo narių pranešimų. Yra du norintys pasisakyti: pirmasis R. Lopata, tada kolega V. Valkiūnas.

R. LOPATA (LF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ponios ir ponai, poryt, balandžio 24 dieną, šeštadienį, Lietuva, kaip ir daugelis pasaulio valstybių, minės armėnų genocido dieną, pažymint 1915 metais pradėtą pirmąją sisteminių XX amžiaus genocidą tuometėje Osmanų imperijoje. Šiame kontekste Lietuvos Respublikos Seimo tarpparlamentinių ryšių su Armėnijos Respublika grupė parengė pareiškimą, su kurio tekstu aš norėčiau jus supažindinti.

Pareiškimas dėl armėnų tautos genocido. Lietuvos Respublikos Seimo Tarpparlamentinių ryšių su Armėnijos Respublika grupės nariai, minėdami armėnų tautos genocido 106-ąsias metines, reikšdami solidarumo ir teisingo dviasia grįstą pagarbą nekaltoms šio genocido aukoms, primindami, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2005 m. gruodžio 15 d. pripažino armėnų tautos genocidą, ragina visas to dar nepadarusias valstybes pripažinti šį istorinį faktą. Ačiū už supratimą. (Plojimai)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega, už prasmingą pranešimą. Ir kolega V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Mieli Seimo nariai, man, kaip Mišrios grupės atstovui, skauda širdį, kai kairieji nesugeba susivienyti ir darniai dirbti Lietuvos rinkėjams. Kaip ir bičiulis A. Sysas

pamiršo, kad jau du mėnesiai kaip Europos Sąjunga leido žymiai padidinti minimalųjį atlyginimą. Kur jis? Nei A. Syso, nei atlyginimo. Nebekovoja, kad tai taptų realybe Lietuvoje, nors tiek padarytų.

Briuselis paleido virusą, kad ilgins pensinį amžių iki 72 metų, – tai pasityčiojimas ir nemokėjimas ūkininkauti. Turbūt pensijų fondai nebeturi pinigų, lėšų, nori legaliai apiplėšti tautas. Kas gali tai paneigti ir gal kas išdrįs sustabdyti šiuos sukčius? Žadinu visus, pabuskite, nemiegokite – būsime apiplėšti!

Kur mūsų kovotojai už tautą ir žmogų, kurie gali padėti suvaldyti finansinius srautus?! Kas atsakys už valdininkų klaidas ir nemokšišumą? Kodėl taip vyksta? Teisingai Lietuvos premjerė šiandien išreiškė priekaištus kairiesiems. Kviečiu visus socialdemokratus ir valstiečius susikaupti ir aktyvinti pastangas dirbti Lietuvos tautai. Lietuvos tauta nusipelnė gyventi geriau. Daug geriau!

Šešėlini premjere Sauliau Skverneli, išeikite iš šešėlio, organizuokite kairiuosius rimtai dirbti, nebijokite kovų karščio! Nesėdėkite šešėlyje, nepavarkite, bijokite nuskurdinti tautą, mobiliuokite žmones. Darykite naudingus ir gerus darbus Lietuvos tautai. Padėkime valdantiejiems susitvarkyti su savo darbais ir psichine būseną.

Mišri grupė, aš manau, rimtai padės ir kairiesiems, ir kitokiems. Dirbame kartu dėl gerų rezultatų. Ačiū, jeigu sutiksite. (*Balsai salėje, plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū kolegai V. Valkiūnui už pasisakymą, tik, man atrodo, šešėlinis premjeras yra R. Karbauskis, kuris yra turbūt šešėlyje ir ne šiame Seime. Tik toks faktinis niuansas. O kolega A. Sysas turbūt išgirs visas pastabas.

Kolegos, registruojamės.

Užsiregistravo 46. Skelbiu popietinį balandžio 22 dienos posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 52 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos, pradedame balandžio 27 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 96 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 27 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Na, iš tiesų yra nenormali situacija pas mus Seime – jau mėnuo, kai kolega yra prisiekęs ir jis negali eiti Seimo nario pareigų. Jūs dabar man pasakykite, mūsų Seimo narys A. Skardžius pagal kokį Seimo statuto straipsnį šią dieną užima pareigas? Jis negali įgyvendinti *pilnai* ir jis nėra paskirtas į komitetą būtent dėl jūsų sprendimo. Ketvirtadienį jūsų pirmasis pavaduotojas pasakė, kai pristatinėjo šios dienos darbotvarkę, kad šitas klausimas artimiausiu metu bus išspręstas. Aš tikėjau, kad šitas klausimas šiandieną bus. Tai ar mes toliau Seimą laikysime *durniaus* vietoje, ar vis dėlto tas sprendimas ketvirtadienį bus išspręstas? Tikrai yra nenormalu, Pirmininke, kai Seimas ir vienas Seimo narys kažkodėl neatlieka savo pareigų, negali atlikti jų *pilnai*, taip, kaip yra mūsų Statute, ir taip, kaip yra Konstitucijoje. Tai gal susėskite ir išspręskite šitą dalyką.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Remigijau. Artimiausiu metu bus išspręstas. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū gerbiamam Remigijui už rūpestį. Gerbiamas Remigijau, šiaip per tas kadencijas man teko dirbti visose pareigose: ir komisijos pirmininku, ir komiteto pirmininku, Seimo Pirmininko pavaduotoju ir net Seimo Pirmininką pavaduoti, kai jis prezidentūroje sėdėjo. Tai štai aš turiu patirties ir darbuojuosi kiek galiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Buvo pažadas šią savaitę išspręsti, vadinasi, ketvirtadienį jis turi būti išspręstas. Jeigu nebus rasta kitų variantų, tiesiog pagal Darbo frakcijos teikimą A. Skardžius eis dirbti į Biudžeto ir finansų komitetą, o V. Gapšys eis į Užsienio reikalų komitetą. Toks yra teikimas, bet ieškome geresnių variantų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Labas rytas. Aš noriu pasiūlyti frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-436, nes iš tikrųjų kalbama apie APVA ir BETA planuojamą sujungimą ir diskusijų šia tema nebuvo. Todėl prašau išbraukti iš darbotvarkės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Koks tai yra darbotvarkės numeris?

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). 2-5.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos. Aš norėčiau paprašyti slapto balsavimo dėl Seimo kanclerio skyrimo klausimo, nes tai balsavimas, liečiantis ir Seimo narių darbą, glaudų darbą su Kanceliarija, todėl logiška paprašyti slapto balsavimo. Aš prašau frakcijos vardu vadovaudamasis Statuto 115 straipsnio 3 dalimi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Seimas apsispręs dėl jūsų siūlymo. V. Jukna.

V. JUKNA (DPF). Dėkui, Pirmininke. Darbo partijos frakcijos vardu taip pat prašau slapto balsavimo dėl personalijų. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Seimas apsispręs dėl jūsų siūlymo. Taigi pirmasis siūlymas yra L. Girskienės, kaip suprantu, frakcijos vardu išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-5 klausimą – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-436. Balsuojame.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 59, prieš – 20, susilaikė 28. Siūlymui pritarta. Darbotvarkės 2-5 klausimas yra išbrauktas iš šiandienos darbotvarkės.

Kitas siūlymas, čia jau iš man pusės, mes turime apsispręsti dėl 2-12 klausimo – projekto Nr. XIVP-418 įtraukimo į šiandienos darbotvarkę, nes jis nėra įrašytas į Seimo pavasario sesijos darbų programą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Ir frakcijos vardu buvo paprašyta dėl kanclerio balsuoti slaptauoju būdu. Taigi kas pritariate šiam dviejų frakcijų siūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 58, prieš – 37, susilaikė 16. Siūlymui pritarta – balsuosime slaptauoju būdu.

Prašau, V. Rakutis per šoninį mikrofoną.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, šiandien Nyderlandų Karalystė – viena iš Europos Sąjungos šalių steigėjų, švenčia Karaliaus dieną. Nyderlandai yra viena seniausių demokratinų valstybių Europoje, savo laisvę ir santvarką gynusi 80 metų kare XVI–XVII amžiuje. Šio karo metu Jungtinėms Provincijoms (taip tuo metu vadinosi šiandieninė Nyderlandų valstybė) vadovauti ėmėsi kunigaikščiai Oranietis, įtvirtinę savo autoritetinę valdžią štathalterio valstybės valdytojo forma. Pasibaigus Napoleono karams, Vilhelmas, Oranės ir Nasau kunigaikštis, priėmė karaliaus titulą. 1830 metais atsiskyrus Belgijai ir Liuksemburgui, Karalystė įgavo šiandienos formas.

Beniliukso tarpparlamentinės grupės vardu norėtume pasveikinti karalių Vilhelmą Aleksandrą, karalienę Maksimą, sostą sūnui užleidusią karalienę Beatričę, kurią asmeniškai pažinojau, visas Nyderlandų provincijas, užjūrio valdas su Karaliaus diena ir palinkėti kuo ilgiausių klestėjimo ir gyvavimo metų.

Ypatingus sveikinimus iš šios tribūnos norėčiau grupės vardu perduoti Nyderlandų ambasadai Lietuvoje, ambasadorei B. Horbach ir karališkosios Nyderlandų kariuomenės kariams, esantiems Lietuvoje ir šiuo metu budintiems prie rytinių NATO sienų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pareiškimą. Kolegos, kadangi apsisprendėme, jog dėl kanclerio balsuosime slaptauoju būdu, siūlyčiau tą balsavimą organizuoti iš karto po pirmojo balsavimo dėl projektų. Tai yra 11 val. 25 min.–11 val. 35 min. esame numatę balsavimą dėl projektų ir tada galėtume skirti laiko slaptam balsavimui. Ar tinka, neturite prieštaravimų? Nematau prieštaravimų, tai tada sutariame.

Dabar turime apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

10.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdos skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XIVP-424 (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdos skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XIVP-424. Svarstymas. Diskusijoje yra užsirašę kalbėti keli Seimo nariai. Pirmasis kalba A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, iš tikrųjų norėčiau pasisakyti už gerbiamą kandidatą į kanclerio pareigas. Iš tikrųjų per šituos 30 metų mes turėjome labai įvairių kanclerių. Buvo geresnių, buvo blogesnių, tačiau galbūt pasakysiu taip, kad blogesnių, tiesą pasakius, buvo šiek tiek daugiau nei geresnių. Dėl ko? Dėl to, kad šita institucija yra be galo ir vadybiška, ir politiška. Čia reikia suderinti daugybės ir parlamentarų, ir frakcijų, ir Seimo vadovybės tam tikrus interesus, bet kartu ir sudėlioti procesus, kurie nėra tokie paprasti, kaip dažnai mums atrodo.

Seimo kanceliarija nėra vien ūkio klausimai. Tai nėra vien stalai, kompiuteriai, telefonai, ryšio priemonės ar kokie statybos dalykai. Seimo kanceliarija iš tikrųjų yra labai sudėtinga institucija tiek savo struktūra, tiek žmogiškaisiais resursais, tiek, kaip minėjau, politine įtaka.

Kandidatas, kurį pateikė Seimo Pirmininkė, yra labai geras vadybininkas. Jis yra geras vadybos teoretikas ir praktikas ir tai būtų, mano nuomone, žmogus, kuris iš tikrųjų galėtų tikrai normaliai šitoje institucijoje ne tik dirbti, bet ir parodyti tikrą tvirtą lyderystę.

Galbūt pirmą kartą mes galime turėti kanclerį, kuris net ir tarptautiniuose forumuose, tarptautiniuose renginiuose galės mūsų parlamentui atstovauti pačiu aukščiausiu lygiu.

Aš suprantu, kad kyla abejonių dėl kanclerio gebėjimo tvarkyti ūkinius klausimus, nes iš tikrųjų daug ir frakcijoje buvo išsakyta tų tokių ūkinių, paprastų klausimų. Tačiau ūkiniai, paprasti klausimai dažniausiai yra sprendžiami ir neturėtų būti pagrindinis kriterijus, pagal kurį mes renkames, diskutuojame apie žmogų, kuris iš tikrųjų turės labai daug įvairios, plačios atsakomybės.

Mums reikia lyderio, mums reikia gero vadybininko, todėl aš tikrai labai raginu palaikyti šį kandidatą. Man atrodo, jis yra tikrai stiprus. Na, o jeigu bus kokių nors problemų, visada yra procedūrų, kaip tas problemas galima spręsti. Juo labiau kad kancleris yra atskaitingas Seimo valdybai, o Seimo valdyboje yra visų frakcijų atstovai, opozicijos lyderis ir kiti pareigūnai. Tikrai tikriu Seimo valdybos galimybe procesą kontroliuoti, galimybe iš tikrųjų suformuluoti kancleriui tokias užduotis, kurios yra reikalingos, ir tikiu, kad šiam kandidatui tikrai neblogai seksis. Kviečiu jį palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, Lietuva yra parlamentinė respublika ir tai, kas vyksta Seime ir kaip atrodo Seimas, natūraliai tampa ir visos Lietuvos įvaizdžio dalimi. Šiandien yra taip, kad daugelio kitų institucijų kanceliarijų vadovai, kancleriai, yra labiau matomi, yra labiau žinomi arba jų veiksmai yra labiau pastebimi. Seimas visada lyg lieka šešėlyje. Aš, beje, ir nesaikau, kad Seimas čia turi tapti viešųjų ryšių epicentru. Galbūt tampa kartais, tada, kai kas nors blogo atsitinka. Aš tikrai nelinkėčiau, kad Seimas su nauju Seimo kancleriu taptų tokiu epicentru. Tačiau mes turime suprasti ir Seimo misiją. Seimas turi daug uždavinių šioje valstybėje ir sustyguotas Seimo darbas yra didžiulė vertybė ir visos valstybės veidrodis ar atspindys. Sakyčiau net, kaip atrodys Seimas, taip atrodys ir Lietuva. Jeigu Seimas bus vertinamas blogai, Seimo kanceliarijos darbas bus vertinamas blogai, tai ir žmonių nusivylimas valstybe didės. Todėl naujai pasiūlyto kanclerio atsakomybė yra tikrai didžiulė. Tai nėra atsakomybė vien už šiuos pastatus, tai nėra vien atsakomybė už čia dirbančius žmones, tačiau tai yra ir atsakomybė už institucijos prestižą išorėje, Lietuvos žmonių akyse.

Ko siekiama paprastai keičiant vadovą? Kartais siekiama ramybės, kartais siekiama pokyčių ir proveržių, kartais įsivaizduojama, kad turi būti daromos revoliucijos. Manau, kad pokyčių ir proveržių mes tikimės su lyg naujo Seimo kanclerio atėjimu. Blogiausias dalykas būtų ramybės, užkonservuotos ramybės, siekimas, nes kai bijome pokyčių ir proveržių, mes liekame ramybės zonoje, o joje – tai ir tokie matyti, girdėti, skaityti dalykai kaip šunų pavežiojimai tarnybiniu automobiliu pertraukos metu, jubiliejiniai skardiniai ženkliai už nerealią kainą, „auksiniai“ šaukštai ir „auksiniai“ tualetai kitose institucijose. Tokia jau yra ta valstybės tarnyba, joje atsiranda įvairių pagundų.

Šiandien mes turime pasiūlytą kandidatą M. Gelbūdą, kuris yra modernios vadybos specialistas, ir tikrai nemanau, kad tai žmogus, kuris nori palikti Seimą ramybės zonoje. Aš manau, kad pokyčiai ir proveržiai Seime tikrai yra būtini, Seimo kanceliarijos darbe būtini, ir tai yra uždavinys naujam Seimo kancleriui – neliekan ramybės zonoje, bet ir nepereinant į revoliucinį režimą užtikrinti pokyčius ir proveržius, kurie yra būtini.

Labai gerai kolega A. Vyšniauskas pasakė: čia atsiranda misija ir Seimo valdybai. Seimo kanclerio darbas turi būti sustyguotas su politine vadovybe, tai yra su Seimo valdyba, ir Seimo valdyba, taip sakant, turi pateikti lūkesčius, ne lūkesčių laiško pavidalu, o lūkesčius Seimo kancleriui, ko tikimasi, kokie reikalingi pokyčiai ir proveržiai.

Noriu pasakyti, kad šiandien skiriame Seimo kanclerį ne Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen, nors formaliai jos pasiūlymas, ne dabartinei valdančiajai daugumai, mes skiriame naują

kanclerį visam Seimui, jis turi užtikrinti tiek valdančiųjų, tiek opozicijos komfortą. Aš net sakyčiau labiau opozicijai užtikrinti, kad neatrodytų koks nors tarnavimas ar šališkumas valdančiųjų atžvilgiu. Aš net sakyčiau, kad mes skiriame būsimajai valdančiajai daugumai, kuri kada nors, galbūt po kitų rinkimų atsiras, nes Seimo kanclerio kadencija sudėliota taip, kad apims ne tik šito Seimo darbo laikotarpį, tačiau ir kito Seimo darbo laikotarpį. Todėl turime žiūrėti su visa atsakomybe į pasirinktą kandidatą, nes, skambiai sakant, tai yra parlamentinės Respublikos Seimo – parlamento kancleris. Ir kaip dirbs šitas naujas paskirtas vadovas, taip atrodys ir parlamentinė valstybė Lietuva.

Išklausęs pono M. Gelbūdos pasisakymų, pasiskaitęs apie jį, aš esu maloniai nusiteikęs ir agituojau, raginu visus, nepolitizuojant šito klausimo, pasisakyti už M. Gelbūdos kandidatūrą. Kai sakau nepolitizuojant, noriu atkreipti dėmesį, kad jis tikrai nėra politiškai angažuotas žmogus ir ateina čia kaip vadybininkas, kuris turi užtikrinti šitos institucijos pokyčius. Ačiū gerbiama kandidatui, kad sutiko, ir ačiū kolegoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu G. Surplį.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, gerbiama kandidatė, iš tikrųjų šiek tiek reaguosiu į tai, ką sakė prieš mane kalbėję kolegos Andrius ir Eugenijus. Tikrai mūsų tikslas yra šiandien išsirinkti gerą Seimo kanceliarijos vadovą. Ne įgyvendinti kažkieno politinę valią, ne patikrinti valdančiosios daugumos vienybę, bet būtent išsirinkti gerą Seimo vadovą, kuris galbūt, kaip ir buvo pasakyta, tarnaus ne vieną Seimo kadenciją. Dėstydamas savo argumentus, aš tiesiog remsiuosi diskusija, kurią šįryt mes turėjome su gerbiamu profesoriumi M. Gelbūda Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijoje.

Čia norėčiau pasakyti, kad Aleksandro Didžiojo mokytojas buvo Aristotelis, Nerono mokytojas buvo Seneka, ir man šįryt susidarė įspūdis, kad kandidatas būtent tokį įsivaizdavimą atsiunša į Seimą. Tiksliai nepakartosiu citatos, bet kandidatas pasakė, kad jo tikslas yra intelektualinti, padaryti intelektualesnį Seimo darbą. Ir čia kyla klausimas, kaip jis įsivaizduoja intelektualinti ir ką. Mus, Seimo narius? Kokius mus išrinko, tokius išrinko. Mūsų patarėjus, kurių darbas yra atlikti intelektualinį darbą, ar Seimo informacijos padalinį, kur galbūt tada ir reikėtų vadovauti informacijos padaliniui. Mano supratimu, Seimas yra sudėtingiau už Aleksandrą Makedonietį, ir šiuo atveju aš pasigendu aiškesnės kandidato vizijos ir strategijos, kaip būtent jis įsivaizduoja Seimo kanclerio darbą.

Iš tikrųjų laiko iki balsavimo dar yra, ir aš labai tikiuosi, kad dar išskaitysiu ar išgirsiu labai aiškia strategiją, nes mūsų frakcijoje kalbėdamas kandidatas tikrai konkrečiai neatsakė nė į vieną klausimą, tiesiog pasakojo apie savo įsivaizdavimą, kaip turėtų veikti valstybinis sektorius, kaip turėtų veikti Seimas. Bet mes uždavėme labai konkrečių klausimų ir, kaip sakau, atsakymų nesulaukėme. Vėlgi atleiskite, jeigu netiksliai pacituosiu, bet kandidatas laikosi principinės pozicijos, kad jis viską išmoks dirbdamas, nes yra labai puikus teoretikas. Kartais teorija gali būti puiki, bet praktika gali sugriauti ir geriausias idėjas, geriausias teorijas. Šioje vietoje aš tiesiog noriu pacituoti Seimo kanclerio pareigybės aprašymą, kurio vienas iš reikalavimų kandidatui yra išmanyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos Respublikos Seimo statutą, Seimo kanceliarijos struktūrą, jos uždavinius ir funkcijas. Mano supratimu, šiandien kandidatas tiesiog to punkto neatitinka. Aš labai norėčiau Modestui, kurį pažįstu kaip gerą, puikų lino specialistą, palinkėti kuo greičiau tuos namų darbus pasidaryti. Sakydamas „kuo greičiau“ turiu omenyje, kad iki balsavimo liko valanda ar dvi. Turėdami misiją ir uždavinį kiekvienas iš mūsų išrinkti Lietuvos tautos atstovybei puikiausią įmanomą kanclerį, tikrai, manau, turime teisę to paprašyti. Taigi tikrai linkiu tas likusias valandas iki balsavimo praleisti labai produktyviai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu V. Mitalą.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, man atrodo, mes visi sutiksime, kad Seimo kanclerio darbas nėra pasivaikščiojimas po žydinį pievą gražų pavasarį saulėtą popietę. Tai yra labai sunkus ir specifinis darbas, kuris priklauso nuo kelių dalykų.

Visų pirma Seimo kanceliarija, kaip ir bet kuri valstybės institucija, turi tam tikrų iššūkių, su kuriais tenka tvarkytis, – kokybiško darbo užtikrinimas, skaitmeninimas, valstybės tarnautojų

motyvavimas, naujų pritraukimas, ekspertizės lygio išlaikymas ir didinimas. Tai Seimui yra labai aktualu. Tačiau ji taip pat turi ir tam tikrų specifinių dalykų, kurie priklauso šiuo atveju nuo Seimo, nes Seime yra tas 141 tautos atstovas. Tikrai kiekvienas turime tam tikrą įsivaizdavimą apie tai, kokios Lietuvos turime siekti, ir natūralu, kad iš to išplaukia, kad turime įsivaizdavimą ir apie tai, kaip Seimo darbas turėtų atrodyti konkrečiai.

Man atrodo, kad labai gerai, kad mes sugebėjome į tokias sudėtingas pareigas pakviesti kandidatuoti tokį žmogų, kuris, na, taip, nežino visų Seimo smulkmeniškų dalykų ir nežino galbūt konkrečių receptų, kaip tam tikrus smulkius klausimus spręsti, kaip ir niekas nežinotų, nedirbęs Seimo kanceliarijoje, tačiau jis turi aiškų įsivaizdavimą apie sprendimų priėmimo procesą, apie įstatymų leidybą. Kas, man atrodo, yra labai svarbu ir nuo ko prasideda geras Seimo kanclerio darbas, tai yra suvokimas, kokią misiją padėti užtikrinti turi tas kandidatas, vadovaujantis Seimo kanceliarijai. Jis taip pat turi suvokimą apie vadybos procesus, kurie yra reikalingi ir tikrai bus panaudoti vadovaujant tokiam dideliame ir sudėtingame aparatui, koks yra Seimas ir Seimo kanceliarija.

Laisvės frakcija susitiko su kandidatu ir per tikrai produktyvią sesiją įsitikinome, kad tai yra geras kandidatas šiuo laiku imtis sudėtingo ir ambicingo uždavinio vadovauti Seimo kanceliarijai, ją modernizuoti, o Seimo narių darbui pasitarnauti padedant įgyvendinti pagrindinę misiją, tai yra kokybiškos teisėkūros misiją. Aš labai džiaugiuosi, kad mes galime prisikalbinti tokius kandidatus kandidatuoti į Seimo kanclerio pareigas. Raginu jus visus balsuoti už ir tikiuosi, kad jau nuo ketvirtadienio turėsime nebe laikiną, o nuolatinę Seimo kanceliarijos valdžią. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Vytautai. Kviečiu kandidatą į tribūną pasisakyti.

M. GELBŪDA. Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, pirmiausia noriu padėkoti už galimybę su jumis susitikti, pabendrauti frakcijose, atsakyti į jūsų klausimus, išgirsti jūsų rūpesčius, taip pat išgirsti ir tam tikras abejones. Tikrai suprantu, kad turbūt nesu tobulas kandidatas, kad jeigu būtų šimtas kriterijų, kad prie kiekvieno iš jų būtų galima uždėti pliusiuką. Bet aš tikrai esu labai stipriai apsisprendęs, nors iš pradžių labai abejojau. Tikrai apsisprendžiau, kad labai norėčiau prisidėti prie modernios, pažangios ir intelektualiai, pasikartosiu, ekspertiškai stiprios kanceliarijos, kuri padėtų Seimo nariams, Seimo komitetams ir apskritai politinei organizacijai priimti pačius svarbiausius sprendimus, kurie daro įtaką Lietuvos gyvenimui ne tik metams, bet ir dešimtmečiams į priekį.

Aš tikrai tikiu, kad mano patirtis, mano žinios, mano pasaulio supratimas ir labai skirtingų vadybos procesų matymas skirtingose šalyse, skirtingose situacijose ir, sakyčiau, gilus Lietuvos supratimas po ilgo laikotarpio gyvenimo užsienyje, 20 metų supratimas ir tyrinėjimas, kaip veikia Lietuvoje viešasis sektorius, kodėl stringa reformos, kodėl vadybos procesai ir vadybos metodai nepasiekia rezultatų ir kokie yra žmonių lūkesčiai, ko nori žmonės, kokios nori vadybos ir kokią indėlį jie nori įnešti į viešojo sektoriaus tobulėjimą, į tokios garbingos ir svarbios institucijos kaip Seimas efektyvų ir darnų darbą...

Tikrai dar kartą noriu padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie to, kad ieškotų nepriklausomo kandidato. Aš galiu jus užtikrinti, kad jeigu būsiu paskirtas į šias pareigas, kaip buvau nepriklausomas kandidatas ir dirbau, tikėjau tomis idėjomis ir savo žiniomis, lygiai taip pat ir toliau tęsiu tokio paties pobūdžio darbą, kad ši institucija iš tiesų kuo geriau atliktų savo pareigą ir misiją Lietuvos žmonėms.

Labai ačiū už jūsų dėmesį, linkiu jums produktyvaus darbo ir visa ko geriausio. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiama kandidatui profesorius M. Gelbūdai. Svarstymą baigėme. Dabar priėmimas. Dėl motyvų yra užsirašiusių Seimo narių. Pirmasis už kalbą A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Gerbiama kolegose, Seimo kanclerio, kaip jau aptarėme, tikrai nėra paprastos pareigos asmeniui, einančiam šias pareigas. Kaip minėjo kolegose, čia ne tik reikia vadybinių gebėjimų, bet ir gebėjimo derinti savo poziciją su politika bei politikais, o mes tikrai visi esame skirtingi – skirtingos vertybės ir darbo principų įsivaizdavimas. Taip, prisistatymo frakcijose metu tikrai akį patraukė tam tikros prisistatymo detalės, galbūt ne viskas pasisekė sklandžiai, bet neturime atmesti ir vidinės prisistatančiojo asmens įtampos faktoriaus. Normalu, tokie pokalbiai tikrai reikalauja atsakingo pasirengimo, taigi ir nedideli paslydimai nebūtinai išvengiami.

Man asmeniškai labai teigiamą įspūdį paliko kandidato vadybinės ir teorinės kompetencijos bei patirtis. Manau, kad kandidatas yra brandus ir nuoširdžiai supranta, kokį žingsnį gyvenime žengia, matyt, yra pasirengęs praktiškai įgyvendinti savo sukauptą patirtį, kuri, tikiuosi, įneš pokyčių į gana nusistovėjusį Seimo kanceliarijos darbą. Nemanau, kad tai yra pareigos, kurias eiti susidarytų eilės norinčiųjų dėl tikrai specifiško darbo pobūdžio ir nebūtinai kompetencijas atitinkančio atlygio. Todėl džiaugiuosi, kad Modestas šiandien priėmė sprendimą, apie kurį ištransliavo gana aiškiai: savo žiniomis, patirtimi ir kompetencijomis pasidalinti su mumis organizuojant Seimo kanceliarijos darbą. Nuoširdžiai norėčiau manyti, kad ir jūs, kolegos, situaciją matote panašiai. Palaikysiu ir tikiuosi jūsų palaikymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, visi suprantame, kad Seimo kanclerio pareigos yra tikrai rimta pozicija ir tai yra labai didžiulis iššūkis, ypač dabar, pandemijos sąlygomis tai yra netgi dar didesnis iššūkis, kai Seimas turi inovuoti, turi atsižvelgti į esamą situaciją, ieškoti sprendimo, o nuotolinis darbas buvo vėlgi vienas iš tų pavyzdžių, kai turime veikti labai greitai. Aš manau, kad Seimui toks kandidatas kaip gerbiamas M. Gelbūda labai tinka, nes tai yra profesionalus, kompetentingas, aukštos kvalifikacijos vadybininkas, kuris žino geriausias vadybos tendencijas tiek teoriškai, tiek praktiškai, tikrai jas visas seka, yra aukšto lygio profesionalas. Tikiu, kad ambicija yra ne tik užtikrinti sklandų Seimo darbą, bet ir kur kas didesnė – ir diktuoti tendencijas ir kitiems Europos parlamentams būti viena iš tų kanceliarijų, kurios yra moderniausios, kurios rodo lyderystę ir kurios kuria inovacijas. Tikiu, kad šis kandidatas būtų toks ir yra. Kviečiu visas frakcijas ir visus Seimo narius palaikyti šį kandidatą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba M. Majauskas. Mykolo salėje nematau. Už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Kadangi kalbėjau iš tribūnos, tai dabar visiškai trumpai, tarsi repliką pasakyčiau. Bandau įsivaizduoti, kiek mes turime valstybėje žmonių su aukščiausiu teoriniu pasirengimu, dirbančių praktinį darbą. Tikrai nedaug. Šiandien agituodamas balsuoti už M. Gelbūdą, aš vertinu kitą galimybę, o jeigu mes atmetame profesoriaus M. Gelbūdos kandidatūrą, ar mes rasime norinčių eiti dirbti šitą darbą? Jeigu jūs galvojate, kad labai lengva prisikviesti žmones, kurie ryžtųsi ir apsispręstų, tai jūs apsirinkate. Tikrai sunku rasti žmonių. Mes negalime švaistytis žmonėmis. Šiuo atveju kalbu jau ne tik apie Seimo kanclerio poziciją – apie daugelį pozicijų, kurios valstybėje dar yra tuščios, reikės ieškoti žmonių. Žiūriu labai praktiškai. Jeigu mes švaistomės tokiais kadrais, mes rimtų kadrų nepritrauksime. Norinčių atsiras ir tada grauždamiesi nagus sakysime: o kur aukšto intelektualinio pasirengimo, aukšto teorinio pasirengimo žmonės, kodėl jie neina? Sakys: todėl, kad tokius išmeta, ir išmeta ne bet kas, o tautos atstovybė – Seimas. Todėl aš dar kartą sakau: nesišvaistykime protu. Proto ištekliaus mes turime gerbti ir priimti, ir naudotis jais. Agituojau už profesoriaus M. Gelbūdos kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Slaptas balsavimas yra numatytas nuo 11 val. 30 min. iki 11 val. 50 min.

Kitas darbotvarkės klausimas... Atsiprašau, dar man primena, jog mes turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Biuletenis yra standartinis. Ar galime patvirtinti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Primenu balsų skaičiavimo grupę: K. Bartoševičius, D. Gaižauskas, V. Gapšys, L. Jonauskas, A. Lydeka, M. Matijošaitis ir V. Valkiūnas. Kviečiu kolegas būti pasirengusius nuo 11 val. 30 min. Dėkoju.

10.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-420(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-420(2). Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją gerbiamą V. Juozapaitį.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Garbusis Seime, Kultūros komitetas balandžio 23 dieną savo posėdžio metu apsvaistė nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo

komisijos narių“ projektą ir pritarė bendru sutarimu. Buvo atsižvelgta į Teisės departamento pasiūlymą šiek tiek sutrumpinti pavadinimą, ką mes ir padarėme. Kviečiu visus palaikyti šio nutarimo projektą po svarstymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių nėra. Kreipiuosi į kolegas, ar galėtume po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Dėl motyvų užsirašė... Taip, pastraipsniui. Tuoju, sekundėlę. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Motyvai už – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Labai ačiū. Tikrai raginu palaikyti šį projektą. Man atrodo, kad Valstybinės kultūros paveldo komisijos misija yra itin svarbi. Jinai turi suderinti tai, kas mums labai svarbu – apsaugoti mūsų turtingą kultūros paveldą ir jį išsaugoti ateities kartoms, bet taip pat jie turi žiūrėti į tai, kaip tas kultūros paveldas galėtų būti įprasminamas kasdienybėje, kaip juo mes visi galėtume džiaugtis, į jį ateiti, apžiūrėti ir kiek įmanoma patys labiau suvokti, kodėl jis yra toks svarbus ir brangus.

Aš manau, kad šitos dvi kandidatės, kurios siūlomos patvirtinti, tą misiją supranta, ir labai džiaugiuosi, kad jos galės pradėti dirbti jau artimiausiu metu mums pritarus. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas dėl šio projekto numatytas 11 val. 20 min.

10.36 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2). Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėją J. Jaručio nematau. Gerbiamas Andrius Mazuronis, ar galėtumėte pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą?

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė įstatymo projektą, apsvarstė daug įvairiausių gautų pasiūlymų ir pritarė komiteto išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar prašyčiau S. Šedbarą pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl šio įstatymo projekto.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tiesiog atkreipiu dėmesį, kad šis projektas buvo parengtas įgyvendinant Konstitucinio Teismo nutarimą, kuriame buvo atkreiptas dėmesys į konstitucinio proporcingumo principo įgyvendinimą. Komitetas iš tų pozicijų, iš teisinių pozicijų įvertino projektą ir vietoj keleto punktų pasiūlė išsamesnį reguliavimą, numatydamas atvejus, kada ir po kokio laiko teistiems asmenims gali būti suteikiama galimybė turėti ginklą.

Taigi komitetas pateikė išsamų pasiūlymą pagrindiniam komitetui svarstydamas tą projektą kovo 31 dieną. Už tokį projektą balsavo visi septyni dalyvavę posėdyje komiteto nariai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto bus nuo 11 val. 20 min. iki 11 val. 30 min.

10.38 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtoju¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4415(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtoju¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4415(2). Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką gerbiamą M. Majauską pristatyti komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, Seimo Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė pateiktą Finansų ministerijos įstatymo projektą, jį papildė ir bendram projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte išvadą. Diskusija. Suteikiu žodį jums, gerbiamas Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, tai yra gana svarbus įstatymo projektas, apie kurį norėčiau šiek tiek detaliau papasakoti.

Lietuvoje mes turime tikrai unikalią bankų, komercinių bankų koncentracijos situaciją. Dėl to yra brangesnės tam tikrų bankinių paslaugų kainos ir dėl to nukenčia visi Lietuvos piliečiai, tiek verslas, tiek eiliniai piliečiai. Pagal bankų sektoriaus koncentraciją Lietuva pagal vadinamąjį Herfindalio indeksą yra viena blogiausių. Lietuvoje situacija yra panašiai bloga kaip Graikijoje, Suomijoje ir Estijoje. Situacija yra blogesnė nei daugelyje Europos Sąjungos šalių. Jeigu pasižiūrėtume tris didžiausius rinkos dalyvius ir jų turto dalis Lietuvos kredito įstaigų sistemoje, ji sudarytų net 82 %. Jeigu žiūrėtume istoriškai, per dešimtmetį vadinamasis Herfindalio indeksas Lietuvoje reikšmingai išaugo. Vadinas, konkurencija sumažėjo ir koncentracija išaugo, dėl to galima drąsiai teigti, kad nukenčia vartotojai. Jeigu žiūrėtume dviejų didžiausių bankų atskirų paslaugų sumines dalis kredito įstaigų sektoriuje, visuose segmentuose viršija 50 %, dažnai ir daugiau. Pavyzdžiui, namų ūkių indėlių dalis dviejų didžiausių bankų sektoriuje – 70 %, nefinansinių bendrovių indėliai – 64 %, indėliai – 64 %, paskolos būstui pirkti – 67 %, paskolos namų ūkiams – 63 % ir panašiai. Taigi mes drąsiai galime konstatuoti, kad Lietuvoje yra labai rimta problema dėl bankų koncentracijos ir nepakankamos konkurencijos, siekiant užtikrinti paslaugas konkurencinėmis kainomis ir atitinkamą kokybę vartotojams.

Dėl to yra pateikiamas įstatymo projektas, kuriuo mes siūlome, Vyriausybė siūlo, Biudžeto ir finansų komitetas tam pritaria, kad būtų suteikti papildomi instrumentai Lietuvos bankui kontroliuoti įsigijimus. Iki šiol Lietuvos bankas galėdavo kontroliuoti atskirų bankų susijungimus ir prižiūrėti kartu su Konkurencijos taryba, ar toks susijungimas galimas ir nekelia sisteminės rizikos. Tačiau matėme iš praktikos: bankai ne susijungia, o įsigyja vienas kitą arba įsigyja tam tikrą dalį. Todėl čia net pastaraisiais metais buvo keletas labai rimtų įsigijimų, kurių Lietuvos bankas negalėjo nei prižiūrėti, nei sustabdyti.

Čia aš galėčiau įvardinti. Pavyzdžiui, „Citadelės“ grupė įsigijo „UniCredit Leasingo“ dalį Lietuvoje. Užsienio bankas, turintis Lietuvoje filialą, įsigyja užsienio finansų įstaigos, įsteigusios filialą Lietuvos Respublikoje, kvalifikuotą įstatinio kapitalo ir balsavimo teisių dalį. Dar šių metų sausio mėnesį priimtas sprendimas, kuris padidino koncentraciją Lietuvos bankų sektoriuje. Kitas labai gerai žinomas DNB bankas 2017 metais įsigijo „Nordea“ banko portfelį, taip pat DNB bankas įsigijo „Nordea Finance Lithuania“ įsteigtos finansų įstaigos kvalifikuotą įstatinio kapitalo ir balsavimo teisių dalį. Labai reikšmingas sandoris, kuris turėjo reikšmingą įtaką vėlgi mažinant konkurenciją Lietuvoje, dėl to nukentėjo visi Lietuvos, mano supratimu, bankinių paslaugų vartotojai. Taip pat 2016 metais turėjome „Swedbanko“ sandorį, kai buvo įsigytas „Danske Bank“ filialo portfelis. Tai taip pat turėjo įtakos koncentracijos didėjimui.

Taigi, priėmus šį įstatymo projektą, bus suteikti papildomi instrumentai Lietuvos bankui tikrinti tokius sandorius ir pritarti arba nepritarti jiems, atsižvelgiant į sisteminę riziką. Taigi manome, kad toks sprendimas yra reikalingas, jis užtikrintų, kad koncentracija Lietuvos bankiniame sektoriuje nedidėtų, atvirkščiai, konkurencija galbūt galėtų padidėti ir papildomais veiksmais. Labai ačiū, gerbiama kolegos. Kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau užsirašiusių diskutuoti nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatyta laiku.

10.44 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 80, 86, 180²⁰, 180²⁵ ir 198 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-336(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-336(3). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra toks kompleksinis Statuto pakeitimas, susidedantis iš kelių tokių dalių. Visų pirma tai yra susiję su Konstitucinio Teismo nutarimo dėl įgaliotųjų Vyriausybei suteikimo iš naujo įgyvendinimu, yra keletas straipsnių. Taip pat keičiama, kartu patikslinami ir Statuto straipsniai, jeigu prireiktų Seimui skelbti neeilinį posėdį dėl valstybės vadovo apkaltos, mirties, negalėjimo eiti pareigų dėl sveikatos. Štai toks yra jungtinis Statuto pakeitimas. Komitetas jį svarstė šių metų balandžio 14 dieną. Visiems 7 kolegoms, kurie dalyvavo komiteto posėdyje, balsavus už, buvo pritarta Statuto pakeitimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje užsirašiusiųjų nėra. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.45 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-35(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto vieno straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-35(2). Vėl kviečiu gerbiama S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, kolegos, čia buvo Seimo nario siūlymas šiek tiek patikslinti Seimo Pirmininko, Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigą ir Seimo narių teisę susitikti ir užduoti klausimus. Tiesiog trumpai informuosiu, kad komiteto posėdyje svarstant šį pasiūlymą buvo atkreiptas dėmesys, kad Seimo vadovybė nėra vykdomoji valdžia ir šios parlamentinės kontrolės būdu neturėtų būti taip suprantama. Bet komitetas iš tiesų patikslino formuluotę, kokia ir iki tol buvo, ir papildė dar vienu sakiniu pagal Seimo nario pasiūlymą, kad kartą per sesiją galėtų ir frakcija pasikviesti į frakciją ir iš anksto pateiktus raštu klausimus gauti atsakymus frakcijos posėdyje. Tai toks yra Statuto patikslinimas. Komitetas svarstė šių metų kovo 24 dieną ir, visiems 6 dalyvavusiems balsavus už, pritarė tokiam Statuto patikslinimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje užsirašę kalbėti gerbiama M. Ošmianskienė. Dėkoju, diskusijoje užsirašiusiųjų nėra. Dėl motyvų dėl šio projekto svarstymo stadijoje užsirašiusiųjų taip pat nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.47 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2158(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2158(2). Kviečiu pranešėją S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai irgi yra pasiūlymas pakeisti Statutą. Čia, beje, yra praeitos kadencijos, atkreipiu dėmesį, dar registruotas projektas, kad Neįgaliųjų teisių komisija būtų įrašyta tarp tų komisijų, kurios yra numatytos pačiame Statute. Aš atkreipiu dėmesį, kad dabar yra Etikos ir procedūrų komisija, Peticijų komisija, Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės, Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija ir siūloma papildyti Neįgaliųjų teisių komisija. Komitetas svarstė šį pasiūlymą. Komisijų mes sudarome gana daug. Aš bandžiau suskaičiuoti, tai yra turbūt netoli dešimties, o gal ir daugiau. Ne visos jos yra įrašomos į Statutą kaip tokios. Mes juk turime ir Sporto, ir Priklausomybių, ir taip toliau, ir taip toliau. Tokiu atveju iškiltų klausimas, o ką dar tada iš tų komisijų reikėtų įkelti į Statutą, įrašyti kaip atskirai minimas. Taigi komitetas, svarstydamas šį pasiūlymą balandžio 21 dieną, balsavo taip: iš 6 dalyvavusių 5 buvo už tai, kad nebūtų pritarta šitam pasiūlymui, jis būtų atmestas, ir 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Motyvai prieš. Prieš atmetimą, kaip suprantu, kalba M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad tam tikra komisija yra įrašyta Statute, ir, matyt, labai stipriai priklauso nuo Seimo prioritetų. Todėl noriu

priminti, kad jau 30 metų laisva Lietuva, 10 metų mes esame patvirtinę konvenciją, tačiau situacija Lietuvoje šiandien yra tokia, kad nuo tilto šokinėja mamos, kad žmonės mes randame prirakintus narvuose, o žmonių su negalia gatvėje beveik nematyti, ir, matyt, Seimo tribūna tam yra puikus pavyzdys ir simbolis. Žmonės su negalia yra viena pažeidžiamiausių grupių Lietuvoje ir visame pasaulyje ir neturėtų jų likimas priklausyti nuo politinių vėjų, nuo politinės valios. Gerai, kad šiandien politinė valia yra pasirūpinti žmonėmis su negalia, tą mes matome Vyriausybėje, tačiau negali žinoti, kaip bus ateityje. Todėl kviečiu labai gerai dar kartą pagalvoti, kokią žinutę Seimas nori pasiųsti žmonėms su negalia šiandien, ar jie vis dar yra žmonės paraštėse, kurie galbūt reikalingi, galbūt nereikalingi, ar jie yra pagaliau tie žmonės ir jų problemos yra tokios svarbios, kad jos galėtų atsidurti nuolatinės komisijos Seimo statute pavidalu.

Kviečiu balsuoti prieš pagrindinio komiteto išvadą ir palaikyti projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.51 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5371(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5371(2). Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Bagdoną.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas atidžiai svarstė šį klausimą, pritarė bendru sutarimu patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai. Motyvai už – gerbiamas A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Didžiai gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai. Tai, kad šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas nenumato prioriteto, kad Neringos miesto ir Klaipėdos miesto dalies – Kuršių nerijos Smiltynės gyventojai, juridinių asmenų darbuotojai ir jų transporto priemonės pirmumo tvarka būtų įleidžiami į keltą persikelti per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ekvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos, sudaro šiems gyventojams ir ūkio subjektams daug nepatogumų. Natūralu, kad gyventojai, nuolat turintys judėti darbo ar buitiniams reikalais, kelia problemų dėl judėjimo nepatogumų. Dirbdamas netrumpus metus Neringoje tai vyr. gydytoju, tai meru, pats tuo įsitikinau.

Įstatymo autoriai siūlo spręsti šią problemą. Logiška, kad šio judėjimo keltu prioritetai atrenkami suderinant juos su kito artimai susijusio – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo nuostatomis. Susiejant šiuos du įstatymus atsiranda ir praktinio taikymo techninis sprendimas pasinaudojant Smiltynės perkėloje jau veikiančia informacine sistema, kurios duomenys galės būti naudojami naujoms teisinėms nuostatomis įgyvendinti. Palaikau šį siūlymą, o kartu ir svarstomo Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

10.53 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5013 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso to paties straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5013(2). Svarstymas. Vėl kviečiu gerbiamą A. Bagdoną, kad pristatytų Ekonomikos komiteto išvadą. Komitetas siūlo šį projektą atmesti.

A. BAGDONAS (LSF). Dar kartelį dėkoju, Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šį įstatymo projektą atidžiai išstudijavo komitetas, atsižvelgė į Vyriausybės išvados pastabas ir bendru sutarimu nusprendė jam nepritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsisprendime dėl šio įstatymo projekto numatytu laiku.

10.54 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-41, Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-42 (svarstymas)

Kolegos, dirbame sklandžiai, šiek tiek lenkiame darbotvarkę, todėl labai norėčiau paprašyti iš rezervo pristatyti kelis klausimus. Kreipiuosi į gerbiamą K. Bartoševičių, kad pristatytų rezervinį 1 klausimą – Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-41. Kultūros komiteto išvadą prašom pristatyti.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, balandžio 21 dieną Kultūros komitetas atidžiai svarstė Kultūros centrų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Pritarė visoms Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoms, atsižvelgė į Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos, Lietuvos kultūros centrų asociacijos, Lietuvos muziejų bendrijos išsakytas pastabas ir nusprendė grąžinti iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į visas išsakytas pastabas. Šiam sprendimui buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Lydimąjį taip pat pristatėte ar ne?

Dabar motyvai. Motyvai prieš – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, komitete buvo svarstoma, kalbėta, kad ministerijos darbo grupė perims šiuos klausimus svarstyti ir panašiai, tačiau iki šiol netylant po komiteto posėdžio prašymams, atsiliepimams ir skambučiams vis dėlto mes nusprendėme reaguoti į kultūros ir muziejų, bibliotekininkų laukus, nes būtent regionai mano, kad projektas buvo ir yra parengtas teisingai. Jie prašo nevilkinti, nes tai užtruks metus ir dvejus. Todėl ir yra palaikymas būtent regionams. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytuoju laiku.

10.56 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5106 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2 rezervinis klausimas – Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5106. Prašau komiteto pranešėją K. Bartoševičių pristatyti komiteto išvadą.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Balandžio 21 dieną Kultūros komitetas svarstė straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, pritarė Teisingumo ministerijos, Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoms. Taip pat atsižvelgė į Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos, Lietuvos kultūros centrų asociacijos bei Lietuvos muziejų bendrijos pastabas ir pasiūlymus ir priėmė štai tokį sprendimą: siūlo atmesti Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Už tai balsavo 6 Seimo nariai, prieš balsavo 3 Seimo nariai ir nė vienas nesusilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą.

Motyvai. V. Juozapaitis – motyvai už.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, čia mūsų garbūs Valstiečių ir žaliųjų frakcijos kolegos, kurie yra komiteto nariai, dabar kažkodėl kelia sąmyšį ir bando sau kažkokių taškų prisirinkti keistu būdu. Aš tikrai noriu pasakyti, kad visi tie klausimai būtent dėl tų visų trijų įstatymų projektų, be jokios abejonės, grįš į mūsų darbotvarkę. Kultūros ministerija rengia kompleksinius pakeitimus ir iš tikrųjų bus atsižvelgta į regionuose dirbančių žmonių lūkesčius ir poreikius, ir taip toliau.

Mes visi komitete sutarėme, įskaitant ir tuos žmones, kurių atžvilgiu tie įstatymai būtų keičiami, kad toks pakeitimas absoliučiai neišspręstų jokių problemų, kurios šiandien yra keliamos.

Taigi komitetas tikrai solidžiai ir labai kvalifikuotai apsvarstė šiuos klausimus, įsigilino ir toliau gilinasi, ieško ir randa bendrus sprendimus drauge su Kultūros ministerija ir su visomis asocijuotomis struktūromis, su kuriomis mes nuolat bendraujame. Ir su ta pačia Viešųjų bibliotekų asociacija susitinkame kitą savaitę. Žodžiu, viskas yra gerai, tikrai pasitikėkite komitetu, kurio sprendimai šiuo atžvilgiu yra skirti būtent problemai išspręsti, o ne kokiems nors siauriems partiniams interesams tenkinti.

Taigi balsuokite tikrai už laisva valia ir ramia sąžine, bet visi tie dalykai, apie kuriuos yra kalbama ir keliama neva kažkokie klausimai, bus išspręsti artimiausiu metu būtent kompleksiskai pakeičiant įstatymų projektus. Viskas bus gerai. Taigi ačiū jums iš anksto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ypač atstovaujantys Lietuvos regionams, jokio sąmyšio mes nekeliamo. Tiesiog neramu, kad neatsitiktų su bibliotekomis taip, kaip, pavyzdžiui, atsitiko su švietimo institucijomis, kai 400 direktorių dabar trūksta visoje Lietuvoje. Panaši situacija gali atsitikti ir šiame sektoriuje. Taigi norėjosi siūlyti tik pataisą apie kadencijas, kad galėtų antrą kadenciją bibliotekose dirbantys vadovai eiti šias pareigas, jeigu jų darbas vertinamas gerai.

Taigi tokių įstatymų pataisų yra teikiama ne dešimt ir ne šimtas, o daugybė čia, Seime. Man tik keista, kad nebuvo išgirstas šios bendruomenės žodis, kad atsirastų tos pataisos. Pagrindinis motyvas kritiškai vertinti visus šiuos tris įstatymus buvo tas, kad kompleksiskai bus vertinama.

Ir dabar antras paradoksas. Pirmus du įstatymų projektus buvo pasiūlyta grąžinti tobulinti, o trečiąjį – Bibliotekų įstatymą, visiškai atmesti. O visi dokumentai, Teisės departamento išvados rodo, kad Bibliotekų įstatymo pataisos geriausiai buvo vertinamos ir mažiausiai buvo pastabų. Tai čia truputį keistai tas kompleksiskumas skamba. Niekio nebūtų atsitikę, jeigu būtume priėmę tą pataisą, o paskui ministerija būtų kompleksiskai parengusi jau bendrą, sisteminių projektą. Siūlyčiau apie tai pamąstyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Aš tik noriu priminti gerbiamam S. Tumėnui, kad visa tai, ką jis dabar kalba, jis turėjo galimybę pasakyti būtent Kultūros komiteto posėdyje, kur ir verta tą daryti, aiškintis tuos santykius. Vėlgi, aš dar kartą kartoju, visi šie klausimai bus apspręsti ir tikrai kompleksiskai bus sutvarkyti. Gerbiamas Stasy Tumėnai, gal jūs įvardinsite, kas vis dėlto priėmė šiuos įstatymų pakeitimus, dėl kurių jūs dabar guliate kryžiumi ir norite juos pakeisti? Priminkite, ar tai nebuvo jūsų atstovaujamos Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos ir ministerijos inicijuotos įstatymo pataisos, kurios būtent ir sugriovė tą visą pasitikėjimą? Būkite dabar savo vietoje, tai yra komiteto nario, iš tikrųjų kompleksiskai ir principingai pakeiskime šiuos du dalykus ir nereikės mums čia gaišti brangaus Seimo laiko. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Tumėnas buvo paminėtas. Prašom, žodis jums.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas Vytautai Juozapaiti, aš esu savo vietoje, esu prie mikrofono ir noriu priminti, kad visa tai mes kalbėjome ir komitete, išsakėme Lietuvos bibliotekininkų mintis ir panašiai. Taigi ne šiandien atsirado tų abejonių. Trys komiteto nariai, noriu priminti, buvo priešingos nuomonės. Na, turėkime viltį. Ir šitos pataisos atsirado nenorint kartoti, kas atsirado švietimo erdvėje su kadencijomis. Norėjosi, kad tai nepasikartotų.

PIRMININKĖ. Gerai. Labai prašau paskutinę repliką dėl paminėtos pavardės.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamas, neišvardinsiu pavardės, komiteto nary, už tai, kad jūs pasakėte, kad netgi trys komiteto nariai iš opozicijos, kaip turbūt ir dera, bet priminsiu, kad vienas komiteto narys, kurio nėra salėje, aš jo ir nematau, bet galiu paminėti, P. Gražulis vis dėlto balsavo priešingai negu jis. Jūs ką, nepritariate P. Gražulio nuomonei?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Viskas, išsakytos visos nuomonės. Šis balsavimas taip pat 11 val. 20 min.

11.03 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(2) (pateikimas)

Kadangi esame šiek tiek sutaupę laiko, dabar noriu pakviesti gerbiamą T. V. Raskevičių pristatyti darbotvarkės 2-10 klausimą – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo projektą Nr. XIVP-359(2).

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Antruoju bandymu, atsižvelgę į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir kolegų Seimo narių konstruktyvias pastabas bei pasiūlymus, Žmogaus teisių komiteto nariai teikia Seimo statuto 70 straipsnio, kuriame įvardytos Žmogaus teisių komiteto veiklos kryptys, atnaujintą redakciją.

Iš esmės siūlome šiuos pakeitimus. 70 straipsnio 2 punkte konkrečios žmogaus teisės ir laisvės nėra vardijamos, pasirinkta apibendrinta formuluotė, jog komitetas rengia ir svarsto įstatymus, kitus teisės aktų projektus bei pasiūlymus žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo srityse. Būtent dėl tokio pasiūlymo praeitą kartą ir sulaukėme daugiausia diskusijų ir pasiūlymų. Taip pat numatoma, jog komitetas valdybos sprendimu vykdo ir kitų, ne tik Seimo kontrolierių įstaigos, Seimui atskaitingų institucijų, užtikrinančių žmogaus teisių ir laisvių apsaugą, parlamentinę kontrolę. Poreikį dėl tokio reguliavimo sąlygoja tai, kad šios institucijos Seimo įsteigtos jau po 1999 metų, tai yra po to, kai Seimo statute paskutinį kartą buvo sureguliuotos Žmogaus teisių komiteto veiklos kryptys. Ir galiausiai nurodoma, kad Žmogaus teisių komitetas bendradarbiauja su žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo srityse veikiančiomis organizacijomis bei institucijomis komiteto kompetencijai priskirtais klausimais ir nagrinėja asmenų, organizacijų bei institucijų pasiūlymus komiteto kompetencijai priskirtais klausimais.

Įstatymo projektu komiteto veiklos kryptys nėra plečiamos, komitetui nėra suteikiami papildomi įgaliojimai. Aiškiai apibrėžus komiteto veiklos sritis, kuriose komitetas veikia faktiškai jau ir šiandien, Seimo statute įtvirtintos Žmogaus teisių komiteto veiklos kryptys atitiks realią komiteto veiklą, svarstomų klausimų pobūdį.

Teisės departamentas dėl projekto pateikė vieną redakcinio pobūdžio pastabą, ją tikrai galėsimė ištaisyti. Įstatymo projektą teikia šeši iš septynių Žmogaus teisių komitete dirbančių Seimo narių. Prašom palaikyti įstatymo projektą ir tolimesnį jo svarstymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiavam iniciatoriui. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmoji klausia V. Aleknaitė-Abramikienė. Gerbiamos Vilijos nėra. Klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Ar nelieka prielaidos perspektyvoje kitiems komitetams eiti panašiu žingsniu su kitomis idėjomis, mintimis? Aš suprantu jūsų ketinimus. Ačiū.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Jeigu kiti komitetai mano, kad Statute reglamentuotos jų veiklos kryptys neatitinka faktinės situacijos, manau, jie tikrai gali tai susitvarkyti.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamasis, jūsų idėjas Seimas atmetė ir nepritarė Statuto pataisoms, bet vėl jūs dabar stovite tribūnoje. Ko jūs dar norite?

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Buvo išsakyta pasiūlymų ir pastabų, į kurias atsižvelgėme, ir projektas grąžintas iniciatoriams tobulinti. Tą ir padarėme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų užsirašė kalbėti M. Ošmianskienė. Motyvai už.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami kolegos, aš labai kviečiu pagaliau palaikyti šį Tomo ir Žmogaus teisių komiteto siūlymą, nes vis dėlto tiek laiko neatnaujinti šio komiteto darbo sričių yra tikras Seimo apsileidimas. Labai džiaugiuosi, kad pagaliau komitetas, pabrėžiu, visas komitetas, ėmėsi darbo tvarkos iš peties. Būtinai palaikykite. Dėkui.

PIRMININKĖ. Prieš kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, aš tikrai nepritariu jokiame komiteto teisių išplėtimui, nes matome, kuo jie užsiima. Jie atstovauja tik vienai siaurai, tai yra seksualinei, mažumai, jos interesams, bando... Kokios dabar idėjos iškeltos viešai? Rekonstruoti tualetus, ar vienus, ar 72 statyti, ar kiekvienai lyčiai atskirą, ar bendrą visiems tualetą. Tai yra tokios idėjos. Tai yra Stambulo konvencija, tai yra partnerystės įstatymai. Tai paprasčiausiai visa jų veikla nukreipta tik į vieną žmonių grupę.

Aš manau, tikrai nereikėtų pritarti ir keisti Statuto. Visiems kitiems komitetams per 30 metų viskas atitiko, visi reikalavimai, užteko teisių ir galių pakako, o staiga atėjo T. V. Raskevičius ir jam trūksta galių. Tikrai nepritarkime.

11.08 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-789 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-187 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Kviečiu gerbiamą E. Pupinį, kad pristatytų darbotvarkės 2-7 klausimą – Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-187. Pateikimo stadija.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija teikia du įstatymus, dėl kurių buvo pritarta teikėjų peticijoms. Pirmas iš jų, kaip ir buvo minėta, Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Kaip ir minėjau, teikiame šiuos pakeitimus, tenkindami A. A. Kazlausko peticijoje „Dėl antrojo laipsnio valstybinės pensijos daugiavaikiams tėvams“ pateiktą pasiūlymą inicijuoti įstatymą, kad nebūtų skriaudžiami daugiavaikių šeimų tėvai, likę našliais. Tai yra mirus daugiavaikei motinai, kuriai buvo paskirta ir mokama antrojo laipsnio valstybinė pensija, ši pensija būtų mokama tėvui. Peticija nagrinėta 2020 m. rugsėjo 23 d.

Noriu pažymėti, kad 2017 m. lapkričio 21 d. Seimas priėmė Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymą, kuriame nustatė, kad antrojo laipsnio valstybinę pensiją turi teisę gauti arba daugiavaikė motina, arba daugiavaikis tėvas. Taip pat šiame įstatyme buvo nustatyta, kad jeigu daugiavaikė motina arba tėvas pasinaudojo teise gauti Lietuvos Respublikos antrojo laipsnio valstybinę pensiją, pagal šio įstatymo nuostatas kitam iš jų ši pensija neskiriama, netgi jeigu antrojo laipsnio valstybinę pensiją gavę daugiavaikė motina ar tėvas mirė.

Iš tikrųjų Peticijų komisija atsižvelgė į šią peticiją ir vis dėlto mano, kad mirus vienam iš pensijos gavėjų, ar buvo gavęs tėvas, ar motina, bet gavėjas miręs, būtų galimybė teikti dokumentus kitam asmeniui, kuris taip pat galėtų pretenduoti į antrojo laipsnio valstybinę pensiją. Siūlau pritariti šiai Peticijų komisijos išvadai ir pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega Edmundai, noriu paklausti. Pirmiausia tikrai pritarčiau, viskas yra logiška iš tikrųjų, nes jeigu gavo antrojo laipsnio valstybinę pensiją, viskas gerai, kad gautų asmuo, kuris yra santuokoje. Bet dabar išeina taip, kad už tą patį įvykį jis turės teisę gauti dvi valstybines pensijas, tai yra antrojo laipsnio ir našlio pensiją. Kaip jums atrodo, ar tai yra logiška? Ar nereikėtų dar atkreipti dėmesį į tai?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Nežinau. Manau, kad asmenys, gyvenę pagal savo tam tikras pajamas, tęsia gyvenimą savo būste, ir tęsia savo gyvenimą turbūt patirdami didesnes išlaidas. Ir šiuo atveju nemanau, kad našlio pensija yra didžiulė. Iš tikrųjų ją gauna visi. O už vaikų išauginimą tai kaip ir tam tikras apdovanojimas.

Tačiau klausimas buvo keliamas, ar apdovanojimą gali gauti šeima du kartus. Bet čia ne šeima. Čia gauna asmenys. Kaip prisidėjo prie auginimo motina, lygiai taip pat prisidėjo ir tėvas, užaugindamas vaikus pavyzdingu elgesiu, už ką yra įteikiama pensija. Iš tikrųjų manome, kad vis dėlto neteisinga, kad vienam mirus nereikėtų pratęsti to mokėjimo. O našlių pensija vėlgi iš tikrųjų yra: kadangi našlys, tai ir gavo ją. Nemanyčiau, kad čia per dideli pinigai, kad vertėtų apie tai kalbėti ir svarstyti, kad reikėtų vieną iš jų atimti, nes viena gaunama už vieną įvykį, o kita iš tikrųjų už sąžiningai užaugintus vaikus.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, sveikintina, kad pristatote šį projektą. Peticijų komisijos darbas yra toks, mes matome, specifinis. Dauguma, didžioji dalis, peticijų yra atmėtamos. Tačiau ši peticija ir ši medžiaga jus sudomino. Ar konkrečiai mes buvome atmėtę peticiją, kur kreipėsi su panašiomis problemomis, ar čia kompleksiskai jūs irgi nutarėte teikti šį projektą?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų mes išsamiai nagrinėjame situaciją, nagrinėjame dokumentus, kuriuos pateikia tam tikros ministerijos, ir iš tiesų faktiškai visada reaguojame, jeigu yra logikos, jeigu yra tam tikras supratimas, ne tik teisinis, bet ir žmogiškas.

Aišku, tuos statymus dar nagrinės komitetai, svarstys, savo pasiūlymus teiks ministerijos, tačiau tai nebuvo koks nors pakartotinis siūlymas. Tai buvo vienas iš tų siūlymų, kur komisija iškart pritarė.

Aišku, yra aibė siūlymų, kur kai kurie reikalavimai nėra pagrįsti arba, tarkime, žmogus dėl savo teisinio neišprusimo nežino, kad tai yra sureguliuota įstatymais, galbūt kitą kelią siūlo. Tačiau šis siūlymas kaip tik buvo pripažintas Peticijų komisijoje kaip pagrįstas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl šio projekto jau netrukus – 11 val. 20 min.

11.14 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279 (pateikimas)

Prašyčiau pristatyti kitą darbotvarkės 2-8 klausimą – Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5279.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą taip pat pateikė peticijų teikėjos, tai yra A. Audickaitė ir D. Audickienė. Peticijoje „Dėl senatvės pensijos apskaičiavimo dirbančiam neįgaliajam“ pateikė pasiūlymą pakeisti Socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą tvarką, pagal kurią apskaičiuojami apskaitos vienetai, skiriant socialinio draudimo senatvės pensiją asmenims, gavusiems iki 2018 m. sausio 1 d. paskirtą socialinio draudimo netekto darbingumo pensiją.

Nagrinėjome šią peticiją 2020 m. birželio 30 d. Seimo Peticijų komisija priėmė sprendimą tenkinti šį pareiškėjų pasiūlymą ir vadovaujantis Peticijų įstatymo 12 straipsniu teikti Seimui išvadą dėl šio pasiūlymo. Seimas pritarė komisijos išvadai ir praeitų metų rugsėjo 15 dieną priėmė Seimo protokolinį nutarimą tenkinti pasiūlymą.

Esmė tokia. Vadovaujantis šia nuostata ir buvo parengtas šis projektas, kurio tikslas – pakeisti Pensijų įstatymo nuostatas nustatant, kad jeigu naudinga asmenims, iki senatvės pensijos gavusiems netekto darbingumo pensijas, apskaitos vienetai būtų apskaičiuojami ne pagal netekto darbingumo pensijos koeficientą, bet pagal Pensijų įstatymo 51 straipsnį. Jeigu asmuo po netekto darbingumo pensijos paskyrimo dirbo ir pagal gautas asmens pajamas, apskaičiuotas asmenims, draudžiamųjų pajamų koeficientas yra didesnis nei tas, pagal kurį buvo mokėta netekto darbingumo pensija, dydžio skirtumas pridodamas prie netekto darbingumo pensijos apskaičiavimo naudoto koeficiento ir šis dydis įrašomas į formulę, skirtą apskaitos vienetams apskaičiuoti.

Gerbiami kolegos, esmė tokia, kad jeigu asmuo pagal netektą darbingumą gauna mažesnę pensiją, negu iš tikrųjų dirbdamas toliau užsitarnavo didesnę pensiją, tai, savaime suprantama, galima būtų apskaičiuoti didesnę pensiją. Tai ir siūloma. Taip pat siūloma iš dalies kompensuoti tas netektas lėšas, kurias jis prarado įsigaliojus įstatymui. Siūlome pritarti pagal peticiją parengtam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų matau, kad perskaičiavimas būtų atliekamas ir fondo valdyba turėtų vėl parengti programinę įrangą, nes yra tiems, kuriems yra paskirta senatvės pensija iki 2018 m. sausio 1 d. Aišku, čia absoliučiai reikės visiems. Kiek tokių asmenų ir kiek darbo sąnaudų būtų, gal galite įvardyti? Kiek papildomai reikės lėšų skirti atlikus tą perskaičiavimą ir išmokėjus pensijas?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų turbūt sunku šiandien būtų apskaičiuoti, kiek tų lėšų reikėtų, bet manau, kad teisybė brangesnė negu lėšos. Manau, tą nurodė ir Teisės departamentas, kad yra problema, kad žmonės nekalti, kurie dirbo, kurie stengėsi, kurie užsitarnavo pensiją gaudami didesnę atlyginimą už savo stažą. Šiuo atveju, manyčiau, būtina priimti teisingą sprendimą, o ne žiūrėti į tas išlaidas. Nemanau, kad jos turėtų būti didelės, vis dėlto dabar informacinės sistemos gali daug ir, manau, tam tikros programos nesunkiai išspręs tuos reikalus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, vis tiek Seimo nariai teikdami įstatymus turi vadovautis tam tikrais principais. Vienas iš jų – teisingumo principas, logiškumo. Suprantu, kad kaštų ir naudos analizė nebuvo daryta. Mano klausimas būtų dėl to užrašo „jei asmeniui tai naudinga“. Tai gal vis dėlto reikėtų įrašyti tam tikras šakutes, nes ir dėl vieno cento reikia perskaičiuoti. Visi perskaičiavimai daromi ne elektroniniu būdu, kaip jūs čia sakote – turime daug kompiuterių, bet viską reikia suvesti rankomis, tai yra rankinis darbas. Mano klausimas. Tai gal reikėtų ką nors įvesti? Jeigu pensija nesikeičia 3, 5 ar keliais eurai, tai neskaičiuoti?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų teisingas klausimas. Iš tiesų mes, Peticijų komisija, teikiame įstatymų projektus atsižvelgę į teikėjo pasiūlymus. Šiuo atveju turbūt yra komitetai, kurie teisingai įvertins tas visas galimybes ir tuos visus kaštus. Manau, jau svarsty-

mo stadijoje turėsime įstatymo projektą, perskaičiuotą daugiau, nes komitetai turi savo biurus, turi savo patirtį ir tikrai po svarstymo stadijos gausime tinkamai sutvarkytą įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausti norinčių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsavimas jau netrukus. Siūlau padaryti 5 minučių techninę pertraukėlę, kad sulauktume, kad visi kolegos ateitų į Seimo salę ir balsuotume taip, kaip buvome sutarę, nuo 11 val. 25 min. Tęsiame posėdį 11 val. 25 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Pereiname prie balsavimų.

Posėdžiui pirmininkauja pirmasis pavaduotojas J. Razma.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Pradėsime ne slaptąjį balsavimą, o, kaip žinome, dėl kandidato į kanclerius, po to bus slaptas balsavimas. Prašom visus sugrįžti į savo vietas.

11.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-420(2) (priėmimo tęsinys)

Skelbiame pirmąjį balsavimą – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kultūros paveldo komisijos narių“ projektas Nr. XIVP-420(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 117: už – 107, prieš nėra, susilaikė 10. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.26 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau balsuojame dėl kito darbotvarkės klausimo – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 122: už – 105, prieš – 3, susilaikė 14. Po svarstymo pritarta.

11.27 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtuoju¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4415(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Bankų įstatymo papildymo skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4415(2). Taip pat svarstymo stadija.

Balsavo 120: už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.28 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 80, 86, 180²⁰, 180²⁵ ir 198 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-336(3) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 23, 80, 86, 180²⁰, 180²⁵ ir 198 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-336(3). Svarstymo stadija. Primenu, kad tai Statuto projektas, kuriuo įgyvendinamas Konstitucinio Teismo nutarimas.

Balsavo 122: už – 122, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

11.29 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-35(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Statuto projektas Nr. XIVP-35(2), kurį pateikė kolega V. Gapšys, taip pat svarstymo stadija.

Balsavo 120: už – 100, prieš – 5, susilaikė 15. Po svarstymo pritarta.

11.30 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2158(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2158(2). Balsuojame dėl komiteto išvados, kad šį projektą atmetume.

Už – 40, prieš – 51, susilaikė 29. Komiteto išvada: atmesti projektą nepritarta. Dabar reikia tartis, ką daryti. Kokie būtų siūlymai? (*Balsai salėje*) Skirti kitą komitetą. Arčiausiai Seimo statuto turbūt būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. (*Kalba visi kartu*) Matau, yra siūlymų. Prašom, T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Siūlau Žmogaus teisių komitetui perimti projektą.

PIRMININKAS. Ar tinka šis pasiūlymas? (*Šurmuly salėje*) Atsiprašau. Prašom.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkui. Mes siūlome Socialinių reikalų ir darbo komitetą.

PIRMININKAS. Gerai, aš tada savo siūlymą atsiimu. Balsuosime alternatyviai. Kas balsuos už, balsuos už Žmogaus teisių komitetą, kas balsuos prieš, balsuos už Socialinių reikalų ir darbo komitetą.

Už – 49, prieš – 72. Taigi kaip pagrindinis skiriamas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Baigėme šį projektą.

11.33 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5371(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5371(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 123: už – 118, prieš – 2, susilaikė 3. Projektui po svarstymo pritarta.

11.34 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5013 (svarstymo tęsinys)

Kitas to paties įstatymo keitimo projektas Nr. XIIIIP-5013. Projektą teikia S. Gentvilas. Balsuosime dėl pagrindinio Ekonomikos komiteto išvados, kad šį projektą atmetume.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 117, prieš – 3, susilaikė 5. Projektas atmetas.

11.35 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-789 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-187 (pateikimo tęsinys)

Dabar balsuosime dėl projektų, kuriuos autoriai pateikė, nors jie buvo įrašyti vakariniame posėdyje. Pirmiausia būtų balsavimas dėl projekto, kuris darbotvarkėje buvo įrašytas 2-7 klausimu – Valstybinių pensijų įstatymo 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-187. Pranešėjas buvo E. Pupinis.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 78, prieš – 2, susilaikė 45. Pritarta po pateikimo. Dabar turime nustatyti, kas bus pagrindiniai ir papildomi komitetai, ir svarstymo datą. Aš paskelbsiu, kas siūloma po Seniūnų sueigos. Siūloma, kad kaip pagrindinis būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatyta svarstymo data – birželio 22 diena. M. Majauskas turi papildomų siūlymų, matyt. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, prašyčiau kreiptis Vyriausybės išvados dėl šio projekto, nes galimai reikalingas biudžeto lėšų panaudojimas jam įgyvendinti, todėl būtų tikslinga gauti ir Vyriausybės išvadą.

PIRMININKAS. Manau, visi sutarsime, kad tokiais atvejais Vyriausybės išvada tikrai reikalinga. Tokiu atveju fiksuojame paskirtus komitetus ir privalomą Vyriausybės išvadą.

11.37 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279 (pateikimo tęsinys)

Toliau projektas, kuris buvo įrašytas 2-8 klausimu, – Socialinio draudimo pensijų įstatymo 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279. Šį projektą taip pat teikė E. Pupinis.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 110, prieš nėra, susilaikė 8. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų nesiūloma. Siūloma svarstymo data – taip pat birželio 22 diena. Pastabų per šoninį mikrofoną nematau, tai taip ir fiksuojame.

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – projektas Nr. XIVP-359(2)... Gerai, grįžtame prie praeito klausimo, yra pavėluotai sureagavusių. Prašom. A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Mūsų frakcijos vardu mes irgi prašome Vyriausybės išvados dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Gerai, dėl Socialinio draudimo pensijų taip pat prašome Vyriausybės išvados.

11.39 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(2) (pateikimo tęsinys)

Grįžtame prie pradėto skelbti projekto. Tai Seimo statuto pataisos, kurias pateikė T. V. Raskevičius. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 125: už – 70, prieš – 22, susilaikė 33. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis skiriamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nesiūlomas. Numačoma svarstymo Seimo posėdyje data – birželio 17 diena. Galime sutarti.

11.41 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-41, Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-42 (svarstymo tęsinys)

Dabar dar buvo spėta apsvarstyti rezervinius klausimus. Dėl jų taip pat balsuosime. Rezervinis 1.1 klausimas – Kultūros centrų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-41. Balsuojame dėl komiteto išvados grąžinti šį projektą iniciatoriams tobulinti.

Balsavo 125: už – 70, prieš – 41, susilaikė 14. Komiteto išvadai grąžinti iniciatoriams tobulinti pritarta.

Rezervinis 1.2 klausimas – Muziejų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-42. Taip pat balsuojame už komiteto išvadą, kad būtų grąžinta iniciatoriams tobulinti.

Balsavo 124: už – 71, prieš – 39, susilaikė 14. Balsuota ir priimtas sprendimas grąžinti iniciatoriams tobulinti.

11.43 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5106 (svarstymo tęsinys)

Paskutinis rezervinis klausimas – Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5106. Balsuojama už komiteto išvadą, kad šis projektas būtų atmestas.

Balsavo 125: už – 71, prieš – 40, susilaikė 14. Projektas atmestas.

Dabar primenu balsų skaičiavimo grupės sudėtį: K. Bartoševičius, D. Gaižauskas, V. Gapšys, L. Jonauskas, A. Lydeka, M. Matijošaitis, V. Valkiūnas. Planuokime, kad balsuosime 16 minučių ir 12 valandą renkamės čia vėl. Jeigu matysime, kad nespėjama, žinoma, balsavimo laikas natūraliai bus pratęstas. Bet bandome planuoti taip, kaip pasakiau. Pertrauka dėl slapto balsavimo.

Pertrauka

12.01 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“ projektas Nr. XIVP-434 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame rytinį posėdį. Dabar, kaip numatyta mūsų darbotvarkėje, 1-13 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“ projektas Nr. XIVP-434. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau pristatyti rezoliucijos „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“ projektą. Jis parašytas bendradarbiaujant Lietuvos Respublikos Seimui ir Lenkijos Respublikos Seimui ir Senatui. Identišką rezoliuciją prieš keletą savaičių jau priėmė Lenkijos Seimas ir Senatas. Taip tęsiama graži tradicija, pradėta praėjusiais metais, kai minint Liublino unijos 450 metų sukaktį buvo priimta rezoliucija abiejuose parlamentuose pažymint abiem tautoms svarbias ir reikšmingas datas.

Prieš 230 metų priimta Gegužės 3-iosios Konstitucija buvo pirmoji rašytinė konstitucija Europoje ir antroji konstitucija pasaulyje. Ji buvo grindžiama visuomenės santykių demokratizavimo samprata ir valdžių padalijimo principu. Tai buvo siekių sukurti stiprią valstybę išraiška.

Konstitucija buvo aiški politinio suvereniteto išraiška, nepriklausomybės nuo kaimyninių galių demonstravimas ir raginimas atnaujinti Abiejų Tautų Respubliką. Todėl kviečiu minint šią iškilą ir mums svarbią datą pažymėti šį įvykį priimant rezoliuciją Lietuvos Respublikos Seime. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū už trumpą pristatymą. Pirmasis klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamoji Pirmininke, norėjau jūsų paklausti, ar svarstėte su Lenkijos Senatu ir parlamentu klausimą, kad šioje rezoliucijoje būtų paminėta, kad tai buvo ketverių metų Seimo reformų, daug įvairių reformų, toks geriausias, ryškiausias dokumentas. Kad tas ketverių metų Seimas būtų kaip nors paminėtas šioje rezoliucijoje. Ar buvo tokių diskusijų? Dėkui.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėl teksto buvo iš tiesų ir derinimo, ir diskusijų, tačiau toks tekstas gimė, koks jis yra pateiktas jums šiandien. Manychiau, kad jam pritartę, priėmę šią rezoliuciją, mes tikrai galėtume gražiai paminėti mums svarbią datą ir kartu atsakyti į draugišką jau Lenkijos parlamente ir Senate priimtą dokumentą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš kartu norėjau atsakyti ir į praeitą klausimą, kad tikrai buvo derinta ta deklaracija su visais Seimo Užsienio reikalų komiteto nariais. Pavyzdžiui, mūsų siūlymu buvo įrašyti Abiejų Tautų Tarpusavio įžadai. Tikrai siūlome teksto neplėsti, nes iš tikrųjų apie tuos santykius ir istoriją galima būtų daug prirašyti, tačiau šiuo metu svarbiausia, kad rezoliucijai būtų pritarta.

Aišku, mes savo ruožtu turėtume daryti viską, kad ta Konstitucija mūsų sąmonėje būtų priimta vis labiau. Kartu su Seimo Pirmininke daromos konferencijos ir Valdovų rūmuose, ir kitur. Tiesiog siūlau tas tradicijas tęsti labiau aiškinant apie tą Konstituciją, nes ne visos kartos dar apie ją girdėjusios. Labai ačiū už pristatymą.

PIRMININKAS. Čia labiau buvo komentaras nei klausimas. Toliau klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Iš tikrųjų labai gerai, kad Lietuva ir Lenkija kaip draugiškos, broliškos valstybės turi bendrą priešistorę, ypač svarbu pažymėti tuos mūsų bendros istorijos puslapius, kurie mus jungia, kurie mus išskiria iš visų šalių. Iš tiesų šita Konstitucija buvo labai pažangi tuo laikmečiu ir tokius, sakykime, reiškinius turėtume stengtis maksimaliai sustiprinti. Aš tiesiog norėjau paklausti, be Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir kai kurių renginių, kurie ją lydi, ar yra ketinama per šią kadenciją stiprinti bendrą Lietuvos ir Lenkijos Parlamentinę Asamblėją, ar ketinama būtent tuos istorinius kultūrinius, gražius, sakykime, projektus ir renginius vystyti ir ar ketinate, kad jų būtų daugiau? Dėkui.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų Lenkija yra mūsų labai svarbus strateginis partneris, tai yra mūsų kaimynai, su kuriais daugelyje sričių mūsų nuomonės, mūsų požiūriai, mūsų pozicijos sutampa. Todėl mes įvairiuose forumuose bendradarbiaujame su Lenkija, ar tai būtų minint abiem tautoms svarbias datas, ar tai būtų kalbama apie kultūrinius ryšius, galų gale parlamentiniu lygmeniu turime daug bendradarbiavimo formų. Kiek iš savo pusės galiu pasakyti, kiek bendrauju su kolegomis, tikrai yra bendra valia stiprinti tą bendradarbiavimą ir jį toliau plėsti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar diskusija. Užsirašė du Seimo nariai. Pirmoji kalba Seimo narė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas pirmininke, mieli kolegos, šiomet jubiliejiniai 230-ieji Konstitucijos metai. Pirmoji Europoje, antroji pasaulyje Gegužės 3-iosios Konstitucija ir Tarpusavio įžadas daugeliui šių dienų politikų iki šiol yra susižavėjimo ir politinės išminties pavyzdys. Viena pirmųjų pasaulyje Konstitucija priimta visiškai demokratinio būdu, įtvirtinusi konstitucinės monarchijos santvarką, kuri daugumoje Europos valstybių prasidėjo tik kitame šimtmetyje. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos didikai, to meto politikai, paaukojo savo interesus, *liberum veto* teisę visos valstybės raidos labui. Šiandien niekas neabejoja, kad tai buvo galimybė atverti kelią pilietinės visuomenės pažangai, demokratijai, atsisakyti savo siaurų interesų ir suteikti didesnes galias ir teises piliečiams, kaip skelbia šios Konstitucijos 5 straipsnis – visa žmonių valdžia kyla iš tautos valios. Konstitucija numatė tolesnę santvarkos keitimo perspektyvą – būtent didžioji reforma ir epocha, susijusi su didžiosiomis reformomis. Santvarkos keitimo perspektyvos rėmėsi Š. L. Monteskjė, švietimo reformos mąstytojo ir teisininko, postuluoju progresyviu trijų valdžių principu: įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės. Taip, kaip gyvename ir šių dienų teisinėje valstybėje. Naujos teisinės sandaros, paremtos centrine valdžia, organizavimas, be abejo, pareikalavo ir patikslinimų, tai yra Konstituciją įgyvendinančio įstatymo, kuriuo tapo Abiejų Tautų Tarpusavio įžadas. Įžadas – tai susitarimas dėl valstybių pariteto, tai yra Lietuva ir Lenkija lygiateisės narės vieningoje daugiakultūroje ir daugiatautėje valstybėje. Pagal šiuos principus gyvename šiandieninėje Europos Sąjungoje. Mūsų Konstitucijos nuostatos tapo pamatiniais teisės aktu, kurio pagrindu kūrėsi Europos Sąjunga, ir įgalino jos plėtrą.

Taigi taikiu būdu, bendru sutarimu siekiant lygiateisiškumo, šimtmečiu lenkiant daugumą Europos valstybių, mes, lenkai ir lietuviai, kartu buvome pažangios pilietinės Europos kūrėjai. Kviečiu balsuoti už Pirmininkės teikiamą rezoliuciją minėti šią svarbią progą ir dieną, kviečiu švęsti šią dieną, nes neabejotinai turime didžiulius lietuvių tautos, lenkų tautos indėlius į Europos valstybių bendradarbiavimo, pilietinės visuomenės, pilietinių teisių užtikrinimo raidą. *Vivat Konstitucija!*

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau diskusijoje pasisako Seimo narys G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų kolegos turtingai pakalbėjo apie praeitį, o aš norėčiau mintis nukreipti į ateitį ir pasakyti, kad Gegužės 3-iosios Konstitucija, kaip jau ne kartą sakyta, buvo absoliuti XIX amžiaus pabaigos inovacija, bet yra joje užkoduotų idealų, kurie išlieka aktualūs ir šiandien. Tris iš jų norėčiau pabrėžti, ragindamas kolegas vieningai palaikyti rezoliuciją.

Pirmiausia tai demokratijos pamatai, kurie padėti toje Konstitucijoje, įtvirtinant teisės viršenybę, valdžių atskyrimo principą ir daugiatautės atviros visuomenės principą.

Antra – tai aktyvaus piliečio, už savo valstybę atsakingo piliečio identitetas, kuris apima ir instinktą telktis, susitelkti svarbiausiais valstybei klausimais, kaip ir mes šiandien dažnai susitariame ir sutariame dėl užsienio politikos ir šalies gynybos klausimų.

Trečia – tai kova už laisvę. Vėlgi tai turėtų būti įkvėpimas mums, kad Lietuva ir Lenkija, kaip Abiejų Tautų Respublikos paveldėtojos, gali ir turbūt turi tapti laisvės švyturiu Rytų Europoje. Nebijokime Abiejų Tautų Respublikos paveldo. Jis yra mūsų kraujyje ir jis tikrai tą kraują turtina, o ne skurdina. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Diskusijoje visi, kas norėjo, pasisakė.

Dabar galima pasisakyti dėl motyvų. Aš tikiuosi, kad čia kalbėjusi ponita Rita... Ar dar kartą norite kalbėti? Jeigu norite, jūsų teisė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Iš tiesų tenka apgailestauti, kad būtent pandemija tokias iškilmes tokia iškilia data... sustabdė mūsų gyvą galimybę susitikti su kolegomis iš Lenkijos. Kaip Tarpparlamentinių ryšių su Lenkijos Respublikos Seimu ir Senatu grupės pirmininkė, planavome kitaip atšvęsti su kolegomis. Jeigu kartais gegužės mėnesį, pasibaigus pandemijai, jums tektų būti Lenkijoje, tai iš tiesų pasisemkite tos Konstitucijos dvasios, pasididžiavimo dvasios, kaip lenkai švenčia šią dieną.

Mano vertinimu, lietuvių tauta taip pat įnešė didelį indėlį ir be Abiejų Tautų nebūtų Tarpusavio įžadų. Tą dieną norėtusi, kad ir mūsų valstybėje... Ypač jaunimui galbūt aktualu, kalbant apie pilietinių teisių įtvirtinimą ir plėtojimą Lietuvoje, švęsti tą dieną. Manau, kad mūsų šiandien priimta rezoliucija bus postūmis įtvirtinti ir įprasminti šią šventę ir mūsų valstybėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Galvodamas apie Gegužės 3-iosios Konstituciją vis susimąstau, koks reikšmingas įvykis to meto Europoje buvo, nors ir neglobalizuotoje, nors ir lėtai sklindančios informacijos Europoje. Šiandien mes turime pripažinti – tai buvo didžiulė pažanga. Galima kalbėti ir apie pačios Konstitucijos turinį, tačiau turime kalbėti ir apie dviejų, dažnai tarpusavyje viena į kitą ne visada palankiai žiūrinčių, tautų sugebėjimą susitarti.

Gal net per skambiai pasakysiu, tačiau man kartais atrodo, kad Abiejų Tautų Respublika ir jos Gegužės 3-iosios Konstitucija buvo tam tikra preliudija, arba priešistorė, Europos Sąjungos integracijos. Praeitį parodė – dvi didžiulės tautos arba teritoriškai svarbios valstybės sugebėjo susitarti ir parodyti, kad galima integracija. Deja, istorija vėliau nubraukė viską ir vėl turėjo atsirasti Europos Sąjungos integracijos nauji šaukliai, nauji bandymai, kurie šiandien atvedė prie Europos Sąjungos, kurioje yra, laimei, ir Lenkija, ir Lietuva.

Žinome, kaip Gegužės 3-iosios Konstitucija yra sureikšmintą Lenkijoje. Deja, Lietuvoje sovietmetis kapojo bet kokias valstybingumo atminties apraiškas ir iš esmės, natūralu, nebuvo leidžiama kalbėti ir minėti Gegužės 3-iosios kaip tam tikros Lietuvos valstybingumo apraiškos. Lietuvoje dar ir dabar daug kas nežino, nereikia nė „Klausimėlio“ laidos – išėikime tiesiog patys į gatvę ir paklauskime, kas yra Gegužės 3-ioji? Žmonės to nežino. Todėl aš žiūriu į šią rezoliuciją kaip į tam tikrą edukaciją ir mūsų žmonėms. Prisiminkime, kas buvo su lietuvių tauta praeityje ir kad toje praeityje yra ir garbingų datų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisako Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Tiesiog dar kartą norėčiau kolegas visuotinai paraginti balsuoti už šią rezoliuciją. Žinome, kad pirmadienį mes susijungsime su Lenkijos Seimu, kuris jau priėmęs šį rezoliucijos tekstą, tai taps mūsų bendra deklaracija. Savo ruožtu dėl turinio tikrai norėčiau pritarti anksčiau kalbėjusiems ir gerbiamam E. Gentvilui: mes turime suvokti šią istoriją kaip savo. Generolas T. Kosciuška iki šiol nėra suprantamas kaip mūsų generolas ar net baltarusių generolas, nes gimė tose žemėse. Deja, šiuo metu kiti didvyriai tose žemėse karaliauja ir vis dar bando tą istoriją iškraipyti. Už jūsų ir mūsų laisvę tikrai balsuokime kuo vieningiau ir parodykime visomis savo parlamentinėmis spalvomis, kad tą istoriją susigrąžiname.

PIRMININKAS. Paskutinis už kalba K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Aš labai dėkoju rezoliucijos iniciatoriams, kad pagaliau tokia rezoliucija atsirado ir mes ją galime svarstyti. Apskritai 1791 metų Konstitucija Europoje yra pirmoji. Jinai įtvirtina konstitucinę monarchiją, bet konstitutinė monarchija atskyrė tris valdžias: įstatymų leidžiamąją, vykdomąją ir teisminę valdžią. Lietuva diktavo politines madas Europoje.

Vykęs Ketverių metų seimas, kuris priėmė šią Konstituciją, irgi diktavo politines madas Europoje. Gaila, kad vėliau Lietuvai politinės aplinkybės nepalankiai susiklostė, bet Lietuva tuo metu pagal savo gyvenimo lygį buvo gana išsivysčiusi ir jos būklė buvo labai gera. Gaila ir dėl to, kad mes kažkodėl Lietuvoje šią Konstituciją nepakankamai svariai pažymime arba beveik visai nepažymime. Lenkijoje taip nėra. Čia yra abiem tautoms svarbi Konstitucija, Lietuvai nė kiek ne mažiau svarbi. Kai atvažiuoja pas mus užsienio svečiai, aš visada giriuosi, kad mes turime demokratiją, kuri yra tiek sena, panašiai tiek, kiek Jungtinės Amerikos Valstijose.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi dėl motyvų pasisakė. Balsavimas dėl rezoliucijos nustatytu laiku prieš pietų pertrauką.

Dabar per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos ar repliką pasakyti nori E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš atsimenu, kai mes šioje salėje pirmą sykį pateikėme šį įstatymą: buvo aistros ir galų gale tai tapo dviem atmintinomis dienomis. Viena diena buvo Gegužės 3-ioji, antroji diena – spalio 20-oji. Aš manau, kad mes išdidžiai galėtume paminėti ir spalio 20-ąją kartu su Lenkijos valstybe. Kaip įžadą prieš būsimus agresorius – Prūsiją, Austriją–Vengriją ir Rusiją – pateikė tvirtą dviejų valstybių, dviejų tautų strategiją: pusė valdymo Lenkijai, pusė valdymo Lietuvai. Čia buvo didžiulis pasiekimas, todėl mes turėtume iš tikrųjų minėti ir Gegužės 3-iosios jubiliejų, ir spalio 20 dienos jubiliejų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kaip minėjau, balsuosime prieš pietų pertrauką. Dar gerbiamas V. Rakutis taip pat nori replikuoti.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Aš norėčiau tik repliką pasakyti, kad demokratija Lietuvos ir Lenkijos valstybėse iš tikrųjų turi daug gilesnes tradicijas negu Jungtinėse Amerikos Valstijose. Tikrai nuo Liublino unijos mūsų valstybė turėjo visus pagrindinius demokratinėms valstybėms priskiriamus institutus. Taigi čia amerikiečiai mūsų atžvilgiu turėtų mokytis. Labai ačiū.

12.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projektas Nr. XIVP-424 (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū. Tęsiame posėdį. Aš dabar grįžtu prie dar prieš slapto balsavimo pertrauką svarstyto klausimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Modesto Gelbūdės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ projekto Nr. XIVP-424 priėmimo. Turime balsų skaičiavimo protokolą, jį pagarsinu.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 125 biuleteniai, rasti 125 biuleteniai, galiojančių – 124, negaliojančių – 1. Už – 68, prieš – 41, susilaikė 15. Taigi nutarimas „Dėl Modesto Gelbūdės skyrimo Lietuvos Respublikos Seimo kancleriu“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*) Sveikiname kanclerį ir lauksime tų svarbių valdyminių sprendimų.

12.22 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl provokacinių Rusijos veiksmų prie Ukrainos sienos ir politinės bei praktinės paramos teikimo Ukrainai“ projektas Nr. XIVP-435 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tęsiame rytinį posėdį. Dabar iš eilės. Kitas mūsų darbotvarkės 1-14 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl provokuojančių Rusijos veiksmų prie Ukrainos sienos ir politinės bei praktinės paramos teikimo Ukrainai“ projektas Nr. XIVP-435. Pranešėjas – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Ši rezoliucija yra savotiškas gražus Gegužės 3-iosios Konstitucijos tęsinys. Iš esmės visais laikais buvome kartu su ukrainiečiais, kovodami už jų ir mūsų, ir viso šio regiono tautų laisvę, kartu buvome ir prie Sausio 13-osios barikadų, ir Maida-ne. Tą paramą Ukrainai tęsiame paskutiniais dešimtmečiais. Strateginė partnerystė, užmegzta V. Adamkaus laikais, tęsta Prezidentės D. Grybauskaitės laikais, šiuo metu, kai šimtatūkstantinė kariuomenė yra susitelkusi ties Ukrainos sienomis ir pačioje Ukrainoje, mes reiškiamo šią paramą. Neseniai Ukrainoje buvo ir mūsų Prezidentas, ir užsienio reikalų ministras net tris kartus, paskutinį kartą su Baltijos šalių ministrais, ir Seimo vicepirmininkas P. Saudargas, ir Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkai važiuos, ir, svarbiausia, ruošiamės Seimo Pirmininkės oficialiam vizitui, kur bus atstovaujama ir pozicijai, ir opozicijai.

Norėtume pristatyti oficialią viso Seimo, Lietuvos poziciją dėl to, kas šiuo metu vyksta Ukrainoje, įvertindami tą ilgaamžę partnerystę ir kartu nubrėždami gaires ateičiai. Šią rezoliuciją noriu pabrėžti, inicijavo Ukrainos draugų grupė Seime: ir ponas Justas, ir Laurynas, ir Dalia. Mes

ją ilgai svarstėme Seimo Užsienio reikalų komitete, priėmėme vienbalsiai. Komiteto posėdyje dalyvavo ir prezidentūros, ir Užsienio reikalų ministerijos atstovai. Ją teikiame iš esmės viso politinio spektro vardu. Čia yra parašai įvairių politinių frakcijų, partijų lyderių. Todėl būtų labai gerai, jeigu mes tai rezoliucijai pritartume vieningai, nes tik vieningas pritarimas iš esmės garantuoja tos politikos tęstinumą. Valdžios keičiasi, ir ačiū Dievui, kad keičiasi, tiek pas mus, tiek Ukrainoje, bet politika ir strategija išlieka.

Kokie esminiai punktai šios rezoliucijos? Visų pirma pasmerkėme Rusijos agresiją, reikalaujame atitraukti Rusijos pajėgas nuo Ukrainos ir, aišku, Ukrainos teritorijoje. Pasisakome prieš ir raginame nutraukti visas provokacijas ir propagandą prieš Ukrainą, į laikinai okupuotas teritorijas reikalaujame įleisti tarptautines organizacijas, sustabdyti pasportizacijos procesus, nelegalius kalinimus, demografijos keitimą.

Taip pat primename labai svarbius NATO, Bukarešto viršūnių įsipareigojimus ne tik dėl narystės, bet ir dėl NATO veiksmų plano, kurį raginame patvirtinti Ukrainai mūsų sąjungininkus ir taip priartinti Ukrainą prie narystės NATO, suteikiant jai papildomą politinę ir praktinę paramą.

Savo ruožtu kviečiame Europos Sąjungos šalis remti Ukrainos narystę Europos Sąjungoje ir visokeriopai gilinti Ukrainos narystę su Europos Sąjunga. Raginame tarptautinę bendruomenę remti Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą, teritorinį integralumą, o tiems, kas į ją kėsina, tiek žmonėms, tiek valstybėms, taikyti ir toliau tikslingas asmenines, ekonomines sankcijas. Raginame Europos Sąjungos šalis neparemti „Nord Stream 2“ projekto.

Savo ruožtu ir pačią Ukrainą raginame tęsti reformas, ypač teisminės sistemos, prokuratūros, finansų sektoriuose, žinoma, kovojant su korupcija. Tam bus skirta didžiulė ketvirtoji tarptautinė paramos Ukrainai konferencija, kuri bus surengta Vilniuje liepos 7–8 dienomis.

Taigi, kolegos, tekstą turite, tekstas daugelio mūsų parašais yra pateiktas. Dar kartą pakartosiu. Prieš Seimo Pirmininkės vizitą, kur bus atstovaujama ir pozicijai, ir opozicijai, kur mes visos Lietuvos vardu ją pateiksime Ukrainos parlamentarams ir išreikšime kaip solidarumą, labai prašyčiau, būčiau labai dėkingas, jeigu mes iš tikrųjų vieningai, kaip neseniai sakė ir šešėlinis ministras G. Surplys, vieningai kaip paprastai pritartume šiai rezoliucijai ir parodytume solidarumo signalą nuo mūsų visų tiek Ukrainai, tiek agresoriams Rytuose, tiek mūsų sąjungininkams, kuriuos reikia dėl šių tikslų dar vis kartais paraginti ir pakalbinti.

Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Dabar klausimai. Matau, du Seimo nariai yra užsirašę klausiti. Pirmasis klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Turiu du trumpus klausimus. Vienas. Kiek aktualus raginimas Rusijai atitraukti tas pajėgas, nes lyg kažką atitraukia, bet lyg ir ne visai iš visur? Gal ir aktualus.

O kitas klausimas. Jūs paminėjote, kad mūsų Pirmininkė važiuoja, rodo solidarumą. Gal verta būtų kviešti kitų šalių vadovus rodyti solidarumą ir vykti? Kaip jūs manote?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Dėl atitraukimo. Matote, netikime mes ta propaganda karo mašinų, nes ji remiasi melu. Atsimenu, kai Rusijos generolai paskelbė, kad jie atsitraukia iš Ukrainos prieš 2014 metus, ir matėme, kuo visa tai baigėsi. Atsimename, kaip jie sakė, kad jų nėra Ukrainoje, atsimename, kaip jie sakė, kad Sakartvelo lyderiai išprovokavo okupacijas. Mes tikime faktais ir puikiai žinome, kad šimtą tūkstantinę kariuomenę yra ten susitelkusi. Kol kas negauname jokių patvirtinimų, kad vyktų taip, kaip jie tą propagandą skleidžia.

O savo ruožtu dėl lyderių, taip, raginame, ir vyksta. Bet tai darome diplomatiniais kanalais. Neseniai girdėjau, kad ir valstybės sekretorius A. Blinkenas ruošiasi važiuoti tik į Ukrainą. Tai yra labai svarbu. Ukraina šiuo metu tikrai sulaukia tarptautinio dėmesio. Aišku, norėtusi jai jo daugiau. Svarbus siūlymas Ukrainos prezidento į tą dabartinį ketvertuką, kuris derasi, įtraukti ir Ameriką, Kanadą, Jungtinę Karalystę. Manau, mes irgi tai turėtume remti. Bet palikime tai deryboms su mūsų partneriais, su kuriais ir patys kalbėsime.

PIRMININKAS. Klausia vienas iš projekto autorių E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas prelegente, jūs įrašėte drąsius dalykus. Mes tikėkimės, kad kiti seks mūsų rezoliucijos siūlymais dėl pasaulio įsipareigojimų Ukrainai. Bet kartu būtų įdomu iš jūsų išgirsti, ko mes netekome po to, kai V. Adamkus pareikalavo iš NATO konkretaus

žingsnio Bukarešte Ukrainos atžvilgiu ir Gruzijos atžvilgiu, ir ką šis Bukarešte įvykęs pasidavimas nubrėžti Rusijos įtakos zonos kuoliukus, kiek mums kainavo? Kiek šis neryžtingumas tuometinis kainavo mums ir ko mes galėtume pasimokyti iš to oportunisto, mūsų šaliai drąsiai pareikalavus Gruzijai ir Ukrainai NATO priedangos ir tada daugumai valstybių sukritikavus ir atsisakius to? Gerbiamas prelegente, jeigu būtų galima. Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš manau, dėl to mus ir gerbia, visus mus, Lietuvą, tiek Sakartvelę, tiek Ukrainoje, kad mes niekada niekada neatsitraukėme nuo savo, o tai nėra tik mūsų, tai yra ir sakartvelų ir ukrainiečių tautos troškimas, mes niekada jų neišdavėme. Kaip parodė įvykiai Ukrainoje po įsiveržimo į Sakartvelą, Prezidentas V. Adamkus buvo teisingas tuo metu jau ragindamas įvertinti atitinkamai V. Putino agresiją. To nebuvo padaryta ir tai sukėlė, kaip žinoma, uždegę žalias šviesas V. Putino galvoje įsiveržti į kitą šalį.

Na, istorinė tiesa yra tokia: nesuteikę tų narystės veiksmų planų tiek Sakartvelui, tiek Ukrainai, mes iš esmės palikome tas šalis pilkojoje zonoje. V. Putinas tai priėmė kaip kvietimą agresijai. Mes turime tai ištaisyti. Tai nėra mūsų klaida, mes likome nuoseklūs, bet, manau, padarysime viską ir, aš labai tikiu, mus parems naujoji JAV administracija, Berlynas ar naujasis Berlynas, kuris bus po rinkimų, Jungtinė Karalystė ir visos kitos šalys, kurios nepadarė tokių klaidų mūsų atžvilgiu. Baltijos narystę Europos Sąjungoje ir NATO tos šalys rėmė gana nuosekliai. Matome, kad vis dėlto būtent tokia ryžtinga strateginė pozicija pasitvirtino. Jeigu mes tikime savo sėkme, tai labai norėtume pasidalinti ta politikos sėkme su Ukraina ir Sakartvelu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar diskusija. Pirmasis pasisako R. Lopata.

R. LOPATA (LSF). Ačiū už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, ponios ir ponai, iš tikrųjų teisingai buvo pažymėta, kad abi šias rezoliucijas, pirmąją, Gegužės 3-iosios, ir dabartinę, sieja istorija. Bet kalbant apie istoriją, reikia prisiminti dar vieną jos detalę, kurią matome ir šiandien. Žinome, po Gegužės 3-iosios Konstitucijos Abiejų Tautų Respublika žlugo. Žlugo ta Respublika, kurios sudėtyje ir dabartinės Ukrainos teritorija. Ji žlugo dėl dalies mūsų tuometinio politinio elito nesusivokimo. Neatsitiktinai ant jo antkapio iškalta: kvailiai buvome, bet ne išdavikai.

Antras momentas buvo tas, kad tuo metu mažai turėjome draugų, o jeigu jų turėjome, tai jie buvo gana toli. Šiandien susiduriame su panašia situacija, kai tarsi atsisakę krepšinio diplomatijos, vis dar kartais pasvarstome, ar ne pernelyg aktyviai ir ar ne pernelyg drąsiai mes remiame Ukrainą.

Manau, kad istorija rodo, kad toks kelias, kurį mes pasirenkame, už laisvę pasisakyti kasdien ir faktiškai tai laisvė dirbti sau ir savo draugams, yra tiesiog būtinas. Todėl nemanau, kad kalbos apie mūsų kieno nors erzimą yra atitinkančios tikrovę. Raginu iš tikrųjų šią rezoliuciją priimti. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau pasisako P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, mes labai dažnai įvairiais klausimais priimame rezoliucijas, bet aš keliu sau klausimą, o kokia to įtaka? Aš manau, kad jeigu Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, užsienio reikalų ministras, Prezidentas daugiau dirbtų, kad Europos Sąjungos šalių politika būtų vieningesnė Rusijos atžvilgiu, tikrai gal rezultatas būtų didesnis.

Dabar žiūrėkite, kas yra. Europos Sąjungos politika – sankcijos Rusijai. Kokios čia sankcijos? Čia yra sankcijų imitavimas. Faktiškai sankcijų nėra. Tą tokią silpną Europos Sąjungos politiką mato Rusija, todėl ji elgiasi, kaip nori. Visiškai nekreipia dėmesio, nes žino, kad Europos Sąjungos kiekviena šalis turi savo interesus. Štai pažiūrėkite, kiek Amerika spaudžia tą pačią Vokietiją dėl dujotiekio tiesimo. Ar kreipia dėmesį Vokietija? Žiūri savo asmeninių interesų ir faktiškai stiprina Rusijos ekonomiką, nes perka dujas ir pirkus dujas didesniais kiekiais ir taip didins galią. Aš manau, jeigu Europos Sąjungos šalys neturės vieningos politikos, o kiekviena šalis darys savo rezoliucijas ir vykdys savo kažkokią atskirą užsienio politiką, tai mes tik bendrai silpninsime Europos Sąjungą. Yra užsienio reikalų ministras, komisaras, bet jo įtakos ir jo veiklos nematyti. Net jeigu Rusija nekreipia dėmesio į Europos Parlamento pareiškimus, į Europos šalių pareiškimus, ką reiškia mūsų šita rezoliucija? Gal norime save sureikšminti, gal Užsienio reikalų komiteto pirmininkas nori labiau pasirodyti prieš Lietuvos žmones, prieš kitus žmones, bet, mano giliu įsitiki-

nimu, kokios nors realios naudos iš to Ukraina tikrai negaus. Taip, lyg ir dabar atitraukė kariuomenę, bet techniką paliko. Be abejonės, tuos žmones suvežti, tuos kareivius ten yra gal valandų klausimas, bet ar mes, priėmę rezoliuciją, pakeisime situaciją toje pačioje Ukrainoje? Tikrai nepakeisime, o mūsų požiūris, mūsų pozicija Ukrainos atžvilgiu yra labai aiškiai pasakyta – mes remiame Ukrainą, smerkiame Rusijos agresiją. Ką tai duos, jeigu mes kiekvieną mėnesį vis priimsime kažkokią rezoliuciją?

Taigi aš kreipiuosi į mūsų užsienio politikos lyderius pradėdamas nuo Prezidento, užsienio reikalų ministro, Užsienio reikalų komiteto pirmininko – dirbkite su Europos Sąjunga, su Europos Sąjungos šalimis, kad jos būtų vieningesnės, kad atskirai nevykdytų kiekviena Europos Sąjungos šalis sau pragmatiškos politikos, bet kad būtų vieninga ir stipri politika, visos Europos Sąjungos politika Rusijos atžvilgiu ir kad tos sankcijos nebūtų kažkokios juokingos, imituojamos. Dabar žino, kad yra skysta ta Europos Sąjunga, kad jina yra beveidė, be principų. Todėl Rusija tyčiojasi ne tikrai iš mūsų rezoliucijos, išvis nekreips dėmesio, bet ir iš visos Europos Sąjungos priimamų tokių kažkokių simbolinių aktų.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis pasisako V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, du prieš mane kalbėję žmonės pasakė daug svarbių išvalgų. Iš tikrųjų kalbant apie Ukrainos situaciją šiandien mes turime atsižvelgti ir į pasekmes, kokios gali būti priimant vieną ar kitą rezoliuciją. Bet mes neturime kitos išeities, kaip ją priimti, nes turime tam tikrą moralinį autoritetą Ukrainoje. Prieš kelerius metus man teko būti Kijeve, kalbėtis su ukrainiečiais ir jie sakė: jeigu mūsų tuometė baigianti kadenciją Prezidentė kandidatuotų į Ukrainos prezidentus, surinktų nemažai balsų.

Taigi mes turime juos paremti ne tikrai todėl, kad šiandien yra vykdomos įvairios reformos, kad šita valstybė lėtai, bet vis dėlto juda Vakarų pasaulio link, bet ir todėl, kad pats Vakarų pasaulis į šitą valstybę XIV amžiuje atėjo su mūsų didžiojo kunigaikščio Algirdo pergale prie Mėlynųjų vandenų. Visa Ukraina šventė šitą šventę minėdama kaip savo Vakarų orientacijos pradžią, nes jie iš tikrųjų yra Rytų Europoje. Rytų Europoje kovoja įvairios įtakos ir mes šiuo atveju turime tam tikrą pareigą prieš savo istoriją šitą valstybę paremti. Ne tik todėl, kad tuo metu tai buvo Lietuvos valstybės sudėtinė dalis, bet ir todėl, kad ilgus amžius Lietuvos ir Ukrainos likimai buvo labai panašūs. Mes suprantame juos ir mes privalome savo supratimu dalintis su mūsų partneriais, su Europos Sąjunga, su NATO valstybėmis, paskatinti tikėjimą Ukraina, tikėjimą, kad ji sugebės įveikti vidines problemas. O štai šitas išorinis pavojus, kuris šiandien stovi prie Ukrainos sienų ir jos pačioje teritorijoje, yra tas faktorius, kuris skatina šitą kraštą toliau judėti Vakarų civilizacijos link. Ir kas žino, galbūt Ukrainos sėkmė šiuo atveju atves prie to, kad mes greitai galėsim atverti savo sienas ne tik į Vakarus, bet ir į Rytus, aplinkui apsupti draugiškų valstybių.

Taigi šioje kovoje mes dalyvauti turime. Be reikalo mes nieko nepuolame, svetimų žemių užimti nereikalaujame, o prašome, kad su valstybe būtų elgiamasi taip, kaip ir priklausau elgtis XXI amžiuje. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai. Dėl motyvų pirmasis kalba G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų kviesdamas palaikyti šį rezoliucijos projektą vieningai noriu atkreipti dėmesį į keletą dalykų. Pirmiausia šia rezoliucija yra siekiama taikos ir nuspėjamos tarptautinės aplinkos. Ji, kaip jau buvo minėta, yra skirta ne tik Rusijai, bet ir Ukrainai, raginant ją tęsti reformas, ji yra skirta mūsų Europos Sąjungos ir NATO partneriams, taip formuojant aktyvią Lietuvos užsienio politiką ir telkiant mūsų visus partnerius. Ir galiausiai abejojantiems ar nedrįstantiems, manantiems, kad yra kokia nors rizika, noriu pasakyti, kad iš tikrųjų situacija yra vienareikšmiška ta prasme, kad tai tiesiog yra kalba apie tarptautinės teisės normų pažeidimus. Jeigu mes visi norime pasaulyje taikos ir nuspėjamumo, ši rezoliucija tą ir sako, privaloma laikytis tarptautinės teisės normų, o visi kiti klausimai jau yra paskesni. Taigi tikrai kviečiu palaikyti šį parengtą, išdiskutuotą ir labai išsamų projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisako K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš galiu tik dar sykį pasidžiaugti labai nuoseklia laikysena tų žmonių, kurie rengė šią rezoliuciją. Ji yra tokia pati, kaip ir nuosekli Lietuvos laikysena. Mes visą laiką pasisakėme už Ukrainos interesus, jos suverenias teises okupuotose teritorijose. Mes visą laiką

pasisakė prieš „Nord Stream“, suprasdami, kad „Nord Stream“ yra tiesioginė pinigine, finansinė agresija prieš Ukrainą, per kurią teka į Vakarų labai daug dujų, kad didžiulis finansinis nuostolis bus Ukrainai. Kaip čia būtų interpretuojama kitaip? Aš matau čia labai daug teisingų tokių pasakymų, kuriuos dar sykį Lietuva užfiksuoja, be to, ta rezoliucija yra įpareigojimas ir mums tokių principų laikytis užsienio politikoje. Mes, kaip parlamentariai, turime patys labai daug tarptautinių susitikimų ir turime vadovautis savo pačių principais, už kuriuos balsuojame ir priimame. Balsuokime vieningai ir pritarkime tam tekstui.

PIRMININKAS. Toliau pasisako A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tik keletas pastebėjimų. Pirmiausia tokiomis rezoliucijomis mes kuriame politiką Europoje ir NATO, nes tai yra lašas po lašo, kuris telkia sąjungininkus ir kur, tikiu, vieną dieną mūsų atsiras dauguma ir Ukrainai bus suteiktas NATO narystės veiksmų planas. Čia pirmą kartą Lietuva ir, man atrodo, šiuo atveju vienintelė iš visų Europos Sąjungos ir NATO valstybių kalba atvirai apie tai, kad Ukrainai turėtų būti suteiktas tas gairių planas į NATO. Kai kas žiūri į tai labai atsargiai ir neva bijo, kad tai išprovokuos Rusiją, tačiau čia Lietuva yra pirmėivė ir tai yra tam tikras mūsų pasiryžimas labai atvirai ir konkrečiai pradėti kalbėti apie Ukrainos būsimą narystę Šiaurės Atlanto organizacijoje. Todėl politiniu požiūriu šita rezoliucija yra labai svarbi. Siūlau palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinis pasisako E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Taip, aš siūlau šią rezoliuciją palaikyti ir dėl to, ką tik ponas Audronis paminėjo, ten viduje naujas labai stiprus dalykas, o ne dar vienas vienos iš Baltijos šalių pasisakymas, tai yra faktiškai mūsų atsakymas į nuolat telkiamą Rusijos kariuomenę. Mes galų gale vykdome tai, ką Prezidentas V. Adamkus bandė įvykdyti Bukarešto *samite*.

Aš dar sykį norėčiau priminti kitą faktą, kad Lietuvos delegacija prie Europos Tarybos Asamblėjos priėmė užregistruotą rezoliuciją, vadinamąją „Britain Declaration“. Ją pasirašė 40 pasaulio politikų, joje įrašytas be galo svarbus sakiny, kuriuo mes raginame Rusijos Federaciją nutraukti provokacijas, stabdyti dezinformacijos kampaniją, užtikrinti laivybos laisvę Juodojoje ir Azovo jūrose, pastarosios dabar nėra dėl Rusijos kaltės, ir deeskaluoti padėti pagal Vienos dokumente nustatytą rizikos mažinimo mechanizmą, taip pat laikytis ESBO principų ir įsipareigojimų elgtis pagal teisės aktų nustatytus įsipareigojimus Europos Tarybai raidę bei dvasią.

Taigi remiame šią rezoliuciją, kuri yra ne įprastinis, o naujas žingsnis. Prašyčiau jūsų išsiskaityti, kad tai nėra biurokratinis archyvinis dokumentas, tai yra labai stipriai suformuluotas, stumiantis Ukrainą į saugumo zoną po NATO skėčiu. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi pasisakė, balsavimas už keleto minučių.

12.47 val.

Geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5353(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 38¹ ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5354(2) (svarstymas)

Dar mėginsime spėti apsvarstyti keletą rytinės darbotvarkės klausimų. Iš eilės būtų 1-15.1 ir 1-15.2 klausimai – Geodezijos ir kartografijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Elektroninių ryšių įstatymas. Pranešėjas J. Gudauskas pateiks Kaimo reikalų komiteto išvadą.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis šių metų balandžio 7 dieną pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII-5353 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymo projekto rengėja yra Vyriausybė.

Šio teisės projekto svarstymas komitete vyko labai intensyviai, buvo surengti klausymai. Įstatymo projektas buvo svarstomas dviejuose komiteto posėdžiuose. Buvo rengiama bent dešimt įvairiausio lygio pasitarimų su Lietuvos savivaldybių asociacija, „Telia“, ESO ir kitais subjektais, pateikusiai pasiūlymus. Visos pozicijos yra suderintos ir padaryti reikalingi pakeitimai. Daugiau pastabų ir pasiūlymų nėra gauta. Siūlau pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui po svarstymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl lydimojų projekto taip pat turėtume išklausti V. Fiodorovą ir Ekonomikos komiteto išvadas. Pranešėjų nematau. Matau, ateina, laukiame.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Komiteto sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui bei komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Išvadas išklauseme. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų nori pasisakyti G. Paluckas, bet jo nėra salėje. Balsavimas bus netrukus. Matau, nori replikos ar dėl vedimo tvarkos Ž. Pavilionis?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėjau tiesiog priminti...

PIRMININKAS. Kalbėkite arčiau mikrofono, niekas negirdi.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Norėjau tiesiog priminti, kad ta pozicija dėl veiksmų plano, jeigu jūs pažiūrėsite Seimo duomenų bazėse, 2008 metais buvo priimta. Beje, mes tada buvome opozicijoje. Tai yra tęstinė Lietuvos pozicija, mes stovime dėl tos strategijos, nepavyko iki šiol apginti Ukrainos. Todėl laikykimės tos ilgalaikės pozicijos, nes būtent dėl to mus ir gerbia tiek Rytuose, tiek Vakaruose, kad mes nuo tų principų nesitraukiame. Tai yra tęstinė šio Seimo politika.

12.50 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5309(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342¹, 342², 342³, 342⁴, 342⁵, 342⁶, 342⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5308(2)ES (svarstymas)

PIRMININKAS. Ačiū. Mėginame dar bent vieną projektą apsvastyti. Tai būtų darbotvarkės 1-16 klausimas – Augalų apsaugos įstatymo 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo kai kuriais straipsniais įstatymo projektas ir lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektas. Pranešėjas V. Kanopa pateiks Kaimo reikalų komiteto išvadą.

V. KANOPA (LSDPF). Laba diena, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, komiteto sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5309(2)ES ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: 8 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau turime išklausti daugiau komitetų išvadų. A. Gedvilienė pateiks Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Nematome pranešėjos. Ateina.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerą dieną. Aplinkos apsaugos komitetas balandžio 14 dieną nagrinėjo Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo papildymo kai kuriais straipsniais įstatymo projektą ir priėmė sprendimą siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti Augalų apsaugos įstatymo 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir dėl lydimojų Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projekto turėtume išklausti Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Pirmininkas S. Šedbaras pateiks išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, kadangi pagrindinis įstatymas, Augalų apsaugos įstatymas, jums jau pateiktas, kartu su juo buvo pateiktos ir Administracinių nusižengimų kodekso pataisos, atitinkamai reaguojančios į reguliacines normas, komitetas balandžio 21 dieną svarstė šį projektą ir visų 6 dalyvavusiųjų balsais už jam buvo pritarta.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl pagrindinio projekto pasiūlymų neturime. Dėl lydimojų yra, tiksliau, buvo gauti Seimo narių V. Vingrienės, T. Tomilino pasiūlymai. Komitetas jiems iš dalies pritarė. Nematau pataisų teikėjo T. Tomilino, bet manykime, kad komiteto sprendimas jį tenkina ir nereikia balsuoti. Tokiu būdu galėsime balsuoti už projektą su tuo daliniu komiteto pritarimu dėl pataisų, tai yra už patobulintą komiteto variantą.

Dabar, ko gero, norint posėdį baigti laiku, mums dabar jau reikia balsuoti dėl po slapto balsavimo pertraukos apsvastytų projektų. O du projektus iš rytinės darbotvarkės perkelsime į popietinį posėdį. Tuo labiau kad mes esame apsvarstę keletą projektų iš popietinio posėdžio ir viskas čia susibalansuos. Tuomet kviečiu visus į savo vietas, pradėsime balsavimą.

12.55 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“ projektas Nr. XIVP-434 (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, kviečiu ruošti balsuoti. Balsuosime dėl svarbių rezoliucijų. Pirmiausia balsuosime dėl Seimo rezoliucijos „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 103: už – 103, prieš ir susilaikiusių nėra. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

12.56 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl provokacinių Rusijos veiksmų prie Ukrainos sienos ir politinės bei praktinės paramos teikimo Ukrainai“ projektas Nr. XIVP-435 (priėmimo tęsinys)

Kita rezoliucija – Seimo rezoliucijos „Dėl provokuojančių Rusijos veiksmų prie Ukrainos sienos ir politinės bei praktinės paramos teikimo Ukrainai“ projektas. Balsuojame dėl priėmimo.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 103: už – 102, prieš nėra, susilaikė 1. Rezoliucija priimta. (*Gongas*) (*Plojimai*)

12.57 val.

Geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5353(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 38¹ ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5354(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau balsuosime, ar pritarti po svarstymo stadijos, ir aš siūlau balsuoti iš karto už pagrindinį ir lydimąjį projektus. Tai yra Geodezijos ir kartografijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5353(2) ir lydimasis Elektroninių ryšių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5354(2).

Balsavo 99: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo šioms projektams pritarta.

12.58 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5309(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342¹, 342², 342³, 342⁴, 342⁵, 342⁶, 342⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5308(2)ES (svarstymo tęsinys)

Paskutinis projektų rinkinys, du projektai – Augalų apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo ir lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektai. Balsuojame už abu kartu dėl pritarimo po svarstymo stadijos.

Balsavo 108: už – 103, prieš nėra, susilaikė 5. Po svarstymo minėtiems įstatymų projektams pritarta.

Taigi šiuo balsavimu baigiame rytinį posėdį 30 sekundžių tikslumu. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 53 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, sveiki, 14 valanda. Pradedame Seimo balandžio 27 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 70 Seimo narių.

14.00 val.

Diskusija apie Europos Sąjungos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę

Pagal darbotvarkę po pertraukos pradedame nuo darbotvarkės 2-1 klausimo – pranešimo apie Europos Sąjungos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, liaudyje žinomą RRF vardu. Atsakymai į klausimus, diskusija. Gerbiami kolegos, gal galėtume taip sutarti. Dabar finansų ministrė pristatys iki 20 minučių planą, tada, aš matau, yra norinčių tikrai nemažai paklausti, mes sutartume tam skirti iki 40 minučių pagal Vyriausybės pusvalandžio ar valandos tvarką pagal frakcijas. Tada likusį laiką, pusvalandį, mes skirtume diskutuoti, pasisakyti iš tribūnos. Ar tiktų toks planas, kaip išdėlioti pusantros valandos? Tinka. Gerai. Galime pradėti dirbti.

Gerbiama finansų ministrė G. Skaistė pristatys, kas čia per planas. Prašau. Tuoju ekranuose turėtų pasirodyti pranešimo skaidrės. Galite jau įjungti. Tada kviesime finansų ministrę pradėti pristatymą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena! Šiandien mano pareiga turbūt pristatyti planą „Naujos kartos Lietuva“. Šis planas – „Naujos kartos Lietuva“ – yra integruotas iš visų septynių komponentų ir yra sudėtinė dalis Europos Komisijos iniciatyvos *Next Generation EU*, kuriai bendrai skirta 750 mlrd. eurų postkovidiniam laikotarpiui ir pasekmėms mažinti. Iš šio bendro plano 390 mlrd. yra skiriama dotacijų pavidalu, 360 mlrd. – paskolų pavidalu, ir tai yra laikinoji ekonomikos skatinimo priemonė. Europos Komisija teigia, kad po *Next Generation EU* įgyvendinimo Europa bus žalesnė, labiau skaitmeninė, atsparesnė ir geriau pasirengusi ateities iššūkiams.

Kalbant apie Lietuvos iššūkius ir kokia galėtų būti Lietuva popandeminiu laikotarpiu, atsižvelgdama į šį planą, manau, kad naujos kartos Lietuva galėtų būti teisingesnė, išmanesnė, žalesnė, kurianti ir auganti Lietuva. Išmanesnė tikrai galėtų būti vien dėl to, kad galėtume skaidres rodyti be trukdžių.

Kalbant apie bendrą plano rengimo logiką, pirmiausia norėčiau pažymėti, kad tai yra tik vienas iš finansavimo šaltinių, skirtų pažangai įgyvendinti per ateinančius laikotarpius. Iš viso pažangai iš įvairių šaltinių, kaip matote šioje skaidrėje, yra skirta per 16 mlrd. eurų. Šis šaltinis sudaro tik apie septintadalį visų pažangai numatytų lėšų. Įvertinant, kuri projektą ar kurią reformą geriau įgyvendinti iš kurio finansavimo šaltinio, vis dėlto pirmiausia yra atsižvelgiama į to šaltinio dizainą ir reikalavimus, tuomet sprendžiama, iš kurio šaltinio pažangą reikia įgyvendinti.

Kalbant apie siekiamus pokyčius, siekiami pokyčiai yra numatyti nacionalinėse plėtros programose. Pagrindiniai rodikliai, kurių mes siekiame, atsižvelgdami į strateginio planavimo dokumentus, yra parodyti šioje skaidrėje. Tai yra sumažinamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis Lietuvoje 30 %. Mokinių dalis, pasiekianti bent antrą lygį iš šešių, pagal tarptautinius tyrimus 95 % vietoj 86 %. Taip pat gyventojų užimtumo rodiklio didinimas iki 75 %, bendras skurdo rizikos lygio mažėjimas. Vidutinė tikėtina būsimąjo gyvenimo trukmė, Pasaulinis inovacijų indeksas,

Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas – tokie rodikliai padės įvertinti, ar mes pasiekėme tikslus, kurie yra numatyti. Šis finansavimo šaltinis yra tinkamas įrankis vidutinio ir ilgojo laikotarpio pokyčiams skatinti.

Kalbant apie visą priemonę *Next Generation EU* reikia pasakyti, kad ji yra ne tik tai šitas fondas „Naujos kartos Lietuva“, bet taip pat ją sudeda ir kiti paraleliai einantys fondai. Tarkim, iš viso Lietuvai numatyta 2,25 mlrd. eurų, kurie bus numatyti šiame plane. Taip pat yra dar trys pagrindiniai fondai, tai yra *REACT-EU*. *REACT-EU* yra priemonė, skirta papildomai skirti 275 mln. eurų 2014–2020 metų perspektyvos projektams. Iš esmės pinigai yra skiriami žaliesiems sprendimams, užimtumui, socialinei įtraukčiai, sveikatos projektams.

Taip pat yra 140 mln. numatyta Kaimo plėtros programai, kuri yra skirta būtent kaimui ir žemės ūkiui. Šią priemonę koordinuoja Žemės ūkio ministerija. Ji trumpai vadinasi EURI.

Kalbant apie Teisingos pertvarkos fondą, jis yra numatytas būtent šiuo laikotarpiu prisitaikyti, sušvelninti perėjimo prie klimato požiūriu neutralios ekonomikos socialines ir ekonomines sąnaudas ir iš principo yra skirtas Šiaulių, Kauno, Telšių ir Klaipėdos apskrityms. Čia yra skiriama įmonių transformacijai, darbuotojų persikvalifikavimui, gebėjimų stiprinimui ir socialinei atskirčiai mažinti.

Kalbant apie patį RRF dizainą, reikia pasakyti, kad RRF reglamente yra numatyti tam tikri šio finansavimo šaltinio išskirtinimai. Tai yra kad ne mažiau kaip 37 % visų lėšų turi būti skirta žaliajam kursui, ne mažiau kaip 20 % skaitmeninei darbotvarkei, o visi kiti procentai turi būti skirti Europos Tarybos 2019–2020 metų ataskaitose pateiktoms rekomendacijoms įgyvendinti. Šios rekomendacijos yra susijusios su mokesčių ir išmokų sistemos tobulinimu, švietimo sistemos efektyvinimu, sveikatos sistemos efektyvinimu, inovacijų politika, energijos efektyvumo didinimu, darnaus transporto politika ir energetinėmis jungtimis. Tai būtent šioms rekomendacijoms įgyvendinti yra finansuojami kiti komponentai, kurie yra ne žaliasis kursas ir ne skaitmenizacija.

Šio fondo išskirtinumas taip pat yra toks, kad visas finansavimas yra susijęs su rodiklių pasiekiamumu, ir finansavimas bus gautas tada, kai rodikliai bus įgyvendinti. Avansas yra skiriamas 13 % nuo visų planuojamų išlaidų.

Įgyvendinimas yra iki 2026 metų pabaigos. Intensyvumas galimas iki 100 %, bet esmė turbūt tokia, kad visos reformos turi būti susijusios su investicijomis. Tiksliau, visos investicijos turi būti susijusios aiškiai su įgyvendinamomis reformomis ir negali būti tiesiog statybų dėl statybų, jeigu jos negeneruoja kažkokių poveikių, kuris susijęs su vienu iš siektinų rodiklių.

Rengiant šį planą buvo siekiama suderinti jį su nacionaliniais strateginio planavimo dokumentais, kuriuose yra numatyti tie tikslai, juos rodžiau ankstesnėje skaidrėje, kurių mes planuojame siekti. Ir labai svarbu, kad tai, kas numatyta finansuoti iš šio šaltinio, būtų numatyta ir nacionalinėse plėtros programose. Kadangi gruodžio viduryje keitėsi Vyriausybė, natūralu, kad plano rengimo laikotarpis buvo glaudžiai susijęs ir su Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo plano rengimu, ir numatoma, kokios veiklos ir kokios priemonės galėtų būti finansuojamos būtent iš šio šaltinio. Taip pat prie Vyriausybės buvo sukurta Nepriklausomų ekspertų taryba, kuri teikia savo rekomendacijas, kurios reformos yra raktinės ir svarbiausios šiuo laikotarpiu.

Atskirose sektorinėse ministerijose vyko pateikiamų komponentų turinio derinimas su socialiniais partneriais. Iš viso per šį laikotarpį įvyko 40 įvairių sektorinių pristatymų, diskusijų su socialiniais partneriais. Seimo komitetuose šis planas ar jo atskiri komponentai buvo svarstyti 14 kartų. Vyko šešios Vyriausybės lygmens diskusijos, pristatant tiek Vyriausybės programos priemonių planą, tiek ir tai, kas bus finansuojama iš šio šaltinio. Taigi, kaip minėjau, esmė, kad reikia matyti ne atskirą planą kaip šaltinį, bet visą visumą, ir matyti, iš kurio finansinio šaltinio bus finansuojamas vienas ar kitas pokytis.

Kalbant apie bendrą statistiką, visam planui yra skirta 2,25 mlrd. eurų dotacijų, iš kurių žaliajai pertvarkai, žaliajam komponentui yra numatyta 37 %, tai yra 823 mlrd. eurų, taip pat skaitmeninimui 20 % – 445 mlrd. eurų, švietimui – 14 %, sveikatai – 12 %, inovacijoms ir mokslui – 9 %, darbo rinkai ir socialinei įtraukčiai – 5 % bei viešojo sektoriaus efektyvinimui numatyta 3 %.

Preliminariais vertinimais, didžiausias pinigų srautas ekonomiką pasiektų, kaip esu minėjusi anksčiau, 2022–2024 metais. Šis finansavimo šaltinis pagal savo prigimtį nėra greitojo reagavimo

priemonė, nes dabar yra tvirtinamos ir derinamos su Europos Komisija pirmiausia pačios reformos, tos reformos dar investiciniais projektais tik turi tapti. Todėl šie metai bus iš esmės skirti pasirengimui parengti tuos investicinius projektus ir kitais metais jau galės startuoti visa apimtimi.

Patariamoji taryba prie Vyriausybės taip pat pasiūlė planuojant kiekvieną šio nacionalinio plano reformą ir investiciją atsižvelgti į horizontalius prioritetus, vadinasi, kiekviena investicija gali prisidėti prie kelių prioritetų, taip padidinant jos poveikį ir naudą. Žaliosios pertvarkos komponentui yra numatyta 37 % nacionalinio plano lėšų, tačiau ir švietimo srityje gali būti investicijų, kurios prisideda ir prie žaliojo kurso, pavyzdžiui, investuojant į energetiškai efektyvią infrastruktūrą, todėl švietimo investicijos netiesiogiai prisideda ir prie žaliojo kurso. Taip pat, pavyzdžiui, investuojant į tokią tradicinę sritį kaip daugiabučių renovacija, planuojame taikyti inovatyvias žaliasias technologijas, todėl prisidedama ir prie inovacijų skatinimo. Reformos ir investicijos turės įtakos regioninės atskirties mažinimui. Regionams didžiausią poveikį turės reformos ir investicijos švietimo, sveikatos ir socialinėse srityse, taip pat žaliojo kurso ir skaitmeninimo srityse.

Atlikti skaičiavimai rodo reikšmingą šio plano priemonių poveikį ūkio augimui ir svarų numatytą investicijų socialinį efektą. Per 2021–2026 metus į šalies ekonomiką įliejus virš 2 mlrd. eurų, bus papildomai sukurta vidutiniškai apie 1,7 % papildomo bendrojo vidaus produkto realiąja išraiška per metus, lyginant su baziniu scenarijumi. Numatytų priemonių efektyvumo koeficientas lygus 1,9. Vienas įlietas nacionalinio plano euras atneš beveik du eurus grąžos. Iš viso 4,2 mlrd. eurų.

Dėl antrinių sukuriamų efektų, kurie šalies ekonomikoje pasireiškia vėluodami, nacionalinis poveikio planas nesibaigia su investavimo laikotarpio pabaiga, todėl iki tam tikro laiko reformos ir investicijos užtikrina tęstinį bendrojo vidaus produkto augimo efektą. 2025 metais užimtumo lygis padidės 1,6 %, o nedarbo lygis sumažės dviem procentiniais punktais, palyginus su baziniu scenarijumi.

Vienas iš pagrindinių komponentų yra žalioji pertvarka, įgyvendinanti būtent žaliojo kurso politiką, kuri yra bendroji visos Europos Sąjungos politika ir bendras prioritetas. Iš esmės pagrindinės sritys, į kurias bus investuojama, yra atsinaujinantys energijos ištekliai, saulės ir vėjo jėgainės bei kaupikliai ir baterijos, taip pat alternatyviųjų degalų gamybos skatinimas, tai yra biodegalų, biometano ir žaliojo vandenilio.

Kalbant apie darnųjį transportą, iš esmės bus investuojama į alternatyviųjų degalų, tiek elektromobilių, tiek kitų alternatyviųjų degalų, papildymo stoteles, jų bus ir viešų, ir privačiai statomų, taip pat taršių transporto priemonių keitimą. Pagrindinės investicijos yra būtent į viešąjį transportą.

Taip pat daugiabučių renovacija, kuri, kaip minėjau, bus su tam tikru žalumais ir inovacijų elementu, tai yra dalis investicijų bus skirta modulinių komponentų gamybai skatinti, kad pagreintų renovacijos procesus.

Skaitmeninimo elementui iš viso skirta 20 % visų lėšų. Skaitmeninimas iš esmės yra stipriai reformuojama sritis. Planuojama stiprinti valstybės IT projektų valdymą, sukuriant skaitmeninių kompetencijų centrą prie Vyriausybės. Šio kompetencijų centro užduotis būtų sistemškai nagrinėti visas viešojo sektoriaus investicijas į IT sistemas, duomenų bazes, elektronines paslaugas, siekiant užtikrinti aukščiausius kokybės standartus, tarpusavio sąveikas, duomenų atvirumą ir kitus centralizuotus duomenų valdymo elementus. Iš esmės siekiama pereiti nuo dokumentų tvarkymo sistemos prie dokumentų valdymo, o visą decentralizuotą registrų ir duomenų bazių sistemą integruoti ir centralizuoti, užtikrinant automatines sąsajas tarp skirtingų institucijų turimų duomenų. Todėl pirmiausia bus siekiama, kalbant apie duomenų valdymą, atverti duomenis, užtikrinti sąsajas tarp jų ir padaryti, kad veiktų realaus laiko ir duomenų ekonomika.

Kalbant apie skaitmeninių, elektroninių paslaugų plėtrą, bus nustatomas elektroninių paslaugų standartas, ir didelė dalis viešųjų paslaugų, kurios dabar nėra teikiamos elektroniniu būdu, bus teikiamos elektroniniu būdu. Manau, kad šioje dalyje tikrai į nemažą dalį galės pretenduoti ir savivaldos teikiamos viešosios paslaugos.

Kalbant apie skaitmeninį junglumą, bus investuojama į judriojo ryšio infrastruktūrą bei balnytų dėmių aprėpimą. Kalbant apie skaitmenines inovacijas, bus skiriama 35 mln. eurų lietuvių

kalbos skaitmeninimui, kad būtų galima ja naudotis tiek dirbtiniu intelektu, tiek ir įvairiomis programinėmis įrangomis, taip pat 47 mln. eurų – skaitmeninių inovacijų verslui skatinti, tai yra ir dirbtinis intelektas, blokų grandinės technologija, automatizacija ir kita.

Kalbant apie švietimo investicijas, didžioji dalis skirta mokyklų tinklo optimizavimui, kokybės gerinimui, tai yra vadinamoji Tūkstantmečio mokyklų programa, taip pat profesinio mokymo programų atnaujinimui, paramai verslui priimti dirbti pameistrais, profesinio mokymo moksleivių vizitams sektoriniuose praktinio mokymo centruose. Inovacijų ir mokslo faile yra numatyta dalis aukštojo mokslo kokybei gerinti, tai yra studijų konkurencingumui, atitikčiai darbo rinkai bei MTEP investicijoms skatinti.

Taip pat bus kuriama, konsoliduojama viena inovacijų agentūra bei investuojama į joje veikiančią inovacijų fondą, kuris teiks paramą inovatyviems verslams. Taip pat į mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimą, įgyvendinant į misijas orientuotus mokslinius tyrimus ir inovacijas vadinamosiose sumaniosiose srityse, tai yra, tarkim, sveikatos mokslų, pažangios gamybos ar IT sektoriuje.

Sveikatos komponente pagrindinės investicijos yra į infekcinių ligų klasterių penkiuose miestuose ir taip pat į regioninių ligoninių priėmimo skyrių pritaikymą ekstremalioms situacijoms. Taip pat į skaitmeninimą ir į ilgalaikės priežiūros modelio sukūrimą, kuris taip pat, manau, prisidės prie regioninės atskirties mažinimo.

Kalbant apie darbo rinką ir socialinę aprėptį, iš esmės investicijos yra daromos į Užimtumo tarnybos procesų pertvarką ir optimizavimą, kad galima būtų paslaugas teikti greičiau. Taip pat į kvalifikacijų įgijimą bei subsidijas įdarbinant.

Kalbant apie viešojo sektoriaus efektyvumą, iš esmės tai yra dvi dalys. Viena iš jų yra skirta šešėliui mažinti, mokesčių administravimui gerinti, taikant pažangias technologijas. Tai yra investicijos, kurias įgyvendins Valstybinė mokesčių inspekcija, Muitinė, nemokumo portalas bei nacionalinis plėtros fondas, kuris bus kuriamas konsoliduojant dabar veikiančias nacionalines plėtros įstaigas. Taip pat bus kuriama vieninga viešojo sektoriaus žmogiškųjų išteklių valdymo sistema bei bus ugdomos viešojo sektoriaus darbuotojų kompetencijos.

Nuo pat 2020 metų gruodžio mėnesio, kuomet pradėjau eiti šias pareigas, šio fondo rengimas visuomet buvo tiek mano darbotvarkėje, tiek Vyriausybės, kaip minėjau, nes derinome su Vyriausybės programos priemonių planu. Manau, kad taip pat buvo aktyvūs ir socialiniai partneriai, teikdami savo pasiūlymus.

Kalbant apie tolesnį grafiką užbaigti integruoto plano pateikimą, turiu pasakyti, kad Europos Komisija nelaiko balandžio 30 dienos griežtu terminu. Pats V. Dombrovskis sakė, kad nemaža dalis šalių planą pateiks po šios datos. Todėl matydami aktyvų socialinių ir ekonominių partnerių įsitraukimą taip pat ir mes nusprendėme pasinaudoti galimybe planą pateikti kiek vėliau ir šį laiką išnaudoti tolesniam plano derinimui, reakcijai į pastabas ir pasiūlymus bei neformaliai pakeitimų suderinimui su Europos Komisija. Planą Europos Komisijai planuojame pateikti gegužės viduryje. Šis atidėjimas neturės įtakos nei galutinei sumai, kurią gauna Lietuva, tai priklauso tik nuo ekonominių rodiklių, nei terminui, kada lėšos pasieks Lietuvą, tai priklausys nuo nuosavų išteklių sprendimo ratifikavimo šalyse narėse ir Europos Komisijos skolinimosi rinkose. Taigi visi esame viename laive ir išplauksime tuo pačiu metu.

Pagrindinis tikslas yra su Europos Komisija neformaliai suderinti planą, tuomet Europos Komisija turi ne ilgiau kaip per du mėnesius formaliai įvertinti nacionalinius planus. Jeigu dėl jų neturi pastabų, perduoda tvirtinti Tarybai, kuri šiai procedūrai turi vieną mėnesį. Atitinkamai plano patvirtinimo ir investicijų pradžios galime tikėtis rugpjūčio mėnesį, jeigu visi procesai vyks pagal nustatytus terminus.

PIRMININKAS. Gerbiama ministre, jau 23 minutes kalbate, manau, jau kaip tik ir baigiate.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Aš kviečiu gal tuomet finansų ministrę atsisėsti prie ministrų. Jūs, gerbiami Seimo nariai, turėsite galimybę jums rūpimų klausimų paklausti arba finansų ministrės, arba kitų ministrų, arba Ministrės Pirmininkės, arba taip pat plano rengėjų iš Vyriausybės kanceliarijos.

Pradėtume nuo opozicijos lyderio, bet jo salėje nėra. Tai pirmasis klausia V. Ažuolas. Ruošiasi A. Sysas. Prašau, Valiau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, jūs pristatyme minėjote, kad įlietas 1 euras į mūsų ekonomiką duoda 2 eurų grąžą. Iš tikrųjų to labai reikia mums. Kodėl jūs, turėdama visas galimybes, kai buvo galima gauti 13 % RRF avansinių lėšų, buvo parengtų projektų DNR plane įtraukta, ir kitas galimybes, kurias turėjote kuo greičiau paleisti ir įlieti tas lėšas, nepasinaudojote tomis galimybėmis ir nematote tikslo, kad kuo daugiau tų lėšų būtų įlieta 2021 metais?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Noriu atkreipti dėmesį, kad tie projektai, kuriuos jūsų Vyriausybė buvo numaciusi vadinamajame DNR plane, nebuvo parengti kaip reformos. Jie buvo parengti kaip investiciniai projektai ir jie nebuvo suderinti su Europos Komisija. Galų gale mūsų Vyriausybė parengė tas reformas, kurias mato esant reikalingas, kurios yra suderintos su Vyriausybės programa, ir dalis tų projektų, kurie buvo, jums atrodė svarbūs ir reikalingi, vis dėlto nerado savo vietos šiame plane. Todėl, manau, numatyti finansavimą tokiems dalykams, kurie nebus finansuojami iš Europos Komisijos priemonės, reikštų vienareikšmiškai valstybės skolos augimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Jo salėje nematau. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi A. Butkevičius. Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iki šiol dažnai kiekviena reforma pradžioje skambėdavo kaip itin aktuali ir patraukli, o įgyvendinama dėl pernelyg nelankstaus ir lėto biurokratinio proceso, interesų grupių įtakos ji net išsikreipdavo. Drįsčiau teigti, kad kiekvienos reformos įdiegimo procesas yra gerokai sudėtingesnis negu pati idėja. Todėl noriu paklausti, kokį esate numatę kontrolės mechanizmą minėtiems iššūkiams įveikti, nes juk neįgyvendinus reformų gali būti nutrauktas ir finansavimas?

Taip pat rūpi, pastaraisiais metais ypač griežtėja reikalavimai vandentvarkai, tarp jų dumblo kvapo mažinimo ir kiti klausimai. Sakykite, ar bus skiriamos lėšos tiems reikalavimams įgyvendinti, o jei ne, tai kaip tada savivaldybėms tuos reikalavimus vykdyti? Ir taip pat...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

A. GEDVILAS (DPF). Ir taip pat...

PIRMININKAS. Pabaikite klausimą.

A. GEDVILAS (DPF). ...plėtros klausimai, vandens ir nuotekų. Ačiū.

PIRMININKAS. Kas atsakys į klausimą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apie kontrolės mechanizmus, kaip minėjau, esminė šio finansavimo šaltinio ypatybė yra ta, kad Europos Komisija prižiūri jo įgyvendinimą ir finansavimas yra susijęs su tuo, kad rodikliai būtų pasiekti. Jeigu rodikliai bus nepasiekti, tiesiog finansavimas nepasieks mūsų. Man atrodo, tai imperatyviai nurodo, kad dėmesys tikrai bus didelis.

Kalbant apie vandentvarkos projektus, kaip minėjau, reikėtų žiūrėti į vieną iš pirmųjų skaidrių, kurioje numatyta, kad pažangai lėšos yra numatytos daugelyje finansavimo šaltinių, nebūtinai viską sudėti į šį fondą.

Prašyčiau tiksliau pakomentuoti aplinkos ministrą dėl vandentvarkos projektų.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Aidai, už klausimą. Problema itin aktuali, pusė Lietuvos upių, ežerų yra vis dar žaliuojantys, įskaitant ir Širvėnos ežerą Biržuose, ir kitus gražius vandens telkinius. Tai reiškia, kad nuotekos vis dar nėra optimaliai sutvarkytos.

Tačiau gavome pirmuosius signalus iš Europos Komisijos, kad nelabai pageidauja matyti RRF programoje vandentvarkos priemonių. Europos Komisija jau yra davusi ir Europos mokesčių mokėtojai yra davę beveik 1,5 mlrd. eurų Lietuvai, kitaip tariant, maždaug po 500 eurų statistiniam Lietuvos gyventojui nuo vaiko iki senjoro, susitvarkyti su vandentvarka ir nuotekomis. Labai daug padaryta, bet nuo šiol Europos Komisija prašo daryti investicijas iš tarifo, vadinasi, per vandentvarką, per nuotekų tvarkymą, į tarifą įskaiciuoti būsimas investicijas.

Pinigų yra, kiek yra. Iš tikrųjų Aplinkos ministerija nuo savo pirminių prašymų 800 mln. eurų sumažino savo paraiškas iki 200 mln. eurų. Didžioji dalis pinigų pasiskirstė tarp trijų ministerijų, tai yra Susisiekimo, Energetikos ir Aplinkos, o Aplinkos ministerija sustojo prie renovacijos pakeitimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi A. Sysas. Matau, grįžo į salę. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Vertinant RRF investicijas, gal galėtumėte plačiau paaiškinti dėl Tūkstantmečio mokyklų tinklo vystymo, kur yra numatyta 210 mln. eurų. Aš puikiai suprantu, kad švietimui galėtume tikriausiai skirti ir daugiau lėšų, nes tikrai mes kalbame apie švietimo kokybės gerinimą, apie mokytojų kvalifikacijos kėlimą, apie lėšų universitetams skyrimą, bet toms mano kitoms paminėtoms programoms, kiek matau, ir priemonėms vis dėlto asignavimai nėra tokie dideli. O Europos Komisijos tikslas, kad Europa rengtų kuo mažiau vidutinybių tikriausiai, nes po dešimties metų galime susidurti su tokia situacija, kad vidutinybės tikrai neturės apie 40 % darbų. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Gal šiek tiek apie Tūkstantmečio mokyklų programą, nes tikrai gaunu nemažai klausimų šia tema. Pirmiausia noriu akcentuoti, svarbiausias šios programos tikslas yra, kad kiekvienas vaikas turėtų galimybę iš tiesų patirti kokybišką ugdymą, kad ir kur jis gyventų. Tam, kad jis patirtų tą kokybišką ugdymą, mes šiandien turime nemažą veiksmų ir kartu su savivaldybėmis dirbame prie ugdymo kokybės pokyčių savivaldybėse.

Kas yra svarbu ir keli dalykai, kuriuos norėčiau akcentuoti, tai pirmiausia, kad mes stipriname esamas mokyklas ir esamus resursus. Konkreti situacija yra... Šis projektas skiriasi nuo kitų dar ir tuo, kad mes vertiname konkrečias situacijas savivaldybėse, ko reikia konkrečiai savivaldybei, kad ugdymas pakiltų į kitą lygį. Mes tariamės su savivaldybių merais, administracijomis, mokyklomis ir būtent tai įgyvendiname.

Kitas dalykas yra, kad mūsų Tūkstantmečio gimnazijos yra pokyčių katalizatorius. Mes iki šiol visada kalbėdavome apie tai, kad gal ką nors uždarysime, gal ką nors pakrapštysime vienoje ar kitoje savivaldybėje. Šiandien mes norime ne tik kalbėti apie tam tikrą tinklo optimizavimą kaip tokį, apie kurį mums nuolat primena Europos Komisija, mes kalbame apie kitokią kokybę. Tai programa, kurią sudaro minkštoji ir infrastruktūros dalis. Ji veiks kaip pokyčių katalizatorius. Tai yra šiuolaikiška, atvira mokykla. Kiekvienas vaikas, kuris šiandien neturi galimybių, tarkim, prisiliesti prie laboratorijų... Mes žinome, kad tik turbūt apie 20 % vaikų, aštuntokų, šiandien gali fiziką, chemiją ir kitus tiksluosius mokslus išbandyti eksperimentais laboratorijoje. Kodėl šiandien vaikas to neturi mūsų nutolusiose savivaldybėse ar rajonuose? Per Tūkstantmečio programą mes jam suteiksime tą galimybę.

Tūkstantmečio mokykla yra atvira ir, kaip sakiau, tai yra tinklas. Mūsų siekis, kad Tūkstantmečio mokyklų idėja plėstųsi visoje Lietuvoje. Tai yra mūsų pirmieji žingsniai. Tai yra pokyčių katalizatorius savivaldybėse. Trumpai kalbant taip.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Vyšniauskas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš turbūt finansų ministrei. Jūs šiandien irgi rodėte skaidrę, plano parengimo principai ten buvo, nepriklausomų ekspertų įtraukimas ir socialinių ir ekonominių partnerių įtraukimas. Eidami į rinkimus daug kalbėjote apie skaidrumą, viešumą. Deja, negirdėjau nė vieno pagyrimo Vyriausybei dėl šio plano, kad ji operatyviai, viešai, skaidriai, atvira tai daro. Daug gavau ir aš, ir kiti Seimo nariai nusiskundimų, kad neįsiklausėte. Taip, formaliai jūs pasiuntėte raštus, galbūt formaliai gavote atsakymus. Bet klausimas visgi, ar tai buvo geriausias būdas spręsti šias problemas, nes vis tiek įsisavinti tas lėšas, įgyvendinti mums reikės visiems kartu, kai, taip sakant, palikote už laivelio visus socialinius partnerius arba į juos tik formaliai kreipėtės. Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gal gerbiamas Algirdas nesupyks, jeigu aš atsakysiu į šį klausimą ir pasakysiu tai, ką galbūt žmonės, reiškiantys kritiką, yra linkę nutylėti, kad nuo pat pradžių, nuo pat savo kadencijos pradžios Vyriausybė labai aiškiai deklaravo, kad nebus čia kokia nors atskira kišenė, iš kurios Vyriausybė darys ką nors kita, negu kad vykdys Vyriausybės programą, ir kad pirmiausia mes turime diskutuoti dėl Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plano, kurį, kaip ir dauguma vyriausybių, patvirtinome ir suderinome kovo pradžioje. Rengiant tą planą buvo atskiros diskusijos ir su socialiniais partneriais, ir apie priemones, kurios plane atsidūrė, ir iš karto nuo pat pradžių Vyriausybė deklaravo, kad tai bus vienas iš finansavimo šaltinių Vy-

riausybės programai įgyvendinti, įgyvendinant tas rekomendacijas, dėl kurių Europos Komisija, Europos Sąjungos Taryba Lietuvą baksnoja jau pastaruosius kokių dešimt metų.

Visokių dalykų čia mums tenka girdėti, pavyzdžiui, tenka girdėti, kad plane neproporcingai daug dėmesio viešajam sektoriui. Labai paradoksalu, kai tą girdime, pavyzdžiui, iš kairiųjų politikų, kas tikrai atrodo keista. O iš kur tas viešojo sektoriaus reformas galime vykdyti, jeigu mūsų biudžetas yra toks, koks yra. Štai yra puiki proga tas reformas pagaliau padaryti ir mes būtent apie tai ir kalbame. Tikrai pagal galimybes, turint minty labai glaustą laiką, per kurį Vyriausybei reikėjo ir savo planą suplanuoti, savo programą suplanuoti priemonių požiūriu ir taip pat lėšas alokuoti, galėjo galbūt toms diskusijoms laiko būti ir daugiau, jeigu mes būtume pradėję dirbti ne gruodžio vidury ir ne tomis aplinkybėmis, kuriomis pradėjome dirbti, bet man atrodo, kad nemažai galbūt tokių *pašpilkavimų* ar diskusijų kyla dėl to, kad buvo tam tikrų pažadų, kurie dabar tiesiog galbūt *neįsipaišė* į tą naują požiūrį, ir tie nuvilti pažadai kažkuria prasme irgi, matyt, yra viešumoje gana garsiai girdimi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Vyšniauskas. Ruošiasi M. Ošmianskienė. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš iš tikrųjų nenorėčiau sutikti su tuo, kad to derinimo trūko. Manau, gerbiamas Sysai, rodos, esate ir Europos reikalų komiteto narys, tai mes ten nieko praktiškai neveikėme pastarąjį mėnesį, tiktai ir diskutavome apie RRF. Bet mano klausimas, nežinau, kuriam ministrui, jūs jau pasiskirstysite.

Iš opozicijos mes dažnai girdime daug visokios tokios keistos mitologijos, kad neva jie buvo viską suplanavę labai gerai, kad buvo suplanuota daug gerų projektų įvairioms priešrinkiminėms gėrybėms patenkinti, tiems pažadams, kuriuos ir premjerė paminėjo. Man tikrai būtų įdomu išgirsti, ką jūs radote, kai pradėjote dirbti, kokia buvo šito plano stadija, kokie buvo projektai ir kiek jau to suderinimo su Europos Komisija buvo? Ar jo apskritai buvo? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt reikia atskirti tai, kas buvo parengta. Buvo, kaip minėjau, DNR plane numatyti investiciniai projektai, bet tokio kaip reformų aprašo, kuris būtų suderintas su Komisija, tikrai nebuvo. Reikėjo rengti tas reformas ir jų aprašymus, ir tikslus, galima sakyti, nuo nulio, tačiau integraliai galima į tas reformas įdėti kai kuriuos investicinius projektus, kurie buvo parengti. Sakyčiau, kad tokių reformų pagrindimo, koks yra teikiamas Europos Komisijai, nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Ošmianskienė. Ruošiasi S. Gentvilas, parašyta. Tikrai, Simonai, norėtumėte paklausti? Tada ruošiasi L. Savickas. (*Balsai salėje*) Eugenijus? Atsiprašau. Taip, jeigu esate sąrašė, mes jus rasime. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Gerbiama Vyriausybė, įsivaizduokime pasaulį be meno, žmogų be kultūros, bet politika yra tam tikras menas, gyvenimo menas, kultūros reiškiny. Kultūra pirmiausia yra investicija į žmogų, į žmogaus dvasinį atsigavimą ir augimą. Tai kas gi nutiko, kad šiame plane nematyti kultūros, investavimo į kultūrą, į kultūros sektoriaus atsigavimą, sektoriaus, kuris, beje, nukentėjo kone labiausiai?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi kultūros ministro neturime su savimi pasikvietę, tai aš pabandyčiau atsakyti. Man atrodo, kad vėlgi reikia labai aiškiai atskirti dalykus – šitas planas nėra sektorių, nukentėjusių per pandemiją, gaivinimo planas. Šituos sektorius mes palaikome ir jų gyvybingumą palaikome kiekvieną dieną be jokio specialaus plano, be Europos Komisijos skiriamos paramos valstybės biudžeto finansuojamomis priemonėmis. Tai galioja ir kultūros sektoriui, galioja ir toms veikloms, kurios yra grynai ekonominės veiklos, bet labai smarkiai nukentėjusios nuo kovid.

Šitame plane, kur mes turime tam tikras išankstines Europos Komisijos nuostatas, o būtent: šaliai skirtų rekomendacijų įgyvendinimą, žaliąją transformaciją, skaitmeninimą, savo vietą tikrai turi ir kultūra, pavyzdžiui, skaitmeninimo priemonėse. Bet kas dar yra labai svarbu ir ką minėjo finansų ministrė, ir, manau, ką reikia labai aiškiai suprasti, kad tai yra 2 mlrd. iš keliolikos milijardų finansinės paramos, kuri iš Europos Sąjungos Lietuvą pasieks per artimiausius septynerius metus. Kartais iš to, kas girdėti, atrodo, kad mes dabar visas gyvenimo problemas bandome įsprausti į štai šitą atskirą segmentą, visiškai ignoruodami, kad bus didžiulė finansinė injekcija per Europos Sąjungos reguliarių biudžetą. Ir čia, tarkime, labai daug diskutuojama apie regionus, nors didžioji dalis regionų, ne Vilnius, o kiti regionai, gaus didžiąją dalį lėšų per ateinančią finan-

sinę perspektyvą, kadangi Vilnius jau laikomas pernelyg gerai pažengęs į priekį, ir taip toliau, ir panašiai.

Tikrai aš jus galiu patikinti: niekas kultūros nepamiršo, niekas jos nepamirš ir tikrai priemonės bus įtrauktos ir horizontaliai įgyvendintos. Tik tiek, kad yra kartais tokia optinė priemonė, kuri yra taikoma, tai yra surenki viską, kas yra pagal raktinį žodį, sudedi į vieną krūvą, perriši raudonu kaspinu ir sakai – štai čia yra šita sritis. Galima taip padaryti, bet nemanau, kad tai yra svarbiausias uždavinys šiandien.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia E. Gentvilas. Jūs paskutinis užsiregistravote, mūsų spausdintuvai net nespėjo sureaguoti. Prašom. Ruošiasi L. Savickas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš beveik priekyje užsiregistravęs, 38-as, bet ką darysi, jūs nematote. Mano klausimas G. Skaistei. Jūs dabar tikrai tampate viena labiausiai klausomų, stebimų ministrų, nes tikrai ateina dideli pinigai. Ir čia yra tas nuolatinis nuogastavimas, šiek tiek ir premjerė ką tik užsiminė. Regionai. Nėra to raktinio žodžio, kaip ponija Ingrida pasakė, kad regionų politikai, ir kažkas tada sako: nėra regionams pinigų. Gerbiama ministre, jūsų politinis reikalas per porą minučių pasakyti, kokia nauda regionams, ne sostinei, ne Vilniui, iš šito RRF plano. Aš pats daug įžvelgiu, bet, na, užsiimkite propaganda.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš manau, esmė, kad apskritai viešosios paslaugos būtų teikiamos kokybiškai ir žmonės regionuose galėtų jomis naudotis. Bet kalbant konkrečiai apie investicijas, numatytas iš šio finansavimo šaltinio, tai aš manau, kad būtent regionuose, o ne kur nors kitur, atsidurs Tūkstantmečio mokyklos. Būtent regionuose vyks renovacijos procesas, viešojo transporto atnaujinimas, profesinio orientavimo sistema, kuri itin svarbi regionams, kad pasiūla atitiktų darbų rinką. Sveikatos infrastruktūra ir jos atnaujinimas, kuris vyks irgi dešimtyje skirtingų miestų. Taip pat ilgalaikės priežiūros paslaugų modelis, kuris taip pat bus vykdomas drauge su savivalda. Elektroninių paslaugų plėtra savivaldybėse, kas man atrodo labai svarbu, kad valstybės mastu būtų sukuriami instrumentai ir jais galėtų naudotis visos savivaldybės nemokamai. Man atrodo, tai elektroninių paslaugų plėtrai yra tikrai labai svarbu. Ir galų gale elektromobilių ar alternatyviųjų degalų įkrovimo stotelės bus taškiniu būdu įgyvendinamos visoje Lietuvoje, vadinausi, regionus lygiai taip pat pasieks šios investicijos. Man atrodo, reikėtų kalbėti ne apie tai, kas įgyvendina investicinį projektą, bet kur ateina galutinė nauda. Man atrodo, kad regionų gyventojai šito finansinio šaltinio naudą tikrai pajaus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Savickas. Ruošiasi J. Sabatauskas. Prašau.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti gerbiamos finansų ministrės. Balandžio 16 dieną teigėte, kad Europos Komisija prašo nepristatyti integruoto plano, po to, praėjus savaitei, Europos komisarui ir Europos Komisijos atstovybei iš esmės paneigus jūsų žodžius, pakeitėte savo poziciją ir vis dėlto pasakėte, kad tikrai prašė viešinti. Šiandieną, pirmą kartą pristatydama, iš esmės pademonstravote toliau nuoseklią nuomonių kaitą ir lengvą savo anksčiau išsakytų teiginių atsižadėjimą. Jau nebesakote, ką anksčiau teigėte, kad turime pristatyti planą iki balandžio 30 dienos, jau sakote, kad tai nebuvo reikalavimas, ir terminas yra vėlinamas. Gal galite pasakyti, kas pasikeitė? Ar vėlgi gavome paneigimą iš Briuselio, kad tas planas neturėjo būti pateiktas iki balandžio 30 dienos? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ačiū už tokią retrospektyvą. Man atrodo, tuo mitu, kad planas buvo slepiamas, labai patogu maitinti būtent kai kuriuos žmones ir kalbėti apie tai, kad nebuvo derinimo. Derinimas vyko atskirose ministerijose, sektorinėse, buvo pristatomos visos reformos. Buvo 40 sektoriinių diskusijų. Aš, kalbėdama apie derinimą su Europos Komisija, kalbėjau apie integruoto plano pateikimą. Ir, man atrodo, labai svarbu nuosekliai kalbėtis, kad tos sektorinės diskusijos būtų iškart derinamos su Europos Komisija ir kad mes galėtume suderinti esminius pokyčius, apie kuriuos kalbame. Tas derinimas buvo nuolatinis.

Kalbant apie pateikimo terminą, turbūt keičiasi kalbėjimas ir pačios Europos Komisijos. Kaip minėjau, tai, kas buvo pateikiama kaip galutinis *dedlains*, yra balandžio 30 diena, dabar jau Europos Komisijos viceprezidentas V. Dombrovskis ne kartą yra pasakęs, kad tai yra negriežtas ir šalys yra skatinamos susiderinti reformų turinį pirmiausia su Komisija neformaliai, kad būtų pateiktas planas toks, koks galėtų būti tvirtinamas.

Mano žiniomis, jau kelios šalys yra oficialiai pasakiusios, kad jos plano neteiks iki balandžio 30 dienos ir pasinaudos ta galimybe. Manau, atsižvelgiant į diskusijas ir kad norisi socialiniams partneriams dalyvauti jose, gavome tikrai daug pasiūlymų, norime į juos įsigilinti, atsižvelgti, man atrodo, galime pasinaudoti šia sudaryta galimybe tolesnėms kokybiškoms diskusijoms, o planą pateiksime taip, kaip ir kitos Europos Sąjungos šalys. Norėčiau pabrėžti, kad bet koku atveju projektų, nacionalinių planų tvirtinimas vyks vienu metu. Tai, kad mes pateiksime savaitę anksčiau ar savaitę vėliau, turėdami laiko platesnėms diskusijoms, neturi jokios įtakos tam, kada bus galima pradėti jį įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klaustų J. Sabatauskas, bet jo salėje nėra. Žodis A. Skardžiui. Ruošiasi Z. Balčytis. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas poniai finansų ministrei. Jūs pristatymo metu davėte dešimt dienų socialiniams partneriams pateikti pastabas. Norėčiau sužinoti, kiek jų pateikė, į kurias atsižvelgėte, ar pagal jas koreguosite patį planą?

O esminė klausimų dalis yra, kaip atsispindi jūsų plane žiedinės ekonomikos tikslai? Šiuo aspektu Lietuvoje išties yra daug ką veikti. Pažiūrėkite, atliekų perdirbimas, atliekų rūšiavimas, atliekų surinkimo sistema – tai didžiulė našta Lietuvos vartotojams. Ir čia pinigų nematau. Nei priemonių, nei pinigų. Tai kam mes ištaškysime tuos 2 mlrd., lyg tai būtų papildomai atspausdinti popierėliai, kuriuos reikia įsisavinti? Panašiai kaip ministerijoms gruodžio pabaigoje, kad tuos pinigus tik prarytų. Galbūt pasiekime efektyvumą? Norėčiau išgirsti apie priemones. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Derinimasis su socialiniais partneriais baigėsi vakar. Gavome daugybę pasiūlymų, kurie plaukė turbūt iki paties vidurnakčio. Apibendrinti informacijai reikia šiek tiek papildomo laiko. Manau, rytoj galėsime tokį pranešimą išleisti apibendrinami, kiek gavome individualių, kiek asocijuotų pasiūlymų, kuria kryptimi jie maždaug eina. Manau, tuomet galėsime diskutuoti apie tai, kurie yra tokie pasiūlymai, į kuriuos būtų verta atsižvelgti. Bet, kaip minėjau, kadangi pačios konsultacijos baigėsi tik vakar vakare, dar apibendrinimams yra šiek tiek anksti.

Dėl žiedinės ekonomikos paprašysiu pakomentuoti ekonomikos ir inovacijų ministrės arba Simono.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Artūrai, prasmingas klausimas, tik, kaip premjerė sakė, tai nėra vienintelės lėšos, kurias Europa duoda mums, arba mes, kaip Europos dalis, persiskirstome. Tai yra turbūt septintadalis viso ateinančio dešimtmečio lėšų, kurias mes, kaip šalis, gausime. Bus parama žiedinės ekonomikos pokyčiams, praeitą laikotarpį buvo per Ekonomikos ministeriją ekonovacijos, iki 40 % buvo remiamas pramonės prisitaikymas. Dabar Seime, Aplinkos apsaugos komitete, yra svarstomas žiedinės ekonomikos paketas, ten bus mokestinis diferencijavimas. Istoriskai Aplinkos ministerijos valdoma Atliekų tvarkymo specialioji programa buvo išnaudojama vos 5 %, 5–10 % metinės sąmatos išnaudojama, deja, likučiai po Konstitucinio Teismo įkrito į bendrą biudžetą. Šiemet dar yra tie metai, kai tikrai galime paremti žiedinės ekonomikos keliu einančias įmones. Bet aš tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad RRF apimtimi 37 % žaliojo kurso priemonių tikrai eina į žaliąjį kursą, mes tikrai negalime visko visko padaryti tais pinigais – ir vandentvarkos, ir žiedinės ekonomikos, ir viso kito. Prioritetai buvo numatyti, galima ginčytis, ar tie prioritetai, bet kad prasmingai lėšos bus panaudojamos tiek atsinaujinančiajai energetikai, tiek alternatyviam transportui, tiek renovacijai, tai tikrai bus panaudojamos. Čia galima tiesiog ginčytis dėl prioritetų, bet sumos yra ribojamos.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia Z. Balčytis. Ruošiasi E. Pupinis. Prašau.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turbūt finansų ministrei norėčiau užduoti klausimą. Jūs savo pasisakymą užbaigėte labai gražiai, kad faktiškai visos šalys labai sėkmingai išplauks, atplauks, tačiau turbūt pagal konkurencijos dėsnius turime pripažinti, kad šitas RRF planas ir labai naudingas. Labai naudingas didelėms šalims, gaminančioms saulės baterijas, gaminančioms transformatorines, gaminančioms taip pat įvairias informacines technologijas, apie ką kalbama, ir faktiškai mes iš šių pinigų turėsime susimokėti toms šalims. Bet taip yra gyvenime, kai esi nedidelis, tu turi su tuo susitaikyti.

Tačiau aš norėčiau vis dėlto paklausti dėl vadinamojo smulkiojo ir vidutinio verslo. Kiekvienos šalies tai yra pats pagrindų pagrindas, nes jie generuoja nuo 50 iki 70 % BVP, mes irgi taip pat

turime smulkųjį verslą. Jie laukė, jie visą laiką tikėjosi ir klausė mūsų, jūsų ir visų, kaip bus kompensuojamas jų prarastas...

PIRMININKAS. Laikas.

Z. BALČYTIS (MSNG). ...verslas. Ar jūs šiame plane iš tikrųjų nenumatote visiškai jokios kompensacijos smulkiąjam, ir taip pat dėl regionų atskirties mažinimo? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Didžioji dalis priemonių, kurios numatytos verslui, yra skirtos būtent smulkiąjam ir vidutiniam verslui. Man keista klausyti, kad kažkas kažką čia prarado. Manau, kad šitas fondas yra skirtas reformoms, o tiesioginiai praradimai, kurie įvyko pandemijos metu, yra finansuojami valstybės biudžeto lėšomis, taip pat mokestinės politikos priemonėmis.

O dėl regioninės atskirties, man atrodo, aš jau turbūt išvardinau visas naudas, kurias gauna regionai, būtent kurie projektai bus išvardinami regionuose, tiek švietimo, tiek sveikatos didieji projektai vyks būtent tenai. Kalbant apie tai, kas gauna didžiausią naudą iš šio finansavimo šaltinio, turėčiau atkreipti dėmesį, kad tai priklauso nuo to, kiek šalis nukentėjo. Kadangi Lietuva sąlyginai nukentėjo nedaug, tai yra mūsų bendrasis vidaus produktas krito vos 0,8 %, tai mūsų toks kritimas yra sąlyginai mažas, palyginti su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis. Todėl tos šalys, kurios nukentėjo daugiau, tos naudos gauna net ir tiesioginės gerokai daugiau.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Lengvinienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, iš tiesų daug kam rūpi tas regioninis lygmuo, nes visą laiką buvo kalbama apie jį daug, tačiau kai pasižiūri iš toliau, įgyvendinus projektus, vis tiek didieji miestai pagal savo BVP vienam gyventojui tolsta ir tolsta, nes ten sukasi pagrindiniai pinigai. Tarkim, konkrečiai imant, pavyzdžiui, ir ligoninių eilutę, penkiuose miestuose klasteriai, dešimties regioninių ligoninių priėmimo skyriai, kas labai svarbu, kam nebuvo pasiruošta, ypač pandemijos laikotarpiu. Vėlgį ar nebus taip, kad kai kurie pinigai, kaip ir anksčiau, nukeliaus arčiau čia kažkur, arčiau miestų, pagal ministrus, pagal kitus reikalus, o regionai vėl nukentės? Ar nemanote, kad vis dėlto galėtų būti išankstinis koks nors proporcijų perskirstymas, kad vis dėlto tiek ir tiek iš tikrųjų, nes, kaip žinome, dažniausiai pagal įvairius gebėjimus, pagal gebėjimus galbūt ir projektus rengti pinigai nukeliaudavo vis tiek į didžiuosius centrus...

PIRMININKAS. Laikas!

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...o regionuose visada būdavo kur kas sudėtingiau gauti juos.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš bandysiu atsakyti. Nei pagal gebėjimus, nei pagal kokius kitus kriterijus čia tos reformos bus vykdomos. Pirmiausia bus vykdomos pagal tai, kur yra realus paslaugų poreikis, ypač kai mes kalbame apie sveikatos apsaugą, nes yra labai aiški demografija. Manau, mes visi galime aiškiai matyti ir žinome, kur kokie žmonės gyvena, kokių paslaugų arčiausiai reikia. Plius šeimos medicina, kuriai Vyriausybės programoje yra skirta tikrai, manau, labai daug dėmesio. Pagal tai turėtų būti tie sprendimai ir priimami, o ne pagal tai, kuris meras geriausiai moka projektus rašyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Lengvinienė. Ruošiasi L. Nagienė. Prašau.

S. LENGVINIENĖ (LF). Norėčiau užduoti klausimą švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Mokytojų kvalifikacijai kelti iš RRF lėšų numatoma skirti 12,5 mln. eurų, o nacionalinių ir regionų STEAM centrų infrastruktūrai įveikinti, tai prisidės prie mokytojų kompetencijų tobulinimo programos, – dar 14 mln. eurų. Iš viso 26,5 mln. eurų. Ar galėtumėte įvardinti, kas bus atsakingas už sėkmingą šių lėšų įsisavinimą ir kas užtikrins, jog RRF investicijomis paremtas mokytojų kvalifikacijos kėlimas turės ilgalaikę ir pridėtinę vertę? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Atsakinga už šių priemonių įgyvendinimą Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Įgyvendinančioji institucija yra Nacionalinė švietimo agentūra. Per ją bus įgyvendinama dauguma šitų projektų, bet atsakomybę prisiimame mes, išpareigojimą prisiimame mes. Toks būtų atsakymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas aplinkos ministrui. Tikriausiai jis vykdys priežiūrą ir vykdys pastatų renovaciją. Numatyta spartesnei pastatų renovacijai 217 mln. eurų. Prašau pasakyti, kaip jūs įsivaizduojate tūkstantį... Kiek žinau, ir ankstesnė Vyriausybė lygiai taip pat siekė tų tikslų, bet nepavyko įgyvendinti. Kaip jūs įsivaizduojate tūks-

tantį namų per metus, kokią saldainiuką duosite gyventojams, kad jie sutiktų renovuoti, vykdytų renovaciją, ir iš kur rasite tiek rangovų? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Laima. Labai teisingi klausimai. Kai mes tvirtinome ilgalaikę renovacijos strategiją, kuri dar buvo pradėta prie K. Mažeikos, ten irgi buvo numatytas spartinimas. Į Vyriausybės programą iš esmės mes įrašėme jau buvusiųjų, jūsų valdančiosios daugumos tuomet pradinius tikslus.

Kaip tai padaryti, kaip paspartinti renovacijos procesą? Tik per industrializaciją, nes šiandien prarandama statybose pusė metų, kaip ir šią žiemą, ant pastolių negalima atsistoti. Galų gale konkursuose nebedalyvauja įmonės, nes trūksta darbuotojų, trūksta statybininkų, nepaisant to, kad Užimtumo tarnyboje prirašyta, kad tūkstančiai jų bedarbiai. Bet faktiškai tai yra fiktyvūs bedarbiai, nerasi statybininko. Mums tą procesą reikia industrializuoti.

Dėl to šioje paraiškoje yra 50 mln. eurų skirta, kaip ir finansų ministrė sakė, komponentinės statybos pradžia. Tai būtų investicijos į pramonines linijas, kuriose būtų iš anksto nuskenųotų fasadų formoms pagaminami komponentai, atvežami prie pastato. Taip ir žiemos metu būtų galima renovuoti pastatus, kur kas sparčiau gaminti didelius komponentus. Darbą nuo daugiabučių sienų perkeltume į gamyklas.

Kitas dalykas, kad šiandien gyventojai nori renovacijos, bet tiesiog jau trūksta statybininkų rankų ir mes tampame priklausomi nuo dažnai pigios ir kartais net išnaudojamos darbo jėgos iš mūsų rytinių kaimynų, todėl turime žiūrėti, kaip didinti našumą. Ypač tokių reformų metu, kaip šita pasiūlyta, galime tai padaryti. Tai nėra sunku padaryti. Iš tikrųjų reikia industrializuoti šią procesą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ruošiasi paskutinis paklausti R. Žemaitaitis. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti švietimo ministrės. Ministre, sakykite, du trumpi klausimai. Kodėl šiame Ekonomikos atsparumo didinimo ir gaivinimo plane neatsirado vietos ikimokyklinio ugdymo reformai? Yra numatyta, kad iš kitų fondų bus skirta 27 mln., nors pagal priimtus jau dabar, įsigaliosiančius ateityje Švietimo įstatymo tam tikrus punktus iš viso, skaičiuojama, reikėtų maždaug 100 mln. eurų, kad užtikrintume kokybišką ikimokyklinį ugdymą kiekvienam vaikui. Kodėl jau čia neatsirado ikimokyklinio ugdymo, kai mes kalbame apie ekonomikos gaivinimą ir iš tikrųjų apie kiekvieną vaiką, nes būtent komponentas kalba apie kiekvieną vaiką.

Antras dalykas. Kur būtų galima detalai susipažinti su numatomais projektais? Visgi dabartinis planas gana stambiomis dalimis pateikia...

PIRMININKAS. Laikas!

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). ...kur bus investuojama. Kur būtų galima detalai susipažinti?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Priemonės negali dubliuotis. Kaip jau minėjo kolegės, tai yra tik vienas finansavimo šaltinis. Europos struktūriniuose fonduose jau buvo suplanuota ir numatyta apie 35 mln. ikimokykliniam ugdymui stiprinti. Ši priemonė papildė struktūrinius fondus. Tikrai nėra pamirštas ikimokyklinis ugdymas. Mes esame numatę darbus ir su infrastruktūra, ir su ugdymo turinio peržiūra, kad tai nebūtų tik priežiūra, bet ir ugdymas, ir su kitais skaitmeniniais dalykais. Tikrai tai nėra pamiršta.

Aišku, tai yra didžiulis iššūkis ir mes tą turime pripažinti. Kadangi infrastruktūrai ikimokyklinio ugdymo tikrai reikalinga didžiulė pinigų suma, reikalinga taip pat autobusiukams, pavėžėjimui, yra kitoje programos dalyje prie žaliosios darbotvarkės galimybė vadinamiesiems žaliems, jau ne geltoniesiems autobusiukams, bet tikrai ikimokyklinis nėra pamirštas.

O dėl detalių projektų, tai mes šiuo metu kaip tik baigiame projektų aprašymus. Ministerija dirba vadovaudamasi projektiniu principu ir tuose projektuose mes turime labai detalius veiksmus numatę, kaip mes įgyvendinsime vieną ar kitą projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, finansų ministrei gal turėtų būti... kažkas tikrai ne taip. Jūs sakėte, kad neslepiate, skaitau: D. Kreivys, J. Šiugždi-

nienė, M. Majauskas, S. Lengvinienė, gerbiamas A. Vyšniauskas, E. Pupinis. Visi užsirašę žmonės yra jūsų komandos žmonės. Tai jūs pasakykite, ar jiems kas nors su galvomis negerai, kad jie užsirašo jūsų klausti, ar jie nežino apie planą?

Kitas įdomesnis dalykas. Užpraeitą pirmadienį Kelmėje įvyko susitikimas ir posėdis su žemės ūkio ministru, dalyvavo jūsų Seimo narys J. Gudauskas. Jūsų frakcijos narys. Lygiai taip pat išrėžė kritikos jūsų Vyriausybei ir jūsų vadovaujamai Finansų ministerijai, kad absoliučiai nė į vieną pasiūlymą nebuvo net atsižvelgta.

Kai buvo užduotas mano asmeniškai klausimas žemės ūkio ministrui, kiek iš RRF bus skiriama žemės ūkiui (dar kartą labai teisingai premjerė atkreipė dėmesį, kad tai neturėtų būti gelbėjimosi pinigai, o tai yra perspektyviniai, ir tikrai labai džiaugiuosi, jeigu premjerė laikysis tos pozicijos), žemės ūkio ministras pasakė: nieko mes negalėjome daryti, nieko su mumis nederino, jokių mūsų pasiūlymų nepriėmė ir išvis Žemės ūkio ministerija gavo 16 mln. Tas įrašas yra Kelmės savivaldybėje, kai buvo posėdis su ūkininkais.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Tai dabar jūs man pasakykite, kada TAR'e atsiras visas šitas projektas, pinigų paskirstymas, ir kodėl žemės ūkiui buvo skirta tik 16 mln., ir tai tik pelkėms, kas yra prieštaravimas žaliajam kursui, nes pelkės yra CO₂, ir iš tikrųjų priešingai, nei mes turime tikslą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano kolegoms su galva, tikiu, viskas yra gerai. Lygiai taip pat ačiū jums už jūsų interpretacijas ir pasakojimus, kas nutiko Kelmėje. Aš tik noriu pasakyti, kad *Next Generation EU* formatu, kaip jau minėjau, kaimo plėtrai yra numatytas atskiras fondas EURI, kuriame yra 140 mln. eurų, ir ši priemonė yra skirta postkovidiniam laikotarpiui ir pasekmėms mažinti. Prašyčiau žemės ūkio ministrą mane papildyti. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dar žemės ūkio ministras.

K. NAVICKAS. Taip, dar reikia papildyti, nes čia tų interpretacijų buvo daug. Kodėl žemės ūkiui yra 16 mln., kaip jūs sakote. Dėl to, kad kai buvo pateikta programa ir buvo dėliojami visi kriterijai ir tie dalykai, kuriuos Vyriausybė svarstė, tos priemonės, kurios ves prie kokybinio pokyčio ir kurios tiesiogiai prisideda prie žaliojo kurso, pagal tuos kriterijus yra tokia suma, kuri labiausiai prisideda prie klimato kaitos priemonių. Šlapynių atkūrimo priemonė yra ta priemonė, kuri prisidės prie žemės ūkio sektoriaus, didinant absorbavimo pajėgumus, taip sumažinant pačią įtampą dėl kitų klimato kaitos sumažinimo priemonių įgyvendinimo. Manome, tai gana ženkliai prisidės ir kartu pagelbės tam pačiam sektoriui, pašalinant dideles įtampas ir stabdant plėtrą.

PIRMININKAS. Dar Ministrė Pirmininkė norėtų.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Vėlgi aš norėčiau, kad būtume, jeigu *biedni*, tai vis tiek teisingi. Žemės ūkis yra vienintelė veiklos sritis, kuri Europos Sąjungos biudžete turi savo atskirą biudžetą, niekas kitas šitos privilegijos neturi. Visi kiti turi pretenduoti tiek įtikinėdami, tiek siūlydami savo reformas, tiek projektus, tiek argumentus dėl to paties finansavimo, žemės ūkis yra privilegiuotas Europos Sąjungoje. Nežinau, ar reikia tų privilegijų dar daugiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, diskusijų ir klausimų laikas baigėsi. Tuoju pradėsime diskusiją, kurioje pirmasis kalbės L. Savickas frakcijos vardu. Dabar pabaigsime klausimų ir atsakymų sesiją skambia R. Žemaitaičio nata. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū. Gerbiama premjere, neskubėkite. Jūs labai teisingai pasakėte, aš pritariu ir aš čia labai jus palaikau. Bet dabar lygiai prieš 3 minutes, paprašykite padėjėjo, kad pasiklausytų, ką gerbiama ministrė G. Skaistė atsakė. Jūs kalbėjote ir labai teisingai kalbėjote, kad šio RRF fondo pinigai neturi būti skirti nukentėjusiems nuo COVID-19, tai yra perspektyviniai, vizualiniai, turintys būti į priekį pinigai. Jūs labai šauniai tai pasakėte. Ką tik jūsų finansų ministrė iš jūsų pasišaipė, kaip tas Šveikas iš tikrųjų. Kuria prasme? Ji pasakė, kad 16 mln., taip, mes skiriame, o visa kita iš gelbėjimo fondo. Tai jūs apsispręskite. Aš jus šiuo atveju palaikau, premjere, nes jūs aiškiai pasakėte, kad tie pinigai ne gelbėjimui. Finansų ministrė pasakė priešingai. Gerbiamas ministre, jūs aiškiai pasakėte, kad kiek teikėte projektų Finansų ministerijai, nė į vieną nebuvo atsižvelgta. Kelmėje susitikimo pirmą valandą metu, kada buvo posėdis, dalyvavo du Seimo nariai...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, prašau taupyti laiką. Dar A. Palionis per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik noriu priminti finansų ministrei, kad kitos ministerijos turi Sanglaudos fondą, kur irgi lygiai taip pat gali pretenduoti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, pradedame diskusiją. Diskusijoje iš pradžių kalbės užsirašę frakcijų vardu Seimo nariai. Pirmasis kalba L. Savickas. Ruošiasi A. Sysas. Gerbiama L. Savicką kviečiu į tribūną. Prašom.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tik Seimo opozicijos raginimų dėka parlamentarai, tiek valdančiųjų, tiek opozicijos atstovai, šiandien turėjo galimybę šiek tiek praskleisti paslapties šydą ir bent padiskutuoti dėl daugiau nei 2 mlrd. eurų vertės plano, žadančio naujos kartos Lietuvą. Plano, kurio rengimas lydimas prieštaravimų ne tik rinkimų metu deklaruotiems pažadams tartis ir įsiklausyti į ekspertų, politikų, visuomenės siūlymus, tačiau taip pat prisidengimo nebūtais nurodymais iš Briuselio ir netiesos sakymo. Kaip jau ne kartą viešai aprašyta, finansų ministrė paprasčiausiai melavo dėl Europos Komisijos neva gautų nurodymų viešai nederinti rengiamo plano. Balandžio 16 dieną ministrė teigė ir čia aš cituoju: „Integruoto plano pristatymas buvo derintas su Europos Komisija, iš jos buvo prašymas nepristatyti integruoto plano tol, kol nėra konkretaus suderinimo dėl visų reformų.“ Tačiau Europos komisarui V. Sinkevičiui, Europos Komisijos atstovybei Lietuvoje paneigus šiuos ministrės žodžius, finansų ministrė iš esmės pakeitė savo poziciją ir balandžio 20 dieną jau teigia (cituojau): „Europos Komisija tikrai prašė viešinti ir diskutuoti su socialiniais partneriais komponentus, derinti jų turinį.“

Tačiau šiandien, atkreipiu dėmesį, šiandien finansų ministrė iš šios tribūnos patvirtino dar vieną savo melą. Atsakydama į užduotą klausimą ministrė paneigė savo anksčiau teigtą poziciją (cituojau): „Iki balandžio 30 dienos turime jį – ekonomikos atsigavimo planą pateikti Europos Komisijai.“ Čia pažiūrėkime į paskutinę citatą šiandien. Cituoju Europos Komisijos oficialioje svetainėje teikiamą išaiškinimą dėl termino, iki kada šalis narė turi pateikti ekonomikos atsigavimo planus. Citata: „Paprastai valstybės narės yra kviečiamos pranešti apie savo planus iki balandžio 30 dienos, tačiau tai gali padaryti bet kuriuo metu iki 2022 metų vidurio. Balandžio 30 diena yra orientacinė, o ne galutinis terminas.“ Tai yra konkretus ir interpretacijoms vietų nepaliekantis Europos Komisijos išaiškinimas.

Taigi, gerbiami kolegos parlamentarai, esminis klausimas mums visiems: ar tai tikrai mums priimtina situacija, kada Vyriausybė vienašališkai imasi spręsti naujos kartos Lietuvą neva sukursiantį ir ekonomiką transformuosiantį 2 mlrd. vertės eurų planą, kai ne tik parlamentui, bet ir visuomenei paliekamos vos kelios savaitės derinti dėl akių, nors koridoriuose jau neslepiant aiškiai sakoma, kad jokių esminių pataisymų neverta tikėtis? Išgirdome šiandien apie dar dvi dovanojamas savaites.

Todėl kviečiu, parlamentarai, kolegos, savo komitetuose visa apimtimi išdiskutuoti pagal kuravimo sritis RRF plane esančius projektus. Taip pat kreipiuosi į likusius Vyriausybės narius ir kviečiu nepasiduoti valdžios svaiguliui, prisiminti rinkimų pažadus ir skirti deramą laiką realiam derinimui su visuomene, ekspertais ir parlamentu.

Tiesa ta, kad Europos Komisija yra nustačiusi tam tikrus principinius planų rengimo principus. Yra nurodoma, kad ne mažiau kaip 37 % turi būti skiriama žalinimo kryptimi, 20 % ir ne mažiau – skaitmeninio sritims. Šaunu, kad šių minimalių reikalavimų plane numatoma laikytis. Tačiau taip pat yra raginama įgyvendinti ir kiekvienai šaliai numatytas individualias užduotis, kurių įgyvendinimui akivaizdžiai skiriamas nepakankamas dėmesys. Raginama įsiklausyti į gautas ir šiandien įgarsintas esmines svarbias pastabas skirti didesnę dėmesį Europos Komisijos Lietuvai nustatytoms individualioms užduotims. Paimkime konkrečiai dėl įmonių, visų pirma mažų ir vidutinių, likvidumo palaikymo. Labai aiški rekomendacija, kuri labai kukliai, jeigu visiškai... yra atspindima nors kiek plane. Pasižiūrėkime, ar pakankamas dėmesys skiriamas aktyvių darbo rinkos politikos priemonių finansavimui didinti. Akivaizdu, kad vos keli, jeigu neklystu, 5 %. Atsakykime į klausimą, kur dingio turizmo konkurencingumui skirta reforma, kuri anksčiau buvo, dabar jos nėra.

Todėl pabaigai: tokio masto plano sėkmė, tikiuosi, sutiksime, priklauso tiesiogiai nuo išsiklausymo, išdiskutavimo. Nesislėpkime už išgalvotų Briuselio reikalavimų, nemeluokime žiūrėdami į akis ir geriau skirkime laiko realiai diskusijai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu A. Sysą kalbėti frakcijos vardu. Ruošiasi V. Gapšys.

Dėl vedimo tvarkos – R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Aš tik nežinau, ar tikrai verta diskusija čia, nes nepagarbą parodė visa Vyriausybė, visi ministrai ėmė ir išėjo, nes tai yra to posėdžio tąsa. Tai, man atrodo...

PIRMININKAS. Dėkui. Ne visi ministrai išėjo. Tikiuosi, kad pamatys. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, žinote, posakis – karavanas eina, ten kažkas loja. Bet tokia jau mūsų paskirtis čia, Seime, diskutuoti ir išsakyti. Vis tiek mūsų pasisakymai lieka istorijai, lieka tiems, kas seka tai, kas vyksta Seime.

Aš norėčiau pratęsti, kodėl aš uždaviau klausimą. Ir L. Savickas labai panašiai kalbėjo. Turbūt salėje nėra žmonių, kurie būtų kaip nors nusiteikę, kad tie 2 mlrd. eurų būtų panaudoti bet kaip, taip sakant, įsisavinti. Aš manau, kad mes turime tam tikrus tikslus ir norime, kad Lietuvos žmonių gyvenimo kokybė gerėtų. Prezidentas nori net gerovės valstybės. Ar galime prisidėti tais pinigais būtent siekdami šitų tikslų, ar ne?

Čia ir kyla tas klausimas, ar šiame procese mes dalyvausime, aš turiu omenyje, ne tik Seimo nariai, bet ir visa visuomenė, ir interesų grupės, socialiniai partneriai. Pasakymas, kad Seime net 14 kartų, pas mus šiandien jau 15 kartų svarstytas RRF planas, na, čia taip skambiai pasakyta. Taip, pristatyta buvo ir net galima buvo paklausti ir į jį negauti normalaus atsakymo, nes atsakymas buvo, kad tikrai buvo tie patys susitikimai, iš kurių diskusijų nebuvo. Aš turiu ne vieną laišką iš įvairių nevyriausybinų organizacijų, turiu Lietuvos savivaldybių asociacijos kreipimąsi, kur beveik dėl kiekvienos reformos pasakyta, jeigu bus laiko aš pacituosiu, kas pasakyta dėl švietimo, kad nesitarta su socialiniais partneriais. Aišku, bus didelis kliuvinys įsisavinant tuos pinigus, nes jie neguli kažkur ant lentynėlės, ir kas norės, tas prieis ir paims juos.

Ar mes po šešerių metų būsimė labiau žali, nes žaliajai politikai daugiausia lėšų, ar bus daugiau skaitmeninimo, nes tam irgi daug pinigų skiriama, aišku, parodys tik laikas. Bet žiūrint į tą programą, reikia tiesiai šviesiai pasakyti, ką aš ir sakiau, dabartinė dauguma sakė, kad bus labai vieša ir skaidri, o su šituo aš niekaip negaliu sutikti, nes netgi tas paskirstymas, aš nenoriu kalbėti apie skaičius, nes skaičiai dar pasikeis, kol čia nešiojo po Seimą, jau porą kartų keitėsi, tai kas bus po derinimo Europos Komisijoje? Bet tas paskirstymas toks schemiškas ir simboliškas. Paviešinimas ne visa apimtimi, apie tai ir kiti kolegų kalbės, nes ir reformos, ir investicijos aprašytos gana abstrakčiai.

Klausimas, o kaip bus paskirstytos lėšos pagal regionus, kas nors gali atsakyti? Jeigu mes tikrai siekiame, taip sakant, vienodo vystymosi arba pirmiausia padėti tiems rajonams, kur blogiau, tai turi būti numatyta planuose. Kaip sakiau, kadangi nenorėčiau sugaišti viso laiko, aš pacituosiu, ką rašo Lietuvos savivaldybių asociacija dėl švietimo, dėl Tūkstantmečio mokyklų programos. Reforma bus reikšminga visoms savivaldybėms, tačiau Tūkstantmečio mokyklų programos vystymosi koncepcija dar tik rengiama ir nėra aptarta su savivaldybėmis, o ją reikės vykdyti savivaldybėms. Čia ir kyla tie visi klausimai.

Siekiant sėkmingo šios reformos įgyvendinimo labai svarbu, kad visos priemonės būtų plačiai aptartos ir išdiskutuotos su savivalda. Na, ir taip toliau, ir taip toliau. Ir visose srityse tas pats. Todėl mano prašymas ir kvietimas vis dėlto būti atviresniems, kalbėti ir komitetuose, o diskusijoms paskirti tiek laiko, kad Seimo nariai galėtų aiškiai gauti atsakymus į keliamus klausimus, nes ir mūsų komitete, Socialinių reikalų ir darbo komitete, apie tai kalbėjome. 5 % skirti darbo rinkai ir socialinės įtraukties didinimui, 111 mln. galima labai įvairiai paskirstyti, o kokią naudą jie duos, aš dar negaliu pasakyti, nors dalyvavau visuose posėdžiuose – visuose ir Socialinių reikalų ir darbo komiteto posėdžiuose, ir Europos reikalų komitete, bet būtent informacijos, kuri leistų man pasakyti, kad aš susipažinęs ir žinau, ką mūsų dabartinė Vyriausybė darys, negaliu pasakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu V. Gapšį. Ruošiasi M. Majauskas frakcijos vardu. Ministrė norėtų reaguoti ir replikuoti. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Taip, aš norėčiau reaguoti dėl konsultacijų. Gerbiamam Seimo nariui noriu pasakyti, kad kiekvieną penktadienį vyksta konsultacijos su savivaldybėmis dėl Tūkstantmečio mokyklų programos. Mes jau pradėjome kalbėtis. Gal žmonėms yra keista... (*Balsai salėje*) Gal keista žmonėms, pasakysiu tai, kad ta programa ne tokia, kad mes pasakysime, ką savivaldybės turėtų įgyvendinti. Mes su jomis norime tartis, paketą mes turime ir kalbame dėl labai konkrečių dalykų. Savivaldybės yra skirtingos, dėl to mes negalime nuleisti joms to paties, užtai ir kalbamės.

PIRMININKAS. Dėkui. Prašom, žodis V. Gapšiui.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Leiskite ištraukti į šią diskusiją nuo jau kultine tapusios frazės, kad RRF pinigai nėra paskutiniai pinigai žemėje. Taip, visiškai su tuo sutinku. Tik noriu paklausti, o kodėl centrinės valdžios institucijos išsirikiavo prie jų eilėje taip, lyg jie tokie būtų? Kodėl planas, kuris Finansų ministerijos kompiuteriuose jau gulėjo nuo vasario mėnesio, taip galima spręsti net ir iš viešumoje pasirodžiusios versijos, nebuvo detalai aptariamas su savivalda ir Seimu? Kodėl mes turime verstis per galvą bandydami bent simboliškai ištraukti į diskusijas, nors šansų ką nors pakeisti beveik nėra? Bet tiek to. Atvirumo ir gilių diskusijų kultūros lygį dar reikės pakelti. Tikiuosi, tam neprireiks ir RRF lėšų.

Dabar apie turinį. Atskirtis tarp didžiųjų miestų ir Lietuvos regionų jau tapo nacionaline problema. Netolygus investicijų lygis pastaraisiais metais problemą tik gilina, o RRF lėšų paskirstymas rodo, kad mes net neartėjame prie problemos sprendimo. Mūsų skaičiavimais, pagal optimistinį scenarijų Lietuvos regionus pasieks vos trečdalis būsimų investicijų, tačiau mes milžiniškais tempais pinigus pumpuosime į centrinės valdžios IT projektus. Tikrai nesu IT sistemų priešas, tačiau dalies jų būtinumas ir ekonominė nauda abejotina.

Leiskite pacituoti frazę iš Biudžeto ir finansų komiteto ir Ekonomikos komiteto bendro posėdžio, kurio metu buvo pristatomos RRF investicijos. Citata: „Tas administravimas kainuoja apie 250 tūkst. eurų, o šita mūsų reforma, kuri kainuos tik 5 mln., yra *nukreipta* į tai, kad bus sukurta teisinė ir informacinė sistema, kuri leis Mokesčių inspekcijai perimti tų 44 institucijų funkcijas.“ Tad leiskite man dabar paskaičiuoti. 250 tūkst. per metus reiškia, kad tie tik 5 mln. atsipirks per 20 metų. Tai yra investicija? Toks projektas, mano subjektyvia nuomone, tikrai nedaug tesiskiria nuo jau liūdnei pagarsėjusio DNR plano projekto apie dyzelinių automobilių pertvarką į elektrinius.

Bet grįžkime prie regionų. Jei bendras optimistinis lėšų skyrimas regionams siekia apie 33 %, tai atskiri komponentai faktiškai 100 % skirti didiesiems miestams. Tai yra būtent juose ir pasiliks didžioji pinigų dalis. Bet labiausiai liūdina net ne tai, kad RRF lėšos paskirstytos netolygiai, čia juk tikrai ne paskutiniai pinigai žemėje, bet tai, kad regionams yra sunku pasiekti ir kitus Lietuvos žemėje likusius pinigus. RRF leidžia pasiekti ir 100 % intensyvumą, o tai daugeliu atvejų negalima naudojant kitas ES lėšas.

Dar daugiau. Vyriausybė iki šiol nepasiūlė konkretaus plano, kaip padidinti savivaldybėms skolinimosi galimybes, kurios šiandien yra faktiškai išsemtos. EBPO ekspertai jau yra pasisakę, jog EBPO vietos valdžios institucijos paprastai sudaro vidutiniškai dvi trečiąsias investicijų, o Lietuvoje – tik 40 %. Taigi daug mažiau. Daugiau vietos lygio kokybiškų investicijų prisidėtų prie bendro ekonomikos augimo.

Taip pat ekspertai pažymėjo, jog Lietuvos vietos valdžios institucijų gebėjimai skolintis labai apriboti labai griežtų fiskalinių taisyklių ir dėl to trūksta gebėjimų ir pajėgumų generuoti pakankamai pajamų.

Darbo partijos frakcija, matydama, jog Vyriausybė ir toliau nesprendžia mažų savivaldybių finansinio savarankiškumo klausimo, telks opozicines frakcijas arba savarankiškai registruos būtinus teisės aktų projektus problemai spręsti.

Savivaldai nemažai iššūkių sukels ir tie pinigai, kurie bus skirti regionams, nes jie turės ir savo kainą. Pinigai pasieks, jei savivalda paklus centrinės valdžios planams pertvarkyti švietimo ar sveikatos priežiūros paslaugų teikimą. Taip, tos sritys reikalauja reformų. Aš sutinku, kad negalime moksleivių ugdyti jungtinėse klasėse ir tikėtis iš jų pasaulinio lygio rezultatų. Bet ar tikrai dar

neišdiskutuota, kaip ką tik patvirtino švietimo, mokslo ir sporto ministrė, Tūkstantmečio mokyklų programa yra ta panacėja? Ir ar tikrai dar partijoms verta tartis dėl švietimo ateities, nes plane „Naujos kartos Lietuva“ yra ir kryptis, ir pinigai sudėlioti. Tai kam dar tada dumti akis ir diskutuoti apie kažkokį bendrą tarppartinį susitarimą?

Dar šiek tiek apie pinigus švietime. Tradicinių mokyklų reitingų sudarytojai dar pernai atkreipė dėmesį, kad skirtų lėšų kiekis ir mokslo kokybė ne visada eina kartu. Lyderė pagal sumą, tenkančią vienam mokiniui, yra Panevėžio rajono Sargūno gimnazija – 6 tūkst. 5 eurai ir tik 314 vieta reitinge. 5 tūkst. 284 eurai vienam moksleiviui tenka 328 vietoje esančioje kitoje gimnazijoje ir taip toliau. O pirmose gretose atsidūrusiose mokyklose suma paprastai nesiekia ir 2 tūkst. eurų per metus. Tarkime, tarp gimnazijų, kurios nesirenka mokinių, trečią vietą užimančioje Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijoje vienam mokiniui per metus skiriami 1 tūkst. 934 eurai.

Dar daugiau. Švietimo srityje lieka iki galo neatsakyti klausimai dėl visuotinio ikimokyklinio ugdymo plėtros. Sistemai sutvarkyti reikia apie 100 mln. eurų, tačiau reikiamų RRF lėšų tam neatsirado, o savivaldybėms tų lėšų labai reikės.

Sveikatos sistemoje investicijos taip pat bus nukreiptos daugiausia į pagrindinius centrus. Tą atspindi ir RRF lėšų paskirstymas pirmame komponente.

Atsiliepiant į kai kurių ekspertų mintis, reikia sutikti su jų teiginiais, kad didžioji dalis reformų jau kur nors girdėtos ir netgi bandytos daryti, todėl svarbiausia – ne jų aprašymas, o pokytis, kuris įvyks arba neįvyks tikrovėje. Viena iš nuolat reformuojamų sričių yra valstybės tarnyba. Vargu ar buvo Lietuvoje bent viena Vyriausybė, kuri nesiekė ten ko nors paremontuoti ir paremontuoti.

Taigi reforma skambiu pavadinimu – veiksmingas viešasis sektorius – nieko stebėtino ir šiame RRF plane. Atrodo, jai skiriama ne tiek ir daug – 17 mln. eurų, bet ar tikrai ten ką nors galima remontuoti nepasižiūrėjus į tai, kokius žmones mes už kokius atlyginimus bandome atrinkti į valstybės tarnybą. Štai vakar atsiverčiau Valstybės tarnybos departamento puslapį ir ten šeštas ir aštuntas koeficientai, tokie, pagal kuriuos negausi nė tūkstančio eurų į rankas.

PIRMININKAS. Laikas, kolega, 7 minutės.

V. GAPŠYS (DPF). Galima būtų dar daug diskutuoti apie tuos projektus, kurie yra čia surašyti, ir, manau, būtų galima pateikti daug svarbesnių, bet tikiu, kad mes dar turėsime laiko ir galimybių ne tik pasižiūrėti į tuos projektus pro kokį nors šydą, bet ir realiai prie jų prisiliesti tolimesnėse diskusijose. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiu M. Majauską. Ruošiasi A. Armonaitė. Mieli kolegos, manau, kad tiems, kurie užsirašė nuo frakcijų, tikrai bus galimybė pasisakyti ir taip baigti mūsų diskusiją. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, kadangi buvo išsakyta daug argumentų, kodėl šis planas yra puikus, buvo daug argumentų išsakyta, kodėl šis planas nėra toks geras, aš pabandysiu galbūt adresuoti ir pasakyti, kodėl šis planas galbūt ne toks jau ir blogas, kaip bando opozicija jį nupiešti ir pasakyti pagrindines kritikas, kurias mes išgirdome čia, posėdžių salėje.

Pirmąją kritika sakoma, kad reikia ne investuoti į tolimą ateitį ir kurti daugiau tvarių gerai apmokamų darbo vietų, bet reikia gaivinti ekonomiką čia ir dabar. Gerbiami kolegos, pagal Lietuvos banko prognozes kitais metais Lietuvos ekonomika augs 5 %. Tai čia ne gaivinti ekonomiką reikia, o, mano akimis, reikia prisiegti mums visiems diržus, nes esant tokiam poreikiui reikia žiūrėti, kad neišlėktume ties posūkiu.

Antras dalykas. Kalbama, kad šitas projektas buvo nediskutuotas arba nepakankamai išdiskutuotas su visuomene. Gerbiami kolegos, šį projektą derinant buvo 40, ne mažiau kaip 40 diskusijų su socialiniais partneriais įvairiais formatais: ministerijos, Vyriausybės, Seimo lygiu ir dar papildomai diskusijos komitetuose. 40! Aš nelabai prisimenu, kad taip intensyviai ir taip detaliai būtų diskutuojamas Lietuvos biudžetas, kuris savo apimtimi yra beveik dešimt kartų didesnis.

Trečias dalykas. Sakoma, kad pinigai yra skirti ne regionams ir savivaldybės nėra įtrauktos. Aš puikiai suprantu dabar klausydamas savivaldybių argumentų, kad jie nori ne naudoti savivaldybėms, bet paprasčiausiai nori patys organizuoti viešuosius pirkimus. Jie nori administruoti pro-

jektus ir būti tais užsakovais, kurie nuperka vieną ar kitą paslaugą, nuperka vieną ar kitą prekę, įgyvendina vieną ar kitą projektą. Ir šiuo atveju jų netenkina tai, jog bus įgyvendinti projektai savivaldybėse, jie nori būti to projekto administratoriai. Tai toks ir skirtumas, nes vėjo jėgainės ar saulės jėgainės nebus įgyvendintos čia, Vilniuje, Vilniaus gatvėje, jos bus įgyvendintos ir pastatytos regione.

Kai dabar Jonavos meras skundžiasi ir sako, kad nebus projektų regionuose, leiskite paklausti: 50 tūkst. elektromobilių įkrovimo stotelių, kurios bus įgyvendintos ir Jonavoje, yra regioninis projektas, įgyvendintas regione, ar dėl to, kad Jonavos meras negalės vykdyti viešųjų pirkimų, jis jau tampa neregioniniu ir ne savivaldybei skirtu projektu? Tai klausimas, koks yra regioniškumo supratimas, ar tai yra viešųjų pirkimų organizavimas, ar tai, kas konkrečiai gauna naudą.

Toliau. Yra daug diskutuojama apie tai, kad verslas nebus paremtas šiuo projektu. Vėgi tai yra netiesa. Aš suprantu, kad pagal ankstesnį projektą, kuris buvo vadinamas taip dramatiškai DNR projektu ir planu, susijusiu su Lietuvos genetika, bet iš tiesų tai buvo didžiąja dalimi statybų projektai. Ir aš suprantu, statybų verslas yra didžiai suinteresuotas, kad būtų kuo daugiau statybų užsakymų, ir tai savaime tikrai joks blogis, viskas gerai su statybomis, tačiau šis Ekonomikos atsigavimo ir augimo fondas nėra skirtas investuoti į plytas, o labiau skirtas investuoti į žmones ir investuoti į Lietuvos ateitį.

Ir pabaigoje. Sako, čia daug orinių kryptų, orinių reformų, kurios labai gražiai skamba popieriuje, bet iš tikrųjų nieko realaus šiame pakete nėra. Gerbiamieji kolegos, aš tik perskaitysiu kelis realius, tikrus projektus, kuriuos planuoja įgyvendinti Vyriausybė, būtent pasinaudodama Ekonomikos atsigavimo fondu. Tai yra infekcinių ligų klasteris, kuris bus įkurtas ir organizuotas per penkis miestus, tam bus skirta 154 mln. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų bazės tobulinimas ir sujungimas visų kasos aparatų per visą Lietuvą, įskaitant ir visą smulkųjį verslą, kuris iš to gautų realios naudos, nes mažėtų jo administracinė ir biurokratinė našta. Mokyklų tinklo gerinimas ir investicijos į mokyklų tinklo įrangą ir mokytojų kompetencijas – 251 mln. 5G tinklo plėtrai – 49 mln. Elektromobilių įkrovimo stotelės, per visą Lietuvą skaičiuojamos dešimtimis tūkstančių, – 124 mln. Taršių transporto priemonių keitimas į mažiau taršias, įskaitant ir viešojo sektoriaus... viešojo transporto keitimą, – 172 mln. Daugiabučių renovacija – 218 mln. Saulės ir vėjo jėgainės – 130 mln.

Gerbiami kolegos, man neapsiverčia liežuvis pasakyti, kad tai yra oras. Aš matau, kad yra realūs, konkretūs projektai. Tai nereiškia, kad mes turime paleisti Vyriausybę tiesiog eiti ir įgyvendinti juos, mes turėsime vykdyti savo pareigą labai atidžiai prižiūrėti ir kontroliuoti. Bet man tai panašu į realų, pagrįstą planą, kuris remiasi, kad Lietuvoje būtų sukurta kuo daugiau tvarių, gerai apmokamų darbo vietų. Toks yra tikslas ir, man atrodo, mes dėl to visi galėtume sutarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu A. Armonaitę kalbėti frakcijos vardu. Ruošiasi E. Gentvilas frakcijos vardu. Ir toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Ačiū, kolega. Gal keletas dalykų. Visų pirma „Naujos kartos Lietuvos“ planas siekia mūsų ekonomiką padaryti išmanesnę, atsparesnę ateities iššūkiams, sustiprinti viešąjį sektorių, atnaujinti pajėgumus, kurie naudojasi ne skaitmeninės darbotvarkės įrankiais, ir taip pat sukurti daugiau erdvės žmonėms užsidirbti.

Norėčiau pristatyti dvi Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kryptis, už kurias esame atsakingi įgyvendinant „Naujos kartos Lietuvos“ planą. Tai yra inovacijos ir skaitmena. Abiejose kryptyse dalyvauja daug institucijų ir visų jų indėlis iš tikrųjų bus labai svarbus sukuriant pokytį. Tai dabar keletą bruožų, reformų ir pristatysime.

Kai kalbame apie inovacijas, mes turime padaryti ir padarysime su „Naujos kartos Lietuvos“ planu tris pagrindinius dalykus. Mes inventorizuosime ir konsoliduosime su inovacijomis dirbančių agentūrų funkcijas, kurios šiuo metu yra pabiros. Šiandien Lietuvoje visi ir kartu niekas nedirba su inovacijomis. Remdamiesi Suomijos ir Airijos geriausiais inovacijų agentūrų pavyzdžiais mes sutelksime šias funkcijas į „Verslią Lietuvą“, kuri nuo šiol, tikimės, įveiks reformą, jūsų palaikymas, žinoma, čia bus esminis, dirbs ne tik su eksportu, startuoliais ir verslo aplinka, bet ir su inovacijomis. Inovacijų ekosistemoje svarbus įrankis bus Inovacijų fondas, kuris jau yra įkurtas ir mūsų Vyriausybė jau į jį įliejo 21 mln. eurų. „Naujos kartos Lietuvos“ plane taip pat

yra numatyta dar pritraukti investicijų į šį Inovacijų fondą, kuris padės finansuoti startuolius, kuris padės finansuoti verslo ir mokslo bendradarbiavimą, finansuos tas idėjas, kurios galbūt atrodo rizikingos komerciniams bankams, bet gali sukurti daugiau pridėtinės vertės ir reikšmingai pakeisti ne tik mūsų kasdienybę ar Lietuvos ekonomiką, bet, tiesą sakant, ir turėti įtakos sprendimams, kurie nuskamba tarptautinėje erdvėje.

Trečias labai svarbus inovacijų pokyčių komponentas yra sumani specializacija. Mes suprantame, kad negali būti viskas prioritetas. Esame apsibrėžę, kad pažangi gamyba, informacinės ryšių technologijos ir biotechnologijos nusipelnė, kad joms skirtume specialų dėmesį, ir kurdami bei vystydami infrastruktūrą verslo ir mokslo bendradarbiavimui sukurtume ją tokią, kuria būtų įmanoma pasinaudoti ir turėtume daugiau sėkmės istorijų, tokių, pavyzdžiui, kaip profesoriaus V. Šikšnio arba „Thermo Fisher Scientific Baltics“.

Norėčiau biotechnologijoms skirti ypatingą dėmesį, nes pandemija parodė, kad dabar atsivėrė galimybių langas, kai Lietuva gali su savo *know-how*, su savo žiniomis, su savo patirtimi ir šiomis mano minėtomis sėkmės istorijomis dar rimčiau nuskambėti ir sukurti, kaip jau ir sakiau, ne tik Lietuvos ekonomikai reikšmingus sprendimus, bet, tiesą sakant, ir pasaulio ekonomikai reikšmingus sprendimus, nes tai, kaip yra vertinami mūsų mokslininkų laimėjimai, tai, kaip yra vertinama tai, kad Lietuvoje yra gaminami komponentai COVID-19 vakcinai, yra įspūdinga ir tokių dalykų mes galime turėti daugiau.

Skaitmena. Skaitmena yra vėlgi horizontali pokyčių kryptis, kurioje dalyvauja daugybė ministerijų. Čia yra suplanuotos trys reformos. Norėčiau daugiau sustoti prie duomenų atvėrimo. Neblizgame Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos reitinguose, visi daug kalbame apie tai, kaip tai svarbu, bet Lietuvos viešasis sektorius nėra atsivėręs. O iš esmės mes sukuriamo ir sukaupiame labai daug duomenų, kurie galėtų antrą kartą būti panaudoti, nesvarbu, ar tai būtų milžiniška IT kompanija, ar studentas kur nors Kaune studijuodamas ir laisvalaikio tiesiog naršydamas ministerijų ar institucijų svetaines. Visi duomenys Lietuvoje turi tapti atviri. Tai, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija koordinuoja atvirų duomenų politiką, reikš ne tik tai, kad mes kaskart kaip iki šiol pasiūsyse rekomendacijas, bet yra suformuluotas uždavinys ministerijai pačiai pirmiausia realiai atsiverti, atverti duomenis ir žiniasklaidai, ir visuomenei, ir specialistams ir tada analogiškai suformuoti algoritmu atverti visų kitų institucijų duomenis. Yra suplanuotos investicijos, kad visi valstybės sukaupti duomenys suplauktų į vieną vadinamąjį duomenų ežerą, kuriame būtų aišku, kokius duomenis mes turime, ir būtų sudarytos galimybės jais realiai pasinaudoti.

Antros dvi svarbios skaitmenos reformos tai yra paslaugos ir infrastruktūra. Mes turime jau nustoti pirkti bet ką ir bet kaip, todėl prie premjerės biuro yra suformuotas kompetencijų centras, kuris iš esmės vieningai vystys IT infrastruktūros ir elektroninių paslaugų vystymo politiką, nes tai mums leis sutaupyti iš esmės bent 20 % to, ką mes išleidžiame šiandien pirkdami įvairią geležį, kuri dar tarpusavyje nesikalba. Taigi bendra IT infrastruktūra, kaštų taupymas, saugumas, kibernetinis saugumas, na, ir duomenų atvėrimas yra svarbūs dalykai skaitmenos kryptyje. Investicijos skaitmenoje yra irgi ypač svarbu. Čia daug klausėme, kad neva verslui nėra galimybių, bet iš esmės inovatyviems sprendimams versle yra ir bus priemonių dalyvauti gaunant finansavimą tiek blokčeinu, tiek dirbtinio intelekto kuriant sprendimus. Mes turime 20 kompanijų Lietuvoje, kurios šiandien jau kuria tokius sudėtingus dirbtinio intelekto produktus, iš viso bent 100 tokių įmonių yra. Turime joms padėti, nes, dar kartą, dirbtinio intelekto sprendimai iš esmės keičia kasdienybę, jie gali ir neįgaliesiems, ir regionams, tiesą sakant, padėti pasinaudoti ir viešojo sektoriaus, ir verslo kūriniams.

Matau, kad mano laikas baigiasi ir Seimo nariai mane jau stabdo. „Naujos kartos Lietuvos“ planas iš esmės atveria naują puslapį, ir aš džiaugiuosi, kad tos reformos turės realius finansinius įrankius, kuriais galėsime pasinaudoti jas įgyvendindami.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiama ministre. Ir paskutinis diskusijoje frakcijos vardu dalyvauja E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Dar kartą sveiki, gerbiami kolegos. Visų pirma noriu padėkoti už labai prasmingą diskusiją. Jeigu kas nors klausėsi ir norėjo girdėti, tai tikrai išgirdo ir svarbių, detalių mis pagrįstų dalykų, ir esminių, principinių dalykus.

Man labai svarbu, šiandien čia norisi pabrėžti: tai yra galimybė šiais pinigais įgyvendinti Vyriausybės programą ir Vyriausybės priemonių planą, šitos Vyriausybės. Ir natūralu, kad opozantai, opozicija, na, reaguoja į tai. Jie galbūt kitaip norėtų, kitaip įsivaizduotų. Kaip DNR planas buvo sukurtas S. Skvernelio Vyriausybės užsibrėžtiems tikslams vykdyti, taip šitas RRF planas yra šitos Vyriausybės tikslams. Ir ta politinė diskusija, kuri šiandien vyksta, arba nepasitenkinimas, yra visiškai natūralu. Negali opozicija linksėti galva ir džiaugtis, kaip gerai šita Vyriausybė savo priemonių planą įgyvendino. Natūralu, kad iš čia ir atsiranda skirtingas vertinimas. Tuos dalykus mes turime priimti kaip neišvengiamą politinę diskusiją net ir tada, kai sakoma – jie pridarė klaidų. Matyt, pridarė, matyt, kad niekas neišvengia klaidų, tai tada atsiranda noras rodyti tik klaidas arba klaidėles paversti milžiniškomis nuodėmėmis. Tai irgi politinė kasdienybė.

Taigi RRF planas tikrai skirtas išėjimo iš pandemijos ir popandeminiam laikotarpiui. Taip, šiandien mes gelbstime verslus, gelbstime įmones, ir atsiradęs net toks terminas „gelbstime verslo zombius“. Tai yra mes žinome, kad jie numirs, bet, kol nenumirė, mes privalome finansuoti vieną ar kitą verslą. Tačiau blaiviu ekonominiu protu mes turime suvokti, kad jie neatsigaus. Tai yra dirbtinio kvėpavimo palaikymas. Baigsis pandemija, nebus palaikymo, dalis verslų bankrutuos. Kaip matėme, ekonominės apžvalgos rodo, štai šituo laikotarpiu sumažėjo įmonių bankrotų. Kam skelbti savo restruktūrizaciją, jeigu tu dar gali iš valstybės kažkiek pragyventi? Štai čia ir yra verslo zombiai. Baigsis tas pandeminis laikotarpis, kam lemta mirti, atsiprašau, negražu taip kalbėti, taip ir atsitiks.

O štai čia mes turime instrumentą, kaip kurti naują ekonomiką. Pats gimęs kaime ir dabar gyvenantis kaime aš turiu pasakyti, gerbiamieji, kaimas nėra pasirengęs kurti naują ekonomiką. Kaimas yra tradicinės ekonomikos, didžiąja dalimi tradicinės ekonomikos vieta, ir natūralu, kad didmiesčiai ir regionų centrai tampa tie, kurie pritrauks daugiau lėšų. Man svarbu, kad nebūtų vien tik į Vilnių koncentruojama, bet jeigu einama į įvairius regionų centrus, tai pasižiūrėkite, mes, Lietuva, galime lyginti save su kokia Latvija arba Vengrija ir pasidžiaugti – mes esame daugelio miestų regionalizuota valstybė. Svarbu, kad nenueitų vien tik į sostinę, kad tektų visiems regionams. Kai sakome: reikia regionams, mes kažkaip įsivaizduojame kaimus ir miestelius. Ne! Regionai – tai, kas ne Vilnius, tai yra ir Šiaulių regionas, ir Klaipėdos regionas, ir Telšių regionas. Čia mes matome, pavyzdžiui, įmonių stiprinimo priemonės Šiaulių, Telšių, Klaipėdos, Kauno regionuose arba infekcinių ligų klasterių penkiuose miestuose. Čia ir yra parama, pagalba regionams.

Aš tik G. Skaistei... Gerbiama ministre Gintare, sąmoningai jums pateikiau tą klausimą užvesdamas ant kelio. Kartais reikia galbūt ir mokėti pasakyti – tai čia ir yra regionams. Jeigu ne vien sostinei, o padaliname visur, čia jau ir yra. Atsispirkime nuo kritikos, kuri iš opozicijos, natūralu, yra opoziciškai motyvuota – taip ir reikia suprasti.

Galų gale suvokime, kad žemės ūkis arba kaimo politika, jau paminėta, tiesioginės išmokos ir taip toliau. Europa skiria daug pinigų kaimo politikai, žemės ūkiui. Beje, RRF standartuose nenumatyta tokia kaip kaimo ar žemės ūkio politikos parama. Natūralu, kad ir mūsų Vyriausybė to nenumato. Aš gal irgi norėčiau, bet kadangi pirmoje vietoje yra žalinimas, antroje vietoje – skaitmeninimas, tai nėra grūdų perdirbimo technologijų skatinimo. Nebent atsirastų kokių nors naujų skaitmeninių metodų, kurie galėtų gauti finansavimą.

Nusiraminkime! Visada, kai atsiranda pinigų, visada atsiranda apetitas ir atsiranda pyktis. Ar tai paskutiniai pinigai šitoje žemėje? Irgi manau, kad ne paskutiniai. Galvokime, kaip pasiruošti galimybei priimti pinigus, priimti investicijas. Kai kažkuo nepatenkinti, visada pradedame kalbėti apie procedūras. Matyt, šita Vyriausybė, ruošdama RRF planą, nebuvo tobula dėl procedūrų, aptarimų ir taip toliau. Ką darysi. Aš, tiesą sakant, nesu matęs nė vienos procedūros, kuri būtų tobula kalbant apie tokias sudėtingas politines procedūras.

Kas man neramu ir kaip paskutinį štrichą norėčiau pabrėžti. Man, kaip liberalui, neramu, kad ne rinka kuria gyvybingą ekonomiką, o viešojo sektoriaus investicijos su RRF kurs tą gyvybingą ekonomiką. Čia galimi du modeliai. Viską valdžia, viešasis sektorius paims į savo rankas ir kai dabar mes giriamės monopolijomis energetikos sektoriuje, monopolijomis kai kuriuose transporto, pavyzdžiui, kelių priežiūros, sferose ir sakome, kaip mes gerai tvarkomės, bet mes nebegalime žinoti, o gal privatus sektorius geriau tvarkytųsi. Štai klausimas, kiek viešojo sektoriaus investicijos per RRF pritrauks ir generuos privataus kapitalo investicijų? Man tai yra rodiklis sie-

kiant efektyvaus panaudojimo. Kad mes prarysime viešajame sektoriuje tuos pinigus, abejonių nėra. Kiek mes sukelsime pinigų iš privataus sektoriaus – štai čia yra uždavinys didžiajai ir gyvybingai ateities ekonomikai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Visi, norintys pasisakyti frakcijos vardu, pasisakė. Diskusija dėl RRF lėšų panaudojimo baigta.

Prieš pereinant prie kitų klausimų popietinėje darbotvarkėje iš rytinės darbotvarkės dar yra likę du klausimai.

Prašom. Per šoninį mikrofoną – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėjau paprašyti, gal būtų galima pratęsti laiką, nes daug, ypač iš opozicijos, liko nepasisakiusių.

PIRMININKAS. Jūs tiksliai formuluokite prašymą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Bent jau 15 minučių pratęsti laiką.

PIRMININKAS. Prašymas... Prašom, per šoninį – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, iš tikrųjų darbotvarkė jau yra paslinkta, ir yra Vyriausybės nariai, kurie pasirengę pristatyti projektus. Tiesą sakant, labai ta slinktis keičia mūsų kitą darbotvarkę.

PIRMININKAS. Aš suprantu, bet pasiūlymas buvo teisėtas, todėl skelbiu balsavimą. Kas už tai, kad pratęstume diskusiją 15 minučių, balsuoja už, kas prieš, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*)

Balsavo 48 Seimo nariai: už – 24, prieš – 10, susilaikė 14. Lygu. (*Šurmulys salėje*) Matau, atėjo dar kolegų. Dar kartėlį skelbiu balsavimą dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pasiūlymo 15 minučių pratęsti diskusiją dėl RRF lėšų panaudojimo. Kas balsuoja už, balsuoja už, kas balsuoja prieš, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 50 Seimo narių: už – 25, prieš – 12, susilaikė 13. (*Plojimai*) Du kartus iš eilės balsavimas buvo lygus. (*Balsai salėje*) Prašom. Per šoninį mikrofoną – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Frakcijos vardu prašau pakartoti balsavimą, nes mano kolega iš kairės atėjo dar. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, susikaupkite! Paskutinį kartą skelbiu balsavimą, nes du kartus buvo lygu. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos prašymas, siūlymas 15 minučių pratęsti diskusiją dėl RRF lėšų panaudojimo. Kas palaiko, balsuoja už, kas nepalaiko, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 53 Seimo nariai: už – 25, prieš – 15, susilaikė 13. Pasiūlymui nepritarta.

15.53 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-251(2) (svarstymas)

Toliau. Turime dar du klausimus iš rytinio posėdžio darbotvarkės, turime užbaigti. Darbotvarkės 1-17 klausimas – Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-251(2). Kaimo reikalų komiteto pranešėjas G. Kindurys. Prašau pristatyti komiteto išvadą.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas balandžio 21 dieną svarstė projektą, priėmė sprendimą pritarti įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Komitetas pateikė tik dvi išvadas. Dėl objektyvių priežasčių truputį atidėjo įstatymo įsigaliojimą. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dalyvauti diskusijoje nėra užsirašiusių Seimo narių. Dėl motyvų po svarstymo. Už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų siūlyčiau pritarti pateiktam projektui. Kiekvienas dirbkime savo darbą, tai yra svarbiausia. Socialinio draudimo fondo valdyba atlieka tik administravimo funkcijas, o visus kvitus parengia tie, kam reikia, tai yra žemės ūkio ir verslo plėtros tarybos. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Prieš nėra užsirašiusių kalbėti Seimo narių. Gal po svarstymo būtų galima pritarti įstatymo projektui bendru sutarimu? Labai dėkui. Pritarta.

15.55 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-295 (svarstymas)

Kitas rytinės darbotvarkės 1-18 klausimas – Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-295. Kaimo reikalų komiteto pranešėjas – G. Kinduryš.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Kaip pagrindinis Kaimo reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą įstatymo projektą atmesti, nes, pratęsus paslaugų teikimo laiką iki 90 ar 120 dienų, reikalavimas, kad paslaugos, teikiamos pagal kvitus, turi būti tik trumpalaikės ir vienkartinio pobūdžio, prarastų savo esmę. Šiuo metu, kai galioja 60 ir 90 dienų terminai, dažnėja atvejų, kai asmenys, dirbę pagal darbo sutartis, yra atleidžiami ir to paties darbdavio priimami teikti paslaugas pagal paslaugų kvitą, o pasibaigus 60 dienų terminui vėl įdarbinami pagal darbo sutartis.

Trečias argumentas. Jeigu darbuotojas reikalingas ilgesnio nei 60 dienų termino darbams, jis galėtų būti įdarbintas pagal trumpalaikes sutartis. Balsavimo rezultatai: už – 7, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dėl motyvų už komiteto nuomonę atmesti įstatymo projektą pasisako G. Paluckas. Jo nematau salėje. Tada L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų reikia pritarti komiteto nuomonei, nes mes faktiškai iškreipiame darbo santykius. Tikrai pritariu komiteto nuomonei. Labai svarbu, kad žmonės dirbtų pagal darbo sutartį, kuri suteikia socialines garantijas. Jeigu yra pagal kvitus ir pailginame laikotarpį, paskui gal sugalvosime ir iki pusės metų pailginti, tai faktiškai žmogus netenka socialinių garantijų ir visoms kitoms būsimoms išmokoms. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš komiteto išvadą atmesti įstatymo projektą pasisako E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Matote, nesu įpratęs, kad mane pjauna, o aš nesipriešinu. Tai aš dabar priešinsiuosi. Aš tikrai neatmetu galimybės, kad gali atsitikti taip, kaip nurodo Kaimo reikalų komitetas. Dirba žmogus pagal darbo sutartį, jam sako, kad dabar padirbėtų porą mėnesių arba, mano siūlymu, tris mėnesius pagal talkų kvitus, paskui vėl įdarbins. Teoriškai visiškai su tuo sutinku. Bet kodėl man niekada niekas nepasako vardo, pavardės, kaimo, žemės ūkio bendrovės, ūkininko, kur taip atsitiko? Aš tikrai tikiu, kad per visą Lietuvą yra tokių dalykų.

Aš manau, kad mano pasiūlytas instrumentas orientuojasi į žmones, kaip juos ištraukti iš bedarbių būklės. Neatmetu galimybės, kad pasinaudoja ne bedarbio paslaugomis, o dirbančiojo pagal sutartį paslaugomis. Bet taip man iki šiol niekas ir nepasakė: tu žinai, rajone X, kaime Y, pas ūkininką Z dirba Antanas, kuris turėjo darbo sutartį, o pradėjo dirbti pagal paslaugų kvitą. Taip per visą Lietuvą (jau penkti metai aš tą idėją siūlau) man niekas nieko nepasako. Aš kartais ir galvoju, kad galbūt teisinga yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atlikta analizė, kuri sakė – tai yra pasiteisinęs modelis ir jį būtų galima plėtoti. Štai tokia išvada yra, o Petro Petraičio, Antano Antanaičio man taip niekas niekada ir neįvardino, todėl lieka tik teorinė galimybė.

Nepykite, aš skerdimui nepasiduosiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kaip supratau iš pasisakymo, bendro sutarimo nebus. Balsavimas dėl komiteto siūlomos išvados bus tam numatytu laiku.

15.59 val.

Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Pereiname prie popietinės darbotvarkės 2-2 klausimo – Lietuvos kariuomenės drausmės statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423. Pranešėjas – krašto apsaugos ministras A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pernai buvo priimtas atnaujintas Karo padėties įstatymas ir jis numatė, kad papildomai karių drausmę reglamentuojantys teisės aktai turės būti priimti vėliau. Nuo sausio 1 dienos įsigaliojo naujos redakcijos Karo padėties įstatymas. Jame numatyta, kad įvedus karo padėtį ginkluotąsias pajėgas sudaro ne tik Lietuvos kariuomenė, bet ir Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie KAM, Sienos apsaugos tarnyba prie VRM, Viešojo saugumo tarnyba prie VRM, Vadovybės apsaugos tarnyba, koviniai Šaulių sąjungos būriai ir piliečių, jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetai. Todėl projekto esmė, kad Kariuomenės drausmės statutas turėtų reglamentuoti visų ginkluotosioms pajėgoms priskirtų karių atsakomybę karo padėties metu. Nustatomos nuobaudos, skiriantys asmenys, nustatoma, koks drausmės pažeidimas laikomas mažareikšmiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Nematau Seimo narių, norinčių jūsų paklausti. Dėl motyvų po pateikimo taip pat nėra norinčių šnekėti. Gal galėtume po pateikimo įstatymo projektui pritarti bendru sutarimu? Labai dėkui, pritarta. Siūlome pagrindiniu komitetu skirti Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Siūloma svarstymo data – gegužės 27 diena. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Labai dėkui, pritarta.

16.01 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-406 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-3 klausimas – Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 kai kurių straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-406. Praešėja – teisingumo ministrė E. Dobrovolska. Prašom.

E. DOBROVOLSKA (LF). Sveiki, kolegos. Įstatymo projekto tikslas yra pašalinti Lietuvos teisės aktų nuostatų nesutikimą su Europos Sąjungos teisės aktais ir nutraukti pradėtą Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2019 metais buvo priimtas Politinių partijų įstatymo pakeitimo įstatymas, kuriame numatyta, kad politinės partijos nariais gali būti ir Europos Sąjungos valstybių piliečiai, kurie gyvena Lietuvoje būtent pusmetį. Nors Europos Komisija teigiamai įvertino Lietuvos pastangas suderinti nacionalinės teisės aktus su Europos teise, pažeidimo procedūros nenutraukė ir toliau laikosi nuomonės, kad Lietuvos teisės aktų neatitiktis Europos Sąjungos... klausimas dar neišspręstas, nes Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai negali būti politinių partijų steigėjais.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Lietuvoje teisėtai ne mažiau kaip šešis mėnesius gyvenantys Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai gali ne tik dalyvauti Lietuvos Respublikos politinių partijų veikloje, bet ir būti jų steigėjai. Pažymėtina, kad pagal Konstituciją tik Lietuvos piliečiai turi teisę dalyvauti Seimo rinkimuose ir Prezidento rinkimuose. Europos Sąjungos piliečiai Lietuvoje dalyvauja tik rinkimuose į Europos Parlamentą ir savivaldybių tarybas.

Atkreiptinas dėmesys, kad galimybė dalyvauti politinių partijų veikloje ir būti steigėjais suteikiama tik Europos Sąjungos piliečiams, kurių pilietybė politinių partijų narių sąraše informacinėje sistemoje automatinio būdu sutikrinama su Gyventojų registro duomenimis. Kaimyninėse valstybėse, būtent Estijoje ir Latvijoje, Europos Sąjungos piliečiai gali dalyvauti steigiant partijas ir jų veikloje. Belgijoje, Danijoje, Švedijoje, Nyderlanduose, Prancūzijoje, Bulgarijoje, Graikijoje taip pat sudarytos šios sąlygos. Atkreiptinas dėmesys, kad šiais metais politinėms partijoms priklauso per 100 tūkst. Lietuvos piliečių ir tik trys Europos Sąjungos piliečiai yra įtraukti į Lietuvos partijų narių sąrašus.

PIRMININKAS. Dėkui. Viskas? Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų paklausti užsirašė gana daug Seimo narių. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, žinote, atvažiuoju aš į Lietuvą, pagyvenu šešis mėnesius teisėtai, lietuvių kalbos visiškai nemoku, nesu Lietuvos Respublikos pilietis, tik gyvenu, tai, kad susikūriau, sako, pagal visus aiškinamuosius raštus aš turiu teisę jau įsteigti ir partiją, ir dalyvauti net vietos savivaldos rinkimuose! Ar mes privalome nusta-

tyti tą šešių mėnesių terminą? Ar mes galime tą terminą nustatyti, kai jis taps Lietuvos Respublikos piliečiu, pragyvenęs šešerius, septynerius metus? Amerikoje, žinome, dešimt metų. Ir tu rinkimuose gali dalyvauti, įgyji teisę. Ar galime mes nustatyti terminus kitaip? Kaip yra iš tikrųjų?

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už gerą klausimą. Čia turbūt klausimas yra iš dviejų dalių. Pirmą dalį yra apie tai, kad šiandien Europos Sąjungos piliečiai, kurie gyvena Lietuvoje pusmetį teisėtai, jau gali būti politinių partijų nariai. Trys būtent piliečiai ir pasinaudojo, tai yra čekas, prancūzas ir latvis jau yra būtent Lietuvos Respublikos partijų nariai. Kaip mes žinome, tokio didelio suinteresuotumo nėra.

Kalbant apie terminą, iš esmės Europos Sąjungos vizija yra, kad vis dėlto mes neturėtume sudaryti dar papildomų barjerų. Ką mes matome iš kitų valstybių patirties, tai ji yra įvairi. Kai kuriose nėra visiškai jokio gyvenimo termino. Mes siūlome būtent analogiją, kaip mes esame matomi dėl narystės partijose, tai yra pusmetis, kuris yra būtent pagal politinių partijų jau egzistuojančią sąvoką pakankamas terminas, kai žmogus jau gauna tą leidimą, gyvena, moka čia mokesčius ir sieja tie ryšiai. Bet šis klausimas, be abejo, po pateikimo stadijos atkeliaujantis į komitetus, gali būti svarstomas ir ieškoma sprendimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ruošiasi S. Tumėnas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiama ministre, noriu pasiteirauti, ar tas šešių mėnesių terminas dar galėtų būti keičiamas, pavyzdžiui, komitete svarstymo metu ir šiek tiek pailgintas, nes yra nuogąstavimų, kad iš tikrųjų tik šešis mėnesius gyvenantis žmogus galbūt gali ne iki galo susipažinti su vietos kultūra, įvairiais kitais dalykais, teisiniais niuansais. Tai, sakykite, ar būtų galimybė pratęsti tą terminą?

E. DOBROVOLSKA (LF). Dėkoju už klausimą. Turbūt čia siejasi su kolegės klausimu. Iš esmės mes turime skirtingas patirtis, kai kurios valstybės, didžioji dauguma iš esmės netaiko to gyvenimo termino. Kaip atsimername šio įstatymo projekto praeitį, anksčiau buvo siūlytas trijų mėnesių terminas, dabar, kaip mes matome, 2019 metais Seimas apsisprendė, kad politinių partijų nariais gali būti Europos Sąjungos piliečiai, kurie pusmetį gyvena Lietuvoje. Todėl šiandien ir siūlome tokį įstatymo projektą, bet, be abejo, kai keliaus į komitetą, mes galėsime apie tai kalbėti.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama ministre. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi G. Surplys.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą, kai ką jūs jau atsakėte, ką norėjau išgirsti, tačiau tas kontroversiškas siūlymas, man regis, palieka tą abejonę. Ar, jūsų nuomone, nepakanka, kad Europos Sąjungos piliečiai tiesiog dabar dalyvautų veikiančiose Lietuvoje partijose?

Ir antras dalykas. Žinote, koks pasaulis dabar neramus, ar pagyvenus šešis mėnesius Lietuvoje neatsiras tokių keliautojų, kurie tiesiog atvykę sukursto tokį neramumą židini ir panašiai? Kaip, jūsų nuomone, to reikėtų išvengti?

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už gerus du klausimus. Atsakant į pirmąjį klausimą, tai visų pirma mes turime pradėtą europinę pažeidimo procedūrą, kur akivaizdu – vien tai, kad esi narys, visiškai neatitinka to europinio reguliavimo, ir mes turime pažeidimo procedūrą. Kitas dalykas, ką mes matome iš praktikos, kai mes leidome Europos Sąjungos piliečiams būti Lietuvos politinių partijų nariais, na, tai iš esmės šiemet iki šiandien tik trys Europos Sąjungos piliečiai pasinaudojo ta teise. Mes nematome to didelio suinteresuotumo.

Kitas dalykas, labai svarbu žiūrėti, kad mes turime ir Lietuvos reguliavimą su saugikliais, tai yra partiją Lietuvoje gali įsteigti tik 2 tūkst. žmonių. Atitinkamai Europos Sąjungos pilietis galėtų būti vienas iš steigėjų, bet mes vis dėlto turime tą didelį saugiklį – 2 tūkst. narių steigėjų ir, be abejo, tie asmenys galėtų būti renkami tik per savivaldos ir Europos Parlamento rinkimus, mes nekalbame apie Seimo rinkimus ir nekalbame apie Prezidento rinkimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Klausia G. Surplys. Ruošiasi E. Sabutis.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš norėjau paklausti. Jūs aiškinamajame rašte rašote ir dabar įgarsinate tas šalis, kurios yra įvedusios galimybę Europos Sąjungos šalių piliečiams daryti tai, ką šiuo projektu ketinate įteisinti Lietuvoje, bet tų šalių

nėra daug. Tai norėjau paklausti, o kaip kitose, tai yra joms visoms yra pradėta pažeidimo procedūra ar jos kitaip yra išsprendusios šį klausimą? Tai vienas.

Ir jeigu būtų galima dar antrą klausimą paklausti. Ar derinote šį teisės aktą, tarkime, su Krašto apsaugos ministerija, su institucijomis, kurios atsakingos už nacionalinį saugumą, ir kokie buvo jų pasiūlymai? Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Tikrai labai geri klausimai. Atsakysiu, kaip tvarkosi kitos valstybės. Kaip pavyzdys dabar yra nurodoma, kad Graikijoje yra leidžiama steigti ir būti nariais, dar prieš porą metų būtent Graikija turėjo pradėtą pažeidimo procedūrą. Tai irgi ėjo šiuo keliu. Jeigu mes pažiūrėtume į Lenkijos pavyzdį, tai jai irgi pradėta pažeidimo procedūra. Iš esmės kelias yra vienodas visiems, tiems, kurie jau susitvarkė, arba tiems, kurie dar tvarkosi.

Atsakant į kitą jūsų klausimą, kadangi tai yra Teisingumo ministerijos projektas, jis buvo derintas Vyriausybėje, tai yra su visomis ministerijomis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Klausia E. Sabutis. Ruošiasi R. Šarknickas.

E. SABUTIS (LSDPF). Gerbiama ministre, ką tik minėjote apie įvairius saugiklius, minėjote apie vietos savivaldos rinkimus. Norėčiau jūsų paklausti asmeninio požiūrio į vietos savivaldą. Mes šiandien anonsavome apie tai, kad teksime Konstitucijos pakeitimus, ir vienas iš esminių pakeitimų, kad vis dėlto meras turi būti Lietuvos Respublikos pilietis. Tai koks jūsų asmeninis požiūris? Ar taip ir turėtų būti, ar vis dėlto į merus galėtų pretenduoti ir nebūtinai Lietuvos Respublikos pilietis?

E. DOBROVOLSKA (LF). Dėkoju už labai įdomų klausimą. Išeinant iš šito įstatymo ribų, tai mano asmeninė nuomonė, kad tikrai dėl šio projekto mes neturėtume keisti Konstitucijos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi J. Jarutis.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Pradžia – Europos Parlamentas, dabar savivaldos, vėliau, tikėtina, bus ir Seimo. Galima interpretuoti, kad žingsnis link Europos federalizacijos, nes, kiek teko domėtis, tai tose šalyse, kurios yra iš jūsų paminėtų, tokių kalbų jau yra.

Aš dabar norėčiau paklausti, ar turintis dvigubą pilietybę tas atvykęs iš užsienio žmogus, kuris gyvena Lietuvoje, gali steigti ir dalyvauti politiniame gyvenime? Dėl dvigubos pilietybės mes ir taip problemų turime. Mano būtų toks klausimas. Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Aš visų pirma kolegai siūlyčiau turbūt klaidingai neinterpretuoti nei Europos Sąjungos teisės, nei kitokių kalbų ir daryti kažkokias prezumpcijas. Šiandien mes turime labai aiškų europinį reguliavimą, kuris kalba tik apie Europos Parlamento rinkimus ir savivaldos rinkimus. Reikėtų turbūt pasižiūrėti, ir būtent dėl ko mes turime pradėtą pažeidimo procedūrą. Nei Teisingumo ministerija, nei Vyriausybė jokių planų keisti Konstituciją tiek dėl rinkimų į Seimą, tiek dėl Prezidento rinkimų neturi. Mes kalbame tik apie tai, kad mes leistume Europos Sąjungos piliečiams būti steigėjais, nes dabar leidžiame politinių partijų nariais.

Atsakant į jūsų klausimą dėl pilietybės, tai atitinkamai, kaip mes žinome, Lietuvoje mes pripažįstame vieną pilietybę. Jeigu, tarkim, Lietuvos ir kitos pilietybės, tada mes taikome vieną. Labai svarbus jūsų klausimas yra tiesiogiai susijęs, tarkim, jeigu tas asmuo prarastų Europos Sąjungos pilietybę ir pasiimtų trečiosios valstybės, tai mes turime dėl to saugiklį. Kadangi duomenys nuolat atnaujinami informacinėje sistemoje su Gyventojų registro duomenimis, jeigu tas asmuo netenka Europos Sąjungos pilietybės, jis yra išbraukiamas, tai yra tas asmuo negali būti nei steigėju, nei nariu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinysis klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, ar jūs nematote rizikų ir kaip jas užkardyti šiuo atveju? Galbūt kai kurie kolegos iš dalies ir paklausė, aš galbūt ne viską girdėjau, prieš keletą sekundžių teko bendrauti. Tai ar nematote rizikų? Europinė teisė, taip, tvarka, bet kaip Europos Sąjungos piliečiai į mūsų šalį ir į kitas Europos šalis gali ateiti ir mūsų kaimyninės nedraugiškos šalies buvę piliečiai, tapę Europos Sąjungos piliečiais.

Mes praeitoje kadencijoje ne vieną tyrimą turėjome dėl to, kad konkrečiai Rusijos specialiosios tarnybos per įvairius vietos ar kitus politinius lyderius bando paveikti mūsų rinkimų politinę sistemą ir taip siekti savo rezultatų. Ar čia nėra grėsmės? Bent jau aš, kaip Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys, matau tam tikrų grėsmių, bet norėčiau iš jūsų, kaip tai būtų galima apeiti ir užkardyti? Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Jūsų klausimas yra tikrai labai aktualus ir geras. Turbūt mes turėtume pradėti nuo to, kad rizikos, jeigu mes kalbame ir apie Lietuvos Respublikos piliečius, yra analogiškos. Iš esmės, jeigu kitos valstybės asmuo nori tapti Europos Sąjungos piliečiu arba Lietuvos piliečiu, tai yra tam tikros procedūros ir tai užtrunka, ir yra kriterijai, kurie ne taip lengvai atitinami. Kitas dalykas, kas yra svarbu – vienas iš tų saugiklių, kurį paminėjau, tai yra jeigu asmuo netenka Europos Sąjungos pilietybės ir, tarkim, turi tik trečiosios valstybės, tai jis nebegali būti nei steigėju, nei nariu.

Kitas dalykas. Jeigu mes matome, kaip jūs paminėjote, atskirus atvejus, kai tikrai kyla labai didelių abejonių dėl nacionalinio saugumo, atitinkamai institucijos turėtų įsijungti. Ir nesvarbu, ar mes kalbame apie Europos Sąjungos pilietį, ar Lietuvos piliečius, kurių, mes irgi žinome iš institucijų ataskaitų, įvairių yra.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Dėl motyvų dėl jūsų projekto už pasisakyti norėtų M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, visų pirma norėčiau pabrėžti, kad į Europos Sąjungos piliečius turėtume žiūrėti ne su įtarumu, baime, nepasitikėjimu, o atvirai, įtraukdami, pasitikėdami, nes galų gale esame viena Europos, o tai yra Vakarų demokratinių valstybių, šeimų, gerbiančių teisinę viršenybę, leidžiančių įvairioms visuomenės grupėms viena ar kita forma įsitraukti į valstybės valdymo procesus, pilietinę išraišką.

Pabrėžiu, kad šis projektas neatveria galimybės steigti politinių partijų trečiųjų šalių piliečiams. Tuo tarpu Europos Sąjungos pilietis, norintis turėti tokią teisę, turės būti gyvenęs Lietuvoje šešis mėnesius, suburti net 2 tūkst. bendraminčių komandą ir veikti pagal Lietuvos teisinę bazę, o netekus Europos Sąjungos pilietybės nutrūksta ir narystė partijoje. Tokia tvarka šiuo metu veikia bent devyniose kitose Europos Sąjungos valstybėse, įskaitant Estiją, Graikiją, Belgiją. Šis projektas nesukuria pavojaus Lietuvos politinėje padangėje, dėl to kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų man šiek tiek nesueina skaičiai, nes šeši mėnesiai gyvenimo Lietuvoje yra gana trumpas terminas, palyginti su Seimo kadencija. Savivaldos kadencija – ketveri metai, Europos Parlamento kadencija – penkeri metai, ar nebus taip, kad šiuo projektu, aš neprieštarauju jo tikslui, bet šiuo trumpu šešių mėnesių terminu mes tapsime tokiu, na, ne mokesčių, bet partijų kūrimo rojumi. Gal tai yra per daug apokaliptinis nuogastavimas, bet aš matau tokią problemą.

Dėl to, kas ir buvo įgarsinta viename iš klausimų, aš siūlyčiau labai pagalvoti dėl termino ilginimo. Kiek suprantu, jis, tas šešių mėnesių terminas, atsirado siejant su Užsieniečių teisinės padėties įstatymu. Aš šiandien tame įstatyme radau nuostatą, kuria siūlyčiau galbūt remtis labiau nei leidimu laikinai gyventi ir kalbėti apie leidimą nuolat gyventi Lietuvoje. Ten, įstatyme, tarp kitų galimybių gauti leidimą nuolat gyventi yra numatyta, kad asmuo, kuris yra Europos Sąjungos pilietis, gali gauti leidimą nuolat gyventi Lietuvoje, jeigu jis pragyveno Europos Sąjungos valstybėje penkerius metus, iš kurių ne mažiau kaip dvejus metus be pertraukos – Lietuvos Respublikoje.

Su tokia dvejų metų formuluote aš dar galėčiau sutikti, šeši mėnesiai, sakau, mano galva, yra nelogiškas sprendimas vien dėl to, kad pas mus politinė kadencija *minimum* trunka ketverius metus. Šiuo atveju kam tau steigti partiją, jeigu atvykai į Lietuvą tik šešiams ar septyniems mėnesiams? Taigi tikrai šioje stadijoje tam projektui, koks dabar pateiktas, aš nesu linkęs pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visų motyvų už ir prieš. Kaip suprantu iš pasisakymo, bendro sutarimo nebus. Balsavimas dėl siūlomo įstatymo projekto tam numatytu laiku – po 8 minučių. Per šoninį mikrofoną – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau kai kuriems skeptikams... Paklausia, bet gal reikėtų truputį įsigilinti? Europos Sąjungos piliečiams nereikia jokių leidimų gyventi Lietuvoje. (*Balsai salėje*) Reikia Europos Sąjungos piliečiui leidimo gyventi Lietuvoje? (*Balsai salėje*) Jis ima ir gyvena. Aš nuvažiuoju į Vokietiją – imu ir gyvenu. Viskas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas... (*Šurmuly salėje*) Labai dėkui, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, baigiame diskusijas. Iki balsavimo dar turime 8 minutes.

16.18 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-422 (pateikimas)

Ar galėtume bendru sutarimu leisti pateikti įstatymo projektą, darbotvarkės 2-12 klausimą (Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas labai prašė) – Žemės įstatymo Nr. I-446 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-422? Galime. Labai ačiū. Prašom, Mykolai Majauskai, į tribūną pristatyti projektą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ačiū už suteiktą galimybę pristatyti klausimą šiek tiek anksčiau. Klausimas yra registruotas Seimo narių, atstovaujančių skirtingoms frakcijoms, tai yra V. Mitalas, A. Gedvilienė, L. Kasčiūnas, R. Šarknickas, V. Valčiūnas, L. Jonauskas, A. Bagdonas, A. Kupčinskas, taip pat įstatymo projektą pasirašiau aš, taip pat A. Čepononis, M. Maldeikis, M. Skritulskas ir E. Pupinis.

Šiuo įstatymo projektu mes norime atkreipti dėmesį į vieną egzistuojančią gana rimtą problemą. Nacionalinė žemės tarnyba, organizuodama neplaninius žemės naudojimo patikrinimus, šiandien privalo prieš dešimt darbo dienų informuoti asmenis apie būsimą neplaninį patikrinimą. Asmuo, kuris yra informuotas, nes jis privalo būti informuotas, ir jeigu sklype daro kokią nors pažeidimą, tiksliai žino, kada ateis inspektorius patikrinti, norėdamas išvengti atsakomybės, tą daromą pažeidimą laikinai nutraukia.

Aš pateiksiu kelis pavyzdžius, kai kurie iš tikrųjų netgi yra anekdotiniai, kaip bandoma išvengti atsakomybės. Svarbu atkreipti dėmesį, kad jeigu pažeidimai nenustatomi, asmuo lieka nenubaustas, taip pat ir Nacionalinė žemės tarnyba neturi pagrindo prašyti to asmens pašalinti pažeidimą, nes pažeidimas nenustatytas, o asmuo po patikrinimo tęsia neteisėtus veiksmus.

Mieli kolegos, mūsų tikslas yra ne kuo daugiau nubausti ar kuo daugiau pagauti žmonių, kurie atlieka neteisėtus veiksmus, bet užtikrinti, kad jie tvariai nutrauktų neteisėtą veiklą. Kad užfiksavus pažeidimą jie suprastų, kad neišvengs atsakomybės, ir netęstų to pažeidimo. Keli pavyzdžiai, kaip tai vyksta. Nacionalinė žemės tarnyba tikrina, ar laikomasi žemės sklypui nustatytų žemės servitutų, tai yra galimybės patekti į asmens sklypą. Tas asmuo turi teisę, jam priklauso sklypas, namai, kiemas ar sodas, jis nori į jį patekti, bet jis negali, nes pagal kito savininko nustatytą tvarką, prieštaraujančią įstatymui, yra pastatyta tvora su rakinamais vartais. Atvažiuoja Nacionalinė žemės tarnyba po dešimties darbo dienų, mato, kad vartai atrakinti, jis sako, jokios problemos, žiūrėkite, gali patekti. Nacionalinė žemės tarnyba išvažiuoja, kitą dieną vartai vėl užrakinti ir problema toliau lieka. Lygiai tas pats su įvairiomis laikinomis tvoromis, uždedamais akmenimis ir įvairiausiais rakinamais vartais ir užtvaramis. Tokia yra reali problema. Nacionalinė žemės tarnyba sako, matome, kad atrakinus, pakėlus *šlagbaumą* problemos tuo metu nėra, bet tas pažeidimas vėliau kartojasi.

Antras variantas, kai žemės sklypai yra naudojami ne pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą. Gaunama skundų, kad žemės sklypai yra naudojami ne pagal nustatytą paskirtį. Pavyzdžiui, žemės ūkio paskirties žemės sklypuose vykdoma komercinė veikla – automobilių remontas. Žemės ūkio paskirtis, bet vykdomas automobilių remontas, informuojama prieš dvi savaites, mažų mažiausiai dvi savaitės prieš planinį patikrinimą, automobilių nuvaro, kelią ir dangą sutvarko, iššluoja, atvažiuoja – veiklos nevykdo, pažeidimo nėra. Po kelių dienų vėl vykdo tą pačią veiklą. O jeigu pakartotinis neplaninis patikrinimas, vėl dešimt darbo dienų, vėl pažeidimas nenustatomas, o pažeidimas toliau yra tęsiamas.

Lygiai taip pat, kai yra savavališkai užimama žemė arba sklypo dalis užtvėriant. Būna įvairių situacijų, kai pažeidimas vėl nenustatomas, nes būna įvairios laikinos tvoros, kurias atitraukia, patraukia tam kartui, o vėliau jos yra atstatomos, suprantama, kad iki dar vieno naujo Nacionalinės žemės tarnybos patikrinimo praeis tam tikras laikas, per kurį vėl sugebės susitvarkyti. Taigi, tvora įrengiama vėl toje vietoje, kurioje ir buvo, tai yra ne savo sklype.

Nacionalinė žemės tarnyba pastebi, kad tokių atvejų yra gana daug, gyventojai yra nepatenkinti, iš esmės reikėtų pabandyti šitą problemą spręsti ir tai daro būtent šis įstatymo projektas. Mano giliu įsitikinimu, įstatymo projektą turėtų atidžiai įvertinti Vyriausybė, užtikrinti, kad jisai

dera su visais atitinkamais teisės aktais, ir pažiūrėti, galbūt yra ir daugiau tarnybų, kurioms turėtų ir galėtų būti suteikta tokia teisė. Ačiū už jūsų kantrybę, atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti norėtų keturi Seimo nariai. Pirmoji klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Pirmiausia noriu pasveikinti už patį tikslą, kilnų tikslą, kad iš tikrųjų visi tie dalykai, kurie turi būti prieinami visiems visuomenės nariams, ir turi būti prieinami. Tačiau man šiek tiek kyla klausimų, ar tikrai reikalingas įstatymo pakeitimas, ar šiuo metu atvykę pareigūnai fiksuoti fakto negali, o patikrinimo metu, susitarus, kada jau gali patekti į žemės sklypą, tada jau žiūri, ar tie papildomi dalykai buvo pašalinti, nes vis tiek lieka pėdsakų, ir panašiai. Ar dabar kas nors trukdo Nacionalinės žemės tarnybos specialistams fiksuoti faktą pagal skundus? Jeigu niekas šiuo metu netrukdo, ar tikrai reikalingas šis papildomas įstatymo pakeitimas?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Nacionalinė žemės tarnyba pabrėžia, kad tuo atveju, kai atvažiuoje jie nenustato konkretaus pažeidimo, nors aplinkybės ir suponuoja, kad pažeidimas galbūt buvo padarytas anksčiau, pavyzdžiui, užverti vartai, uždėta spyna, uždėti akmenys, kad galbūt kažkas negalėtų parkuotis ar įvažiuoti, tai sako taip – aš matau, kad akmuo yra nuridentas nuo kelio pravažiavimo, šiuo atveju pažeidimo nėra. Kitą kartą jis vėl galės atvažiuoti ne anksčiau kaip po dviejų savaičių, o greičiausiai po mėnesio. Asmeniškai aš susidūriau, kai kreipiausi dėl nelegalaus vadinamojo *šlagbaumo*. Nacionalinė žemės tarnyba informavo, kad anksčiausiai galės atvažiuoti net po šešių mėnesių. Čia yra ir su jų darbo krūviu susijusi problema. Aš suprantu, kad yra tam tikrų momentų, kai užsodinti medžiai, pastatytas namas ant valstybinės žemės, tai čia per dvi savaites tikrai nesusitvarkysi, bet yra tokių nedidelių, smulkių momentų, kurie gyventojams yra labai skaudūs ir žmogiškai keliantys nerimą, kai tu jauti, kad nėra teisybės valstybėje, nėra teisingumo. Tu matai, kad kaimynas jau užsitvėrė žemę, matai, kad kaimynas užsirakino, įsistatė spyną, užsirideno akmenį, o niekas nieko negali padaryti. Atvažiavus pareigūnams tuo metu pažeidimas nenustatytas.

Aš nuoširdžiai tikiu, kad esant šiam įstatymo projektui bus šiek tiek daugiau teisingumo. Man atrodo, kad tai yra gana svarbus dalykas, ir aš labai kviečiu kolegas tam pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia G. Paluckas. Ruošiasi R. Tamašunienė.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, šiais technologijų laikais siūlyti įstatymo pataisą, kuri numato veržimąsi pro užrakintus vartus ir panašiai, nežinau, ar iš tiesų tikslinga. Galbūt reikėtų Nacionalinei žemės tarnybai daugiau su Nacionaline mokėjimo agentūra tartis, šnekėtis ir keistis gerąja praktika. Ji taiko aerografijos būdą, taiko dronus tam, kad būtų patikrinti laukai, jų deklaruojama būklė ir panašiai, ir panašiai. Čia, tiesą pasakius, technologijoms užrakinti vartai. Patikrinti, ar iš tikrųjų automobilių laužynas žemės ūkio paskirties žemėje įsteigtas, ar ne, tikrai būtų gerokai efektyvesnis būdas.

Tačiau klausimas yra susijęs su įstatymo formuluote „jeigu negalima rasti savininko, naudotojo ar valdytojo“. Negalima rasti – kas turima galvoje? Kaip intensyviai jis būtų ieškomas ir kaip būtų konstatuojama, kad jo negalima rasti? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Man atrodo, kad jūsų pastaba dėl naujų technologijų naudojimo nustatant pažeidimus yra labai teisinga. Iš tiesų galbūt dronais ir galima labai nesudėtingai pastebėti, kur yra ta užtvirta teritorija, užtvirta žemė ar galbūt naudojama ne pagal paskirtį. Tai čia yra galbūt teisingas pastebėjimas.

Nepaisant to, net ir dronu stebėti ir atlikti patikrinimą vis tiek turi pagal įstatymą. Įstatymas reikalauja, kad turi informuoti savininką ir jam suteikti ne mažiau kaip dešimt darbo dienų informuodamas apie tai, kad tu darysi tą patikrinimą.

Aišku, galima būtų pasinaudoti *Google Earth* ir pasižiūrėti, kaip tas buvo padaryta, bet žinome, kad tas nėra daroma kiekvieną savaitę, ta nuotrauka yra padaryta ir tu ją turi tokia, kokia ji buvo gal prieš dešimt metų, ir nelabai ji keičiasi. Bet priimu pastabą, kad iš tiesų galėtų naudoti naujas technologijas intensyviau.

Dabar dėl galimybės surasti savininką. Yra įstatymais numatyta tvarka, kaip jie turi kreiptis į savininką, tai yra turi kreiptis raštu, turi informuoti apie numatomą vizitą raštu pagal įstatymus. Tokia yra tvarka. Čia nieko naujo aš jums nepasakysiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi L. Girskienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiamas kolega, jūs taip entuziastingai įvardinote kolegą, parėmusius jūsų įstatymo projektą, ir pamiršote paminėti, kad kolega V. Mitalas, susipainiojęs dėl savo vertybių ir pamiršęs, kokiai partijai atstovauja, vis dėlto atsiėmė savo parašą, ir padarė tai, mano vertinimu, teisingai, nes jūsų teikiamas įstatymo projektas vis dėlto savininko teises ir teisę į privačią nuosavybę šiek tiek paneigia. Jeigu yra išpėjimo laikotarpis, tai iš tiesų savininkas žino ne tik kad štai aš pas tave atvyksiu, bet jis ir patikros tikslą žino, nes jis gali ir neįtarti, kad kas nors jį skundžia naudojant sklypą netinkamai.

Jūsų kitas pavyzdys apie tą mašiną – tai taip pat ne šios institucijos patikra, čia tikriausiai turėtų būti gamtos apsaugos pareigūnai, kurie jau dirba kitu režimu.

Iš tikrųjų pasakykite, koks čia buvo pagrindinis jūsų tikslas, kas ten tuo sklypu ne taip disponuoja, kad jūs imatės įteisinti tokią policinės valstybės priemonę, kažkodėl visai nebūdingą jums buvusioje kadencijoje? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Tikslas yra labai paprastas – kad Lietuvoje būtų daugiau teisingumo. Jūs, kaip buvusi vidaus reikalų ministrė, puikiai suprantate ir, aš net neabejoju, tikite, kad teisingumas yra labai svarbus visuomenės dėmuo sėkmingoje valstybėje. Šiandien, man atrodo, teisingumo žmonės pasigenda, kai yra užgrobtą žemę, kai jie negali patekti laisvai į savo turtą arba valstybinę žemę naudojama ne pagal paskirtį. Tai būtent šis įstatymas ir sprendžia tokius dalykus. Man atrodo, kad šiandien yra per mažai kontrolės, kaip naudojama valstybinė žemė. Tai viena.

Antras dalykas. Man atrodo, kad yra nepakankamai ginamos paprastų piliečių teisės. Šiandien matome ne vieną atvejį, kai asmenys piktybiškai naudojami įstatymų spragomis ir piktnaudžiauja naudodamiesi esama situacija, bandydami pasinaudoti kito žmogaus privačia nuosavybe neleisdami jam patekti arba naudodamiesi ja tiesiog užtvėrę teritoriją. Tokias spragas įvardija Nacionalinė žemės tarnyba ir labai aiškiai sako, kad mes jas turime spręsti, jeigu norime valstybėje šiek tiek daugiau teisingumo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, kolega. Paskutinė klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Mano klausimas irgi bus panašus. Iš tikrųjų turbūt žinote, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnyje aiškiai parašyta, kad nuosavybė neliečiama ir nuosavybė yra saugoma teisės aktais, tai yra įstatymais. Ar nemanote, kad jūsų pasiūlymas prieštarauja šioms Konstitucijos nuostatoms?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Atkreipsiu dėmesį, kad pagal galiojantį įstatymą galima po dešimties darbo dienų. Ar po devynių, ar po aštuonių, ar po septynių, ar po šešių – įstatymo esmės, jūs puikiai suprantate, Konstitucijos požiūriu nekeičia. Jeigu galima po dešimties darbo dienų atvažiuoti, tai lygiai taip pat galima ir po vienos darbo dienos. Tas niekaip neprieštarauja Konstitucijai, nėra susiję su Konstitucija. Atvirkščiai, mes norime ginti Konstitucijoje įtvirtintas žmogaus teises, kad jo turtas yra neliečiamas, tais atvejais, kai matome, kad jo turtas yra galimai užgrobtas, juo naudojasi kiti asmenys arba jam neleidžia juo laisvai naudotis. Man atrodo, mes turime ginti asmens teisę į turtą, naudotis juo nevaržomai, ir šis įstatymas būtent tai ir daro. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Kalbėti už norėtų V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nepriėmus šio įstatymo, tai ir toliau klestės korupcija, nes jeigu perspėja, tai, aišku, už atlygį perspėja, ne už gražias akis. Kviečiu palaikyti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš kalbėti Seimo narių nėra. Gerbiami kolegos, kadangi prieš niekas nekalba, tai gal po pateikimo galime pritarti įstatymo projektui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Girdžiu prašymą balsuoti. Gerai. Kadangi jau yra balsuoti skirtas laikas, pasisakymus dėl motyvų išklusėme, skelbsime balsavimą dėl 2-12 klausimo, kurį ką tik pateikė M. Majauskas. Žemės įstatymo Nr. I-446 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-422. Balsavimas po pateikimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepitaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 77, prieš – 3, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Kaimo reikalų komitetą. Siūloma svarstymo data – birželio 29 diena.

Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašytume Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Gerai, fiksuojame. Vyriausybės išvada. Gal galime pritarti bendru sutarimu ir Vyriausybės išvadai, ir Kaimo reikalų komitetui kaip pagrindiniam, ir svarstymo datai – birželio 29 diena. Galime pritarti? Labai dėkui, pritarta.

16.34 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-295 (svarstymo tęsinys)

Kitas klausimas, dėl jo turėtume balsuoti, tai rytinės darbotvarkės 1-18 klausimas – Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-295. Kaimo reikalų komitetas teikė išvadą atmesti įstatymo projektą. Kas pritariate Kaimo reikalų komiteto išvadai atmesti įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 74, prieš – 6, susilaikė 16. Pritarta Kaimo reikalų komiteto išvadai atmesti įstatymo projektą.

16.35 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-406 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-3 klausimas, dėl jo turėtume apsispręsti, – Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 kai kurių straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-406. Kas pritariate įstatymui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate – prieš arba susilaikote.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 60, prieš – 9, susilaikė 36. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, papildomu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Siūloma svarstyti gegužės 27 dieną. Ar galėtume pritarti tokiems siūlymams bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Tai buvo visi klausimai, dėl kurių turėjome apsispręsti iki šio momento. Kitas balsavimas po to, kai bus pateikti visi kiti įstatymų projektai.

16.36 val.

Civilinio kodekso 4.85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-325 (pateikimas)

Kitas darbotvarkėje numatytas 2-4 klausimas – Civilinio kodekso 4.85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-325. Pranešėja – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerą dieną, gerbiami kolegos. Nemažai Seimo narių pasirašė Civilinio kodekso ketvirtosios knygos 85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šis projektas atsirado po diskusijų su savivaldybių atstovais. Jie nurodė, kad daugiabučio namo atnaujinimo projekto įgyvendinimo subjektas įgyvendindamas daugiabučių namų atnaujinimo projektus susiduria su daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų valdytojų veikimu arba neveikimu, kai neatsižvelgiama į butų ir kitų patalpų savininkų interesus ir jiems neteikiami pasiūlymai dėl energiją taupančių priemonių įgyvendinimo, nešaukiami butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimai, neorganizuojami balsavimai raštu dėl namo atnaujinimo. Todėl mes teikiame pataisą, kad savivaldybės galėtų pačios ar per savo įgaliotas institucijas kviešti žmones į susirinkimus ir vykdyti balsavimus dėl butų, namų atnaujinimo ar modernizavimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Jūsų paklausti užsirašė trys Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tiesų turbūt svarbu, kad vykdydamas projektus savivaldybės programos įgyvendinimo administratorius turėtų teisę susisąskaituoti žmones, ir iš tikrųjų dėl to yra problemų.

Norėčiau paklausti. Čia ir Teisės departamentas šiek tiek nurodo. Ar savivaldybės programos įgyvendinimo administratorius, kuris yra numatytas Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) įstatymo projekte, ir jūsų siūlomas, bet kitaip pavadintas – „savivaldybės paskirtas energetinio efektyvumo programos administratorius“ tas pats asmuo ar ne tas pats? Čia turbūt reiktų suvienodinti sąvokas, nes, ko gero... Ar reikalingas dar kitas administratorius, kai bent vienas yra? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, gerbiamas kolega, pritariu, kad esame padarę tam tikrų nukrypimų nuo bendrų sąvokų. Aš manau, kad Teisės ir teisėtvarbos komitetas įsigilins ir tikrai pataisys ir ištaisys dabar mano blogai surašytas sąvokas ir nebus prieštaravimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, jūs siūlote, kad galėtų šaukti gyvenamojo namo gyventojų susirinkimą dėl namo modernizavimo, bet dabar ta teisė suteikiama juridiniams asmenims, tačiau pagal Statybos įstatymą turi teisę užsiimti ne tik juridiniai asmenys.

Klausimas. Kokios pasekmės, jeigu tas susirinkimas neįvyksta, nes vis tiek tada turi galioti kitos normos, kad tas namo susirinkimas priimtų kokius nors sprendimus. Čia turbūt ne vien tik informacinio pobūdžio susirinkimai, kuriuose tas juridinis asmuo arba kitas, užsiimantis modernizavimu, pateiks bendro pobūdžio informaciją, jie turės turėti kokią nors prasmę. Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Šis įstatymo projektas ir buvo užregistruotas tam, kad susirinkimus ir apklausas vykdytų suinteresuoti asmenys, vadinasi, savivaldybė, kuri norėtų, kad būtų atliekama kuo daugiau modernizavimo projektų ir kuo greičiau vyktų renovacija. Pagal dabartinę situaciją, bent jau Vilniaus duomenimis, jeigu Vilnius turi galimybę per metus renovuoti 200 daugiabučių, renovuoja tik 50 daugiabučių, nes tie, kas vykdo dabartines būstų apklausas, nėra suinteresuoti, kad būtų vaisingi šitie susirinkimai ir susirinkimai įvyktų. Aš manau, kad šita pataisa yra orientuota būtent taip, kad apklausos vyktų suinteresuotų asmenų, kad būtų orientuojami į rezultatą ir būtų atliekama daugiau renovavimo projektų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinioji klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Šiuo metu iš tikrųjų daugiabučių namų administravimą teikianti įmonė, administruojanti daugiabutį namą, turi galimybę gauti netgi pinigus už modernizacijos projekto įgyvendinimą. Taigi, kad jie nėra suinteresuoti, yra netiesa, nes jie gali pasiimti atlygį, dažniausiai taip ir vyksta. Priimti sprendimą dėl renovacijos, sprendimo teisė turėtų kilti iš pačių gyventojų. Ar jūs nemanote, apskritai kaip vertinate, kad pašalinis žmogus ateis į namą ir vers žmones daryti renovaciją? Šiomis pataisomis, mano nuomone, būtent tai ir yra siekiama padaryti. Bus peštynės, kaip dabar vyksta tarp administratorių, taip vyks tarp projektų administratorių.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš tikrai nemanau, kad galėtų vykti per prievartą koks nors įtraukimas ir ne visai teisėtas žmonių vertimas pasirašyti po projektais. Aš manau, šio pakeitimo esmė ir yra, kad savivaldybė arba savivaldybės įgaliota institucija būtų suinteresuota kuo labiau žmones informuoti, paaiškinti, dėl ko reikalinga renovacija, modernizacija, kas iš to gyventojams. Tai turėtų eiti tik per švietimą ir skatinimą, per kvietimą žmonių prisidėti prie renovacijos, bet ne per kokią nors bandymą žmones priversti pasirašyti po projektais. Čia tikrai ne toks tikslas.

O jeigu Teisės ir teisėtvarbos komitetas išvelgs, manau, kad tikrai šitas įstatymas toliau ir nekelia, bet tai, ką jūs sakote, kad yra suinteresuoti administratoriai, tai bent jau kalbant su didžiosios savivaldybės, tai yra Vilniaus savivaldybės, atstovais, tai yra priešingai, administratoriai nėra suinteresuoti ir jie nevykdo tinkamai arba pakankamai intensyviai gyventojų susirinkimų ir apklausų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų už nėra norinčių pasisakyti. Dėl motyvų prieš pasisako V. Aleknaitytė-Abramikienė.

V. ALEKNAITYTĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš nebūčiau užsirašiusi prieš, jeigu būčiau spėjusi užsirašyti paklausti. Dabar noriu pasakyti, jog man, kaip ir J. Sabatauskui, kilo klausimų,

kas gi būtų, kokios pasekmės, jeigu toks išorinio asmens, ne namo, būtų savininkų atstovo, bet to juridinio asmens, kuris vykdo modernizaciją, sušauktas susirinkimas neįvyktų? Iš tikrųjų teisine prasme aš čia išžiūriu tam tikrų keblumą. Norėjau to paklausti, bet nespėjau užsirašyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Supratau, kad tai nebuvo pasisakymas prieš, todėl klausimas, ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu, galėtų būti teisėtas. (*Balsai salėje*) Ne, nėra bendro pritarimo. Tada klausimas keliauja į posėdžio darbotvarkės pabaigą, kai bus paskutinis šios dienos balsavimas.

16.45 val.

Civilinio kodekso papildymo 6.716¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5260 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkėje numatytas 2-5 klausimas – Civilinio kodekso papildymo 6.716¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5260. Pranešėjas – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, teikiu jums Civilinio kodekso papildymo vienu straipsniu įstatymo projektą. Šis mano pasiūlymas susijęs su vadinamųjų maisto kurjerių ar apskritai kurjerių veikla. Jūs turbūt visi esate matę šokiruojantį filmą „Fūrų vergai“, kuris atskleidė tam tikrus tolimųjų reisų vairuotojų darbo niuansus ir reglamentavimo spragas.

Aš taip pat jums rekomenduoju pažiūrėti atsakingos žurnalistikos erdvės filmą apie tris kurjerių istorijas. Filmo pavadinimas „Aš jaučiuosi nematomas“. Mes kasdien matome tuos žmones prie Seimo, pavargusius, skubančius, su didelėmis kuprinėmis, bandančius pristatyti jums maistą. Sparčiai vykstanti skaitmenizacija, vadinamosios greitosios paslaugos, arba *gig*, ekonomikos vystymasis pandemijos metu spartėjo. Mes ją dar paspartinsime RRF pinigais. Pernai buvo skelbta apie 978 mln. eurų naujas investicijas, tai yra beveik 1 mlrd. eurų investicijas, į stambiausias kurjerių aptarnavimo, kurjerių platformų įmones.

Praeitų metų liepos mėnesį įvyko neregėtas dalykas, tarpusavyje konkuruojantys kurjeriai (tas verslo modelis taip sukurtas, kad žmonės turi dirbti kuo daugiau, konkuruoti tarpusavyje) staiga susivienijo ir paskelbė streiką. Žinoma, kabutėse – jokių darbo santykių tarp kurjerių ir platformos nėra, jie negali skelbti jokių streikų. Bet, žinoma, jie turi pilietines teises, gali rašyti peticijas, rengti piketus, būtent jie tai ir padarė. Augantis sektorius, didžiulės investicijos, didelis pelnas, o žmonės pasakė, kad mes irgi norime gauti nors truputį daugiau to pyrago, kuris auga kas metus.

Šią veiklą reglamentuoja tam tikri įstatymai, tiksliau – 2019 metų Europos reglamentas dėl teikiamų internetinio tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo. Tačiau tas reglamentavimas, kaip parodė streikas, neapsaugo žmonių nuo staigių sąlygų pasikeitimo. Aš vartosiu žodžius „darbo sąlygų“, nes kitaip mes ir netraktuojame tokių situacijų, kai žmogus dviračiu su didele kuprine veža kažkam picą ar kepsnį. Galima tai pavadinti verslu, bet turbūt kasdienėje kalboje akivaizdu, kad tai yra alinantis darbas už nelabai didelius pinigus.

Verslo modelis yra pakankamai primityvus ir labai primena XIX amžių, kai visi darbuotojai, visi dalyvaujantys yra vienas kito konkurentai, jokio solidarumo. Laimi tas, kas dirba daugiau, kas neturi jokių žmoniškų savybių, tai yra neturi šeimos, neturi laisvalaikio. Tas žmogus yra skatinamas, premijuojamas ir panašiai.

Pats internetinės platformos ir to kurjerio veikimas, pats santykis civilinių santykių prasme iki galo nėra aiškus. Kiek man yra žinoma, bent viena iš tų stambiųjų platformų iš viso neturi sutartinių santykių su savo kurjeriais, nes yra tam tikros veikimo sąlygos, kurias žmogus perskaito internetu, su jomis susipažįsta. Yra privatumo politika, kuri jį įpareigoja nieko neatskleisti. O sutarties sąlygų keitimas yra absoliučiai laisvas būtent dėl internetinės platformos galios ir vienašališkai gana paprastai galima tas sąlygas keisti. Būtent dėl to pernai ir streikavo vienos iš platformų kurjeriai, kurie pradėjo kolektyviai, solidariai gintis nuo vienašališkų ir staigių sąlygų pakeitimo, tai yra tarifų sumažinimo.

Mano siūlomas projektas tikrai nesprendžia visų šių problemų idealiai. Aš siūlau pradėti politinę diskusiją. Mes turime iš esmės pasirinkimą: galime eiti... galime nieko nedaryti arba bandyti daryti atsargius civilinių santykių reglamentavimo žingsnius, ką aš ir siūlau, tikrai nekenk-

dami nei augančiam verslui, kviesdami jį iš karto diskutuoti, ieškoti geriausių sprendimų. Žinoma, yra ir kitas kelias, tik aš abejoju, kad Lietuvoje kas nors imsis tų sprendimų, nes Suomija, Ispanija, Belgija, Jungtinė Karalystė – ten vyksta kur kas spartesni procesai. Yra didelis spaudimas iš viso tuos santykius pripažinti darbo santykiais. Mano galva, to Lietuvoje padaryti neįmanoma ir tikriausiai nereikia šiame etape. Mes kalbame apie civilizuotą santykių reglamentavimo kelią, civilinių santykių.

Kokio reglamentavimo mums reikia? Visų pirma, neturi būti situacijų, kai mes nežinome tiksliai iki galo, ar yra rašytinė sutartis, elektroninės formos ar tos popierinės formos, bet ar yra tikroji, tikrų tikriausia civilinė sutartis, ar čia vis dėlto yra tik naudojimosi instrukcija, kurią tu gauni ir kuriai suformuoti tu jokios įtakos neturi.

Dabartinis reglamentavimas, europinis reglamentavimas vis dėlto aiškiai apibrėžia santykių tarp kliento ir paslaugos teikėjo ir yra tikrai labiau pritaikytas apginti jūsų interesą, kai jūs perka te picą, viskas gerai, vartotojų teisės yra labai svarbios, dviejų verslo subjektų santykių reglamentavimas taip pat yra svarbus, tačiau šiame alinančiame darbe tikrai yra daugiau negu verslo santykiai. Yra daugybė liudijimų apie tai, kad žmonės susižaloja, aišku, jokių garantijų, jokios papildomos apsaugos ten nėra. Net kalbos apie tai nėra. Bet baisiausia, kai yra skundžiamasi tuo, kad iš esmės su žmogumi bendrauja skaitmeninis algoritmas, dirbtinis intelektas, robotas. Darbdavys šiuo atveju yra programėlė, su kuria tu turi tam tikrą santykį, bet tavo galia jos atžvilgiu yra absoliučiai minimali. Tai yra naujo skaitmeninio verslo modelis ir mes turime džiaugtis, kad, taip, auga tos mūsų įmonės, jos sugeba teikti *know-how* ir tai yra tam tikri intelektiniai startuoliai. Viskas gerai. Bet mes turime matyti ir kitą, žmogišką, pusę, kas truputį nematomai prisideda prie to skaitmeninės ekonomikos klestėjimo, kas nepraleidžia tos papildomos valandos su savo šeima, kas susižaloja, kas perka tą dviratį savo lėšomis, nes tokios yra žaidimo taisyklės. Mes turime matyti tuos žmones, turime vesti labai atvirą, labai lėtą dialogą su dinamišku verslu. Niekas jam pakenkti nenori. Tačiau akivaizdu, kad Kurjerių asociacijos, kaip tik pernai įsikūrusios, galios šiuo atveju tikrai nepakaks, mes, kaip įstatymų leidėjai, kaip bazinių, civilinių santykių reglamentavimo veikėjai, turime čia įsikišti, dalyvauti tame dialoge, matyti abi puses. Aš džiaugiuosi, kad ir iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ateina signalų, kad šią sritį reikėtų labiau reglamentuoti. Siūlau tą diskusiją Seime pradėti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti užsirašė keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, noriu paklausti jūsų. Jūs teikiate įstatymo pataisas dėl Civilinio kodekso, tačiau aiškinamajame rašte nurodote, kad teisinio reguliavimo poreikis kyla dėl nereglamentuojamų teisinių santykių.

Atkreiptinas dėmesys, kad tokie minimi santykiai reglamentuojami 2019 metų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu. Ar jūs manote, kad ten nepakankamai, ar jūs tik paėmėte iš reglamento dalį minimų aspektų ir perkėlėte į Civilinį kodeksą, nes reglamentas visiškai, visapusiškai reglamentuoja tuos santykius, ar manote, kad reglamentas nepelnytai arba kokiu nors neteisėtu būdu nevykdomas Lietuvos Respublikoje?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kadangi visose Europos šalyse ši diskusija vyksta ir akivaizdu, kad tas reglamentas yra pritaikytas kelių: dviejų ar keliolikos, verslo subjektų santykiams, tai pradėsiu nuo paprasčiausio dalyko.

Reglamente nėra aišku, ar turi būti sutartis, ar ne, gali būti žodinis susitarimas pagal reglamentą. Bet mes siūlome įtvirtinti rašytinę, taip pat ir elektroninę, koks skirtumas, čia mes nedarome skirtingumo, bet būtent rašytinę sutartį. To reglamente nėra, žmonės neturi, bent vienoje iš tų didžiųjų platformų nėra sutarties iš viso. Reglamentas leidžia tokią situaciją iš principo.

Taip, reglamentas reguliuoja terminą, per kurį pasikeitus sąlygoms reikia informuoti kurjerį – 14 dienų, tačiau mes siūlome taip pat reglamentuoti kainą, apmokėjimo keitimo tvarkas, terminus, paslaugų teikimo tvarką ir terminus.

Pagal Teisės departamento pastabas reglamento pakanka, bet aš skaitau teisingumo ministro išvadą ir teisingumo ministro išvadą yra kur kas švelnesnė. Jis sako, kad taip, reikėtų suderinti su reglamentu, bet tikrai, aš taip traktuojau, toks reglamentavimas nepamaišys.

Aš tikrai siūlau mano siūlomos formuluotės nelaikyti galutine, pradėkime lėtą, ramią diskusiją, surenkime Seime klausymus tuo klausimu, įtraukime Socialinių reikalų ir darbo komitetą, Teisės ir teisėtvarkos komitetą, nedarykime staigių žingsnių. Tačiau netgi bendraudamas su šiuo verslu dar praeitoje kadencijoje, nes čia yra praeitos kadencijos projektas, aš neišgirdau prieštaravimo dėl šio įstatymo projekto. Iš principo reglamentuoti sutarties privalomumą reikėtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi M. Ošmianskienė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju už pateiktą įstatymo projektą. Šia veikla verčiasi apie 10 tūkst. žmonių. Supratau, kad kompanijos vienašališkai gali keisti įkainius esant dabartiniam reguliavimui ir nutraukti sutartis be paaiškinimo ir panašiai.

Iš dalies atsakėte, nes dabar iš esmės reglamentas kalba tik apie terminą, o apie kitus dalykus esame... na, nesaugūs tie žmonės, nėra tikro saugiklio. Noriu paklausti, ar prie tų terminų taip pat atsiras ir tie dalykai, kuriuos paminėjote, ar nepasitrauks tas žodis ir terminas, ar prie jo dar prisidės, sakykime, to termino sutartis kokia, nežinau, papildomai dėl metų?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš negalėčiau labai aiškiai ir labai tvirtai atsakyti į jūsų klausimą, nes aš šiuo projektu, svarbiausia, norėjau iškelti problematiką tų žmonių, o pandemijos sąlygomis mes turime ir bankrotų aukų, ir atleidimų aukų – jie pereina į šitą verslą. Deja, bet įstatymų prasme jie yra traktuojami kaip verslininkai, kaip verslo subjektai, o žmogiška prasme mes akivaizdžiai matome galimo išnaudojimo, persidirbimo, nuovargio atvejus.

Taigi, mano galva, jeigu mes būtent mūsų Civilinio kodekso pagrindu tiksliau reglamentuosime tuos bazinius santykius, mes turėsime daugiau naudos. Žinoma, galime eiti tuo keliu – siūlyti Europai ir reglamentą keisti, bet tai yra jau labiau Vyriausybės užduotis. Mes toje diskusijoje tik netiesiogiai galime dalyvauti, bet, žinoma, suderinti reglamento nuostatas ir mūsų Civilinį kodeksą būtina, ir tai mes padarysime komitetuose, mano galva.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Labai pritariu, kad reikia eiti į diskusiją šiuo klausimu. Tiesą sakant, galvojau, kad siūlysite darbo sutartis priverstinai sudaryti, tai dar džiaugiuosi, kad ne tuo keliu einama. Bet aš galvoju, ar nereikėtų daugiau kalbėti apskritai apie tai, kas yra darbas ir kas yra papildomas uždarbis. Vis dėlto „Wolt“ ir visas šis platforminis darbas turėtų būti kaip papildomas uždarbis ir gal reikėtų eiti truputėlį kitu keliu, pavyzdžiui, ribojant laiką, galbūt pusę etato ir ne daugiau, apsaugant žmones nuo to papildomo uždarbio, kuris turėtų išlaikyti lankstumą, lėngvumą. Jeigu mes sureguliuosime, tiesiog tie patys kurjeriai... tie, kurie prašo, jų taip lengvai neims. Jie praras kontrolę savo laisvo laiko, kas juos džiugina, ta laisvė, kaip pasakius, bet kuriuo momentu atėjimas į darbo rinką ir išėjimas, pakeitimas. Visa tai turėtų būti kaip papildomas uždarbis, man taip atrodo, kad išliktų tas lankstumas. O jeigu jau pereinama prie to modelio, kai kurjeris turi tik vieną darbo užmokestį, priklauso nuo vienos kažkokios platformos, tai mes jau kalbame apie darbo santykius. Man atrodo, šiuo atveju reikėtų dėl reguliavimo labiau į šią pusę eiti. Kaip jums atrodo? Čia buvo toks klausimas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū. Jūs darote dar vieną žingsnį į priekį. Jis, mano galva, turėtų atsirasti tik po labai išsamios diskusijos ir su industrijos atstovais, su darbuotojais. Aš manau, kad tikrai mes galime kalbėti apie viziją. Iš tiesų reikalinga vizija, o kas gi tai yra. Turbūt reikėtų derinti ir su tais sprendimais, kurie atsiranda kitose valstybėse. Galbūt ir ta pati Europos Komisija galiausiai ateis su aiškia vizija, kaip turėtų atrodyti šis darbas arba papildoma veikla, kuri yra po darbo. Šiandien galioja faktiškai nevaržomas rinkos dėsnių – kuo daugiau tu save alini, kuo daugiau skiri tam laiko, tuo esi labiau premijuojamas, bet jokių socialinių garantijų, tokių panašių į darbo santykius, iš esmės neturi. Jokių apribojimų laiko, kito darbo papildomumo čia nėra. Čia yra individuali veikla pagal pažymą ir turime, ką turime. Turime ir pirmus streikus (primenu, kad kabutėse), turime ginčus toje verslo šakoje, nepasitenkinimus, istorijas, todėl manau, kad jūsų pasiūlymas – diskutuoti dėl vizijos, kas tai turėtų būti, tikrai galima, bet aš nenorėčiau dabar diktuoti savo aiškių nuostatų, nes ta vizija turi gimti išsamioje diskusijoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Mielas Tomai, atsakinėdamas į klausimus gerai pasakėte, kad jūs norėjote parodyti tą padėtį, tai jūs 10 minučių rodėte padėtį, kaip tikrai sunkiai vargsta. Beje, kaip ko-

kį paradoksą bandėte pateikti, kas daugiau dirba, tas daugiau uždirba, tada nusialina, nuvargsta ir taip toliau. Bet yra teisiniai aspektai, pavyzdžiui, tokie, kur sakoma, kad reglamentas yra taikomas visuotinai, tiesiogiai ir yra privalomas visas. Rengiant šį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dirbo visa Lietuvos Vyriausybė, prisidėjo prie jo rengimo. Ateina T. Tomilinas, sako: bet jis, matai, ne viską prižiūrėjo. Kaip jūs čia dabar vertinate? Norite dar greta reglamento pridėti kažkokį savo siūlymą, kai dirbo 28 Europos valstybių vyriausybės? Ką jūs čia unikalaus dabar norite pasiūlyti? Kad turi būti rašytinė sutartis?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Paprasčiausiai. Dirbo, kaip sakote, 28 valstybės, o mūsų vienos iš stambiausių įmonių kurjeriai sutarties neturi, turi naudojimosi sąlygas ir privatumo politiką, kurias įmonė gali keisti bet kada, ir su jais išvis jokių civilinių... Yra sutartis arba susitarimas dėl to, kad jokio susitarimo nėra. Taigi, taip, reglamentas yra reikalingas teisinis įrankis, tačiau jis, aki-vaizdu, vykstant tokiai intensyviai politinei diskusijai ir Suomijoje, Ispanijoje, Belgijoje, Jungtinėje Karalystėje, viso darbo nepadarė. Reglamentas yra pagrindas, viskas gerai, bet tai nepaneigia mūsų pareigos matant problemas tame sektoriuje ieškoti ir savo sprendimų. Vėlgi socialinio dialogo keliu kviesti iš karto ir sektoriaus atstovus, nes, manau, vien palikti tai kurjeriams, jų derybinei galiai mes neturime teisės, matydami, kaip auga šitas sektorius. Čia reikia normalaus pokalbio Lietuvos Seime, Trišalėje taryboje ir Vyriausybėje.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, Civilinio kodekso keitimo iniciatorius kolega T. Tomilinas taikliai pastebėjo, kad per internetines platformas teikiamos apmokamos tarpininkavimo paslaugos įvairiose veiklos srityse dirbantiems paslaugų teikėjams įgauna vis platesnį mastą. Aiškinamajame rašte nurodomi pavyzdžiai, kad tai taikoma maisto pristatymo kurjeriams (kaip žinome, šios paslaugos ypač paplito kovidų pandemijos laikotarpiu), taip pat pavėžėjimo ar kitokias paslaugas teikiantiems asmenims. Tokie paslaugų teikėjai reiškia nepasitenkinimą, nes jie tose platformose nėra įdarbinami, jiems vienašališkai pakeičiami įkainiai ir kitos darbo sąlygos, todėl pono T. Tomilino siūlymas papildyti Civilinį kodeksą reglamentuojant, mano nuomone, kad susitarimas tarp paslaugų teikėjų ir klientų dėl tarpininkavimo paslaugų per elektronines platformas tikrai turėtų būti rašytinis ir kad tokiam susitarime būtų aptarta paslaugų teikimo kaina, jos apmokėjimo keitimo tvarka, taip pat paslaugų teikimo tvarka ir terminai... Pritariu nuomonei, kad nustačius tokį teisinį reguliavimą atsiras daugiau skaidrumo kurjerių ir platformų santykiuose, bus geriau apsaugoti tokių darbuotojų interesai ir apribota galimybė vienašališkai keisti paslaugų teikimo sąlygas. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Niekas nenori kalbėti prieš. Gal galime priartinti įstatymo projektui po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima. Labai dėkui, pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Ir siūloma svarstymo data – birželio 29 diena. Ar galime pritarti bendru sutarimu tokiam siūlymui? Nematau prieštaraujančių. Labai dėkui. Pritarta.

17.08 val.

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIVP-415 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIVP-415. Pranešėjas – A. Pocius. Prašau.

A. POCIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, gerbiami posėdžio dalyviai. Nuo 1940 m. birželio 15 d. prasidėjusios sovietinės okupacijos iki 1990 m. kovo 11 d. paskelbto Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Akto mūsų tautai teko nueiti ilgą mir-timis, trėmimais, krauju ir ašaromis paženklintą kelią. „Lietuvių tauta, prieš daugelį amžių sukū-rusi Lietuvos valstybę; jos teisinius pamatus grindusi Lietuvos Statutais ir Lietuvos Respublikos Konstitucijomis; šimtmečiais atkakliai gynusi savo laisvę ir nepriklausomybę; išsaugojusi savo dvasią, gimtąją kalbą, raštą ir papročius; įkūnydama prigimtą žmogaus ir tautos teisę laisvai gyventi ir kurti savo tėvų ir protėvių žemėje – nepriklausomoje Lietuvos valstybėje; puoselėdama

Lietuvos žemėje tautinę santarvę; siekdama atviros, teisingos, darnios, pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės, atgimusios Lietuvos valstybės piliečių valia“ – šie žodžiai paskelbti Konstitucijoje. Tačiau iki šių žodžių įtvirtinimo 1990 m. spalio 25 d. referendume reikėjo darbais ir poelgiais įrodyti, kad esame tų žodžių verta tauta. Ir tai buvo įrodyta 1990–1991 metais.

Šiomet dėl COVID-19 pandemijos pasekmių labai kukliai buvo paminėta 1991 metų kruvinųjų sausio įvykių 30 metų sukaktis. Netrukus sukaks 30 metų, kai 1991 m. gegužės 19 d. Kraikūnuose, pasienio kontrolės poste, žuvo pasienietis G. Žagunis. 1991 m. liepos 31 d. Medininkų pasienio kontrolės poste buvo nužudyti muitininkai A. Musteikis, S. Orlavičius, kelių policijos pareigūnai J. Janonis, A. Kazlauskas, greitojo reagavimo rinktinės „Aras“ pareigūnai A. Juozakas, M. Balavakas. 1991 m. rugpjūčio 2 d. ligoninėje mirė sunkiai sužeistas muitininkas R. Rabavičius. Užpuolimo metu sunkiai sužeistas per stebuklą išgyveno vienintelis to posto muitinės pareigūnas T. Šernas. 1991 m. rugpjūčio 21 d. prie Aukščiausiosios Tarybos posto žuvo karys savanoris A. Sakalauskas, jis savo žūtimi užbaigė mūsų tautos netekčių nuo okupacinio režimo sąrašą.

Įstatymo projekto preambulėje detalai atspindėtas šis dramatiškas ir pilnas įvykių laikotarpis. Žuvusieji pagerbti ir prisimenami, nukentėjusieji pagerbti ir atlygintos žalos. Liko pagerbti tuos, kuriems likimas buvo dosnesnis ir galėjo savo tarnavimu, narsumu ir ištverme bei ištikimybe savo pareigai apginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Deja, per šį trijų dešimtmečių laikotarpį dalis jų jau iškeliavo anapilin, taip ir nesulaukę šio įstatymo atsiradimo.

Atmintis, pagarba ir pasitikėjimas savo valstybe palieka gilų pėdsaką ir žmogaus, ir valstybės istorijoje. Šio teikiamo įstatymo tikslas yra vienas, jis ir paskatino parengti šį projektą, – įteisinti Lietuvos istorijoje nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 21 d. įvykių dalyvius, suteikiant jiems laisvės gynėjo statusą. Atsiminti juos ir pagerbti tokiu būdu, kad ne tik mes, to laikotarpio dalyviai, bet ir tie, kurie gimė ar gims laisvoje Lietuvoje, jaustų pagarbą savai istorijai ir jaustų pasitikėjimą sava valstybe.

Pagrindinis vertinimo kriterijus, kuris jungia šias šešias asmenų grupes – karius savanorius, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriaus pareigūnus, Valstybės saugumo departamento pareigūnus, Muitinės departamento pareigūnus, policijos pareigūnus ir šaulius – įstatymo projekte yra aiškiai apibrėžtas laikotarpiu nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 21 d. ir apibrėžtas duota priesaika Lietuvos valstybei iki 1991 m. rugpjūčio 21 d. Toliau, kituose straipsniuose, nurodomi teisės aktai, kurie liečia kiekvieną atskirą asmenų grupę, tarnybų ar departamentų reglamentavimo dokumentai, funkcijos ir uždaviniai, kuriuos šios tarnybos tuo metu vykdė ir įvykdė. Buvo sukurta krašto apsaugos sistema, Valstybinė sienos apsaugos tarnyba, muitinė, Saugumo departamentas, Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyrius per palyginti trumpą laiką, kukliomis lėšomis funkcionavo ir vykdė jiems patikėtas užduotis, o reorganizuota Lietuvos policija tuo metu užtikrino viešąją tvarką.

Dėkoju Seimo Teisės departamentui, kuris pateikė pastabų ir šioje didelėje įvykių *apimtyje* padėjo išgryninti laisvės gynėjo sąvoką.

Rengiant šį įstatymą, diskusijų ir pokalbių metu manęs dažnai klausdavo, o kaip bus su civiliais asmenimis – 1991 metų sausio įvykių dalyviais laisvės gynėjais? Kaip visiems yra žinoma, žuvusieji, sužeistieji ir aktyviausi organizatoriai, gynėjai yra apdovanoti valstybiniais apdovanojimais. Nukentėjusiesiems ir jų šeimoms yra išmokėtos kompensacijos, o Sausio 13-osios medaliu asmenys yra apdovanojami iki šiol. Aš tikrai pritariu, kad ir kitus civilius asmenis reikia pagerbti bei įteisinti jų kaip laisvės gynėjų statusą. Manau, kad teisingiau būtų tai padaryti atskiru įstatymu.

Sutvarkę kariams savanoriams, pareigūnams ir šauliams laisvės gynėjo teisinį statusą, turėsimė patirties, kaip būtų galima pagerbti įvardijant laisvės gynėjais ir civilius asmenis. Tikiuosi, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtins nuostatus, sudarys iš įstatymo projekte nurodytų institucijų komisiją, kuri nedelsdama pradės darbą.

Dėkoju už dėmesį ir kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui. Esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti užsirašė šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, ačiū už pristatymą. Jūs dėkojate Teisės departamentui, bet nė žodžio neužsiminėte apie Valstybės istorinės atminties komisiją, kurios pirminkas A. Gumuliauskas ir komisijos nariai beveik pusę kadencijos praeitoje kadencijoje dėjo didžiules pastangas, kad ši problema pagaliau būtų išspręsta ir savanoriai gynėjai būtų pagerbti. Nežinau, ar jūs domėjotės, ką nuveikė mūsų ta komisija, ar ne, nes nieko neužsiminėte.

Antra, ar numatoma kokių nors lengvatų? Dabar gynėjai savanoriai gyvena tiesiog 30 metų pažadais. Dabar daugybė jų turi sveikatos problemų, daugybė iškeliavo anapilin. Ar šiame projekte yra numatomos lengvatos šiems mūsų Lietuvos didvyriams?

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Tikrai į pirmąjį klausimą galiu atsakyti taip, kad aš asmeniškai pats irgi dalyvavau rengiant pono A. Gumuliausko įstatymo projektą. Bendravau su kariais savanoriais, kurie kreipėsi į mane taip pat kaip į karį savanorį, kuris prisidėjo prie krašto apsaugos sistemos kūrimo, būtent dalyvavau procese. Taigi aš minėti kažkaip nelabai ir norėjau, nes tame darbe ir pats dalyvavau. Bet pono A. Gumuliausko įdirbis, be abejo, buvo, tik jo siūloma kategorija siaura – paminėti tik karius savanorius. Šis įstatymas apima būtent šešias pareigūnų kategorijas. Toks ir yra skirtumas.

Į antrąjį klausimą dėl lengvatų. Šiame įstatyme nėra numatyta jokių lengvatų. Kariai ir visi kiti pareigūnai, bendražygiai tiesiog kreipėsi į mane ir prašė, sakė: bent suteikite galimybę, kai numirsime, ant karsto leisti uždėti trispalvę vėliavą ir mums to bus gana.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas. Ruošiasi L. L. Andrikienė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia tokia replika. Aš manau, visi tų įvykių dalyviai jau yra istorijos dalis – ar jie buvo čia, viduje, ar išorėje. Mano klausimas. Šiandien Lietuvoje yra Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjų ir kitų, nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, asmenų teisinio statuso įstatymas. Tą pačią pastabą sako ir Teisės departamentas, kad susipina. Jūs atsakėte lyg ir į klausimą dėl Teisės departamento, bet aš perskaitau tą įstatymą ir nesuprantu, kam jis reikalingas. Jūs sakote: įteisinti įvykių dalyvius, suteikti jiems statusą. Kaip tie įstatymai, kuris jau yra ir būsimas, turės sąveiką tarp savęs?

Aš tiesiai klausiu, ar statuso suteikimas toliau reikalaus tam tikrų materialinių išlaidų? Visi statuso suteikimai iki to reikalavo po to per Valstybinių pensijų įstatymą mokėti tam tikras išmokas. Ačiū.

A. POCIUS (TS-LKDF). Atsakau iškart į antrą klausimą: ne, nereikalaus, nes įstatymo projekte nieko nėra kalbama apie lengvatas. Pareigūnai ir kariai, kurie į mane kreipėsi, tikrai apie jokiais lengvatomis nieko neužsiminė ir neprašė.

O dėl pirmojo klausimo galiu pasakyti, kad vis dėlto tie asmenys, kurie po 1990 m. kovo 11 d. paliko savo ankstesnes darbovietes ir ėjo į nežinią, rizikavo, eidami dirbti į muitinę, į pasienį, į Valstybės saugumo departamentą. Tikrai ėjo į nežinią, nes Lietuvoje, kaip žinote, tebeveikė ir represinės KGB struktūros, ir sovietinė okupacinė kariuomenė čia tebebuvo, tai tie pareigūnai, kaip yra įvardyta įstatymo projekte, nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 21 d., iki komunistinio pučo Maskvoje žlugimo dienos, vykdė savo pareigą, nes buvo prisiekę Lietuvos Respublikai. Čia ir yra skirtumas – būtent apibrėžtas aiškus laikotarpis ir priesaika Lietuvos valstybei.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. L. Andrikienė. Ruošiasi J. Sabatauskas.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamasis pirmininke. Kolegos, visi žinome, kad praeities nuopelnų vertinimas dažniausiai yra labai jautrus dalykas, subtilus klausimas. Skaudžiai reaguoja tie, kurie lieka nepastebėti ar neįvertinti. Taip nutinka ir dėl paprastos, dėl žmogiškos klaidos. Todėl ir rengiant šį įstatymą, ir jį įgyvendinant reikės ypatingo pastabumo ir kiekvienos įstatymo nuostatos pagrindimo. Kalbant apie laisvės kovotojo statuso pripažinimo kriterijus, ypač svarbu, kad įstatymas nepalikėtų vietos subjektyviam vertinimui, kad kriterijai būtų aiškūs ir objektyvūs. Jūs, kolega Arvydai Pociui, jau kalbėjote apie Seimo Teisės departamento išvadą, aš jas taip pat peržiūrėjau. Ar radote tarp jų tai, kas atrodo iš esmės nepriimtina jums ar ir mums, visiems tiems, kurie esame šio projekto bendraautoriai? Ačiū.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ne, esminių dalykų tikrai nereikėjo keisti, nes kriterijai nebuvo paliesti, kriterijai yra aiškūs, kaip aš minėjau, priesaika Lietuvos Respublikai ir būtent apibrėžtas laikotarpis nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 21 d. Tai yra pagrindiniai, o visi kiti siūlymai bu-

vo, na, sakyčiau, neesminiai, mes su jais sutikome, pritarėme, kai kur formuluotės, kai kur tiesiog nekartoiant buvo pakoreguotas tekstas, bet, kaip sakiau, esminių dalykų tikrai nereikėjo keisti.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų pirmiausia toks pirmas įspūdis žiūrint į įstatymo projektą, kad pagal jo struktūrą čia labiau yra rezoliucija, o ne įstatymo projektas. Kita vertus, minint, kad sausio 11-ąją SSRS ginkluotųjų pajėgų agresijos metu nepriklausomybės gynėjai gyva siena apjuosė tuos objektus, kurie buvo po to arba užimti, arba neužimti, tačiau įstatymo projekto 1 ir 2 straipsniuose minima tik dalis iš jų. Kita vertus, Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad dėl kai kurių asmenų yra Asmenų, nukentėjusių nuo okupacijos ir SSRS agresijos, teisinio statuso įstatyme. Tai klausimas, ar nereikėtų iš karto taisyti arba pildyti, pakeisti nukentėjusių asmenų statuso įstatymą, o ne teikti naują įstatymo projektą? Jis toks tarsi ir neužbaigtas, tik išvardijamos sąvokos, o kas toliau tiems žmonėms?..

PIRMININKAS. Laikas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Kolegos, reikia pagerbti... Paskutinis sakinyš, labai atsiprašau. Reikia pagerbti, bet aš to pagerbimo projekte kaip ir nematau. Ačiū.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Matote, įstatymo projekte nekalbama tik apie nukentėjusius pareigūnus. Pareigūnai, stovėję Naujosios Akmenės ar Pagėgių, ar Medininkų postuose, ar prie Zarasų, kai kurie net nebuvo atvykę į Vilnių, bet jie stovėjo dieną naktį, 24/7. Ir kai atvažiuodavo Rygos OMON'as, juos terorizuodavo, kai degindavo vagonėlius, kai suguldydavo ir įremdavo Kalašnikovo automatų į pakaušius, tai, aš manau, tiems vyrams tikrai reikia būtent tos pagarbos ir šito statuso, nes kai kurie iš jų yra tikrai pamiršti, nėra jie niekuo apdovanoti. Dažniausiai apdovanojami buvo tie, kurie turėjo, sakykim, galbūt tiesioginių tokių įvykių kontaktų čia, Vilniuje, bet didelė dalis pasieniečių, muitininkų stovėjo savo postuose aplink visą mūsų valstybinę sieną ir saugojo valstybinius objektus ne tik čia, Vilniuje, bet ir Kaune, ir Klaipėdoje, ir kituose miestuose. Tai gi ta žmonių kategorija, kuri čia yra įvardinta, – tie pareigūnai, kariai savanoriai, aš manau, tikrai yra nusipelnę turėti laisvės gynėjo statusą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Labai jums dėkui.

Dabar pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos Seimo nariai, skaudi tema, jautri tema, kai prisimeiname 1990–1991 metų mūsų savanorius, kai matome, kas vyksta dabar Ukrainos pasienyje. Čia buvo nemažai pasakyta ir pastabų, tačiau aš kviečiu pritarti šitam įstatymo projektui su sąlyga – jeigu išgirsime pastabas ir pataisysime. Neseniai gavau raštą iš vieno iš tų šešių grupių atstovo, tai yra Aukščiausiosios Tarybos būrio vado, savanorio, gynėjo A. Kliunkos. Pacituosiu keletą jo minčių ir tai bus kaip ir pasiūlymas svarstyti šį projektą.

Taigi A. Kliunka rašo: „Mes savo misiją, savanoriai, įvykdėme, bet mus neramina, kokią motyvaciją gali turėti dabar Lietuvos kariuomenėje tarnaujantys kariai ir savanoriai matydami, kaip „gerbiami“ jų proseneliai, seneliai ir tėvai.“

Daug buvo kalbėta apie lengvatas. Taigi savanorių būrio vadas rašo: „Mes prašome ir tikimės savo atstovų Krašto apsaugos ministerijos komisijoje, kuri atrinkinės, kam suteikti kario savanorio statusą, nemokamo gydymo, vėliavos ant karsto, kovinės salvės ant kapo. Nežinau, ar tai daug.“ Taip baigia savo tekstą būrio vadas.

Taigi kviečiu pritarti šitam projektui, jį tobulinti ir išgirsti pačių savanorių mintis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Nebalsuosiu prieš. Aš kviečiu gražinti iniciatoriams tobulinti, būtent atsižvelgti į Teisės departamento pastabas. Jų labai daug ir labai esminės. Jeigu mes tikrai norime kurti teisinę valstybę, tai įstatymas turi būti panašus į įstatymą, o ne į rezoliuciją. Visos tos preambulės įstatyme tikrai nereikalingos. Tam yra visai kitokios formos išreikšti.

Taigi būtent dėl to ir kviečiu gražinti iniciatoriams tobulinti. Tegul patobulina tai, ką surašė Teisės departamentas, ir tada mes galėsime įrašyti ir būtent tai, ką sakė ponas S. Tumėnas, tai yra aiškiai apibrėžti, ką statusas duos šitiems žmonėms, nes pats statusas yra tuščia vieta. Aš prisimeinu kitą seriją įstatymų, kai irgi labai prašė statuso. Kai gavo statusą, tada reikalavo įtraukti į Val-

stybinių pensijų įstatymą. Ir tai padaryta. Aš istorijas jau žinau, todėl geriau surašykime, ko tie savanoriai nori, kad įstatymas būtų išbaigtas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kaip supratau iš pasisakymų, bendro sutarimo nebus. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus posėdžio pabaigoje.

17.29 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 straipsnio papildymo ir 98, 99, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 straipsnio papildymo ir 98, 99, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418. Pranešėjas – R. Vaitkus.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, projektas parengtas siekiant atitaisyti technines klaidas, kurių yra keletas. Tai 98 straipsnio 1 dalies 3 punktas ir 105 straipsnio 2 dalis. 98 straipsnio 1 dalies 3 punktas duoda nuorodą į šio straipsnio 8 punktą, nors minėtame straipsnyje yra tik septyni punktai.

105 straipsnio 2 dalyje yra techninė klaida – sukeisti antros grupės vandenviečių apsaugos zonos trečios juostos sektorių pavadinimai. Šių sektorių teritorijoms yra taikomi skirtingi veiklos ribojimai. Esamoje redakcijoje griežtesni apribojimai taikomi geriau apsaugotam giliau esančiam vandeningajam sluoksniui, o jautresniam taršai sluoksniui taikomi švelnesni apribojimai. Turėtų būti atvirkščiai.

Būtina patikslinti įstatymo 106 straipsnio 5 dalies 1 punkto draudimą gaminti, naudoti ir sandėliuoti pavojingasias chemines medžiagas ir cheminius mišinius, numatant išimtį cheminių medžiagų ir cheminių mišinių, kurie klasifikuojami kaip slėgio veikiamos dujos, naudojimui. Dabartinis esamas reglamentavimas užkerta kelią vykdyti veiklas, kurių metu gaminamos, naudojamos ir sandėliuojamos pavojingosios cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai, siekiant apsaugoti vandenvietes nuo neigiamų tokių cheminių medžiagų ir mišinių poveikio. Pagal reglamentavimą dujinės cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai gali būti klasifikuojami kaip pavojingi dėl jų fizinės būsenos talpykloje, tai yra dėl suslėgimo. Cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai naudojami šaldymo, oro kondicionavimo, gaisro gesinimo įrangoje ir klasifikuojami būtent dėl dujų fizinės būsenos talpykloje kaip slėgio veikiamos dujos, todėl pagal esamą reglamentavimą vandenviečių apsaugos zonose negalima šaldymo medžiagomis užpildyti stacionarių pramoninių šaldymo, gaisro gesinimo įrenginių, o tai užkerta kelią vykdyti teisėtas veiklas šiose zonose. Cheminė medžiaga ar cheminis mišinys klasifikuojami kaip slėgio veikiamos dujos. Net esant nuotėkiui, tokios dujos nepatektų į vandenvietes ir neturėtų joms neigiamo poveikio, todėl draudimas naudoti tokias chemines medžiagas ir mišinius vandenviečių apsaugos zonose yra perteklinis ir užkerta kelią vykdyti teisėtas veiklas.

Patikslinti įstatymo 98 straipsnio 1 dalies 7 punktą – nurodytas draudimo vietas papildyti prie ežerų, upių įrašant ir tarpinius vandenis. Tarpiniai vandenys – prie upės žiočių esanti jūros dalis, kurioje vanduo iš dalies yra sūrus ir kurioje maišosi sūrus ir gėlas vanduo. Prie tarpinių vandenų priskiriama Lietuvos Respublikos teritorijoje esanti Kuršių marių dalis. Dabar esamas reglamentavimas užkerta kelią vykdyti teisėtas veiklas, pavyzdžiui, vandens transporto kelio Kuršių mariose arba Klaipėdos jūrų uosto akvatorijoje gilinimo metu iš dugno šalinti riedulius, kurie yra didžiausias kliuvinys ir vandens transporto eismui.

Dėl įstatymo 99 straipsnio 8 dalies a punkto – dėl atstatomų statinių paviršinių telkinių apsaugos zonose. Šiuo metu egzistuoja neapibrėžta situacija, kai įstatymas reikalauja atstatyti identišką pastatą, tačiau to negalima atlikti pagal dabar galiojančius aukštesnius statybos techninius reikalavimus. Neretai kyla juridinių ginčų dėl sąvokos „identiški buvusios sodybos pastatai“. Pakeisti 99 straipsnio 8 dalies a punktą ir išdėstyti taip: „Atstatomi ne didesnio intensyvumo, užstatymo tankio ir tūrio, nei buvo registruoti, buvusių sodybų pastatai ir jų inžineriniai statiniai pirminėse stovėjimo vietose.“

Ačiū, kad išklausėte. Prašau jūsų pritarimo šiam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys – aplinkos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš, tiesą sakant, posėdžio pirmininke, užsirašiau už. Jeigu galiu, tai pasisakysiu už, nes klausiančių nėra.

PIRMININKAS. Gerai. Labai dėkui tada, gerbiamas kolega. Pasisakymai dėl motyvų. Už, kaip supratau, užsirašęs aplinkos ministras S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Viena vertus, technokratiškas atrodo pasiūlymas, bet norėčiau akcentuoti, kodėl jis naudingas būtų Lietuvai ir kodėl reikėtų pritarti po pateikimo.

Visų pirma, šiandien uosto gilinimo darbai vykdomi iš esmės ant įstatymo pažeidimo ribos, nes uosto kanale negali būti randami akmenys iškeliami ir naudojami valstybės reikmėms, nes pagal galiojantį Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą negali būti ištraukiami iš uosto kanalo dugno akmenys ir taip atlaisvinamas kelias gilinimui.

Antras dalykas, ką šis įstatymas sprendžia, tai yra senų statinių, pastatytų prie vandens telkinių, atstatymą. Kol kas įstatymas reikalauja atstatyti identišką pastatą, bet visuomenei turbūt jokio intereso nėra atstatyti šiferiniu stogu, anglimis kūrenamą pastatą, todėl įstatymo pakeitimas leistų atstatyti tų pačių matmenų, tai yra to paties užstatymo ploto, aukštingumo pastatus, bet ne identiškus, o jau sąlygas išduotų arba Kultūros paveldo departamentas, regioninis parkas ar kas kurioje zonoje bebūtų.

Ir trečiasis sprendimas, ką išspręstų šitas įstatymas, tai yra sandėliavimo paskirties objektai, tokie kaip žemės ūkio šaldymo pastatai arba kiti šaldytuvai, kurie yra vandens apsaugos tolimiausioje zonoje. Kadangi juose naudojamos dujos, kurios gali būti kenksmingos tik atmosferai, bet ne vandeniui, todėl neracionalu numatyti jų draudimą, nes vandeniui jos nėra kenksmingos, išgauna į atmosferą, o dėl atmosferos, jau kur stovės, jeigu avarija, tai nėra taip svarbu, ar tai yra vandens apsaugos zona, ar kita zona. Kviesčiau tikrai pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų prieš nėra užsirašiusių norinčių kalbėti. Gerbiami kolegos, gal įstatymo projektui galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Siūloma svarstymo data – birželio 22 diena. Ar galėtume pritarti? Galime. Labai dėkui. Įstatymo projektui pritarta.

17.36 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 23 straipsnio 2 dalies papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-188 (pateikimas)

Paskutinis darbotvarkės 2-13 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 23 straipsnio 2 dalies papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-188. Pranešėja – G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikriausiai visi susidūrėte su tokia situacija, kai žemė yra vieno savininko, o statinys ant tos žemės yra kito savininko ir paskui nei priėti, nei privažiuoti prie statinio negali. Ypač graudu, kai žemė būna žemės ūkio naudmenų naudojimo plote, ir tikrai susiduria, ypač žemę dirbantys ūkininkai, su didelėmis problemomis, kai suremontavę pastatus negali jais naudotis. Šiuo įstatymo projektu siūlau praplėsti Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatytą administraciniu aktu – Vyriausybės nustatyta tvarka nustatomą žemės servitutų sąrašą ir į jį įtraukti atlygintinos žemės servituto nustatymą privačios žemės sklypams, į kuriuos atkurtos nuosavybės teisės eksploatuoti juose esančius kiems asmenims priklausančius statinius. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Jūsų paklausti norėtų vienas Seimo narys – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų nežinau, nuosavybė yra nuosavybė. Tarkime, gali žmonės ir susitarti. Bet klausimas apie tai, jeigu tie pastatai yra tik nuosavybė, bet jie neeksploatuojami. Iš tikrųjų užimtas žemės plotas, apgriuvę pastatai ir šiuo atveju ar nebus taip, kad mes leisime tokiomis pačiomis lengvatinėmis sąlygomis nuomoti pastatus arba vietas, kai nefunkcionuoja ir paprasčiausiai jie tik užima vietą? Kaip su šiuo reiškiniu daryti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Įstatymo projekte numatyta, kad tai yra nuosavybės teisė priklausantys pastatai, tai yra nupirkti pastatai, bet jie stovi. Atsimenate, tais laikais, kai atiduodavo už pajus, čia dažniausiai yra tai. Ir anksčiau buvo nustatytas servitutas patekti prie šitų pastatų, dabar jisai baigia galioti, todėl siūlomi tokie pakeitimai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už kalbės L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų reikia pritarti šitam projektui, nes tikrai, Edmundas čia pasakė, o jeigu pastatas, bet tai yra nuosavybė. Visais atvejais kiekvienas turi teisę į savo nuosavybę, ar privažiuoti, ar nuomoti ir panašiai. Dabar išeina taip, kad stovi pastatas, o prieiti ar privažiuoti negali. Žinome, tikriausiai visuose regionuose tų problemų tikrai buvo, ir tikrai siūlyčiau pritarti šitam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Dėl motyvų prieš kalbės E. Pupinis. Minutėlę. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų aš šiek tiek abejoju. Aš suprantu, jeigu funkcionuoja pastatas, tai taip, bet jeigu jis, pavyzdžiui, apgriuvęs ir kažkas laiko vietą nefunkcionalaus pastato, o žmogus, kuris turi nuosavybę ir kuriam ji atkurta, priverstas nuomoti tą vietą. Iš tikrųjų manyčiau, kad galbūt komitete apsvaistys ir padarys kažkokias išlygas. Aš nesu prieš, bet iš tikrųjų tam tikri dalykai gali būti sutvarkyti kitaip.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visus motyvus. Kaip suprantu, E. Pupinis nebalsuotų prieš, tai ar galėtume įstatymo projektui pritarti bendru sutarimu? Ne, balsavimas. Gerai, dedame klausimą balsuoti.

Gerbiami kolegos, rezervinių klausimų taip pat neturime. Baigėme pagrindinę darbotvarkę, bet turime tris Seimo narių pareiškimus ir turime dar 20 minučių iki balsavimo. Gal galime sutarti, kad išklausome Seimo narių pareiškimų ir tada pereisime prie balsavimo? O tuo metu frakcijų atstovų prašau įspėti kolegas, kad išklausius tris pareiškimus bus pereinama prie balsavimo. Po Seimo narių pareiškimų, 20 minučių iki darbotvarkėje numatyto laiko. Gerbiamas Kęstutis, išklausykime pareiškimų ir pabalsuosime beveik tuo pat metu.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Siūlau balsuoti.

PIRMININKAS. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš turiu teisę gal pasiūlyti. Balsuokime dabar, o ne kada bus įvykę pareiškimai. Pabaigiame svarstyti klausimus. Ir aš prašau, jeigu jūs nepritariate, jūs galite pateikti...

PIRMININKAS. Gerai, išklausiau. Per šoninį mikrofoną – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, gerbiamas Andrius kiekvieną rytą per Seniūnų sueigą (ir aš kartais) užsimena, kad laikas grįžti prie normalaus balsavimo. Pritarčiau kolegai Kęstučiui, kad galima balsuoti. Bet kolegų turbūt žino balsavimo laiką, nėra šiuo metu vietoje, tai logiškas posėdžio pirmininko pasiūlymas išklausyti, sulaukti to laiko.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiami kolegos. Aš turiu tokią teisę, skelbiu pareiškimus. R. Tamašunienę kviečiu į tribūną.

17.40 val.

Seimo narių pareiškimai

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiami kolegos, truputį dėl kitos temos – vakar dienos įvykio. „Prieš 27 metus atkūrusios laisvę ir suverenitetą, Lietuva ir Lenkija 1994 m. balandžio 26 d. pasirašė Draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartį. Sutarties nuostatos padėjo pamatus tolesniems abiejų valstybių tarpusavio politiniams, ekonominiams ryšiams, saugumui, tarpusavio pagalbai ir paramai regione bei tarptautinėse organizacijose ir institucijose. Lietuvos ir Lenkijos gero kaimyninio bendradarbiavimo principas tapo kertine dvišalio bendradarbiavimo sąlyga, siekiant abiejų valstybių integracijos į Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją ir Europos Sąjungą. Lietuvos ir Lenkijos santykiai iš geros kaimynystės išaugo į strateginę partnerystę regione, todėl būtina plėsti abiejų šalių bendradarbiavimą įvairiose srityse, telktis bendriems tikslams, stiprinti atsparumą kylančioms grėsmėms tiek abiem valstybėms, tiek visai Europai.

Praėjusios kadencijos Lietuvos Vyriausybei dvišalius santykius pavyko pakelti į aukštesnį intensyvumo lygmenį, kurio, anot abiejų valstybių premjerų, nusipelno mūsų žmonės ir kuri išlaikyti mus įpareigoja bendra istorija ir kultūrinis panašumas. Verta pabrėžti, kad dvišalė sutartis – galiojantis teisės aktas, kuriuo susitariančios šalys įsipareigojo ir tautinėms mažumoms, lenkų ir lietuvių tautinėms mažumoms, garantuoti tarptautinius standartus atitinkančias teises, paisyti teisių apsaugos nuostatų, principų ir standartų, kurie apibrėžti tarptautiniuose teisės aktuose. Deja, vis dar tikimės sėkmingo sutarties punktų įgyvendinimo sprendžiant tautinių mažumų švietimo, kultūros, gimtosios kalbos viešajame gyvenime vartojimo, žemės gražinimo ir asmenvardžių rašymo klausimus. Sutarties 14 ir 15 straipsnių įgyvendinimui dažnai pritrūksta geranoriškumo ir politinės valios. Ilgus metus jie lieka veikiau deklaracijomis, kurios neįtvirtintos nacionalinės teisės aktuose, o kartu ir mūsų gyvenime.

Minint dvišalę Lietuvos ir Lenkijos sutartį, kurios pagrindu prieš 27 metus dvišaliai santykiai pradėti konstruoti pariteto, konsensuso ir pasitikėjimo pagrindu, noriu palinkėti šios kadencijos Vyriausybei ne tik nesibaiminti hiperbolizuotų pavojų, menamų nesutarimų visuomenėje, bet ir neignoruoti vadinamųjų sudėtingų, probleminių ir nepatogių sutarties nuostatų įgyvendinimo.

Sutartis – tai duotas žodis. Raginu valstybes kaimynes, strateginius partnerius, mus, parlamentarų, plėtoti demokratinėmis vertybėmis ir geranoriškumu grįstus dvišalius santykius ir pasiryžti veikti mūsų valstybių, jų daugumos ir abipus sienos esančios mažumos piliečių sėkmei.

Rita Tamašunienė. “Esu kartu ir Tarpparlamentinių ryšių su Lenkijos Respublikos Seimu ir Senatu grupės pirmininkė. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Į tribūną kviečiamas V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, kol komitetų pirmininkai, tokie kaip Valsybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas R. Juška, Ateities komiteto pirmininkas R. Lopata, bei šių komitetų aktyvūs nariai atiduoda visas jėgas balansuodami valstybės valdymą šiandien, jungia Lietuvos elito vizijas ir rinkėjų lūkesčius kurti ateitį kartu su labiausiai gerbiama šalies profesoriais, analitikais, politologais, deda visas pastangas, kad Lietuva klestėtų ir tauta būtų laiminga, grupė Seimo narių, susimetę į koaliciją ir pasidalinę ministerijų portfelius, ruošiasi milijardus ištaškyti, nesukuriant rimtų produktų, kurie duotų ilgalaikę pridėtinę vertę. Mano nuomone, matau du variantus: arba didelis noras prisivogti, arba didžiulė nekompetencija visais lygiais.

Net progresyvūs socialdemokratai, tokie kaip G. Paluckas, bunda ir mato, kad būsime apvogti, ir reikia būti budriems. Prezidentas taip pat neprarado įgūdžių nuo bankininkystės laikų skaičiuoti pinigus ir nėra patenkintas situacija, kviečia dirbti sąžiningai. RRF 2,25 mlrd. ištašymas vieniems bus pilnos saujos pinigų, likusiems – špyga ir kainų kilimas dėl infliacijos.

Grėsmė – ir pensinio amžiaus atitolinimas, nes, matyt, privatūs fondai jau ištaškė pinigus, eurokratai su mūsų biurokratais jau dainuoja vienu balsu dainą, kad taip reikia. Kam reikia ilginti pensinį amžių? Gerbiamieji, ar nenusipelnė mūsų darbštūs tautos senjorai, sulaukę 60 metų, būti laisvi, o ne laukti 72 metų ir tos laisvės nesulaukti? Nevagiant ir kompetentingai dirbant galima gyventi kaip geriausioms pasaulio šalims – maža, bet kieta mūsų šalis. Kviečiu dirbti sąžiningai ir kompetentingai. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, už tokį kvietimą. Ir paskutinis pareiškimą norėtų perskaityti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Šiandien Vyriausybės atstovai ir premjerė pristatė Ekonomikos gaivinimo planą, norėjau paklausti, bet daug pašnekovų buvo, klausinėtojų, tad nepatekau į tą eilę. Buvo vienos Seimo narės užsiminta dėl kultūros, kodėl tame gaivinimo plane visiškai nėra paliestas kultūros laukas. Premjerė paminėjo, kad kultūra nėra pats svarbiausias uždavinys, bet ji įvardijo priežastį kodėl: tas sektorius kol kas yra mažiausiai nukentėjęs. Iš dalies pritariu, tačiau kai kitais metais bus svarstomas kultūros lauko biudžetas, tikiuosi, kad biudžetas nebus sumažintas.

Dabar aš noriu kreiptis į Finansų ministeriją padotuoti tokius dalykus. 2020 metų pirmąjį ketvirtį nedarbo lygis buvo 7,1 %, o kai atėjo pirmoji pandemija, karantinas, buvo arti 10 %, plius minus. Dabar mes turime artėjantį grėsmingą skaičių. Kaip visi žinome, 2008 metų krizės laiko-

tarpiu nedarbo lygis buvo 18 %. Šiandien mes turime beveik 16 % Europos nedarbo lygį. Tai didelis skaičius. Į mane kreipėsi Smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos pirmininkė D. Matukienė, su dideliu nuogaštavimu pranešė, kad Finansų ministerija kaip žadėjusi nesikreipė į Europos Komisiją dėl pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo ribos didinimo, prašydama pakelti iki 85 tūkst. eurų. Europos Komisija, atsižvelgdama į smulkiojo ir vidutinio verslo visoje Europoje padėtį, pasiūlė valstybėms narėms nusistatyti ne minimalią, o žymiai didesnę leidžiamą iki 85 tūkst. eurų PVM ribą. Tiesa, praeitos Vyriausybės, į ją taip pat buvo kreiptasi, buvo siūloma pakelti iki 55 tūkst. eurų, tačiau tada kita situacija buvo, dar ne tokia grėsminga, o dabar būtent reikia šios 85 tūkst. eurų sumos.

Kaip teigia Finansų ministerija, iki tokio lygio ribos pakelti negali. Pasiūlė tą pačią sumą, 55 tūkst. eurų ribą, ir sakė, kad prašymą įteiks Europos Komisijai, tačiau paaiškėjo, kad Finansų ministerijos kreipimasis į Europos Komisiją nebuvo padarytas. Vakar posėdžiavusi Smulkiojo ir vidutinio verslo taryba prašo bent jau per artimiausias savaites kreiptis į Europos Komisiją ir informuoti raštu, kad toks kreipimasis buvo atliktas. Tai atliko beveik visos Europos Sąjungos valstybės. Lietuva, deja, to nepadarė. Yra didelis Finansų ministerijos prašymas atkreipti dėmesį per tas artimiausias dvi savaites, nes pandemija ir karantino sąlygos stipriai smogė vidutiniam ir smulkiajam verslui. Kaip žinome, būtent smulkusis ir vidutinis verslas per metus į biudžetą įneša per 1 mlrd. eurų. Pagalba ištis yra labai reikalinga. Dėkoju. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Tai buvo paskutinis šios dienos tiek pareiškimas, tiek darbotvarkės klausimas. Liko vienas klausimas, tai yra balsavimai.

17.52 val.

Civilinio kodekso 4.85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-325 (pateikimo tęsinys)

Pirmasis klausimas, dėl kurio Seimas turėtų apsispręsti, 2-4 klausimas – Civilinio kodekso 4.85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-325. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 57, prieš – 3, susilaikė 29. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną.

Per šoninį mikrofoną – J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Norėtume paprašyti, kad įtrauktumėte kaip papildomą komitetą Aplinkos apsaugos komitetą. Su Aiste dėl šio klausimo sutarta.

PIRMININKAS. Prašau. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Projekto iniciatoriai turėtų nenustebti, kad dabar po daugiabučius namus pradės vaikščioti įvairaus plauko įmonės ir siūlys vykdyti renovaciją.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, buvo J. Urbanavičiaus pasiūlymas kaip papildomą įtraukti Aplinkos apsaugos komitetą, pagrindiniu komitetu skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą ir svarstyti birželio 29 dieną. Ar galime pritarti tokiems siūlymams bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Labai dėkui.

17.54 val.

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIVP-415 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl jo turėtume apsispręsti, 2-9 klausimas – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIVP-415. Balsuojame. Kas pritaria įstatymo projektui po pateikimo, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 91 Seimo narys: už balsavo 89, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą ir siūloma svarstyti gegužės 27 dieną.

Per šoninį mikrofoną – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, norėtume Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijoje svarstyti šį klausimą.

PIRMININKAS. Kaip papildoma.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Taip, kaip papildoma.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime kaip papildomą įtraukti Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisiją? Tuomet kaip pagrindinis Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas ir svarstytume gegužės 27 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Labai ačiū.

17.55 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 23 straipsnio 2 dalies papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-188 (pateikimo tęsinys)

Paskutinis darbotvarkės klausimas, dėl jo turėtume apsispręsti, 2-13 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 23 straipsnio 2 dalies papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-188. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Šurmulytės salėje*)

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 49, prieš – 10, susilaikė 35. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Prašom. Per šoninį mikrofoną – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Mes prašytume Vyriausybės išvados dėl šio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados prašoma. Gerbiami kolegos, pirma dėl komiteto. Ar galime apsispręsti pagrindiniu komitetu skirti Kaimo reikalų komitetą? Galime. Labai dėkui. Siūloma svarstymo data – birželio 29 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ar galime pritarti taip pat bendru sutarimu dėl Vyriausybės išvados? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

Tai buvo paskutinis darbotvarkės klausimas, dėl kurio turėjome apsispręsti. Šios dienos posėdis į pabaigą. Registruojamės.

Užsiregistravo 94 Seimo nariai. Balandžio 27 dienos vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 54 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame balandžio 29 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 110 Seimo narių.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. balandžio 29 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, Mišrios Seimo narių grupės vardu prašau įtraukti į darbotvarkę projektą Nr. XIVP-442. Registruotas balandžio 28 dieną. Rezoliucija dėl Šeimų maršo, kad Seimas išreiškia savo valią ir palaiko Šeimų maršo keliamas idėjas. Šeimų maršo tikslas – apginti šeimą ir šeimos vertybes. Aš manau, kad bus įtrauktas vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Labas rytas. Aš vėl frakcijos vardu prašysiu išbraukti iš darbotvarkės 1-11 klausimą – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti įstatymo projektą Nr. XIVP-436.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš prašyčiau neišbraukti šito projekto, nes jis yra teikiamas Vyriausybės, jisai susijęs su RRF paraiška ir tai yra pavaldžių įstaigų sinergijos klausimas. Dvi įstaigos atlieka panašias funkcijas. Kviečiu tais pačiais resursais padaryti daugiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti dėl darbotvarkės nėra. Apsisprendime dėl frakcijų siūlymų.

Pirmas siūlymas yra Mišrios Seimo narių grupės įtraukti į šios dienos darbotvarkę rezoliucijos „Dėl Didžiojo šeimos gynimo maršo 2021“ projektą Nr. XIVP-442. Kas pritariate siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 52, prieš – 36, susilaikė 28. Siūlymui nepritarta.

Turime apsispręsti dėl kito siūlymo. LVŽS frakcijos vardu siūloma išbraukti iš šiandienos darbotvarkės Vyriausybės teikiamą Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-436. Kas pritariate tokiam LVŽS frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 59, prieš – 53, susilaikė 8. Siūlymui nepritarta.

Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju.

Darbotvarkės 1-2 klausimas. Replika po balsavimo. Prašau, P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, ypač krikščionys demokratai, jeigu jūs dar krikščionys demokratai. Kaip jūs žinote, Šeimos maršo pagrindinė idėja yra šeimos vertybių apsaugojimas. Jūs visi: konservatoriai, krikščionys demokratai, nepalaikote šitos idėjos. Aš manau, kad visuomenė būtų daug pilietiškesnė, jeigu Seimas solidarizuotųsi su visuomene, palaikytų tokias kilnias, gražias idėjas. Ar jūs krikščionys demokratai, ar kas jūs tokie esate, vieną kartą pasakykite visuomenei visiems laikams arba išbraukite tai iš savo partijos pavadinimo.

PIRMININKĖ. Replika – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Petrai, aš noriu pasakyti: šeimos vertybės saugomos ne einant per pa-nas, o išlaikant šeimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replikos išsakytos.

10.04 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-2 klausimas – Konkurencijos įstatymo dviejų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pastabų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ir dėl 4 straipsnio pasiūlymų taip pat nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl projektų yra numatytas nuo 11 val. 30 min. iki 12 valandos.

10.06 val.

Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4¹ straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-32(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės lydimasis 1-2.2 klausimas – Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4¹ straipsnio ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-32(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

10.07 val.

Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-33(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės lydimasis 1-2.3 klausimas – Civilinio kodekso kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-33(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Balsavimas numatytu laiku.

10.08 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2). Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti komiteto pranešėją gerbiamą A. Pocių.

A. POCIUS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdyje šio įstatymo pataisoms yra pritarta bendru sutarimu. Šiuo

įstatymo pakeitimu siekiama patobulinti galiojančių teisinių reguliavimų, siekiant užtikrinti efektyvesnę išlaptintos informacijos apsaugos procesą bei sumažinti administracinę naštą paslapčių subjektams, tiekėjams, asmenims ir jų tikrinimą atliekančioms institucijoms. Taip pat įstatymu yra tobulinamos personalo patikimumo užtikrinimo, išlaptintos informacijos fizinės apsaugos ir išlaptintų sandorių saugumo sritys. Taigi, kaip jau minėjau, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdyje apsvačius buvo pritarta bendru sutarimu.

Teisės departamento išvada: įvertinus įstatymo projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklių reikalavimams yra teikiama Teisės departamento pastaba, kad įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalyje turėtų būti nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus priima ne iki 2020 m. rugsėjo 30 d., o iki 2021 m. rugsėjo 30 d. Tik tokia pastaba. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Gerbiami kolegos, priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymo pakeitimo projektą sudaro 25 straipsniai. Nuo 1 iki 24 straipsnio pastabų nėra gauta. Ar galime pritarti, kad svarstytume juos per vieną kartą? Galime pritarti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu įstatymo straipsniams nuo 1 iki 24 imtinai, nes dėl jų nėra gauta pasiūlymų ir pastabų. Pritariame bendru sutarimu? Dėkoju.

25 straipsnis. Dėl jo yra gauta Teisės departamento pastaba. Ar galime pritarti bendru sutarimu 25 straipsniui su Teisės departamento pastaba? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Balsavimas dėl šio projekto nuo 11 val. 30 min.

10.12 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Norėčiau pakviesti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėją gerbiamą J. Jarutį. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl straipsnių nuo 2 iki 5 nėra gauta pasiūlymų ir pataisų. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 6 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų. Prašyčiau pristatyti komiteto nuomonę.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Yra gauta Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastaba, siūloma išbraukti žodžius „Lietuvos Respublikos“, jie yra pertekliniai. Komiteto nuomonė buvo pritarti.

PIRMININKĖ. Prašyčiau pakomentuoti visas pastabas, nes yra gautos trys pastabos dėl 6 straipsnio.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip pat yra Teisės departamento pastaba, kad keičiamame projekto 18 straipsnio 2 dalies 6 punkte numatoma, kad nepriekaištingos reputacijos asmeniu nebūtų laikomas asmuo, „turintis teistumą dėl Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nurodyto nusikaltimo ir dėl nusikaltimo pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, kurie atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytus nusikaltimo požymius“. Siūlomas teisinis reguliavimas tobulintinas šiais aspektais: „Kai kurie nusikalstamų veikų ir sudėčių požymiai yra įtvirtinti ne Baudžiamojo kodekso specialiojoje, o Baudžiamojo kodekso bendrojoje dalyje (tokie kaip amžius, pakaltinamumas ir pan.), todėl pacituotoje projekto formuluoje nuoroda į Baudžiamąjį kodeksą turėtų būti teikiama neišskiriant kurios nors vienos Baudžiamojo kodekso dalies. Siekiant projekte vartojamų sąvokų suderinamumo su teisiniu reguliavimu, nustatyti Baudžiamuoju kodeksu, siūlytina prieš žodį „požymius“ įrašyti žodį „sudėties“.“ Komiteto nuomonė pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinė pastaba.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ir paskutinė pastaba yra redakcinio pobūdžio, pasikeitus numeracijai vietoj 8 punkto yra 9 punktas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime...

J. JARUTIS (LVŽSF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti 6 straipsniui su Teisės departamento korekcijomis? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 8 straipsnio gauta viena Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

J. JARUTIS (LVŽSF). Teisės departamentas siūlo projekto 8 straipsnį išdėstyti taip: 8 straipsnis – 21 straipsnio pakeitimas ir įrašyti žodžius „sveikatos patikrinimo išvada“. Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti 8 straipsniui su Teisės departamento korekcija? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 9 straipsnio pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Pritarta jam bendru sutarimu. Dėl 10 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti.

J. JARUTIS (LVŽSF). Čia taip pat yra dėl numeracijos, vietoj 8 punkto įrašytas 9 punktas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti 10 straipsniui su Teisės departamento korekcija? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 11 straipsnio taip pat yra gauta Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte pristatyti?

J. JARUTIS (LVŽSF). 11 straipsnis – 30 straipsnio pakeitimas. Pakeisti 30 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip: „2) atiduoti policijos įstaigai laikinai saugoti jų turimus ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis dėl pablogėjusios sveikatos būklės. Šiuo atveju policijos įstaiga ginklus saugo, iki asmuo pateikia sveikatos patikrinimo išvadą“, toliau kaip tekste. Pritarta komitete.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal galėtumėte pristatyti ir paskutinę Teisės departamento pastabą?

J. JARUTIS (LVŽSF). Paskutinė – dėl pavadinimo, įtrauktas 25 straipsnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadas. Kolegos, ar galėtume pritarti 11 straipsniui su Teisės departamento pastabomis bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Balsavimas dėl šio projekto – numatyta laiku.

10.17 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2).

Priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymo projektą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų ir pastabų nėra gauta. Ar galėtume jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Už norėtų kalbėti V. Valkiūnas. V. Valkiūno salėje nėra, taigi pereiname prie balsavimo stadijos. Balsavimas numatomas 11 val. 30 min.

10.17 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2). Priėmimo stadija. (*Balsai salėje*) Dėl šio projekto yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento redakcinė pastaba. Nurodoma, kad projekto pava-

dinime vietoj žodžio „straipsnio“ įrašytinas žodis „straipsnių“, nes keičiamas daugiau nei vienas įstatymo straipsnis. Komiteto nuomonė – jai pritarti.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra gauta pasiūlymų ir pastabų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra gauta Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastaba. Teisės departamentas rašo, jog projekto 3 straipsnio pavadinime vietoj žodžio „taikymas“ įrašytinas žodis „įgyvendinimas“. Komiteto nuomonė yra pritarti.

Kolegos, ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu, atsižvelgdami į Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto – numatytu laiku.

10.18 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34^a straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4292(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34^a straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4292(2). Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro trys straipsniai, dėl jų nėra gauta pastabų ir pasiūlymų. Ar galime pritarti visiems bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Balsavimas numatytu laiku.

Kitas darbotvarkės klausimas. (*Balsai salėje*) Dėkoju. Balsavimas numatytu laiku.

10.20 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3756(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3756(2). Priėmimo stadija.

Dėl 1 straipsnio nėra gauta pastabų ir pasiūlymų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba.

Prašyčiau komiteto pirmininkę pristatyti komiteto išvadas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerą dieną. Kol svarstėme Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, praėjo realus įstatymo įgyvendinimo terminas. Yra siūlymas pakeisti įsigaliojimo datą nuo 2021 m. birželio 1 d.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir antroji pastaba.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Antroji pastaba yra susijusi, kad šis įstatymas galioja iki gegužės 31 dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadas. Kolegos, ar galime pritarti 2 straipsniui su Teisės departamento pastabomis? Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Motyvai dėl viso projekto. Už kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, kviesčiau palaikyti šį projektą. Jis Seime užsigulėjo gerus dvejus metus. Kaip B. Ropė neseniai rašė savo straipsnyje, kad kai kurios Europos direktyvos yra lanksčios, bet mes kartais užsiimame maksimaliu jų įgyvendinimu. Jis tuomet kalbėjo apie kai kuriuos žemės ūkio klausimus. Čia irgi šis klausimas: kai Europa dar nereikalauja visavertiško ženklavimo, mes jau bėgame toliau už Europą. Todėl į mažą valstybę importuojami produktai tampa brangesni, nes reikia papildomos pakuotės ir perteklinai ženklinti, ko nedaro mūsų kolegos.

Kad nebūtų tokio nuogastavimo, kad čia bus mažinamas rūšiavimo iniciatyvumas ar dar kažkaip, priminsiu, kad Aplinkos apsaugos komitete yra žiedinės ekonomikos paketas, kuris diferencijuos dėl perdirbamų ir neperdirbamų pakuočių, numatys reikalavimus pakuočių organizacijoms intensyviau finansuoti savivaldybių antrinių žaliavų požeminius, antžeminius konteinerius. Infrastruktūra tikrai plėsis, savivalda gaus pinigų už tai, kas iki šiol nebuvo dengiama, vos septynios iš 60 savivaldybių turėdavo sutartis su pakuočių organizacijomis, ir ta sistema buvo užstrigusi.

Čia yra pagrindinė priežastis, kodėl nebuvo rūšiuojama, o varpeliai ar kiti požeminiai konteineriai nebuvo laiku ištuštinami, nes savivaldybės negaudavo už tai pinigų. O šis ženklimas kol kas yra perteklinis ir kviečiu pritarti projektui: būti kartu pagal vieną standartą su Europa ir neišsišokti mažai ekonomikai prieš Europą.

PIRMININKĖ. Prieš kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį į nekalta žodį, kuris yra keičiamas. Kalbama apie pakuotes, ar jos turi būti ženklinamos, ar gali būti ženklinamos, tai yra iš priverstinio ženklavimo, o būtų logiška, siekiant žiedinės ekonomikos tikslų, kad pakuotė būtų paženklinta, jos sudėtis, tai buvo privalomas įstatymas. Dabar jis keičiamas, kad gali būti ženklinamas. Ir čia turbūt esminis skirtumas, atrodo, toks nekalta dalykas, bet jis suponuoja pasekmes. Siekdami žiedinės ekonomikos tikslų, mes viską kišime į *pečius*: pristatėme atliekų deginimo įmonių ir patys importuotojai nusistatys tvarkymo būdą – kas dega, bus deginama, užuot taikius brangesnį, ekologiškesnį ir aplinkai darnesnį būdą – pakuočių perdirbimą, iš jų gaminant naujus gaminius.

Mes einame paprasčiausiu keliu – viską kišame į deginimo *pečius*. Aš prašau atkreipti jūsų dėmesį, tai nėra koks nors nekalta užsigulėjęs reikalavimas, žiedinės ekonomikos prasme – žingsnis ar du žingsniai atgal.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti, apsispręsimas ir balsuosime numatytu laiku.

10.25 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 3, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25², 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-148(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 3, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25², 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-148(2). Kviečiu komiteto pranešėją gerbiama M. Maldeikį.

Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi pataisos. Prašyčiau pristatyti pirmąją pataisą. Atsiprašau, iš pradžių pristatykite komiteto išvadą ir tada eisime prie pataisų.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Komiteto sprendimas yra pritarti patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi pataisos. Ar galėtumėte pristatyti pirmąją pataisą, ji yra jūsų, ir toliau komiteto išvadą?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Taip. Tai yra pataisymas: juridinio asmens statuso neturintį subjektą pakeisti kolektyvinio investavimo subjektu. Tokia sąvoka, nes juridinio asmens statuso neturintis subjektas, buvo pastabų, tai nelabai teisinę logiką atitinkanti sąvoka, pakeisti ją „kolektyvinio investavimo“.

PIRMININKĖ. Ir komiteto išvada?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, kadangi salėje mūsų nėra labai daug, siūlyčiau dėl pataisų apsispręsti balsavimo stadijoje. M. Majauskas norėtų kalbėti už. Motyvai už dėl pataisos.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, aš vis dėlto siūlyčiau pritarti tam pasiūlymui, nes niekas dėl jo neprieštaravo pačiame komitete ir buvo suderinta su Vyriausybės nariais, kurie ir rekomendavo dėl rinkos dalyvių būtent tokį pasiūlymą. Jis, man atrodo, neturėtų sukelti diskusijų. Aišku, suprantama, galbūt ir nėra daug šiuo metu Seimo narių salėje, bet vis dėlto toks prašymas tiesiog nestabdyti ir eiti į priekį dėl jo.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Kadangi pasiūlymas toks ganėtinai techninis.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar bendru sutarimu galime svarstyti šią pataisą? Galime. Gerai. Ar turime dešimt Seimo narių, kurie?.. Galime bendru sutarimu. Puiku. Ar galime bendru sutarimu pritarti jai? Galime pritarti.

Kita pataisa – taip pat Seimo nario M. Maldeikio. Prašom, gerbiamas Matai, ją pristatyti.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Čia dėl kolektyvinio investavimo subjekto? (Balsai salėje) Kuri?

PIRMININKĖ. M. Majauskas – dėl vedimo tvarkos.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Čia yra keli identiški pasiūlymai, kurie...

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Taip, čia tas pats.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...yra susiję. Taip pat kviesčiau pritarti, nes jie yra identiški, suderinti su Vyriausybe, komitete balsavome dėl jų bendru sutarimu. Ačiū. (*Balsai salėje*)

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Taip, absoliučiai tas pats. Čia tas pats.

PIRMININKĖ. Susiję. Puiku. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu šiai pataisai? Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra gauta Seimo nario M. Maldeikio pataisa. Prašom ją pristatyti.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Vėlgi kolektyvinio investavimo... Lygiai taip pat susiję su kolektyvinio investavimo subjektu – pakeisti sąvoką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti ir šiai pataisai? Jai komitetas pritarė bendru sutarimu. Pritarta bendru sutarimu. Daugiau pataisų dėl šio įstatymo projekto nėra gauta. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Balsavimas svarstymo stadijoje numatytu laiku.

10.30 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-11 klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436. Pateikimo stadija. Kviečiu ministrą S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami Seimo nariai, gerbiami Lietuvos gyventojai, galėčiau turbūt kreiptis, ir gerbiami Lietuvos daugiabučių namų butų savininkai. Teikiamas įstatymo projektas, kuriuo siekiama sujungti dvi Aplinkos ministerijai pavaldžias įstaigas – tai Aplinkos projektų valdymo agentūrą ir „Beta“, arba Būsto energijos taupymo agentūrą. Įstatymą teikia Vyriausybė. Siekiamybė yra iš esmės tais pačiais resursais padaryti daugiau, neprarandant nė vieno darbuotojo, perkeltiant darbuotojus tarp įstaigų, sustyguoti procesą ir padaryti daugiau, nes ši Vyriausybė yra išsikėlusį tikslą paspartinti renovacijos procesą.

Jeigu žiūrėtume į geruosius kaimyninius standartus, Estijoje europinę paramą dalija vos viena agentūra. Lietuvoje taip jau susiklostė, kad yra bent penkios agentūros, kurios skirsto ir koordinuoja europinės paramos dalybas, o šiuo atveju Aplinkos ministerijoje yra dvi agentūros, kurios užsiima renovacija: APVA užsiima viešųjų pastatų renovacija ir jos koordinavimu, BETA užsiima gyvenamųjų namų renovacija.

Siekdami turėti vieną įstaigą, norėtume sujungti. Visiems darbuotojams yra komunikuota, kad jie lieka dirbti Aplinkos ministerijai pavaldžioje įstaigoje, skiriasi tik įstaigos pavadinimas, ir turėtų būti užtikrinta ta pati darbuotojų apsauga ir garantijos. Tikimės šiuo projektu paspartinti procesą, nes APVA tikrai yra profesionali agentūra, kuri koordinuoja Europos Sąjungos paramos lėšas, struktūrinių fondų, valstybės biudžeto lėšas, specialiųjų fondų lėšas, tokių kaip Atliekų tvarkymo programa, Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo parama ir kitas paramos rūšis.

Mielai atsakyčiau į klausimus. Vyriausybės vardu norėtume paprašyti pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamas ministre, klausiu ne tik kaip Seimo narys, bet ir kaip atstovas buvusios Vyriausybės, kuriai priklauso renovacijos rekordas, tai yra 768 daugiabučiai 2016 metais. Tikrai nebūsiu kuklus. Šita programa iš esmės mano iniciatyva buvo sukurta konsultuojantis su Vokietijos ekspertais ir IBRD atstovais.

Jeigu sekate renovacijos pažangą, aš tai darau kas savaitę jau beveik dešimtmetį, turėjote tikriausiai pastebėti, kad jau porą mėnesių naujų daugiabučių nebeateina į renovaciją, gyventojai laukia. Ši tendencija yra labai ryški. Aš nenoriu kalbėti apie tam tikrus skaičius. Šiais metais renovuotis atėjo vos 15 namų, o pernai – 500.

Mano klausimas. Ar jums neatrodo, kad jūsų siūloma pertvarka ilgam išbalansuos renovacijos procesus ir ne sustiprins, o sunaikins dešimtmetį stiprintas kompetencijas ir sustabdys gyventojų iniciatyvą?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas premjere. Iš tikrųjų pagarba jums ir tuometiniam aplinkos ministrui V. Mazuroniui, išjudinusiam šitą projektą. Bet nuo 700 daugiabučių buvo nusi-leista iki 300 praeitoje kadencijoje. Aplinkos ministerija turėjo du strateginius projektus praeitoje kadencijoje – tai Lietuvos bendrasis planas ir 500 daugiabučių per metus. Tai 500 daugiabučių kar-telė nebuvo peržengta nė vienais metais praeitą kadenciją, o kadencija buvo pabaigta su 300 ke-liasdešimčia renovuotų daugiabučių.

Procesas išsitempia virš dvejų metų, trunka mažiausiai trejus metus, gyventojai tikrai nori renovuoti, o pernai... Dabar atsiliepiantys skaičiai ir kodėl ta duobė matyti, tai iš esmės dėl pan-demijos. Pandemijos laikotarpiu žmonės fiziškai negalėjo susitikti. Tik pradėjęs dirbti iš karto ini-cijavau dviejų ministrų įsakymų pakeitimus, kad daugiabučių namų butų savininkai galėtų nuo-toliniu būdu priimti sprendimus. Tai buvo viena iš priežasčių, kodėl dabar turėsime duobę, nes pernai žmonės nesusitarė dėl investicinių projektų, dėl paraiškų ir taip toliau.

Jūsų gerasis pavyzdys, deja, bet praeitoje kadencijoje išsikvėpė, nes jis tapo per daug biuro-kratizuotas, pandemijos laikotarpiu iš tikrųjų buvo problema susitarti daugiabučių namų savi-ninkams. Tikiuosi, kalbant apie sinergijas, kurias įmanoma padaryti, bus tikrai naudos iš šitų pa-siūlymų.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Iš tikrųjų nepritarsiu šitam sprendimui, nes vien panaiki-nus „Betos“ skyrius regionuose situacija suprastėjo. Taip pat būtų smagu, jeigu ministras paban-dytų nueiti bent į vieną susirinkimą ir prikalbinti žmones renovuoti savo daugiabutį. Vis dėlto man iki šiol nėra aišku, gal galite įvardinti keletą konkrečių punktų su rodikliais, kas bus geriau sujungus šias dvi agentūras? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Gerai, aš manau, kad geras standartas yra „Apvos“ standartas. Viduti-nė paraiška yra apdorojama per dešimt dienų. Visos paraiškos yra priimamos tik elektroniniu formatu. Bet jeigu žiūrėtume gyventojų paraiškas daugiabučiams namams renovuoti, na, mano žinomi procentai, tai yra 70–80 % paraiškų yra atmetama. Tai yra nesėkmės procentas. Kol kas tai buvo daroma tik popieriniu formatu. Yra dvi pavaldžios Aplinkos ministerijai įstaigos, iš kurių matyti, kad pažangos kriterijumi APVA yra pažangesnė šiuo metu. Mes išsaugome visus darbuo-tojus, tiek pat resursų bus skiriama, bet įstaigos, na, vienoje dirba 150, kitoje apie 50 darbuotojų, natūralu, kad mes turėdami tiek pat valstybės išteklių norime padaryti daugiau. Jungiame prie tikrai pažangios APVA, kuri dabar skelbia paraiškas ne tik už Aplinkos ministeriją, bet ir už Ener-getikos ministeriją, kitas ministerijas, vykdo projektus nuo komunalinių atliekų tvarkymo iki van-dentvarkos, saulės energetikos ir kitų projektų. Man atrodo, kaip kompetencijos centras APVA yra pakankamai gera. Klientų pasitenkinimas irgi yra aukštas. Aš nematau priežasčių abejoti sėkme.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPP). Labai dėkui. Gerbiamas ministre, efektyvioje teisėkūroje galioja toks į akmenį įkaltas principas: jeigu gali ko nors nekeisti, tai nekeisk arba kiekvieno pakeitimo tikslas turi būti labai aiškus ir visiems suprantamas. O dabar jūs savo pristatyme paminėjote, kad dau-giabučių renovavimo programa išsikvėpusi, nebejuda taip, kaip reikėtų, ir panašiai. Mano klausi-mas, kuris man kyla galvoje, labai paprastas: ar agentūrų keitimas padės šį klausimą išspręsti, ar problema vis dėlto yra ta, kad galbūt finansavimo modelis nevisiškai tinkamas, reikia keisti patį renovavimo rėmimo modelį, švietimo modelį, gyventojų įtikinimo modelį, o ne keisti agen-tūras? Jeigu kokie nors žmonės agentūrai neįtinka ar ką nors agentūra negerai daro, tai, man atro-do, nebūtina perduoti funkcijų iš vienos agentūros kitai, o galima pačios agentūros viduje ar kelti kompetencijas, ar keisti darbo tvarką, ar dar kokių nors permainų imtis, kad tas rezultatas būtų greitas, efektyvus ir tinkamas. Ar tikrai nuo to galo pradedama ir vis dėlto kokie tikrieji šio proje-ktu tikslai?

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Andriau, mums gerai abiem pažįstamas žmogus inicijavo šį renovacijos proveržį ir, kaip ir premjerui A. Butkevičiui atsakydamas sakiau, sulėtėjo jis per pu-sę. Agentūrų sujungimas yra tik vienas iš žingsnių. Kaip minėjau, kovo pirmomis dienomis buvo

pakeisti du mano įsakymai, buvo legalizuota apsisprendimo tvarka nuotoliniu būdu apsispręsti dėl renovacijos klausimų, bendrųjų išlaidų, ataskaitų tvirtinimo ir taip toliau. Pandemijos laikotarpiu visa tai buvo užstrigę, dabar mes katalizuojame šį procesą. Aišku, kitu žingsniu reikia ir paramą užsitikrinti, tai yra RRF paraiška, kuri yra 220 mln. Ir ten, gal atsiprašysiu savivaldybių, tikrai klaidingai pasakyta, kad savivaldybės kažkaip neentuziastingai daro šį procesą. Priešingai, mes matome ten, kur savivalda yra stipri, ten, kur yra asmeninė lyderystė, tokia kaip Ignalinoje, Joniškyje, matome jau 100 % renovuotus namus. Savivalda tikrai yra didelis partneris ir norisi dar labiau įgalinti ją.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, džiugu, kad A. Mazuronis pradėjo kalbėti kaip konservatorius, iš tikrųjų konservatyviai žiūri į tuos reikalus. Tačiau suprantame ir kitą dalyką, kad kuo didesnis biurokratinis valdymo aparatas, tuo labiau stringa reikalai. Šuo atveju tikrai sveikintinas pakeitimas. Bet aš norėčiau pakalbėti, iš tikrųjų tai, kas buvo pasakyta, ar tos tvarkos yra per daug nesudėtingos. Tarkime, savaime suprantama, esant mažai šilumos kainai iš tikrųjų tai problemiška kai kuriuose miestuose, atgraso žmones renovuoti, nes iš esmės susitvarkė su šilumos ūkiais. Ar nemanote, kad reikėtų kokių nors pridėtinių verčių paskatinti, kad žmonės eidami į naują etapą, tarkime, galėtų pretenduoti į jas ir noriau dalyvautų tose visose renovacijose? Tarkime, suteikti galimybę pigiau skolintis remontui ir kitiems dalykams. Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Edmundai, čia kompleksinė problema. Mano uošvienės butas daugiabutyje provincijoje yra tiek pat vertas, kiek kainuos jo renovacija. Tikrai šilumos sąskaita neatpirks to, bet čia jau tvarkos ir gyvenimo kokybės klausimas. Būsto vertė nepakils tiek, kiek bus investuota. Dabar klausimas, mes, kaip valstybė, kiek galime prisidėti prie privataus turto gerinimo.

Europa kelia tikslus: sutaupyti energetinius resursus, reikalauja kilovatvalandžių sutaupymo. Šiuo atveju mes, kaip valstybė, galime kažkiek prisidėti prie aplinkos sutvarkymo, kad mūsų regionai ir daugiabučiai atrodytų gerai. Tačiau resursai irgi riboti. Šiuo metu žmogui, kuris turi savo butą, bet gauna šildymo kompensaciją, valstybė šimtu procentų dengia jo turto vertės pagerinimą. Tai jau yra labai daug. Gal mes esame net išlepinę kažkuria prasme, nes geriname žmogaus asmeninį turtą valstybės, visų mokesčių mokėtojų sąskaita. Aš didelių perspektyvų dėl didesnės paramos proporcijų negaliu pasakyti, nes visi pinigai iš Europos ateina už tai, kad mes sutaupytume kilovatvalandes, šilumą pasvertume, o dėl gerovės – nežinau, kaip būtų galima prisidėti, bet tiems, kas sunkiai gyvena, prisidedame šimtu procentų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis ministre, iš tiesų jūs pristatėte kur kas plačiau, negu pačiame įstatyme numatyta. Jūs norite tiesiog daugiabučių namų atnaujinimo funkcijas perduoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai. Taip skamba įstatymo pakeitimo tekstas. Nekalbama apie sujungimą, prijungimą ir visa kita. Kalbame apie tai, kad bus išbraukiama Būsto energetinio taupymo agentūra. Aš nemanau, kad tai yra susiję su jo ilgamečio vadovo pono V. Serbentos atleidimo procedūra, kad reikia daryti tą veiksmą. Šiaip iš esmės tai yra optimizavimas, yra sveikintinas veiksmas, aš manau, jūsų geru pavyzdžiu paseks ir kitos ministerijos, optimizuos valdymo sistemą, besidubliuojančias institucijas, bet mano klausimas būtų toks. Ar jūs nemanote, kad reikėtų pereiti prie kvartalinės renovacijos, atsisakant tokio neefektyvaus renovacijos modelio, koks jis buvo vykdomas pastaraisiais metais? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Pasinaudodamas proga pasakysiu, kad gerbiamas V. Serbenta yra puikiai įvertintas, jo metinis vertinimas šimtu procentų buvo teigiamas, sumokėti priedai. Aš teigiamai vertinu ligšiolinio vadovo veiklą. Noriu garsiai pagirti ir pasakyti, be šio žmogaus indėlio tikrai nebūtų padaryta tai, kas yra iki šiol padaryta.

Kalbant apie kvartalinę renovaciją, tai šiandieniniai merai vaikšto ištiestomis rankomis į centrinę valdžią, o mes vaikštome ištiestomis rankomis į Briuselį. Tai turi keistis. Mes turime savivaldybėms suteikti įgaliojimus investuoti, būti finansiškai pasiturinčioms, nes kvartalinė renovacija iš esmės turi vykti savivaldybės lygmeniu. Tiek šilumos, tiek vandentiekio bendrovės yra savivaldybių valdomos bendrovės, už valstybinės žemės tvarkymą patikėjimo teise dažniausiai atsakinga savivalda. Kitaip tariant, kodėl stringa kvartalinė renovacija? Dėl to, kad mes ją planuojame iš

Vilniaus, o ne merų lygmeniu. Kai savivaldybės taps finansiškai savarankiškos, norėtusi eiti link to, tada ir kvartalinė renovacija bus žymiai parankesnė, nes nereikės žvejoti pinigų iš skirtingų Vilniaus koridorių. O pati savivaldybė turės ir galės planuoti tuos dalykus.

PIRMININKĖ. Klausimams skirtas laikas baigėsi. Motyvai už ir prieš. Už kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, turbūt iš klausimų jau susidarėme tam tikrą įspūdį, kad vis dėlto tikrai galima pasitikėti ir savivaldybėmis, ir jos tikrai puikiai tvarkosi, ir tikrai galime mažinti tuos administracinius kaštus, kadangi sistema yra įsivažiavusi, sistema aiški ir šiuo metu pakankamai sėkmingai viskas vyksta, bet tik su kai kuriais trukdžiais. Manychiau, daugiau reikėtų naikinti tuos trukdžius. Kaip ir minėjau, suteikti galimybę bent jau savivaldybėms aktyviau dalyvauti tame procese, dar teikiant tam tikras privilegijas tiems, kurie renovuojasi. Aišku, čia buvo paminėtos ir kvartalinės renovacijos sistemos, tai gal iš tikrųjų ir į jas daugiau taikyti, kad žmonės aktyviau dalyvautų šiame procese. Kaip minėjau, šiuo metu šilumos kainos yra palankios, tačiau vėlgi tai šiek tiek turbūt atbaido renovuotis, nes ir taip ganėtinai pigu. Bet viskas keičiasi, viskas kinta, gamtos resursai taip pat senka. Šiuo metu ir biodegalai sulaukė tam tikrų problemų, nors kainos krenta, bet nežinia, kada jos pakils. Iš tikrųjų reikėtų ruošti ir taupyti tuos energinius resursus, o ne taupyti kažkokius etatus. Manychiau, tikrai savivaldybės susitvarkys, daugiau joms teisių ir, aišku, daugiau lėšų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš manau, kad „Apvos“ ir „Betos“ sujungimas nieko nepakeis, nepaspartins renovacijos, jos neišgelbės jokio naujo kompetencijų centro įsteigimas. Kompetencijos ir žinių tiek konsultantams, tiek projekto administratoriams, tiek gyventojams pakanka. Aplinkos ministrui ir jo komandai siūlau išsamiai susipažinti su renovacijos strategija ir išgirsti žmones, kurie džiaugiasi renovavę savo daugiabutį, retu atveju iš tikrųjų. Sprendimus priima žmonės, būtų savininkai. Jėga jų nepriversi atnaujinti savo daugiabutį. Tiesa, A. Gedvilienė pateikė įstatymo projektą, kuriuo, jei jis bus priimtas, į gyventojų namus pradės brautis įvairaus plauko renovacijos projektų vykdytojai ir siūlyti savo paslaugas. Be to, kaip suprantu, šiuo siūlymu atveriamos galimybės savivaldybės steigiamoms įmonėms tiesiog užimti šios rinkos dalį.

Norint paspartinti renovaciją, pirmiausia reikia užtikrinti renovacijos kokybę, keisti pirkimų sistemą, kad būtų galima pirkti paslaugas dalimis, o ne iš karto sudaryti sutartį su vienu rangovu, užtikrinti tinkamą proceso kontrolę ir techninę priežiūrą, skaidrinti daugiabučių administratorių veiklą, didinti kompensavimo intensyvumą mažiausiai iki 50 %. Žmonės renkasi renovuoti savo namą etapais iš kaupiamųjų lėšų ir taip sutaupo dešimtis tūkstančių eurų. Taip atsakingiau pasirenkami norimi rangovai, pagal rekomendacijas atsakingai vykdoma techninė priežiūra, nuperkamos medžiagos ir darbai kelis kartus mažesnėmis kainomis. Aš tikrai agituojau nepalaikyti šito siūlymo.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Replika.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiama Seimo Pirmininke, aš gal dėl tam tikros informacijos, kurios, matau, Seimo nariai neturi. Kvartalinė renovacija prasidėjo 2016 metais. Ji sėkmingai prasidėjo Birštone, Utenoje ir Šiauliuose. Savivaldybės, kurios buvo aktyvios, tos ir pradėjo kvartalinę renovaciją. Tai yra papildoma informacija, neklaidinkite.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuodami apsispręsimą numatytu laiku.

10.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 223, 321, 327, 401, 413¹, 558, 560, 579, 589, 620, 621, 644 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-106, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 141¹ straipsniu ir 589 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3220 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-107, Administracinių nusižengimų kodekso 313 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3262 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-108 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-106 ir lydimieji. Kviečiu ministrę pristatyti šį projektą.

E. DOBROVOLSKA (LF). Sveiki, kolegos. Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektas parengtas sujungus Teisingumo ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos ir Energetikos ministerijos siūlomus šio kodekso pakeitimus. Projektu siūloma nustatyti, kad asmenys, pranešę apie administracinį nusižengimą ir galimai patyrę žalą dėl šio nusižengimo, bus informuojami apie administracinio nusižengimo teisenos nutraukimą ir galės apskųsti tokį nutarimą. Pažymėtina, kad šiandien tokia teisė nėra garantuojama.

Taip pat siūloma nustatyti administracinę atsakomybę už patekimą ar bandymą patekti į saugomą objektą, kuriame yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, neturint tam teisės. Taip pat vienas iš pakeitimų yra juridiniams asmenims laiku nepateikus finansinių ir kitų ataskaitų Juridinių asmenų registro tvarkytojui sumažinti baudą iki 1 tūkst. 450 eurų. Taip atsirastų galimybė už šį nusižengimą surašyti administracinį nurodymą ir pirmą kartą padarius šį nusižengimą skirti pusę minimalios baudos, tai yra 100 eurų. Ir tikimasi, kad tai leis ne tik paspartinti administracinių nusižengimų teiseną, bet ir sudaryti galimybę pradėti teiseną platesniam asmenų ratui.

Taip pat pakeitimu siūloma sudaryti galimybę Kalėjų departamento pareigūnams pradėti administracinių nusižengimų teiseną, kai pataisos įstaigose nustatomi Tabako kontrolės įstatymo pažeidimai. Šiandien tai atlieka policija.

Taip pat yra siūloma griežtinti administracinę atsakomybę už neatvykimą į karo tarnybą ir karo prievolinkų pareigų nevykdymą, tai yra padidinti baudas iki 900 eurų. Taip pat siūloma griežtinti atsakomybę už energetikos objektų ir įrenginių apsaugos taisyklių pažeidimus iki 150 eurų.

Administracinių nusižengimų kodekso priedas numato Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimą ir dėstomi nauja redakcija keičiami vėliau įsigaliojantys priedo pakeitimai. Ačiū jums. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiama ministre, išties geras ir įdomus projektas, jūs čia daugelyje straipsnių nuostatų gana išpūdingai griežtinate baudas už įvairiausio pobūdžio veikas, tai būtų irgi lyg ir normalu, jeigu neprisimintume, kokiai partijai jūs atstovaujate ir kokią diskusiją jūs išsakote. Pavyzdžiui, narkotikų dekriminalizavimo diskusijoje jūsų partijos atstovai faktiškai vieningai unisonu teigia, kad baudos dydis ar atsakomybės dydis nesprendžia problemų, priešingai – jas dar daugiau pagilina.

Mano klausimas, ar šioje pozicijoje tos filosofijos jūs nebesilaikote? Kodėl nusižengiate partinėms nuostatomis ir priešrinkiminei programai, nes laisvė ir baudų griežtinimas, mano nuomone, nelabai ką bendro turi?

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū, gerbiamas kolega, už filosofinį ir intrigą mėginantį sukelti klausimą. Atkreipsiu dėmesį, kaip ir pristačiau projektą, kad tai yra jungtinis projektas, kad mes užtikrintume tvarią teisėkūrą, tai yra ne tik Teisingumo ministerijos iniciatyvos, bet mes turime ir Krašto apsaugos ministerijos, Energetikos ministerijos siūlomus pakeitimus, kuriuos sujungėme į vieną projektą, kad būtų paprasčiau ir tvariau pateikti.

Kalbant apie baudas, primenu: būtent Laisvės partijos pagrindinis dalykas yra tas, kad mes baudžiamąją atsakomybę turime taikyti kaip kraštutinę priemonę, taip pat šiame pakete mes matome ir atsakomybės mažinimą. Kaip minėjau, pavyzdžiui, juridiniams asmenims laiku nepateikus finansinių ir kitų ataskaitų yra mažinama bauda, kad mes galėtume taikyti ir administracinį nurodymą – tai yra greitesnis, paprastesnis procesas. Labai ačiū jums už klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama ministre, ar neatrodo, kad kontrabandininkams atidarysime kai kuriuos vartus taip elgdamiesi, priimdami šį įstatymą?

E. DOBROVOLSKA (LF). Jeigu galėtumėte, patikslinkite.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Dėl kontrabandininkų, sakykite, jiems dabar švelniname, baudžiamosios atsakomybės nebus, o kaip bus iš tikrųjų? Tik baudą susimokės ir viskas bus labai gerai?

E. DOBROVOLSKA (LF). Akivaizdu, kad šiuo atveju sprendžiamos kelios problemos. Aiškinamajame rašte būtent pagrįsta pagal teismų praktiką. Jeigu mes žiūrėtume atskiras baudas, kodėl keičiamos kai kuriuose straipsniuose, tarkime, ten, kur yra siūloma mažinti, yra pagrįsta teis-

mų praktika, kad dažniausiai teismai skiria labai mažas baudas, ir atitinkamai tas vidurkis, nustatytas šiandieną, yra neproporcingas. Jeigu mes kalbėtume apie juridinius asmenis, kurie laiku nepateikia finansinių ataskaitų, tarkime, sumažinę kartelę, kad būtų mažiau negu 1 tūkst. 500 eurų, mes įgyjame galimybę taikyti administracinį nurodymą. Tai iš esmės tie subjektai greičiau gautų ir plačiau ratas būtų taikomas.

Akivaizdu, kad tų klausimų bus, tad svarstymo metu komitetuose reikėtų apie juos kalbėti, juolab kad čia yra labai skirtingų temų ir ministerijoje. Atitinkamai, tikėtina, ir Seimo nariams kils skirtingų klausimų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Nefilosofinis klausimas. Aš dabar vis stebiu Seime, kad Laisvės partija linkusi tik didinti baudas, bet aš nežinau, ar jūs suprantate, kad žmogus apskritai yra linkęs klysti, ir ar baudų dydis iš tikrųjų nesprenžia problemų? Aš manau, kad turi būti kaip civilizuotose šalyse: yra išpėjimai, perspėjimai ir tik tada bauda, o dabar imatės kraštutinių priemonių, kurios iš tikrųjų nesprenžia. Aš taip manau ir tikiu, nes tai rodo patirtis valstybėse. Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (*LF*). Labai ačiū. Čia turbūt mažiau klausimas buvo, tiesiog pamąstymas. Aš vis dar atkreipsiu dėmesį atsieti partiją, nes mes teikiame jungtinį kelių ministerijų projektą.

Antras dalykas. Kaip kraštutinė priemonė, mes žinome iš teisės, yra būtent baudžiamoji atsakomybė. Dėl jūsų pateikto konteksto, kaip yra kitose valstybėse, jeigu pažiūrėtumėte į aiškinamąjį raštą, būtent ir pateikiamas tas platesnis kontekstas. O ministerijos, atsakingos už savo sritis, tikrai komitetuose galės ir plačiau tai pristatyti.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų, ministre, labai labai platus įstatymo projektas, apimantis daugybę sričių ir susijęs su nemaža grupe žmonių. Vis dėlto kelia abejonių, kad tiems, kurie turi daugiau galimybių, ir mokėti baudas, tarkime, juridiniai asmenys, kurie teikia finansines ataskaitas, ko gero, mes daugiausia kalbame apie įvairias įmones, kurios turi didesnius pajėgumus, o jauni žmonės, kurie gal nenori atlikti karo prievolės dėl įvairiausių priežasčių, o kiekvienas žmogus yra laisvas pasirinkti, deja, priimti įstatymai dabar yra kitokie... Man įdomi jūsų asmeninė nuomonė kaip teisingumo ministrės: ką jūs galvojate apie privalomąją karo tarnybą ir dar šiuo įstatymu siūlomas didinti baudas už vengimą tos tarnybos?

E. DOBROVOLSKA (*LF*). Ačiū, kolege, už tikrai labai gerą klausimą. Esu tikra, ne tik dėl baudų, bet apskritai dėl karo tarnybos turėtų atsakyti Krašto apsaugos ministerija, ir esu tikra, kad bus galimybė tuos klausimus pateikti ir Krašto apsaugos ministerijai, kuri inicijavo šiuos pakeitimus.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (*DPF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama ministre, jūs paminėjote, kad šis projektas yra jungtinis, ne vien tik Teisingumo ministerijos. Kaip ir mano kolegos klausia, aš irgi esu šalininkas... kad mes didintume baudas, nes griežtinimas iš tiesų nepriveda prie teisingo požiūrio, o būtent tik švietimas duoda. Atskirtis toliau didėja tarp pasiturinčiųjų ir nepasiturinčiųjų, suteikiant antstoliams ir visiems kitiems pasipelnęti. Mūsų valstybė būtent viena iš mažiausiai surenkančių iš skiriamų baudų, nes institucijos pradeda uždarbiauti vien sankcionavimu. Pažiūrėkime šiandien, pavyzdžiui, Kelių policija pastato trikojus ir medžioja, apsaugininkas to trikojo ramiai miega ir gauna iš valstybės biudžeto mokesčių mokėtojų pinigų. Po to skaitome „Delfi“, visuose kituose dienraščiuose, kiek pažeidėjų per savaitę, kiek pažeidėjų per mėnesį ir taip toliau. Ar mes neatidarysime Pandoros skrynios?

E. DOBROVOLSKA (*LF*). Labai ačiū, kolega. Turbūt mažiau klausimas, labiau irgi vertybinis pasisakymas jūsų. Aš gal tik norėčiau irgi replikuoti, kad visgi policijos pareigūnai ne uždarbiauja, o būtent vykdo savo pareigas. Tuo atveju mūsų teisės aktai nustato ir atsakomybę ir taip užtikrina, kaip tų taisyklių, dėl kurių visuomenė susitaria, gali būti laikomasi ir atitinkamai kokios yra sankcijos.

O grįždama prie jūsų esminio klausimo, atkreipsiu dėmesį, kad šitas projektas numato skirtingus reguliavimo objektus, tai yra mes kalbame tiek apie baudų mažinimą, tiek apie didinimą skirtingose srityse. Juolab mes kalbame apie labai skirtingus subjektus, tai yra tiek apie tuos subjektus, kurie būtent susiję su nacionaliniu saugumu, tiek apie tuos, kurie yra susiję su kitomis sri-

timis. Esu tikra, kad svarstymo metu būtų pats tinkamiausias laikas ir komitetuose atskirai pažiūrėti, nes tai yra labai skirtingi objektai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už kalba J. Razma. V. Valkiūnas. Keista, nes... Taip, V. Valkiūnas – už.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū. Norėčiau ministrei replikuoti. Pareigos taip suformuluotos, kad uždirbtume pinigų. Čia galima įstatymais ir bet kokias tas pareigas, ir sistemą suformuluoti, kaip ir mirties bausmė, kitos baudos. Matyti, kad ministrė jau eina diktatūros link, griežtina, keičia formatą Laisvės partija. Įdomi situacija. Reikia gal palaikyti, kad jinai, kaip sakant, gimsta iš naujo, bus jau kitokia partija, bus griežta partija, įves tvarką, sukčius ir neklaūzadas susodins į kalėjimą, tai bus nors įdomu gyventi Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalba A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, su visa pagarba teisingumo ministrei, ištis nepykite, bet negaliu agituoti balsuoti už šį įstatymo projektą dėl labai paprastos priežasties. Iš tiesų Laisvės partijos atstovai siūlo nelaisvės projektą, taip galbūt galima pavadinti. Baudos yra didinamos drastiškai, tai galbūt nebūtų labai keista, jeigu nebūčiau dalyvavęs bent poroje labai įdomių, naudingų ir tokių produktyvių Laisvės partijos atstovų inicijuotų diskusijų dėl narkotikų dekriminalizavimo klausimų. Jose labai aiškiai, nedviprasmiškai, vienareikšmiškai buvo išsakyta, kad bausmių didinimas neduoda visiškai jokio efekto, arba priešingai – duoda neigiamą efektą, ir aš su tuo sutinku. Iš tiesų labai gera pozicija, jai tikrai reikia pritarti. Tačiau tai, kas dabar yra teikiama Laisvės partijos teisingumo ministrės, kažkaip nederu su tomis programinėmis nuostatomis, su tomis ideologinėmis nuostatomis, kurios yra demonstruojamos, kurios gimsta diskusijose, jų teko klausytis, labai įdomiose diskusijose. Iš tiesų man keista ir tam tikra prasme netgi gaila Laisvės frakcijos narių, kurie yra, kaip sakyti, turbūt prašomi ministrės balsuoti už šitą įstatymo projektą, kuriam jie visa esybe nepritaria.

Aš tikrai džiaugiuosi turėdamas galimybę įgarsinti tai, pasakyti tai už jus, gerbiami kolegos, galite nedėkoti. Iš tiesų tikiuosi, kai ateis laikas balsuoti, kai bus balsavimo metas, vis dėlto išliksite ištikimi sau, nepaklusite ministrės tokiam mandagiam prašymui laužyti savo įsitikinimus ir laikysitės tvirtos vertybinės pozicijos, kurią jūs labai aiškiai ir tvirtai deklaravote tiek prieš rinkimus, tiek ir dabar, pirmųjų dviejų Seimo sesijų darbo metu. Iš tiesų suteikiu jums gerą progą laikyti savo vertybinę liniją ir toliau.

Ministre, tikiuosi, nesupyksite ant frakcijos kolegų, kurie laikysis savo nuomonės, kurią turi labai tvirtą ir aiškia.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai ir nuogastavimai išsakyti. Balsavimas dėl šio projekto bus numatytu laiku.

Šiek tiek lenkiame rytinę darbotvarkę. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą J. Razmą. Buvote užsirašęs, tačiau po pateikimo. Mes po vieną. Jau motyvai buvo išsakyti ir už, ir prieš. (*Balsas sa-lėje*) Atsiprašau, gerai. Už kalba J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmiausia aš norėčiau apginti ministrę, ji čia buvo atakuojama, nors niekuo nėra prisidėjusi prie to projekto. Projektas pateiktas dar buvusios valstiečių ir žaliųjų Vyriausybės, bet aš vis tiek kviečiu balsuoti už, nes turi būti ir tam tikras tęstinumas. Reikia padėkoti ministrei, kad ji be kokių nors atsiribojimų tvarkingai pateikė projektus.

Aš sutinku, kad dėl kai kurių pasiūlytų baudų dydžio Teisės ir teisėtvarkos komitete ramiai galima padiskutuoti, gal kai kurias ir sumažinti. Bet projektai tikrai yra reikalingi, ypač projektas Nr. XIVP-106, jo labai laukia Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. Todėl aš kviečiu balsuoti už ir toliau ramiai žiūrėti, ką dėl tų baudų dydžio galima patobulinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai už ir prieš išsakyti. Balsavimas bus numatytu laiku.

11.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-444 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Šiek tiek lenkiame darbotvarkę, taigi dabar apsvaistysime rezervinius klausimus. Norėčiau pakviesti gerbiamą J. Razmą. Pirmasis rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos

Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-444. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiuo projektu įvykdome salėje viešai duotą pažadą A. Skardžių įrašyti į kokio nors komiteto sudėtį. Po ilgų diskusijų ir geriausių sprendimų paieškų galima sakyti, kad kolega grįžta prie šaknų. Kažkada jis vadovavo Audito komitetui, bene pirmasis Audito komiteto pirmininkas ir buvo, kai mes įkūrėme tą komitetą, jeigu aš neklystu. Taip būtų papildoma šio komiteto sudėtis.

Taip pat yra gautas Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės prašymas išbraukti iš Ateities komiteto. Frakcija vietoj jos nieko nesiūlo, tai tiesiog būtų išbraukiama. Tokie du pasiūlymai dėl komitetų sudėties.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti jūsų niekas nenori. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Balsavimas bus numatytu laiku.

11.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-445 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-445. Prašom, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šis nutarimo projektas yra sąlygotas mano prieš tai pateikto projekto. Šiuo nutarimu mes sumažiname Ateities komiteto narių skaičių nuo 20 iki 19 ir Audito komiteto narių skaičių padidiname atitinkamai nuo septynių iki aštuonių. Turbūt dabar Audito komitete bus išskirtinai didelė opozicijos atstovų persvara ir Vyriausybę kontroliuoti bus idealiausios sąlygos. Tokių proporcijų, matyt, niekada dar nėra buvę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Svarstymo stadijoje dalyvauti diskusijoje užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Nutarimo projektą sudaro vienas straipsnis. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Balsavimas numatytu laiku.

11.06 val.

Seimo savaitės (2021-05-10–2021-05-14) – 2021 m. gegužės 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitas darbotvarkės klausimas – savaitės, prasidedančios gegužės 10 diena, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, laikydamiesi tradicijų ir Statuto nuostatų, kaip žinote, turime vieną savaitę be Seimo plenarinių posėdžių, jeigu neskaitytume neeilinio specifinio posėdžio gegužės 3 dieną. Ta kita čia pristatoma savaitė prasideda gegužės 11 dieną antradienio plenariu posėdžiu, kuriame surašyta formaliai pasiekusių svarstymo stadiją projektų. Galbūt išskirtiniai dalykai – kandidatų į Konstitucinio Teismo teisėjus pristatymas, pateikimas ir Vyriausiosios rinkimų komisijos narių pateikimas, įskaitant ir komisijos pirmininko kandidatūrą. Po pietų – dar šiek tiek svarstymų, toliau pateikimai. Daugiausia tai yra Vyriausybės projektai. Antradienį, kai būna Vyriausybės pusvalandis, greičiausiai mes tą laiką skirsime europiniams reikalams Europos reikalų komiteto prašymu, kuris yra numanomas, bet turėtų būti suformuluotas rytoj.

Toliau, ketvirtadienį, matyt, bus išskirtinis momentas tai, kad posėdžio pabaigoje mes priimsime visą tą gausybę Seimo nutarimų, kiek jų čia dabar yra – 14, dėl kokių nors asmenų ar įvykių

pagerbimo kitais metais. Tokių pagerbiamų dalykų, kaip minėjau, turėsime 14, bet, ko gero, dar vienas prisidės šiek tiek atsiliekantis, tai turėsime, matyt, visus 15.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Jurgi, aš nežinau, gal ne visai išgirdau čia per šurmulį. Ar Konstitucinio Teismo teisėjo pristatymas ar kokia nors procedūra prasidės, ar dar ne?

J. RAZMA (TS-LKDF). Konstitucinio Teismo teisėjo kandidatūra bus pateikta, bet ketvirtadienį dar priėmimas nenumatytas, kad būtų daugiau laiko frakcijoms susitikti. Priėmimas, matyt, bus dar kitą savaitę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausiančių daugiau nėra. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu patvirtinti savaitės darbotvarkę? Dėkoju. Patvirtinta bendru sutarimu.

11.09 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3778(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3778(3). Pranešėjas – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, po svarstymo Seimo plenariniame posėdyje buvo gautas Seimo narių pasiūlymas dėl šio projekto. Komiteje buvo diskutuota su teikėjais, pasiūlymo iniciatoriais ir komitetas pritarė bendru sutarimu, iš dalies pritarė šiam projektui. Buvo rastas kompromisas, sutarimas, kad vienam, tiksliau, dviem dalykams buvo pritarta – dėl amžiaus mažinimo, dėl stažo mažinimo, tai yra iki 24 metų ir dvejų metų stažo. Bet vis dėlto žiūrėjome dėl eismo saugumo kaip į vieną iš prioritetinių dalykų, kad įgūdžius suformuoti reikia, lieka praktinio vairavimo įgūdžių formavimas, ir taip pat pritarta išgaliojimo panaikinimui iki, irgi toks kompromisinis variantas tarp liepos ir rugsėjo mėnesio, rugpjūčio 1 dienos, išgalios tas 2 straipsnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo narių M. Majausko, L. Jonausko, A. Palionio, E. Pupinio ir kitų pasiūlymas. Ar galėtų gerbiamas Mykolas pristatyti šią pataisą?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, jeigu leisite, kadangi po siūlymu pasirašė 71 Seimo narys, tai aš norėčiau galbūt šiek tiek plačiau paaiškinti situaciją, kurioje esame, ir pasiūlyti sprendimą.

Pirma, atkreipsiu dėmesį, kad apskritai ši iniciatyva yra ne M. Majausko, gerbiamo E. Pupinio ar J. Sabatausko, bet tai yra piliečių iniciatyva, kuri atsirado Seime. Deja, užtruko dvejus metus diskusijos, kol mes priėjome prie esamos situacijos ir dabar jau esame pasiruošę priimti sprendimą. Atkreipsiu dėmesį, kad daugelis Europos Sąjungos šalių leidžia ir skatina naudoti dvirates priemones ir siūlo mažinti apribojimus dėl galimybės valdyti vieną ar kitą dviratę transporto priemonę. Tuo jau yra pasinaudojusios daugelis Europos Sąjungos šalių, įskaitant ir kaimynines šalis, kur iš esmės yra sudaroma galimybė turint tam tikrą stažą ir tam tikrą amžių vairuoti motorolį iki 125 kub. centimetrų. Diskusijoje mes turėjome itin griežtą Susisiekimo ministerijos ir policijos poziciją, jos niekam nepritarė, todėl neišvengiamai mes grįžome į Seimą ir surinkome 71 Seimo nario parašą, kad būtų išbraukti Susisiekimo ministerijos ir policijos siūlymai.

Šiandien mes turime kompromisinį variantą ir jam aš kviečiu pritarti, nes komitetas pritarė iš dalies. Mes dabar turime tokią situaciją, tai yra 24 metai amžius, dveji metai vairavimo stažas, absoliučiai jokių egzaminų ir tik praktinio vairavimo kursai, ir viskas. Iš esmės komitetas pritarė iš dalies, komitetas taip pat pritarė ir paankstinti įgyvendinimo datą, nes kalbėjo apie kitus metus, bet šiandien mes esame sutarę, kad išgaliotų dar šią vasarą, tai yra nuo rugpjūčio 1 dienos. Todėl, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiamas pranešėjas, gerbiami Seimo nariai, aš, kaip šių siūlymų iniciatorius, labai siūlau nebalsuoti ir pritarti komiteto kompromisiniam pasiūlymui, pritariti tam, ką pasiūlė komitetas ir gerbiamas pranešėjas, kaip ir pristatė – pritarti iš dalies. Toks būtų pasiūlymas ir kviesčiau nelaužyti iečių, priimti sprendimą kuo greičiau tam, kad jis galėtų įsiga-

lioti ir Susisiekimo ministerija galėtų parengti trumpus, kelių valandų, trijų, *maximum* penkių valandų, vairavimo kursus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad svarstytime pataisą? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Gerbiamasis pranešėjas, ar galėtumėte išdėstyti komiteto nuomonę?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kaip ir minėjau, komitetas pritaria kompromisiniam variantui, pritaria iš dalies siūlymui tiek dėl 2 straipsnio išsigaliojimo, tiek dėl 1 straipsnio, kad mažinamas vairuotojų amžius ir stažas – iki 24 metų amžius ir dvejų metų stažas su praktinio vairavimo mokymu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už. Už pataisą kalba K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF) Ačiū, gerbiama Pirmininke. Manau, kad šis įstatymo projektas, kurį, manau, priimsime, tikrai labai svarbus žmonėms. Kaip minėjo gerbiamas M. Majauskas, buvo daug kreipimųsi, ir labai džiugu, kad šis projektas galų gale pasiekė, jis suteikia žmonėms daugiau tikslumo, aiškumo ir daugiau paprastumo. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiama kolegos, kadangi iniciatorius M. Majauskas pritaria komiteto pritarimui iš dalies, ar galime bendru sutarimu pritarti tokiai redakcijai ir mes? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 1 straipsnio turime apsispręsti, ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra gauta Seimo nario M. Majausko ir kolegų pataisa. Ar galėtumėte, gerbiamas Mykolai, pristatyti pataisą?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiamas pranešėjas, mieli kolegos, čia yra dar viena pataisa, apie ją trumpai užsiminiau. Mes siūlome ankstinti išsigaliojimo datą, tai yra kad išsigaliotų nuo liepos 1 dienos. Tačiau sutarę su komitetu kaip kompromisinį pasiūlymą, nors pradinis variantas buvo ateinančių metų kovas, kaip kompromisą mes sutarėme su gerbiamu pranešėju, komiteto nariais, Susisiekimo ministerija, „Regitra“, tai jau būtų kompromisinis siūlymas – išsigaliojimas nuo rugpjūčio 1 dienos. Būtų pakankamai laiko „Regitrai“ parengti, Susisiekimo ministerijai parengti trumpus, kaip minėjau, trijų, *maximum* penkių valandų vairavimo praktinius mokymus, kad žmonės, kurie sėstų ant šios dviratės transporto priemonės, turėtų bent minimalius įgūdžius ir jau šią vasarą galėtų tuo pasimėgauti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, noriu atsiklausti, ar galime pritarti bendru sutarimu šios pataisos svarstymui? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Gerbiamas pranešėjas, ar galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas pritarė paankstinimui, numatytas terminas iki rugpjūčio 1 dienos. Pagrindinis dalykas – ne tiek Susisiekimo ministerijos parengti poįstatyminiai aktai, kiek Vidaus reikalų ministerijos turi būti nustatytas nacionalinis kodas, o čia yra programinės įrangos keitimas. Toks pagrindinis rūpestis, bet tikimės, kad Vidaus reikalų ministerija, „Regitra“ sušpės tą padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolegos, iš tiesų sutarimas pasiektas, ir džiaugiuosi, kad vis dėlto sutarėme ir dėl datos. Tokio ilgo periodo niekam nereikia. Ačiū komitetui, kuris labai nuodugniai nagrinėjo šį klausimą, ir buvo pasiektas tam tikras sutarimas. Tikrai pritariu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiama kolegos, ar galime pritarti komiteto suredaguotai versijai? Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėkoju. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai dėl viso. Kalba E. Pupinis už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolegos, tikrai džiaugiuosi, kad toks sutarimas atsirado, ir tikrai džiaugiuosi, kad piliečiai Peticijų komisijai dėl teisės aktų pakeitimų teikia kai kuriuos pasiūlymus, kurie yra gyvenimiški ir tikrai gali būti įgyvendinti.

Šiuo metu tai kaip vienas iš pavyzdžių, kad Peticijų komisijos parengtas teisės aktas įgauna prasmę. Džiaugiuosi, kad buvo išiklausyta į piliečių nuomonę, kad vis dėlto grįžtame nuo to per daug ilgo laikotarpio, kuomet žmogui gali būti suteikta tokia teisė tik po 25 metų arba turint penkerių metų, ketverių metų stažą. Grįžtame prie piliečio pasiūlyto varianto, tai yra dvejų metų sta-

žas, 24 metai. Tikrai džiaugiuosi, kad buvo sutarta ir dėl to, kad nereikia kokio nors testinio vairuotojų mokymo. Asmuo, turintis B kategoriją, yra baigęs kursus ir pakankamai supranta apie techniką, tikrai įsivaizduoja motociklą. Savaime suprantama, buvo nemažai diskusijų dėl praktinio mokymo. Tikrai ačiū, kad buvo pritarta ir mano siūlymui, ir toks dabar galutinis subalansuotas variantas, kuriame faktiškai atsižvelgta į visas puses.

Noriu palinkėti tiems, kurie rašys teisės aktų įgyvendinamuosius aktus, kad nepersistengtų. Iš tiesų yra asmenų, kurie nuo vaikystės važiuoja motociklais, ir yra tų, kurie galbūt tikrai negeba vairuoti, nes pirmą kartą mato motociklą. Vairavimo mokyklos taip pat turėtų būti atsakingos. Tiems, kurie rašys poįstatyminius aktus, kad vis dėlto patikrinimas būtų nebūtinai po tam tikro skaičiaus valandų, galbūt pirmasis patikrinimas galėtų būti po pirmos valandos. Jeigu asmuo tikrai supranta, turi vairavimo įgūdžius, galėtų jie iš karto važiuoti į gatvę, pasižiūrėti, ar iš tikrųjų žmogus gerai valdo motociklą, ir tuomet išduoti pažymą, kuri suteiktų teisę važiuoti. Tikrai sveikinu už tokį sutarimą ir pritariu įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Motyvai už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, aš galbūt šiek tiek chronologijos, nes manau, kad turime žinoti savo didvyrius. Aš pradėčiau nuo eilinio piliečio E. Jasaičio, kuris patikėjo, jog yra tokia galimybė įtikinti Lietuvos Respublikos parlamentą priimti sprendimą. Jis pasinaudojo piliečio įstatymo iniciatyvos teise siūlyti Peticijų komisijai ir suformulavo labai aiškų, pagrįstą siūlymą, kad reikia keisti įstatymą.

Norėčiau padėkoti buvusiam Peticijų komisijos pirmininkui P. Čimbarui, kad jis gynė, vėliau pristatė šį įstatymo projektą čia, Seimo posėdžių salėje, praeitoje kadencijoje, ir tai darė labai sėkmingai. Ačiū jums, gerbiamas Petrai, ačiū jums, gerbiamas Ernestai.

Taip pat norėčiau padėkoti ir šios kadencijos Peticijų komisijos pirmininkui gerbiamam E. Pupiniui, kad jis taip pat perėmė šią estafetę, nešė šią vėliavą ir užtikrino, jog įstatymas būtų priimtas ir pasiektų finišo tiesiąją. Taip pat labai noriu padėkoti Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariams ir biuro darbuotojams, kurie prisidėjo prie to, kad būtų rastas kompromisas. Labai noriu padėkoti gerbiamam J. Sabatauskui už kantrybę klausymų ir svarstymų metu, labai noriu paprašyti, kad visi atidžiai stebėtųme Susisiekimo ministerijos sprendimus, kuriais bus įgyvendinti praktiniai mokymai, kad tai nebūtų pasipelnymo šaltinis.

Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti ir užtikrinti tai, jog Lietuvos piliečiai, kaip yra ir daugelyje Europos Sąjungos šalių, galėtų pasimėgauti dvirate transporto priemone, nes ji yra mažiau tarši, užima mažiau parkavimo vietų, užtikrina, kad būtų mažiau kamščių, spūsčių mieste, gerina psichinę ir gerina fizinę asmens sveikatą, taip pat skatina turizmą. Todėl kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas jau netrukus – nuo 11 val. 30 min.

11.22 val.

Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-429 (pateikimas)

Spėsime apsvarstyti dar vieną – Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-429. Kviečiu pranešėją K. Vilkauską.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pristatyti šį Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiame įteisinti istorinių sostinių statusą.

Šį projektą parengti paskatino keturi esminiai siekiai, kad tokioms unikaloms Lietuvos teritorijoms kaip Trakų rajono savivaldybėje Seniesiems Trakams ir Trakams, Širvintų rajono savivaldybėje Kernavei, Vilniaus mieste Senamiesčiui ir Kauno mieste Senamiesčiui būtų suteiktas specialusis statusas – teritorijų su Lietuvos istorine sostine statusas, kad ateities kartoms teritorijose su Lietuvos istoriniu statusu būtų išsaugotas esantis unikalus kultūros paveldas ir gamta. Kad teritorijose su Lietuvos istoriniu statusu esantys unikalūs kultūros paveldo ir gamtos objektai būtų ne vien tik išsaugoti, bet ir įveiklinti, tai yra kad, šiose teritorijose racionaliai išplėtojus šiuolaikinę socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, jie taptų patrauklūs ir dar labiau lankomi tiek Lietuvos gy-

ventojų, tiek užsienio turistų. Kad visų teritorijų su Lietuvos istorinės sostinės statusu plėtra būtų koordinuota ir kompleksiskai, jas jungtų bendri infrastruktūros objektai, būtų kuriamos ir įgyvendinamos bendros turistų, lankytojų srautų valdymo programos. Žalia, tvari ir subalansuota istorinių sostinių vizija, jungianti turistinius maršrutus tarp visų Lietuvos istorinių sostinių, taptų įtraukia, integralia investicija į turizmą ir kultūros puoselėjimą.

Ką iki šiol nuveikėme? Buvo atliktas Seimo kanceliarijos analitinis tyrimas, parengta gerųjų pavyzdžių analizė, kultūros ir istorijos paveldo vietų statuso reglamentavimas, remiantis septynių Europos Sąjungos valstybių narių, šalių patirtimi. Galime pasakyti, kad kaimyninėse šalyse, pavyzdžiui, Lenkijoje, skiriamas išskirtinis dėmesys Krokuvos senamiesčiui, kuris gausiai lankomas turistų. Kaip rodo tarptautinė šalių patirtis, turizmas yra pagrindinis daugelio istorinių miestų ekonominių išteklių... geras, tinkamas istorijos pateikimas mieste, kokybiškas infrastruktūros sukūrimas yra atspirties taškas miestui atrasti ir turistams lankyti. Istorinių sostinių idėja buvo svarstyta Kultūros komitete. Dėkoju, gerbiame Kultūros komiteto kolegos, kad palaikėte. Kultūros komitetas raštu kreipėsi į Vyriausybę prašydamas Kultūros, Aplinkos ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijoms pavesti rengti Lietuvos istorinių sostinių veiksmų planą. Istorinių sostinių idėja, be to, suinteresuoti ir visų istorinių teritorijų vadovai – Trakų, Širvintų, Kernavės, Vilniaus ir Kauno merai. Istorinių sostinių idėja derinta ir su Kultūros ministerija. Šiai idėjai pritaria kultūros ministras, tik norima turėti teisinį statusą.

Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų įstatymo projekto buvo gauta Teisės departamento išvada. Pateiktoje išvadoje randame daug vertingų pastebėjimų. Žinoma, dalis iš jų redakcinio pobūdžio, tačiau svarbu paminėti vieną pastabą, susijusią su istorinių sostinių statuso įveiklinimu. Galime atsakyti, kad įteisinus teritoriją, turinčią istorinių sostinių statusą, *a priori* keturių Lietuvos sostinių atsiradimą, atsiranda prielaidos parengti veiksmų planą, kuris, taikant įvairias teises, organizacines, ekonomines, finansines ir kitas priemones, leis koordinuotai plėtoti tokias didelę reikšmę visai Lietuvai, tautai turinčias teritorijas ir, racionaliai išplėtojus specialią infrastruktūrą, įveiklinti jose esančius unikalius kultūros paveldo ir gamtos objektus.

Pabaigai svarbu paminėti, kad Lietuvos istorinių sostinių idėjos sėkmingas įgyvendinimas leis ateities kartoms išsaugoti ir įveiklinti unikalią Lietuvos kultūros paveldą ir gamtą. Tai reiškia, kad kultūros paveldo ir gamtos objektai būtų pritaikyti lankyti ir taptų patrauklūs Lietuvos bei užsienio turistams. Tai leis sulaukti augančio lankytojų susidomėjimo mūsų krašto istorija, kultūra bei jos populiarinimu. Dėkoju, gerbiame kolegos, ir laikiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti penki kolegos. Pirmasis klausia R. Šarknickas. Posėdžiui toliau pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Dėkoju kolegai, nes tai yra sprendimas laiku. Iš tikrųjų gal jo reikėjo ir prieš 15–20 metų. Tikrai yra geras jūsų pasiūlymas, susijęs su sostinių statusu. Aš tik noriu paklausti, nes esate iš Trakų. Įvažiavus į Trakus, miestelio veidas tikrai nėra gražus, nes šiferio stogai ir panašiai, tik priartėję prie pilies mes matome jau kitą vaizdą. Atsiradus šiam statusui, kokia galimybė išlieka, kad tie darbai, renovacija ir panašiai, bus galimi? Iki dabar Trakų savivaldybė labai sunkiai skinasi, kad leistų renovuoti ar pagal tą panoramą statyti pastatus ir panašiai. Ar nebus tada visiškai užblokuota, atsiradus sostinių statusui? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiame kolega, už gerą klausimą. Iš tikrųjų Trakų miesto ir Trakų istorinio parko ribose galioja Istorinio nacionalinio parko planavimo schema. Kiek žinau, kaip tik dabar vyksta atrinkimas dėl tos Istorinio nacionalinio parko planavimo schemos parengimo ir pristatymo visuomenei. Dėl tų visų arba draudimų, arba leidimų bus nagrinėjame dokumente. Istorinių sostinių statuso idėja yra pabrėžti būtent mūsų unikalumą, gausų mūsų atvykstančių srautų kiekį ir sudaryti veiksmų programą, kuri bus atiduota Vyriausybei.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Toliau klausia gerbiame A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Taip, gerbiame pranešėjų, pirmas daiktas, Konstitucijos 17 straipsnis sako, kad Lietuvos valstybės sostinė yra Vilniaus miestas, ilgaamžė istorinė Lietuvos sostinė. Daugiau kokių nors istorinių sostinių mes ir neįvedinėjome, labai aiškiai turbūt buvome valstybė, kuri apsibrėžė tai, kas yra Konstitucijoje.

Dabar jūs siūlote įvesti istorines sostines, kur, pasirodo, ir Širvintos, kur Kernavė yra į šoną, istorinė sostinė, ir pasakojate, kad tik tada, kai ji atsidarys, kai bus tai padaryta, bus antrieji vašiukai, viskas ten bus pastatyta, padaryta. Tiesą pasakius, aš įžvelgiu tik tai, kad jūs esate iš Trakų vienmandatės, norite truputį sureikšminti tą savo vienmandatę ir viskas. Bet šitas įstatymo projektas, mano supratimu, visiškai nekoreliuoja su racionalia mūsų valstybės plėtra ir tvarkymusi. Širvintos dabar tampa mūsų istorine sostine. Na, gerai, nežinau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Jeigu pastebėjote, ne Širvintų rajono savivaldybė akcentuojama, o Kernavė. Žinome ir dabar, istoriškai yra susiklostę taip, kad istorinės sostinės yra Kernavė, kuri buvo pirmoji, paskui persikėlė į Senuosius Trakus, po to Vilnius, o Kaunas yra laikinoji sostinė.

Svarstydami Kultūros komitete mes tikrai aiškiai apibrėžėme, kad šitas statusas padėtų išryškinti tas vietas, kurios yra svarbios valstybingumui, tai yra kultūros paveldas, kultūros palikimas. Kalbama apie tas ribas, kur gausiausia kultūros paveldo objektų, tai kalbant ir apie Senuosius Trakus, kur yra Vytauto gimtinė, ir apie Kernavę, kur yra ribos, Kernavės kultūrinio rezervato teritorijos ribos.

Per paskutinį pokalbį susijungus su gerbiamu R. Kraujeliu buvo iškeltos problemos, kad pradėjo slinkti vienas iš piliakalnio šlaitų. Tai visa tai nukreipta būtent į tų kultūros vertybių paveldo išsaugojimą ir galimybę jas pažinti tiek Lietuvos, tiek užsienio lankytojams.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega Kęstuti, ačiū jums už meilę istorijai, pagarbą istorinėms sostinėms. Nors dar trumpai dirbame komitete, bet pastebėjome, kad jūs daug specializujatės šioje srityje. Kai komiteto posėdyje svarstėme, buvo mažiau tų sostinių. Ko gero, pirmininko V. Juozapaičio išprovokuota iniciatyva atsirado ir Kauno senamiestis.

Aš norėčiau pasitikslinti, ar su Kauno miesto valdžia, su meru tie dalykai buvo aptarti, ar jūs įtraukėte pats, ar viskas buvo suderinta?

Antras dalykas. Ar šiam statusui įteisinti reikės ir lėšų, ar tai nepadidins susipriešinimo su kitais Lietuvos regionais? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už gerą klausimą. Tikrai noriu padėkoti gerbiamam komiteto pirmininkui V. Juozapaičiui, nes būtent jo iniciatyva ir pasiūlymu laikinoji sostinė, kuri jau turi savo istoriją, atsirado šiame ketvertuke. Rengdami šitą įstatymo projektą kreipėmės į visas savivaldybes ir gavome teigiamus atsakymus iš Vilniaus, Kauno, Širvintų ir Trakų rajono savivaldybių. Manau, kad ir merams yra aktualu, kad būtų pabrėžtos jų kultūros paveldo vertybės ir gamtiniai objektai, turintys išskirtinę reikšmę visai Lietuvai.

O dėl antro klausimo. Iš tikrųjų, kaip ir komitete mes priėmėme raštu, po šito statuso priėmimo Kultūros komitetas raštu kreipėsi į Vyriausybę prašydamas Kultūros, Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijoms pavesti rengti Lietuvos istorinių sostinių veiksmų planą. Manau, tame veiksmų plane ir atsispindės įvairūs finansiniai šaltiniai: bendro finansavimo, specialių dotacijų, vietinių rinkliavų ir įvairūs kiti finansiniai šaltiniai.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Gerbiami kolegos, trumpinkite tiek klausimus, tiek atsakymus, nes labai senka laikas. Klausia gerbiamas kolega J. Pinskus.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų jūsų iniciatyva išreikšta yra labai gera, nes šiandien tos mūsų senos kultūros sostinės iš tiesų yra labai užmirštos, o kai kurios net priklauso ir UNESCO paveldui. Nesvarbu, kad priklauso ir Širvintų rajonui, aš kalbu apie Kernavę. Jūs prieš tai atsakėte į mano klausimą, kurį aš norėjau paklausti. Kurortų statusą turintys miestai gauna papildomą finansavimą, dabar supratau, kad šiandien finansavimas, suteikus šį statusą, irgi atsiranda papildomas. Iš tiesų bus galima nuveikti daugiau darbų, kurie tikrai šiandien labai reikalingi. Ačiū jums už iniciatyvą.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš dar pažymėsiu, kad istorinių sostinių statusas ir veiksmų planas apimtų ilgesnį laikotarpį. Planuojama nuo 2022 iki 2030 metų. Ta paskutinė data pasirinkta ne veltui, nes tais metais, 2030 metais, mes švęsime Vytauto karūnavimo 600 metų jubiliejų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis labai trumpai klausia gerbiamas J. Džiugelis. Prašau.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų norėjau pasiteirauti konkrečiai dėl laikinosios sostinės Trakų. Kaip žinoma, ten iš savivaldybės kyla tam tikrų iniciatyvų vykdyti trinkelizaciją ir aplink pilį, nes ten neva yra netinkama danga ir kai kurie turistai išsitepa batelius. Lygiai taip pat dėl medžių kirtimo. Yra tokių priešpriešų iniciatyvų, kad norima panaikinti žaliąją gamtą Trakuose. Mano klausimas yra konkretus: ar šis įstatymas, kurį jūs dabar teikiate, padės nacionaliniam parkui ginti žaliąją ekonomiką, ginti kultūrinį paveldą, ar visgi padės savivaldybės taryboms naikinti šį paveldą? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Aš tikrai esu šalininkas, kad kuo daugiau išliktų žalumos, ir su šia situacija dėl medžių kirtimo esu susipažinęs. Pats buvau labai didžiai nustebęs, kai taip vyko. Ačiū Dievui, darbai sustabdyti, o į jūsų klausimą dėl paveldo ir dėl išsaugojimo tų natūralių gamtos objektų dar kartą sakau: šio projekto esmė, kad ateities kartoms būtų išsaugoti teritorijose su Lietuvos istorinės sostinės statusu esantys unikalūs kultūros paveldas ir gamta.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Galite užimti savo vietą. Dabar motyvai už ir prieš. Už kalba gerbiamas A. Lydeka.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Garbūs kolegos, nors šį įstatymo projektą teikia opozicijos atstovas, jis yra įtrauktas į opozicinę darbotvarę, Kultūros komitete mes apsvairstėme koncepciją šio įstatymo projekto dėl istorinių sostinių ir labai vieningai visi jai pritarėme. Jeigu yra noro gludinti vieną ar kitą nuostatą, tikrai komitetuose galima tai padaryti. Tačiau vertinant, kad istorinės sostinės turi turėti atskirą statusą, tokie pakeitimai mūsų teisiniame reguliavime ištis yra sveikintini ir būtini. Kviečiu palaikyti šį įstatymą. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kalba prieš K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šiaip man keistas visas šis straipsnis: sodų bendrijos, kurortai, sostinės – čia viskas suplakta į vieną mišrainę ir dar yra įpareigojimai Vyriausybei, ką kam padaryti, kokių ten teritorijų statusus suteikti istorinėms sostinėms. Jeigu kalbėtume apie istorines sostines, reikėtų tada dar Vorutą įrašyti, lyg nėra visai žinoma, gal atsiras. Dabar... (*Balsas salėje: „Palemoną!“*) Palemoną, taip, teisingai čia man replikuoja kolegos. Vilniaus miesto senamiestis... Pasirodo, Vilnius yra dviguba sostinė – ir istorinė, ir neistorinė, nes turi senamiestį. Tai Užupis irgi dar turės atrasti kažką. Šiaip tai truputį man skamba komiškai. Tokie dalykai nerašinėjami, čia yra istorikų reikalas. Kiekvienas su Lietuvos istorija susipažinęs žmogus žino tas senąsias sostines ir gali jas paminėti, o istorikai gali apie jas rašyti veikalus, bet tikrai ne įstatymo reikalas jas aprašinėti ir dar nurodinėti Vyriausybei, kaip su jomis elgtis. Egzistuoja Kultūros ministerija ir ji tiek, kiek reikia, tvarkys tuos objektus. Tikrai čia yra keistas dalykas, atkreipkite dėmesį. Tai nerimta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsavimas numatytu laiku.

Dabar tas numatytas laikas ir atėjo. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti darbo vietas, pereisime prie balsavimo dėl įstatymų projektų, kuriuos sėkmingai apsvairstėme ryte.

11.41 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 20, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2)ES (priėmimo tęsinys)

Konkurencijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31(2). Priėmimas. Gerbiami kolegos, balsuojame. Atkreipiu dėmesį, kad vyksta balsavimas, pradame balsuoti dėl visų įstatymų. Šiuo metu balsuojame dėl Konkurencijos įstatymo. Priėmimo stadija, būtų gerai 71 balsas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 125 Seimo nariai – visi 125 už. Skelbiu, kad Konkurencijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 4¹ straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-32(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Juridinių asmenų registro įstatymo straipsnio ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-32(2). Balsavimas. Priėmimo stadija. Balsuojame dėl Juridinių asmenų registro įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 125 Seimo nariai – ir vėl visi 125 balsavo už. Juridinių asmenų registro įstatymas (projektas Nr. XIVP-32(2) yra priimtas. (*Gongas*)

11.43 val.

Civilinio kodekso 2.54, 2.64, 2.71, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-33(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-33(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Civilinio kodekso priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 124 Seimo nariai – ir visi 124 balsavo už. Taigi Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 38, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5274(2). Priėmimas. Balsuojame. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123 Seimo nariai: už – 122, prieš nėra, susilaikė 1. Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.45 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-192(2), taip pat priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Taigi užsiregistravo 125, balsavo 125: už – 111, prieš – 4, susilaikė 10. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau yra įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (Lietuvos ir Vokietijos susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo) ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-194(2). Vėlgi priėmimas. Balsuojame. Balsuojame, gerbiami kolegos, dabar priėmimas įstatymo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl ginkluotųjų pajėgų buvimo.

Matome, bus replika per šoninį mikrofoną, tačiau prieš tai paskelbsime balsavimo rezultatus, kurie vėlgi yra pozityvūs. Šiandien Seimas kaip niekad vieningas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 128, balsavo 128: už – 127, prieš nėra ir 1 susilaikė. Taigi įstatymas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo (projektas Nr. XIVP-194(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

Replika per šoninį mikrofoną – gerbiamas E. Zingeris. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Kadangi buvau šio įstatymo kuratoriumi, norėčiau pasakyti, kad tai yra labai didelis padėkos Vokietijos Federacinei Respublikai ženklas iš šio garbingo parlamento – beveik vieningai. Tai yra istorinis momentas. Ir mes manome, kad be galo svarbu, kad dabar ribos iš kažkada buvusio Vakarų Berlyno pasislinko ties mūsų siena, ir Vokietijos Federacinės Respublikos kariuomenė, 450 karių, yra mūsų šeimos nariai. Reiškiame padėką Federacinei Vokietijai ir, žinoma, jų atstovams čia. Čia yra didžiulis dalykas ir didžiulis žingsnis į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas Emanueli.

11.48 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2)VK (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5372(2). Priėmimas. Balsuojame. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Sveikatos draudimo įstatymo priėmimo. Matau vėluojančių, matau besiblaškančių salėje. Balsuojame dėl Sveikatos draudimo įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 125, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.49 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 34⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4292(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4292(2), taip pat priėmimas. Balsuojame. Taigi balsuojame dėl Atliekų tvarkymo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Seimas vienybę išlaiko. Užsiregistravo 126, balsavo 125: už – 124, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi Atliekų tvarkymo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.50 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3756(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3756(2). Balsuojame. Priėmimo stadija. Balsuojame dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo. Gerbiami kolegos, vyksta balsavimas dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 95, prieš – 1, susilaikė 25. Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.51 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 3, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25², 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-148(2) (svarstymo tęsinys)

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-148(2). Svarstymo stadija. Balsuojame. Balsuojame dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo.

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 122, prieš nėra, susilaikė 4. Taigi Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

11.52 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 223, 321, 327, 401, 413¹, 558, 560, 579, 589, 620, 621, 644 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-106, Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 141¹ straipsniu ir 589 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3220 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-107, Administracinių nusižengimų kodekso 313 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3262 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-108 (pateikimo tęsinys)

Administracinių nusižengimų kodekso keliolikos straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-106. Ir kartu galbūt galime ir lydimuosius? (*Balsai salėje*) Ar galime, kolegos? Gerai, kartu visus tris lydimuosius. Taigi kitas lydimasis, aš paskelbsiu, yra Administracinių nusižengimų kodekso vieno straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-107 ir Administracinių nusižengimų kodekso 313 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-108.

Čia buvo pateikimas ir mes dabar dėl visų trijų galime po pateikimo balsuoti. Kviečiu balsuoti dėl trijų Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymų paketo, kurį pateikė teisingumo ministrė. Po pateikimo balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso paketo.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 93, prieš – 3, susilaikė 24. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Svarstymo data 2021 m. birželio 15 d. Pagrindinis yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Turbūt galime bendru sutarimu tam pritarti? Pritarta.

11.54 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436. Čia taip pat buvo ministro pateikimas. Balsuojame dėl valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 127, balsavo 127: už – 79, prieš – 17, susilaikė 31. Taigi Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektui po pateikimo yra pritarta.

Čia taip pat siūloma svarstyti šių metų birželio 15 dieną, ir pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Taigi dabar mes, kadangi ryte padirbėjome iš peties ir apsvairstėme įstatymus iš vakarinės darbotvarkės, tai... Jūs norite per šoninį mikrofoną? Taigi per centrinį mikrofoną M. Puidokas. Prašau.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkoju, gerbiamas...

PIRMININKAS. Garsiau, jeigu galima.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Tiesiog dėl kortelės išsimagnetinimo dėl darbotvarkės 1-2, 1-3, 1-4 ir 1-5 klausimų prašau įskaityti mano balsą už...

PIRMININKAS. Už. Gerai.

M. PUIDOKAS (DPF). ...šiuose balsavimuose neveikė.

PIRMININKAS. Supratau. Įskaitome protokole.

11.57 val.

Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-429 (pateikimo tęsinys)

Dabar Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-429. Balsuojame po pateikimo. Apsvarstėme įstatymą iš vakarinės darbotvarkės, tačiau spėjome. Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymas. Jį pateikė gerbiamas K. Vilkauskas.

Užsiregistravo 124, balsavo 120 Seimo narių: už – 83, prieš – 2, susilaikė 35. Taip pat yra pritarta įstatymo projektui po pateikimo. Siūloma svarstyti šių metų birželio 10 dieną. Kaip pagrindinis būtų numatomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. (*Balsai salėje*) Kaip pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Taip pat nori per šoninį mikrofoną, matyt, papildyti dėl komitetų V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, dėkoju. Aš noriu papildyti dėl Kultūros komiteto kaip papildomo, taip pat turiu Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkės pavedimą siūlyti komisiją kaip papildomą. Ir dar turiu pavedimą paprašyti frakcijos vardu Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl kaip papildomų Kultūros komiteto ir Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos turbūt galime bendru sutarimu? Neturime problemų. Gerai, bendru sutarimu. Dėl Vyriausybės išvados taip pat bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Tuomet balsuojame. Buvo prašoma frakcijos vardu dėl Vyriausybės išvados. Balsuojame.

Šiuo metu balsuojame dėl Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo projekto. Jam po pateikimo pritarta. Balsuojame, ar reikia Vyriausybės išvados.

Užsiregistravo 129, balsavo 129 Seimo nariai: už – 69, prieš – 46, susilaikė 14. Taigi yra pritarta prašyti Vyriausybės išvados. (*Balsai salėje*) Taip pat gerbiamas J. Džiugelis norėtų.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs mane pastebėjote per vėlai. Aš norėjau siūlyti dėl Vyriausybės išvados dėl šio projekto ir atkreipti dėmesį, kad buvome preliminarai sutarę su premjere, kad prašysime ir tikrai reikia. Ačiū, kad buvo pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip suprantu, jūsų valią mes įgyvendiname, jūs dubliuojate siūlymą. Labai ačiū. Mes jau dėl to apsisprendėme. Toliau buvo iš rezervinių klausimų taip pat apsvairstyti visi rezerviniai klausimai.

11.59 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3778(3) (priėmimo tęsinys)

Taigi Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3778(3). Priėmimas. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Priėmimo stadija dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projekto. Kas pavėlavote, kolegos, balsuojame dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Ir jau balsavome. Užsiregistravo 127, balsavo 125 Seimo nariai: už – 104, prieš – 3, susilaikė 18. Taigi Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (projektas Nr. XIII-P-3778(3) yra priimtas. (*Gongas*)

12.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-444 (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-444.

Taip pat yra priėmimas ir balsuojame dėl priėmimo. Balsuojame dėl komitetų sudėties patvirtinimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 122 Seimo nariai: už – 119, prieš nėra, susilaikė 3. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ yra priimtas. (*Gongas*)

12.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-445 (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-445. Balsuojame. Čia taip pat likęs tik priėmimas. Balsavimas dėl priėmimo dėl komitetų narių skaičiaus. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 123 Seimo nariai: už – 122, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ yra priimtas. (*Gongas*)

Visus apsvaistytus darbotvarkės klausimus mes priėmėme.

12.02 val.

Vyriausybės valanda

Dabar kviečiu visus į Vyriausybės valandą. Ministrus kviečiu užimti savo vietas. Jūsų turbūt norės paklausti vienas kitas Seimo narys vieno kito klausimo.

Laba diena, ko nematėme, gerbiame ministrai. Prašom užimti vietas ir pasiruošti atsakyti į klausimus.

Pirmas iš anksto ruošiasi opozicijos lyderis S. Skvernelis. Du klausimai. Tuoj, kai visi susės, jums įjungsiu mikrofoną ir galėsite klausti. Dalyvauja visi ministrai, išskyrus užsienio reikalų ministrą, kuris yra išvykęs su vizitu.

Pirmas klausia gerbiamas opozicijos lyderis S. Skvernelis. Du klausimai. Prašom.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Laba diena. Gerbiama premjere, norėčiau jūsų paklausti. Pirmiausia noriu pacituoti Lietuvos Respublikos Seimo narių praeitos kadencijos 2018 m. birželio 4 d. interpeliaciją tuometiniam Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui. Buvo suformuluotas toks pirmas klausimas: „Seimo nariams ir visuomenei jau kuris laikas daug klausimų kelia jūsų ryšys su viešąja įstaiga Baltijos aplinkos forumu. Kodėl jūs iki šiol nepateikėte pagrįstų ir argumentuotų atsakymų dėl minėtos įstaigos dalyvavimo įvairiuose ministerijos projektuose, konkursuose?“

Ar jums neatrodo, kad šitas klausimas ir šiandien aktualus? Pagal žiniasklaidos pranešimus ta sėkminga įmonė toliau dalyvauja kitos ministerijos sėkminguose konkursuose.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Aš noriu pirmiausia jums pasakyti komplimentą – tikrai kažkas labai gerai dirba su archyvais jūsų komandoje. Komplimentas. Bet šitą klausimą jūs turėtumėte adresuoti savo buvusiam ministrui ponui A. Palioniui, nes jeigu jūs referuojate tiesiai nekalbėdamas apie tą pirkimą, apie kurį buvo rašyta spaudoje, atrodo, šią savaitę, tai paraiškos ministerijai buvo pateiktos tada, kai niekas Lietuvoje dar nežinojo, kad K. Navicko kandidatūra bus siūloma į žemės ūkio ministrus. Tai aš labai atsiprašau, bet šiuo atveju, sakyčiau, tai yra toks truputėlį bandymas pritempti istoriją už ausų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Antras klausimas.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Svarbu, kas priima galutinį sprendimą, o ne kada procesas buvo pradėtas.

Dabar antrą klausimą norėčiau paklausti gerbiamos vidaus reikalų ministrės. Nematau, ar yra. Turbūt yra. Gerbiama ministre, jūs, būdama Seimo nare, garsėjote kaip labai aktyviai už skaidrumą kovojanti politikė. Šią savaitę Apeliacinis teismas priėmė sprendimą vadinamojoje Vilniaus stadiono byloje ir pripažino, kad Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimas stabdyti arba iš esmės sužlugdyti šitą valstybei svarbų projektą buvo neteisėtas, padarytas pažeidžiant įstatymų reikalavimus. Tuometinė laikinoji vadovė šiandien yra jūsų asmeninio pasitikėjimo politinės komandos narė, Vidaus reikalų ministerijos kanclerė. Ar nematote tikslingumo reikalauti politinės asmeninės atsakomybės už neteisėtą sprendimą, kurio pasekmės jaučia visa valstybė dėl svarbaus projekto sužlugdymo?

PIRMININKAS. Ar norėsite atsakyti? Prašom.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kalbant apie skaidrumo dalykus, pirmiausia manau, kad jums dar yra nemažai klausimų dėl vykdytų viešųjų pirkimų ir tų procesų, kurių galbūt jūs nesukoordinavote ir nesužiūrėjote. Aš labai tikiuosi, kad mūsų teisėsaugos institucijos atliks savo darbą ir priims atitinkamus sprendimus.

O dėl mano politinės komandos ir jos kompetencijos, aš visiškai ja pasitikiu ir tikrai neturiu jokių priekaištų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas A. Vinkus. Ruošiasi A. Sysas.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš gerbiama sveikatos ministrui. Gerbiama ministre, žinoma, kad be galo daug darbo užima kova su pandemija, tačiau yra klausimų, kuriuos kelia rinkėjai dėl planinių konsultacijų poliklinikoje, papulti pas kardiologus, pas siaurų specialybių gydytojus. Taip buvo ir iki pandemijos, bet dabar dar didesnės eilės. Sakykime, pas kardiologą laukia net iki keturių mėnesių ir panašiai.

Toliau. Delsiama pagal priklausomą terminą išmokėti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto kompensaciją už paciento nuosavomis lėšomis įsigytą sąnario protezą, rašo žmonės.

Kitas dalykas – dėl psichiatro paslaugų. Į mane kreipėsi pacientai, kuriems norint įforminti globą reikalinga psichiatro konsultacija, nes ligonis turi psichikos problemų. Bet jis yra nevaikštantis. Dėl koronaviruso situacijos psichiatrai į namus nevaikšto. Žodžiu, čia problemos, aš tikiu, išsprendžiamos, tik svarbu jūsų dėmesys. Ir gal galėtumėte pakomentuoti nors keliais žodžiais, kodėl taip yra.

A. DULKYS. Laba diena. Ačiū už klausimą. Jau prieš gerą mėnesį mes visos Lietuvos mastu (tuo metu buvo, reikia pripažinti, jau gerėjanti pandeminė situacija) ėmėmės tokio kompleksinio požiūrio ir kvietėme net visą visuomenę jau sugrįžti į gydymo įstaigas. Kiekvienoje gydymo įstaigoje turėjome atskirą planą, kaip grąžinti į gyvenimą tas paslaugas. Reikia pripažinti, kad pastebima yra problema ta, kad žmonės yra išibauginę pandemijos, bijo viruso ir daugeliu atvejų net nesiregistruoja pas šeimos gydytojus ir kitur tiesiog iš baimės lankytis gydymo įstaigose. Mes turime čia tam tikrą, kaip sako, kitos rūšies problemą.

Dabar Vilniaus regione, reikia pripažinti, kylantys sergamumo skaičiai mums truputėlį vėl pristabdo šį procesą, bet tikiu, kad mes gegužės mėnesį įveiksime vis tiek ir šį etapą ir grįšime prie aktyvaus darbo, kaip sugrąžinti mūsų žmones į mūsų gydymo įstaigas. Daugeliu atvejų yra visiška galimybė tą daryti, tiesiog patys žmonės, kaip minėjau, yra pradėję vengti tai daryti.

O dėl tų konkrečių atvejų, jeigu jūs man galėtumėte ar elektroniniu paštu, ar kitu būdu perduoti, aš jau konkrečiai pasidomėčiau tada. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Klausia gerbiamas A. Sysas. Ruošiasi V. Fiodorovas. Vėliau – A. Butkevičius.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų žemės ūkio ministrui. Mes šandien bendravome su Baltijos jūros žvejais ir tais, kurie žvejoja šiek tiek toliau. Jie skundėsi, taip sakant, pasikeitusia Žemės ūkio ministerijos politika. Juo labiau, man labai keista, kad būtent jūsų Vyriausybė žadėjo būti atvira diskusijoms ir kontaktams, bet vietoj aiškaus bendravimo, kaip pasakė mūsų svečiai, kurie dalyvavo susitikime, jūsų pavaldiniai pasiūlo uždaryti duris. Mano klausimas: kodėl pasikeitė Žemės ūkio ministerijos pozicija tam tikrais klausimais, kurie prieš porą metų ar prieš porą savaitių buvo traktuojami vienaip, o dabar, atėjus naujam viceministrui, viškas, taip sakant, apsivertė? Labai ačiū.

K. NAVICKAS. Nežinau, politika nepasikeitė, su žvejais aš bendrauju asmeniškai, buvau susitikęs, aptarėme pagrindinius dalykus, netgi perteikiau Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkei, kur galėtų būti kitoks interpretavimas pateiktų Žvejybos įstatymo dalykų. Nepriimčiau tos pastabos, kad pasikeitė. Jeigu yra kažkokių konkrečių faktų, kuriuos aš išgirdau dėl viceministro, pasidomėsiu, esame atviri ir politika nesikeičia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi A. Butkevičius, vėliau M. Ošmianskienė. Prašau.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Dėkui, pirmininke. Mano klausimas yra sveikatos apsaugos ministrui. Aišku, norėtusi matyti jį čia gyvai toje vakcinavimo kampanijoje, visiškai liūdnoje arba toje, kur visiškai nematyti stipraus žingsnio, kuris įrodytų, kad vakcinos yra veiksmingos. Bet klausimas apie kitus dalykus.

Faktiškai visų partijų programose buvo kalbama apie regioninę politiką, apie vis didėjančią atskirtį ir jos mažinimą. Noriu ministro paklausti, kaip čia taip įvyko, kad mažųjų miestų gyventojai buvo nuskriausti, tie, kurie apsisprendė skiepytis ir laukė eilėje, ir didžiųjų miestų naudai, Vilniaus miesto naudai, gavo sumažėjusį vakcinų kiekį?

Dar vienas klausimas apie dar vieną nelygybę, apie registraciją. Ar vis dėlto planuojate bendrą registravimo sistemą, ar tokia bus kuriama, kada bus kuriama, nežinau, šiais ar kitais metais, kad atsirastų aiškumas? Gal gali pačios savivaldybės tą sistemą įgyvendinti, joms galbūt bus kompensuojama, nes tai iš esmės labai smarkiai padėtų. Žinote, Vilniuje gali gyvoje eilėje kas nori užsirašyti, aišku, pagal tas grupes, kurios yra skirtos, kada nori, kaip nori, internetiniu būdu, pasirinkti laiką, o mažuose miestuose, regionuose reikia laukti malonės, kada paskambins šeimos gydytojas, įtrauks ar neįtrauks į sąrašą. Taip turime nelygybę, nes Vilniuje ar didžiuosiuose miestuose gali skiepytis žmonės, tie, kurie nori, o mažuosiuose – tie, kuriuos pakviečia. Todėl dar turime tokią situaciją, kai 95 metų gyventojai vis dar laukia savo eilės, turbūt turime tūkstančius tokių žmonių Lietuvoje. Tai kaip čia yra?

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Šiuo metu yra ekstremali situacija, yra pandemija, būtent savo pavyzdžiu ir elgesiu demonstruoju tą, ką sakome visiems Lietuvos gyventojams, kad jeigu yra galimybė vykdyti savo darbą ir pareigas nuotoliniu būdu, tai ir reikia daryti, ir to kviečiu visus.

Dabar dėl skirstymo. Mes kiekvieną penktadienį su vakcinavimo centrais turime susitikimus ir vakcinų skirstymas jau seniai nebėra pagal gyventojų skaičių, o yra skirstoma pagal situaciją, pagal tai, kaip kuris vakcinavimo centras sugeba tai padaryti. Paskutiniai sprendimai buvo padaryti būtent dėl savaitgalį išskirtinai išaugusios neigiamos situacijos Vilniaus regiono Vilniaus klasterio ligoninėse ir išskirtinai pačiame Vilniuje. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad vakcinų ir šią savaitę gavo taip pat ir kitos savivaldybės. Iš viso šią savaitę mes išskirstėme 231 tūkst. vakcinų, kitą savaitę atvyksta dar 99 tūkst. vakcinų, tai aš manau, kad kitą savaitę mes spręsimė jau kitą problemą – žiūrėsime ir stengsimės, kad vakcinavimo centruose jau nebūtų vakcinų likučių. Bet šiaip tas perskirstymo principas yra įprastas, reguliarus ir tie, kas dirba vakcinavimo centruose, tą tikrai gerai žino, tačiau galiu pripažinti: galbūt, taip, merų lygmeniu, administracijų direktorių lygmeniu ta komunikacija, sakykime, ateina ir pavėluotai, bet, žinote, gyvename ekstremalios situacijos, o ne normalaus gyvenimo dienomis.

Dabar dėl registracijos labai geras klausimas. Taip, dirbame, tad tikiuosi, kad jau gegužės antroje pusėje bendra registracijos sistema veiks visose savivaldybėse visoje Lietuvoje. O šiuo me-

tu jūsų tie minimi registravimosi skirtumai yra daugiau susiję ne su registravimosi sistemomis, o būtent su prioritetinėmis grupėmis, nes kiekvienoje savivaldybėje jų yra skirtingas dydis ir jų pasiekiamumas yra skirtingas. Todėl visi tai sprendžia skirtingais metodais. Didesnės savivaldybės jau nuomoja arba turėjo registravimo sistemas jau anksčiau, na, mažesnės savivaldybės tai yra sudėtingiau, bet, kaip ir sakau, tikiu, kad gegužės antroje pusėje turėsime jau bendrą sistemą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas A. Butkevičius. Ruošiasi M. Ošmianskienė ir vėliau J. Baublys. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų susisiektum su ministru. Kiek žinau, šiais metais lyg ir 94 mln. eurų yra suplanuota žvyrkelių asfaltavimo darbams užbaigti. Ar jūsų planuose yra toliau tokią programą sukurti ir tęsti žvyrkelių asfaltavimo darbus? Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę atsakant į šitą klausimą. Ačiū.

M. SKUODIS. Dėkui. 94 mln. yra būtent valstybiniais žvyrkeliams, šiais metais tiek bus investuota į jų tiesimą. Jeigu žiūrėtume nuo 2017 metų, atrodo (galiu suklysti), sudarytus žvyrkelių asfaltavimo sąrašus, tai dar pagal tuos sąrašus nepabaigta maždaug 400–500 kilometrų. Natūralu, pirmas dalykas, išasfaltavę šiais metais, matysime, kiek pavyks išasfaltuoti, tada kitais metais pabaigsim ir kitais metais sudarinėsime, natūralu, tolesnius sąrašus. Jeigu žiūrėtume į tai, kiek žvyrkelių turime, tai būtų racionalu, priklausomai nuo turimų lėšų, maždaug iki 2030 metų išasfaltuoti tiek, kad būtų likę 19 %, o po to iki 2035 metų – 16 % valstybinių žvyrkelių. Jau toliau, kaip mūsų Automobilių kelių direkcija sako, asfaltuoti tiesiog galbūt neverta iš investicijų pusės, tai yra tas bendras planas. Priklausomai nuo lėšų mes jį ir toliau įgyvendinsime. Tikrai žvyrkeliai bus asfaltuojami pagal visus bendrus principus.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar klausia gerbiama kolegė M. Ošmianskienė. Ruošiasi J. Baublys, vėliau – D. Kepenis.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atrodo, vakar pasirodė informacija apie žaliąjį koridorių, nukreiptą investicijoms iš užsienio pritraukti. Aš norėčiau paprašyti, gal galėtumėte truputį padetalizuoti, kas tenai ir ar tai nesudarys nelygių sąlygų vietos investuotojams, kurie galbūt irgi norėtų investuoti, konkurencinių sąlygų? Taip pat ar negalvojama apie kokį nors panašų, gal žaliąjį koridoriuką, smulkiesiems ir vidutiniams verslams? Dėkui.

A. ARMONAITĖ (LF). Gal aš pabandysiu atsakyti. Vakara Vyriausybė priėmė stambių projektų, investicinių projektų paketo įgyvendinamuosius teisės aktus. Tiek vietos verslas, tiek investuotojai iš užsienio galės pasinaudoti draugiškesnėmis sąlygomis, norėdami vystyti savo investicijas. Yra gana griežti reikalavimai dėl kapitalo investicijų, dėl darbo vietų sukūrimo. Jeigu investuotojas juos atitinka, tada gali tikėtis tiek draugiškesnės aplinkos vystant infrastruktūrą, kurioje būtų investuojama, tiek nulinio pelno mokesčio 20 metų, tiek mažesnės administracinės naštos ir specialaus dėmesio Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje priskirtų žmonių, kurie padėtų investuotojams vystyti.

Mums yra žinoma, kad yra nemažai tiek vietos verslo, kuris lietuviškas yra ir domisi šiomis galimybėmis vystyti savo investicijas, tiek užsienio investuotojai, kas yra ypač svarbu, matyt, paminėti, ir biotechnologijų srityje domisi šitomis preferencijomis. Kuo savivaldai ir regionams yra gerai, čia norėčiau atkreipti gerbiamų Seimo narių dėmesį, kad savivaldos taip pat gaus specialias dotacijas, siekdamos išvystyti tas teritorijas, kuriose būtų investuojama. Man atrodo, Lietuvai gera proga yra konkuruoti globalioje rinkoje draugiškesne aplinka, ir ne tik tose savivaldybėse, kurios turi laisvasias ekonomines zonas, bet ir apskritai siekia investicijų pritraukimo. Čia daugiau galimybių, mažiau baimių.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar klausia gerbiamas kolega J. Baublys. Vėliau – D. Kepenis ir O. Leiputė.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Noriu kreiptis į sveikatos ministrą. Gerbiamas ministre, viešojoje erdvėje Sveikatos apsaugos ministerija pateikė informaciją, kad ruošiasi sveikatos sistemos reformai, taip pat ketina reformuoti sveikatos įstaigų tinklą. Prašom pasakyti, ką galėtumėte įvardinti, kaip palies būtent regionų ligonines? Tokia informacija pasiekė regionų ligonines: yra nuogąstaujama, kad gyventojai negaus tinkamo gydymo, kad negalės

pasiekti tų ligonių, jeigu bus prijungti prie apskričių ligoninių. Ką galėtumėte pakomentuoti šiuo klausimu? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Ir komitetuose, ir kitur, ir viešai jau yra žinomos anksčiau mūsų įvardintos reformų kryptys, nes čia yra būtent derybos su Europos Komisija, derinamos tos pastabos, kurios buvo skirtos Lietuvai. Vienas iš tokių labai svarbių dalykų buvo, kad mūsų valstybės sveikatos apsaugos sistema turi būti atspari grėsmėms ir apskritai turi būti pasirengusi demografiniams pokyčiams. Čia ir yra raktas į atsakymą. Mes visų pirma kartu, pasitelkę ekspertus iš „Stratos“, Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, SAM'o, analizuosime, iš esmės darysime analizę visų galimų grėsmių mūsų sveikatos apsaugos sistemai. Čia ir klimato kaita, ir Astravo elektrinė, ir senėjanti populiacija, apie kurią Lietuvoje iki šiol buvo mažai kalbama.

Būtent ši analizė mums padės įsivertinti tikruosius sveikatos paslaugų poreikius, kad mes žinotume, kur reikia skubios, kur reikia planinės medicinos pagalbos, būtent atsižvelgiant į ilgalaikės priežiūros modelį. Tada mes žiūrėsime, kokie tai būtų kriterijai, kokių paslaugų reikia, ir tik tuomet bus priimami sprendimai, kur ir kokioje geografinėje vietoje, kokioje gydymo įstaigoje, kaip turėtų būti peržiūrima ar akušerija, ar vaikų, ar chirurgija, ar terapija, ar panašiai ir kiti dalykai. Truputį iš kito kampo reikės prieiti prie to.

O tie, kurie mėgina dabar analizuoti, ar bus prijungta konkreti ligoninė prie kitos, tai ne tai bus daroma. Visų pirma bus atliktas šis įvertinimas ir mes visų pirma sieksime turėti sisteminių sveikatos priežiūros kokybės vertinimą, tik tada bus priimami sprendimai.

Užbaigdamas dar kartą noriu labai akcentuoti, kad bus žiūrima būtent į senėjančios visuomenės, į mūsų populiacijos struktūrą, dėl to ir yra svarbu, kad visoje Lietuvos teritorijoje žmonės gautų būtent tokias paslaugas, kokių reikia mūsų bendruomenei, ir ne tik šiandien, bet ir per artimiausius 10–15 metų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Toliau klausia gerbiamas kolega D. Kepenis. Vėliau – O. Leiputė ir A. Skardžius.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Noriu klausti sveikatos ministro. Yra toks terminas „parlamentinė kontrolė“. Gerbiamas ministre, drįstu teigti, kad jūs nevykdote daugybės Seimo dokumentų įstatymų, kurie kalba apie gyventojų natūralų imunitetą, apie sveikatos tausojimą ir stiprinimą. Tai aš jau kartoju ne pirmą ir ne trečią kartą. Ir tai – ne tik mano nuomonė, tai kalba ir būrys mokslininkų, kurie laukia ir nesulaukia jūsų dėmesio aptarti tą klausimą.

Jūs dirbate daugiau nei 1 tūkst. valandų ir iki šiol neradote vienos valandos pasikalbėti su sakingais žmonėmis – medicinos profesoriais, mokslininkais, kuriuos koordinuoja Klaipėdos universitetas. Ar galima sutarti, kad jūs rasite tą valandą ir skirsite dėmesio Seimo dokumentams, nutarimams vykdyti? Ačiū.

A. DULKYS. Taip, pripažįstu, sveikatos apsaugos sistemoje dar daug valandų kam neradęs. Aišku, tai nepasiteisinimas, nes, matyt, tų valandų turiu tiek pat, kiek L. Tolstojus turėjo rašydamas savo veikalą „Karas ir taika“. Tikiuosi, kad rasime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiama O. Leiputė. Vėliau – A. Skardžius, A. Palionis.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas būtų premjerei. Būtų įdomu sužinoti jūsų nuomonę. Įvertinus tai, kad mūsų visuomenė vis dėlto sensta, socialinių paslaugų poreikis auga, krūviai didžiuliai, įvertinus apskritai ir pandemiją, mūsų socialiniai darbuotojai yra gerokai pervargę, perdegę, ką jūs manote apie keturių darbo dienų savaitę? Be abejo, mokant už penkias, penktą dieną skiriant supervizijoms ar visiems kitiems dalykams, kvalifikacijai kelti. Kokia jūsų nuomonė apie keturių darbo dienų savaitę? Jūs juk žinote, kad kitos šalys kalba apie tai, kai kurios jau bando tai ir padaryti. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Jūs tarsi kalbate apie tokią globalią problemą, bet kartu kalbate tik apie nedidelę dalį dirbančiųjų, nors ir labai garbingą. Man nelabai aišku, ar jūs kalbate apie keturių darbo dienų savaitę socialiniams darbuotojams, ar jūs kalbate apie tai apskritai. Pasaulis kalba apie daug dalykų, apie kuriuos anksčiau nekalbėjo. Manau, kad tos diskusijos tikrai vyks, jos vyks ir po pandemijos, ir dėl nuotolinio darbo, ir dėl būtinybės būti aštuonias valandas ofise nuo skambučio iki skambučio. Akivaizdu, ir per pandemiją, manau, daug ir įmonių, net didžiausių pasaulio įmonių įsitikino, kad žmonės gali gerokai daugiau padaryti per trumpesnę lai-

ka, jei jie būna tiesiog labiau motyvuoti pasiekti konkretų rezultatą. Aš manau, kad čia nėra kokio nors gero atsakymo, kuris galėtų būti kaip koks nors teisės aktas priimtas ar koks nors vieningas sprendimas visame pasaulyje. Bet jūsų klausime yra labai daug labai įvairių problemų. Vienas iš klausimų, kuris man asmeniškai yra labai svarbus būtent demografiniame kontekste, tai yra ilgalaikė globa ir slauga žmonių, kurie ar yra sunkiai sergantys, ar yra tiesiog negalintys savimi pasirūpinti. Tai yra vienas iš tų klausimų, kuriuos aš esu išskyrusi sau kaip asmeninį prioritetą, būtent šitos ilgalaikės priežiūros modelio sukūrimą, tai reikalauja atpinti sveikatos apsaugą nuo socialinės apsaugos, tai nėra labai paprasta. Jūs, manau, tą puikiai žinote. Dabar yra daug socialinės apsaugos pakišta po sveikatos apsauga, ir lėšos nėra pakankamos, ir žmonių yra per mažai, ir jų atlyginimai gana demotyvuojantys. Nebus čia labai paprasta tą problemą išspręsti, tikrai čia dėsime visas pastangas.

O dėl keturių dienų darbo savaitės, sakau, manau, kad tai yra viena iš tų diskusijų, kaip apie bazines pajamas, kuri tęsis gal 10, gal 20 metų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas A. Skardžius. Ruošiasi A. Palionis. Vėliau – V. Mitalas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų tiek energetikos ministrui, tiek finansų ministrei dėl padėties Vilniaus kogeneracinėje jėgainėje.

Įmonės „Rafako“ lietuviški subrangovai reikalauja padengti 11 mln. nuostolius. Kokių veiksmų jūs imsitės ir kokia atsakomybė yra departamento „Ignitis“ vadovo N. Rasburskio? Kaip skelbiama, jo įmonė „AF-Consult“ susišlavė milijonus už konsultacijas įgyvendinant kogeneracinių jėgainių projektus. Todėl norėčiau sužinoti, kas atsakingas, kokia departamento vadovo asmeninė atsakomybė ir kas dengs šias lėšas? Ar lėšos bus vėlgi išsireikalausios iš Vilniaus gyventojų, šilumos vartotojų? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jūs teisingai pastebėjote, kad viena dalis iš Vilniaus kogeneracinės elektrinės, kurią statė laimėjęs lenkų konsorciumas, yra problemiška. Viena dalis – šiuikšlių deginimas yra baigtas, šiuo metu yra bandomas. Antra dalis – biokuro katilas, kurį statė „Rafako“, yra užstrigęs. Šiuo metu yra parenkamas kitas partneris, o „Rafako“ šiuo metu yra restruktūrizuojama. Minėtos lietuviškos įmonės dirbo kaip subrangovai, mūsų valstybės kontroliuojama įmonė „Ignitis“ neturėjo sutarčių tiesiogiai su rangovais, todėl pagal Viešųjų pirkimų įstatymą (taip pat buvo kreiptasi ir į Viešųjų pirkimų tarnybą) neturi galimybės perimti tiesiogiai darbo su subrangovais, o turi rengti naują konkursą. Tą jie daro, o kadangi įmonė „Rafako“ restruktūrizuojama, tikėkimės, kad tas procesas baigsis sėkmingai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau būtų eilė klausti gerbiama A. Palioniui, bet aš jo salėje nematau, ar ne? Nėra A. Palionio. Tada R. Žemaitaitis iš Mišrios grupės vietoj A. Palionio.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties, ką pasakė sveikatos ministras, tai tada ir premjerė, ir visi kiti greitai į kabinetus ir sėdėkite užsidarę, rodykite pavyzdį. Bet tai, aišku, juoko forma, darbas yra darbas ir turime čia sėdėti ir dirbti.

J. Baubliui atsakymas. Gaila, kad nepasakė ministras, kad konservatoriai įregistravo pasiūlymą ir praeitą savaitę jau perėjo Sveikatos gydymo įstaigų priežiūros įstatymas.

Mano klausimas žemės ūkio ministrui. Gerbiamas ministre, pirmadienį pasiekė toks slaptas susirašinėjimas iš jūsų ministerijos, kiek tai yra tiesa, kiek ne, tai čia ir premjerei, ir finansų ministrei būtų įdomu išgirsti. Jūs savo sprendimu, bent jau kaip nurodo, kad parama ekonominės veiklos pradžiai praeitais metais buvo 74, paskui 45 mln. eurų, jūs dabar skiriate nulį, parama verslo plėtrai buvo 23 mln., jūs dabar skiriate 11 mln. eurų, kai tuo momentu parama investicijoms į žemės ūkio valdas buvo planuota 77 mln., o jūs skiriate 230 mln. eurų.

Kaip žinote, šie pinigai būtų skiriami tik ypač stambiams ūkiams, didžiausiems ūkiams, tiems, kurie šiandien valdo daugiau kaip tūkstantį hektarų ir daugiau kaip tūkstantį sąlyginių galvijų vienetų. Lietuvoje įmonių, kurios galėtų dalyvauti, rengti tokius projektus, yra keturios, iš jų trys yra Kaune.

Kiek jums žinoma, kad jūsų viceministras dalyvavo susitikimuose būtent darant įtaką, kad tie 230 mln. eurų atsirastų šioje eilutėje, nes buvo paimti pinigai iš kitų?

Jeigu tai netiesa, aš atsiprašau, tada kažkas mane suklaidino pateikdamas šią informaciją, jeigu ne, tai prašyčiau, kad koks nors tyrimas būtų.

K. NAVICKAS. Ne, tai netiesa, nes tokio sprendimo nebuvo. Ne, ne, jūs galite rodyti, bet aš net nemačiau to susirašinėjimo, tą galiu patvirtinti, nes nebuvo įtrauktas. Sprendimo nebuvo. Aš jums galiu pasakyti, apie ką mes dabar pastaruoju metu kalbamės. Tai kalbame apie būsimą investicinį strateginį planą, kurio viena dalis yra susijusi su investicijomis į namų valdas, ir kokios proporcijos į kokius sektorius. Dar nėra galutinio sprendimo, mes jį pristatysime, tą esame žadėję, Kaimo reikalų komitetui. O kažkokie, na, kaip čia, *oponacijos*, kad buvo priimtas sprendimas... Nebuvo, nes mes nieko nepakeitėme dabar. Kita vertus, sprendimai Žemės ūkio ministerijoje priimami ne vienasmeniškai ministro, o yra komisijos, net tokio posėdžio nebuvo paskutiniu metu.

PIRMININKAS. Dėkui. Per šoninį mikrofoną R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Aš, ministre, jums pateiksiu. Tai yra jūsų Žemės ūkio ministerijos puslapyje naujai įdėta prie archyvų. Tikrai labai prašau pažiūrėti, ką jūsų viceministrai važiuodami namo Kaune veikia šitose verslo įmonėse. Aš dar patikrinau – netgi santykių jie nėra deklaravę. Iš tikrųjų čia bus labai didelis skandalas, nes 230 mln. eurų padidėja būtent šioms keturioms įmonėms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ministras išsiaiškina. Dabar klausia gerbiamas V. Mitalas. Prašau. Ruošiasi T. Tomilinas ir K. Vilkauskas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju už galimybę paklausti. Aš norėčiau paklausti tema, kuri, deja, yra sena kaip gyvenimas – dėl nacionalinio stadiono. Teismui nusprendus, kad Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimas nėra teisėtas, ir palikus galioti tą sutartį, norėčiau paklausti, ar Vyriausybė turėtų ir turės politinės valios toliau dalyvauti projekte ir finansuoti jo Vyriausybės dalį, tai yra beveik 40 mln. eurų per trejus metus? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kai nežinau, kam klausimas, tai tada spėju, kad man. Tai yra nauja aplinkybė, visiškai ką tik išaiškėjusi. Pono S. Skvernelio vadovaujamos Vyriausybės nutarimas kol kas yra galiojantis ir kol kas nėra pakeistas. Manau, kad įvertinę tai, kas įvyko teismui jau priėmus galutinį sprendimą, kai teismo vertinimas yra aiškus, tiesiog lauksime Švietimo ir mokslo ministerijos pasiūlymų Vyriausybei, kaip judėti į priekį toliau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama Jurgita Šiugždinienė, norėsite dar papildyti, ar ne, ar taip supratome?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ką galiu pasakyti? Taip, naujas sprendimas, dar neturėjome galimybės detalai apsvarstyti. Aišku, mes, kaip atsakingi už sportą, palaikome stadiono idėją, tai kartu teiksime siūlymą Vyriausybei ir svarstysime.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas T. Tomilinas. Vėliau – K. Vilkauskas ir A. Gedvilas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama premjere, pirmiausia norėčiau padėkoti už balandžio 8 dienos raštą mums, Seimo nariams, kad formuojamos papildomos paramos priemonės viešosioms įstaigoms, kurių dalininkai yra savivaldybės. Pavyzdžiui, uždaryti baseinai negalėjo pretenduoti į nuo kovidą nukentėjusių įmonių paramą, nes turi tam tikrus kitokius akcininkus nei privatininkai. Jūs minite papildomas priemones, tikiuosi, jos išvys dienos šviesą.

Mano klausimas yra iš panašios operos. Šiuo metu žmonės... Dabartinės karantino sąlygos yra tokios, kad žmonės gali lankytis bankuose, gali lankytis ir baruose, tačiau negali atsiskaityti ir sudaryti finansinių sandorių su komunalininkais, savivaldybių komunalininkais. Gavau tokį kreipimąsi iš Anykščių komunalininkų. Gal galima būtų tam tikras išimtis padaryti karantino nutarimuose, kad būtent tas bazinės finansinės paslaugas žmonės galėtų atlikti ir savivaldybės komunalinėse įmonėse, nes jos paprastai preciziškai laikosi vieno langelio principo, atstumų ir viso kito? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Turiu pasakyti, kad mane truputį jis stebina, nes tiek Lietuvos pašto, tiek ir kitos paslaugos, kurios negali būti atliktos nuotoliniu būdu, yra atliekamos. Tarkime, kvalifikuoto mobiliojo parašo atsiėmimo ir taip toliau, ir panašiai. Tai gal jūs atsiųskite tiesiog tą kreipimąsi mums ir mes tikrai pasižiūrėsime, ką galima padaryti, nes man tai atrodo kaip visiškai nesudėtinga problema.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas K. Vilkauskas. Vėliau – A. Gedvilas ir I. Pakarklytė.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas švietimo ministrei. Dėl kurių priežasčių nebuvo iškomunikuota informacija, kad pradinukai mokysis iki birželio mėnesio vidurio? Iš tikrųjų specialistai jau sako, kad mikroklimatas žiaurus, tėvai pavargę. Ar mokyklos neturi tokios informacijos, ar jūs blogai iškomunikavote? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Sprendimas suteikti papildomas atostogas pradinukams buvo priimtas dar praėjusios Vyriausybės ministro gruodžio mėnesį. Pradinių klasių mokiniams mokslo metai trunka 175 dienas, taigi visi tikrai žinojo ir čia nėra jokia naujiena, kad mokslo metai baigsis birželio pradžioje, 8–9 dienomis, kad būtų įvykdytas 175 dienų ugdymo reikalavimas. Tikrai buvo iškomunikuota ir čia nėra jokia naujiena ar kokia nors nuostaba mokytojams ar mokykloms.

PIRMININKAS. Dėkojame už atsakymą. Dabar klausia gerbiamas kolega A. Gedvilas. Vėliau I. Pakarklytė ir L. Girskienė klaus. Prašau.

Jūs kortelės lyg ir neįdėjote. (*Šurmulyš salėje*) Dabar veikia. Prašau.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas aktualus ir susijęs su perteklinėmis mirtimis. Jei SAM'as galvoja, kad planinių sveikatos priežiūros paslaugų apimčių sumažinimas arba uždarymas keliems mėnesiams neturi jokios įtakos perteklinių mirčių skaičiui, tada gal reikėtų kuo skubiau sumažinti sveikatos sistemos biudžetą, pinigus skiriant svarbesniems tikslams. O jeigu ministerija tvirtina, kad planinės paslaugos reikalingos, vadinasi, jų nebuvimas didina mirčių skaičių ir reikia galvoti, kaip grąžinti planines paslaugas.

Kitas klausimas ir pastebėjimas. Higienos instituto mirties priežasčių ataskaitos pradžioje teigiama, kad nuo kovid mirė 3 tūkst. 289 žmonės, pagal Statistikos departamentą – 3 tūkst. 260. Tačiau visose kitose ataskaitose lentelėse lieka tik 2 tūkst. 266. Jeigu skirtumas yra 1 tūkst. 243, kodėl visur viešai – prezidentūroje, Sveikatos apsaugos komitete, žiniasklaidoje – teigiama, kad perteklinis mirčių skaičius yra tik 81? Koku tikslu iškraipomi duomenys ir kaip visa tai vertinti matant tuos skirtumus? Ir koks yra planas grąžinti medicininės paslaugas visiems piliečiams? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū. Planas sugrąžinti, kaip minėjau, yra vykdomas ir, svarbiausia, aišku, priklauso nuo galimybių, kurias mums leidžia pandemijos ir sergamumo situacija. Man labai sunku komentuoti čia labai daug jūsų įvardintų visokių skaičių, kuriuos kažkas kažkur yra paminėjęs. Noriu tik atkreipti jūsų dėmesį, kad skelbiamas Statistikos departamento mirusių asmenų, kurių pagrindinė mirties priežastis jau buvo nurodyta COVID-19 liga, skaičius yra 3 tūkst. 900, mirusių, kurių bet kuri mirties priežastis buvo COVID-19, skaičius yra 6 tūkst. 700 su viršum. Ir dar toks vadinamasis statistinis skaičius, kur dėl išorinių mirties priežasčių per 28 dienas, paaiškėjo, kad yra 7 tūkst. 800 su viršum. Tie skaičiai labai atvirai ir skaidriai yra pateikti statistikos skelbimoje medžiagoje apie COVID-19 Lietuvoje. Matyt, kviesčiau jais naudotis ir tik jais disponuoti. Aiškiai matyti ta koreliacija, kad pačių perteklinių mirčių skaičius buvo labiausiai susijęs būtent su sergamumu, mūsų vadinamuoju probleminiu kalnu, kuris truko nuo lapkričio iki vasario, o vėliau tie skaičiai sunormalėjo. Priminsiu, gruodį jie siekė rekordą per 20 Lietuvos istorijos metų. Aš tiesiog kviesčiau užsukti į tuos puslapius, kur yra teikiama oficiali informacija, o kas ten kur ką komentavo, sakė, tai tikrai negaliu pakomentuoti.

PIRMININKAS. Dar gerbiama premjerė papildys.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau papildyti. Man atrodo, kad jūs, gerbiamas ponas Aidai, ne kartą esate gana kritiškai pasisakę apie įvairias priemones, kurias taiko Vyriausybė tam, kad pandemijos poveikis būtų kuo mažesnis. Betgi žmonių prieinamumas sveikatos paslaugų yra tiesiogiai susijęs su tuo, kiek mes turime užsikrėtusių žmonių, kiek žmonių patenka į ligonines, nes būtent tai mažina paslaugų prieinamumą. Tų paslaugų, kurios yra reikalingos žmonėms, sergantiems onkologinėmis ligomis, kardiologinėmis ligomis ir kitomis ligomis. Mes tuos žmones arba vėliau priimsime į ligonines, arba galbūt iš viso nesugebėsime pagauti, nes ligoninės yra užkrautos žmonių, kurie užsikrėtę COVID-19, o jo vanduo negydo. Man atrodo, kad reikėtų tą matyti labai atviromis akimis. Dabar esamą perteklinį mirtingumą paaiškina COVID-19, ypač jeigu mes įvertinsime visas mirtis žmonių, kurie turėjo COVID-19, nesvarbu, ar medikai tai nurodė kaip pa-

grindinę diagnozę, bet galima daryti pagrįstą prielaidą, kad COVID-19 jiems tikrai sveikatos nepriėjo. Faktas yra tas, kad jeigu mes nesugebėsime kaip įmanoma greičiau atkurti teikimo kitų paslaugų, mes turėsime ir kitų perteklinių mirčių. Aš labai prašyčiau pagelbėti ir paremti vis dėlto Vyriausybės pastangas įtikinti žmones, kad reikia saugiai elgtis, dėvėti kaukes, o ne skydelius, testuotis ir visaip kitaip mažinti pandemijos mastus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai premjerei. Dabar aš laikinai atsiprašau gerbiamos I. Pakarklytės, kadangi R. Žemaitaitis buvo vietoj A. Palionio, o A. Palionio vis dar nematome, tai iš Mišrios Seimo narių grupės dabar laikas būtų paklausti gerbiausiai R. Tamašunienei, o paskui eilė jums. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Labai ačiū, pirmininke, už supratimą. Aš noriu savo klausimą adresuoti premjerei ir vidaus reikalų ministrei ir paklausti dėl Europos Sąjungos fondų investicijų regionams. Įstatyme yra nustatyta 30 % nuo bendro Europos Sąjungos fondų krepšelio, bet kol kas, mūsų duomenimis, vis dėlto yra tik Vidaus reikalų ministerijos penktasis prioritetas, ten pora sąrašų dar iš ketvirtąjį prioritetą – socialiai atsakingesnė Lietuva. O kitur, kituose nacionalinės pažangos tiksluose nėra rodiklių iš kitų šakinių ministerijų. Rodikliai ir, aišku, finansinė suma, kurią galėtų planuoti regionų tarybos. Aš noriu paklausti, kada bus aiškos finansinės projekcijos ir kokius rodiklius iš atskirų ministerijų tikrai galima perduoti, daug efektyvesnis būtų darbas, regionams, Vyriausybė ketina skirti? Ir premjerės buvo intencija, kad stiprinsime savivaldą ir savarankiškumą.

Ir dar trumpas klausimas ministrei. Ar pavyks Vidaus reikalų ministerijai atkovoti *Smart Regions*, išmaniuosius regionus, RRF'o ir Naujos kartos Lietuvos fonde? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš pradėsiu nuo antro klausimo. Čia nėra kovos, čia yra susitarimas. Ir RRF arba paraiška bus tokia, kaip bus susitarta. Ir niekas čia su niekuo nekovoja, todėl nereikėtų iš viso taip klausimo užduoti.

Dėl *Smart Regions* projekto yra pastabų ir tos pastabos, manau, ganėtinai rimtos. Juo labiau kad nėra didelės prasmės atidėti į šoną kaip dotaciją gautus pinigus tam, kad juos kažkam galėtų perskolinti. Tam yra RRF'o dalis, kurios mes kol kas neprašome, tai yra paskolinė dalis. Jeigu mes sutarsime dėl kitų dalykų, dėl kurių dirba Vyriausybės ir Savivaldybių asociacijos dvišalė komisija, tai manau, kad mes rasime būdų, kaip spręsti tas problemas, dėl kurių buvo įsivaizduojama, kad *Smart Regions* yra tinkamas instrumentas. Ten yra gerų dalykų, bet yra taip pat dalykų, kurie yra kritikuotini, todėl čia nereikia skatinti kažkokios kovos, reikia ieškoti problemų sprendimų.

Dėl bendro planavimo. Strateginio planavimo metodiką Vyriausybė patvirtino vakar ir dabar atitinkamai pagal ją bus parengti kiti planavimo dokumentai. Tikiu, kad ten regioninės dimensijos klausimas taip pat susidėlios taip, kaip yra numatyta įstatymuose. Nežinau, Agnė, ar dar ką nors papildytum?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėl pačios tobulinimo metodikos, tai ji bus pakeista, bus pokyčių. Kas susiję su regionais, mes tikrai sieksime, kad tas finansavimas pasiektų. Manau, kad čia nebus kovos, mes tikrai tą pasieksime bendru darbu ir sutarimu.

O dėl *Smart Regions*, taip, mes girdime socialinių partnerių išsakytas pastabas, konkrečiai Savivaldybių asociacijos keliamas tam tikras idėjas. Kalbant apie tai, kaip galėtų savivaldybės dalyvauti šitoje RRF'o dalyje, tai tikrai manau, kad rasime. Dabar vyksta dar diskusijos ir bus šiek tiek tam tikrų koregavimų. Galbūt mes nematysime savivaldybių kaip valdytojų, bet kas susiję su skaitmenizavimu, manau, kad mes tikrai įtrauksime ir jos tame procese bus.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Daugiau niekas nenorės reaguoti, ar ne? Dabar klausia gerbiama I. Pakarklytė. Vėliau – L. Girskienė, R. Budbergytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas bus skirtas švietimo, mokslo ir sporto ministrei.

Antradienį mes kalbėjome ir diskutavome apie RRF planą ir švietimo dalyje apie 210 mln. eurų, numatytą Tūkstantmečio mokyklų tinklo vystymui. Minėjote, kad vertinate konkrečią ugdymo situaciją savivaldybėse, derinate su jomis atskirai. Mano klausimas bus apie prisidėjimą prie ugdymo įstaigų tinklo plėtros dabar stipriai augančiose savivaldybėse. Konkrečiai kalbant apie Vilnių, šiuo metu Vilniuje mokosi apie 24 % visų šalies mokinių. Ir tendencijos yra tokios,

kad šiuo metu trimečių vaikų skaičius yra beveik dvigubai didesnis nei 17-mečių. Vadinas, iki 2025 metų mokinių padaugės maždaug 14 tūkst. ir iki 2025 metų Vilniuje yra būtina atidaryti 15 naujų ugdymo įstaigų, taip pat plėsti kitų mokyklų pajėgumus, atnaujinti esamą infrastruktūrą. Tam reikia 125 mln. eurų, kas yra, be abejo, neįmanoma iš Vilniaus savivaldybės biudžeto. Ar ministerija planuoja prisidėti prie infrastruktūros Vilniuje plėtimo ir kaip konkrečiai? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, Ieva. Tikrai žinome problemą ir ne tik planuojame prisidėti, bet, beje, ir prisidedame. Aš tiesiog neturiu dabar konkrečių Vilniaus skaičių, bet ministerija tikrai nemenkai prisideda prie infrastruktūros dalykų ir mokyklų dalies. Tikrai kalbamės ir matome problemą, ir žiūrėsime, kaip galime padėti.

Dėl jūsų minėto skaičiaus. Žinote, ministerijos VIP programa yra keturis kartus mažesnė. Suprantame, kad mūsų gebėjimai prisidėti iš infrastruktūros, kurią mes valdome, lėšų tikrai yra nepakankami, tačiau ieškome galimybių Pažangos programoje ir žiūrime, kaip galime padėti. Tikrai problemą gerai žinome.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada klausia L. Girskenė, vėliau – R. Budbergytė, M. Puidokas. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš kreipiuosi į aplinkos ministrą. Prisiminsiu „Metrail“ bylą, kai pakuotes ir pakuočių atliekas turėjusios sutvarkyti įmonės to nepadarė, nors dokumentuose yra nurodyta, kad pakuotės yra sutvarkytos. Šiandien Seimui teikėte Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimus, bijau, kad, priėmus jūsų siūlomas įstatymo pataisas, visi „Metrail“ dalyviai, dalyvavę asmenys sugrįš į rinką su nauja jėga.

Noriu paklausti, ar jūsų vadovaujama ministerija ruošiasi sudaryti taikos sutartį su „Metrail“ skandalo dalyviais? Man kelia nerimą tai, kad jūsų viceministrė R. Radavičienė tuo metu atstovavo pramonininkams ir pakuočių tvarkytojams, aktyviai siekusiems taikos sutarties, o ne kaltiems asmenims išaiškinti ir nuostoliams atlyginti. Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Ligita, galiu iškelti vėliavą ir pasakyti, kad ir aš pats į teismąėjau dėl to, kad valstybė kolektyviai nubaudė 2 tūkst. įmonių. Reikia prisiminti, kad Aplinkos apsaugos agentūra kiekvienais metais prižiūri licencijuojamus atliekų tvarkytojus, tvirtina metines ataskaitas, ir tie dešimtys tūkstančių Lietuvos gamintojų ir importuotojų, kurie išleidžia pakuotę, kad ir kas tai būtų: jogurto pakelis ar stiklainėlis, negali sukontroliuoti Aplinkos ministerijos licencijuojamų veiklų atlikėjų, tai yra atliekų tvarkytojų.

Ir vienas iš jų „Metrail“, prisidirbo. Žmonės teisiųjų suole, Aplinkos ministerija nesukontroliavo, ir tada kolektyviai 2 tūkst. Lietuvos įmonių gavo aplinkos taršos mokestį. Ši istorija yra pamokanti ir ydinga, todėl mes keičiame įstatymo nuostatas. Visų pirma pakeliame licencijų reikalavimus, kad įmonių, kolektyvinių organizacijų, gamintojų, importuotojų sąskaitose nešvilpautų vėjai, jos būtų realiai atstovaujančios gamintojams, importuotojams, turinčios ir pinigų, ir atsakingus steigėjus, tada bus atsakingas požiūris į ilgalaikius išsipareigojimus.

O kalbant apie atliekų tvarkymą, problema yra. Šiandien mes deklaruojame, kad Europoje sutvarkome daugiausia plastiko pakuočių, 70 ir kelis procentus, bet jeigu pasižiūrėtume, kiek Lietuvoje yra pajėgumų plastikui sutvarkyti, yra vos 1–2 %. Akivaizdžiai gyvename Alisos iškreiptų veidrodžių karalystėje, sistema reikalauja pertvarkų, ir tuos pertvarkų pasiūlymus kaip tik ir pateikėme iš ministerijos. Man atrodo, jie užkirs kitus precedencius, netoleruos jų atsiradimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiama R. Budbergytė. Ruošiasi M. Puidokas, M. Matijošaitis.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Norėčiau paklausti finansų ministrės. Pasak Valstybės kontrolės, Valstybinė mokesčių inspekcija yra nustatčiusi, kad 445 įmonės išsimokėjo beveik 18 mln. dividendų, nors turi mokesčių nepriemokų, kurių suma yra 30,2 mln. Ministre, noriu paklausti, ką planuojate daryti su tokiomis įmonėmis, kurios turėdamos priemoną išsimoka dividendus, nors ir teismų praktika konstatuoja, kad tai nėra galima.

Mano klausimas yra konkretus: kas bus daroma su tomis įmonėmis, kurios negrąžins? Ar pasitenkinsite tik išbraukimu iš sąrašo, kurį turi Valstybinė mokesčių inspekcija, ar jų atžvilgiu bus taikoma kokia nors ir kitokia atsakomybė? Labai ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties daug kas išsisprendė po to, kai buvo šiek tiek viešumo daugiau dėl situacijos, kai buvo paviešintos įmonės, kurios turi tuos atidėjimus ir kurios jomis naudojasi.

Kita vertus, noriu atkreipti dėmesį, kad tame sąraše, kuris buvo sudarytas praėjusiais metais dar praėjusios Vyriausybės turbūt drauge su Mokesčių inspekcija, tokių griežtų nurodymų, kad Mokesčių inspekcija gali tikrinti ir įmonių likvidumą, ir kitus rodiklius, nebuvo. Tuomet, kai buvo sudarytas naujas sąrašas, jame buvo įrašyti papildomi aspektai, kuriuos gali patikrinti Mokesčių inspekcija, tai yra įmonių likvidumas, kitos įmonių finansinės būklės ir dividendų išsimokėjimas. Dabar jau Mokesčių inspekcija gali išbraukti iš to sąrašo, tuomet įmonės iš karto turi sumokėti mokesčius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia M. Puidokas, bet, man regis, jo nėra salėje. Iš Darbo partijos aš apskritai nematau kolegų, tuomet M. Matijošaitis. (*Balsai salėje*) Kaip sakote? Gerai, klausia M. Matijošaitis. Vėliau A. Nekrošius.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas gerbiamam susisiekimo ministrui M. Skuodžiui. Mane pasiekė žinia, kad ši Vyriausybė turi aiškių ir konkrečių ambicijų atgaivinti laivybą Nemuno upe, tai yra pramoninės, komercinės, rekreacinės paskirties laivybą. Gal galite keliais sakiniais pristatyti projektą, kokia numatyta laiko tėkmė, investicijų į laivybą atsiperkamumas, potencialas, vizija? Ačiū.

M. SKUODIS. Ačiū. Gal svarbiausias dalykas, kad Vyriausybės programos priemonių plane yra įtvirtintas tikslas gabenimą ir krovą upe padidinti praktiškai šimtą kartų. Pagrindinis objektas, į kurį koncentruojamės, yra Nemuno upė nuo Kauno iki Kuršių marių. Įgyvendinamas projektas pastatyti bunas tam, kad upė būtų susiaurinta, susiaurinus būtų garantuojamas pakankamas gylis, nes mes šiuo atveju visą laiką susiduriame su vištos ir kiaušinio problema. Kompanijos, kurios lyg ir norėtų naudotis upe, sako, kad nepakanka gylio, o kol nepakanka gylio, tai kompanijos, natūralu, nesinaudoja. Iki 2023 metų gylis bus užtikrintas. Jau vyksta mūsų atsakingos įmonės pokalbiai su kompanijomis, kurios norėtų gabenti baržomis krovinius. Skaičiai, kuriuos turiu ant stalo, rodo, kad barža atgabentas kroviny iš Klaipėdos į Kauną yra du kartus pigesnis, negu atgabentas vilkiku. Kaip pasakyti, potencialas yra, matysime, kaip jį išnaudosime, bet čia svarbu ne tik kroviniai, bet lygiai taip pat ir turizmas. Kas važiuo palei Panemunės pilis, tikrai matė, kad ta vieta, apskritai visas regionas iš turistinės pusės yra tikrai labai neišnaudotas. Aš tikiuosi, kad gilindami ir tvarkydami mes turėsime ir tam tikrų kompleksinių sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkui ministrui. Kadangi A. Nekrošius atsisako žodžio, užleidžia jį frakcijos kolegai A. Verygai. Prašau, gerbiamas Aurelijau, jums žodis.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau gerbiamos premjerės paklausti. Kadangi įvairiais formatais niekaip nesulaukiu atsakymo ar normalaus paaiškinimo iš Sveikatos apsaugos ministerijos, tai gal jūs galėsite pasakyti. Vyriausybės programoje ir plane jūs esate numatę infekcinių ligų klasterį įgyvendinti tik 2026 metais. Žinant, kad gydymo įstaigos netgi buvo pradėjusios projektavimą, ir žinant, kaip greitai galima šiuos projektus realizuoti ir įgyvendinti, aš noriu paklausti, kodėl infekcinių ligų infrastruktūra yra atidėta netgi kitai iš esmės Vyriausybei, iki kitos Vyriausybės kadencijos vidurio. Kodėl šitas projektas nėra vystomas dabar?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš nė kiek neabejoju, kad bus pasirinktas toks projektas, kuris bus optimalus, ir čia kam jau kam, bet turbūt ne jums kalbėti apie atidėjimą kitai Vyriausybei, nes patys tą padarėte, prisiėmėte įsipareigojimus, nors nebuvo aišku, ar tas projektas išvis bus suderintas ir ar jisai atrodys būtinai tinkamas ir perimamas. Noriu pasakyti tą patį, ką ir sakiau anksčiau. Ieškosime optimalaus sprendimo ir stengsimės jį įgyvendinti kuo greičiau, bet žinau, kad daug subjektų yra pasirašę, arba, tiksliau sakant, daug jūsų pažadų yra įvertinę kaip žvirblį rankoje, bet, matyt, Vyriausybė turi teisę savo programą įgyvendinti taip, kaip jai atrodo tinkama.

PIRMININKAS. Dėkoju, premjere. Dabar klausia L. Jonaitis, greičiausiai jau paskutinis, nes baigiasi mūsų laikas. Prašau.

L. JONAITIS (LSDPF). Aš norėčiau užduoti du klausimus: vieną – švietimo, mokslo ir sporto ministrei, kitą – finansų ministrei. Kadangi švietimo, mokslo ir sporto ministrė prieš porą dienų pasirašė įsakymą dėl profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo, kur profesinio mokymo programa privalo atitikti profesiniame standarte numatytas atitinkamas pirmo–penkto lygio... pagal kvalifikacijos standartų aprašus, ar penkto

kvalifikacijos lygmens programas galės įgyvendinti profesinės mokyklos ir ar dėl penkto lygmens programos bus reikalaujama praktinės patirties ir ketvirto lygmens profesinės kvalifikacijos?

Profesinės mokyklos pajėgios, jau dešimt metų gerina praktinio mokymo bazę ir naudodamos sektorinio praktinio mokymo centrų infrastruktūrą, turėdamos gerus mokytojus šią programą gali įgyvendinti.

Antras mažas klausimėlis, ar profesinių mokymo įstaigų absolventai (aš praeitą trečiadienį klausiau), kurie laiko kompetencijų egzaminus, bus paskiepyti kaip ir abiturientai?

O finansų ministrei...

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiamas kolega, jūs laiką jau baigėte, savo pirmu klausimu viršijote 30 sekundžių, antro klausimo tikrai nėra kada paklausti. Atsako gerbiama švietimo ministrė ir baigsime Vyriausybės valandą. Labai ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Tikrai šiuo metu svarstome penkto ISCED'o galimybes. Kaip žinote, buvusios Vyriausybės buvo teiktas vienoks pasiūlymas, gal labiau orientuotas į kolegijas. Tikrai manome, kad profesinės turėtų dalyvauti, ypač sektoriniai centrai. Tai diskutuojame su partneriais, su verslo organizacijomis, ko iš tikrųjų tikimasi iš penkto ISCED'o specialistų. Čia yra dar nemažai klausimų, bet artimiausiu metu tikrai apsispręsimė ir tikrai matome profesinių mokyklų didelį vaidmenį.

O dėl vakcinavimo prioritetų, tai visi tie, kurie yra baigiamosios klasės moksleiviai, tai yra abiturientai, buvo skiepijami. Kol kas prioritetų sąrašas nepasikeitė, tarp jų ir profesinių.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėkui premjerei, visiems ministrams, dalyvavusiems Vyriausybės valandoje, atsakiusiems į Seimo narių klausimus. Visiems dėkui. Vyriausybės valandą baigiame.

Kartu baigiame mūsų rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

Posėdis baigėsi ir tos registracijos yra formalios, jūs visi balsavote ir esate posėdyje užsiregistravę daug kartų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 55 STENOGRAMA

2021 m. balandžio 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Dar kartą laba diena, gerbiamieji kolegos! Pradedame popietinę opozicinės Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos darbotvarkę. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 75 Seimo nariai.

Opozicinių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos darbotvarkė

14.01 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4386(2) (*svarstymas*)

Teikiu svarstyti darbotvarkės 2-1 klausimą – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4386(2). Teikėja – G. Burokienė. Pranešėjas – V. Bukauskas. Prašom pristatyti. Kolega Valentinai, prašom į tribūną.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimą ir priėmė sprendimą alternatyviu balsavimu pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4386(2) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 5.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar turbūt nepabėkite. Ai, gerai. Diskutuoti yra užsirašęs kolega E. Gentvilas. Prašom. Atsisako. Valentinai, vis dėlto kviečiu grįžti atgal, pristatysite siūlymus dėl 4 straipsnio. Yra pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Seimo narė G. Burokienė. Prašom pristatyti savo pasiūlymą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pasiūlymas yra, kad įstatymas įsigaliotų nuo 2021 m. kovo 1 d.

PIRMININKAS. Čia tik datos pakeitimas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, tik datos pakeitimas, bet jau neaktualus, greičiausiai reikės vėl keisti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega.

V. BUKAUSKAS (MSNG). Pirmininke, kaip ir autorė paminėjo, jeigu bus pritarta po svarstymo, priėmimo stadijoje bus suredaguota.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė – pritarti. Yra pasisakančių už. Techninis pataisymas, siūloma nesvarstyti. Galime bendru sutarimu? Dėl motyvų dėl viso. R. Tamašunienė kalba už. Nėra salėje. Prieš kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Man ir toliau keistas tas bandymas pritempti ne prie labai aiškaus rezultato, atstovavimo Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, bet prie tam tikrų manipuliacinių dalykų. Mes matome, kad šiandien yra situacija, kai partija paskutiniuose Seimo rinkimuose gavo 1,99 % balsų, tai yra toli toli iki 5 % esamos ribos, tačiau gauna biudžetinį finansavimą. Tokia partija įgautų teisę skirti savo atstovą į Vyriausiąją rinkimų komisiją, nors akivaizdu, kad, pavyzdžiui, po savivaldos rinkimų, jeigu vėl nesurinks 2 % balsų, ši partija per pastaruosius trejus rinkimus neatitiks reikalingo finansavimui gauti procentų skaičiaus ir neteks valstybės finansavimo. Tai kas tada atsitinka tokiu atveju? Pavyzdžiui, per savivaldos rinkimus 2023 metais ta partija patiria

dar vieną nesėkmę ir nebegauna biudžetinio finansavimo. Tai ką, Vyriausiosios rinkimų komisijos kadencijos viduryje mes turime atsisakyti tos partijos nario Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, nes ji jau nebegaus biudžetinio finansavimo.

Arba kitas dalykas – savivaldos rinkimuose kažkuri partija, kurios gal šiandien dar nėra, pasirodys fantastiškai sėkmingai ir bus apskaičiuota, kad jai priklauso biudžetinis finansavimas. Tai ta partija, kurios šiandien dar nėra, įgaus teisę kadencijos viduryje paskirti savo narį į Vyriausiąją rinkimų komisiją. Mes pagalvokime, su kuo mes susiejame kriterijų, kada gali skirti atstovą į VRK, – ne nuo Seimo rinkimų rezultatų, o nuo nuolat kintančios dinamiškos situacijos. Tai aš nepritariu šitam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už pasisako R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Gerbiamas kolega E. Gentvilas prieštarauja pats sau, nes taip pat buvo jo teiktas projektas, kada gali netekti partijos VRK atstovų, ir jie taip pat būtų keičiami visos VRK kadencijos darbo metu.

Antras dalykas, jeigu partija yra aktyvi ir turi piliečių palaikymą, ir gauna balsų, ir skiria finansavimą savo veiklai, ta partija turi galimybę teikti į apygardų komisijas narius ir pirmininkais jie gali tapti. Tai kodėl neturi turėti savo atstovo Vyriausiojoje rinkimų komisijoje? Komisijoje visų partijų platesnis atstovavimas kaip tik darytų Vyriausiosios rinkimų komisijos darbą skaidresnį, efektyvesnį ir aiškesnį visiems piliečiams. Aš labai siūlau palaikyti įstatymo projektą, juo labiau kad ir Seimo teisininkai, ir mūsų komiteto biuras mato, kad tai sprendimas toms partijoms, kurios turi rezultatus, bet ne tokius, kad turėtų frakcijas Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už išsakytas nuomones. Matome, kad bendro sutarimo nėra. Balsavimas bus numatytu laiku dėl šitų ir kitų klausimų. Balsavimo laikas – tai bus 15 val. 40 min. – 15 val. 55 min. Ačiū.

14.07 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-178 (pateikimas)

Teikiu svarstyti darbotvarkės 2-2 klausimą – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-178. Pranešėjas – G. Paluckas. Pateikimas. Prašom, kolega, į tribūną.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiuo įstatymo keitimo projektu yra siūloma sudaryti galimybę asmenims, dalyvaujantiems kaupiant pensijas, vadinamojoje antrojoje pensijų kaupimo fondo sistemoje, pasitraukti iš jos išreiškus savo valią. Šiandien reguliavimas yra ganėtinai kietas ir tokios valios anksčiau neišreiškę asmenys dabar privaloma tvarka ne tik yra įtraukiami, tačiau ir pasitraukti iš pensijų kaupimo negali.

Be jokios abejonės, ruošimasis senatvei ir taupymas bei kaupimas yra labai svarbūs. Tačiau šiuo atveju reikia suvokti, kad terminas „pensija“ nėra tikslus, nes tai yra privatus taupymas iš anksto nustatytomis sąlygomis, neužtikrinant ar negarantuojant tam tikros grąžos. Dėl šios priežasties patį privalomą dalyvavimą be galimybės pasitraukti galima būtų vertinti kaip perteklinį suvaržymą. Nes daugelis asmenų Vakarų Europos valstybėse, vis dėlto žiūrėdami atsakingai į savo pensiją, turi galimybes išeiti iš vienokio ar kitokio formato. Lygiai taip pat kalbant apie Rytų Europą ar Vidurio Rytų Europą tos tendencijos dėl tokio kieto privalomo dalyvavimo pensijų kaupimo fonduose taip pat keičiasi. Paskutinis pavyzdys – Estija, kai buvo sudarytos galimybės žmonėms pasitraukti iš pensijų kaupimo fondų ir investuoti sukauptus pinigus alternatyviai. Tokia galimybė pasinaudojo beveik 129 tūkst. asmenų.

Tačiau, mieli kolegos, tai nėra kokia nors kontrareforma jau įvykusios pensijų kaupimo reformos anksčiau. Buvo priimti geri sprendimai, buvo padaryta iš tiesų gerų sprendimų, tačiau visa tai kainavo ir tam tikrus kompromisus. Būtent tas privalomas dalyvavimas nepaliekant jokių išlygų iš esmės ir yra tas prastas kompromisas, kurį mes siūlome ištaisyti.

Dar daugiau, prieš keletą dienų, matyt, žiniasklaidoje teko skaityti apie situaciją, kai Lietuvoje dirbantys užsieniečiai, šiuo atveju, rodos, vietnamiečiai, privalomai dalyvauja kaupiant pen-

sijas, tačiau palikę mūsų šalį, išvažiuavę, nežinia, kaip tą dalyvavimą tęs. Lygiai taip pat asmenys Lietuvos piliečiai, nusprendę dėl kokių nors priežasčių emigruoti ar palikti Lietuvą, paliktų tam tikras savo įmokas, o galimybės perkelti jas į kitą šalį, toje šalyje veikiančius pensijų fondus, taip pat neturi.

Todėl, mieli kolegos, nepaisant to, kad pati įstatymo nuostata yra labai aiški ir gal kiek netgi radikaloka, kaip kai kurie kolegos įvardino, tačiau ji atliepia visuomenės poreikį. Tikiu, kad komitetuose svarstant gali būti ir šiek tiek suminkštinta, atliepiant galbūt šių dienų aktualijas, kurios liečia užsieniečius, šių dienų aktualijas, kurios liečia dalyvaujančių pensijų fonduose asmenų prievolę įrodyti svarbias aplinkybes, dėl kurių nori pasitraukti, „Sodros“ darbuotojams. Manau, kad ta našta nereikalinga nei „Sodros“ darbuotojams, nei patiems asmenims. Ir galų gale mes sudarytume galimybę tokiems asmenims savo senatve pasirūpinti ar pensijų kaupimu pasirūpinti alternatyviomis priemonėmis, kurios taip pat rinkoje yra prieinamos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Jūsų nori paklausti keliolika Seimo narių. Pirma klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų sveikinu. Mes gyvename demokratiškoje šalyje, vienaip ar kitaip tai yra kiekvieno pasirinkimas. Toks pirmas jūsų žingsnis, kad nebūtų prievartos, ir aš tikrai jį sveikinu. Ar jums neatrodo, kad apskritai tai yra privatus verslas ir ar neturėtų būti ir užsiimti... eiti ne per Valstybinio socialinio draudimo fondą, o tiesiog privatus verslas, kuris užsiima privačiu pensijų kaupimu? Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Na, kaip savo pasisakyme aš minėjau, iš tiesų tai yra privatus taupymas. Tai yra privatus taupymas, kuris yra skatinamas ir valstybės lėšomis. Ar mums to reikia? Taip, turi egzistuoti tam tikra alternatyva (turiu galvoje, ne alternatyva, o papildomas taupymas, kaupimas) egzistuojančiai valstybinio socialinio draudimo sistemai. Tačiau stebuklų nėra ir nebus. Turiu galvoje, kad pagrindą pensijai vis tiek turi užtikrinti valstybė, valstybė yra vienintelis garantas, kad asmuo gaus pensiją. Turiu galvoje, kad privatūs kaupimo fondai, taupymo fondai jokių garantijų neteikia. Neduok Dieve, gali kada nors atsitikti taip, kad tai, ką tu mokėjai, sukaupei... galų gale nebus iš ko mokėti tų anuitetų ar panašių dalykų.

Tačiau atsisakyti šios sistemos visa apimtimi aš tikrai nesiūlau, nes yra daug žmonių, kurie tikrai per menkai rūpinasi savo ateitimi, savo senatve ir savo taupymo ar kaupimo instrumentais, todėl tokią galimybę palikti, kad išitraukia, gerai, bet išeiti, jeigu aš sugalvojau, jeigu aš matau alternatyvų savo rūpinimosi senatve planą ir galiu jį susidaryti, vis dėlto reikėtų sudaryti. Tai yra, kaip sakote, daugiau pasirinkimo laisvės šiuo atveju irgi prisiimant tam tikrą atsakomybę už tai. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi E. Pupinis.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš iš tikrųjų taip pat sveikinu, nes labai geras sprendimas ir labai laiku, ypač žinant šią sunkią situaciją žmonių, kai kiekvienas euras tampa brangus. Bet kaip jūs manote, ar yra normalu, kai dabar šimtai žmonių turi eiti į teismus tam, kad turėtų gauti galimybę išeiti iš šio kaupimo, nors juos automatiškai įtraukė į tą kaupimą?

Ir kita situacija. Kaip jūs manote, ar neatsiras labai daug trikdžių iš privačių pensijų fondų, nes jiems yra didžiausia nauda, kad kuo daugiau ten būtų kaupiančiųjų, ir jiems labai neapsimoka, kad iš ten išeitų žmonės. Kaip jūs galvojate, ar nebus daug trukdymo šiam įstatymo projektui? Galbūt pastatys dar kelias mokyklas ir nuskęs šis projektas?

G. PALUCKAS (LSDPF). Į antrą klausimo dalį man sunku atsakyti, bet aš neabejoju, kad savo ruožtu savo interesus kaupimo fondai tikrai gina ir gins. Yra lobistinės veiklos įstatymai, yra tie instrumentai. Ir komitetuose, ir frakcijose, aš net neabejoju, kad mėgins atskleisti šios įstatymo nuostatos tam tikrus trūkumus ar pavojus.

Dėl pirmos klausimo dalies aš galiu tik pritarti, tai nėra normalu, jeigu žmogus turi eiti į teismą ir įrodinėti, jog buvo svarbios aplinkybės, dėl ko jis norėjo pasitraukti ir tokio sutikimo ar leidimo negavo. Matote, tai yra subjektyvu. Tai, kas „Sodros“ darbuotojui neatrodo svarbu, man yra svarbu, ir kodėl aš turiu įrodinėti tai, kas kažkam nėra svarbu. Žinokite, toks reguliavimas šiek tiek yra perteklinis. Šitos prievartos šiuo atveju tikrai galėtume ir atsisakyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. E. Pupinio nematau salėje. Klausia A. Mazuronis, ruošiasi L. Kukuraitis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš tiesų geras ir reikalingas pasiūlymas. Užbėgdamas įvykiams už akių, pasakysiu, kad aš tikrai paremsiu ir didžioji dalis mūsų frakcijos parems šį įstatymo projektą, nes matome, kad jis tikrai reikalingas. Skaitant tekstą man kilo toks klausimas. Sakykite, tokia hipotetinė situacija, jeigu priimame, nuo rytojaus šios nuostatos įsigalioja ir poryt 20 % pensijas kaupiančių žmonių nueina nutraukti sutartis – nebedalyvauja toliau šioje pensijos kaupimo stadijoje. Ar dėl to įgyvendinus šias nuostatas nenukentės tie asmenys, kurie nuspręs likti tuose fonduose, nes pakankamai nemaža dalis gali paprašyti išmokėti pinigus per gana trumpą laikotarpį. Ar yra numatyti kokie nors saugikliai, kad šitai neatsitiktų?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų tam tikri įgyvendinimo etapai ar momentai turėtų būti apsvarstyti komitete įvertinus būtent poveikį, tačiau dramatiško poveikio dėl šio įstatymo projekto visai sistemai aš tikrai nematau, nes, pirmas dalykas, didelė dalis žmonių turėjo galimybę pasitraukti per tą 2019 metų reformos langą – kurie buvo jau labai tvirtai apsisprendę, tuo ir pasinaudojo. Mes, matyt, daugiau kalbame apie mažesnę apimtį asmenų ir apie perspektyvą į ateitį, kad tokios kietos prievolės nebeliktų. Turint galvoje, kad didžioji dalis pensijų kaupimo fondų investuoja į kitų fondų vienetus užsienyje, tų fondų apimties sumažėjimas didelės reikšmės ekonomikai, šalies ekonomikai, tikrai, mano galva, neturėtų.

PIRMININKAS. Klausia L. Kukuraitis, ruošiasi L. Savickas.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, turiu tris klausimus, tikiuosi, išiminsite. Pirmas: ar nebijote, kad leidus daliai žmonių atsiimti pinigus iš fondų nutiks taip, kaip nutiko Estijoje, kur dalis Estijos pensijų ekspertų susiėmę už galvų ir nerekomenduoja Lietuvai eiti tuo keliu.

Antras: ką daryti dėl nelygiavertiškumo principo ir dėl jo pažeidimo, kad dalis galėtų pasiimti iš fondų, o kiti žmonės, kurie kažkada sąmoningai apsisprendė, bet dabar jų situacija sudėtinga, negalėtų pasiimti? Kaip spręsti šį klausimą?

Trečias, galbūt ir pats sudėtingiausias: kaip fondams reikėtų atskirti valstybės indėlį, jeigu konkretus asmuo paėmė po 20 metų, o fondas yra investavęs tuos pinigus į įvairias akcijas, kaip nuspręsti, kurie pinigai buvo investuoti ir į kokio pelningumo sistemas? Ar tai yra įmanoma apskritai? Sėkmės!

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū. Ministre, aš savo pasisakyme tikrai, manau, labai pozityviai vertinau tą reformos dalį, kuri buvo atlikta, atsiejant nuo „Sodros“ pumpavimo, pinigų pumpavimo į privatų taupymą. Iš tiesų tai yra teisingas žingsnis, bet, kaip minėjau, yra padaryti tam tikri kompromisai, kurių, matyt, reikėjo, kad visas paketas būtų priimtas.

Kalbant apie Estijos pavyzdį, taip, Estijoje tos nuomonės išsiskiria, bet jie ir priėmė tą vadinamąją reformą gana sunkiai iš kelinto karto. Todėl vienintelė problema, kurią aš matau ir kuri iš dalies yra Estijoje, kad tie, kurie pasiėmė tuos pinigus, ieškojo alternatyvos investicijoms, o paprasčiausia alternatyva, kurią mes visi suvokiame, yra investicija į plytą, taip kaitinant nekilnojamojo turto rinką. Tačiau investicija į plytą, arba papildomai perkant nekilnojamąjį turtą, būtų ar kitus dalykus, Lietuvoje nėra tiek paprasta. Sakykime, būsto įsigijimas su paskola, nes tos atsiimtų nedidelės, sakykime, pradinio įnašo dalies Lietuvoje neužteks. Pas mus atsakingo skolinimosi reguliavimas yra gerokai griežtesnis. Estijoje jis yra liberalesnis. Todėl kalbant apie poveikį nekilnojamojo turto rinkoje – mes matome jį ir be šių pinigų, turiu omenyje, jis vyksta, ir Lietuvos centrinis bankas bei Seimo Biudžeto ir finansų komitetas turės į tuos dalykus reaguoti.

Dėl lygiateisiškumo, aš manau, reikėtų kalbėti ir diskutuoti komitete, kad užtikrintume ir konstitucines visų asmenų lygybės nuostatas dėl įstatymo taikymo ir panašiai.

Trečias klausimas, atsiprašau, kad neužsirašiau, reikėjo atsiminti, patikslinkite. Dėl atskyrimo, tai yra kokią pinigų apimtį ar sumą tu atsiimsi, priklauso nuo vertės tą dieną, tai yra konvertavimo tų sukaupytų vienetų, nes mes konvertuojame atgal į pinigus, nors turime vieneto vertę. Sakykime taip, kitos technikos šiuo atveju aš nelabai įsivaizduoju, bet galbūt visi bendradarbiaudami, komitetuose svarstydami galėtume pamatyti. Didesnė problema yra, matyt, tiems, kurie dalyvauja seniai ir dalis turi sumažintą „Sodros“ vienetų senatvės pensijos dalį, o kiti, kurie švie-

žiai dalyvauja, turi tik tuos įdėtus pinigus su valstybės parama. Čia ta konversija į teisės į „Sodros“ senatvės pensiją grąžinimą yra to teisinio mechanizmo įgyvendinimo problema, aš čia tikrai neneigiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia V. Valkiūnas, nes L. Savicko šiuo metu nėra salėje. Valdemarai! Valdemarai, klauskite!

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ne, viskas man tinka. Balsuojame už, palaikome ir viskas bus gerai.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, kolega. Nuomonės už ir prieš. Už nori pasisakyti V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, kolegos, siūlau palaikyti šį įstatymo projektą ir leisti patiems žmonėms spręsti, ką daryti su savo sukauptais pinigais. Balsuokite už.

PIRMININKAS. Prieš norėtų kalbėti M. Lingė. Taip, kolega Mindaugai.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikriausiai puikiai prisimenate visas visuomenėje buvusias diskusijas dėl privačių pensijų fondų. Kiek keliama sumaištis, kiek žmonėms pasėjama nerimo ir neužtikrintumo, kai pradedama kaitalioti taisykles. Taisyklių kaitaliojimas apskritai mažina bet kokios sistemos stabilumą ir patikimumą. Šiuo atveju tikintis, kad žaidžiant žaidimą, iš kortų namelio išėmus vieną kortą, tas namelis nesugrius, na, tuo atveju tikrai gali neįvykti toks optimistinis variantas. Paminėtas Estijos pavyzdys rodo akivaizdžią tendenciją, kad žmonės, nutraukę kaupimą, dažniausiai sukauptus pinigus išleidžia per trumpą laiką išgydami vartojamų prekių, o ne laiko santaupas. Galvojant apie saugumą senatvėje, apie rūpinimąsi ateitimi, esant demografinėms problemoms, visos šios tendencijos būtų neigiamai paveiktos atsiradus ir intervenavus į pačią sistemą. Galime skaičiuoti tiek ilgalaikio, tiek trumpalaikio laikotarpio pasekmes. Pensijų anuitetų fondas nepasieks reikiamo dydžio, na, jis bus mažesnis ir tai neleis užtikrinti efektyvaus viso anuitetų turto valdymo. Trumpuoju laikotarpiu tai gali reikšti, kad reikės pakeisti investavimo modelį, dėl to sumažėtų galimybė uždirbti papildomą pensiją, pelną. Dėl to ateityje gali nukentėti naujiems klientams siūlomų pensijų anuitetų išmokos. Tai mažintų patrauklumą ir problema, be abejo, liktų. Šis sprendimas labiau primena kokį greitą kreditą, kad galima gauti, atgauti greitai visus pinigus, bet ilgalaikę prasmę problemos tikrai liktų neišspręstos. Aš šiuo atveju pasisakau už stabilumą, už tai, kas yra sukurta. Nebejaukime žmonėms proto.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos, už išsakytas nuomones. Balsavimas numatytu laiku.

14.24 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-256 (pateikimas)

Teikiu darbotvarkės 2-3 klausimą – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-256. Pranešėjas – G. Kindurys. Prašom, kolega. Pateikimas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo metu įstatyme yra nustatyta, kad nuo liepos 1 dienos socialinių paslaugų srities darbuotojams minimalieji pareigūnės algos pastoviosios dalies koeficientai bus didinami 30 %. Šiuo metu galioja 20 % priedas. Tačiau socialinės globos įstaigose dirbantys slaugytojų padėjėjai nėra priskiriami prie socialinių paslaugų srities darbuotojų, jiems minėtas koeficientų didinimas netaikomas, todėl toje pačioje įstaigoje dirbantys slaugytojų padėjėjai gauna mažesnę darbo užmokestį, nei tam tikra prasme panašų darbą dirbantys socialinių darbuotojų padėjėjai. Be to, slaugytojų padėjėjų kompetencijai keliama reikalavimai pareigybės aprašymuose yra net ir didesni. Taigi, apibendrintai galima teigti, kad dabar darbo užmokesčio skirtumas yra 20 % tarp šių pareigybių, o nuo liepos 1 dienos bus 30 %. Tai sudaro apie 228 eurus. Šių darbuotojų šeimoms, kad ir popieriuje, kas mėnesį 220 eurų yra labai svarbios pajamos.

Taigi prašau pritarti šiam įstatymo pakeitimui, nustatant 30 % priedą ir slaugytojų padėjėjams, ir taip pradėti spręsti šią problemą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti keli Seimo nariai. Pirma klausia L. Nagienė. Prašom. Ruošiasi E. Pupinis.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų įstatymo pataisa yra tikrai būtina. Jūs gal galite pakomentuoti, kiek dabar, šią dieną, yra dirbančių slaugytojų padėjėjų ir kuo skiriasi tos pareigybės aprašymas? Man jie visiškai, jeigu žiūrėtume, identiški būtų. Darbas toks pat ir kvalifikacija tokia pat būtina.

G. KINDURYS (LVŽSF). Iš tiesų skaičiaus nepasakysiu, nes šis įstatymas taikomas tiek savivaldybės įstaigoms, tiek ministerijų įsteigtoms. O kai kalbėsi su įstaigų darbuotojais nuo eilinio iki finansininko, jie sako, kad dirba labai panašų darbą, tik tiek, kad slaugytojų padėjėjai daugiau dėmesio skiria žmonėms su sunkia negalia, jų pareigybė daugiau siejama su medicinos paslauga. Tuo jie kažkiek skiriasi. Tačiau yra taip, kad prie to paties socialinės globos namų gyventojų prieina ir socialinio darbuotojo padėjėjas, ir slaugytojas. Jie dirbdami po vienu stogu tikrai jaučia socialinę nelygybę.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi M. Ošmianskienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau, gerbiamas kolega, pasiteirauti. Iš tikrųjų, turbūt, be slaugytojų padėjėjų, socialinių darbuotojų, yra kitų pareigybių. Iš tikrųjų, jei čia bus pakelta, aš tikrai ne prieš, 30 %, kaip toje visoje algų lentelėje atrodys kitos pareigybės? Čia yra slaugytojų padėjėjai, bet yra turbūt ir slaugytojai, gal jie finansuojami pagal kitą eilutę.

Iš tikrųjų ar nebus taip, kad vėl bus iškritusios kai kurios kategorijos ir taip žmonės, faktiškai dirbantys vienodai, iškris iš tos sistemos ir bus tam tikros disproporcijos, kai žemesnės pagal kvalifikaciją pareigybės gaus didesnę atlyginimą už aukštesnės kvalifikacijos. Tai dėl to norėčiau paklausti.

G. KINDURYS (LVŽSF). Atsakyti turbūt galima dvejopai. Iš principo labai menkai skiriasi koeficientai tam tikra prasme socialinių darbuotojų, slaugytojų ir jau dabar tas taikomas 30 % priedas neiškreipia, nes jis yra taikomas prie minimalių pareiginių algų pastoviosios dalies koeficientų. Kadangi ta sistema gyvuoja jau ne vieną mėnesį, 20 % priedas, tai rodo, kad tos sistemos neiškreipia. Mes pridėtume tik 10 % labai panašiai pareigybei.

Sistemiškai žiūrint, turbūt tikrai norėtusi, kad visų, ne tik socialinės globos namų socialinių padėjėjų, algos kiltų, bet būtent mane tie signalai nuolat pasiekdavo iš įstaigų, kurios tikrai nemažos, kuriose yra tikrai nemažai ir socialinių darbuotojų, ir slaugytojų padėjėjų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Klausia M. Ošmianskienė. Ruošiasi S. Jovaiša.

G. KINDURYS (LVŽSF). Jie yra panašūs. Todėl neiškreips, nes panašūs jų koeficientai. Šiandien 4,3 yra minimalus tam ir tam.

PIRMININKAS. Prašom, kolege Monika.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Į mano klausimą iš dalies atsakė, bet aš dar kartą paklausiu. Jeigu teisingai supratau, jūs kalbate tik apie slaugos... tai yra globos įstaigoje dirbančius žmones. Bet juk yra ir kiti slaugos padėjėjai – tiek ligoninėse, tiek galbūt slaugą teikiantys namuose, link ko iš esmės mes turėtume eiti ir orientuotis. Kažkaip atrodo visiškai neteisinga tų žmonių atžvilgiu.

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip. Jeigu žiūrėtume sistemiškai, tikrai norėtusi turbūt ne tik šioms pareigybėms nustatyti didesnę atlyginimą. Šiuo įstatymu koeficientai turbūt yra ne vieną kartą keisti. Ir praeitos kadencijos, man atrodo, pabaigoje jie buvo peržiūrėti. Bet šiuo pakeitimu aš būtent akcentuoja tą tokį, mano nuomone, kaip ir socialinį nelygumą, kai tikrai dirbdami toje pačioje įstaigoje mato, kad kolega, dirbantis panašų darbą, rūpinasi tuo pačiu gyventoju, tuo pačiu pacientu, gauna tokį skirtumą. Aš tikėdamas, kad šis pateikimas *praeis*, ir tikrai Socialinių reikalų ir darbo komitetas galėtų ir plačiau pasižiūrėti, ir ministerijos duomenis gauti, aišku, viskas remiasi į lėšas, labai tikiuosi, kad komitetas tikrai atsakingai įvertins, ir tikrai neprieštarausiu, jeigu nusstatys platesnį šio įstatymo pakeitimo spektrą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Gintautai, aš kaip tik apie lėšas ir apie etatų skaičių norėčiau paklausti. Jūs apskaičiavę, kiek reikės *summa summa-rum* įvykdyti šį gal ir neblogą, dosnų, bet, žinote, nevysiškai galbūt vienodą kitoms grupėms siūlymą? Ar visiškai patenkinti poreikiai šių slaugytojų padėjėjų etatų, kiek jų yra per visą Lietuvą?

Aš manau, jeigu jų būtų trūkumas, tai atlyginimas savaime turėtų būti didinamas, galbūt net iš pačių įstaigų sutaupytų lėšų, galbūt priedų ir panašiai. Prašau atsakyti į tuos mano du.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Na, neslėpsiu, iš tiesų nesusirinkau tokių duomenų, kiek tiksliai yra. Kita vertus, vertinant lėšų poreikį, gali būti labai individualiai, žiūrint pagal įstaigas. Manau, ar bent dalį priedo, ar visą, ar kai kurios įstaigos būtinai reikalaus papildomų lėšų, turbūt reikėtų žiūrėti individualiai. Tik tiek, kad jis yra taikomas siauresnei sričiai – socialinės globos namams. Aš labai tikiuosi, kad čia parodys savo kompetenciją Socialinių reikalų ir darbo komitetas, taip sakant, ras tą aukso vidurį sprendamas šio klausimo problema.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar nuomonės už ir prieš. Už pasisako A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, manyčiau, kad iš tiesų nėra logiška ir nėra gerai, kai socialinės globos namuose dirbančių dviejų panašių pareigybių asmenų atlyginimai – slaugytojų padėjėjų ir socialinių darbuotojų padėjėjų – yra skirtingi. Žmonių grupė, dirbanti panašų darbą ir gaunanti mažesnį darbo užmokestį, visada jaus nuolatinį nepasitenkinimą, nepakankamą jų darbo vertinimą. Šis klausimas žmonėms yra be galo jautrus ir bet koks neobjektyvus darbo užmokesčio paskirstymas atima iš žmonių paskatą savo pareigas atlikti kiek įmanoma geriau, tuo labiau globos namuose.

Šiuo atveju, kaip nurodoma aiškinamajame rašte, darbo užmokesčio skirtumas po paskutinių pakeitimų siekia daugiau negu 200 eurų. Tai šios kategorijos darbuotojų gaunamo atlygio gana reikšmingas skirtumas. Mes turime nuolatos siekti, kad bet kokioje srityje dirbančių darbuotojų apmokėjimas kiek įmanoma objektyviau atliktų dirbamo darbo pobūdį. Todėl pritariu, kad turime išspręsti tą darbo užmokesčio diskriminaciją tarp lygiaverčių darbuotojų grupių, socialinės globos namuose dirbančių slaugytojų padėjėjų ir socialinių paslaugų srityje dirbančių socialinių darbuotojų padėjėjų. Kaip dirbęs Socialinės apsaugos ministerijoje ir turėjęs nemažą ryšį su socialinės globos namuose dirbančiais darbuotojais, kad ir kokių būtų buvę prieštaravimų, aš turėjau pagal savo sąžinės mąstymą pateikti savo tokią poziciją ir prašau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega Antanai. Prieš pasisako M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Skirtingai negu projekto iniciatorius, aš pasidomėjau, kokie yra skaičiai ir kiek šiuo metu yra dirbančių slaugytojų padėjėjų globos namuose. Turime 1 tūkst. 318 šiandien, reikėtų apie 3,8 mln. papildomų lėšų metams, tačiau tai tik dalinis klausimo sprendimo būdas. Kodėl turi būti diskriminuojami kiti slaugytojų padėjėjai, kurie dirba ne globos įstaigose, teikia integralias paslaugas ar kitose institucijose? Jeigu kalbėtume dar apie vienodinimą ir plėtimą, tai šis siūlymas kaip tik yra diskriminuojantis ir išskiriantis tik vienos rūšies įstaigose dirbančius slaugytojus. Tai tik įrodo, kad šią problemą reikia spręsti sistemiskai, neneigiant problemos svarbos ir aktualumo, neneigiant didelių lėšų papildomo poreikio. Iš tiesų ši klausimą turėtų sistemiskai spręsti Vyriausybė ir aš pasisakau, kad tai eitų su kitų metų biudžeto svarstymu. Todėl šiame etape siūlau balsuoti prieš ir laukti Vyriausybės pasiūlymo su biudžetu.

PIRMININKAS. Ačiū kolegoms. Išsiskyrus nuomonėms dėl šio projekto bus balsuojama numatytu laiku.

14.36 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-204 (pateikimas)

Teikiu vakarinio posėdžio darbotvarkės 2-4 klausimą – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-204. Pranešėjas – E. Sabutis. Taip pat šį pateikimą parėmė kolegos K. Vilkauskas, V. Kanopa, V. Targamadzė. Prašau, kolega.

E. SABUTIS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, jūsų, sakykime taip, teismui teikiu Vietos savivaldos įstatymo pataisą. Pagal šią pataisą turbūt mes visi norėtume politinį diskursą arba politinę veiklą geriau sureguliuoti. Ko mes paprastai norime iš politikų kaip žmonės, bet ir patys iš savęs kaip politikai, tai kuo daugiau aiškumo ir kuo daugiau skaidrumo.

Dirbdamas beveik šešerius metus vietos savivaldoje ir tarybos nariu, ir mero pavaduotoju, ir meru, susidurdavau iš praktinės pusės, kad Vietos savivaldos įstatyme yra aiškiai parašyta apie

nusišalinimo tvarką būtent tarybos posėdžio metu, prieš jam prasidedant arba prieš pradėdant svarstyti klausimus, tačiau tame pačiame įstatyme apie darbą komiteto metu arba komisijos metu taip aiškiai nėra akcentuota. Aišku, žinau, kad yra ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinimas, yra ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos daug išaiškinimų apie tai, kaip turėtų tarybos nariai nusišalinti ir ką turėtų daryti, tačiau iš patirties galiu pasakyti, kad Seimo nariai tikrai yra labiau išprusę ir labiau įgudę dėl įstatymų, daug geriau juos žino, o tarybų nariai iš tikrųjų dirba su savo pagrindiniu įstatymu – Vietos savivaldos įstatymu ir man pačiam anksčiau tekdavo jiems daug aiškinti etinių normų. Tam, kad nereiktų daug aiškinti, manau, kad šitas įstatymo pakeitimas tikrai suteiktų daugiau aiškumo ir daugiau skaidrumo.

Teisės departamentas pateikė nemažai pastabų ir pasiūlymų, tikrai nemažai jų yra konstruktyvių. Jeigu po pateikimo pritarumėte šitam įstatymo projektui, tai Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete tikrai pataisytume ir jau svarstymo metu pateiktume baigtą ir subalansuotą projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Yra norinčių jūsų paklausti. Pirmas klausia E. Pupinis. Ruošiasi G. Kindurys.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų reikia pripažinti, kad savivaldybėse dėl tos jūsų pateiktos idėjos problemų yra. Būna atvejų, kad tikrai nėra kas balsuoja, bet tai problema turbūt kilusi ne šiaip sau, o nėra kas balsuoja, kad per ilgai meras buvo, o gal ne per ilgai, daug aplinkui yra pareigūnų, kurie turi tam tikrų santykių su savivaldybe, na, tapo giminaičiais su tarybų nariais. Ar nemanote, kad vis dėlto... Netgi vienas meras, neminėsiu, kas toks, bet iš tikrųjų sąmoningai išėjo iš merų, išėjo į kitą darbą sakydamas, kad nėra kam vadovauti – aplinkui arba giminaičiai, arba labai geri draugai ir pažįstami. Ar nemanote, kad šis įstatymo pakeitimas dar labiau pablogins situaciją ir iš tikrųjų savivaldybėse atsiras dar daugiau tarybų narių draugų ir pažįstamų? Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Gerbiamas Edmundai, atsakydamas į jūsų klausimą visų pirma noriu pažymėti, kad tapti tarybos nariu yra galimybių daug kam, aišku, yra ir išimčių, kas negali tapti tarybos nariais. Matyt, kai kurie žmonės, matydami įvairius saugiklius, tarkime, labai didelį užstatą saugiklį, negražinamo užstatą saugiklį, taip pat matydami, kad greičiausiai turės labai daug nesuderinamų interesų, galbūt dalis ir nekandidatuoja. Kita dalis kandidatuoja į tarybas. Bet šiuo atveju aš manau, kad ankstesnių kadencijų Seimai, jeigu taip apibendrintai pavadinčiau, įstatymo leidėjas, šitą atvejį numatė. Mano manymu, jis pakankamai gerai sureguliuotas jau dabar Vietos savivaldos įstatyme.

Kaip pavyzdį galiu paminėti vasario pradžioje vykusį Jonavos rajono savivaldybės tarybos posėdį, kurį teko stebėti. Kadangi buvo tvirtinamas biudžetas, iš 25 tarybos narių 17 narių išreiškė nusišalinimus, kadangi pagal VTEK išaiškinimą jie tai privalėjo padaryti. Tačiau įstatymo leidėjas labai sąmoningai ir, aš manau, labai išmintingai įdėjo galimybę tokiems taryboms nariams būti ne nusišalinusiems ir būti nenušalintiems, jeigu tai motyvuotu sprendimu priima taryba. Deja, arba labai gerai, kad visi jie buvo atstatyti tarybos sprendimu ir visi jie galėjo balsuoti už biudžetą. Manau, šitas dalykas yra įstatyme pakankamai gerai sureguliuotas.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys. Ruošiasi M. Majauskas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų savivaldybių tarybų posėdžiai, komitetų kai kada dėl nusišalinimo atrodo kurioziškai ir juokingai ir kai kada tikrai artimi... arba yra ir pažeidimų, kuriuos gana sudėtinga įrodyti. Jūs, kaip projekto teikėjas, kaip Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto narys, ar matote poreikį dar daugiau papildyti Vietos savivaldos įstatymo nuostatas konkretesnėmis nusišalinimo procedūromis, būtent vykdant nuotolinius posėdžius. Nes šiandien reglamentuojamos nusišalinimo procedūros būdavo visada taikomos, kai posėdžiai vyksta tiesiogiai, o kai vyksta nuotoliniai, tai tikrai matome nesusipratimų. Ir tokių kaip Jonava, jūs sakėte, tai čia yra labai geri pavyzdžiai, bet tokių, manau, yra nedaug.

E. SABUTIS (LSDPF). Atsakydamas į jūsų klausimą vėl galėčiau paminėti Jonavą, bet galbūt per daug miniu savo gimtąjį miestą. Bet tas dalykas yra tiesiog sprendžiamas, kadangi vedamas tarybos posėdis ne per *Microsoft Teams*, bet per *Zoom* platformą, kompiuterininkų yra sudaryta galimybė tiesiog išjungti ir posėdžio dalyvį iškelti į kitą vadinamąjį kambarį, kur jis negali nei kal-

bėti, nei matyti, nei girdėti, ir paskui tam tikru laiku yra atkeliamas. Bet tai, ką jūs sakote, yra tikrai racionalu. Tai būtų galima numatyti arba tiesiog aprašant įstatyme, arba labai jau nevaržant savivaldybių tarybų, galbūt tai būtų galima paminėti, kad būtent tokia tvarka galėtų būti numatyta savivaldybių tarnybų reglamentuose. Manau, labai racionali jūsų pastaba. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi A. Skardžius. Prašom, kolega Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš tik norėjau trumpai padėkoti. Nors ir smulkūs pakeitimai, bet man atrodo, jie padarytų savivaldybių tarybų veiklą efektyvesnę, ir aš tikrai palaikysiu. Kokių nors ypatingų klausimų neturiu. Tik norėjau padėkoti už tikrai prasmingą siūlymą. Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Kolega Artūrai, jūsų klausimas. Ruošiasi S. Tumėnas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ištis mes gyvename *švogerių* krašte, ypač mažose savivaldybėse net ir menkiausios įstaigos valytojos etato neįmanoma gauti, asmeniškai nesuderinus su tos savivaldybės meru. Galėčiau vardinti tokias savivaldybes, tikrai neužtektų abiejų rankų pirštų, kur taip yra. Tai ar nemanote, kad tas papildomas, perteklinis reikalavimas sukels daugiau painiavos ir apsunkins sprendimų priėmimo procesą, nes, kaip žinote, didieji dalykai daromi atvirai, o jūs bandote ant skruzdėlyno tako ieškoti sprendimų būdų, neva tai pažabos galimą interesų konfliktą. Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Pažaboti interesų konfliktus įstatymu, nemanau, kad yra įmanoma, nes interesų konfliktas ir be įstatyme įrašytos raidės jau yra, jis savaime yra, tas interesų konfliktas. Ir neprisipažinimas, kad jis yra, jau būtų įstatymo pažeidimas.

Atsakydamas į jūsų klausimą, aš vis dėlto galvoju, žinote, kaip ir visada, valdžių atskyrimas turi veikti, ir neturėtume nurodinėti kitoms įstaigoms, kaip jos turi veikti pagal savo kompetenciją. Iš savo šešerių metų patirties ir iš to, kiek tekdavo ginčytis, kas turėtų, kas neturėtų, koks interesas, kur, kokioje gatvėje gyveni, ir panašiai. Ar prie tavo daugiabučio kažkas ruošiasi ką nors padaryti, ar čia tau būtinai reikia nusišalinti, ar nenušišalinti. Mano manymu, galbūt, vis dėlto Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai visai neseniai išleidus savo rekomendacijas, kurių yra per 40 lapų ir labai daug konkrečių atvejų aprašyta, reiktų tuos atvejus pradėti mažinti ir galvoti, kad didžioji dalis tų interesų nėra tokie visiškai asmeniškai paliečiantys tą tarybos narį. Galbūt tada būtų daug kas aiškiau.

O tai, ką sakote, kad *švogerių* kraštas, kitas dalykas, bet aš vis tiek norėčiau aiškumo ir skaidrumo vien iš praktinės pusės, nes tikrai teko ne vienus metus būti įvairiuose savivaldybės tarybos komitetuose ir susidurti su tarybos narių klausimu: o ką man daryti šiame komitete? Ar čia dabar išeiti, ar nusišalinti, ar galiu kalbėti, ar galiu diskutuoti ir panašiai? Mano manymu, kadangi tai nebuvo įrašyta įstatyme ir jeigu įrašysime tai į įstatymą, tikrai bus daug aiškiau. Mano vienintelis siekis yra aiškumas ir skaidrumas.

O *švogerių* kraštas, na, žinote, tikrai maža mūsų šalis, Estija dar mažesnė, bet apie Estiją gir-dime daug gerų dalykų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, ačiū už reikalingą pataisą. Kas, jūsų nuomone, neleido anksčiau to padaryti? Kaip sako kolega G. Kindurys, yra daugybė net kurioziškų atvejų, kai svarstoma, ar nusišalinti nuo problemos svarstymo, o paaiškėja, kad 100 % tarybos narių naudojami miesto vandeniui, nors svarstoma, kokios vandens kainos. Arba pusės tarybos narių vaikai eina į darželį, kurio direktorės ataskaita yra svarstoma. Ar jūs manote, kad reikia tiksliai surašyti visas detales? Ar nepakaktų, kad tiesiog pats tarybos narys apsispręstų?

Ir dar vienas dalykas. Ar, jūsų nuomone, tas nuostatas, pataisas reikia taikyti ir sukurti visai Lietuvai, ar kiekviena rajono, miesto taryba galėtų turėti savo nuostatus? Ar bendra, jūsų nuomone, turėtų būti? Kad žmonės nepakliūtų paskui į Tarnybinės etikos komisiją. Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Apie kuriozus galiu pratęsti. Vieną kuriozą labai puikiai atsimenu, kai svarstant labai nedidelės sumos skyrimą bažnyčios laiptų remontui vienas tarybos narys pasiūlė nusišalinti visiems katalikams. Irgi toks ganėtinai kuriozinis atvejis buvo.

Bet jeigu rimtai, aš manau, kad neįmanoma kiekvienai rajono tarybai arba kiekvienai miesto tarybai sukurti savo taisyklių, nes kiekvienas į savo taisykles vis tiek turėtų atsiremti ir galėtų būti apskundžiamas aukštesniajai instancijai. Tikrai teisinėje valstybėje taip neturėtų būti.

O apie visus kitus dalykus, žinote, man šiandien sunku atsakyti. Aš manau, kad vis tiek pagrindinis dalykas, kurio mes turėtume siekti, pakartosi jau ne pirmą kartą, yra aiškumas ir skaidrumas. Kuo daugiau įstatyme bus aiškumo ir skaidrumo, kuo mažiau tarybos nariams kils noro galvoti, kad galbūt komiteto posėdžio metu aš galiu svarstyti šį klausimą, o paskui teatrališkai tarybos posėdžio metu nusišalinti nuo svarstymo, bet komitete aš balsuosiu arba komisijoje balsuosiu, o paskui nusišalinsiu, tuo šiuo atveju, manau, labiau užkardysime tikrai nemažą galimybę bent jau piktnaudžiauti tokiais atvejais.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės išsiskyrė. Yra pasisakančių už ir prieš. Už pasisako K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, dažnai pagrindiniai sprendimai priimami būtent komitetuose ir komisijose, o paskui tarybos posėdyje jau jie būna arba patvirtinami, arba būna ir tokių, kad tiesiai sprendimai ateina ir tarybos posėdžio metu. Bet iš tikrųjų labai geras ir savalaikis sprendimas, nes politikoje niekuomet nepritrūks sprendimų, niekuomet nebus per daug sprendimų, kurie kalbėtų apie skaidrumą ir viešumą. Tikrai pritariu šiam sprendimui ir kviečiu kolegas balsuoti.

PIRMININKAS. Prieš kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Išties nesu prieš kolegą teikiamą projektą, bet aš noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo projektu siūloma, perfrazavus, tarkime, kastuvo instrukciją surašyti ant dešimties puslapių, kaip darbininkas turi juo dirbti. Atėjęs tarybos narys žino, kaip jam elgtis, kaip jam daryti, ir nereikia jam surašytos ant dešimties puslapių instrukcijos. Visą laiką niekada nesurašysi, sąrašas nebus baigtinis. Seime mes ne kartą esame balsavę dėl įstatymų, dėl kurių galbūt negalėjome kaip duonos valgytojai balsuoti, kaip kuro vartotojai negalėjome balsuoti, pagal savo profesiją, pagal verslo, sakykime, turimo žemės ūkyje, ir taip toliau. Bet įstatymus priimame, balsuojame ir niekas nenušalina, net nemačiau, kad vienos dabartinės partijos lyderis būtų nusišalinęs nuo balsavimo dėl ugdymo įstatymų. Aš nemanau, kad reikia patiems įsispausti į kampą, o po to ieškoti išejimo iš to kampo. Visų situacijų neaprašysite, tai sukels daugiau konfliktų, daugiau painiavos. Aš siūlau vadovautis sveiku protu ir nerašyti kastuvo instrukcijos ant dešimties lapų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos. Balsavimas – numatytu laiku.

14.52 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-297 (pateikimas)

Skelbiu darbotvarkės 2-5 klausimą – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-297. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Taip pat L. Nagienė, L. Mogenienė, R. Baškienė, R. Šalaševičiūtė, T. Tomilinas ir kiti. Prašau.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kad ir kiek jūsų būtų, tikrai tikiuosi, kad pavyks išgirsti, ką siūlome. Teikiame Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 7 straipsnio pakeitimą. Juo siekiame dviejų tikslų. Pirmas. Mažinti itin didelį energetinį skurdą, turimą Lietuvoje, palyginti su Europa. Antras. Suvienodinti būsto šildymo kompensacijų sąlygas visiems vieno būsto gyventojams. Pradėsiu nuo antrojo.

Praėjusių metų gegužės mėnesį, tuo metu, kai kartu su socialinės paramos paketu stiprinome socialinę apsaugą vienišiams asmenims, to nenorėdami sukūrėme tam tikrą neteisingumo situaciją, kad ne bendrai gyvenantiems viename būste suaugusiems asmenims taikomos geresnės būsto šildymo kompensavimo sąlygos negu bendrai gyvenantiems, vadinasi, šeimoms.

Konkretus pavyzdys. Vadinasi, šeima, kuri gyvena su vaikais ir juos išlaiko, gauna nuo 15 iki 30 % mažesnes būsto kompensacijas negu ta pati šeima, kurios vaikai užaugo ir gyvena tame būste, tačiau yra kaip vieniši, atskiri asmenys. Turbūt visi suprantate, kad tai nėra nei logiška, nei

socialiai teisinga, nes suaugę vaikai gali patys save išlaikyti ir taip prisidėti prie būsto išlaikymo, skirtingai negu šeimos, kurios augina mažamečius, tačiau jie gauna didesnę kompensaciją. Tai turime ištaisyti. Kaip?

Turime du kelius. Arba sumažinti ne bendrai gyvenantiems suaugusiems išmokas, tai yra būsto kompensaciją, bet tai jau būtų bloginimas ir paprastai tuo keliu retai kada einama politikoje, arba visiems, kurie gauna būsto kompensacijas, iš lėto, nedaug, bet padidinti maždaug 6 eura. Mūsų siūlymas yra padidinti. Ir čia prieiname prie kito siūlymo.

Tas mūsų siūlymas remiasi 2019 metų statistika, kad Lietuvoje žmonių, kurie negali pakankamai šildyti savo namų, yra 26,7 %. Dar kartą atkreipiu dėmesį, tai yra daugiau negu kas ketvirtas žmogus negali tinkamai šildyti savo būsto. Tai yra vienas iš blogiausių rodiklių Europoje, tik bulgarai mus lenkia pagal blogumą. O jeigu lygintume su Europos vidurkiu – 7,3, tai yra keturis kartus didesnis. Tarp žemiau skurdo rizikos ribos gyvenančių asmenų žiemą pakankamai šildyti būsto neišgali 35,5 % asmenų. Remiantis šia statistika, mūsų aptariamą būsto šildymo išlaidų kompensaciją gauna tik 12,5 % iš neišgalinčių pakankamai šildyti būstą gyventojų, todėl būsto šildymo kompensacijos aprėpties ir intensyvumo, tai yra dydžio, padidinimas yra būtinas ir neatidėliotinas.

Taigi turime siūlymą, kurio naudą pajus apie 100 tūkst. gyventojų. Iš viso reikėtų apie 7,7 mln. eurų, tačiau lėšos jau yra numatytos prie kasmet skiriamos socialinės paramos lėšų savivaldybėms. Priminsiu, kad iš kasmet skiriamų iš valstybės biudžeto 223 mln. eurų savivaldybės pagal paskirtį, šito įstatymo paskirtį, panaudoja kiek daugiau nei 100 mln., o būtent būsto kompensavimas, kaip ir kita socialinė parama, ir yra tiesioginė tikroji šito panaudojimo paskirtis.

Taigi valstybės biudžeto lėšų nereikėtų dėl šio siūlymo ir mes išspręstume du dalykus: tiek socialinio neteisingumo situaciją, tiek padidintume, pagelbėtume žmonėms ir bent daliai jų turėtų padėtume išgyventi žiemą. Kviečiu pritarti įstatymo projektui sprendžiant šiuos du dalykus.

Matau, kad dalis valdančiųjų planuoja pasisakyti prieš, todėl noriu atkreipti dėmesį. Siūlomi pakeitimai atitinka XVIII Vyriausybės programos 6.33 punktą – nuostatą siekti taiklesnių pensijų, išmokų ir kompensacijų. Šis pasiūlymas yra itin taiklus ta prasme, kad lėšos skiriamos būtiniausioms išlaidoms, o ne tiesiog pravalgyti.

Antroji priežastis. Artėja žiema, kaip sako Starkai „Sostų karų“ sagoje, artėja itin sunkus laikas. Sakyčiau, gal pandemijos istorijoje net socialiai sunkiausias laikotarpis, kurį turėsime ateityje, kai baigsis visos valstybės pagalbos priemonės, o sudėtinga socialinė ir ekonominė situacija atsisotos tiesiai mums prieš akis. Turime ruoštis ir šis, kad ir nežymus, pakeitimas jau yra prevencinė priemonė daugeliui, kad neįkristų į neišbrendamo skurdo situaciją.

Dar kartą priminsiu, kad valstybės biudžeto papildomų lėšų nereikės, todėl labai kviečiu: visi padarykime, ką šiuo metu galime geriausio, bent jau pritarkime po pateikimo tam, kad sutvarkytume akivaizdžią socialinio neteisingumo situaciją, o dėl paramos išplėtimo visiems jau Seime sprendime diskutuodami komitete. Tikrai prašau pradėti šią svarbią diskusiją, nes žiema artėja.

Dėkui visiems, kurie klausėte.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų yra norinčių paklausti. Pirmas klausia T. Tomilinas. Ruošiasi M. Ošmianskienė.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamas kolega, aš tokį bendresnį klausimą užduosiu apie piniginę socialinę paramą. Ar sutinkate, kad vis dėlto Lietuvoje dominuoja mitas, kad valstybė skatina gyvenimą iš pašalpų ir dalina paramą į kairę, į dešinę, ypač po valstiečių valdymo laikotarpio? Taip dažniausiai pasisako ne tik eiliniai žmonės, galbūt neturintys daug ir gero išsilavinimo, bet ir politikai dažnai taip pasisako.

Taigi jūs siūlote plėsti, mes siūlome plėsti piniginę socialinę paramą. Ką jūs atsakytumėte dėl tokio standartinio mito, kurį girdite turbūt kasdien iš įvairių pusių? Ar jūs skatinate gyvenimą iš pašalpų?

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų taip, tai yra mitas, labai gajus Lietuvoje ir gajus jau gerą dešimtmetį ir daugiau. Duomenys ir skiriamos lėšos žmonėms rodo, kad mes esame viena mažiausiai pašalpiinių visuomenių Europoje. Europos vidurkis yra apie 6–7 %, kiek žmonėms yra skiriama socialinių pašalpų, o Lietuvoje mes skiriame 2,5 % ir suprantame, kad tai yra beveik dvigubai, trigubai mažiau negu tūloje Europos Sąjungos valstybėje. Todėl išplėtimas,

kaip ir dabar pranešime sakiau, yra būtinas, ypač kai kalbame apie taiklumą, nes, kaip girdėjote, beveik ketvirtadalis Lietuvos žmonių neturi pakankamai pinigų turėti adekvatų šildymą. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tai yra skolos, iš kurių paskui išlipti labai sudėtinga, ir čia mes tikrai galime padėti šia taiklia priemone. Todėl siūlau, kad ir nežymiai, žengti šį žingsnį, tuo labiau kad jį-sai biudžetui nieko nekainuoja.

PIRMININKAS. Toliau klausia M. Ošmianskienė. Ruošiasi M. Majauskas.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Turbūt tai, ką jūs minite, galbūt skolos, bet galbūt kažkiek ir šešėlis. O mano klausimas būtų toks. Būsto šildymo kompensacija yra viena dažniausių priemonių, kai aš išgirstu atsakymą, kodėl neina dirbti: prarasiu būsto šildymo kompensaciją. Tai ar neprisidės dar stipriau prie to nenoro dirbti šis pasiūlymas?

Ir kitas klausimas prie to paties. Dar kartą patikslinkite, kaip čia išeina, kad biudžeto daugiau nereikės, gal aš praleidau šitą?

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkui už klausimą. Iš tiesų siūlymas nuo 1,5 VRP išplėsti iki 2 kaip tik paskatintų žmones, kurie gauna mažas pajamas, drąsiai dirbti, nes tada jiems negresia prarasti būsto kompensaciją, kai mes išplečiame ribas. Ir tuo keliu turbūt turėtume eiti.

Dabar kodėl nereikės valstybės biudžeto lėšų, nes savivaldybėms kasmet nuo 2011 metų yra skiriama lyg ir 233 mln. eurų, 223 mln. eurų socialinei paramai. Socialinei paramai, vadinasi, socialinėms pašalpoms, būsto kompensacijai ir kitoms pagal šį įstatymą. Savivaldybės tiesiogiai pagal šiuos straipsnius panaudoja virš 100 mln. eurų. Kitus 130 mln. eurų skiria pagal to paties įstatymo keliolika pozicijų. Gali skirti socialinėms paslaugoms ir taip toliau. Neretai kai kurios savivaldybės tiesiog sutaupo ir persikelia tas lėšas į ateitį. Mano galva, dabar tas laikas, kai to nereikėtų daryti ir būtų skirti lėšas pagal paskirtį.

Jeigu mes tiek finansuotume – 233 mln. eurų – labiausiai skurstančius tiek būsto atžvilgiu, tiek piniginiu, finansiniu atžvilgiu, mes galbūt ir turėtume, artėtume prie Europos skiriamo vidurkio socialinei paramai. Šis taupymas... Mes esame taip nutaupeję, kad dalis visuomenės tiesiog neišgyvena net su parama.

PIRMININKAS. Ačiū. M. Majausko salėje nematau. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Linai, jūs kažkaip keistai paneigėte atsakymą į suderintą klausimą Tomui, kad mes pašalpų nemokame, bet ką tik pasakėte, kad taip. 230 mln. eurų ir ten įeina tos pašalpos. Na, nesvarbu.

Bet aš noriu jūsų paklausti, kaip jūs įsivaizduojate būsto renovavimo programą, kaip alternatyvios energetikos įdiegimą, sakykime, saulės baterijas ir visa kita, su mažinamais mokesčiais už šilumą. Žmogus, kuriam viskas kompensuojama, nepajudins nė piršto, eidamas naujos ekonomikos atsinaujinimo keliu, ir tiesiog naudosis tuo, ką jam valstybė kartkartėmis vis pametėja. Tai čia nei oru gyventi, nei protinga turbūt?

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Sergejau, už klausimą. Pataisysiu dėl to, kur skiria – neskiria. 233 mln. eurų skiria iš valstybės biudžeto savivaldybėms. Savivaldybės išmoka virš 100 mln. eurų. Vadinasi, ne visą sumą būtų šiam įstatymui įgyvendinti, pagrindiniams straipsniams. Dabar atsakydamas aš visiškai jums pritariu, kad tai turėtų būti daroma ir taip, ir taip, nes, kaip jūs sakote, apšildyto būsto ir kaštai bus mažesni, ir žmogui liks daugiau pajamų. Nes ne viską kompensuoja šis įstatymas. Todėl suinteresuotumas turėtų būti. Yra net teisiškai įteisinama paskata ir pagalba toms šeimoms, kurios gauna būsto kompensaciją, prisidėti prie renovacijos programos. Nėra taip, kad įstatymas neatsižvelgia. Ten yra konkrečios nuostatos, kurios skatina gauti būsto kompensacijas dalyvauti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų būna nemažai tų socialinės srities įstatymų pakeitimų. Jie eina ir eina, ir eina. Ar nemanote, kad reikėtų kaip nors pakeisti tą visą tvarką ir žiūrėti turbūt kompleksiskai į viską. Šiuo metu ir man buvo noras pateikti, bet ministrė sako, kad rengiame kažkokį bendrą didelį paketą. Ar nemanote, kad mums reikėtų kažkaip daugiau bendrauti Seime, sėsti į grupes ir iš tikrųjų žiūrėti, ir tuos visus pasiūlymus, kurie tikrai nėra blogi, kažkaip bandyti sujungti, kad neužsiverstume tais nereikalingais darbais. Iš tikrųjų priimti tokią tvarką, kad per metus keičiame tą Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojų

jams įstatymą, sunešame visus ir po to sėdame, dirbame, žiūrime, sudėliojame ir taip einame į priekį. Ačiū.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Edmundai. Iš tiesų sutinku su jumis. Tik tiek, kad pati pagalbos sistema yra tokia kompleksinė, kad net atnešus kompleksinius įstatymus pridaro ma skylių, kaip nutiko ir šiuo atveju, kai praėjusiais metais gegužės mėnesį mes atėjome su specialiu paketu, orientuotu į vienišų asmenų paramos didinimą, taip pat ir keisdami šiuos įstatymų projektus. Ir niekaip nenumatėme, kad tas konkretus vienišas asmuo, gyvendamas su šeima, tai reiškia užaugęs vaikas, staiga gaus didesnes kompensacijas, nors sąlygos yra iš esmės nepasikeitusios. Sukūrėme problemą, kurią dabar reikia spręsti. Tas kvietimas ją spręsti atėjo iš savivaldybių. Jeigu paklaustumėte savo vienmandatėse, tikrai sakytų, tai yra problema, kurią reikia čia ir dabar spręsti, nelaukti metų ar kelerius, nes neteisingumą jaučia ir šeimos, ir kiti. Taip nutinka. Tiesiog tikrovė turbūt yra kompleksiškesnė negu mūsų patys kompleksiškesni įstatymai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės išsiskyrė. Yra norinčių pasisakyti už ir prieš. Už pasisako A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš norėčiau, kad prisimintumėte, kad yra priimtas Šeimos rėmimo įstatymas. Ten yra beletristika, o čia yra konkretika. Tai labai norėčiau atkreipti dėmesį tų, kurie labai norėjo, kad tas įstatymas būtų priimtas, bet, sakau, jis neparemtas jokiais konkrečiais sprendimais ir pagalba šeimai. Čiagi įstatymas konkrečiai kalba būtent apie tai – padėti šeimai. Todėl kviečiu balsuoti, o ne ieškoti priekabių, kur čia dar kažką galima būtų padaryti kitaip.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsavimas numatytu laiku. Atsiprašau. Prieš pasisako M. Lingė. Labai atsiprašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tikrai neieškosime priekabių, kur nereikia. Iš tiesų problemos nuneigti negalima. Bet kaip teisingai iniciatoriai pastebi savo aiškinamajame rašte, kad šis pasiūlymas yra susietas su šiuo metu Vyriausybėje svarstomu lengvatos dėl šildymo likimu. Iš tiesų, matyt, būtų logiška, kad Vyriausybė turi matymą ir atnešusi mokesčių paketą ji ateitų ir su kitais pasiūlymais, kurie tarpusavyje yra susiję. Šiuo atveju šešėlinės vyriausybės atstovai nori paskubėti ir šiek tiek anksčiau statyti arklį prieš vežimą, bet pirmiau, matyt, reikėtų sulaukti sisteminių mokesčių lengvatų peržiūros rezultatų ir tada spręsti šiuos aktualius siūlymus. Taip, lėšų skaičius yra įvardytas ir apskaičiuotas, pasiūlytas ir šaltinis, bet šiuo atveju Vyriausybė turi taip pat matymą, kaip irgi būtų galima prasmingai panaudoti tas lėšas, kurios savivaldai yra aktualios. Yra priimta ne viena socialinė paslauga, kuriai taip pat reikia finansavimo, jų plėtrai užtikrinti reikia pinigų, ar tai kalbėtume apie neįgaliojo asistento, ar apie laikinojo atokvėpio paslaugas, tai išties, matyt, tų poreikių, tų lėšų perskirstymo klausimą ir tiksliausią panaudojimą reikia svarstyti kompleksškai. Todėl pasisakyčiau už šių problemų sprendimą sulaukus Vyriausybės teikiamų projektų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Kaip minėjau, balsavimas numatytu metu.

15.09 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-226(2) (pateikimas)

Skelbiu darbotvarkės 2-6 klausimą – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-226(2). Pranešėja – V. Targamadzė. Prašom.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū. Įstatymo projektu siekiama patikslinti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tikslingumo, veiksmingumo ir prieinamumo teisinės prielaidas. Kodėl svarbi mokytojų kvalifikacija? Turbūt visiems yra aišku. Veiksmingas mokytojų kvalifikacijos tobulinimas įgyja šiandien išskirtinę svarbą, pasirengiant įgyvendinti atnaujinamas bendrąsias programas bei įtraukos ugdymo ir ugdymosi ir mokymo ir mokymosi švietimo pagalbos nuostatas. Kokia yra esama situacija?

Tarptautinio EBPO tyrimo TALIS 2018 metų duomenimis, Lietuvos pagrindinių mokyklų mokytojai tarp EBPO valstybių užima pirmąją vietą pagal dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo veikloje, tačiau, Lietuvos mokytojų nuomone, nėra tinkamos profesinio tobulėjimo pasiūlos – 43 %, nėra paskatų dalyvauti – 30,7 %, neskaitina darbdavys – 23,2 %. Lietuvoje sistemingi mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikių ir kokybės tyrimai neatliekami.

Kvalifikacijos tobulinimo kokybės užtikrinimas. Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo paslaugas dabar Lietuvoje teikia 11 aukštųjų mokyklų, universitetų ir kolegijų padalinių, 6 akredituotos savivaldybių ir kitos viešosios įstaigos. Kvalifikacijos tobulinimo programų kokybės užtikrinimas nėra pakankamas ir nepakankamai reglamentuojamas nacionaliniu lygiu. Europos struktūrinės paramos planinių Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir konkursinių projektų rezultatų kokybės vertinimas faktiškai neatliekamas. Nėra pakankamai informacijos apie kvalifikacijos tobulinimo programas. Tuo tikslu reiktų jas skelbti. Tai sudarytų galimybių norintiems pasirinkti iš didesnės pasiūlos spektro.

Kvalifikacijos tobulinimo finansavimas yra iš biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektai, kurių sudėtinė dalis yra pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas, Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektai, skirti tiesiogiai kvalifikacijos tobulinimui ir perkvalifikavimui, Europos Sąjungos lėšos, gautos per tarptautinius projektus, ir, be abejo, asmeninės lėšos. Europos struktūrinės paramos planinių Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pavaldžių institucijų ir konkursinių projektų rezultatų kokybės vertinimas faktiškai yra neatliekamas.

2020 metais EBPO ir Lietuvos Vyriausybės iniciatyva pradėta rengti Lietuvos nacionalinių įgūdžių strategija. Ekspertai analizavo švietimo dokumentus ir organizavo fokusuotų grupių diskusijas. Teko joje dalyvauti ir man. 2021 m. sausio mėn. EBPO ekspertai Seime pristatė preliminarį išvadą ir rekomendacijas. Kad mokiniai įgytų gyvenimui ir profesinei veiklai svarbių bendrųjų kompetencijų, EBPO rekomenduoja tikslingiau naudoti kvalifikacijos tobulinimui skirtas lėšas ir pagerinti kokybės užtikrinimą. Strategijos „Naujos kartos Lietuva“ iššūkių analizėje taip pat pripažįstama (cituoju): „Mokytojų švietimo pagalbos specialistų ir mokyklų vadovų profesinis tobulėjimas ir rengimas neatliepia sparčiai besikeičiančio mokyklų veiklos konteksto.“

Kaip prie problemos prisidėtų Švietimo įstatymo pakeitimai? Švietimo įstatymo pakeitimais siekiama suformuoti atvirą pedagoginių darbuotojų profesinio tobulėjimo sistemą, išplėsti kvalifikacijos tobulinimo sričių spektrą ir programas tikslingai nukreipti strateginiams švietimo uždaviniais įgyvendinti, patikslinti kokybės užtikrinimo procedūras, informuoti apie programų teikiamas kompetencijas ir jų pagrindus įskaitomus kreditus. Švietimo įstatymo 69 straipsnio 4 dalyje papildomai pažymėta prievolė įstaigų vadovams planuojant atsižvelgti į prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis ir švietimo įstaigos raidos poreikius. 5 dalies pakeitimu mokykloje dirbančių pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sritis išplečiama ir apima visas mokinio brandai svarbias kompetencijas, numatytas bendrosiose programose.

Atkreiptinas dėmesys, kad bendrosios programos yra nacionalinio lygmens dokumentas, reglamentuojantis priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmens ugdymo turinį. Be to, 23 straipsnio 5 dalies papildymu įteisinama galimybė švietimo, mokslo ir sporto ministrui, esant poreikiui, nustatyti ir kitas prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis. Socialinės ir emocinės kompetencijos išskyrimas Švietimo įstatyme... reglamentuojančiuose ilgalaikius valstybės išsipareigojimus, yra perteklinis ir nepagrįstai nuvertina kitas kompetencijas. Pavyzdžiui, strategijoje „Lietuva 2030“ yra pažymėtas išskirtinis kūrybiškumo, pilietiškumo ir lyderystės vaidmuo, EBPO rekomendacijos „Education 2030“ įvardintos transformuojamosios pokyčių ir socialinės ir emocinės kompetencijos.

Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijose dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų pažymėtas išskirtinis bendrųjų kompetencijų vaidmuo kiekvieno asmens tobulėjimui, įsidarbinimui, socialinei įtraukčiai, darniai gyvensenai ir aktyviam pilietiškumui. Taip pat bendrosios kompetencijos yra akcentuojamos ir bendrųjų programų atnaujinimo gairėse, kurios parengtos 2019 metais. Čia pažymėta – ugdomos vertybinės nuostatos, ypač daug dėmesio skiriant šioms vertybėms: demokratijai, empatijai, orumui, pasitikėjimui. Ugdomos šios kompetencijos: socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos, pažinimo, kūrybiškumo, pilietiškumo, kultūros ir komunikavimo. Taigi kitos kompetencijos yra taip pat svarbios ir lygiavertės.

Atkreiptinas dėmesys, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamentui yra nustatyta prievolė vykdyti kvalifikacijos tobulinimo prioritetų įgyvendinimo stebėseną. 6 dalies pakeitimu dėl prioritetinės srities atitinkančių programų kokybės vertinimo, akreditavimo ir registravimo siekiama užtikrinti kvalifikacijos tobulinimo kokybę bei tikslingą valstybės švietimo poreikius atitinkantį biudžeto lėšų panaudojimą.

Švietimo informacijos atvirumą užtikrinantys programų registrai yra AIKOS sudėtinė dalis. Sistemoje yra skelbiamos studijų ir mokymo programos, čia suformuota skiltis ir kvalifikacijos tobulinimui bei perkvalifikavimui.

1 straipsnio 21 dalies 23 straipsnio pakeitimas. Tiesiog čia yra nubraukiama „ne rečiau kaip kartą per ketverius metus“, nes tai yra logiška, visur yra toliau rašoma „penkeri metai“. Taip pat pridėjama „ir kitose prioritetinėse kvalifikacijos tobulinimo srityse, kurias tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras“.

6 dalyje yra papildoma: „Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis atitinkančios programos vertinamos, akredituojamos ir registruojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įsteigtoje ir valdomoje Atviroje informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemoje (AIKOS) vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintu kvalifikacijos tobulinimo programų vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašu.“

Toliau 49 straipsnio 1 dalies 2 punktą išdėstyti taip: „ne mažiau kaip 5 dienas per metus dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo programose“, ne „renginiuose“, bet „programose“, nes ne visi renginiai yra adekvatūs kvalifikacijos kėlimui. Pakeisti 49 straipsnio 2 dalies 4 punktą jį išdėstant taip: „tobulinti savo kvalifikaciją mokinių bendrųjų kompetencijų, numatytų bendrosiose programose, ugdymo srityje ir kitose prioritetinėse kvalifikacijos tobulinimo srityse, kurias tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras“.

69 straipsnio 4 dalį išdėstyti taip: „Mokyklos (išskyrus aukštąsias mokyklas) savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų) savo nustatyta tvarka užtikrina, kad mokytojams ir kitiems ugdymo procese dalyvaujantiems asmenims būtų apmokėtos ne mažiau kaip 5 dienų per metus kvalifikacijos tobulinimo išlaidos, atitinkančios prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis arba švietimo įstaigos raidos poreikius.“ Iš siūlomų pakeitimų aiškėja, kad įstatymo projektu siekiama patikslinti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo kokybės, tikslingumo ir veiksmingumo, ir prieinamumo teisinės prielaidas.

Teikia trys Švietimo ir mokslo komiteto, valdančiosios pozicijos ir opozicijos nariai, taip pat kiti Lietuvos Respublikos Seimo nariai. Projektas yra derintas su Mokyklų vadovų asociacija, su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viceministru ir atsakingais darbuotojais, bet vis dėlto reikėtų, man atrodo, prašyti Vyriausybės išvados. Tai siūlo ir Teisės departamentas.

Ir dar šis projektas neuždaro galimybių teikti ir rinktis kitų rinkos subjektų siūlomas paslaugas, bet akina orientuotis į prioritetus, kuriuos nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras ir institucijos, numatydamos institucijos raidos poreikius.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs šiek tiek viršijote laiką, bet esmę pasakėte. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Navickas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama profesore, tikrai sutinkame, kad mintys teisingos, tik klausimas, ar jos surašytos ten, kur ir turi būti. Iš esmės jūs daug ką parašėte, ką tikrai galima reglamentuoti įvairiais poįstatyminiais, tiksliau, įgyvendinamaisiais teisės aktais, tada liktų tik tam tikra parlamentinė kontrolė. Visko į įstatymus mes tikrai nesurašysime, jie ir taip per daug dideli, kad mes priverstume ką nors juos skaityti. Pavyzdžiui, mokyklos savo nustatyta tvarka užtikrina, kad mokytojams ir kitiems ugdymo proceso dalyviams, asmenims būtų apmokėtos ne mažesnės išlaidos tobulinti... jūs parašėte, išlaidos, atitinkančios prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis arba švietimo įstaigos raidos poreikius. Ir taip visiems turėtų būti aišku, jeigu mokysis, tai, vadinasi, reikia prioritetinių sričių ir to, ko reikia. Bet sunku įrodyti kokiam direktoriui, kad jam to nereikia. Vėlgį tas poreikio supratimas irgi yra ne visai konkretus. Manychiau, ministerija savo poįstatyminiuose aktuose galėtų nurodyti kur kas tiksliau. Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Atsakydama į klausimą visų pirma norėčiau atkreipti dėmesį, čia yra siūloma, kad prioritetus nustatytų švietimo, mokslo ir sporto ministras įsakymu, nes tai yra labai svarbus dalykas, ypač šiandien, kai yra daug jausmų švietime, bendrosios programos yra rengiamos, įtraukusis ugdymas įgyvendinamas ir panašiai. Reikia nepamiršti, kad ne tik mokyklos vadovas, bet mokyklos vadovas turi derinti ir su mokyklos taryba. Taigi, prioritetų išdėliojimas leistų tikslingiau ir veiksmingiau kelti kvalifikaciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Navickas. Ruošiasi L. Nagienė.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, profesore, dėkui už pristatymą. Aš tik dėl vieno dalyko, kuris bent man nėra priimtinas. Mes kalbame Smurto ir savižudybių prevencijos komisijoje, ir jau daug kartų aptarinėjome, apie socialinių ir emocinių kompetencijų svarbą, ugdymo svarbą. Dabar vėl tai bandoma pateikti, užvilkti labai bendrą bendrųjų kompetencijų sąvoką. Man atrodo, kad tai yra žingsnis atgal, nes šiuo atveju socialinių ir emocinių kompetencijų, matome, ypač trūksta vaikams ir, deja, kaip mes ir kalbėjome, ypač trūksta mokytojams. Toks, man atrodo, apibendrinimas ir labai bendras pasakymas yra vėlgi toks išplovimas į gražius lozungus. Ačiū.

V. TARGAMADŽĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Tikėjausi šito klausimo. Socialinės ir emocinės kompetencijos yra sudėtinė šešių kompetencijų dalis, tai yra vienos iš tų kompetencijų. Švietimo, mokslo ir sporto ministras ir mokyklos taryba, matydami, kad tai yra svarbu, gali kaip prioritetines numatyti socialines ir emocines kompetencijas. Mes nepamirškime, kad ir kitos kompetencijos yra labai svarbios. Taigi ne kiekvienoje institucijoje turi būti socialinės ir emocinės kompetencijos svarbios. Čia yra prioritetų klausimas. O jeigu išskirtume, tai tas pats, kaip pasakyti, kad yra stalas, kėdė, dar kažkas, baldai. O kodėl tuomet, jeigu sakome baldai, tai yra bendrinantis dalykas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia L. Nagienė. Ruošiasi K. Bartoševičius.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama profesore, man pačiai dabar perskaičius šitą įstatymą ir pasidomėjus apie bendrąsias kompetencijas, iš tikrųjų jūs teisingai pasakėte, jūs išplėtėte būtent, o tai yra tik sudėtinė dalis. Aš džiaugiuosi, kad jūs labai atidžiai peržiūrėjote ir pateikėte šią įstatymo pataisą. Prašom pasakyti, mes esame, nesame, taip mūsų vaikai nėra paruošti, visą laiką sako, kad mūsų kokybė prasta. Kokias jūs kompetencijas šiandien rekomenduotumėte, iš viso prioritetines sritis, ko trūksta mūsų vaikams, kokiomis sritimis mūsų pedagogai turėtų pasidomėti ir kelti kvalifikaciją?

V. TARGAMADŽĖ (*LSDPF*). Labai ačiū už klausimą. Čia labai individualu, nes vieniems turėtų reikėtų daugiau pažinimo kompetencijų, kitiems – kūrybiškumo, galbūt kultūrinių ar komunikavimo. Tiesiog reikėtų įsivertinti pačiam pedagogui ir institucijai, kokių kompetencijų trūksta. Bet reikia nepamiršti, kad bendrosios programos skiria šešias kompetencijas ir bendrosiose programose numatytas kompetencijas tu turi išmanyti ir tau turi būti būdingos. Kaip tu kitaip perduosi visa tai? Reikia suprasti patį ugdymo procesą, nes ugdymo procese yra dalyviai – tai ugdytojas ir ugdytinis ir jokių būdu ne paslaugų teikėjas, kaip mūsų įstatyme parašyta.

PIRMININKAS. Klausia K. Bartoševičius. Ruošiasi L. Slušnys.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Ponia Targamadze, tikrai niekas neabejoja dėl mokytojų kompetencijų kėlimo ir kvalifikacijos kėlimo, tačiau pasirodė šiek tiek, kad tas peržiūrėjimas yra kiek fragmentiškas. Reikia peržiūrėti iš esmės, man atrodo, mokytojų ir pedagogų kvalifikacijos tobulinimą. Jūs paminėjote šiek tiek. Turiu du klausimus.

Jūs paminėjote statistiką, kad mokytojai neturi paskatos tobulintis. Tai pirmas klausimas būtų, kaip šis įstatymo straipsnio pakeitimo projektas galėtų paskatinti mokytojus labiau tobulintis?

Antras aspektas. Jūs parašėte ir ką tik išvardinote kelias kompetencijas, ir įstatyme, sakote, kad būtų tos išlaidos, kurios atitiktų prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis. Tai mano klausimas, kur šiuo atveju lieka mokytojas? Jeigu jis jaučia, kad jam reikia patobulinti tam tikras kompetencijas, tačiau jos nėra įtrauktos į prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis, vadinasi, už jas nebus kompensuojama ir mokytojas turės tas išlaidas dengti iš savo pinigų. Ačiū.

V. TARGAMADŽĖ (*LSDPF*). Pradėsiu turbūt nuo antro klausimo. Jeigu jūs gerai įsiskaitėte, tai yra siūloma, kad turėtų nacionaliniu lygmeniu švietimo, mokslo ir sporto ministras nustatyti, kokios yra prioritetinės kompetencijos, ir šiandien labai svarbu tuos dalykus žinoti, ir taip pat yra institucijos raidos kompetencijos. O kadangi institucijos raidos kompetencijas ne vienas ir ne du žmonės formuluoja, tai aš manau, kad atsiras galimybė ir pedagogui, kuris stokoja tam tikrų kompetencijų, jas tobulinti. Taigi čia, manau, neprasilenkia.

Dabar dėl paskatinimo. Paskatinimas bus labai... atsiras vidinė motyvacija, nes keičiasi bendrojo ugdymo programos ir tu nori nenori vis tiek turėsi perprasti tų programų specifiką, kas pasikeitė, kas į ką ir kaip keitėsi, kaip tu galėsi jas realizuoti. Taip pat yra įtraukusis ugdymas darbotvarkėje. Nepamirškime, kad šiame Seime yra priimta, kad 2024 metais visi specialiųjų ugdy-

mosi poreikių turintys vaikai galės mokytis bendrojo ugdymo mokyklose, o tai yra begaliniai sudėtinga. Tikrai ta motyvacija bus ir aš manau, kad tai atsiras prioritetų sąrašė, bet švietimo, mokslo ir sporto ministro. Taip, ir dar kartą sakau, tai ir institucijos raidos prioritetai.

PIRMININKAS. Klausia L. Slušnys. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Šios pataisos iš tiesų yra daugiau negu keistos, daugelis tų pataisų, nes keičiate nuostatas, kurias inicijavo Prezidentė D. Grybauskaitė, man atrodo, 2016 metais, jeigu aš neklystu. O dar įdomiau, kad šias nuostatas priėmė ne kas nors kitas, o patys socialdemokratai, ir net galiu išvardinti, kur aš plovau katučių tiems asmenims, kurie ryžosi ir balsavo už šitas pataisas, kurias siūlė Prezidentė D. Grybauskaitė. Šios pataisos buvo priimtose po daugybės konsultacijų su NVO ir mokslininkais.

Mano klausimas. Kadangi tai buvo skirta patyčių prevencijai, ar siūlydama keisti šias nuostatas manote, kad patyčių ir smurto problemos mokyklose jau yra išspręstos, o mokytojai jau pakankamai emociškai raštingi? Ir taip pat dėl programos. Ar renginiai mokytojams negali būti kvalifikacijos tobulinimas tikrai? Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Pirma, patyčių iš tikrųjų yra labai didelė rykštė mūsų mokyklose ir, be abejo, jūs pats puikiai žinote ir dirbate toje srityje. Kiek žinau, jūs su žmona dirbate Socialinio ir emocinio ugdymo institute, turėjote labai daug projektų, turbūt apvažiavote labai daug mokyklų ir savo indėlį turėjote, kad nebūtų patyčių ir socialinis ir emocinis ugdymas būtų puikus.

Tai dabar kitas momentas. Iš tikrųjų aš manau, kad neišspręstas šis klausimas, tačiau 2016 metai ir 2021 metai, tai yra penkeri metai, net šešti metai eina ir keičiasi bendrojo ugdymo programos, formuluojamos kitokios kompetencijos ir tos kompetencijos yra lygiavertės. Jeigu matys institucija arba ministrė, kad reikalingas socialinis ir emocinis ugdymas ir jis labai svarbus, tai tikrai bus prioritetų sąrašė. Aš manau, kad jis ir bus, bet nereikia nuvertinti ir kitų kompetencijų.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausimas – I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pranešėjos norėjau pasiteirauti, bet pirmiausia replikuoti kolegoms, kurie vis dėlto galvoja, kad šiuo įstatymo projektu siekiama vienoms kompetencijoms mažiau skirti dėmesio, kitoms – daugiau. Čia, ko gero, yra siūloma labiau planuoti, kokių kompetencijų švietimo bendruomenei, tam tikros mokyklos bendruomenei, pedagogų kolektyvui trūksta, kad būtų galima pasirinkti tiek geresnius tos kvalifikacijos tobulinimo tiekėjus, tiek apskritai numatyti svarbiausius dalykus. Gal galėtumėte, pranešėja, patikslinti tuos momentus ir išskirti svarbiausius aspektus, kurių siekiama šiuo įstatymo projektu, kad mes išsklaidytume abejones, jog vienas kompetencijas nuvertiname, o kitas iškeliame, nes visos jos svarbios holistiniam mokymui.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū už klausimą ir pastebėjimus. Visų pirma yra akcentuojamos visos bendrosios kompetencijos, kurios yra numatytos bendrosiose programose, neišskiriant nė vienos prioriteto, nes, kaip ir paklausėja pažymėjo, visos jos yra svarbios. Turi institucija ir pats pedagogas, ir taip pat nacionaliniu mastu švietimo, mokslo ir sporto ministras nusistatyti tas kompetencijas. Neuždaromi keliai, tos programos bus skelbiamos ir tikrai neuždaromi keliai ir kitiems rinkos paslaugų teikėjams organizuoti įvairių programų įgyvendinimą. Aš manau, kad tai yra tikrai tikslingesnis ir veiksmingesnis būdas, ir taip mano, kaip aš pasakiau, ir vadovų asociacijų prezidentai. Man buvo labai didelė atspirtis, kai žmonės pritaria, aš turiu omenyje – praktikai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės išsiskyrė, yra pasisakančių už ir prieš. Už pasisako L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiami kolegos, tikrai siūlyčiau pritarti šiam projektui, nes yra numatytas bendrosios kompetencijos. Ponui Linui norėčiau pasakyti, ką reiškia viena socialinė kompetencija. Sąmoningas, atsakingas, gerbiantis kitus asmenis, mokantis bendrauti su jais ir bendradarbiauti. Tai ką čia, ne pagarba kitam žmogui? Tai ne patyčių yra. Į šią kompetenciją būtent ir įeina tai, apie ką jūs ir norėjote pasakyti. Aš manau, tikrai reikia pritarti, nes tai yra praplėsta. O ministerija turi teisę nustatyti, kokių kompetencijų ir kokias turės prioritetines sritis. Be viso šito, yra suteikta galimybė ir pačiai įstaigai irgi nustatyti savo prioritetus. Aišku, jie jaučia, kurioje srityje kokia kompetencija yra mokytojo kvalifikacijos kėlimui reikalinga ir kur reikėtų pasitobulinti. Be viso šito, renginys renginiu, o kvalifikacija – yra akredituota įstaiga, kuri ves kvalifikacijos

kėlimo kursas. Tai yra visiškai skirtinga. Aš manau, kad tikrai reikia pritarti tam projektui, ir kviečiu visus.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš manau, patiems socialdemokratams, net nesakysiu, kad mūsų frakcijai, apsispręsti, kodėl nutarė po ketverių ar penktais metais keisti kursą, kai mokyklos jau rimtai rūpinasi tiek savo, tiek vaikų emociniu saugumu. Iš esmės tai kaip tame filme. V. Targamadzės siūlymas – tai bandymas Lietuvos mokyklas pasiūsti atgal į ateitį, tai yra tos nuostatos iš esmės nelabai su dideliais pataisymais to, kas buvo seniau jau įrašyta įstatyme. Keista yra, kad tai ateina iš buvusios profesorės, kuri turėtų rūpintis mokyklų ateitimi, o ne siekti kažkokių senovinių nuostatų įgyvendinimo.

Dar vienas siūlymas iš principo išbraukia nuostatą, kad mokytojas gali kelti kompetencijas renginiuose. Tai irgi nelogiška. Mes šiandien vaikus skatiname mokytis įvairiose, nebūtinai klasių, erdvėse. Vadinasi, ir mokytojas gali mokytis įvairiuose renginiuose. Kuo skiriasi? Jeigu mes norime rodyti pavyzdį, tai būkime tais pavyzdžiais patys. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsavimas dėl šio ir kitų klausimų jau netrukus.

15.35 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 5, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-284 (pateikimas)

Teikiu darbotvarkės 2-7 klausimą – Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 5, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-284. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Repliką – S. Tumėnas. Tuoj, minutėlę, įjungsiu!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami Seimo nariai, V. Targamadzė yra ne buvusi profesorė, o garbinga profesorė ir nereikėtų taip sakyti, kad buvusi profesorė. Ji yra esama profesorė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir V. Targamadzė. Kadangi paminėta, tai prašau.

V. TARGAMADZĖ (*LSDPF*). Ačiū. Visų pirma niekas neatmeta socialinės ir emocinės kompetencijos, ji yra tarp šešių bendrųjų kompetencijų. Aš manau, na, reikėtų etiškiau elgtis. Bet aš daugiau nekomentuosiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Replikos išsakytos. Prašau. L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, ekranuose yra išskleista sutrumpinta informacija apie tą įstatymo projektą, kurį noriu pristatyti. Iš ekranų ding, jeigu galėtumėte įdėti. Dėkui. Kažkoks fonavimas yra girdimas. Ačiū.

Kartu su frakcijos kolegomis teikiame Šalpos pensijų įstatymo dalies straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, juo siekiame spręsti socialinio neteisingumo situacijas, kurios šiuo metu egzistuoja tarp žmonių su negalia. Sprendžiame dvi tokias neteisingumo situacijas. Pirmiausia dalies neįgaliųjų socialinę apsaugą ir dalies neįgaliųjų paskatas dirbti.

Pirmiausia apie neįgaliųjų socialinę apsaugą. Priminsiu, kad šiuo metu Lietuvoje yra 236 tūkst. žmonių su negalia. Absoliučiai didžioji jų dalis yra apsaugota netekto darbingumo ar šalpos pensijomis. Ir tik apie 3 tūkst. neįgaliųjų, tai yra 1,27 % iš visų neįgaliųjų, nė vienos iš šių pensijų negauna. Kokios tai neįgaliųjų grupės? Pagal įstatymą tai yra tėvai arba globėjai, daugiau nei 15 metų slaugę neįgaliuosius namuose ir netekę 45–60 % darbingumo, arba, kaip anksčiau vadinta, trečia grupė. Motinos, išauginusios penkis ir daugiau vaikų ir taip pat netekusios darbingumo, irgi to lygmens, kas anksčiau buvo trečia grupė, ir asmenys, kurie nuo 25 metų neteko 45–60 % darbingumo. Klausimas mums visiems, kuo šie žmonės blogesni už kitus 230 tūkst. neįgaliųjų, kurie yra socialiai apsaugoti tik jiems būdinga socialine apsauga, tai yra netekto darbingumo draudimu ir šalpos pensija? Dar daugiau, labai tikėtina, kad šiose grupėse yra nemažai turinčių psichikos negalią, ir tai yra žmonės, kurie ne tik patiria itin didelių iššūkių gyventi mūsų visuomenėje ar darbo rinkoje, bet ir ne visada, tikėtina, pasinaudoja socialinių pašalpų teise, kuria gali naudotis kiekvienas Lietuvos pilietis.

Taigi mūsų siūlymas yra išlyginti šitą socialinį neteisingumą, kuris visiškai nepateisinamas, nes dalis šių žmonių negauna šalpos pensijos tik todėl, kad neįgalūs tapo būdami vyresni negu 25 metų amžiaus, ir skirti visiems šioms neįgaliesiems vienos šalpos pensijos bazės dydį, tai yra

mažiausias įstatyme nurodytas dydis, tokiu būdu ištraukiant iš socialinių pašalpų sistemos. Kaip nutiko, kad ši asmenų grupė atsidūrė už sistemos ribų, niekas nežino, bet greičiausiai, kad sistema lipinta vis gerinant sąlygas tam tikroms žmonių su negalia grupėms, o šiais paskutiniais niekas iki šiol nepasirūpino. Čia reikėtų sutikti su gerbiamu E. Pupiniu, kuris ką tik vykusioje diskusijoje atkreipė dėmesį, kad socialiniuose įstatymuose mes turime per daug fragmentiškumo.

Visam šiam pakeitimui reikėtų apie 5 mln. eurų, bet kadangi didžioji dalis jų, tikėtina, gauna socialines išmokas, tai kiek panašia, gal kiek mažesne suma, tikėtina, sumažėtų išlaidos ten ir tokiu būdu atsilaisvintų savivaldybėms skiriamos paramos lėšos, kurias, pavyzdžiui, būtų galima panaudoti būsto šildymo kompensacijoms, apie kurias kalbėjome visai neseniai.

Antroji socialinio neteislingumo situacija – dalis neįgaliųjų, skirtingai nei absoliuti dauguma žmonių su negalia, neturi paskatos dirbti. Netekto darbingumo pensijas ir dalies šalpos pensijas gaunančių asmenų pensijos yra mokamos jiems pradėjus gauti darbinės pajamas, tačiau dviem asmenų grupėms, gaunančioms šalpos pensijas, tokia pensija atimama nuo pirmo uždirbto euro. Kokios tai grupės? Tai asmenys, kurie nuo 25 metų neteko darbingumo ir gauna šalpos pensiją, ir senatvės šalpos pensijų gavėjai. Kodėl šalpos pensija atimama tuo atveju, kai neįgalus tapai būdamas vyresnis negu 25 metų, o ji paliekama, jeigu tokiu tapai būdamas jaunesnis negu 25 metų, yra visiškai neaišku. Lygiai kaip ir neaišku, kodėl iš vyresnio amžiaus žmonių reikia atimti senatvės šalpos pensijas, jeigu jie pradeda dirbti, tokiu būdu iki minimumo sumažinant jų galimybę sukaupti būtinąjį darbingą amžių, kad gautų normalias socialinio draudimo pensijas.

Mūsų siūlymas šioms grupėms palikti šalpos pensiją iki tam tikros jų darbo pajamų ribos, tai yra iki 2 MMA pajamų, iki 1 MMA mokėti visą šalpos pensijų bazę, o paskui proporcingai mažinti, kad jau gaunant 2 MMA šios šalpos pensijos mokėjimas nutrūktų. Panaši sistema jau funkcionuoja mokant pensijų priedą dirbantiems pareigūnams, tad „Sodra“ būtų pajėgi užtikrinti tokios sistemos egzistavimą. Siūloma paskata dirbti neturėtų reikalauti papildomų lėšų, kadangi paskata besinaudosiančių dirbančių asmenų ratas šiuo metu yra labai nedidelis, o potencialus ratas žmonių, turėsiančių teisę pasinaudoti paskata, siekia iki 15 tūkst. žmonių. Daliai šių žmonių įsidarbinus, mažėtų jiems mokama šalpos pensija, kauptųsi socialinio draudimo stažas ir ilgainiui dalis žmonių visai paliktų valstybės biudžeto finansuojamą šalpos pensijų sistemą, ko mes visi ir siekiame. Taip laimėtų ne tik konkretūs neįgalieji, bet ir visa mūsų visuomenė. Dėkoju už dėmesį, kviečiu pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Yra norinčių jūsų paklausti, bet, prieš suteikdamas žodį, noriu padėkoti kolegoms už bendrą beveik poros valandų darbą. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas. Ačiū.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, pranešėjo nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamas pranešėjau, kaip taip atsitiko, kad buvusios Vyriausybės reformų metu mes praleidome šią ypač svarbią grupę žmonių ir jie ilgus metus yra palikti be šalpos išmokos apsaugos? Jūs pristatydami iš dalies atsakėte dėl to, bet mano klausimas platesnis. Gal yra dar kokių nors grupių, kurių mes nematome ir taip konstruodami sistemas esame praleidę? Ačiū.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Kaip mes jau kalbėjome praėjusioje diskusijoje apie būsto šildymo kompensavimą, tie įstatymų projektai, kurie atnešami iš Vyriausybės, yra didelio masto. O kai atneša didelio masto, tai tada subtilių nebepamatai. Iš 236 tūkst. atrinkti 3 tūkst. žmonių, kurie yra iškritę iš sistemos, yra gana kruopštus darbas, kurį galime nudirbti tik bendradarbiaudami su savivalda ir girdėdami jų pastabas. Tai šiuo atveju taip ir nutiko, iš savivaldybių atėjo kvietimas sutvarkyti šią problemą ir įtraukti šią grupę. O kad socialinės apsaugos sistemoje yra nemažai tokių socialinio neteislingumo situacijų, tai tikrai taip. Aš visiškai siekčiau, kad ir opozicija, ir pozicija jas per šią kadenciją kruopščiai išrankiotų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, labai didelis šurmulys. Laikas baigti pirmaisia šią įstatymo projekto pateikimą. Dar trys asmenys nori paklausti. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Noriu pasitikslinti, ar šiuo metu yra tokia situacija, kad žmonės, įgiję neįgalumą vaikystėje arba iki 24 metų (vadinamasis trečios grupės,

apie jį kalbame), dabar dirbdami nepraranda šalpos pensijos, o tie, kurie vyresni, praranda? Tokia yra situacija, ar ne?

Tada kitas klausimas. Kodėl siūlote vis dėlto mažinti dirbantiems, o ne palikti, kaip yra visiems kitiems, nes bus diskriminacija? Ir ar nebus kitas jūsų žingsnis, kad gal mažinkime ir sunkesniems?

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų mes buvome tokioje kryžkelėje apsispręsti: tiesiog visiems skirti ir neturėti tos paskatos, kad žmonės dirbtų ir stengtųsi uždirbti daugiau lėšų, ar padaryti kaip visiems. Bet čia problema yra ta, kad šalpos sistema, mano galva, yra priskiriama daugiau paramos sistemai, o ne draudimo. Ir paramos sistemoje mes turime tą principą, kad socialinės pašalpos, kai pradedi dirbti, po kurio laiko išnyksta.

Šiuo atveju siekdami, kad žmonės neužsibūtų šioje sistemoje, dirbtų, gautų išmokas ir tada pereitų į socialinį draudimą, mes siekiame tam tikro pašalpos mažėjimo. Bet, aišku, apie tai galime kalbėtis komitete ir galbūt sulygtinti su visais, kurie gauna socialinę šalpą, kad jiems irgi būtų taip pat.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas kolega, įstatymas... Man net keista, kad mes trečią grupę buvome pagal ankstesnį skaičiavimą, kad ta vadinamoji trečioji grupė buvo praleista, to niekaip negaliu suvokti. Aš ir pati tiek metų išdirbusi, o neatkreiptas dėmesys. Sakykite, tie 3 tūkst. būtent ir yra mūsų 45 % netekto darbingumo, kurie neteko, taip?

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Taip.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). O visos šios mamos, kurios yra slaugės, sakysime, savo neįgaliuosius 15 metų ir daugiau slaugė, joms pripažintas irgi neįgalumas, bet paskui suėjus senatvės amžiui jos turi teisę gauti ir socialinio draudimo pensiją, nes stažas yra, taip?

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Taip.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Kiek tokių asmenų būtų, kurie eitų šiandien dirbti, ir kiek mes paskatintume tai?

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Tų žmonių, kurie šiuo metu neturi paskatos, vadinasi, jeigu jie pradeda dirbti, netenka socialinės šalpos, tokių žmonių, mūsų skaičiavimu, skaičiai yra labai preliminarūs, nes nėra niekur vienos sistemos, kur būtų galima gauti duomenis, ir tikrai reikia daryti daug prielaidų ir matyti skaičius, bet, mūsų skaičiavimu, tokių žmonių yra iki 15 tūkst., jie tiesiog nedirba dėl to, kad nuo pirmo euro nebetenka šalpos pensijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Linai, viena vertus, aš suprantu, kad visada tokie įstatymai yra skausmingi tuo, kad reikalauja pinigų, o pinigų reikia iš kur nors atrasti. Antra vertus, aš tikrai ši jūsų įstatymą paremsiu, nes jis, mano supratimu, prisideda ir prie socialinio teisingumo, ir prie to, kad Lietuvoje neliktų pamirštų žmonių.

Tikrai norėčiau šiuo atveju daugiau išreikšti net ne klausimą, o paramą dėl šio įstatymo, kad jis yra teisingas, bet, aišku, pinigų reikės ieškoti.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Labai ačiū. Tikiuosi, kad tie surasti pinigai padės žmonėms dirbti, grįžti į draudimo sistemą ir taip – į mūsų visuomenę. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi norintys paklausti. Matau, kad nuomonės išsiskyrė. Už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama kolegos, Lietuvoje turime per 150 tūkst. darbingo amžiaus neįgalųjų, kurie galėtų dirbti, tačiau paskatų, nors ir daugėja pastaruoju metu, yra per mažai. Lengva ranka galime arba kviečiame dažnu atveju trečiųjų šalių piliečius į Lietuvą dirbti, nes dažnai girdime argumentus, kad nėra kam dirbti. Tačiau kur kas sunkiau yra intelektualiai sukurti priemones ir paskatas mūsų žmonėms, ypač iš socialiai pažeidžiamų grupių, integruotis į darbo rinką. Tai reikalauja mūsų pastangų, gilių diskusijų.

Aš džiaugiuosi, kad praeitoje kadencijoje pavyko ir universalius vaiko pinigus įvesti, ir piniginei socialinei paramai įvesti buferį, kuris nemažina tos paramos pradėjus dirbti. Mes socialinės globos namuose gyvenantiems neįgaliesiems galime mokėti algą ir ta alga nėra atimama iš karto, tai vėlgi mūsų praeitos kadencijos pasiekimai. Yra NPD lengvata neįgaliesiems, labai didelė NPD

lengvata neigaliesiems, pradedantiems dirbti įmonėse. Taigi šis pakeitimas yra labai laiku, jis sprendžia problemas nedidelės, bet svarbios grupės, kuri galėtų pradėti dirbti. O žinome, kad kai žmogus pradeda dirbti, tai ta tikroji socialinė integracija ir įvyksta, ir mes pasiekiame būtent tą tikslą, kurio norime, kad mūsų žmonės dirbtų Lietuvoje, neišvažiuotų ir neatsidurtų skurde.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvus prieš nori išsakyti J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, nesu kategoriškai prieš šitą įstatymo projektą, gal netgi priešingai, būčiau linkęs pritarti, bet norėčiau atkreipti dėmesį į keletą aspektų. Pirmiausia mane stebina tiek buvusio ministro, tiek šešėlinio ministro, kuris ką tik kalbėjo dėl motyvų už, pozicija, kad mes turime keisti sistemą tokiais mažais žingsniais. Man atrodo, turėjo visus įgaliojimus praeitoje Vyriausybėje padaryti tiek socialinių įmonių reformą, tiek įdiegti Socialinio verslo įstatymą, jis, deja, dar net nėra arti priėmimo stadijos. Dirbančių neigaliųjų sistemos problema, arba, tiksliau, nedirbančiųjų, Lietuvoje tikrai labai didelė. Mes turime tik 29 % dirbančių neigaliųjų Lietuvoje, kai Europos Sąjungos vidurkis yra 45 %. Bet problema nebus išspręsta tokiomis formaliomis pataisomis, kurios šiandien yra pristatomos. Mes iš esmės turime peržiūrėti pažeidžiamų žmonių įdarbinimo sistemą, tai esame užsibrėžę padaryti rudens sesijoje. Aš tikiu, kad turėsime Seime politinės valios padaryti šiuos reikšmingus pokyčius. Dabartiniame etape, gerbiami kolegos, kviesčiau opoziciją, šešėlinę vyriausybę, teikti visgi projektus, kurie būtų sisteminiai, bet ne fragmentiniai, sprendžiant vien tik 3 tūkst. žmonių problemą, kurią reikia spręsti. Bet kokių atvejų, gerbiami kolegos, nesu kategoriškai prieš, bet norėčiau paprašyti, jeigu bus pritarta, Vyriausybės išvados dėl šio projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi, norėję pasisakyti dėl šio projekto, pasisakė. Kolegos, pradedame balsavimą dėl popietinės darbotvarkės klausimų.

15.53 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4386(2) (svarstymo tęsinys)

Pirmas klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4386(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 113 Seimo narių: už – 55, prieš – 27, susilaikė 31. Projektui nepritarta.

Pagal Statuto 153 straipsnį po nepritarimo svarstymo metu Seimas turi nuspręsti: grąžinti įstatymą tobulinti pagrindiniam komitetui arba keisti pagrindinį... arba grąžinti iniciatoriams tobulinti iš esmės, arba atmesti projektą. Yra trys variantai, trys balsavimo variantai: grąžinti pagrindiniam komitetui tobulinti, antras – iniciatoriams tobulinti ir trečias variantas – atmesti projektą. Nesupainiokite balsavimo variantų. Ar yra siūlymų, gal bendru sutarimu sutarsime? (*Šurmuly salėje*) Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Tikrai siūlome atmesti, bet jeigu skelbiate tokį trio balsavimą, pasakykite, ką spausti reikia.

PIRMININKAS. Gerai. Turbūt dėl jūsų siūlymo bendro sutarimo nebus, tada aš kartoju iš naujo, kokie bus balsavimo variantai. Pirmas, balsavimas už bus grąžinti pagrindiniam komitetui tobulinti; antras, balsavimas prieš bus grąžinti iniciatoriams tobulinti; ir susilaikę balsuos už projekto atmetimą. (*Šurmuly salėje*) Prašau. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Bet tokio žanro nėra, arba iniciatoriams tobulinti, arba atmesti. Kaip komitetui mes galime čia sugrąžinti? Tada reikia...

PIRMININKAS. Aš jums pasiūliau Statute numatytus variantus.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Bet tada reikia antro turo.

PIRMININKAS. Galime supaprastinti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atmesti arba...

PIRMININKAS. Kolegos, visi pritariate, kad tik du variantus paliktume? (*Balsai salėje*) Gerai. Tada pirmas variantas – už bus grąžinti iniciatoriams tobulinti projektą iš esmės ir balsavimas prieš bus atmesti. Alternatyvus balsavimas. Balsavimas pradedamas.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 58, prieš – 58. (*Šurmulyš salėje*) Ačiū, kolegos, bet tokios nuostatos Statute nėra, kad posėdžio pirmininko balsas lemia, čia ne komiteto posėdis. Turime pakartoti balsavimą, nes kito varianto mes neturime.

Gerbiami kolegos, susikaupkite. Balsuojame. Balsuojantys už balsuos už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, balsuojantys prieš bus už tai, kad atmestume. Balsuojame. (*Šurmulyš salėje*) Ramybės, kolegos!

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 58, prieš – 56. Seimas nusprendė grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti iš esmės.

15.59 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-178 (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas – Pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-178. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 116 Seimo narių: už – 43, prieš – 43, susilaikė 30. Įstatymo projektui nepritarta. Gerbiami kolegos, turime dvi alternatyvas pateikimo stadijoje. Balsuojame? O gal bendru sutarimu grąžiname iniciatoriams tobulinti? (*Balsai salėje*) Ne, siūlote balsuoti. Balsuosime. Kas balsuos už, tai bus grąžinti iniciatoriams tobulinti, balsavimas prieš reikš atmetimą. Balsuojame.

Užsiregistravo 115, balsavo 115 Seimo narių: už – 62, prieš – 53. Seimas nusprendė grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti.

16.01 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-256 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės projektas, popietinis 3 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-256. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 117 Seimo narių: už – 59, prieš – 17, susilaikė 41. Įstatymo projektui pritarta. Kolegos, siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Iš kairės pusės prie mikrofono – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi papildomos lėšos, tai prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas. Kolegos, galima bendru sutarimu?

Dėl Vyriausybės išvados pritarta bendru sutarimu. Dar J. Džiugelis nori kalbėti.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Atsisakau.

PIRMININKAS. Nebenori. Ačiū. Matyt, dėl to paties.

16.04 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-204 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas – Vietos savivaldos įstatymo 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-204. Pateikimas.

Užsiregistravo 118, balsavo 118 Seimo narių: už – 85, prieš – 4, susilaikė 29. Projektui po balsavimo pateikimo stadijoje yra pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomas nesiūlomas. Siūloma svarstyti birželio 10 dieną. Kolegos, galima pritarti? Ačiū, pritarta.

16.05 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-297 (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-297. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 65, prieš – 12, susilaikė 35. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną. Taip pat per šoninį mikrofoną M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Reikalingos papildomos biudžeto lėšos, todėl prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Yra prašymas Vyriausybės išvados. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime! Balsuojame!“*) Iniciatoriai siūlo pritarti. Ačiū. Dėl komiteto pritarta, taip pat ir dėl svarstymo datos. Ačiū, gerbiami kolegos.

16.06 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-226(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-226(2). Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 84, prieš – 2, susilaikė 28. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną. Galima pritarti? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Per šoninį mikrofoną...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, jau buvo minėta ir pačios teikėjos, kad vis dėlto Vyriausybės išvada reikalinga. Tai siūlau prašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Siūloma Vyriausybės išvada. Galima pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Iniciatoriai pritaria. Kolegos, balsavimai popietinės... (*Balsai salėje*)

16.08 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 5, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-284 (pateikimo tęsinys)

Atsiprašau. Šalpos pensijų įstatymo 5, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-284. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 25. Kolegos, po pateikimo pritarta įstatymo projektui. Per šoninį mikrofoną – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nieko naujo nepaprašysiu – tik Vyriausybės išvados, nes papildomos biudžeto lėšos.

PIRMININKAS. Paprašyta Vyriausybės išvados, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Kolega J. Džiugelis nori per šoninį mikrofoną. Jau nebenori. Ačiū. Matyt, to paties.

Tai, kolegos, popietinės darbotvarkės šiuo laikotarpiu visi balsavimai subalsuoti.

16.10 val.

Paveldimo turto mokesčio įstatymo Nr. IX-1239 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-236 (pateikimas)

Dabar kitas įstatymo projektas, darbotvarkės 2-9 klausimas – Paveldimo turto mokesčio įstatymo Nr. IX-1239 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-236. Pranešėjas – G. Paluckas. Pateikimo stadija.

G. PALUCKAS (LSDPF). Mielie kolegos, šio įstatymo pakeitimu yra siekiama iš esmės vieno pagrindinio tikslo, tai yra panaikinti paveldimo turto mokesčio lengvatą dėl to turto, kuris viršija 1 mln., visiems, išskyrus sutuoktinį. Taip pat šiuo įstatymo pakeitimu yra siūloma padidinti lengvatiniu pajamų mokesčio tarifu apmokestinamą paveldimo turto dalį nuo 150 iki 300 tūkst., nes yra tokios realijos. Šis įstatymas buvo keistas labai seniai, todėl šiandien tie žmonės, kurie įsigijo būstą, geresnį butą ar namą, ir atitinkamai mokėjo įmokas bankui kokius 40 metų, būtent dėl to turto vertės ir toliau galėtų mokėti lengvatinį paveldimo turto mokestį. O tie asmenys, kurie paveldi virš 1 mln. eurų vertės turtą, turėtų mokėti bazinį gyventojų pajamų mokesčio tarifą, tai yra 20 %. Šį įstatymą dar būtų galima pavadinti milijonierių mokesčio įstatymu.

Toks mokestis nekenkia ekonomikai, tai yra vienas iš turto ar kapitalo mokesčių, kuriuos keisti ir įvesti mus skatina ir įvairios tarptautinės institucijos. Ir jis būtų teisingas, nes jį galėtų sumokėti tie asmenys, kurie tą turtą paveldi, nes tai yra itin didelės vertės turtas. Dar papildoma vertė yra tai, kad tas mokestis, pajamos iš to mokesčio, keliauja į savivaldybių biudžetus ir didina savivaldybių finansinį savarankiškumą. (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos.

Yra įvairi tarptautinė praktika, aš jos visos atskleisti čia taupydamas laiką gal ir nenorėčiau, tačiau pristatydamas šį klausimą ir jį svarstydamas šiek tiek su kai kuriais kolegomis ne tik mūsų frakcijoje aš išgirdau kitų pasiūlymų, kad mes galime susidurti su tam tikrais taikymo sunkumais, nes yra dovanojimo sandoriai, kurie yra apibrėžiami Civiliniame kodekse, yra įvairios kitos manipuliacijos turtu perleidžiant fondams ir kitiems juridiniams asmenims. Tačiau šiuo atveju noriu pasakyti, kad pritarus šiam projektui po pateikimo aš taip pat išipareigoju parengti Civilinio kodekso pataisas pagal Suomijos modelį, kur trejų paskutinių metų dovanojimo sandoriai taip pat yra traukiami į apmokestinamo paveldimo turto sąvoką. Ačiū. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Ažuolas. Nematau. Klausia T. Tomilinas. T. Tomilinas klausia. Kolega Tomai, nebenorite klausiti? Atsisako, ačiū. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti. Sakykite, tokia situacija. 50 metų šeimos turtui ir jis staiga paveldimas. Iš ko sumokės paveldėtojai tokį mokestį? Jis miesto centre, dabar jau nemažai, sakykite, kainuoja, tai iš ko padidinus jūsų mokestį turėtų tie paveldėtojai sumokėti tokį didelį turto mokestį, kadangi jie nieko neturi, ir tas turtas jiems dar nepriklauso, nes neįsigaliojo?

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiama kolege, duokite man jūs tą milijoninės vertės turtą ir aš tikrai turėsiu už ką susimokėti mokesčius. Šio įstatymo nuostatos aiškiai socialiai teisingos. Toks paveldimas turtas, tokios vertės, tikrai sukuria galimybes ir jį sumokėti. Taip, kai kuriais atvejais gali būti, kad tą turtą reikės komerciškai pritaikyti, išnuomoti ar parduoti atitinkamai, bet tai yra milijoninės vertės turtas. Mes čia traukiame kažkokius keistus pavyzdžius, kad žmogus, paveldėjęs virš milijono, ir mes sakome, kad jis neturi galimybės sumokėti paveldimo turto mokesčio? Na, žinokite, nežinau. Man tą milijoną duokite, aš tikrai sumokėsiu, savo prievoles valstybei įgyvendinsiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Pinskus.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, ar jums atrodo, kad tai yra socialiai teisinga? Tas paveldimas turtas buvo įgytas, už jį sumokėti visi mokesčiai, jūs dabar išbraukiate vaikus, brolius, seseris. Galima sakyti, tas turtas yra visos šeimos, ir tam kitam šeimos nariui reikia dar kartą sumokėti mokesčius. Ar tai yra teisinga?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Jeigu kalbėtume apie teisingumą, turtas, kuris įgyjamas šeimoje, sutuoktinių, tai yra vyro ir žmonos, žmonai yra taikoma lengvata, nes aš tikiu, jog tikrai rimtoje šeimoje, kurioje vieni kitus palaiko, tokį turtą galima uždirbti. Kalbant apie vaikus, tėvai vaikams nieko nėra skolingi ir vaikai to turto neuždirbo. Vaikai tą turtą paveldėdami gauna tam tikrą sėkmės momentą, tai yra tėvų pastangos ir sumokėti mokesčiai tiesiogiai nepersikelia vaikams ar artimiesiems giminaičiams. Tokia nuostata yra taikoma visoje Europoje. Turint galvoje, kad mes turime didėjančią turtinę nelygybę, paveldimas turtas nėra apmokestinamas, ir tie žmonės, kurie savo pastangomis tikrai neuždirbo to turto, turtėja tik todėl, kad kažkas kitas yra tai padaręs. Todėl taip, mano galva, tai yra socialiai teisinga.

PIRMININKAS. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Kolegė negirdi. Klausia D. Griškevičius. Atsisako. Jūsų norėjusieji paklausti paklausė. Ačiū jums.

Gerbiami kolegos, balsuosime. (*Balsai salėje*) Dėl motyvų yra norinčių pasisakyti. Atsiprašau. T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, norėčiau išreikšti palaikymą gerbiamo G. Palucko projektui. Aš turėjau tokį filosofinį klausimą, bet atidėjau jį pasisakymui už.

Iš tiesų šalyje, kur labai daug nelygybės ir labai daug socialinio neteisingumo, kažkodėl žmonėms tokie pasiūlymai, aiškiai didinantys mokesčių teisingumą, viena vertus, mažinantys mokesčius tiems, kurie santykinai turi mažiau to turto, ir didinantys mokesčius tiems, kas turi daugiau... sulaukia, beje, nedaug palaikymo.

Taigi tas gerovės valstybės projektas pastaruoju metu kažkaip vis labiau atidedamas, vis mažiau apie jį kalbama. Nesinorėtų, kad jis būtų pamirštas. O gerovės valstybė visų pirma yra socialinio teisingumo valstybė, ten, kur mokestinė sistema maksimaliai progresyvi ir įgalinanti mažesnių pajamų žmones dirbti, užsidirbti, o didesnių pajamų žmones iš tikrųjų solidarčiai prisidėti prie viešųjų paslaugų įgyvendinimo ir tvaraus finansavimo. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš norėtų kalbėti V. Ažuolas, tačiau jo nėra salėje. Prieš kalba V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Keistas yra gerbiamo kolegos socialinio teisingumo supratimas. Jis kažkaip mane nukelia į tą aikštę, kurioje yra mauzoliejus ir guli vienas toks, taip sakant, praeities veikėjas. Kažin ar ten reikia pradėti ieškoti teisingumo. Galbūt reikėtų iš tikrųjų labiau pasidomėti tais fiktyviais dovanojimo sandoriais, kai neteisėtas pajamas slepiančios piliečiai bando nuslėpti savo turtą ir dovanoja jį ten visokioms močiutėms ir panašiai.

Aš dar labiau suprasčiau, jeigu G. Paluckas pasiūlytų visuotinio turto deklaravimo principą. Visuotinio. Tada tikrai būtų sunku nuslėpti neteisėtai įgytą turtą. Tačiau kiek yra tokių žmonių, kurie sovietmečiu, dabar jau jie senukai, gavo butus, tarkime, tose Lietuvos miestų vietose, tiesiog gavo, kur dabar nekilnojamojo turto kainos yra labai didelės, ir tie žmonės gyvena labai dažnai būdami inteligentai iš mažųjų pensijų, jie vos suduria galą su galu, ir jeigu jų dar neturtingas koks vaikas paveldės, iš ko jis mokės tą mokestį. Ar čia yra socialinis teisingumas? Atimti ir padalinti, tai jau buvo. Aš dabar suprantu, atleiskite, gerbiamas Gintautai, kodėl vis dėlto ne jūs būsite socialdemokratų būsimasis pirmininkas. Atleiskite už atvirumą, bet dabar supratau. Kadangi socialdemokratai nenori būti kraštutiniai ultrakairieji. Tai todėl. Jie nori būti centro kairieji. Aš taip suprantu čia – atimti ir padalinti.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš tikrai nuoširdžiai džiaugiuosi, kad socdemai patys renkasi pirminkus, o ne konservatoriai renka pirmininką socdemams. Bet kalbant apie teisingumo jausmą, klausykite, ką šnekate, kolegos. Gavo, kažką gavo, todėl štai kažkas paveldės ir toliau nesumokės, 1 mln. vertę viršijančių mokesčių nesumokės. Ar tai yra teisingumo jausmas? Ačiū. (*Balsai salėje*) Čia ne mauzoliejaus klausimas...

PIRMININKAS. Ačiū už repliką. Kolegos, balsavimas bus numatytu laiku – 17 val. 40 min.

16.21 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-318 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-318. Pranešėjas – G. Paluckas. Prašom, kolega.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, šiek tiek įsiaudrinome, bet pamėginsiu pristatyti dar vieną teisės akto projektą. Juo iš esmės yra siūloma šeimoms, kurios susilaukia vaiko, sudaryti galimybę iš savo apmokestinamųjų pajamų atskaičiuoti 250 bazinių socialinių išmokų dydžių, kas šiuo metu sudarytų beveik 10 tūkst. eurų. Šiuo įstatymo projektu yra siekiama, kad būtų vidurinės klasės dirbantys žmonės turėtų galimybę padaryti reinvesticiją, jeigu taip leisite pasakyti, į savo šeimas, į savo vaikus. Dažniausiai sutinkamas būtent dirbančių žmonių nusiskundi-

mas, jog jie už viską moka keletą kartų. Negana, kad sumoka mokesčius, tai ta grąža per viešąsias paslaugas yra ganėtinai maža. Jie dažnai moka ir už privačius darželius, jie moka už privatų gydymo, nes darbo laikas, sakykime, nėra palankus vizitams į savivaldybių ar valstybės gydymo įstaigas ir panašiai, ir panašiai.

Šiuo atveju bendras šių pakeitimų finansinis poveikis biudžetui, jeigu būtų išnaudojamas visas potencialas, tai yra jeigu vidutinį darbo užmokestį uždirbantys asmenys per mėnesį galėtų tikėtis apie 2 tūkst. eurų paramos iš valstybės, tai tokiu atveju bendrą naštą sudarytų apie 55 mln. eurų. Tačiau nėra geresnės investicijos nei investicija į vaikus. Aš pabrėšiu, jog pastaruoju metu, per pastaruosius dešimt metų, gimstančių vaikų skaičius sumažėjo daugiau kaip 20 %. Yra tam tikros kritikos, jog šis siūlymas didina tam tikrą pajamų nelygybę, todėl atsižvelgdamas į ją šios savaitės pradžioje aš taip pat užregistravau vienkartinės išmokos, gimus vaikui, didinimo projektą, tai yra būtų didinama nuo dabar galiojančių 440 eurų, 11 bazinių socialinių išmokų dydžio, iki 20, tai beveik 800 eurų. Noriu priminti, jog ta vienkartinė išmoka, gimus vaikui, nebuvo keista jau bene 14 metų. O gyvenimas keitėsi labai stipriai, labai sparčiai, daug dalykų brango, pragyvenimo lygis kilo. Kolegos, mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis norėjo klausti T. Tomilinas. T. Tomilinas vėl nenori klausti? Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Aš pirmiausia noriu pasveikinti pranešėją su gera iniciatyva. Iš tiesų mes valstybėje turime galvoti, kaip didinti gimstamumą, kaip stiprinti šeimų politiką, kaip tai daryti nuosekliai, tvariai, kad tas pagrindas, ar vis dėlto kurti Lietuvoje šeimas, ar ne, nesvyruotų. Mano klausimas būtų gal toks šmaikštus, o kartu ir normalus. Tai yra ar A. Guoga įkvėpė parengti tokį įstatymo projektą ir pirmus metus tam tikra pinigų suma, o ji čia susidaro ganėtinai solidi, apie 3 tūkst. eurų, paskatinti jaunas šeimas gimdyti vaikus, ar kas kitas inspiravo kurti šį įstatymo projektą?

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Aš irgi norėčiau atsakyti šiek tiek šmaikščiai. Kiekvienoje pasakoje yra krislas tiesos. Kartais iš tokių fantastinių idėjų labai gerai pagalvojus galima suspausti iki racionalios ir galbūt į teisinį rūbą tvarkingai įvelkamos idėjos, kuri būtų ir socialiai teisinga, ir galų gale siektų keleto tikslų. Viena iš jų aš nepaminiu, bet čia būtų sudaryta galimybė ir individualia veikla užsiimantiems asmenims gauti tokią valstybės paramą, o tai reiškia, kad mes matytume daugiau asmenų, norinčių parodyti mokesčius ir norinčių legalizuoti savo darbo santykius, nes investicinė grąža, ką tu sumoki mokesčiais, yra tikrai pakankamai ženkli ir leidžia padengti tuos pirminius kaštus gimus vaikui, kai reikia nupirkti visko, o tų pinigų labai dažnai (ir statistškai matome) šeimos tiesiog neturi ir krenta į skurdo riziką, ypač jeigu šeima yra išsiskyrusi dėl kokių nors priežasčių. Todėl stiprinti šeimą, stiprinti šeimos finansines galimybes – tikrai tomis idėjomis verta dalintis ir jas realizuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. T. Tomilinas dar jūsų nori paklausti.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, dėl solidarumo aš balsuosiu už jūsų projektą po pateikimo, bet mano klausimas, ar jums neatrodo, kad vis dėlto reikėtų nesiblaškyti ir tęsti tą sėkmingą vaiko pinigų politiką, nes ji labai aiškiai prisidėjo prie vaikų skurdo rodiklio mažėjimo ir mes per keletą metų tiesiog dramatiškai sumažiname vaikų skurdą praeitoje kadencijoje?

Bent jau man atrodo, kad demografinės tendencijos nelabai koreliuoja su parama, deja, jau visame pasaulyje aišku, kad tos koreliacijos nebėra. Mes dažniausiai, kalbėdami apie paramą šeimai, galime kalbėti tik apie atotrūkio ir skurdo mažinimą, bet demografinių rodiklių iš esmės pagerinti neįmanoma.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, tikrai taiklus klausimas ir pastebėjimas, beje, nes, matyt, geriausiai demografinę situaciją ar norą turėti vaikų didina viešųjų paslaugų prieinamumas. Jeigu pastebėsite socialdemokratų teikiamus pasiūlymus, juos visus galima sugrupuoti į vieną didelę kategoriją, tai yra garantijų vaikui kategoriją, ar tai būtų mamadienis, tėvadienis papildomas, ar tai būtų to finansinio šoko gimus vaikui minimizavimo priemonės, mažinimo priemonės, nes visi, kas pamena, kaip tai atrodo gimus vaikui, kokios yra išlaidos, tai tikrai jos yra didelės ir vadinamosios pagalbos šeimai universalios, solidarios priemonės yra labai taiklios, reikalingos

ir geros, tokios kaip vaiko pinigai arba pradinukų maitinimas mokyklose. Visa tai mes į tą pačią kategoriją, į garantijų vaikui sistemą galime pinti.

Todėl šiuo atveju tikrai manau, kad šis pasiūlymas yra ir racionalus, nes turi ir keletą teigiamų šalutinių poveikių, ir tikrai padedantis, nes nėra blogiau už pagalbą, kuri nepadedą. Taip, šie 2 tūkst. eurų, jeigu visas potencialas šitos pagalbos būtų išnaudojamas, yra rimta suma, kuri tikrai leistų padengti pirmines investicijas. Aš sąmoningai vartoju šį terminą, nes investicijos į vaikus yra pats svarbiausias dalykas, ką gali valstybė padaryti. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų jau paklausė visi norintys kolegos. Dėl motyvų pasisako už I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai noriu pasveikinti kolegą G. Palucką su įdomia idėja. Tokios idėjos šiame Seime mes dar nesvarstėme ir manau, kad GPM grąžinimas arba ne prievolė sumokėti tais metais, kai gimsta šeimoje vaikas, būtų paspirtis ir paskata jaunuoms šeimoms drąsiau kurti šeimą, taip pat susilaukti vaikų. Kaip ir kolega minėjo, tokia valstybės parama galėtų prisidėti prie būtiniausių daiktų įsigijimo, gerbūvio kokio nors pasigerinimo namuose ir drąsiau pasitikti naują gyvybę, šeimos narį. Todėl siūlau visiems tikrai palaikyti ir balsuoti už. Nors tai bus nedidelė paskata, apie 2 tūkst., galbūt daugiau eurų, bet tikrai prisidės prie didesnio gimstamumo Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvus prieš nori išsakyti M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų tenka pritarti ir gerbiamo T. Tomilino išsakytai minčiai, kad turbūt turime tuos instrumentus, kurie yra veikiantys. Daug įvairiausių spekuliacijų buvo, kad čia valdantieji kažką padarys su vaiko pinigais, bet, kaip matote, tas nepasiteisino. Žinant, kad vien 10 eurų padidėjimas kainavo valstybei per 150 mln., tai norint išlaikyti stabilią galimybę, stabilią šią priemonę, iš tiesų reikia, reikia... be abejo, tie resursai nesimėto. Šiuo atveju tai vienas motyvas pasinaudoti tais instrumentais, kuriuos turime.

Antras momentas. Išties yra kalbama apie mokesčių sistemos pertvarką. Vėlgi yra pasiūlymas ir žiūrėjimas į tai, ką šiuo metu daro Vyriausybė dėl mokesčių sistemos pertvarkos, mokesčių lengvatų klausimais. Šiuo atveju tikrai siūlau žiūrėti į Vyriausybę ir laikytis Vyriausybės paketo, kuris vis tiek greitai ateis, bus pateikti pasiūlymai, taip pat ir sistemiškai paliečiantys įvairias sritis. Aš siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi, norintys kalbėti dėl šio projekto, jau kalbėjo.

16.32 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-266(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Išmokų vaikams įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-266(2). Pranešėja – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo projektu siekiama užtikrinti, kad ir pagal bendrojo ugdymo programą besimokantis vienas iš tėvų ir dėl šios priežasties neįgijęs reikalingo darbo stažo, neturintis teisės gauti vaiko priežiūros išmokos, atitinkantis kitas įstatyme numatytas sąlygas, turėtų teisę gauti šešių bazinių socialinių išmokų dydžio išmoką, kuri mokama nuo jų vaiko gimimo dienos iki vaikui sukaks dveji metai.

Pagal šiuo metu galiojančią teisinę reguliavimą ši išmoka gali būti mokama auginančiam vaiką vienam iš vaiko tėvų ar turimam vieninteliam iš tėvų, įtėvių ar vaiko globėjų mokymosi ar studijų laikotarpiu ir 12 mėnesių po mokymosi ar studijų baigimo dienos, jeigu jis mokosi, mokėsi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, įskaitant ir profesinio mokymo įstaigose besimokančius pagal bendrojo ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa, nuo mokymosi pagal profesinio mokymosi programą pradžios iki jos pabaigos ar studijuoja, studijavo aukštojoje mokykloje.

Mano siūlymas ir kolegų pritarimas rengiant šį projektą susijęs su tuo, kad, na, galima manyti, kad šiuo metu galiojanti įstatymo nuostata yra diskriminacinė nepilnamečių asmenų, kurie

mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, kadangi, kaip girdėjote, šiuo metu tokia išimtis ir išmokos mokamos yra tiems, kurie mokosi profesinio rengimo mokyklose, kurie mokosi profesinio rengimo mokyklose su bendrojo ugdymo programa. Faktiškai galima laikyti, kad bendrojo ugdymo mokyklų moksleivių yra vienodos sąlygos dėl turimo darbo stažo, tačiau ši grupė mamų ar tėvų, o ta grupė yra nedidelė, yra palikta likimo valiai ir išmokos vaikams nėra mokamos. Todėl prašau pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia J. Pinskus.

J. PINSKUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Aš tiesiog noriu paklausti, gerbiama pranešėja, gal jūs turite informacijos, kiek yra tokių moterų, greičiau gal mergaičių ar berniukų, kuriems pagelbėtų šis įstatymo projektas iš tikrųjų gauti tas išmokas?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Iš tikrųjų bendra tokio amžiaus nepilnamečių, kurios turi vaikų, statistika yra. Tokių šiuo metu, jeigu imsime mes pagal metus, 2020 metais iki 19 metų buvo 253 mamos, 18 metų – 149, 17 metų – 75, 16 metų – 28 ir iki 15 metų mamų turėjome 11. Čia 2020 metais. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad mes neturime ir nepajėgūs buvome surinkti statistikos, kiek iš jų yra besimokančių bendrojo lavinimo mokyklose, kiek iš jų mokosi profesinio rengimo mokyklose, kiek jau yra besimokančių aukštosiose mokyklose arba visai niekur nesimokančių ir nedirbančių. Todėl iš tikrųjų, atvirai pasakius, kai reikėjo apskaičiuoti, kiek reikės lėšų, mes rėmėmės bendrais skaičiais ir šitam projektui, jeigu bus priimtas įstatymas, įgyvendinti reikės daug mažiau, negu mūsų aiškinamajame rašte nurodyta, kad iki 1 mln., tikrai preliminariai 200–300 tūkst. Daugiau lėšų padėti mamoms, besimokančioms bendrojo lavinimo mokyklose, tikrai nereikės.

PIRMININKAS. Ačiū. Norėtų jūsų paklausti M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Iš tiesų faktiškai į mano klausimą irgi atsakė, nes norėjau domėtis apie skaičius, kiek tai paliestų ir kokios tendencijos. Bet jūs jau atsakėte. Tiesiog prisidėdamas galiu pritarti ir paremti šią jūsų iniciatyvą, nes, matyt, ta likusi diskriminacija nėra teisinga. Juo labiau kad ir socialinės srities mokslininkai metų pabaigoje yra pateikę savo įžvalgas ir pastabas ir identifikavę, kad šioje srityje vaikų išmokų negauna apie 40 % įvairių gavėjų, kurie neturi to reikiamo stažo. Iš tikrųjų ta problema egzistuoja. Tokiais būdais spręsti, kaip mes sprendėme naikindami amžiaus diskriminaciją dėl besimokančių universitetuose ir kitus dalykus, būtų logiška, taip pat sutvarkyti ir šią sritį.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas Mindaugai, aš galiu pasakyti tik tiek, kad buvo domėtasi atskirose savivaldybėse, nes socialinių paramų centrai žino tokias mamas, tai yra apie dvi, tris, iki keturių, penkių, ne daugiau mamų, kurios būtent mokosi, nes čia yra pabrėžta, kad besimokančios bendrojo lavinimo mokyklose. Todėl aš ir sakau, kad tas skaičius tikrai yra toks, kokį mes galime įsivaizduoti.

PIRMININKAS. Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, nori pasisakyti tik kolegos už. Gal taupome laiką ar norėtų vis tiek kalbėti? L. Nagienė. (*Balsai salėje*)

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Bendru sutarimu, sako. Gerai. Ačiū, pirmininke, aš vieną sakinį tik pasakysiu. Labai ačiū, kad ir gerbiamas Mindaugas palaiko. Iš tikrųjų, žinote, čia yra socialinė problema. Aš manau, tai paskatins mūsų tas jaunas mamas toliau tęsti mokslą bendrojo ugdymo mokykloje. Labai svarbu, kad jos nemestų mokyklos, o toliau mokytųsi. Kaip sako, mums svarbus yra išsilavinimas, todėl siekime to ir padėkime toms mamoms, nes tikrai jos neturi kitos galimybės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kadangi nėra norinčių kalbėti prieš, ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Yra norinčių balsuoti. Balsuosime numatytu laiku.

16.39 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-378 (pateikimas)

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-378. Pranešėjas – L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami gausiai salėje likę kolegos Seimo nariai, teikiu Augalų apsaugos įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiu, kad būtų ribojami glifosato medžiagos turintys cheminiai preparatai tvarkant aplinką, geležinkelio bėgius, pakeles, kad būtų ribojama tvarkant elektros linijas, taip pat miestų ir gyvenviečių teritorijoje ir saugomose teritorijose, išskyrus tam tikras išimtis, kurios būtų žemės ūkyje, ir kovojant prieš invazinius augalus, kurie iš esmės kelia pavojų žmogaus gyvybei, ir jeigu nėra kitos galimybės ir kitų priemonių kovojant su šiomis invazinėmis augalų rūšimis.

Pateikti šitą įstatymo pakeitimo projektą inspiravo tokie įvykiai, kurie nutiko 2020 metais Lietuvoje. Kaip žinote, glifosatas yra pavojinga medžiaga, kuri yra ypač kenksminga gamtai. Ir buvo tokių atvejų, kai Žemaitijos nacionaliniame parke kelininkai, prižiūrėdami pakeles, išpurškė pakeles glifosato priemonėmis ir tokiu būdu „sutvarkė“ žolę, kuri žėlė, užuot naudojė įprastas ekologiškas, natūralias priemones, tai yra šienavimą ir taip toliau. Dėl to visos pakelės buvo nuduravusios nuo chemikalų ir ūkininkų laukams kliuvo šito chemikalo poveikio, ir taip toliau. Taip pat ir geležinkeliai, ypač gyvenamosiose zonose, naudoja glifosato priemones, ir kartais iš tikrųjų nėra apskaičiuojama tinkamai ir to glifosato patenka ir į aplinką, ne tik tose vietose, kur yra naudojama, bet ir lietaus nunešama į upes, į saugomas teritorijas, į žmonių šulinius patenka. Mano siūlymas yra riboti šito chemikalo naudojimą, tai padaryti nuo 2022 m. liepos 1 d. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Aš pritariu ir taipau laiką.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas norintis klausyti – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų labai svarbus siūlymas, kalbant apie glifosato, arba raundapo, naudojimo apribojimus. Kaip aš supratau, kalbant apie patį siūlymą, būtų draudžiama naudoti augalų apsaugos produktus, kurių veiklioji medžiaga yra glifosatas, tvarkant kelių apsaugos juostas, elektros linijas, geležinkelių bėgius, miestų, gyvenviečių ir saugomas teritorijas, bet vis dar yra išimčių, taikomų žemės ūkyje. O vis dėlto ši medžiaga Europos Sąjungos lygmeniu yra pripažinta kaip labai kenksminga žmogaus sveikatai. Ar mes galvojame ir jūs, kaip autorius, besidomintis projekto tema, galvojate, kada Lietuvoje turėtų tas pereinamasis laikotarpis baigtis, ką ir Europos Sąjunga mus įpareigoja, ir vis dėlto glifosatas, arba raundapas, kaip kenksminga medžiaga žmonių organizmui turėtų būti nustota naudoti ir žemės ūkyje? Dėkui.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Europos Komisija yra priėmusi sprendimą, kad glifosatas neturėtų būti naudojamas apskritai niekur nuo 2022 m. gruodžio 15 d. Bet žinant įvairias peripetijas Europos Komisijoje, tų pasvarstymų, kada turėtų įsigaliooti ribojimai, buvo tikrai ne kartą, tačiau įvairios lobistų ar įvairių grupių jėgos vis tą datą nukelia ir sugeba padaryti taip, kad įsigaliojimas turėtų vis kitokią datą.

Aš manau, kad iš tikrųjų yra rizikos, kad įsigaliojimo data vėl gali būti nukelta, o tas diskusijas dėl glifosato naudojimo ribojimo reikėtų pradėti jau dabar. Todėl mano dabar teikiamas projektas yra šiek tiek lengvesnis. Bet jeigu kartais glifosato naudojimo Europos Komisija neribotų taip, kaip yra eilinį kartą išipareigojusi, tai galbūt tektų grįžti prie šitų pataisų.

Bet labai svarbus dalykas, kad daugelis Europos kompanijų, ypač geležinkelio kompanijos, pradėjo dėti daug pastangų ir surasti alternatyvų, kaip reikėtų tvarkyti bėgius. Kiekiai yra išpūdingi. Pavyzdžiui, vien Prancūzijoje per metus yra naudojama apie 35 tonas glifosato, Vokietijos geležinkeliai naudoja apie 65 tonas glifosato. Šveicarijos geležinkelio operatoriai yra išsistatę 20 įvairių skirtingų būdų, bando testuoti. Jau šeši būdai yra testuojami, taip pat ir kovos su piktžolėmis srityje. Tarp jų yra karštas vanduo, yra žaliasis kilimas, tai yra tų žemaūgių sėklų... kurios nustelbtų piktžoles, ir įvairios visokios kitokios priemonės. Bet jūsų pastaba teisinga. Jeigu Europos Komisijos sprendimas pasikeis, reikės prie šito klausimo grįžti ir mums. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar nori paklausti kolega Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, praeitą kadenciją L. Balsys čia mums teikė pasiūlymą visiškai uždrausti glifosatą. Jūsų projektas yra daug nuosaikešnis, švelnesnis. Čia tik pakelės, geležinkelių bėgiai, elektros linijos. Ar tai reiškia, kad jus Lie-

tuvos ūkininkai įtikino, kad be raundapo, uragano, glifoso Lietuvoje dar neįmanoma išsiversti? Ar kitos priežastys?

Antra. Ar jums neatrodo, kad Lietuvos mokslininkai ir Europos mokslininkai tiesiog nespėja surasti naujų medžiagų? Pavyzdžiui, kaip jums atrodo, kada bus sukurtas priešas Sosnovskio barščiams naikinti? Tai antras dalykas.

Ir trečias. Šios medžiagos sukelia vėžinius susirgimus. Ar turite duomenų, kiek, pavyzdžiui, 2019–2020 metais tos cheminės medžiagos sukėlė Lietuvoje vėžinių susirgimų? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū už klausimus. Reikėtų, matyt, daugiau laiko, negu skirta, norint atsakyti į viską nuosekliai, bet pradedant nuo Sosnovskio barščių, reikia pasakyti, kad Latvijoje kolegos sukūrė formulę, sudarytą iš trijų komponentų (vienas iš jų, beje, ir glifosato turinčios medžiagos), ji yra iš esmės veiksminga, pasiteisinusi. Tą formulę neslėpdami kolegos pristatė ir Lietuvos aplinkos ministerijoje. Lietuvos aplinkos ministerija tą formulę turi ir yra pasirengusi, manau, sėkmingai kovoti su šia invazine ir kenksminga, pavojinga žmogaus sveikatai priemone.

Dėl vėžinių susirgimų pasaulyje vyksta labai didelės diskusijos ir debatai. Iki šiol Europos Komisija neturi tikslų mokslinių duomenų, kurie vienareikšmiškai sakytų, kad jie sukelia vėžį. Amerikoje yra keletas prisiekusiųjų teismų, kurie priteisė iš kompanijos, gaminančios būtent vieną iš jūsų pavadintų glifosato turinčių priemonių, po šimtus milijonų už tai, kad jie nebuvo informuoti, jog dirba su priemonėmis, kurios turi glifosato. Tai leidžia manyti, kad vis dėlto yra tų spėjimų. Tam tikri tyrėjai yra atskleidę ir sakę, kad galimai glifosatas gali sukelti ir prisideda prie limfomos atsiradimo. O tikslų duomenų apie vėžinius susirgimus dėl glifosato Europoje kol kas, deja, gaila, neturiu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kurie norėjo kolegos, jūsų jau paklausė. Daugiau norinčių nėra. Dėl balsavimo motyvų už nori pasisakyti M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų noriu visus paraginti palaikyti šį projektą, nes, kalbant apie raundapą ir glifosatą, tikrai yra pakankamai mokslinių studijų, tyrimų duomenų, ką patvirtino ir Europos Sąjungos priimtas sprendimas drausti šios medžiagos naudojimą bet kioje veikloje nuo 2022 metų.

Taigi manau, kad tai tikrai būtų pirmas svarbus žingsnis, šiek tiek nuosaikesnis žingsnis, nes aš suprantu, kad kiti parlamentariai turbūt baiminasi priimti tą žingsnį, kuris apimtų glifosato naudojimą ir žemės ūkio srityje. Tikrai nemaža dalis ūkininkų, kurie neūkininkauja ekologiškai, su tuo dalyku vis dar nenori sutikti ir pripažinti, kad šią medžiagą žemės ūkyje reikėtų keisti kitomis medžiagomis.

Vis dėlto mano didelis prašymas ir raginimas, siekiant, kad Lietuva taptų žalesne, ekologiškesne valstybe, būtų palaikyti šį projektą, kad bent jau tose veiklose, kur akivaizdu, kad glifosato naudojimas tikrai nėra būtinas, jis būtų uždraustas ir kad ten būtų naudojamos tos medžiagos, kurios yra saugios ir draugiškos mūsų aplinkai.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbančių nėra užsirašiusių. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti projektui? (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių. Galime bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas nesiūlomas. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

16.50 val.

Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-410 (*pateikimas*)

Kolegos, kitas įstatymo projektas – Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-410. Pranešėjas – L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, kitas įstatymo pakeitimas yra susijęs su siekiu mažinti žiauraus elgesio su gyvūnais atvejų skaičių ir mastą ir yra inspiruotas 2022 metų Medžioklės taisyklių pakeitimo. Tai iš tikrųjų sukėlė daug diskusijų ir daug nepasitenkinimo iš visuomeninių organizacijų, iš gamtosauginių organizacijų, kai iš esmės buvo įtvirtintos tokios nuostatos kaip medžioklė su lankais, kaip naktinė invazinių gyvūnų medžioklė su šunimis. Tai iš esmės papikti-

no daugelį žmonių, jie mato, kad bent jau pastarasis atvejis dėl žiaurios elgesio su gyvūnais, kalbu apie naktinę medžioklę, yra žiaurus elgesys su gyvūnais. Tai buvo padaryta prisidengiant invazinių gyvūnų – ondatrų, mangutų, kanadinių audinių, nutrijų ir kitų gyvūnų medžiokle, bet iš esmės Lietuvoje nėra nė vieno medžioklinio šuns, išmokyto medžioti vien tik invazinius gyvūnus, ir naktį į mišką paleisti medžiokliniai šunys pjauna ir drasko pirmą pasitaikiusį gyvūną. Tai reiškia, kad iš esmės nelieka jokios galimybės gyvūnams turėti ramybės laikotarpį, tarp jų nukenčia ir tie patys šunys, kurie naktį puola įvairiausius gyvūnus, taip pat ir plėšrius, ir išeina abipusė žala.

Dar svarbesnis dalykas, tas žiaurus elgesys su gyvūnais pasireiškia dar ir tuo, kad naktį laukinių gyvūnų apspitę šunys pjauna tol, kol ateina medžiotojas, bet kadangi yra tamsus metas ir šunys aktyviai drasko tą laukinį gyvūną, medžiotojas neturi jokios galimybės jo nušauti, todėl yra laukiama, kol tas gyvūnas nusibaigs, arba jis yra archaiškai brutaliai uždaužomas kuokomis, arba pribaiigiamas kitokiais įrankiais. Todėl siūlau papildyti žiaurios elgesio su gyvūnais nuostatas ir įterpti, kad žiauriu elgesiu su gyvūnais laikoma naktinė medžioklė, išskyrus tuos atvejus, kai nakties metu yra ieškomas sužeistas gyvūnas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, pagirtina, kad jūs rūpinatės gyvūnų sauga, tačiau manęs neįtikina ir kelia nerimą čia jūsų parašyta viena išlyga. Ar nebus piktnaudžiaujama? Jūs darote išlygą, kad tamsiuoju metu leisite medžioklę su šunimis: išskyrus atvejus, kai šunys ieško sužeisto gyvūno. Na, naktį tamsu, kas čia atskirs, kad tikrai ieškoma sužeisto gyvūno, ar nebus to piktnaudžiavimo, ar ne geriau būtų išvis naktį uždrausti tą persekiojimą?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, kolega, už klausimą. Klausimas tikrai geras. Nuostata dėl naktinės sužeisto gyvūno paieškos Medžioklės taisyklėse galiojo ir iki šiol, iš tikrųjų tas punktas yra reikalingas. Jeigu tuo metu, tarkime, prieš temstant ir taip toliau gyvūnas yra sužeidžiamas, tai kartais medžiotojams tenka valandą, dvi ar daugiau ieškoti to sužeisto gyvūno. Jeigu iki ryto atidėtume to sužeisto gyvūno paieškas, tai iš tikrųjų kartais pasmerktume tą gyvūną dar didesnėms kančioms, kurias gali sukelti sužeidimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti J. Pinskus.

J. PINSKUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų medžioklę su šunimis naktį siūloma laikyti žiauriu elgesiu su gyvūnais. Kuo medžioklė su šunimis naktį skirsis nuo medžioklės su šunimis dieną? Naktį tai yra žiaurus elgesys, o dieną, suprantu, ne žiaurus elgesys? Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Jūs minėjote, kad nėra žvėrių ramybės laikotarpio. Jūs, kaip buvęs aplinkos viceministras, turbūt žinote, kad pagrindinis aktyvus žvėrių gyvenimas kaip tik vyksta naktį, o dieną jie kaip tik ilsisi. Čia man truputį kažkas nesueina. Gal jūs turite atsakymą?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Turiu atsakymus į visus jūsų klausimus. Gerbiamas Jonai, pats puikiai žinote, kad kartais dieną tiems gyvūnams nėra kada pailsėti, nes varomi iš vieno miško į kitą, kur eilėje laukia medžiotojai medžioklėje su varovais ir šaudo tuos žvėris. Kalbu ir apie varovus, ir taip toliau, tai tos ramybės dienos metu tikrai dažnu atveju nelabai rasi. Juo labiau kad mes kalbėjome ir prieš tai, įvairios pataisos buvo teiktos ir mano dėl važinėjimo transporto priemonėmis po miškus ir taip toliau. Yra aibė faktorių, kai dienos metu tie gyvūnai absoliučiai jokios ramybės miškuose neturi.

Kuo skiriasi naktinė ir dienos medžioklė su šunimis, aš jau sakiau, bet pakartosiu, kad naktį... Pirmiausia yra nuostata, kad yra prisidengiama invazinių gyvūnų medžiokle, ir iš tikrųjų puikiai suprantame, kad jokia invazinių gyvūnų medžioklė nevyksta, tai yra tik priedanga. Dar kartą pakartosiu: nėra jokių galimybių išmokyti šunis atskirti invazinius gyvūnus nuo neinvazinių, akivaizdu, kad tuo yra piktnaudžiaujama ir norima piktnaudžiauti.

Kitas dalykas, kaip ir sakiau, naktį, kai šunys apspitę laukinį žvėrį intensyviai drasko ir pjauna, jo pribaiigti, nušauti, sumedžioti nėra jokios galimybės, nes bet koku atveju gali sužeisti savo šunis ir taip toliau. Taigi tikrai dažnas atvejis, kai įvairiausiais brutaliais daiktais, priemonėmis tie gyvūnai pribaiigiami. Aš manau, kad tai vienareikšmiškai žiaurus elgesys su gyvūnais.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau nėra norinčių jūsų klausti.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Pasisakau trumpai: palaikau projektą ir taupau mūsų visų laiką.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu, nes nėra norinčių kalbėti prieš? (*Triukšmas salėje*) Niekas neprieštarauja. Pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną.

Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta.

16.57 val.

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-292(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-293(2) (pateikimas)

Dabar dviejų įstatymų projektų paketas – Tikslinių kompensacijų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-292(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-293(2). Pranešėja – R. Šalaševičiūtė. Kolege, prašom pristatyti abu projektus.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik atkreipiu kolegų dėmesį, kodėl antras variantas, nes abu projektai yra pataisyti pagal Teisės departamento pateiktas pastabas. Šie abu įstatymų projektai eina kartu ir jais norima pakeisti tam tikrą tvarką.

Šiuo metu pagal esamą tvarką asmenys, kurie yra gydomi palaikomojo, gydymo ir slaugos asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose ar jų padaliniuose, turi pateikti informaciją apie savo deklaruotą gyvenamąją vietą savivaldybės administracijai. Tačiau dažnai pasitaiko atveju, kai asmenys išvyksta gydytis būdami pas savo vaikus ar kitus giminaičius ar dėl kitų priežasčių į slaugos ligonines ar slaugos skyrius kituose savivaldybės administraciniuose vienetuose. Tokiu atveju, nors yra privalu pranešti apie tai socialinės paramos centrams, kurie moka tikslines kompensacijas, ne visada asmenys tai padaro. Tiesiog nepraneša, nes nežino arba netgi dėl sąmoningo piktnaudžiavimo, kad toliau gautų jiems nebepriskausiančią tikslinę kompensaciją.

Savivaldybių administracijos padalinius tokia informacija dažnai pasiekia pavėluotai. Kaip žinote, gydantis slaugos ligoninėse tikslinės kompensacijos nėra mokamos, o galimybė susigrąžinti permoką yra sudėtinga. Yra du sugrąžinimo variantai. Vienas – po to, kai yra pastebėta, kad tikslinės kompensacijos permokėtos, nes nebuvo pateikta informacija, galima atskaiciuoti iš gautamų kitų išmokų. Tačiau dažnai būna tokių atveju, kai asmenys slaugos ligoninėse, slaugos skyriuose miršta, tada belieka savivaldybių socialinės paramos centrams permokėtas sumas išsiieškoti iš turto paveldėtojų. Dažnai turto nebūna ir atsiranda įvairių problemų. Be to, teisminis procesas visada yra apmokamas ir tai būna apmokama vėlgi iš savivaldybės lėšų, resursų, kai iš tikrųjų kartais tokios tikimybės, kad bus išieškota ir padengta žala, kaip ir nebelieka.

Šiuo projektu ir siekiama užtikrinti, kad savivaldybių administracijų struktūriniai padaliniai, kurie administruoja tikslinių kompensacijų skyrimą ir mokėjimą, vykdytų kontrolę kartu su savivaldybių gydytojais, tai yra tikrintų ir atnaujintų duomenis, neatlygintinai suteikdami prieigą prie Sveikatos apsaugos ministerijos valdomos Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos, nes šiuo metu niekas negali prieiti prie šios sistemos, kitaip sakant – e. sveikatos, be tų asmenų, kuriems tokia prieiga yra leidžiama. Todėl kartu eina ir Sveikatos įstatymo pataisa, kuri numato, suteikia teisę ir galimybes savivaldybės gydytojui per e. sveikatą sutikrinti kartą per mėnesį PSDF ir sužinoti, kas konkrečiai iš tos savivaldybės gauna tikslines išmokas ir gydos ne tos savivaldybės teritorijoje (nes taip paprastai sukontroliuojama yra), bet kitose slaugos ligoninėse, kituose administraciniuose vienetuose.

Šiuo projektu kartu būtų panaikinama ir prievolė asmenims, kurie gauna tikslines kompensacijas, patiems pranešti apsunkinant, nes iš tikrųjų kartais žmogus ir nesugeba, ir nežino, ir taip toliau. Tiesiog tokios prievolės ir patiems pacientams nebeliktų. Aš manau, kad iš tikrųjų tai reikalinga ir savivaldybėms, tokių abiejų įstatymų pakeitimai, ir pacientams. Todėl prašau jiems pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Prieš suteikdamas žodį klausiantiems kolegoms, aš noriu su jumis, kolegos, pasitarti. Balsavimas buvo numatytas 17 val. 40 min., tačiau čia jau buvo paskutiniai įstatymų projektai šios popietinės darbotvarkės, todėl siūlyčiau balsavimą skelbti 17 val. 20 min., įvertindamas tai, kiek klausiančiųjų ir kiek dėl motyvų kalbės.

Pirma... Ar pritariate? (*Balsai salėje*) Ačiū. Frakcijų atstovai, pasirūpinkite, kad kolegos atvyktų balsuoti.

Pirma klausia O. Leiputė. Nematau. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, paprastai savivaldybių gydytojai yra ne tik gydytojai, turintys licenciją, bet dažniausiai vadybininkai ar slaugytojos ir panašiai. Ir jūs jiems siūlote, kaip rašote aiškinamajame rašte, siekiant sudaryti galimybes savivaldybių gydytojams turėti nuolat atnaujinamą informaciją apie pacientų buvimo vietą ir jų sveikatos būklę... Bet yra Duomenų apsaugos įstatymas, Pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymas, kurie kategoriškai draudžia tokius duomenis suteikti tretiesiems asmenims be sutikimo ir panašiai, ir panašiai. Kaip jūs galvojate, ar čia nėra perteklinis reikalavimas ir ar nėra kitų būdų, neatskleidžiant paciento duomenų apie jo sveikatą, savivaldybei išsiaiškinti, kam galima mokėti kompensaciją, kam jau reikia nutraukti?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke, už klausimą. Nėra. Tikrai nėra kitų būdų, nes pakeisti Tikslinių kompensacijų įstatymo projektą tais sakiniais, kurie yra įrašyti šiame projekte, buvo labai paprasta, bet buvo nepaprasta ir sudėtinga susidėlioti viską dėl savivaldybės gydytojų ir susieti juos su e. sveikata, nes iš tikrųjų pirmiausia buvo žiūrima į Asmens duomenų apsaugos įstatymą, į tą reglamentavimą, kuris yra šiuo metu susietas su e. sveikata. Yra atskiri teisės aktai, kurie labai aiškiai numato galimybes ir ribojimus, kaip ir kas gali pamatyti asmens duomenis, esančius e. sveikatoje. Kadangi pirmas žingsnis jau buvo padarytas praeitais metais pavasarį, buvo suteikta galimybė, tai susiję su visuomenės sveikata ir su karantinu, pandemija ir taip toliau, buvo tik tuo konkrečiu klausimu numatyta galimybė ir yra papildytos savivaldybių gydytojų funkcijos atskiru punktu. Remiantis tuo, kad toks žingsnis buvo žengtas ir toks kelias buvo rastas, konsultuojantis su Sveikatos apsaugos ministerija, su teisininkais, buvo rastas tik vienas kelias – papildyti būtent savivaldybių gydytojų, tik savivaldybių gydytojų, funkcijas atskiru punktu, numatančiu, kad tokia teisė jam yra suteikiama vadovaujantis kitais teisės aktais, kurie reglamentuoja visą e. sveikatos sistemą ir prieigą prie jos.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kolege, norėčiau pasiteirauti, ar keičiamos nuostatos, siekiant palengvinti tą prieinamumą prie duomenų savivaldybės gydytojams, netaps našta dabar jau ir taip didelę naštą turintiems eiliniams gydytojams, kuriems tos biurokratijos ir dabar yra per daug? Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas Linai, su šeimos gydytojais ir kitais gydytojais šio klausimo sprendimas nesiejamas, nes tai yra vis dėlto atskira prieiga prie tų asmenų, kurie yra slaugos ligoninėse, slaugos skyriuose, ir už juos turės atsakyti tik savivaldybės gydytojas. Be to, labai aiškiai yra pasakyta, kad turi būti lydimieji teisės aktai parengti, tiksliau, teisės aktas, kuris reglamentuotų socialinės paslaugos centrų, departamento, nelygu kaip yra savivaldybėse, ir savivaldybių gydytojų sąveikos tvarką. Kartą per mėnesį savivaldybės gydytojas sutikrina. Jeigu tai yra jo teritorija, problemų nekyla. Jeigu atrandami pacientai, besigydantys kitoje teritorijoje slaugos ligoninėse, slaugos skyriuose, tada yra pateikiama socialinės paramos centrams ir socialinės paramos centrai nutraukia tikslinių kompensacijų mokėjimą pagal savivaldybių gydytojų pranešimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti dar M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Iš dalies kaip jau yra apžvelgtas tas klausimas, bet tiesiog Teisės departamento išvadoje dar yra tas minėtas konstatavimas, kad ir dabar, jau šiuo metu, yra numatyta teisė tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tikslais neatlygintinai...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gauti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). ...gauti informaciją iš visų valstybės ir žinybų registru. Sakykite, kodėl yra kliūčių, kai yra teisė reglamentuota, ir tokiu būdu, atrodo, kaip ir perteklinis būtų šios nuostatos įgyvendinimas. Bet kodėl neveikia praktikoje, sakote?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, Mindaugai. Labai geras jūsų klausimas. Mūsų Socialinių reikalų ir darbo komiteto biure aš diskutavau, kadangi trejus metus su biuru dirbu ir žinau, kad

merginos tikrai viską žino ir gali patarti, jos lygiai tą patį klausimą kaip ir jūs uždavė. Esmė čia yra savivaldybių gydytojų funkcijos. Neatlygintinai gali gauti visas visis, bet prieigos prie e. sveikatos, kur yra šie duomenys visos Lietuvos, niekas negali. Todėl, kaip aš pasakiau pradžioje, Tikslinių kompensacijų įstatymo pakeitimas labai paprastas ir jis tikrai būtų buvęs perteklinis, jeigu nebūtų reikėję ieškoti kelių, kaip gauti informaciją iš e. sveikatos ir pateikti socialinės paramos centrums. Todėl taip ir išėjo, galime Tikslinių kompensacijų įstatymą keisti įpareigodami savivaldybių gydytojus ir suteikdami jiems prieigos teisę prie e. sveikatos asmens duomenų.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau nėra norinčių jūsų klausti, kolege. Dėl balsavimo motyvų kalba L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Tikrai kviečiu palaikyti šitą įstatymo projektą. Ypač čia mes nemažai kalbėjome iš sveikatos, socialinės apsaugos sistemos darbuotojų pusės, tai mano siūlymas pažiūrėti į klientus, kurie gauna šią pagalbą. Dėl šitų sistemų nebendradarbiavimo tie klientai patenka į tokią labai sudėtingą situaciją, kai yra išieškomi pinigai. Siekiant išvengti tokių situacijų, abi pagalbos sistemos, tiek sveikatos, tiek socialinės apsaugos, turi bendradarbiauti, ir dėl to dėkui kolegei Rimantei už labai konkrečią iniciatyvą. Todėl palaikau šią ir palaikysiu visas, kurios mažins administracinę našą mūsų klientams, žmonėms, piliečiams, ir kartu jungs sąveikauti dvi šitas dideles savarankiškas sistemas.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar dėl balsavimo motyvų už nori pasisakyti K. Vilkauskas. Prašom, kolega.

K. VILKAUSKAS (LSDPF) Gerbiami kolegos, iš tikrųjų kuo daugiau turime informacijos, kalbant ir apie elektroninį paslaugų teikimą, kuris turi eiti į priekį, tuo daugiau žmonėms aiškumo, tuo daugiau jie gali turėti žinių apie savo sveikatą, nes kartais nerimą žmonėms labiausiai kelia informacijos trūkumas, nepaaiškinti dalykai. Tikrai sveikinu ir kviečiu balsuoti už šį projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš dėl balsavimo motyvų nori kalbėti A. Matulas. Prašom, kolega.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, aš nesu prieš, galbūt galima po pateikimo pritarti ir tada išsamiau analizuoti komitetuose, bet jūs patys pagalvokite, kaip yra gaunami duomenys apie sveikatos būklę, kas galite gauti duomenis apie savo artimuosius, ne apie savo tėvą, bet ar jūs galite gauti duomenis apie savo brolių, seserį, apie pusbrolių? O dabar jūs norite sudaryti galimybę savivaldybės tarnautojui gauti informaciją ne kur jūs gulite, gydomas ir panašiai, bet kartu ir informaciją apie jūsų sveikatos būklę. Čia nonsensas. Kaip minėjo Teisės departamentas, ir dabar yra galimybė tą daryti, bet taip laisvai suteikti teisę tarnautojui gauti duomenis apie žmogaus būklę, nes jis turi nutarti, ar nutraukti, ar toliau mokėti kompensaciją, mano manymu, neišeitų šitaip elgtis. Sakau, po pateikimo galbūt galima pritarti, nors aš asmeniškai tai tikrai susilaikysiu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Daugiau kalbėti dėl balsavimo motyvų nėra norinčių. Per šoninę mikrofoną – R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Aš norėčiau patikslinti gerbiamam A. Matului. Prieiga būtų ne susipažinti su sveikatos duomenimis ir kortele, o tik nustatyti gydymo vietą slaugos ligoninėje, slaugos skyriuose. Tik tokia siaura prieiga.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dar per šoninę mikrofoną – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, visiškai gerai pasakėte, aš apie tai ir kalbu, bet aiškinamajame rašte aiškiai parašyta – apie paciento buvimo vietą ir sveikatos būklę.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi buvo kalbėta už ir prieš, tai tikriausiai reikės balsuoti, bendru sutarimu negalime pritarti. Iki balsavimo liko 5 minutės.

17.14 val.

Seimo narių pareiškimai

Pareiškimą nori perskaityti M. Puidokas. Prašom, kolega.

M. PUIDOKAS (DPF). Matydamas situaciją, kai Vyriausybė kategoriškai atsisako netaikyti pradinukų testavimo nuo COVID-19 kaip privalomos sąlygos grįžti į mokyklą, kreipiausi oficialiais raštais su siūlymais sveikatos apsaugos ir švietimo, mokslo ir sporto ministrams dėl skubių sprendimų sukuriant lankstesnę vaikų testavimo tvarką.

Mano kolegė iš frakcijos I. Kačinskaitė-Urbonienė kreipėsi į Vyriausybę, sveikatos apsaugos ir švietimo ministrus, siūlydama sugrąžinti visus mokinius į mokyklas be testavimo savivaldybė-

se, kuriose susirgimų skaičius neviršija 300. Tose, kuriose šis rodiklis yra viršijamas, siūloma taikyti maksimaliai lanksčius testavimo ir vaikų ugdymo modelius, kad bent dalis visų klasių mokinių galėtų rotuodami nuolat mokytis gyvai.

Mano klausimas pirmiausia premjerei I. Šimonytei ir ministrui A. Dulkiui. Šiandien gautame pirminiame sveikatos apsaugos ministro patarėjos atsakyme tikrai mandagiai atsisakoma ieškoti lankstesnės testavimo tvarkos, siekiant vaikus sugrąžinti į mokyklas. Vien Kaune daugiau nei 2 tūkst. pradinukų negrižo į mokyklas. Ar jums žinoma, kad artimiausiomis dienomis visoje Lietuvoje tėvai organizuoja mitingus dėl moksleivių testavimo? Ar jums neskauda širdies dėl suskaldytos Lietuvos tėvų, mokytojų ir vaikų bendruomenės ir dėl to, kad vaikai neturi, pabrėžiu, neturi, lygių galimybių mokytis gyvai?

Lenkijoje, Airijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Švedijoje ir kitose šalyse iš pradininkų nereikalaujama testuotis. Absoliuti dauguma mokytojų Lietuvoje paskiepyti. Ar ketinate keisti tvarką ir leisti bent pradinukams grįžti į mokyklą be testavimo? Jeigu ne, ar vis dėlto keisite poziciją ir leisite specialiais greitaisiais antigenų testais vaikus tėvams testuoti namuose?

Dabar Sveikatos apsaugos ministerijos atsakyme įvardijama, kad tokie testai galimi, bet neturite, kaip įvesti jų į e. sveikatos sistemą. Ar toks biurokratizmas būtinas, siekiant sumažinti įtampą ir pasiekti vaikų gerovei būtinus tikslus? Ar bus patikslintas sprendimas ir išplėstas tinkamų atlikti testų spektras? Teigiama, kad seilių ėminių testai netinka, nes naudojami ne visose Europos šalyse. Ar tikrai tai yra pakankamas argumentas?

Tėvai nori rinktis individualius būdus, tai yra siekia, kad testuojamas būtų tik jų vaikas, o ne penki ar šeši. Pagal valstybės ekstremaliosioms situacijoms vadovaujančio operacijų vadovo balandžio 21 dienos pasirašytą sprendimą mokiniai gali būti testuojami tik mokyklose, taip pat ir neįgalieji vaikai. Ar bus atsižvelgta į mano prašymą atleisti nuo testavimo ir vidutinius specialiuosius ugdymo poreikius turinčius moksleivius? Dabar išimtis padaryta tik tiems mokiniams, kurie turi didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, tačiau neįvertinamos žemesnių poreikių vaiko emocinės būklės, reakcijos į bet kokią medicininę intervenciją.

Ar testai galės būti atliekami ne tik mokyklose, bet pagal tėvų pasirinkimą sveikatos įstaigose, tyrimų laboratorijose už savo lėšas? Kada galima tikėtis šių lankstesnių jūsų sprendimų?

Klausimai švietimo ministrei J. Šiugždinienei. Ar planuojate užtikrinti kokybišką nuotolinį mokymą tiems vaikams, kurių tėvai atsisako testų? Ar planuojate greta kontaktinio ir nuotolinio ugdymo įtraukti ir hibridinį, kad ir namuose likę vaikai gautų kokybiškas ugdymo paslaugas, kurios jiems priklauso pagal sutartis, kurias dar rudenį tėvai pasirašė su mokyklomis?

Valstybė privalo garantuoti, kad testavimo atsisakę vaikai neliks užribyje. Dabar mokyklose kokybiškam hibridiniam ugdymui, kai per atstumą besimokantys vaikai nuolat mato ir girdi klaseje mokytoją, yra pritaikyta po vieną ar dvi klases.

Ar ketinate lėšų technikai įsigyti procentą pakeisti, 30 %, ir leisti mokykloms investuoti joms skirtas lėšas į hibridinių klasių įrengimą? Dabar likusi 70 % lėšų dalis, kuri yra skirta licencijoms, programinei įrangai, yra neadekvačiai didelė, ir mokyklų vadovai argumentuotai sako, kad tai yra lėšų nukreipimas neteisinga linkme, įsigyjant dažnai nereikalingus dalykus.

Visi čia išdėstyti esminiai klausimai bus teikiami Vyriausybei, Sveikatos apsaugos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoms rašytine forma. Prašau išgirsti visų tėvų ir vaikų teisėtus lūkesčius ir imtis skubių sprendimų, kad visiems būtų suteiktos lygios galimybės mokytis mokykloje gyvai ar bent jau gauti kokybišką nuotolinį mokymą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kolegos, atėjo paankstinto balsavimo laikas. Todėl antrasis, norintis pateikti pareiškimą, kalbės vėliau – po balsavimo.

Dabar balsuosime dėl popietinės darbotvarkės klausimų, dėl kurių dar nebuvo balsuota.

17.20 val.

Paveldimo turto mokesčio įstatymo Nr. IX-1239 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-236 (pateikimo tęsinys)

Pirmas projektas, dėl kurio bus balsuojama, – Paveldimo turto mokesčio įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-236. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 84, balsavo 84 Seimo nariai: už – 28, prieš – 16, susilaikė 40. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta. Kolegos, turime apsispręsti, ar gražinti iniciatoriams tobulinti. Galima bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Kolegos nesutinka. Balsuojame. Balsuojantieji už balsuos už gražinimą iniciatoriams tobulinti, balsuojantieji prieš – už atmetimą.

Užsiregistravo 89, balsavo 89 Seimo nariai: už – 50, prieš – 39. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

17.22 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-318 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-318. Pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 88 Seimo nariai: už – 42, prieš – 20, susilaikė 26. Po pateikimo įstatymo projektui nepritarta. Turime apsispręsti. Galime gražinti iniciatoriams tobulinti? Ačiū, pritarta. Gražinta iniciatoriams tobulinti. (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Balsuojame? Gerai, balsuojame. Kas už, balsuoja už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, kas prieš – atmesti.

Užsiregistravo 89, balsavo 89 Seimo nariai: už – 53, prieš – 36. Gražinta iniciatoriams tobulinti. Taigi, kolegos, būtume iš karto tai išsprendę.

17.24 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-266(2) (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Išmokų vaikams įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-266(2). Pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 91, balsavo 91 Seimo narys: už – 70, prieš – 2, susilaikė 19. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta.

Per šoninį mikrofoną – M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi biudžeto papildomos lėšos, prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Prašoma Vyriausybės išvados. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.26 val.

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-292(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-293(2) (*pateikimo tęsinys*)

Kitas įstatymo projektas – Tikslinių kompensacijų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-292(2), taip pat lydimasis Sveikatos sistemos įstatymo 65 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Balsuojame, kolegos, iš karto už abu projektus.

Užsiregistravo 94, balsavo 92: už – 71, prieš – 2, susilaikė 19. Po pateikimo abiem įstatymų projektams pritarta.

Kaip pagrindinis komitetas dėl pirmojo Tikslinių kompensacijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. O dėl Sveikatos sistemos įstatymo projekto kaip pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną. Galima pritarti? Ačiū, pritarta.

Kolegos, Augalų apsaugos įstatymo bei Gyvūnų gerovės apsaugos įstatymo projektams buvo pritarta bendru sutarimu anksčiau, po pateikimo, todėl dėl jų dabar nebalsuojame.

Taigi visi šiandienos darbotvarkės projektai jau apsvarstyti. Daugiau įstatymų projektų neturime, tačiau dar turime vieną pareiškimą.

17.28 val.

Seimo narių pareiškimai

Kolegą V. Valkiūną prašom į tribūną.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Mielieji kolegos, mieli Seimo nariai, aš matau, visi skuba, bėga, Motinos diena po poros dienų, tai skuba nupirkti savo mamoms naują televizorių, naują internetinį paketą, kad atsidėkoti, kad juos augino, galbūt jei ko ir neaugino, kad atleistų. Tas žodis „ačiū“ buvo Lietuvoje populiariausias žodis, net žodžio „ačiū“ diena yra Jungtinių Tautų ir UNESCO įteisinta sausio 11 dieną, nes tas stebuklingas žodis suteikia jėgų, net ir biologai, chemikai nustatė, kad oksitocinas išsiskiria tam, kam pasako ačiū.

Mane nustebino, ir norėjau su jumis pasitarti, vakar Istorinės atminties komisijos darbas. Gerai, kad nuotolinis buvo, nes būtų galbūt ir susimušę ten oponentai dėl to, taip sakant, pasaulio teisuolių... pasakyti ačiū, padėkoti. Man nesuprantamas tas dalykas, kad jeigu žmonės rizikavo gyvybe, savo šeimų gyvybe, gal kas ir paaukojo tą gyvybę gelbėdami žydus, kodėl jie negali atsidėkoti ir kodėl lietuviai turi dalyvauti? Manau, lietuviai turėtų tik parodyti vietą, kur tą paminklą pastatyti ir pasakyti ačiū, padėkoti. Negalima taip visą laiką pretenzijas reikšti ir ko nors reikauti, kelti neapykantą. Aš manau, būtų gražus gestas, kad pasakytų ačiū ir milijardieriai, tie, kurių liko gyvi tėvai, ir jie šiandien džiaugiasi savo milijonais, milijardais, kad pastatys paminklą.

Gerbiami kolegos, gal aš ko nors nesuprantu, tai paaiškinkite, ar blogai atsidėkoti, aš manau, ypač kai yra Motinos diena, pasakyti visiems ačiū. Ačiū jums, kolegos, kad jūs tokie mieli, įdomūs, draugiški ir įdomu, naudinga su jumis būti kartu. Taigi sėkmės ir sveikatos, kolegos.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai V. Valkiūnui, ačiū visiems, šiandien dirbusiems plenariniame posėdyje. Geros jums kloties, gero artėjančio savaitgalio. Iš tikrųjų pasveikinkime mūsų motinas, nepamirškite taip pat, kad artėja Pasaulinė darbo solidarumo diena. Taigi gero vakaro visiems, geros kloties, oras puikus, džiaukitės gyvenimu.

Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 56 STENOGRAMA

2021 m. gegužės 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai J. SABATAUSKAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Laba diena, gerbiami kolegos Seimo nariai. Pradedame nenumatytą 2021 m. gegužės 3 d. Seimo posėdį, kuriame minėsime Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado priėmimo 230-ąsias metines. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, balandžio 30 dieną netekome Kovo 11-osios Akto signataro, ilgamečio mūsų kolegos, talentingo politiko, plataus akiračio ekonomisto, profesoriaus K. Glavecko. Prisiminsime jį kaip žmogų, daug nuveikusį atkuriant ir įtvirtinant Lietuvos valstybę, nuoseklių pažiūrų žmogų, kėlusį pagarbą savo savarankiška laikysena. Mums jo labai trūks. Kviečiu pagerbti jo šviesų atminimą tylos minute.

Tylos minutė

10.00 val.

Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimas (nuotoliniu būdu)

Gerbiami kolegos, posėdis šiandien vyks Lenkijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos Seimuose. Lenkijos Respublikos Seimas posėdžiauja kartu su Senatu. Mūsų posėdyje dalyvauja Lenkijos Respublikos ambasadorė Jos Ekscelencija ponė Uršula Doroševska. (*Plojimai*) Posėdžio salėje eksponuojama 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucijos rankraščio faksimilė. Tai Lenkijos Seimo dovana Lietuvos Seimui. Leidinį sudaro rankraščio faksimilė, Konstitucijos leidimų kopijos iliustruotas lankstinukas su moksliniu komentaru. Prašau susipažinti po posėdžio.

Trumpai apie posėdžio eigą. 11 valandą darysime 15 minučių pertrauką. 11 val. 15 min. planuojamas Abiejų Tautų apdovanojimo ceremonijos transliavimas. Jam pasibaigus tęsime Seimo posėdį, kuriame svarstysime Seimo posėdžio darbotvarkėje numatytus klausimus. Dabar kviečiu stebėti transliaciją iš Lenkijos Respublikos Seimo. Jau netrukus ji turėtų prasidėti. Dėkoju.

Netrukus prasidės transliacija. Transliacijos pradžia tuoj pat, bet kurią sekundę turėtų prasidėti. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (E. VITEK). Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių ir Lietuvos Respublikos Seimo narių iškilmingą posėdį, skirtą Gegužės 3-iosios Konstitucijos 230-ųjų metinių sukakčiai, skelbiu pradėta.

Prašau visų susirinkusiųjų atsistoti ir išklaudyti Lenkijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos himnus.

Skamba Lenkijos valstybės ir Lietuvos valstybės himnai

Lenkijos Respublikos Seimo Maršalkos Elžbietos Vitek kalba

Gerbiamieji, prieš 230 metų Didysis Abiejų Tautų Respublikos Seimas priėmė dokumentą, kuris yra „paskutinė mirštančios Tėvynės valia ir testamentas“, taip pat didingiausias ir išmintingiausias Lenkijos parlamentarizmo pasiekimas.

Šiandien, žvelgdami į šį didį mūsų protėvių darbą, stipriau jaučiame ir geriau suprantame, jog kiekvienas iš mūsų esame valstybės, kurią kartu kuriame ir puoselėjame, pilietis. Gegužės 3-iosios Konstitucija yra ne tik praeities dokumentas, bet ir neblėstantis lenkų stiprybės bei išminties šaltinis, kuris leidžia mums švęsti šią sukaktį jaučiant įkvepiantį pasididžiavimą savo nacionaliniu paveldu.

Ponios ir ponai, kartu su Lenkijos Respublikos Senato Maršalka ponu Tomašu Grodckiu šiltai sveikinu Lenkijos Respublikos Prezidentą Andžejų Dudą (*Plojimai*) ir Lietuvos Respublikos Prezidentą Gitaną Nausėdą. (*Plojimai*)

Sveikinu poną premjerą Mateušą Moravieckį kartu su Ministrų Tarybos nariais (*Plojimai*) ir Lenkijos Respublikos Seimo narius ir senatorius, susirinkusius šioje salėje ir stebinčius posėdį internete. (*Plojimai*)

Ypač norėčiau pasveikinti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen (*Plojimai*) ir Lietuvos Respublikos Seime susirinkusius Lietuvos Respublikos Seimo narius. (*Plojimai*)

Dalyvauti šiandienos renginyje internetu buvo pakviesti buvę Lenkijos Respublikos prezidentai, buvę Seimo ir Senato maršalkos, buvę ministrai pirmininkai, diplomatinio korpuso, svarbiausių valstybės institucijų, Bažnyčios ir tikėjimo atstovai Lenkijoje. Nuoširdžiai sveikinu visus šio posėdžio dalyvius. (*Plojimai*)

Dabar labai prašau pasisakyti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju Lenkijos Seimo Maršalkai poniai Elžbietai Vitek.

Gerbiami kolegos, gerbiami kolegos Lenkijos Seime, 1791 metais Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės priimta Gegužės 3-iosios Konstitucija buvo pirmoji moderni rašytinė Konstitucija Europoje ir antroji pasaulyje. Tai pasididžiavimo vertas faktas. Tuomet buvome pirmieji konstitucinių procesų, vėliau ir europiniu, ir pasauliniu lygmeniu tapusių magistraliniais.

Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos Lietuvoje nėra visiško sutarimo. Yra balsų, sakančių, kad dokumente nėra paminėtas Lietuvos vardas, kad tai yra Lietuvos suvereniteto aižėjimo ženklas. Bet vis dažniau laimi požiūris, jog negalima atsisakyti bendro, mums teisėtai priklausančio Lietuvos ir Lenkijos valstybės istorinio ir kultūrinio paveldo, kurio neatskiriama dalis yra ir Gegužės 3-iosios Konstitucija.

Požiūrių skirtumai nesukliudė prieš dešimtmetį Seimui priimti rezoliuciją dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos. Jie nekliudo mums ir šiandien, iškilmingai minint šio istorinio fakto 230 metų sukaktį.

Neturime likti uždaryti praeityje kiekvienas su savo atskirąja nuomone. Privalome matyti ateities perspektyvą ir sutelkti veikimo galimybes. Žvelgiant politiškai, iš šios dienos perspektyvos, svarbu, kad dokumentas, tvirtinęs naują konstitucinę savimonę, demonstravo ryžtingą siekį išeiti iš itin komplikuotos situacijos, į kurią XVIII amžiaus pabaigoje buvo pakliuvusi Abiejų Tautų valstybė. Tai buvo herojiška pastanga, kuriai tuomet dėl nepalankių istorinių aplinkybių nebuvo lemta realizuotis. Ir tai buvo Abiejų Tautų pastanga. Tą bendrą veikimą ypač svarbu akcentuoti dabar, kai vėl gyvename neramiais grėsmių, išbandymų ir iššūkių laikais.

Ne mažiau svarbu, jog Konstitucijos 11-asis straipsnis teigia, kad valstybės vientisumą ir suverenumą gina ne karalius su kariuomene, o kiekvienas pilietis. Būtent šis straipsnis, realiai įgyvendintas jau 1792 metais į Lietuvos ir Lenkijos Respubliką įsiveržus Rusijos kariuomenei, padėjo pamatus šiuolaikiškai suprantamai nepriklausomybės idėjai, kuri tapo kertiniu akmeniu jau XX amžiuje atkuriant tiek Lietuvos, tiek Lenkijos valstybes.

Veikime ir toliau kartu! *Działajmy i dalej razem!* Dėkoju už dėmesį ir perduodu žodį Lenkijos Seimui. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (E. VITEK). Ačiū poniai Pirmininkei. Prašau kalbėti Lenkijos Respublikos Prezidentą Andžejų Dudą.

Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos kalba

A. DUDA. Didžiai gerbiamas pone Lietuvos Respublikos Prezidente, gerbiamoji ponia Lenkijos Respublikos Seimo Maršalka, gerbiamoji Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke, gerbiamas pone Senato Maršalka, gerbiamos ponios, gerbiami ponai Seimo nariai, gerbiamieji Lietuvos Respublikos parlamento nariai, gerbiami ponios ir ponai senatoriai, gerbiamas pone Ministre Pirmininke, gerbiami ponios ir ponai ministrai, Ekscelencijos visi garbūs šių iškilmių svečiai, dalyvaujantys čia tiesiogiai Lenkijos Seime ir susijungę su mumis per žiniasklaidą.

Dieną, kai istorinė praeitis taip ryškiai susitinka su dabartimi, mes įsiklausome į mūsų pirmtakų palikimą. Garbinga mūsų Lietuvos ir Lenkijos praeitis, garbingi Europos ir bendros žmogiskosios civilizacijos palikuonys. „Vardan Dievo Tėvo ir Trejybės, siekdami išgelbėti mūsų tėvynę ir jos sienas, mes priimame šią Konstituciją“ – taip prasideda tas aktas, kuris buvo priimtas prieš 230 metų Varšuvoje Karalystės ir Lietuvos pasiuntinių ir senatorių balsais. Mūsų pirmtakai norėjo įtvirtinti laisvę ir apginti nuo nepriklausomybės praradimo grėsmės.

Pirmoji Europoje, o antroji pasaulyje Konstitucija įrodinėjo, kad Abiejų Tautų Respublika yra kupina jėgų ir gali vystytis laisvai. Šalis, kuri buvo matoma kai kurių analitikų kaip periferinė, įrodinėjo savo galimybes plėtoti ir atitikti istorijos ir kasdienybės iššūkius.

Gerbiamas pone Prezidente, gerbiamieji, labai džiaugiuosi, kad minint 230-ąsias Gegužės 3-iosios Konstitucijos priėmimo metines mes švenčiame kartu – lenkai ir lietuviai. Mums labai malonu Varšuvoje priimti Lietuvos Respublikos Prezidentą Gitaną Nausėdą. Labai simbolinis įvykis yra šis Lenkijos Seimo narių ir senatorių bendras susitikimas su Lietuvos Respublikos Seimo nariais. Visus šių iškilmių dalyvius sveikinu, taip pat perduodu ir geriausius linkėjimus visiems Lietuvos gyventojams, dar kartą dėkodamas už šį ypatingą istorinį įvykį. Mūsų šios dienos susitikimas vyksta sunkiomis pasaulinės pandemijos sąlygomis, todėl dabar čia susirinkusiųjų būrys negali būti toks gausus, kaip mes norėtume. Tačiau svarbiausia, kad šiandien čia esame kartu, kad šiandien čia kartu plaka lenkų ir lietuvių širdys. Mes tuo įrodome mūsų istorinį artumą ir didžiuojamės didžiuliais Abiejų Tautų Respublikos pasiekimais, taip pat didžiuojamės bendru darbu – Gegužės 3-iosios Konstitucija.

Lenkijos vardu norėčiau labai nuoširdžiai padėkoti broliams lietuviams už mūsų kartu perėitą istorinį kelią, ginant mūsų ir jūsų laisvę, remiant vieniems kitus. Šiandien noriu prisiminti Tadeušo Reitano asmenybę, Naugarduko pasiuntinį iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, taip karštai protestavusį prieš pirmąją Lenkijos ir Lietuvos Respublikos padalijimą ir tapusį istoriniu protesto prieš tai simboliu. Tai yra asmenybė, simbolizuojanti mūsų Lietuvos ir Lenkijos istorijos dvasią, mūsų laisvės meilę. Pirmasis Abiejų Tautų Respublikos padalijimas buvo baisus sukrėtimas, tačiau jis pažadino abi mūsų tautas kaip pilietinę bendruomenę, iš to būtent išaugo Gegužės 3-iosios Konstitucija. Prisimenant šiandien čia 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucijos autorius, reikia labai gerai prisiminti, kad labai daug jų turėjo lietuviškas šaknis, nes atstovavo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėms.

Gerbiamieji, mes esame didelio ir išskirtinio pasiekimo palikuonys. Valdymo Įstatymas buvo Europos švietimo ir mūsų ilgalaikių respublikoniškų tradicijų junginys. Jis reiškė politinę kultūrą, kuri ir šiandien yra mūsų tautinio tapatumo įkūnyta. Vakarų Europos valstybės tuo metu buvo valdomos absoliutinės monarchijos ir jų biurokratijos. Konstitucijos tikslas buvo sustiprinti tą pilietinę laisvę ir taip pat pagerinti valstybės valdymą, kuriam grėsė kaimyninės imperijos. Todėl daugiau įgaliojimų gavo vykdomoji valdžia, todėl buvo panaikinta *liberum veto*, todėl buvo atvertas kelias kurti modernią tautą, iš tikrųjų kelias modernias Respublikos tautas.

Konstituciją papildė Abiejų Tautų Tarpusavio Įžado aktas, taip pat puikus simbolis. Įžadas reiškia abipuses garantijas ir taip pat siejasi su sužadėtuvėmis, nes tai susiję su dviem asmenimis, kurie vienas kitą pasirenka amžiams. Karalystė ir Lietuva patvirtino savo sąjungą ir teikė tarpusavio garantijas. Tai įrodo Lenkijos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės politinę kultūrą, nes tuo metu politikai išreiškė sugebėjimą, taip reikalingą šiandien, kurti bendruomenę, besiremiančią demokratiniu pagrindu.

Gerbiamas pone Prezidente, ponios ir ponai, mes švenčiame Gegužės 3-iosios Konstitucijos priėmimo jubiliejų kaip atmintį ir ateityje. Viena susiję su kitu, nes atmintis, garbinga atmintis leidžia padaryti išvadas ir tai yra didelė jėga. Ji leidžia mums pajusti mūsų tapatybės išsiskirtumą ir suteikia mums gerų žinių, ko mes norime ir ko nenorime. Atmintis padeda gerai kurti, išmintinai kurti ateitį.

Mes norime prisiminti, kad Gegužės 3-iosios Konstitucija ir jos istorinis palikimas yra puikus inspiruojantis pasakojimas, kuris aktyvina, kuris leidžia taisyti, ir yra tuo vertingas, kad mūsų pirmtakai galėjo tai sužadinti savyje gilios krizės sąlygomis, jie nepasidavė, nenuleido rankų, o pasirinko kelią veikti ir modernizuoti valstybę, gydydami ją. Tai yra pasakojimas apie bendruomenės galią ir tautinės santarvės galią.

Šūkyje „Valio karaliui, valio Seimui, valio visiems luomams“ slypi pasakojimas apie laisvės jėgą, apie demokratijos jėgą, nes Konstitucijos devizas buvo, kad visa žmonių bendruomenės valdžia prasideda nuo tautos valios. Tai puikus Valdymo Įstatymo šūkis, kuris per kartas lydėjo mūsų istorinį palikimą, buvo mūsų demokratijos pamatai ir kitų demokratijų pamatai. Būtent todėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos negalėjo pakęsti laisvės priešai ir todėl su ja kovojo imperinė Rusija. Visuomet bet kokie tironai galės kovoti su šia gegužės aušra.

Gegužės 3-iosios Konstitucijos metinių šventimas komunistiniais laikais buvo uždraustas ir milicija visą laiką stebėjo, kad tautinės vėliavos gegužės 1-ąją būtų pakabintos ir paskui laiku nuimtos. Tačiau laisvės taip lengvai nenugalėsi. Gegužės 3-iosios vertybėmis lenkai vadovavosi „Solidarumo“ laikais, o lietuviai – Sąjūdžio laikais. Dėl vertybių jėgos mes laimėjome. Jos visada mus stiprins ir mes visą laiką būsimе joms ištikimi.

Jūsų Ekscelencija pone Prezidente, gerbiami ponai ir ponios, Gegužės 3-iosios Konstitucija – tai savotiškas simbolis, *opus magnum*, kuris išreiškia Rytų ir Vidurio Europos dvasią, nes Abiejų Tautų Respublika, kuri buvo Lietuvos ir Lenkijos unija, buvo daugelio kitų tautybių ir kultūrų namai. Mums toje teritorijoje pavyko sukurti lyg ir dabartinės Europos Sąjungos pirmtaką. Tai buvo daugiatautė valstybė, fenomenas, tai buvo pilietinių teisių, teisės, parlamentarizmo, pakantumo valstybė. Ji tuomet labai išsiskyrė teigiama prasme tuometinės Europos fone.

Šiandien mums labai reikia Europos bendradarbiavimo dvasios ir mes ją galime puikiai sukurti. Didelį vaidmenį čia vaidina Lietuvos ir Lenkijos partnerystė. Didelis nuopelnas Rytų ir Vidurio Europos tautų, kurias sunkiai išbandė istorija, kai mus spaudė imperinės galybės, yra tas, kad mes tvirtai supratome, kokie svarbūs esame vieni kitiems, koks esminis yra mūsų dialogas ir sąveika dabartinių iššūkių akivaizdoje.

Lietuvą ir Lenkiją sieja draugiška kaimynystė. Labai svarbus mūsų santykius cementuojantis veiksnys yra mūsų narystė Europos Sąjungoje, kur mes kartu dalyvaujame plėtodami Europos demokratiją, taip pat narystė Šiaurės Atlanto aljanse. Tie du veiksniai dar labiau mus suartina.

Mes kartu taip pat pripažįstame, kad Rytų ir Vidurio Europos regioninis bendradarbiavimas yra svarbi Europos integracijos išraiška. Nauja, esminė kokybė čia yra Trijų jūrų iniciatyva, kuri sujungia 12 Vidurio ir Rytų Europos valstybių tarp Baltijos, Adrijos ir Juodosios jūros. Mes tikimės, kad Trijų jūrų iniciatyva leis pakeisti ligšiolinį Europos vaizdą, kur ekonominiai mainai ir žmonių judėjimas daugiausia buvo Rytų – Vakarų linijos linkme. Dabar turi įgauti reikšmės ir kryptis iš Šiaurės į Pietus.

Šiandien mūsų karinis bendradarbiavimas NATO taip pat leidžia stiprinti mūsų saugumą ir mūsų valstybių nepriklausomybę, tai ypač svarbu esant tokiai padėčiai, kuri dabar klostosi Rytuose. Esminis Europos saugumo ir stabilumo elementas taip pat yra ir mūsų regiono bendradarbiavimas kaip NATO rytinio flango – Bukarešto devintuko. Mes solidariai ir nuosekliai veikiamo mūsų bendram labui.

Solidarumo ir paramos pagrindus mes rodome ir tautoms, kurios kadaise sudarė daugelio kultūrų ir tradicijų Respubliką. Ukrainiečiams, kurie siekia stiprinti Ukrainos nepriklausomybę, taip pat ir baltarusiams, kurie reikalauja, kad Baltarusijoje būtų paisoma žmogaus teisių ir demokratijos pagrindų. Dabartinėmis aplinkybėmis taip pat tai yra Gegužės 3-iosios Konstitucijos palikimo puoselėjimas.

Didžiai gerbiamas pone Prezidente, gerbiamieji ponios ir ponai, vienas iš didžiųjų Europos XVIII amžiaus mąstytojų, šiuolaikinio konservatyvizmo kūrėjas Edmundas Berkas pavadino Gegužės 3-iosios Konstituciją švariausiu visuomeniniu gėriu, kokį kada nors turėjo žmonija. Taigi turime pagrįstą didžiulį, kad mes esame tokio puikios bendro gėrio depozitarai. Tai yra garbė, bet tai yra ir įpareigojimas. Įpareigojimas prisiminti ir rūpintis, kad Gegužės 3-iosios kūrinys išliktų pagrindinių laisvių rinkiniu, kuriuo mes turime vadovautis kasdieniame gyvenime. Tegu ji mus nuolat inspiruoja XXI amžiuje. Taip mes suvokiame amžiną Gegužės 3-iosios Konstitucijos palikimą žmonių ir tautų solidarumo labui. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (E. VITEK). Dėkoju ponui Prezidentui. O dabar prašau pasakyti kalbą Lietuvos Respublikos Prezidentą Gitaną Nausėdą. (*Plojimai*)

Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos kalba

G. NAUSĖDA. Jūsų Ekscelencija Lenkijos Respublikos Prezidente, gerbiami Lenkijos ir Lietuvos parlamentų nariai, mieli mūsų tautų žmonės. Šią atmintiną dieną mes savo pavyzdžiu liudijame nepalaužiamą Lietuvos ir Lenkijos bendrystę.

Nuo pat Vladislovo Jogailos ir Jadvygos sąjungos mūsų keliai ėjo viena kryptimi – kartais atsiskirdami, tačiau ilgainiui vis labiau priartėdami vienas prie kito. Mūsų santykių pagrindas visada buvo aiškiai suvokiama priklausomybė Vakarų civilizacijai ir pareiga puoselėti bei ginti jos vertybes.

Ir iki šiol Lietuva žengia petys petin su Lenkija. Šiandien kartu esame Europos Sąjungos ir NATO nariai. Puoselėjame politinius, gynybinius, ekonominius, kultūrinius ryšius, siekiame užtikrinti mūsų regiono saugumą. Puikiai žinome, kad nuo mūsų bendradarbiavimo sėkmės priklauso kaimyninių tautų viltys gyventi taip, kaip jos nori, o ne taip, kaip joms primetama iš išorės.

Štai kodėl į Gegužės 3-iosios Konstituciją kviečiu pirmiausia žvelgti kaip į priminimą, kiek daug jau esame pasiekę ir kiek daug dar galime pasiekti kartu ateityje.

Prieš 230 metų mūsų tautos, ilgai ėjusios Vakarų politinės kultūros mokslus, vienu šuoliu atsidūrė konstitucinės ir politinės minties pirmievių gretose. Priėmė antrą rašytinę konstituciją pasaulyje ir pirmą tokį teisės aktą Europoje, mūsų protėviai taip dar kartą patvirtino išipareigojimą individo laisvei ir šalies „politinei egzistencijai“. Jie taip pat pirmą kartą Europos istorijoje pritaikė valdžių atskyrimo principą.

Gegužės 3-iosios Konstitucija apibendrino ilgus Abiejų Tautų Respublikos gyvavimo metus ir atspindėjo, ko buvome išmokę. Ji taip pat žymėjo bendroje valstybėje vykdytų ambicingų politinių, visuomeninių ir ūkinių reformų kulminaciją.

Istorinę priimto dokumento reikšmę puikiai suprato amžininkai. Mykolas Pranciškus Karpavičius, vienas garsiausių to meto Lietuvos pamokslininkų, teigė, kad „naujoji teisė suteikė garbę ir autoritetą mūsų tautai visos Europos akivaizdoje“. Vilniaus akademijos rektorius Martynas Počobutas tikėjosi, kad „panaikinus senąją netvarką ir patvirtinus išmintingą laisvę, yra užtikrintas mūsų vilčių pamatas ir krašto laisvės pradžia“.

Šiandien apgailestaujame, kad pastarajai svajonei nebuvo lemta išsipildyti – Konstitucija jau po metų buvo svetimųjų kariuomenės sutrypta. Tačiau ji spėjo rasti atbalsį visuomenėje. Konstitucijos kūrėjai, formuodami bajorų ir didikų politinę sąjungą su miestiečiais, taip pat gerindami valstiečių padėtį, išplėtė ir sustiprino politinę tautą. Luominė bajorų valstybė ėmė virsti bendra visiems piliečiams Tėvyne.

Štai kodėl ir vėlesniais amžiais Gegužės 3-iosios Konstitucija liko gyvuoti kaip ryškus idealas – alternatyva tironijai. Teisiškai įtvirtintos valdžių atskyrimo ir individo laisvės idėjos tiesiogiai kirtosi su carine patvaldyste ir žadino lietuvių, lenkų bei kitų regiono tautų ryžtą priešintis. Valdymo Įstatymo dvasia ne kartą nauja jėga prasiveržė naujais sukilimais ir net XX amžiuje rodė kelią tiems, kurie drįso priešintis totalitariniams režimams.

Nors šiandien verčiame kokybiškai naują Lietuvos ir Lenkijos santykių puslapį, kartais dar pasigirsta abejonių, ar bendrų siekių kūrimas ir įgyvendinimas nekelia grėsmės šalių suverenitetui. Tačiau aš esu įsitikinęs – jokios kolizijos čia nėra.

Lietuva ir Lenkija pernelyg ilgai kentėjo svetimų valstybių priespauda, kad nemokėtų vertinti ir branginti viena kitos nepriklausomybės. Tai, kad mūsų pozicijos yra labai artimos daugeliu geopolitinių, santykių su kaimynais, saugumo ir gynybos, ekonominio bendradarbiavimo klausimų, yra mūsų privalumas ir turtas, o ne problema ar juolab grėsmė.

Tai yra XXI amžiaus dvasią atitinkantis siekinys – ieškoti bendraminčių, o ne oponentų ir kliautis pozityviaja žmonių ir valstybių energija, nes tai yra vienintelis kelias į pažangą. Tikiu, kad Gegužės 3-iosios Konstitucijos tėvai pritartę šiai principinei nuostatai. Daugiau sektinų pavyzdžių istorijoje galėtume rasti tarp garsių Lietuvos ir Lenkijos giminių atstovų – Radvilos, Potockiai, Chreptavičiai, Sanguškos, Chodkevičiai, Sapiegos, Oginskiai, Tiškevičiai ir daugelis kitų padovanojo mums ypatingų asmenybių, kurios savo veiklos užmoju gerokai praaugo vienos valstybės sienas ir tapo tiek Abiejų Tautų, tiek ir visos Europos istorijos herojais.

Gerbiamas Lenkijos Respublikos Prezidente, gerbiamieji, Gegužės 3-iosios Konstitucija lygiai priklauso lietuviams, lenkams ir kitoms regiono tautoms tiek, kiek jos yra pasirengusios priimti atsakomybę už šios turtingos tradicijos ateitį. Džiaugiuosi, kad mes, lietuviai, iš naujo atrandame Gegužės 3-iosios Konstituciją. Prisimename 1791 metų spalį priimtą Abiejų Tautų išipareigojimą, tvirtai pastačiusį Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Vytį į vieną gretą su Karūnos ereliu. Imame vertinti tą laikotarpį, kai kartu su Lenkija rodėme vienijimosi pavyzdį Europai.

Žvelgiant į ateitį ne mažiau svarbu, kad šie praeities įvykiai mus įkvėptų bendriems darbams. Kartu mes esame pagrindiniai Abiejų Tautų Respublikos istorinio palikimo sergėtojai. Atitinkamai turime elgtis ir šiuo sudėtingu metu. Mūsų pareiga užtikrinti, kad istoriškai artimos ukrainiečių ir baltarusių tautos galėtų mėgautis laisvės, nepriklausomybės ir demokratijos vaisiais. Praeityje jos priklausė bendrai Europos šalių šeimai, tikiu, kad taip bus ir ateityje.

Mes gyvename sudėtingu laiku – kaip ir prieš 230 metų vėl matome Rytuose augančią karinę galią, kuri siekia paneigti mūsų vertybes ir grasina mūsų gyvenimo būdui. Mūsų kaimyninės tautos, siekiančios kurti demokratinius santykius, ir toliau susiduria su brutaliu žmogaus teisių ir laisvių suvaržymu. Rusijos karinių pajėgų telkimas prie Ukrainos sienų ir kariniai veiksmai Rytų Ukrainoje, vykdomi Rusijos kariuomenės ir Maskvos remiamų neteisėtų ginkluotų grupuočių, rodo pastangas palaikyti ir kurstyti karinę įtampą kaip politinio poveikio svarbą.

Noriu pabrėžti, kad Lietuva niekada nepripažins neteisėtos Krymo aneksijos ir sieks, kad baigtųsi faktinė dalies Rytų Ukrainos okupacija. (*Plojimai*) Kad ir kas nutiktų, negalima leisti, kad Ukraina vėl būtų nublokšta į praeitį.

Ne paslaptis, kad Rusija taip pat siekia perimti Baltarusijos kontrolę ir paminti drąsių šios šalies žmonių laisvės troškimą. Svarbų vaidmenį šiame procese atlieka ir nesaugi Astravo atominė elektrinė, kuri kelia grėsmę visiems regiono gyventojams. Sakiau ir sakysiu, kad branginame Baltarusijos suverenitetą ir niekada nesutiksime su tuo, kad energetika taptų geopolitiniu ginklu, pavertusiu Baltarusiją Kremliaus politikos įkaite.

Mūsų pačių saugumas ir gerovė priklauso nuo to, ar kaimynystėje įstengsime sukurti taikos, demokratijos ir klestėjimo erdvę. Todėl negalime ramiai stebėti, kaip grįžta stipresniojo teisės laikai, negalime ignoruoti mėginimo perbraižyti suverenių valstybių sienas, turime aiškiai pasakyti, kad XXI amžiaus Europoje ne vieta naujiems padalijimams į įtakos sferas, neigiantiems nepriklausomų valstybių suverenitetą. (*Plojimai*) Kad regiono tautos galėtų laisvai plėtoti savo demokratinius siekius, mums bus reikalinga ir aiški Europos Sąjungos Rytų partnerystės vizija. Praeities pamokos rodo, kad agresyvios, priešiškos jėgos akivaizdoje būtina vienytis ir telkti jėgas, nelaukti, kol bus per vėlu. Prezidentai Valdas Adamkus ir Lechas Kačinskis savo veiksmais liudijo, kad kartu mes visada esame stipresni! (*Plojimai*)

Mielieji, nuoširdžiai džiaugiuosi ir didžiuojuosi, kad pastaruoju metu daug nuveikėme stiprindami dvišalius Lietuvos ir Lenkijos ryšius. Įsimintinu, simboliniu įvykiu tapo Prezidento Andžejaus Dudos dalyvavimas 1863 metų sukilimo vadų laidotuvėse Vilniuje. Atnaujinome Prezidentų tarybos veiklą, kad dar labiau sustiprintume Lietuvos ir Lenkijos strateginę partnerystę. Glaudžiai ir intensyviai bendradarbiauja mūsų valstybių parlamentai bei vyriausybės, padėdami įgyvendinti bendrus interesus saugumo, gynybos, saugios kaimynystės ir piliečių gerovės srityse. Labai vertiname Lenkijos indėlį, įgyvendinant bendrus, Baltijos regionui reikalingus infrastruktūros projektus.

Galvojant apie ateitį, ne mažiau svarbu kūrybiškai išnaudoti potencialą, kurį Lietuvai ir Lenkijai suteikia narystė svarbiausiose euroatlantinėse struktūrose. Kartu su NATO sąjungininkais ir partneriais turime būti pasirengę atgrasyti bet kokius priešiškus veiksmus.

Pasakysiu dar daugiau – santykių su Lenkija puoselėjimas ir gerinimas yra vienas iš Lietuvos užsienio politikos prioritetų. Taip pat tai yra ir asmeninis mano, kaip šalies Prezidento, veiklos imperatyvas. Labai tikiu mūsų žmonių tarpusavio ryšių ir draugystės galia. Mūsų tautos gyvai domisi ir siekia pažinti ne tik viena kitos istorinį paveldą, bet ir dabartinius pasiekimus. Prisipažinsiu, džiaugiuosi girdėdamas lietuvišką šneką Lenkijoje ir lenkišką – Lietuvoje. Tai liudija, kad kasdien vis geriau pažįstame ir suprantame vieni kitus. Šiam tikslui pasitarnauja ir garsios praeities asmenybės, tapusios Lietuvos ir Lenkijos kultūros tiltais. Paminėsiu tik keletą iš jų: genialusis Adomas Mickevičius, vienas iš mano mėgstamiausių dailininkų Ferdinandas Ruščicas, humanistas ir eruditas Ježis Gedroycas.

(Kalba lenkų kalba) Gerbiamas Prezidente, gerbiami Senato ir Seimo nariai, gerbiamieji, per ilgą savo bendrą istoriją mes turėjome daugelį išbandymų – karus ir marus, padalijimus, tremtis ir žudynes, tačiau taip pat ir pasipriešinimo kovas už mūsų vertybes, už mūsų laisvę. Su mumis visada buvo tikėjimas mūsų širdyse, Švenčiausioji Mergelė, kuri gina šviesiąją Čenstakavą ir šviečią Aušros Vartuose, ant mūsų vėliavų – Vytis ir Erelis, mūsų pergalių džiaugsmas. Žinome, kad sėkmė lydi nepalūžtančius.

Šiandien, žvelgdamas į bendrą mūsų praeitį, matau joje neišsenkančią versmę, iš kurios bet kada galime pasisemti įkvėpimo. Taip ir Gegužės 3-iosios Konstitucija kviečia mus ne tik mąstyti apie patriotizmo, individo laisvės ir demokratijos vertybes, bet ir aktyviai jas ginti naujų grėsmių akivaizdoje.

Noriu palinkėti, kad lietuvių ir lenkų draugystė gyvuotų, vadovautųsi geranoriškumu, vienas kito supratimu ir darbais siekiant teigiamų permainų mūsų piliečiams. Ženkime kartu petys į petį! Tegul mūsų tėvynės visada būna sektinu pavyzdžiu kitoms tautoms. Už mūsų ir jūsų laisvę!

(Lietuvių kalba) Už mūsų ir jūsų laisvę! *(Plojimai)*

PIRMININKĖ (E. VITEK). Ačiū, pone Prezidente.

Dabar prašyčiau visus atsistoti. Prašau Senato Maršalkos Tomašo Grodckio perskaityti Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato nutarimą „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“.

Lenkijos Respublikos Senato Maršalkos Tomašo Grodckio kalba

T. GRODCKIS. „Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato nutarimas „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo“.

Prieš 230 metų Varšuvos karališkosios pilies, Abiejų Tautų Respublikos valdovų rezidencijos, Senatorių salėje buvo priimta Gegužės 3-iosios Konstitucija – pirmoji rašytinė Konstitucija Europoje.

Valdymo Įstatymas buvo grindžiamas visuomenės santykių demokratizavimo samprata ir valdžių padalijimo principu. Tai buvo siekio sukurti stiprią valstybę išraiška. Šis įstatymas buvo visuomenės sutarties, pagrįstos įsitikinimu, kad, kaip teigiama Konstitucijos 5 straipsnyje, „visa žmonių visuomenės valdžia kyla iš tautos valios“, forma. Pagarba asmens teisėms ir pilietinio etoso įtvirtinimas turėjo garantuoti šalies didybę. Valdymo Įstatymas įteisino konstitucinę monarchiją – sistemą, kuri daugelyje Europos valstybių buvo sukurta tik vėlesniame amžiuje. Konstitucija buvo aiški politinio suvereniteto išraiška, nepriklausomybės nuo kaimyninių galių demonstravimas ir raginimas atnaujinti Abiejų Tautų Respubliką.

Gegužės 3-iosios Konstitucijos priėmimas įrodė Lenkijos ir Lietuvos elito politinę atsakomybę ir novatoriškos visuomeninės santvarkos teisinės minties pergalę. Šios vertybės buvo nurodytos Abiejų Tautų Tarpusavio įžade – Konstituciją įgyvendinančiame įstatyme, kurį Ketverių metų seimas priėmė 1791 m. spalio 20 d. Juo buvo patvirtinta daugiatautės, Respublikai palankių pažiūrų pagrindu sukurtos bendruomenės jėga.

Lenkijos Respublikos Seimas ir Senatas ir Lietuvos Respublikos Seimas, pabrėždami išskirtinę 1791 metų akto svarbą lenkų ir lietuvių tautoms, atiduoda pagarbą šiuolaikinio konstituciona-

lizmo paveldui ir reiškia įsitikinimą, kad Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado idėjos tapo valstybių – Abiejų Tautų Respublikos įpėdinių – piliečių politinio identiteto pagrindu.“ (Plojimai)

PIRMININKĖ (E. VITEK). Ačiū ponui Maršalkai. Paprašysiu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkę ponią Viktoriją Čmilytę-Nielsen perskaityti Lietuvos Respublikos Seimo rezoliuciją.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju gerbiai Seimo Maršalkai poniai Elžbietai Vitek. Perduodu pirmininkavimą Seimo Pirmininko pavaduotojui Pauliui Saudargui.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS). Jūsų Ekscelencijos, gerbiami kolegos, kviečiu mūsų gerbiama Seimo Pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen pagarsinti rezoliucijos tekstą lietuvių kalba.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju. Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucija „Dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimo 230-ųjų metinių minėjimo.

Prieš 230 metų Varšuvos karališkosios pilies, Abiejų Tautų Respublikos valdovų rezidencijos, Senatorių salėje buvo priimta Gegužės 3-iosios Konstitucija – pirmoji rašytinė Konstitucija Europoje.

Valdymo Įstatymas buvo grindžiamas visuomenės santykių demokratizavimo samprata ir valdžių padalijimo principu. Tai buvo siekio sukurti stiprią valstybę išraiška. Šis įstatymas buvo visuomenės sutarties, pagrįstos įsitikinimu, kad, kaip teigiama Konstitucijos 5 straipsnyje, „visa žmonių visuomenės valdžia kyla iš tautos valios“, forma. Pagarba asmens teisėms ir pilietinio etoso įtvirtinimas turėjo garantuoti šalies didybę. Valdymo Įstatymas įteisino konstitucinę monarchiją – sistemą, kuri daugelyje Europos valstybių buvo sukurta tik vėlesniame amžiuje. Konstitucija buvo aiški politinio suvereniteto išraiška, nepriklausomybės nuo kaimyninių galių demonstravimas ir raginimas atnaujinti Abiejų Tautų Respubliką.

Gegužės 3-iosios Konstitucijos priėmimas įrodė Lenkijos ir Lietuvos elito politinę atsakomybę ir novatoriškos visuomeninės santvarkos teisinės minties pergalę. Šios vertybės buvo nurodytos Abiejų Tautų Tarpusavio įžade – Konstituciją įgyvendinančiame įstatyme, kurį Ketverių metų seimas priėmė 1791 m. spalio 20 d. Juo buvo patvirtinta daugiatautės, Respublikai palankių pažiūrų pagrindu suktos bendruomenės jėga.

Lietuvos Respublikos Seimas ir Lenkijos Respublikos Seimas ir Senatas, pabrėždami išskirtinę 1791 metų akto svarbą lenkų ir lietuvių tautoms, atiduoda pagarbą šiuolaikinio konstitucionalizmo paveldui ir reiškia įsitikinimą, kad Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado idėjos tapo valstybių – Abiejų Tautų Respublikos įpėdinių – piliečių politinio identiteto pagrindu.“ Dėkoju. (Plojimai)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS). Dėkojame gerbiai Pirmininkei Viktorijai Čmilytei-Nielsen. Perduodu pirmininkavimą.

PIRMININKĖ (E. VITEK). Dėkoju Seimo Pirmininkei ir noriu paskelbti iškilmingą Lietuvos Respublikos Seimo narių ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių posėdį baigtą. Ačiū jums. (Plojimai)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju. Gerbiami kolegos, skelbiu bendrą Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato posėdį baigtą.

Gerbiami kolegos, skelbiu 15 minučių pertrauką. Po jos kviečiu vėl sugrįžti į salę ir tęsime apdovanojimo ceremoniją. Dėkoju.

Pertrauka

11.18 val.

2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo įteikimo ceremonija

PIRMININKAS (Lenkijos Respublikos Seimo atstovas). Gerbiamieji ponios ir ponai, sveikinu jus, dalyvaujančius Abiejų Tautų premijos teikimo ceremonijoje. Kviečiu pasisakyti Lenkijos Respublikos Seimo vicemaršalką ponią Malgožatą Gosievską.

**Lenkijos Respublikos Seimo vicemarsalkos, Lenkijos Respublikos Seimo ir
Senato delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Senato ir Lietuvos Respublikos Seimo
Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininkės Malgožatos Gosievskos kalba**

M. GOSIEVSKA. Gerbiamos ponios ir ponai, garbūs svečiai, sveikinu jus susirinkus į Abiejų Tautų premijos teikimo ceremoniją.

Sveikinu vieną iš šio renginio šeimininkų, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotoją, Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje pirmininką Paulių Saudargą.

Turiu garbės pasveikinti visus susirinkusius į šią ceremoniją, ypač Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen. (*Plojimai*) Sveikinu Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotoją Julijų Sabatauską, džiaugiuosi galėdama pasveikinti Lenkijos Respublikos Seimo vicemarsalką Ryšardą Terleckį, sveikinu Lenkijos Respublikos Seimo vicemarsalką Piotrą Zgoželskį, sveikinu Lenkijos Respublikos Senato vicemarsalką Bogdaną Borusevičių, sveikinu Lenkijos Respublikos Senato vicemarsalką Michalą Kaminskį, sveikinu Lenkijos Respublikos Senato vicemarsalką Gabrielą Moravską-Stanecką, sveikinu Lenkijos Respublikos ambasadorę Lietuvos Respublikoje Uršulą Doroševską, sveikinu Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės vadovo pavaduotoją Neringą Majauskaitę. Taip pat noriu pasveikinti su mumis esančius Lenkijos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininką Mareką Kuchčinskį, Lenkijos Respublikos Seimo narius ir senatorius, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo narius, ypač Lenkijos ir Lietuvos tarp-parlamentinių ryšių grupės pirmininkę Ivoną Arent, taip pat Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato delegacijos ir Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Parlamentinėje Asamblėjoje narius. Noriu pasveikinti Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato kanceliarijos ir Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos vadovus ir aukščiausio lygio tarnautojus. Ypač norėčiau pasveikinti išskirtinius šios ceremonijos dalyvius – garbius Abiejų Tautų premijos laureatus iš Lietuvos ir Lenkijos. (*Plojimai*) Džiaugiuosi galėdama pasveikinti visus šių iškilmių dalyvius, esančius tiek Lenkijos Respublikos Seime, tiek Lietuvos Respublikos Seime, taip pat visus, kurie stebi šį renginį internete.

Su pasididžiavimu ir džiaugsmu norėčiau pasveikinti jus susirinkus į ypatingą šventę, vykstančią nepaprastu metu. Prieš dvejus metus Liubline per Asamblėjos posėdį paminėjome 450-ąsias Liublino unijos sudarymo metines. Šį kartą susitinkame Lenkijos Respublikos Seime per Abiejų Tautų premijos teikimo ceremoniją gegužės 3 dieną, kurią prieš 230 metų buvo priimta Konstitucija. Šiandien su Asamblėjos atstovais ir garbiais svečiais Lenkijoje ir Lietuvoje bendraujame nuotoliniu būdu.

Mūsų atmintis išsaugojo Gegužės 3-iosios šventės džiaugsmą, kurio niekas ir niekada negalėjo iš mūsų atimti. Praeityje, pavyzdžiui, 1918 metais, dar prieš Lenkijai atgaunant nepriklausomybę, gegužės 3 dieną buvo surengtas iškilmingas žygis Varšuvos gatvėmis, o silpstantis okupantas negalėjo jau sustabdyti patriotinės euforijos, tapusios Lenkijos pergalės lapkričio mėnesį preliudija.

Lietuviai nepriklausomybės pergalę pasiekė anksčiau, Tarybai vasarį priėmus sprendimą dėl nepriklausomybės. Ir šiandien, kai nuolat susiduriame su nematomu priešu, tai yra pasauline pandemija, prisimename ir atveriname savo širdį bei protą mūsų pirmtakų, išsilavinusių patriotų, didingo įdirbio autoriaus – Seimo, pagrįstai vadinamo Didžiuoju, išminčiai.

Šiandien mes, Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato ir Lietuvos Respublikos Seimo Parlamentinės Asamblėjos atstovai, dalyvaujame pirmosios Konstitucijos Europoje ir Abiejų Tautų Tarpusavio įžado priėmimui skirtose iškilmėse, per kurias, vadovaujantis mūsų pirmtakų sprendimu, bus teikiama Asamblėjos Abiejų Tautų premija. Klausydamiesi 1830–1831 metų sukilimo dalyvio Rainoldo Suchodolskio žodžių, parašytų giesmei „Sveika, gegužės aušrele“, kuri dar vadinama „Lietuvio Gegužės trečioji“, iš naujo atskleidžiame šio istorinio dokumento turtingumą ir suvokiame jo išskirtinę politinę reikšmę tiek mūsų bendros istorijos, tiek dabarties kontekste.

Žavimės šiuo pažangiu teisės aktu, kuris įtvirtino valdžios padalijimo principą ir nustatė piliečių – lenkų, lietuvių, taip pat kitų Abiejų Tautų Respublikoje gyvenančių tautų lygybės sistemą. Gegužės 3-iosios Konstituciją papildė 1791 metų spalį priimtas Abiejų Tautų Tarpusavio įžadas –

ypatingos svarbos politinis aktas, sutvirtinęs Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sambūvį. Taigi istorinis paveldas visiems laikams susiejo Lenkiją ir Lietuvą, tapdamas neįkainojamu kelrodžiu, paliktu mums protėvių, kad stiprintume dvišalius santykius ir kurtume bendruomenę, galinčią dėl savo pasiekimų tapti pavyzdžiu naujoms lenkų ir lietuvių kartoms.

Gegužės 3-iosios Konstitucija laikytina nebaigtiniu kūrinio, skatinančiu pilietiškumą ir mūsų visuomenių aktyvumą. Lenkija ir Lietuva, sujungtos šimtmečius trunkančio aljanso, eina petys petin, vedinos interesų, kylančių iš priklausymo euroatlantinei bendruomenei, iš narystės Europos Sąjungoje ir NATO, taip pat užtikrina tradicijų puoselėjimą, mūsų šalių ekonomikos augimą, nuoseklų demokratijos ir saugumo plėtojimą Vidurio ir Rytų Europoje. Visa tai verčia mus išlikti budrius, ypač šiuo metu. Šis budrumas neleidžia pasiduoti grasinimams, o pastarosiomis dienomis tai paskatino mus su Lietuvos delegacijos Asamblėjoje pirmininku Pauliumi Saudargu apsilankyti Donbaso fronte, kur bendraudami su nuo vykstančio konflikto labiausiai nukentėjusiais asmenimis galėjome griežtai pasisakyti prieš nepriklausomos Ukrainos suvereniteto pažeidimą.

Asamblėjos Abiejų Tautų premijos teikimo tradicijos atgaivinimas laikytinas simboliniu, juo labiau kad tai vyksta Gegužės 3-iosios Konstitucijos minėjimo dieną.

Gerbiami laureatai, Asamblėjos sprendimas skirti premiją tik patvirtina Gegužės 3-iosios Konstitucijos gyvybingumą ir atliepia jos autorių svajonę apie būsimus tęsėjus, pasak Norvido, vėlyvus anūkus. Kitaip tariant, apie aktyvistus, kuriems kasdienės veiklos kryptimi ir tikslu galėtų tapti rūpinimasis visuomenės gerove bei Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimo plėtojimas. Be piliečių dalyvavimo nėra nei valstybių, nei demokratijos, kuri laikytina Gegužės 3-iosios Konstitucijos esme. Be piliečių susidomėjimo visuomeniniu gyvenimu ir be jų veiksmų demokratija tampa labai trapi – taip kadaise yra pasakęs Janas Novakas-Jezioranskis, esė apie Gegužės 3-iosios Konstituciją autorius, Laisvosios Europos radijo Lenkų tarnybos direktorius, neatsitiktinai šios tarnybos inauguracijai pasirinkęs 1952 m. gegužės 3 d.

Džiaugiamės, kad Abiejų Tautų premijos laureatų panteoną papildė asmenys, nusipelnę puoselėjant Lenkijos ir Lietuvos santykius, Lenkijos ir Lietuvos vienybę ir iš jos kylančią stiprybę. Stiprybę veikti kartu tiek dvišaliu, tiek platesniu mastu – regiono, Europos, pasaulio.

Labai džiaugiamės galėdami per šias iškilmes pagerbti Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato delegacijos Asamblėjoje paskelbtus laureatus – Janą Malickį ir Kšyštofą Čyževskį, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Asamblėjoje paskelbtus laureatus – Kristiną Sabaliauskaitę ir Eduardą Pjurko. (*Plojimai*)

Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato ir Lietuvos Respublikos Seimo narių Asamblėja su džiaugsmu priėmė sprendimą įteikti jums 2021 metų Abiejų Tautų premiją už reikšmingą jūsų indėlį į dvišalį Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimą. Taip pat Asamblėja išreiškia jums, gerbiami laureatai, dėkingumą už tai, kad Lenkija ir Lietuva jūsų įvairialypėje veikloje išlieka svarbiu atskaitos tašku. Dėkojame jums, kad savo išskirtinį intelektualinį, socialinį, akademinį, literatūrinį ir meninį potencialą naudojate rūpindamiesi mūsų tautų ir jų piliečių likimu, taip paremdami mūsų politinę ir parlamentinę veiklą, vykdomą tuo pačiu tikslu.

Ponios ir ponai, šios ceremonijos dalyviai, kviečiu pasisakyti Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotoją, Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Asamblėjoje pirmininką Paulių Saudargą. Skelbiu šių metų premijos teikimo ceremoniją pradėtą.

Įvertindami garbių laureatų nuopelnus sušukime, kaip rašė Rainoldas Suchodolskis: „Priešai, nešdinkitės! Būk sveika, gegužė, Lenkijos ir Lietuvos krašte!“

PIRMININKAS (*Lenkijos Respublikos Seimo atstovas*). Dėkojame, Seimo vicemaršalka. Kviečiame pasisakyti Lietuvos Seimo atstovus.

**Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo, Seimo delegacijos
Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje
pirmininko Pauliaus Saudargo kalba**

P. SAUDARGAS. Nuoširdžiai dėkoju, gerbiama Lenkijos Seimo vicemaršalka Malgožata Gosienska. Jūsų dėka pastaruoju metu pavyko nuveikti labai svarbių darbų mūsų parlamentuose.

Taigi, patys šilčiausi, nuoširdžiausi sveikinimai iš Lietuvos Respublikos Seimo. Jūs įvardijote daugumą garbių svečių, esančių mūsų minėjime, taigi, sutrumpinote mano uždavinį.

Gerbiamieji Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato nariai, Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjos atstovai, gerbiamieji Abiejų Tautų apdovanojimo ceremonijos laureatai ir dalyviai, vieningai ir iškilmingai pasitinkame 230-ąsias Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado priėmimo metines. Pirmoji rašytinė Konstitucija Europoje ir antroji pasaulyje – tai atskiro paminėjimo verti faktai, liudijantys Abiejų Tautų aktyvų pilietiškumą, rūpestį dėl savo valstybės likimo ir potencialą kartu nuveikti didelius darbus.

Bendra mūsų valstybingumo istorija rodo, kad mokėjome gyventi darnoje ir gebėjome priimti bendrus sprendimus net sudėtingiausiomis geopolitinėmis aplinkybėmis. To norisi mums linkėti ir šiandien. O mėginantiems mus supriešinti ar perrašyti mūsų istoriją visada atraskime jėgų tvirtai atsakyti: jums nepavyks.

Džiaugiuosi, kad bendra praeitis tampa įkvėpimu šiandienos bendriems darbams. Džiugu, kad šiandien sėkmingai bendradarbiaujame daugelyje svarbiausių sričių: gynybos, energetinės nepriklausomybės, istorinės atminties, kultūros klausimais. Abiejų Tautų apdovanojimas ir jį įsteigusi Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėja – tai vieni iš daugelio tvirtų Lietuvos ir Lenkijos santykių simbolių.

Abiejų Tautų apdovanojimus šiandien teikiame už reikšmingus abiejų tautų kultūriniam bendradarbiavimui nuveiktus darbus. Laureatų nuopelnai ir indėlis į dvišalių santykių stiprinimą gražiai įprasmina ir šių metų Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado jubiliejaus paminėjimą.

Sveikindamas laureatus linkiu sėkmės jų prasminguose darbuose abiejų tautų labui. Ir toliau visi kartu stiprinkime mūsų kultūrinius saitus. Kartu esame stiprūs.

Perduodu žodį Lenkijos Seimo kolegoms. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (*Lenkijos Respublikos Seimo atstovas*). Paprašysiu pasisakyti Lenkijos Seimo vicemarsalką Malgožatą Gosievską.

Lenkijos Respublikos Seimo vicemarsalkos Malgožatos Gosievskos kalba

M. GOSIEVSKA. Gerbiamieji, dabar pradedame patį svarbiausią momentą, dėl kurio ir susitikome šiandien. Leiskite pristatyti pirmąjį laureatą.

Gerbiamieji, noriu pristatyti *doctor honoris causa* vardą turintį laureatą profesorių Janą Malickį, kuris yra Varšuvos universiteto Rytų ir Vidurio Europos studijų centro direktorius. Ponui Janui Malickiui Lietuvos ir Lenkijos Parlamentinė Asamblėja skyrė šių metų Abiejų Tautų premiją.

Kai galvojame apie puikius profesoriaus Jano Malickio nuopelnus, kuris įdėjo didelį indėlį puoselėjant Abiejų Tautų istoriją, Lietuvos ir Lenkijos valstybių istoriją, kuris yra žinomas kaip abiejų tautų kultūros ir mokslo paveldo propaguotojas, tai kalbėdami apie jį mes taip pat matome ir ekspertą, kuris turi puikius analitinius gebėjimus, mato ne tik nacionalinius kontekstus, bet ir puikiai geba vertinti regioninius aspektus. Jis yra puikus mokslininkas ir atviras bendradarbiauti. Dėl to mes galime kalbėti šiame kontekste per šią ceremoniją, kad tai yra žmogus, kuris noriai dalinasi savo moksliniais pasiekimais su kolegomis iš įvairių šalių.

Mes matome taip pat laisvės žmogų, kuris yra garsus publicistas, rašė straipsnius pogrindžio spaudoje, dabar palaiko ukrainiečius ir baltarusius, yra su jais tiek savo širdimi, tiek remdamas šių tautų atstovus.

Kalbėdami apie profesorių Janą Malickį, kartu mes matome žmogų, labai aktyviai dalyvaujantį įvairiose konferencijose, forumuose, susitikimuose. Jis taip pat yra įvairių tarptautinių iniciatyvų autorius ir dalyvauja įvairiuose, be kita ko, ir Parlamentinės Asamblėjos susitikimuose ir posėdžiuose. Jis yra kompetentingas specialistas ir dalijasi savo pasiekimais, savo žiniomis, savo patirtimi su kolegomis, taip pat su politikais, bendradarbiaudamas su mūsų Parlamentine Asamblėja, su Seimo Užsienio reikalų komitetu. Prieš mus, galima sakyti, stovi iškilus humanistas, turintis puikią intuiciją, puikiai numatantis ne tik dvišalių santykių ateitį, puikiai suvokiantis ir galimas grėsmes, su kuriomis mes susiduriame.

Profesorius Janas Malickis yra istorikas, puikus sovietologas, Rytų šalių problematikos puikus žinovas. Jis yra žinomas kaip Jokūbo Geištoro kūrybos tyrinėtojas. Ne vienerius metus jis vykdo Rytų Europos, Rusijos, taip pat Kaukazo tautų istorijos tyrimus. Jis yra žinomas dėstytojas ir Varšuvos universiteto Rytų ir Vidurio Europos studijų vadovas. Yra bendradarbiavęs ir iki šiol bendradarbiauja su daugeliu Vidurio ir Rytų Europos regiono universitetų. Nuo 1998 metų jis vykdo Rytų ir Vidurio Europos tyrimų studijas, nuo 2006 metų yra atsakingas už Lenkijos Vyriausybės Konstantino Kalinausko programą.

Kaip prisimename, Konstantinas Kalinauskas buvo garsus sukilėlis, 1864 metais pakartas Vilniuje. Jis yra nusipelnęs baltarusių tautai, baltarusių tautiniam atminimui. Jo palaikai rasti Vilniuje prieš keletą metų. Taigi jo vardu pavadinta programa įgyvendinama kartu su Baltarusijos jaunimo organizacijomis, su Varšuvos universitetu.

Profesorius Janas Malickis taip pat dalyvauja įgyvendinant įvairias mokslo programas su Ukrainos atstovais. Dar kartą noriu pabrėžti, kad profesorius Janas Malickis yra puikus Rytų tematikos žinovas, tikras Lietuvos, Lenkijos, Ukrainos, Baltarusijos bendradarbiavimo puoselėtojas ir skatintojas.

Kalbant šiandien per Gegužės 3-iosios Konstitucijos priėmimo metines mums iš tikrųjų labai svarbu tai pabrėžti ir įvertinti taip pat šiuo metu vykdomą profesoriaus veiklą. Jis labai aktyviai reiškiasi įgyvendinant įvairias idėjas ir projektus, susijusius su Liublino trikampio idėja, taip pat su Trijų jūrų iniciatyva. Taigi šiandien mes įteikiame profesoriui premiją, kuri bus viena iš daugelio apdovanojimų, kuriuos profesoriui skyrė Lenkija, Sakartvelas, Lietuva, Ukraina ir kitos valstybės. Mūsų premija dar kartą patvirtina jo nuopelnus.

Gerbiamasis laureate, šių metų kovą per Parlamentinės Asamblėjos sesiją, kurioje dalyvavote, jūs kalbėjote apie Lietuvos ir Lenkijos vaidmenį Rytų partnerystėje, jūs kalbėjote apie būtinybę ypatingai paremti baltarusius ir tuomet jūs iš tikrųjų sakėte labai reikšmingus žodžius. Ir noriu kreiptis į jus: *labores pariunt honores*, kadangi žinau, kad jūs esate lotynų kalbos specialistas ir jums ši mintis yra labai artima.

Taigi, gerbiamas profesoriau, dar kartą leiskite jus pasveikinti tapus laureatu ir leiskite jums padėkoti už indėlį plėtojant Lietuvos ir Lenkijos santykius. Taip pat labai prašome jūsų priimti mūsų apdovanojimą. Tegul šis apdovanojimas jums primena, kad dalyvaujate geruose darbuose, kurie labai svarbūs yra Lietuvai, Lenkijai ir mūsų regionui. Kviečiu profesorių Janą Malickį.

PIRMININKAS (*Lenkijos Respublikos Seimo atstovas*). Prašau pasisakyti laureatą Janą Malickį.

2021 metų Abiejų Tautų premijos laureato Jano Malickio kalba

J. MALICKIS. Gerbiamoji ponja Maršalka, Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje pirmininke, gerbiamos Lenkijos Respublikos Seimo narės ir gerbiami nariai, gerbiamos Lietuvos Respublikos Seimo narės ir gerbiami nariai, ponios ir ponai, susirinkę ar stebintys šią ceremoniją.

„O, metai!..“ – beveik prieš 200 metų rašė didysis poetas Adomas Mickevičius, kurį abi tautos, lenkai ir lietuviai, laiko savo poetu, tiksliau, tai net trys, nes baltarusiai galvoja tą patį, kad jis irgi jų poetas, nes yra gimęs Naugarduke. Kuo šis Adomo Mickevičiaus šūkis siejasi su dabartiniais metais, su data, kurios proga mes čia susirinkome? Šis datų sutapimas iš tikrųjų neeilinis.

Ką tik stebėjome puikią bendro Lenkijos Seimo ir Lietuvos Seimo posėdžio ceremoniją Gegužės 3-iosios Konstitucijos 230-ųjų metinių proga. Šiemet minime 30-ąsias Lietuvos ir Lenkijos diplomatinių santykių atkūrimo metines. Šiais metais minime 30-ąsias fondo „Paribiai“, kuriam vadovauja mano puikus kolega, esantis čia su mumis, Kšyštofas Čyževskis, įkūrimo metines.

Beje, ir Rytų studijų centrui, kuriam turiu garbės vadovauti, sukako 30 metų ir mes švenčiame savo jubiliejinius metus. Mūsų Rytų studijos ir aš asmeniškai jau daugelį metų stengiamės jungti žmones, jungti premijai gauti, bet mano pagrindinių studijų kryptis – ryšių kūrimas Lietuvoje, Lenkijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje, tiesiog buvusioje Abiejų Tautų Respublikoje, kurią Liublino unija sukūrė didysis valdovas Žygimantas Augustas – Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis.

Prieš dvejus metus minėjome Liublino unijos 450-ąsias metines, o prieš metus šio didžiojo valdovo gimtadienio 500-ąsias metines. Todėl suprantu, kad aukštasis prezidiumas, svarstydamas mano kandidatūrą, mąstė ne tik apie Lenkiją ir Lietuvą, bet ir apie šią galybę, sudarytą iš daugelio šalių ir daugelio tautų. Didinga bendra istorija, didingas bendras lenkų ir lietuvių įdirbis.

Man didelė garbė, kad man skirta Abiejų Tautų premija. Po to, ką pasakiau, jūs gerai suprantate, kodėl mane tai taip jaudina. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad neatsitiktinai paminėjau Rytų studijų jubiliejų – tai mano ir visos komandos darbo rezultatas.

Iki šiol kalbėjau tik teigiamus dalykus. Pabaigai gal ką nors ir neigiamo reikia prisiminti. Klausimas, dėl kurio ne kartą buvau kritikuotas. Taip, darydamas tai, ką darau, jaučiuosi atliekantis misiją. Šiandien apie tai atvirai kalbu ir didžiuojuosi tuo, nesigailiu to. Taip pat norėčiau pasveikinti garbingus tiek lenkų, tiek lietuvių laureatus. Tikra garbė būti tokioje kompanijoje. Dar kartą ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (*Lenkijos Respublikos Seimo atstovas*). Ačiū jums. Dabar prašau pasisakyti Lietuvos Respublikos Seimui.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo Pauliaus Saudargo kalba

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS). Ačiū, vicemaršalka. Leiskite ir mums pristatyti mūsų Asamblėjos delegacijos teiktą laureatę. Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjos Abiejų Tautų apdovanojimą skiriame rašytojai daktarei Kristinai Sabaliauskaitei.

Kristina Sabaliauskaitė per pastaruosius metus itin prisidėjo prie gerų santykių tarp Lietuvos ir Lenkijos stiprinimo bei dvišalio kultūrinio ir visuomeninio, mokslinio bei politinio bendradarbiavimo projekto įgyvendinimo. 2015 metais lenkų kalba išleistas Kristinos Sabaliauskaitės romanas „Silva rerum“. Pirmasis tomas buvo itin palankiai įvertintas lenkų literatūros kritikų, meno ir literatūros istorikų, lenkų istorikų bei skaitytojų ir pateko į vieno svarbiausių Rytų ir Vidurio Europos literatūros apdovanojimų „Angelus“ finalą. Puikiai sutiktas buvo ir 2018 metais išleisto romano „Silva rerum“ antrasis tomas ir 2021 metais pasirodęs romano trečiasis tomas.

Rašytoja Kristina Sabaliauskaitė yra kviečiama į svarbiausius Lenkijoje literatūros ir meno festivalius, radiją ir televiziją, kur pristato ne tik savo, bet ir kitų Lietuvos rašytojų bei menininkų kūrybą. Pasakoja apie Lietuvos istoriją, kultūrą ir svarbiausias Lietuvos asmenybes, tuo prisidedama prie Lietuvos kultūros ir meno sklaidos Lenkijoje.

Apgailestaujame, kad rašytoja Kristina Sabaliauskaitė šiuo metu yra Londone ir šioje ceremonijoje dalyvauti negali. Šių metų gegužės 5 dieną Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Karalystėje kartu su Lenkijos Respublikos ambasada Londone ir Aberdyno universiteto Lenkijos ir Lietuvos studijų centru surengs seminarą, skirtą Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado akto 230-osioms metinėms paminėti. Diskusiją moderuos meno ir kultūros istorikė, viena ryškiausių šiuolaikinių lietuvių rašytojų Kristina Sabaliauskaitė. Šio renginio metu Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje Renatas Norkus perduos Abiejų Tautų apdovanojimą gerbiamai daktarei Kristinai Sabaliauskaitei. Kviečiu stebėti rašytojos Kristinos Sabaliauskaitės padėkos žodį. (*Plojimai*)

2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo laureatės Kristinos Sabaliauskaitės kalba (vaizdo įrašas)

K. SABALIAUSKAITĖ. Jūsų Ekscelencijos, gerbiami ponai ir ponios, leiskite kreiptis į jus buvusią Abiejų Tautų Respublikos abipusio bendravimo kalbą.

Man, visą savo sąmoningą gyvenimą skyrusiai Abiejų Tautų Respublikos kultūros paveldo tyrinėjimui ir sklaidai, ši Abiejų Tautų premija yra labai reikšminga. Nuo pat mano sovietinės vaikystės mūsų buvusios bendros valstybės paveldas man pirmausia intuityviai bylojo apie estetinį grožį – Vilniaus baroką, Krokuvos renesansą. Vėliau turėjau galimybę studijuoti jau nepriklausomoje Lietuvoje, taip pat ir Lenkijoje ir suprasti, kaip smarkiai ši epocha Lietuvos pavergimo laikotarpiu buvo trinama iš lietuvių tautinės sąmonės. Taip kilo sumanymas pasidalinti savo žinio mis apie Abiejų Tautų Respublikos kultūrą literatūriniu forma. Taip gimė „Silva rerum“ romanų ci-

klas, išgarsėjęs ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje, kur buvau skaitytojų priimta kaip sava, o kritikai ir žurnalistai mane titulavo „Abiejų Tautų rašytoja“. Tai, neslėpsiu, man buvo didelis komplimentas, nes manau, jog menas ir literatūra privalo jungti žmones, tautas, kultūras. O mūsų – Lenkijos Karūnos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės daugiatautės kultūros buvo ir ryškiai regioninės, ir taip pat bendros. Unija mums atnešė didelę galią Europoje, o kartu iš abiejų pusių išsaugojome savo identitetą, nieko neuzurpuodami ir neprimesdami, o tapdami tarsi Europos Sąjungos idealų prototipu. Ta buvusi simbiozė yra man didžiausias Abiejų Tautų Respublikoje vyravusios laisvės dvasios liudijimas.

Šiandien švenčiame Gegužės 3-iosios Konstitucijos dieną. Konstitucijos, kuri buvo antroji pasaulyje po amerikietiškosios ir pirmoji Europoje. Tai buvo progresyvus ir kilnus dokumentas, liudijęs lenkų ir lietuvių meilę laisvės dvasiai ir demokratijai. Deja, šis progresyvus laisvės daigas krito į gana nederlingą, ilgų dešimtmečių nesutarimų erozijos suskaidytą mūsų tuometės gana stagnavusios ir trumparegės visuomenės dirvą, nepajėgusią susivienyti užsienio pavojų akivaizdoje, įgyvendinti būtinų reformų ir realizuoti Gegužės 3-iosios Konstitucijos.

Šiandien mūsų šalyse ir visuomenėse matome panašius pavojus: vietoj artimo meilės ir evangelizavimo – kartais matome neapykantos kalbą ir inkvizicinėmis užmačiomis trykštanti religinių fanatizmą, taip pat regime populizmą ir trumparegystę, negebėjimą matyti platesnį geopolitinį paveikslą ir mūsų ateitį jame. Dar matome dideles, mums nuolat tarptautinę nešlovę užtraukiančias problemas žmogaus teisių srityje, visų pirma – užtikrinant žmogaus ir pilietines teises LGBT žmonėms bei moterų teisę į savo pačių kūną.

Imdami pavyzdį iš Gegužės 3-iosios Konstitucijos, švęsdami šią datą, visuomet turime prisiminti tai, ką Konstitucija davė: ji pripažino laisves ir teises tiems, kurie jų iki tol neturėjo, o būtent – įpilietino valstiečius ir miestiečius, pripažino juos lygiateisiais valstybės gyvenimo dalyviais ir žmogiškosios laisvės subjektais.

Vienas iš Gegužės 3-iosios Konstitucijos teiginių – „Lietuvis yra tas, kas myli laisvę ir gerbia Lietuvos statutą“. Meilė laisvei ir pagarba teisės viršenybei. Tegul mus ir šiandien įkvepia šie žodžiai. Mylėkime laisvę ir gerbkime žmogaus teises, kurių samprata užgimė būtent Gegužės 3-iosios Konstitucijos laikais, Apšvietos epochoje. Kaip giedame šiandieniniame Lietuvos himne: *tegul meilė* (o ne neapykanta kitam ir kitokiam) *dega mūsų širdyse ir šviesa* (o ne tamsa, atsilikimas ir fanatizmas), *ir tiesa* (bet ne melas ir manipuliacijos) *mus žingsnius telydi*.

Dar sykį dėkoju jums už šią garbingą Abiejų Tautų premiją. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS). Dėkoju Abiejų Tautų apdovanojimo laureatei gerbiama rašytojai Kristinai Sabaliauskaitei ir žodį perduodu Lenkijos Seimui.

PIRMININKAS (*Lenkijos Respublikos Seimo atstovas*). Paprašysiu pasisakyti Parlamentinės Asamblėjos narį poną Tadeušą Azevičių.

Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato delegacijos Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato ir Lietuvos Respublikos Seimo Parlamentinėje Asamblėjoje nario Tadeušo Azevičiaus kalba

T. AZEVIČIUS. Gerbiamieji ceremonijos dalyviai, gerbiamieji Seimo, Senato nariai, gerbiamieji laureatai, istorija, kurią noriu papasakoti, prasidėjo 1977 metais Poznanėje, pagrindžio veikloje dalyvavusių žmonių grupės susitikime. Tuomet Kšyštofas Čyževskis, kuris studijavo Poznanėje ir dalyvavo pagrindžio veikloje, išgirdo Česlovo Milošo eiles, kurios buvo deklamuojamos per susitikimą. Jis įsiminė tas vietas, kur tos eilės buvo kuriamos, – tai Paryžius, Vilnius, Krasnagrūda. Pasirodo, kad šios vietos atliks labai svarbų vaidmenį tolesniame jo gyvenimo kelyje.

Paryžiaus kultūra tapo jam pilietiškumo mokykla, taip pat skatino pagarbiai vertinti Jogailaičių ir Gediminaičių istoriją. Jis puikiai suprato, kaip derėtų bendrauti žmonėms, gyvenantiems įvairiuose paribiuose. Taip pat tai paskatino jį giliau studijuoti, giliau domėtis tiek komunizmo, tiek nacionalizmo palikimu, dėl to jis ėmė steigti teatrus, kurti spektaklius, su kuriais vykdavo į įvairiausius Lenkijos regionus. Inspiruotas savo mokytojų idėjų, jis ieškojo naujų formų, kurias galėtų taikyti kultūroje, kurios galėtų prisidėti prie kultūrinio gyvenimo paskatinimo.

Jis ėmėsi veiklos, jungiančios įvairias tautas, jungiančios gyventojus, gyvenančius abipus valstybių sienų. Ypač daug jis veikė vietos bendruomenių labui ir taip kilo idėja įsteigti „Paribių“

fondą, tokį centrą netoli Lietuvos sienos. Šiomet būtent šis fondas mini savo veiklos 30-metį. Šis fondas yra įsteigtas buvusiam žydų kvartale, kuriame kadaise veikė gimnazija, sinagoga. Vieni svarbiausių šio fondo tikslų yra dokumentuoti šių žemių istoriją, tiesti tiltus tarp skirtingų kultūrų, tautų atstovų, vienyti šiuos žmones.

Iš tikrųjų Kšyštofo Čyževskio vadovaujamas „Paribių“ fondas yra pamatas, kuris leidžia mums prisiminti istorinę praeitį, taip pat kurti ateitį. Čia labai svarbu paminėti tarpusavio dialogo skatinimo projektą, Krasnagrūdoje rengiamus susitikimus-forumus. Šio centro veikla yra labai įvairiapusė, įvairialypė. Šis centras labai svarbus būtent besivienijančios Europos kontekste, mūsų valstybių tarpusavio santykių plėtojimo kontekste. Šio centro patalpose vyksta įvairūs debatai, diskusijos. Čia ne kartą yra prisimenamos Česlovo Milošo eilės, vaizduojančios šį regioną.

Kšyštofas Čyževskis už savo veiklą yra gavęs ne vieną apdovanojimą. Jis yra gavęs tiek Lenkijos, tiek Lietuvos apdovanojimų. Viena iš Kšyštofo Čyževskio idėjų ir ambicijų yra siekti kuo glaudesnio lenkų ir lietuvių bendradarbiavimo įvairiais lygiais. Jis taip veikia Europos integracijos regiono plėtros labui.

„Paribių“ fondas taip pat yra įkūręs ir chorą. Be to, rengia lietuvių ir lenkų rašytojų, kultūros veikėjų kūrybines dirbtuves, susitikimus. Jau minėjau, kad „Paribių“ fondas užsiima literatūros lenkų ir lietuvių kalbomis leidyba. Be kita ko, jis išleido Česlovo Milošo, Tomo Venclovos veikalus, taip pat dokumentus, svarbius Lietuvai ir Lenkijai. Tikrai prisimenu labai įdomius pokalbius, kuriuose dalyvavo Tomas Venclova, Irena Veisaitė, ir būtent su šiais pokalbiais buvo galima susipažinti, nes „Paribių“ fondas parengė jų leidybines versijas, išleido ir su jais galima susipažinti literatūrine forma.

Taigi dar kartą noriu pabrėžti, kad Kšyštofas Čyževskis ir jo vadovaujamas fondas veikia siekdamas tautų, žmonių suartėjimo. Be to, laureatas dėsto, dalyvauja Vilniaus universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto veikloje. Lietuvos valstybė yra įvertinusi Kšyštofo Čyževskio veiklą. Jis yra apdovanotas Gedimino ordinu, Kultūros ministerijos garbės ženklu.

Gerbiamieji, Abiejų Tautų premija yra ypatinga. Dėl jos sprendžia žmonės, kurie buvo išrinkti per visuotinius rinkimus ir gavo teisę kalbėti jos vardu. Ir šiandien, kai mes minime Gegužės 3-iosios Konstitucijos 230-ąsias metines, skelbiu, kad Abiejų Tautų premijos laureatu tapo Kšyštofas Čyževskis. Labai prašau priimti mūsų apdovanojimą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (*Lenkijos Respublikos Seimo atstovas*). Prašau pasisakyti poną Kšyštofą Čyževskį.

2021 metų Abiejų Tautų premijos laureato Kšyštofo Čyževskio kalba

K. ČYŽEVSKIS. Man didžiulė garbė dalyvauti Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato bendrame posėdyje minint Gegužės 3-iosios Konstitucijos metines. Priimdamas šioje ceremonijoje Abiejų Tautų premiją jaučiu, kad ši Asamblėja ir pati premija yra kažkuo ypatinga – tam tikru dialogiškumu ir svetingumu kitam, kuris yra kitoks, bet nėra svetimas – kažkas, kas peržengia susiskaldymą ir ribas.

Jaučiu, kad esu čia dėl darbo su dvasiniu paveldu, kuris didžiuojasi įvairovės turtingumu, pamena apie vienas kitam padarytas žaizdas, bet kartu išlaiko ištikimybę tam, kas mus vienija. Šie Bendrijos pamatai verčia mus, gyvenančius atskirose nacionalinėse valstybėse ir kalbančius skirtingomis kalbomis, pajusti, kad nesame vien tik savimi, kad ši tradicija kelia mums iššūkį būti „visumos paveldėtojai“ šiandien, susidūrus su vis labiau susiskaldančio pasaulio „jungiamojo audinio“ liga.

Tarp Abiejų Tautų premijos laureatų aš randu gimtosios Europos dvasią, prisimindamas, kad Česlovui Milošui išsisknijimas Lenkijos Karalystėje ir Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje kartu reiškė Europos pilietybę.

Mano persona tarp Abiejų Tautų premijos laureatų yra tik dalis kolektyvinės visumos. Jaučiu, kad atstovauju ratui žmonių, su kuriais daugiau nei 30 metų dirbau, kad atstatyčiau sugriautus tiltus ir perduočiau mūsų bendrą tradiciją šiuolaikiniam pasauliui. Šie žmonės – Menų, kultūrų ir tautų fondo „Paribiai“ bendradarbiai, taip pat, o gal pirmiausia – mūsų mokytojai ir mentorai, tarp jų ir tie, su kuriais praėjusiais metais atsisveikinome: Irena Veisaitė iš Vilniaus ir Andžejus Strumilo iš Mačkova Rudos. Labai džiaugiuosi, kad premija su manimi vyksta iš Varšu-

vos ir Vilniaus į Seinus ir pas kitas Lenkijos ir Lietuvos paribio vietines bendruomenes, nes kartu su jomis – mokytojais ir kultūros animatoriais, vietos valdžia ir visuomenininkais – vykdomas bendras mūsų „jungiamojo audinio“ kūrimo darbas.

Man ypač svarbu, kad pirmieji Abiejų Tautų premijos laureatai buvo Česlovas Milošas ir Tomas Venclova. Jų dialogas apie Vilnių, kurį kaip studentas skaičiau miniatiūriniame slaptai atvežtame į Lenkiją „Kultūros“ leidinyje, man tapo gyvenimo pamoka ir didele dalimi įkvėpė sukurti „Paribių“ centrą. Jie save vadino „paskutiniais Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės piliečiais“, taip jie suvokė daugiakultūrės visuomenės gyventojų pilietinį etosą ir tautinį patriotizmą, vertindami aukščiau nei etninį ar religinį susiskaldymą sambūvio meną ir kultūrinę vertybių bendrumą. Kaip Adomas Mickevičius, jie manė, kad Lenkijos ir Lietuvos unija – „svarbiausias susijungimo įvykis <...>, svarbiausias, lemtingiausias Šiaurės istorijoje“, išsiskynęs tolimoje praeityje, yra tvirtas, gyvybiškas ir nuolat iš naujo suvokiamas. Šitoje tradicijoje peržengimas savęs sambūvio link yra nukreiptas į tiesą ir į geresnę saviraišką.

Priimdamas Abiejų Tautų premiją, suvokių, kad „paskutinių piliečių“ tradicijos tęstinumas tiek Lietuvoje, tiek Lenkijoje nesibaigia ir kad mūsų užduotis – ugdyti ateities kartas tokia dvasia, gimtosios Europos dvasia. Ačiū.

PIRMININKAS (*Lenkijos Respublikos Seimo atstovas*). Labai ačiū jums ir perduodu žodį Lietuvos Respublikos Seimui.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo Pauliaus Saudargo kalba

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS). Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti dar vieną mūsų premijos laureatą. Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjos Abiejų Tautų apdovanojimą skiriame vertėjui Eduardui Piurko.

Nuo 1991 metų dirbdamas Seimo lenkų kalbos vertėju Eduardas Piurko vertė visus Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjos, Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos prezidentų konsultacinio komiteto ir Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos vyriausybės tarybos posėdžius. Nuo 1991 metų jis verčia ne tik Lietuvos Respublikos Seimui, bet ir prezidentūrai, Vyriausybei, Konstituciniam Teismui, Užsienio reikalų ir kitoms ministerijoms bei įstaigoms, institucijoms, taip pat Lietuvos nacionalinei televizijai. Svarbu išskirti itin aukštą Eduardo Piurko vertimų kokybę, tiek verčiant sinchroniškai, tiek raštu. Jis yra pripažintas savo profesinės bendruomenės. Eduardas yra ilgametis Lietuvos vertėjų asociacijos valdybos narys.

Būdamas aktyvus pilietis nuo 1988 metų Eduardas Piurko įsiliejo į Lietuvos tarpnacionalinės koordinacinės asociacijos veiklą. Vėliau daugelį metų dalyvavo Tautybių tarybos prie Tautybių departamento veikloje kaip Lietuvos lenkų kultūros fondo atstovas.

Lemtingomis 1991 metų sausio dienomis Eduardas budėjo prie parlamento ir išdalino susirinkusiems kelis tūkstančius proginių atvirukų su Vyčio ir Baltojo aro simboliais bei užrašu dviem kalbomis „Už jūsų ir mūsų laisvę“.

Eduardas Piurko išvertė ne vieną Lietuvos ir Lenkijos kultūriniais ryšiams svarbų veikalą: „Lietuvos ir Lenkijos santykiai 1917–1994“, „Romeriai Lietuvoje XVII–XX a.“, Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos Konstitucinių Teismų, bendrų konferencijų medžiagą, taip pat ne vieną knygą, o 2008 metais pirmą kartą į lietuvių kalbą išvertė Adomo Mickevičiaus „Lenkų tautos ir lenkų piligrimų raštus“.

2003 metais sulaukė ordino „Už nuopelnus Lenkijos Respublikai“ Kavalieriaus kryžiaus apdovanojimo, 2004 metais apdovanotas Lenkijos mokytojų sąjungos Aukso ženklu, 2005 metais – ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu ir garbės ženklu „Nusipelnęs lenkų kultūrai“, 2009 metais – ordino „Už nuopelnus Lenkijos Respublikai“ Karininko kryžiumi.

Ir šiandien nuo pat ryto Eduardas Piurko vertė mūsų iškilmingą dviejų parlamentų minėjimą. Taigi Eduardas Piurko yra visada šalia, kai dvi valstybės – Lietuva ir Lenkija – kalbasi aukščiausiu lygiu.

Leiskite, gerbiamas Eduardai Piurko, jums įteikti Abiejų Tautų apdovanojimą. (*Plojimai*)

Pirmininkavimą perduodu gerbiamam Seimo Pirmininko pavaduotojui Juliui Sabatauskui.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS). Kviečiu Seimo Pirmininko pavaduotoją Paulių Saudargą įteikti apdovanojimą. (*Plojimai*)

Kviečiame kalbėti gerbiamą Abiejų Tautų Respublikos laureatą Eduardą Piurko. Perduodu pirmininkavimą Seimo Pirmininko pavaduotojui Pauliui Saudargui.

2021 metų Abiejų Tautų apdovanojimo laureato Eduardo Piurko kalba

E. PIURKO. Gerbiamieji susirinkę, giliu sovietmečiu, dar iki Solidarumo ir Sąjūdžio gimimo, nagrinėjant Adomo Mickevičiaus kūrybą mokytoja rekomendavo perskaityti jo mažai tuo metu žinomą kūrinį „Lenkų tautos ir lenkų piligrimų raštai“. Mane tuomet tas kūrinys tiesiog sukrėtė, sukrėtė dėl to, kad ten buvo parašyta tiesa. Todėl po kelių dešimtmečių labai apsidžiaugiau dėl Lietuvos ir Lenkijos Seimų iniciatyvos išleisti šį kūrinį trimis – lenkų, lietuvių ir anglų – kalbomis. Tuomet sakiau, kad tai mano gyvenimo darbas, nieko reikšmingesnio jau nepadarysiu, juk tai buvo veikalas, kuriame poetas išpranašavo Europos Sąjungos gimimą. Tik paklausykite: „Ir atlygi- no jiems Dievas, nes didžioji tauta Lietuva susivienijo su Lenkija kaip vyras su žmona, dvi sielos viename kūne. Nors niekad anksčiau tokios tautų sąjungos nėra buvę, jau bus, nes tas Lietuvos ir Lenkijos susivienijimas ir santuoka ženklina būsimą visų krikščioniškų tautų sąjungą vardan tikėjimo ir laisvės.“ Taip sutapo, kad ši knyga išdalinta mūsų Seimo nariams Adomo Mickevičiaus gimimo metinių išvakarėse – 2008 m. gruodžio 23 d.

Dar po kelerių metų, 2010 m. balandžio 10 d., šiurpi žinia iš Smolensko – Lenkijos Preziden- to lėktuvo katastrofa. Perskaičiau šiuolaikinio lenkų poeto Juliušo Erazmo Boleko parašytą eilė- raštį, iš karto sėdau ir išverčiau jį. Prašom paklausti. Rodyklė.

Kodėl taip nutiko
kodėl taip nutiko
kodėl taip
kodėl taip
kodėl
kodėl
ko dėl
ko
kas per rožančius
kas per malda
kodėl taip nutiko
t o d ė l
dėl To
Katynės
prakeiksmo
rodyklė
apsisuko
tartum išmušė valanda
negalėjęs
gausti
A I D A S
s u d r a s k ė
tylą
dar viena kovotojų estafetė
žuvo kovos fronte
kančioje
už Atmintį
kančioje už Tiesą
kančioje už Ateitį
iškovojo
p e r g a l ė

aukščiausia kaina
 yra kitaip
 visiškai kitaip
 aukų suvienyta
 Lenkų Tauta
 dvyliktą sustaugė
 raudomis sirenos
 ir sustingo Lenkija
 susimąstė
 ir susivienijo Lenkija
 savo amžinojoje
 dramoje
 mirtis pagimdo viltį
 jau niekas
 ir nieko
 už mus
 jau viską mes patys
 suvienišėję
 tik mes
 ateičiai
 svajonėms

Tada supratau, kad niekada nebūna svarbiausių darbų. Rudenį į mane kreipėsi Lenkijos instituto direktorius klausdamas, ar neapsimčiau išversti Solidarumo ir Sąjūdžio laikų lenkų muziklo „Naktinis kalėdojimas“ dainų tekstų. Pagalvojau, o gal tai bus mano gyvenimo darbas? Dėl pandemijos projektas nebuvo realizuotas, bet pabaigai norėčiau jums perskaityti labai jausmingą vienos dainos tekstą, kuris, mano manymu, niekada nenustoja būti aktualus.

Ernestas Brylis „Naktinis kalėdojimas“. Psalmė apie drąsą.

Pakilkit, nebijokite
 Žvaigždė jau žiba danguje
 Pakilkit, nebijokite,
 Ugnis liepsnoja širdyse.

Stokit ir sau į akis pažvelkit,
 Išvydę tiesą, nuoširdžiai verkit,
 Ir stokit, ir pabandykit
 Teisybę pasakyti.

Pakilkit, išsitieskite,
 Tegul sau aidi jūsų gaida,
 Pakilkit, nebijokite,
 Kai spindi žvaigždė danguje.

Stokit ir sau į akis pažvelkit,
 Išvydę tiesą, nuoširdžiai verkit,
 Ir stokit, iš naujo bandykit
 Teisybę pasakyti...

Tesaugo Dievas Lietuvą ir Lenkiją! (*Plojimai*)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS). Dar kartą dėkojame ir sveikiname mielą Eduardą. Dabar toks techninis dalykas, norime kartu su lenkų kolegomis padaryti bendrą nuotrauką, tačiau dėl

pandemijos, matyt, visi negalime susiburti, tai aš kviečiu mūsų delegacijos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje narius nusileisti prie tribūnos ir kartu su mūsų laurateu papozuoti bendrai nuotraukai. Gal kiti kolegų nesupyks, tiesiog labai būtume susiglaudę, jeigu visi susirinktų. Prašom.

O posėdį tęsime 12 val. 40 min., bus mūsų jau eilinis darbinis posėdis. Prašom, kolegų, greitai sustokime bendrai nuotraukai. (*Balsai salėje*)

M. GOSIEVSKA. Taip pat kviečiame padaryti nuotrauką. Labai dėkojame visiems šių iškilnių ceremonijos dalyviams. Tikrai visi laureatai turi ypatingų nuopelnų. Galime didžiuotis, kad iš mūsų rankų jie gavo šią premiją. Labai malonu, kad grįžtame ir tęsiame gerąsias Lietuvos ir Lenkijos parlamentų tradicijas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS). Gerbiami kolegų, į darbinį posėdį renkamės 12 val. 40 min.

Pertrauka

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegų, tęsiame mūsų nenumatytą gegužės 3 dienos plenarinį posėdį. Pereiname prie darbinės mūsų dalies. Šventę gražiai jau baigėme.

12.43 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2) (svarstymas)

Dabar pagal darbotvarkę Mokesčių administravimo įstatymo 40 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – gerbiamas M. Majauskas. (*Balsai salėje*) Prašo registruotis. Kol eina Mykolas, registruojamės.

Užsiregistravo 65 Seimo nariai. Tribūnoje gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegų, šiuo įstatymo projektu yra įgyvendinama ilgalaikė valstybės strateginė kryptis mažinti šešėlinę ekonomiką. Biudžeto ir finansų komitetas kelis kartus svarstė šį įstatymo projektą, kuriuo iš esmės yra atliekami šie žingsniai.

Pirmas ir pagrindinis – atsisakoma popierinių kasos operacijų žurnalų. Tie, kas esate dirbę parduotuvėje, kam teko su tuo susidurti, puikiai žinote (aš pats prieš 20 metų dirbau parduotuvėje): dienos pabaigoje paspaudi Z operaciją, išeina kvitas, paimi klijų, įklijuoji į žurnalą ir vėliau jį gali atiduoti Mokesčių inspekcijai. Atsisakoma tokios taisyklės ir iš esmės kasos aparatai yra susiejami su Mokesčių inspekcija. Tai užtikrina geresnį mokesčių rizikų valdymą, palengvina mokesčių prievolių vykdymą, supaprastina mokesčių procedūras ir, žinoma, sudaromos sąlygos mažinti biurokratinę naštą, vadinasi, bus tikslesnės preliminaros PVM ir GPM deklaracijos bei galimybė modernizuoti verslo procesus.

Biudžeto ir finansų komitetas atidžiai svarstydamas projektą ir tikėdamasis, kad jis bus įgyvendintas kuo greičiau, kadangi tikslai yra labai aiškūs, jie valstybės yra ilgalaikiai, suderinti su ilgalaikiais valstybės tikslais, prašė atsakingų institucijų peržiūrėti įgyvendinimo terminus ir pasistengti įgyvendinti juos anksčiau, nei buvo numatyta. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas pateikė siūlymą (ir jam buvo pritarta bendru sutarimu) nustatyti taip, jog stambesniems ūkio subjektams, kurių apyvarta viršija 300 tūkst. eurų, šio įstatymo įgyvendinimas būtų paankstintas ir prasidėtų ne nuo gegužės, bet nuo 2023 m. sausio 1 d., kitų subjektų, įskaitant ir smulkiųjų verslininkų, savarankiškai dirbančiųjų, grafikai ir įgyvendinimo datos išliktų nepakitusios.

Toks yra siūlymas. Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir jam pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui. Niekas neužsirašė diskutuoti. Dėl motyvų taip pat nėra nei už, nei prieš. Balsavimas bus numatytu laiku, tiksliau, ne visai numatytu laiku, nes posėdis gerokai vėluoja dėl užsitęsios šventės, todėl, matyt, balsavimas bus už gerų 20 minučių.

12.46 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-437, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-438, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-439 (pateikimas)

Pereiname prie kito klausimo – Investicijų įstatymo straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-437. Pranešėja – gerbiama A. Armonaitė. Pateikimas. Prašom. Kartu gal pateiksite ir lydimuosius.

A. ARMONAITĖ (LF). Viską.

PIRMININKAS. Gerai, kartu tada ir lydimuosius: įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir Užimtumo įstatymą. Dėkui.

A. ARMONAITĖ (LF). Gerbiami kolegos, leiskite jums pristatyti Investicijų įstatymo, įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektus, kurie iš esmės padėtų į Lietuvą pritraukti daugiau talentų, daugiau pridėtinės vertės ir daugiau galimybių. Kad geriau pavyktų suprasti, kodėl šie įstatymų projektai yra reikalingi, leiskite pasidalinti visiškai šviežia istorija iš mūsų kaimynės Baltarusijos.

Kovo 5 dieną, penktadienį, į didžiausio Baltarusijoje startuolių centro „Imaguru“ patalpas įsiveržė nenustatyti vyrai, dėvintys kaukes. Jie buvo ginkluoti, užblokavo išėjimą, sustatė pastate tuo metu vykusio renginio dalyvius, daugiausia jaunimą, prie sienos ir išvežė į policijos nuovadą. Balandžio 16 dieną, startuolių centro vadovybė gavo oficialų raštą, jog privalo iki balandžio 30 dienos išsikraustyti iš patalpų, kuriose veikia nuo 2013 metų. Į tas patalpas investavo savo lėšas, patys jas sutvarkė, laikė savo namais.

Nuo veiklos pradžios „Imaguru“ padėjo daugiau nei 300 Baltarusijos startuolių įsitvirtinti globalioje rinkoje. Tarp jų buvo ir lietuvių kilmės startuolis „TrackDuck“. Centre buvo įkurta 250 darbo vietų, surengta daugiau nei 3 tūkst. 500 renginių. Skačiuojama, kad vien per pastaruosius metus „Imaguru“ startuoliai Baltarusijai pritraukė per 100 mln. JAV dolerių investicijų. Centras veikia ne tik kaip technologinių verslų bendruomenė – tai už demokratines ir žmogaus teisių idėjas drąsiai pasisakantys žmonės, kuriems vertybės yra ne ką mažiau svarbios nei jų verslo sėkmė. Visame demokratiškame pasaulyje progresyvūs technologijų verslai paprastai tuo ir pasižymi.

Taigi kodėl pasakojau „Imaguru“ istoriją? Todėl, kad tai gyva, ką tik įvykusi istorija, kuri gali padėti geriau suprasti, kodėl mums reikia šių konkrečių reguliavimo pakeitimų, kuriems pritaria Vyriausybė ir kuriuos inicijuojame.

Taigi iš esmės mes siūlome, jog investuotojams, kurie investuoja ne mažiau kaip 1 mln. 448 tūkst. eurų kapitalo investicijų, išipareigoja sukurti bent 20 naujų darbo vietų, savo darbuotojams moka ne mažesnę nei pusantro VDU savivaldybėje, kurioje investuojama, Lietuvos Respublikos reguliavimas būtų draugiškesnis, kad būtų galima automatiškai persikelti savo darbuotojus, Užimtumo tarnyba nevertintų užsieniečių darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams, dėl to, ar užsieniečiai atitinka investuotojo darbuotojams keliamus reikalavimus, spręstų pats investuotojas. Leidimas laikinai gyventi šeimos nariui būtų išduodamas tokiam pat laikotarpiui kaip ir užsieniečiui, atvykstančiam dirbti. Šeimos narys taip pat turėtų teisę dirbti Lietuvos Respublikoje. Dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimo galėtų kreiptis visi perkeliama darbuotojai, nesvarbu, koks yra jų diplomai ir panašiai.

Į Lietuvą iš tiesų jau persikelia ne viena technologijų verslo įmonė, tarp jų ir populiaraus žaidimo „World of Tanks“ įkūrėja „Wargaming“, moterų sveikatos programėlę kurianti „Floor Health“, programinės bendrovės „Coherent Solutions“, „Godel Technologies“ ir kitos. Vyksta didelė konkurencinė kova dėl šių puikių talentų mūsų regione. Mūsų kaimynės nesnaudžia ir kviečia aktyviai kuriančius, idėjų turinčius žmones pas juos atvykti. Privalome tai daryti ir mes. Ir ne tik todėl, kad tai sukurtų didelę pridėtinę vertę mūsų ekonomikai, žmonės kurtų čia savo gyvenimus, mokėtų mokesčius, bet ir dėl vertybinių dalykų. Jie galėtų kurti savo gyvenimą šalia savo namų saugiau ir atėjus laikui galėtų sugrįžti jau galbūt į kitokią Baltarusiją.

Taigi simboliška, kad ši Vyriausybėje jau patvirtintą įstatymų paketą galiu pristatyti gegužės 3 dieną, visiems laisvai mąstantiems Lenkijos, Lietuvos ir Baltarusijos žmonėms svarbią dieną.

Manau, kad šiuolaikinėje Lietuvoje turime daugiau semtis įkvėpimo iš tuometinės Abiejų Tautų Respublikos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Jūsų iš tiesų nori paklausti nemažai Seimo narių, bet mes pagal darbotvarkę šiek tiek vėluojame, tad gal galime bendru sutarimu sutarti, kad 10 minučių klausti ir atsakyti, gerai? Labai ačiū.

Pirmas klausia gerbiamas M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, sakyskite, šiuo metu mes Lietuvoje turime gana aukštą nedarbo lygį. Nedarbas kovą Lietuvoje buvo didesnis nei vidutiniškai Europos Sąjungoje, tai skelbia šiandien Eurostatas: Lietuvoje – 8,9, Europos Sąjungoje – 7,3. Lietuva viršija ir Latvijos, ir Estijos rodiklius. Sakyskite, kaip šie sprendimai gali paveikti Lietuvos nedarbo rinką, nedarbo situaciją?

Antras klausimas. Ar teisingai suprantu, kad siekiant pritraukti talentus aukštasis išsilavinimas nėra kriterijus. Galbūt yra kokių nors papildomų kriterijų, kuriais yra apibūdinamas talentas kaip tokia sąvoka. Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkui. Išties aktualūs klausimai. Pradėsiu nuo pirmo klausimo. Tai, kad yra tam tikra asimetrija darbo rinkoje, yra mūsų būtent vidinių ir ilgamečių tikriausiai išsūkių problema, susijusi ir su švietimo sistema, ir su tuo, jog net egzistuoja šiuo metu paradoksali situacija, kad augant nedarbui, kaip jūs pažymėjote, laisvų darbo vietų skaičius taip pat yra labai žymus. Šie konkretūs įstatymų projektai turėtų, ko gero, pozityvią įtaką naujų darbo vietų ir Lietuvos Respublikos piliečiams kūrimui, nes, įsivaizduokite, jeigu persikelia dalis darbuotojų, vis tiek veikla vyksta čia, Lietuvoje. O tai reiškia, kad yra ir daugiau sinergijos su vietos verslu, daugiau paklausos vietos paslaugoms, daugiau paklausos įvairioms kitoms industrijoms. Be to, technologijų verslai pasižymi, kad jie šiaip jau yra tarptautiniai, sienų nemato. Man atrodo, būtų gera sinergija ir tarp vietos technologijų verslų, ir čia atsikeliančių iš kitų šalių.

Dabar dėl diplomų. Dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimo galės kreiptis visi, ne tik aukštos profesinės kvalifikacijos perkeliama darbuotojai. Tai yra svarbu, nes iš esmės dėl perkėlimo darbuotojų sprendžia pats investuotojas. Nėra apibūdinama, kas čia yra didysis talentas, kas nėra talentas. Jeigu investuotojas turi investicijų sutartį su Lietuvos Respublikos Vyriausybe, įvykdo mano pristatytas tris sąlygas, jis nusprendžia, kokius savo įmonės darbuotojus atkelia. Tačiau aš norėčiau pažymėti, kad tai tikrai nebus grėsmė mūsų Lietuvos darbo rinkai, priešingai, tai bus galimybė. Tikiuosi, atsakiau į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kitas klausia gerbiamas E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, norėčiau paklausti dėl šeimos narių. Jeigu tikrai pasiseks ir, tarkime, investicijos tikrai pajudės, tai, aišku, pajudės ir tie šeimos nariai, kurie reikalauja tam tikrų sąlygų čia gyventi ir mokytis. Tai vėlgi žiūrint pagal situaciją iki šiol, daug kas nori gyventi Vilniuje. Kaip spręsite šias problemas? Ar mokyklos tikrai pasiruošusios ir pedagogų užtenka? Ar šiuo atveju bus garantuota kažkokia socialinė parama, kad nebūtų taip, kad atvažinę žmonės, kol įsikurtų, gana sunkiai gyventų? Kaip čia bus su šeimomis?

A. ARMONAITĖ (LF). Taip, irgi labai svarbus klausimas. Vertiname, jog persikėlus su šeimų nariais darbuotojams reikės įvairių kitų paslaugų, pavyzdžiui, švietimo. Vilniuje švietimo prieinamumas tautinių bendrijų kalbomis iš tiesų yra geras, mes turime mokyklų, kuriose yra laisvų vietų. Žinoma, mes turime dirbti ir su tų mokyklų švietimo kokybe, nes vis dėlto žmonės, kurie leidžia savo vaikus, turi pasitikėti švietimo kokybe. Dar daugiau, galime kalbėti ne tik apie rusų ar lenkų mokyklas, bet Vilniuje yra ir baltarusių mokyklų. Tai tas yra svarbu. Aišku, mes taip pat tikimės, jog vyks sėkminga integracija ir į mūsų visuomenę. Žinome, kad lietuvių kalba galbūt yra sudėtingesnė, nes yra kitokia, tačiau tam ir yra sukurta švietimo sistema, kad nesukurtų stigmų tarp įvairių bendruomenių.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dabar klausimą užduos gerbiama kolegė I. Pakarklytė. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, jūs šiek tiek užsiminėte savo pristatyme apie situaciją mūsų regiono kitose šalyse. Aš norėčiau jūsų paprašyti galbūt detalizuoti, kaip konkurenciniu aspektu atrodo Lietuva tiek Baltijos šalių kontekste, Latvijos, Estijos, taip pat galbūt Lenkijos, Ukrainos. Čia tiek apie reguliavimą, galbūt yra praėjusių metų skaičiai ir duomenys, kaip mes čia atrodome? Ir dar vienas klausimas. Kokie būtų tolesni žin-

gsniai judant link to mažesnio reguliavimo ir siekiant pritraukti daugiau investicijų iš trečiųjų šalių, iš Baltarusijos? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Atrodome iš tikrųjų neblogai, nes mūsų visuomenė palaiko demokratinius judėjimus, tai turi didelį matomumą ir žmonės mato, kad Lietuva vertybiškai yra šalia ir kartu, tačiau, kaip jūs teisingai klausime užkodavote, nesnaudžia vietoje mūsų kaimynai. Teko lankytis Kijeve, Ukrainoje, kur statomi ištisi technologiniai rajonai, milžiniški rajonai su didele infrastruktūra. Jie vilioja ir savo IT specialistus, taip pat specialistus iš kaimynės. Lenkija vėlgi, kaip žinome, – dideli miestai, dideli universitetai, daug verslo. Tai mes privalome būti greitesni, lankstesni, liberalesni, žinau, kad daug kam gal nepatiks tas žodis, tai gera prasmė, ir tokiu būdu užtikrinti savo konkurencinį pranašumą.

Šiuo metu galimybėmis investuoti ir persikelti į Lietuvą domisi 110 Baltarusijos įmonių, 42 jau pradėjo persikėlimo procesus, 36 dar svarsto, kitos nagrinėja. Aš tikrai tikiuosi, kad Startuolių centras, apie kurį pasakojau, irgi išgirs kvietimą ir pasinaudos.

Yra dar keletas dalykų, kuriuos mes planuojame padaryti. Vyriausybės nutarimų pakeitimas pasiūlysiu atleisti nuo maito ir importo PVM mokesčių, nes kai atsikraustai, asmeniniai daiktai yra apmokestinami, ne visiems yra lengva sumokėti šiuos mokesčius. Reikia spręsti ir banko sąskaitų atidarymo klausimus. Esame elektroninių mokėjimų, įstaigų ir apskritai fintechų *hubas*, tad šiek tiek paspręsti tie klausimai, bet vis tiek yra iššūkių atsidarant banko sąskaitą tradiciniuose bankuose. Namų darbų dar turime čia, Lietuvoje, nemažai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, perskaičius ir susipažinus su šio įstatymo pataisa, tikrai yra galimybė, kaip sako, investicijas pritraukti į Lietuvą.

Ar nenumatote lengvatų ir ar negalvojate skatinti investicijas į regionus? Kaip ir užsiminė – tai yra problema. Vilniuje atsiranda mokyklų, visos kitos ugdymo įstaigos – problema. Regionai iš tikrųjų mielai spręstų tuos klausimus ir lygiai taip pat, galbūt net irgi sėkmingai priimtų ir tuos vaikus.

Dar vienas klausimas, prašom atsakyti dėl kontrolės. Dėl investicijų, kiek aš perskaičiau įstatyme, numatyta, kad Vyriausybė yra atsakinga institucija. Užimtumo tarnyba – dėl leidimo gyventi. Darbo inspekcija – dėl nelegalaus darbo. Kaip dėl darbo užmokesčio, kas vykdytų kontrolę ir kas kiek laiko jūs galvojate gauti ataskaitas ir spręsti tuos klausimus? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū. Kalbant apie technologinių verslų vystymą, aš manau, kad čia yra didelė galimybė regionams, bet kažkaip mes apie tai Lietuvoje beveik nekalbame. Kai turi gerą internetą, mums, aišku, dar reikėtų daugiau investuoti į interneto sklaidą Lietuvoje ir mes esame pasiruošę tą padaryti, bet kai turi gerą internetą iš esmės savo verslą gali vystyti, kur nori – prie ežero, miške, Vilniuje. Yra žmonių, kurie renkasi tai daryti ne Vilniuje ir tai taip pat yra labai gerai. Regionai irgi turi pamatyti tai kaip galimybę sau ir to nebijoti.

Kalbant dėl sprendimų. Investicijų sutartis yra pasirašoma su Lietuvos Respublikos Vyriausybe, jos įgaliota institucija. Kartais tai būna Ekonomikos ministerija, kartais „Investuok Lietuvoje“. Iš tiesų ten ir yra numatoma, kaip investuotojas atitinka kriterijus. Ir tik kai jis atitinka kriterijus, kuriuos aš paminėjau: sukuria bent 20 darbo vietų, moka bent 1,5 VDU toje savivaldybėje, kurioje investuojama, ir investuoja kapitalo už 1 mln. 448 tūkst. 100 eurų, jeigu tiksliai, tada automatiškai įvyksta darbuotojų perkėlimas.

Aš iš tikrųjų labai tikiu šiuo projektu, aš manau, kad jis gerokai palengvintų gyvenimą ir sukurtų daugiau erdvės kuriantiems žmonėms, bet tai dar turi būti ne viskas. Mes dar ir daugiau turime padaryti ir esame pasiruošę padaryti. Prašysiu palaikymo.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamai ministrei, jūs atsakėte į visus klausimus numatytu laiku. Laikas baigėsi. Dabar motyvai. Už kalba gerbiama I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, raginu palaikyti visus šiuos sprendimus, kurie ne tik didina Lietuvos konkurencingumą, bet yra labai mums vertybiškai ir simboliškai svarbūs. Neatsitiktinai gegužės 3 dienos data yra tam labai tinkama.

Apskritai relokacija jau kuris laikas yra prasidėjusi, vyksta intensyviai į Vilnių, į Lietuvą, esame pasiruošę priimti dar daugiau žmonių iš kaimyninės Baltarusijos ir padėti jiems lengviau

čia įsikurti. Pats procesas, kaip žinome, nėra lengvas, ypač jeigu atvykstama su šeimos nariais. Norėčiau akcentuoti, kad šiomis pataisomis mes palengviname tą atvykimo kelią visai šeimai.

Technologijų sektorius pandemijos metu išlaikė didžiulį augimą, augs ir toliau. Mes čia turime didžiulį potencialą, tad raginu priimti šiuos sprendimus, kuriais mes ir auginsime Lietuvos konkurencingumą, ir būsimė atviri kaimynams, palaikysime juos. Esame šiandien Vilniuje, tad kursime ir Vilniaus miesto įvaizdį, kuris nuo Gedimino laikų garsėjo kaip atviras, kitataučius gerbiantis ir priimantis miestas. Kviečiu palaikyti projektus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalba V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kaip visi, kolegos, girdėjome, ką mums pasakojo Laisvės partijos atstovė A. Armonaitė, jeigu įdėmiai įsiklausėte, vertybės jiems svarbiau negu verslas. Kokios tai vertybės, nebuvo A. Armonaitės pasakyta. Tačiau mes visi žinome, kokios tai velniškos vertybės, sukuriant chaosą ir netvarką. Tai rodo visų Vakarų šalių patirtis. Mums siūlo vėl lipti ant to paties grėblio. Investicijos – tik priedanga. Kaip matote, jeigu norime problemų, tai atlaisvinkime viską, tuomet bus suirutė, mąstysime kaip danai, kaip kitos Vakarų šalys, kaip juos paskui išvaryti lauk.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Balsavimas – numatytu laiku.

13.05 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-433 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Į tribūną kviečiu gerbiamą ministrą A. Anušauską. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-433. Prašom pristatyti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, projekto tikslas – ratifikuoti šalių susitarimą dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos apsaugos. Jis buvo pasirašytas pernai birželio 25 dieną. Susitarimas keičia 1999 metų šalių ratifikuotą sutartį analogišku pavadinimu, nes per tą laiką pasikeitė ir šalių teisinis režimas, pasikeitė ir įslaptintos informacijos saugojimo tvarka, slaptumo žymos, todėl šie dalykai bus reguliuojami nauju ratifikuojamu susitarimu. Teisės departamentas projektui pritarė be pastabų.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas ministre. Paklausti jūsų nematau norinčių.

Dabar balsuosime dėl visų projektų. Grįžkime į salę, grįžkime į darbo vietas, vyks net ne balsavimo maratonas, bet sprintas, sakyčiau, nes tik keletas projektų.

13.07 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2) (svarstymo tęsinys)

Taigi darbotvarkės 1-3 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2). Balsuojame po svarstymo. Vyksta balsavimas dėl Mokesčių administravimo įstatymo.

Užsiregistravo 79, balsavo 79 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo yra pritarta.

13.08 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-437, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-438, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-439 (pateikimo tęsinys)

Dabar paketas, darbotvarkės 1-4 klausimas – projektai Nr. XIVP-437, Nr. XIVP-438 ir Nr. XIVP-439. Investicijų įstatymo projektas, įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas ir Užim-

tumo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, pristatyti gerbiamos A. Armonaitės. Prašom balsuoti po pateikimo dėl darbotvarkės 1-4 klausimo – įstatymų paketo. Balsuojame po pateikimo dėl įstatymų paketo – dėl Investicijų įstatymo, įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir Užimtumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektų.

Užsiregistravo 80, balsavo 80 Seimo narių: už – 73, prieš – 1, susilaikė 6. Minėtiems projektams po pateikimo yra pritarta.

Darbotvarkės 1-5 klausimas... Paskirkime komitetus dėl šių ką tik pritartų projektų. Kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas, taip pat Užsienio reikalų komitetas ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Dėl projekto Nr. XIVP-438 kaip pagrindinis būtų Ekonomikos komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Užsienio reikalų komitetas. Dėl Užimtumo įstatymo projekto Nr. XIVP-439 kaip pagrindinis būtų Ekonomikos komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu nurodytiems komitetams? Gerai. Visų svarstymo data – gegužės 25 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

13.10 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-433 (pateikimo tęsinys)

Taigi pereiname prie darbotvarkės 1-5 klausimo – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-433. Kviečiu balsuoti po pateikimo. Balsuojame, kolegos, po pateikimo dėl Lietuvos ir Vokietijos vyriausybių susitarimo.

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 89, prieš nėra ir susilaikė 1 Seimo narys. Po pateikimo projektui yra pritarta.

Taigi balsavome dėl visų šios dienos projektų.

Dabar yra taip: paskirkime dėl paskutinio projekto Užsienio reikalų komitetą, jeigu galima, bendru sutarimu. Svarstymas bus birželio 8 dieną. Gerai. Matau, bendras pritarimas yra. Manau, kad apsvaistėme visus projektus.

13.11 val.

Seimo narių pareiškimai

Paskutinis mūsų klausimas – Seimo narių pareiškimai. Turime vieną pareiškėją – tai gerbiamas V. Rakutis. Prašom į tribūną.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, stoviu čia ne todėl, kad smagu trukdyti jūsų laiką, bet todėl, kad jaučiu pareigą aptarti vieną svarbų klausimą.

Šiandien mes daug girdėjome apie Gegužės 3-iosios Konstituciją, bet aš jatau, kad daug kas viduje iki galo nesuvokia šios šventės ir jos ryšio su Lietuva, nes dažnai galvojame, kad čia yra Lenkijos šventė, kurioje Lietuva kažkaip atsidūrė, ir nesuvokiame iki galo, kas buvo Ketverių metų seimas. Tai nėra tikslas tiesiog papasakoti, bet širdimi suprasti, ką mes šiandien švenčiame.

Reikalas tas, kad pradėdant 1717 metais, o ypač po 1732 metų, kai trys valstybės – Prūsija, Austrija ir Rusija – pasirašė Trijų juodų erelių sutartį, jos susitarė neleisti šiai valstybei pakilti, neleisti padaryti reformų, padidinti kariuomenės, įvykdyti izdo pakeitimų ir laikė *ant šito šniūriuko* Respubliką keliasdešimt metų. Visos pastangos, bandymai reformuoti valstybę iš vidaus žlugo štai dėl šios priežasties. Tik 1787 metais, kilus Rusijos ir Turkijos karui dėl Krymo, noriu pabrėžti – būtent dėl Krymo, susidarė istorinės sąlygos mūsų Seimui imtis reformų, kurios jau buvo pribrendusios daugiau negu 100 metų. Pasinaudoję Rusijos išitraukimu į šį karą, susirinko žmonės ir tas Seimas, turėjęs posėdžiauti kelias savaites, posėdžiavo ketverius metus. Taigi buvo priimti įstatymai, kurie leido Seimui pasidaryti nuolatiniam, o dar vėliau posėdžiauti dvigubos sudėties, nes visi suprato, kad jeigu per tuos ketverius metus nepavyks pasiekti šitų reformų, mūsų valstybės laukia galas. Jie tą suvokė visiškai aiškiai.

Pagrindinis šitų reformų tikslas buvo padidinti kariuomenę iki 100 tūkst. karių ir užsitikrinti užsienio šalies pagalbą, todėl 1790 metais Lietuvos ir Lenkijos kariuomenės buvo padidintos reikšmingai, o su Prūsijos Karalyste pasirašyta gynybos sutartis, kuri numatė ne tik bendrą gynybą nuo Rusijos, bet ir bendrą Sankt Peterburgo puolimą. Jo, deja, nepavyko realizuoti nei 1790, nei 1791 metais.

Bet, kaip žinote, kariuomenę didinant, o didinama buvo iš esmės keturis penkis kartus, Lietuvos kariuomenė net daugiau, nes buvo mažesnė prieš reformas, buvo susidurta su mokesčių problema. Tai, ką mes, kolegos, su jumis darome, buvo ieškoma, kaip surasti šitiek pinigų, kad būtų galima kariuomenę padidinti ir, dar pabrėšiu, apginkluoti, nes naujiems kareiviams reikėjo ginklų. Todėl buvo paimtos Nyderlandų paskolos, Nyderlandų paskolos, kurios leido čia ir dabar apsirūpinti ginklais. Atrodė, pinigų yra, tauta nusiteikusi patriotiškai, viskas pavyks. Netgi mūsų bajorai pirmą kartą nuo XVI amžiaus patys savanoriškai išipareigojo mokėti mokesčius, vadinamąjį dešimto grašio mokesį. Tai čia nematytas dalykas. Tiesa, patys deklaravo, kiek tų pajamų turi.

Bet tuoj susidūrė su kitomis problemomis, susidūrė su problemomis, kad valstybė neturi savivaldybių administracijos, nėra kas įgyvendina tuos nutarimus, todėl buvo įsteigtos karinės civilinės komisijos, tai yra už dyką atliekamos viešosios tarnybos paslaugos. Patys žmonės be jokių atlyginimų vykdė visus parengiamuosius darbus ir mes pirmą kartą turėjome savivaldybes kaip tokias, o ne tik seimelius, kaip buvo anksčiau. Mums pavyko.

Greitai paaiškėjo, kad kareivių nėra pakankamai, reikia įvesti visuotinę karo prievolę. Buvo įvesta kantonų sistema, tai yra nuo 20 kiemų turėjo duoti vieną rekrūtą. Taip Lietuvoje atsirado rekrutinė kariuomenė, iki tol buvo laisvai, savo noru, bet kariuomenė buvo didelė. Buvo atsisakyta *liberum veto*. Einant toliau paaiškėjo, kad tie, kas gali mokėti mokesčius, tie nemoka, o tie, kurie ir taip *biedni*, ant jų visa mokesčių našta.

Reikėjo vykdyti miestų įstatymą, pakeisti požiūrį į miestą, ir čia pasikeitė dideli dalykai. Miestiečiams buvo leista tapti bajorais, bajorams buvo leista tapti miestiečiais. Visi įvardino, kad tai yra mūsų tautos sudėtinė dalis. Miestiečiai važiavo į Varšuvą, sėdėjo Seime, vaikščiojo juodais drabužiais su manifestacijomis ir palaikė šį judėjimą. 1791 m. gegužės 3 d. gana gudriu būdu, kolegos, gana gudriu būdu susirinko šis Seimas.

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Buvo sutarta, kad po Velykų atostogų pirmą dieną visi susirinks, tik tokiu būdu ir buvo pasiekta, kad pritarta šiai Konstitucijai.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Aš noriu jums, kolegos, tik pasakyti, kad daug didelių dalykų įvyko šiame Seime, šiame nuolatiname Seime ir šiame Seime. Lietuva kur kas labiau palaikė Konstituciją negu Lenkija. Taip kalbėjo tuo metu, tai yra Lietuvos ir Livonijos projektas. Taigi turime teisę šiandien švęsti šią šventę. Mes čia buvome, mūsų visi pavietai ir visos vaivadijos palaikė šį projektą. Taigi tai nėra lenkų Konstitucija, tai yra mūsų bendras kūrinys, todėl švęskime ir didžiulėmis šia diena, paminėdami visas draugiškas tautas. Sveikinu su švente. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamam V. Rakučiui. Skelbiu mūsų nenumatytą plenarinį posėdį... Registruojamės ir tada pabaigsime posėdį, nes dažnai būna norinčių registruotis, kantriai tikrai turi tą teisę. Registruojamės ir baigsime.

Užsiregistravo 50 Seimo narių.

Plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 57 STENOGRAMA

2021 m. gegužės 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, pradedame gegužės 11 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.
Užsiregistravo 114 Seimo narių.

10.00 val.

Seimo narės Editos Rudelienės priesaika

Gerbiami kolegos, gegužės 6 dieną VRK patvirtino naująją Seimo narę. Norėčiau pakviesti Konstitucinio Teismo pirmininką D. Žalimą priimti priesaiką.

D. ŽALIMAS. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausioji rinkimų komisija 2021 m. gegužės 6 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-135 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Kęstučio Glavecko įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais ir Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo Editai Rudelienei“, kuriuo nusprendė, kad atsiradus laisvai Seimo nario vietai Seimo nariu tampa Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmoji Seimo nario mandato negavusi kandidatė E. Rudelienė. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas internete 2021 m. gegužės 6 d., taigi jis įsigaliojo ir ši Seimo narė gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje. Prieš priimdamas Seimo narės priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą. Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas, ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištarimas ir priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai ir teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktas Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiomis aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus ir sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką šis tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, vardą ir pavardę. Vardinį priesaikos lapą priesaiką priėmęs asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime. Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo

narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi pradėdame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašom stoti. Kviečiu prisiekti Seimo narę E. Rudelienę.

E. RUDELLENĖ. Aš, Edita Rudelienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė E. Rudelienė prisiekė 2021 m. gegužės 11 d. Seimo posėdyje ir remiantis Konstitucijos 59 straipsniu įgijo visas tautos atstovės teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname mūsų naująją kolegę E. Rudelienę. Linkiu stiprybės ir sėkmės darbuose.

10.07 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. gegužės 11 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kreipiuosi į Seimo Pirmininkę ir siūlau tylos minute pagerbti į amžinąjį atilį išėjusį K. Glavecką, kuris buvo ilgametis Seimo narys, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. Siūlau jį pagerbti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Valiau Ažuolai. Gegužės 3 dieną jau turėjome pagerbimo procedūrą – tylos minute Seimas pagerbė mūsų mielą kolegą K. Glavecką per neeilinį posėdį. Dėkoju.

V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Frakcijos vardu prašau išbraukti projektą Nr. XIVP-442 iš šios dienos darbotvarkės. Manau, kad tas dokumentas grindžiamas ne faktais, o sąmokslu teorijomis ir nėra reikalo jo svarstyti čia, Seime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, Pirmininke. Frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės klausimus 2-6.1 ir 2-6.2. Čia Civilinio kodekso ir Akcinių bendrovių įstatymai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Laisvės ar ne Laisvės partijos nariai, frakcijos nariai, man atrodo, padiskutuoti ir pristatyti rezoliuciją dėl šeimų, dėl keliamų klausimų, dėl būsimo maršo tikrai yra būtina ir Seimo nariai turi išsakyti savo poziciją. Aš kreipiuosi ypač į krikščionis demokratų. Ponai krikščionys demokratai, jeigu jūs atsistotumėte čia, prie Seimo tribūnos, ir pasakytumėte, kad nebus, kol mes esame valdančiojoje daugumoje, mes ir neišduosime savo vertybių, žmonės, skirstytės namo, ir priimtumėte šią rezoliuciją, ir nebūtų jokių maršų. Šitas maršas bus ar nebus – tai jūsų apsisprendimo klausimas. Neišduokite vertybių.

Pone Masiuli, aš žinau, ką tu man pasakysi, bet gali pasakyti, aš tau atsakysiu – žiūrėk į savus – į M. Majauską, į vidaus reikalų ministrę A. Bilotaitę, į J. Razmą, į kitus, kurie guli ir su sekretorėmis, kai santuoką sudarė ir...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, prašau nešaukti.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš frakcijos vardu kalbėsiu ne apie vertybes, o apie tai, kad prašome išbraukti iš darbotvarkės 2-11 klausimą, tai yra Kriminalinės žvalgybos įstatymą, autorių prašymu. Tačiau kadangi 2-12 klausimas yra įrašytas į darbotvarkę tik dėl to, kad buvo 2-11, tai prašome kartu išbraukti, išbraukti iš darbotvarkės ne tik 2-11, tačiau ir 2-12 klausimą, kad patobulinę 2-11 galėtume kartu svarstyti paskui, turbūt kitą savaitę, abu tuos susijusius projektus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau palinkėti P. Gražuliui parašyti rezoliuciją dėl atgailos už šeimos griovimo darbus.

PIRMININKĖ. V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš pripažįstu kiekvieno Seimo nario iniciatyvos teisę, taip pat ir P. Gražulio teisę teikti rezoliucijas. Tačiau girdėdama nuolatinius priekaištus krikščionims demokratams, kurių mūsų frakcijoje, kaip žinote, nėra labai daug, jeigu turime omenyje Krikščionių demokratų bendriją, aš drįstu priminti P. Gražuliui, Seimui ir visai tautai, kad pats reikšmingiausias balsavimas buvo, kai Seimo narių valia buvo bandoma pakeisti Konstitucijos 38 straipsnį ir suformuluoti labai aiškias nuostatas dėl to, kas yra šeima, dėl vyro ir moters vaidmenų papildomumo. Mums tuomet pasisiekė sutelkti didžiulę daugumą, tačiau pritrūko vieno balso – vieno balso, kuris tyčia neatėjo balsuoti, kuris už šitos stiklinės sienelės klausėsi, tačiau kažkodėl nebalsavo. Tai buvo didžiausias mano širdies skausmas per visą politinę karjerą ir didžiausias tautos pralaimėjimas. Todėl žmogus, kuris tada tyčia neatėjo balsuoti, aš manau, turėtų atgailauti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Plojimai*) P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, man labai gaila, kad V. Aleknaitė-Abramikienė meluoja. (*Balsai salėje: „Gėda!“*) Aš vėlavau netyčia, nes vyko diskusijos, ir jos faktiškai turėjo tęstis ilgai. (*Šurmuly salėje*) Mane, aš žurnaliste... Buvau išvykęs iš Seimo. Aš noriu pasakyti, gerbiama Vilija Aleknaitė-Abramikiene, reikia 95 balsų, o kur buvo kiti konservatoriai, kodėl jie ne visi buvo? Kodėl jūs matote tik P. Gražulį? Dėl to aš atsiprašau šiandien jau vienuoliktą kartą. Taip, tai buvo klaida. Ir jūs nors kartą atsiprašykite už savo klaidas, o konservatoriams aš noriu pasakyti: išmeskite savo pavadinimą iš partijos pavadinimo, likite liberalų konservatorių partija – tokia, kokia esate, ir neapgaudinėkite žmonių.

Klysti žmogiška, nuodėmėje likti velniška. Aš dešimt kartų, šiandien vienuoliktą kartą atsiprašau. Jūs trečią Seimo kadenciją man tuos dalykus primenate. Nemeluok, Vilija, nes aš paduosiu tave į teismą, kad aš buvau čia, už langų. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Atleiskite – buvo paminėtas mano vardas. Petrai, kad buvai netoliese, paliudytų ir mano buvęs kolega R. J. Dagys. Tikrai paliudytų, tačiau ne apie tai mes kalbame. Mes kalbame, kad pritrūko vieno balso, ir tie blogieji konservatoriai visi balsavo, įskaitant R. Žilinską, amžiną atilsį, bet pritrūko to vieno balso, ir tai buvo didžiulis pralaimėjimas mūsų visai politinei sistemai.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, siūlau kalbėti dėl darbotvarkės. Jau po du kartus pasisakėte ir diskutuojate ne dėl darbotvarkės, gerbiamas Petrai. Prašom, I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėl darbotvarkės. Iš tiesų norėjau pasiūlyti nutraukti tokias diskusijas. Vis dėlto norėčiau kreiptis į kolegas ir paprašyti palikti klausimą dėl rezoliucijos darbotvarkėje. Esu užregistravusi pasiūlymą, kuris, manau, išsklaido abejones, kad Seimas galėtų pasisakyti šiek tiek tikrovę neatitinkančių dalykų kontekste.

O dabar, jeigu pritartumėte pasiūlymui, tai tikrai patvirtintų, kad visas Seimas palaiko tradicines vertybes, tradicinę šeimą ir būtent tokiaime kontekste Seimas pasako savo žodį. Tikrai siūlyčiau palikti, tuo labiau kad yra 50 Seimo narių parašai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymus. Apsispręs Seimas dėl to, kas buvo pasiūlyta frakcijų vardu. Pirmiausia turime apsispręsti dėl pirmojo – Laisvės partijos frakcijos vardu siūloma išbraukti Seimo rezoliucijos „Dėl „Didžiojo šeimos gynimo maršo 2021“ projektą Nr. XIVP-442. Kas pritariate šiam pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 115, balsavo 114 Seimo narių: už – 72, prieš – 37, susilaikė 5. Rezoliucija išbraukta.

Antrasis siūlymas – Darbo partijos frakcijos vardu siūloma išbraukti įstatymo projektą Nr. XIVP-464 ir lydimąjį Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projektą. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 90, prieš – 14, susilaikė 17. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu. Autorių prašoma išbraukti įstatymų projektus – klausimus 2-11 ir 2-12, nes tai yra taip pat susiję įstatymų projektai ir tuomet reikėtų juos

teikti kartu. Tai yra įstatymų projektai Nr. XIII-4567 ir Nr. XIV-250. Kas pritariate abiejų išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 73, prieš – 33, susilaikė 17. Pasiūlymui pritarta.

Dabar dėl visos darbotvarkės. Ar galime darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Darbotvarkei pritarta bendru sutarimu.

Kitas darbotvarkės klausimas... (*Šurmulyš salėje*) Norite balsuoti dėl darbotvarkės? Gerai, balsuojame. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 86, prieš – 13, susilaikė 22. Darbotvarkei pritarta.

10.18 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIV-400(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIV-400(2). Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją gerbiama L. L. Andrikienę.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolegos, šiandien mes svarstome įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektą. Pagrindinis komitetas yra Užsienio reikalų komitetas. Gegužės 5 dienos posėdyje komitetas pritarė šio susitarimo ratifikavimui bendru sutarimu. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai. Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvada yra pritarti. Jokių pastabų iš Teisės departamento ar iš subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, ar iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų nėra gauta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Aš paprašyčiau grįžti į tribūną. Kadangi užsirašėte diskutuoti, tai jums suteikiamas žodis. Žinoma, viskas gerai. Prašom.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke, dar kartą. Keletas svarbių momentų, kuriuos, aš manau, turėtų žinoti Seimas prieš apsisprendamas dėl šios sutarties ratifikavimo.

Pirmiausia Singapūras, atrodo, yra taip toli nuo Lietuvos, tačiau būtina pasakyti, kad Europos Sąjunga ir Singapūras laikosi bendrų pagrindinių vertybių, įskaitant demokratiją, teisinę valstybę, pagarbą žmogaus teisėms, kultūrų ir kalbų įvairovę ir tvirtą įsipareigojimą užtikrinti taisyklėmis grindžiamą prekybą pagal daugiašalę prekybos sistemą. Svarbu ir tai, kad Singapūras yra aštuntas, o ASEAN'o regione pirmas pagal dydį Europos Sąjungos tiesioginių užsienio investicijų tikslas.

Pietryčių Azijoje Singapūras neabejotinai yra didžiausias Europos Sąjungos partneris. Jam tenka šiek tiek mažiau nei trečdalis Europos Sąjungos ir ASEAN'o prekybos prekėmis ir paslaugomis ir beveik du trečdaliai visų investicijų tarp šių dviejų regionų. Abipusės investicijos, turiu galvoje Singapūro investicijas Europos Sąjungoje ir Europos Sąjungos investicijas Singapūre, artėja prie pusės trilijono eurų. Daugiau nei 10 tūkst. Europos įmonių turi savo regioninius biurus Singapūre ir įprastai veikia teisinio saugumo ir tikrumo sąlygomis.

Pažymėtina ir tai, kad šis susitarimas yra naujos kartos Europos Sąjungos susitarimas, pirmasis vien tik investicijų apsaugos susitarimas, sudarytas tarp Europos Sąjungos ir trečiosios valstybės.

Susitarimu, kaip jau buvo minėta jį pristatant, bus pakeistos galiojančios dvišalės trylikos Europos Sąjungos valstybių narių ir Singapūro investicijų sutartys. Labai svarbu tai, kad susitarimu bus užtikrinta aukšto lygio investicijų apsauga, skaidrumas ir atsakomybė kartu užtikrinant abiejų susitarimo šalių teisę reguliuoti visais valdžios lygmenimis ir siekti teisėtų viešosios politikos tikslų.

Paskutinis dalykas, kuris akivaizdus susipažinus su susitarimu, yra tai, kad šiuo susitarimu užtikrinama, kad Europos Sąjungos investuotojai Singapūre nebus diskriminuojami, palyginti su Singapūro investuotojais, taip pat jie bus tinkamai apsaugoti nuo neteisėto nusavinimo.

Nekomentuosiu čia dar vienos teisinės institucijos, kuri įsteigiama šiuo susitarimu, – Nuolatinė pirmosios instancijos investicinių ginčų sprendimo kolegija ir apeliacinė ginčų sprendimo kolegija. Jos nariai turės panašią kvalifikaciją kaip Tarptautinio Teisingumo Teismo nariai. Tai taip pat demonstruoja šio susitarimo naują, sakyčiau, aukštesnę kokybę, lyginant su tais susitarimais, kuriuos iki šiolei Europos Sąjunga turėjo su trečiosiomis šalimis.

Taigi kviečiu kolegas, kai balsuosime, pritarti šiam susitarimui, pritarti jo ratifikavimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas po svarstymo numatytas nuo 10 val. 55 min.

10.24 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-401(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas. Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją gerbiamą L. L. Andrikiene.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Dar vienas susitarimas tarp Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos. Ir vėl – dėl investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo įstatymo projektas, kurį šiandien svarstome. Gegužės 5 dieną Užsienio reikalų komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Komiteto balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Komiteto sprendimas ir pasiūlymas yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvada. Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvada yra pritarti, pastabų jie neturi. Kaip ir ankstesnio susitarimo atveju, kokių nors papildomų pasiūlymų iš tų, iš kurių galėjome jų sulaukti, nėra. Taigi kviečiu pritarti susitarimo ratifikavimui, šiam įstatymo projektui, kurį šiandien svarstome.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto nuomonę. Kviečiu pasisakyti diskusijoje.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Kolegos, tikriausiai puikiai žinome, visiems yra žinoma, kokio dydžio yra Singapūras ir koks jis yra, koks yra jo išsivystymo lygis. Vietnamas yra šiek tiek kitokia valstybė. Visų pirma Vietnamas yra besivystanti šalis. Taip, šiandien tai yra gyvybinga ekonomika, kuriai būdinga sparčiausiai ASEAN'o regione auganti vidurinė klasė ir jauna, dinamiška darbo jėga, pasižyminti aukštu raštingumu ir išsilavinimu, palyginti nedideli darbo mokesčiai, geras susisiekimas ir centrinė padėtis ASEAN'o regione. Tai neabejotinai yra privalumai žiūrint investuotojų akimis.

Kitas svarbus momentas kalbant apie Vietnamą yra tai, kad infrastruktūros ir investicijos poreikiai labai viršija šiuo metu turimą viešųjų lėšų sumą, taigi investicijos yra labai pageidaujamos ir laukiamos. Europos Sąjungos ekspertai ir Europos Sąjungos derybininkai vertina ir tai, kad per kelis pastaruosius dešimtmečius Vietname labai pagerėjo prekybos, verslo ir investicijų aplinka. Kaip ir Singapūro susitarimo atveju, tai antras, jeigu Singapūras buvo pirmas toks susitarimas, naujos kartos susitarimas, tai susitarimas su Vietnamu yra antras toks pavyzdys. Tai yra išskirtinai ir išimtinai investicijų apsaugos susitarimas, sudarytas tarp Europos Sąjungos ir trečiosios valstybės. Anksčiau paprastai tai būdavo susitarimai dėl prekybos ir investicijų. Kaip ir Singapūro susitarimo atveju, susitarimo šalys išreiškė savo įsipareigojimą siekti sukurti daugiašalį investicinių ginčų sprendimų teismą, o tai yra iniciatyva, kurią tvirtai ir nuolat remia Europos Parlamentas, Europos Komisija, kuri būtent ir derėjosi dėl šio susitarimo, ir Europos Sąjungos valstybės narės, tikiuosi, kad ir Lietuva.

Išskirtinis susitarimo su Vietnamu bruožas yra tai, kad jame nemažai dėmesio skirta žmogaus teisėms. Vietnamą sunku lyginti šiuo atžvilgiu su Singapūru, todėl susitarime, jo preambuloje, yra cituojama Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, jos principai ir pagrindinės nuostatos ir Vietnamas yra raginamas jų laikytis. Atkreiptinas dėmesys, kad Vietname yra ir politinių kalinių, ten yra naudojamas vaikų darbas, todėl Europos Sąjunga šiuo susitarimu su Vietnamu tarsi tiesia ranką ir skatina Vietnamą sutvarkyti, išspręsti šias problemas, kad viso to, tų problemų ir tų blogybių, šioje šalyje neliktų. Kviečiu kolegas pritarti įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje daugiau užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto – numatytu laiku.

10.30 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-384(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-384(2). Kviečiu pranešėjus... Pirmiausia pranešėją Ž. Pavilionį, Užsienio reikalų komiteto pirmininką, kad pristatytų komiteto poziciją.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerai. Labai ačiū, Pirmininke. Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, pritarė šio įstatymo projektui Nr. XIVP-384(2) ir Užsienio reikalų komiteto išvada bendru sutarimu. Kaip jau minėjau balandžio 13 dieną plenariniame posėdyje, šie užsieniečių teisinės padėties pakeitimai, arba Magnitskio įstatymai, yra rezultatas mūsų bendro darbo ir vienybės dar nuo praeitos kadencijos, kai 2017 metais vėlgi bendru sutarimu tuos Magnitskio įstatymus priėmėme ir uždraudėme į Lietuvą įvažiuoti žmonėms, nusikaltėliams, kurie padarė sunkius nusikaltimus žmogaus teisių, korupcijos, pinigų plovimo atvejais. Mūsų pavyzdžiu pasėkė ir kitos Baltijos šalys, Kanada, Jungtinė Karalystė. Šiuo metu tokie įstatymai svarstomi ir Ukrainoje, Moldovoje, Japonijoje, Australijoje. Tačiau šiais metais bendru sutarimu po diskusijų Kultūros komitete, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete kartu su Vidaus reikalų ministerijos Migracijos departamento teisininkais paruošėme pakeitimą, kuriuo atsižvelgėme taip pat į tarptautinius nusikaltimus, daromus tų užsieniečių, ir papildėme formuluotę kartu su Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu, patikslinome ją, kuri šiuo metu skamba taip: „Viešai ir (ar) aktyviai remia ir (ar) dalyvauja užsienio valstybės vykdomoje tarptautinės teisės principus ir normas pažeidžiančioje veikloje“. Dėl šio pasiūlymo jokie teisininkai, įskaitant mūsų Seimo kanceliarijos Teisės departamento, jokių pastabų neturėjo.

Kadangi šis siūlymas vėlgi inicijuotas bendru pozicijos ir opozicijos siūlymu, taip pat ir opozicijos lyderis S. Skvernelis, ir šešėlinis ministras G. Surplys pasirašė, tai būsiu labai dėkingas, kad mes pasiųstume tą signalą tiek tiems, kurie daro tuos nusikaltimus, įspėdami juos apie pasekmes Europos Sąjungoje, tiek tų nusikaltimų aukoms, padėdamiesi jas bendru sutarimu kuo vieninteliau. Už tai būčiau labai dėkingas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto nuomonę.

Kviečiu NSGK nuomonę pristatyti gerbiamą A. Pocių.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Transporto veiklos pagrindų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Esmė – siūloma sudaryti galimybes Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos realioju laiku gauti bilietų užsakymo ir išvykimo kontrolės keleivių skrydžio duomenis, reikalingus tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete buvo svarstyta. Balsavimo rezultatai: 11 – už, prieš nebuvo ir susilaikiusių nebuvo. Pritarta bendru sutarimu. Sprendimas – pritarti Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo...

PIRMININKĖ. Aš labai atsiprašau. Kol kas mes apie 1-5 klausimą – apie užsieniečių teisinę padėtį kalbame. Ten taip pat jūs turite pristatyti NSGK išvadą. Taip, tai ne Transporto...

A. POCIUS (TS-LKDF). Atsiprašau, ne tą pradėjau...

PIRMININKĖ. Taip, taip. Viskas gerai.

A. POCIUS (TS-LKDF). Supratau.

PIRMININKĖ. Tiesiog atkreipiu dėmesį.

A. POCIUS (TS-LKDF). Dėl užsieniečių teisinės padėties. Esmė – siūloma praplėsti Magnitskio įstatymo taikymą. Numatoma, kad šalia kitų draudimų užsieniečiui atvykti į Lietuvą pagrindų užsieniečiui būtų uždraudžiama atvykti į Lietuvą ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui, jeigu toks užsienietis aktyviai remia ir dalyvauja užsienio valstybės vykdomoje tarptautinės teisės principus ir normas pažeidžiančioje veikloje. Apsvarsčius komiteto sprendimas yra pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręsimė dėl šio projekto po svarstymo numatytu laiku.

10.35 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-313(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-313(2). Kviečiu komiteto pranešėją gerbiamą A. Pocių.

A. POCIUS (TS-LKDF). Transporto veiklos pagrindų įstatymo 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto esmė. Siūloma sudaryti galimybes Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos realiuoju laiku gauti bilietų užsakymo ir išvykimo kontrolės keleivių skrydžio duomenis, reikalingus tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus. Komiteto sprendimas – pritarti Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 11, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Dėl šio įstatymo po svarstymo apsispręsimu balsuoti numatyta laiku.

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5069(2). Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją M. Majauską. Mykolo nėra. Gal galėtų kas nors iš BFK kolegų pristatyti išvadą? (*Balsai salėje*)

10.37 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-392(2) (svarstymas)

Gera, kadangi laukiame kolegos, šiek tiek lenkiame darbotvarkę, tai aš tada paprašyčiau M. Maldeikį pristatyti darbotvarkės 1-8 klausimą – Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-392(2). Pranešėjas – M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Sekundėlę, rasime! Komitetas nutarė pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Norėčiau pakviesti gerbiamą I. Haase, kad pristatytų komisijos išvadą dėl Azartinių lošimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

I. HAASE (TS-LKDF). Priklausomybių prevencijos komisija 2021 m. balandžio 28 d. apsvaistė teikiamą įstatymo projektą. Komisijos sprendimas – iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui atsižvelgti į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupės pateiktą išvadą, kad projektas turi būti notifikuojamas Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, kad Europos Komisija ir kitos valstybės narės galėtų tinkamai susipažinti su siūlomu reglamentavimu ir, esant poreikiui, pateikti nuomonę. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Prieš nebuvo, susilaikiusių taip pat nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Bagdoną pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą dėl Azartinių lošimų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. (*Šurmuly salėje*)

Taip, dėl vedimo tvarkos norėtų kalbėti S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš norėjau paklausti, kodėl svarstymo metu klausti galima užsirašyti? Čia gal... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Svarstymo metu klausti – ne, bet dėl motyvų arba diskutuoti galima užsirašyti.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Čia dega *tablo*.

PIRMININKĖ. Čia užsirašymas, tiesiog yra klaida sistemoje.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju Seimo Pirmininkei už suteiktą žodį. Ekonomikos komitetas svarstė Azartinių lošimų įstatymo pataisas ir pritarrė joms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašė kalbėti Seimo nariai. Pirmasis kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, Priklausomybių komisijoje turėjome diskusiją dėl šios įstatymo pataisos. Vis dėlto yra problema, kad šiandien įstatymo projekto rengėjai nėra pateikę jokių priemonių, užtikrinančių nelegalios internetu teikiamos lošimo reklamos, nukreiptos į Lietuvoje esančius vartotojus, ribojimo. Dėl to gali susidaryti situacija, kai legaliai veikiančių ir Lietuvos mokesčius mokančių lošimo veiklos subjektų teisės bus apribotos nepagrįstai, o nelegalių lošimo paslaugų teikėjų atžvilgiu nebus imtasi jokių tinkamų veiksmų.

Taip pat paminėtina, jog visoje Europos Sąjungoje loterija, ypač internetinė loterija, kaip dar viena lošimo rūšis, taip pat privalėjo būti įtraukta, o šiuo metu šiose pataisose tai neįvyko. Taigi skatinamosios reklamos analogiško ribojimo loterijos atžvilgiu nėra nustatyta, o tai vėlgi galima vertinti kaip diskriminacijos išraišką kitų lošimo rūšių atžvilgiu ir konkurencinio pranašumo suteikimą, kuris Europos Sąjungos teisėje yra draudžiamas.

Tikrai pritariu mintims ir siūlymams, kad reikia riboti reklamas ir azartinius lošimus, nuo kurių priklausomybė tikrai yra rimta problema. Pats matau ir visi vartotojai mato, kiek interneto erdvėje yra iššokančių reklaminių langų, kaip sudėtinga juos užgesinti ir kaip lengva jaunas žmones įtraukti ypač į internetinius ir nuotolinius lošimus. Per pandemiją tai išryškėjo, ir pajamos iš nuotolinio internetinio lošimo išaugo kartais. Tai yra akivaizdu ir nieko nesiimti būtų neteisinga.

Bet vėlgi neteisinga situacija, kai Lietuvoje turime dabar galiojančią įstatyminę bazę, kai nepilnamečiai nuo 16 metų gali įsigyti loterijos bilietus. Aš vėlgi manau, kad kaip ir absoliučiai daugumoje Europos Sąjungos šalių, būtent kalbant apie lošimus, loterijos nėra atskirtos nuo visų likusių azartinių lošimų. Todėl aš vis dėlto raginčiau kolegas suformuoti kompleksinę požiūrį į lošimą. Ir jeigu jau teikiame įstatymo pataisas, kuriomis norime riboti reklamą, jos turi apimti ne tik patį draudimą, bet ir aiškius saugiklius, kurie riboja interneto vartotojų prieigą prie nelegalaus lošimo internetu, nes tai irgi yra labai svarbu.

Ir šiandien kol kas Lošimų priežiūros komisija nesiėmė jokių efektyvių veiksmų, kad tai būtų užkardyta. Internetu yra pateikiama labai aiški medžiaga, kaip žmonės gali apeiti vadinamąsias apsaugos sienas ir taip naudotis tomis nelegaliomis paslaugomis.

Aš vis dėlto kviesčiau įgyvendinti šio įstatymo atžvilgiu kompleksinę pertvarką, kalbant apie visus azartinius lošimus, kad mes Lietuvoje turėtume nuoseklią įstatyminę bazę, kuri apimtų visas jų rūšis. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje toliau užsirašė kalbėti I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom į tribūną.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš tik norėjau atkreipti kolegų dėmesį, kad šiandien yra svarstymo stadija ir vis dėlto mes svarstome įstatymą, kuris vieną verslo rūšį labai aiškiai apriboja. Nesakau ir tikrai neagituoju už azartinius lošimus, nes jie kelia priklausomybę, bet pajuokaudama pasakysiu, kad ir kava kelia priklausomybę. Argi mes pradėsime drausti nuolaidas kavai?

Manau, kad reikėtų ieškoti būdų, kaip azartinių lošimų bendrovių komunikaciją susieti su atsakingo elgesio pagrindais, bet neišskirti vienos ūkio šakos ir jai sudaryti papildomus apribojimus esant būtent tokiam reguliavimui, kokį dabar numato įstatymo teikėjai. Todėl siūlyčiau tikrai atkreipti dėmesį į priėmimo stadiją, dar registruoti pakeitimus ir šiandien neskubėti pritarti tokiam variantui, nes, mano manymu, tai neviseškai teisinga valstybės politika, vykdoma verslo atžvilgiu. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielai kolegos, iš tiesų išgir dome argumentus, kodėl reikia nepritarti įstatymų projektams, kuriais būtų užtikrinta didesnė socialinė atsakomybė, kuriais būtų rūpinamasi žmonėmis, negalinčiais sulaukti jokios pagalbos, įpintais į priklausomybių tinklą ir negalinčiais iš jo ištrūkti. Ir tikrai labai apmaudu girdėti, jog šioje situacijoje žmogui, kuriam tikrai nėra daugiau jokio pasirinkimo, kuris yra užsiregistravęs, nenori lošti, nes jis jau negauna jokios pagalbos, jis neturi ką toliau daryti, priešpriešinamas yra verslo interesas. Su didele pagarba Darbo partijos frakcijos kolegoms, na, tikrai stebina jūsų siūlymas lyginti azartinius lošimus su kava ar cukrumi, ar su, nežinau, dar kokiais nors saldainiais,

panašiais dalykais. Aš tikrai esu giliai nustebęs dėl tokios jūsų pozicijos. Aš suprantu, kad jūs ieškote kažkokių subalansuotų variantų, galbūt kompromisų, bet lyginti azartinius lošimus su kava yra tiesiog nekorektiška atžvilgiu tų asmenų, kurie turi labai rimtų problemų, ir jų šeimų narių.

Atkreipsiu dėmesį, kad ypač karantino metu labai sparčiai auga „Nebenoriu lošti“ asmenų registras, tai yra žmonių, kurie turi problemų, kurie negauna pagalbos ir užsiregistruoja tame registre griebdamiesi paskutinio šiaudo, suprasdami, kad tai yra vienintelė galimybė jiems patiems apsiriboti ir kaip nors pabandyti išlipti iš šios priklausomybės.

Antra. Didelė dalis Europos Sąjungos šalių imasi dar radikalesnių priemonių apskritai arba ribodami pačius azartinius lošimus, arba ribodami reklamą. Šiuo atveju mes nei azartinių lošimų, nei reklamos neribojame, mes tik apribojame rinkodaros priemones, kurias taiko azartinių lošimų organizatoriai patys savo namuose, savo portaluose, savo svetainėse. Taigi reklama visiškai nepasikeistų, ji būtų ir toliau tokia pati, kokia ji yra ir šiuo metu. Tos žiniasklaidos priemonės, kurios iš tikrųjų karantino metu smarkiai nukentėjo ir šiandien gauna didelę paramą iš azartinių lošimų reklamos, ir toliau ją gautų. Tai niekaip čia nesikeičia. Mes kalbame tik apie papildomas agresyvias rinkodaros įtraukties priemones, kuriomis yra skatinama lošti ir bandoma įtraukti vis naujus ir naujus žaidėjus, kurie jau apsilanko svetainėse, – tokios kaip nemokamas sukimas, nemokamas lošimas, „Pirk vieną – gausi du“ ir panašūs dalykai.

Iš tiesų labai prašau kolegų socialinės atsakomybės ir matyti tas rizikas, į kurias mes einame su nevaldomu azartinių lošimų sektoriumi, tas problemas, kurios tikrai iškils po metų ar dvejų. Mes prisiminsime šios dienos diskusiją kaip tikrai tokią ganėtinai švelnią, atsižvelgiant į tai, kokių problemų, panašu, turėsime azartinių lošimų lauke. Ir jokiais būdais šio įstatymo projekto tikslas nėra demonizuoti azartinių lošimų organizatorius. Tai yra verslo rūšis, teisėta verslo rūšis, bet ji kuria labai dideles neigiamas pasekmes visuomenei ir to mes ignoruoti negalime. Mes turime skirti reikiamą dėmesį ir imtis gana principingų priemonių. Todėl kviečiu, kolegos, tikrai nedvejoti, čia galvoti ne apie verslo interesą, o apie paprastą, eilinį žmogų, kuris turi labai rimtų problemų, ir pagalvoti, kaip galėtume jam padėti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, matyt, norėdami tinkamai atsakyti, ar reikia, ar nereikia palaikyti šias pataisas, turėtume kiekvienas sau iškelti klausimą, ko mes norime. Ar mes norime, kad daugiau žmonių loštų, prasilostų, daugiau būtų įtraukta į tokį laisvalaikio praleidimo būdą, ar vis dėlto norime, kaip kolega Mykolas minėjo, tiesiog leisti legaliam verslui veikti, tokioms, sakykime, pramogoms egzistuoti, bet be dirbtinio skatinimo vis didesnę visuomenės dalį įtraukti. Jeigu manome, kad nereikėtų skatinti, kad vis daugiau žmonių prasilostų, tai, matyt, nelabai turi logikos ir skatinimas, kad žmonės ateitų arba būtų skatinami lošti gaudami kokias nors arba nuolaidas, arba kokius nors *bonusus*.

Turbūt tiems, kas nesate susidūrę su lošimo priklausomybės problema tiesiogiai, sunku įsivaizduoti, kiek yra pažeidžiami tie žmonės, kurie turi priklausomybę nuo azartinių lošimų. Jie susiduria su vadinamąja kompulsyvumo problema. Sveikas žmogus į tokius kvietimus, reklamas reaguoja dažniausiai net ir atmetimo būdu, reaguoja galbūt labiau neigiamai – mus nervina, kai kas nors mums bando įpiršti kokią akciją arba pasiūlymą, ypač jeigu tai vyksta nuolat.

Bet žmonės, kurie turi priklausomybę nuo azartinių lošimų, yra labai pažeidžiami ir labai paveikiami, jų elgesys iš tikrųjų yra kompulsyvus. Man yra tekę ne su vienu tokiu žmogumi bendrauti ir teikti pagalbą dar dirbant gydytoju psichiatru. Tikrai jiems savo elgesį yra labai sudėtinga valdyti. Kiekvienas toks papildomas dirgiklis šiems žmonėms mažina galimybę grįžti į normalų gyvenimą, jie tiesiog patiria didesnę riziką atkristi.

Aš manau, argumentai, kurie dabar yra išsakomi šito verslo, kad jeigu nebus leidžiama tokiu būdu skatinti, kas nors persikels į šešėlinę rinką, yra tiesiog pritempti. Gera prisimenu diskusijas, kai buvo kalbama, kad tas verslas turi būti legalus, kas nori, tada ateis, tokiu būdu leis laisvalaikį, bet tikrai tuo metu nebuvo kalbama, kad reikia kaip nors specialiai dirbtinai skatinti, kad žmonės eitų, loštų, pralostų ar prasilostų. Aš manau, kad šitos pataisos yra mažų mažiausiai socialiai teisingos, jos tikrai padėtų žmonėms, kurie patiria problemų, susijusių su priklausomybe arba rizikingu lošimu. Tikrai kviesčiau kolegas joms pritarti ir šitas pataisas palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Norėčiau pakviesti komiteto pranešėją, nes yra gautos kelios pastabos.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, buvo gautos kelios pastabos iš Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos ir Seimo Ekonomikos komiteto. Joms komitetas pritarė iš dalies. Jos yra apie tą patį – apie tai, kad reiktų kreiptis į Europos Komisiją, kad ji įvertintų trijų mėnesių laikotarpį. Komitetas pritaria šiai išvadai iš dalies ir jo pozicija, kad nesant nurodyta direktyvoje, kuria yra kreipiamasi, dėl kurios yra kreipiamasi... kad direktyvoje nesant nurodyta informacinės visuomenės paslaugos požymio visumos, tai yra nėra „asmeniško paslaugų gavėjo prašymo“ požymio, nėra ir pagrindo apie projektą pranešti Europos Komisijai. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ačiū, jūs pristatėte komiteto išvadą. Taigi pritariame komiteto nuomonei. Dėl motyvų užsirašė kalbėti E. Pupinis. Gerbiamas Edmundai, motyvai už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų, gerbiama kolegose, su priklausomybėmis turime elgtis gana atsargiai. Reikia pasidžiaugti, kad apribojome tam tikras reklamas – alkoholio ir kitų priemonių, nuo kurių yra priklausomybė. Savaimė suprantama, turbūt dar lieka nemažai ką padaryti dar labiau apsaugant.

Iš tikrųjų azartiniai lošimai – viena iš tų priklausomybių, dėl kurių tikrai nukenčia nemažai šeimų. Kai kurie netyčia susivilioja, kai net ir internete žaisdami po kiek laiko gauna didžiules sąskaitas susimokėti mokesčių, ir tada tėvai iš esmės turi mokėti. Turime saugoti nuo tų problemų, ypač per reklamą, kai dalinamos tam tikros priemonės – ateik čia, pažaisi, pažiūrėsi, kaip čia viskas gražu. Dažnai nepatyrusiems pasiseka, po to jie galvoja, kad viską gyvenime galima laimėti, bet taip gyvenime nėra. Iš tikrųjų daugiausia lošimai ir gyvena iš tų nelaimių. Manychiau, tikrai sveikintinas siūlymas, kad reiktų apriboti tą reklamą, ypač dalinimą priemonių, ir pasidžiaugti, kad vis dėlto ir informacinės priemonės prisijungia, socialinė reklama, kuri tikrai verčia pagalvoti pradžioje, kol pradedi užsiimti azartiniais lošimais, nes, manau, tai klaidina visuomenę, kuri galbūt ir taip nusiteikusi daug ką laimėti nedirbdama. Manychiau, turime pritarti ir tikrai saugoti visuomenę, bent jau padėti apsisaugoti jaunam žmogui nuo tos pradžios. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl šio projekto apsispręsimas jau netrukus.

10.56 val.

Informaciniai pranešimai

Norėčiau perskaityti gautą Liberalų sąjūdžio frakcijos Seimo posėdžių sekretoriatui adresuotą pareiškimą dėl frakcijos sudėties pasikeitimo: „Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 39 straipsnio 3 dalimi pranešame apie Seimo liberalų sąjūdžio frakcijos sudėties pasikeitimą. Pranešame, kad Seimo narė E. Rudelienė prisijungė prie Seimo liberalų sąjūdžio frakcijos ir tapo jos nare.“ Pasirašo frakcijos seniūnas E. Gentvilas.

10.56 val.

Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 4, 5, 6, 10, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5069(2), Įstatymo „Dėl Tauriųjų metalų gaminių kontrolės ir prabavimo konvencijos ir jos priedų ratifikavimo“ Nr. IX-2088 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5070(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5071(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5072(2), Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5073(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5074(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5069(2). Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją M. Majauską. Prašyčiau pristatyti tiek pagrindinį, tiek ir visus lydimuosius, nes yra gana daug lydimųjų.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvairstė visus paketo, jam priskirtus, projektus ir balsavo dėl parengtos išvados. Balsavimas buvo: 7 – už, 2 – prieš, nė vienas iš komiteto narių nesusilaikė.

Taip pat yra gautas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Aš nežinau, kada mes, Pirmininke, svarstysime pasiūlymus?

PIRMININKĖ. Aš norėčiau paprašyti dabar pristatyti tuos pasiūlymus, kurie yra gauti, kartu taip pat ir komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pateikė siūlymą, kuris iš esmės iškreiptų visą mūsų teisinę sistemą. Jie siūlo Prabavimo rūmų buveinę nustatyti Druskininkuose, ten, kur jie ir dabar yra, ten, kur jie, planuojama, ir toliau liktų. Niekas dėl to nekelia jokių abejonių, nėra jokių net idėjų ir minčių jų iš ten iškelti, bet yra kažkodėl įrašytas siūlymas nustatyti, kad keičiant iš valstybinės įmonės į viešąją įstaigą Prabavimo rūmų buveinę būtų nustatyta Druskininkuose.

Tokį pasiūlymą pateikė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Biudžeto ir finansų komitetas jam nepritarė. Nepritarė pateikdamas argumentą, kad nėra nė vienos kitos viešosios įstaigos, kurios buveinės adresas būtų nustatytas įstatymu. Druskininkai tikrai nuostabus miestas, nuostabus kraštas, bet, nepaisant to, iškreiptų visą teisėkūrą buveinės adreso nustatymas įstatymu. Vienintelės institucijos, kai taip daroma, yra teismai, bet teismų atveju, žinome, yra tam tikra geografinė priskirtis, todėl ir yra įrašoma buveinė. Šiuo atveju Biudžeto ir finansų komitetas, apsvairstęs Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymą, jam nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Norėčiau pakviesti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką R. Jušką.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Mūsų komitetas iš esmės pritarė įstatymo projektui ir siūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabas ir pasiūlymus, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą.

Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas trumpai jau minėjo, koks buvo mūsų komiteto siūlymas ir pasakė apibendrinimą, kodėl nepritarė. Mūsų komiteto siūlymas buvo labai konkretus, nes ne tai, kad baimės, per paskutinius ketverius metus Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, jeigu gerai prisimenu, tris kartus buvo svarstymas ir bandymas perkelti administraciją iš Druskininkų į Vilnių, todėl mūsų komitetas su tuo klausimu yra susidūręs ir numatė tam tikrą saugiklį, kad priežiūros institucijos buveinė yra priežiūros institucijos patalpose Lietuvos Respublikoje, Druskininkų mieste. Priežiūros institucijos nuolatinių valdymo organų buvimo vieta yra priežiūros institucijos buveinėje. Kodėl buvo argumentai išsakyti, norėčiau šiek tiek paprieštarauti Biudžeto ir finansų komiteto išsakytiems argumentams. Įstatymo projektu pakeičiant valstybės įmonės Lietuvos prabavimo rūmai juridinį statusą iš valstybės įmonės į viešąją įstaigą sukuriamą didelę riziką, kad tuo bus pasinaudota ir įmonės buveinė bus perkelta iš Druskininkų į Vilnių, o Druskininkuose esančios darbo vietos panaikintos. Tai būtų labai žalingas veiksmas, nes Druskininkuose dirba aukščiausios kvalifikacijos specialistai, kuriuos reikėtų išsaugoti. Gerbiama pirmininke, kaip minėjau, per praėjusius ketverius metus trys tokie bandymai jau buvo.

Buveinės perkėlimas iš Druskininkų į Vilnių yra tęstinis paslaugų ir galios koncentravimas sostinėje, toliau gilinant netolygumą tarp sostinės ir likusios Lietuvos. Vyriausybės programoje nustatyta, jog bus įgyvendinama regioninė politika, pagrįsta nuosekliu ekonominių ir socialinių skirtumų tarp regionų mažinimu, darbo vietų kūrimu regionuose. Taip pat įtvirtinta, kad ši Vyriausybė sieks, jog regionuose daugėtų darbo vietų, todėl neturėtų būti atliekami priešingi veiksmai. Paminėtas pavyzdys, kad bus teisėkūroje daromas precedentas, paminėta, kad tai bus neigiamas, ir pirmininkas paminėjo, kad apylinkių teismai, pagal teritorijas numatyti įstatyme... Bet tai dar ne viskas. Precedentai jau yra padaryti, pavyzdžiui, Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatyme taip pat yra nustatyta, kuriame mieste yra VRK buveinė. Vyriausiosios rinkimų komisijos buveinė yra Vilniuje. Akivaizdu, kad įstatyme galima ir reikia nustatyti įmonės buveinės vietą Druskininkuose. Komitetas šiam siūlymui pritarė bendru sutarimu.

Taip pat, gerbiama Pirmininke, kadangi toliau yra penki lydimieji teisės aktai, noriu informuoti, kad mūsų komitetas visiems lydimiesiems pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą dėl pagrindinio ir lydimųjų. Dabar norėčiau pakviesti į diskusiją užsirašiusius Seimo narius. Pirmasis kalba Z. Streikus.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš plačiai, išsamiai nekalbėsiu, nes R. Juška, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas, pateikė mūsų komiteto argumentus, kodėl reikėtų įrašyti buveinės adresą. Aš norėčiau tiesiog dėl Biudžeto ir finansų komiteto pateiktų argumentų, gal ne visai įsigilinę ar kaip, bet nevysiškai argumentuotai pateikė, kodėl neturi būti įrašytas tikslus buveinės adresas. Mūsų, mano argumentai, paneigiantys Biudžeto ir finansų komiteto argumentus, būtų tokie.

Pirmas. Viešųjų įstaigų įstatyme yra nustatyta sąlyga, kad viešosios įstaigos buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje. Mūsų svarstomame įstatymo projekte papildomai nurodant, kad Lietuvos prabavimo rūmų buveinė yra Druskininkuose, – ne prieštarauja, o tik patikslina Viešųjų įstaigų įstatymo normą.

Antras. Civiliniame kodekse nustatyta, kad juridinio asmens buveinė yra vienas iš privalomų juridinio asmens įstatų dokumentų, tačiau konkreti vietovė, adresas ir kita, kur turi būti įsikūrusi buveinė, nustatoma kituose teisės aktuose, šiuo atveju būtų nustatoma mūsų svarstomame įstatyme. Taigi Lietuvos prabavimo rūmų buveinę nustatant Druskininkų mieste, yra įgyvendinama Civilinio kodekso norma, tiksliai nurodant vietovę, todėl argumentas, kad buveinės vietovės nurodymas prieštarauja Civiliniam kodeksui, yra neteisingas. Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad dar tikslesnė vieta, tai yra konkretus adresas, gatvė, namo numeris, yra nustatoma dar žemesnės galios teisės aktuose, tai yra įstatymuose.

Trečias. Konstitucijoje nustatyta, kad teismų sudarymą ir kompetenciją gali nustatyti tik įstatymas, taigi garantuojant teismų nepriklausomumą, tačiau teismų buveinės nustatymas įstatyme neturi nieko bendra su teismų sudarymu ir jų kompetencija, tai yra teismo nepriklausomumo užtikrinimu. Todėl argumentas, jog negalima vadovautis tuo, kad įstatyme yra nustatoma teismų buveinė, nėra teisingas.

Ir paskutinis argumentas – tai pastebėjimas, kad pagal Civilinį kodeksą juridinio asmens valdymo organai gali būti tiek nuotoliniai, tiek nenuotoliniai. Nuotoliniu valdymo organu laikomas tas, kuris reguliariai sprendžia juridinio asmens veiklos klausimus. Taigi argumentas, kad valdymo organai neskirstytini nei į nuotolinius, nei į nenuotolinius valdymo organus, yra neteisingas ir klaidinantis.

Įvertinus visa tai, kas pasakyta, prašau pritarti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlomai pataisai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau diskusijoje kalbės V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šio įstatymų projektų paketo tikslas yra labai paprastas ir labai aiškus – perkelti įstaigos buveinę ir vietovę. Vaizdas yra labai aiškus: vadovui yra nepatogu važinėti į Druskininkus, kadangi jis yra iš Vilniaus. Tada suformuosime tokią praktiką, kad reikėtų buveines kelti ten, iš kur yra vadovas. Žiūrint į regioninę politiką, per tą priizmę, tai būtų totaliai antiregioninis įstatymas ir antiregioninis priėmimas. Jeigu mes sakome, kad ne, nėra tokio tikslo, nėra tikslo perkelti buveines, žlugdyti regionus, tai tada pritarkime Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pozicijai, kad būtų įrašyta buveinė. Jokie įstatymai to nedraudžia ir nėra kokių nors suvaržymų, kad negalima to įrašyti. Galima tai įrašyti. Jeigu pritarsime Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadai, vadinasi, nėra tikslas tą buveinę perkelti į Vilnių ar į kitą didmiestį. O jeigu nepritarsime, tai tada, vadinasi, tikslas ir yra toks – pasiekti, kad buveinė būtų perkelta ten, kur gyvena vadovas. Tad būkime už regioninę politiką, o ne prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje nuomonės išsakytos. Norėčiau dėl lydimieji pakviesti Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėją S. Šedbarą, dėl 1-7.6 klausimo, projekto Nr. XIII P-5074(2). Komiteto išvada.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pakete buvo ir Administracinių nusižengimų kodekso pataisa. Jos esmė yra tik tokia, kad vietoj žodžių „valstybės įmonės“ įrašome „viešosios įstaigos“ Lietuvos prabavimo rūmų. Visa kita lieka taip, kaip buvę. Komitetas visais dalyvavusiųjų 7 balsais už pritarė tokiam pakeitimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Dėl motyvų dėl šio projekto užsirašiusių nėra. Siūlau dėl šio projekto ir dėl pataisos apsispręsti balsavimu, kurį pradėsime netrukus.

Dėl motyvų yra užsirašęs K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Labai trumpai. Aš suprantu, kad mes jau čia norėtume visi balsuoti. Idėmiai stebiu šį projektą, nes mane domina regionų situacija, manau, kad labai simptomiškas dalykas, kai regionuose institucijos naikinamos, o aš manau, kad jos turėtų būti keliamos į regionus. Ypač tokios institucijos, kurios galėtų ten veikti ir nėra kokios nors centrinės. Labai simptomiška yra ir tai, kad pati idėja iškelti Prabavimo rūmus į Vilnių atsirado praeitą kadenciją valdant valstiečiams. Man teko labai aktyviai pačiam prisijungti prie priešinimosi ir tiek iš Seimo tribūnos, tiek komitete įrodinėti, kad taip nereikia daryti.

Ta idėja dabar kita forma vis tiek sugrįžo. Valstiečiai atsikvošėjo. Dabar V. Ažuolas kalba priešingai, negu jo kolegos kalbėjo praeitą kadenciją. Gera, kad taip kalba – taip ir reikia kalbėti, bet jei jie patys tokią regionų politiką vykdė, patys tai darė. Blogai, kad tas tęstinumas kažkiek yra išlikęs. Patvirtinkime tą idėją, pritarkime tai idėjai, kurią siūlo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, nes jos tęstinumas, toks loginis tęstinumas, egzistuoja.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl pataisos ir viso projekto apsispręsimas jau netrukus.

Mielieji kolegos, kviečiu užimti savo vietas. Pradedame balsavimą.

11.12 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-400(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas. Apsisprendžiame dėl įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-400(2). Kas pritaria šiam projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.13 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-401(2) (svarstymo tęsinys)

Balsuojame dėl darbotvarkės 1-4 klausimo – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-401(2).

Balsavo 115: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

11.14 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-348(2) (svarstymo tęsinys)

Turime apsispręsti dėl darbotvarkės 1-5 klausimo – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-348(2). Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 118: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

11.14 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-313(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio balsuojame, yra 1-6 klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-313(2).

Balsavo 121 Seimo narys: už – 118, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymui po svarstymo pritarta.

11.15 val.

Tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 4, 5, 6, 10, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5069(2), Įstatymo „Dėl Tauriųjų metalų gaminių kontrolės ir prabavimo konvencijos ir jos priedų ratifikavimo“ Nr. IX-2088 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5070(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5071(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5072(2), Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5073(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5074(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-5069. Pirmiausia turime apsispręsti dėl gautos Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pataisos. Kreipiuosi į komiteto pirmininką R. Jušką, kad pristatytų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pataisą dėl įstatymo projekto – darbotvarkės 1-7.1 klausimas.

R. JUŠKA (LSF). Komiteto pasiūlymas. Papildyti keičiamo įstatymo 16 straipsnį nauja 2 daliimi: „Priežiūros institucijos buveinė yra priežiūros institucijos patalpose Lietuvos Respublikoje, Druskininkų mieste. Priežiūros institucijos nuolatinio valdymo organo buvimo vieta yra priežiūros institucijos buveinėje.“

PIRMININKĖ. Mykolai Majauskai, prašau pristatyti komiteto nuomonę dėl šios pataisos.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, komitetas atidžiai svarstė šį pasiūlymą, suprasdamas ir atidžiai vertindamas regioninę politiką, tačiau nepritarė šiam Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui, nes jo deklaruojamas tikslas nėra niekaip susijęs su konkrečiu pasiūlymu. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo įstatymu apibrėžti buveinę Druskininkuose. Nors Druskininkai – nuostabus miestas ir nuostabus kraštas, apibrėžimas įstatyme niekaip iš esmės nekeičia esamo sprendimo užtikrinti, kad buveinė ir liktų Druskininkuose. Ji visada buvo Druskininkuose ir ji liks Druskininkuose. Finansų ministerija, kaip iniciatorė, neturi jokios iniciatyvos ar jokių planų perkelti buveinės iš Druskininkų. Dar daugiau, iš esmės nėra nė vienos institucijos, išskyrus teismus, kurių buveinė būtų apibrėžta įstatymu. Todėl, įvertinęs visas šias aplinkybes, komitetas nepritarė (už balsavo 7, prieš – 2) šiam Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai dėl pataisos. Motyvai už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš išlieku nuoseklus. Jau gal šešerius ar septynerius metus mes svarstome tą patį klausimą. Jo svarstymas prasidėjo tada, kai praeitą kadenciją, dar valdant valstiečiams, vadovu buvo paskirtas vilnietis. Tas vilnietis nutarė perkelti visą įstaigą ten, kur jis gyvena, nes jam neparanku buvo važinėti iš Vilniaus į Druskininkus, kur yra buveinė. Jeigu mes jau niekaip kitaip negalime išspręsti šito asmens klausimo, tai jau tada keiskime iš tikro įstatymą. Šiaip tai būtų gerai, daug institucijų, kurias mes dabar kuriame, kurias centralizuotai darome, įvairios paslaugų institucijos, kad bent jau padaliniai atsидurtų įvairiuose regionuose. Taip, kai kurie padaliniai yra atsiradę Panevėžyje – visokie *call* centrai ar buhalteriniai centrai ir panašiai, ir dėl to blogiau nieko neįvyko, viskas labai gerai vyksta. O čia labai mažas yra tas centras, labai nedaug darbuotojų, ir visą laiką ten ir veikė, būtent Druskininkuose. Ir staiga tokių keistų idėjų atsiranda. Aš manau, kad tas kelias darbo vietas tuose pačiuose Druskininkuose, nors ir koks man R. Malinauskas būtų nesimpatiškas, vis tiek reikia išsaugoti ten, o ne kur nors kitur. Čia ne apie asmenybes kalbame, o apie žmones, kurie dirba ir galėtų toliau dirbti. Aš už tokį gal ne visai teisiškai logišką klausimo išsprendimą, tačiau labai aiškų ir vienprasmįšką signalą žmonėms ir kitiems.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia aš suprantu, kad šiuo įstatymo projektu, šiuo siūlymu yra išreiškiama begalinė meilė Druskininkams. Aš tikrai po tokia meile pasirašysčiau. Man atrodo, mes visi sutinkame, kad Druskininkai yra tas kraštas, į kurį visi norime nuva-

žiuoti ir ten praleisti laiką, ir taip pat norime užtikrinti, kad ten būtų ir darbo vietos, ir būtų išlaidyta regioninė politika.

Tačiau aš niekaip nesuprantu. Gerbiami kolegos, mes ne tik čia galime jausmus reikšti, bet mes turime priiminėti įstatymus. Pabrėžiu – nėra nė vienos institucijos, kuri įstatymu turėtų apibrėžtą buveinę. Čia būtų precedentas – pirmą kartą gyvenime mes į įstatymą įrašytume viešosios įstaigos buveinę, šiuo atveju pasirinkdami Druskininkus.

Aš kviečiu galbūt tuos jausmus ir meilę išreikšti kitokiais būdais ir tikrai paieškoti racionalesnių sprendimų, kaip padėti ir paremti Druskininkus, nes šiuo sprendimu mes niekaip nepažeisime Druskininkų situacijos, nes ta buveinė ten buvo ir jina ten liks, niekas neturi jokios intencijos iš Druskininkų ją iškelti. Toks deklaratyvus mūsų požiūris tiesiog neturi jokio racionalaus pagrindimo, todėl aš siūlau balsuoti prieš ir nepritarti tokiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Turime apsispręsti dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pataisos. Kas pritariate jai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 122: už – 72, prieš – 29, susilaikė 21. Pataisai pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ne dėl vedimo tvarkos, o replika po balsavimo. Aš prisimenu, kad tur būt iki 1994 metų Žuvininkystės tarnyba buvo Klaipėdoje. Kai tarnybos vadovu, Žuvininkystės tarnybos vadovu, buvo paskirtas buvęs paukštyno direktorius, gyvenantis Vilniuje, tada Žuvininkystės tarnyba buvo iškelta į Vilnių, tik praėjusioje kadencijoje gražinta į Klaipėdą. Šitaip ir kuriam regioninė politika. Paskyrus generalinį direktorių ar vadovą, gyvenantį kitur, regionas netenka tam tikros institucijos. Suprasdamas teisinį kritišką požiūrį į tokią formuluotę, vis dėlto manau, kad turime galvoti apie valstybės įstaigų decentralizavimą ir dekoncentravimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašiusių dėl viso projekto nėra. Taigi turime apsispręsti dėl 1-7.1 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5069. Balsuojame.

Balsavo 118: už – 101, prieš – 1, susilaikė 16. Įstatymui po svarstymo pritarta.

Kadangi pagrindiniam yra pritarta, ar galėtume lydimiesiems – klausimams nuo 1-7.2 iki 1-7.6 pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

11.24 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-392(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-392(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 119, balsavo 116: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta. Taigi, balsavimus šioje stadijoje baigėme.

11.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algimanto Valantino skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-462 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Algimanto Valantino skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-462. Kviečiu Prezidento vyriausiąją patarėją pranešėją J. Šovienę. Pateikimas.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Respublikos Prezidentas į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus teikia Lietuvos apeliacinio teismo teisėją A. Valantiną. Jums leidus, pristatysiu pretendenta.

Teisėjas A. Valantinas turi 36 metų teisinio darbo patirtį, iš jų 22 metus dirba teisėju. Teisėjo karjerą A. Valantinas pradėjo 1994 metais Jonavos rajono apylinkės teisme. Vėliau ėjo Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjo bei šio teismo pirmininko pareigas. Keletą metų A. Valantinas ėjo ir Vilniaus apygardos teismo teisėjo bei šio teismo pirmininko pareigas. Nuo 2016 metų A. Valantinas yra Lietuvos apeliacinio teismo teisėjas. 2016–2021 metais ėjo šio teismo pirmininko pareigas.

Iki paskyrimo teisėju A. Valantinas dirbo Kaišiadorių rajono prokuratūros tardytoju, Širvintų rajono prokuratūros prokuroru, vyriausiuoju prokuroru. Dirbo Teismų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. 2005–2010 metais A. Valantinas ėjo Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigas. Nuo 2016 metų iki šiol jis yra Teisėjų tarybos narys, 2018–2021 metais ėjo Teisėjų tarybos pirmininko pareigas.

A. Valantinas yra dalyvavęs rengiant Teismų, Prokuratūros įstatymų, Baudžiamojo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso, Civilinio proceso kodekso pakeitimų ir papildymų projektus. Teisėjas savo ilgamečiu darbu teismų sistemoje yra užsitarnavęs Lietuvos teismų bendruomenės pasitikėjimą ir pagarbą. Kolegos teisėją A. Valantiną apibūdina kaip konstruktyvų, dalykišką ir geranorišką, reiklų sau.

A. Valantinas Lietuvos apeliaciniame teisme nagrinėja baudžiamąsias bylas. Teisėjas yra sukaupęs ilgą ir įvairiapusę darbo su baudžiamosiomis bylomis nuo tardytojo iki aukščiausios grandies teismo teisėjo patirtį. Sukaupia patirtimi A. Valantinas dalinasi ir su teismų bendruomenės nariais, studentais, yra lektorius Teisėjų mokymų centre, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto magistro baigiamųjų darbų gynimo komisijos narys, baigiamųjų egzaminų komisijos narys. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija A. Valantiną pripažino vienu tinkamiausiu eiti Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas.

Gerbiamieji Seimo nariai, Respublikos Prezidento vardu prašyčiau palaikyti A. Valantino kandidatūrą į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į tribūną kviečiu gerbiamą A. Valantiną.

A. VALANTINAS. Gerbiama Seimo Pirmininke, garbūs Seimo nariai, jaučiuosi šiek tiek nejaukiai šioje tribūnoje, nors, ko gero, galėčiau, matyt, drąsiai sakyti, kad iš teisėjų pastaruoju metu dažniausiai Seime lankausi. Lankiausi kitu statusu, tai yra lydėdavau kolegas, kurie pretendavo į Apeliacinį teismą. Šiandien turiu pristatyti save jums ir iš tikrųjų galvoju, ką reiktų pasakyti, ir supratau, kad be galo sudėtinga yra per kelias minutes pamėginti save kaip nors pateikti. Jeigu žmogaus gyvenimą, teisininko karjerą, kuri trunka jau per 30 metų, būtų galima apibūdinti per kelias minutes, tai būtų labai paprasta. Iš tikrųjų ir patarlė tokia yra, kad sutinka pagal išvaizdą, palydi pagal kitus dalykus. Aš tikrai nesiruošiau ir negalvoju čia pasakyti kokią nors ugninę kalbą, kuri galėtų leisti susidaryti apie mane gerą nuomonę. Aš net neabejoju, kad dauguma iš jūsų mane pažįsta, žino mano darbus, ir, matyt, tos mano kalbos nebepakeis jūsų sprendimo. Jūs turite apsisprendimą, turite begalę informacijos šaltinių, kuriais galima remtis, ir, matyt, tai nulems jūsų vienokį ar kitokį sprendimą.

Trumpai apie save. Prezidento patarėja jau mane pristatė. Iš tikrųjų per ilgą, sakyčiau, teisininko karjerą teko būti įvairiose pozicijose, tiek prokuratūrą perėjau nuo žemiausio laiptelio iki generalinio prokuroro, tiek ir teismų sistemoje teko ir apylinkės teisme dirbti, teko ir apygardos teisme. Dabar paskutinius šešerius metus – Lietuvos apeliaciniame teisme. Be jokios abejonės, leidžiu pasakyti, kad turiu žinių, turiu patirties, ir aš net neabejoju, kad tiek mano žinios, tiek patirtis galėtų būti ir bus, jeigu taip atsitiktų, reikšmingos ir dirbant Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme. Puikiai suprantu, kad tai yra teismas, kuris formuoja teismų praktiką, ir būtent visuomenė, piliečiai, visada žiūri, ką pasakys Aukščiausiasis Teismas, koks taškas bus padėtas. Šiuo atveju tenka apgailestauti, kad iš tikrųjų ta teisminė praktika formuojama per bylas. Kartais, kol ta byla pasiekia Aukščiausiąjį Teismą, deja, bet tenka pasakyti, būna sulaužomas ne vieno žmogaus likimas. Mano požiūriu, kad, matyt, Aukščiausiasis Teismas turėtų aktyviau, ko gero, dalyvauti šitame procese, nelaukti konkrečios bylos. Mes puikiai matome ir stebime teisėkūros procesus, mes suprantame, dėl ko ir kam koks įstatymas yra priimtas, ir aš manau, kad galime dar ankstyvesnėje stadijoje kalbėti su kolegomis, su tyrėjais, su prokurorais, su teisėjais ir bandyti išsiaiškinti to įstatymo prasmę ir esmę, kad iš tikrųjų būtų padaroma kuo mažiau klaidų.

Šiaip, kalbant apie galimybes dirbti Aukščiausiąjame Teisme, aš jau minėjau, kad iš tikrųjų turiu didelę patirtį, suprantu, kaip atsiranda byla, kaip ji tiriama, kokie veiksniai tai lemia. Aš net neabejoju, kad tos žinios, be jokios abejonės, padės labiau suprasti ir įvertinti, pasakyti tam tikras įrodymų vertinimo taisykles. Manau, kad tai yra Aukščiausiojo Teismo duona, aš manau, kad ga-

lėčiau savo patirtimi, savo žiniomis prisidėti prie šios institucijos darbo, jeigu būčiau paskirtas Aukščiausiojo Teismo teisėju.

Esu pasiruošęs atsakyti į visus jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju už prisistatymą. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Bakas. Pirmininkavimą perduotu pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, kai vyko vienas stambiausių politinės korupcijos „Leo LT“ sandoris, jūs buvote generalinis prokuroras, visuomenė jus ragino kreiptis į teismą ir ginti viešąjį interesą. Tuo metu jūs atsisakėte tai daryti, tai liudija jūsų vieši paaiškinimai, raštai. Tuo metu K. Čilinskas taip apibūdino prokuratūros veiklą, kai kalbame apie milijardus, prokuratūros mašina sunkiai paleidžiama ir tarnybos nepradeda tirti žalos valstybei. Antras aspektas, jūs dabar paliekate pareigas Apeliaciniame teisme, kai jį drebina korupcijos skandalai. Mano klausimas. Kodėl jūs bijojote ginti viešąjį interesą, kada buvo daromas, jau dabar pripažinta, žalingas sandoris, tai yra neatlikote savo pareigų? Ir antras klausimas. Ar jums nebuvo žinoma apie jūsų vadovaujamame teisme ir teismų sistemoje bylų skirstymo manipuliacijas, prekybą teisingumu ir ką jūs darėte kaip vadovas ir teismų savivaldos, kad būtų užkirstas kelias korupcijai teismuose, prekybai teisingumu?

A. VALANTINAS. Ačiū už klausimą. Be galo sudėtingi klausimai. Aišku, tenka grįžti šiek tiek atgal, 10–11 metų, jeigu ne daugiau. Tai jūs puikiai suvokiate, ko gero, kalbant apie „Leo LT“ sukūrimą ir išardymą. Šioje situacijoje, aš pasakyčiau, ten teisės nebuvo daug, ten buvo ekonominiai, politiniai dalykai. Ir iš tikrųjų, matyt, nereikėtų mums niekada žaisti procesų, o turėtų suveikti tie mechanizmai, kurie yra patys efektyviausi ir geriausi. Ir aš manau, kad tuo metu tų mechanizmų, tiek politinių, tiek kitokių, buvo, jie vėliau ir suveikė. Kaip jūs žinote, šiandien to „Leo LT“ nėra. Aš nematau, kad ten buvo klaidingas sprendimas. Taip, visada buvo, yra ir bus raginančių elgtis vienaip ar kitaip, bet aš visada vadovaujuosi savo galva.

Atsakant į antrą jūsų klausimą, iš tikrųjų klausimas suformuluotas taip, tarsi aš viską būčiau žinojęs, toleravęs ir panašiai, ir panašiai. Žinoma, kiekvienas mes turime teisę taip manyti, bet aš atsakingai ir drąsiai pasakau, kad ne taip buvo. Ir iš tikrųjų teismo pirmininkui neįmanoma sukontroliuoti tam tikrų dalykų. Tam yra tarnybos, kurios dirba, kurios atlieka darbą. Ir aš šiandien iš šitos tribūnos galiu tik apgailestauti, kad ta byla dar teismo nepasiekė, nors jau eina treči metai.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Ačiū. Toliau klausia S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Gerbiamas pretendentė, kaip žinote, dekriminalizacijos įstatymas, kuriuo siekiama už nedidelį narkotikų kiekį panaikinti baudžiamąją atsakomybę ir ją perkelti į administracinę, visuomenės priimamas labai nevienareikšmiai. Koks būtų jūsų kaip teisininko, kaip teisėjo, dirbusio įvairių instancijų teismuose ir, be kita ko, buvusio generaliniu prokuroru, požiūris į šį įstatymo projektą ir problemą? Ačiū.

A. VALANTINAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų žinau apie tokį įstatymo projektą. Matyt, labai aiškiai reikėtų pasakyti, kad perkėlimas į kitą kodeksą, jeigu taip galima pasakyti, į Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, nereiškia, kad taip besielgiantys asmenys išvengtų atsakomybės. Ir europiniai teismai ne kartą yra pažymėję, kad mūsų Administracinių nusižengimų kodeksas – tai yra mažasis Baudžiamasis kodeksas.

Žinoma, kalbant apie įstatymų kaitą, visada, matyt, reikia atsakyti į klausimą, o ko mes siekiame? Taip, mūsų visuomenė turi problemą su asmenimis, kurių yra nemažai, kurie vartoja narkotines, psichotropines medžiagas. Ir klausimas, ar kriminalinėmis bausmėmis mes galime paveikti, pakeisti, įbauginti? Atsakymas, matyt, negalėtų būti vienareikšmis. Be jokios abejonės, Baudžiamasis kodeksas tam tikrą vaidmenį vaidina, bet jis tikrai nesprendžia problemos.

Kalbant apie šį konkretų įstatymą ar jo pataisas, aš manyčiau, kad į Baudžiamąjį kodeksą reikėtų pažiūrėti sistemiškai. Mes kalbame, kad tam tikras veikas perkelsime į Administracinių nusižengimų kodeksą, bet pamirštame, kad kodekse yra ir kitų straipsnių (pavyzdžiui, narkotinių, psichotropinių medžiagų kontrabanda), kur, nepriklausomai nuo kiekio, tai yra sunkus nusižengimas. Jeigu mes jau ką nors darome šioje srityje, tai reikėtų labai sistemiškai pažiūrėti į Baudžiamąjį kodeksą ir tada imtis pataisų.

Aš girdžiu, ir tai yra sakoma, kad taip mes išvengsime ar sumažės teistų žmonių, jeigu perkelsime į Administracinių nusižengimų kodeksą. Aš kaip vieną argumentą norėčiau pasakyti, kad Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 2 dalis kalba apie nedidelį kiekį narkotinių, psichotropinių medžiagų ir tai yra laikoma baudžiamuoju nusižengimu. O kaip jūs žinote, baudžiamasis nusižengimas teistumo neužtraukia. Tai aš nesu šalininkas arba, sakyčiau, priešingai, jeigu įmanoma dekriminalizuoti ir galima lengvesniais procesais pasiekti tam tikrų tikslų, taip ir reikia daryti, nes Baudžiamasis kodeksas, kaip aš ir minėjau, vaidina tam tikrą vaidmenį, bet nėra panacėja nuo tos ligos, kuria, deja, mes dar sergame.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kandidate, dėl jūsų kompetencijos tikrai niekam nekyla jokių abejonių. Klausimas yra dėl jūsų laikysenos komercinės veiklos, teisėjų komercinės veiklos, atžvilgiu. Čia kyla tam tikrų abejonių, bet aš tikiuosi, kad jūs jas išsklaidysite ir kaip buvęs Teisėjų tarybos pirmininkas, ir kaip Apeliacinio teismo teisėjas ir pirmininkas.

Koks jūsų požiūris į teisėjų mokymus, į mokymus, atkreipsiu dėmesį, ne studijų institucijose, ne mokslo institucijose, o teikiamus mokymus komercinėse įmonėse pagal užsakymus? Kiek teko skaityti, kiek teko domėtis, jūs paliecate abejonių, ir čia, man atrodo, būtų labai svarbu, kad iš Seimo tribūnos galbūt galėtumėte išsklaidyti jas. Ačiū.

A. VALANTINAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, matyt, teisinis reguliavimas yra gana aiškus, Konstitucija nedraudžia teisėjui to daryti, bet tada iškyla tas klausimas, kurį jūs užduodate ir šią dieną, kuris ne per seniausiai skambėjo ir šioje tribūnoje. Matyt, viskam yra ribos. Aš tik norėčiau pabrėžti, kad pagrindinė teisėjo funkcija yra bylų nagrinėjimas. Jeigu teisėjas turi tiek laiko, kad gali kone į visus skambučius atsiliepti ir kažkur vykti, toks dalykas man nėra priimtinas.

Aš žinau, kad Teisėjų taryba yra parengusi ir priėmusi rekomendacijas, aš manau, kad toks komercinis, jeigu taip galima pasakyti, teisėjų paskaitų skaitymas jau yra vakar diena. Aš suprantu, kad teisėjas turi būti laisvas žmogus, turi būti nepriklausomas nuo nieko, bet tam tikras standartas turi egzistuoti. Ir čia be galo svarbu, matyt, yra takoskyra tarp teisėjų nepriklausomumo nagrinėjant bylas ir tos užklasinės veiklos, jeigu taip galima sakyti, kurią jis vykdo. Aš visada į pirmą poziciją keliu ir kelsiu būtent teisėjo darbą. Jeigu bent menkiausią šešėlį galėtų mesti tokia veikla, aš labai aiškiai pasakyčiau, kad reikia rinktis: arba tu skaitai paskaitas, arba dirbi teisėjo darbą. Vienas asmuo to negali daryti.

Kita vertus, aš norėčiau labai aiškiai pabrėžti, kad tas paskaitas skaito ne visi teisėjai, nes paprasčiausiai ne visi gali tai daryti. Jūs puikiai suvokiate, kad vienam duota, kitam neduota pertekti žinias, kurias turi, ir iš tiesų yra pasitelkiami kvalifikuočiausi teisėjai arba jų prašoma tai daryti. Bet tai nepaneigia tos minties, kurią aš pasakiau, kad, mano galva, jeigu bent mažiausias šešėlis krinta, kad teisėjas gali būti šališkas ar neobjektyvus nagrinėjant bylą, atsakymas labai aiškus – jis negali užsiimti jokia kitokia veikla, kuri trukdo tiesioginiam teisėjo darbui.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Aš iš tų Seimo narių, kurie kol kas neturi apsisprendimo dėl jūsų. Mano toks klausimas: jūsų banguota karjera, kaip jūs čia pasakojote, ar jums labai reikia šio posto? Pirmas klausimas.

Kitas. Kokiu oru jūs kvėpavote kūdikystėje ir jaunystėje, iš kur esate kilęs?

Ir trečias klausimas. Kaip minėjo kolega V. Bakas, prekyba teisingumu, pabandykite suformuluoti: kai parduodi teisingumą, kas lieka? Ačiū.

A. VALANTINAS. Dėkui už klausimus. Kalbant, ar man labai reikia, aš ir šiandien esu teisėjas. Tikiuosi, kad labai suprantate, kad kiekvienas žmogus visada ko nors siekia. Aš niekada nepateisinu tų žmonių, kurie gyvenime nieko nebenori. Atsimenu, kai ateidavo į teismą padėjėjai, kurie sakydavo, kad man čia labai patinka ir aš visą laiką čia liksiu, aš sakydavau, kad nelabai tai yra gerai, nes žmogus visada kažko turi siekti. Norėdamas kažko siekti, be jokios abejonės, tada tu keli aukštesnius tikslus sau, aukštesnius įsipareigojimus. Aš manau, kad tai yra pažangos variklis. Mano galva, tai yra normalus siekis.

O šiaip šiandien aš esu tikrai garbingo teismo teisėjas, bet jeigu man bus suteiktas mandatas dirbti Aukščiausiąjame Teisme, tai, kaip aš sakau, aš atėjau čia savo noru ir labai aiškiai tą norą deklaruojau, kad aš noriu dirbti Aukščiausiąjame Teisme.

Dėl pavardės. Esu kilęs iš Žemaitijos, iš Mažeikių rajono, tai esu žemaitis. Nežinau, ta pavardė gal ir ne visai... žemaitiškos pavardės dažniausiai baigiasi galūne -is, bet yra tokia ta mano pavardė.

Kalbant apie tai, kas lieka pardavus teisingumą, tai, matyt, atsakymo čia ir nereikėtų – nieko nebelieka. Iš tikrųjų tai yra toks blogis, kurio, matyt, mes nė vienas nenorime, bet, deja, kartais taip atsitinka. Aš net neabejoju, kad tie žmonės, jeigu taip galbūt yra padarę, susilauks teisėto atpildo. Ačiū jums už klausimus.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas užsispyręs žemaiti, daug lydėjote į šią Seimo tribūną pretendentų, jutote jų būseną, matėte povandenines sroves. Kitaip sakant, jūs visko prisižiūrėjęs ir girdėjęs. Kaip jūs, patyręs teisininkas, vertinate situaciją, kad į kai kurias pareigas iš tos pačios garbingos tribūnos yra skiriama skubos tvarka, o kartais tas procesas užtęsiamas? Ar čia jūs neįžvelgiate politikavimo, politikų kišimosi, ar čia, jūsų nuomone, kitos priežastys?

Ir antras. Ar pritartumėte, kad į Konstitucinio Teismo darbą skyrimo tvarka būtų terminuota konkrečiais terminais, ar 3 mėnesiai, ar 5 mėnesiai, kad daugiau negalėtų eiti pareigų? Kaip vertintumėte tokį variantą, kad būtų skyrimo terminai? Ačiū.

A. VALANTINAS. Dėkui už klausimus. Dėl skubos. Matyt, aš nežinau gerai visų procedūrų, bet, be jokios abejonės, net ir patarlė tokia yra, kur nueina skubos darbas. Aš tik manau, matyt, kalbant apie Seimą, jūs puikiai žinote savo dienotvarkę, aš manau, ją sudėlioja taip, kad galėtumėte nuodugniai išanalizuoti žmonių, kurie stovi šiose tribūnose, tiek biografiją, tiek kvalifikacinius dalykus, tiek kitus ir priimti pačius tinkamiausius sprendimus.

Kalbant apie terminus, matyt, tie terminai, mano galva, yra, bet kartais yra užsižaidžiama procesais. Niekada man nepatiko situacija, kai siekiama ne konkretaus rezultato, o bandoma imituoti kokius nors procesus. Aš manau, kad kiekvienas turi atsakingai vykdyti savo pareigas. Tikrai valstybėje neturėtų būti tokių situacijų, kokias, deja, mes turime šiandien. Turime daugiau nei metus nesuformuotą Konstitucinį Teismą, Aukščiausiasis Teismas yra be vadovo. Mano galva, šita situacija yra negera, bet tie žingsniai, kurie dabar yra daromi, aš manau, kad viskas bus gerai, tai yra turės būti taip, kaip ir priklauso pagal įstatymą. Aš nemanau, kad čia reikėtų kokių nors pataisų, kurios kažką labiau įpareigotų. Aš manau, kad visi žmonės yra atsakingi, puikiai suvokia ir supranta, kokia reikšmė yra tiek Aukščiausiojo Teismo, tiek Konstitucinio Teismo, tiek kitų institucijų, kurias formuojant dalyvauja Seimas.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pretendentė, norėčiau jūsų paklausti dėl bylų monitoringo. Minėjote, kad jūs norėtumėte prižiūrėti, tai yra jūs išdėstėte tokią mintį, kad reikėtų tas svarbesnes bylas prižiūrėti, visą jų eigą. Bet ar jūs nemanote, kad pagrindinė problema dabar užsitęsusių bylų ir kartais labai prieštaringai priimtų sprendimų, tai yra kai vyksta ikiteisminiai tyrimai, pareigūnai dirba, o paskui ta byla arba subliūkšta, arba labai prieštaringai būna sprendžiama. Kokia jūsų nuomonė?

A. VALANTINAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų jūs palietėte labai skaudžią ir opią temą. Teismų sistemai taip pat. Nors ir kaip būtų gaila, bet apie teismų sistemos darbą dažniausiai sprendžiama pagal kelias bylas. Mes galime išnagrinėti labai sparčiai, sparčiausiai Europoje šimtus tūkstančių bylų, bet niekam tai nebus įdomu. Bus klausimas, kodėl ketvirtus metus nagrinėjama „MG Baltic“ byla, kodėl kita byla tiek truko, kodėl dar kita. Aišku, čia, matyt, reikėtų kompleksio dalykų, kurie galėtų tas problemas išspręsti.

Pirmiausia požiūrio klausimas. Aš leisiu sau prisiimti šiek tiek nuopelnų. Sausio 13-osios byla Lietuvos apeliaciniame teisme kiek buvo nagrinėjama? Sakysčiau, labai greitai, jūs net ir nesupratote, kada čia prasidėjo ir kada pasibaigė, mes jau turime šiandien sprendimą. Kartais užtenka labai nedidelių dalykų arba bent jau pademonstravimų, parodymų, kad šita byla yra prioritetas, kad tai yra valstybei svarbu. Žinoma, aš taip sakydamas galbūt esu neteisingas. Kiekvienam žmogui

jo byla yra pati svarbiausia, bet yra tokių bylų, kurios formuoja tiek teismų praktiką, tiek požiūrį į tam tikrus dalykus. Mano galva, matyt, reikėtų pradėti nuo tam tikrų organizacinių dalykų, aš net neabejoju, kad taip turėtų būti, kad toms byloms turėtų būti teikiamas prioritetas.

Kitas dalykas. Matyt, reikėtų pagalvoti ir apie tam tikrą įstatymų kaitą, nes dabar, jūs puikiai suprantate, ikiteisminis tyrimas įvyksta gana greitai. Metai, dveji – ar čia greitai, nepasakyčiau, bet ten procedūros yra paprastesnės. Kiekvieną ikiteisminio tyrimo veiksmą tu gali atlikti autonomiškai, jeigu taip galima pasakyti. O teismas tirdamas įrodymus teisme privalo užtikrinti, kad ten dalyvautų visi proceso dalyviai, kurie tame posėdyje turi būti. Mano galva, galbūt reikėtų svarstyti, čia, matyt, reikėtų platesnės diskusijos.

Aš visada keldavau klausimą: jeigu žmogus nenori dalyvauti vertinant surinktus duomenis ir pripažįstant juos įrodymais ar nepripažįstant teismo posėdyje, kodėl mes turime versti jį tą daryti? Mano galva, gal užtektų procesinės normos, kad teismas paskelbia, kad tokiuose posėdžiuose bus tiriami įrodymai, o kaltininko teisė – nori dalyvauk, nori ne. Jei tu nori apsiginti, pabandyti tuos įrodymus kaip nors paneigti ir pateikti savo versiją, tai tą daryk, jeigu tu nenori, tai netrukdyk proceso. O dabar mes, deja, kartais turime tokią situaciją, buvo tokių pavyzdžių, kad kai daug kaltinamųjų, tai jie serga pasikeisdami. Aš suprantu, kad sirgti čia mes kiekvienas galime, bet būna tam tikrų situacijų.

Taigi yra ir procesinių trukdžių, bet aš neatsisakau atsakomybės dėl to, kad nemaža dalis priklauso ir nuo teismo administracinių gebėjimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jau mes pridėjome šiek tiek laiko. Tikrai jis yra viršytas, kiek numatyta atsakyti į klausimus. Dėkoju kandidatui.

A. VALANTINAS. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau susitikimai frakcijose, komitetuose. Numatoma svarstyti pagrindiniame Teisės ir teisėtvarkos komitete ir po to, gegužės 18 dieną, numatytas svarstymas Seime. Galime dėl to sutarti?

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mizaro paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-201(2) (pateikimas)

Toliau kitas nutarimo projektas – Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mizaro paskyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-201(2). Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, vadovaudamasi Konstitucijos 67 straipsnio 10 punktu ir 103 straipsniu bei Konstitucinio Teismo įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, teikiu profesorių V. Mizarą skirti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju.

V. Mizaras yra labai patyręs ir gerbiamas teisininkas, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto dėstytojas, advokatas. 1997 metais V. Mizaras baigė studijas Vilniaus universitete, įgijo teisininko kvalifikaciją. Teisės magistro laipsnį įgijo 1998 metais Frankfurto universitete. Socialinių mokslų teisės krypties disertaciją rengė Miuncheno M. Planko institute. Ją apgynė 2002 metais Vilniaus universitete. Jam suteiktas teisės krypties mokslų daktaro laipsnis. Daugelį kartų stažavosi Italijos ir Vokietijos aukštosiose mokyklose. 2003–2015 metais V. Mizaras ėjo Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Privatinės teisės katedros vedėjo pareigas, o nuo 2009 metų eina Vilniaus universiteto profesoriaus pareigas. 2015 metais Vilniaus universiteto Senatas suteikė kandidatui profesoriaus vardą. Jis taip pat vadovauja Europos privatinės teisės ir intelektinės nuosavybės teisės mokslo centrui.

V. Mizaras yra daugybės mokslinių straipsnių, kelių monografijų ir kitos mokslinės doktrinos autorius. Mokslinės publikacijos paskelbtos tiek Lietuvoje, tiek užsienio valstybėse. Jo mokslinių interesų sritys – konstitucinė ir tarptautinė teisė, žmogaus teisių apsauga, taip pat paskiros privatinės teisės sritys, ypač intelektinės nuosavybės teisė ir informacinės technologijos, asmens privatumas, taip pat ir Europos Sąjungos teisė.

Kandidatas aktyviai dalyvauja visuomeninėje teisinėje veikloje. Nuo 2007 metų yra Tarptautinės intelektualinės nuosavybės teisės mokymo ir tyrimų plėtos asociacijos narys, aktyviai dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose mokslinių tyrimų projektuose. Nuo 2018 metų eina Žmogaus teisių stebėjimo instituto tarybos pirmininko pareigas. V. Mizaras yra dalyvavęs įvairių įstatymų projektų rengimo arba tobulinimo darbo grupėse, yra dirbęs ir teisingumo ministro patarėju civilinės teisės ir civilinio proceso teisės klausimais.

Nuo 2002 metų V. Mizaras vykdo ir advokato profesinę veiklą. Šios jo veiklos sritys yra nuo žmogaus teisių apsaugos iki privatinės teisės ginčų ir įvairių projektų. Daugiausia teikia teisinės paslaugas atskirų konstitucinių teisių gynimo klausimais, intelektualinės nuosavybės ir duomenų apsaugos, privatumo, žiniasklaidos bei atstovauja klientams Lietuvos ir supranacionaliniuose teismuose, Lietuvos ir Europos Sąjungos institucijose.

Profesorius V. Mizaras yra išskirtinę patirtį ir kompetenciją turintis teisininkas. Jo nuopelnai yra įvertinti Lietuvos ir Italijos ordinais. Profesorius du kartus yra gavęs nacionalinius lygybės ir įvairovės apdovanojimus. Tokios kompetencijos teisininkų Lietuvoje yra vienetai.

Aš labai vertinu V. Mizaro sutikimą kandidatuoti. Tikiu, kad jo profesionalumą ir kompetenciją taip pat įvertinsite ir jūs. Kviečiu palaikyti šį kandidatą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkui Pirmininkei už kandidatūros pristatymą. Dabar, kaip numato Statutas, į tribūną kviečiame kandidatą į Konstitucinio Teismo teisėjus gerbiamą V. Mizarą. Prašom, jums skiriamas laikas įžanginiam žodžiui. Po to – atsakymai į klausimus.

V. MIZARAS. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, ponios ir ponios. Tikrai nuoširdžiai sakau, kad turiu išskirtinę galimybę šandien prisistatyti jums kaip gerbiamos ponios Seimo Pirmininkės teikiamas kandidatas į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjus. Labai vertinu šį pasitikėjimą, kurį išreiškė gerbiamoji Seimo Pirmininkė, o savo sprendimą labiausiai motyvuuoju tuo, kad jeigu būtų pritarta mano kandidatūrai ir galėčiau eiti tokias pareigas, tai pagrindinis motyvas – panaudoti savo žinias, savo patirties kapitalą valstybės, žmonių ir visuomenės naudai. Kartu visiškai priimu ir suprantu, kokia didi atsakomybė, kokia atsakomybės apimtis einant šias svarbias pareigas man būtų.

Aš prisistatau, gerbiamieji Seimo nariai, gegužės 11 dieną, gegužės mėnesį, kuris, kaip, matyt, visi žinome, Lietuvos konstitucionalizmo istorijai ir tradicijai turi labai simbolinę ir didelę reikšmę. Aš turiu omenyje pirmiausia gegužės 3 dieną, kai prieš savaitę mes minėjome 230 metų Abiejų Tautų Respublikos valdymo įstatymo, vadinamosios pirmosios rašytinės Europos Konstitucijos, priėmimo metines, o štai šeštadienį galėsime paminėti 101 metus nuo 1920 m. gegužės 15 d. Lietuvos Steigiamojo Seimo rezoliucijos, kuria, be kita ko, Lietuva buvo paskelbta demokratine respublika. Taigi gegužės mėnuo yra svarbus mūsų šalies konstitucionalizmui ir savo prisistatymo kalboje aš tikrai sąmoningai noriu skirti dėmesį konstitucionalizmo tradicijoms, stabilioms, laikmečiui nepasiduodančioms konstitucionalizmo tradicijų vertybėms.

Jau pirmoje minėtoje rašytinėje Europos Konstitucijoje, mes žinome, buvo įtvirtinti labai svarbūs konstituciniai pamatai: tai pagarba teisei, teisės viršenybei, o kartu ir Konstitucijos tarnystė žmonijai, tautai ir valstybei; valdžių padalijimo principas, įstatymų leidžiamosios, vykdomosios valdžios atribojimas ir teismų nepriklausomumas. Trys laisvės: tai būtent valstybės laisvė nuo svetimųjų priespaudos; tautos laisvė, kuri įgyvendinama per tuomet siauriau suprantamus piliečius, bet vis tiek piliečių galiomis, ir, aišku, žmonių laisvė, anuomet irgi gana siaura, tai kaip laisvė atvykus į Abiejų Tautų Respubliką nuo įbaudžiavinimo, nuo priespaudos.

Teisės aktai nebūtinai gali išlikti galioti. Taip ir atsitiko su pirmąja rašytine Konstitucija. Ji nustojo galios dėl istorinių blogų priežasčių, bet daugiau nei po 150 metų tos konstitucinės vertybės, kurias ką tik paminėjau, vėl atgimė, jos nemirė, jos išliko. Jos buvo įtvirtintos pamatinuose Lietuvos valstybės teisės aktuose ir, aišku, dabartinėje mūsų 1992 m. spalio 25 d. Konstitucijoje.

Ką mes turime Konstitucijos preambulėje, taip pat ir atskiruose Konstitucijos straipsniuose? Tai taip pat pagarba teisei, teisinės, demokratinės respublikos siekį ir užtikrinimą, taip pat Konstitucijos tarnystę žmonėms, tautai ir valstybei ir, aišku, tas pačias tris laisves: valstybės laisvę, valstybės nepriklausomybę, tautos laisvę, kur irgi suverenitetas įgyvendinamas būtent tautos galiomis tiesiogiai arba per jus, kaip Tautos atstovus. Ir, aišku, žmonių laisvę, pagarbą visų žmonių tei-

sėms. Taigi štai tos pačios konstitucinės vertybės, derančios tarpusavyje, nesusipriešinančios, kaip Konstitucinis Teismas ir sako, jos tarpusavyje nekonkuruoja. Jos dera ir yra vienodos svarbos. Viena laisvė papildo kitą.

Stabilumas yra, taip, konstitucinė vertybė. Bet kartu aš vertinu ir Konstitucijos, aš sakyčiau, veiksnumą kaip vertybę. Veiksnumu aš vadinu Konstitucijos, kaip aukščiausios teisės, gebėjimą tarnauti žmonijai, valstybei ir visuomenei, atliepiant laikmečio kaitą, realijas. Ji pildosi turinčiuoju elementu, turiningaisiais elementais ir savo vaizduotėje aš regiu štai galbūt tokius labiausiai gyvajai Konstitucijai reikalingus dalykus – atliepti žmonijos ir valstybės poreikius dabartyje ir galbūt artimiausioje, o gal ir ilgalaikėje perspektyvoje. Pirmiausia aš matau, populiariai galbūt pasakysiu, iš dalies žaliąją Konstituciją, tai yra kaip stiprinimą valstybės ir žmonių pareigas aplinkos ir gamtos atžvilgiu. Konstitucijos 54 straipsnis įgis didesnę reikšmę, mano supratimu. Taip pat technologijos. Mes negalime tapti technologijų įkaitais. Viena vertus, mes pripažįstame draugiškumą technologijoms, kita vertus, mums svarbu, kad technologijos nepradėtų kenkti žmonių teisėms ir netgi valstybės interesams.

Taip pat puoselėti Lietuvos europietiską ir pilietinį identitetą bet koku atveju nepaneigiant nacionalinio tapatumo. Jį atrasti, jį puoselėti, ypač kultūrą ir kalbą, užtikrinti kiekvieno žmogaus, norinčio gyventi Lietuvoje ar išsaugoti su ja ryšį, orumą, darną, atvirumą, pilietiskumą. Ir, aišku, pats svarbiausias dalykas – tai vidaus priemonėmis saugoti ir ginti Lietuvos valstybės laisvę, nepriklausomybę, ne tik vidaus priemonėmis, bet ir buvimu tarptautinėje bendruomenėje, draugiškose Europos organizacijose su iš to išplaukiančiomis galiomis ir kartu išipareigojimais ginti ir saugoti tas pačias konstitucines vertybes.

Seimo Pirmininkė jau paminėjo svarbiausius dalykus iš mano profesinės veiklos. Atrodytų, gal ir nereikėtų kartotis, bet keletą dar akcentų, gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau paminėti.

Savo žinias ir patirtį kaupiau 23 metus įvairiose akademinio profesinės veiklos darbo srityse. Pradėjau, be abejo, nuo teisės studijų, gilinamąsias studijas dariau tarptautinės teisės ir Europos Sąjungos teisės srityje, konkrečiai – konstitucinės teisės ir nuosavybės apsaugos tiek Europos Sąjungos, tiek Europos Tarybos tarptautinėse sutartyse ir mūsų vidaus Konstitucijoje. Toliau dalyvaudavau įvairiuose moksliniuose projektuose, mokslinėse stažuotėse. Juose per savo profesinę praktiką ir gyvenimą praleidau daugiau nei penkerius metus.

Visada buvau aktyvus akademinį darbą dirbdamas Vilniaus universitete, taip pat atlikdamas visuomenines pareigas arba veiklą rengiant arba tobulinant atskirus teisės aktų projektus, Seimo Pirmininkės paminėtoje visuomeninėje organizacijoje. Ir pagaliau profesinė advokato veikla, kurią labai vertinu, nes čia labiausiai man teko pažinti vadinamąjį turiningąjį teisingumą, ne raidinį, o turiningąjį, prisiliesti prie realių žmonių, ne tik žmonių, bet ir juridinių asmenų patiriamų problemų ir taip patirti tikrąją teisės esmę, padėti spręsti konfliktus, ginčus, problemas įvairių teisės sričių – nuo atskirų konstitucinių teisių iki daug ginčų iš privatinės teisės srities.

Taigi visa šita sukaupta patirtis ir žinios, aš manau, galėtų būti naudinga man dirbant teisėju Konstituciniame Teisme. Per visą šitą laikotarpį aš ieškodavau, atrasdavau, kurdavau teisę. Šiandieną atvykau į Tautos atstovybę prašyti, gerbiami Seimo nariai, nuoširdžiai prašyti suteikti man mandatą ta patirtimi dalytis toliau, jau dirbant kitokį darbą, ir taip būti toliau naudingu žmonėms, visuomenei ir valstybei. Ačiū už dėmesį. Atsakysiu į jūsų turimus klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū už įžanginį žodį, už prisistatymą. Dabar 15 minučių skiriame klausti. Pirmoji klausia V. Aleknaite-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Pone pretendentė, nepaisant jūsų didelės istorinės apžvalgos, visuomenėje esate žinomas iš esmės kaip seksualinių mažumų interesų reiškėjas, jų reikalavimų gynėjas. Taigi ar yra teisinga jums kandidatuoti į Konstitucinį Teismą, kur reikalaujama ir objektyvaus požiūrio, ir nešališkumo? Ar nebūtų sąžiningiau stoti tiesiog į Laisvės partiją ir atstovauti savo ideologinėms nuostatoms politinėje erdvėje, ir reikšti jas politinėmis priemonėmis visiškai atvirai? O dabar kyla įtarimų, kad jūsų teikiama kandidatūra ir taip pat tas įstatymas, kuris laukia pateikimo, yra tam tikras ideologinis paketas, kuris siūlomas Seimui.

V. MIZARAS. Ačiū už klausimą. Visiškai suprantu jūsų klausimo, gerbiama Seimo nare, kontekstą, nes taip atsitiko, kad iš tikrųjų didžiausias dėmesys, paskelbus apie mano kandidatūrą, buvo kreipiamas į tam tikras teismines bylas, matyt, kai aš atstovavau asociacijai, kuri manė, jog

yra pažeista konstitucinė teisė į susirinkimų laisvę. Buvo keletas tokių bylų mano visoje profesinėje veikloje, bet kadangi, matyt, tose bylose buvo analizuojami labai jautrūs visuomenei klausimai, visiškai suprantu, kad būtent šiems klausimams apskritai ir skiriamas didžiausias dėmesys. Bet savęs nelaikau užsiimančiu vien tiktais atskirų, socialiai jautriai pažeidžiamų socialinių grupių teisių gynėju. Toli gražu – yra daug kitų žmonių, kurie žymiai aktyviau tai daro, bet kaip profesinės paslaugas teikiantis asmuo, kaip advokatas tikrai turėjau tokią galimybę, galėjau ir dėl šių konstitucinių teisių pažeidimų, įtariamai pažeidimų, bylose suteikti savo kompetenciją ir žinias.

Apie dalyvavimą politikoje tikrai nemąstau. Manau, kad aš nesu politikas, man netinka būti politiku. Aš labai mėgstu savo, kaip teisininko, kelią, visą savo profesinę veiklą. Labai mėgstu padėti žmonėms ar žmonių grupėms spręsti jų konfliktus ir problemas.

Dėl to, kad ar galbūt netrukdytų tai mano šališkumui. Aš puikiai žinau Konstitucijos 104 straipsnio 1 dalį. Konstitucinio Teismo teisėjai vadovaujasi tik Konstitucija. Ir tai yra mano pareiga. Aš šią pareigą suprantu kaip sąmoningas pilietis, kaip profesionalas. Manau, jeigu abejočiau, kad galėsiu vykdyti šią pareigą – vadovautis tik Konstitucija, matyt, būčiau nepriėmęs sprendimo kandidatuoti į Konstitucinio Teismo teisėjus.

Kita vertus, pabaigoje galbūt pabrėšiu, kad tam tikros pozicijos, kurios yra išsakomos viešai arba konkrečiose bylose, dar nereiškia kokių nors sprendimų priėmimo, ypač tokioje institucijoje kaip Konstitucinis Teismas. Konstituciniame Teisme yra devyni teisėjai, vyksta diskusijos, tuo ir yra stiprus Konstitucinis Teismas, bet, pabrėšiu, Konstitucinio Teismo teisėjai vadovaujasi tik Konstitucija.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pretendentė (aš čia, tiesiai prieš jus), jūs labai daug rašote straipsnių, ir aš su jais susipažinęs, apie šeimą, apie partnerystę, apie santuoką, tačiau jūsų autobiografijoje neradau jūsų šeiminės padėties. Gal galėtumėte pasakyti savo šeiminei padėčiai?

Antras klausimas apie politiką ir moralę. Jūs 2016 metais esate pasakę: drįsčiau abejoti, kad politikoje apskritai yra vertybių, iš esmės paprasčiausiai politinis siekis vykdyti duotus įžadus, programines nuostatas ir taip tenkinti savo partinius interesus. Kaip žmogus gali tenkinti savo partinius interesus arba vykdyti politines nuostatas, jeigu jis neturi vertybių? Ar aš kažką ne taip supratau? Prašom šiek tiek apie vertybes ir politiką, jeigu galima. Ačiū.

V. MIZARAS. Dėkoju už klausimą. Pirmasis klausimas dėl šeiminės padėties. Esu nevedęs.

Antras klausimas dėl vertybių ir politikos. Matyt, reikėtų dar pasižiūrėti visą to straipsnio kontekstą ar kokiam kontekste ta mintis buvo išsakyta, bet bendrąja prasme, matyt, tikrai neturėta omenyje, kad politikoje dalyvaujantys žmonės nesivadovauja vertybėmis priimdami sprendimus. Gal aš nebent turėjau tai omenyje (nepamenu to straipsnio), nebent tikrai tai, kad gal analizuojant konkretų sprendimą man pasirodė, kad buvo per mažai vadovautasi tam tikrais vertybiniais kriterijais. Bet neabejotinai ir jūs, Seimo nariai, priimdami sprendimus, pirmiausia, matyt, ir vadovaujatės vertybėmis, kurias jūs išpažįstate, gerbiate, taip ir turėtų būti.

PIRMININKAS. Toliau klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamo kandidato, kaip profesoriaus ir teisės eksperto, kompetencija iš tiesų nekelia abejonių, bet aš norėčiau užduoti kelis klausimus, kurie leistų mums kiek daugiau sužinoti jo požiūrį į tam tikras, sakykim, tiek teisinės problemas, kurios yra šiuo metu mūsų valstybėje ir susijusios konkrečiai su Konstituciniu Teismu, ir galbūt požiūrį į kai kurias konstitucines tiesas ir vertybes, kurios yra šiandien įvardytos mūsų Konstitucijoje.

Pirmas klausimas būtų, kaip jūs vertinate teisinę situaciją, kad Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui vadovauja asmuo, kurio kadencija baigėsi maždaug prieš metus, ir jis tebevadovauja jam?

Antras klausimas. Koks jūsų požiūris į Konstitucijos III skirsnio „Visuomenė ir valstybė“ 38 straipsnį, kad šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas, valstybė saugo ir globoja šeimą, motinystę, tėvystę ir vaikystę, santuoka sudaroma laisvu vyro ir moters sutarimu? Ar jūs manote, kad ši konstitucinė nuostata yra pakankama ir ją būtina saugoti, gerbti tam, kad tradicinė šeima Lietuvoje būtų stipri ir apsaugota? Dėkui.

V. MIZARAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimus. Pirmasis klausimas, kaip suprantu, dėl Konstitucinio Teismo pirmininko, jeigu gerai pamenu. Taip susiklostė tiesiog situacija. Man atrodo, matyt, niekas, nei pats Konstitucinio Teismo pirmininkas džiaugiasi tuo, nei platesnis sluoksnis, tarp jų ir įstatymų leidėjas. Aš tai vertinu labiau kaip išskirtinę situaciją, susidariusią per pastaruosius metus, bet reikia ir pripažinti, kad įstatymų leidėjas visada turi priimti informuojamus sprendimus skirdamas kandidatūras, tarp jų ir į Konstitucinio Teismo teisėjus. Taigi, jeigu įstatymų leidėjui nėra priimtini tam tikri kandidatai, jis turi atitinkamą sprendimą irgi priimti.

Tarkime, numanau, gal jūs galvojote taip paklausti, ar Konstitucinio Teismo teisėjas, pirmininkas turi eiti pareigas, kai pasibaigia įgaliojimai. Pagal dabartinį teisinį reguliavimą jis tokią galimybę turi. Mano manymu, jo veikla nepažeidžia galiojančių įstatymų. Man atrodo, kita vertus, gal tai ir gerai, kad užtikrinama toliau ta tęstinė Konstitucinio Teismo veikla.

Antrasis klausimas dėl Konstitucijos skirsnio „Visuomenė ir valstybė“. Aišku, 38 straipsnis yra labai svarbus mūsų tautai, visuomenei. Ilgą laiką vyksta visada jautrios diskusijos, jautrios, emocionalios, su tam tikrais ir vienos, ir kitos, ir trečios pusės argumentais, ir tai jau rodo svarbumą. Tačiau, mano manymu, visgi tradicinės, arba nebūtinai tradicinės, apskritai kalbant apie šeimų apsaugą, tarkime, vieno tėvo arba vienos motinos šeimas ar kitokias, tarkime, man atrodo, kad čia yra labiau socialinių teisių stiprinimo klausimas. Čia yra didžiausios, matyt, problemos, kurias patiria šeimos. Man atrodo, kad įstatymų leidėjas galėtų labiau tą stiprinimą atlikti ne Konstitucijos požiūriu, bet būtent ordinarinių, kitų įstatymų požiūriu, stiprindamas socialinę šeimų apsaugą ir taip kurdamas geresnį komfortą šeimoms gyventi Lietuvoje.

PIRMININKAS. Matau, kad gerbiamas S. Tumėnas dėl vedimo tvarkos nori kažką pasakyti.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ar negalėtų kandidatas trumpiau atskaičiuoti, nes yra daug norinčių pakalbinti? Ačiū.

PIRMININKAS. Mes negalime kažkaip labai griežtai apriboti kandidato pasisakymo trukmės. Manykime, kad išgirstas jūsų pageidavimas.

V. MIZARAS. Aš tikrai labai atsiprašau... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, tikiuosi, kad visi laikysimės tų normų. Toliau klausia A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Pone pretendentė, ar Konstitucinio Teismo teisėjas, būdamas nepriklausomas nuo institucijų, gali išlikti nepriklausomas nuo jo išpažįtamų vertybių ir ideologijos? Tai čia toks asmeninis klausimas.

Kitas klausimas. Ar Konstitucinis Teismas Lietuvoje yra pajėgus išspręsti visus normatyvinius politikų konfliktus? Ar tai jo priedermė? Ar tai negundo jo piktnaudžiauti savo išskirtine padėtimi? Ačiū.

V. MIZARAS. Labai ačiū. Geri klausimai. Pirmasis atsakymas į klausimą. Aš asmeniškai manau, jeigu konkrečiai apie mane, aš negalėčiau įvardinti, kokią aš turiu ideologiją. Matyt, aš jos neturiu, bet net jei ir turėčiau, tai yra mano pareiga, jeigu būčiau Konstitucinio Teismo teisėju, vadovautis tik Konstitucija. Jeigu aš šitos pareigos negalėsiu vykdyti, matyt, ir įstatymų leidėjas matytų ateityje, ir kiti, matyt, matytų, tai būtų galima arba nusišalinti nuo tam tikros bylos nagrinėjimo, arba kaip kitaip išspręsti. Bet aš savo įrodymą, kad aš tą pareigą suprantu vadovautis tik Konstitucija, galiu pateikti tik kaip savo sąmoningumą, kad aš tai suprantu ir žinau, ką reiškia vadovautis tik Konstitucija atsietai nuo savo pažiūrų ir ideologijų.

Antras klausimas. Labai sunkus klausimas. Ne tai, kad sunkus, bet jis yra labai aktualus, mano manymu, šių dienų kontekste. Viena vertus, aš labai gerbiu valdžių padalijimo principą, kas ką turi daryti. Konstitucinis Teismas pirmiausia neturi galių nusakyti, kaip įstatymų leidėjas turėtų reguliuoti tam tikrus teisinius santykius. Viena.

Antra, būtų gerai, ir tikrai jūs teisus, mano manymu, esate, kad tam tikri klausimai apskritai yra išimtinai tautos atstovybės reikalas, ypač tokie jautrūs klausimai. Kaip pavyzdys Stambulo konvencija. Aišku, kad čia yra tik įstatymų leidėjo, kaip tautos atstovybės, reikalas, kaip suverenių galių įgyvendinimas priimti sprendimą šiuo klausimu. Niekas kitas negali įsikišti. Taip, yra tam tikri klausimai, galbūt galėtų būti praplėstas sąrašas kaip pavyzdžių, kur pirmiausia visada turi pasisakyti įstatymų leidėjas kaip tautos suverenių galių įgyvendintojas.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pretendente, jūs savo prisistatyme paminėjote, kad šis mėnuo labai svarbus ir Lietuvai, ir konstitucingumui, tai yra 230 metų nuo Gegužės 3-iosios Konstitucijos priėmimo ir jos iškilmingo minėjimo. Kaip žinome, vienas svarbiausių principų joje yra valdžių padalijimo principas.

Neseniai Konstitucinis Teismas priėmė sprendimą dėl tiesioginių merų rinkimų. Tikiuosi, jūs nagrinėjote, susipažinote su juo. Norėčiau sužinoti, kaip jūs vertinate tokį sprendimą, nes dabar labai plačių vertinimų yra už Konstitucinio Teismo ribų, kvestionuojamas atstovaujamos demokratijos principas, visų tarybos narių lygybės principas. Kaip jūs vertintumėte ir kokius sprendimus, keisdamas Konstituciją, turėtų priimti Seimas, jeigu jūs rekomenduotumėte? Ačiū.

V. MIZARAS. Kadangi 2 minutės, tikrai bandysiu ką nors per tas 2 minutes pasakyti. Bet jeigu bus susitikimas jūsų frakcijoje, bus galima pratęsti tą diskusiją.

Aišku, esu susipažinęs su šiuo balandžio 17 dienos nutarimu. Pati rezoliucinė dalis, kad prieštarauja 119 straipsniui, mane įtikina. O tai, kad tam tikrose vietose yra rekomendacijų, tiesioginių ar labiau netiesioginių, kaip įstatymų leidėjui sureguliuoti šiuos klausimus, labiau vertinu vis dėlto neigiamai, kadangi, kaip prieš tai minėjau, gerbdamas valdžių padalinimo principą sakau, jog Konstitucinis Teismas neturėtų sakyti įstatymų leidėjui, kaip ką reguliuoti.

Dar viena mintis trumpai per šias 2 minutes, koks, tarkime, receptas galėtų būti. Aš galbūt tik tokią abstrakciją... Aš manau, kad pirmiausia reikia išgryninti mero įgaliojimus, kokius norime mes matyti, ką turi daryti meras, ir tada galvoti apie mero statusą. Kitaip tariant, čia kaip namas – pradėti statyti nuo pamatų, o tada dengi stogą. Jeigu mes galvosime apie statusą, o tada apie įgaliojimus, man atrodo, taip niekas nestato.

PIRMININKAS. Klausia I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kandidate (aš štai čia), norėčiau jūsų paklausti dėl individualaus konstitucinio skundo. 2020 metais Konstitucinis Teismas gavo 231 individualų konstitucinį skundą. Iš šio skaičiaus išspręstas 181 tokio skundo priimtino nagrinėti Konstituciniame Teisme klausimas. Teismas priėmė nagrinėti iš viso 5 individualius konstitucinius skundus, 151 individualų konstitucinį skundą visa apimtimi atsisakė nagrinėti, 17 skundų visa apimtimi grąžino pareiškėjams ir 7 iš dalies grąžino. Kaip jūs manote, kokios priežastys lemia, kad vis dėlto absoliuti dauguma individualių konstitucinių skundų net nepereina tos priėmimo stadijos, net nėra priimami nagrinėti Konstitucinio Teismo? Ir kaip, kokiais būdais, manytumėte, šias priežastis būtų galima pašalinti? Ačiū.

V. MIZARAS. Labai ačiū už klausimą. Sudėtingas iš tikrųjų klausimas, bet gal nuo pabaigos aš ir pradėsiu atsakymą. Manau, kad yra dar per trumpas laiko tarpas, laikotarpis, kad galėtume daryti tam tikras išvadas, įžvelgti kokias nors problematikos tendencijas su mintimi, kaip reikėtų tobulinti reguliavimą, jeigu reikėtų. Manau, reikėtų palaukti dar bent porą metų ir tada analizuoti situaciją ir spręsti, ar reikėtų tobulinti.

O tai, kad daug yra paduodama individualių skundų, o nedaug yra priimama nagrinėti, man atrodo, kad pačioje pradžioje, nes tai yra tik pati pradžia, galima sakyti, natūralus procesas ir reiškinys, mano manymu, kitaip net ir negali būti. Kiek aš esu susipažinęs su individualių skundų nepriėmimo praktika ir argumentais, dominuoja, jeigu aš neklystu, priežastis, pagal kurią labiausiai atsisakoma, tai būtent nežinybingumas. Tai yra kreipiamasi ne dėl tų teisės aktų konstitucinės atitikties vertinimo, dėl kurių turi kompetenciją Konstitucinis Teismas.

Antra, kiek pamenu, priežastis yra, kad praleistas, pavyzdžiui, terminas. Galbūt ne antra pagal reikšmingumą priežastis, bet dėl praleistų kreipimosi terminų – keturių mėnesių. Taip pat neišnaudotos visos vidaus gynbos priemonės arba ten kitokių formalių tam tikrų dalykų neatitinka.

Bet mane džiugina, kad dėl teisinių motyvų nebuvimo, dėl ko būtų atsisakyta priimti individualų skundą, – ši priežastis yra gana nedažna, tai yra labai nedaug individualių skundų buvo atsisakyta priimti, nes nebuvo teisinių motyvų. Aš manau, kad tos priežastys, kurios dominuoja, yra, matyt, ištaisomos brandinant šį institutą, taikant jį praktikoje kol kas be jokio teisinio reguliavimo įsikišimo.

PIRMININKAS. Laikas, skirtas klausti, jau baigiasi. Paskutinis klausia V. Ažuolas. Nėra. Dėl vedimo tvarkos – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Vis dėlto skiriame Konstitucinio Teismo teisėją ir 15 minučių klausti – tai toks nesusipratimas. Čia nėra eilinis klausimas.

PIRMININKAS. Taip parašyta Statute.

V. BAKAS (MSNG). Aš siūlyčiau pratęsti dar šiek tiek laiką, nes yra daug užsirašiusių paklausti ir tai tikrai svarbu.

PIRMININKAS. Man atrodo, kolegos, frakcijose visi turėsite galimybę paklausti. Vis dėlto dar mes turime numatyti laiką apsvastyti Vyriausiosios rinkimų komisijos narius. Aš vis dėlto siūlau laikytis Statuto reikalavimų ir nepratęskime.

Vis tiek čia gana daug užsirašiusių, visi bet kuriuo atveju nepaklaus. Ačiū kandidatui ir...

V. MIZARAS. Ačiū posėdžio pirmininkui ir Seimo nariams.

PIRMININKAS. ...tuomet pradėdame nagrinėti kitą klausimą. Tiesa, prieš tai – komitetas, aišku, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Seime numatome svarstyti gegužės 18 dieną. Frakcijos ir Mišri grupė grafiką yra gavusios, tikiuosi, kad visi sugebės suderinti tinkamą laiką susitikti su kandidatu.

12.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-472 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristatau nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“. Šiandien pradėdame naujos Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymą. Pagal VRK įstatymo nuostatas, komisija yra sudaroma iš komisijos pirmininko, kurį siūlo Seimo Pirmininkas, teisingumo ministro pasiūlytų dviejų aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą turinčių asmenų, kuriuos Seimas skiria slapto balsavimu, Lietuvos teisininkų draugijos pasiūlytų dviejų aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą turinčių asmenų, kuriuos Seimas taip pat skiria slapto balsavimu, ir Respublikos Prezidento pasiūlytų dviejų aukštąjį išsilavinimą turinčių asmenų, kuriuos Seimas skiria taip pat slapto balsavimu. Taip pat į komisijos sudėtį įeina partijų, gavusių Seimo narių mandatų daugiamandatėje rinkimų apygardoje, pasiūlyti asmenys, turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir darbo rinkimų komisijoje patirties.

Vyriausiosios rinkimų komisijos nariais Respublikos Prezidentas siūlo rinkti Š. Liekį ir A. Vaišnį. Lietuvos Respublikos teisingumo ministrė siūlo I. Milašiūtę ir J. Udrį, o Lietuvos teisininkų draugija siūlo L. Martinaitytę ir A. Puksą. Taip pat siūloma skirti VRK nariais šiuos partijų pasiūlytus kandidatus: J. Baušytę Liberalų sąjūdžio siūlymu, M. Čerkauską Laisvės partijos siūlymu, O. Kilkinovą Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos siūlymu, G. Matiekuvienę Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų siūlymu, J. Pankauską Lietuvos socialdemokratų partijos siūlymu, J. Petrušauskienę Darbo partijos siūlymu. Šiandien pristatomi kandidatai atitinka formaliuosius įstatymo keliamus reikalavimus. Dėl visų kandidatų buvo kreiptasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą, kad būtų pateiktos išvados pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnį. Atsakymai yra gauti, nenustatyta aplinkybių, dėl kurių kandidatai negalėtų eiti pareigų Vyriausiojoje rinkimų komisijoje. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininką skiria Seimas Seimo Pirmininko teikimu. Keliais žodžiais norėčiau pristatyti mano teikiamą kandidatūrą į šią poziciją.

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininke Seimui siūlau skirti J. Petkevičienę. Tai yra puiki teisininkė, nepriekaištingos reputacijos, turinti didelę darbo Vyriausybės kanceliarijoje patirtį ir darbo VSD patirtį. 2006–2009 metais vadovavo Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai. J. Petkevičienei teko dalyvauti ir akademinėje veikloje, vesti seminarus ir paskaitas profesinės etikos ir korupcijos prevencijos klausimais, taip pat ir Seimo nariams, ir kitiems politikams. Nuo 2019 metų kandidatė yra Lietuvos šaulių sąjungos narė. Tikiu, kad ji užtikrins skaidrų ir profesionalų komisijos darbą. Kviečiu Seimą palaikyti šią kandidatūrą. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar pasakysiu, kaip toliau mes organizuosime kandidatūrų svarstymą. Jeigu pageidauja, suteiksime žodį trumpai pasisakyti kandidatei į komisijos pirmininkes. Na, jau nusistovėjo tradicija, kad kiekvienam kitam kandidatui į komisijos narius žodis nesuteikiamas, bet kiekvienas kandidatas privalės atsakyti į Seimo narių klausimus, o klausiančių kviečiu nurodyti, į kurį kandidatą kreipiatės, kam adresuojate klausimą. Pirmininkė galbūt trumpai prisistatys, tada galės atsisėsti šalia kitų kandidatų, nes nežinome, kiek čia kam bus klausimų, kad nereiktų visą laiką stovėti tribūnoje. Jeigu pirmininkė pageidauja, kviesčiau į tribūną.

J. PETKEVIČIENĖ. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama Seimo nariai. Iš tiesų pasiūlymas eiti šitas atsakingas pareigas buvo netikėtas, pasakysiu sąžiningai, nustebino, svarsčiau, vertinau, kokios atsakingos tos pareigos yra, ir sutikau kandidatuoti. Trumpai papildysiu apie save, ko gal dar nėra viešojoje erdvėje, kad negaiščiau jūsų laiko. Tai du momentai. Pirmas. Mano ryšiai su politinėmis partijomis, su verslais, koncernais ir panašiai. Tokių ryšių nėra, jokių tokių ryšių neturiu. Mano turtas, kadangi jau keletą metų viešai neprivalau deklaruoti, yra butas Druskininkuose. Čia tiek papildyti.

Kiek teko susipažinti su Vyriausiosios rinkimų komisijos situacija, tai yra kas man labiausiai viešojoje erdvėje krenta į akis, tai VRK ir, manau, politikų laukiantis iššūkis – elektroninio balsavimo rinkimų sistema, jos sukūrimas, jos testavimas, *pilotiniai* bandymai ir panašiai. Tai yra labai rimta, bet nematau, kad tai nėra įgyvendinama. Matau svarbiausią iššūkį Vyriausiosios rinkimų komisijos.

Apie pokyčius, kurie galbūt vieni yra svarbesni VRK, kiti mažiau svarbūs, bet kas krito labiausiai į akis, tai komisijos atliekamų tyrimų efektyvumas, atliekamų tyrimų terminai, sprendimų nuoseklumas, būtinas politinės reklamos stebėsenos modernizavimas. Ką visgi manau, tai neturėtų išgąsdinti nei VRK narių, nei tuo labiau sekretoriato darbuotojų, bet manau, kad būtinas Vyriausiosios rinkimų komisijos veiklos auditas, vadinamoji galimybių, grėsmių, silpnųjų ir stiprybių analizė, nes veiklos pokyčiai galimi tik tuo atveju, kai žinome, kokios vietos yra stiprios, kokios silpnos. Be abejo, peržiūrėjus dokumentus labai norėtusi VRK veiklos reglamentą visgi pakeisti, kad būtų efektyvesnis darbas.

Be abejo, teisinis reglamentavimas ir rinkimų sistemos tobulinimas labai svarbu ir norėtusi, kad visgi eitume link... Mačiau, jau dabar yra pakankamai parengtas projektas. Dėl Rinkimų kodekso parengimo ir reglamentavimo. Be abejo, VRK galėtų prisidėti kaip teisininkai, kaip praktikai, o įstatymų leidėjui tai būtų nemaža parama.

Ką galiu pažadėti? Trumpai. Du dalykus galiu pažadėti šimtu procentų – tai savo nešališkumą ir bendradarbiavimą, ir, aišku, bendravimą su jumis visais. Tikiu, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos esami ir būsimi nariai, kurie teikiami, ir VRK sekretoriatas yra ir bus vieninga, stipri, sąžiningai dirbanti komanda, nes be komandos, manau, darbas niekur nėra įmanomas. Taigi atsiųdu jūsų klausimams.

PIRMININKAS. Ačiū. Kaip jums patogiau, ar čia stovėti, ar prisėsti prie kolegų?

J. PETKEVIČIENĖ. Gal galiu atsisėsti.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar klausimai. Pirmasis – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Iš tikrųjų mano klausimas būtų tiek kandidatei į pirmininkus, tiek galbūt kuriam nors iš komisijos narių, kuris bus drąsiausias atsakyti į tokį klausimą. Visose pasaulio šalyse, taip pat ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, per prezidento rinkimus iškilo visa aibė klausimų dėl balsavimo saugumo, patikimumo, dėl to, kaip turėtų būti balsai skaičiuojami.

Lietuvoje turime ne vieną diskusiją. Ir man pačiam yra tekę dalyvauti Vyriausiosios rinkimų komisijos surengtoje diskusijoje dėl internetinio balsavimo galimybių ir jų saugumo. Vis tik tai visos tos diskusijos nepateikė aiškių atsakymų, kaip šiandieniniame pasaulyje turėti visiškai tvarią, saugią, skaidrią sistemą.

Kaip jūs manote, ar būtų sprendimas, ką diskusijose įvardino ne vienas ekspertas, kad jeigu žmogus per internetinę bankininkystę turėtų galimybę patikrinti savo balsą, kaip jis balsavo, ir visą laiką tai būtų prieinama, ar tai neužtikrintų demokratinės tvarios sistemos ir skaidrumo bet kurio balsavimo, kad kiekvienam žmogui būtų aišku, kad jo balsas patenka ten, kur jis ir turi patekti? O galbūt siūlytumėte kokį nors kitą metodą tam, kad mes žinotume, kad mūsų rinkimų ir

balsavimo sistema yra skaidri, ir nereikėtų tiek vargti, kaip dabar yra vargstama, kai yra skaičiuojami balsai? Dėkui.

PIRMININKAS. Pirmininkei klausimas tuomet.

J. UDRIS. Aš galėčiau atsakyti. Pretendentas į VRK narius J. Udris. Aš jau tris kadencijas esu buvęs VRK nariu ir internetinio balsavimo klausimus esu nagrinėjęs nuo 2005 metų, taip pat man yra tekę dirbti ir stebėti internetinį balsavimą gyvai ne tik Estijoje, bet ir kitose valstybėse. Taip pat teko dirbti su kompanijomis, kurios būtent pasauliniu lygiu įvairiose šalyse ir įvairiais balsavimo lygmenimis diegia tokius sprendimus.

Aš gerbiavam Seimo nariui galiu atsakyti, kad balsavimo patikimumą iš tikrųjų lemia du komponentai, kurie yra visiškai skirtingi. Pirmas iš jų yra socialinis ir rinkėjų pasitikėjimo balsavimo sistema komponentas. Kaip pavyzdį pasakysiu: Vokietijos federalinis teismas yra baigęs klausimą dėl elektroninio balsavimo svarstymo Vokietijoje būtent dėl to, kad didžioji dalis rinkėjų nėra pakankamai techniškai išprusę, kad galėtų pasitikėti sistema. Kai kalbate apie bankininkystę, vis dėlto tai yra pinigai, yra audituojama, yra skaidru, atvira, procesai matomi, o elektroninio balsavimo atveju balsavimų slaptumas yra esminis demokratinių rinkimų veiksnys, tačiau yra techninių priemonių (tai ir estai tam tikra prasme naudoja, kiti sprendimai), kaip užtikrinti patikrinamumą, ar buvo įskaitytas būtent toks balsas, kaip jis buvo pateiktas. Techninių priemonių tam yra. Klausimas yra, kad įsitikintume, kad tos priemonės iš tikrųjų veikia, reikalingas nemažas techninis išsilavinimas ir nemažai žinių, kad turėtume gilų ir išsamų rinkimų sistemos tikrumą. O didžioji rinkėjų dalis yra kitų, savo sričių specialistai, tai ir mokytojai, ir gydytojai, ir socialiniai darbuotojai, ir bedarbiai, ir kas tik nori, ir jie nebūtinai turi tų žinių, kad galėtų lįsti į matematinius kriptografijos niuansus.

Trumpai atsakant – taip, mes turime kurti tokią sistemą, kuria rinkėjai pasitikėtų, suprastų, kaip ji veikia, ir atitinkamai, mano asmenine nuomone, tuos sprendimus dėl internetinio balsavimo galima daryti ten, kur rinkėjui atvykti į balsavimo vietą balsuoti tradiciniu būdu yra gana sudėtinga. Kalbant apie balsavimą užsienyje, sprendimai yra. Kai bus sukurtas ir ekspertams pristatytas techninis prototipas, bus galima vertinti, saugus jis ar nesaugus. O paskui jau yra socialiniai komponentai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų kandidatėi į pirmininkes, nes taip pabaigė žodžiais „atsiduodu klausimams“, taip suintrigavo toks dalykas. Atsiduoti, žinote, nelabai įmanoma šiai valdančiajai daugumai arba parduoti savo sielą ir tikėjimą, kas irgi gali būti, nes jūs savo kalboje pasakėte, kad atsiribojate nuo koncernų ir panašiai, o, kaip žinote, partijos, kurios esate teikiama, būtent tas koncernas tą partiją valdė ir tvarkė, ir toliau vyksta teisiniai ginčai, VRK tyrimus tiria, tad nelabai įsivaizduoju, kaip jūs galėsite atsiriboti.

Bet man kyla kitas klausimas. Kaip žinote, Vyriausioji rinkimų komisija, tvirtindama apygardų komisijų pirmininkus ir kai apylinkių komisijos apygardas tvirtina, atsižvelgia į patirtį, žinias ir darbą rinkimų metu. Dabar žiūriu aš jūsų CV ir esu nustebęs: arba čia yra klaida, ar dar kas nors, gal galite įvardinti, kada jūs dirbote bet kokioje komisijoje – ar tai apylinkės komisijoje, ar tai apygardos komisijoje? Kaip matau, kažkada esate dirbusi ir notaro padėjėja Druskininkuose, Teisingumo ministerija irgi siūlo savo atstovus tiek į apylinkių komisijos, tiek į apygardos komisijos narius. Ar buvote, ar ne? Ar nebus keista, kai žmogus be patirties vertins kitus ir skirs į pareigas, kur reikalaujama patirtis?

Kitas dalykas, ką jūs veikėte nuo to laiko, kai baigėte darbą Druskininkų notarų biure 2009 metais? Matau, baigėte darbą, vis dėlto dabar 2021 m. gegužės 11 d. – ilgas laiko tarpas. Patirtis, žinios, komunikacija ir tobulėjimas – tai neatsiejama žmogaus dalis. Ką jūs visą tą laikotarpį veikėte?

J. PETKEVIČIENĖ. Ačiū už klausimą. Pirmiausia apie nešališkumą, tikrai nepaisant to, kokia partija deleguoja ir teikia, tai neturi jokios reikšmės. Neturiu jokių ryšių, tikrai būsiu ir buvau visą gyvenimą nešališka. Šimtas procentų.

Dėl darbo patirties. Iš tiesų neturiu ką slėpti, nesu dirbusi jokiaje rinkimų komisijoje, to nesusigalvosu, bet to ir nereikalauja įstatymas. Manau, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos pirminin-

kas yra visų pirma institucijos vadovas, valstybinės institucijos vadovas, ir kartu su komisijos narių, turinčių nemažą darbo patirtį rinkimų komisijose, komanda galėtų sėkmingai veikti. O vadovaujamojo darbo patirties tikrai turiu labai daug.

Kodėl nedirbau pusantrų metų? Tiesiog tikrai asmeninės aplinkybės. Aš jau penkeri metai esu išvykusi iš Vilniaus dėl asmeninių aplinkybių, nes tiesiog reikėjo padėti savo seniems tėvams dirbuotis. O Druskininkuose rasti darbą yra labai sunku, tai aš jo ir neturėjau. Vėlgi čia jūsų vertinimas. Tai buvo tik asmeninės aplinkybės.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas kandidatui į pirmininkes taip pat bus apie VRK darbą. Palyginę dvi institucijas – VRK ir VTEK, mes matome ganėtinai didelį skirtumą. VTEK'as, ypač mums, politikams, yra tokia tikrai pozityvi institucija ta prasme, kad tu visada paskambinęs gali gauti konsultaciją, net ir tokiais atvejais, kai, tarkim, nori kažką deklaruoti ir nežinai, kaip tai padaryti. Tuo tarpu rinkimų metu su VRK mes susiduriame dažniausiai esant tokiai situacijai, kai neaišku, kaip interpretuoti taisykles, kaip pažymėti reklamą ir kitus dalykus, tačiau paskambinęs į VRK dažniausiai gauni tam tikrą atsakymą, kad mes nieko negalime padėti ir atsakyti, jeigu bus skundas, tada tirsime ir nustatysime, ar yra pažeidimas.

Klausimas labai paprastas. Ar galvojate įdiegti kokią nors konsultavimo sistemą, kad būtų ne tik tas skundų principas, bet ir kažkoks išankstinis konsultavimas politinėms jėgoms, kaip elgtis vienoje ar kitoje situacijoje?

J. PETKEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Atsakysiu visų pirma dėl VRK rekomendacijų. Tikrai krito į akis, kad turėtų būti sukurtas tam tikras VRK rekomendacijų ir konsultacijų mechanizmas. Politinės reklamos, stebėsenos mechanizmas, vadinamoji reklamos gaudyklė, turėtų būti irgi tobulinama. Peržiūrėjus visus VRK sprendimus, galima juos sisteminti ir tuomet parengti atitinkamas rekomendacijas, prevencines rekomendacijas, kad būtų daugiau aiškumo. Jeigu trumpai, tai galbūt tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau kalbinti Seimo Pirmininkę, nes man didžiausia intriga, kad neteikiama dabartinė pirmininkė, kuri tikrai nebuvo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos proteguota vadovė. Atvirkščiai, man regis, kad ji visiems buvo nuosekliai teisinga. Tikiu, kad ir naujoji pirmininkė bus tokia savo darbe. Gerbiama naujoji pirmininke, kaip jums atrodo, ar yra plusas, ar minusas, kad jūsų komanda, nors ir iš solidžių žmonių, yra visiškai nauja?

Antras dalykas. Ar jūsų artimiausioje darbotvarkėje numatoma peržiūrėti rinkimų apygardų ribas? Tai ir parodys jūsų atsparumą politinėms jėgoms, politikų spaudimui. Ačiū.

J. PETKEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų teikiama nauja Vyriausiosios rinkimų komisijos sudėtis nebus nauja. Į narius teikiami buvę VRK nariai, taigi turintys pakankamą patirtį. Tai viena.

Dėl darbotvarkės. Tikrai nesudarinėju darbotvarkės, nebūdama paskirta ir patvirtinta. Tai tiek atsakiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Nėra salėje? Nėra. Toliau M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsisakau, pirmininke.

PIRMININKAS. Tuomet klausia M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas bus kandidatui į VRK pirmininko pareigas. Iš esmės prisistatymo metu jūs kaip ir pristatėte, kad internetinio balsavimo parengiamieji darbai, sakykime, to grunto padėjimas ir testinimas, yra vieni iš svarbiausių prioritetinių darbų programoje. Tas labai sveikintina, nes įstatyminė bazė jau parengta praeito Seimo, šio Seimo pritarimas yra platus. Neseniai Pasaulio lietuvių komisija taip pat patvirtino rezoliuciją, įpareigodama institucijas dėsningai, sistemingai siekti pirmojo bandomojo internetinio balsavimo bent jau Pasaulio lietuvių apygardoje. Ar matytumėte alternatyvų išplėsti tai į savivaldos rinkimus ir galbūt į Seimo rinkimus?

J. PETKEVIČIENĖ. Be abejo, kalbėdama apie šitą iššūkį – elektroninio balsavimo sistemos sukūrimą, turiu mintyje ne tik kuriuos vienus rinkimus. Tai turėtų apimti visą balsavimo sistemą Lietuvos Respublikoje. Bent jau mano manymu, taip turėtų būti. Tačiau, kaip ir kolega kalbėjo, tai yra sudėtingas procesas ir Vyriausiojoje rinkimų komisijoje dirbantys trys informacinių technologijų specialistai vieni to nepadarys. Tam turi būti sutelktos visos kiek įmanoma ir VRK, ir galbūt net kitų institucijų specialistų pajėgos, kadangi ne vien technologiniai sprendimai – ypač šiais laikais, dezinformacijos ir melagienų laikais, ši sistema turi būti patikima ir turėti ypatingą pasitikėjimą visuomenėje. Tai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente į pirmininko pareigas, šiandien turbūt daugiausia klausimų tenka jums. Aš norėčiau paklausti, kaip jūs žmogiškai vertinate Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 6 straipsnio reikalavimus pretendentui? Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui nėra reikalavimo būtinai turėti patirties rinkimų komisijose, o 7 straipsnyje eiliniam komisijos nariui būtina patirtis, ar tai būtų savivaldos rinkimų komisijos, ar prezidento, ar kitų rinkimų. Kaip jūs manote, kaip tai paveiks jūsų darbą, kai komisijos nariai turės tikrai daugiau patirties negu jos pirmininkas, kaip jūs pati vertinate, ar tai nebūtų privalomas reikalavimas ir pirmininkui tokią patirtį turėti? Ačiū.

J. PETKEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų nesu įstatymų leidėjas, įstatymas yra toks, koks yra.

Kaip vertinu? Institucijos vadovas yra vadovas. Komisija yra kolegiali. Ji sudaroma iš narių, turinčių patirties rinkimų komisijoje. Ar tai yra teisinga, ar ne, ne man vertinti.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiama kandidatė, iš tiesų klausimas turbūt aktualiausias – apie finansus. Nežinau, ar jūs, prieš teikiant jūsų kandidatūrą, kalbėjote su Seimo Pirmininke dėl finansavimo perspektyvos, nes turbūt šiek tiek žinote, arba artimiausiu metu susipažinsite, apie situaciją ir komisijos narių, komisijų narių savivaldybėse, kiekvienoje apylinkėje, koks yra darbo užmokestis ir kaip sudėtinga iš tiesų kompetentingų komisijų narių pritraukti. Atlygis iš tiesų daugeliu atvejų yra tikrai neproporcingas.

Ar jūs aptarėte su Seimo Pirmininke ir kaip spręsite visos komisijos finansinę gerovę? Turbūt suprantame, kad kokybiškas darbas ir finansai yra lygybės ženklas ir kad visi to siekiame. Ar bus palaikymas Seimo Pirmininkės ir kaip jūs spręsite būtent šiuos iššūkius? Ačiū.

J. PETKEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų konkrečių sumų niekas neaprašė ir nebuvo tokio tikslo. Kiek teko susipažinti su Vyriausiosios rinkimų komisijos strateginiu veiklos planu, tai finansai nėra skiriami dideli. Juolab ten nėra taip pat minėto mūsų elektroninio balsavimo finansavimo numatyta. Tai labai aktualus klausimas. Tačiau ne vien pinigais galima skatinti sąžiningai ir gerai dirbti. Tuos dalykus, be abejo, reikės peržiūrėti ir, kaip minėjau, tą padaryti galėsime įsivertindami savo galimybes, grėsmes, stiprybes bei silpnybes.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Savo klausimą taip pat adresuosi kandidatėi. Gerbiama kandidatė, jūs paminėjote, kad sieksite tobulinti VRK reglamentavimą ir veiklą. Noriu priminti, kad vis dėlto jūsų veikla yra susaistyta įstatymų, pirmiausia Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo ir visų kitų su rinkimais susijusių įstatymų. Šiuo metu vyksta mūsų Seimo darbo grupės, skirtos rinkimų sistemos peržiūrai, darbas, kuris turi būti baigtas iki rudens sesijos. Kokius pasiūlymus jūs planuojate pateikti? Jeigu planuojate, ar tikrai suspėsite?

Ir antra mano klausimo dalis konkretnė – dėl trečiųjų asmenų dalyvavimo rinkimų kampanijose. Tai yra asmenys, kurie nėra politinės kampanijos dalyviai ir nėra viešosios informacijos skleidėjai, bet jie veikia proaktyviai per spaudos leidinius, per internetinę TV, socialinius tinklus, teikdami... arba teigiamą, arba neigiamą informaciją skleidžia apie kandidatus ir partijas, konkrečius komitetus. Kaip jie turėtų dalyvauti rinkimų kampanijoje, nes jie proaktyviai dalyvauja, turi ir finansavimo šaltinius? Kaip jūs matytumėte šios naujos, sakykime, rinkimų praktikos reglamentavimą? Ačiū.

J. PETKEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų, kaip ir minėjau, Vyriausioji rinkimų komisija per Seimo Pirmininką gali turėti ir turi įstatymų leidybos iniciatyvos teisę ir savo siūlymus turi

galimybę teikti. Tai vienas momentas. Kaip ir sakiau dėl teisinio Vyriausiosios rinkimų komisijos veiklos reglamentavimo, vis dėlto reglamento peržiūrėjimas, mano nuomone, yra būtinas. Manau, kad tam pritars ir Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai, rodys iniciatyvą, aktyviai dalyvaus tvirtinant naują VRK reglamentą.

Į ką dar norėjau atkreipti dėmesį, tai dėl trečiųjų asmenų dalyvavimo. Vis dėlto nepakankamas ir čia yra reglamentavimas, mano manymu, nes politinės reklamos *online* sąvoka nėra iki galo tinkama ir pritaikyta šioms dienoms. Kaip yra reglamentuojama, na, nejuokausiu netrukdydama jūsų laiko, tačiau būnant rinkimų kampanijos dalyviu ir savo asmeninėje paskyroje parašant savo nuomonę arba savo kačiuką ar šuniuką nufotografuojant... Galima visaip tai interpretuoti ir pavadinti, kad tokiu būdu daroma įtaka rinkėjams ir panašiai. Bet turėtų būti tikslesnė, daug tikslesnė politinės reklamos socialiniuose tinkluose sąvoka. Ir ne tik socialiniuose tinkluose vadina mojo *online*.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Visų pirma aš norėčiau pasveikinti esamą Rinkimų komisiją ir pirmininkę, gaila, jos nėra, mes į Seimą nesugebėjome pakviesti. Tikrai darbas padarytas didelis. Organizuoti rinkimus per pandemiją yra iššūkis, ir tikrai gana sklandžiai tai vyko. Tai tikrai ačiū dabartinei Rinkimų komisijai.

Ir, aišku, klausimas pirmininkei arba kam nors kitam, kas išmano ar kam įdomi ta sritis. Štai praeitoje kadencijoje kalbėjome apie neteisėtą įtaką rinkimams, apie neskaidrų finansavimą rinkimų kampanijų, įvairių interesų grupių įtaką. Ir čia, manau, VRK turi užtikrinti, kad rinkimai vyktų pagal Lietuvos įstatymus. Čia yra pagrindinė misija.

Mano klausimas. Ar matote čia problemą arba kas nors iš pretendentų ją čia mato ir kokių galima tikėtis pokyčių ar pasiūlymų? Dabar, akivaizdu, iš kai kurių rinkimų kampanijų mes matome, kad, nepaisant išorės vertintojų, pavyzdžiui, rinkimams skiriamos sumos skiriasi kartais, tuo tarpu VRK problemos nemato. Čia toks mano klausimas, ar čia matote problemą ir kokių pokyčių galite imtis?

J. UDRIS. Jeigu galima, aš dar padėsiu pretendentėi į pirmininkės atsakyti į tą klausimą. Iš tiesų jūsų iškelta problema jau ne pirmą kartą. Kiek aš atsimenu, jau 2009 metais mes tą klausimą kėlėme. Akivaizdu, kad šiandien tokie įstatymo reikalavimai, kaip antai, pavyzdžiui, draudimas skleisti politinę reklamą pirmajame laikraščio, dienraščio ar žurnalo puslapyje niekaip nerezonuoja su politine reklama pirmuose interneto portalų puslapiuose, kurie yra skaitomi žymiai žymiai daugiau negu tradicinė spauda.

Tas pats su ta reglamentavimo dalimi, kai Lietuvos reklamos skleidėjai privalo deklaruoti politinės reklamos įkainius, tačiau nei feisbukas, nei gugas, nei kitos nuolat atsirandančios naujos interneto žiniasklaidos priemonės neturi tokios pareigos, jos nedeklaruoja tų įkainių.

Kitas dalykas, kad socialiniai tinklai turi galimybę, nepaisant tų jų turimų vidinių privačių kontrolės priemonių, turi teorines galimybes papildomai skleisti. Tai yra, sakykime, deklaruoti VRK politinės reklamos už 10 tūkst., o iš kokios nors trečiosios valstybės privataus subjekto papildomai už tokią pačią reklamą dar sumokėti 0,5 mln. Tai niekur nebus deklaruota ir niekaip nebus atskleista. Tos problemos yra ir iš tikrųjų reikėtų peržiūrėti iš principo politinės reklamos reglamentavimą, pritaikyti jį šiuolaikinėms realijoms ir būtent taip sudėlioti, kad ne tikai VRK finansavimo kontrolės skyrius tuo užsiimtų, bet ir kitos institucijos. Ta pati Mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, kitos galėtų stipriau į tai įsitraukti išsiaiškindamos būtent neteisėtus finansavimo šaltinius.

Kita vertus, per didelis ir per daug detalus reglamentavimas gali privesti prie tos situacijos, kuri ne kartą Lietuvoje jau buvo, kai politinę reklamą buvo galima skelbti tiktai kabinant po vieną plakatą vienoje apylinkėje prie medinės lentos. Tai irgi privedė prie gana liūdnujų pasekmių rinkimų aktyvumo ir apskritai politinio dalyvavimo klausimu. Tai tiek.

PIRMININKAS. Toliau klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Noriu padėkoti L. Matjošaitytei už puikiai atliktą kompetentingą darbą ir pagarbą visoms politinėms partijoms. Tikrai šiek tiek apgailestauju, kad jos šiandien nėra. Tikrai ji verta padėkos.

Mano klausimas kandidatėi būtų toks. Jūs iš tribūnos pasakėte – esu nešališka, bet pažiūrėjus į vienos partijos iš daugumos programą, iš esmės jūs viską pasakėte, kas yra jų programoje. Sakykite man, kaip jūs būsite nešališka, jeigu tai, kas yra jų programoje, pasakėte iš tribūnos? Noriu palinkėti sėkmės jums darbe, jeigu tapsite. Ačiū.

J. PETKEVIČIENĖ. Ačiū už klausimą. Bet jeigu leisite, aš tada jūsų paklausiu, apie kokios partijos programą jūs paklausėte, nes...

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Nenoriu reklamuoti.

J. PETKEVIČIENĖ. Tikrai nesu įsigilinsi nė į vienos partijos politinę programą. Tikrai.

PIRMININKAS. Turėtų klausti L. Nagienė. Nematau salėje. Paskutinė klausia D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū gerbiamam pirmininkui. Prieš užduodama klausimą gerbiamai poniai J. Petkevičienei, norėjau šiek tiek reaguoti į ankstesnį pasisakymą ir sutarti dėl terminų – ne elektroninis balsavimas, o internetinis balsavimas. Elektroninis balsavimas numatomas kaip ir specialiuose terminaluose, balsavimo mašinose. Tai dėl to sutarkime. Mes kalbame, ko gero, apie internetinį balsavimą greičiausiai Pasaulio lietuvių apygardoje.

Gerbiama ponia Jolanta, klausimas jums. Kiek VRK turi turėti indėlio, kokią atsakomybę įgyvendinant internetinį balsavimą ir kokie būtų terminai, jūsų manymu? Ačiū.

J. PETKEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Dėl sąvokų tai tikrai pritariu, gali būti internetinis balsavimas elektroninių ryšių priemonėmis, tai čia taip. VRK, mano manymu, tikrai turėtų turėti tam tikrą vairalazdę ir būti iniciatorius ir generatorius šitos minties ir šito tikslo. Tai čia viena-reikšmiai. Tik tiek, kad be politinės pagalbos, be politikų valios nieko nepavyks vienai VRK, tam tiesiog per silpna yra institucija tiek dėl žmogiškųjų išteklių, tiek dėl finansinių išteklių, bent jau mano manymu. Gal dar kolega galėtų padėti?

J. UDRIS. Jeigu galima, dar atsakysiu. Kalbant realistiškai ir žinant kitų šalių praktiką, tai normaliai parengti sistemą, ją ištestuoti ir paleisti reikia gerų trejų metų intensyvaus darbo. Pinių čia tikrai negaliu skaičiuoti, bet resursų vėlgi... VRK tiek pagal savo dydį, galimybes ir kompetencijų ribas, sekretoriato pajėgumus ir taip toliau iš principo nėra viena pajėgi. Tai yra ir ryšio užtikrinimas, tai yra ir duomenų centrai, tai yra ir šifravimo technologijos. Tai yra informaciniai komponentai, kurie savo sudėtingumu iš principo prilygsta (grubiai) ketvirtadaliui e. sveikatos sistemos.

Norint tai daryti normaliai ir teisingai, o ne kažkaip atbulai, iš tikrųjų turėtų būti... Kiek aš atsimenu, dar 2018 metais ar anksčiau Teisingumo ministerija buvo parengusi Internetinio balsavimo įgyvendinimo įstatymo projektą, kuriame buvo numatytos, būtent įstatymu nustatyti reikalavimai, funkciniai reikalavimai tokio balsavimo sistemai, atitinkantys pasaulyje pripažįstamus standartus, ir įpareigota tiek VRK, tiek Vyriausybė sudaryti galimybes skirti tam finansavimą ir resursus tokią sistemą sukurti ir ištestuoti ją smėlio dėžės lygiu, o gavus atsakymus dėl jos saugumo, patikimumo ir atitikimo reikalavimams, jau tada žiūrėti, kokiais etapais ją būtų galima įgyvendinti, įdiegti jau į politiškai aktualius rinkimus, galbūt pradėti nuo Pasaulio lietuvių apygardos ar nuo kitokių.

Žiūrint plačiau, mūsų mažai šaliai tokia balsavimo sistema, na, čia iš tikrųjų yra dėl internetinio ir elektroninio balsavimo sąvokų... Internetinis be elektroninio yra neįmanomas, tai yra vienas iš elektroninio balsavimo (...). Paprastai naudojamas nuotolinis, skaitmeninis balsavimas – dar kitas terminas. Ir kad teisingai viskas būtų padaryta, reikia vieną kartą kreiptis į Seimą, kad Seimas pasakytų – gerai, pabandome, padarome, skiriame tam resursus ir turime atsakymą. Ir tada bus aišku, žingsnis po žingsnio, ką daryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi, kas buvo užsirašę, turėjo galimybę paklausti. Baigsime šį klausimą sutarę, kad pagrindiniu komitetu skiriamas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas Seimo posėdyje – gegužės 18 dieną. Niekam neprieštaraujant taip ir fiksuojame. Rytinį plenarinį posėdį baigiame. (*Gongas*) (*Balsai salėje*) Norite registracijos? Po gongo negalima.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 58 STENOGRAMA

2021 m. gegužės 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki sugrįžę. Pradedame gegužės 11 dienos Seimo vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

14.01 val.

Pristatymas-diskusija apie Konferenciją dėl Europos ateities

Gerbiami kolegos, gegužės 9 dieną Strasbūre įvyko Konferencijos dėl Europos ateities inauguracinis renginys. Šiandien mes džiaugiamės galėdami pratęsti šį beprecedentį demokratijos pratimą Lietuvoje. Kaip taikliai sakė Europos Komisijos Pirmininkė U. fon der Lejen, visas mūsų politikos centras turi būti žmonės. Konferencija dėl Europos ateities yra unikali ir laiku suteikta galimybė Lietuvos piliečiams dalyvauti plačiuose apmąstymuose ir diskusijose apie iššūkius, su kuriais susiduria šiandienė Europa.

Kviečiu pradėti diskusiją. Diskusijoje dalyvaus keturi pranešėjai ir turėsime pusvalandį jiems, po to klausimams ir atsakymams – 10 minučių ir pačiai Seimo narių diskusijai – dar 20 minučių, iš viso šiam darbotvarkės klausimui skirsime vieną valandą.

Į tribūną kviečiu R. Morkūnaite-Mikulėnienę, Seimo Pirmininko pavaduotoją ir Europos reikalų komiteto pirmininkę, tarti įžanginį žodį. Prašom.

Prašom, Petrai Gražuli, jūs norite dėl vedimo tvarkos? Labai trumpai.

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip, dėl vedimo tvarkos. Kadangi jūs čia visi turite vienodą poziciją Europos Sąjungoje ir visi vienodai kalbėsime, o aš – šiek tiek skirtingą, gal man galėtumėte leisti po R. Morkūnaite-Mikulėnienės pasisakyti pirmam?

PIRMININKAS. Dėkui. Darysime viską pagal registraciją. Prašom, žodis jums.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojos, Europos reikalų komiteto pirmininkės R. Morkūnaite-Mikulėnienės kalba

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia noriu pasinaudoti proga ir pasveikinti mus visus su ką tik buvusiu Europos diena, gegužės 9 diena. Tikiuosi, kad turėjote progos ją vienaip ar kitaip pažymėti. Neabejoju, kad visi suprantame šios struktūros ir Europos Sąjungos reikšmę mūsų visų gyvenimui, tai yra neabejotinai mūsų visų saugumo ir tam tikra prasme drauge ir gerovės garantas. Žinome, girdime įvairiausių pasiūlymų, kaip būtų galima Europos Sąjungos projektą tobulinti. Taigi nuo mūsų visų tai ir priklauso.

Prieš 17 metų tapome Europos Sąjungos pilnateisiais nariais. Iš tikrųjų per tą laikotarpį pasiekėme labai daug gražių rezultatų, tikrai yra kuo pasidžiaugti, kartais galbūt galima atsiversti šeimos fotoalbumą ir pažiūrėti, kaip per tą laiką mes visi pasikeitėme – ne tik brandos ar užaugimo prasme, bet pažiūrėti ir į savo buitį, aplinką tiek namuose, tiek už namų ribų.

Kaip jau posėdžio pirmininkas minėjo, sekmadienį Strasbūre startavo nauja iniciatyva, skirta aptarti Europos Sąjungos ateitį. Yra klausiančių, ar tai yra pats tinkamiausias laikas šiuo metu, kai visų dėmesys sutelktas į kovą su pandemija, ar tai yra tinkamiausias laikas kalbėtis apie kitus, galbūt labiau filosofinės ir praktinės minties klausimus, bet neabejotinai tai mus visus, mūsų kas-

dienybę liečiantis klausimas. Jeigu mums yra svarbu, kokioje Europos Sąjungoje mes gyvename, bus ir yra puiki proga išsakyti savo matymą ir įsivaizdavimą.

Šiandien diskusijoje taip pat išgirsime Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojos D. Šuicos sveikinimą. Ji yra atsakinga už demografiją ir demokratiją – Europos Sąjungoje jos portfelis vadinamas taip, bet ji yra tiesiogiai atsakinga ir už Europos ateities iniciatyvos priežiūrą ir koordinavimą, jeigu taip galima pasakyti. Taip pat prisijungęs bus mūsų bičiulis iš Portugalijos, iš pirmininkaujančios Europos Sąjungos valstybės, tai yra L. M. Kapoulas Santošas, kuris yra Europos reikalų komiteto pirmininkas ir vadinamosios COSAC Troikos vadovas. Jam galėsite adresuoti savo klausimus, lygiai taip pat kaip ir klausimus galėsite adresuoti A. Pranckevičiui, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministrui.

Kuo yra ypatinga ši konferencija? Iš tikrųjų ne pirmą kartą turbūt Europos Sąjungoje yra bandoma kalbėti apie kylančius iššūkius ir kokie Europos Sąjungos vystymosi scenarijai turėtų būti. Tą mes girdėjome praeitoje Europos Komisijos kadencijoje ir Europos Parlamento kadencijoje, kuomet Europos Komisijai vadovavo ponas Ž. K. Junkeris. Pilietinė visuomenė turėjo galimybę įsitraukti į tam tikras diskusijas. Tačiau šį kartą yra kiek platesnis formatas, turintis ir savo vadinamąją vykdomąją tarybą, ir piliečių platformą, kurioje kiekvienas norintis ar nevyriausybinių organizacijos, ar pavieniai asmenys, ar valstybinės institucijos, kurios norėtų rengti diskusijas vienas ar kitais klausimais, galės registruotis ir ten išsakyti savo gimtosiomis kalbomis ar kažkuria viena iš oficialių Europos Sąjungos kalbų savo lūkesčius, galbūt kritiką, pasiūlymus ir idėjas.

Taigi žinome, kaip jau ir minėjau pradžioje, kad visi mes norime tobulesnės Europos Sąjungos, mes matome galbūt kai kuriuos trūkumus, turėtume pasiūlymų, kaip efektyviau ji galėtų veikti, dažnai girdime pasakymą, kad pilietinė visuomenė per mažai įsitraukia į šiuos procesus. Bus puiki proga išsakyti visiems suinteresuotiems žmonėms, aktyviems žmonėms savo matymą.

Reikia pabrėžti, kad pirmiausia tai yra ne politikų platforma, bet piliečių platforma. Visus metus vyksiančiose diskusijose, kurios vėliau bus aptariamose ir plenarinėje sesijoje, šios konkrečios Konferencijos dėl Europos ateities plenarinėje sesijoje, atsispindės būtent piliečių nuotaikos ir lūkesčiai.

Pradinis pasiūlymas yra kalbėti temomis, kurios yra susijusios su sveikata, klimato kaita, stipresne ekonomika, socialiniu teisingumu bei darbo vietomis, skaitmenine transformacija, teisėmis ir vertybėmis, teisine valstybe, (...) kultūros, jaunimo reikalais, taip pat su Europos Sąjungos vaidmeniu pasaulyje kuriant demokratinius procesus. Bet šios temos tikrai nėra niekaip apribojančios, piliečiai yra ir bus kviečiami kalbėti ir platesniais klausimais, kurie jiems atrodytų svarbūs.

Europos reikalų komitetas savo ruožtu yra ganėtinai įsitraukęs, mes jau turėjome ne vieną pasitarimą, kaip dalyvauti šioje diskusijoje. Labai svarbus nacionalinių parlamentų dėmuo. Plenarinėje sesijoje dalyvaus delegacijos iš nacionalinių parlamentų, tarp jų ir iš mūsų parlamento. Drauge su piliečių iniciatyvomis mes, kaip piliečių atstovai, tiesiogiai išrinkti žmonės, taip pat turėsime galimybę diskutuoti įvairiais scenarijais, kurie bus siūlomi, orientuotais į Europos Sąjungos ateitį.

Telieka pasidžiaugti, kad Lietuva tikrai stabiliai išlieka tarp tų valstybių, kurios tikrai vertina Europos Sąjungą, tikrai esame optimistai, žvelgdami į šią organizaciją ir į savo buvimą jos nare. Tikėkimės, kad šie geri skaičiai išsilaikys. Bet dėl to turime kalbėtis ir su savo piliečiais, kalbėtis ir tarpusavyje ir rasti tuos taškus, kurie jungia, kad šis projektas įvairiapusio saugumo prasme, ir ekonomine prasme, ir kitomis prasmėmis, kad šis projektas, kuriame užtikrinamos žmogaus teisės, teisės viršenybė ir kiti pagrindiniai principai, solidarumas, pagalba vieni kitiems, būtų grįstas šiais principais, kurie mums ypač svarbūs kasdieną.

Linkiu ši sykį maloniai pasišnekučiuoti ir linkiu tikrai įtraukti ir savo bendruomenes, ir savo organizacijas, su kuriomis (galbūt nevyriausybiniomis) palaikote ryšius, dalyvauti piliečių platformoje, registruotis.

Daugiau informacijos yra mūsų Seimo puslapyje ar oficialiuose puslapiuose, ateinančiuose iš Europos Sąjungos struktūrų. Būkime aktyvūs, pasakykime savo nuomonę ir diskutuokime.

PIRMININKAS. Dėkoju už įžanginį žodį. Dabar suteiksiu žodį poniai D. Šuicai – Europos Komisijos pirmininko pavaduotojai, atsakingai už demokratiją ir demografiją, Konferencijos dėl Europos ateities Vykdomosios valdybos pirmininkei. Dėmesio į ekranus.

**Europos Komisijos pirmininko pavaduotojos, atsakingos už demokratiją ir
demografiją, Konferencijos dėl Europos ateities Vykdomosios valdybos
pirmininkės Dubravkos Šuicos pranešimas**

D. ŠUICA. Gerbiami Seimo nariai, prieš kelias dienas šventėme Europos dieną ir Europos Parlamente Strasbūre iškilmingai pradėjome Konferenciją dėl Europos ateities. Šiandien Konferenciją dėl Europos ateities jūs pradate Lietuvoje. Sveikinu ir nuoširdžiai jums už tai dėkoju.

Šiandienos renginys dar kartą parodo, kad Konferencija dėl Europos ateities suteikia piliečiams iš visų visuomenės grupių ir atokiausių kampelių nuo kalnų iki salų naują galimybę įsitraukti į Europos projektą ir prie jo prisidėti. Šiandien ateitį formuoja ne vien politikai – piliečiai nori turėti daugiau galimybių išsakyti nuomonę demokratijos procesuose lygiomis teisėmis ir ne tik per rinkimus. Akivaizdu, kad politika nebegali būti formuojama kaip iki šiol. Konferencija dėl Europos ateities – mūsų atsakas į tai.

Konferencijoje visos trys Europos Sąjungos institucijos: Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija, laikosi vieningos pozicijos. Tai precedento neturintis reiškinys, tačiau mes negalime veikti vieni. Prie mūsų jungiasi nacionaliniai parlamentai, regioninės ir vietos valdžios institucijos, pilietinė visuomenė ir socialiniai partneriai. Todėl, gerbiami Seimo nariai, tikimės ir jūsų bendradarbiavimo, kad ši konferencija būtų sėkminga. Konferencijoje gali dalyvauti visa... (*Nutrūksta įrašas*) Galima pasirinkti (...) būdų per daugiakalbę skaitmeninę platformą, Europos piliečių grupes ir konferencijos plenarines sesijas.

Balandžio 19 dieną atvėrėme daugiakalbę skaitmeninę interneto platformą. Tai viešoji erdvė, kurioje gali dalyvauti žmonės iš visos Europos Sąjungos. Žmonės gali dalytis idėjomis, ieškoti renginių, sekti konferencijos eigą ir susipažinti su jos rezultatais. Tai galima daryti ir lietuvių kalba, nes platformoje galimos visos 24 oficialios Europos Sąjungos kalbos. Platformoje bus skelbiamos visos nuomonės, gautos per vietos renginius, Europos piliečių grupes ir konferencijos plenarines sesijas. Taip pat rasite devynias pagrindines diskusijų ir svarstymų temas nuo klimato kaitos iki socialinio teisingumo ir darbo vietų. Šis sąrašas nėra baigtinis. Sukūrėme atskirą kategoriją piliečiams, norintiems pasidalyti nuomone ir kitų aktualių sričių klausimais.

Ponios ir ponai, Europos piliečių grupės skirtos piliečių indėliui. Šias grupes sudaro atsitiktine tvarka atrinkti piliečiai, neturintys asmeninių interesų ir nedalyvaujantys politikoje. Jie diskutuos ir pateiks idėjų bei politikos rekomendacijų, į kurias bus atsižvelgta rengiant konferencijos plenarines sesijas ir galutinį pranešimą, kuris savo ruožtu bus naudojamas formuojant būsimą Europos Sąjungos politiką.

Plenarinės sesijos bus vieta, kurioje piliečiai galės išreikšti savo nuomonę kartu su savo išrinktais atstovais, ten taip pat bus ir Seimo atstovų. Turime patikėti piliečių gebėjimu prisidėti konkrečiomis idėjomis.

Nauja yra tai, kad konferencija, remdamasi piliečių indėliu, pateiks pasiūlymų dėl to, kokios Europos norime ateityje. Todėl svarbu, kad joje dalyvautų visi. Patikimas grįžtamosios informacijos mechanizmas užtikrins, kad platformoje pateiktos idėjos virstų konkrečiomis rekomendacijomis dėl Europos Sąjungos veiksmų. Konferencijos išvados bus parengtos 2022 metų pavasarį, tačiau tuo darbas nebus baigtas – visos trys institucijos aptars, ką apsvarstė piliečiai ir kokių veiksmų mums derėtų imtis. Tuo rūpintis pasižadėjo Europos Komisijos pirmininkė U. fon der Lejen ir aš visa kuo jai talkinsiu.

Kaip sakiau konferencijos pradžioje, pagrindinį vaidmenį turi atlikti nacionaliniai parlamentai. Dėkoju jums už bendradarbiavimą šiame konferencijai skirtame renginyje. Norėčiau paprašyti jūsų kreiptis į savo rinkėjus ir paraginti dalyvauti svarstymuose, organizuoti renginius ir prisidėti savo vizijomis bei įkvepiančiomis idėjomis. Ateitis ir jūsų rankose. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už sveikinimo žodžius.

Dabar norėčiau žodį perduoti L. M. Kapoului Santošui – COSAC pirmininkaujančios Portugalijos Respublikos Asamblėjos Europos reikalų komiteto pirmininkui. (*Kalba angliškai*) Pone pirmininke, tikiuosi, jūs esate prisijungęs. Mes esame pasirengę išklausyti jūsų pastabas. Prašom.

**COSAC pirmininkaujančios Portugalijos Respublikos Asamblėjos
Europos reikalų komiteto pirmininko Luiso Manuelio Kapoulo Santošo pranešimas**

L. M. KAPOULAS SANTOŠAS. Esu pasirengęs. Sveiki, labas rytas. Pirmiausia norėčiau padėkoti už šį mielą pakvietimą, pasveikinti visus deputatus, Prezidentą ir kolegę Radvilę, su kuria reguliariai bendradarbiaujame, ir padėkoti už jos aktyvų dalyvavimą COSAC susitikimuose. Dėkoju už Lietuvos Seimo iniciatyvą ir interesą Europos Sąjungos reikalams. Tikrai džiugu matyti po jūsų nepriklausomybės didelį socialinį, ekonominį progresą, kuris įvyko Lietuvoje po įstojimo į Europos Sąjungą.

Dėl COSAC trejeto. Aš bandau būti tuo veidu, kuris sieks parodyti mūsų pozicijas. Pasiekėme visus mūsų tikslus. Turime tiek deputatų, kiek Europos Parlamente ir Taryboje susiderėjome, sutarėme, kad Tarybos žodis būtų toks pats svarbus kaip kitų trijų institucijų Europos Sąjungoje.

Taigi noriu padėkoti visoms taryboms, kolegoms, kurie anonimiškai nusprendė, kad kartu su Europos Parlamentu tose derybose galėtume nustatyti konferencijos branduolį prieš inauguraciją gegužės 9 dieną Strasbūre.

Norėčiau informuoti, kas buvo nuspręsta dėl konferencijos. Taigi konferenciją sudaro Vykdomoji taryba, kuriai atstovauja trys institucijos, joje yra ir COSAC trejetas, yra trys parlamentai: šiuo metu yra Portugalija iki birželio pabaigos, tada Slovėnija, taip pat ir kiti komitetai dalyvauja.

Pagrindinis instrumentas bus elektroninė platforma, kuri jau yra atvira ir jau joje dalyvavo labai daug žmonių – iki vakar apie 11 tūkst. dalyvių ir užregistruota 2 tūkst. 500 idėjų, apie kurias komisarė prieš tai kalbėjo. Bus suskirstyta į keturias dalis, bus suskirstyta pagal visuomenės pobūdį. Trečdalis bus skirta jaunimui.

Plenarinė sesija. Plenarinėje sesijoje dalyvaus 433 dalyviai. Iš jų – 108 nacionalinių parlamentų dalyviai, trys – Komisijos atstovai. Iš tų keturių dalių 80 atrinktų dalyvių, paprastų piliečių, taip pat 18 regionų atstovų, socialinių partnerių aštuoni atstovai ir dar aštuoni visuomenės atstovai. Iš viso 433 atstovai.

Susitikimai bus kas šešis mėnesius. Pirmasis plenarinis posėdis bus birželio 18 dieną. Taigi nacionaliniai parlamentai turi greitai atrinkti savo atstovus. Per šią elektroninę platformą bus siekiama, kad būtų orientuojamasi į kiekvienos šalies ir visų piliečių interesus. Jų idėjos bus atrenkamos techninių komandų, bus diskutuojama, prieinama prie išvadų ir teikiama Vykdomajai tarybai, ir sprendžiama tarp plenarinių posėdžių Vykdomosios tarybos. Kitais metais bus pristatytos išvados.

Kaip Portugalijos atstovas galiu pasakyti, kaip mes dabar Portugalijoje ketiname pristatyti. Mes turime septynis regionus, taigi susisiekiame su Portugalijos vietinėmis institucijomis, universitetais, sindikatais ir bandome rasti bendrą susitarimą su mūsų parlamentu. Mes turime didelį iššūkį sujungti visos Europos Sąjungos piliečius ir pasinaudoti šia unikalia galimybe, nes didelės krizės iš tiesų suteikia didelių galimybių, istorinių galimybių dėl ateities. Turime istorinę galimybę pagerinti visos Europos Sąjungos ateitį. Labai dėkoju už jūsų dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. (*Kalba angliškai*) Ačiū, pirmininke, už pastabas.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministro Arnoldo Pranckevičiaus kalba

Kviečiu pranešėją A. Pranckevičių, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministrą, jis taip pat nuotoliniu būdu norėtų tarti keletą žodžių. Prašom, gerbiamas viceministre.

A. PRANCKEVIČIUS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, ponios ir ponai, didžiausi linkėjimai visiems iš Briuselio, kur šiuo metu būtent susirinkę Europos reikalų ministrai diskutuoja apie Konferenciją dėl Europos ateities, apie vieningą Europos Sąjungos atsaką į COVID-19, apie mūsų nelengvus santykius su Rusija, taip pat ir apie Europos Sąjungos plėtros perspektyvas. Šie ir dar daug kitų klausimų taip pat bus mūsų Konferencijos dėl Europos Sąjungos ateities darbotvarkėje. Labai gerai, kad Seimas štai startuoja šiame metus vykstančiame procese su šita diskusija. Labai dėkoju už galimybę joje dalyvauti ir kartu prisidėti savo mintimis.

Praėjusį sekmadienį mes visi girdėjome konferencijos starto renginyje Strasbūre daugelį žmonių: ir Prezidentą E. Makroną, ir Komisijos pirmininkę U. fon der Lejen, ir Parlamento pirmininką D. M. Sasolį, ir Portugalijos premjerą A. Kostą sakantį, kad šios konferencijos centre yra piliečiai. Tai yra svarbiausia žinia, kad ši konferencija yra apie piliečius, ši konferencija yra piliečiams ir būtent šios konferencijos pagrindinis dėmesys yra jiems, tai yra jų galimybė išsakyti savo poziciją, savo mintis, savo lūkesčius dėl Europos Sąjungos ateities vizijos ir dėl jos įgyvendinimo. Pasirinktas laikas yra sudėtingas, kaip minėjo ERK'o pirmininkė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, tačiau kartu jis yra ir labai reikšmingas. Šiandien esame susitelkę į COVID-19 pandemijos iššūkius, kartu siekiame kuo efektyvesnio ir greitesnio Europos Sąjungos atsigavimo po pandemijos, todėl ar gali būti geresnis laikas nei dabar kalbėti apie ateitį, kalbėti apie tai, ką mes galime visi kartu Europos Sąjungos piliečiai padaryti, kad Europa būtų atspari, kad ji būtų saugi, kad ji būtų stipri.

Čia taip pat noriu paminėti ir mūsų transformacijos sėkmę. Ką tik paminėjome Lietuvos 17 metų Europos Sąjungos bendruomenėje sukaktį. Iš patirties žinome, kad tvariausios išeitys iš įvairių krizių randamos kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis. Ir finansų krizė, ir migracijos krizė, ir breksito procesas, ir kova su pandemija, ir klimato kaitos iššūkiai – visais šiais klausimais atsakas gali būti tik vieningas europinis sprendimas. Kaip įprasta Europos Sąjungoje, šio sprendimo ieškome ir kartu ateities viziją formuojame per dialogą. Tokiam dialogui esame kviečiami ir dabar, sukurta unikali platforma, kur Europos Sąjungos piliečiai, institucijos, valstybės narės gali kartu aptarti Europos Sąjungos ateitį ir ieškoti būdų, kaip kartu kurti daug atsparesnę Europą. Lietuvoje mes labai sveikiname šią iniciatyvą ir norime būti labai aktyvūs jos nariai. Tikrai nepradedame nuo tuščio lapo. Dar gerokai prieš metus, rengdamiesi šiai konferencijai, atlikome piliečių apklausą. Jos metu klausėme, kokios sritys mūsų piliečiams atrodo svarbiausios. Kartu pamatėme, kad dauguma piliečių pritaria, kad reikia tęsti esamą Europos Sąjungos politiką ir daugiau dėmesio skirti tokioms sritims kaip moksliniai tyrimai, inovacijos, aplinkosauga, sveikatos apsauga, taip pat saugumas ir bendras Europos Sąjungos atsparumas.

Labai džiaugiuosi, kad mūsų piliečių išsakyti lūkesčiai dera su ambicinga pačios Europos Sąjungos darbotvarke, kuriai pritarė Europos Sąjungos vadovai. Taip pat Lietuvoje jau iki konferencijos pradžios vyko daug diskusijų. Konferencijai taip pat ruošėmės ir Seime. Ypač svarbu, kad ir praeitos kadencijos Seimas yra priėmęs nuomonę dėl Europos Sąjungos ateities, ir šios kadencijos Seimas yra pasiruošęs, be jokios abejonės, būti be galo aktyvus šios konferencijos kontekste. Lietuvos organizuota pilietinė visuomenė irgi yra pasiruošusi aktyviai dalyvauti šioje konferencijoje, ji rodo didžiulį susidomėjimą, kai rengia savo iniciatyvas. Labai džiaugiamės, kad Lietuvos jaunimo organizacijos ir LiJOT, kaip skėtinė organizacija, jau pradėjo diskusijas dėl Europos ateities ir kartu jau patvirtino savo pirmines išvagas jaunimo rezoliucijoje dėl Europos ateities.

Atsižvelgdamas į šiuos skirtingus dokumentus ir į mūsų piliečių apklausą, norėčiau išryškinti keletą esminių Lietuvos prioritetų diskusijose dėl Europos Sąjungos ateities. Visų pirma tai yra inovacijos. Turime teisingai panaudoti ekonomikos gaivinimo priemonę „Next Generation EU“, kuri nukreipta ne tik į atsigavimą po COVID-19, bet ir į struktūrines reformas, susijusias su žaliaja ir skaitmenine pertvarka, užtikrinant valstybių narių ekonomikų atsparumą ateityje.

Antras – tai yra įtraukios Europos kūrimas. Turime pagilinti sanglaudą, vidaus rinką, dėmesį skiriant tvariam augimui, kovai su klimato kaita ir mažinant socialinę atskirtį, ypač svarbu po stipandemija pasaulyje. Ir matėme, kad šis klausimas buvo labai svarbus visiems Europos Sąjungos lyderiams ką tik įvykusiame vadovų susitikime Porte.

Trečias prioritetas – tai saugumas. Sveikatos krizė jokiais būdais negali virsti saugumo krize, todėl būtina siekti bendro Europos Sąjungos ir valstybių narių atsparumo hibridinėms grėsmėms, mums visiems stipriau kovoti su dezinformacija, tapti daug geresniais komunikatoriais, ir valstybėse narėse, ir Europos Sąjungos kontekste stiprinti energetinį saugumą. Mes Lietuvoje pritarėme ir Europos saugumo ir gynybos stiprinimui, kuris papildo, bet ne dubliuoja NATO. Čia ypač svarbi transatlantinė vienybė. Ir kada, jei ne dabar su naująja Dž. Baideno administracija mes galime kartu surėmę pečius pasaulyje ginti demokratiją, žmogaus teises ir kartu dar geriau užtikrinti Europos saugumą.

Ir ketvirtas prioritetas yra Europos Sąjungos atvirumas trečiosioms valstybėms, ypač mūsų kaimynams, kurie yra pasirinkę europinę orientaciją. Mūsų prioritetas – ir Vakarų Balkanai, ir Rytų partnerystė. Turime ryžtingiau skatinti demokratizacijos procesus Rytuose, kad atsvertume destruktivią Rusijos įtaką. Iš tikrųjų Rusijos atakos Čekijos Respublikoje, taip pat diplomatiniai konfliktai, ką tik įvestos sankcijos prieš Europos politikus ir piliečius yra užsipuolimas prieš visą Europos Sąjungą, ir toks turėtų būti ir mūsų atsakas – bendras ir vieningas.

Mes taip pat pasisakome už aiškią europinę perspektyvą mūsų partneriams Rytų partnerystėje. Ir tik tuomet, mūsų manymu, reformos ir demokratizacija gali įgauti pagreitį ir būti sėkmingos.

Tad, ponios ir ponai, konferencijoje tikrai yra labai gera galimybė koncentruotis į konkrečias temas, kurios svarbios mūsų piliečiams, kur galime visi kartu rasti konkrečius sprendimus. Glaudesnis bendradarbiavimas gali vykti ir esamų Europos Sąjungos sutarčių ribose. Prieš kurdami naujas priemones, turime visiškai išnaudoti esamas. Be abejo, šių temų sąrašas nėra baigtinis. Piliečiai yra skatinami diskutuoti apie tai, kas jiems yra svarbu, ir temomis, kurios jiems yra svarbios. Tačiau neužmirškime, kad pagrindinis konferencijos tikslas yra būtent skatinti diskusiją iš apačios į viršų, prakalbinti piliečius, kurie iki šiol nekalbėjo, rasti tuos žmones, kurie nedalyvaavo diskusijoje apie Europos Sąjungą iki šiol ir kurie turi ką pasakyti ir nori išsakyti savo poziciją. Ypač svarbu, kaip minėjau, kad šioje diskusijoje mes girdėtume jaunimo balsą, nes būtent nuo jaunų europiečių ištraukimo priklausys ir ilgalaikis konkurencijos poveikis.

Gerbiamieji Seimo nariai, Ž. Monė kartą yra pasakęs, kad Europa gimsta krizėse. Ir iš tikrųjų krizėse dažnai atsiranda naujos Europos Sąjungos iniciatyvos. Dažnai Europoje gimsta naujos idėjos, Europa taip pat įgyja naujo stiprumo ir pasitikėjimo savimi. Ir turbūt ši konferencija ir yra galimybė mums visiems įrodyti, kad Ž. Monė iš tikrųjų buvo teisus. Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas viceministre. Dabar – klausimų ir atsakymų laikas. Mano siūlymas yra, kadangi klausiančiųjų yra šiek tiek daugiau negu norinčių diskutuoti vėliau, tai gal tada mes sutartume, kad klausimams ir atsakymams skiriame 20 minučių, o likusį laiką – Seimo narių diskusijai.

Pirmasis užsirašęs klausti A. Ažubalis. Kviečiu jį pasinaudoti ta proga ir pasakyti, kam jis adresuoja klausimą. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, pone pirmininke. Kolege ERK'o pirmininke, pone viceministre, poniam viceprezidentui Šuica. Klausimas viceprezidentei. Ką galėtų reikšti šiandieninis jūsų teiginys, kad politika Europoje nebegali būti formuojama kaip iki šiol. Kas atsitiko Europos Sąjungoje, kad politika, kuri buvo gana subalansuota tarp 27 valstybių, nebegali būti formuojama kaip iki šiol? Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkoju už klausimą. Aš tik noriu patikslinti, kad poniam D. Šuica mums skyrė vaizdo įrašo sveikinimą, jeigu jūs dar norėtumėte ar patikslinti klausimą, ar kitam adresuoti, galėtumėte...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gal tada kolega iš Portugalijos, komiteto pirmininkas?

PIRMININKAS. Jeigu turime gerbiamą komiteto pirmininką su mumis, prašom – jam adresuotas klausimas. Minutėlę, patikrinsime ryšį.

L. M. KAPOULAS SANTOŠAS. Labai ačiū. Portugalijos premjeras gegužės 5 dieną pacitavo Portugalijos XIX amžiaus didįjį poetą, kuris savo viename eilėraščių sako, kad pasaulis yra sudarytas iš pokyčių. Tai, ką mes stebime per pastaruosius 70 metų Europoje, tai ir Lietuvos pastarųjų 17 metų pokyčiai, be galo... Šiuo metu mes orientuojamės į pokyčius, susijusius su skaitmeniniu pasauliu.

Praėjusį savaitgalį susitikimas Portė irgi rodo, kad Europos politika nuolat keičiasi. Europos Sąjungos steigėjai taip pat sakė, kad Europos Sąjungos egzistavimas sudarytas iš mažų žingsnelių, ir šiuo metu yra labai svarbu suteikti balsą Europos Sąjungos piliečiams, taip pat pakeisti sprendimų pobūdį, kad nebūtų tik instituciniai sprendimai, kad galėtų būti ir piliečių nuomonė. Ir tai yra nuostabi galimybė keisti Europos istoriją.

PIRMININKAS. Nematau kolegų salėje. M. Ošmianskienė. Prašom, Monika, žodis jums.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Aš gal norėčiau paklausti gerbiamo L. M. Kapoulo Santošo. Taigi suvienyta ir klestinti – tokia vizija įkvėpia šiandienės Europos Sąjungos su-

kūrimą. Atrodytų, tikslas pasiektas, dar niekada Europoje žmonės negyveno taip ilgai taikos ir stabilumo erdvėje. Tačiau breksitas siunčia nerimo signalą, kurio nevalia ignoruoti. Piliečiai pasirinko išeiti. Ar viskas gerai toje Europoje? Kodėl žmonėms vis, atrodo, reikia priminti apsidairyti ir vertinti tai, ką turime?

Kovidiniame ir pokovidiniame fiziškai ir psichologiškai išvargintame pasaulyje atsiranda daug dirvos skleisti visokioms radikaliosioms idėjoms, nuomonėms ir jėgoms augti. Ar negali ši konferencija virsti tam tikra grėsme Europai, ir sulauksime stipriai antieuropietišką žinių? Toks būtų klausimas.

PIRMININKAS. *(Kalba angliškai)*

L. M. KAPOULAS SANTOŠAS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų taip pat ir breksitas parodė, kad pačios šalys gali nuspręsti, ar likti Europos Sąjungoje, ar iš jos išeiti. Tai nėra prievarta šiuo Didžiosios Britanijos atveju. Tai iš tikrųjų didžioji mažuma nusprendė, bet mes turime gerbti Britanijos piliečių nuomonę. Tai nėra mūsų šalies pavyzdys. Dauguma Portugalijos piliečių nori likti Europos Sąjungoje, nes supranta, kad 30 metų Europos Sąjungoje – ir ekonominiai, ir socialiniai pokyčiai šalyje tikrai nutiko dėl Europos Sąjungos. Tačiau negalime pamiršti, nepaisant visų teigiamų aspektų, yra vis dėlto 100 mln. vargšų ir skurstančių. Tikrai yra svarbu išlaikyti demokratijos principus, susijusius su Europos Sąjungos kūrimu. Taigi, nepaisant teigiamų dalykų, iš tiesų Europos Sąjungoje yra neigiamų aspektų, kuriuos mes turime ištaisyti. Naudodamiesi šia proga turime sumažinti šiuos neigiamus aspektus, vis dar egzistuojančius Europos Sąjungos visuomenėje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi gerbiamas A. Lydeka. Prašom.

A. LYDEKA *(LSF)*. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Garbūs kolegos, tikrai taip, kiekvienas politikas kiekvieną dieną gali bendrauti su piliečiais ir klausti jų nuomonės apie Europos Sąjungos ateitį, apie Europos ateitį. Tačiau šaunu, kad garbingas Europos Sąjungos politikas, ištarsiu, jaunosios kartos politikas, E. Makronas pasiūlė šią iniciatyvą susisteminti, struktūrizuoti tokias diskusijas. Tai atsitiko 2019 metais. Tik dabar, 2021 metais, Europos ateities konferencija atidaryta.

Gerbiamas COSAC pirmininkas ponas L. M. Kapoulas Santošas labai gražiai sistemiškai pristatė, kaip dirbs plenariniai posėdžiai, kokia sistema piliečiai galės diskutuoti. Tačiau, gerbiamas pirmininke, gerbiamas Kapoulai Santošai, gal jūs Portugalijoje svarstėte, galbūt COSAC formatu svarstėte, kaip aktyvinti pačius piliečius, kad jie aktyviai įsitrauktų į šios konferencijos darbą, kad jie aktyviai dalyvautų visose diskusijose, kad vėl ši gera idėja netaptų tikrai politikų noru pasikalbėti tarp savęs ir piliečių nuomonė net nebūtų išreikšta?

Galiu pasakyti, aš savo ruožtu organizuoju Liberalų sąjūdžio diskusiją partinėje platformoje, kad liberalai, liberaliai mąstantys asmenys kuo aktyviau įsitrauktų į šią piliečių platformą. Tačiau vis dėlto būtų įdomu išgirsti jūsų, gerbiamas pirmininke, nuomonę, galbūt tuos receptus, kaip piliečius suaktyvinti. *(Padėkoja portugalų kalba)*

L. M. KAPOULAS SANTOŠAS. Dėkoju už klausimą. Prieš tai jau minėjau – plenariniuose posėdžiuose pirmiausia bus aptariamos piliečių idėjos, pateiktos platformoje. Bus aptariamos idėjos, kurios bus kilusios iš piliečių. Jos bus apdorotos būtent nepriklausomų techninių komandų. Taigi plenariniame posėdyje bus aptariamos tik pačių piliečių idėjos. Iš tiesų tai bus gana naujoviška, nes manau, kad niekada prieš tai taip nebuvo daroma. Tikiuosi ir viliuosi, kad Lietuvos deputatai turės didelę įtaką skatindami piliečius dalyvauti.

Piliečių dalyvavimas iš tiesų yra iššūkis. Pirmą turime informuoti piliečius, kad jie turi šią galimybę ir kad jie mokėtų pasinaudoti šita galimybe. Aš Europos Komisijai pasiūliau, kad per komunikacijos kanalus būtų įmanoma teikti reklamą, kad piliečiai sužinotų apie šią konferenciją. Kartu ir mes, politikai, turime įsipareigojimą ieškoti būdų, kaip mobilizuoti piliečius ir kaip juos informuoti. Taip pat mūsų socialiniai partneriai, visuomenės nariai irgi turi imtis iniciatyvų. Taigi visi turime prisidėti, kad šita diskusija dėl Europos ateities būtų plati ir kuo produktyvesnė.

PIRMININKAS. Klausimą turi gerbiamas A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS *(MSNG)*. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų užsienio reikalų viceministrai A. Prancėvičiui. Tikrai pastaruoju metu labai daug kalbama apie ateitį Europoje ir apie programą „Naujos kartos Lietuva“, apie žaliąjį kursą. Lietuva, aš manau, gana sėkmingai dalyvauja rengiant įvairias programas, bet aš norėčiau išsakyti vieną tam tikrą abejonę.

Taigi kalbame apie ekonomikos transformaciją, apie energetikos kelią, nubrėžtą žaliuoju kursu, kad Lietuva yra pasiruošusi eiti, bet kartu tokiai strategiškai svarbiai sričiai įgyvendinti yra numatyta tik 37 % visų plano lėšų. Tai pati minimaliausia norma, kurios reikalauja Europos Komisija. Vasario mėnesį vien tik šitų mano paminėtų sričių transformacijai buvo numatyti 42 %, skaičiais pirminiame projekte buvo 900 mln. eurų, o dabar, paskutiniu metu, jau trečdaliu sumažinta. Kažkaip idėjos nuo realybės skiriasi. Ar tikrai mes tada Europoje būsime lyderiai? Ačiū.

A. PRANCKEVIČIUS. Labai ačiū premjerui už klausimą. Iš tikrųjų žaliasis kursas yra ne tik labai svarbus prioritetas Vyriausybės programoje ir atsispindi visose srityse, ar tai būtų susisieki-mas, žemės ūkis, aplinkosauga, energetika, mokslas ir tyrimai, kitos sritys, bet, kaip minėjote, at-sigavimo priemonė taip pat. Atsigavimo priemonė – Atsigavimo fondas – visoje Europos Sąjun-goje yra didžiąja dalimi nukreiptas būtent į žaliąjį kursą ir skaitmenizaciją. Ir Lietuvos kontekste iš tikrųjų visos investicijos, kurios yra ne tik žaliojo kurso 37 % kontekste, bet ir kitose programo-se, iš viso mes skaičiuojame 43 % RRF lėšų, vienaip ar kitaip atlieps žaliuosius tikslus. Nes kai kurios programos yra persidengiančios, pavyzdžiui, kaip pačios skaitmenizacijos. Skaitmenizaci-ja ir žalieji projektai eina kartu, jie vienas kitą papildo ir dėl to kartais net sunku atskirti ir brėžti labai griežtą liniją, kas yra žalia, o kas yra ne.

Akivaizdu, kad tokios lėšos yra istorinio dydžio. Kad ir kaip žiūrėtume, ne tik Atsigavimo fondo, bet ir apskritai viso Europos Sąjungos biudžeto proporcija, skiriama klimato kaitos priori-tetams, yra didžiausia Europos Sąjungos istorijoje. Aš manau, kad mes tikrai turime kiek įmano-ma pasinaudoti šia istorine galimybe ir paversti šias investicijas prasmingomis investicijomis, ku-riančiomis pridėtinę vertę ir labai konkrečiai, konkrečiais projektais, skatinančią žaliojo kurso įgy-vendinimą Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkoju už atsakymą. Gerbiamieji kolegos, kaip mes tarėmės, lyg ir laikas klausti ir atsakyti ištiksėjo. Mano būtų pasiūlymas padaryti taip. Duokime trims žmonėms, kurie užsirašė diskutuoti, pasisakyti iš tribūnos: gerbiama A. Ažubaliui, gerbiama L. L. Andrikienei ir gerbiama G. Surplui. Tada baikime šį renginį ir eikime prie kitų darbotvarkės klausimų. Jei-gu taip visiems tiktų. Tinka? Gerai. Tada pirmąjį į tribūną kviečiu A. Ažubalį. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, matome naują Europos Sąjungos institucijų projektą kalbėti apie Europos Sąjungos ateitį. Tai gerai, tačiau kyla klausimų dėl tokios konferencijos pagrindimo. Kodėl tas forumas reikalingas ir koks jo tikslas?

Iš eurokomisaro V. Sinkevičiaus balandžio 30 dienos ERK'o posėdyje sulaukiau atsakymo, kad šia iniciatyva siekiame didesnės piliečių įtraukties. Kolegos, nerasime Europos Sąjungoje par-lamento, kur politikai nekalbėtų apie Europos Sąjungą, neįtrauktų visiems aktualių problemų ko-munikuodami su rinkėjais, rengdami diskusijas. Turint tai galvoje, abstrakti komisaro paminėta įtraukties sąvoka iš esmės nieko ir nepasako. Kaip ir Europos Sąjungos viceprezidentės D. Šuicos šiandienis teiginys, kad politika Europoje nebegali būti formuojama kaip iki šiol. Tai kodėl, kas atsitiko?

Taip pat lieka neatsakytų klausimų dėl darbotvarkės bei konferencijos rezultatų. Tai yra ko-kias pasekmes turės ateitis forumo sesijose nubalsuotas sprendimas, koks jo likimas? Iš komisaro taip pat nesulaukiau atsakymo minėtame posėdyje.

Įtaresni piliečiai gali pagalvoti, kad prisidengiant konferencija siekiama pakeisti Europos Są-jungos sutartis, kad būtų išplėstas kvalifikuotas daugumos balsavimo principas šakinėse Europos Sąjungos tarybose, pirmiausia – užsienio politikos ir saugumo bei gynybos srityse, tai yra Užsie-nio reikalų taryboje. Taip pat realizuojant *Spitzenkandidaten* idėją, kuri įgalintų Europos Parlamen-tą rinkti Komisijos pirmininką, tą teisę atimant iš Vadovų Tarybos. O tai reiškia, kad pačios valsty-bės narės netektų svarbių galios svertų. O gal siekiama, kad rinkimai į Europos Parlamentą vyktų pagal europinių partijų bendrus sąrašus, dėl to galimybių turėti Lietuvos atstovų Europos Parla-mente realiai mums neliktų. Ar tai atitinka mūsų valstybės interesus? Mano nuomone, ne.

Kolegos, kai rašiau šias pastabas, tai buvo tik mano spėliojimai, tačiau juos gegužės 9 dieną inauguruojant Europos konferenciją Strasbūre atvirai ir viešai patvirtino Europos Parlamento pir-mininkas D. Sasolis. Ir jis nekalbėjo apie tai, ką kalbėjo ponas A. Pranckevičius, apie inovacijas, klimato kaitą, pasipriešinimą hibridiniams karams ar plėtros procesus, socialinius ar sveikatos

reikalus, Europos Sąjungos piliečių saugumą. Ne. Jis kalbėjo apie institucines pertvarkas. Jis kalbėjo apie vienbalsiškumo Europos Sąjungoje atsisakymą, jis kalbėjo apie *Spitzenkandidaten*. Jis kalbėjo apie tai, kad Europos Parlamentas pagaliau gautų iniciatyvos teisę teikti įstatymų projektus. Iki šiol tai turi Komisija, Europos Vadovų Taryba, bet ne Europos Parlamentas. Taigi kalbama, atvirai kalbant, apie sutarčių keitimą.

Kolegos Seimo nariai, iš šių Europos Parlamento pirmininko išsakytų vizijų galime matyti siekį Europos Sąjungą paversti viršvalstybine sąjunga, sukaupiančia vis daugiau galios dėl politikų, kurios iki šiol gerai įgyvendinamos nacionaliniu lygmeniu ar dvišaliu atskirų valstybių bendradarbiavimu. Sutinku, kad mums reikia gerai pagrįstų išsamių diskusijų siekiant objektyviai vertinti Europos Sąjungą, kad apsaugotume vertybes ir pagrindines teises savo valstybėse, o ir patį valstybės statusą, neklijuojant antieuropietiško ar federalistinių etikečių. Turime aiškiai laikytis pozicijos, kad save valdančios valstybės yra sėkmingo tarptautinio bendradarbiavimo kertinis akmuo. Mano giliu įsitikinimu, šiandienos Europos Sąjunga yra įrodymas, koks sėkmingas gali būti Europos šalių bendradarbiavimas. Neturėtume keisti veikiančios sistemos ją toliau centralizuodami. Čia rimtą klausimą kelia itin dažnas Europos ateities forumo idėjinį organizatorių akcentavimas piliečių nuomonių svarbos. Toks tiesioginės demokratijos metodo įvedimas. Gal kai kas siekia, kad forumo renginiuose svarbų, jei ne lemiamą, balsą įgautų masinės agoros, o ne nacionaliniai tų pačių valstybių narių piliečių išrinkti parlamentai? Ir čia gerai tą iliustruoja jau minėtoje forumo inauguracijoje vienos iš aktyvių piliečių neva naiviai užduotas klausimas vienam iš forumo vadovų europarlamentarui G. Verhofstatui. Cituoju: „Kaip mes galime turėti tikrą europietišką kultūrą?“

PIRMININKAS. Gerbiamas pranešėjas, jūsų laikas baigėsi.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). O G. Verhofstato atsakymas buvo vertas klausimo: „Aš galvoju, kad kultūra galėtų tapti Europos Sąjungos kompetencijos dalyku.“

Kolegos, baigdamas noriu visus paraginti į Europos ateities konferenciją žiūrėti plačiai atmerktomis akimis ir joje aktyviai dalyvaujant dėti pastangas, kad išvengtume kuriozų, kai tiesioginės demokratijos metodas pergalėtų atstovaujамąją demokratiją ir dirbančiųjų piliečių rankomis būtų reformuojama Europa, kurioje nacionalinių valstybių teisės būtų siauriamos. Tai mūsų visų atsakomybė. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną L. L. Andrikienę. Prašom.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kalbu po A. Ažubalio, kurio kalba buvo stebėtinai skeptiška. Negaliu su ja sutikti. D. M. Sasolis, Europos Parlamento pirmininkas, sekmadienį kalbėdamas atidarant Europos ateities konferenciją, tikrai nekalbėjo taip pesimistiškai. Pasirengimas Europos ateities konferencijai iš tiesų nebuvo lengvas. Ir ne tik dėl pandemijos. Kompromisą, kurį pavyko pasiekti Europos Parlamento derybininkui G. Verhofstatui ir Portugalijos Europos reikalų ministrei A. P. Zakarijas, tą kompromisą vykdomoji valdyba patvirtino tik sekmadienį prieš pat konferencijos oficialią pradžią žurnalistams jau trimituojant, kad konferencijos pradžia sekmadienį gali ir neįvykti. Tačiau konferencija prasidėjo ir iš tiesų ateinama su dideliais lūkesčiais. Plenarinė sesija – 433 dalyviai. Kokią galią ji turės? Į šį klausimą šiandien atsakymo dar niekas nežinome ir jo neturime. Europos Parlamentas neabejotinai tikisi didesnio vaidmens. 108 Europos Parlamento nariai, kurie dalyvaus, bus plenarinės sesijos dalyviai, tikisi, kad pasibaigus konferencijai Europos Parlamentas įgis naujų galių. Ir kaip kolega Audronius teisingai minėjo, D. Sasolis, Europos Parlamento pirmininkas, sekmadienį ypač akcentavo: laikas Europos Parlamentui suteikti įstatymų leidžiamąją galią. Nacionaliniai parlamentai ateina į šią konferenciją taip pat norėdami turėti didesnę svorį. Piliečių organizacijos, apskritai piliečiai taip pat siekia, kad jų balsas, jų pozicijos būtų geriau girdimi. Ar šie lūkesčiai pasiteisins, matysime.

Kovido pandemija pademonstravo Europos Sąjungos ir stipriąsias, ir silpnąsias puses, ir iš tiesų apie tai reikia kalbėti. Ne tik kalbėti, bet ir sutarti, kaip gyvensime toliau ir kaip įveiksime tas problemas, kurias matome akivaizdžiai. A. Pranckevičius labai teisingai minėjo sritis, kurioms reikia daugiau dėmesio ir reikia sprendimų – saugumas, finansinis stabilumas, inovatyvumas, Europos Sąjungos konkurencingumas, Europos Sąjungos plėtra. Visa tai neabejotinai bus ir konferencijos darbotvarkėje.

Ir pabaigai – kodėl reikia pokyčių? Tai, ko A. Ažubalis klausė Europos Komisijos narės, jos, deja, nebuvo, mano buvęs kolega Portugalijos atstovas bandė į tai atsakyti. Iš tiesų Europos Sąjunga dažnai atrodo kaip milžinas molinėmis kojomis, reaguojantis lėtai, dažnai per vėlai, ir dėl to visa Europa patiria arba nuostolius, arba tiesiog pralaimi. Taigi, kad Europos Sąjunga reikia reformų, niekas tuo neabejoja. Ar pavyks mums dėl jų sutarti, susitarti dėl prioritetų bent artimiausiems dešimčiai metų, matysime, bet aš iš visos širdies linkiu Europos ateities konferencijai sėkmės ir mūsų Seimo atstovams, kurie dirbs joje, taip pat kuo didžiausios sėkmės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai Seimo narei L. L. Andrikienei. Kviečiu į tribūną gerbiama G. Surplį. Prašau, jūsų penkios minutės.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš nebūsiu toks detalus kaip mano labiau patyrę kolegos, bet pabandysiu šiek tiek apibendrintai. Pirmiausia pasakysiu, kad kai kalbu apie Europą, aš kalbu apie save. Ir tai turbūt yra normalu, natūralu kiekvienam europiečiui. Taigi, mano supratimu, tai yra pats svarbiausias dalykas, kurį turi suprasti visi organizuojantys ar dalyvausiantys šioje Konferencijoje dėl Europos Sąjungos ateities, kad ta konferencija, kad tos diskusijos nebūtų tikta sofų politikų diskusijos, kad tai būtų kiekvieno ūkininko, kiekvieno startuolio kūrėjo, kiekvieno pensininko, kiekvieno maisto banko kliento diskusija, jo išsakymas, kokią Europą jis nori matyti.

Ir čia, mano galva, mes susiduriame ir su esmine Europos Sąjungos dilema, ir su pačiu jos grožiu. Nuo pat Abiejų Tautų Respublikos idėjos, kurią neseniai minėjome, iki R. Šumano, iki visų kitų Europos Bendrijos, Europos Sąjungos kūrėjų mes supratome, kad esame skirtingi, bet vienintelis būdas mums sugyventi – tai ne ignoruoti, ne sunaikinti, ne išstremti vienam kitą, bet susitarti ir ieškoti būdų, pradedant nuo mažų dalykų, dirbti kartu ir pasiekti kuo daugiau. Aš labai norėčiau, kad Ateities konferencija nebūtų diskusija, kaip persiskirstyti veto teisę ar daugumos balsavimo principus, bet kad tai pirmiausia būtų visuotinė diskusija apie būdus susitarti. Natūralu, kad mes nuo lietuvių iki portugalų, nuo bulgarų iki švedų esame skirtingi, mes esame jauni, vyresnio amžiaus, vienokio, kitokio išsilavinimo – taip gali būti ir tai yra Europos turtas, – bet pagrindinis dalykas, ko mes vis dar mokomės ir turime šioje konferencijoje išmokti dar geriau, ne imituoti diskusiją, bet tartis iš esmės, ir tartis taip, kad tas susitarimas, kurį mes pasieksime, būtų priimtinas visiems, o ne nugalėjusi kažkieno tiesa.

Antras dalykas, ko aš labai norėčiau, kad Europos Sąjunga liktų vertybes sauganti, o ne niwelijuojanti sąjunga. Man, pavyzdžiui, Europa be Kalėdų eglutės – ne Europa. Galbūt tai mano klaida, bet aš apie tai galiu diskutuoti. Vėlgi tikiuosi, kad Europos Sąjungos idėja bus ta, dėl kurios ramiai galės pasirašyti kiekvienas Europos Sąjungos pilietis.

Dar vienas dalykas, kad Europa turi būti gerovę kurianti Europa. Ne gerovės Europa, bet gerovę kurianti, nes gerovę neužtenka pasidalinti – gerovę reikia sukurti konkuruojant su Pietų Korėja, su Kinija, su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Čia labai laiku yra ir skaitmenizacija, ir *greentechas*, ir žaliasis kursas, bet vėlgi tai negali būti tikta mūsų politikų diskusija – turi būti įtraukti šviesiausi Europos protai.

Mano Europa, apie kurią aš irgi būčiau linkęs diskutuoti, yra ne dviejų, ne trijų ir ne devyniolikos greičių Europa. Tai yra vieno greičio Europa, vienoda visiems jos nariams ir idėjomis, ir tiesioginėmis išmokomis, ir visomis keturiomis laisvėmis Europos Sąjungoje.

Galiausiai man Europa yra (ir norėčiau, kad liktų) laisvės ir demokratijos švyturys. Neužtenka tikta demonstruoti susirūpinimo. Aš puikiai suprantu, kad skirtingų šalių politikai ir piliečiai skirtingai mato įvairią įtampą už mūsų sienų, bet turime rasti būdų sutarti, kaip mes drąsiau ir stipriau gintume laisvę ir demokratiją Europoje. Europoje, kuri jau daugiau negu 2 tūkst. metų ir yra štai šių vertybių idealas.

Pabaigai. Žinote, aš turiu laimę būti idealistas, bet, manau, tam, kad žmogus galėtų būti idealistas, iš pradžių kažkas turi realistiškai pagalvoti ir atlikti tam tikrus veiksmus. Visiems, kurie Europos Sąjungoje jaučiasi labai jos nestokojantys, visą laiką sakau, kad pas mus už 30 kilometrų labai puikiai galima pamatyti, kas būtų, jeigu Lietuva nebūtų Europos Sąjungos nare. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už diskusiją. Dėkoju visiems, kurie joje dalyvavo. Dėkoju gerbiams pranešėjams: R. Morkūnaitei-Mikulėnienei, D. Šucai, L. M. Kapoului Santošui, gerbia-

mam A. Pranckevičiui. Tikrai, manau, svarbu, jog turėjome šią diskusiją Seimo plenariniame posėdyje ir galėsime geriau pasiruošti toms diskusijoms, kurios dėl Europos ateities jau prasidėjo. Labai visiems ačiū.

15.08 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5365(2), Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5366(2) (svarstymas)

Mūsų darbotvarkėje dabar yra 2-2.1 ir 2-2.2 klausimai, tai yra Statybos įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas bei Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir papildymo straipsniu įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Kviečiu pagrindinio komiteto atstovą gerbiamą A. Gedvilą pristatyti svarstymo komitetuose rezultatus. Kadangi įstatymai yra susiję, galite apie abu iškart pasisakyti.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų balandžio 28 dieną savo posėdyje apsvaustė Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5365 ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui. Komiteto sprendimui ir išvadai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ir dėl lydimos prašom irgi pasakyti.

A. GEDVILAS (DPF). Taip pat Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų balandžio 28 dieną posėdyje apsvaustė Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5366 ir priėmė sprendimą pritarti komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Komitetas taip pat pritarė Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos pateiktam sprendimui dėl šio įstatymo projekto. Komiteto sprendimui ir išvadai taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kol kas galite grįžti į savo vietą. Neįgaliųjų teisių komisijos išvadas dėl šių abiejų projektų pristatys M. Ošmianskienė. Prašom.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Neįgaliųjų teisių komisija 2021 m. balandžio 12 d. svarstė Statybos įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIIIIP-5365. Nusprendė iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5365 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Seimo narės M. Ošmianskienės pasiūlymus. Šiam Neįgaliųjų teisių komisijos sprendimui pritarta bendru sutarimu.

Ir dėl antro, taip?

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl antro taip pat galite pasakyti.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Neįgaliųjų teisių komisija 2021 m. balandžio 12 d. svarstė Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIIIIP-5366. Nusprendė iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10, 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5366 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, suderinti įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5365 su lydimuoju įstatymo projektu Nr. XIIIIP-5366. Šiam Neįgaliųjų teisių komisijos sprendimui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū už pristatytas Neįgaliųjų teisių komisijos išvadas. Dabar diskusijoje yra užsirašiusi kalbėti I. Kačinskaitė-Urbonienė, bet jos Seimo salėje nematau. Tuomet kviečiu A. Gedvilą grįžti į tribūną. Yra keletas Seimo narių pasiūlymų dėl pateikto įstatymo projekto. Dėl 1 straipsnio (2 straipsnio pakeitimas) yra Seimo narės M. Ošmianskienės siūlymas. Prašau, Monika, jį trumpai pristatyti.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Pirmuoju siūlymu buvo siūloma žmonių su negalia aplinkos prieinamumo klausimą įtraukti kaip esminį statinio sprendinį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom. Kokia komiteto nuomonė?

A. GEDVILAS (DPF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vietoj siūlymo pakeisti įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamą įstatymo 2 straipsnio 11 dalį siūlytina papildyti įstatymo projektą, pakeisti keičiamo įstatymo 34 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „Aplinkos ministro nustatytais atvejais, kai gavus statybą leidžiantį dokumentą keičiami šioje dalyje nurodytų projektų sprendiniai, kuriais įgyvendinami aplinkos prieinamumo reikalavimai.“

PIRMININKAS. Dėkoju. Noriu paklausti pasiūlymo autorės, ar sutinka su tokia pagrindinio komiteto redakcija?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Taip, visiškai pritariu šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime tuomet visi pritarti bendru sutarimu komiteto redakcijai? Matau, kad galime. Labai ačiū.

9 straipsnis – 27 straipsnio pakeitimas. Seimo narių S. Gentvilo, A. Lydekos, V. Juozapaičio pasiūlymas. Prašom S. Gentvilą trumpai jį pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, praeitų metų pabaigoje ir šių metų pradžioje per žiniasklaidą ir visuomenę nuskambėjo liūdni atvejai, kai Kaune *art deco* kvartaluose buvo nugriauti tarpukario vertingi objektai Žaliakalnio kvartale. Siekdami užkirsti tokius begėdiškus griovimus, siūlome nuostatą, kad pastatai, kurie patenka į kultūros paveldo apsaugos teritorijas ir yra pastatyti iki 1970 metų, būtų griaunami tik turint statybos leidimą. Kitaip tariant, Kultūros paveldo departamentas, savivaldybė ir kiti įvertintų, ar pastatas tikrai neturi vertingų savybių, ir būtų suteikta teisė jį griauti. Šiuo atveju ką tik baigėsi teismas ir matome, kad pastatai yra nugriauti teisėtai. Tam, kad tokias spragas užfiksuotume, siūlome šį pakeitimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kokia komiteto nuomonė?

A. GEDVILAS (DPF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies. Jeigu leisite, pasakysiu detaliau. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip: „Leidimas nugriauti statinį – ypatingojo ar neypatingojo statinio griovimui, išskyrus atvejus, kai nugriaunamas atskirai stovintis neypatingasis statinys, pastatytas ne anksčiau kaip prieš 50 metų ir nepatenkantis į kultūros paveldo objekto teritoriją ar kultūros paveldo vietovę.“

Bet to, siūloma nustatyti konkretų šios nuostatos galiojimo laikotarpį – iki 2027 m. sausio 1 d. Šiuo tikslu siūloma pakeisti įstatymo 21 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „Šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje išdėstytos Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 7 punkto nuostatos dėl neypatingųjų statinių, pastatytų ne anksčiau kaip prieš 50 metų ir nepatenkančių į kultūros paveldo objekto teritoriją ar kultūros paveldo vietovę, galioja iki 2027 m. sausio 1 d.“

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar pasiūlymo autorius tenkina toksai komiteto sprendimas?

S. GENTVILAS (LSF). Tenkina. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ar mes galėtume?.. Dėl motyvų dėl šio pasiūlymo, matau, prieš nori pasisakyti L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Ne dėl šito.

PIRMININKAS. Dėl viso projekto, teisingai. Gerai, tvarka. Gerbiami kolegos, ar šitam pasiūlymui mes galime pritarti bendru sutarimu? Galėtume? Gerai, tvarka, ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū gerbiamam A. Gedvilui. Daugiau pasiūlymų, kaip suprantu, nėra dėl šio ir lydimojo įstatymo.

Motyvai dėl viso. Prieš nori kalbėti A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties įstatyme yra nemažai pozityvių dalykų, tačiau norėčiau atkreipti dėmesį, kad statybos sektorius išgyvena pakilimą, nepaisant to, kad antrus metus gyvename pandeminės krizės laikotarpiu. Manau, kad valstybė neatsitiktinai nusitaikė į šį sektorių. Tai sektorius, kuriantis išties didelę pridėtinę vertę. Manau, kad privačios verslo struktūros, norėdamos pasipelnyti arba tiesiog pandemijos metu padidinti savo pelną, teikia nemažai pataisų, kurios išties nebuvo akcentuotos taip. Tai draudikai, ekspertai, geologijos darbus atliekančios privačios tarnybos. Matome, kad įstatymas apaugo biurokratiniais ir finansiniais kaštais. Tai yra bus ilginamas laikotarpis, net pradinėje stadijoje pateikiant projektą savivaldybėms bus privalomi geologiniai tyrimai, registracija Žemės gelmių registre, o tai buvo visą laiką atliekama su techniniu projektu. Ir ne ypatingų statinių, tai yra bus stabdoma individuali statyba.

Apie draudikus kalbėti turbūt nereikėtų daug, kad vis dėlto civilinė atsakomybė bus taikoma privatininkams, kurie statybas atlieka ūkio būdu. Jie turės draustis patys nuo savęs.

Apibendrinant galima teigti, kad didėja biurokratinė našta, brangsta statyba, ilgėja statybos laikas, todėl negaliu pritarti visoms pataisoms, nors, primenu, yra ir gerų pataisų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi čia svarstome du įstatymų projektus, tai duosime ir L. Girskienei pasisakyti. Bet dabar už kalba M. Ošmianskienė. Prašom.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju, pirmininke. Ilgus metus žmonės su negalia buvo nematomi ir išlieka nematomi. Didžiąja dalimi prie to prisideda fiziškai neprieinama aplinka. Praėjo jau daugybė metų, tačiau iki šiol nėra mechanizmo, kaip neprieinamos aplinkos problemą spręsti. Žmonės su negalia neturi net kur kreiptis. Nėra įrankių ir būdų tą prieinamumą apginti.

Šiuo įstatymu ateina kardinalūs pasikeitimai šioje srityje, įvedama ekspertizė. Nuo šiol bus ekspertiškai vertinami projektai, taip pat aplinkos prieinamumas taps viešuoju interesu statyboje, vadinasi, bus galima jau kreiptis ir į prokuratūrą. Todėl noriu pasakyti, kad žmonių su negalia bendruomenė labai laukia šių pasikeitimų, tikisi pagaliau tikrų pokyčių ir Lietuvos statybose, todėl labai prašau palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalba L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš taip pat pritarsiu gerbiamo A. Skardžiaus nuomonei, kad yra ir gerų pataisų, tačiau iš esmės viso projekto nepalaikysiu vien dėl keleto punkto, tai yra kur kalbama būtent apie atrankos išvadas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo. Norint gauti statybos leidimą, yra siūloma išbraukti punktus, kurie reikalauja pateikti kartu su prašymu ir atrankos išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių ir atrankos išvados ar sprendimo viešinimo dokumentus. Šiais pasiūlymais tiesiog bus eliminuojami gyventojai iš sprendimo priėmimo ir susidarys tokios situacijos, kad gyventojams nežinant šalia jų namų atsiras įvairių objektų. Tai mano motyvai būtų tokie.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalba S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Ligita, ypač į jus apeliuosiu. Visų pirma šis įstatymas pateiktas praeitos Vyriausybės, įregistruotas Seime praeitą lapkritį. Jeigu jūs pasiklaustumėte greta sėdinčios L. Nagienės, aš po pateikimo tą pačią dieną tiek L. Nagienei, tiek T. Tomiliniui patikslinau, kad poveikio aplinkai vertinimo procedūros kaip tik išsamiau aprašytos šiuo atveju. Seniau gaunant statybos leidimą nereikėjo būti užsitikrinus poveikio aplinkai vertinimo, atrankos arba viso vertinimo, o šiuo atveju yra visiškai atliktas. Taigi aš tuos nuogastavimus norėčiau paneigti. Iš karto, po sekundės, jums atsiųsiu paneigimą. Aš kviečiu balsuoti ir paremti ir jūsų, ir mūsų siūlomą bendrą projektą.

O atsakant į A. Skardžiaus nuogastavimus, šis įstatymo projektas yra kompleksinis. Jis iš tikrųjų išgrynina įvairių derinančių institucijų kompetencijas, kad nebūtų tokių atvejų, kokius mes turime Kuršių nerijoje su institucijomis, kurios pasiklydusios kompetencijų spektre. Kad neturėtume tokių atvejų kaip su Panevėžio „Garso“ teatru, kai savivaldybės lygmens saugomas kultūros paveldo objektas yra derinamas nacionalinio Kultūros paveldo departamento. Kompetencijos neaiškios. Kad tokių kuriozų ir valstybės lėšų švaistymo nebūtų, šis projektas yra parengtas ne politikų, bet profesionalų. Taigi aš labai kviečiu paremti jį. Man atrodo, jis yra bendras darbas – tiek buvusių metų Vyriausybės, tiek ir šios Vyriausybės. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl šio ir susijusio įstatymo projekto balsuosime numatytu laiku.

15.25 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 17, 30, 39, 64, 95, 98 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹, 74¹ ir 95¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-447ES, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 5, 24, 48, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-448 ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-449 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas ir du lydimieji įstatymų projektai – Draudimo įstatymo, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektai. Pranešėja – finansų ministrė G. Skaistė. Pateikimo stadija. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia tris susijusius įstatymus: tai Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymą, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą ir Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą. Šių projektų tikslas yra įgyvendinti direktyvos pakeitimus ir užtikrinti informacijos keitimąsi tarp priežiūros institucijų, tai yra Lietuvos banko ir kitų Europos ekonominės erdvės priežiūros institucijų ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos, taip pat kompetentingos institucijos, tai yra Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos, su pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencija susijusios informacijos teikimą Europos bankininkystės institucijai. Direktyvos pakeitimai turi įsigalioti nuo 2021 m. birželio 30 d. Taip pat užtikrinti efektyvesnį draudimo sutarčių vykdymo procesą ir draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusiųjų trečiųjų asmenų galimybes greičiau gauti draudimo išmoką, atsisakant reikalavimo gauti sutikimą dėl sveikatos duomenų tvarkymo ir kartu nuostatas suderinti su Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu.

Pagrindiniai Draudimo įstatymo pakeitimai. Yra nustatomi priežiūros institucijos, tai yra Lietuvos banko, informacijos teikimo ir bendradarbiavimo su kitų valstybių priežiūros institucijomis reikalavimai, kai draudimo ar perdraudimo įmonė vykdo ar ketina vykdyti veiklą naudodamasi įsisteigimo teise ar teise teikti paslaugas bei galimybe priežiūros institucijai kartu su kitų Europos ekonominės erdvės valstybių priežiūros institucijomis kurti bendradarbiavimo platformas dėl draudimo ar perdraudimo įmonių tarpvalstybinės veiklos. Taip pat nustatoma, kad draudikai ar draudimo tarpininkai turi teisę tvarkyti apdraustojo, naudos gavėjo ir nukentėjusiojo trečiojo asmens sveikatos duomenis be jų sutikimo vykdydami draudimo sutartį bei vykdydami pareigą tirti draudžiamąjo įvykio ar įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes. Šiuo atveju remiamasi sveikatos duomenų teisėto tvarkymo sąlyga siekiant pareikšti, vykdyti arba apginti teisinius reikalavimus. Taip pat nustatoma, kad duomenys draudikui arba draudimo tarpininkui gali būti suteikiami tik rašytiniu jo prašymu, kuriame nurodomas duomenų gavimo teisinis pagrindas, jų naudojimo tikslai ir šiems tikslams pasiekti reikalingų duomenų apimtis. Draudikui ar draudimo tarpininkui, kuris nepagrindžia, kad prašomi duomenys reikalingi nurodytam tikslui pasiekti, duomenys nebus teikiami. Be to, nustatoma, kad draudikas ar draudimo tarpininkas surinktų sveikatos duomenų netvarkys kitais tikslais. Taip pat nustatomi informacijos duomenų subjektui pateikimo ir skelbimo reikalavimai.

Pagrindiniai Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimai: nustatomas reikalavimas Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai tam tikrą informaciją teikti ne visoms Europos priežiūros institucijoms, o būtent Europos bankininkystės institucijai.

Pagrindiniai Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimai: tai nuostata, kad be paciento sutikimo konfidenciali informacija gali būti suteikiama tik valstybės institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę gauti konfidencialią informaciją apie pacientą. Pakeičiama nuostata, kad be paciento sutikimo ši informacija gali būti suteikiama fiziniais ir juridiniams asmenims, kuriems tokią teisę suteikia Lietuvos Respublikos įstatymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime sakyti, kad jūs pristatėte visus susijusius klausimus? Gerai, ačiū. Dabar nori paklausti vienas Seimo narys. A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, ištis sąlygos dėl terorizmo prevencijos ir pinigų plovimo atsirado po rugsėjo 11-osios įvykių prieš 20 metų. Mano klausimas būtų toks: ką vis dėlto valstybė nuveikė ir kokie buvo nustatyti tokie pinigų plovimo ir terorizmo atvejai, kuriems būtų skirtos lėšos Lietuvoje, kadangi visus tuos atvejus nustatė kitos valstybės Lietuvoje veikiančių skandinavų bankų veikloje? Tad gal jūs galėtumėte pasidalinti, kaip Lietuva čia atrodo? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad jūsų klausimas nėra susijęs su teikiamu įstatymo projektu, todėl galėčiau atsakyti raštu. Jeigu tokį paklausimą užregistruotumėte, tikrai informaciją pateiktume.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nematau. Ačiū ministrei.

Dėl motyvų irgi pasisakančių nėra. Mano siūlymas – balsuoti numatytu laiku dėl šio ir susijusių įstatymų projektų.

15.30 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 76, 82, 82¹ straipsnių pakeitimo ir papildymo 82² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5349 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas. Kviečiu į tribūną švietimo, mokslo ir sporto ministrę J. Šiugždinienę pristatyti klausimą. Pateikimo stadija. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Laba diena. Teikiame Vyriausybės teikiamą įstatymo projektą. Projekto tikslas – palengvinti studentams, turintiems individualių poreikių, valstybės paramos gavimo procesą. Pritarus siūlymui, įstatyme bus nustatytas finansinės paramos stipendijų neįgaliesiems pagrindas, sąlygos ir dydis, centralizuotas finansinės paramos neįgaliesiems studentams teikimas sujungiant šiuo metu keturias mokamas išmokas į vieną, panaikintas institucijų funkcijų dubliavimas, racionaliau naudojamos valstybės biudžeto lėšos, palengvinta administracinė našta studentui. Visą skirtą paramą asmuo gaus vienu metu kreipęsis į vieną instituciją, todėl parama taps labiau prieinama.

Projekto esmė, jog studentams, kuriems nustatytas 45 % ar mažesnis darbingumo lygis, arba sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, šiuo metu yra mokamos keturios skirtingos išmokos, tai yra tikslinė išmoka, kuri lygi 4 BSI per mėnesį, socialinė stipendija – 6,5 BSI, tikslinė išmoka specialiesiems poreikiams tenkinti, kuri lygi 2,32 BSI per mėnesį, tikslinė išmoka studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti, kuri lygi 0,51 BSI per mėnesį. Taigi sudėjus dabar išmokamas išmokas į vieną yra prognozuojama, kad gavėjų skaičius bus 620 ir lėšos paramai sudarys apie 3,2 mln. eurų per metus. Tai tiek trumpai. Dėkui už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama ministre, pritardamas jūsų pasiūlymui drįstu paklausti, ar toks išskaidytas, kaip jūs paminėjote, išmokų mokėjimas yra nepatogus tiek neįgaliam studentui, tiek išmokas administruojančioms įstaigoms? Kodėl?

Toliau antras klausimas. Kai sujungsite visas tas išskaidytas išmokas, ar pagal teisėtvarkos reikalavimus visų rūšių išmokų mokėjimas bus reglamentuojamas įstatymo lygiu? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Taip, bus reglamentuojamas įstatymo lygiu.

Dėl ko tai yra sudėtinga, kad šiandien reikia lankytis net keliose institucijose, norint gauti tą paramą. Tai tikrai yra labai sudėtingas procesas. Įsivaizduokite, net keturios paramos rūšys. Šiandien bus vienas langelis, sujungta, ir bus kur kas mažesnė administracinė našta ir pačiam studentui, jam bus lengvesnis pateikimas. Taip pat institucijoms administracinė našta sumažės, nes veiks vieno langelio principu. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Puidokas, bet jo salėje nematau. Tada žodį suteikiu I. Pakarklytei. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, projektas išties sveikintinas. Tai yra geros viešosios vadybos, gero viešojo valdymo ir administracinės naštos mažinimo pavyzdys.

Mano klausimas būtų truputį platesnis, ko gero, nei šis projektas. Mes čia kalbame apie finansines paskatas ir paramą neįgaliesiems studentams, studentams su specialiaisiais poreikiais. Gal jūs trumpai galėtumėte atsakyti, ar paraleliai yra dar numatytos kokios nors kitos programos, kaip sudaryti palankesnes sąlygas tokiems studentams mokytis? Tai ir patalpų pritaikymas, universalus dizainas, nes finansiniai motyvai yra tik vienas iš tų dalykų, bet kai tu fiziškai tiesiog negali kai kur patekti, tai yra dar didesnė, ko gero, problema. Gal trumpai galėtumėte pakomentuoti? Dėkui.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Ieva. Tikrai reikėtų ilgai kalbėti, kad pristatytume visas veiklas, kurios yra numatytos. Gal paminėsiu tik keletą pavyzdžių: Tūkstantmečio mokyklų programa paremta įtraukiojo ugdymo principu, ir visai mokyklų aplinkai, kuri bus atnaujinama, bus taikomi universalūs dizaino principai. Ji bus pritaikyta vaikams, mokiniams, kurie turi specialiųjų poreikių.

Kalbant apie aukštąsias mokyklas, profesines, taip pat esame nusimatę ir studijų programų pritaikymą, taip pat kalbamės su aukštosiomis mokyklomis dėl aplinkos pritaikymo, dėl galimų investicijų skyrimo ir pritaikymo aplinkai, kad studentai, turintys specialiųjų poreikių, galėtų patekti į patalpas. Šioje srityje yra nemažai veiklų, tačiau tiesiogiai šio įstatymo projekto neliečia. Žinoma, tikrai nemažai dalykų yra planuojama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiama ministre, ačiū už dėmesį ir rūpinimąsi neįgaliaisiais. Duok Dieve, kad čia būtų tikrai techninis sprendimas. Dabar gauna iš keturių šaltinių išmokas ir, jūsų nuomone, yra dubliavimas, bet kur yra garantija, kad tikrai?.. Paskui paaiškėja, kad tai nuo čia nutrupa, tai nuo čia nutrupa, kai sujungiama į vieną. Kur tas racionalesnis naudojimas yra? Ar tik administravimo esmė, ar dar kokia kita? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą, tikrai, kaip jūs paminėjote, būna atveju, kai nutrupa, bet šiuo atveju visa ši suma, na, skiriama parama yra fiksuojama įstatyme. Anksčiau skirtingos paramos rūšys buvo fiksuojamos ir švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu, ir Vyriausybės nutarimais, šiuo metu, kadangi mes taip pat vadovaujamės ir Konstitucinio Teismo sprendimo išaiškinimu, jau yra fiksuojama įstatymu.

Mums reikėtų keisti įstatymą, kad keistume tą sumą, kuri šiuo metu yra numatoma. Vienas dalykas, aišku, ir pats patogumas, administracinė našta mažėjanti, prieinamumas studentams, neįgaliesiems studentams, bet taip pat ir labai aiškiai fiksuojama pati suma įstatyme. Man atrodo, yra labai svarbu užtikrinti, kad ateityje nebūtų mažinimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ir toliau posėdžiui pirmininkaus R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Ministre, tikrai puikus siūlymas, vieno langelio principu, manau, paslaugas darys ir labiau prieinamas, ir apskritai ženkliai geriau bus galima koordinuoti, bet mano klausimas toks labiau iš esmės. Jau užsiminė tiek ponas Stasys, tiek prieš tai Ieva apie didesnę spektrą klausimų, kuriuos mes irgi turime spręsti.

Kaip jūs galvojate, kada ministerija parengs siūlymus, kaip galėtume studijas daryti labiau prieinamas kiekvienam neįgaliajam, iš socialiai jautrios aplinkos atėjusiam studentui, kaip galėtume labiau priartinti ir padaryti taip, kad vis dėlto valstybės rūpinimąsi jaustų tie žmonės? Galbūt esate numatę konkrečių veiksmų planą ir įstatymų paketą, kada atkeliaus tie pasiūlymai, kurių labai tikisi ši bendruomenė?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Taip, tikrai esame numatę ir rudens sesijoje, iš esmės jau birželio mėnesį planuojame pristatyti socialinės paramos paketą studentams, būtent rūpindamiesi tais studentais, kurie šiandien yra dažnai atskirtyje. Kai kurie vaikai tiesiog negali atvykti studijuoti, nes neturi pakankamai finansinių išteklių. Dirbame šiuo metu dėl priemonių ir, kaip sakiau, birželio mėnesį turėsime pasiūlymą, o planuojame teikti rudens sesijoje. Čia apie studentus.

Kitas svarbus dalykas, kur labai tikiuosi jūsų palaikymo, yra Tūkstantmečio mokyklos. Mes būtent taip ir galime suteikti daugiau galimybių savo vaikams, kurie gyvena rajonuose ir kaimuose, kad jie galėtų, jeigu turi specialiųjų poreikių, tikrai galėtų mokytis bendrojo ugdymo mokyklose kartu su kitais mokiniais.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ) (*TS-LKDF*). Dėkui. Jūsų nori paklausti J. Džiugelis, bet nematau jo salėje. Tuomet E. Pupinis. Edmundai, įdėkite kortelę. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Labai atsiprašau, pirmininke. Norėčiau pasiteirauti. Mes nemažai funkcijų atiduodame Valstybiniam studijų fondui, ar nemanote, kad vis dėlto jį reikėtų kaip nors patiprinti? Kaip suprantu, dabar jis administruos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai tų funkcijų kaip ir mažiau, gal ir nežymiai, bet dabar ta našta, ir taip mes daug tikimės iš Valstybinio studijų fondo. Ar nemanote, kad vis dėlto jį reikėtų kaip nors stiprinti, nes iš tikrųjų yra daug funkcijų?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui už klausimą. Taip, tikrai manome, kad reikia stiprinti. Valstybinis studijų fondas įgauna vis daugiau papildomų funkcijų, ko gero, gaus ir ateityje. Tikrai galvojame, kad reikėtų sustiprinti tiek žmogiškaisiais ištekliais, tiek papildomu finansavimu. Žiūrėsime, kaip seksis derybose dėl biudžeto.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Šarknickas. Kolega Robertai, jūs klausiate.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš tik noriu padėkoti ministrei, nes tikrai labai svarbus ir reikalingas šitas projektas. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui.

PIRMININKĖ. Fantastika. Gerbiama V. Targamadzė. Prašom.

V. TARGAMADZĖ (*LSDPF*). Ačiū. Aš irgi noriu padėkoti už tokį projektą, nes tai iš tikrųjų perspektyvus žingsnis, mažinantis administracinę naštą. Tik gal skubėdama į salę aš neišgirdau, kodėl taip gražiai, – vienas ir trys, trys, trys. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama profesore. Čia buvo sudėta tiksliai tiek, kiek buvo išskaidyta. Tiek sudėta į tą bendrą sumą, kuri dabar bus teikiama vienu kartu. Toks skaičiamas išėjo. Galėjome gal suapvalinti, bet sudėjome į vieną.

PIRMININKĖ. Dėkui. M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (*LF*). Dėkoju. Taip, sveikintina, kad mažėja administravimas ir kaštai, bet problema, kad šis mažėjimas niekaip nesprenžia paties studijų prieinamumo klausimo negalia turintiems žmonėms, studentams. Net skiriant dideles lėšas išmokoms, studentų su negalia skaičius mažėja. Aš manau, kad tai stiprus argumentas, jog taip, kaip yra dabar, neveikia. Nekalbame apie paslaugas, apie alternatyvią komunikaciją, apie asmeninę pagalbą, individualizuotas studijas. Tai čia viena pastaba. Ar bus daroma kažkas daugiau, negu tik toks kaip ir atsipirkimas išmokomis?

Kita pastaba. Socialinės paramos siejimas su akademiniiais pasiekimais, skolų neturėjimu, anksčiau ilgą laiką buvo ir šioms išmokoms, ir socialinei stipendijai. Ne vienus metus šis klausimas keltas studentų organizacijų. 2019 metais pagaliau buvo panaikinta ši išmokų nuostata – neturėti skolų. Šiuo projektu bandoma vėl grąžinti šią nuostatą. Ji iš principo yra ydinga. Jeigu valstybė skyrė socialinę paramą, ji turėtų būti grįsta poreikiu, turėtų būti remiamasi poreikio įvertinimu ar bent jau socialiniais kriterijais, o ne meritokratiniais. Prašau paaiškinti ir šitą punktą.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui už klausimus. Tikrai tai yra jautrus klausimas. Jeigu seniau studentas, turėjęs vieną akademinę skolą, jau negalėjo gauti socialinės stipendijos, dabar skolų skaičius padidintas iki trijų akademinų skolų. Manau, tikrai pažiūrėta žymiai jautriau, negu buvo anksčiau. Aš jau levai šiek tiek atsakiau į tą klausimą, kad mes tikrai galvojame ne tik apie paramą, tikrai turime įvairiausių pasiūlymų ir dėl paties studijų prieinamumo, dėl studijų programų pritaikymo, taip pat dėl komunikacinių dalykų. Šis pakeitimas – tai tik vienas pakeitimas, bet, manau, jis yra svarbus.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už kol kas yra užsirašęs... Jūs galite grįžti į savo vietą. Motyvai už – E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt komitetuose dar pažiūrėsime to įstatymo veikimo galimybes. O šiaip iš tikrųjų racionalizuojami mokėjimai, vėlgi turbūt taupomos ir valstybės lėšos. Kaip aš jau ir minėjau, galbūt reikėtų žiūrėti, kad tas administravimas būtų kokybiškas, bet tas susiję taip pat su tam tikrais žmogiškaisiais resursais ir su informacinių technologijų plėtra. Siūlau pritarti ir toliau svarstyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvų prieš nematau. Ketinčiau siūlyti bendru sutarimu, bet žinau, kad yra gautas pageidavimas, kad vis dėlto dėl visko balsuotume atėjus laikui, tuomet atsižvelgiu į tokį pageidavimą ir bendru sutarimu nesiūlau, nors nemanau, kad būtų išsiskiriančių nuomonių.

15.45 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450ES, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451ES (*pateikimas*)

Tuomet einame prie darbotvarkės 2-5 klausimo – Civilinio kodekso straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-450ES. Pranešėja – E. Dobrovolska. Taip pat ir lydimuosius pristatys.

E. DOBROVOLSKA (LF). Sveiki, kolegos. Projektų tikslas yra užtikrinti dviejų direktyvų, kurios reglamentuoja vartotojų apsaugą, nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę. Vadinamoji direktyva dėl skaitmeninio turinio detalai reglamentuoja vartotojų teises, kai vartotojai ir verslininkai sudaro sutartis dėl skaitmeninio turinio ar skaitmeninių paslaugų teikimo. Direktyva dėl prekių pardavimo detalai reglamentuoja, kokie bendrieji atitikties, kokybės reikalavimai taikomi vartojimo prekėms ir kokias teises turi vartotojai, kai prekės neatitinka šių reikalavimų.

Siekiant įgyvendinti direktyvas, parengti Civilinio kodekso ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymų pakeitimai, kuriais siekiama reglamentuoti vartotojų apsaugą skaitmeninio turinio ir skaitmeninių paslaugų teikimo srityje. Labai svarbu, kad šiuo metu nėra specialių vartotojų apsaugos taisyklių šioje srityje. Taip pat siekiama atnaujinti ir patikslinti vartotojų apsaugos reikalavimus mažmeninės prekybos srityje, tai yra kai verslininkai parduoda prekes vartotojams.

Trumpai Civilinio kodekso pakeitimo esmė. Nustatoma vartotojų apsauga skaitmeninio turinio ir skaitmeninių paslaugų teikimo srityje. Pavyzdys: jeigu mes kalbame, tarkime, apie kompiuterinę programą, žaidimus, muziką, filmus, knygas, kartu pažymima, kad vartotojų apsaugos reikalavimai taikomi ne tik tais atvejais, kai vartotojas už skaitmeninio turinio ar skaitmeninės paslaugos teikimą sumoka pinigais, bet ir tais atvejais, kai sudarant sutartį vietoj kainos sumokėjimo vartotojas pateikia savo asmens duomenis.

Taip pat atnaujinami vartotojų apsaugos reikalavimai mažmeninės prekybos srityje, tai yra kai sudaromos vartojimo pirkimo ir pardavimo sutartys, aiškiai tvirtinama, kad išmaniųjų prekių pirkimui ir pardavimui taikomos tokios pat teisės normos kaip ir visoms kitoms prekėms, kartu numatant būtinus integruoto skaitmeninio turinio nulemtus ypatumus.

Atnaujinami detalūs prekių kokybės reikalavimai, išlieka nuostatos dėl dvejų metų prekių garantijos pagal įstatymą ir pardavėjo atsakomybė už netinkamos kokybės prekes. Nustatomas ilgesnis vartotojams palankus įrodinėjimo naštos paskirstymo terminas – vieneri metai vietoj šešių mėnesių, keičiama vartotojų teisių gynimo priemonių sistema, jeigu prekė yra netinkamos kokybės.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte numatomi Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos įgaliojimai prižiūrėti, kaip verslininkai laikosi būtent šių nurodymų.

Projektų derinimas. Jie yra suderinti su vartotojų asociacijomis ir verslo organizacijomis, atsižvelgta į pastabas. Na, ir žinote, kad iki liepos 1 dienos turėtų būti priimti įstatymai, kad direktyva galėtų įsigalioti.

Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Nepanašu, kad būtų norinčių paklausti. Dėl motyvų taip pat nematyti. Tai labai ačiū, gerbiama ministre, už pristatymą. Poziciją išreišk Seimo nariai balsavimo metu nustatytu laiku.

15.49 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 51, 63, 63¹, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458 (pateikimas)

Judame prie darbotvarkės 2-6 klausimo – tai Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo projektas Nr. XIVP-458. Pranešėjas – ministras A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pristatau projektą, kuris buvo pradėtas kurti dar prieš tai buvusios Vyriausybės. Tiesiog nebuvo numatyti pinigai šių metų biudžete ir nebuvo baigti derinimai. Jis buvo šiek tiek kitoks, tai mes perėmėme jį, numatėme pinigus šių metų biudžete nuo liepos 1 dienos, tikėdamiesi, kad iki to laiko pavyks suderinti ir Seime priimti šį įstatymą.

Įstatymo projektu norime įgyvendinti profesinės karo tarnybos ir savanoriškosios nenuolatinės karo tarnybos karių tarnybos sąlygų gerinimą, tobulindami gyvenamųjų patalpų nuomos ir kelionės iš gyvenamosios vietos į tarnybą ir atgal kompensavimo modelį. Taip pat šiame projekte kalbama apie maitinimosi išlaidų kompensacijas krašto apsaugos sistemos darbuotojams, išplečiame kompensacijų dėl karių sveikatos sutrikimo mokėjimo atvejus ir taip toliau.

Yra daugybė tų pokyčių. Iliustratyviai galėčiau pasakyti, kad, pavyzdžiui, prieš tai buvo kompensuojamos išlaidos iki 100 kilometrų pirmyn ir atgal, o dabar išplečiama iki 200. Kodėl to

reikia? Turiu pasakyti, kad pusė profesinės karo tarnybos karių kiekvieną dieną juda ir gana nemažais atstumais nuo savo gyvenamųjų vietų į tarnybos vietas, ypač perkėlus dalinius, tarnybos tikslais, komandiruotės ir taip toliau. Judėjimas yra labai intensyvus, todėl išplėstas vien tik dėl šios sąlygos kompensavimas paliestų ir šeimų biudžetai dėl to nenukentėtų kelių tūkstančių profesinės karo tarnybos karių.

Kita vertus, šiame projekte kalbama apie patalpų nuomos išlaidų kompensaciją. Prieš tai buvusi tvarka turėjo daugybę išlygų, dėl kurių kariai negalėjo pasinaudoti kompensacija. Kaip pavyzdį pasakysiu, kas buvo nekompensuojama. Su profesinės karo tarnybos kariu gyvenančių šeimos narių, išskyrus sutuoktinį, skaičius nebuvo, kaip sakoma, koks nors kriterijus. Dabar projekte numatyta, kad į išlaidų kompensavimą įeina ir visų kartu gyvenančių šeimos narių, tai yra ten procentiškai skaičiuojama: sutuoktinis plius vaikai. Tai, aišku, labai svarbu kariams.

Turiu pasakyti, kad profesinės karo tarnybos kariai šio projekto tikrai laukia. Jis suderintas su visomis institucijomis. Pinigai, kaip minėjau, numatyti nuo liepos 1 dienos. Trumpai tiek. Atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKĖ. Yra norinčių paklausti kolegų. Pirmasis S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū, kad šis projektas jau atėjo, iš anos Vyriausybės atkeliavo, jūsų dar patobulintas, pagerintas atėjo į Seimo salę, tai yra pagirtina. Užsienyje tarnaujantiems mūsų kariams būdavo visada daug aiškiau viskas išdėstyta. Dabar, aš įsitikinęs, irgi bus taip pat. Tačiau, gerbiamas ministre, jūs esate ir politikos istorikas. Kaip čia atsitinka, kad tokių diskriminacinių dalykų dar Lietuvos kariuomenėje būdavo: jei tu tarnauti pradėjai 2017 metais, tai nuompinigių už kelionę negaudavai nė vieno euro, o jei tu tarnavai nuo 2018 metų, tai jau galiodavo? Kaip atsitikdavo tokių dalykų, tokių diskriminacinių momentų, kurie, nesuprantu kodėl, nesudomindavo Žmogaus teisių komiteto? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Šiuo konkrečiu atveju aš gal taip tiksliai neatsakysiu, bet spėju, kad dėl teisėkūros dalykų, kad priėmus naują įstatymą dažniausiai buvo nustatoma, kad galioja į priekį, atgal galbūt negalioja. Čia aš tų detalių nepakomentuosiu, bet, mano įsitikinimu, žmonės, kurie šiaip jau tarnyboje susiduria su daugybe apribojimų, negali dalyvauti politinėje veikloje ir taip toliau, daugybė ribojimų, nes jie turi dirbti valstybei, visai valstybei, visiems jos piliečiams, be abejo, nusipelno ne tik pagarbos, bet ir, aš manau, teisingumo šiuo atveju. Ši jūsų minėta egzistavusi išlyga yra panaikinama, ir ne tik ši. Buvo dar vienas ribojimas, kuris numatė apribojimą. Pavyzdžiui, faktiškai karys negalėjo parduoti savo turimo nekilnojamojo turto ir gauti nuomos kompensaciją, nors jo tarnybos vietos per kelerius metus galėjo pasikeisti, pavyzdžiui, per šešerius metus du kartus, bet jis negalėjo trejiems metams atsikratyti kažkokio savo teisėtai turimo nekilnojamojo turto, nes tokiu atveju negautų kompensacijos, nuompinigių. Daugybė tokių, mano galva, nelabai teisingų dalykų egzistavo, tai jie irgi yra panaikinami. Pabrėžiu, per visus derinimus faktiškai ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas nelabai ten pastabų turėjo, šis projektas dabar jau suderintas ir yra be pastabų.

PIRMININKĖ. Dėkui. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, gal galite jau maždaug ir įvardinti, kiek tai kainuos mūsų biudžetui?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Be abejo.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, kaip sakoma, mes skatiname, kad mūsų kariškiai gautų tas kompensacijas. Čia teisės aktas iš tikrųjų yra geras.

Dar vienas mano klausimas, gal galite pasakyti. Dabar, sakysim, kariai, kaip jūs minėjote, gali būti 200 kilometrų atstumu, net ir judėti daugiau negu 100 kilometrų, vis tiek kompensacija bus apmokama už važiavimą. O gali būti toks atvejis, kad jis ir už važiavimą prašys, ir nuompinigių prašys, nes kartais jam kiekvieną vakarą ar kiekvieną dieną neįmanoma bus grįžti? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Bendras lėšų poreikis metams yra 16 mln. Šiais metais biudžete numatyti 8 mln. Jie įkalkuliuoti į krašto apsaugos biudžetą ir dėl to papildomai kiek nors lėšų nereikės.

Dėl kompensacijų aš galiu pasakyti, kad kompensacijos taip pat yra mokamos už sunaudotą kurą. Jos yra didinamos. Nepaisant to, kad kuro kainos didėja, daugybę metų tai buvo ta pati su-

ma, todėl dabar irgi ketvirtadaliu – 25 % yra didinama ši kompensacija. Pabrėžiu, kad kariai bet koku atveju buvo priversti judėti į savo tarnybos vietas, tačiau klausimas, iš ko jie kompensuodavo? Tai buvo patys įvairiausi būdai. Keli kariai susitardavo, kartu važiuodavo. Kas nors surasdavo kažkokį pavežėją, kažkas iš draugų arba pagaliau iš šeimos biudžeto. Aišku, tai nebuvo gera praktika, kad karys savo tarnybos tikslais judėdamas į tarnybos vietą visa tai turėjo padengti iš savo šeimos biudžeto.

PIRMININKĖ. Ir V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, labai džiaugiuosi, kad toks paketas pasiekė Seimą. Iš tikrųjų kariams daug kilo problemų ir tos problemos iš tikrųjų buvo labai nemotyvuojančios. Matau, kad yra įstatyme aptarta ir alternatyvioji tarnyba, tai reikia tikėtis, kad artimiausiu metu gal jau priartėsime prie tos alternatyviosios tarnybos įgyvendinimo. Kokie yra planai šioje srityje?

Taip pat norėčiau paklausti, ar yra numatyta planuose tvarka, užtikrinanti sutuoktinių, kurie gyvena, misijose tarnaujančių karių šeimos, kad būtų galima mūsų kariuomenei, Krašto apsaugos ministerijai pagelbėti tiems sutuoktiniams, kurie ten ir pusę metų, ir ilgiau gyvena ir susiduria su įvairiomis problemomis? Dėkui.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, pasitikslinsiu, ką reiškia pagelbėti, ką turite galvoje?

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Na, yra konkreti situacija. Vyras išvyksta, žmona lieka su vaiku ar su vaikais viena ir tiesiog jai reikia pagalbos, kartais tiesiog fizinės. Žinau, kad nebuvo juridinio pagrindo tai pagalbai suteikti. Visokie gali būti... Tiesiog padėti avarijos atveju ar koku nors. Čia tiesiog tokio fondo klausimas, kad būtų padidinta tų žmonių motyvacija, nes tikrai jų sunki dalia.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Į paskutinį klausimą aš iki galo tikrai negalėčiau atsakyti. Aš galiu pasakyti, kad buvo tokia kalba, kad reikėtų vis dėlto kariams kartais pagelbėti, kai yra kalbama apie darželius, vietas mokyklose, nes keičiant tarnybos vietas šie labai aktualūs klausimai iškyla. Pabrėžiu, profesionalios tarnybos kariai kas treji metai keičia tarnybos vietą, tai nėra taip paprasta. Turiu galvoje pirmiausia karininkus, galbūt puskarininkiai šiek tiek mažiau, bet ir juos paliečia tie dalykai.

Kalbant apie pagalbą, pavyzdžiui, jau faktiškai galvojame plėsti karių reabilitacijos centrą Druskininkuose, prie tų keliasdešimties vietų pridėti dar naują statinį, kur bus 100 vietų. Reabilitavimo paslaugos yra teikiamos ir karių šeimoms, ypač grįžus iš misijų, po ilgo nebuvimo kartu, kai šeimos tame centre, padedant specialistams, turi galimybę išeiti tam tikrą kursą. Tai yra labai svarbu. Kiek aš žinau, bent jau tie kariai, kurie buvo, tikrai patenkinti tomis galimybėmis, bet jos, kaip minėjau, buvo labai ribotos, iš viso buvo 30–40 vietų. Jeigu jas patrigubinsime, aišku, tos galimybės bus gerokai didesnės.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už yra užsirašęs kolega S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kviečiu neabejoti ir priartinti šioms geroms pataisoms. Nors jų yra nemažai, bet visos jos svarbios, tai yra jomis bus užtikrintos vienodos galimybės profesinės karo tarnybos kariams gauti kompensacijas, kelionės išmokas, nuompinigių. Parodomas didelis dėmesys ne tik kariams, bet ir jų šeimoms.

Kokia paradoksali situacija. Visi prisimenate sovietmetį, mano amžiaus Seimo nariai turbūt prisimena. Būdavo, kad vyresnieji kariai išnaudodavo sovietinėje armijoje jaunesnius. Tai čia paradoksali situacija, kad Lietuvos kariuomenėje dabar buvo atvirkščiai – jaunimas, kuris atėjo tarnauti nuo 2017 metų, gaudavo tas išmokas už kelionę, nuompinigius, o tie kolegos, kurie atėjo tarnauti, pavyzdžiui, metais anksčiau, negaudavo nė vieno euro, taigi tas jaunimas iš vyresniųjų šaipydavosi.

Kolegė L. Nagienė pasidomėjo, kokios tos sumos yra. Jeigu važiuoji, pavyzdžiui, iš Šiaulių į Radviliškį, į karo tarnybą, per mėnesį susidaro apie 250–280 eurų, tokia suma. Aišku, jeigu toliau, yra gerai, ministras pasakė, kad dabar jau tas diapazonas didėja. Taigi vieni gauna 280 eurų, kiti negauna nė vieno euro.

Kviečiu pritarti šiam projektui, nes jis suteiks daugiau aiškumo, skaidrumo, neliks diskriminacijos ir tai motyvuos žmones tarnauti mūsų Lietuvos kariuomenėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Smarkiai viršijote laiką, bet audringas, toks teigiamas pasisakymas. Ačiū už palaikymą. Dėl motyvų prieš nėra. Balsavimas numatytu laiku.

16.03 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio 43 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431, Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432 (pateikimas)

Judame prie darbotvarkės 2-7.1 ir 2-7.2 klausimų. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektas Nr. XIVP-431. Pranešėjas – J. Razma. Prašom. Pateikimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu dviejų labai paprastų įstatymų pakeitimo paketą, kuriuo būtų sprendžiama, aš sakyčiau, tam tikra dabar esanti teisinė spraga.

Kaip žinome, taksi paslaugų teikėjams – vairuotojams yra nustatytas nulinis promilių reikalavimas, ir tai suprantama, nes veža ne kokius nors daiktus, o žmones. Tačiau lygiai tokią pat paslaugą teikiantiems vairuotojams, kurie veža keleivius už atlygį, arba, liaudiškai kalbant, pavežėjams, tokio promilių reikalavimo nėra, jiems galioja ta pati 0,4 promilės riba, kuri yra būdinga visiems vairuotojams, kurie vairuoja patys. Manau, kad reikia sulygtinti tuo aspektu tas sąlygas, nes, kaip minėjau, paslauga yra identiška – nuvežti žmogų iš taško A į tašką B. Prieš kurį laiką mes darėme Kelių kodekso įstatymo pataisas, kuriomis šiek tiek sprendėme pavežėjų sąlygų problemas, bet štai tas reikalavimas dėl promilių, man atrodo, tuomet tiesiog liko pražiūrėtas.

PIRMININKĖ. Dėkui, pranešėjau. Paklausti nori trys kolegos. Pirmoji – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų sveikintinas dalykas. Noriu paklausti, ar nesvarstote tokio varianto: visiems vairuotojams nustatyti 0 promilių?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai būtų toks jau stiprus žingsnis. Aš, teikdamas šį projektą, tokių uždavinių nekėliau. Mano tikslas šiuo atveju buvo kuklesnis – konkurencijos sąlygas jau tarp nykstančių taksistų ir vadinamųjų pavežėjų padaryti sąžiningesnes ir garantuoti keleiviams tas pačias saugumo sąlygas. Bet jums atvira erdvė siūlyti drąsesnius veiksmus.

PIRMININKĖ. Kitas klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų reikalinga pataisa. Norėjau tik pasiteirauti, ar 0 promilių skalė taip pat galioja ir tarpmiestinių autobusų vartotojams ir kitiems viešojo transporto vairuotojams? Ar ten nėra palikta lygiai tokia pati 0,4 skalė?

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, kad kitiems keleivius vežantiems vairuotojams viskas šandien išspręsta, autobusų vairuotojams. Bet būtent tik dėl pavežėjų buvo likusi spraga, nes jie, kaip komerciniai rinkos dalyviai, atsirado gerokai vėliau, kaip žinote, baigiantis socialdemokratų Vyriausybės kadencijai. Tiesiog buvo labai greitai padarytas sprendimas dėl pavežėjų įteisinimo. Aišku, jis nebuvo nuoseklus, ne visos svarbios detalės buvo apgalvotos. O dėl kitų kategorijų, manyčiau, viskas yra tinkamai išspręsta, nes tai buvo daroma nuosekliau, apgalvotai ir, man atrodo, gal daugiau tokio pobūdžio spragų ir nėra.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, taksistų automobiliai žymimi. Pavežėjų, nežinau tiksliai, ar žymimi. Tai iš tikrųjų taksistą gali bet kada sustabdyti ir patikrinti jo blaivumą. O, tarkime, jeigu pavežėjas važiuoja vienas nežymėtoje mašinoje, ar tikrai gali patikrinti, ar jis registruotas? Tarkime, patikrinus, kad jis nuvežęs keleivį turi 0,3 promilės, kaip iš tikrųjų tai susekti? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, tam tikras žymėjimas yra numatytas ir tą tvarką turėjo patvirtinti, atrodo, Susisiekimo ministerija. Tik jų žymėjimai turi nesutapti su taksi žymėjimais, yra toks griežtas reikalavimas, kad nebūtų painiojama. Man atrodo, kad ir patys pavežėjai reklamos tikslais dažnai savo bendrovės ženklą klijuoja ant automobilių, manau, nebus ypatingų problemų nustatyti pavežėjų automobilius, jeigu mūsų policija darys atitinkamas akcijas, nuspręs kokiu nors momentu griežčiau kontroliuoti tų vairuotojų blaivumą. Man atrodo, kad daugiau ten ko nors dėl žymėjimo nereikia numatyti, mes tą klausimą, sakyčiau, tinkamai išsprendėme, kai svarstėme prieš porą metų Kelių kodekso pataisas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Jurgi. Prieš suteikdama žodį dėl motyvų, norėčiau parpašyti pasilikti pristatyti porą rezervinių, nes mes lenkiame darbotvarkę. Kol ponio Laima išsakys motyvus, prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų čia buvo tiesiog įstatymo spraga. Aš tikrai sveikinu J. Razmą, pristatiusį šį projektą, nes tikrai turime ne vieną įmonę, kurios teikė vežėjų paslaugas ir vežiojo autobusiukais. Čia ne lengvaisiais automobiliais, bet dažniausiai mes turime, kad ir po aštuonis, septynis keleivius iš karto veža. Labai svarbu, kad tos sąlygos būtų tokios pačios kaip ir autobusų parkams, užsiimantiems konkrečiai ta veikla, ir, aišku, taksi paslaugoms. Sveikinu ir aš tikrai kviečiu visus šiam projektui pritarti.

16.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-476, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-475 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Gerbiamas Jurgi, jūs gal tuomet rezervinius klausimus galėtumėte pristatyti, tai yra projektus Nr. XIVP-476 ir Nr. XIVP-475.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip prisimename, šiandien priėmėme naujos Seimo narės priesaiką. Natūralu, kad Liberalų frakcija, į kurią ateina naujoji Seimo narė, pateikė tam tikrų siūlymų dėl savo atstovavimo komitetuose. Ne tik dėl gerbiamos E. Rudelienės, bet šiek tiek keičia ir kitų savo atstovų vietas komitetuose. Yra parengti tam tikri Seimo nutarimų projektai dėl komitetų sudėties keitimo, taip pat keičiasi narių skaičius kai kuriuose komitetuose. Tai tuos siūlomus pokyčius aš paminėsiu.

Seimo narys A. Lydeka iš Kultūros komiteto pereitų į Užsienio reikalų komitetą, o naujoji Seimo narė dirbtų Švietimo ir mokslo komitete. Pamiršau, dar vienas pakeitimas. S. Gentvilas iš Audito komiteto pereitų į Biudžeto ir finansų komitetą. Liberalų sąjūdžio frakcija siūlo į tokius komitetus, kur būtų po vieną jų atstovą. Viskas pasiūlyta nepažeidžiant proporcingo frakcijų atstovavimo, tai siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Paklausti nori G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkui. Kadangi pasikeitė dviejų frakcijų narių skaičius, o Seniūnų sueigoje nebuvo derintos kvotos, ar nereikėtų iš naujo jų suderinti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Dabar reiktų pasižiūrėti, ar buvo tos kvotos kaip nors iš seniau likusios, bet, ko gero, mes artimiausioje Seniūnų sueigoje turėtume kvotas sutvarkyti pagal dabartinę teikimą. Gaila, kad kolegos ryte, pusę devynių, dar nebuvo parašę tų teikimų, tai mes neturėjome šiandien galimybės pakoreguoti kvotų. Bet aš siūlyčiau dėl to gal nedaryti stabdymo, nes ir nauja Seimo narė turbūt jau rytoj nori dirbti komitetuose, ir galėtume priimti tikėdamiesi, kad Seniūnų sueiga patvirtins.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos, matau, A. Norkienė. Prašom.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Aš turbūt frakcijos vardu noriu paprašyti pertraukos, nes iš pradžių Seniūnų sueiga turėtų kvotas tvirtinti ir tik paskui mes ateitume su sprendimu. Dabar išeina paradoksas. Sveikatos komitete taip pat 12 narių ir, sakykime, mūsų frakcijai atstovauja trys žmonės. Dabar tvirtiname Švietimo ir mokslo komitete taip pat 12 žmonių, bet mums priklauso tik du žmonės. Manau, kad iš pradžių reikia kvotas, ir tada sužiūrėti ne tik narių skaičių, bet ir sudėtį. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, iki šio momento daugiau kitų frakcijų teikimų mes neturime. Jūs taip pakalbėjote, lyg jūsų frakcija būtų čia kaip nors skriaudžiama, lyg jos siūlymai būtų dedami į šiukšlių dėžę. Jokių kitų frakcijų teikimai man nėra žinomi ir Sekretoriatui, mano supratimu, jie nebuvo pateikti.

PIRMININKĖ. Dar dėl vedimo tvarkos – A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiama posėdžio pirmininke, aš tik noriu pasakyti, kai mes žinome kvotas, mes teikiame frakcijos siūlymus. Jeigu kvotos nepatvirtintos iš naujo ir atstovavimo proporcija yra neišlaikyta, tai kaip mes galime teikti siūlymus, kai dar nežinome kvotų?

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu šiuo atveju yra frakcijos siūlymas ir tam tikrų prieštaravimų, kad nutarimas priimamas nepakoregavus kvotų, aš sutikčiau, kad šiandien reikia daryti pertrauką, o ketvirtadienį, tikėkimės, tuos nutarimus priimsime.

PIRMININKĖ. Jeigu bendru sutarimu galime, tenkina toks siūlymas, pertrauka iki kito posėdžio. Gerai, ačiū.

16.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427(2) (svarstymas)

Tuomet kiti rezerviniai klausimai, jų yra likę pora. Vienas iš jų yra Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427(2). Svarstymo stadija. Kviečiu kolegę V. Targamadžę pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto poziciją. Ponia Vilija, ar galėtumėte įgarsinti Švietimo ir mokslo komiteto poziciją iš tribūnos dėl monsinjoro K. Vasiliausko jubiliejinių metų?

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Švietimo ir mokslo komitetas svarstė, iš 11 narių dalyvavo 10 ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama Vilija. Tuomet Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos poziciją kviesčiau pristatyti L. L. Andrikienei, bet jos nematau, todėl aš pasinaudosiu galimybe įgarsinti, kad pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. A. Vinkus – už. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Nors 2022 metai gausūs iškilių asmenybių sukakčių, esu giliai įsitikinęs, ne tik aš vienas, bet ir grupė Seimo narių, kurie pateikė pasiūlymą kitus metus paskelbti monsinjoro K. Vasiliausko metais, – neturime, negalime palikti užmarštyje. Tokių sukakčių paminėjimas tampa mūsų tautos ir visos visuomenės vidinio praturtėjimo, tautinės savasties, kultūros, meno, krikščioniškojo tikėjimo, valstybės įvykių įprasminimo šventėmis.

Monsinjoras K. Vasiliauskas buvo politinis kalinys ir tremtinys, pirmasis atkurtos Katedros klebonas. Anot maldos žodžių, šis žmogus davė neskaičiuodamas, kovojo nepaisydamas žaizdų, darbavosi neieškodamas poilsio, aukojosi nelaukdamas jokio atlygio. Anot V. Daujotytės, kunigas buvo vaikščiojanti meilė, kiekvienam mokėjo nušluostyti ašarą, jis niekada nenusigrėždavo nuo kitaip mąstančio, visada tiesė santarvės tarp žmonių tiltus.

Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II vizito Lietuvoje metu viename iš pasisakymų jis pabrėžė: „Jeigu žmogus būdamas jaunas nepamilo gyvenimo vertybių – tiesos, grožio, gėrio, jis niekada nebuvo jaunas. O jeigu šių vertybių jis nepavertė dorovinėmis, veltui jis pragyveno savo jaunystę.“

Tiesa, drąsumas, atvirumas – štai šaukliai, kurie vedė monsinjorą K. Vasiliauską. Išeidamas iš šios žemės monsinjoras kartojo: reikia suspėti viską padaryti, kad išeičiau iš šio pasaulio visus mylėdamas, visiems atleisdamas ir kad visi man atleistų.

Ir pabaigai. Minėdami K. Vasiliausko gimimo sukaktį, pasisemsime iš jo išminties ir gebėjimo tapti tiltu, jungiančiu skirtingus pasaulius, padėti visiems atsitiesti, nušvisti, susitelkti žmogaus ir tėvynės kūrimui. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Antanai. Balsavimas bus numatytu laiku.

16.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-443 (pateikimas)

Dabar paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas iš rezervo bus rezervinis 2 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-443.

Kolegos, noriu tik atkreipti dėmesį, kad po šio klausimo vyks balsavimas, bus keliomis minutėmis anksčiau, negu numatyta, bet tikiuosi, kad tikrai visi susirinks. Prašom, gerbiamas Vytautai.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Teikiu Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą. Jo esmė labai paprasta. Nuostata, kad kai kuriuos punktus reikia suderinti su neseniai priimtu Visuomenės informavimo įstatymu, į kurį buvo perkeltos įstatyminės nuostatos iš europinių direktyvų. Tai yra toks redakcinio ir techninio pobūdžio klausimas. Labai prašau pritarti po pateikimo. Rytoj mes turėsime jau komitete svarstyti šio posėdį.

PIRMININKĖ. Nematau norinčių paklausti. Ačiū, gerbiamas Vytautai.

Motyvų taip pat nėra. Kolegos, kviesčiau grįžti į savo darbo vietas ir pradėtume balsavimą. Dėl vedimo tvarkos, matau, R. Lopata. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Aš labai atsiprašau, gerbiama Seimo nariai, aš vieną repliką prieš balsavimą. Kaip žinote, šiandien į Lietuvą atvyko...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, garsiau, jeigu truputėlį galite, gal arčiau.

R. LOPATA (LSF). Kaip žinote, šiandien į Lietuvą atvyko Armėnijos parlamento pirmininkas. Rytoj 10 val. 30 min. numatytas jo ir delegacijos narių, apie dešimt žmonių, tarp jų ir Armėnijos ir Lietuvos tarpparlamentinės grupės pirmininkės, susitikimas su mūsų Tarpparlamentinių ryšių su Armėnija grupe. Aš žinau, kad daugeliui iš mūsų yra komiteto posėdžiai, bet jeigu vis dėlto surastumėte laiko, būtų gerai pasimatyti su ta išpūdingo dydžio delegacija karantino sąlygomis rytoj 10 val. 30 min. Konstitucijos salėje. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, tuomet sugrįžkite, dar sykį raginu, į savo darbo vietas iš pasitarimų prie palangių ir kitose vietose.

16.21 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-5365(2), Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5366(2) (svarstyti tęsinys)

Tuomet skelbiu balsavimą dėl darbotvarkės 2-2.1 ir 2-2.2 klausimų – Statybos įstatymo projekto Nr. XIII-5365 ir lydimųjų. Balsavimas pradedamas.

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 68, prieš – 5, susilaikė 24. Po svarstyti stadijos pritarta.

16.22 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 17, 30, 39, 64, 95, 98 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹, 74¹ ir 95¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-447ES, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 5, 24, 48, 51 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-448, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-449 (pateikimo tęsinys)

Kitas 2-3.1 klausimas – Draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-447 ir lydimieji. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 106, balsavo 105: už – 104, prieš – 0, susilaikė 1. Pateikimo stadijoje pritarta. Pagrindinis – BFK. Siūloma svarstyti birželio 8 dieną. Daugiau... Taip pat dėl lydimųjų yra vienas papildomas komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Daugiau pasiūlymų nematau.

16.23 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 76, 82, 82¹ straipsnių pakeitimo ir papildymo 82² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5349 (pateikimo tęsinys)

Tad judame tolyn. Darbotvarkės 2-4 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo projektas Nr. XIII-5349. Skelbiu balsavimą.

Užsiregistravo 111. Balsavo 111 ir visi 111 už. Neregėta sėkmė. Su tuo ir sveikinu. Pateikimo stadijoje pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas ir SRDK. Siūloma svarstyti birželio 10 dieną.

16.24 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450ES, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451ES (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-5.1 klausimas – Civilinio kodekso įstatymo projektas Nr. XIVP-450 ir lydimasis. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 110, prieš – 1, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną. Nematau kitų pasiūlymų. Fiksuojame sprendimą ir judame prie kito klausimo.

16.25 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 51, 63, 63¹, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo projektas Nr. XIVP-458. Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 108 ir visi 108 – už. Taigi po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomas – BFK. Siūloma svarstyti birželio 10 dieną. Kitų siūlymų nematau.

16.26 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio 43 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431, Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432 (*pateikimo tęsinys*)

Judame prie darbotvarkės 2-7.1 klausimo ir lydimąjo įstatymo projekto. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektas Nr. XIVP-431. Balsuojame. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 104, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 17 dieną. Kitų pasiūlymų nematau. Fiksuojame tokį Seimo sprendimo.

16.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsijoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar einame prie balsavimo dėl rezervinių klausimų. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo monsijoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427. Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 104, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo projektui pritarta.

16.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-443 (*pateikimo tęsinys*)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-443. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 109, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Nematau kitų pasiūlymų. (*Balsai salėje*)

Kolegos, grįžtame prie darbotvarkės 2-4 klausimo – Mokslo ir studijų projekto Nr. XIIIIP-5349. M. Ošmianskienei suteikiamas žodis. Prašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Dar Neįgaliųjų teisių komisija norėtų šitą klausimą svarstyti.

PIRMININKĖ. Papildoma prie jau išvardintų ŠMK, BFK, SRDK ir Neįgaliųjų teisių komisija. Fiksuojame. Tikiuosi, nėra prieštaraujančių.

Ačiū, kolegos. Balsavimą sėkmingai baigėme. Seimo narių pareiškimų nėra, todėl fiksuojame šio posėdžio pabaigą. Bet prieš tai gal norite registruotis? (*Balsai salėje: „Norime.“*) Norite. Gerai, registruojamės. Prašom.

Užsiregistravo 103 Seimo nariai. Kolegos, skelbiu popietinį gegužės 11 dienos posėdį baigtą. Linkiu gero vakaro. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 59 STENOGRAMA

2021 m. gegužės 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Galime užimti savo vietas. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo gegužės 13 dienos rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 112 Seimo narių.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. gegužės 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Galime pradėti plenarinį posėdį. Dėl darbotvarkės tvirtinimo. Pirmiausia aš turiu aptarti su jumis vieną pasiūlymą. Darbotvarkės klausimai 2-20, 2-21 ir 2-22, tai yra Šeimynų įstatymas, Rinkliavų įstatymas ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įstatymas, nėra įtraukti į Seimo pavasario sesijos darbų programą ir pagal naują Statuto redakciją mums posėdžio pradžioje reikia pritarti, apsispręsti, kad jie būtų įtraukti į mūsų darbotvarkę. Ar galėtume bendru sutarimu dėl visų trijų? Čia tam tikras formalumas. Galime. Labai ačiū, gerbiami kolegos.

Tada kiti pasiūlymai. Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kreipiuosi į visus kolegas. Noriu paprašyti įtraukti klausimą, rezoliucijos „Dėl tradicinės šeimos stiprinimo“ projektą Nr. XIVP-481. Iš tiesų viešojoje erdvėje pasigirdo tokių tarsi abejonių, ar Lietuvos Respublikos Seimas palaiko tradicinę šeimą, palaiko tradicines vertybes. Aš nesutikau čia nė vieno, kuris to nepalaikytų. Rezoliucijos tekstas, manau, skamba labai korektiškai, labai pagarbiai visų šeimų atžvilgiu ir labai prašyčiau įtraukti į darbotvarkę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas S. Skvernelis. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas vicepirmininke, kolegos, frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės du rezervinius klausimus, tai yra projektai Nr. XIVP-476, Nr. XIVP-475 dėl komitetų sudėties pakeitimo, nes iš tiesų jau yra tokių pasikeitimų, kad reikalauja sisteminio sprendimo dėl daugelio komitetų. Seimo vicepirmininkas šiandien Seniūnų sueigoje žadėjo, kad artimiausiu metu, iki savaitgalio, bus pateikti šitie pakeitimai. Tai aš siūlyčiau išbraukti ir kitą savaitę pasvarstyti kompleksiskai, nes iš tikrųjų proporcijos iškreiptos, mes tiesiog nesilaikome Konstitucinio Teismo išaiškinimo dėl atstovavimo ir proporcingumo.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiavam opozicijos lyderiui. Aš norėčiau tik patikslinti dėl jūsų siūlymo. Seniūnų sueigoje vis dėlto buvo diskusija, aš pats joje dalyvavau, ir, na, nežinau, ar mes turėtume išbraukti šios dienos rezervinius klausimus. Jūsų siūlymas yra, mes dėl jo balsuosime. Aš tik noriu trumpą komentarą, kad mes sutarėme penktadienį atsiųsti visas naujas komitetų kvotas ir kitą savaitę apsispręsti, jeigu būtų naujų frakcijų siūlymų. Bet dabar mes kalbame apie naują Seimo narę iš Liberalų frakcijos. Jai reikia dirbti komitetuose, ar ne? Tokia yra situacija. Bet, žinoma, prašymas yra statutinis ir mes dėl jo balsuosime.

Pirmas prašymas buvo gerbiamos I. Kačinskaitės-Urbonienės įtraukti rezoliuciją Nr. XIVP-481, jeigu aš gerai nugirdau. Matyt, balsuodami apsispręsimė. Balsuojame, ar įtraukti minėtą gerbiamos I. Kačinskaitės-Urbonienės rezoliuciją. Balsuojame, gerbiami kolegos, dėl rezoliucijos įtraukimo.

Užsiregistravo 117, balsavo 115: už – 46, prieš – 44, susilaikė 25. Taigi į darbotvarkę neįtraukta. Taip pat dar prie mikrofono atsistojo gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gaila, kolegos, kad neįtraukėme, bet aš norėčiau ir ypač Seimo vadovybės dėmesį, ir dėmesį gerbiamo J. Razmos, kuris yra atsakingas už darbotvarkių formavimą, atkreipti į tai, kad vis dėlto mes labai aplaidžiai vykdome komitetų formavimo funkcijas. Mėnesį Seimo narys sėdėjo iš esmės be komiteto. Tai yra vienas dalykas. Dabar bandome komitetus suformuoti taip, kad jie neatitiktų proporcijų, nors ir Statute sakoma, kad komitetuose turi būti proporcinis atstovavimo principas.

Paskaitysiu 1993 metų Konstitucinio Teismo nutarimą. Konstitucinis Teismas pasakė, kad reikia žiūrėti, kad mažos politinės grupės neatsidurtų geresnėje padėtyje negu didelės grupės tais atvejais, kai formuojama parlamento vadovybė, sudaromi komitetai, skirstomos lėšos, įgyvendinamos kitos parlamento funkcijos. Šiuo atveju tikrai kai kuriuose komitetuose, taip pat ir Švietimo ir mokslo komitete, kaip yra numatoma, mažos grupės igis tikrai didesnę persvarą negu, tarkime, mūsų frakcija ar kitos. Šitaip iškraipyti atstovavimą, daryti kažkokius vietų ar pozicijų mainus komitetuose, kažkokius pagrindinius susitarimus, švelniai tariant, yra ne tik neetiška, bet ir prieštarauja Konstitucijai. Tikrai, aš manau, jeigu prasidės tokie dalykai ir bus priimtas Seimo nutarimas, kurį mes prašome dabar išbraukti iš darbotvarkės, matyt, to nutarimo konstitucingumą reikės pasitikrinti ir Konstituciniame Teisme.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, dėkui. Tikrai galbūt per šoninį mikrofoną replikos šiek tiek į tam tikrus laiko rėmus... Nors argumentai ir rimti, bet vis tiek dar nepradėjome pagrindinės darbotvarkės.

J. Razma buvo paminėtas, jis, matyt, norės atsakyti. Prašom – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai kolegės priekaištai dėl teikiamų projektų yra visiškai nepagrįsti. Siūlomi nauji nariai arba pakeitimai dėl Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovų niekaip neiškreipia proporcijų. Jiems viena vieta komitete priklauso. Nesiūlome jų atstovų po du, o ten, kur yra iš anksčiau likusios kažkokios disproporcijos, yra ne šio nutarimo problema. Dėl to tuos ateities disproporcijų klausimus mes geranoriškai sutarėme spręsti kitoje Seniūnų sueigoje, bet jie nėra susiję su šiuo nutarimo projektu.

PIRMININKAS. Gerbiama kolegos, aš irgi norėčiau dar kartą paantrinti. Mes Seniūnų sueigoje turėjome tikrai išsamią diskusiją, kad šis nutarimo projektas yra dėl naujos Seimo narės, tai reikia išspręsti, o vėliau, jeigu kitos frakcijos turės kitą nuomonę, naujų siūlymų, lauksime tų pasiūlymų.

Pagal eilę per šoninį mikrofoną – gerbiamas P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš dar kartą dėl rezoliucijos. Mano rezoliucija krikščionims demokratams netiko – per konkreti, per aštri, per tiesi. Pasiūlė *darbiečiai* aptakesnę rezoliuciją. Ko dabar jums, krikščionys demokratai (aš jau nekalbu apie nelaisvės partiją), netinka šita rezoliucija? Jums netinka tradicinės šeimos vertybės. Jūs jas griauunate. Štai jūs pasakykite... Ir tie, kaip V. Aleknaitė-Abramkienė pasakė, kad mažai beliko mūsų frakcijoje krikščionių, išeikite iš frakcijos, sukurkite naują priešakyje su Seimo Pirmininku P. Saudargu ir tikrai bent jau jūs nesitapatinkite su liberalais ir nelaisvės partija.

PIRMININKAS. Labai ačiū už gražias perspektyvas ir pareigų pakėlimą.

Gerbiamas Eugenijau Jovaiša, prašom per šoninį mikrofoną. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, vis dėlto aš turiu paaiškinti realią situaciją. Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Razma sako, kad čia niekas neturi įtakos, nes reikia Liberalų frakcijai, kuri turi savo kvotą, duoti vietą Švietimo ir mokslo komitete. Bet aš jums noriu priminti, kad Liberalų frakcija jau tą kvotą turėjo. Liberalų frakcija šitą kvotą, švelniai pasakius, perdavė Laisvės partijai, nes Laisvės partija negali turėti dviejų žmonių esant šitokiai sudėčiai – dešimties žmonių.

Taigi jau vieną kartą turėjo kvotą, atidavė kvotą Laisvės partijai, o dabar ateinantis naujas žmogus ima dar vieną kvotą. Štai koks reikalas.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiama kolegos, bet mes jau čia diskusijų klubą beveik atidarėme.

Gerbiamas A. Petrošius. Prašom. Gal jau trumpinkime.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Negaliu neatsakyti kolegai, kuris žodžiais, bet ne realiais veiksmais tas tradicinės šeimos vertybės gina. Visi mes esame už tradicinę šeimą, tačiau rezoliucijoje buvo eilutė, kad mes palaikome Šeimos maršą kaip gražią ir taikią piliečių iniciatyvą. Nepykite, kolegos, bet teiginiai, kad iš Seimo ar Seimo narių liks tik šlapia vieta po šito mitingo, arba gąsdinimai

apsilankyti pas vaikus darželiuose, pas tėvus namuose, idant įduotų ten surinktus parašus, niekaip su taikia iniciatyva man nesiasocijuoja. Nors tai yra vienas žmogus, kuris skleidžia šias mintis, tai jis daro nuolat ir nepertraukiamai.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, bet mes gi jau apsisprendėme. Gerbiamas K. Masiulis. Prašau. Paskutinis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš labai noriu padėkoti Petrui už jo pastangas ginti tradicinę šeimą. Man tai sunku, matyt, suprasti, nes jau kitą mėnesį švėsiu 40-metį, kai gyvenu toje pačioje šeimoje. Man ta problema, kad reikia ginti tradicinę šeimą, yra sunkiai suprantama. *Darbiečiams*, matyt, irgi ta problema yra lengvai suprantama, nes ten sunku rasti asmenį, kuris tebegyvena toje tradicinėje šeimoje, jau bent kartą yra išsiskyrę. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal jau pereikime prie pagrindinės darbotvarkės, gerai? Jūs jau antrą kartą, jūsų pavardė nebuvo paminėta. (*Šurmuly salėje*)

P. GRAŽULIS (MSNG). Vardas.

PIRMININKAS. Gerai. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kadangi gerbiamo konservatoriaus K. Masiulio buvo paminėtas mano vardas, aš noriu pasakyti, jūs skaičiuokite savo, prisiminkite, kaip jūsų dvasinis lyderis nuviliojo nuo A. Sakalo žmoną. Prisiminkime amžiną atilsį. Prisiminkime, aš jums minėjau, pačią A. Bilotaitę, kuri man prikašiojo, kad yra nesantuokinis vaikas. Jos taip pat yra. Jinai jūsų ministrė. Aš eilinis Seimo narys.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiamas Petrai.

P. GRAŽULIS (MSNG). Prisiminkime J. Razmą, prisiminkime A. Matulą, prisiminkime...

PIRMININKAS. Gerbiamas Petrai, aš tikrai išjungiu mikrofoną, asmeniniams kaltinimams tikrai ne vieta čia, Seimo salėje. Gerbiamas V. Gapšys. Kolegos, gal sutarkime, kad ribojame pasisakymus. Visa eilutė prie to paties mikrofono. Prašau. Kalba V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiamas pirmininke, man atrodo, mes stovėsime eilutėje ir dar kartą eisime į tą eilutę, jeigu K. Masiulis makaluodamas žodžius sakys netiesą ir toliau. Jisai įžeidė visus mūsų frakcijos narius, kurie gyvena šeimoje ir po dešimtmetį, ir po daugiau, todėl tegul jis neišvaizduoja, kad jis yra vienintelis ir išskirtinis Lietuvoje tradicinės šeimos atstovas. Ir galėtų dabar prisiimti tą atsakomybę, atsistoti ir pasakyti, atsiprašau tų, kuriuos įžeidžiau savo neapgalvotu pasisakymu.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Aš tiesiog taip pat... (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Palaukite, gerbiamas Kęstuti, jums įjungsiu mikrofoną. Pasakykite, ką jūs norite. Ar kalbėsite, gerbiamas Kęstuti Masiuli? Prašau, įjungiu mikrofoną.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Jeigu A. Skardžių įžeidžiau ir ką ten dar – V. Gapšį, labai tyrą žmogų, tai atsiprašau.

PIRMININKAS. Gerai, K. Masiulis atsiprašė. Gerbiamas Artūrai Skardžiau, ar jūs vis dar norite kalbėti? Prašau kalbėti.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Aš tiesiog noriu priimti tą atsiprašymą iš Kęstučio, nes mano stažas turbūt ne ką mažesnis, užauginti vaikai ir anūkai auga, ir gyvenu su ta pačia, todėl priimu jo atsiprašymą ir daugiau nereikėtų Kęstučiui taip kalbėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui. Gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, aš kreipiuosi į visus, nė į vieną nesikreipiu asmeniškai, nes manau, kad iki to, iki ko prieiname kartais posėdžių salėje svarstydami net gražius klausimus, nedviprasmiškus klausimus, tikrai būna koktu ir skausminga klausyti iš šalies paprastiesiems žmonėms, tikrai turėtume apgalvoti, apie ką ir kaip mes kalbame. Aš manau, visi tie, kas skaitė I. Kačinskaitės-Urbonienės pateiktą tekstą, jame neras nė vieno blogo žodžio, su kuriuo galėtų nesutikti. Aš manau, kad tikrai nereikėtų tokių klausimų nuleisti iki tokio, na, sakykime, patyčių ir negražaus lygmens. Vis dėlto pagalvokime, kad mus stebi žmonės, pagalvokime, kad mes irgi visi žmonės ir turime savo jausmus. Gerbkime kitus, gerbkime vienas kitą, tada ir į parlamentą, kaip į valstybės instituciją, žmonės žiūrės kitaip. Aš raginu tik dėl to, kad kito kelio nėra.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų iš abiejų pusių nuskambėjo karštų įžeidžiančių žodžių, buvo atsiprašymų, aistros nurimo. Gal galėtume jau? (*Balsai salėje*) Negalėtume. Gerai, I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamas Kęstuti Masiuli, mūsų frakcijoje faktiškai visi žmonės gyvena santuokoje, turi gražias tradicines šeimas. Jūsų žodžiai įžeidžia ne tik mus, bet ir kitus kolegas, kurie būtent taip gyvena. Jūsų žodžiai skaldo visuomenę ir kelia didesnį susipriešinimą. Jeigu jūs norite, kad iš tiesų mes niekada nediskutuotume apie vertybinius klausimus Seime pagal jūsų supratimą, tai tada taip ir bus. Bet jeigu vis dėlto norite, kad rastume sutarimą, tai būkite mielas, neįžeidinėkite daugiau ir neformuokite nuomonės, kuri iš tiesų neteisinga ir klaidinanti.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiamas V. Jukna.

V. JUKNA (DPF). Kolegos, iš tiesų šiandien, sakyčiau, ne tik Darbo partijos frakcijai tai nuskambėjo kaip įžeidimas, bet ir visiems kitiems, kurie gyvena šeimose. Jūs tikrai ne vienintelis gyvenate – aš taip pat neseniai atšvenčiau bendro gyvenimo 25 metus. Šiandien girdėti tokius kaltinimus iš jūsų, sakyčiau, yra mažų mažiausiai neetiška. Atsiprašymo metu jūs tik kelias pavardes įvardinate. Kodėl jūs neatsiprašėte iš esmės? Kas jums suteikė teisę žeminti kitus Seimo narius? Būkite garbingas ir dabar atsiprašykite visų.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamas K. Masiulis dar kartą per šoninį mikrofoną.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Mano kailis jau gerokai paskalbta, tai tikrai supratau, kad padariau gerą blyną. Atleiskite. Ar dar čia būtina visiems išsakyti nuomonę? Na, išsakykite, koks netinkamas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gerbiamas K. Masiulis dar kartą atsiprašė labai aiškiai visų. Mieli kolegos, gal galėtume jau baigti replikas per šoninius mikrofonus? Gerbiami kolegos, ar galime? Tikrai jau du kartus atsiprašė. Gerai, E. Jovaiša. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, atėjęs šiandien į Seimą aš tikrai negalvojau sulaukti tokių įžeidžiančių žodžių. Taip jau atsitiko, toks atsitiktinumas, kad šiandien, gegužės 13 dieną, aš ir mano žmona gyvename santuokoje 49 metus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Džiaugiamės, linkime tikrai dar tiek pat išgyventi.

Gerbiamas A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, galima tik apgailestauti, kad kolega K. Masiulis, kaip sakė vienas buvęs Prancūzijos prezidentas, praleido gerą progą patylėti. Yra dar vienas posakis, kad jeigu nori pamatyti žmogaus ribotumą, karais reikia leisti jam pasisakyti. Labai džiugu, kad kolega pasisakė ir atsiskleidė visu gražumu.

Gerbiamas Kęstuti, pats atsiprašė V. Gapšio. Aš vedęs 20 metų, draugystės treji metai, turiu tris sūnus, aš jaučiuosi įžeistas. Prašau per šoninį mikrofoną atsiprašyti visų kolegų ir asmeniškai manęs irgi.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, stabdau šitą žanrą. K. Masiulis atsiprašė visų kolegų. Dabar paskutinis V. Fiodorovas stovėjo prie mikrofono. Kolegos, daugiau nesuteiksiu.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų labai geras pavyzdys, kai liežuvis eina greičiau už protą. Jeigu jūs tai vadinate atsiprašymu – tai iš tikrųjų toli gražu panašu į atsiprašymą. Bet jeigu tai konservatorių vadinama atsiprašymu, tai tiesiog galbūt. Bet jūsų liežuvis su protu... eina kiekvieniame posėdyje. Taigi visą laiką apgalvokite, ką jūs kalbate, nes įžeidinėti kolegas tikrai negražu.

PIRMININKAS. Dėkui, kolegos. Ačiū už visų pasisakymus. Dabar mums reikėtų patvirtinti mūsų darbotvarkę. Visi siūlymai apsvarstyti, tik dar S. Skvernelio siūlymas nebuvo apsvarstytas dėl komitetų. Jeigu aš gerai pamenu, dėl projekto Nr. XIVP-476 ir dėl projekto Nr. XIVP-475. Dabar balsuosime ir apsispręsimė, ar išbraukti šiuos du nutarimus iš Seimo darbotvarkės. Pasiūlyta iš karto dėl dviejų, dėl dviejų ir balsuojame. Ar išbraukti iš darbotvarkės projektus dėl komitetų sudėties? Balsuojame.

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 50, prieš – 52, susilaikė 17. Taigi nėra išbraukiama. Ir darbotvarkė lieka tokia, kokia buvo pateikta. Ar galime bendru sutarimu pritarti tokiai darbotvarkėi? Negalime. Balsuojame dėl darbotvarkės. Balsavimas vyksta dėl visos darbotvarkės. Kadangi pakeitimams nepritarta, taigi iš esmės dėl tokios, kokia buvo pateikta anksčiau.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 72, prieš – 13, susilaikė 36. Taigi darbotvarkei yra pritarta ir mes pagaliau galime pradėti darbą pagal ją.

10.21 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII- 275 2, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25², 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-148(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas Nr. XIVP-148(3)ES. Priėmimas. M. Majauskas kviečiamas į tribūną. Tiesa, parašytas M. Maldeikis. Labai atsiprašau. Prašom. Maniau, kad pirmininkas pristatys. Prašom, gerbiamas Matai.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Iš Šeimų maršo grįžtame prie pinigų plovimo. Komitetas apsvarstė pasiūlymą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam pranešėjui. Taigi galėtume pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio ar galime bendru sutarimu? Ar niekas neprieštarauja, gerbiami kolegos? Galime dėl 1 straipsnio? Dėkui, pritaru. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu, nes čia pasiūlymų, pastabų jokių negauta? Galime. Dėkui. 2 straipsniui pritaru. 3 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat nėra pakeitimų. Galime pritarti? Pritarta. 5 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 8 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 11 straipsnis. Taip pat ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Ir 12 straipsnis. Čia buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Dėl jo komiteto nuomonė buvo pritarti. Ar galime su šiuo pasiūlymu pritarti bendru sutarimu 12 straipsniui? Galime, pritaru. Taigi pastraipsniui yra pritaru.

Dabar motyvai už ir prieš. Gerbiamas M. Majauskas kalba už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, deja, Lietuva kartu su mūsų sesėmis Baltijos šalimis skambėjo tarptautiniuose pinigų plovimo skandaluose. Tai atsiliepė Lietuvos reputacijai, tai atsiliepia jau ir Baltijos šalių ekonomikoms, nes didžiausi tarptautiniai korespondentiniai bankai neretai kelia klausimą, ar iš tikrųjų galima pasitikėti tarptautinėmis valiutų operacijomis su komerciniais bankais, dirbančiais Baltijos šalyse. Todėl mes turime dėti visas pastangas, siekdami užtikrinti, kad ateityje tokie atvejai nepasikartotų, ir stiprinti pinigų plovimo prevenciją.

Viena pagrindinių institucijų, už tai atsakinga, yra Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba. Šiuo įstatymu yra nustatoma Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos turimos finansinės informacijos teikimo teisėsaugos institucijoms tvarka, nustatoma FNTT bendradarbiavimo su Europolu tvarka ir nustatoma pareiga pateikti FNTT visą informaciją, jeigu žinoma ar įtariama, kad turimas yra susijęs su teroristų finansavimu ar pinigų plovimu. Taigi, gerbiami kolegos, tikrai svarbus įstatymo projektas ir kviečiu jam pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalba M. Puidokas. Tuoj įjungsiu. Prašom.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiuo atveju turbūt visi sutinkame, kad prevencija yra svarbu, bet visiems tiems žmonėms, kurie yra susidūrę, ir dauguma Lietuvos gyventojų tikrai susiduria su Lietuvoje veikiančių bankų veikla ir yra jų klientai, dažnu atveju tenka pasižusti teroristais arba pinigų plovėjais. Šita situacija tikrai yra neleistina. Mes matome, kad Europos teisės dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymų perkėlimas yra svarbus, bet analogiškai Lietuvos bankas turėtų tinkamai vykdyti ir priežiūros funkciją, nes šiandien bankų saugos tarnybos yra tapusios valstybėmis valstybėje ir paprastiesiems žmonėms yra blokuojamos net užsienio, JAV piliečių sąskaitos trims mėnesiams, vėliau atsiprašoma, kad buvo priimtas neteisingas sprendimas, reikalaujama perteklinių dokumentų už mažų sumų pervedimus, įrodančių vos ne iki testamentą, kurio, sakykime, užsienio piliečiai net negali pateikti. Mūsų pačių

piliečiai ir tie patys užsienio piliečiai tokiu būdu nusivilia valstybe, nusivilia bankų sistema, nes į jų atsakymus yra atsakoma vangiai, pavėluotai, ir jie neturi jokios galimybės prieiti prie savo pinigų, kurie yra padėti internetiniame banke. Internetiniai bankai dažnu atveju būna užblokuojami be jokio perspėjimo. Taigi akivaizdu, kad šiuo atveju yra mano kreipimasis į atsakingus komitetus, ypač į valdančiuosius, kad, be tų normų, kurias mes norime perkelti tam, kad sustiprintume priežiūrą ir prevenciją, mes turėtume tinkamai daryti ir pačių bankų priežiūrą ir užduoti tinkamus klausimus pačiam Lietuvos bankui, kad tokių situacijų, kokių yra dabar, nebūtų. Tie žmonės, kurie neturi santaupų grynaisiais pinigais, po tokių sprendimų lieka tiesiog be jokio finansinio šaltinio ir tai yra rimta ir didžiulė problema, jiems prisibelsti ir gauti atsakymus yra labai sudėtinga. Tad išgirskime tai, koreguokime, kad būtų kitaip. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsavimas dėl įstatymo projekto numatytu laiku.

10.27 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtuoju¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIP-4415(2) (priėmimas)

Taigi darbotvarkės 1-3 klausimas – Bankų įstatymo projektas Nr. XIIIP-4415(2). Priėmimas. Pranešėjas – M. Majauskas. Jeigu jis būtų salėje, kažkaip nematau, bet ką tik buvo. Gerbiamas Mykolas Majauskas, nematau salėje. (*Balsas salėje*) Yra. Gerbiamas Mykolas, čia, matyt, daug darbo neturėsite, bet vis tiek reikia. Į tribūną jūs kaip pranešėjas dėl Bankų įstatymo, komitetas gal turi ką mums pranešti. Prašau.

1 straipsnis, čia yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tiesų komitetas apsvarstė, pritarė Teisės departamento pasiūlymui. Aš suprantu, yra redakcinės pastabos, tam mes esame pritarę ir daugiau jokių kitų pasiūlymų nebuvo. Esminis momentas buvo dėl atidėto įsigaliojimo. Lietuvos bankas nemato problemos, jog čia per kelis mėnesius gali įvykti tokių įsigijimų, kurie padidintų koncentraciją, todėl komitetas neprieštaravo ir pritarė siūlymui.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

Dėl 2 nebuvo jokių pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 4 straipsnis, taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Dėl 5 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė, čia dėl įsigaliojimo datos, kaip jau minėjo gerbiamas pirmininkas. Ar galime pritarti su šiuo pakeitimu bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Taip pat buvo kitas... Ai, čia buvo du pasiūlymai ir abu dėl datų. Viskas gerai, pastraipsniui yra pritarta.

Dabar dėl viso. Motyvai už. Tada kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, deja, mes Lietuvoje turime situaciją tokia, kad konkurencija bankų sektoriuje yra reikšmingai sumažėjusi ir yra tokio kritinio lygio, jog daugelio bankų paslaugų įkainiai yra didesni nei kaimyninėse šalyse. To priežastis yra didelė bankų koncentracija, iš esmės dominuoja keli bankai ir jie turi aplinkybes ir derybinę galią didinti bankų paslaugų įkainius. Todėl reikia mažinti tą koncentraciją, didinti konkurenciją, bet kartu reikia ir sergėti esamą rinką, kad nevyktų tokių įsigijimų ir susijungimų, kurie tik dar pablogintų bankinio sektoriaus padėtį ir padidintų koncentraciją. Todėl šiuo įstatymo projektu Lietuvos bankui būtų suteikta teisė vertinti bankų susijungimo sandorius, atsižvelgiant į jų keliamą sistemine riziką, ir priimti sprendimą dėl sutikimo išdavimo. Tai yra visais bankų koncentracijos didėjimo atvejais būtų privaloma gauti Lietuvos banko sutikimą.

Atkreipsiu dėmesį, kad buvo kai kurių sandorių, kurie prasprūdo pro Lietuvos banko priežiūros pirštus. Jei būtų buvęs šis įstatymas priimtas anksčiau, būtų buvę sureaguota. Pavyzdžiui, „Citadele“ grupė įsigijo „UniCredit Leasing“. Šis sandoris įvyko dar šiais metais. DNB bankas įsigijo „Nordea“ banką 2017 metais. Buvo įsigytas portfelis, dėl jo koncentracija taip pat padidėjo.

„Swedbank“ 2016 metais įsigijo „Danske Bank“ portfelį. Taip pat koncentracija padidėjo, konkurencija sumažėjo ir dėl to, mano giliu įsitikinimu, kenčia vartotojai. 2020 metais Šiaulių bankas įsigijo „Danske Bank“ portfelį, kuris taip pat šiuo atveju, jeigu būtų buvęs šis įstatymas, reikalautų labai atidaus Lietuvos banko vertinimo, ir klausimas, ar toks sprendimas ir toks leidimas būtų išduotas.

Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbančių nėra. Taigi balsuosime numatytu laiku.

10.31 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2). Taip pat gerbiama M. Majauska, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkė, pakviesčiau į tribūną.

Mes pašukuosime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nebuvo jokių pakeitimų ir pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 3 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Gal gerbiamas pirmininkas pakomentuos?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, Teisės departamento pastaba iš tiesų yra racionali. Jinai sako, kad reguliavimo įstatymai įsigalioja gegužės 1 dieną ar lapkričio 1 dieną. Šiuo atveju mes siūlome nustatyti, kad stambesniems verslo subjektams tam tikras reguliavimas įsigaliotų sausio 1 dieną. Tačiau šiuo atveju mes nekalbame apie šiuos metus, net nekalbame apie ateinančius metus, o kalbame apie 2023 metus. Taigi tikrai yra pakankamai laiko verslo subjektams pasiruošti, pasiruošti ir pritaikyti visą aplinką ir infrastruktūrą naujo reguliavimo įsigaliojimo terminui. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas atidžiai apsvarstė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymą ir jam nepritarė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia jūs abu pasiūlymus aptarėte?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Jie susiję. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. Dėkoju. Motyvai. Dabar vėl gerbiamas M. Majauskas nori kalbėti už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gana svarbus įstatymo projektas, ir mes daug iečių sulaužėme Biudžeto ir finansų komitete diskutuodami dėl šio įstatymo projekto, ne dėl jo esmės, bet dėl įsigaliojimo terminų. Man dar ir dabar atrodo, kad įsigaliojimas 2023 metais, o kai kur net ir 2024 ar 2025 metais, yra tikrai per ilgas terminas žinant, jog mes kalbame apie šešėlio mažinimą ir apie automatizavimą, skaitmenizavimą, procesų tobulinimą taip, kad tiek verslui, tiek Mokesčių inspekcijai, tiek ir valstybės išdui būtų geriau. Šiuo įstatymo projektu yra palengvintas mokesčių prievolių vykdymas, supaprastintos mokesčių procedūros, sudarytos sąlygos mažėti administracinei naštai, vyksta mokesčių procedūrų perkėlimas į elektroninę erdvę, duosiantis ekonominės naudos mokesčių mokėtojams.

Labai svarbu atkreipti dėmesį, kad bus sudarytos galimybės atsisakyti popierinių kasos operacijų žurnalų, nes tiems, kam teko galbūt dirbti parduotuvėje... Man teko prieš gerą dvidešimt metų, tad puikiai žinau: visą dieną dirbi, dienos pabaigoje atlieki Z ataskaitą, pasiimi klijų, pasiimi popieriaus, atsiverti storą žurnalą-knygą ir klijuoji tas Z ataskaitas. Ir taip kiekvieną dieną.

Deja, per 20 metų nelabai kas pasikeitė šioje sistemoje. Labai tikiuosi, kad priėmus šį įstatymą tvarka pasikeis, nes kasos aparatai bus tiesiogiai susieti su Mokesčių inspekcijos sistema ir nebereikės tokių popierinių žurnalų. Taigi elektroniniu būdu bus gaunamos tikslesnės preliminaros PVM deklaracijos ir gyventojų pajamų mokesčio deklaracijos. Mokesčių mokėtojams bus suteikta galimybė modernizuoti verslo procesus, gauti elektronines viešąsias administracines paslaugas, sumažinti administracinę naštą ir racionaliau naudoti išteklius. Kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pirmininkui. Balsavimas numatytu laiku.

10.36 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5371(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5371(2). Čia nebuvo jokių pasiūlymų. Įstatymo pakeitimas iš dviejų straipsnių. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Motyvai už, kalba A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, pajūryje keleivių ir transporto priemonių perkėlimas keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos transporto judėjimo srautas, vaizdingai tariant, yra tarsi susiaurėjęs butelio kaklelis, kuris neišvengiamai lėtina ir tiesiog stabdo įprastinį judėjimo srautą. Ypač tai apsunkina Neringos miesto ir Klaipėdos miesto dalies Kuršių nerijos Smiltynės gyventojų bei juridinių asmenų, darbuotojų gyvenimą, sudaro jiems ir jų šeimoms daug nepatogumų ir laiko gaišaties nuolat naudojantis šiomis paslaugomis darbo ar buitinais reikalais.

Įstatymo autoriai siūlo spręsti šią problemą numatant prioritetinę teisę mano išvardintiems gyventojams persikelti keltu per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš jos. Labai logiška, kad pirmumą įgysiančių gyventojų sąrašas šiame įstatyme nėra sudaromas iš naujo, o derinamas su kitu artimai susijusiu Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo nuostatose numatytu sąrašu. Susiejant šiuos du įstatymus, atsiranda ir paprastesnis praktinio taikymo techninis sprendimas, pasinaudojant Smiltynės perkėloje jau veikiančia informacinės sistema, kurios duomenys galės būti naudojami naujų teisinių nuostatų įgyvendinimui. Palaikau šį siūlymą, o kartu ir svarstomo Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau už kalba Z. Balčytis, bet jo salėje nematome. (*Balsai salėje*) At-eina, gerai. Gerbiame Zigmantai Balčyti, jums kalbėti. Įjungiamo mikrofoną. Kortelė gal neįsta-tyta? (*Balsai salėje*) Gerai.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiame posėdžio pirmininke. Įstatymo pakeitimo projektas leis ateityje turėti žymiai aiškesnę tvarką, perkels į paties įstatymo esmę. Aš manau, kad tai bus palengvinimas visoms institucijoms, organizacijoms, kurios aptarnauja, ypač Neringą. Tikrai tai yra geras pateikimas ir aš jam pritariu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

10.40 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9, 9², 9³, 9¹⁰, 9¹¹, 14, 14¹, 16, 18, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4620(2) ES (priėmimas)

Galėtume svarstyti darbotvarkės 1-6 klausimą – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4620(2) ES. Matau, ir komiteto buvusi pirmininkė yra pasiruošusi pateikti, bet ten yra labai daug pasiūlymų, dėl kurių, ko gero, Seimas turėtų balsuoti, ir mes turbūt turėtume svarstyti prie visų balsavimų, taip? Gerbiama Asta Kubiliene, kaip jūs manote? Man atrodo, kad reikėtų svarstyti gal pačiu pirmuoju greta visų. Aš jums įjungsiu mikrofoną. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pirmininke, beveik visiems, iš esmės visiems yra pritarta (tik paskutiniui dėl datų yra pritarta iš dalies) bendru sutarimu, tad aš nežinau. Jūsų sprendimas.

PIRMININKAS. Bet yra Seimo narių pasiūlymų ten?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Visiems yra pritarta komitete, absoliučiai visiems.

PIRMININKAS. Gerai, pasitarkime. Gerbiame A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Taigi, gerbiame pirmininke, aš antrinu gerbiama A. Kubilienei, kad iš esmės visiems pritarta, ir pabandykime bendru sutarimu, man atrodo, bus galima pritarti. Vie-

nam pasiūlymui nepritarėme, tai R. Žemaitaičio, bet jisai sąmoningas, protingas žmogus ir, kiek žinau, atsiims, nereikalaus balsuoti.

PIRMININKAS. Gerai. Dar kartą gerbiama A. Kubilienė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, mane pataisė, vienam yra nepritarta, tai kolegos R. Žemaitaičio. Teisingai.

PIRMININKAS. Gerai, dėl to mes galėsime nukelti tą balsavimą, bet dėl kitų galime pradėti, jeigu pavyks, bendru sutarimu. Gerai. Gerbiama Asta Kubiliene, prašau į tribūną. Pradėkime svarstyti įstatymo projektą ir paskui žiūrėsime, kaip mums sekasi.

Dėl 1 straipsnio buvo gerbiama A. Kubilienės pataisa. Komiteto nuomonė buvo pritarti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti. Čia pakeisti 2 straipsnio 8 dalį.

PIRMININKAS. Dabar ar yra salėje 29 pritariantys Seimo nariai, kad svarstytume? Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad svarstome? Niekas neprieštarauja? Gal dėl visų pasiūlymų galime pritarti bendru sutarimu, kad svarstome pasiūlymus, ir tada nereikės kiekvieną kartą atsiklausti? Galime bendru sutarimu, kad svarstome pasiūlymus? Gerai. Prašom pristatyti šį pasiūlymą.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pirmininke, kaip ir minėjau, šiam pasiūlymui yra pritarta. Jeigu pritarta, paprastai mes...

PIRMININKAS. Pristatykite trumpai esmę. Užpildomos iš papildomosios talpyklos...

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Čia yra išbraukiama „daugkartinės“... Atsiprašu. Elektroninės cigaretės gali būti vienkartinės arba daugkartinės, tai yra išbraukiamas žodis „daugkartinės“ ir papildomai įrašoma „užpildomos iš papildomosios talpyklos ir rezervuaro, arba daugkartinės su keičiamomis vienkartinėmis kapsulėmis“. Na, atsižvelgiant į technologijas...

PIRMININKAS. Patikslinama dėl sąvokos „elektroninės cigaretės“. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Jeigu pritarime, tada galime pritarti, jeigu reikės balsuoti, tada balsavimą nukelsime. Galime pritarti? Gerai, šiam pasiūlymui pritarta.

Toliau buvo dėl šio straipsnio dar vienas gerbiama A. Kubilienės pasiūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Čia yra pakeisti 2 straipsnio 40 dalį ir ją išdėstyti taip: „Tabako gaminių ir (ar) susijusių gaminių importas – tabako gaminių ir (ar) susijusių gaminių įvežimas į Europos Sąjungos teritoriją, nebent gaminiams yra taikoma sąlyginio neapmokestinimo procedūra arba tvarka jų įvežimo į Europos Sąjungą metu, taip pat sąlyginio neapmokestinimo procedūros arba tvarkos taikymo nutraukimas.“ Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi turime Seimo pritarimą svarstyti pasiūlymą, tai jį svarstome. Ir aš klausiu, ar Seimas gali bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui? Pritarta. Gerai.

Toliau – trečias Seimo narės A. Kubilienės pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pakeisti 2 straipsnio 41 dalį ir ją išdėstyti taip. Iš tikrųjų čia yra didelė dalis išbraukiama. „Tabako gaminių ir (ar) susijusių gaminių importuotojas“ – išbraukiama dalis teksto, o įrašoma „į Europos Sąjungos teritoriją įvežtų tabako ir (ar) susijusių gaminių savininkas arba asmuo, turintis teisę jais disponuoti.“ Komiteto nuomonė yra pritarti.

PIRMININKAS. Ar Seimas šiam pasiūlymui pritaria bendru sutarimu? Gerai, pritaria šiam pasiūlymui.

Kitas – taip pat gerbiama A. Kubilienės pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Papildyti įstatymo projekto 1 straipsnį nauja 5 dalimi ir ją išdėstyti taip. Pakeisti 2 straipsnio 43 dalį ir ją išdėstyti taip: „43. Tabako gaminių ir (ar) susijusių gaminių įvežimas – tabako gaminių ir (ar) susijusių gaminių įvežimas iš Europos Sąjungos valstybių narių į Lietuvos Respubliką (išskyrus fizinių asmenų įvežamus tabako gaminius ir (ar) susijusius gaminius).“ Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar Seimas pritaria bendru sutarimu šiam pasiūlymui? Pritaria. Gerai, galime judėti toliau.

Dėl 1 straipsnio 4 dalies taip pat A. Kubilienės pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Tai yra panaikinti įstatymo projekto 1 straipsnio 4 dalį (aš gal viso neskaitysiu) ir 1 straipsnis – 2 straipsnio pakeitimas taip pat yra išbraukiamas. Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar Seimas gali bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui? Pritaria. Gerai. Ar galime priimti bendru sutarimu dabar 1 straipsnį? Galime. Pritarta. Gerai.

Keliaujame prie 2 straipsnio.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). 2 straipsnio 9...

PIRMININKAS. Taip pat buvo jūsų pasiūlymas, prašom pristatyti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų jis yra labai ilgas, per du puslapius, aš gal jo neskaitysiu. Tai yra 9 straipsnis. Jis yra išdėstomas iš esmės atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas, reglamentą.

PIRMININKAS. Bet čia keičiamas tik vienas dalykas pačioje pabaigoje.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip. „Mažoms ir vidutinėms įmonėms, apibrėžtoms 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo, šiame straipsnyje nustatytos prievolės netaikomos, jeigu kitas gamintojas ar importuotojas parengia ataskaitą dėl tam tikro priedo pagal šį straipsnį.“ Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar Seimas gali pritarti šiam pasiūlymui bendru sutarimu? Pritarta. Gerai. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta, gerai.

3 straipsnis. Dėl 3 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų, pastabų.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Nebuvo.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Taip pat nematau pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 7 straipsnio buvo mano pasiūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Kolegos A. Matulo pasiūlymas dėl 7 straipsnio – 14 straipsnio pakeitimas. Dviejose vietose įrašoma papildomai „su tabako gaminiais susijusius gaminius“.

PIRMININKAS. Čia dar buvo, žinokite, ir tokio Seimo nario P. Saudargo pasiūlymas viršuje: „kurių viename vienetiniame pakelyje yra ne 20 vienetų“ – dėl cigarečių pakelio apibrėžimo, kiek vienetų. Gal pakomentuokite, komitetas nepritarė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Nerandu aš šito straipsnio. Čia gal ankstesnis per svarstymą buvo, nes dabar aš skaitau 14 straipsnio 4-ą.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną gerbiamas A. Matulas patikslins.

A. MATULAS (TS-LKDF). Dėl to buvo apsispręsta svarstymo stadijoje. Priėmimo stadijoje jau šito neliko.

PIRMININKAS. Jeigu apsispręsta, gerai, tada nesvarstome.

Toliau Seimo nario A. Matulo pasiūlymas, kurį jūs pradėjote pristatyti. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Dar kartą sakau, kad yra papildomai įrašyta „su tabako gaminiais susijusius gaminius“. Ši frazė du kartus papildomai įrašyta praplečiant.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui? Gerai, pritarta. Toliau. Ar galime pritarti visam 7 straipsniui su priimtais pasiūlymais bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 8 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 9 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, dėl 10 straipsnio yra.

PIRMININKAS. Labai atsiprašau, nepastebėjau. Taip, yra R. Žemaitaičio ir K. Bartkevičiaus pasiūlymai.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Atidėkime, kol bus visi Seimo nariai.

PIRMININKAS. Dabar komitetas jiems nepritarė, Seimas yra apsisprendęs svarstyti visus pasiūlymus bet koku atveju. Tai aš suteiksiu tada gerbiamam R. Žemaitaičiui žodį pristatyti pasiūlymą.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Tai yra esminė pataisa, kuri turėtų būti, nes dabartinė konservatorių valdančioji dauguma visiškai negeba skirti dėmesio sienos apsaugai, kad ji būtų užtikrinta. Taip buvo ir 2009 metais, toks buvo požiūris, toks požiūris yra ir dabar konservatorių. Bet kadangi mano ir buvusio kolegos K. Bartkevičiaus pasiūlymas yra susijęs dar ir su notifikavimu, aš jį dabar atsiimu, nes likau vienas, registruosiu kitą siūlymą, pažadėjo man ir komiteto nariai, kad po juo pasirašys, ir mes kreipsimės į Europos Sąjungą, kad leistų būtent dėl notifikacijos.

PIRMININKAS. Gerai. Tai balsuoti nereikalaujate?

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ne, ne.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui. Atsiimate. Tada jo nesvarstome. Ar galime 10 straipsniui pritarti bendru sutarimu?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Galime.

PIRMININKAS. Galime. Pritarta. Dėl 11 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Sekundę, meluoju, negalime. A, galime. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. O dėl 13 straipsnio buvo pasiūlymų. Gerbiamos A. Kubilienės prašau pristatyti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Čia buvo pasiūlymai, ir komitetas pritarė iš dalies, dėl datų. Tai yra 1 straipsnio 1 dalis, kad ji įsigaliotų nuo 2021 m. gegužės 1 d., šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnis įsigalioja nuo gegužės 1 dienos, kaip sakau. Toliau Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija 2021 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Ir dar viena data, tai yra įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnio 1 dalį, 3 straipsnį, 13 straipsnio 43 dalį, įsigalioja ne 2020 m. lapkričio 1 d., bet 2021 m. lapkričio 1 d. Ir antras. Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnis įsigalioja ne 2021 m. sausio 1 d., o 2022 m. gegužės 1 d. Ir paskutinis. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija iki 2021 m. spalio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Taigi komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime pritarti šiam pasiūlymui su komiteto redakcija? Galime, pritarta. Ar galime 13 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Taigi dėl viso dėl motyvų lyg ir nebuvo užsirašiusių, man atrodo. Nėra užsirašiusių kalbėti. Taigi balsavimas numatytu laiku.

10.52 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5309(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Augalų apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-5309. Priėmimas. Pranešėjas – V. Kanopa. Prašau.

V. KANOPA (LSDPF). Laba diena.

PIRMININKAS. Pastraipsniui pereisime įstatymą. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo, ar ne? Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėl 4 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas. Prašom pakomentuoti.

V. KANOPA (LSDPF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti 4 straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 8 straipsnio pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 9 straipsnio pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Taigi dėkoju, pastraipsniui pritarta. Dėkoju pranešėjui. Niekas nenori kalbėti, motyvų išsakyti. Taigi balsavimas numatytu laiku.

V. KANOPA (LSDPF). Ačiū.

10.54 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342¹, 342², 342³, 342⁴, 342⁵, 342⁶, 342⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5308(2)ES (priėmimas)

PIRMININKAS. 1-7.2 klausimas – turbūt lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5308(2)ES. Pranešėjas būtų S. Šedba-

ras, bet jo nėra. Galbūt mes galime pradėti pastraipsniui, nes nematau, kad čia būtų daug... Vėliau bus. Pradedame tada svarstyti pastraipsniui.

1 straipsnis. Jokių pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nematau. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Taip pat nematau pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Redakcinis. „Integruotas kenksmingų organizmų kontrolės bendrųjų principų laikymosi pažeidimas.“ Čia, matyt... A, redakcinis. Projekto 8 straipsnio papildomo straipsnio pavadinime vietoj skaičiaus 342¹ įrašytinas skaičius 342⁷. Čia visiškai redakcinis. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam pasiūlymui, jam komitetas pritarė? Pritariame. Visam 8 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

9 straipsnis. Ar galime pritarti? Ne, dėl 9 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas. Vėl visiškai redakcinis. Taigi pritariame jam turbūt bendru sutarimu, nors nereikia, nes redakcinis. Komitetas pritarė. Ar galime tada 9 straipsniui bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritariame.

10 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl 11 straipsnio taip pat buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Irgi redakcinis, jam komitetas pritarė. Ar galime su šiuo pasiūlymu priimti 11 straipsnį bendru sutarimu? Pritarta. Taigi pastraipsniui pritarta. Dėl motyvų niekas nėra užsirašęs. Taigi balsavimas numatytu laiku.

10.57 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-251(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo įstatymo projektas Nr. XIVP-251(2). Pranešėjas – G. Kinduryš. Ar pranešėjas... Nematau pranešėjo, bet čia iš dviejų straipsnių. Čia visiškai nėra pasiūlymų. Galime pastraipsniui pradėti svarstyti. 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Taigi pastraipsniui pritarta. Ar dėl motyvų dėl viso kas nors norėtų dėl Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo? Niekas nieko nesako, tai, matyt, ne. Niekas neužsirašė, nėra. Taigi balsavimas numatytu metu.

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Danutę Gasiūnienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-474. Nėra pranešėjos, neatėjo laikas. Gerai.

10.58 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2158(3) (svarstymas)

Tada kitas darbotvarkės klausimas. Gal tada 1-11 klausimas. Yra pranešėjas gerbiamas M. Lingė. Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2158(3). M. Lingė prašau į tribūną. Svarstymo stadija. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas gegužės 5 dieną apsvaistė siūlomas Statuto pataisas ir komiteto sprendimas yra pritarti patobulintam Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektui ir komiteto išvados. Už balsavo devyni, prieš nebuvo, susilaikė du.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiavam pirmininkui. Nėra pataisų. Dėl motyvų kalbėti niekas neužsirašė, lygiai kaip ir diskutuoti nėra niekas užsirašęs. Tada balsuosime numatytu laiku po svarstymo.

10.59 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros susitarimo dėl asocijuotos narystės ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-480 (pateikimas)

Taigi darbotvarkės 1-12 klausimas (turime ministrę) – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros susitarimo dėl asocijuotos narystės ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-480. Pranešėja – A. Armonaitė. Labai laikiu šio įstatymo. Irgi planuoju pildyti paraišką į kosmonautus. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Kviečiame ratifikuoti Lietuvos Respublikos narystės, asocijuotos narystės, Europos kosmoso agentūroje sutartį. Šiuo metu esame šalis partnerė. Deja, manau, kad vėluojame, nes mūsų kaimynės Latvija, Estija, Vidurio Rytų Europos valstybės jau yra ir narės, ir asocijuotos narės. Naudojasi narystės nauda, o mes, Lietuva, tik dabar šitą klausimą svarstome, bet geriau vėliau negu niekada.

Yra keletas dalykų, kuriuos norėčiau akcentuoti. Iš tiesų asocijuotos narės Europos kosmoso agentūroje statusas leis dalyvauti įvairiose programose, kurias valstybė narė galės pasirinkti savo nuožiūra, vadinasi, narystės mokestis, kurį mes mokėsime, iš esmės sugrįš mums per tas programas, kurias mes pasirinksime tuose sektoriuose, kuriuose iš tiesų Lietuvos verslo ir mokslo žmonės norės.

Narystės mokestis bus 3 mln. eurų per metus. Dabar mes mokame 1,4 mln. eurų. Yra apskaičiuota, kad projektus pagal Europos kosmoso agentūros programas vykdančys subjektai kuria didelę pridėtinę vertę ekonomikai ir gerokai tų įdėtų pinigų sugrįžta. Pavyzdžiui, Europos kosmoso agentūros programų dalyvių tiesiogiai investuotas 1 euras sukuria papildomai nuo 3,5 iki 3,8 euro, kitaip tariant, narystė Europos kosmoso agentūroje Lietuvai kasmet atneš 8,4 mln. eurų grąžą.

Norėčiau pasakyti, jog Lietuvoje jau dabar mes vystome nemažai su kosmoso sritimi susijusių technologijų. Tai yra ir Žemės stebėjimo technologijos, ir mažieji nanopalydovai, lazeriai, optika, radijo dažnio sistemos, naudingosios apkrovos technologijos, medžio... įvairūs kiti procesai, gyvybės ir fiziniai mokslai, kosminių sistemų programinė įranga. Visa tai turės daugiau galimybių būti realizuota, dalyvauti partnerystės programose su kitomis šalimis ir taip toliau.

Vakar žiniasklaidoje nuskambėjo argumentas, kodėl mes būtent šį mėnesį siekiame ratifikuoti šitą sutartį. Kartą per dešimtmetį Europos kosmoso agentūra vykdo astronautų atranką. Nuo 1978 metų tik tris kartus buvo vykdyta tokia atranka, 2008 metais paskutinį kartą. Norime atidaryti tą galimybių langą ir Lietuvos piliečiams dalyvauti tokioje atrankoje. Žinome, kad iki 2022 metų viso labo keturi asmenys bus pasirinkti, tačiau vien dalyvauti tokiose programose, būti tokios bendruomenės dalimi yra gana rimtas žingsnis į priekį. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama ministre. Tikrai norinčių būti astronautais yra nemažai. Mano vaikystės svajonė taip pat skirti į kosmosą. Užsirašė nemažai Seimo narių jūsų paklausti. Gerbiamasis A. Nekrošius klausia pirmas. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, norėčiau jūsų paklausti tokio įdomaus ir aktualaus klausimo. Rusija į kosmosą siunčiamus žmones vadina kosmonautais, amerikiečiai – astronautais, kinai – taikonautais. Mano klausimas: jeigu Lietuva siųstų į atvirą kosmosą savo žmones, kaip derėtų juos vadinti?

A. ARMONAITĖ (LF). Nežinau, galime kreiptis išaiškinimo į Valstybinę kalbos komisiją, galbūt ji galėtų pasakyti savo nuomonę apie tai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas V. Gapšys. Prašau.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Turbūt, aišku, ne mano darbas būnant opozicijoje ginti nuo kitų opozicijos narių, kurie labai į kosmosą užsimanė skristi. Sakė, ten trys žalieji jau ruošiasi su skafandrais pasirinkę... Iš tikrųjų aš labai sveikinu, kad jūs judate ta linkme, ir tikrai suprantu, kad ne šios Vyriausybės darbo pradžia buvo su Kosmoso agentūra dėl narystės, nes tai tęsiasi daugelį metų, kai mes dirbame su ta agentūra įvairiais statusais. Bet gal jūs galite tiems, kurie taip susiaurina tą klausimą apie kosmosą ir kosmonautus, žalius, mėlynus ar dar kokius, kurie ten turi skristi, pateikti pavyzdžių ne tik su Kosmoso agentūra, bet ir su kitais fundamentaliais projektais, prie kurių mes dirbame Lietuvoje ir gauname naudą, pavyzdžiui, apie Didįjį hadronų greitintuvą, kur

dirba mūsų mokslininkai. Gal yra dar kitų, kurie parodytų, kad tai nėra pasityčiojimas ar dar kas nors, bet yra labai rimtas ir valstybei svarbus projektas.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų aš keletą tų industrijų, kurioms aktuali narystė ir partnerystė su šitos organizacijos narėmis ir programomis, išvardinau. Žinoma, galbūt gyvybės mokslus reikėtų paminėti kaip tą industriją, kurią Lietuva dabar labai ambicingai vysto. Mes turime, ne ši Vyriausybė, bet Lietuvoje keletas, gal jau trečia Vyriausybė iš esmės seka sumaniosios specializacijos prioritetus – turime gyvybės mokslus, informacines ryšių technologijas, pažangiąją gamybą.

Matyt, gyvybės mokslų sritis ir su profesoriaus V. Šikšnio pasiekimais, ir su inovatyvios medicinos pasiekimais, taip pat Lietuvos prisidėjimu prie vakcinų gamybos („Thermo Fisher“ ir profesoriaus V. A. Bumelio „Northway Biotech“ procesai, kurie vyksta) yra išpūdinga. Žinoma, kad konkrečiai kosmoso srityje gyvybės ir fiziniai mokslai taip pat turės galimybių.

Tiesą sakant, aš irgi klausau tų šypsenėlių, matau jas ir klausau kažkokių pašaipėlių, bet man apmaudu, nes būtent dėl to mes tik 2021 metais ir svarstome tokį dalyką kaip asocijuota narystė, o ne anksčiau. Estija yra tikroji narė, ir aš tikrai tikiuosi, kad ir mes netrukus tapsime tikraisiais nariais ir sėkmingai dalyvausime partnerystės programose, taip pat ir programoje „Horizontas“, kur Lietuva dar neišnaudojusi galimybių būtent kosmoso srityje. Tiesiog tai yra didelis žingsnis į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiama I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, keli trumpi klausimai. Apie vieną kaip tik ir pradėjote kalbėti – apie skirtumą tarp asocijuotos narės ir tikrosios narės. Ką mums čia dar reikėtų padaryti, kad taptume tikrąją nare, kada tai galėtų įvykti?

Ir kitas – dėl astronautų atrankos. Kaip žinome, nuo 1975 metų ji vyksta tik trečią kartą ir yra gana retas reiškinys. Ar šiuo metu jau turite paklausimų, kiek lietuvių planuoja dalyvauti, kaip ta procedūra ir situacija atrodo? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Taip, iš tiesų trečią kartą nuo 1978 metų paskelbta atranka, jos pabaiga yra gegužės 28 diena. Taip pat, aišku, tikimės, kad dar gal tų laisvų vietų bus paskelbta ir vėliau. Kol kas atrankoje yra paskelbtos dvi vietos, tai yra dviejų astronautų. Viena iš jų yra galimybė dalyvauti ir pretenduoti žmonėms su fizine negalia, o tai yra taip pat labai svarbu.

Seimo nariai, tiesą sakant, gavo laišką iš piliečių, kurie yra susidomėję dalyvavimu šioje atrankoje, tai yra žmonės, kurie šiuo metu yra keleivinių orlaivių pilotai. Matyt, pasistengti dėl šių aktyvių žmonių mums tikrai prasminga.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiama A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tikrai suprantu, kad kaip ir tiktoke, taip ir valstybėje nėra kitų problemų. Nėra bedarbystės, kuri Lietuvą verčia pirmą Europoje, nėra migracijos, per keturis mėnesius išaugusios tris kartus, nėra bankrutuojančių verslų, kurie verstų inovacijų ministrę ateiti į Seimą su kitais projektais.

Pas mus yra atėjusi ministrė su Kosmoso agentūros projektu, ir, žinoma, aš esu tikrai dėkinga už vaikystės išpildytą svajonę. Kaip matėte kolegės A. Verygos feisbuko paskyroje, mes jau trys: ponas A. Veryga, aš ir R. Karbauskis, turime įsigiję skafandrus ir, matyt, tą atranką esame perėję. Gal jūs galite pasakyti, kaip mūsų atžvilgiu būtų šis susitarimas taikomas?

A. ARMONAITĖ (LF). Jūs esate iš tikrųjų virš šito susitarimo. Jums tikrai atranka nėra taikoma, jau seniai esate pakilę į kosmosą. (*Plojimai*) Na, gal kada ir nusileisite. Tai visi sutiksime tikrai labai džiaugsmingai.

PIRMININKAS. Dėkui. Kolegos, grįžkime į Žemę. Gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Nesmagu girdėti valstietiškas kalbas, turbūt reikėtų žiūrėti rimtai į visus reikalus ir perspektyvas ne tik čia, Žemėje, ariant, sėjant, auginant, bet yra kitų perspektyvų. Norėčiau paklausti vis dėlto apie mūsų dalyvavimo galimybes asmenų pagrindu. Tai yra ar tikrai turime pasirengusių asmenų? Teko girdėti vis dėlto apie veikiančias palydovų sistemas ir kitus dalykus.

Ir dar kitas klausimas. Vis dėlto smagu, kai gauni pinigų, bet turbūt dalyvaujant reikės dėti ir savo įnašus. Norėtusi sužinoti, kokie tai įnašai ir kiek jie kainuos mums? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Narystė kainuos 3 mln. eurų. Šiuo metu mokame 1,4 mln. eurų. 80 % šios sumos sugrįžta per programas. Gal dar paminėsiu, kad be universitetų ir be jau šiuo metu vystomų technologijų Lietuvoje taip pat įsteigsime ir Europos kosmoso agentūros verslo inkubavimo centrą. Kiekviena šalis narė ir asocijuota narė tokį turi. Mes, žinoma, stengsimės nekurti naujos biurokratijos, o Inovacijų agentūroje tą padalinį turėti, kad taip pat galėtų ne tik jau egzistuojantis verslas ir mokslas, egzistuojantys veikėjai įsitvirtinę pasinaudoti galimybėmis, bet taip pat ir startuoliai. Ir jų akceleravimo programos taip pat yra svarbios. Apskritai čia iš esmės yra verslui ir mokslui skirta platforma, kuria, žinoma, nori pasinaudoti. O astronautų atrankos yra vienas iš retų ir tokių galbūt, suprantu, didelį dėmesį pritraukiančių aspektų, kur irgi vis dėlto yra svarbu. Štai ir latviai, ir estai, ir lenkai – visi dalyvauja. Lietuvos piliečiai tikrai nėra prastesni, Lietuvos pilotai tikrai nėra prastesni, inžinieriai, matematikai. Mes turime talentingų žmonių, visiems jiems reikalinga ši narystė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama L. Nagienė turbūt paskutinė klausia, nes laikas baigiasi.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, ką tik mano klausimą uždavė Edmundas, bet aš pratęsiu. Gal galite įvardinti, kokiose mes dalyvausime programose, per kurias mes galėtume susigrąžinti tuos pinigus? Ir kiek šiais metais jūs jau biudžete esate numatę? Įstojus, tapus nare, iš karto reikės sumokėti mokestį. Aš tikiuosi, kad šiemet mes nieko neatgausime.

A. ARMONAITĖ (LF). Šiemet mums reikės sumokėti papildomai 100 tūkst. eurų maždaug už tą šiek tiek ankstesnį prisijungimą, bet tai tikrai yra, manau, prasminga investicija.

Dėl programų, na, iš esmės ten yra pačios įvairiausios. Nežinau, net, ko gero, nepradėsiu čia jų vardinti, bet dar kartą noriu pasakyti, kad tai yra ir universitetams, mūsų technologijų universitetams, mūsų aukštosioms mokykloms, mūsų verslams, kurie jau šiandien vysto Žemės stebėjimo technologijas, kurios vysto nanopalydovus, kurie vysto lazerių ir optikos industriją. Gyvybės mokslai, mano minėti, įvairūs elektros, elektromechaniniai, elektriniai komponentai, tie veikėjai, kurie šioje srityje dirba, iš esmės turės daugiau savo idėjų realizavimo ir vystymo mechanizmų. Tai yra labai svarbu. Kviečiu palaikyti.

Ir taip pat labai svarbi, tiesą sakant, informacija. Paprašysiu, pirmininke, gal dar vieną sakinį, jeigu galiu. Kadangi, kaip ir minėjau, gegužės 28 diena yra ta diena, kai baigiasi atranka į astronautus, dvi vakansijos, kaip minėjau, yra, tai aš norėčiau paprašyti Seimo Pirmininko pavaduotoją, laikinai einantį Seimo Pirmininko pareigas, ypatingos skubos dėl šio klausimo, kad galėtume kitą savaitę jį priimti. Kaip ir minėjau, kas 10 ar 12 metų tokia proga yra. Tai, sakyčiau, svarbu.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama ministre, už pristatytą klausimą. Beje, tikrai nebuvo mano pašaipėlių, aš tikrai pildysiu paraišką tapti astronautu, jeigu tik turėsiu tokią galimybę, sportuočiau ir tikrai stengsiuosi įgyvendinti reikalavimus.

Dabar, gerbiami kolegos, yra kalbančių už, prieš. Motyvai už – V. Mitalas. Prašau.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, nepaisant čia sklandančių neva juokelių, man atrodo, jog reikia pripažinti labai svarbų dalyką. Pasaulyje didelė dalis mokslo, technologinių laimėjimų, įvairiausių kitų progreso ženklų buvo pasiekta būtent per tarptautines ir tam tikras technologijas ir inovacijas sutelktas programas.

Kai mes kalbame apie šią programą, mes puikiai žinome, kiek yra svarbu mokslui tarptautiškumas, kiek yra svarbios mokslininkams tarptautinio bendradarbiavimo galimybės, kad tos žinios galėtų tekėti laisvai, kad Europoje vieni mokslininkai galėtų mokytis iš kitų. Matydamas, kad kitos šalys gana toli nuvažiavo, jos yra jau ne tik asocijuotos narės, bet ir tikrosios narės, aš siūlyčiau nedvejoti ir neliūdėti dėl to A. Širinskienei, kad gal jos ir nepaims į šią programą, bet vis tiek balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama A. Širinskienė atsakys jums. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes su kolega A. Veryga pasitarėme ir tikrai gerbiamam posėdžio pirmininkui padėsime ir patarimais, ir viskuo dalyvauti toje programoje.

Norėčiau palinkėti ekonomikos ministrei šiek tiek labiau nusileisti ant žemės ir pradėti rūpintis žemiškesniais dalykais: realių darbo vietų kūrimu, realiais darbais verslui gaivinti, o į kosmosą, matyt, spėsime nuskristi.

Ir tikrai turiu sureaguoti į visus ypatingos skubos prašymus. Nežinau, čia galbūt jau prasidėjo žvaigždžių karai, bet kiek aš skaitau Konstitucinio Teismo nutarimą dėl ypatingų skubų, tai jis yra pasakęs, kad jos yra įmanomos tik karo ir nepaprastosios padėties metu. Šita nuostata, kiek aš atsimenu, mūsų Statute yra. Jeigu tikrai Ekonomikos ir inovacijų ministerija turi kokių duomenų apie tarpžvaigždinius karus, tai jūs tikrai informuokite ir, matyt, mes tada Seime svarstysime. Visais kitais atvejais, aš manyčiau, turėtų būti priimta normalia tvarka ir neprovokuokime, kolegos, ginčo Konstituciniame Teisme, nes tikrai bus gėdinga, kai teks priimti iš naujo dokumentus ir iš naujo ratifikuoti tarptautinės teisės aktus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Kiek suprantu, Seime yra bendras sutarimas pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Nėra. Gerai. Tada balsuosime balsavimo metu.

Dabar norėtume... (*Balsai salėje*) Palaukite. Gerbiamas P. Gražulis dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš norėjau paklausti gerbiamos pranešėjos, ar didelė eilė jau yra užsirašiusių skrydžiui į kosmosą? Aš noriu užsirašyti.

PIRMININKAS. Gerbiamas Petrai, čia nėra dėl vedimo tvarkos, jūs mus apgavote.

Dabar gerbiamas J. Razma, kuriam paskui teks pirmininkauti, prašo iki jo pirmininkavimo laiko leisti jam pateikti rezervinius klausimus – rezervinį 2 ir rezervinį 3 turbūt kartu, nes jie susiję.

11.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-476, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-475 (pateikimo tęsinys)

Seimo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties. Prašau, gerbiamas kolega, pateikti šiuos projektus.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai paprasti projektai. Pagal Liberalų sąjūdžio frakcijos teikimą įrašome į Švietimo ir mokslo komitetą naują Seimo narę E. Rudalienę. A. Lydeka pageidavo pereiti į Užsienio reikalų komitetą ir S. Gentvilas pageidauja iš Audito komiteto pereiti į Biudžeto ir finansų komitetą. Tai atitinka proporcijas, kurios numatytos šiai frakcijai, tai yra jų atstovų būtų ne daugiau kaip po vieną kiekviename komitete. Dėl tų numatytų perėjimų atitinkamai koreguojame Seimo narių skaičių komitetuose. Tam yra skirtas kitas nutarimo projektas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną S. Gentvilas nori replikuoti. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, kadangi buvo diskusijų, tai norėčiau frakcijos vardu paprašyti pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuskambėjo pusvalandžio pertraukos siūlymas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Gerai. Tada pertrauka, deja, dėl šio projekto...

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl abiejų projektų?

PIRMININKAS. Dėl abiejų projektų, jie susiję. Taip, jūs abu pristatėte. Pertrauka dėl projektų yra paimta pusvalandžio. Dėkoju, gerbiamas kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kiti du.

PIRMININKAS. Kitus norite? Gerai. Rezervinį 4 ir rezervinį 5 turite omenyje? Gerai, pristatykite kitus: rezervinį 4 ir rezervinį 5.

11.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-482, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-483 (pateikimas)

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip žinome, netekome savo kolegos K. Glavecko, tai neišvengiamai turime išbraukti jo pavardę iš Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje.

Taip pat yra gautas Tėvynės sąjungos frakcijos teikimas pagal turimą kvotą į Seimo delegaciją Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėjoje įrašyti P. Saudargo pavardę. Tai vienas projektas.

Kitas liečia tik K. Glavecką, nes jis buvo Tarpparlamentinės Sąjungos pirmininko pavaduotoju, tai tiesiog išbrauktume jį iš tos delegacijos pirmininko pavaduotojo pareigų kol kas neskirdami ko nors naujo į tą vietą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų niekas nenori paklausti. Tada aš atsiklausčiau Seimo, nors esu tiesiogiai suinteresuotas, ar galime bendru sutarimu pritarti? Negalime? Norėsite balsuoti dėl šių projektų? Gera, balsuosime tada balsavimo metu.

11.22 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-185(2) (svarstymas)

Tada turbūt grįžtame šiek tiek atgal prie darbotvarkės ir klausimo 1-10, kurį mes praleidome. Ar galės tada gerbiama I. Haase galbūt pristatyti projektą Nr. XIVP-185(2)? Čia reiktų Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėjo dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto. Gerbiama Irena Haase, jūs galėsite, taip? Prašom tada į tribūną. Prašau į tribūną. Tada mes... Čia yra svarstymas projekto Nr. XIVP-185(2). Komiteto išvada. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvaistė įstatymo projektą. Taip pat yra ir komiteto pasiūlymas koreguoti subjektų, į kuriuos turėtų teisę kreiptis pagrindinis komitetas ir prašyti pagal kompetenciją pateikti numatomą teisinio reguliavimo poveikio vertinimo išvadą dėl įstatymo projekto, grupę nurodant aukštąsias mokyklas, tačiau atsisakant Seimo kanceliarijos padalinių, kurie ir taip pagal kompetenciją dalyvauja teisėkūros procesuose.

Balsavimo rezultatai: šeši – už, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos Seimo statuto projektui Nr. XIVP-185(2) ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai pranešėjai.

Diskusija. Užsirašė diskusijoje kalbėti gerbiamas G. Paluckas. Kviečiu. Prašom į tribūną.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, nors tai yra Statuto pataisos, tikrai nuoširdžiai siūlau pro pirštus nepasižiūrėti, nes šis ekspertinis vertinimas kai kurių siūlomų teisės aktų projektų buvo populiariesnis ir aktualesnis, matyt, praėjo kadencijoje, tačiau jis gali būti reikalingas ir šioje kadencijoje, kai pradės plaukti galų gale parengti, matyt, Vyriausybės teisės aktų projektai. Kol kas mes matome apytuštes darbotvarkes.

Tačiau noriu atkreipti dėmesį į tas Statuto nuostatas, kurios yra siūlomos. Pirmiausia, komitetams yra sudaryta prievolė pirmiausia kreiptis į valstybės įstaigas, institutus ir aukštąsias mokyklas. Šitos prievolės įvedimas yra ganėtina, mano galva, suvaržantis ir perteklinis. Priežastis, kodėl iki šiol valstybiniai institutai ar aukštosios mokyklos nedalyvavo tose ekspertizėse, yra labai primityvi ir paprasta, tai yra absoliučiai neadekvatus atlygis už tokias ekspertizes. Jeigu prisiminsime, buvo atvejų, kai už teisės aktų projektų analizę ir išvadų pateikimą buvo siūloma 100 eurų. Kolegos, jūs prisimenate, buvo tokių dalykų, tikrai buvo. Todėl kalbant apie tai, kaip spręsti šį klausimą, vis dėlto nereiktų varžyti komitetų, reiktų palikti galimybę į įvairias nevyriausybines organizacijas, kurios specializuojasi vienais ar kitais klausimais, palikti galimybę kreiptis į jas ekspertizės, o pirmiausia – spręsti teisingo, adekvataus atlygio už tas ekspertines nuomones ir pastangas klausimą. Todėl, kolegos, siūlau labai įdėmiai įsigilinti į šią Statuto pataisą ir tikrai nematau, kad reiktų keisti Statutą taip, kaip yra siūloma šiuo metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Motyvai už, prieš. Ar yra norinčių? Nėra norinčių kalbėti už, prieš. Tada balsuosime turbūt balsavimo metu.

Tada grįžtame dar prie darbotvarkės 1-9 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Danutę Gasiūnienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-474. Girdėjome, kad pranešėja J. Šovienė, Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja, yra nuotoliniu būdu prisijungusi ir mums pristatys šitą klausimą. Tada dėmesys į ekranus, gerbiami kolegos. Ryšio

problemos, kol kas negali pristatyti. Jeigu tikrai nepavyksta, o gal pavyksta, gal kažkas jungiasi? Gerbiama Jūrate Šoviene... Ar yra prisijungusi? Prieštaranga informacija mane pasiekė, kai kas sako, kad yra prisijungusi, ir mes galėtume leisti pristatyti. Vis dėlto norėtusi verdikto iš technikų. Ar nukeliame tuomet į vakarinį posėdį? (*Balsai salėje*) Gerai, tada šitą klausimą nukeliame į vakarinį posėdį, kai bus išspręstos techninės problemos arba atvyks gyvai.

Dabar gerbiamas A. Nekrošius per šoninį mikrofoną. Prašau. Prašom, įjungiau.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, norėčiau paklausti, ar neprieštarauja Statutui projekto pristatymas nuotoliniu būdu? Ar jis toks yra galimas? Ačiū.

PIRMININKAS. Geras klausimas. Pandemijos metu pateikimą, ypač ne Seimo nariui, galbūt galėtume leisti padaryti, bet tas klausimas neaktualus, nes mes vis tiek neprisijungėme, matyt, iki to laiko išspręsime ir technines, ir statutines problemas.

11.28 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467, Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469, Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471 (*pateikimas*)

Tada gerbiamas S. Gentvilas, jeigu jis yra, gal tada leidžiame pristatyti rezervinį 1 klausimą. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos Seimo nariai, Lietuvos piliečiai, Vyriausybė teikia penkių įstatymų projektus. Priežastys, kodėl jie yra inicijuoti, tai visų pirma Konstitucinio Teismo nutartis, kuri įpareigoja šiek tiek perreglamentuoti architektų profesinės savivaldos veiklą, tai yra papildomai Konkurencijos tarybą, Specialiųjų tyrimų tarnybą, na, ir po ketverių metų po architektų savivaldos veiklos pradžios 2017 metais išryškėjusios kai kurios nuostatos.

Kas yra keičiama šitais įstatymų projektais? Iš esmės nebereikalaujama dalyvauti privalomai Architektų rūmų veikloje tiems architektams, kurie nebesiverčia veikla arba yra išvykę į užsienį, arba tiesiog dirba užsienyje, tai jų nebereikalaujama būti privaloma tvarka Architektų rūmų nariais. Taip pat nustatomi Architektų rūmų regioninės architektų tarybos veiklos kai kurie niuansai, iš tų regioninių architektų tarybų sudėties pašalinami Kultūros ministerijos ir Aplinkos ministerijos atstovai, papildomai pakviečiami Architektų sąjungos, Kraštovaizdžio architektų ir Restoratorių asociacijos atstovai, aiškiau apibrėžiama viešųjų ir privačių interesų kolizija ir nusišalinimo atvejai, kai to reikalaujama.

Lydimaisiais teisės aktais keičiama tvarka dėl atestavimo komisijų, kad ir kas tai būtų, ar kultūros paveldo tvarkymo atestuoti specialistai, ar tai būtų architektai, ar saugomų teritorijų planotojai. Šiuo atveju komisijų sudėtį sudarys jau ne ministrai, o atestuojančios institucijos, tokios kaip Saugomų teritorijų tarnyba, SPSC ar kitos institucijos.

Įstatymas yra kompleksinis, iš esmės susijęs su profesinės savivaldos veikla. Jisai yra derintas su įvairiausiomis institucijomis. Būtų labai šaunu, jeigu leistumėte pateikti jį šiandien ir sugebėtume greitai jį apsvarstyti per pavasario sesiją. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas ministre, jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia gerbiamas K. Mažeika. Jisai klausų, girdžiu triukšmą salėje, bet K. Mažeikos nematau. Klausia gerbiamas A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Esu salėje, sėdžiu.

PIRMININKAS. Prašom.

A. MAZURONIS (*DPF*). Posėdžio pirmininke, labai dėkui už galimybę paklausti. Gerbiamas ministre, iš tiesų du esminiai klausimai. Vienas, ar nemanote, kad reikėtų privalomą narystę Architektų rūmuose ne apriboti, tik panaikinti būtinybę būti rūmų nariu, kaip jūs minėjote, tam tik-

rais atvejais, jeigu esi išvykęs į užsienį, jeigu nesiverti veikla, o apskritai naikinti privalomą narystę ir palikti, jeigu profesinė savivalda kuria tam tikrą pridėtinę vertę, natūraliai ten nariai rinksis ir dalyvaus tos savivaldos veikloje. O jeigu tai tampa represiniu aparatu, kaip yra dabar, tai tokia privalomos narystės būtinybė yra ne kas kita kaip architektų reketavimas.

Kitas labai svarbus dalykas. Ar jums žinomas Konkurencijos tarybos išaiškinimas apie regionines architektų tarybas, kad negali veikiantys rinkoje architektai ir dalyvaujantys tuose pačiuose konkursuose paskui per regionines architektų tarybas spręsti apie konkurentų priimamus darbus. Žodžiu, viena ranka dalyvauja rinkoje, kita ranka dalyvauja kaip teisėjai. Ir Konkurencijos taryba yra pasakiusi išaiškinimą (aštuonių lapų ilgumo) apie šitą situaciją ir apie tai, kad situacija turi būti keičiama. Ministerija turi atsakymą, ir aš tikėjau, kad jūs pateiksite ką nors realizuojančio Konkurencijos tarybos pasisakymus, tačiau jūs neeliminuoiate to, kas pasakyta Konkurencijos tarybos rašte. Kodėl taip darote?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui, Andriau, už aktualų klausimą. Pradedant nuo antro klausimo, tai būtent šituo įstatymu ir keičiama regioninių architektų tarybų veikla, ten numatomi nusišalinimo atvejai, kad nebūtų taip, kaip jūs minėjote prieš tai, kai architektai, konkrečiai susiję su projektais, po to patys dalyvauja regioninėse architektų tarybose ir vertina arba savo projektus, arba savo artimų... dirbančiųjų tame pačiame kolektyve projektus. Ta nusišalinimo tvarka ir veiklos aspektai yra taisomi pagal Konkurencijos tarybos pastabas, kaip jūs sakote, pagal tuos aštuonis puslapius.

Dabar dėl privalomos narystės, pirmasis klausimas. Privaloma narystė. Valstybė atiduoda profesinei savivaldai teisę atestuoti, atimti atestatus iš veikiančių architektų. Valstybė šitą funkciją deleguoja profesinei savivaldai. Profesinė savivalda netektų savo galių, jeigu narystė būtų neprivaloma. Tuomet negalėtų užsiimti atestatų atėmimo arba suteikimo procedūra. Privaloma narystė architektų savivaldoje tiesiogiai sietina su galimybėmis atimti arba suteikti atestatus. Jeigu mes dabar padarysime narystę neprivalomą, tai iš esmės nebus nei valstybės atsakinga, nei Architektų rūmai už šių funkcijų vykdymą. Kaip ir Notarų rūmų, kaip ir Advokatų tarybos, kaip ir kitų profesinių savivaldų narystė yra privaloma tiems, kurie užsiima šita laisvąja profesija.

O meno kūrėjų, kurie susibūrę į Architektų sąjungą, narystė yra neprivaloma, meno kūrėjų statusą turinti gildija renkasi ir diskutuoja apie architektūros kokybę.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas ministre. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas J. Razma, o klausimą užduos L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena, gerbiamas ministre. Iš tikrųjų stebina jūsų drąsa. Jūsų žmona, atsiverčiu Lietuvos architektų rūmų tinklalapį, matau, yra Architektų rūmų narė. Ir jūs drąsiai pristatote įstatymų paketą, kuris yra tiesiogiai susijęs su Architektų rūmų veikla. Ar nematote interesų konflikto ir neturėtumėte nusišalinti nuo šitų klausimų?

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Ligita Girskiene, kažkodėl jūs manęs labai nemėgstate. Pataisau: jūs atsivertėte ne Architektų rūmų, bet Architektų sąjungos. Mano žmona nėra Architektų rūmų narė.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų ar yra užsirašiusių? A. Mazuronis užsirašė kalbėti prieš.

A. MAZURONIS (MSNG). Taip. Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Į mikrofoną kalbėkite, negirdime.

A. MAZURONIS (MSNG). Ar girdisi dabar? Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų norėčiau replikuoti dėl to, ką ministras pasakė čia ką tik iš tribūnos dėl privalomos narystės, kad rūmai netektų galimybės kaip nors vertinti architektų darbą, kvalifikacijų suteikimą arba atėmimą, arba stabdymą ir panašius dalykus. Noriu priminti gerbiamam ministrui, kad rūmai 15 metų, atrodo, veikė neturėdami privalomosios narystės ir privalomoji narystė to, ką ministras sakė, visiškai nesprenžia. Tai, ką suteikia privalomoji narystė, yra visiems architektams įpareigojimas privalomai mokėti nario mokesį.

Architektų rūmai masiškai tai taikė praktikoje: architektams, nesusimokėjusiems nario mokesčio Architektų rūmams, buvo stabdomas kvalifikacijos atestatų galiojimas dėl nesumokėto mo-

kesčio rūmams. Kolegos, kvalifikacijos atestatas rodo ne kokią nors finansinį vieno ar kito projektuotojo pajėgumą, kvalifikacijos atestatas rodo profesinius kvalifikacinius gebėjimus, ir stabdyti atestato galiojimą dėl mokesčio nesumokėjimo, dėl kokių nors finansinių dalykų, o tai yra dabar taikoma masiškai, yra iš tiesų mažų mažiausiai represinis aparatas.

Ir kai privaloma narystė įpareigoja visus architektus dalyvauti šioje struktūroje, tai tampa nebe profesine savivalda. Čia nereikėtų lyginti Architektų rūmų su Notarų rūmais ar su Antstolių rūmais, kurie iš principo vykdo specifines valstybės deleguotas funkcijas, yra stipriai kontroliuojami, o architektai veikia laisvojoje rinkoje, nors iš ministerijos ir išeina bandymų kontroliuoti net kainodarą privačiai veikiančių architektų rinkoje, tai vėlgi yra blogas dalykas.

Aš manau, kad šis įstatymo projektas, jei ir galėtų būti diskutuotinas ar svarstomas, turėtų būti svarstomas tame kontekste, kad apskritai privalomoji narystė turėtų būti naikinama, ne modifikuojama ji galėtų būti, bet iš principo ji turi eiti tuo keliu, kuriuo Seimas nuėjo ir praeitą kadenciją dėl Odontologų rūmų. Labai teisingu keliu nuėjo. Mes turėtume žengti dar vieną žingsnį dėl Architektų rūmų eidami tuo pačiu keliu.

Aš tikrai įregistruosiu pataisas, kurios numato ne privalomąją narystę, o savanorišką narystę, ir tada profesinė savivalda bus priversta pasitempti ir padaryti taip, kad suteiktų realią pridėtinę vertę, o ne būtų represinis aparatas.

PIRMININKAS. Ačiū. Už pasisakančių nematau. Balsuosime netrukus, kai balsuosime dėl kitų projektų. Kaip tik tas laikas jau ir atėjo. Trūksta tik keleto sekundžių, manau, dėl to problemų nedarysime. Prašom visus grįžti į savo vietas – pradedamas rytinio balsavimo maratonas.

11.39 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII- 275 2, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25², 51 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-148(3)ES (priėmimo tęsinys)

Pirmiausia balsuosime dėl darbotvarkės projekto, įrašyto 1-2 numeriu, – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-148(3)ES. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.40 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 papildymo dešimtoju¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4415(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas projektas – Bankų įstatymo papildymo dešimtoju¹ skirsniu ir 79, 81 straipsnių pakeitimo, 80 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4415(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas projektas – Mokesčių administravimo įstatymo 40 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 42⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-59(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 112, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5371(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5371(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių: už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.43 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 9, 9², 9³, 9¹⁰, 9¹¹, 14, 14¹, 16, 18, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4620(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4620(2)ES. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5309(2)ES (priėmimo tęsinys)

Augalų apsaugos įstatymo 24 straipsnio ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5309(2)ES. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5309(2)ES) priimtas. (*Gongas*)

11.45 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 342¹, 342², 342³, 342⁴, 342⁵, 342⁶, 342⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5308(2)ES (priėmimo tęsinys)

Lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5308(2)ES. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 120, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5308(2)ES) priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-251(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-251(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 120, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-251(2) priimtas. (*Gongas*)

11.47 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-185(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau jau bus ne priėmimo stadijos. Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-185(2). Svarstymas. Balsuojame už pritartimą po svarstymo.

Balsavo 120: už – 106, prieš nėra, susilaikė 14. Po svarstymo pritarta.

11.48 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2158(3) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2158(3). Balsuojame už pritartimą po svarstymo.

Kadangi čia ką tik pritarėme po svarstymo dviem Statuto projektams, anksčiau pritarta dar keliems Seimo statuto pataisų projektams po svarstymo, gal galėtume bendru sutarimu priimti Seimo protokolinį nutarimą, kuriuo būtų pavedama Teisės ir teisėtvarkos komitetui tuos visus atskirus Statuto pataisų projektus sujungti ir priimti pateikti kaip vieną projektą. Taip mes kiek pagerintume Seimo statistiką, nes pagal priimamų projektų gausą mes išsiskiriame jau neigiamai prasme. Ar nebūtų prieštaravimų? Girdžiu pritarimą. (*Balsai salėje*) Taip, klausau. Gerbiama A. Širinskienė, matyt, nenori pritarti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, o jūs nematote rizikos, kai jūs sujungsite daug projektų, dalis Seimo narių nepritars vienai daliai, dalis nepritars kitai daliai, o surinkti reikia 71 balsą už.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, kadangi dėl Statuto yra specifinis balsavimas, dėl kiekvieno straipsnio balsuojame atskirai ir reikia 71 balso bet kuriuo atveju dėl kiekvieno straipsnio, taip sujungęs aš problemų nematau. Jeigu kurioms nors nuostatoms Seimo nariai nenorės pritarti, dėl to straipsnio nebalsuos, ir viskas sprendžiama lygiai taip pat, jeigu tie projektai būtų ir atskiri. Jei tai būtų dėl įstatymo, aš sutinku, jūsų pastaba gal būtų teisinga.

Dar matau... Ar V. Gapšys tuo pačiu klausimu?

V. GAPŠYS (DPF). Taip, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų dėl sujungimo mintis įdomi, bet tada norėtusi, kad sujungtumėte ir kitus projektus, kurie yra anksčiau pateikti.

PIRMININKAS. Aš tą sakiau, kolega.

V. GAPŠYS (DPF). Bet, žiūrėkite, aš matau, kad dėl vieno juda, o mano yra pateiktas turbūt dar pačioje kadencijos pradžioje irgi dėl ekspertinių tam tikrų išvadų, kad frakcijos galėtų tą daryti pačios savo iniciatyva, tai tas kažkodėl sustojo, o čia kai kas juda. Jeigu viską, tai viską.

PIRMININKAS. Aš siūliau tokį protokolinį sprendimą dėl tų projektų, kurie yra perėję svarstymo stadiją. Jūsų projektas vienas tikrai yra perėjęs. (*Balsai salėje*) Dėl iškvietimo Seimo vadovų į posėdį, man atrodo, yra perėjęs. (*Balsai salėje*)

V. GAPŠYS (*DPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, bet yra kitas, būtent apie ekspertines galimybes, projektų rengimą, kad frakcijos gautų lėšų tam.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, aš atsiimu siūlymą, jeigu čia kyla daug diskusijų, tada tiesiog gaišime laiką dabar aiškindamiesi, kur čia koks projektas užstrigęs.

11.52 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros susitarimo dėl asocijuotos narystės ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-480 (pateikimo tęsinys)

Tada kitas balsavimas. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros susitarimo dėl asocijuotos narystės ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-480. Pateikimas buvo, balsuojame už pritarimą po pateikimo.

Balsavo 123: už – 116, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. Buvo iniciatorės prašymas dėl ypatingos skubos. Aš, pasinaudodamas savo teisėmis, tą ypatingą skubą siūlau, nes iš tikrųjų, nors mūsų sprendimas liestų tik keletą žmonių, kurie nori suspėti dalyvauti atitinkamoje atrankoje, aš manau, Seimo pareiga yra netrukdyti tokioms galimybėms. Ir ta ypatinga skuba nebūtų tokia, kad šiandien mes jau ir darytume priėmimą. Penktadienį galėtų susirinkti pagrindinis komitetas, o antradienį mes eitume prie svarstymo stadijos. Tai čia tikrai viską mes gana ramiai spėtume apsvarstyti.

Prašau. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš tik primenu, kad jūs patys praejusioje kadencijoje dėl Miškų įstatymo kreipėtės į Konstitucinį Teismą. Konstitucinis Teismas priėmė taisykles, atsakydamas į jūsų kreipimąsi dėl to, kada gali būti taikoma skubos tvarka. Tada mes tas Konstitucinio Teismo nuostatas pažodžiui nukopijavome į Seimo statutą ir dabar tai yra 164 straipsnio 1 dalis. Ir Konstitucinis Teismas, ir Statutas labai aiškiai sako, kad ypatingos skubos tvarkos procedūra gali būti taikoma tik tais atvejais, kai būtina nedelsiant užtikrinti gyvybiškai svarbius visuomenės ir valstybės interesus, tai yra įgyvendinant ar įvedus karo padėtį ir panašias situacijas.

Šiuo atveju jūs pats ką tik pasakėte motyvuodamas, kad būtų taikoma keliems žmonėms ir dėl jų daroma. Tai jau pats principas, kad tai yra gyvybiškai valstybei būtini interesai, tikrai negali būti pritaikytas. Jūs neprovokuokite ginčo lygioje vietoje.

PIRMININKAS. Gerai, kolege. Jeigu aš matau, kad reiškiamos abejonės, aš tada siūlau balsuoti dėl paprastos skubos. Tiesiog antradienį būtų svarstymas, ketvirtadienį – priėmimas, ir, manau, kad skubai tikrai argumentų galime rasti. Nesiginčykime, tada balsuojame dėl paprastos skubos. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, labai norėtusi, kad jūs matytumėte šiek tiek plačiau, o ne vieną pusę stebėtumėte ir vienašališkai priimtumėte sprendimus. (*Balsai salėje: „Ooooo.“*) Gerbiami kolegos, mano giliu įsitikinimu, tai yra viešasis interesas užtikrinti galimybę svajoti. Tai, apie ką ir yra šis įstatymo projektas.

Dabar atkreipsiu dėmesį, kodėl apskritai buvo iškeltas ypatingos skubos klausimas Konstituciniame Teisme. Todėl, kad 2004–2008 metų kadencijoje ypatingos skubos tvarka buvo apsvartyta net 25 % klausimų. Įstatymų, svarstytų ypatingos skubos tvarka 2008–2012 metų kadencijoje, buvo 52 %, 2012–2016 metais jau buvo reikšmingai mažiau, buvo 36 %. Ir paskutinėje kadencijoje jau buvo vos 9 %. Taigi natūralu, kad Konstitucinis Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad yra perteklinis skaičius įstatymų, kuriuos mes svarstome ypatingos skubos tvarka. Dabar yra reikšmingai mažiau, tai parodo ir praeitos kadencijos balsavimas. Todėl kviečiu tikrai nesusiekti ir nedaryti problemos iš šio įstatymo projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega Remigijau, gal nebetęskime, aš neteikiu ypatingos skubos, tai gal nėra problemos dėl paprastos skubos. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas Jurgi. Tikrai, jeigu pastebėjote, porą savaitių nėjau prie šoninio mikrofono, buvau sau pažadėjęs neiti ir nekomentuoti. Bet kai aš girdžiu komiteto

pirmininką, kuris buvo kartu su manimi opozicijoje ir sėkmingai naudojomes šiuo Konstitucinio Teismo nutarimu, kritikuodami valstiečius, jiems neleisdami daryti ypatingos skubos, netgi skubos, dabar žaisti tokius žaidimus, tai atsigręžkite patys į save. Kaip vakar jūsų vienas kolega, kitas komiteto pirmininkas pasakė G. Nausėdai atsigręžti į savo pirmtaką V. Adamkų, tai atsigręžk į praeitą kadenciją, ką tu pats darei. Tai dabar išeina visiškai priešingai. Konstitucinis Teismas ir pasisakė, kad negalima taikyti ypatingos skubos, jeigu tai nėra ypač reikšmingas valstybei dalykas. Tokiu atveju praeitą kadenciją mes, opozicija, valstiečiams neleidome stumti savo projektų ypatinga skuba. Dabar, kai jau jums naudinga, tai jūs bandote taikyti ypatingą skubą. Būkite sąžiningi vieni kitiems ir atsisukite į veidrodį, patys į save.

PIRMININKAS. Dėkui už pastabas. Aš teikiu siūlymą dėl paprastos skubos. Prašau balsuoti dėl paprastos skubos su minėtais svarstymo etapais.

Už – 79, prieš – 12, susilaikė 28. Paprastai skubai pritarta. Dabar reikia paskirti pagrindinį komitetą ir svarstymo datą. Jeigu kolegė tuo klausimu? (*Balsai salėje*) Ar tuo klausimu?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš esu tuo klausimu, kad pagal Statuto 162 straipsnio 1 dalį jūsų siūlymas turėjo būti motyvuotas. Jūs jokių motyvų dėl skubos nepasakėte, o skuba yra skelbiama dėl ypatingų susidariusių politinių, socialinių, ekonominių ar kitų aplinkybių. Tai kokios čia tos ypatingos aplinkybės, kurios lemtų skubėti? Tai, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija pavėlavo pateikti ratifikavimą?

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, aš stebiuosi, kaip jums neatsibosta vis tą patį dalyką kartoti ir kartoti. (*Triukšmas, šauksmai salėje*) Tikrai, man atrodo, tie motyvai buvo aiškiai išsakyti, aš juos pasakiau prie ypatingos skubos siūlymo, tai nemanau, kad reikia dar kartą kartoti. Padarėme sprendimą ir tai tikrai nėra kas nors ypatinga. O teikėjai stengėsi iš visų jėgų, kad Seimą kuo greičiau pasiektų tas projektas. Ministerijai suformulavus projektą, jis Vyriausybėje per vieną dieną buvo aprobuotas ir pateiktas per vieną dieną, taip pat Prezidento pritarimas gautas. Man atrodo, tikrai netinka priekaištauti teikėjams.

Dabar fiksuojame: Užsienio reikalų komitetas – kaip pagrindinis, papildomų nesiūloma. Svarstymas būtų kitą antradienį.

Toliau – balsavimas. Pratęsiame balsavimo stadijai skirtą darbotvarkės dalį 10 minučių.

12.00 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467, Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469, Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471 (*pateikimo tęsinys*)

Dabar balsuojame dėl pateiktų rezervinių klausimų. Pirmiausia dėl projekto Nr. XIII-5243 ir lydimųjų. Atsiprašau, ne tą numerį perskaičiau. Tai yra rezervinis 1 klausimas su lydimaisiais. Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467 ir lydimieji. Balsuojame už pritarimą po pateikimo.

Už – 68, prieš – 9, susilaikė 37. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymo data – birželio 29 diena. Ar galime dėl to sutarti? Nematau prieštaraujančių.

Dabar dėl vedimo tvarkos ar dėl kažko kito – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Kadangi turėjo prasidėti Vyriausybės valanda, prašau jūsų Vyriausybės valandą pratęsti tokiu minučių skaičiumi, kiek jūs čia sugaišite balsavimo metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tikrai tai bus padaryta. Kai matysime balsavimo laiką, kada baigiame, tiek pridėsime prie Vyriausybės valandos.

12.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-476 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Toliau rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-476. Kaip tik pusvalandžio pertrauka dėl jo baigėsi, užsirašiusių klausti nebuvo, dėl motyvų taip pat nebuvo. Balsuojame dėl pritarimo po pateikimo.

Iš viso balsavo 115: už – 69, prieš – 18, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Užsirašiusių nėra. Balsuojame už pritarimą po svarstymo.

Balsavo 115: už – 70, prieš – 17, susilaikė 28. Pritarta po svarstymo.

Priėmimas. Nėra užsirašiusių, balsuojame dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 114: už – 71, prieš – 16, susilaikė 27. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-475 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Kitas nutarimo projektas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ Nr. XIVP-475. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 113: už – 76, prieš – 10, susilaikė 27. Pritarta.

Dabar svarstymo stadija. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 107: už – 69, prieš – 7, susilaikė 31. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta, nematau prieštaravimų. 2 straipsniui pritariame bendru sutarimu. 3 straipsniui pritariame. Dėl 4 straipsnio nematau prieštaraujančių, pritariame bendru sutarimu. 5 straipsniui taip pat pritariame bendru sutarimu.

Dėl viso. Priėmimas. Balsuojame dėl nutarimo projekto priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116: už – 78, prieš – 6, susilaikė 32. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-482 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Dar du trumpi formalūs nutarimai. Pirmasis – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-482. Gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Girdžiu pritarimą. Galime ir po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsniui pritariame bendru sutarimu. Teisės departamento redakcinė pastaba išbraukti perteklinį žodį „nutarimo“. Manau, į tai galime atsižvelgti, ir balsuojame dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 113: už – 106, prieš nėra, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-483 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinis rezervinis klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas. Po pateikimo, tikiuosi, bendrai galime pritarti? Nematau prieštaraujančių. Pritariame. Po svarstymo, manau, taip pat galime pritarti bendru sutarimu.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Iškart balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 106, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.11 val.

Vyriausybės valanda

Dabar, kaip ir buvo sakyta, dėl Vyriausybės valandos skiriama tikra valanda. Vyriausybės valandą baigsimė 13 val. 12 min. Paminėsiu, kad ministrė A. Bilotaitė dalyvaus nuotoliniu būdu, tad jos čia ir nematydami galite drąsiai klausti, nedalyvauja energetikos ministras D. Kreivys, jis yra komandiruotėje Klaipėdoje, o krašto apsaugos ministras A. Anušauskas yra komandiruotėje Lenkijoje. Kaip žinome, pagal Statutą pirmasis du klausimus pateikia Seimo opozicijos lyderis. Prašau gerbiama opozicijos lyderį formuluoti klausimą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš norėčiau paklausti vidaus reikalų ministrės. Gerbiama ministre, kol kas nematome jūsų. Ar girdi ministrė mus?

PIRMININKAS. Prašyčiau tyliau nedalyvaujančių Vyriausybės valandoje. Gerbiami kolegos, ypač toje zonoje, kur yra opozicijos lyderis, prašom tylos. Klausome.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ar girdi mus vidaus reikalų ministrė?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Taip, girdžiu.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, norėčiau paklausti jūsų labai konkretaus klausimo. Mes žinome, kaip svarbu dabar, ypač šiuo metu, valstybės sienos su Baltarusija apsauga. Aš norėčiau paklausti, gal galėtumėte atsakyti, kiek procentiškai šita siena dabar saugoma naujomis technologijomis? Kiek per ketverius metus jūsų kadencijos planuojama procentų pasiekti? Kiek tam yra numatyta lėšų ir iš kokių finansavimo šaltinių? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai labai aktualus klausimas. Jūs žinote, kad nepakankamai mūsų siena yra apsaugota šiomis technologijomis, ir tai yra labai svarbu, jeigu mes kalbėsime apie iš to kylančius iššūkius. Klausimas būtų, aišku, ir jums, ar jūs taip pat padarėte viską, kad ta siena būtų šimtu procentų padengta? Tik aš noriu jus labai aiškiai patikinti, kad mūsų šios kadencijos prioritetas yra maksimalus šios sienos padengimas šiomis technologinėmis priemonėmis. Tai yra mūsų prioritetas, mes esame įsipareigoję tai padaryti ir šiuo metu ieškome sprendimų ir būdų, kad tai pavyktų.

PIRMININKAS. Kitas klausimas.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Norėčiau, kad šitas klausimas, jis buvo labai konkretus, būtų laikomas rašytiniu paklausimu ir gaučiau nustatyta tvarka atsakymą, nes išgirdau tikrai tokius nieko nesakančius atsakymus.

Antrą klausimą norėčiau užduoti gerbiamai premjerei, bet gal prieš tai irgi tokį pageidavimą. Jūs gal kabinete pakalbėkite, kai yra užduodami klausimai ministrams, gal ministrai neklausia tuo metu Seimo narių, turbūt tokio žanro nėra per Vyriausybės valandą. Bet čia ateičiai.

Klausimas jums. Iš tiesų mes matome paskutiniu metu, kad Vyriausybės aukščiausių politinio pasitikėjimo pareigūnų skaičius auga, atsiranda vis ketvirtieji viceministrai. Kokia čia yra priežastis? Ar ministrams sunkiai sekasi, kad reikia juos apstatyti išmanančiais žmonėmis, ar iš

tikrųjų yra problema ir ta, kad dalis, matyt, viceministrų sugeba „dirbti“ (šaržuoju) emigracijoje? Kaip jūs vertinate tokį nuotolinį darbą iš užsienio gaunant visą atlyginimą?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Čia jau yra trys klausimai beveik tuo pačiu metu, bet aš pasistengsiu į juos visus atsakyti.

Dėl gerbiamos Agnės atsakymo. Aš norėčiau jums priminti, kad yra toks kalbos žanras kaip retorinis klausimas. Tai nereiškia, kad jūs į tą klausimą privalėjote atsakyti. Tačiau manau, kad pasirinkti atsakymo formą ministrai tikrai turi teisę, nes čia yra demokratinis parlamentas, o ne pirma klasė, kur reikia padeklamuoti išmoktą eilėrašį.

Kaip jūs puikiai žinote, pagal Vyriausybės įstatymą ministrams visada buvo galimybė turėti keturis viceministrus ir tai buvo ministrų pasirinkimo dalykas, ar jie nori turėti tris viceministrus, ar keturis. Tai priklauso nuo to, kokia yra Vyriausybės programa ir Vyriausybės prioritetai, kiek reikia, sakykime, konkrečiam projektui skirti specialiai dedikuotų žmonių, įskaitant ir politinės komandos žmones. Tikrai tuos klausimus mes kiekvieną kartą svarstome ir tie prašymai, kurie buvo Vyriausybės patenkinti dėl ketvirto viceministro pareigybės, mano nuomone ir taip pat kolegų nuomone, buvo pagrįsti.

Jeigu jūs manęs klausiate apie žmones, kurie dirba nuotoliniu būdu, apie atlyginimo mokėjimą, turbūt ministrė galės mane papildyti, aš manau, kad jeigu žmogus padaro darbą, dėl kurio jis buvo pasamdytas, tai kur fiziškai jis yra darbo atlikimo metu, turbūt ne taip svarbu, nes ir Seimas nuotoliniu būdu išmoko dirbti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš gal papildysiu, ačiū už klausimą. Tik noriu akcentuoti, kad kai viceministrė negali suderinti darbo ir šeimos išipareigojimų, būdama ir dirbdama nuotoliniu būdu, yra nemokamose atostogose ir už tas darbo dienas jai nėra mokamas atlyginimas.

PIRMININKAS. Dabar paminėsiu, kad kitas klaus D. Kepenis.

Grįžtu prie opozicijos lyderio prašymo fiksuoti neatsakytą klausimą paklausimu. Manau, galime tai padaryti. Tik aš gerbiamų Seimo narių prašyčiau, jeigu jie tikisi, kad ministras ekspromtu pateiks kokią nors labai detalią informaciją, tikrai nelengva to tikėtis. Fiksuoju, kad paklausimas, jis bus išsiųstas ir ministrė atsakys.

Toliau klausia D. Kepenis. (*Balsai salėje*)

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Klausimą noriu užduoti švietimo ministrei. Kaip žinome, poryt į Vilnių renkasi Didysis šeimos gynimo maršas. Mūsų valdantieji, virpindami kinkas, klausia, nuo ko jas reikia ginti, kas čia tokio atsitiko? O aš girdžiu, ką sako šeimos. Jos sako, kad jas reikia ginti nuo beprotiškos Sveikatos apsaugos ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos veiklos. Žiūrėkite, kas vyksta: kas antras mūsų jaunuolis netinka karo tarnybai dėl savo prastos sveikatos, pagal Europos apklausas mūsų vaikai ne kartą buvo pripažinti nelaimingiausiais Europos vaikais. Jūs turbūt kaip peniukšlius dabar uždarėte juos namuose ir auginate priesvorį. Taip išeina. Skandinavai puikiausiai juda, sportuoja, mokosi. O mes – tupėk namie. Jau po 10 kilogramų priaugo vaikai per metus. Kas bus toliau? Reikia suprasti, kad jūs norite bendradarbiauti su Sveikatos apsaugos ministerija, organizuoti jiems būsimą darbą po kelerių metų, kai mūsų vaikai bus ligoti? Ką darote? Čia reikia varpais skambinti, o mes net nejudame, visiškai nejudame ta linkme. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Nelabai supratau, ar klausimas, ar komentaras, bet galiu jums pacituoti tokią žinutę, kurią ką tik gavau, kad Kauno mieste net 14 ugdymo įstaigų užfiksuoti aktyvūs protrūkiai. Iš viso užregistruoti 68 ligos atvejai, susirgo 66 vaikai ir 2 pedagogai.

Man atrodo, situacija nėra tokia paprasta, kaip mes kartais galvojame. Užuoť paskatinę žmones testuotis, vakcinuotis, labai abejingai žiūrime į kitų, ypač vyresnių žmonių, mirtį. Mano būtų toks komentaras.

O dėl sporto. Noriu jums tik tokį dalyką priminti, kad būtent praėjusią savaitę fiksavome dar vieną fizinio lavinimo pamoką, tai trečia pamoka. Tam skyrėme ir papildomų išteklių, tai, ko jūs nepadarėte per savo praėjusią kadenciją.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi M. Puidokas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas susisieki mo ministro. Vakar mes bendravome frakcijoje, galbūt, ministre, jūs galvosite, kodėl jis taip nerimsta, bet

vis tiek aš esu susirūpinęs dėl Lietuvos pašto vykdomų procesų siekiant didinti, lyg ir suprantama, didinti ekonominį efektyvumą.

Noriu priminti visiems ministrams, ne tik susisiekimui, kad valstybės įmonių pagrindinė funkcija turėtų būti efektyvus paslaugų teikimas Lietuvos gyventojams. Juolab kad Lietuvos paštas yra universaliųjų paslaugų teikėjas. Tai ypač svarbu ir Europos Sąjungos teisės aktai tą reguliuoja.

Matome, kad pašto skyriai yra naikinami jau daugelyje miestelių, aš jau nekalbu apie kaimus, nebeliko skyrių. Net rajono centruose liko vienos patalpos. O jeigu siekiama nuomoti patalpas prestižiniuose prekybos centruose, tada vėl bus konstatuojama, kad per brangu. Žmonės šandien turi laukti didžiulėse eilėse po keletą valandų.

Noriu paklausti, kokie vis dėlto formuluojami tikslai Lietuvos paštui? Paskutiniai du žodžiai. Ar atliepti žmonių poreikius, ar orientotis tik į pelną?

M. SKUODIS. Ačiū. Man atrodo, reikia ir tą, ir tą daryti. Aš tik noriu pakartoti viešai, ką vakar jūsų frakcijoje sakiau apie universalias paslaugas, tai yra paslauga, kurią turi gauti visoje Lietuvos teritorijoje kiekvienas Lietuvos gyventojas. Ir čia nėra jokių kitų variantų – tik tai užtikrinti. Ir jeigu paslaugos neatitinka kokybės, čia svarbiausia vis dėlto ne vieta, o kad paslaugos būtų suteiktos, tai tuomet jau mes, kaip akcininkai, turime imtis tam tikrų žingsnių ir veiksmų.

Tai pirmas dalykas – paslaugos visoje Lietuvos teritorijoje, ir tai yra vienas esminių tikslų. Reikia prisiminti, kad už šias paslaugas valstybė paštui moka. Už jų atlikimą. Tai čia net ir su pelno siekimu nesusijęs klausimas.

Dabar antras dalykas – dėl eilių. Tikrai mes matome ir tikrai daug yra nusiskundimų dėl susidariusių eilių. Viena iš priežasčių yra vis dėlto karantino reikalavimai, kiek šiuo metu visi paslaugų teikėjai, ne tik paštas, gali aptarnauti gyventojų.

Ir trečias dalykas – dėl pašto skyrių. Kiekviename mieste, kiekvienoje vietoje situacija yra kitokia, bet pašto strategija yra keltis į prekybos centrus. Ne dėl to, kad tai yra būtina prestižinė vieta, bet kad paliktų senas patalpas, kur net neįmanoma aptarnauti žmonių su specialiaisiais poreikiais. Daugeliu atvejų neįmanoma jų sutvarkyti, nes dažnai yra senos patalpos ir jau neatitinkančios standartų ten dirbti darbuotojams. Keltis į patogesnes ir kur didesni srautai. Paštas išgyvena transformacijos laikotarpį, tikrai taip yra, dėl to yra ir tų iššūkių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Puidokas. Ruošiasi A. Palionis.

M. PUIDOKAS (DPF). Klausimas būtų geriamai premjerei, švietimo ir sveikatos apsaugos ministrams. Pradžioje norėčiau trumpai pacituoti profesoriaus R. Kėvalo žodžius apie būtinybę atverti mokyklas visiems vaikams, kad iš tikrųjų prisidirbome iki ausų, esame beprotiškai skolingi savo vaikams, ir kad vaikai, pasak profesoriaus, itin retai tampa pirminiais infekcijos šaltiniais.

Šiuo atveju aš suprantu, kad galbūt tikrai neišeina tas mokyklas atidaryti taip, kaip nori visi tėveliai, kad nebūtų jokių testavimų, bet vis dėlto bent jau pradinukams tikrai galima būtų sukurti tokią tvarką, kad jų nereikėtų testuoti arba testavimas būtų ženkliai lankstesnis. Ar jūs ketinate daryti taip, kad 5–11 klasių vaikai realiai galėtų eiti į mokyklas? Nes pagal dabar galiojančią tvarką didesnės mokyklos, bendravau su jų vadovais, neturi net teorinių galimybių įgyvendinti jūsų reikalaujamą tvarką.

Kitose šalyse yra tokia situacija, kad galima tirti vaikus namuose greitiesiais antigenų testais. Galimi seilių testai Vokietijoje, Prancūzijoje, Taivane. Jos yra pažangios šalys. Kodėl mes neįvedame lankstesnės tvarkos, kad bent jau ją būtų galima realiai įgyvendinti?

Aš manau, kad mes tikrai esame šiuo atveju labai skolingi savo vaikams skubius sprendimus, kad jie realiai galėtų eiti į mokyklas. Tikrai šį klausimą esu pateikęs ir raštu, tai norėčiau išgirsti atsakymą, ar tie skubūs sprendimai bus. Dėkui.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš pradėsiu nuo to, kad kai buvo pradėti grąžinti vaikai į mokyklas, savivaldybės, kuriose atvejų skaičius neviršijo 200 atvejų 100 tūkst. gyventojų per dvi pastarąsias savaites, galėjo grąžinti vaikus į mokyklas be testavimo. Kai kurios savivaldybės, nepaisydamos to, vis dėlto pasirinko grąžinti su testavimu, nes jos norėjo elgtis apdairiai. Tai, gerbiamas Mindaugas, aš siūlau žiūrėti realybei į akis. Tada, kai tas sprendimas buvo priimtas, tokių savivaldybių buvo 44. Šiandien tokių savivaldybių mes turime, na, maždaug ant dviejų rankų pirštų. Jų kiekvieną savaitę mažėja. Mažėja, nes yra daugiau žmonių kontaktų, daugiau užsikrėti-

mų, daugiau atvejų. Ačiū Dievui, ne tiek daugiau mirčių ir ne tiek daugiau įtampos ligoninėse. Bent jau kai kuriuose Lietuvos regionuose, to negalima pasakyti apie Vilnių. Bet negalime nematyti, kad epidemiologinė situacija nėra net panaši į tą, kokia ji buvo vasario antroje pusėje, kai visi tikėjomės, kad atvejų ir toliau mažės ir galima bus atverti visas veiklas palaipsniui. Tiesą sakant, aš nelabai žinau, kuo skundžiasi tie konkretūs mokyklų vadovai. Matyt, reikėtų, kad jie vis dėlto pasikalbėtų su abiem ministerijomis, nes atsiradus greitiesiems antigenų testams procedūrų supaprastinimų tikrai buvo padaryta pakankamai ministrų sprendimu ir realiai dabar ta procedūra gali būti atliekama pačių vaikų mokyklose be jokių ypatingų reikalavimų, be jokio ten kokio nors labai didelio krūvio. Man atrodo, kad didesnė problema yra ta, kad kažkodėl vis dar yra žmonės gąsdinami pačiu testavimu, tarsi tai būtų kokia nors be galo sudėtinga ir nemaloni procedūra, ir dėl to daugelis tėvų tiesiog nesutinka, kad tai būtų atliekama. Bet kaina, kurią mes už tai mokėsime, yra tiesiog seneliai ligoninėse.

PIRMININKAS. Klausia...

A. DULKYS. Ar būtų galima papildyti?

PIRMININKAS. Prašom.

A. DULKYS. Labai ačiū. Aš galbūt dar gerbiamaam Seimo nariui norėčiau papildyti tą atsakymo dalį, kuri yra susijusi būtent su testavimu ir paminėtu seilių ėminių tyrimu. Taip, Sveikatos apsaugos ministerija tikrai stengiasi, kad mūsų nacionalinė testavimo strategija turėtų kuo įvairresnių metodų. Bet kiekvienas metodas turi savų pliusų, turi savų minusų ir vienu atveju yra naudingiau pasitelkti vienus metodus, kitais atvejais – kitus.

O jau kalbant konkrečiai, pavyzdžiui, apie seiles, seilių ėminių tyrimus, tai jie tik iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad irgi yra kokie nors galbūt labai patogūs vien tik dėl to, kad mes jų galbūt ne-naudojame. Bet jie yra labai sudėtingi laboratorinio tyrimo procese, jie yra visiškai nevienareikšmiškai dar pripažinti kitose šalyse ir apskritai dėl jų patikimumo dar reikia tyrimų. Dar yra tokių, tarkime, organizacinių dalykų, apie kuriuos mes taip pat stengiamės pagalvoti, nes, tarkime, būtent seilių tyrimo ėminio paėmimo yra labai ilga procedūra. Pavyzdžiui, prieš ėminį paimant reikėtų pusę valandos būti nevalgiusiam, negėrusiam ir taip toliau, ir panašiai.

Taigi yra labai daugybė aspektų, kuriuos mes tikrai vertiname. Tikrai stengiamės į nacionalinę testavimo strategiją įdiegti ir pritaikyti būtent tuos metodus, kurie mums būtų naudingi. Bet iš principo tikrai ačiū jums, noriu jums kaip Seimo nariui dar ir padėkoti, nes jūs tikrai esate labai aktyvus ir ne viena jūsų įžvalga mums iš tikrųjų padėjo patobulinti savo tvarką. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom. A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamas pirmininke, prašau kaip nors vadovauti tai Vyriausybės valandai. Neįmanoma. Norinčių paklausti yra daug, atsakymai labai ilgi. Tiek Seimo narių prašyčiau trumpiau formuluoti klausimus, tiek ir atsakymus. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Aš stengiuosi kaip nors nenutraukti Seimo narių. Galbūt nevienodai greitai žmonės kalba. Aš tikiuosi, kad visi atsakingai stengsis spėti per tą minutę. Galbūt keletą minučių galėsime pridėti prie Vyriausybės valandos atsižvelgę į tą pastabą.

Prašom. Klausia A. Palionis. Ruošiasi E. Pupinis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu žemės ūkio ministro poziciją ar nuomonę išgirsti. Pastarosiomis dienomis Seime yra užregistruota iniciatyva dėl tiesioginių išmokų ribojimo. Lietuva pasirinko kitą kelią – perskirstymą pagal pirmuosius hektarus. Praeitų laikotarpiu buvo už 30 pirmųjų hektarų, dabar šiuo – 50. Tai kokia jūsų nuomonė? Ar kai metinis vo- kas yra virš 0,5 mlrd. eurų, šitas perskirstymas, kuris Seime užregistruotas, duos 2–3 mln. eurų efektą, kaip jūs juos perskirstysite? Ar pritariate, ar gal turite kitų minčių, kaip galima padėti smulkiems ūkininkams gauti didesnes išmokas?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Tai labai priklauso nuo kriterijų ir kaip mes kriterijus, ypač susietumo, taikysime, nes yra situacijų, kai ūkiai toje pačioje kadastrinėje vietovėje suskaidyti dirbtinai, ir yra ūkių, kurie nutolę nuo sąsajos, yra šeimos, giminystės ir panašiai... Tai ateis įstatymas į Vyriausybę, ir tikrai tuos kriterijus parengsime ir išdiskutuosime su socialiniais partneriais. Šiandieną yra bendra pozicija, kad ribojimas, arba tiesioginių išmokų lubos, Europos Sąjungoje yra

diskutuojama, ne tik diskutuojama, bet siekiama priimti sprendimą, riba yra mažesnė, negu siūloma įstatyme, 100 tūkst., tą puikiai žinote.

O kalbant apie mažuosius, smulkiuosius ūkininkus, kaip tik šiandien prieš Vyriausybės valandą turėjome susitikimą su atstovais. Mes siūlome išmokų laiptus ir netaikyti pirmųjų 50 hektarų, siūloma 50 hektarų vietoj dabar 30 išmoka, ir sustoti tą išmoką mokėti nuo 500 arba 250 hektarų, čia turime apsispręsti. Viena vertus, jeigu bus efektas, o mes tikimės, kad jis bus dėl tiesioginių išmokų lubų taikymo, tai, žinoma, per investicijas į valdas ir kooperaciją galvotume kreipti tas lėšas, nes šitas segmentas, mažų ir vidutinių ūkių segmentas, yra tas, kuris gauna mažiausias pajamas. Kita vertus, tai yra socialinis gyvybingumas tame pačiame kaime ir jis užtikrina net ir aplinkosauginius tikslus, išlaikydamas agrarinio kraštovaizdžio įvairovę. Mažų ir vidutinių ūkių bendra nauda yra labai didelė. Kiek turėsime galimybių, tikrai jas kreipsime į šitą segmentą. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausia E. Pupinis. Ruošiasi J. Baublys.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau užduoti klausimą vidaus reikalų ministrei. Girdite, ministrė? Turbūt yra. Ačiū. Gerbiama ministrė, paveldėjote nemažai problemų. Viena iš jų, kuri dabar išryškėjo, susijusi su valstybine įmone „Regitra“. Ten šiuo metu susidariusios eilės dėl to vadinamojo savininko deklaravimo kodo ir tam tikras transporto priemonių pardavimų sustabdymas... kurie užsiima tuo verslu, ir netgi registracija verslininkų, kurie nori užregistruoti savo transporto priemones, verslui naudojamas. Norėčiau sužinoti, kokie sprendimai dabar bus priimami ir kaip tą problemą ruošiatės išspręsti? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai dėkoju už šitą klausimą ir galimybę pasisakyti dėl susidariusios situacijos, nes man pačiai nuoširdžiai kyla nemažai klausimų. Įstatymas, kuriuo remiantis vykdomi šie pakeitimai, priimtas dar pernai birželį. Jam įgyvendinti buvo numatyta 11 mėnesių.

Man pirmiausia tikrai nesuprantama, kodėl ankstesnė vadovybė per pusę metų nepadarė nieko tokio, kad būtų gerai pasirengta. Bet kalbant apskritai apie šitą sistemą, tai mano asmeninis vertinimas yra vienareikšmis. Šešėlio mastai automobilių perpardavimo rinkoje yra tikrai milžiniški ir dėl to mūsų biudžetas kiekvienais metais netenka net keliasdešimties milijonų eurų. Kaip rodo Latvijos pavyzdys, mes matėme, kad Latvija, įdiegusi panašią sistemą, pirmaisiais metais sugebėjo surinkti papildomai 27 mln. eurų.

Kalbant apie tas problemas, kurios iškilo įdiegus šią sistemą, mes tikrai reaguojame, ir norėčiau pasakyti, kas dabar yra daroma nedelsiant reaguojant į susidariusią situaciją. Pirmiausia yra prailgintas „Regitros“ darbo laikas, yra papildomai dirbama ir pirmadienį, atskirti verslo ir fizinį asmenų srautai, juos aptarnauja skirtingi „Regitros“ padaliniai. Didžiausi klientų srautai Vilniuje, kaip matome, todėl norintiems registruoti automobilius bus siūloma registruotis ir kitose artimesnėse savivaldybėse. Taip pat yra papildomos telefonų linijos, nes, kaip matėme, buvo sunku prisiskambinti. Priimta buvo žmonių, bet, kaip matome, to nepakako, yra priimami nauji darbuotojai. Tikrai reaguojame ir stengiamės priimti sprendimus, kurie palengvintų situaciją.

Dar kartą noriu pabrėžti, kad tie pokyčiai buvo būtini siekiant, kad tas šešėlis būtų suvaldytas. Tikrai matome didžiulį pasipriešinimą, nes yra tam tikrų piktybinių bandymų bandant užkrauti sistemą. Matyt, interesas yra didžiulis, kad ši sistema neveiktų, bet tikrai tikimės, kad artimiausiu metu viskas susitvarkys ir sistema veiks sklandžiai.

PIRMININKAS. Toliau klausia J. Baublys. Ruošiasi K. Adomaitis.

J. BAUBLYS (LSF). Noriu kreiptis į sveikatos ministrą. Gerbiamas ministrė, jūs pakeitėte tvarką ligoniams, kurie buvo gydomi dėl kovidų ligų ir vėliau siunčiami tolesniam reabilitaciniam gydymui. Jiems šiuo metu nereikia atlikti kovidų testo, nes buvo baiminamasi, kad ilgai išlieka tas teigiamas kovidų testas. Tačiau tie, kurie buvo gydomi dėl kitokių ligų, dėl kitokių priežasčių, atliekamos operacijos ir siunčiami tolesniam reabilitaciniam gydymui, nepaisant to, kad jie persirgo tuo metu ir praėjo nemažas laikas, taip pat gali išlikti teigiamas testas, iš jų vis tiek reikalaujama prieš parą pasidaryti kovidų testą. Prašau pasakyti, ar nemanote, kad reikėtų ir jiems pakeisti tą tvarką? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Kiekvienu tokiu atveju mes tikrai konsultuojamės ir su virusologais, ir su imunologais. Šiuo atveju vis dar pamatome, kad yra daug susirgimo atvejų, todėl laikomės rekomendacijos, kad šiuo atveju tų testų dar reikėtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Adomaitis. Ruošiasi A. Dumbrava.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki. Mano klausimas susijęs su RRF fondu ir jo skaitmenizacijos dalymi, tad greičiausiai skirtas ekonomikos ir inovacijų ministrei, bet kadangi susijęs su visa Vyriausybe, gal ir premjerei.

Klausydamas Ekonomikos komiteto klausimų išgirdau, kad RRF fonde yra numatyta apie 12 mln. skirti 4 tūkst. kompiuterių pirkti, kaip suprantu, Vyriausybei. „Recovery and Resilience Fund“ verčiamas kaip Atsigavimo ir atsparumo fondas. Aš tiesiog norėjau paklausti, kaip 4 tūkst. kompiuterių valdininkams padės mums atgaivinti ir sustiprinti mūsų ekonomiką? Jeigu galėtumėte tai pakomentuoti, būčiau dėkingas.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkui. Virš 30 % skaitmenos priemonėms yra skiriama mūsų Atsigavimo fondo paraiškoje. Ko gero, yra tik trupinėlis to, ką jūs paminėjote, įrangai. Šiuo metu, jeigu žiūrėtume apskritai į IT infrastruktūrą Lietuvoje ar elektronines paslaugas, paimčiau gal kaip analogiją automobilius, stovinčius garaže... Įsivaizduokite, mes turime ir „Tesla“, bet vis dar yra ir žiguliukų. Tikslas yra, kad tų žiguliukų nebūtų ir jie nestabdytų mūsų teslų. Dabar, kai jau dirbu pusę metų ir viešajame sektoriuje, galiu pasakyti: neįtikėtina, bet iš tikrųjų ir darbo priemonių kartais specialistai neturi. Matyt, apie tai reikia kalbėti.

Apskritai tikiuosi, kad skaitmenos komponente numatytos ir reformos, ir investicijos sustiprins mūsų ekonomiką. Jos gaivinti nereikia – ją reikia auginti, ir tai mes padarysime pasitelkę Europos atsigavimo fondą.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi O. Leiputė.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti finansų ministrės. Gerbiama ministre, spaudoje pasirodė informacija apie gyventojų pajamų mokesčio lengvatų lyg ir naikinimą, tie, kurie draudžia gyvybę, susilaukia daug tokių labai prieštaringų vertinimų. Prašom pasakyti, ar čia yra viceministrės nuomonė, ar čia yra bendra ministerijos nuomonė, kad reikėtų tas lengvatas naikinti? Aš įsivaizduoju, kad jos... Mes 2016 metais bent kiek padidinome... sumažinome tas lubas išmokų ir įmokų, dabar vėl, ar tai nedemotyvuos žmonių kaupti ateičiai, senatvei ir ką mes jiems pasiūlysim tuomet kaip alternatyvą? Labai ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jeigu žinote, tai nuo kadencijos pradžios yra sudaryta mokesčių ekspertų darbo grupė. Darbo grupė yra tam, kad vyktų darbas ir vyktų diskusijos. Sprendimai bus, ko gero, po to, kai baigs darbo grupė savo darbą, tuomet bus pateikti pasiūlymai, matant visų komponentų diskusijas ir įvertinus argumentus, kuriuos išsako darbo grupės dalyviai. Noriu pasakyti, kad darbo grupėje dalyvauja ne tik ekspertai ta prasme, kad tai yra ministerijų atstovai ar mokslo atstovai, bet taip pat ir suinteresuotų įmonių ar verslo grupių atstovai, kurie yra tiesiogiai suinteresuoti dėl tų sprendimų priėmimo ar nepriėmimo. Todėl kontroversija yra turbūt neišvengiama, man atrodo, jeigu tie darbo grupių posėdžiai tiems žmonėms, kurie netenka lengvatų, atrodo liūdni, tai yra visiškai natūralu. Noriu pasakyti, kad po to, kai bus baigtos diskusijos, sprendimai bus atnešti į parlamentą, sprendimus balsuodami priimsite būtent jūs, o ne kas kitas. Mano prioritetas ištis, kad pasirinkdami taupymo ir investavimo instrumentus žmonės pirmiausia rinktųsi ir įmonės konkuruotų savo generuojama grąža, o ne tuo, kokią lengvatą sugebėjo vienas ar kitas taupymo instrumentas prasimušti anksčiau ar vėliau.

PIRMININKAS. Toliau klausia O. Leiputė. Ruošiasi A. Gedvilas.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas būtų sveikatos ministrai. Ministre, kokių veiksmų planuojate imtis dėl mobingo sveikatos apsaugos sektoriuje?

A. DULKYS. Labai ačiū. Nežinau, kaip čia, laiko mažai atsakyti skiriama, bet klausimas yra nepaprastai svarbus. Visų pirma, mes jau šiomis dienomis atnaujinome ir paskelbėme Ilgalaikių neigiamų pandemijos pasekmių asmens ir visuomenės psichikos sveikatai mažinimo veiksmų planą, nes matome, kad ta antroji pandemijos banga tikrai kur kas labiau paveikė ir palietė kur kas daugiau narių. Tame plane bus gausu priemonių, kurias mes įgyvendinsime, kurioms yra papildomai skiriama virš 5 mln. eurų.

O jeigu eičiau arčiau prie pačios konkrečios mobingo temos, tai kiekvienas įvykis, kuris šiomis dienomis vyksta, yra tikrai sukrečiantis, visų pirma yra svarbu, kad mes kiekvienam žmogui

suteiktume tą pagalbą. Būtent Sveikatos apsaugos ministerija ir tų karštųjų įvykių kontekste jau nuo pat pirmadienio atliko visus veiksmus taip, kaip, mes manome, juos profesionaliai reikėjo atlikti. Šiuo metu kiekvieną dieną teikiame atitinkamą pagalbą su profesionalų mobilia komanda ir tikimės, kad artimiausiu metu mes tiesiog spręsimė šią klausimą kaip kompleksinį ir sisteminį, o ne vien tiktai emocijomis ir trumpalaikiu pliusiuko užsidėjimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi A. Butkevičius.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū. Turiu ministrei klausimą. Praėjusią savaitę pasirodė informacija, kad vaikų ir paauglių krizių intervencijos skyriuose mūsų vaikai jau net netelpa. Dalis vaikų ir paauglių, kuriems dėl didžiulio nerimo, streso, depresijos, savęs žalojimo, nenoro gyventi, suicidinių minčių yra reikalinga stacionari pagalba, guldomi į kitus skyrius. Akivaizdu, kad šią ypatingą problemą didžiąja dalimi sąlygoja itin griežtos jūsų karantino sąlygos mokiniams.

Noriu paklausti jūsų. Kokių ėmėtės veiksmų, atsižvelgdami į šią situaciją? Tai, kad numatėte psichologo etatą, akivaizdu, šiandien problemos nesprenžia. Ir dar. Ar jums normalu, kad dalis savivaldybių vis dar neatidarė mokyklų? Juk tai yra pagrindinė priežastis, dėl ko vaikai kenčia. Jeigu sprendimus priima savivaldybės, tai ką tuomet veikia ministerija, operacijų vadovas ekstremalios situacijos metu? Kas prisiims atsakomybę už kovidinės kartos vaikų sveikatą?

A. DULKYS. Sveikatos apsaugos ministerija, kaip aš ir minėjau, tikrai daro būtent tuos dalykus, kurie padėtų spręsti sistemiskai ir padėtų savivaldai dėl to, kas yra jų kompetencija. Taip, iš tikrųjų mes matome, kad beveik pusė apklaustųjų, o mes domėjomės emocine būkle, beveik pusė žmonių transliuoja, kad jų emocinė būklė, nerimas ir apskritai reakcija į stresą yra pasikeitusi. Tos priemonės, kurias aš minėjau ir kurias mes paskelbsime, bus skiriamos ir persirgusiems, ir įvairių traumų ir netekčių patyrusiems, ir įvairaus amžiaus, ir vyresniems, ir mokyklų darbuotojams, ir vaikams, ir jaunimui – įvairioms amžiaus grupėms. Psichologai čia yra tik viena iš dalelių, nes apskritai manome, kad pajudės ir specializuotų psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtra. Taigi tikrai yra visuma priemonių.

Kadangi per trumpą laiką labai sunku viską apžvelgti, tikrai mes galime jums atskirai pateikti visą planą, iš kurio visumos jūs tikrai pamatysite, kad yra daromos milžiniškos pastangos ir yra numatytos tikrai rimtos investicijos šitai problemai spręsti.

O pandemija – tai toks metas, kurį mums visiems kartu teks išgyventi ir būtent vienu metu. Pandemija yra toks dalykas, kad vaikai, matydami sergančius, taip pat patiria stresą, jeigu mokykloje kyla židiny. Tai irgi turime turėti omenyje.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ar galiu papildyti?

PIRMININKAS. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ministerijos pozicija yra labai aiški – kad mokiniai į mokyklas turi sugrįžti saugiai. Mes žinome visą situaciją, sekame, esame susitikę ir su psichologinėmis pedagoginėmis tarnybomis savivaldybėse. Vakar patvirtinome Geros savijautos programą, taip pat esame patvirtinę algoritmus ir suderinę su mokyklomis, kad tiems vaikams, kuriems ypač sunku, būtų sudarytos sąlygos mokytis mokykloje.

Kitas dalykas, kad prieš priimant sprendimą leisti 5–8 klases... Mes jį priėmėme ir mes negalėjome tiesiog nurodyti visoms savivaldybėms vienodai, nes savivaldybių pasirengimas yra labai skirtingas. Bet savivaldybės turi visas galimybes, jeigu jos pajėgios organizuoti testavimą, suderinusios su mokyklomis, leisti 5–8 klases.

Aš jums siūlau pasikalbėti savivaldybėse su savo kolegomis, kurie yra merai, pažiūrėti ir paraginti juos, kad saugiai organizuojant procesą vaikus galima vesti į mokyklą. Šiandien niekas to nedraudžia, tačiau mes visi turime įdėti pakankamai darbo ir užtikrinti, kad tas procesas būtų saugus.

Ką aš šiandien girdžiu kai kuriais atvejais? Tiesiog savivaldybėse mokyklos yra nusprendusios, kad joms neapsimoka vesti vaikų į mokyklą. Tai man tikrai kelia didžiulį nerimą. Bet čia yra didelis ir savivaldos klausimas. Mes negalime, ministrė negali atsistojusi stovėti prie kiekvienos mokyklos.

Aš prašau jūsų, kad jūs taip pat pasikalbėtumėte su savo merais, pasiaiškintumėte, kokia yra situacija. Tokių situacijų, kad neapsimoka, tikrai negali būti. Bet gali būti situacijų, kai mes

tiesiog neturime pajėgumų normaliai užtikrinti proceso, normalaus testavimo ir tas grįžimas yra nesaugus.

Dėkui už klausimą. Tikrai dedame visas pastangas, žinome šią problemą. Dar galėčiau minėti ir daugiau priemonių. Vasaros stovyklos tikrai turėtų padėti vaikams sugrįžti į normalią būseną. Bet tas grįžimas, mano nuomone, ir mėnesiui yra svarbus, ne tiek dėl mokslo, kiek dėl emocinės būklės. Mes visi turime padėti ir pakalbėti su savo savivaldybėmis, kodėl kai kuriose tokie dalykai vyksta. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi M. Majauskas.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas tikriausiai būtų premjerei ir gal dar ministrui papildys. Klausimas susijęs su statybų sektoriumi.

Pastaruoju metu girdime labai daug diskusijų, kad statybinių medžiagų kainos didėja. Turime akivaizdžių pavyzdžių, jeigu kalbėtume apie gyvenamųjų namų renovaciją. Paraiškų priėmimas buvo numatytas kovo 1 dieną, po to nukeltas iki birželio 1 dienos, kiek žinau, dabar nukeltas jau iki sausio 1 dienos. Daugelis statybinių organizacijų paprasčiausiai jau neateina į viešuosius konkursus ir juose nedalyvauja dėl jų deklaruojamų per mažų kainų. Tai ar artimiausiu metu galvojama – koks nors kompensavimo mechanizmo sukūrimas ar indeksavimas dėl padidėjusių kainų, kad projektų įgyvendinimas nesustotų? Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Algirdai, žinote, rinkos ekonomikoje rinkos kainos yra rinkos kainos. Dabar jūs puikiai žinote, kad visose rinkos ekonomikose yra pakankamai daug pinigų, ypač daug pinigų buvo praėjusiais metais. Natūralu, kad paklausa taip pat pučia aukštyn kainas, ir taip visą laiką būna. Jeigu už kokią nors turimą kainą neturi pasiūlymų, tai akivaizdu, kad tada turi tiesiog už tą patį darbą mokėti daugiau ir galėsi padaryti mažiau, jeigu nėra papildomo finansavimo.

Čia nėra kokio nors labai lengvo atsakymo. Kartais konkurencija pagelbsti. Kai konkurencija yra ribota, o su viešaisiais pirkimais, deja, Lietuvoje labai dažnai tai pasitaiko, klausimas yra, kokia yra pagrindinė problema, ar nepakankamos kainos, ar nepakankama konkurencija. Nes ne kartą būna taip, kad ir permokama viešuosiuose pirkimuose. Bet turbūt niekas Vyriausybėje nesitiki, kad galima būtų už darbus arba paslaugas mokėti ne rinkos kaina. Nežinau, gal Simonas dar galėtų papildyti?

S. GENTVILAS (LSF). Problema yra labai teisingai įvardinta. Lietuvoje pradeda trūkti statybinių, ypač per pandemiją, nes atvykimas iš trečiųjų šalių, tai yra Ukrainos, Baltarusijos, buvo ap-sunkintas. Pritrūkome dar labiau. Mes matome ir centrinio banko, ir kitų bankų nuogastavimus dėl infliacijos, ypač darbo užmokesčio statybų sektoriuje, medžiagų ir taip toliau, ir taip toliau.

Aš manau, kad tai yra laikina, bet iš esmės reikėtų kalbėti ir apie kitą aspektą, kad mes vis dar perkame pigiausias mažiausios kainos kriterijumi renovacijos darbus ir neprisitraukiame inovacijų, neprisitraukiame kompetentingų specialistų. Dažnai būna taip, kad net ir virtualinė bankrotų ištinka, kas iš tikrųjų užnuodija visą gerą kampaniją dėl renovacijos. Todėl šį pavasarį Seime yra Viešųjų pirkimų įstatymo pataisos. Reikėtų kalbėti apie ekonominio naudingumo kriterijus ir renovaciją.

Turime pripažinti, jeigu gyventojai nori, kad būtų neapipelijusios sienos jau po penkerių metų, tai ir turi statyti kokybiški statybininkai ir kokybiškomis medžiagomis. Čia, aš manau, kad ta kaina... Nereikia turėti iliuzijų, kad už pigiausią kainą turėsime. O kadangi konkursai rengiami už pigiausią kainą, pigiai dirbančių statybininkų nebeliko Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkui. M. Majausko, turėjusio teisę klausti, nėra. Dabar vietoj jo klausia A. Kupčinskas. Ruošiasi I. Pakarklytė.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami Vyriausybės nariai. Norėčiau pasiteirauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos. Mes pirmadienį turėjome susitikimą su Kauno regiono merais ir VŠĮ „Investuok Lietuvoje“. Nagrinėjome įvairius aspektus dėl investicijų pritraukimo į regionus. Šiuo atveju iškilo vienas klausimas, jis anksčiau buvo aptariamas su kibernetinio saugumo ekspertais, dėl valstybės duomenų centro-3 įrengimo, kuris yra kol kas sustabdytas.

Žinome, yra duomenų centras-1 ir duomenų centras-2 įrengti Vilniuje. Valstybės informacinių išteklių kopijos ten kaupiamos, bet būtent kibernetinio saugumo ekspertai rekomenduoja

įrengti tokį ir šalia Kruonio, panašiai kaip ir elektros talpyklas, išnaudojant Kruonio potencialą. Tam puikiai pasitarnautų RRF lėšos, bet kol kas jos ten neplanuojamos. Norėčiau pasiteirauti, aišku, atsižvelgdamas ir į Kaišiadorių mero paklausimą, ar neketinama peržiūrėti tų dalykų dėl duomenų centro įrengimo šalia Kruonio? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkui. Gal ne visai mes ir atskleidžiame tas duomenų centrų vietas, štai jūs ir atskleidėte. Žinoma, vertinamos visos saugiausios ir geriausios vietos. Žinau, kad organizuojate ir diskusiją, galėsime ten plačiau aptarti, bet vertinamos galimybės pagal labai aiškius kriterijus. Jeigu yra saugumo kriterijai, kiti atitinkantys kriterijai, tai nebūtinai Vilniuje gali būti. Bet aš nesu tikra, ar tai nėra konfidenciali informacija.

PIRMININKAS. Klausia I. Pakarklytė. Ruošiasi A. Vinkus.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti premjerės ir švietimo, sporto ir mokslo ministrės. Klausimas bus apie daugiafunkcį kompleksą, populiariai ir geriau žinomą kaip nacionalinį stadioną. Balandžio 27 dieną Apeliacinis teismas pripažino neteisėtu Viešųjų pirkimų tarnybos nurodymą nutraukti nacionalinio stadiono koncesijos konkursą ir šią savaitę mes turime naujas aplinkybes: Viešųjų pirkimų tarnyba informavo, kad ji neteiks skundo dėl Apeliacinio teismo nutarties. Vadinasi, kaip ir jokių kliūčių pasirašyti koncesijos sutartį nelieka. Norėčiau paklausti tiek gerbiamos premjerės, tiek gerbiamos ministrės, kada galime tikėtis sprendimų, kada bus atnaujinta komisijos sudėtis, kuri dar yra nepakeista Švietimo, sporto ir mokslo ministerijos nuo praėjusios Vyriausybės kadencijos, ir kada galėtume tikėtis sprendimo? Suprantame, kad projektas jau 30 metų, visi jo laukiame, bet dabar tikrai turime šansą per trejus metus pagaliau turėti tą nacionalinį stadioną. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jūs turbūt puikiai žinote, kad per tą laiką ir daug dalykų pasikeitė. Aišku, Vyriausybės išpareigojimai nėra pasikeitę pagal tą nutarimą, kuris dar buvo priimtas turbūt premjero A. Butkevičiaus laikais, tačiau objektyviai aplinkybės pasikeitė, kadangi projektas neteko Europos Sąjungos paramos ir jo finansinis planas atrodo dabar kitaip negu tada, kai buvo priimti sprendimai. Finansinė Europos Sąjungos parama nebus suteikta ir todėl yra klausimas, net esant apribotiems Vyriausybės išpareigojimams, ar tikrai savivaldybei pavyks tokio masto išpareigojimus vykdyti negrįžtant į Vyriausybę vėl ir vėl ko nors pristigus. Tikiu, kad Švietimo, sporto ir mokslo ministerija pateiks savo pasiūlymą dėl savo galimybių pasirašyti sutartį, kadangi sutartį turi pasirašyti Švietimo, sporto ir mokslo ministerija, ne Vyriausybė, bet tam reikia šitas aplinkybes rimtai įvertinti. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Galiu tik papildyti, paremti, ką premjerė sako. Esame sukūrę ekspertų grupę ir pateiksime siūlymą Vyriausybei kitos savaitės pradžioje, savo įvertinimą ir siūlymą. Stadionas mums yra svarbus, bet, kaip minėjo premjerė, yra tam tikrų niuansų, kuriuos turime visi išspręsti.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi R. Budbergytė.

A. VINKUS (LVŽSF). Klausimas gerbiamam ministrui ponui A. Dulkiui. Džiaugiamės, kad aktyvėja vakcinacijos procesas, tą mato visa visuomenė, todėl visi atidžiai stebime COVID-19 pandemijos duomenis, kurie kasdien skelbiami oficialios statistikos portale. Šį kartą noriu kalbėti apie mirčių statistiką. Šiame portale duomenys apie mirtis yra pateikiami kiekvieną dieną dviem variantais. Nurodoma, kiek numirė per praėjusią parą, ir augančiais dydžiais nurodoma, kiek numirė nuo pandemijos pradžios. Bet šie duomenys yra skirtingi. Pavyzdžiui, paimkime du mėnesius. Jeigu imame visą numirusių skaičių per kovo mėnesį, tai nurodoma 330 mirčių, jeigu sumuojame kiekvieną dieną skelbiamus mirčių duomenis, tai per kovo mėnesį mirčių skaičius yra 259. Šie skaičiai skiriasi net 71 mirtimi. Atitinkamai per balandžio mėnesį imant bendrus augančius skaičius numirė 354 žmonės, sumuojant duomenis, skelbiamus kiekvienos dienos, susidaro 282 mirtys. Skirtumas 72 mirtys. Gerbiamas ministre, ši statistika yra ypatingos svarbos ir jūs tą geriau žinote už mus, todėl noriu jūsų paklausti, ar yra kokia objektyvi priežastis, kodėl šie duomenys skiriasi, nes jie abejį yra atnaujinami tuo pačiu laiku kiekvieną dieną – 9 val. 30 min. Kuriais duomenimis reikia tikėti, kaip žmonėms būtų galima susigaudyti šioje situacijoje? Ačiū. Laukiu atsakymo.

A. DULKYS. Visų pirma Statistikos departamentas informaciją gauna tiesiogiai iš e. sveikatos, na, o kitas dalykas, jeigu pamenate, šių metų pirmais mėnesiais mes, kaip tik su Statistikos departamentu bendradarbiaudami, o Statistikos departamentas, bendradarbiaudamas su šios srities specialistais, būtent ir įvedė dar vieną tokį skaičių, kad mes matytume, kiek buvo mirčių ne dėl išorinių mirties priežasčių per 28 dienas. Vadinasi, 28 dienų laikotarpiu atsiradęs tas skaičius, kad jis mums geriau padėtų suvokti pandemijos esmę, tokį truputėlį gal sudaro, bet čia, žinote, būtent toks statistinis... Specialistai taip rekomenduoja žiūrėti, kad mes galėtume suprasti tą tikrąją pandemijos situaciją, o ne tik tai, kas buvo įvesta, sakykime, į e. sveikatą pirminiu atveju. Ačiū.

PIRMININKAS. Premjerė norėtų papildyti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau papildyti, nes tikrai dėl statistikos negali būti jokių abejonų ir jokių spekuliacijų. Man reikia tiksliai tada žinoti, ką jūs skaičiuojate, bet jeigu jūs skaičiuojate kiekvienos dienos 9 val. 30 min. duomenis, tai visą laiką prie mirčių lentelės yra nurodyta, kad mirčių duomenys yra išankstiniai ir jie per dieną keičiasi. Deja, pasipildo paprastai papildomomis mirtimis ir kitą dieną praėjusios dienos duomenys, jeigu jie būtų... Tiesiog praėjusios dienos pranešimas nėra atnaujinamas, tačiau patys skaičiai, kumuliatyvūs skaičiai, yra atnaujinami. Absoliučiai prie kiekvienos mirčių statistikos lentelės visada šita Statistikos departamento išnaša būna nurodoma, nes vėliau per dieną tiesiog medikai įveda duomenis į e. sveikatą ir tie duomenys pasiekia vėliau.

PIRMININKAS. K. Mažeika – dėl vedimo tvarkos.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš buvau užsiregistravęs ir per klaidą buvau neužsiregistravęs frakcijos vardu paklausti. Paspėjau personalą, tačiau, kiek supratau, tai buvo jūsų sprendimas nesuteikti žodžio, nors to reikalauja Statutas. Iš tiesų, jeigu jūs esate neklystantis, tai būkite neklystantis ir vienodas ir visur kitur. Prašau laikytis Statuto ir gerbti kolegas. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, kitus kaltinate klydimais, kai pats čia pasakėte, jog pats klystate ir neužsiregistruojate, kaip reikia. Jeigu R. Šarknickas neprieštarauja, tada vietoje jo bus suteiktas žodis K. Mažeikai. (*Balsas salėje: „O Robertui?“*) Eilės tvarka toliau, jeigu spėsime. (*Balsas salėje*) Klausia R. Budbergytė. Ruošiasi A. Skardžius. Nėra R. Budbergytės. Tada L. Jonaitis.

L. JONAITIS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Klausimas finansų ministrei. Turiu duomenų, kad Valstybinės mokesčių inspekcijos Kontrolės departamento darbuotojai užduoda, mano manymu, gana keistus klausimus įmonėms, vykdančioms veiklą pandeminiu laikotarpiu, kodėl jos nesijungia darbuotojų į prastovą, kai didžioji dalis to sektoriaus įmonių yra sustabdžiusios veiklą dėl apribojimų.

Reikia tik džiaugtis, kad tokios įmonės dirba. Kieno pavedimu, dėl kokių priežasčių taip elgiasi šitie darbuotojai? Noriu paklausti, koku pagrindu, dėl kokių priežasčių specialistai primygtinai skatina įmones siųsti darbuotojus į prastovą, naudotis valstybės teikiamomis lengvatomis ir net grasina įvairių institucijų susidorojimais, patikromis, kratomis, demonstruoja savo pareigybes ar įstaigos teisines galias? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad jūsų klausimas susijęs su labai konkrečiu atveju, todėl kreipkitės raštu. Tikrai išsiaiškinsime su Valstybine mokesčių inspekcija, kur yra problema, bet sisteminių patikrinimų ar kontrolės aš nelaikysčiau problema. Manysčiau, kad pirmiausia reikia išsiaiškinti šitą konkretų atvejį ir pažiūrėti, ar nebuvo kokių nors perteklinių veiksmų, negu jų turėtų būti.

PIRMININKAS. Gerai. Tikiuosi, kolega pasinaudos ministrės pasiūlymu.

Klausia A. Skardžius. Ruošiasi Z. Balčytis.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų poniai A. Bilotaitei. Savo nesugebėjimą įdiegti naują automobilių registravimo sistemą jūs bandote slėpti po tariama kova su šešėliu, tačiau tikrasis šešėlis ir yra IT bendrovės, kurios ne vieną milijoną eurų už šią sistemą susikrovė į savo kišenes, o nesugebėjo įdiegti normalios sistemos.

Gerbiamoji ministre, pabandykite pati užsiregistruoti. Man dvi savaites jau tenka bandyti perregistruoti lizinginį automobilį savo vardu, ir tai yra didžiulė problema. Per pandemiją tarsi nebūtų žmonėms didesnių problemų – priversti žmonės savaitėmis laukti gyvoje eilėje, o įstaigos vadovas sako, „Regitros“ vadovas sako, kad buvo prašoma tos sistemos įdiegimą atidėti. Dirba

pusę dienos ir dar rodo pirštu į britus, kurie teigia, kad per dvi savaites ten registruojama, atseit mes labai gerai buvome pripratę. Tai yra aukščiausio lygio cinizmas. Ką jūs manote, kokių neati-dėliotinių veiksmų imsitės? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Šis klausimas jau buvo man užduotas, bet aš dar kartą pakartosiu, kad įstatymas buvo priimtas pernai birželio mėnesį ir buvo nuspręsta, kad jis pradės veikti 2021 m. gegužės 1 d., turėjome 11 mėnesių pasiruošti įdiegti šią sistemą. Aš tikrai keliu la-bai atvirą klausimą ir matau tikrai problemų, kad nepakankamai buvo ruošiamasi. Per pusę metų nelabai kas buvo padaryta. Mes, atėję dirbti į Vidaus reikalų ministeriją, ėmėmės visų veiksmų, kad ši sistema būtų įdiegta.

Kalbant apie pačios sistemos, IT sistemos, diegimą, šiuo metu viskas veikia pagal senąją sis-temą, bet paraleliai diegiama nauja. Aš noriu pasakyti, kad mes reaguojame į tuos iššūkius, kurie yra susiję su kliūtimis ir iššūkiais prisiregistruoti. Pirmiausia buvo reaguota ir atsirado papildo-mų žmonių, galvojame apie dar didesnę jų skaičių, kad padėtų spręsti problemas, yra atskirtos verslo ir fizinių asmenų eilės, atsiras atskiri padaliniai, kurie juos aptarnaus. Taip pat, kaip ir mi-nėjau, mes siūlome, kad, registruojantis Vilniuje (čia matome didžiausią iššūkį), būtų galimybių registruotis kituose „Regitros“ padaliniuose, esančiuose aplinkinėse savivaldybėse.

Mes tikrai reaguojame ir sprendžiame šias problemas, bet aš suprantu, kad yra didžiulė še-šėlinė rinka, kurioje yra keliasdešimt milijonų pinigų, mūsų visų pinigų, kurie šiandien nepaten-ka į biudžetą. Aš suprantu didžiulį spaudimą, kad ši sistema nepradėtų veikti.

Tikrai mes darysime viską, kad ji kaip galima sklandžiau pradėtų veikti, bet suvokiame ir nenorą šešėlio verslo atstovų, kad ši sistema veiktų. Matome tam tikrų ir sabotažo elementų, bet tikimės, kad greitu metu mums pavyks viską išspręsti, nes nauda yra akivaizdi.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau klausia Z. Balčytis. Ruošiasi – K. Mažeika.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke, mano klausimas adresuotas finansų ministrei dėl 2020 metų savivaldybių negautų pajamų kompensavimo. Savivaldybės, at-sižvelgdamos į Finansų ministerijos rekomendacijas, tai yra natūralu, vertino trumpalaikių pas-kolų poreikį pagal prognozuojamus savivaldybių biudžetų negautų pajamų, gyventojų pajamų mokesčių, dydžius. Finansų ministerija suteikė trumpalaikes paskolas už pereitus metus vertin-dama tik prognozuojamą gyventojų pajamų mokesčio netekties sumą. Lietuvos Respublikos Vy-riausybė, jau nauja Vyriausybė, kovo mėnesį priėmė sprendimą, kad šitos paskolos turi būti grą-žintos iki gegužės 1 dienos, tačiau, kaip žinome, karantinas pratęstas ir situacija taip pat pasikeitė į blogesnę pusę, todėl savivaldybės negavo planuoto gyventojų pajamų mokesčio ir negali laiku grąžinti.

Mano klausimas ministrei, ką jūs planuojate dėl negrąžintų trumpalaikių paskolų klausimo? Ar planuojate terminą pratęsti ir galbūt padidinti kompensacijas? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Negautų pajamų kompensacija pagal 2020 metų faktą yra padaryta. Tiek, kiek savivaldybės negavo prognozuotų pajamų, tiek joms buvo išmokėta. Kalbant apie trum-palaikes paskolas, taip, yra paprašyta grąžinti iki nustatyto termino, tačiau savivaldybės, kurios turi problemų dėl apyvartinių lėšų, gali rašyti prašymą transformuoti savo paskolas į apyvartines paskolas ir grąžinti jas iki metų pabaigos.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika ir turbūt viskas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). R. Šarknickas dar žadėjo.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Taip, neskriauskite Roberto, bet iš tikrųjų situacija lygiai... Mano klausimas panašus kaip ir kolegų, tik turbūt dar detalesnis, nes susidūrė-me ir gauname nemažai laiškų, vidaus reikalų ministrei. Kova su šešėliu tikrai svarbus dalykas, tie sprendimai buvo priimti, kas ko nepadarė, galėtumėte atlikti tyrimą viduje ir pasakyti, paro-dyti pirštu, bet tai, kad žmonės laukia ir tik naktimis gali užpildyti ir gauti numerį automobiliui parduoti, o konsultacijos „Regitroje“ reikia laukti mėnesį, dar ne didžiausia problema. Didžiausia problema ta, kad Lietuvos įmonės, kurios perka automobilius, pavyzdžiui, Vokietijoje, ir planuoja juos parduoti, pavyzdžiui, Belgijoje ar Prancūzijoje, jų net neatveždamos į Lietuvą, lygiai taip pat yra šios sistemos aukos. Tokiu atveju tas belgas ar prancūzas vis tiek turi registruotis „Regitros“

sistemoje. Tai sukuria precedentą, tas įmones verčiantį mąstyti ir ieškoti kelių į Lenkiją, kur tokios kvailystės nėra, jos gali tiesiog normaliai dirbti ir automatiškai mokesčius mokėti ne Lietuvai, o Lenkijai. Ar nemanote, kad tai yra verslo genocidas? Reikia skubiai peržiūrėti būtent per skubiai priimtą sprendimą, tikrai galima palaukti mėnesį, padaryti normalią sistemą, nes dabar kenčia sąžiningai mokantys mokesčius verslininkai ir situacija labai panaši į e. sveikatą. Prašau atsakyti ir galbūt imtis priemonių.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai noriu patikinti, į tai, kas susiję su sąžiningu verslu, tikrai mes reaguojame ir reaguosime, imsime priemonių. Bet noriu dar kartą patikinti jus, kad tikrai šešėlis šioje rinkoje yra labai didelis, didžiuliai pinigai, didžiuliai interesai. Aš suprantu, yra didžiulis nenoras, kad ta sistema iš viso veiktų. Aš manau, kad mes reaguosime, tikrai atsižvelgsime į tam tikrus išsakytus probleminius aspektus. Tikiuosi, kad sistema tikrai pradės greitai metu veikti sklandžiai ir nekils sąžiningiems verslo atstovams problemų.

PIRMININKAS. Numatytas laikas baigėsi. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, jeigu mes tęstume klausimus, dabar klaustų visai ne R. Šarknickas, o klaustų E. Sabutis, po to I. Kačinskaitė-Urbonienė ir taip toliau. Laikas baigėsi, ministrai turi savo darbotvarkes. Prašom. A. Skardžius – dėl vedimo tvarkos. (*Balsai salėje*)

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke, su didžiausia pagarba jums noriu priminti, kad reglamentas per amžius egzistavo toks: minutė paklausti, 2 minutės atsakyti. Jūs pradėjote posėdį gerokai po 12 valandos, o ministrai galėtų kalbėti kaip ir Seimo nariai, atsakydami į klausimą po pusvalandį. Todėl į vieną Seimo nario klausimą atsakinėdavo du ar trys ministrai po 2 minutes. Gerbiamas pirmininke, nekeiskite nusistovėjusio reglamento. Ačiū.

PIRMININKAS. Reglamentų nekeičiame, bet, deja, nė vienoje Vyriausybės valandoje nespėja ir klausiantysis, ir atsakantysis per tas minutes. Dėl to apgailestauju. Ačiū dalyvavusiems.

Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 60 STENOGRAMA

2021 m. gegužės 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Gerbiami kolegos, pradedame gegužės 13 dienos Seimo vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Iš viso užsiregistravo 53 Seimo nariai.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projektas Nr. XIIIIP-5243(2) (priėmimas)

Pirmas vakarinės darbotvarkės klausimas yra 2-1 – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projektas Nr. XIIIIP-5243(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl viso dėl motyvų pasisakyti nėra norinčių. Balsuosime tam numatytu metu. Per šoninį mikrofoną nebenori P. Gražulis.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projektas Nr. XIVP-161(2) (priėmimas)

Antras darbotvarkės klausimas yra 2-2 – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projektas Nr. XIVP-161(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl viso dėl motyvų už šnekėti nori A. Kupčinskas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų atsiprašau, kol kortelę suradau.

Gerbiami kolegos, labai džiugu, kad pagaliau priėmimo stadiją pasiekė būtent šis Seimo nutarimas, nes tas laisvės pavasaris 1972 metais, kai laisvės fakelu suliepsnojo R. Kalanta, buvo tikrai įspūdingas, prilygstantis turbūt ir Prahos pavasariui. Ne veltui tai atkreipė ne tik plačiojo pasaulio dėmesį, bet ir visos Sovietų Sąjungos. Kaunui tuo metu buvo skirtas išskirtinis dėmesys įvairių represinių struktūrų. Tačiau reikia pasakyti, kad būtent R. Kalanta perėmė pasipriešinimo ir laisvės kovos estafetę ir būtent jis tapo tuo simboliu. Todėl labai simboliška, kad artėjant 50-mečiui nuo to įvykio mes imamės paskelbti kitus metus, 2022 metus, būtent R. Kalantos atminimo metais.

Labai kviečiu rytoj (rytoj tradiciškai vėl bus minimos kalantinės Kaune prie R. Kalantos memorialo) ateiti visus, kas tik galite, džinsuotus paklaustyti bardų dainų apie laisvės pavasarį ir laisvės kovą ir prisiminti gerbiamą R. Kalantą, kuris ištis tapo laisvės simboliu ir pratęsė tas kovas link Sąjūdžio. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Taip pat už norėtų pasisakyti V. Juozapaitis, bet jo salėje nematau. Prieš nenori pasisakyti niekas. Išklausėme visus motyvus už, prieš. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto bus tam numatytu metu.

14.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projektas Nr. XIVP-162(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projektas Nr. XIVP-162(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui.

Nutarimas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio pataisų ir pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų ir pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Labai dėkui, pritarta.

Dėl viso dėl motyvų prieš norėtų kalbėti K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Nekalbėsiu, tik norėčiau, kad būtų balsuojama dėl projekto.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Bus balsuojama numatytu metu. Priėmimo stadija, kitaip ir būti negali. Balsavimas ir dėl šio nutarimo projekto numatytu laiku.

14.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(3). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui.

Dėl viso dėl motyvų už norėtų kalbėti M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke, už žodį. Iš tiesų krepšinį su labai dideliu entuziazmu pozityviai finansuoja ir privačios kompanijos, todėl paskelbti Lietuvos krepšinio metais kitus metus iš tikrųjų nebūtų didelė našta valstybės biudžetui, bet būtų labai didelė simboliinė pergalė pagerbti 100 metų nuo pirmojo čempionato. Manau, parodyti tautos atstovams šią vilią – pagerbti mūsų nacionalinį sportą – yra itin svarbu. Todėl kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Taip pat už norėtų pasisakyti A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš taip pat, kaip ir kolega, šiandien neišsiplėsiu. Diskutavome šiais metais šiuo klausimu pateikimo ir svarstymo stadijose gana nemažai, tai noriu pasidžiaugti ir pakviesti kolegas palaikyti Krepšinio šimtmečio metų projektą. Taip atsidėkosime tai sporto šakai, neišskirdami tikrai jos iš kitų sporto šakų ir nesuteikdami kokio nors prioriteto. Tiesiog 100 metų yra tikrai ypatinga proga, ją turime paminėti ir suteikti garbingą vietą jai atsidėkodami tiek pačiai sporto šakai, tiek jos atstovams, kurie tiek metų džiugino ir aukštino mūsų vardą visame pasaulyje. Tikrai, kolegos, neabejoju, kad šiandien mes rasime sutarimą šiuo klausimu ir galėsime jau šiandien pranešti šią džiugią žinią Lietuvai, krepšinio sirgaliams ir sportininkams.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Ir taip pat už pasisako A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš taip pat jungiuosi prie kolegų ir kaip kaunietis tikrai noriu paagituoti pripažinti kitus metus, 2022 metus, Lietuvos krepšinio šimtmečio metais. Taip atiduotume duoklę ir S. Dariui, kuris atvežė į Lietuvą tą garbingą sporto šaką, ir kartu A. Saboniui, kuris prieš dešimtmetį pradėjo rūpintis Lietuvos krepšinio šimtmečio įprasminimu. Šiuo metu Kaune jau yra pastatyti ir pradeda veikti Krepšinio namai, į kuriuos esate visi kviečiami. Ne tik Joniškėje, pagarba Joniškio entuziastams, kurie įrengė Krepšinio muziejų. Tikrai mes turime atiduoti tą duoklę. Aš manau, būtent krepšinis buvo ta sporto šaka, kuri sustiprino mūsų tautinę tapatybę, kuri atnešė pergalių. Tikiuosi, kad tų pergalių tikrai netrūks ir kitame šimtmetyje. Tik noriu atkreipti dėmesį, kad kartu su Krepšinio metais mes turėtume taip pat atkreipti dėmesį ir į pastaraisiais metais per pandemiją krepšinio negautas pajamas iš žiūrovų. Kalbame objektyviai apie neparduotus bilietus dėl pandemijos, dėl to nukentėjo visi Lietuvos klubai. Taisydami biudžetą taip pat turėtume rasti sprendimus. Konkrečių lėšų turbūt Krepšinio metams įprasmininti tikrai neprireiks, nes tą įprasmino pati Krepšinio federacija, bet išspręsti su tuo susijusias, dėl pandemijos atsiradusias problemas iki to laiko derėtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visus motyvus už ir prieš. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto numatytu laiku.

14.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai dėkui.

Dėl viso dėl motyvų nėra norinčių kalbėti kolegų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto tam numatytu metu.

14.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl viso dėl motyvų nėra norinčių šnekėti kolegų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto tam numatytu metu.

14.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projektas Nr. XIVP-203(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projektas Nr. XIVP-203(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl viso dėl motyvų už kalba S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami ir mieli Seimo nariai, aš, kaip šios idėjos iniciatorius, irgi neiškęsiu nepasakęs dar keleto žodžių. P. Skorina mus nukelia į XVI amžių. Pirmoji Lietuvos teritorijoje knyga išleista, pirmoji Rytų Europoje spaustuvė Vilniuje ir kitos svarbios ne tik Lietuvai, bet ir visai buvusios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijos daliai. Taigi kviečiu pritarti, nes nekantrauja išgirsti šitą sprendimą Lietuvos bibliotekininkai, spaustuvininkai, istorikai, leidėjai, akademinė istorikų, kalbininkų, literatų bendruomenė. Ačiū būtų, kad pritartumėte.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visus motyvus dėl Seimo nutarimo projekto. Balsavimas dėl nutarimo projekto tam numatytu metu.

14.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projektas Nr. XIVP-211(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projektas Nr. XIVP-211(2). Nutarimo projektas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio patai-

sų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai ačiū. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl viso Seimo nutarimo projekto dėl motyvų už kalba V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Ameriką garsina doleriai, o kas mums lieka? Vieni garsina vieną pasaulio valstybių piliečių grupę, kiti – kitą. Kas krepšinį garsina, kas kaip... Mūsų tokiai didelei šaliai Lietuvai tarp labai didelių valstybių tai yra žmonės kaip advokatai. Džiugu, kad yra tokių žmonių, kurie garsina mūsų šalį, mūsų kraštą. J. Mekas garsina Biržus, garsina Lietuvą. Ypač tie meno atstovai ir kiti džiaugiasi, kad mes turime tokį savo žemietį. Kviečiu palaikyti ir atšvęsti šimtmetį ir jo metus šį rudenį, šią žiemą. Tikiuosi, kad jau visi bus pasveikę, visi galėsime bendrauti, džiaugtis gyvenimu, ateitimi ir savo didvyriais. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Besidžiaugdami gyvenimu informuojame, kad balsavimas dėl šito Seimo nutarimo projekto tam numatytu metu.

14.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos jaunimo metais“ projektas Nr. XIVP-294(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos jaunimo metais“ projektas Nr. XIVP-294(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime? Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl viso Seimo nutarimo projekto motyvai už – pasisako M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, visi čia ir ne čia esantys esame arba jaunimas, arba buvęs jaunimas. Todėl jaučiame empatiją, jaučiame atsakomybę atliepti tuos poreikius, kuriuos kelia jaunimas. Neseniai į savo elektroninio pašto dėžutes gavome LiJOT – Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos rezoliuciją dėl emocinės sveikatos. Yra ir kitų iššūkių, kuriuos sublogino pandeminė situacija ir nežinomybė, todėl kitais metais, kai jau bus praėjęs masinis vakcinavimas, iš tikrųjų yra itin svarbu rodyti dėmesį, pasitikėjimą jaunimu, todėl kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Taip pat už pasisako V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų šitą 2022 metų paskelbimo Jaunimo metais progą mes galėtume išnaudoti galvodami apie mūsų jaunimo strategiją, ypač apie organizuoto jaunimo strategiją, nes, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos pirmininko teigimu, jaunimo, kuris prisijungia prie jaunimo organizacijų, skaičius palaipsniui mažėja ir šiuo metu jau artėja prie 1 % ribos. Būtent jauni žmonės, įgavę tam tikrų organizacinių įgūdžių, sugebės ir ateityje organizuoti tiek politinę, tiek ekonominę, tiek kultūrinę krašto veiklą.

Mes turėtume tikrai pagalvoti apie priemones priimdami Vyriausybės programą, kaip jaunimo veiklą padaryti kryptingesnę ir kaip juos išmokyti dirbti kartu, nes dažnai propaguojame tik tai individualų žmogaus vystymąsi, jo teises, jo laisves, bet mažai dedame pastangų, kad išugdytume gebėjimą veikti komandose, veikti organizuotose organizacijose ir tokiu būdu būti stipriems. Taigi siūlau pritarti šitam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visų motyvų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto – tam numatytu metu.

14.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projektas Nr. XIVP-350(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projektas Nr. XIVP-350(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu. Galime, labai dėkui.

Motyvai dėl viso. Dėl motyvų už pasisako P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, tikrai didelė garbė, kad ir man pačiam sovietmečiu teko prisidėti prie „Kronikos“ dauginimo, platinimo ne tik Lietuvoje. Taip pat turėjau ir aš misiją išvežti net į Maskvą ir per ten akredituotus užsienio žurnalistus perduoti informaciją, kad ją išgirstų Vakarai – ją skelbė „Amerikos balsas“, „Vatikano radijas“, „Laisvoji Europa“.

Vakar man teko kalbėtis su kai kuriais „Kronikos“ leidėjais, su Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto nariais, ir Panevėžio vyskupas emeritas J. Kauneckas sako: jau geriau, kad šitas Seimas nepriimtų Stambulo konvencijos, neįteisintų vienalyčių santuokų, sako, jis pagerbtų mus daug labiau, negu dabar 2022 metus paskelbdamas „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais. Mes kovojome už Lietuvą, už šeimą, už vertybes, už laisvą žodį, o ne už tokias vertybes, kurias turi valdančioji dauguma. Su dideliu susirūpinimu stebiu, kas vyksta Lietuvoje, – perduodu jums jo žodžius. Manau, kad tikrai, jeigu ypač konservatoriai atsigręžtų į savo vertybes, tai pagarbos šitiems žmonėms, kurie aukoję savo gyvenimus, kurie buvo kalinami už tai, kad platino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“, – jie būtų daug labiau pagerbti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Taip pat už pasisako V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vakar nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje vyko konferencija, skirta nesmurtiniam pilietiniam pasipriešinimui, buvo perskaityti labai puikūs pranešimai. Ir iš tikrųjų šis „Katalikų Bažnyčios Kronikos“ leidinys tapo esmine mūsų tautos laisvės kelio ašimi, pradedant 1978–1979 metais. Aplinkui šitą leidinį sukosi ne tik mūsų nacionalinis pasipriešinimo judėjimas, čia ne tik brendo Sąjūdžio mintys, bet taip pat ir tarptautiniu aspektu šitas leidinys leido Bažnyčiai pasirinkti šiek tiek kitą kryptį, pasidaryti aktualiai ir iš tikrųjų pasiekti didelių pasaulinių judėjimų. Todėl siūlyčiau pritarti šitam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinė už pasisako V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, šiandien turime šūsnį visokių pasiūlymų dėl 2022 metų paskelbimo kieno nors metais, bet būtent šis siūlymas yra, mano nuomone, pats prasmingiausias. „Katalikų Bažnyčios Kronika“, kurios tikslas iš esmės buvo fiksuoti ir skelbti pasauliui religijos laisvės suvaržymus ir kitokius žmogaus teisių pažeidimus, atlikti kur kas didesnę misiją negu vien tas konkrečiai apibrėžtas tikslas ir jo pavadinimas. Jis ne tik paskleidė Lietuvos bylą pasauliui, ne tik pademonstravo, kad čia, numalšinus ginkluotą pasipriešinimą, atsirado taikus pasipriešinimas, bet, man atrodo, verčia susimąstyti ir apie viešai sakomo žodžio reikšmę. Kartais galvoju ir apie žiniasklaidą, kuri šiais laikais yra tapusi bizniu. Ir labai dažnai dėl biznio, dėl paspaudimų internete yra tiesiog pataikaujama žemesniesiems instinktams arba tiesiog vykdoma reklama. O čia už tą tiesos žodį žmonės ejo iki galo, aukodami gyvenimą, sveikatą, kentėdami Sibiro kalėjimuose ir taip patvirtindami tiesos vertę, tiesos žmogaus gyvenime vertę. Aš manau, kad tai yra nepaprastai svarbi mūsų istorijos dalis ir vertybių vėliava, kuri yra iškelta. Būtų gerai, kad mes dažniau pakeltume į ją akis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visų motyvų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto numatytu metu.

14.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projektas Nr. XIVP-371(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projektas Nr. XIVP-371(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų ir pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų ir pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl viso dėl motyvų už pasisako G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti šiam pasiūlymui, kad mes kitais metais paminėtume Melno taikos 600-ąsias metines, kai tiek Žemaitijos, tiek ir Sūduvos regionas galutinai ir nedalomai tapo Lietuvos dalimi. Kaip žinote, Sūduvoje eina valstybinė siena, kuri nuo tų laikų yra seniausia valstybinė siena Europoje. Iš tikrųjų tai yra galimybė atkreipti dėmesį į Sūduvos indėlį į lietuvių bylą, galbūt rasti galimybių ne tik pami-

nėti tai išleidžiant brošiūras ar surengiant keletą renginių, bet ir pagalvoti apie paminklus signalams, prie lietuvių kalbos, prie Lietuvos socialinės ir ekonominės politikos, prie literatūros prisidėjusiems žmonėms, pagerbti jų gimtąsias vietas ir padaryti patrauklias turizmui.

Kviesdamas Seimą paskelbti 2022 metus Sūduvos metais, taip pat noriu pakviesti visus kolegas, kurie yra registruoti ar neregistruoti Sūduvos bičiuliai čia, Seime, susiburti į darbo grupę, kad mes tikrai gerai pasiruoštume tiems metams, susitelkę kartu su Vyriausybe ir savivaldybėmis, ir nevyriausybinio sektoriu, ir padarytume, kad tie metai būtų ne tokie simboliniai, bet paliekantys daug susidomėjimo Sūduvos kraštu ir daug pridėtinės vertės, kuria mes galėtume džiaugtis ir pasibaigus tiems Sūduvos metams. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, taip pat už – A. Vyšniauskas. Jo salėje... Gerbiamas Andriau, matau, sėdi. Gerbiamas Andriau Vyšniauskai, ar pasisakysite? Matau, kad nenori pasisakyti, užsiėmęs. Iš klausėme visų motyvų už ir prieš. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto numatytu metu.

14.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projektas Nr. XIVP-374(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projektas Nr. XIVP-374(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų ir pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų ir pasiūlymų taip pat negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl viso nėra norinčių šnekėti kolegų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto numatytu darbotvarkėje metu.

14.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ projektas Nr. XIVP-110(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ projektas Nr. XIVP-110(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų ir pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų ir pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Motyvai dėl viso. Už pasisako R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš galvojau, galbūt bus kalbančių prieš, tai užsirašiau už, kad išsakyčiau motyvus, kodėl mes prašome jau šiemet 2026 metus paskelbti Vyskupo Motiejaus Valančiaus metais. Iš tikrųjų norai yra keli. Visų pirma, labai norisi su iškiliumi, įžymiu žmogumi vyskupu M. K. Valančiumi supažindinti būtent jaunimą, vesti švietėjišką veiklą. Be to, yra planuojami tam tikri darbai, dar nebaigti darbai atstatant M. Valančiaus namą Varniuose. Norisi, kad ten būtų informacinis turizmo centras, o to padaryti per metus neįmanoma. Aš manau, kad tikrai nebus Seimo narių, kurie būtų prieš 2026 metų paskelbimą šio iškilaus asmens – M. Valančiaus – metais. Prašau palaikyti šį projektą ir pritarti jam. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Daugiau norinčių pasisakyti nėra. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto – tam numatytu laiku.

14.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427(2). Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Atsiprašau, dėl preambulės yra gautas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl viso nutarimo projekto motyvai už – A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, mes mokame gerai dirbti, mokame pyktis, mokame kartais ir įžeisti, bet mums visiems reikia dialogo dabarčiai ir ateičiai. Monsinjoras K. Vasiliauskas visada buvo dialogo, gebėjimo girdėti ir išgirsti žmogus. Ši tauri asmenybė tiesė santarvės ir sandūros tarp mūsų tiltus. Gebėjęs paliudyti mūsų tautos istorijos, okupacijos ir laisvės kelią, nenutildomą troškimą siekti aukštumų, mokė statyti vieninteles barikadas – gerumo barikadas, kuriuos sutelkdavo visus geros valios žmones mūsų laisvės namų kūrimui Lietuvoje. Patyręs skausmą, neteisybę ir tremtis, kvėpuojantis anglių šachtos skausmu žinojo laisvės kvėpavimo grožį. Nepasmerkęs ir neišdavęs, gebėjęs atleisti ir mokęs atleidimu.

2022 m. balandžio 9 d. minėsime 100-ąsias jo gimimo metines. Šio tauraus žmogaus, kunigo, kuriam teko išgyventi svarbiausius XX amžiaus įvykius, gyvenimas liudija atjautą ir nesuvaidintą bendrystę. Minėdami 2022 metus – Monsinjero Kazimiero Vasiliausko metus – pasisemsime iš jo išminties ir gebėjimo tapti tiltu, jungiančiu skirtingus pasaulius. Kviečiu visus kolegas vieningai balsuoti ir pagerbti monsinqorą K. Vasiliauską.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Taip pat už pasisako R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš gal pabandysiu įvardinti paprastesniais žodžiais nei gerbiamas ambasadorius. Jo žodžiai taip pat yra prasmingi. Aš noriu reflektuoti turbūt tai, kas vyko prieš prasidedant posėdžiui, ryte, kiek kilo daug nesantaikos ir nepagarbos vienas kitam, kieno šeimos yra ilgiau santuokoje, kieno ne. Aš noriu pasakyti, kad iš esmės žmogus yra asmenybė šioje žemėje, ar jis su klaidomis, ar ne su klaidomis. Bet tas žmogus, gerbiamas K. Vasiliauskas, priimdavo visus į glėbį ir vesdavo į taiką, į bendrystę. Tad tikrai kviečiu palaikyti šį projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visų motyvų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto bus tam numatytu metu.

Baigėme visus Seimo nutarimus, kurie buvo numatyti iki balsavimo laiko. Kadangi balsavimo laikas numatytas 15 val. 10 min., mes 40 minučių lenkiame darbotvarkę, gal galime 2-16 klausimą. E. Pupinio nematau salėje.

14.31 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-18 klausimas. S. Lengvinienė yra. Tai gal galime dabar apsvarstyti 2-18 klausimą – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-69(2). Taip pat jo lydimasis. Atsiprašau, tik vienas. Skirtingos stadijos. Į tribūną kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją S. Lengvinienę pristatyti komiteto išvadą.

S. LENGVINIENĖ (LF). Projektas registruotas dar praeitoje kadencijoje gerbiamo V. Gapšio su lydimaisiais kitais įstatymo pakeitimais. Noriu pagarsinti priimtą sprendimą, kuris skamba taip: „Pritarti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymus patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-69(2) ir komiteto išvadoms, taip pat teikti Seimui Švietimo įstatymo straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo, Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo ir Vietos savivaldos įstatymo nuostatų, susijusių su mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymo poreikių, ugdymu ir koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimu iki 21 metų amžiaus, pakeitimo projektus.“ Pritarta bendru sprendimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja, kad pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje norinčių dalyvauti Seimo narių nėra, pataisų, pasiūlymų taip pat nėra gauta. Motyvai po svarstymo už – E. Pupinis. Nematau jo salėje. Tada už – V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū. Aš siūlau pritarti, nes tai yra labai svarbi pataisa. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš motyvų nematau. Gerbiami kolegos, ar galime po svarstyimo įstatymo projektui pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

14.33 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453, Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-18.2 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453. Pateikimo stadija. Pranešėja – S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (LF). Tai yra trijų susijusių įstatymų projektų pakeitimai, kuriuos aš galėčiau iš karto pristatyti.

PIRMININKAS. Kaip sakote?

S. LENGVINIENĖ (LF). Tai yra trijų susijusių įstatymų pakeitimas. (*Balsai salėje*) Gerai. Švietimo ir mokslo komiteto balandžio 28 dienos posėdyje pritarta Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-69. Juo siekiama išvengti praktikoje pasitaikančių atvejų, kai mokiniai, turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymo poreikių, turėjo baigti mokslus anksčiau nei mokslo metų pabaiga, nes jiems sukako 21 metai.

Atsižvelgiant į balandžio 14 dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 237, pritarus minėtam projektui, taip pat reikia keisti šiandien teikiamus Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo projektus. Keičiamos įstatymų nuostatos susijusios su mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymo poreikių, ugdymu ir koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimu iki 21 metų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Kaip aš supratau, jūs pateikėte visus lydimuosius: 2-18.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-453, 2-18.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-454 ir 2-18.4 klausimas – projektas Nr. XIVP-455.

S. LENGVINIENĖ (LF). Taip, jie visi yra susiję.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti užsirašė vienas Seimo narys – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Klausimo jau nebus, nes prieš pietus mes išsiginome. Viskas su dėliota aiškiai. Ačiū jums.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visų Seimo narių klausimus. Labai dėkui.

Po pateikimo dėl motyvų pasisakyti už norėtų I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai noriu atkreipti dėmesį, kad Švietimo ir mokslo komitete mes, nagrinėdami V. Gapšio pateiktą įstatymo projektą, kuris leis specialiųjų poreikių neįgaliesiems vaikams pabaigti mokyklą, kai jiems net sukanka 21 metai, šiek tiek praplėtėme ir pataisėme įstatymus, kurie yra susiję būtent su teiktu įstatymo projektu. Todėl čia siūlau ilgai nesvarsčius pritarti bendru sutarimu tiems pateikimams ir kuo greičiau priėti prie svarstyimo ir priėmimo stadijų, kad jau ir šiais metais (turiu omeny, naujais mokslo metais), dar šiais metais išigaliotų taip reikalingos neįgaliesiems vaikams įstatymo pataisos.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Prieš niekas nenori šnekėti.

Gerbiami kolegos, išklausėme visų motyvų. Gal galime įstatymų projektams pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Pritarta visiems įstatymų projektams po pateikimo bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu dėl visų įstatymų projektų siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Siūloma svarstymo data – birželio 10 diena. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Per šoninį mikrofoną norėtų ponas A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tiesiog norėčiau paklausti. Dabar pasižiūrėjau, salėje yra 50 Seimo narių. Mes visiems projektams iš esmės pritarėme bendru sutarimu, tačiau kai ateis balsavimo laikas, ar bus už ką balsuoti? Ačiū.

PIRMININKAS. Labai geras klausimas. Bus už ką balsuoti, nes visi Seimo nutarimų projektai, 14 projektų dėl metų paskelbimo, dėl jų reikės balsuoti, nes jie yra priėmimo stadijos. Tikrai bus ką veikti ir tuo metu, kai bus balsavimo metas.

14.38 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5160(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas (jau matau pranešėją) – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5160(2). Pagrindinio komiteto pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė Lietuvos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo projektą, atsižvelgė į Teisės departamento išvadą, taip pat atsižvelgė į Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą ir bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas kolega, jūs pristatėte pagrindinio komiteto išvadą. Taip pat papildomo komiteto išvadą iš NSGK gal ponas V. Rakutis galėtų pristatyti? Dėkui.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, susirinkęs į savo posėdį, bendru sutarimu pritarė šiam įstatymui ir linki kadetų mokyklai visokeriopos sėkmės.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega.

Diskusijoje užsirašė dalyvauti vienas Seimo narys – ponas V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šiandien mes priimame svarbų nutarimą dėl to, kad sukuriame naujo tipo mokyklą, kuri savo šaknimis prisiliečia prie dviejų projektų – prie kadetų mokyklų kaip tokių, taip pat tai yra Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos žingsnis į priekį bandant sustiprinti mūsų krašto apsaugos intelektualiąsias pajėgas. Mes dažnai skaičiuojame krašto apsaugos pinigus, skaičiuojame etatus, skaičiuojame ribinius skaičius, bet labai retai kalbame apie kokybę. O iš tikrųjų krašto apsaugos sistemos kokybė tiesiogiai priklauso nuo protų, kokie ateina į šią sistemą, gebėjimo pasiruošti svarbiems žingsniams, suformuoti tinkamą strategiją, bendradarbiauti su mūsų sąjungininkais. Šiai sistemai reikalingi žmonės ne tik paties sistemos viduje, bet taip pat yra reikalingi ir sprendimų priėmėjai civiliniame sektoriuje, todėl Generolo Jono Žemaičio karo akademija, paskatinta kai kurių garsių visuomenės veikėjų, iš tikrųjų ėmėsi šios iniciatyvos ir bando įkurti savo gimnaziją, ieškodama bendradarbiavimo formos su Vilniaus licėjumi, kuris, kaip žinome, irgi yra didžiai pilietiškas vertybes propaguojanti mokykla Vilniuje. Tokiu būdu susikūrusi mokykla turėtų pakelti mūsų krašto apsaugos reikalus į kitą kokybinį lygmenį, tiek ruošiant būsimuosius kariūnus, tiek ruošiant tiesiog pilietiškus visuomenei svarbius asmenis. Tuo pačiu metu šita mokykla ateina ir į didelių iššūkių lauką.

Diskutuojant dėl šio įstatymo pakeitimo iš tikrųjų buvo išsakyta ir daug kritikos. Didžia dalimi galbūt ir vertingos, nes sunku bus sujungti dvi mokyklas, mes neturime tokių precedentų, mums sunku nuspėti, kaip jaunieji kadetai galės veikti karinėje teritorijoje, kokie santykiai formuosis tarp kariūnų ir kadetų. Labai tikėtina, kad po kelerių metų mes turėsime ką nors truputį

koreguoti. Bet nepaisant viso to, šio įstatymo priėmimas yra didelis mūsų valstybės žingsnis į priekį, nes mūsų valstybinės mokyklos, mūsų valstybinės gimnazijos taip pat turi dalyvauti ruošiant ir skatinant jaunuosius talentus, ypač valstybingumo stiprinimo srityje. Mums visą laiką atrodo, kad tik privačios mokyklos gali ruošti Lietuvai elitą, bet reikalingos mokyklos, kurios ruošėtų valstybei žmones. Todėl siūlyčiau visiems pritarti šiam įstatymo projektui ir sustiprinti mūsų valstybę 2021 metais. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Daugiau norinčių diskutuoti Seimo narių nėra. Dėl įstatymo projekto yra gauta daug Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymų, jiems visiems komitetas, pagrindinis komitetas, pritarė iš dalies. Pone Pupini, prašau gal į tribūną. Pone Rakuti, ar jūs prašytumėte balsuoti, ar jus tenkina? (*Balsai salėje*) Reikia pristatyti. Gerai.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų buvo gauta daug pasiūlymų, tačiau, kaip ir sakiau, iš esmės tie visi pasiūlymai atitinka tas nuostatas, kurias siūlė pats Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, ir manau, kad neturėtų būti problemų dėl to.

PIRMININKAS. Pone Rakuti, prašom pristatyti iš vietos Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymą dėl 1 straipsnio.

E. PUPINIS (TS-LKDF). 1 straipsnio 1 dalis.

PIRMININKAS. Pristatys Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovas ponas V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Tegul Edmundas pristato, gerai?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Yra sutarta iš esmės.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Mes sutarę. Tegul Edmundas pristato.

PIRMININKAS. Gerai, Edmundai, jūs pristatykite ir pasakykite komiteto išvadą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymo dėl 1 straipsnio. Dėl 1 straipsnio 2 dalies.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Tuoju, 1 straipsnio 2 dalis. Minutę, čia du įstatymai. 1 straipsnio 2 dalis. Iš tikrųjų Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas siūlė šiek tiek pakoreguoti šį straipsnį. Mes faktiškai pataisėme tik redakciją ir pritarėme iš dalies. Yra pritarta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamasis Rakuti, ar jus tenkina pagrindinio komiteto išvada, ar prašytumėte balsuoti?

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Labai dėkui, tuomet nereikia balsuoti. Pone Pupini.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pone Rakuti, tada jūs gal pristatykite dar vieną Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymą dėl 1 straipsnio 3 dalies.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). 1 straipsnio 3 dalį siūlome papildyti 18 dalimi: „Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, ugdančią fizines galias ir asmens vertybines orientacijas, leidžiančią tapti aktyviu visuomenės nariu, savarankišku, atsakingu, disciplinuotu, patriotiškai nusiteikusi žmogumi, užtikrinant asmenybės saviraiškos poreikius, tvirtina akademijos viršininkas kartu su atrinktos bendrojo ugdymo mokyklos direktoriumi. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos akademijoje trukmė – ketveri metai. Atrinkta bendrojo ugdymo mokykla kiekvienais metais pagal akademijos viršininko ir atrinktos bendrojo ugdymo mokyklos direktoriaus nustatytas sąlygas suformuoja ne didesnę kaip 24 mokinių klasę. Už mokinių mokymąsi pagal formaliojo švietimo programas atsako atrinkta bendrojo ugdymo mokykla.“

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ponas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, taip pat pataisėme, tai redakcinio pobūdžio pasiūlymai. Tas pasiūlymas iš esmės nepasikeitė. Mes pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Komiteto sprendimas, kaip suprantu, – pritarti iš dalies.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip, pritarėme iš dalies.

PIRMININKAS. Pone Rakuti, jus tenkina ar prašote balsuoti? (*Balsai salėje*) Tenkina. Labai dėkui.

Dar vienas Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymas dėl 1 straipsnio 4 dalies. Pone Rakuti, pristatykite pasiūlymą.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Komitetas siūlo pakeisti projekto 1 straipsnio 4 dalį ir išdėstyti taip. 4 punktas. Pagal formalųjį švietimą papildančio neformaliojo ugdymo programą akademijoje besimokantys mokiniai mokslo metų metu aprūpinami: pirma – maistu, patenkinančiu vaikų maisto medžiagų fiziologinius poreikius, ugdant sveikos mitybos įgūdžius, pagal sveikatos apsaugos ministro patvirtintas rekomenduojamas paros normas, atsižvelgiant į vaikų amžiaus grupes; antra – gyvenamąją patalpą, atitinkančią higienos normų reikalavimus bei apgyvendinimo paslaugų ir sveikatos saugos reikalavimus; trečia – standartizuota apranga (uniforma), skirta ugdyti mokinių pagarbą ir elgesio kultūrą.

PIRMININKAS. Ponas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš esmės mes pritarėme visiems tiems pasiūlymams, dar papildėme: „ugdymo priemonėmis ir įranga, būtina formalųjį švietimą papildančio ugdymo programai įgyvendinti“. Iš tikrųjų esmė nepasikeitė, tik dar aiškiau pasidarė, kad visas aprūpinimas.

PIRMININKAS. Komiteto sprendimas?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Tenkina, pone Rakuti?

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Tenkina.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti. Labai dėkui. Pritariame.

Ir paskutinis Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Prašom, pone Rakuti, pristatyti.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Komitetas 2 straipsniui pritarė. 2 dalis. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras ir bendrojo ugdymo mokyklos, kurios mokiniams Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje vykdomas formalųjį švietimą papildantis neformalusis ugdymas, direktorius iki 2021 m. vasario 28 d. priima šio įstatymo įgyvendinimo teisės aktus. 3 dalis. Mokiniai Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje pagal formalųjį švietimą papildančio neformaliojo ugdymo programas pradedami mokytis nuo 2021–2022 mokslo metų.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Komitetas iš esmės tam pritarė, tik papildė, kad įgyvendinamuosius teisės aktus turi laiku priimti ir Lietuvos karo akademija. Taip pat siūloma patikslinti, kad vis dėlto mokiniai akademijoje pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą pradedami ugdyti nuo 2022–2023 metų. Čia ir ministro buvo tokia nuostata, nes šiemet tikrai niekas nespės. Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pritarėte iš dalies pasiūlymui. Pone Rakuti, ar jus tenkina toks komiteto sprendimas, neprašote balsuoti? Tenkina. Labai dėkui.

Apsvarstėme visus pasiūlymus. Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto – numatytu metu.

14.49 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5358(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5358(2). Pagrindinio komiteto pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Švietimo ir mokslo komitetas svarstė įstatymo projektą ir pritarė šiam įstatymo projektui, atsižvelgė į dalies suinteresuotų pusių, socialinių partnerių, pastabas, taip pat atsižvelgė į Teisės departamento išvadą, balsavo ir pritarė: 6 – už, 5 susilaikė.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskusijoje užsirašė dalyvauti daug Seimo narių. Penki Seimo nariai. Gerbiami kolegos, gal salėje galėtume apsispręsti, kiek laiko skiriame diskusijai? Ar išklausome visų penkių Seimo narių? Per šoninį mikrofoną galite suformuluoti pasiūlymą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų įtemptai ir ilgai siūlėme komitetuose, manau, kokių 15 minučių turėtų užtekti.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu siūlote?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu siūloma diskusiją apriboti iki 15 minučių. Per šoninį mikrofoną – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, iš tiesų klausimas yra labai aktualus ir, kaip matote, balsai komitete pasiskirstė labai apylygiai: 5 ir 6. Tikrai siūlyčiau išklausyti visus diskusijos dalyvius. Užtruksime 25 minutes, bet tikrai pasižiūrėtume į šį klausimą rimtai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, galbūt ištis racionalus pasiūlymas ir vis dėlto galėtume išklausyti tada visus, nes ir darbotvarkę ganėtina stipriai lenkiame, kaip tik ir pereiname po šio klausimo svarstymo prie balsavimo. Ar galime taip sutarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pirmasis diskusijoje dalyvauti užsirašė E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, iš tiesų labai svarbus klausimas, tik nežinau, ar tuo svarbiu klausimu mes galėsime dabar balsuoti, kai salėje nėra visų Seimo narių. Yra tikrai aktualių pasiūlymų, dėl kurių turės apsispręsti visas Seimas. Manychiau, kad vis dėlto balsavimą reikėtų daryti, kai dalyvaus visi Seimo nariai, o ne tik tuo metu, kai dalyvauja viena pusė. Nežinau, čia posėdžio pirmininkas turbūt padarys tam tikras išvadas, nes, kaip ir buvo minėta, dėl kai kurių pasiūlymų buvo gana įtemptas balsavimas ir įtemptos diskusijos.

Kodėl tas klausimas kilo, čia turbūt visiems Seimo nariams, ypač kurie dirba vienmandatėse, yra svarbus klausimas, nes žinome, kad savo kraštuose turime tokių įstaigų kaip meno mokyklos, muzikos mokyklos, dailės mokyklos. Iš tiesų tai yra ne tik tam tikros mokyklos, bet ir tam tikri kultūros židiniai, kurie turi tam tikrą finansavimą. Gaila, kad, kaip ir dėl visų dalykų, finansavimas pakankamai apibrėžia mūsų galimybes. Ši sistema yra finansuojama iš dviejų dalių, tai yra pagal vieną lėšos su krepšeliu nukeliauja į savivaldybes – apie 86 mln. ir 6 mln. atkeliauja tiesiai iš Vyriausybės. Tas biudžetas iš esmės yra paskirstomas tarp dailės, sporto ir kitų meno mokyklų. Turbūt suprantame, jeigu į šį sektorių ateina naujų žaidėjų, jie atidaro vartus, automatiškai tų lėšų toms įstaigoms gali trūkti. Savaiame suprantama, kad dėl to jungiasi nemažai asociacijų, muzikos mokyklų, dailės mokyklų, aukštųjų mokyklų norėdamos išsaugoti tą mums labai svarbią sistemą.

Kodėl ta sistema yra svarbi ir kodėl mes bijome, kad jos gali nelikti? Turbūt visi mes didžiuojamės savo meno žmonėmis, savo dirigentais, savo atlikėjais, kurie pasiekia tam tikrą pasaulinį lygį, bet to nebūtų galima padaryti, jeigu tos sistemos atsisakytume arba padarytume ją silpnesnę. Savaiame suprantama, niekas nesitiki, kad gerą smuikininką būtų galima paruošti per būrelius arba, tarkime, galbūt bendrojo lavinimo mokykloje, arba dar kitą atlikėją, kitais instrumentais grojantį. Savaiame suprantama, kad tai sprendžiama per papildomą formaliojo švietimo ugdymą, kai vaikai pagal atitinkamas programas lanko muzikos mokyklas, ganėtina reguliariai lanko ne tik kaip tam tikro instrumento valdytojai, tačiau gauna gana platų susipažinimą su muzikos pasauliu, tai yra ir solfedžio mokslai, ir papildomi instrumentai, ir chorinis dainavimas, taip pat susipažįsta su meno literatūra. Tai yra visuminis ugdymas, faktiškai nieko negalėtume mes pakeisti. Čia yra įvairių pasiūlymų, kad galbūt liberalizuojame, galbūt per formalųjį švietimą papildantį ugdymą ateitų mokyti kalbų, dabar tai gana normaliai vyksta už pinigų, arba pradžioje bendrojo ugdymo mokyklose skiriama pakankamai valandų, arba galbūt dar kokių nors kitų dalykų, kurie gana svarbūs, tačiau sprendžiama kitais būdais, per neformaliojo švietimo krepšelius, finansuojant tas valandas per būrelius. Manome, kad apsaugoti tą sistemą, kuri dabar sukurta, turėtume ir patys, neprikurtume problemų. Yra čia tam tikrų pasiūlymų, kad galbūt visos švietimo įstaigos galėtų ruošti, bet aš suprantu kai kurių įstaigų norą galbūt formalųjį švietimą papildančiu ugdymu užpildyti savo trūkstamų valandų etatus mokyklose. Tai savaiame suprantama.

Dar vienas variantas. Gali būti meno mokyklos prijungiamos prie bendrojo lavinimo mokyklų. Vėlgi galime pakeisti tuos profesionalus, meno žmones mokytojais, kurie baigę mokyklas, kur nėra tokių reikalavimų, ne profesionalai, ne konservatorijas, bet tokio bendrojo pobūdžio pradinį klasių mokytojai ir kiti. Manychiau, kad privalome saugoti tą formalųjį švietimą papildančio

ugdymo sistemą ir palaikyti komiteto priimtą sprendimą, tokį tarpinį sprendimą, kai yra įtraukiamos į šią sistemą aukštosios mokyklos ir STEAM centrai. Tai yra labai svarbu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kita diskusijoje dalyvauja kolegė V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū. Iš tiesų šio įstatymo pakeitimą inspiravo du pagrindiniai veiksniai. Tai Karo akademijos prašymas dėl neformaliojo švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo vykdymo ir taip pat sujudimas dėl meno, tai yra muzikos, dailės, ir sporto mokyklų. Iš tiesų tą sistemą reikėtų išlaikyti, ji yra labai svarbi, aš turiu omeny meno ir sporto mokyklas, tačiau jeigu mes pažiūrėsime į du teiktus projektus, į gerbiamo Edmundo pristatytą projektą ir į I. Kačinskaitės-Urbonienės pateiktą projektą, tai pamatysime ne tokius ir žymius skirtumus. Iš principo tai yra tik po švietimo įstaigos apibrėžiama – Švietimo ir mokslo komiteto vieno balso persvara pateiktas projektas, kuris orientuoja tik į tikslųjų ir gamtos mokslų atvėrimą. Tuo tarpu gerbiamo Ievos projektas atidaro platesnes erdves. Taigi, jeigu mes galvotume apie tai, kad ne visi vaikai yra linkę į gamtos ir tiksliuosius mokslus, o pamatytume ir socialinių, ir humanitarinių mokslų spektrą, galvotume, kad reikia negalvoti apie perspektyvą, kad ir tokie dalykai atsirastų, tai tada galima balsuoti už pirmąjį variantą. Bet aš siūlau pažiūrėti plačiau ir balsuoti už antrąjį variantą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Į tribūną diskutuoti toliau kviečiamas V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, labai prašau atidžiai sekti šią diskusiją ir pasverti kiekvieną žodį, nes nuo jūsų sprendimo šiandien priklausys neformaliojo ugdymo sistemos, papildančios formalųjį ugdymą, likimas. Tai yra tai, ką kalbėjo kolega E. Pupinis, galbūt jis labiau specializavosi į tam tikras specialybes, kurių yra mokomasi. Bet išties išplėsdami galimybę šiandien, kai mes tikrai neturime alternatyvos bendrojo ugdymo įstaigose, jos negali pasiūlyti tokių programų, kurios yra būtent neformaliojo ugdymo įstaigose, turinčiose galias, dešimtmečius puoselėtas ir tradicijas, ir mokymo programas, mes tikrai ateisime į aklavietę, neturėdami ir negaudami rezultato bendrojo ugdymo mokyklose, taip pat sužlugdysime tą sistemą, kuri paraleliai ugdo mūsų vaikus. Nebūtina, jie ugdo profesionalius muzikus ar dailininkus, ar šokėjus, ar panašiai, bet žmonių kultūrinė samprata smarkiai skiriasi nuo tų, kurie nebuvo ten mokęsi arba turėjo tokias galimybes.

Taigi iš tikrųjų kiekvieno asmens, kiekvieno Seimo nario rankose dabar yra likimas tos sistemos. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad turbūt pačios didžiausios asociacijos, buriančios tiek muzikos mokyklas, tiek dailės mokyklas, tiek choreografijos, tiek įvairiausių muzikinių sambūrių, atstovai kreipiasi jau visą mėnesį, neduoda ramybės ir tikrai prašo Seimo išgirsti vis dėlto tą šauksmą, išgirsti tą pavojų.

Taip, aš neneigiu, kad kada nors perspektyvoje galbūt ir bendrojo ugdymo mokyklos, ir švietimo įstaigos bus pajėgios taip pat suburti tokios pat kvalifikacijos personalą, kokį turi neformaliojo ugdymo įstaigos, bet šiandien, jeigu mes kalbame būtent apie dailę, muziką, šokį ar kitas meno rūšis, apie konkurenciją negali būti kalbos. Tai taps galbūt kam nors priedėliu prie atlyginimo, formaliai užrašant kokį nors pusę etato kokiai nors parodijai kokio nors mokymo, ir rezultatas bus apverktinas. Taip, už perspektyvą, taip, galbūt po penkerių, po dešimties metų, bet mes turime matyti tą prognozę ir tą perspektyvą.

Jeigu mes priimsime profesorės V. Targamadzės pasiūlytą variantą, ji dabar sako, kad ne, bet nežinau, bent jau taip nuskambėjo, mes atsidursime aklavietėje ir turėsime didžiulę socialinę problemą. Aš labai labai kviečiu visus dar kartą apgalvoti pasverti ir iš tikrųjų balsuoti taip, kad nepadarytume dar vienos problemos, kuri lygioje vietoje atsirastų šiandien.

Dėkoju jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Per šoninį mikrofoną – V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad nebūtų interpretacijų. Skiriasi tik paskirtis. Viskas yra tas pats. Švietimo įstaigos yra ir viename, ir kitame projektuose. Išsaugojimas meno ir sporto mokyklų ir dėjimas saugiklių per tam tikrus kriterijus taip pat galimas viename ir kitame projektuose. Esmė yra visiškai kita. Vieni atveria tik gamtos mokslams ir matema-

tikai, tiksliesiems mokslams, o kiti rodo platesnį spektrą. Nėra visi vaikai orientuoti tik į gamtos mokslus ir matematiką. Reikėtų tikrai neklaidinti, gerbiamas profesoriau.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Replikuoti norėtų V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tai ne replikuoti galbūt... Girdėti?

PIRMININKAS. Įjungta.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne tiek replikuoti, kiek tiesiog... Matyt, tai yra konceptuali diskusija, kuri galėtų tęstis galbūt kada nors, ir mes prieitume prie bendros išvados, bet šiandien tai, kas yra pasiūlyta būtent tame įstatymo projekte arba tame pasiūlyme, kuris tuoj pat netrukus bus pateiktas, yra būtent taip, kaip aš ir pasakiau. Ir tai yra pavojinga situacija. Švietimo įstaigos... Taip, neformaliojo ugdymo įstaigos taip pat yra švietimo įstaigos, bet tai, kas vyksta ir kurios programos yra teikiamos bendrojo ugdymo įstaigose ir tose, apie kurias aš kalbėjau, yra dangus ir žemė šiandien. Tikrai mes tiesiog negalime sau leisti rizikuoti būtent šitos sistemos griovimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Toliau diskutuoti į tribūną kviečiame A. Vinkų.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš nusprendžiau pasisakyti, nes mane įpareigojo ir mano apygardos meno mokyklų vadovai, kolektyvai. Iš tiesų yra sujudimas. Susipažinau su Muzikos ir meno mokyklų vadovų asociacijos laišku, parašytu kovo 8 dieną Seimo nariams, Švietimo ir mokslo ministerijos vadovybei, ministrei ir Švietimo ir mokslo komitetui.

Formalųjį švietimą, jie rašo... Papildomo ugdymo mokyklų veikla yra grindžiama ilgametėmis tradicijomis. Jos žengia kartu su laikmečio diktuojamais pokyčiais atrasdamos vis naujesnių ugdymo turinio atskleidimo būdų ir metodų. Meno, muzikos mokyklos yra kiekvieno miesto bei rajono vaikų ir jaunimo kultūrinio gyvenimo centrai, juose parengti vaikai nuolat dalyvauja savo krašto kultūriniame gyvenime, įsitraukia į formalaus ugdymo įstaigų, kultūros centrų muzikinę veiklą ir taip toliau. Mokyklų bendruomenė – tai platus šviesiausių rajonų centrų, didžiųjų miestų bei miestelių žmonių ratas. Šių mokyklų ir jose teikiamų ugdymo paslaugų reikšmė yra apibrėžiama Švietimo įstatyme, todėl jį keisti nėra pagrindo.

Jie rašo, kad nėra atlikta jokie tyrimo apie tokios pataisos reikalingumą, poreikį, kaip tai paveiks esamas mokyklas. Lietuvos muzikos ir meno mokyklų vadovų asociacija taip pat mato grėsmių, jog įgyvendinus siūlomą įstatymo pataisą bus nusižengta įstatyme įtvirtintiems veiksmingumo ir tęstinumo principams, meno krypties ugdymo sistema pradės šlubuoti.

Įsigilinęs į tai, ką sako ir mano apygardos meno žmonės, ir susipažinęs su pateikta medžiaga, aš siūlau pritarti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-5358(2), pataisai, kurią teikia Seimo narys A. Žukauskas. Seimo nario siūlymas atvertų kelią skleistis meno ir muzikos pakraipai ne tik dabar vykdančiose programas muzikos, dailės, kitose meno ir sporto mokyklose, bet tai galėtų vykti ir įvairiuose STEAM kūrybos centruose bei aukštesiose mokyklose. Tai neišbalansuotų meno mokyklų nusistovėjusios tvarkos, nebūtų ir papildomų įsipareigojimų savivaldybių biudžetams. Tai nereiškia, kad siūlo kiti kitus pasiūlymus, ten, taip sakant, yra tiksliniai, siekia, kad būtų geriau, bet apgalvojęs visus argumentus aš apsisiejau prie to varianto ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinė diskusijoje dalyvauti kviečiama I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Kolegos, pirmiausia noriu atkreipti dėmesį, kad pirminį įstatymo projektą pasiūlė akademikas E. Jovaiša, norėdamas atverti galimybes visiems Lietuvos vaikams, kad ir kur jie mokosi, ar didžiuosiuose miestuose, ar mažesniuose, ar išvis kaimuose, turėti formalųjį švietimą papildantį ugdymą. Taip, šis švietimas yra neformaliojo švietimo dalis, tačiau turi visiškai kitoki finansavimo, kreditavimo, na, sisteminį požiūrį. Norint teikti formalųjį švietimą papildantį ugdymą neužtenka būti būreliu. Neužtenka susirinkti ten kur nors, nežinau, nepritaikytose patalpose ir stumdyti šaškes, mokytis žaisti šaškėmis. Ne, formalųjį švietimą papildantis ugdymas yra labai aiškiai aprašytas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos aprašuose, jam turi būti keliami aukšti reikalavimai: ir pritaikytos patalpos, ir ilgalaikė programa, pavyzdžiui, šešerių ar septynerių metų, taip, kaip yra muzikos mokyklose, jį turi teikti kvalifikuoti tos srities specialistai.

Ką padarė Švietimo ir mokslo komitetas, tiesa, tik vieno balso skirtumu, tai jau dabar savo pataisa praplečia šį formalųjį ugdymą papildantį ugdymą ir suteikia galimybę visoms aukštosioms mokykloms, taip pat tiems vadinamiesiems STEAM centrams teikti šias paslaugas, tai yra teikti formalųjį švietimą papildantį ugdymą. Kitaip tariant, jau įleidžiamos aukštosios mokyklos į šią sistemą. Bet kam dėl to bus geriau?

Taip, dėl to bus geriau didžiųjų miestų arba apskričių centruose esantiems vaikams, nes ten yra STEAM centrai ir jie turės galimybę pasinaudoti ir papildomai mokytis matematinio, inžinerinio, IT profilio. Ten, kur tiesiog yra tie STEAM centrai. Bet paprastiems regionų vaikams formalųjį švietimą papildantis ugdymas ir toliau liks neprieinamas.

Kas šiandien nutiko, pavyzdžiui, prieš tai buvusi klausimu? Mes palaikome pilietinį, karinį švietimą papildantį ugdymą, yra kuriama kadetų mokykla ir tikrai yra dar daug sričių, pavyzdžiui, kalbų mokyklos, ypač tautinių bendrijų kraštuose jos yra labai reikalingos kaip formalųjį švietimą papildantis ugdymas. Yra daug sričių, kuriose formalųjį švietimą papildantis ugdymas šiandien yra reikalingas, ir mes čia, šiame įstatyme, nekalbame apie esamos FŠPU sistemos kažkokį išdarymą, tai reiškia, kad mes nekalbame apie tai, kad menų, sporto mokyklos bus uždarytos. Mes kalbame apie tai, kad pribrendo laikas atverti tiekėjų ratą kitose srityse, kaip ir minėjau, matematikos, gamtos mokslų, istorijos ir pilietiškumo, informacinių technologijų. Mes čia nekalbame apie finansavimą, mes kalbame apie įstatyminę teisę daryti programas, ieškoti specialistų, akredituoti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje ir tik tada, jeigu, tarkim, savivaldybė, turėdama savo biudžetą papildomų lėšų, matytų, kad reikia, kad rajone steigtųsi vienas ar kitas formalųjį švietimą papildantis ugdymo centras ar mokykla, tada ieškoti tam finansavimo ir atverti tokias galimybes.

Taigi, mano manymu, mūsų čia, Seime, pareiga užtikrinti visų Lietuvos vaikų interesus ir miestuose, ir regionuose, visur. Todėl mes turime sudaryti įstatyminei bazei galimybes, bent užuomazgas pradėti kurti formalųjį švietimą papildančiam ugdymui kitose srityse. O kalbėjimas apie tai, kad kažkas kažką atims iš muzikos ar meno mokyklų, tai yra, nežinau, man atrodo, yra melagingas ir neteisingas, ir klaidinantis. Mes turime išlaikyti esamą sistemą, bet sudaryti galimybes plėstis, ir už tai bus atsakinga Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, nusprendama, ar gali būti akredituotos vienos ar kitos programos, ar negali. Todėl labai kviečiu, ypač regionuose išrinktus vienmandatininkus, įsiklausyti ir sudaryti įstatymų leidėjui teisę numatyti tas galimybes plėsti formalųjį švietimą papildančių ugdymo tiekėjų ratą taip, kad visi Lietuvos vaikai turėtų tas vienas starto galimybes mokytis papildomai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Išklusėme visus Seimo narius, norinčius dalyvauti diskusijoje. Dabar į tribūną kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją E. Pupinį. Bus pataisų svarstymas. Dabar jau yra numatytas balsuoti skirtas metas ir visi kolegos yra susirinkę, todėl balsavimas dėl pataisų bus visavertis, ką jūs minėjote savo įžanginėje kalboje.

Prašom. Pirmoji gauta pataisa yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Prašom pristatyti pataisą ir komiteto išvadą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Vyriausybė pateikė savo pasiūlymą. Jos pasiūlymas buvo toks: „Neformaliojo vaikų švietimo programas vykdo neformaliojo vaikų švietimo ir kitos švietimo įstaigos, laisvieji mokytojai ir kiti švietimo teikėjai. Neformaliajam vaikų švietimui taip pat priskiriamas ir formalųjį švietimą papildantis ugdymas. Bendruosius iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamo neformaliojo švietimo programų kriterijus nustato Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.“ Komitetas, kaip ir minėjau, ilgai svarstė klausimą, derėjosi ir po to svarstysime kitą variantą, kuris buvo suderintas Švietimo ir mokslo komitete ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje. Šitam komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Ar galėtume pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Yra noras balsuoti dėl įstatymo. (*Balsai salėje*) Balsavimų tuoj bus labai daug, bet čia aš kalbu apie šitą pasiūlymą. Prašote balsuoti? Gerai. Dėl motyvų dėl siūlomos pataisos niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Vyriausybės pataisos, jai komitetas nepritarė. Kas pritaria, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*) Nutraukiame.

Gerbiami kolegos, dar kartą, labai kilo neaiškumas. Formuluoju labai aiškiai: kas pritaria Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymui, jam komitetas nepritarė, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 28, prieš – 42, susilaikė 19. Vyriausybės pasiūlymui nepritarta.

Dėl įstatymo projekto 1 straipsnio yra gautas Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas. Prašau, Ieva, pristatyti savo pasiūlymą.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kolegos, ką šia pataisa aš noriu pasiūlyti? Noriu pasiūlyti, kad ne tik Lietuvos aukštosios mokyklos ir STEAM centrai, bet ir kitos švietimo įstaigos – akredituotos, licencijuotos, turinčios ilgalaikę programą, galėtų teikti švietimą papildantį ugdymą visoje Lietuvoje, o ne tik didžiuosiuose miestuose. Būkite mieli, atkreipkite dėmesį, tai nebus taip paprasta įsteigti. Visa tai reguliuos Švietimo ir mokslo ministerija, bet sudarys platesnes galimybes kiekvienam vaikui gauti tą ugdymą. Prašau būti atidiems, tikrai nesuklyskime ir balsuokime už.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Prašau pristatyti komiteto išvadą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui. Kodėl? Švietimo bendruomenėje vyrauja nuomonė, kad būtina plėsti formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas neapsiribojant vien muzika, tačiau būtina užtikrinti, kad būtų ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų kokybė, aiškiai jas atskiriant nuo kitų neformaliojo vaikų švietimo programų. Taip pat svarbu, kad jas turi vykdyti tik tam tikras kompetencijas turintys pedagogai, jos turi būti sudarytos iš kelių struktūrinių dalių ir panašiai. Manome, kad tas papildymas, kuris yra įstatyme, jam pritarė komitetas, šiuo metu pritarti tik aukštųjų mokyklų ir STEAM centrų galimybėms vykdyti formalųjį švietimą papildantį ugdymą, turi būti toks. Komitetas balsavo, prieš gerbiamos I. Kačinskaitės... balsavo 2, susilaikė 4, už – 5.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymą pasisako E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, I. Kačinskaitės-Urbonienės motyvai buvo išsakyti labai aiškiai. Iš tikrųjų tai yra ta pataisa, kurią padarė komitetas, ji uždaro prieinamumą. Ir niekaip negaliu suprasti, kaip Vyriausybė, kuri įsirašė į Vyriausybės programą siekinį apie regionus, apie švietimo prieinamumą, riboja švietimo prieinamumą. Aš tikrai raginu suprasti, kad kiekvienas čia pat negali būti tuo papildomo švietimo teikėju. Tam reikia ilgalaikių programų, tam reikia infrastruktūros, tam reikia tinkamų dėstytojų. Ir niekas negrasina nei muzikos, nei menų mokykloms, juo labiau kad jos kai kuriais atvejais, ypač regionuose, yra savivaldybės sprendimu ir tvirtinamos, ir finansuojamos. Reikia suprasti, kad savivaldybė pagaliau apsispręs, ar tas teikėjas, kuris pereis visą šitą švietimo filtrą, tikrai gali būti, ar jis yra rimtas kandidatas teikti tas švietimo paslaugas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš Ievos pasiūlymą pasisako V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Pareikšdamas tikrai ypatingą pagarbą akademikui E. Jovaišai, deja, šį kartą turiu konstatuoti, kad mūsų nuomonės nesutampa. Tai labai retai buvo mūsų bendro darbo Švietimo ir mokslo komitete metu, bet čia yra tiesiog esminis nesutapimas. Ir aš labai tikiu, kad akademikas turbūt arba suklaidintas, arba ne visai supranta politines pasekmes, nes pinigų kiekis greičiausiai nelabai didės ir tie patys resursai, kurie šiandien skiriami būtent neformaliojo ugdymo mokykloms, tiesiog nueis ten, kur šiandien negalima apskritai patenkinti to lygmens. Taip, šiandien niekas tiesiogiai muzikos mokyklų neuždarys, bet jos tiesiog numirs automatiškai, savaime, kai didžiosios arba geriau gyvenančios mokyklos persivilios kokius nors mokytojus. Bet aš tiesiog kalbu apie tą sistemą, kuri yra sukurta, metodinę sistemą, tai yra kaip ir paralelinio ugdymo sistemą, kuriai ta suteikta alternatyva pabaigs gyvenimą.

Aš Seimo narius kviečiu pasitikėti komiteto nuomone, nes komitetas tai pataisai nepritaria, ir atsižvelgti būtent į iš periferijos ateinančius nuogastavimus ir šių žmonių prašymus. Labai dėkoju jums už dėmesį ir linkiu nesuklysti balsuojant prieš šį, tiksliau, kviečiu balsuoti prieš šį pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų motyvų dėl Ievos pasiūlymo. Per šoninį mikrofoną – E. Jovaiša. Ar jūs dabar norėtumėte, ar galima balsuoti dėl pasiūlymo ir tuomet? Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Profesoriau, niekas manęs nesuvedžiojo.

PIRMININKAS. Šiek tiek arčiau mikrofono, jeigu galima, blogai girdisi.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamas profesoriau, manęs niekas nesuvedžiojo, manęs niekas, kaip pasakius, į nežinią nenuvarė. Reikalas tas, kad šio įstatymo projekto pirminis teikėjas esu aš, ir šioje pačioje salėje pateikimo metu jam ramiausiai pritarėme. Aš puikiai suprantu atsakomybę, kad negalima sulaužyti sistemos, aš puikiai suprantu, kad pinigų kiekis yra toks, koks yra, bet aš dar kartą noriu pakartoti: pavojaus čia nėra – yra filtrai, kurie egzistuoja Švietimo, sporto ir mokslo ministerijoje, labai aiškūs kriterijai, kas gali būti.

Antras dalykas. Ir savivaldybės mastu, ir valstybės mastu žmonės, kurie mato, kurios įstaigos gali būti, kurios įstaigos negali būti šiais teikėjais. Aš suprantu tas baimes muzikos ir menų mokyklose, bet čia jos yra hipertrofuotos. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Balsuojame dėl pasiūlymo ir tada replikos per šoninį mikrofoną. Kas pritaria I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymui, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 37, prieš – 34, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Per šoninį mikrofoną – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos, pirmininke. Aš noriu pasiteirauti, ar čia jau nauja tvarka ir bus galima per šoninį mikrofoną visada kalbėti dėl motyvų, kas norės, suteiksite teisę visiems vienodai kalbėti dėl motyvų?

PIRMININKAS. Aš netgi jums suteikiau teisę pasisakyti. Man atrodo, šioje salėje visi turi vienodas teises. Kitas I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas taip pat dėl 1 straipsnio. Ieva, prašom pristatyti savo pasiūlymą.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi balsavimo rezultatai bus aiškūs, siūlau negaišti laiko. Atsiimu savo pasiūlymą.

PIRMININKAS. Labai dėkui už konstruktyvų požiūrį. Tada neprašome balsuoti. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi, kaip ir profesoriaus akademiko E. Jovaišos buvo minėta, kad šis įstatymas atsirado po to, kai atsirado Krašto apsaugos įstatymas, šiek tiek buvo pakoreguotos ir tos pačios datos. Komiteto pasiūlymas yra pritarti iš dalies. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Iš esmės yra kalbama apie įsigaliojimą ir apie poįstatyminių aktų priėmimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ar galėtume komiteto nuomonei pritarti bendru sutarimu, ar prašytumėte balsuoti? Galime pritarti bendru sutarimu. Labai dėkui.

Paskutinis pasiūlymas – taip pat Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės. Dėl įsigaliojimo datos. Ieva, prašau pristatyti.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Negaišiu laiko.

PIRMININKAS. Atsiimate?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Labai apmaudu, bet atsiimu savo pasiūlymą.

PIRMININKAS. Labai dėkui už konstruktyvų požiūrį. Apsvarstėme visas minėto įstatymo projekto pataisas.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Už – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų įstatymo projektas yra toks galbūt, mano požiūriu, keistokas. Švietimo sistema. Ne apie finansus, ne apie pinigus. Bet gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė, pristatydama savo įstatymo projektą, paminėjo, kad noras yra labai geras, noras yra labai didelis – atverti visiems galimybes. Ypač turi būti susirūpinę tie Seimo nariai, kurie yra išrinkti vienmandatėje. Aš ir mano kolegos esame ne vienus metus, tai iš tikrųjų šitas atvėrimas nieko naujo neduotų, o kaip tik duotų dar blogesnę rezultatą, nes nieko nebuvo kalbama apie finansavimo problematiką. Aš manau, kad komiteto pirmininkas apie tai užsiminė. Todėl aš tikrai pritariu pakoreguotam įstatymo projektui, kuris uždraudžia atverti galimybę ir susilpninti formaliojo švietimo teikiamų paslaugų kokybę, ir siūlau palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš įstatymo projektą pasisako E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip jau atsitiko, kad aš išsakiau per šoninį mikrofoną labai daug argumentų. Aš tikrai dar pridursiu. Dar kartą noriu pasakyti – šitaip tiesmukiškai susieti su finansavimu, neva tai bus prapultis mokykloms, tikrai nevalia. Patekti į tą švietimo teikėjų ratą per tokius filtrus yra ir didelė atsakomybė, ir didelis įdirbis. Mes, dabar atsisakę šito dalyko, nukraujiname visus regionus, nebeleidžiame į regionus naujų žmonių, kurie turi vilčių, kurie sieja savo ateitį su švietimu, kurie galbūt naujoviškai ir gerai gali dirbti. Patikėkite, tai yra blogai. Aš negaliu palaikyti tokio įstatymo projekto. Juo labiau kad pradiname etape aš nemačiau bent iš buvusio Seimo narių kokių nors didelių prieštaravimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Išklusėme visus motyvus už ir prieš.

Balsuojame dėl įstatymo projekto po svarstymo. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuoja už, kas nepitaria, prieš arba susilaiko.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 63, prieš – 10, susilaikė 21. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Dabar pereiname į balsavimo dėl nemažai Seimo nutarimų stadiją.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projektas Nr. XIIIIP-5243(2) (priėmimo tęsinys)

Skelbiu balsavimą dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Ievos Simonaitytės metais“ projekto Nr. XIIIIP-5243(2). Kas pritaria nutarimo projektui, balsuoja už, kas nepitaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 78, prieš – 1, susilaikė 17. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-5243(2) priimtas. (*Gongas*)

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“ projektas Nr. XIVP-161(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-2 klausimas – projektas Nr. XIVP-161. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Romo Kalantos metais“. Kas pritaria nutarimo projektui, balsuoja už, kas nepitaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 88, prieš nėra, susilaikė 3. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-161(2) priimtas. (*Gongas*)

Prašau, per šoninį mikrofoną V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš atsiprašau, kuomet buvo svarstymas, tiksliau, dėl motyvų buvau užsirašęs, bet nespėjau pakalbėti. Ilgai nedelsdamas ir dėkodamas Seimui už priėmimą noriu priminti ir pakviesti: rytoj, 12 valandą, Kaune, prie Muzikinio teatro, bus R. Kalantos atminimo pagerbimas. Kas galite būti, prašome ten būti. Ačiū.

15.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projektas Nr. XIVP-162(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos Valstybės Konstitucijos metais“ projektas Nr. XIVP-162(2). Balsavimas. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepitaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-162(2) priimtas. (*Gongas*)

15.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos krepšinio šimtmečio metais“ projektas Nr. XIVP-174(3). Balsavimas. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 96, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-174(3) priimtas. (*Gongas*)

15.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Gyvūnų gerovės metais“ projektas Nr. XIVP-186(2). Balsavimas. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 70, prieš – 1, susilaikė 22. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-186(2) priimtas. (*Gongas*)

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos universitetų metais“ projektas Nr. XIVP-195(2). Balsavimas. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 82, prieš – 1, susilaikė 13. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-195(2) priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projektas Nr. XIVP-203(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Pranciškaus Skorinos metais“ projektas Nr. XIVP-203(2). Balsavimas. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 9. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-203(2) priimtas. (*Gongas*)

15.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projektas Nr. XIVP-211(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-8 klausimas. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Jono Meko metais“ projekto Nr. XIVP-211(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 10. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-211(2) priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos jaunimo metais“ projektas Nr. XIVP-294(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-9 klausimas. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos jaunimo metais“ projekto Nr. XIVP-294(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 90, prieš – 1, susilaikė 8. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-294(2) priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projektas Nr. XIVP-350(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais“ projekto Nr. XIVP-350(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 89, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-350(2) priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projektas Nr. XIVP-371(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Sūduvos metais“ projekto Nr. XIVP-371(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 19. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-371(2) priimtas. (*Gongas*)

15.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projektas Nr. XIVP-374(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Savanorystės metais“ projekto Nr. XIVP-374(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 94, prieš nėra, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-374(2) priimtas. (*Gongas*)

15.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ projektas Nr. XIVP-110(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2026 metų paskelbimo Žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metais“ projekto Nr. XIVP-110(2). Kas pritariate, balsuojate už, kad nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 86, prieš nė vieno, susilaikė 13. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-110(2) priimtas. (*Gongas*)

15.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projektas Nr. XIVP-427(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas. Balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko metais“ projekto Nr. XIVP-427(2). Kas pritariate projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 92, prieš nė vieno, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-427(2) priimtas. (*Gongas*)

15.41 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5160(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5160(2). Balsavimas po svarstymo. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 99, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta. Ir tai buvo paskutinis įstatymo projektas, dėl kurio reikėjo balsuoti šioje balsavimo sesijoje.

15.42 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-19 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416. Pateikimas. Pranešėjas – K. Starkevičius. O posėdžiui toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pristatau klausimą dėl Administracinių nusižengimų kodekso straipsnio pakeitimo. Įstatymo projekto rengimą paskatino dalį visuomenės suglumine ir viešumoje pasirodę faktai, kai už tam tikrus Kelių eismo taisyklių pažeidimus, tai yra greičio viršijimą, žmonės gaudavo nusižengimų protokolus už maždaug metų ir jų kiekis būdavo ir dešimtimis. O reikdavo sumokėti baudų kelis tūkstančius eurų. Šio iš tikrųjų administracinio nusižengimo principas yra, turėtų būti prevencinis, ir jeigu pirmas nusižengimas, tai yra tam tikra ir tolerancija. Bet šiuo atveju, kai gaunama visa krūva pažeidimų, tai to negalima jau taikyti pagal Administracinių pažeidimų kodeksą ir už kitus pažeidimus taikomos didesnės nuobaudos, nors jeigu pilietis būtų gavęs anksčiau šį protokolą, tai to būtų iš tikrųjų išvengta.

Šį įstatymo projektą ne aš vienas parengiau. Čia yra iniciatoriai Seimo nariai M. Skritulskas, A. Bagdonas, G. Paluckas, A. Kupčinskas, L. Savickas ir iniciatyvą paskatino komitete parlamentinės kontrolės tvarka svarstytas klausimas dėl stacionarių greičio matuoklių naudojimo, efektyvumo ir saugaus eismo užtikrinimo.

Šiuo metu galiojančiame Administracinių nusižengimų kodekse yra nustatyta, kad administracinė nuobauda gali būti paskirta ne vėliau kaip per dvejus nuo administracinio nusižengimo padarymo metus, per dvejus metus nuo administracinio nusižengimo padarymo dienos. Dvejų metų terminas taikomas visiems nusižengimams be išimties, todėl yra galimybė, ir praktika tai parodė, kad nusižengimą padariusiam asmeniui administracinės nuobaudos gali būti skiriamos už dvejus metus.

Kokia siūlymo esmė, teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų mes laukiame? Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai administraciniai nusižengimai nereikalauja ilgo tyrimo, aplinkybės akivaizdžios ir nusižengimai yra užfiksuoti transporto priemonės nuotrauka ar vaizdo įrašu, arba nusižengimai užfiksuoti stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimo fiksavimo sistemomis, administracinė nuobauda gali būti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo administracinio nusižengimo padarymo dienos.

Sutrumpintą nuobaudos skyrimo terminą siūloma taikyti tik nustačius greičio viršijimą, atsižvelgiant į tai, kad administracinio nusižengimo protokolas suformuojamas automatiškai būdu, dauguma procesų yra skaitmenizuoti ir sąveikaujant registrams. Kai įstatymas buvo priimamas, gal ir reikėjo tų dvejų metų, tačiau dabartiniu metu jau galima taikyti ir gerokai paprastesnes skaitmenizuotas priemones. Juo labiau ir dabartiniu metu daug kalbama apie skaitmenizavimą, bet čia galima jau taikyti ir praktikoje. Ačiū, gerbiami kolegos.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmas klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Iš tiesų mūsų gretos išretėjo po balsavimo, bet aš tikiuosi, kad kolegos spėjo įsigilinti į šį įstatymo projektą, teikiamą bene viso komiteto ir visų atstovaujamų frakcijų iniciatyva, išklausių ir įsigilinus į tas prastas praktikas, kurias tikrai reikia išgyvendinti iš Administracinių pažeidimų kodekso, kai žmonės gauna tas nuobaudas, švelniai tariant, vėluojant metus ar panašiai.

Gerbiamasis pranešėjas, aš nieko nenoriu klausti, aš noriu su dideliu entuziazmu palaikyti mūsų bendrą iniciatyvą ir tikiuosi, kad kolegos šiek tiek prasilakstę taip pat tai padarys su tokiu pat dideliu entuziazmu. Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū jums.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš suteikdamas žodį kitam klausėjui, kolegos, aš noriu pranešti ypač frakcijų seniūnams, kad balsavimas, numatytas 17 val. 5 min., turėtų įvykti anksčiau, nes klausimų liko nedaug. Orientacinis laikas yra 16 val. 30 min.

Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamasis pranešėjas, išties, kaip ir Gintas, remiu pasiūlymą ir manau, kad žingsnis labai teisingas ir reikiama kryptimi, ir anksčiau galėjo būti inicijuotas, bet geriau vėliau negu niekada. O klausimą vis dėlto paklausu, ir labai konkretų. Jūs savo projekte dabar įrašėte 20 dienų. Iš kur atsirado tas 20 dienų terminas, ar čia pagal kokias nors tarptautines praktikas? Ir kaip jūs žiūrėtumėte, jeigu svarstymo stadijoje po pateikimo būtų įregistruota kokia nors pataisa sutrumpinti šį terminą iki penkių dienų ar iki septynių dienų? Galbūt projektas galėtų tapti dar kokybiškesnis ir efektyvesnis?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kodėl 20 dienų? Iš tikrųjų darbo dienų, tai jeigu taip paimsi, tai galimas ir mėnuo, nes darbo dienų. Aš manau, kad dabartinė skaitmenizavimo sistema leis tai užtikrinti, bet ateityje mes gal galėsime dar spartinti, nes iš esmės, jeigu padaromas pažeidimas, šiuolaikinės priemonės jau leidžia informuoti pažeidėją. Jeigu tu sutinki, iš karto susimoki per nustatytą... Mes čia nekeičiame, per kiek dienų turi sumokėti tą baudą. Ir tada tu netampi tuo pažeidėju, kuriam net taikomos ir tam tikros priemonės, nes tada tu sisteminis pažeidėjas ir nemoki baudų, o nemoki ne dėl savo kaltės, kad neinformavo.

Gerbiamas kolega, pabandykime tokį. O tarpinstituciniam skaitmenizavimui dabar skiriamas dar didesnis dėmesys. Ir tada galėsime gal ir tą terminą padaryti tokį visai modernų, kad grįždamas padarei pažeidimą, o vakare sumokėjai baudą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, pratęsiu bendravardžio Andriaus pasakymą. Turbūt visi norėtų, pralėkę kur nors, iškart gauti momentinę fotografiją ir pranešimą. Turbūt tada nebūtų pamiršta ir nebūtų tokių atvejų, kai mes komitete parlamentinės kontrolės metu svarstėme, kad žmonės gauna kelerių metų pranešimus, tai turbūt ne vieną tai pašiurpino.

Jūsų manymu, gal teko bendrauti su atsakingų institucijų vadovais, ar nebus taip, kaip su „Regitros“ sistema, ar neužlūš? Ar spės pasivyti įstatymą, jeigu mes priimsime tokį įstatymą, nes dažnu atveju, pavyzdžiui, „Regitra“, akivaizdu, nepasiveja net per 11 mėnesių įstatymo po jo įgyvendinimo. Jūsų manymu, ar tai pavyks pakankamai sklandžiai įgyvendinti, nes iš tiesų tos gautos lėšos į biudžetą turėtų iškart papildyti biudžetą? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, mes parlamentinės kontrolės posėdyje bandėme gauti atsakymus ir tikrai sunkiai sulaukėme iš atsakingų institucijų. Bet aš galvoju: jeigu nebandysime, nepaleisime tokios sistemos, neturėsime niekada ir rezultatų. Pažiūrėkime dabar dėl e. sveikatos. Kad ir šlubuodama, jau pradėjo veikti, nes atsirado naujų iššūkių. Taip ir čia. Galbūt ir buvo palanku Registrų centro, kad dveji metai už tai buvo numatyta, bet aš suprantu, jau dveji metai, kai laiškus rašė ranka. Dabartiniu metu to nereikia. Žengiame žingsnį į priekį. Tikėsime, kad sistema neužlūš. Tuo labiau vėlgi skaitmenizavimui skiriamos lėšos, tad kartu tegul tinkamai naudoja.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjas, išties palaikau tą idėją. Tik man, sakykime, susidaro tokia nuomonė, kad kažkas bandė susikrauti tam tikrą papildomą biudžetą išsiųsdamas ir laiku neinformuodamas, o privalu prevenciniais tikslais užkardyti greičio viršytojus po kiekvieno nusižengimo – ar tai būtų sektorinis matuoklis, ar tai būtų garsusis trikojis. Bet štai atsiunčia po 200 ar po 20 pranešimų. Funkcija neatlikta. Aš manau, kad tie pinigai mažų mažiausiai turėjo grįžti į biudžetą kitoms reikmėms.

Mano klausimas vis dėlto būtų toks: sveikinu šitą, pasisakau už momentinį pranešimą, bet noriu klausti, ar jums teko išnagrinėti, kiek pinigų buvo surinkta ir kaip tie pinigai buvo panaudoti už tokį neteisėtą administracinio nusižengimo administravimą? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Geras klausimas. Mes klausimų metu sužinojome, kad didžiausia problema, kuri susidarė, yra Kelių direkcijos matuokliai, kurie priklauso jiems, nes kai paklausėme Kelių direkcijos vadovo, kodėl stalčiuose laikė, jis nesugebėjo mums atsakyti. Paprasčiausiai neatsakė, kodėl taip atsitiko. Tik tiek galiu pasakyti.

Dabar, kadangi tik pateikimas, tikėsimės, kad mes... Jūsų klausimas geras. Aš negaliu į ant-rą dalį atsakyti, nes tikrai nežinau. Tikrai šiandien galima jau formuluoti tą klausimą, į kurį tu-riu atsakyti, kurį jūs ir suformulavote. Tik reikės jį išsiųsti atsakingoms institucijoms ir gausime tuos skaičius. O ne taip ir lengva buvo gauti, kiek jie ten surinkę, kaip panaudota, bet mes nėjome taip giliai.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, tikrai visuome-nei aktualus klausimas. Aš taip pat jį palaikysiu.

Mano klausimo paklausė gerbiamas kolega A. Mazuronis dėl termino, tad aš šiek tiek kitaip paklausu. 20 darbo dienų – kaip ir galbūt logiškas terminas, bet mano klausimas būtų apie tai, ar institucijos bus pakankamai pajėgios tam tikrą procentą įgyvendinti nuo visų tų protokolų išra-šymo? Ar tai yra logiškas terminas, ar galbūt reikėtų trumpinti, ar ilginti? Kokia jūsų... Nežinau, vis tiek turėjote kažkokią diskusiją su kolegomis apie tai, kalbėjotės, koks terminas galėtų būti. Jūsų požiūriu, galbūt 20 yra optimalus, bet ar institucijos sugebės, tarkim, kokių 50 % protokolų surašyti? Ačiū.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, mes galvojame, kad pasirinkome tokį optimalų terminą, nes čia, kaip ir kolega A. Mazuronis siūlė, galbūt ateityje galima net dar sparčiau, bet dabar, žino-te, e. sistema irgi kartais užlūžta. Bet čia iššūkis tobulinti. Mes, visi kelių eismo dalyviai, irgi su tuo susitaikysime. Tai laukiame, negalvoju, kad kas nors nepritartų. Gali tas nepritarti, kaip anks-čiau, kad tas protokolai kur nors užkris, neateis galbūt, bet, suprantate, čia palengvinsime žmo-nių tą psichologinę būseną. Na, pažeidžiau – gavau. Dabar – nusižengiau, nenusižengiau. Ir taip ta psichologinė būsena nėra gera, tai aš galvoju, čia mes tai pagerinsime. Bet aš tikrai dėkoju ko-mitetui, nes čia buvo viso komiteto iniciatyva surengti tie klausymai, ir galvoju, žengėme gerą žin-gsnį. Ačiū už gerus klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Daugiau niekas nenori jūsų klausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti.

15.56 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-421 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-20 klausimas – Šeimynų įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo pro-jektas Nr. XIVP-421. Pranešėjas – M. Skritulskas.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad lik-viduojant šeimyną, kuriai, vadovaujantis šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi, jos veiklai vykdyti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis buvo perduotas valstybės ar savi-valdybių turtas, šeimynos dalyviui (dalyviams) (šeimynos likvidavimo dieną šeimynos dalyviu (dalyviais) buvusiam (buvusiems) fiziniam (fiziniams) asmeniui (asmenims), kartu gyvenančiam jo sutuoktiniui (jeigu toks yra) atitinkamai Vyriausybės nutarimu arba savivaldybės tarybos spren-dimu gali būti sudaryta galimybė šį turtą neatlygintinai valdyti ir juo disponuoti iki gyvos galvos arba turto savininko pritarimu šį turtą įsigyti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar iš-sinuomoti įstatymo nustatyta tvarka, jeigu šeimyna iki šeimynos likvidavimo dienos nepertrau-kiamai vykdė veiklą ne mažiau kaip 15 metų. Kitaip tariant, jeigu, pavyzdžiui, sulaukia šeimynos dalyviai pensinio amžiaus, kad tiesiog neatsidurtų gatvėje, nebūtų paprašyti apleisti to būsto, ku-riame vykdė tą veiklą, čia būtų sudarytos galimybės, pavyzdžiui, panaudos pagrindais toliau lik-ti gyventi.

Kitas be galo svarbus aspektas, kad vaikai, užaugę šioje šeimynoje, galėtų vėliau grįžti į savo šeimyną, ten, kur augo, ir būtų išlaikomas emocinis ryšis. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama pranešėjui. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmoji klau-sia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, šeimynos da-lyvis yra šeimynos steigėjas. Šeimynos dalyviu gali būti taip pat steigėjas ir sutuoktinis, jeigu toks

yra, o jeigu nėra, gali būti pilnametis vaikas, tai yra šeimynos dalyvis. Dabar, tarkime, bus tokia situacija: 15 metų pragyveno, jie likviduoja šeimyną ir šitas suaugęs vaikas, kuris sukūrė savo šeimą, kuris turi savo būstą, turės teisę išsipirkti šitą esamą būstą, kuriame buvo įsteigta šeimyna. Vienas klausimas – kaip jūs į tai žiūrite?

Kitas momentas. Likviduoti šeimyną gali ir teismas, jeigu po 15 metų nustatys pažeidimus, kad šeimyna neadekvačiai elgiasi savo tų vaikų atžvilgiu, kaip tokiu atveju, irgi bus galima išpirkti būstą arba turėti panaudą? Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Kolege, atsakant į jūsų pirmą klausimą reikėtų pažymėti, kad tas nepilnametis dalyvis nevykdė veiklos 15 metų, tiesiog jis negalėjo to dalyko daryti. Tokiu atveju jis neįgis pagrindo.

Kitas jūsų pastebėjimas, pavyzdžiui, dėl galimos nusikalstamos veiklos. Aš norėčiau pažymėti, nėra imperatyviai numatyta, kad privaloma suteikti, bet yra dispozicijos teisė miesto savivaldybės tarybai, tai kaip su turto savininku, ar Vyriausybei priimti sprendimą. Sprendimas turėtų būti įvertinus visas subjektyvias aplinkybes, tarp jų ir jūsų paminėtą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kol paklausė kolegę Laimą, neliko antro Seimo nario, kuris norėtų paklausti, išsibraukė. Matyt, atsakėte į tą klausimą, kurį norėjo paklausti. Ačiū pranešėjui.

Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Kolegos, apsispręsimė, kai bus balsavimo laikas.

16.00 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Rinkliavų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457. Pranešėjas – taip pat M. Skritulskas.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Aš norėčiau pažymėti, kad savivaldybių tarybos turi teisę nustatyti vietinės rinkliavos dydį, pavyzdžiui, už prekybos ar paslaugų teikimą viešosiose vietose. Tačiau praktika rodo, kad dažnu atveju būna į tą vietą ne vienas pretendentas. Kaip šiais metais parodė pavyzdys, Palangos kurorte į vieną vietą pretendavo netgi 76 asmenys. Taigi iškyla problema išrinkti, kuriam būtų suteikta pirmumo teisė vykdyti prekybą nustatytose vietose.

Savivaldybės sprendžia įvairiai: vienos pagal tai, kurią dieną pateiktas prašymas, kitos savivaldybės, kiek žinau, Neringa, Palanga, šiandien traukia burtus, daro įvairias loterijas. Nėra iki galo objektyvu ir skaidru tiek pateikiant prašymą, tiek ir loterijų prasme, kadangi pastebimas reiškinys, kad vienas asmuo pasitelkia susijusias įmones ir užsiregistruoja loterijoje, pavyzdžiui, su susijusiomis įmonėmis dešimt įmonių dalyvauja. Tai nesuteikia objektyvių sąlygų, nustatant nugalėtoją.

Taigi šiuo įstatymo projektu siūloma, kad jeigu atsiranda daugiau negu vienas dalyvis, pretenduojantis į šitą vietą, tuomet savivaldybė tarybos nustatyta tvarka organizuoja konkursą ir pagal didžiausią pasiūlytą rinkliavos dydį, vėliau pakartotinai tarybos jį patvirtina, atsižvelgdamos į pateiktą, pasiūlytą didžiausią rinkliavos dydį, kitaip tariant, jį patvirtina. Tokiu būdu suteikiama teisė prekiauti ar vykdyti kitą veiklą nustatytose viešosiose vietose.

Aš manau, kad tai būtų kur kas skaidriau ir aiškiau, rinkliavos dydis faktiškai būtų nustatomas atsižvelgiant į rinką, kurią pasiūlo atsižvelgdamas dalyvis. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Ačiū, pranešėjau. Jūsų nori paklausti K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, aš irgi pritarčiau, kad reikėtų sureguliuoti šitą dalį – dėl prekybos viešosiose vietose taisyklių. Bet mano klausimas yra, ar nereikėtų patikslinti, nes šiuo atveju, kalbant apie skirtingas situacijas savivaldybėse, kaip dabar tai daro, jeigu į vieną vietą rašo daugiau prašymų. Sakykime, vienas asmuo tai pačiai... vėl dalyvauja tame pačiame konkurse, teoriškai jis galėtų paimti didesnę vietą ir kokie nors vietiniai verslininkai tikrai būtų nuskriausti dėl to, kad kas nors, turintis daugiau pinigų, paėmė ir užurpavo daugiau vietų. Kaip jūs galvojate, kaip šiuos saugiklius sudėti?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Aš galvoju, kad čia, ko gero, aktualiausia didiesiems miestams, kur konkurencija ir paklausa tose vietose yra didžiausia. Žinoma, ir kurortuose, kaip mano paminėtas pavyzdys, praktika parodė, kad yra 76 į vieną vietą, ir kaip objektyviai atrinkti. Ko gero,

tai yra objektyviausias būdas atrinkti, juo labiau kad šiais laikais yra galimybė prašymus pateikti elektroniniu būdu, tai būtų dar skaidriau. Tokiu būdu būtų mažinami administraciniai resursai, kur kas operatyviau ir sklandžiau tai būtų padaroma.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Daugiau klausti jūsų nėra norinčių. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Apsispręsimė, kai ateis balsavimo laikas.

16.04 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456. Pranešėja – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerą dieną, gerbiami kolegos, teikiu Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Seime šių metų bandžio 22 dieną buvo priimtas Žemės įstatymo 45, 46, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas, kurio 3 straipsnyje dėstoma... Žemės įstatymo 47 straipsnio 12 dalyje siūloma tikslinti teritorijų planavimo dokumentų sąvoką ir vietoj detaliųjų ir specialiųjų planų sąvokos įrašyti sąvokas „vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai“ ir „specialiojo teritorijų planavimo dokumentai“. Šie pakeitimai įsigalios šių metų lapkričio mėnesio 1 dieną. Teisės departamentas priimant Žemės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymą nurodė, kad mes privalome pakeisti ir šį įstatymą, kad sąvokos būtų suderintos. Sakyčiau, tai yra techniniai pakeitimai derinant įstatymus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmas klausia G. Paluckas. Nematau salėje. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiama kolege, norėjau paklausti dėl to termino. Dešimt metų atrodo iš tikrųjų ilgas laikotarpis, bet kai suprantame, kad kai kurie projektai, pavyzdžiui, koks nors aplinkkelis, kol sulaukiama lėšų, tai praeina gal ir daugiau, didesnis laikotarpis. Ar manote, kad paskui po šio laikotarpio vėl vykstant toliau projektams nereikėtų tos procedūros vėl kartoti?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tiesą pasakius, šie įstatymai nesusiję su jokiais terminų keitimais ar pačia paėmimo procedūra. Tai yra tiesiog teisės terminų suderinimas, kad visuose teisės aktuose, kurie reguliuoja žemės paėmimą visuomenės poreikiams, būtų atitinkamai vienodai surašyti teritorijų planavimo dokumentai. Čia nėra jokių pakeitimų, susijusių su terminais paimti visuomenės poreikiams.

PIRMININKAS. Ačiū jums. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji komiteto pirmininke, ištis jūs toliau tęsiate tą ydingą praktiką, lyg tai būtų Aukščiausiosios Tarybos salė, kad galima iš žmogaus atimti nuosavybę, nepaisant proporcingumo tikslų, lyginant privačią nuosavybę ir viešuosius tikslus.

Ką tik mes priėmėme įstatymą, Prezidentas praėjusio mėnesio gale pasirašė, kad galima dėl noro pasodinti tują atimti privačią nuosavybę. Tikrai kreipsimės į Konstitucinį Teismą, nepaisydami to, kad jūs čia lyginate.

Bet ar galima atėmus žemę po dešimties metų reikalauti iš savininko išsipirkti ją už rinkos kainą, kuri bus dešimteriopai didesnė? Turbūt tokių dalykų nebuvo, kai į Sibirą vežė žmones. Žemė buvo gražinta jiems grįžus iš Sibiro ir nereikalauta išsipirkti už dešimteriopą kainą, kai buvo sovietai atėmę žemę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Artūrai, už klausimą, bet turbūt čia daugiau buvo pasisakymas negu klausimas, nes tai nėra niekaip susiję su keičiamu įstatymu. Kaip ir minėjau, tai yra grynai sąvokų tikslinimas.

O terminai, apie kuriuos jūs šnekate, yra reguliuojami Žemės įstatyme. Mes nedarėme Žemės įstatymo pakeitimų, susijusių su terminais.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių daugiau jūsų klausti. Dėl balsavimo motyvų prieš nori kalbėti A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Apgailestauju, kad gerbiamoji pirmininkė kaip jaunas žmogus, sakykime, nematęs to sovietmečio, nesugebėjo atsakyti į šį klausimą. Ar galima atėmus žemę, paėmus, tarkim, „visuomenės poreikiams“, po dešimties metų reikalauti ją išsipirkti už rinkos kainą, įvertinti? Taip skamba jūsų tekstas, kuris pridėtas prie jūsų teikiamo projekto. Prašau atsiversti ir pažiūrėti į patį turinį. Tai yra pati ydingiausia praktika.

Turbūt ne vieno iš mūsų artimieji, seneliai ar dar vyresni žmonės buvo išvežti į Sibirą, atimta žemė, bet nepriklausomoje Lietuvoje ji buvo gražinta, nereikalaujant sumokėti tą skirtumą, koks buvo atėmimo metu ir gražinimo metu. Dabar nepriklausomoje Lietuvoje atėmus iš tavęs žemę, iš privatninko, neproporcingais keliamais tikslais, kalbant apie viešąjį interesą, iš jo bus reikalaujama po dešimties metų, jeigu neprireiks tos žemės gražinti savininkui, susimokėti už tai rinkos kainą, kuri bus po įvertinimo po dešimties metų. Taip skamba dokumento tekstas. Ir tą buvusį įstatymą, Žemės įstatymą, kurio ką tik įsigaliojo nauja redakcija, papildyta dar visokiais želdinių įrengimais ir visa kita, tai dėl to neproporcingo tikslo, kalbant apie privačią nuosavybę ir viešąjį interesą, galima tenkinti želdynų projektais ir visais kitais, tai čia liečia ir tą. Čia būtų galima išspręsti planiniais dokumentais ir planiniais savivaldybių sprendimais, o nenusavinant nuosavybės, kuri yra šventa, įrašyta į Konstituciją. Tai yra tikrai antikonstitucinio įstatymo tęsinys.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiavam kolegai. Turiu pranešimą frakcijų seniūnams ir visiems Seimo nariams. Mano skelbtas preliminarus laikas bus turbūt dar anksčiau, negu skelbiau, ne 16 val. 30 min., o maždaug 16 val. 20 min., o gal net dar keliomis minutėmis anksčiau.

16.12 val.

Seimo savaitės (2021-05-17–2021-05-21) – 2021 m. gegužės 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Svarstome paskutinį darbotvarkės rezervinį 6 klausimą – savaitės, prasidedančios gegužės 17 diena, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jums pateiktoje kitos savaitės Seimo posėdžių programoje išskirčiau galbūt keletą dalykų. Antradienio posėdį pradėsime nuo dviejų svarbių kandidatų į Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjus tvirtinimo. Toliau spręsimė dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos narių. Čia, manyčiau, turėčiau įvardinti vieną pakeitimą, kurio jūs nematote į internetą įkeltoje darbotvarkėje, tai, matyt, apie 12 valandą planuotume biudžeto pataisų projekto pateikimą, nes Vyriausybė planuoja penktadienį aprobuoti biudžeto pataisas, tai antradienį rytiniame posėdyje būtų galima padaryti jų pateikimą. Toliau tie projektai, kurie čia buvo numatyti nuo 12 valandos, atitinkamai slinktųsi į popietinę darbotvarkę, bet po tos valandos poslinkio darbotvarkė nebūtų tokia labai jau ilga, baigtųsi apie 18 val. 20 min.

Ketvirtadienio darbotvarkėje keletu tarptautinių sutarčių ratifikavimas, Seimo statuto šiandien jau minėtų pataisų priėmimai ir keletas kitų projektų, kurie yra pasiekę priėmimo stadiją. Taip pat posėdžio pabaigoje mes sudarytume galimybę įvairiems iniciatoriams pateikti ne vieną Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo projektą. Tai tokie maždaug planai dėl kitos savaitės.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiavam pranešėjui. Jūsų niekas nenori paklausti. Gerbiami kolegos, dar iki balsavimo turime šiek tiek laiko. Dėl darbotvarkės, kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu, kadangi nėra prieštaraujančių? Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

16.15 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar – pareiškimai. Pareiškimą nori perskaityti I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Kolegos, buvau paprašyta pagarsinti rezoliuciją, už kurią Seimas vis dėlto net nebalsavo arba net nenusprendė pabandyti pasvarstyti. Kaip ir minėjau

dienos pradžioje, iš tiesų aš čia, Seime, nesutikau nė vieno žmogaus, kuris nepalaikytų tradicinės šeimos. Noriu visus patikinti, manau, kad gal tas vienas sakinyš dėl maršo sukėlė šiokių tokių susipriešinimą, bet iš principo Lietuvos Respublikos Seimo nariai tikrai palaiko tradicines vertybes. Jums leidus, perskaitysiu rezoliucijos projektą.

„Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucija „Dėl tradicinės šeimos stiprinimo“. Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į viešojoje erdvėje didėjančią seksualinių mažumų reikalavimą jų teises prilyginti heteroseksualių porų teisėms, visuomenėje tvyrančias baimes dėl kėsinosi į Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintą šeimos institutą kaip vyro ir moters sąjungą, kurioje gimsta vaikai, reiškia susirūpinimą dėl kylančios visuomenės susiskaldymo grėsmės, galinčios negrįžtamai išjudinti tvarios valstybės pamatus, kur šeima yra ir turi būti visuomenės ir valstybės pagrindas.

Konstatuotina, kad nusistovėjusių visuomenės moralinių normų skalėje tradicinė šeima užima pačią aukščiausią vietą. Tai rodo ir visuomenės apklausos, kuriose daugiau nei 65–70 % visuomenės narių pasisako prieš vienos lyties asmenų sąjungos prilyginimą šeimai. Todėl pabrėžtina, kad valstybės, tautos atstovų pareiga yra tinkamai atstovauti piliečių interesams, saugoti ir globoti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintą šeimos sąjungą. Tradicinės šeimos instituto samprata, kuri apima santuoką, motinystę, tėvystę, vaikystę, kuri yra išlaikiusi daugybę istorinių, politinių, migracijos, globalizacijos išbandymų, iš esmės nepasikeitė, tačiau daugėja išsiskyrusių porų, vienišų tėvų, globojamų įvaikintų vaikų, augančių ne su savo biologiniais tėvais.

Atsižvelgdami į iškylančius iššūkius, tautos atstovai Lietuvos Respublikos Seime įsipareigoja formuoti tokią valstybės politiką, kuri visapusiškai stiprintų tradicinės šeimos pamatus, o kartu gintų išsiskyrusių porų, vienišų tėvų, globojamų, įvaikintų vaikų, augančių ne su savo biologiniais tėvais, teises. Tai patvirtina ir Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, pasisakęs, jog šeimos sąvokos susiaurinimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, o santykiai, kilę iš santuokos, motinystės, tėvystės, vaikystės, artimųjų ryšių, yra gerbiami.

Palaikyti „Didįjį šeimos maršą 2021“ kaip gražią ir taikią pilietinę iniciatyvą, skirtą tradicinei šeimai stiprinti. Kviesiti visus Lietuvos piliečius, politines partijas, tautines, patriotines, visuomenines organizacijas, savivaldybes, kaimo bendruomenes bei visus geros valios žmones susivienyti bendram tikslui ir kartu savo pavyzdžiu rodyti, kad stipri šeima yra stiprios valstybės pagrindas.“

Aš tikiuosi, kad šitas nepritartimas svarstyti rezoliuciją nereiškia nepritartimo tekstui, o tiesiog reiškia, kad mes turime dar daugiau vieni į kitus įsiklausyti ir iš tiesų pasakyti, jog stipri šeima mums yra prioritetas ir tikrai yra ir bus valstybės pagrindas. Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau norinčių perskaityti pareiškimų nėra.

Gerbiami kolegos, popietinis antras balsavimas. Mes jį jau galime pradėti.

16.19 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416. Pateikimo stadija. Pranešėjas – K. Starkevičius. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Ačiū. Užsiregistravo 75, balsavo 75: už – 74, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Toks yra Seniūnų sueigos siūlymas. Ačiū, pritarta. Jeigu komitetas apsvarstys anksčiau, galima bus ir anksčiau.

Per šoninį mikrofoną – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad svarstymą galėtume planuoti apie birželio vidurį, kad sesijos pabaigoje priimtume, būtų galima kartu priimti visą krūvą jau pateiktų Administracinių nusižengimų kodekso projektų, juos sujungus užbaigti kaip nors tas visas iniciatyvas kartu.

PIRMININKAS. Kolegos, nėra prieštaraujančių? Per šoninį mikrofoną – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėl papildomo komiteto. Galbūt Ekonomikos komitetas taip pat svarstytų? (*Balsai salėje*) Kad nekiltų nesusipratimų, nes tai yra susiję su Lietuvos automobilių kelių direkcija, nuosavybe, duomenų perdavimu, tai ne tik administracinis klausimas.

PIRMININKAS. Komiteto pirmininkas. (*Šurmulys salėje*) Ekonomikos komiteto pirmininkas. (*Balsai salėje*) K. Starkevičius. Prašom, per šoninį mikrofoną.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Papildomo gal nereikėtų, kad laiku, greičiau išspręstume problemas.

PIRMININKAS. Jūs nesutinkate?

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Jo.

PIRMININKAS. Kolegos, nereikalaujate balsuoti? (*Balsas salėje: „Ne.“*) Vienas komitetas, pagrindinis komitetas. Siūlome datą – birželio 22 dieną. Tinka? Siūloma svarstymo data – birželio 22 diena. Ačiū, kolegos.

16.22 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-421 (pateikimo tęsinys)

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-421. Pranešėjas – M. Skritulskas. Kas pritaria, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 81, balsavo 81: už – 62, prieš nėra, susilaikė 19. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną. M. Lingė – per šoninį mikrofoną.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad dėl valstybės turto valdymo klausimo reikėtų Vyriausybės išvados. Mes prašome.

PIRMININKAS. Prašoma Vyriausybės išvados. Kolegos, ar pritariate? (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu dėl Vyriausybės išvados. Taigi, kaip minėjau, siūloma svarstyti birželio 29 dieną, jeigu bus suspėta – su Vyriausybės išvada.

16.24 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Rinkliavų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457. Pranešėjas – taip pat M. Skritulskas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Užsiregistravo 81, balsavo 80 Seimo narių: už – 69, prieš nėra, susilaikė 11. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti birželio 15 dieną. Kolegos, galima pritarti? Pritarta dėl komitetų ir dėl svarstymo datos.

16.25 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456. Pranešėja – A. Gedvilienė. Pateikimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate – prieš arba susilaikote.

Užsiregistravo 81, balsavo 80 Seimo narių: už – 45, prieš – 8, susilaikė 27. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti birželio 15 dieną. Prieštaravimų nėra? Galime pritarti? Per šoninį mikrofoną – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Žemės įstatymo projektas turėtų būti svarstomas ir Kaimo reikalų komitete kaip papildomame.

PIRMININKAS. Kaip papildomas. V. Pranckietis pasiūlė kaip papildomą Kaimo reikalų komitetą. Kolegos, nėra prieštaraujančių? Ačiū. Pritarta. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Kaip minėjau, siūloma svarstyti birželio 15 dieną.

Kolegos, balsavimai baigėsi. Šiandien neturime daugiau ką svarstyti. Visiems ačiū už šios dienos darbą. Gero vakaro, gero savaitgalio! Registruojamės.

Užsiregistravo 83 Seimo nariai. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 284, 285, 286, 288, 412, 513
Adomaitis Kasparas 519, 520
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 275, 320, 394, 434, 453, 491, 531
Aleksandras Didysis, žr. Aleksandras Makedonietis 266
Aleksandras Makedonietis, Aleksandras Didysis 266
Algirdas 287
Andrijauskas Konstantinas 240, 241, 243
Andrikienė Laima Liucija 198, 326, 435, 436, 471, 472, 473, 486
Anušauskas Arvydas 67, 109, 110, 111, 112, 120, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 176, 210, 211, 213, 214, 225, 310, 311, 312, 429, 481, 482, 483, 515
Arent Hana (Arendt Hannah) 242
Arent Ivona (Arent Iwona) 415
Aristotelis 266
Armonaitė Aušrinė 61, 116, 224, 227, 228, 229, 306, 307, 361, 426, 427, 428, 429, 430, 502, 503, 504, 520, 523
Asanavičiūtė Dalia 251, 463
Asatas Ekparas (Asat Ekpar) 232
Asat Reihan (Asat Rayhan) 231, 233
Audickaitė Aistė 277
Audickienė Dalia 277
Avyžius Jonas 105
Azevičius Tadeušas (Aziewicz Tadeusz) 420
Ažubalis Audronius 245, 288, 455, 469, 471, 472, 473
Ažuolas Valius 109, 110, 120, 124, 125, 127, 129, 163, 193, 195, 196, 227, 228, 295, 310, 372, 374, 393, 394, 433, 443, 444, 457

B

Bagdonas Andrius 178, 251, 272, 316, 438, 548
Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 244, 245, 468
Bakas Vytautas 32, 55, 56, 62, 76, 189, 448, 449, 457, 462
Balavakas Mindaugas 325
Balčytis Zigmantas 34, 37, 52, 59, 60, 81, 97, 99, 133, 151, 175, 228, 299, 300, 497, 524, 525, 543
Balsys Linas 398
Banaitis Saliamonas 253
Bartkevičius Kęstutis 499
Bartoševičius Kristijonas 153, 214, 268, 273, 280, 385
Basanavičius Jonas 253
Baškienė Rima 254, 379
Baublys Juozas 178, 361, 363, 519
Baušytė Jolita 457
Beatričė (Beatrix) 264
Berkas Edmundas (Burke Edmund) 411
Bičiūnas Tomas 137, 138, 139, 157
Bilkšytė Rūta 174
Bilotaitė Agnė 228, 359, 366, 433, 492, 515, 519, 524, 525, 526

Biutikoferis Reinhardas (Bütikofer Reinhard) 233, 234, 244, 245
Blinkenas Antonis (Blinken Antony) 285
Bolekas Juliušas Erazmas (Bolek Juliusz Erazm) 423
Bonapartas Napoleonas, Napoleonas I (Bonaparte Napoléon) 264
Borusevičius Bogdanas (Borusewicz Bogdan) 415
Brylis Ernestas (Bryll Ernest) 424
Bubnys Arūnas 65, 66, 67, 68, 69, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 230
Budbergytė Rasa 56, 57, 190, 366, 367, 523, 524
Budzys Tauras 205
Bukauskas Valentinas 110, 111, 142, 143, 144, 156, 345, 370
Bumelis Vladas Algirdas 503
Burokienė Guoda 68, 69, 79, 84, 85, 150, 228, 329, 330, 370, 393, 485
Butkevičius Algirdas 61, 96, 97, 103, 104, 105, 118, 119, 130, 190, 221, 224, 225, 295, 296, 340, 341, 343, 360, 361, 470, 521, 522, 523

C

Chodkevičiai 412
Chreptavičiai 412

Č

Čaplikas Algis 152
Čepononis Antanas 70, 178, 190, 316
Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 124
Čerkauskas Martynas 457
Černiauskas Šarūnas 34
Čigriejienė Vida Marija 87
Čilinskas Kęstutis 448
Čimbaras Petras 350
Čyževskis Kšyštofas (Czyżewski Krzysztof) 416, 418, 420, 421
Čmilytė-Nielsen Viktorija 31, 65, 127, 148, 188, 197, 230, 231, 237, 263, 265, 281, 282, 334, 407, 408, 414, 415, 432, 451, 457

D

Dagys Rimantas Jonas 434
Danielė Morgana 181
Darius Steponas 528
Daujotytė-Pakerienė Viktorija 205, 486
Dobrovolska Evelina 61, 312, 313, 314, 315, 344, 345, 480, 481
Dombrovskis Valdis (Dombrovskis Valdis) 294, 298
Doroševska Uršula (Doroszewska Urszula) 407, 415
Doveika Ričardas 207
Dovydaitis Pranas 253

Duda Andžėjus (Duda Andrzej) 408, 409, 412
 Dulkys Arūnas 54, 55, 58, 59, 60, 63, 220, 223, 224, 229,
 359, 360, 362, 365, 404, 518, 519, 520, 521, 523, 524
 Dumbrava Algimantas 55, 56, 221, 454, 518, 520
 Dzedongas Mao (Dzedong Mao) 242
 Dzinpingas Si (Jinpíng Xí, Dzinping Si) 234, 237, 240,
 241, 242, 243
 Džiugelis Justas 143, 144, 157, 158, 159, 179, 181, 182,
 184, 185, 187, 188, 189, 190, 191, 193, 194, 353, 357,
 390, 391, 392, 479, 484

E

Eigenas Peteris (Eigen Peter) 189

F

Filinaitė Adrijana 245
 Fiodorovas Viktoras 57, 58, 63, 75, 115, 179, 181, 227,
 289, 360, 433, 493
 Fuko Mišelė (Foucault Michel) 242

G

Gaižauskas Dainius 153, 214, 268, 280
 Gapšys Vytautas 63, 153, 165, 190, 214, 259, 263, 268,
 278, 280, 304, 305, 306, 492, 493, 502, 511, 512,
 533, 534
 Gasiūnienė Danutė 501, 506
 Gedimainiai 420
 Gediminas 429
 Gedroycas Jėžis Vladislavas, Giedraitis Jurgis Vladislovas
 (Giedroyc Jerzy Władysław) 413
 Gedvilas Aidas 31, 32, 55, 112, 114, 115, 116, 121, 164,
 178, 195, 196, 225, 226, 227, 295, 364, 365, 474, 475,
 520, 521
 Gedvilienė Aistė 132, 202, 203, 204, 223, 280, 289,
 316, 319, 320, 333, 338, 343, 552, 555
 Geištoras Jokūbas (Gieysztor Jakob) 418
 Gelbūda Modestas 148, 149, 150, 151, 152, 153, 264,
 265, 266, 267, 268, 284
 Gencevičius Jonas 205
 Gentvilas Eugenijus 33, 51, 52, 77, 78, 79, 80, 90, 91,
 121, 188, 203, 214, 224, 256, 260, 265, 268, 283, 298,
 307, 308, 311, 323, 370, 371, 433, 441, 446
 Gentvilas Simonas 31, 32, 60, 77, 107, 108, 109, 110,
 111, 120, 122, 187, 188, 189, 190, 195, 202, 217, 222,
 223, 279, 295, 297, 299, 301, 329, 334, 338, 340, 341,
 342, 367, 475, 476, 485, 505, 507, 508, 522
 Geremekas Bronislavas (Geremek Bronisław) 245
 Giraitytė Vaida 84, 115, 260
 Girskienė Ligita 38, 50, 51, 52, 60, 104, 106, 107, 118,
 119, 121, 263, 264, 318, 320, 332, 334, 341, 343, 365,
 366, 367, 475, 476, 484, 508
 Glaveckas Kęstutis 407, 432, 433, 505, 506

Gosievska Malgožata (Gosiewska Małgorzata) 414,
 415, 416, 417, 425
 Gražulis Petras 32, 33, 114, 116, 120, 213, 214, 231, 274,
 275, 286, 334, 433, 434, 464, 491, 492, 505, 527, 531
 Grybauskaitė Dalia 284, 386
 Griškevičius Domas 57, 59, 103, 187, 247, 394
 Grodckis Tomašas (Grodzki Tomasz) 408, 413
 Gudauskas Jonas 288, 302
 Gumuliauskas Arūnas 326
 Guoga Antanas 133, 395
 Gutauskas Tadas 205

H

Haase Irena 253, 438, 506
 Havelas Václavas (Havel Václav) 231
 Hofman Samanta (Hoffman Samantha) 238
 Horbach Boni (Horbach Bonnie) 264

J

Jadvyga 411
 Jakubauskas Adas 66, 67, 68, 69, 208, 209, 210, 213, 214
 Jankauskienė Danguolė 76, 77
 Janonis Juozas 325
 Jarutis Jonas 65, 81, 269, 314, 330, 336, 337, 370, 461
 Jasaitis Ernestas 350
 Jogailaičiai 420
 Jogaila Vladislovas 411
 Jonaitis Liudas 228, 229, 247, 368, 524
 Jonas Paulius II, Voityla Karolis Juzefas
 (Wojtyła Karol Józef) 205, 486
 Jonauskas Linas 44, 109, 138, 140, 141, 153, 157, 214,
 268, 280, 316, 348, 397, 398, 399, 400, 401
 Jovaiša Eugenijus 246, 491, 493, 540, 542, 543, 544
 Jovaiša Sergejus 88, 102, 103, 139, 142, 167, 190, 204,
 207, 218, 247, 375, 381, 438
 Jukna Vigilijus 115, 116, 151, 178, 264, 493
 Junkeris Žanas Klodas (Juncker Jean-Claude) 465
 Juozakas Algimantas 325
 Juozapaitis Vytautas 33, 34, 48, 49, 209, 245, 246, 249,
 268, 273, 274, 352, 357, 475, 487, 527, 539, 540,
 542, 544
 Jurkutė Mingailė 68
 Juršėnas Česlovas 69
 Juška Antanas 61
 Juška Jonas 61
 Juška Ričardas 331, 442, 443, 445

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 114, 115, 151, 179, 300,
 301, 310, 313, 317, 345, 347, 386, 394, 395, 396, 403,
 434, 439, 460, 474, 479, 490, 492, 493, 526, 534, 538,
 539, 540, 542, 543, 553
 Kačynskis Lechas (Kaczyński Lech) 412

Kairys Simonas 62, 227
 Kalanta Romas 246, 527, 544
 Kalinauskas Konstantinas (Kalinowski Konstanty) 418
 Kaminskis Michalas (Kamiński Michał) 415
 Kanopa Vidmantas 289, 376, 500
 Kapoulas Santošas Luisas Manuelis (Capoulas Santos Luis Manuel) 465, 466, 467, 469, 470, 473
 Karbauskis Ramūnas 262, 503
 Karoblis Raimundas 110, 111
 Karpavičius Mykolas Pranciškus (Karpowicz Michał Franciszek) 411
 Kasčiūnas Laurynas 70, 91, 92, 93, 94, 95, 110, 111, 112, 175, 176, 181, 190, 255, 256, 257, 258, 316
 Kastras Fidelis (Castro Fidel) 173, 174
 Kauneckas Jonas 531
 Kazlauskas Albinas Antanas 276
 Kazlauskas Algirdas 325
 Kepenis Dainius 54, 125, 126, 129, 136, 207, 209, 210, 212, 223, 224, 361, 362, 516
 Kernagis Vytautas 34, 49
 Kėvalas Rimantas 517
 Kielė Erika 245
 Kilkinova Olga 457
 Kiltinavičius Kęstutis 218
 Kindurys Gintautas 96, 97, 99, 104, 106, 222, 310, 311, 374, 375, 376, 377, 378, 501
 Kizelevičius Edas 218, 219
 Klimas Petras 253
 Kliunka Antanas 327
 Konfucijus 125
 Kosciūška Tadas (Kościuszko Tadeusz) 283
 Kosta Antonijus (Costa António) 468
 Kotleris Irvinas (Cotler Irwin) 239, 240, 244, 245
 Kraujelis Ramojus 352
 Kreivys Dainius 220, 222, 301, 363, 515
 Kubilienė Asta 81, 96, 97, 98, 99, 117, 118, 229, 497, 498, 499, 500
 Kubilius Andrius 222
 Kuchčinskis Marekas (Kuchciński Marek) 415
 Kudirka Vincas 253
 Kuklianski Faina (Kukliansky Faina) 210
 Kukuraitis Linas 63, 64, 143, 144, 145, 225, 229, 279, 373, 379, 380, 381, 382, 387, 388, 389, 403
 Kupčinskas Andrius 83, 105, 130, 178, 247, 255, 316, 456, 522, 527, 528, 548, 549
 Kuzmickienė Paulė 67, 132, 158, 159, 212, 246, 250, 333
 Kvintas Romualdas 205

L

Landsbergiai 213
 Landsbergis Gabrielius 56, 171, 172, 173, 174, 224, 225, 258, 259, 260

Leinartė Dalia 200
 Leiputė Orinta 57, 58, 77, 223, 224, 248, 361, 362, 402, 520
 Lejen Ursula fon der (Leyen Ursula von der) 464, 466, 468
 Lengvinienė Silva 300, 302, 448, 533, 534
 Leninas Vladimiras (Lenin Vladimir) 235
 Liekis Šarūnas 457
 Lingė Mindaugas 374, 376, 382, 391, 392, 396, 397, 402, 405, 501, 555
 Linkevičius Linas Antanas 174, 225, 260
 Lydeka Arminas 153, 160, 214, 268, 280, 353, 470, 475, 485, 505
 Lopata Raimundas 131, 148, 167, 261, 286, 331, 487
 Lukša-Daumantas, Skirmantas Juozas 67

M

Maciejewski Andžej 93
 Magnitskis Sergejus (Magnitskij Sergej) 240
 Majauskaitė Neringa 415
 Majauskas Mykolas 32, 40, 41, 43, 70, 71, 75, 91, 92, 93, 94, 118, 122, 130, 134, 138, 141, 143, 145, 155, 175, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 188, 190, 191, 192, 195, 197, 198, 199, 201, 222, 223, 268, 269, 270, 279, 302, 305, 306, 316, 317, 318, 339, 340, 348, 349, 350, 377, 378, 381, 425, 427, 433, 438, 439, 441, 442, 445, 449, 460, 494, 495, 496, 512, 522
 Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 468, 470
 Maksima (Maxima) 264
 Maldeikis Matas 130, 190, 316, 339, 340, 438, 441, 494
 Malickis Janas (Malicki Jan) 416, 417, 418
 Malinauskas Ričardas 445
 Marcinkevičius Justinas 205, 206
 Markevičienė Jūratė 245
 Martinaitytė Laura 457
 Masiulis Kęstutis 83, 93, 94, 95, 112, 116, 120, 121, 125, 126, 129, 133, 157, 180, 247, 249, 260, 283, 285, 287, 315, 330, 334, 353, 433, 444, 445, 492, 493, 528, 543
 Matelis Bronislovas 255
 Matiekuvienė Gitana 457
 Matijošaitis Marius 154, 214, 247, 268, 280, 315, 367, 368, 460, 528, 530
 Matjošaitytė Laura 462
 Matukienė Dalia 332
 Matulas Antanas 39, 82, 84, 85, 86, 91, 132, 402, 403, 492, 497, 499
 Mazuronis Andrius 65, 122, 224, 269, 291, 307, 308, 341, 342, 344, 346, 373, 493, 507, 508, 527, 549, 550
 Mazuronis Valentinas 341
 Mažeika Kęstutis 31, 33, 51, 52, 96, 98, 101, 107, 108, 301, 461, 507, 524, 525
 Meilutis Nerijus 153, 160
 Mekas Jonas 250, 529, 530, 546
 Meris Lenartas Georgas (Meri Lennart-Georg) 163

Mickevičius Adomas (Mickiewicz Adam) 413, 418, 422, 423
 Mikaitis Rimantas 62
 Milašiūtė Inga 457
 Milošas Česlovas (Miłosz Czesław) 420, 421, 422
 Mitalas Vytautas 72, 135, 138, 140, 160, 161, 182, 197, 213, 250, 266, 269, 291, 316, 318, 363, 364, 433, 464, 504
 Mizaras Vytautas 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457
 Mogenienė Laima 379
 Monė Žanas (Monnet Jean) 469
 Monteskjė Šarlis Lui de (Montesquieu Charles Louis de) 282
 Moravieckis Mateušas (Morawiecki Mateusz) 408
 Moravska-Stanecka Gabriela (Morawska-Stanecka Gabriela) 415
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 129, 154, 231, 245, 464, 468, 473, 479
 Musteikis Antanas 325

N

Nagienė Laima 63, 64, 72, 79, 80, 88, 89, 96, 97, 100, 101, 102, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 119, 120, 143, 165, 183, 184, 185, 189, 191, 192, 276, 277, 300, 310, 311, 312, 330, 344, 372, 374, 375, 379, 385, 386, 389, 397, 428, 463, 476, 482, 483, 485, 504, 550
 Napoleonas, žr. Bonapartas Napoleonas 264
 Nausėda Gitanas 408, 409, 411, 513
 Navalnas Aleksejus (Navalnyj Aleksej) 235
 Navickas Andrius 90, 91, 93, 101, 146, 147, 200, 348, 351, 384, 385, 389
 Navickas Kęstutis 57, 168, 169, 170, 226, 302, 359, 360, 364, 518
 Navickienė Monika 119, 516
 Nekrošius Arvydas 257, 263, 368, 502, 507, 535, 550
 Neronas 266
 Netanjahu Benjaminas (Netanyahu Benjamin) 125
 Nikžentaitis Alvydas 69
 Norkienė Aušrinė 485
 Norkus Renatas 419
 Norvidas Cyprianas Kamilis (Norwid Cyprian Kamil) 416
 Novakas-Jezioranskis Janas (Nowak-Jeziorański Jan) 416

O

Oginskiai 412
 Olbrait Madlena (Albright Madeleine) 245
 Oraniečiai 264
 Oranietis-Nasau Vilhelmas (Oranje-Nassau William) 264
 Orlavičius Stanislovas 325
 Orvelas Džordžas (Orwell George) 242
 Ošmianskienė Monika 121, 153, 176, 192, 271, 275, 297, 323, 360, 361, 375, 380, 381, 388, 469, 474, 475, 476, 480, 489

P

Pakarklytė Ieva 75, 268, 365, 366, 427, 428, 456, 478, 503, 522, 523
 Palionis Andrius 31, 33, 46, 56, 57, 92, 97, 105, 132, 138, 169, 170, 178, 180, 226, 303, 348, 359, 362, 363, 366, 517, 518
 Paluckas Gintautas 44, 45, 60, 69, 74, 79, 98, 109, 135, 144, 145, 146, 147, 148, 150, 156, 158, 169, 173, 174, 177, 178, 196, 198, 200, 202, 289, 311, 317, 331, 371, 372, 373, 392, 393, 394, 395, 396, 506, 548, 552, 555
 Pankauskas Justas 457
 Paulauskas Artūras 101
 Pavilionis Žygimantas 131, 190, 206, 208, 211, 237, 243, 257, 258, 281, 283, 284, 285, 286, 289, 437
 Petkevič Beata 152, 153, 229, 230
 Petkevičienė Jolanta 457, 458, 459, 460, 461, 463
 Petrošius Audrius 247, 267, 491, 528
 Petrušauskienė Jolanta 457
 Pinskus Jonas 189, 352, 393, 397, 400
 Piurko Eduardas 416, 422, 423
 Pocius Arvydas 77, 131, 208, 210, 212, 324, 326, 327, 335, 437, 438
 Počobutas, Počobutas-Odlanickis Martynas (Poczobutt-Odlanicki Marcin) 411
 Potockiai 412
 Prancėvičius Arnoldas 465, 467, 470, 471, 472, 474
 Prancietis Viktoras 37, 38, 50, 51, 151, 171, 207, 556
 Puidokas Mindaugas 41, 44, 121, 123, 128, 157, 169, 171, 178, 179, 189, 204, 207, 209, 212, 255, 257, 259, 281, 357, 367, 368, 398, 399, 403, 438, 439, 454, 458, 478, 492, 494, 516, 517
 Puksas Andrius 457
 Pupinis Edmundas 41, 42, 43, 45, 80, 81, 96, 98, 99, 101, 104, 134, 139, 141, 142, 143, 146, 169, 176, 199, 203, 204, 218, 219, 223, 275, 276, 277, 279, 280, 299, 300, 302, 316, 319, 320, 329, 330, 342, 343, 348, 349, 350, 372, 373, 374, 375, 377, 381, 384, 388, 392, 427, 441, 479, 480, 484, 503, 518, 519, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 541, 542, 543
 Puteikis Naglis 121
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 235, 286

R

Rabavičius Ričardas 325
 Radavičienė Raminta 367
 Radvilos 412
 Rakutis Valdas 68, 208, 210, 213, 214, 249, 251, 252, 253, 254, 264, 281, 284, 287, 430, 431, 483, 530, 531, 535, 536, 537
 Ramanauskas-Vanagas Adolfas 209
 Rasburskis Nerijus 363
 Raskevičius Tomas Vytautas 147, 207, 208, 274, 275, 279, 280

Razma Jurgis 31, 32, 33, 118, 122, 123, 127, 133, 144,
219, 263, 278, 346, 347, 348, 432, 433, 448, 484, 485,
486, 490, 491, 492, 505, 508, 553, 554
Reitanas Tadeušas (Reytan Tadeusz) 409
Ropė Bronis 338
Rudelienė Edita 432, 433, 441, 485, 505
Ruščicas Ferdinandas (Ruszczyc Ferdynand) 413

S

Sabaliauskaitė Kristina 416, 419, 420
Sabatauskas Julius 40, 41, 42, 45, 62, 63, 94, 121, 140,
147, 151, 161, 177, 178, 198, 199, 225, 298, 299, 320,
322, 326, 327, 348, 349, 350, 370, 388, 407, 415, 422,
423, 516, 527, 548
Sabonis Arvydas 528
Sabutis Eugenijus 98, 101, 102, 104, 163, 164, 313, 314,
376, 377, 378, 526
Sadūnaitė Nijolė 209
Sakalas Aloyzas 492
Sakalauskas Artūras 325
Sanguškos 412
Sapiegos 412
Sasolis Davidas Marija (Sassoli David-Maria) 468, 471, 472
Saudargas Paulius 31, 46, 284, 334, 351, 407, 414, 415,
416, 419, 420, 422, 423, 424, 425, 490, 491, 499, 506
Savickas Lukas 62, 72, 75, 136, 143, 150, 179, 190, 297,
298, 302, 303, 304, 373, 374, 548
Sejonienė Jurgita 88, 89, 90, 117, 122, 128
Sekmokas Arvydas 152
Seneka Lucijus Anėjus 266
Serbenta Valius 342
Simonaitytė Ieva 246, 249, 527, 544
Sinkevičius Virginijus 303, 471
Sysas Algirdas 54, 55, 79, 83, 86, 136, 139, 140, 142,
143, 147, 150, 167, 170, 173, 174, 177, 180, 188, 189,
190, 221, 261, 262, 277, 295, 296, 297, 303, 304, 326,
327, 359, 360, 382
Skaistė Gintarė 62, 221, 222, 291, 294, 295, 297, 298,
299, 300, 302, 309, 367, 476, 477, 520, 524, 525
Skardžius Artūras 34, 56, 133, 202, 204, 217, 221, 222,
259, 260, 263, 299, 339, 342, 347, 362, 363, 378, 379,
475, 476, 477, 492, 513, 524, 526, 549, 552, 553
Skorina Pranciškus (Skaryna Francysk) 249, 250, 529, 545
Skritulskas Mindaugas 316, 548, 550, 551, 555
Skuodis Marius 54, 59, 62, 221, 226, 228, 361, 368, 517
Skvernelis Saulius 53, 54, 55, 220, 228, 260, 262, 309,
358, 359, 364, 437, 490, 493, 515
Sladkevičius Vincentas 205, 212
Slušnys Linas 84, 86, 90, 137, 385, 386, 387, 402
Solženicynas Aleksandras (Solženicyn Aleksandr) 236
Stalinas Josifas (Stalin Josif) 205, 235
Stanislovas, žr. Tėvas Stanislovas 205

Starkevičius Kazys 170, 548, 549, 550, 554, 555
Staugaitis Justinas 253
Steponavičius Julijonas 205
Stončaitis Algirdas 43
Streikus Zenonas 443
Strumilo Andžėjus (Strumillo Andrzej) 421
Suchodolskis Rainoldas (Suchodolski Rainold) 415, 416
Surplys Giedrius 68, 123, 127, 169, 170, 252, 258, 266,
282, 285, 287, 313, 315, 437, 471, 473, 531

Š

Šakalienė Dovilė 122, 157, 175, 182, 183, 184, 185,
186, 187, 194, 195, 200, 235, 237
Šalaševičiūtė Rimantė 76, 83, 84, 85, 86, 221, 379, 396,
397, 401, 402, 403, 532
Šarknickas Robertas 35, 61, 66, 67, 81, 104, 122, 123,
133, 148, 152, 159, 201, 206, 207, 208, 212, 226, 246,
273, 275, 304, 314, 316, 323, 331, 345, 351, 462, 463,
480, 524, 525, 526, 533, 534
Šedbaras Stasys 92, 130, 131, 153, 269, 270, 271, 289,
443, 500
Šernas Tomas 325
Šikšnys Virginijus 308, 503
Šilinskas Vytautas 191
Šimonytė Ingrida 55, 56, 57, 58, 60, 62, 64, 71, 73, 124,
220, 222, 228, 229, 230, 296, 297, 300, 302, 359, 362,
364, 365, 366, 368, 404, 516, 517, 522, 523, 524
Širinskienė Agnė 154, 155, 178, 490, 491, 503, 504,
511, 512, 513
Šiugždinienė Jurgita 58, 63, 64, 226, 227, 296, 300, 301,
305, 364, 365, 367, 369, 404, 478, 479, 480, 516,
521, 523
Šovienė Jūratė 446, 506, 507
Šuica Dubravka (Šuica Dubravka) 465, 466, 469, 471, 473
Šumanas Robertas, Roberas (Schuman Robert) 473

T

Tamašunienė Rita 32, 33, 165, 166, 282, 283, 317, 318,
330, 331, 366, 370, 371, 461
Tamkevičius Sigitas 209
Targamadžė Vilija 59, 226, 227, 376, 382, 384, 385,
386, 387, 480, 486, 534, 539
Terleckas Antanas 209
Terleckas Ramūnas 211
Terleckis Ryšardas (Terlecki Ryszard) 415
Tėvas Stanislovas, Dobrovolskis Algirdas Mykolas 205
Tiškevičiai 412
Tolstojus Levas (Tolstoj Lev) 362
Tomilinas Tomas 38, 69, 122, 134, 135, 136, 158, 169,
183, 190, 191, 289, 321, 322, 323, 324, 364, 379, 380,
388, 389, 393, 394, 395, 396, 398, 401, 476
Tugendatas Tomas (Tugendhat Tom) 234, 235

Tumėnas Stasys 57, 67, 68, 151, 176, 206, 225, 250,
255, 274, 276, 313, 325, 326, 327, 352, 378, 387, 398,
400, 450, 455, 460, 479, 482, 483, 529

U

Udris Jonas 457, 459, 462, 463
Urbanavičius Justinas 178, 332
Užkalnis Andrius 107

V

Vaičekauskas Gintaras 188
Vailokaitis Jonas 253
Vaišnys Andrius 457
Vaitkus Romualdas 328
Valančius Motiejus Kazimieras 532, 547
Valantinas Algimantas 446, 447, 448, 449, 450, 451
Valkiūnas Valdemaras 154, 196, 214, 222, 257, 261,
262, 268, 280, 316, 318, 331, 337, 346, 374, 406, 429,
449, 525, 530
Vasiliauskas Gediminas 486
Vasiliauskas Kazimieras 204, 205, 206, 207, 211, 218,
486, 488, 532, 533, 547
Veisaitė Irena 421
Venclova Tomas 421, 422
Verhofstataas Gi (Verhofstadt Guy) 472
Veryga Aurelijus 77, 78, 82, 83, 84, 87, 88, 89, 90, 91,
117, 125, 128, 178, 368, 440, 503, 504
Vilhelmas Aleksandras (Willem Alexander) 264
Vilhelmas (Willem) 264

Vilkauskas Kęstutis 61, 62, 97, 99, 104, 105, 151, 228,
349, 350, 351, 352, 353, 357, 364, 365, 376, 379, 403,
450, 551, 552

Vingrienė Virginija 289

Vinkus Antanas 59, 87, 137, 163, 165, 204, 206, 207,
254, 272, 324, 359, 376, 478, 486, 497, 523, 533, 540
Vitek Elžbieta (Witek Elżbieta) 407, 408, 411, 413, 414
Vyšniauskas Andrius 119, 194, 248, 253, 264, 265, 296,
297, 302, 319, 390, 460, 532
Volkeris Kristoferis (Walker Christopher) 237, 239, 244

Z

Zakarijas Ana Paula (Zakarias Ana Paula) 472
Zenzas Adrianas (Zenz Adrian) 235
Zgoželskis Piotras (Zgorzelski Piotr) 415
Zingeris Emanuelis 70, 125, 131, 214, 244, 260, 284,
285, 288, 355

Ž

Žagunis Gintaras 325
Žalimas Dainius 116, 432, 433
Žemaitaitis Remigijus 60, 61, 69, 73, 74, 75, 77, 92, 95,
107, 110, 111, 114, 128, 132, 147, 149, 164, 165, 176,
219, 227, 255, 263, 301, 302, 363, 364, 366, 459, 498,
499, 500, 512
Žilinskas Rokas 434
Žygimantas Augustas, Žygimantas III Augustas,
Zigmantas II Augustas 418
Žukauskas Artūras 78, 82, 117, 118, 246, 247, 248, 249,
250, 252, 253, 254, 540

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Antroji sesija
2021 m. balandžio 15 d.–gegužės 13 d.
46–60 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2022 03 09. 58 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2022-336-4.
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*

